Η ΚΑΙΝΗ ΔΙΑΘΗΚΗ.

K.K. HOFBIBLIOTHEK

Ἐν Λευκετίᾳ τῶν Παρησίων, παρὰ Σί-
μωνι τῷ Κολιναίῳ, δεκεμβρίου μηνὸς
δευτέρᾳ φθίνοντος, ἔτει ἀπὸ τῆς θεο-
γονίας ,α. φ. λ. δ.

Digitized by Google

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ . Δ̄ . ΕΥΑΓΓΕΛΙΩΝ.

Εὐαγγέλιον κατὰ Ματθαῖον.
Εὐαγγέλιον κατὰ Μάρκον.
Εὐαγγέλιον κατὰ Λουκᾶν.
Εὐαγγέλιον κατὰ Ἰωάννην.

Πράξεις τῶν ἀποστόλων.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ . ΙΔ̄ . ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ.

α̅ Πρὸς ῥωμαίους.
β̅ πρὸς κορινθίους. α̅.
γ̅ πρὸς κορινθίους. β̅.
δ̅ πρὸς γαλάτας.
ε̅ πρὸς ἐφεσίους.
ϛ̅ πρὸς φιλιππησίους.
ζ̅ πρὸς κολασσαεῖς.
η̅ πρὸς θεσσαλονικεῖς. α̅.
θ̅ πρὸς θεσσαλονικεῖς. β̅.
ι̅ πρὸς τιμόθεον. α̅.
ια̅ πρὸς τιμόθεον. β̅
ιβ̅ πρὸς τίτον.
ιγ̅ πρὸς φιλήμονα.
ιδ̅ πρὸς ἑβραίους.

ΠΙΝΑΞ ΤΩΝ ΕΠΙΣΤΟΛΩΝ ΚΑΘΟΛΙΚΩΝ.

Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου ἰακώβου.
Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πέτρου. α.
Ἐπιστολὴ τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πέτρου. β.
Τοῦ ἁγίου ἰωάννου ἀποστόλου ἐπιστολή. α.
Τοῦ ἁγίου ἰωάννου. β.
Τοῦ ἁγίου ἰωάννου. γ.
Ἰούδα ἀποστόλου ἐπιστολή.

K. K. HOFBIBLIOTHEK

Digitized by Google

Digitized by Google

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΤΘΑΙΟΝ ΑΓΙΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ. ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α'.

ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως Ἰησοῦ χρι- 1.
στοῦ, υἱοῦ δαβίδ, υἱοῦ ἀβραά-
B ἀμ. ἀβραὰμ ἐγέννησε τὸν
ἰσαάκ. ἰσαὰκ δὲ ἐγέννησε τὸν
ἰακώβ. ἰακὼβ δὲ ἐγέννησε τὸν
ἰούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ. ἰούδας δὲ ἐγέν-
νησε τὸν φαρὲς, καὶ τὸν ζαρὰ ἐκ τῆς θάμαρ.
φαρὲς δὲ ἐγέννησε τὸν ἐσρώμ. ἐσρὼμ δὲ ἐγέννη-
σε τὸν ἀράμ. ἀρὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀμινα-
δάβ. ἀμιναδὰβ δὲ ἐγέννησε τὸν ναασσών. να-
ασσὼν δὲ ἐγέννησε τὸν σαλμών. σαλμὼν δὲ ἐ-
γέννησε τὸν βοὸζ ἐκ τῆς ῥαχάβ. βοὸζ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν ὠβὴδ ἐκ τῆς ῥούθ. ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε
τὸν ἰεσσαί. ἰεσσαὶ δὲ ἐγέννησε τὸν δαβὶδ τὸν
βασιλέα. δαβὶδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν σο-
λομῶντα ἐκ τῆς τοῦ οὐρίου. σολομὼν δὲ ἐγέννησε
τὸν ῥοβοάμ. ῥοβοὰμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀβιά. ἀβιὰ
δὲ ἐγέννησε τὸν ἀσά. ἀσὰ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσα-
φάτ. ἰωσαφὰτ δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωράμ. ἰωρὰμ
δὲ ἐγέννησε τὸν ὀζίαν. ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν ἰω-
άθαμ. ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἄχαζ. ἄχαζ δὲ

10 τὸν ἐζεκίαν. ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν μανασ-
σῆ. μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν ἀμών. ἀμὼν
11 δὲ ἐγέννησε τὸν ἰωσίαν. ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν
ἰωακείμ. ἰωακεὶμ δὲ ἐγέννησε ἰεχονίαν καὶ τοὺς
ἀδελφοὺς αὐτοῦ ἐπὶ τῆς μετοικεσίας βαβυλῶ-
12 νος. μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν βαβυλῶνος, ἰεχονί-
ας ἐγέννησε τὸν σαλαθιήλ. σαλαθιὴλ δὲ ἐγέν-
13 νησε τὸν ζοροβάβελ. ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν
ἀβιούδ. ἀβιοὺδ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐλιακείμ. ἐλια-
14 κεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀζώρ. ἀζὼρ δὲ ἐγέννησε
τὸν σαδώκ. σαδὼκ δὲ ἐγέννησε τὸν ἀχείμ. ἀ-
15 χεὶμ δὲ ἐγέννησε τὸν ἐλιούδ. ἐλιοὺδ δὲ ἐγέννησε
τὸν ἐλεάζαρ. ἐλεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν ματθάν.
16 ματθὰν δὲ ἐγέννησε τὸν ἰακώβ. ἰακὼβ δὲ ἐγέν-
νησε τὸν ἰωσήφ, τὸν ἄνδρα μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεν-
17 νήθη ΙΗΣΟΥΣ ὁ λεγόμενος χριστός. πᾶσαι
οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ ἀβραὰμ ἕως δαβίδ, γενεαὶ
δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ δαβὶδ ἕως τῆς μετοικε-
σίας βαβυλῶνος, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ
τῆς μετοικεσίας βαβυλῶνος ἕως τοῦ χριστοῦ, γε-
νεαὶ δεκατέσσαρες. τοῦ δὲ ΙΗΣΟΥ χριστοῦ ἡ γέν-
νησις οὕτως ἦν. μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ
μαρίας τῷ ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς,
εὑρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ πνεύματος ἁγίου.
19 ἰωσὴφ δὲ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέ-
λων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λά-
θρα ἀπο-

θρα ἀπολῦσαι αὐτήν. ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμη-
θέντος, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ᾽ ὄναρ ἐφάνη αὐ-
τῷ λέγων. Ἰωσὴφ υἱὸς Δαβὶδ, μὴ φοβηθῇς πα-
ραλαβεῖν Μαριὰμ τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν
αὐτῇ γεννηθὲν, ἐκ πνεύματός ἐστιν ἁγίου. τέξεται
δὲ υἱὸν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν· αὐ-
τὸς γὰρ σώσει τὸν λαὸν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν
αὐτῶν. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥη-
θὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος.
" ἰδοὺ ἡ παρθένος ἐν γαστρὶ ἕξει, καὶ τέξεται υἱὸν, καὶ
" καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἐμμανουήλ, ὅ ἐστι με-
" θερμηνευόμενον, μεθ᾽ ἡμῶν ὁ θεός. διεγερθεὶς
δὲ ὁ Ἰωσὴφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέτα-
ξεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου· καὶ παρέλαβε τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτὴν, ἕως οὗ ἔτε-
κε τὸν υἱὸν αὐτῆς, τὸν πρωτότοκον, καὶ ἐκάλεσε
τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γεννηθέν- 2
τος ἐν Βηθλεὲμ τῆς Ἰουδαίας ἐν ἡμέραις Ἡρώδου
τοῦ βασιλέως, ἰδοὺ μάγοι ἀπὸ ἀνατολῶν παρε-
γένοντο εἰς Ἱεροσόλυμα, λέγοντες· ποῦ ἐστιν ὁ τε-
χθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ
τὸν ἀστέρα ἐν τῇ ἀνατολῇ, καὶ ἤλθομεν προσ-
κυνῆσαι αὐτῷ. ἀκούσας δὲ Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς
ἐταράχθη, καὶ πᾶσα Ἱεροσόλυμα μετ᾽ αὐτοῦ,
καὶ συναγαγὼν πάντας τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ γραμ-
ματεῖς τοῦ λαοῦ, ἐπυνθάνετο παρ᾽ αὐτῶν, ποῦ ὁ

Digitized by Google

χριστὸς γεννᾶται. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, ἐν βηθλεὲμ τῆς
ἰουδαίας. οὕτως γὰρ γέγραπται διὰ τοῦ προφήτου.
» Καὶ σὺ βηθλεὲμ γῆ ἰούδα, οὐδαμῶς ἐλαχίστη εἶ
» ἐν τοῖς ἡγεμόσιν ἰούδα. ἐκ σοῦ γὰρ ἐξελεύσεται ἡγού-
» μενος, ὅστις ποιμανεῖ τὸν λαόν μου τὸν ἰσραήλ.

Τότε ἡρῴδης λάθρα καλέσας τοὺς μάγους,
ἠκρίβωσε παρ' αὐτῶν τὸν χρόνον τοῦ φαινο-
μένου ἀστέρος, καὶ πέμψας αὐτοὺς εἰς βηθλεὲμ,
εἶπε: πορευθέντες ἀκριβῶς ἐξετάσατε περὶ
τοῦ παιδίου. ἐπὰν δὲ εὕρητε, ἀπαγγείλατέ μοι,
ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν προσκυνήσω αὐτῷ. οἱ δὲ ἀ-
κούσαντες τοῦ βασιλέως, ἐπορεύθησαν, καὶ ἰδοὺ ὁ
ἀστὴρ ὃν εἶδον ἐν τῇ ἀνατολῇ προῆγεν αὐτοὺς, ἕ-
ως ἐλθὼν, ἔστη ἐπάνω οὗ ἦν τὸ παιδίον. ἰδόντες δὲ
τὸν ἀστέρα, ἐχάρησαν χαρὰν μεγάλην σφόδρα.
καὶ ἐλθόντες εἰς τὴν οἰκίαν, εἶδον τὸ παιδίον μετὰ
μαρίας τῆς μητρὸς αὐτοῦ καὶ πεσόντες προσεκύ-
νησαν αὐτῷ, καὶ ἀνοίξαντες τοὺς θησαυροὺς αὐ-
τῶν, προσήνεγκαν αὐτῷ δῶρα, χρυσὸν καὶ λίβα-
νον καὶ σμύρναν· καὶ χρηματισθέντες κατ' ὄναρ,
μὴ ἀνακάμψαι πρὸς ἡρῴδην, δι' ἄλλης ὁδοῦ
ἀνεχώρησαν εἰς τὴν χώραν αὐτῶν. Ἀναχω-
ρησάντων δὲ αὐτῶν, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου φαίνε-
ται κατ' ὄναρ τῷ ἰωσὴφ, λέγων. ἐγερθεὶς, παρά-
λαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, καὶ φεῦ-
γε εἰς αἴγυπτον, καὶ ἴσθι ἐκεῖ, ἕως ἂν εἴπω σοι.

μέλλ

Digitized by Google

μέλλει γὰρ ἡρώδης ζητεῖν τὸ παιδίον, τοῦ ἀπολέσαι
αὐτό. ὁ δὲ ἐγερθεὶς παρέλαβε τὸ παιδίον, καὶ τὴν
μητέρα αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἀνεχώρησεν εἰς αἴγυ-
πτον, καὶ ἦν ἐκεῖ ἕως τῆς τελευτῆς ἡρώδου, ἵνα πλη-
ρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ κυρίου διὰ τοῦ προφήτου
λέγοντος· ἐξ αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. Τότε
ἡρώδης ἰδών, ὅτι ἐνεπαίχθη ὑπὸ τῶν μάγων,
ἐθυμώθη λίαν, καὶ ἀποστείλας, ἀνεῖλε πάν-
τας τοὺς παῖδας τοὺς ἐν βηθλεέμ, καὶ ἐν πᾶσι
τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, ἀπὸ διετοῦς καὶ κατωτέρω,
κατὰ τὸν χρόνον, ὃν ἠκρίβωσε παρὰ τῶν μά-
γων. Τότε ἐπληρώθη τὸ ῥηθὲν ὑπὸ ἱερεμίου
τοῦ προφήτου, λέγοντος· φωνὴ ἐν ῥαμᾶ ἠκούσθη,
θρῆνος, καὶ κλαυθμός, καὶ ὀδυρμὸς πολύς, ῥα-
χὴλ κλαίουσα τὰ τέκνα αὐτῆς, καὶ οὐκ ἤθελε
παρακληθῆναι, ὅτι οὐκ εἰσί. Τελευτήσαντος δὲ
τοῦ ἡρώδου, ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου κατ᾽ ὄναρ φαί-
νεται τῷ ἰωσὴφ ἐν αἰγύπτῳ λέγων· ἐγερθείς, πα-
ράλαβε τὸ παιδίον, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
καὶ πορεύου εἰς γῆν ἰσραήλ· τεθνήκασι γὰρ οἱ
ζητοῦντες τὴν ψυχὴν τοῦ παιδίου. ὁ δὲ ἐγερθεὶς
παρέλαβε τὸ παιδίον καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
καὶ ἦλθεν εἰς γῆν ἰσραήλ. ἀκούσας δὲ ὅτι ἀρ-
χέλαος βασιλεύει ἐπὶ τῆς ἰουδαίας ἀντὶ ἡ-
ρώδου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἐφοβήθη ἐκεῖ ἀπελ-
θεῖν. χρηματισθεὶς δὲ κατ᾽ ὄναρ, ἀνεχώρησεν εἰς

Digitized by Google

τὰ μέρη τῆς γαλιλαίας· καὶ ἐλθὼν, κατῴκη-
σεν εἰς πόλιν λεγομένην ναζαρέθ, ὅπως πλη-
,, ρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τῶν προφητῶν, ὅτι ναζω-
3 ραῖος κληθήσεται. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
ναις, παραγίνεται ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς, κηρύσ-
σων ἐν τῇ ἐρήμῳ τῆς ἰουδαίας, καὶ λέγων, μετανο-
εῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. οὗτος γάρ
ἐστιν ὁ ῥηθεὶς ὑπὸ ἠσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος.
,, φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ. ἑτοιμάσατε τὴν ὁ-
,, δὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
αὐτὸς δὲ ὁ ἰωάννης, εἶχε τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ, ἀπὸ
τριχῶν καμήλου, καὶ ζώνην δερματίνην περὶ
τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ. ἡ δὲ τροφὴ αὐτοῦ ἦν ἀκρίδες, καὶ
μέλι ἄγριον. Τότε ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν ἱεροσο-
λυμα, καὶ πᾶσα ἡ ἰουδαία, καὶ πᾶσα ἡ περί-
χωρος τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἐβαπτίζοντο ἐν τῷ ἰορδάνῃ
ὑπ' αὐτοῦ ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν. ἰδὼν δὲ πολλοὺς τῶν φαρισαίων, καὶ
σαδδουκαίων ἐρχομένους ἐπὶ τὸ βάπτισμα
αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς. γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς
ὑπέδειξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;
ποιήσατε οὖν καρπὸν ἄξιον τῆς μετανοίας, καὶ μὴ
δόξητε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν
ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ
τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ ἀβραάμ. ἤ-
δη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων

κεῖται. πᾶν

κεῖται. πᾶν οὖν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν κα-
λὸν, ἐκκόπτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. Ἐγὼ μὲν
οὖν βαπτίζω ὑμᾶς ἐν ὕδατι εἰς μετάνοιαν, ὁ δὲ
ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἰσχυρότερός μου ἐστὶν, οὗ
οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς τὰ ὑποδήματα βαστάσαι·
αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ
πυρί, οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθα-
ριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον αὐ-
τοῦ εἰς τὴν ἀποθήκην, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύ-
σει πυρὶ ἀσβέστῳ. Τότε παραγίνεται ὁ Ἰησοῦς
ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἐπὶ τὸν ἰορδάνην πρὸς τὸν
ἰωάννην, τοῦ βαπτισθῆναι ὑπ' αὐτοῦ. ὁ δὲ ἰωάν-
νης διεκώλυεν αὐτὸν, λέγων· ἐγὼ χρείαν ἔχω ὑ-
πὸ σοῦ βαπτισθῆναι, καὶ σὺ ἔρχῃ πρός με;
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτὸν, ἄ-
φες ἄρτι· οὕτω γὰρ πρέπον ἐστὶν ἡμῖν πληρῶσαι
πᾶσαν δικαιοσύνην. τότε ἀφίησιν αὐτόν. καὶ βα-
πτισθεὶς ὁ Ἰησοῦς εὐθὺς ἀνέβη ἀπὸ τοῦ ὕδατος. καὶ
ἰδοὺ ἀνεῴχθησαν αὐτῷ οἱ οὐρανοί, καὶ εἶδε τὸ
πνεῦμα τοῦ θεοῦ καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν,
καὶ ἐρχόμενον ἐπ' αὐτόν. καὶ ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῶν
οὐρανῶν λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπη-
τὸς, ἐν ᾧ εὐδόκησα. Τότε ὁ Ἰησοῦς ἀνήχθη εἰς 4
τὴν ἔρημον ὑπὸ τοῦ πνεύματος πειρασθῆναι
ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ νηστεύσας ἡμέρας τεσσα-
ράκοντα, καὶ νύκτας τεσσαράκοντα, ὕστερον

ἐπείνασε. καὶ προσελθὼν αὐτῷ ὁ πειράζων, εἶ-
πεν. Εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ ἵνα οἱ λίθοι οὗτοι ἄρ-
τοι γένωνται. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν. γέγραπται, οὐκ
„ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παν-
„ τὶ ῥήματι ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ. τό-
τε παραλαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς τὴν ἁ-
γίαν πόλιν, καὶ ἵστησιν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ
ἱεροῦ, καὶ λέγει αὐτῷ· εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ βάλε σε-
„ αυτὸν κάτω. γέγραπται γὰρ ὅτι τοῖς ἀγγέλοις αὐ-
„ τοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε,
„ μήποτε προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου.
ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς πάλιν, γέγραπται, οὐκ ἐκ-
„ πειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. πάλιν, παρα-
λαμβάνει αὐτὸν ὁ διάβολος εἰς ὄρος ὑψηλὸν
λίαν, καὶ δείκνυσιν αὐτῷ πάσας τὰς βασιλείας
τοῦ κόσμου, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτῷ.
ταῦτά σοι πάντα δώσω, ἐὰν πεσὼν προσκυ-
νήσῃς μοι. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· ὕπαγε ὀπί-
„ σω μου σατανᾶ. γέγραπται γάρ. κύριον τὸν
„ θεόν σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύ-
σεις. τότε ἀφίησιν αὐτὸν ὁ διάβολος. καὶ ἰδοὺ ἄγ-
γελοι προσῆλθον, καὶ διηκόνουν αὐτῷ. Ἀκού-
σας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἰωάννης παρεδόθη, ἀνεχώ-
ρησεν εἰς τὴν γαλιλαίαν, καὶ καταλιπὼν τὴν
ναζαρὲθ, ἐλθὼν κατῴκησεν εἰς καπερναοὺμ
τὴν παραθαλασσίαν, ἐν ὁρίοις ζαβουλὼν, καὶ

νεφθα-

νεφθαλείμ, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ ἠσαΐ-
» ου τοῦ προφήτου λέγοντος. γῆ ζαβουλὼν καὶ γῆ
» νεφθαλεὶμ ὁδὸν θαλάσσης, πέραν τοῦ ἰορ-
» δάνου, γαλιλαία τῶν ἐθνῶν, ὁ λαὸς ὁ καθή-
» μενος ἐν σκότει εἶδε φῶς μέγα, καὶ τοῖς κα-
» θημένοις ἐν χώρᾳ καὶ σκιᾷ θανάτου, φῶς ἀνέ-
» τειλεν αὐτοῖς. ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ ἰησοῦς κη-
ρύσσειν καὶ λέγειν. μετανοεῖτε· ἤγγικε γὰρ ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Περιπατῶν δὲ πα-
ρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας, εἶδε δύο ἀδελ-
φούς, σίμωνα τὸν λεγόμενον πέτρον, καὶ ἀνδρέ-
αν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβλη-
στρον εἰς τὴν θάλασσαν. ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς· καὶ λέ-
γει αὐτοῖς. δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς ἁ-
λιεῖς ἀνθρώπων. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὰ δί-
κτυα, ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβὰς ἐκεῖθεν,
εἶδεν ἄλλους δύο ἀδελφοὺς ἰάκωβον τὸν τοῦ ζεβε-
δαίου, καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἐν τῷ
πλοίῳ μετὰ ζεβεδαίου τοῦ πατρὸς αὐτῶν, κα-
ταρτίζοντας τὰ δίκτυα αὐτῶν, καὶ ἐκάλε-
σεν αὐτούς. οἱ δὲ εὐθέως ἀφέντες τὸ πλοῖον καὶ
τὸν πατέρα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ πε-
ριῆγεν ὅλην τὴν γαλιλαίαν ὁ ἰησοῦς, διδά-
σκων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων
τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶ-
σαν νόσον, καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. καὶ
ἀπῆλθεν

ἀπῆλθεν ἡ ἀκοὴ αὐτοῦ εἰς ὅλην τὴν συρίαν. καὶ
προσήνεγκαν αὐτῷ πάντας τοὺς κακῶς ἔχον-
τας, ποικίλαις νόσοις καὶ βασάνοις συνεχομέ-
νους, καὶ δαιμονιζομένους, καὶ σεληνιαζομένους
καὶ παραλυτικούς, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.
Καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ ἀπὸ τῆς γα-
λιλαίας καὶ δεκαπόλεως, καὶ ἱεροσολύμων,
καὶ ἰουδαίας, καὶ πέραν τοῦ ἰορδάνου.
5 Ἰδὼν δὲ
τοὺς ὄχλους, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος, καὶ καθίσαντος αὐ-
τοῦ, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ
ἀνοίξας τὸ στόμα αὐτοῦ ἐδίδασκεν αὐτούς, λέ-
γων. Μακάριοι οἱ πτωχοὶ τῷ πνεύματι, ὅτι αὐ-
τῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. Μακάριοι
οἱ πενθοῦντες, ὅτι αὐτοὶ παρακληθήσονται. Μα-
κάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν
γῆν. Μακάριοι οἱ πεινῶντες καὶ διψῶντες τὴν
δικαιοσύνην, ὅτι αὐτοὶ χορτασθήσονται. Μακά-
ριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. Μακά-
ριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν θεὸν
ὄψονται. Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ
θεοῦ κληθήσονται. Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἕνε-
κεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν. Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς
καὶ διώξωσι, καὶ εἴπωσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ'
ὑμῶν ψευδόμενοι, ἕνεκεν ἐμοῦ. Χαίρετε καὶ
ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς

οὐρανοῖς

Digitized by Google

οὐρανοῖς. οὕτω γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας, τοὺς πρὸ ὑμῶν. ὑμεῖς ἐστὲ τὸ ἅλας τῆς γῆς. ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται; εἰς οὐδὲν ἰσχύει ἔτι, εἰ μὴ βληθῆναι ἔξω, καὶ καταπατεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων. ὑμεῖς ἐστὲ τὸ φῶς τοῦ κόσμου. οὐ δύναται πόλις κρυβῆναι ἐπάνω ὄρους κειμένη, οὐδὲ καίουσι λύχνον, καὶ τιθέασιν αὐτὸν ὑπὸ τὸν μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, καὶ λάμπει πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ. οὕτω λαμψάτω τὸ φῶς ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων, ὅπως ἴδωσιν ὑμῶν τὰ καλὰ ἔργα, καὶ δοξάσωσι τὸν πατέρα ὑμῶν, τὸν ἐν τοῖς οὐρανοῖς. μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον καταλῦσαι τὸν νόμον ἢ τοὺς προφήτας. οὐκ ἦλθον καταλῦσαι, ἀλλὰ πληρῶσαι. Ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν, ἕως ἂν παρέλθῃ ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, ἰῶτα ἕν, ἢ μία κεραία, οὐ μὴ παρέλθῃ ἀπὸ τοῦ νόμου, ἕως ἂν πάντα γένηται. ὃς ἐὰν οὖν λύσῃ μίαν τῶν ἐντολῶν τούτων τῶν ἐλαχίστων, καὶ διδάξῃ οὕτως τοὺς ἀνθρώπους, ἐλάχιστος κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. ὃς δ' ἂν ποιήσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν.

Ἠκούσα-

Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις, οὐ φονεύ-
σεις, ὃς δ' ἂν φονεύσῃ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει.
ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ὀργιζόμενος τῷ
ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκῆ, ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει· ὃς δ'
ἂν εἴπῃ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ῥακά, ἔνοχος ἔσται τῷ
συνεδρίῳ· ὃς δ' ἂν εἴπῃ μωρέ, ἔνοχος ἔσται εἰς
τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ἐὰν οὖν προσφέρῃς τὸ δῶ-
ρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, κἀκεῖ μνησθῇς ὅτι
ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ
δῶρόν σου ἔμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ὕπα-
γε πρῶτον διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε
ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. ἴσθι εὐνοῶν τῷ ἀν-
τιδίκῳ σου ταχύ, ἕως ὅτου εἶ ἐν τῇ ὁδῷ μετ' αὐ-
τοῦ, μή ποτέ σε παραδῷ ὁ ἀντίδικος τῷ κριτῇ,
καὶ ὁ κριτὴς τῷ ὑπηρέτῃ, καὶ εἰς φυλακὴν
βληθήσῃ. ἀμὴν λέγω σοι· οὐ μὴ ἐξέλθῃς ἐκεῖ-
θεν ἕως ἂν ἀποδῷς τὸν ἔσχατον κοδράντην. ἠ-
κούσατε, ὅτι ἐρρέθη, οὐ μοιχεύσεις. ἐγὼ δὲ λέ-
γω ὑμῖν, ὅτι πᾶς ὁ βλέπων γυναῖκα πρὸς τὸ
ἐπιθυμῆσαι αὐτῆς, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτὴν
ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. εἰ δὲ ὁ ὀφθαλμός σου ὁ
δεξιὸς σκανδαλίζει σε, ἔξελε αὐτὸν καὶ βάλε
ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ σοι ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν με-
λῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμα βληθῇ εἰς γέεν-
ναν. καὶ εἰ ἡ δεξιά σου χεὶρ σκανδαλίζει σε, ἔκ-
κοψον αὐτὴν καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ· συμφέρει γάρ
σοι, ἵνα

Digitized by Google

σοι, ἵνα ἀπόληται ἓν τῶν μελῶν σου, καὶ μὴ ὅλον τὸ σῶμά σου βληθῇ εἰς γέενναν. Ἐρρέθη δὲ ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, δότω αὐτῇ ἀποστάσιον. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, παρεκτὸς λόγου πορνείας, ποιεῖ αὐτὴν μοιχᾶσθαι. καὶ ὃς ἐὰν ἀπολελυμένην γαμήσῃ, μοιχᾶται. Πάλιν ἠκούσατε, ὅτι ἐρρέθη τοῖς ἀρχαίοις· οὐκ ἐπιορκήσεις, ἀποδώσεις δὲ τῷ κυρίῳ τοὺς ὅρκους σου. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν μὴ ὀμόσαι ὅλως· μήτε ἐν τῷ οὐρανῷ, ὅτι θρόνος ἐστὶ τοῦ θεοῦ· μήτε ἐν τῇ γῇ, ὅτι ὑποπόδιόν ἐστι τῶν ποδῶν αὐτοῦ· μήτε εἰς Ἱεροσόλυμα, ὅτι πόλις ἐστὶ τοῦ μεγάλου βασιλέως. μήτε ἐν τῇ κεφαλῇ σου ὀμόσῃς, ὅτι οὐ δύνασαι μίαν τρίχα λευκὴν ἢ μέλαιναν ποιῆσαι. Ἔστω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν, ναὶ, ναί· οὒ, οὔ. τὸ δὲ περισσὸν τούτων, ἐκ τοῦ πονηροῦ ἐστιν. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, καὶ ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος. Ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν, μὴ ἀντιστῆναι τῷ πονηρῷ· ἀλλ' ὅστις σε ῥαπίσει ἐπὶ τὴν δεξιὰν σου σιαγόνα, στρέψον αὐτῷ καὶ τὴν ἄλλην. καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι, καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον. καὶ ὅστις σε ἀγγαρεύσει μίλιον ἕν, ὕπαγε μετ' αὐτοῦ δύο. Τῷ αἰτοῦντί σε δίδου, καὶ τὸν θέλοντα ἀπὸ σοῦ δανείσασθαι, μὴ ἀποστραφῇς. Ἠκούσατε ὅτι ἐρρέθη, ἀγαπήσεις τὸν

πλησίον

πλησίον σου, καὶ μισήσεις τὸν ἐχθρόν σου. Ἐγὼ
δὲ λέγω ὑμῖν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλο-
γεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖ-
τε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ
τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς, καὶ διωκόντων ὑμᾶς,
ὅπως γένησθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν οὐρα-
νοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς
καὶ ἀγαθοὺς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.
Ἐὰν γὰρ ἀγαπήσητε τοὺς ἀγαπῶντας ὑμᾶς, τί-
να μισθὸν ἔχετε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποι-
οῦσι; καὶ ἐὰν ἀσπάσησθε τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν μό-
νον, τί περισσὸν ποιεῖτε; οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι οὕτω
ποιοῦσιν; ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ
6 ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τέλειός ἐστι. Προσέ-
χετε τὴν ἐλεημοσύνην ὑμῶν μὴ ποιεῖν ἔμπρο-
σθεν τῶν ἀνθρώπων, πρὸς τὸ θεαθῆναι αὐτοῖς.
εἰ δὲ μήγε, μισθὸν οὐκ ἔχετε παρὰ τῷ πατρὶ ὑ-
μῶν τῷ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. ὅταν οὖν ποιῇς ἐλεημο-
σύνην, μὴ σαλπίσῃς ἔμπροσθέν σου, ὥσπερ οἱ
ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ
ἐν ταῖς ῥύμαις, ὅπως δοξασθῶσιν ὑπὸ τῶν ἀν-
θρώπων. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀπέχουσι τὸν μισθὸν
αὐτῶν. σοῦ δὲ ποιοῦντος ἐλεημοσύνην, μὴ γνώτω
ἡ ἀριστερά σου τί ποιεῖ ἡ δεξιά σου, ὅπως ᾖ σου ἡ
ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ· καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέ-
πων ἐν τῷ κρυπτῷ, αὐτὸς ἀποδώσει σοι ἐν τῷ φα-

νερῷ,

Digitized by Google

νεφῶ. καὶ ὅταν προσεύχῃ, οὐκ ἔσῃ ὥσπερ οἱ
ὑποκριταί, ὅτι φιλοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς,
καὶ ἐν ταῖς γωνίαις τῶν πλατειῶν ἑστῶτες
προσεύχεσθαι, ὅπως ἂν φανῶσι τοῖς ἀνθρώποις.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐ-
τῶν. σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ τα-
μεῖόν σου, καὶ κλείσας τὴν θύραν σου, πρόσευ-
ξαι τῷ πατρί σου τῷ ἐν τῷ κρυπτῷ, καὶ ὁ πατήρ
σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀποδώσει σοι ἐν τῷ
φανερῷ. προσευχόμενοι δὲ, μὴ βαττολογήση-
τε, ὥσπερ οἱ ἐθνικοί. δοκοῦσι γὰρ ὅτι ἐν τῇ πο-
λυλογίᾳ αὐτῶν εἰσακουσθήσονται. μὴ οὖν ὁμοιω-
θῆτε αὐτοῖς. οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὧν χρεί-
αν ἔχετε, πρὸ τοῦ ὑμᾶς αἰτῆσαι αὐτόν. οὕ-
τως οὖν προσεύχεσθε ὑμεῖς. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν
τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου. ἐλθέ-
τω ἡ βασιλεία σου. γενηθήτω τὸ θέλημά
σου, ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρτον
ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον. καὶ ἄφες
ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίε-
μεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡ-
μᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ
πονηροῦ. ὅτι σοῦ ἐστιν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ
ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. Ἐὰν γὰρ ἀφῆτε τοῖς
ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, ἀφήσει
καὶ ὑμῖν ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος. ἐὰν δὲ μὴ

ἀφῆτε

Digitized by Google

ἀφῆτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα
αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ πα-
ραπτώματα ὑμῶν. Ὅταν δὲ νηστεύητε, μὴ
γίνεσθε ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ σκυθρωποί. ἀ-
φανίζουσι γὰρ τὰ πρόσωπα αὐτῶν, ὅπως φα-
νῶσι τοῖς ἀνθρώποις νηστεύοντες. Ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι ἀπέχουσι τὸν μισθὸν αὐτῶν. σὺ δὲ νη-
στεύων ἄλειψαί σου τὴν κεφαλήν, καὶ τὸ πρό-
σωπόν σου νίψαι, ὅπως μὴ φανῇς τοῖς ἀνθρώ-
ποις νηστεύων, ἀλλὰ τῷ πατρί σου, ἐν τῷ κρυπτῷ,
καὶ ὁ πατήρ σου ὁ βλέπων ἐν τῷ κρυπτῷ, ἀπο-
δώσει σοι. Μὴ θησαυρίζετε ὑμῖν θησαυροὺς
ἐπὶ τῆς γῆς, ὅπου σὴς καὶ βρῶσις ἀφανίζει, καὶ
ὅπου κλέπται διορύσσουσι, καὶ κλέπτουσι. θη-
σαυρίζετε δὲ ὑμῖν θησαυροὺς ἐν οὐρανῷ, ὅπου
οὔτε σὴς, οὔτε βρῶσις ἀφανίζει, καὶ ὅπου κλέπται
οὐ διορύσσουσιν, οὐδὲ κλέπτουσιν. ὅπου γάρ ἐστιν ὁ
θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ ἔσται καὶ ἡ καρδία ὑμῶν.
Ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ἐὰν οὖν
ὁ ὀφθαλμός σου ἁπλοῦς ᾖ, ὅλον τὸ σῶμά σου φω-
τεινὸν ἔσται. ἐὰν δὲ ὁ ὀφθαλμός σου πονηρὸς ᾖ,
ὅλον τὸ σῶμά σου σκοτεινὸν ἔσται. εἰ οὖν τὸ φῶς
τὸ ἐν σοὶ σκότος ἐστὶ, τὸ σκότος πόσον; οὐδεὶς δύνα-
ται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν. ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει
καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ
τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δου-
λεύειν,

Digitized by Google

λεύσει, καὶ μαμμωνᾷ. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν, μὴ
μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, καὶ τί
πίητε, μηδὲ τῷ σώματι ὑμῶν τί ἐνδύσησθε.
οὐχὶ ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς; καὶ τὸ σῶ-
μα τοῦ ἐνδύματος; ἐμβλέψατε εἰς τὰ πετει-
νὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπείρουσιν, οὐδὲ θερίζουσιν,
οὐδὲ συνάγουσιν εἰς ἀποθήκας, καὶ ὁ πατὴρ ὑ-
μῶν ὁ οὐράνιος, τρέφει αὐτά. οὐχ ὑμεῖς μᾶλ-
λον διαφέρετε αὐτῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μερι-
μνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐ-
τοῦ πῆχυν ἕνα; καὶ περὶ ἐνδύματος τί μερι-
μνᾶτε; καταμάθετε τὰ κρίνα τοῦ ἀγροῦ πῶς
αὐξάνει· οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ-
δὲ Σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβά-
λετο ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον τοῦ ἀγροῦ σή-
μερον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλό-
μενον, ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσιν, οὐ πολλῷ μᾶλ
λον ὑμᾶς ὀλιγόπιστοι; μὴ οὖν μεριμνήσητε λέ-
γοντες, τί φάγωμεν, ἢ τί πίωμεν, ἢ τί περιβα-
λώμεθα; πάντα γὰρ ταῦτα τὰ ἔθνη ἐπι-
ζητεῖ. οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ οὐράνιος, ὅτι χρῄ-
ζετε τούτων ἁπάντων. ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ καὶ τὴν δικαιοσύνην αὐ-
τοῦ, καὶ ταῦτα πάντα προστεθήσεται ὑμῖν.
μὴ οὖν μεριμνήσητε εἰς τὴν αὔριον. ἡ γὰρ αὔ-
ριον μεριμνήσει ἑαυτῆς. ἀρκετὸν τῇ ἡμέρᾳ ἡ

7 κακία αὐτῆς. Μὴ κρίνετε, ἵνα μὴ κριθῆτε.
ἐν ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε, κριθήσεσθε· καὶ
ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν.
Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ ἐν τῷ σῷ ὀφθαλμῷ
δοκὸν οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς ἐρεῖς τῷ ἀδελφῷ
σου, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρφος ἀπὸ τοῦ ὀφθαλ-
μοῦ σου; καὶ ἰδοὺ ἡ δοκὸς ἐν τῷ ὀφθαλμῷ
σου; ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ
τοῦ ὀφθαλμοῦ σου, καὶ τότε διαβλέψεις ἐκ-
βαλεῖν τὸ κάρφος ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ ἀδελ-
φοῦ σου. μὴ δῶτε τὸ ἅγιον τοῖς κυσὶ, μηδὲ βά-
λητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἔμπροσθεν τῶν
χοίρων, μήποτε καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς
ποσὶν αὐτῶν, καὶ στραφέντες ῥήξωσιν ὑμᾶς.
αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν· ζητεῖτε, καὶ
εὑρήσετε· κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς
γὰρ ὁ αἰτῶν, λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρί-
σκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. ἢ τίς ἐστιν
ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος, ὃν ἐὰν αἰτήσῃ ὁ υἱὸς αὐτοῦ
ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; καὶ ἐὰν
ἰχθὺν αἰτήσῃ, μὴ ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ οὖν
ὑμεῖς πονηροὶ ὄντες, οἴδατε δόματα ἀγα-
θὰ διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλ-
λον ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς δώσει ἀγα-
θὰ τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν; πάντα οὖν ὅσα ἂν θέ-

λητε, ἵνα

λητε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ
ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς. οὗτος γάρ ἐστιν ὁ νόμος καὶ
οἱ προφῆται. εἰσέλθετε διὰ τῆς στενῆς πύ-
λης. ὅτι πλατεῖα ἡ πύλη καὶ εὐρύχωρος ἡ ὁ-
δὸς, ἡ ἀπάγουσα εἰς τὴν ἀπώλειαν, καὶ πολ-
λοί εἰσιν οἱ εἰσερχόμενοι δι' αὐτῆς, ὅτι στενὴ ἡ
πύλη, καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδὸς, ἡ ἀπάγου-
σα εἰς τὴν ζωὴν, καὶ ὀλίγοι εἰσὶν οἱ εὑρίσκον-
τες αὐτήν. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ψευδο-
προφητῶν, οἵτινες ἔρχονται πρὸς ὑμᾶς ἐν ἐν-
δύμασι προβάτων, ἔσωθεν δέ εἰσι λύκοι ἅρ-
παγες. ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσε-
σθε αὐτούς. μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν
σταφυλὴν, ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα; οὕτω πᾶν
δένδρον ἀγαθὸν, καρποὺς καλοὺς ποιεῖ. τὸ δὲ
σαπρὸν δένδρον, καρποὺς πονηροὺς ποιεῖ. οὐ δύ-
ναται δένδρον ἀγαθὸν καρποὺς πονηροὺς ποι-
εῖν, οὐδὲ δένδρον σαπρὸν καρποὺς καλοὺς ποι-
εῖν. πᾶν δένδρον μὴ ποιοῦν καρπὸν καλὸν, ἐκκό-
πτεται, καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. ἄραγε ἀπὸ τῶν
καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς. οὐ πᾶς ὁ
λέγων μοι κύριε, κύριε, εἰσελεύσεται εἰς τὴν βα-
σιλείαν τῶν οὐρανῶν, ἀλλ' ὁ ποιῶν τὸ θέλημα
τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. πολλοὶ ἐροῦσί μοι
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, κύριε, κύριε, οὐ τῷ σῷ ὀνό-
ματι προεφητεύσαμεν; καὶ τῷ σῷ ὀνόματι

δαιμόνια ἐξεβάλομεν; καὶ τῷ σῷ ὀνόματι δυ-
23 νάμεις πολλὰς ἐποιήσαμεν; καὶ τότε ὁμολο-
γήσω αὐτοῖς, ὅτι οὐδέποτε ἔγνων ὑμᾶς. ἀποχω-
ρεῖτε ἀπ᾽ ἐμοῦ οἱ ἐργαζόμενοι τὴν ἀνομίαν.
24 πᾶς οὖν ὅστις ἀκούει μου τοὺς λόγους τούτους, καὶ
ποιεῖ αὐτοὺς, ὁμοιώσω αὐτὸν ἀνδρὶ φρονίμῳ, ὅσ-
τις ᾠκοδόμησε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν πέ-
τραν, καὶ κατέβη ἡ βροχὴ, καὶ ἦλθον οἱ πο-
ταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνεμοι, καὶ προσέπε-
σον τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἔπεσε. τεθεμελίω-
το γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν. καὶ πᾶς ὁ ἀκούων μου
τοὺς λόγους τούτους, καὶ μὴ ποιῶν αὐτοὺς, ὁμοιω-
θήσεται ἀνδρὶ μωρῷ, ὅστις ᾠκοδόμησε τὴν
οἰκίαν αὐτοῦ ἐπὶ τὴν ἄμμον, καὶ κατέβη ἡ βρο-
χὴ, καὶ ἦλθον οἱ ποταμοὶ, καὶ ἔπνευσαν οἱ ἄνε-
μοι, καὶ προσέκοψαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔπεσε,
καὶ ἦν ἡ πτῶσις αὐτῆς μεγάλη. Καὶ ἐγένετο ὅτε
συνετέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λόγους τούτους, ἐξε-
πλήσσοντο οἱ ὄχλοι ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ἦν
γὰρ διδάσκων αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ
8 ὡς οἱ γραμματεῖς. Καταβάντι δὲ αὐτῷ
ἀπὸ τοῦ ὄρους, ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί.
καὶ ἰδοὺ λεπρὸς ἐλθὼν, προσεκύνει αὐτῷ λέ-
γων. κύριε, ἐὰν θέλῃς, δύνασαί με καθαρί-
σαι. καὶ ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ ὁ
Ἰησοῦς λέγων. θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εὐθέως

ἐκαθαρίσθη

Digitized by Google

ἐκαθαρίσθη αὐτοῦ ἡ λέπρα. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς· ὅρα μηδενὶ εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε, σεαυτὸν
δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε τὸ δῶρον, ὃ προσ-
έταξε μωσῆς, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Εἰσελ-
θόντι δὲ αὐτῷ εἰς καπερναοὺμ, προσῆλθεν αὐ-
τῷ ἑκατόνταρχος παρακαλῶν αὐτὸν, καὶ λέ-
γων. Κύριε, ὁ παῖς μου βέβληται ἐν τῇ οἰκίᾳ πα-
ραλυτικὸς δεινῶς βασανιζόμενος. καὶ λέγει
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ἐγὼ ἐλθὼν θεραπεύσω αὐτόν.
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἑκατόνταρχος ἔφη. κύριε, οὐκ
εἰμὶ ἱκανὸς ἵνα μου ὑπὸ τὴν στέγην εἰσέλθῃς,
ἀλλὰ μόνον εἰπὲ λόγον, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου.
καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπος εἰμὶ ὑπὸ ἐξουσίαν, ἔ-
χων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τού-
τῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται· καὶ ἄλλῳ, ἔρ-
χου, καὶ ἔρχεται. καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίη-
σον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύ-
μασε, καὶ εἶπε τοῖς ἀκολουθοῦσιν. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον.
λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ ἀπὸ ἀνατολῶν καὶ δυ-
σμῶν ἥξουσι καὶ ἀνακλιθήσονται μετὰ ἀβρα-
ὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν, οἱ δὲ υἱοὶ τῆς βασιλείας ἐκβληθήσον-
ται εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυ-
θμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. καὶ εἶπεν ὁ
Ἰησοῦς τῷ ἑκατοντάρχῃ. ὕπαγε, καὶ ὡς ἐπί-

στευσας, γενηθήτω σοι. καὶ ἰάθη ὁ παῖς αὐτοῦ ἐν τῇ ὥρᾳ ἐκείνῃ. καὶ ὑποστρέψας ὁ ἑκατόνταρχος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, εὗρε τὸν παῖδα ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὴν οἰκίαν Πέτρου, εἶδε τὴν πενθερὰν αὐτοῦ βεβλημένην καὶ πυρέσσουσαν. καὶ ἥψατο τῆς χειρὸς αὐτῆς, καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετός. καὶ ἠγέρθη καὶ διηκόνει αὐτοῖς. Ὀψίας δὲ γενομένης, προσήνεγκαν αὐτῷ δαιμονιζομένους πολλούς, καὶ ἐξέβαλε τὰ πνεύματα λόγῳ, καὶ πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας ἐθεράπευσεν, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος. αὐτὸς τὰς ἀσθενείας ἡμῶν ἔλαβε, καὶ τὰς νόσους ἐβάστασεν. Ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον περὶ αὐτὸν, ἐκέλευσεν ἀπελθεῖν εἰς τὸ πέραν. καὶ προσελθὼν εἷς γραμματεὺς εἶπεν αὐτῷ. διδάσκαλε, ἀκολουθήσω σοι ὅπου ἐὰν ἀπέρχῃ. καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. αἱ ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. Ἕτερος δὲ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ εἶπεν αὐτῷ. κύριε, ἐπίτρεψόν μοι πρῶτον ἀπελθεῖν καὶ θάψαι τὸν πατέρα μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ. ἀκολούθει μοι, καὶ ἄφες τοὺς νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς. Καὶ ἐμβάντι

αὐτῷ εἰς

αὐτῷ εἰς τὸ πλοῖον, ἠκολούθησαν αὐτῷ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέγας ἐγένετο
ἐν τῇ θαλάσσῃ, ὥστε τὸ πλοῖον καλύπτεσθαι
ὑπὸ τῶν κυμάτων, αὐτὸς δὲ ἐκάθευδε. καὶ 5
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ, ἤγειραν αὐτὸν,
λέγοντες. κύριε, σῶσον ἡμᾶς, ἀπολλύμεθα. καὶ
λέγει αὐτοῖς. τί δειλοί ἐστε ὀλιγόπιστοι; τότε ἐ-
γερθεὶς, ἐπετίμησε τοῖς ἀνέμοις καὶ τῇ θαλάσ-
σῃ, καὶ ἐγένετο γαλήνη μεγάλη. οἱ δὲ ἄνθρω- 7
ποι ἐθαύμασαν λέγοντες. ποταπός ἐστιν οὗ-
τος, ὅτι καὶ οἱ ἄνεμοι, καὶ ἡ θάλασσα ὑπα-
κούουσιν αὐτῷ; καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ πέ- 8
ραν, εἰς τὴν χώραν τῶν γεργεσηνῶν, ὑπήν-
τησαν αὐτῷ δύο δαιμονιζόμενοι ἐκ τῶν μνη-
μείων ἐξερχόμενοι, χαλεποὶ λίαν, ὥστε μὴ ἰσχύ-
ειν τινὰ παρελθεῖν διὰ τῆς ὁδοῦ ἐκείνης. καὶ ἰδοὺ
ἔκραξαν λέγοντες. τί ἡμῖν καὶ σοὶ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ
θεοῦ; ἦλθες ὧδε πρὸ καιροῦ βασανίσαι ἡμᾶς; ἦ-
ν δὲ μακρὰν ἀπ᾽ αὐτῶν ἀγέλη χοίρων πολ-
λῶν βοσκομένη. οἱ δὲ δαίμονες παρεκάλουν
αὐτὸν λέγοντες. εἰ ἐκβάλλεις ἡμᾶς, ἐπίτρεψον
ἡμῖν ἀπελθεῖν εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ εἶ-
πεν αὐτοῖς. ὑπάγετε. οἱ δὲ ἐξελθόντες, ἀπῆλ-
θον εἰς τὴν ἀγέλην τῶν χοίρων. καὶ ἰδοὺ ὥρμη-
σεν ἡ ἀγέλη τῶν χοίρων κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν
θάλασσαν, καὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς ὕδασιν. οἱ δὲ

βόσκοντες ἔφυγον. καὶ ἀπελθόντες εἰς τὴν πό-
ζ λιν, ἀπήγγειλαν ἅπαντα, καὶ τὰ τῶν δαιμο-
νιζομένων. καὶ ἰδοὺ πᾶσα ἡ πόλις ἐξῆλθεν εἰς
συνάντησιν τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἰδόντες αὐτὸν παρε-
κάλεσαν, ὅπως μεταβῇ ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν.
9 Καὶ ἐμβὰς εἰς πλοῖον διεπέρασε, καὶ ἦλ-
θεν εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν. Καὶ ἰδοὺ προσέφερον
αὐτῷ παραλυτικὸν ἐπὶ κλίνης βεβλημένον.
καὶ ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπε τῷ πα-
ραλυτικῷ. θάρσει τέκνον. ἀφέωνταί σοι αἱ ἁ-
μαρτίαι σου. καὶ ἰδού τινες τῶν γραμματέων
εἶπον ἐν ἑαυτοῖς. οὗτος βλασφημεῖ. καὶ ἰδὼν ὁ
Ἰησοῦς τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν. ἵνα τί ὑ-
μεῖς ἐνθυμεῖσθε πονηρὰ ἐν ταῖς καρδίαις ὑ-
μῶν; τί γάρ ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν, ἀφέων-
ταί σου αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε, καὶ πε-
6 ριπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας,
τότε λέγει τῷ παραλυτικῷ. ἐγερθεὶς ἆρόν σου
τὴν κλίνην, καὶ ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἐ-
γερθεὶς ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἰδόντες
8 δὲ οἱ ὄχλοι, ἐθαύμασαν καὶ ἐδόξασαν τὸν θε-
όν, τὸν δόντα ἐξουσίαν τοιαύτην τοῖς ἀνθρώποις.
3 Καὶ παράγων ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖθεν, εἶδεν ἄνθρωπον
καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, Ματθαῖον λε-
γόμενον, καὶ λέγει αὐτῷ. ἀκολούθει μοι. καὶ
ἀναστὰς,

Digitized by Google

ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο αὐτοῦ 10
ἀνακειμένου ἐν τῇ οἰκίᾳ, καὶ ἰδοὺ πολλοὶ τε-
λῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ ἐλθόντες, συνανέκειν-
το τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καὶ ἰδόν- 11
τες οἱ Φαρισαῖοι, εἶπον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.
Διὰ τί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν
ἐσθίει καὶ πίνει ὁ διδάσκαλος ὑμῶν; ὁ δὲ Ἰησοῦς 12
ἀκούσας εἶπεν αὐτοῖς. οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ἰσχύ-
οντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. πορευθέν- 13
» τες δὲ μάθετε τί ἐστιν, ἔλεον θέλω, καὶ οὐ θυ-
» σίαν. οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλ' ἁ-
μαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. τότε προσέρχονται
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου, λέγοντες. Διὰ τί
ἡμεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι νηστεύομεν πολλά, οἱ δὲ
μαθηταί σου οὐ νηστεύουσι; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς. μὴ δύνανται οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος πεν-
θεῖν ἐφ' ὅσον μετ' αὐτῶν ἐστιν ὁ νυμφίος. ἐλεύ-
σονται δὲ ἡμέραι ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν
ὁ νυμφίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν. οὐδεὶς δὲ ἐπι- 16
βάλλει ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνάφου ἐπὶ ἱ-
ματίῳ παλαιῷ. αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐ-
τοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται.
οὐδὲ βάλλουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς. 17
εἰ δὲ μή γε, ῥήγνυνται οἱ ἀσκοί, καὶ ὁ οἶνος ἐκ-
χεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται, ἀλλὰ βάλ-
λουσιν οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινούς, καὶ ἀμφό-

τεροι

Digitized by Google

18 τρόποι συντηροῦνται. Ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦν-
τος αὐτοῖς, ἰδοὺ ἄρχων προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ
προσεκύνει αὐτῷ λέγων, ὅτι ἡ θυγάτηρ μου ἄρ-
τι ἐτελεύτησεν, ἀλλὰ ἐλθὼν ἐπίθες τὴν χεῖ-
9 ρά σου ἐπ᾽ αὐτὴν καὶ ζήσεται. καὶ ἐγερθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, ἠκολούθησεν αὐτῷ, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ. Καὶ ἰδοὺ γυνὴ αἱμορροοῦσα δώδεκα ἔτη, προσ-
ελθοῦσα ὄπισθεν ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱ-
ματίου αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ ἐν ἑαυτῇ, ἐὰν μόνον
ἅψωμαι τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, σωθήσομαι. ὁ δὲ
Ἰησοῦς ἐπιστραφεὶς καὶ ἰδὼν αὐτὴν εἶπε. θάρ-
σει θύγατερ. ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. καὶ ἐσώθη
ἡ γυνὴ ἀπὸ τῆς ὥρας ἐκείνης. καὶ ἐλθὼν ὁ Ἰησοῦς
εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ ἄρχοντος, καὶ ἰδὼν τοὺς αὐλη-
τὰς καὶ τὸν ὄχλον θορυβούμενον, λέγει αὐτοῖς.
ἀναχωρεῖτε. οὐ γὰρ ἀπέθανε τὸ κοράσιον, ἀλ-
λὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων αὐτοῦ. ὅτε δὲ ἐξε-
βλήθη ὁ ὄχλος, εἰσελθὼν ἐκράτησε τῆς χειρὸς
αὐτῆς, καὶ ἠγέρθη τὸ κοράσιον. καὶ ἐξῆλθεν ἡ
φήμη αὕτη εἰς ὅλην τὴν γῆν ἐκείνην. Καὶ πα-
ράγοντι ἐκεῖθεν τῷ Ἰησοῦ, ἠκολούθησαν αὐτῷ
δύο τυφλοὶ κράζοντες καὶ λέγοντες. ἐλέη-
8 σον ἡμᾶς κύριε υἱὲ Δαβίδ. ἐλθόντι δὲ αὐτῷ
εἰς τὴν οἰκίαν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ τυφλοί, καὶ
λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. πιστεύετε ὅτι δύναμαι τοῦ-
9 το ποιῆσαι; λέγουσιν αὐτῷ, ναὶ κύριε. τότε ἥψα-
το τῶν

τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν λέγων. κατὰ τὴν πί-
στιν ὑμῶν γενηθήτω ὑμῖν. καὶ ἀνεῴχθησαν αὐ-
τῶν οἱ ὀφθαλμοί, καὶ ἐνεβριμήσατο αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς λέγων. ὁρᾶτε μηδεὶς γινωσκέτω. οἱ δὲ ἐξ- 31
ελθόντες διεφήμισαν αὐτὸν ἐν ὅλῃ τῇ γῇ ἐκεί-
νῃ. αὐτῶν δὲ ἐξερχομένων, ἰδοὺ προσήνεγκαν 3
αὐτῷ ἄνθρωπον κωφὸν δαιμονιζόμενον. καὶ ἐκ-
βληθέντος τοῦ δαιμονίου ἐλάλησεν ὁ κωφός. καὶ
ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι λέγοντες. οὐδέποτε ἐφάνη
οὕτως ἐν τῷ Ἰσραήλ. οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἔλεγον. ἐν
τῷ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμό-
νια. Καὶ περιῆγεν ὁ Ἰησοῦς τὰς πόλεις πά-
σας καὶ τὰς κώμας, διδάσκων ἐν ταῖς συναγω-
γαῖς αὐτῶν, καὶ κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βα-
σιλείας, καὶ θεραπεύων πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν
μαλακίαν ἐν τῷ λαῷ. ἰδὼν δὲ τοὺς ὄχλους, ἐ-
σπλαγχνίσθη περὶ αὐτῶν, ὅτι ἦσαν ἐσκυλμέ-
νοι καὶ ἐρριμμένοι ὡσεὶ πρόβατα μὴ ἔχον-
τα ποιμένα. τότε λέγει τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ. ὁ μὲν θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργά-
ται ὀλίγοι. δεήθητε οὖν τοῦ κυρίου τοῦ θερισ-
μοῦ, ὅπως ἐκβάλῃ ἐργάτας εἰς τὸν θερισ-
μὸν αὐτοῦ. Καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς δώ- 10
δεκα μαθητὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξου-
σίαν πνευμάτων ἀκαθάρτων, ὥστε ἐκ-
βάλλειν αὐτά, καὶ θεραπεύειν πᾶσαν νόσον,

καὶ

Digitized by Google

καὶ πᾶσαν μαλακίαν. Τῶν δὲ δώδεκα ἀποστό-
λων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα. πρῶτος σίμων
ὁ λεγόμενος πέτρος, καὶ ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς
αὐτοῦ. ἰάκωβος ὁ τοῦ ζεβεδαίου, καὶ ἰωάννης ὁ ἀ-
δελφὸς αὐτοῦ. φίλιππος καὶ βαρθολομαῖος.
θωμᾶς καὶ ματθαῖος ὁ τελώνης. ἰάκωβος ὁ
τοῦ ἀλφαίου, καὶ λεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς θαδ-
δαῖος. σίμων ὁ κανανίτης, καὶ ἰούδας ὁ ἰσκαριώ-
της, ὁ καὶ παραδοὺς αὐτόν. Τούτους τοὺς δώδε-
κα ἀπέστειλεν ὁ Ἰησοῦς, παραγγείλας αὐτοῖς
6 λέγων. εἰς ὁδὸν ἐθνῶν μὴ ἀπέλθητε, καὶ εἰς πό-
λιν σαμαρειτῶν μὴ εἰσέλθητε. πορεύεσθε δὲ
μᾶλλον πρὸς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα
οἴκου ἰσραήλ. πορευόμενοι δὲ κηρύσσετε λέ-
2 γοντες, ὅτι ἤγγικεν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. ἀ-
σθενοῦντας θεραπεύετε, λεπροὺς καθαρίζετε,
νεκροὺς ἐγείρετε, δαιμόνια ἐκβάλλετε, δωρεὰν
ἐλάβετε, δωρεὰν δότε. μὴ κτήσησθε χρυσὸν,
μηδὲ ἄργυρον, μηδὲ χαλκὸν εἰς τὰς ζώνας ὑ-
μῶν, μὴ πήραν εἰς ὁδὸν, μηδὲ δύο χιτῶνας,
μηδὲ ὑποδήματα, μηδὲ ῥάβδον. ἄξιος γὰρ ὁ
ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστιν. Εἰς ἣν δ᾽ ἂν πό-
λιν ἢ κώμην εἰσέλθητε, ἐξετάσατε τίς ἐν αὐ-
τῇ ἄξιός ἐστι, κἀκεῖ μείνατε ἕως ἂν ἐξέλθητε.
εἰσερχόμενοι δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, ἀσπάσασθε αὐ-
τὴν λέγοντες, εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν
μὲν

Digitized by Google

μὲν ᾖ ἡ οἰκία ἀξία, ἐλθέτω ἡ εἰρήνη ὑμῶν ἐπ' αὐτήν, ἐὰν δὲ μὴ ᾖ ἀξία, ἡ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἐπιστραφήτω. καὶ ὃς ἐὰν μὴ δέξηται ὑμᾶς, μηδὲ ἀκούσῃ τοὺς λόγους ὑμῶν, ἐξερχόμενοι τῆς οἰκίας, ἢ τῆς πόλεως, ἐκτινάξατε τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν ὑμῶν ἐπ' αὐτῇ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἀνεκτότερον ἔσται γῇ σοδόμων καὶ γομόῤῥων ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω ὑμᾶς ὡς πρόβατα ἐν μέσῳ λύκων. γίνεσθε οὖν φρόνιμοι ὡς οἱ ὄφεις, καὶ ἀκέραιοι ὡς αἱ περιστεραί. προσέχετε δὲ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων. παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια, καὶ ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν μαστιγώσουσιν ὑμᾶς. καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας δὲ καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς, καὶ τοῖς ἔθνεσιν. ὅταν δὲ παραδιδῶσιν ὑμᾶς, μὴ μεριμνήσητε, πῶς ἢ τί λαλήσητε. δοθήσεται γὰρ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τί λαλήσετε. οὐ γὰρ ὑμεῖς ἐστε οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τοῦ πατρὸς ὑμῶν τὸ λαλοῦν ἐν ὑμῖν. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον, καὶ πατὴρ τέκνον, καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς, καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ, φεύ-

Digitized by Google

τε, φεύγετε εἰς τὴν ἄλλην. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑ-
μῖν, οὐ μὴ τελέσητε τὰς πόλεις τοῦ ἰσραὴλ, ἕως
ἂν ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. οὐκ ἔστι μαθητὴς
ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον, οὐδὲ δοῦλος ὑπὲρ τὸν
κύριον αὐτοῦ. ἀρκετὸν τῷ μαθητῇ, ἵνα γένη-
ται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ, καὶ ὁ δοῦλος ὡς ὁ
κύριος αὐτοῦ. εἰ τὸν οἰκοδεσπότην βεελζεβοὺλ
ἐπεκάλεσαν, πόσῳ μᾶλλον τοὺς οἰκιακοὺς αὐ-
τοῦ; μὴ οὖν φοβηθῆτε αὐτούς. οὐδὲν γάρ ἐστι κε-
καλυμμένον, ὃ οὐκ ἀποκαλυφθήσεται, καὶ κρυ-
πτὸν, ὃ οὐ γνωσθήσεται. ὃ λέγω ὑμῖν ἐν τῇ σκοτίᾳ,
εἴπατε ἐν τῷ φωτί· καὶ ὃ εἰς τὸ οὖς ἀκούετε, κηρύ-
ξατε ἐπὶ τῶν δωμάτων. καὶ μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ
τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυ-
ναμένων ἀποκτεῖναι. φοβήθητε δὲ μᾶλλον τὸν
δυνάμενον καὶ τὴν ψυχὴν καὶ τὸ σῶμα ἀπολέ-
σαι ἐν γεέννῃ. οὐχὶ δύο στρουθία ἀσσαρίου πω-
λεῖται; καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐ πεσεῖται ἐπὶ τὴν γῆν,
ἄνευ τοῦ πατρὸς ὑμῶν. ὑμῶν δὲ καὶ αἱ τρίχες
τῆς κεφαλῆς πᾶσαι ἠριθμημέναι εἰσί. μὴ οὖν
φοβηθῆτε. πολλῶν στρουθίων διαφέρετε ὑμεῖς.
πᾶς οὖν ὅστις ὁμολογήσει ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν
τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω κἀγὼ ἐν αὐτῷ ἔμ-
προσθεν τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. ὅστις δ᾽
ἂν ἀρνήσηταί με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώπων,
ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ ἔμπροσθεν τοῦ πατρός

μου τοῦ

ρανοῖς. Μὴ νομίσητε, ὅτι ἦλθον
βαλεῖν εἰρήνην ἐπὶ τὴν γῆν; οὐκ ἦλθον βα-
λεῖν εἰρήνην, ἀλλὰ μάχαιραν. ἦλθον γὰρ
διχάσαι ἄνθρωπον κατὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ,
καὶ θυγατέρα κατὰ τῆς μητρὸς αὐτῆς, καὶ
νύμφην κατὰ τῆς πενθερᾶς αὐτῆς. καὶ ἐχ-
θροὶ τοῦ ἀνθρώπου, οἱ οἰκιακοὶ αὐτοῦ. Ὁ φι-
λῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ, οὐκ ἔστι μου
ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυγατέρα ὑπὲρ ἐ-
μὲ, οὐκ ἔστι μου ἄξιος, καὶ ὃς οὐ λαμβάνει τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου, οὐκ ἔ-
στι μου ἄξιος. Ὁ εὑρὼν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει
αὐτήν· καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνε-
κεν ἐμοῦ, εὑρήσει αὐτήν. Ὁ δεχόμενος ὑμᾶς,
ἐμὲ δέχεται· καὶ ὁ ἐμὲ δεχόμενος, δέχεται τὸν
ἀποστείλαντά με. Ὁ δεχόμενος προφήτην εἰς
ὄνομα προφήτου, μισθὸν προφήτου λήψεται· κα-
ὶ ὁ δεχόμενος δίκαιον εἰς ὄνομα δικαίου,
μισθὸν δικαίου λήψεται. καὶ ὃς ἐὰν ποτίσῃ ἕνα τῶν
μικρῶν τούτων ποτήριον ψυχροῦ μόνον εἰς
ὄνομα μαθητοῦ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ
τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν 11
ὁ Ἰησοῦς διατάσσων τοῖς δώδεκα μαθηταῖς αὐ-
τοῦ, μετέβη ἐκεῖθεν τοῦ διδάσκειν καὶ κηρύσσειν
ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν. Ὁ δὲ Ἰωάννης ἀκούσας
ἐν τῷ δεσμωτηρίῳ τὰ ἔργα τοῦ Χριστοῦ, πέμψας

δύο τῶν

δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ. σὺ εἶ ὁ
ἐρχόμενος, ἢ ἕτερον προσδοκῶμεν; καὶ ἀπο-
κριθεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. πορευθέντες ἀ-
παγγείλατε Ἰωάννῃ ἃ βλέπετε καὶ ἀκούετε.
5 τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, καὶ χωλοὶ περιπατοῦ-
σι, λεπροὶ καθαρίζονται, καὶ κωφοὶ ἀκούουσι,
6 νεκροὶ ἐγείρονται, καὶ πτωχοὶ εὐαγγελίζονται. καὶ
μακάριός ἐστιν ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλισθῇ ἐν ἐμοί.
7 τούτων δὲ πορευομένων, ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς λέγειν
τοῖς ὄχλοις περὶ Ἰωάννου. τί ἐξήλθετε εἰς τὴν
ἔρημον θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σα-
8 λευόμενον; ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; ἄνθρω-
πον ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; ἰδοὺ
οἱ τὰ μαλακὰ φοροῦντες, ἐν τοῖς οἴκοις τῶν βα-
σιλέων εἰσίν. ἀλλὰ τί ἐξήλθετε ἰδεῖν; προφή-
την; ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ περισσότερον προφή-
του. οὗτος γάρ ἐστι περὶ οὗ γέγραπται, ἰδοὺ
ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου
σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν
σου. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἐγήγερται ἐν γεννητοῖς γυ-
ναικῶν μείζων Ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. ὁ
11 δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν οὐρανῶν,
μείζων αὐτοῦ ἐστιν. ἀπὸ δὲ τῶν ἡμερῶν Ἰωάννου
τοῦ βαπτιστοῦ ἕως ἄρτι, ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν βιάζεται, καὶ βιασταὶ ἁρπάζουσιν αὐτήν.
13 πάντες γὰρ οἱ προφῆται καὶ ὁ νόμος, ἕως Ἰωάννου

προε-

προεφήτευσαν. καὶ εἰ θέλετε δέξασθαι, αὐτός
ἐστιν ἠλίας ὁ μέλλων ἔρχεσθαι. ὁ ἔχων ὦτα ἀ- 15
κούειν ἀκουέτω. Τίνι δὲ ὁμοιώσω τὴν γενεὰν 16
ταύτην; ὁμοία ἐστὶ παιδίοις ἐν ἀγορᾷ καθη-
μένοις, καὶ προσφωνοῦσι τοῖς ἑταίροις αὐτῶν,
καὶ λέγουσιν. ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχή-
σασθε. ἐθρηνήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ἐκόψασθε.
ἦλθε γὰρ ἰωάννης μήτε ἐσθίων μήτε πίνων, καὶ 8
λέγουσιν. δαιμόνιον ἔχει. ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγουσιν. ἰδοὺ ἄν-
θρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος,
καὶ ἁμαρτωλῶν, καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ
τῶν τέκνων αὐτῆς. Τότε ἤρξατο ὀνειδίζειν τὰς
πόλεις ἐν αἷς ἐγένοντο αἱ πλεῖσται δυνάμεις
αὐτοῦ, ὅτι οὐ μετενόησαν. οὐαί σοι χοραζίν, οὐαί
σοι βηθσαϊδάν, ὅτι εἰ ἐν τύρῳ καὶ σιδῶνι ἐγένον-
το αἱ δυνάμεις αἱ γενόμεναι ἐν ὑμῖν, πάλαι
ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ μετενόησαν. πλὴν λέγω
ὑμῖν. τύρῳ καὶ σιδῶνι ἀνεκτότερον ἔσται ἐν ἡμέ-
ρᾳ κρίσεως, ἢ ὑμῖν. καὶ σὺ καπερναοὺμ, ἡ ἕως οὐ-
ρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως ᾅδου καταβιβασθήσῃ, ὅτι
εἰ ἐν σοδόμοις ἐγένοντο αἱ δυνάμεις αἱ γενόμε-
ναι ἐν σοί, ἔμειναν ἂν μέχρι τῆς σήμερον. πλὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι γῇ σοδόμων ἀνεκτότερον ἔσται ἐν
ἡμέρᾳ κρίσεως, ἢ σοί. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἀπο-
κριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶπεν. ἐξομολογοῦμαί σοι πά-

Digitized by Google

τερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι ἀπέκρυ-
ψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν, καὶ ἀ-
πεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. ναὶ ὁ πατήρ, ὅτι
οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου. πάντα
μοι παρεδόθη ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ οὐδεὶς
ἐπιγινώσκει τὸν υἱόν, εἰ μὴ ὁ πατήρ, οὐδὲ τὸν
πατέρα τις ἐπιγινώσκει, εἰ μὴ ὁ υἱός, καὶ ᾧ ἐὰν
28 βούληται ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. δεῦτε πρός με
πάντες οἱ κοπιῶντες, καὶ πεφορτισμένοι, κἀ-
29 γὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. ἄρατε τὸν ζυγόν μου ἐφ'
ὑμᾶς, καὶ μάθετε ἀπ' ἐμοῦ ὅτι πρᾶός εἰμι, καὶ
ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, καὶ εὑρήσετε ἀνάπαυσιν
30 ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν. ὁ γὰρ ζυγός μου χρηστός,
12 καὶ τὸ φορτίον μου ἐλαφρόν ἐστιν. Ἐν ἐκείνῳ
τῷ καιρῷ, ἐπορεύθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς σάββασι διὰ
τῶν σπορίμων. οἱ δὲ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπείνα-
σαν, καὶ ἤρξαντο τίλλειν στάχυας, καὶ ἐσθίειν.
2 οἱ δὲ Φαρισαῖοι ἰδόντες εἶπον αὐτῷ. ἰδοὺ οἱ μα-
θηταί σου ποιοῦσιν ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν σαββά-
τῳ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. οὐκ ἀνέγνωτε τί ἐποίησε
Δαβίδ, ὅτε ἐπείνασεν καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ; πῶς
εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους
τῆς προθέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἐξὸν ἦν αὐτῷ
φαγεῖν, οὐδὲ τοῖς μετ' αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἱερεῦσι μό-
νοις; ἢ οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῷ νόμῳ ὅτι τοῖς σάβ-
βασιν οἱ ἱερεῖς ἐν τῷ ἱερῷ τὸ σάββατον βε-
βηλοῦσι,

Digitized by Google

βεβηλοῦσι, καὶ ἀναίτιοί εἰσι; λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι
τοῦ ἱεροῦ μείζων ἐστὶν ὧδε. εἰ δὲ ἐγνώκειτε, τί ἐστιν
» ἔλεον θέλω, καὶ οὐ θυσίαν, οὐκ ἂν κατεδικάσα-
τε τοὺς ἀναιτίους. κύριος γάρ ἐστι καὶ τοῦ σαββά-
του ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. Καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν,
ἦλθεν εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄν-
θρωπος ἦν ἐκεῖ τὴν χεῖρα ἔχων ξηράν. καὶ ἐ-
πηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες. εἰ ἔξεστι τοῖς σάβ-
βασι θεραπεύειν; ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ.
ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. τίς ἔσται ἐξ ὑμῶν ἄνθρωπος,
ὃς ἕξει πρόβατον ἕν, καὶ ἐὰν ἐμπέσῃ τοῦτο τοῖς σάβ-
βασιν εἰς βόθυνον, οὐχὶ κρατήσει αὐτὸ καὶ ἐγε-
ρεῖ; πόσῳ οὖν διαφέρει ἄνθρωπος προβάτου. ὥσ-
τε ἔξεστι τοῖς σάββασι καλῶς ποιεῖν. τότε λέ-
γει τῷ ἀνθρώπῳ. ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. καὶ
ἐξέτεινε καὶ ἀποκατεστάθη ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. οἱ
δὲ Φαρισαῖοι ἐξελθόντες συμβούλιον ἔλαβον
κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσωσιν. ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς γνοὺς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν. καὶ ἠκολούθησαν
αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτοὺς
πάντας, καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μὴ φανερὸν
αὐτὸν ποιήσωσιν, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ
» Ἡσαΐου τοῦ προφήτου λέγοντος. ἰδοὺ ὁ παῖς μου
» ὃν ᾑρέτισα, ὁ ἀγαπητός μου εἰς ὃν εὐδόκησεν ἡ
ψυχή μου. θήσω τὸ πνεῦμά μου ἐπ' αὐτὸν,
καὶ κρίσιν τοῖς ἔθνεσιν ἀπαγγελεῖ. οὐκ ἐρίσει,

Digitized by Google

οὐδὲ κραυγάσει, οὐδὲ ἀκούσει τις ἐν ταῖς πλα-
τείαις τὴν φωνὴν αὐτοῦ. κάλαμον συντετριμ-
μένον οὐ κατεάξει, καὶ λίνον τυφόμενον οὐ σβέ-
σει, ἕως ἂν ἐκβάλῃ εἰς νῖκος τὴν κρίσιν, καὶ ἐν τῷ
ὀνόματι αὐτοῦ ἔθνη ἐλπιοῦσιν. τότε προσηνέ-
χθη αὐτῷ δαιμονιζόμενος τυφλὸς καὶ κωφός,
καὶ ἐθεράπευσεν αὐτόν, ὥστε τὸν τυφλὸν καὶ
κωφὸν καὶ λαλεῖν καὶ βλέπειν. καὶ ἐξίσταντο
πάντες οἱ ὄχλοι, καὶ ἔλεγον. μήτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς
δαβίδ; οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες εἶπον. οὗτος
οὐκ ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια, εἰ μὴ ἐν τῷ βεελζε-
βοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων. εἰδὼς δὲ ὁ ἰησοῦς
τὰς ἐνθυμήσεις αὐτῶν, εἶπεν αὐτοῖς. πᾶσα
βασιλεία μερισθεῖσα καθ' ἑαυτῆς, ἐρημοῦται.
καὶ πᾶσα πόλις, ἢ οἰκία μερισθεῖσα καθ' ἑαυ-
6 τῆς, οὐ σταθήσεται. καὶ εἰ ὁ σατανᾶς τὸν σα-
τανᾶν ἐκβάλλει, ἐφ' ἑαυτὸν ἐμερίσθη. πῶς οὖν
σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; καὶ εἰ ἐγὼ ἐν
βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑ-
μῶν, ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο αὐτοὶ ὑμῶν ἔ-
28 σονται κριταί. εἰ δὲ ἐν πνεύματι θεοῦ ἐγὼ ἐκβάλ-
λω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βα-
σιλεία τοῦ θεοῦ. ἢ πῶς δύναταί τις εἰσελθεῖν εἰς
τὴν οἰκίαν τοῦ ἰσχυροῦ, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ διαρ-
πάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον δήσῃ τὸν ἰσχυρόν, καὶ τότε
30 τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει; ὁ μὴ ὢν μετ'
ἐμοῦ, κατ'

Digitized by Google

ἐμοῦ, κατ' ἐμοῦ ἐστιν. καὶ ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐ-
μοῦ σκορπίζει. Διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν. πᾶσα ἁ-
μαρτία καὶ βλασφημία ἀφεθήσεται τοῖς
ἀνθρώποις, ἡ δὲ τοῦ πνεύματος βλασφημία, οὐκ
ἀφεθήσεται τοῖς ἀνθρώποις. καὶ ὃς ἐὰν εἴπῃ λό-
γον κατὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀφεθήσεται
αὐτῷ, ὃς δ' ἂν εἴπῃ κατὰ τοῦ πνεύματος τοῦ
ἁγίου, οὐκ ἀφεθήσεται αὐτῷ, οὔτε ἐν τούτῳ τῷ
33 αἰῶνι, οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι. ἢ ποιήσατε τὸ δέν-
δρον καλὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐτοῦ καλὸν, ἢ ποιή-
σατε τὸ δένδρον σαπρὸν, καὶ τὸν καρπὸν αὐ-
τοῦ σαπρόν. Ἐκ γὰρ τοῦ καρποῦ τὸ δένδρον γινώσ-
κεται. Γεννήματα ἐχιδνῶν, πῶς δύνασθε ἀ-
γαθὰ λαλεῖν πονηροὶ ὄντες; Ἐκ γὰρ τοῦ περισ-
σεύματος τῆς καρδίας τὸ στόμα λαλεῖ. ὁ ἀγα-
θὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ ἐκβάλ-
λει τὰ ἀγαθὰ, καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ πο-
νηροῦ θησαυροῦ ἐκβάλλει πονηρά. λέγω δὲ ὑμῖν,
ὅτι πᾶν ῥῆμα πονηρὸν, ὃ ἐὰν λαλήσωσιν οἱ ἄν-
θρωποι, ἀποδώσουσι περὶ αὐτοῦ λόγον ἐν ἡ-
μέρᾳ κρίσεως. Ἐκ γὰρ τῶν λόγων σου δικαιω-
θήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδικασθήσῃ.
Τότε ἀπεκρίθησάν τινες τῶν γραμματέων καὶ
φαρισαίων λέγοντες. διδάσκαλε, θέλομεν ἀ-
πὸ σοῦ σημεῖον ἰδεῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐ-
τοῖς. Γενεὰ πονηρὰ καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζη-

Digitized by Google

τεῖ, καὶ σημεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰμὴ τὸ
σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ προφήτου. ὥσπερ γὰρ ἦν ἰω-
νᾶς ἐν τῇ κοιλίᾳ τοῦ κήτους τρεῖς ἡμέρας καὶ
τρεῖς νύκτας, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐν
τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύ-
κτας. ἄνδρες νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρί-
σει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦ-
σιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα ἰωνᾶ,
καὶ ἰδοὺ πλεῖον ἰωνᾶ ὧδε. βασίλισσα νότου ἐ-
γερθήσεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῆς γενεᾶς ταύ-
της, καὶ κατακρινεῖ αὐτήν, ὅτι ἦλθεν ἐκ τῶν
περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν σολο-
μῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον σολομῶνος ὧδε. ὅταν
δὲ τὸ ἀκάθαρτον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώ-
που, διέρχεται δι᾽ ἀνύδρων τόπων ζητοῦν ἀνάπαυ-
σιν, καὶ οὐχ εὑρίσκει. τότε λέγει. ἐπιστρέψω εἰς τὸν
οἶκόν μου ὅθεν ἐξῆλθον, καὶ ἐλθὸν εὑρίσκει
σχολάζοντα καὶ σεσαρωμένον, καὶ κεκοσμημέ-
νον. τότε πορεύεται καὶ παραλαμβάνει μεθ᾽
ἑαυτοῦ ἑπτὰ ἕτερα πνεύματα πονηρότερα ἑ-
αυτοῦ, καὶ εἰσελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ, καὶ γίνεται
τὰ ἔσχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, χείρονα τῶν
πρώτων. οὕτως ἔσται καὶ τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ πο-
νηρᾷ. ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦντος τοῖς ὄχλοις, ἰδοὺ ἡ
μήτηρ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ εἱστήκεισαν ἔξω
ζητοῦντες αὐτῷ λαλῆσαι. εἶπε δέ τις αὐτῷ.

ἰδοὺ ἡ

Digitized by Google

ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ἑστή-
κασιν ζητοῦντές σοι λαλῆσαι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν τῷ εἰπόντι αὐτῷ. τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου, καὶ
τίνες εἰσὶν οἱ ἀδελφοί μου; καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εἶπεν.
ἰδοὺ ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὅστις γὰρ
ἂν ποιήσῃ τὸ θέλημα τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐ-
ρανοῖς, αὐτός μου ἀδελφὸς καὶ ἀδελφὴ καὶ μή-
τηρ ἐστίν. Ἐν δὲ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ἐξελθὼν ὁ 13
Ἰησοῦς ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἐκάθητο παρὰ τὴν
θάλασσαν, καὶ συνήχθησαν πρὸς αὐτὸν ὄχλοι
πολλοί, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸ πλοῖον ἐμβάντα κα-
θῆσθαι, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν εἱστή-
κει, καὶ ἐλάλησεν αὐτοῖς πολλὰ ἐν παραβολαῖς
λέγων. ἰδοὺ ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπείρειν, καὶ
ἐν τῷ σπείρειν αὐτόν, ἃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁ-
δόν, καὶ ἦλθε τὰ πετεινά, καὶ κατέφαγεν αὐ-
τά. ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶ-
χε γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ
ἔχειν βάθος γῆς, ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος, ἐκαυ-
ματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.
ἄλλα δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβη-
σαν αἱ ἄκανθαι, καὶ ἀπέπνιξαν αὐτά. ἄλλα δὲ
ἔπεσεν ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλήν, καὶ ἐδίδου
καρπόν, ὃ μὲν ἑκατόν, ὃ δὲ ἑξήκοντα, ὃ δὲ
τριάκοντα. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω.

Digitized by Google

καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ εἶπον αὐτῷ·
Διὰ τί ἐν παραβολαῖς λαλεῖς αὐτοῖς; ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς. ὅτι ὑμῖν δέδοται γνῶ-
ναι τὰ μυστήρια τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν,
ἐκείνοις δὲ οὐ δέδοται. ὅστις γὰρ ἔχει, δοθή-
σεται αὐτῷ, καὶ περισσευθήσεται· ὅστις δὲ
οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ.
Διὰ τοῦτο ἐν παραβολαῖς αὐτοῖς λαλῶ,
ὅτι βλέποντες οὐ βλέπουσιν, καὶ ἀκούοντες οὐκ
ἀκούουσιν, οὐδὲ συνιοῦσιν. καὶ ἀναπληροῦται ἐπ'
» αὐτοῖς ἡ προφητεία Ἠσαΐου ἡ λέγουσα. ἀκοῇ
» ἀκούσετε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες
» βλέψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρ-
» δία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέως ἤκου-
» σαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐκάμμυ-
» σαν, μή ποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τοῖς
» ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συνῶσι, καὶ
» ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐτούς. ὑμῶν δὲ
μακάριοι οἱ ὀφθαλμοί, ὅτι βλέπουσι, καὶ
τὰ ὦτα ὑμῶν, ὅτι ἀκούει. ἀμὴν γὰρ λέγω ὑμῖν,
ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ δίκαιοι ἐπεθύμη-
σαν ἰδεῖν ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀ-
κοῦσαι ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. ὑμεῖς οὖν ἀ-
κούσατε τὴν παραβολὴν τοῦ σπείροντος. παντὸς
ἀκούοντος τὸν λόγον τῆς βασιλείας, καὶ μὴ συ-
νιέντος, ἔρχεται ὁ πονηρός, καὶ ἁρπάζει τὸ
ἐσπαρ-

ἐσπαρμένον ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὗτός ἐστιν ὁ
παρὰ τὴν ὁδὸν σπαρείς. ὁ δὲ ἐπὶ τὰ πετρώ-
δη σπαρείς, οὗτός ἐστιν, ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ
εὐθὺς μετὰ χαρᾶς λαμβάνων αὐτόν, οὐκ ἔχει δὲ
ῥίζαν ἐν ἑαυτῷ, ἀλλὰ πρόσκαιρός ἐστιν, γενο-
μένης δὲ θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐ-
θὺς σκανδαλίζεται. ὁ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας σπα-
ρείς, οὗτός ἐστιν, ὁ τὸν λόγον ἀκούων, καὶ ἡ μέρι-
μνα τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ ἀπάτη τοῦ πλούτου
συμπνίγει τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. ὁ
δὲ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρείς, οὗτός ἐστιν
ὁ τὸν λόγον ἀκούων καὶ συνιών, ὃς δὴ καρποφο-
ρεῖ καὶ ποιεῖ, ὁ μὲν ἑκατόν, ὁ δὲ ἑξήκοντα, ὁ δὲ
τριάκοντα. ἄλλην παραβολὴν παρέθηκεν
αὐτοῖς, λέγων. ὡμοιώθη ἡ βασιλεία τῶν οὐρα-
νῶν ἀνθρώπῳ σπείραντι καλὸν σπέρμα ἐν τῷ
ἀγρῷ αὐτοῦ: ἐν δὲ τῷ καθεύδειν τοὺς ἀνθρώ-
πους ἦλθεν αὐτοῦ ὁ ἐχθρὸς, καὶ ἔσπειρε ζιζάνια
ἀνὰ μέσον τοῦ σίτου, καὶ ἀπῆλθεν. ὅτε δὲ ἐβλά-
στησεν ὁ χόρτος, καὶ καρπὸν ἐποίησε, τότε ἐφά-
νη καὶ τὰ ζιζάνια. προσελθόντες δὲ οἱ δοῦλοι
τοῦ οἰκοδεσπότου, εἶπον αὐτῷ. κύριε, οὐχὶ καλὸν
σπέρμα ἔσπειρας ἐν τῷ σῷ ἀγρῷ; πόθεν οὖν
ἔχει ζιζάνια; ὁ δὲ ἔφη αὐτοῖς. ἐχθρὸς ἄνθρωπος
τοῦτο ἐποίησεν. οἱ δὲ δοῦλοι εἶπον αὐτῷ. θέλεις
οὖν ἀπελθόντες συλλέξωμεν αὐτά; ὁ δὲ ἔφη. οὔ.

μή

Digitized by Google

μή ποτε συλλέγοντες τὰ ζιζάνια, ἐκριζώσητε
ἅμα αὐτοῖς τὸν σῖτον. ἄφετε συναυξάνεσθαι ἀμ-
φότερα μέχρι τοῦ θερισμοῦ, καὶ ἐν καιρῷ τοῦ θε-
ρισμοῦ, ἐρῶ τοῖς θερισταῖς. συλλέξατε πρῶτον
τὰ ζιζάνια, καὶ δήσατε αὐτὰ εἰς δεσμὰς πρὸς τὸ
κατακαῦσαι αὐτά, τὸν δὲ σῖτον συναγάγετε
εἰς τὴν ἀποθήκην μου. Ἄλλην παραβολὴν παρέ-
θηκεν αὐτοῖς, λέγων. Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος
ἔσπειρεν ἐν τῷ ἀγρῷ αὐτοῦ, ὃ μικρότερον μέν
ἐστι πάντων τῶν σπερμάτων. ὅταν δὲ αὐξη-
θῇ μεῖζον τῶν λαχάνων ἐστί, καὶ γίνεται δένδρον,
ὥστε ἐλθεῖν τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατα-
σκηνοῦν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. Ἄλλην παραβο-
λὴν ἐλάλησεν αὐτοῖς. Ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία
τῶν οὐρανῶν ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἔκρυψεν
εἰς ἀλεύρου σάτα τρία ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον.
Ταῦτα πάντα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς ἐν παραβο-
λαῖς τοῖς ὄχλοις, καὶ χωρὶς παραβολῆς οὐκ ἐ-
λάλει αὐτοῖς, ὅπως πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ
» προφήτου λέγοντος. ἀνοίξω ἐν παραβολαῖς τὸ
» στόμα μου, ἐρεύξομαι κεκρυμμένα ἀπὸ κατα-
βολῆς κόσμου. τότε ἀφεὶς τοὺς ὄχλους, ἦλθεν
εἰς τὴν οἰκίαν ὁ Ἰησοῦς. καὶ προσῆλθον αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγοντες. Φράσον ἡμῖν
τὴν παραβολὴν τῶν ζιζανίων τοῦ ἀγροῦ. ὁ δὲ
ἀποκριθεὶς,

ἀποκριθεὶς, εἶπεν αὐτοῖς. ὁ σπείρων τὸ καλὸν
σπέρμα, ἐστὶν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου. ὁ δὲ ἀγρός
ἐστιν ὁ κόσμος. τὸ δὲ καλὸν σπέρμα, οὗτοί εἰσιν
οἱ υἱοὶ τῆς βασιλείας. τὰ δὲ ζιζάνια εἰσὶν οἱ
υἱοὶ τοῦ πονηροῦ. ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ,
ἐστὶν ὁ διάβολος. ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια
τοῦ αἰῶνός ἐστιν. οἱ δὲ θερισταὶ ἄγγελοί εἰσιν.
ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυ-
ρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ
τοῦ αἰῶνος τούτου. ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βα
σιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα, καὶ τοὺς
ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς
εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθ-
μὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. τότε οἱ
δίκαιοι ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος ἐν τῇ βασι-
λείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτῶν. ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν,
ἀκουέτω. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν
οὐρανῶν θησαυρῷ κεκρυμμένῳ ἐν τῷ ἀγρῷ,
ὃν εὑρὼν ἄνθρωπος ἔκρυψεν, καὶ ἀπὸ τῆς χα-
ρᾶς αὐτοῦ ὑπάγει καὶ πάντα ὅσα ἔχει πω
λεῖ, καὶ ἀγοράζει τὸν ἀγρὸν ἐκεῖνον. Πά-
λιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώ-
πῳ ἐμπόρῳ ζητοῦντι καλοὺς μαργαρείτας. ὃς
εὑρὼν ἕνα πολύτιμον μαργαρείτην, ἀπελ-
θὼν πέπρακε πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ ἠγό-
ρασεν

Digitized by Google

ρασιν αὐτόν. Πάλιν ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν σαγήνῃ βληθείσῃ εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκ παντὸς γένους συναγαγούσῃ, ἣν ὅτε ἐπληρώθη ἀναβιβάσαντες ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν, καὶ καθίσαντες συνέλεξαν τὰ καλὰ εἰς ἀγγεῖα, τὰ δὲ σαπρὰ ἔξω ἔβαλον. οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος. ἐξελεύσονται οἱ ἄγγελοι, καὶ ἀφοριοῦσι τοὺς πονηροὺς ἐκ μέσου τῶν δικαίων, καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. Λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. συνήκατε ταῦτα πάντα; λέγουσιν αὐτῷ. Ναὶ κύριε. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. διὰ τοῦτο πᾶς γραμματεὺς μαθητευθεὶς εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν, ὅμοιός ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅστις ἐκβάλλει ἐκ τοῦ θησαυροῦ αὐτοῦ καινὰ καὶ παλαιά. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέλεσεν ὁ ἰησοῦς τὰς παραβολὰς ταύτας, μετῆρεν ἐκεῖθεν. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν πατρίδα αὐτοῦ, ἐδίδασκεν αὐτοὺς ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν, ὥστε ἐκπλήττεσθαι αὐτοὺς καὶ λέγειν. πόθεν τούτῳ ἡ σοφία αὕτη καὶ αἱ δυνάμεις; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τοῦ τέκτονος υἱός; οὐχὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ λέγεται Μαριάμ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἰάκωβος καὶ ἰωσῆς καὶ σίμων καὶ ἰούδας; καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ οὐχὶ πᾶσαι πρὸς ἡμᾶς εἰσι; πόθεν οὖν τούτῳ ταῦτα πάντα;

Digitized by Google

ται; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶ-
πεν αὐτοῖς· οὐκ ἔστι προφήτης ἄτιμος εἰ μὴ ἐν τῇ
πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ 8
ἐποίησεν ἐκεῖ δυνάμεις πολλὰς διὰ τὴν ἀπιστίαν
αὐτῶν. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ 14
τετράρχης τὴν ἀκοὴν Ἰησοῦ, καὶ εἶπεν τοῖς παι-
σὶν αὐτοῦ· οὗτός ἐστιν Ἰωάννης ὁ βαπτιστής· αὐτὸς
ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ διὰ τοῦτο αἱ δυ-
νάμεις ἐνεργοῦσιν ἐν αὐτῷ. ὁ γὰρ Ἡρώδης κρα-
τήσας τὸν Ἰωάννην ἔδησεν αὐτὸν, καὶ ἔθετο ἐν
φυλακῇ διὰ Ἡρωδιάδα τὴν γυναῖκα Φιλίπ-
που τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. ἔλεγε γὰρ αὐτῷ ὁ Ἰωάν-
νης· οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν αὐτήν. καὶ θέλων αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, ἐφοβήθη τὸν ὄχλον, ὅτι ὡς προφή-
την αὐτὸν εἶχον. γενεσίων δὲ ἀγομένων τοῦ Ἡρώ-
δου, ὠρχήσατο ἡ θυγάτηρ τῆς Ἡρωδιάδος ἐν τῷ
μέσῳ, καὶ ἤρεσε τῷ Ἡρώδῃ. ὅθεν μεθ' ὅρκου ὡμο-
λόγησεν αὐτῇ δοῦναι ὃ ἐὰν αἰτήσηται. ἡ δὲ προ-
βιβασθεῖσα ὑπὸ τῆς μητρὸς αὐτῆς, δός μοι φη-
σὶν ὧδε ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν Ἰωάννου τοῦ
βαπτιστοῦ. καὶ ἐλυπήθη ὁ βασιλεύς· διὰ δὲ τοὺς
ὅρκους, καὶ τοὺς συνανακειμένους ἐκέλευσε δο-
θῆναι. καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισεν τὸν Ἰωάν- 10
νην ἐν τῇ φυλακῇ. καὶ ἠνέχθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ 11
ἐπὶ πίνακι, καὶ ἐδόθη τῷ κορασίῳ. καὶ ἤνεγκε
τῇ μητρὶ αὐτῆς. καὶ προσελθόντες οἱ μαθηταὶ 12
αὐτοῦ,

Digitized by Google

αὐτοῦ, ἦραν τὸ σῶμα αὐτοῦ καὶ ἔθαψαν αὐ-
τό, καὶ ἐλθόντες ἀπήγγειλαν τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀ-
κούσας ὁ Ἰησοῦς, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν ἐν πλοίῳ
εἰς ἔρημον τόπον κατ' ἰδίαν. καὶ ἀκούσαν-
τες οἱ ὄχλοι, ἠκολούθησαν αὐτῷ πεζῇ ἀπὸ τῶν
πόλεων. καὶ ἐξελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἶδεν πολὺν
ὄχλον, καὶ σπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτοῖς, καὶ ἐθε-
ράπευσε τοὺς ἀῤῥώστους αὐτῶν. ὀψίας δὲ γε-
νομένης προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ, λέγοντες. ἔρημός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἡ ὥρα
ἤδη παρῆλθεν. ἀπόλυσον τοὺς ὄχλους, ἵνα ἀ-
πελθόντες εἰς τὰς κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυ-
τοῖς βρώματα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. οὐ
χρείαν ἔχουσιν ἀπελθεῖν. δότε ὑμεῖς αὐτοῖς φα-
γεῖν. οἱ δὲ λέγουσιν αὐτῷ. οὐκ ἔχομεν ὧδε εἰ
μὴ πέντε ἄρτους καὶ δύο ἰχθύας. ὁ δὲ εἶπεν.
φέρετέ μοι αὐτοὺς ὧδε. καὶ κελεύσας τοὺς
ὄχλους ἀνακλιθῆναι ἐπὶ τοὺς χόρτους λαβὼν
τοὺς πέντε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέ-
ψας εἰς τὸν οὐρανόν, εὐλόγησε, καὶ κλάσας ἔδω-
κε τοῖς μαθηταῖς τοὺς ἄρτους. οἱ δὲ μαθη-
20 ταὶ τοῖς ὄχλοις. καὶ ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορ-
τάσθησαν. καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον τῶν κλα-
21 σμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις. οἱ δὲ ἐσθίον-
τες ἦσαν ἄνδρες ὡσεὶ πεντακισχίλιοι χωρὶς
2 γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ εὐθέως ἠνάγκα-

σεν

Digitized by Google

σεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς
τὸ πλοῖον, καὶ προάγειν αὐτὸν εἰς τὸ πέραν, ἕως οὗ
ἀπολύσῃ τοὺς ὄχλους. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄχλους, ἀνέ-
βη εἰς τὸ ὄρος κατ᾽ ἰδίαν προσεύξασθαι. ὀψίας δὲ
γενομένης, μόνος ἦν ἐκεῖ. τὸ δὲ πλοῖον ἤδη μέ-
σον τῆς θαλάσσης ἦν, βασανιζόμενον ὑπὸ τῶν
κυμάτων. ἦν γὰρ ἐναντίος ὁ ἄνεμος. τετάρτῃ δὲ φυ-
λακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε πρὸς αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς,
περιπατῶν ἐπὶ τῆς θαλάσσης. καὶ ἰδόντες αὐ-
τὸν οἱ μαθηταὶ ἐπὶ τὴν θάλασσαν περιπα-
τοῦντα, ἐταράχθησαν λέγοντες, ὅτι φάντασμά
ἐστι, καὶ ἀπὸ τοῦ φόβου ἔκραξαν. εὐθέως δὲ ἐλά-
λησεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων. θαρσεῖτε ἐγώ εἰμι.
μὴ φοβεῖσθε. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν αὐ-
τῷ. κύριε, εἰ σὺ εἶ, κέλευσόν με πρός σε ἐλθεῖν
ἐπὶ τὰ ὕδατα. ὁ δὲ εἶπεν. ἐλθέ. καὶ καταβὰς
ἀπὸ τοῦ πλοίου ὁ πέτρος, περιεπάτησεν ἐπὶ
τὰ ὕδατα, ἐλθεῖν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. βλέ-
πων δὲ τὸν ἄνεμον ἰσχυρὸν ἐφοβήθη, καὶ ἀρξά-
μενος καταποντίζεσθαι, ἔκραξε λέγων. κύριε σῶ-
σόν με. εὐθέως δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐκτείνας τὴν χεῖρα,
ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ. ὀλιγόπιστε,
εἰς τί ἐδίστασας; καὶ ἐμβάντων αὐτῶν εἰς τὸ
πλοῖον, ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος. οἱ δὲ ἐν τῷ πλοίῳ,
ἐλθόντες προσεκύνησαν αὐτῷ λέγοντες. ἀλη-
θῶς θεοῦ υἱὸς εἶ. καὶ διαπεράσαντες ἦλθον

εἰς τὴν

εἰς τὴν Γεννησαρέτ. Καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν οἱ
ἄνδρες τοῦ τόπου ἐκείνου, ἀπέστειλαν εἰς ὅλην τὴν
περίχωρον ἐκείνην, καὶ προσήνεγκαν αὐτῷ
πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας· καὶ παρεκάλουν
αὐτόν, ἵνα μόνον ἅψωνται τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱμα-
15 τίου αὐτοῦ. καὶ ὅσοι ἥψαντο, διεσώθησαν. Τότε
προσέρχονται τῷ Ἰησοῦ οἱ ἀπὸ Ἱεροσολύμων
γραμματεῖς καὶ Φαρισαῖοι λέγοντες. διὰ τί
οἱ μαθηταί σου παραβαίνουσι τὴν παράδο-
σιν τῶν πρεσβυτέρων; οὐ γὰρ νίπτονται τὰς χεῖ-
ρας αὐτῶν ὅταν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς
εἶπεν αὐτοῖς. διὰ τί καὶ ὑμεῖς παραβαίνετε τὴν
ἐντολὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν; ὁ
γὰρ θεὸς ἐνετείλατο λέγων. τίμα τὸν πατέρα
καὶ τὴν μητέρα. καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ
5 μητέρα, θανάτῳ τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ λέγετε.
ὃς ἂν εἴπῃ τῷ πατρὶ ἢ τῇ μητρί, δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ
ἐμοῦ ὠφεληθῇς, καὶ οὐ μὴ τιμήσει τὸν πατέρα
αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα. καὶ ἠκυρώσατε τὴν ἐντο-
λὴν τοῦ θεοῦ διὰ τὴν παράδοσιν ὑμῶν. ὑποκρι-
ταί, καλῶς προεφήτευσε περὶ ὑμῶν Ἡσαΐας,
,, λέγων. Ἐγγίζει μοι ὁ λαὸς οὗτος τῷ στόματι αὐ-
,, τῶν, καὶ τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ καρδία αὐ-
,, τῶν πόῤῥω ἀπέχει ἀπ' ἐμοῦ. μάτην δὲ σέβον-
,, ταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας ἐντάλμα-
10 τα ἀνθρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον
εἶπεν

Digitized by Google

εἶπεν αὐτοῖς. ἀκούετε καὶ συνίετε. οὐ τὸ εἰσερχό-
μενον εἰς τὸ στόμα κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὸ
ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος, τοῦτο κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον. τότε προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ εἶπον αὐτῷ. οἶδας ὅτι οἱ φαρισαῖοι, ἀκού-
σαντες τὸν λόγον ἐσκανδαλίσθησαν; ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν. πᾶσα φυτεία, ἣν οὐκ ἐφύτευσεν
ὁ πατήρ μου ὁ οὐράνιος, ἐκριζωθήσεται. ἄφε-
τε αὐτούς. ὁδηγοί εἰσι τυφλοὶ τυφλῶν. τυ-
φλὸς δὲ τυφλὸν ἐὰν ὁδηγῇ, ἀμφότεροι εἰς βό-
θυνον πεσοῦνται. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος, εἶπεν
αὐτῷ. φράσον ἡμῖν τὴν παραβολὴν ταύτην.
ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν. ἀκμὴν καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε.
οὔπω νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ εἰσπορευόμενον εἰς τὸ
στόμα, εἰς τὴν κοιλίαν χωρεῖ, καὶ εἰς ἀφεδρῶ-
να ἐκβάλλεται; τὰ δὲ ἐκπορευόμενα ἐκ τοῦ στό
ματος, ἐκ τῆς καρδίας ἐξέρχονται, κἀκεῖνα
κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἐκ γὰρ τῆς καρδίας ἐξέρχον
ται διαλογισμοὶ πονηροί, φόνοι, μοιχεῖαι, πορ
νεῖαι, φθόνοι, κλοπαί, ψευδομαρτυρίαι, βλα
σφημίαι. ταῦτά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν ἄνθρω
πον. τὸ δὲ ἀνίπτοις χερσὶ φαγεῖν, οὐ κοινοῖ τὸν
ἄνθρωπον. Καὶ ἐξελθὼν ἐκεῖθεν ὁ Ἰησοῦς, ἀνε-
χώρησεν εἰς τὰ μέρη τύρου καὶ σιδῶνος. καὶ
ἰδοὺ γυνὴ χαναναία ἀπὸ τῶν ὁρίων ἐκείνων ἐξ-
ελθοῦσα, ἐκραύγασεν αὐτῷ λέγουσα. ἐλέησόν

 με κύριε

με κύριε υἱὲ δαβίδ, θυγάτηρ μου κακῶς δαι-
23 μονίζεται. ὁ δὲ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῇ λόγον. καὶ
προσελθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἠρώτων
αὐτὸν λέγοντες. ἀπόλυσον αὐτήν, ὅτι κράζει
ὄπισθεν ἡμῶν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν. οὐκ ἀπεστά-
24 λην εἰ μὴ εἰς τὰ πρόβατα τὰ ἀπολωλότα
25 οἴκου ἰσραήλ. ἡ δὲ ἐλθοῦσα προσεκύνει αὐτῷ
λέγουσα. κύριε βοήθει μοι. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶ-
26 πεν. οὐκ ἔστι καλὸν λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων,
καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ εἶπε. ναὶ κύριε.
27 καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν
πιπτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐ-
28 τῶν. τότε ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ. ὦ γύ-
ναι μεγάλη σου ἡ πίστις, γενηθήτω σοι ὡς θέ-
λεις. καὶ ἰάθη ἡ θυγάτηρ αὐτῆς ἀπὸ τῆς ὥρας
29 ἐκείνης. καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν ὁ ἰησοῦς ἦλθε πα-
ρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας. καὶ ἀναβὰς
30 εἰς τὸ ὄρος, ἐκάθητο ἐκεῖ. καὶ προσῆλθον αὐτῷ ὄ-
χλοι πολλοί, ἔχοντες μεθ' ἑαυτῶν χωλούς, τυ-
φλούς, κωφούς, κυλλούς, καὶ ἑτέρους πολλούς,
καὶ ἔρριψαν αὐτοὺς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ ἰησοῦ,
31 καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς, ὥστε τοὺς ὄχλους θαυ-
μάσαι βλέποντας κωφοὺς λαλοῦντας, κυλ-
λοὺς ὑγιεῖς, χωλοὺς περιπατοῦντας, καὶ τυφλοὺς
βλέποντας, καὶ ἐδόξασαν τὸν θεὸν ἰσραήλ. ὁ δὲ
32 ἰησοῦς προσκαλεσάμενος τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ εἶπεν.

Digitized by Google

τοῦ εἶπε· σπλαγχνίζομαι ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤ-
δη ἡμέραι τρεῖς προσμένουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι
τί φάγωσι, καὶ ἀπολῦσαι αὐτοὺς νήστεις, οὐ θέλω,
μήποτε ἐκλυθῶσιν ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ λέγουσιν αὐ- 33
τῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. πόθεν ἡμῖν ἐν ἐρημίᾳ
ἄρτοι τοσοῦτοι, ὥστε χορτάσαι ὄχλον τοσοῦτον;
καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. πόσους ἄρτους ἔχετε; 34
οἱ δὲ εἶπον· ἑπτά, καὶ ὀλίγα ἰχθύδια. καὶ ἐκέλευ- 35
σε τοῖς ὄχλοις ἀναπεσεῖν ἐπὶ τὴν γῆν. καὶ λα- 36
βὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους καὶ τοὺς ἰχθύας, εὐχαρι-
στήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ. οἱ δὲ μαθηταὶ τῷ ὄχλῳ, καὶ ἔφαγον πάν- 37
τες, καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν τὸ περισσεῦον
τῶν κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας πλήρεις. οἱ δὲ 38
ἐσθίοντες ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες, χωρὶς
γυναικῶν καὶ παιδίων. καὶ ἀπολύσας τοὺς ὄ-
χλους, ἀνέβη εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἦλθεν εἰς τὰ ὅ-
ρια μαγδαλά. Καὶ προσελθόντες οἱ φαρι 16
σαῖοι καὶ οἱ σαδδουκαῖοι πειράζοντες ἐπη-
ρώτησαν αὐτὸν σημεῖον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπιδεῖ-
ξαι αὐτοῖς. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς. ὀψί-
ας γενομένης λέγετε, εὐδία. πυῤῥάζει γὰρ ὁ
οὐρανός. καὶ πρωΐ, σήμερον χειμών. πυῤῥάζει γὰρ
στυγνάζων ὁ οὐρανός. ὑποκριταί, τὸ μὲν πρόσω-
πον τοῦ οὐρανοῦ γινώσκετε διακρίνειν, τὰ δὲ ση-
μεῖα τῶν καιρῶν οὐ δύνασθε; γενεὰ πονηρὰ 4

καὶ μοιχαλὶς σημεῖον ἐπιζητεῖ, καὶ σημεῖον
οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ
προφήτου. καὶ καταλιπὼν αὐτοὺς, ἀπῆλθεν.
καὶ ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸ πέραν,
ἐπελάθοντο ἄρτους λαβεῖν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς. ὁρᾶτε καὶ προσέχετε ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν
φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων. οἱ δὲ διελογίζοντο
ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβομεν.
γνοὺς δὲ ὁ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. τί διαλογίζεσθε
ἐν ἑαυτοῖς ὀλιγόπιστοι, ὅτι ἄρτους οὐκ ἐλάβετε;
οὔπω νοεῖτε οὐδὲ μνημονεύετε τοὺς πέντε ἄρτους
τῶν πεντακισχιλίων, καὶ πόσους κοφίνους ἐλά-
βετε; οὐδὲ τοὺς ἑπτὰ ἄρτους τῶν τετρακισχιλί-
ων, καὶ πόσας σπυρίδας ἐλάβετε; πῶς οὐ νοεῖ-
τε, ὅτι οὐ περὶ ἄρτου εἶπον ὑμῖν προσέχειν ἀπὸ
τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων καὶ σαδδουκαίων;
τότε συνῆκαν ὅτι οὐκ εἶπε προσέχειν ἀπὸ τῆς
ζύμης τοῦ ἄρτου, ἀλλὰ ἀπὸ τῆς διδαχῆς τῶν φα-
13 ρισαίων καὶ σαδδουκαίων. ἐλθὼν δὲ ὁ ἰησοῦς
εἰς τὰ μέρη καισαρείας τῆς φιλίππου ἠρώτα
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ λέγων. τίνα με λέγουσιν
οἱ ἄνθρωποι εἶναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; οἱ δὲ εἶ-
14 πον. οἱ μὲν, ἰωάννην τὸν βαπτιστὴν, ἄλλοι δὲ ἠλί-
αν, ἕτεροι δὲ ἱερεμίαν, ἢ ἕνα τῶν προφητῶν.
15 λέγει αὐτοῖς. ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀπο-
16 κριθεὶς δὲ σίμων πέτρος εἶπεν. σὺ εἶ ὁ χριστὸς
ὁ υἱὸς τοῦ

ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη- 17
σοῦς εἶπεν αὐτῷ. μακάριος εἶ σίμων βαρ ἰωνᾶ,
ὅτι σὰρξ καὶ αἷμα οὐκ ἀπεκάλυψέ σοι, ἀλλ' ὁ
πατήρ μου ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. κἀγὼ δέ σοι λέγω, 18
ὅτι σὺ εἶ πέτρος, καὶ ἐπὶ ταύτῃ τῇ πέτρᾳ οἰκο-
δομήσω μου τὴν ἐκκλησίαν, καὶ πύλαι ᾅδου
οὐ κατισχύσουσιν αὐτῆς. καὶ δώσω σοι τὰς κλεῖς τῆς
βασιλείας τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃ ἐὰν δήσῃς ἐπὶ τῆς
γῆς, ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ ὃ ἐὰν λύ-
σῃς ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται λελυμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς.
Τότε διεστείλατο τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἵνα μη-
δενὶ εἴπωσιν, ὅτι αὐτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ χριστός. ἀπὸ
τότε ἤρξατο ὁ Ἰησοῦς δεικνύειν τοῖς μαθηταῖς
αὐτοῦ, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἀπελθεῖν εἰς ἱεροσόλυ-
μα, καὶ πολλὰ παθεῖν ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων,
καὶ ἀρχιερέων, καὶ γραμματέων, καὶ ἀποκταν-
θῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθῆναι. καὶ
προσλαβόμενος αὐτὸν ὁ πέτρος, ἤρξατο ἐπι-
τιμᾶν αὐτῷ λέγων. ἵλεώς σοι κύριε. οὐ μὴ ἔσται
σοι τοῦτο. ὁ δὲ στραφεὶς εἶπε τῷ πέτρῳ. ὕπαγε ὀ-
πίσω μου σατανᾶ. σκάνδαλόν μου εἶ, ὅτι οὐ
φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀνθρώπων.
Τότε ὁ Ἰησοῦς εἶπεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. εἴ
τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑ-
αυτόν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀ-
κολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν

αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν. ὃς δ᾽ ἂν ἀπο-
λέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ, εὑρήσει
αὐτήν. Τί γὰρ ὠφελεῖται ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν
κόσμον ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζη-
μιωθῇ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς
ψυχῆς αὐτοῦ; Μέλλει γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ἔρχεσθαι ἐν τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν
ἀγγέλων αὐτοῦ, καὶ τότε ἀποδώσει ἑκάστῳ κα-
τὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, εἰσί τι-
νες τῶν ὧδε ἑστώτων οἵτινες οὐ μὴ γεύσονται
θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου
17 ἐρχόμενον ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ. Καὶ μεθ᾽
ἡμέρας ἓξ παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν Πέτρον
καὶ Ἰάκωβον καὶ Ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
καὶ ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ᾽ ἰδίαν,
καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν, καὶ ἔλαμ-
ψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος. τὰ δὲ ἱμά-
τια αὐτοῦ ἐγένοντο λευκὰ ὡς τὸ φῶς. καὶ ἰδοὺ
ὤφθησαν αὐτοῖς Μωϋσῆς καὶ Ἠλίας μετ᾽ αὐτοῦ
συλλαλοῦντες. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Πέτρος εἶπε τῷ
Ἰησοῦ. Κύριε καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι. εἰ θέλεις
ποιήσωμεν ὧδε τρεῖς σκηνάς, σοὶ μίαν, καὶ Μω-
σῇ μίαν, καὶ Ἠλίᾳ μίαν. Ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος,
ἰδοὺ νεφέλη φωτεινὴ ἐπεσκίασεν αὐτούς. καὶ
ἰδοὺ φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα. Οὗτός ἐστιν ὁ
υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς ἐν ᾧ εὐδόκησα, αὐτοῦ ἀ-
κούετε.

κούετε. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ, ἔπεσον ἐπὶ 6
πρόσωπον αὐτῶν, καὶ ἐφοβήθησαν σφόδρα. καὶ
προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἥψατο αὐτῶν, καὶ εἶπεν.
Ἐγέρθητε καὶ μὴ φοβεῖσθε. ἐπάραντες δὲ τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῶν οὐδένα εἶδον εἰ μὴ τὸν Ἰησοῦν
μόνον. καὶ καταβαινόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ ὄρους
ἐνετείλατο αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς λέγων. Μηδενὶ εἴπητε
τὸ ὅραμα, ἕως οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν
ἀναστῇ. Καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ λέγοντες. Τί οὖν οἱ γραμματεῖς λέγουσιν,
ὅτι Ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον; Ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶ-
πεν αὐτοῖς. Ἠλίας μὲν ἔρχεται πρῶτον, καὶ ἀπο-
καταστήσει πάντα. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι Ἠλίας ἤ-
δη ἦλθεν, καὶ οὐκ ἐπέγνωσαν αὐτὸν, ἀλλ' ἐποίη-
σαν αὐτῷ πάντα ὅσα ἠθέλησαν. οὕτως καὶ ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου μέλλει πάσχειν ὑπ' αὐτῶν. τότε
συνῆκαν οἱ μαθηταὶ, ὅτι περὶ Ἰωάννου τοῦ βα-
πτιστοῦ εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ἐλθόντων αὐτῶν πρὸς
τὸν ὄχλον, προσῆλθεν αὐτῷ ἄνθρωπος γονυπε-
τῶν αὐτῷ, καὶ λέγων. Κύριε ἐλέησόν μου τὸν υἱὸν,
ὅτι σεληνιάζεται καὶ κακῶς πάσχει. πολλάκις γὰρ
πίπτει εἰς τὸ πῦρ, καὶ πολλάκις εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ 16
προσήνεγκα αὐτὸν τοῖς μαθηταῖς σου, καὶ
οὐκ ἠδυνήθησαν αὐτὸν θεραπεῦσαι. ἀποκρι- 17
θεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν. Ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμ-
μένη, ἕως πότε ἔσομαι μεθ' ὑμῶν; ἕως πότε

18 ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετέ μοι αὐτὸν ὧδε. καὶ
ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐξῆλθεν ἀπ' αὐ-
τοῦ τὸ δαιμόνιον, καὶ ἐθεραπεύθη ὁ παῖς ἀπὸ
19 τῆς ὥρας ἐκείνης. Τότε προσελθόντες οἱ μα-
θηταὶ τῷ Ἰησοῦ κατ' ἰδίαν εἶπον. Διατί ἡμεῖς
οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκβαλεῖν αὐτό; Ὁ δὲ Ἰησοῦς
20 εἶπεν αὐτοῖς. Διὰ τὴν ἀπιστίαν ὑμῶν. Ἀμὴν
γὰρ λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πίστιν ὡς κόκκον σινά-
πεως, ἐρεῖτε τῷ ὄρει τούτῳ, μετάβηθι ἐντεῦθεν
ἐκεῖ, καὶ μεταβήσεται. καὶ οὐδὲν ἀδυνατήσει
21 ὑμῖν. τοῦτο δὲ τὸ γένος οὐκ ἐκπορεύεται, εἰ μὴ ἐν
προσευχῇ καὶ νηστείᾳ. Ἀναστρεφομένων δὲ αὐ-
22 τῶν ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ, εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, μέλ
λει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοσθαι εἰς χεῖ-
23 ρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ
τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἐγερθήσεται. καὶ ἐλυπήθη-
24 σαν σφόδρα. Ἐλθόντων δὲ αὐτῶν εἰς καπερνα-
ούμ, προσῆλθον οἱ τὰ δίδραχμα λαμβάνον-
τες τῷ πέτρῳ, καὶ εἶπον, ὁ διδάσκαλος ὑμῶν οὐ
25 τελεῖ τὰ δίδραχμα; λέγει, ναί. καὶ ὅτε εἰσ-
ῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, προέφθασεν αὐτὸν ὁ Ἰη-
σοῦς λέγων. τί σοι δοκεῖ σίμων; οἱ βασιλεῖς τῆς
γῆς ἀπὸ τίνων λαμβάνουσι τὰ τέλη ἢ κῆνσον;
ἀπὸ τῶν υἱῶν αὐτῶν, ἢ ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων; Λέ-
26 γει αὐτῷ ὁ πέτρος. ἀπὸ τῶν ἀλλοτρίων. ἔφη
αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ἄραγε ἐλεύθεροί εἰσιν οἱ υἱοί.
ἵνα δὲ

ἵνα δὲ μὴ σκανδαλίσωμεν αὐτοὺς, πορευθεὶς
εἰς τὴν θάλασσαν, βάλε ἄγκιστρον, καὶ τὸν ἀ-
ναβαίνοντα πρῶτον ἰχθὺν ἆρον, καὶ ἀνοίξας
τὸ στόμα αὐτοῦ, εὑρήσεις στατῆρα. ἐκεῖνον λα-
βὼν δὸς αὐτοῖς ἀντὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ. Ἐν ἐκείνῃ τῇ 18
ὥρᾳ προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ, λέγον-
τες. Τίς ἄρα μείζων ἐστὶν ἐν τῇ βασιλείᾳ τῶν
οὐρανῶν; Καὶ προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς παι-
δίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ εἶπεν.
Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ στραφῆτε καὶ γένησθε
ὡς τὰ παιδία, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βασι-
λείαν τῶν οὐρανῶν. ὅστις οὖν ταπεινώσῃ ἑαυτὸν
ὡς τὸ παιδίον τοῦτο, οὗτός ἐστιν ὁ μείζων ἐν τῇ βα-
σιλείᾳ τῶν οὐρανῶν. καὶ ὃς ἐὰν δέξηται παιδίον 5
τοιοῦτον ἓν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. ὃς δ᾽ 6
ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων τῶν πι-
στευόντων εἰς ἐμὲ, συμφέρει αὐτῷ ἵνα κρεμα-
σθῇ μύλος ὀνικὸς εἰς τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ
καταποντισθῇ ἐν τῷ πελάγει τῆς θαλάσσης.
Οὐαὶ τῷ κόσμῳ ἀπὸ τῶν σκανδάλων. ἀνάγκη
γάρ ἐστι τοῦ ἐλθεῖν τὰ σκάνδαλα. πλὴν οὐαὶ τῷ
ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ τὸ σκάνδαλον ἔρχεται.
εἰ δὲ ἡ χείρ σου, ἢ ὁ πούς σου σκανδαλίζει σε, ἔκ-
κοψον αὐτὰ, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ. καλόν σοι ἐστὶν
εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλὸν, ἢ κυλλὸν, ἢ δύο
χεῖρας, ἢ δύο πόδας ἔχοντα, βληθῆναι εἰς τὸ
πῦρ

Digitized by Google

9 πῦρ τὸ αἰώνιον. καὶ εἰ ὁ ὀφθαλμός σου σκανδα-
λίζει σε, ἔξελε αὐτὸν, καὶ βάλε ἀπὸ σοῦ. κα-
λόν σοι ἐστὶ μονόφθαλμον εἰς τὴν ζωὴν εἰσελ-
θεῖν, ἢ δύο ὀφθαλμοὺς ἔχοντα, βληθῆναι εἰς
τὴν γέενναν τοῦ πυρός. ὁρᾶτε μὴ καταφρο-
νήσητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων. λέγω γὰρ ὑμῖν,
ὅτι οἱ ἄγγελοι αὐτῶν ἐν οὐρανοῖς διὰ παντὸς
βλέπουσι τὸ πρόσωπον τοῦ πατρός μου τοῦ ἐν οὐρα-
11 νοῖς. ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπο-
λωλός. τί ὑμῖν δοκεῖ; ἐὰν γένηταί τινι ἀνθρώ-
πῳ ἑκατὸν πρόβατα, καὶ πλανηθῇ ἓν ἐξ αὐ-
τῶν, οὐχὶ ἀφεὶς τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐπὶ τὰ
ὄρη, πορευθεὶς ζητεῖ τὸ πλανώμενον; καὶ ἐὰν γέ-
νηται εὑρεῖν αὐτὸ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι χαίρει
ἐπ᾽ αὐτῷ μᾶλλον, ἢ ἐπὶ τοῖς ἐννενηκονταεν-
νέα τοῖς μὴ πεπλανημένοις. οὕτως, οὐκ ἔστι θέ-
λημα ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς ὑμῶν τοῦ ἐν τοῖς
οὐρανοῖς, ἵνα ἀπόληται εἷς τῶν μικρῶν τούτων.
ἐὰν δὲ ἁμαρτῇ εἰς σὲ ὁ ἀδελφός σου, ὕπαγε καὶ
16 ἔλεγξον αὐτὸν μεταξύ σου καὶ αὐτοῦ μόνου. ἐάν
σου ἀκούσῃ, ἐκέρδησας τὸν ἀδελφόν σου. ἐὰν δὲ
μὴ ἀκούσῃ, παράλαβε μετὰ σοῦ ἔτι ἕνα ἢ δύο,
ἵνα ἐπὶ στόματος δύο ἢ τριῶν μαρτύρων σταθῇ
17 πᾶν ῥῆμα. ἐὰν δὲ παρακούσῃ αὐτῶν, εἰπὲ τῇ
ἐκκλησίᾳ. ἐὰν δὲ καὶ τῆς ἐκκλησίας παρακούσῃ,
18 ἔστω σοι ὥσπερ ὁ ἐθνικὸς καὶ ὁ τελώνης. ἀμὴν
λέγω

Digitized by Google

λέγω ὑμῖν, ὅσα ἐὰν δήσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἔσται δε-
δεμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ ὅσα ἐὰν λύσητε ἐπὶ
τῆς γῆς, ἔσται λελυμένα ἐν τῷ οὐρανῷ. Πάλιν ἀ- 19
μὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν δύο ὑμῶν συμφωνήσω-
σιν ἐπὶ τῆς γῆς, περὶ παντὸς πράγματος οὗ ἐὰν
αἰτήσωνται, γενήσεται αὐτοῖς παρὰ τοῦ πατρός
μου τοῦ ἐν οὐρανοῖς. οὗ γάρ εἰσι δύο ἢ τρεῖς συνηγ- 20
μένοι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα, ἐκεῖ εἰμὶ ἐν μέσῳ αὐ-
τῶν. Τότε προσελθὼν αὐτῷ ὁ Πέτρος εἶπε. κύ- 21
ριε ποσάκις ἁμαρτήσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός
μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἑπτάκις; Λέγει αὐ- 22
τῷ ὁ Ἰησοῦς. οὐ λέγω σοι ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως
ἑβδομηκοντάκις ἑπτά. Διὰ τοῦτο ὡμοιώθη ἡ
βασιλεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὃς
ἠθέλησε συνᾶραι λόγον μετὰ τῶν δούλων αὐ-
τοῦ. ἀρξαμένου δὲ αὐτοῦ συναίρειν, προσηνέ-
χθη αὐτῷ εἷς ὀφειλέτης μυρίων ταλάντων. μὴ
ἔχοντος δὲ αὐτοῦ ἀποδοῦναι, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ
κύριος αὐτοῦ πραθῆναι, καὶ τὴν γυναῖκα αὐ-
τοῦ, καὶ τὰ τέκνα, καὶ πάντα ὅσα εἶχεν, καὶ
ἀποδοθῆναι. πεσὼν οὖν ὁ δοῦλος προσεκύνει
αὐτῷ λέγων. κύριε μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί,
καὶ πάντα σοι ἀποδώσω. σπλαγχνισθεὶς δὲ ὁ
κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἀπέλυσεν αὐτόν, καὶ
τὸ δάνειον ἀφῆκεν αὐτῷ. Ἐξελθὼν δὲ ὁ δοῦλος
ἐκεῖνος, εὗρεν ἕνα τῶν συνδούλων αὐτοῦ, ὃς

ὤφειλεν

ὤφειλεν αὐτῷ ἑκατὸν δηνάρια, καὶ κρατήσας
αὐτὸν ἔπνιγε λέγων. ἀπόδος μοι ὅ,τι ὀφείλεις.
29 πεσὼν οὖν ὁ σύνδουλος αὐτοῦ παρεκάλει αὐτὸν
λέγων. Μακροθύμησον ἐπ' ἐμοί, καὶ ἀποδώσω
9 σοι. Ὁ δὲ οὐκ ἤθελεν, ἀλλὰ ἀπελθὼν ἔβαλεν
αὐτὸν εἰς φυλακὴν ἕως οὗ ἀποδῷ τὸ ὀφειλόμε-
νον. ἰδόντες δὲ οἱ σύνδουλοι αὐτοῦ τὰ γενόμε-
να, ἐλυπήθησαν σφόδρα, καὶ ἐλθόντες διεσά-
φησαν τῷ κυρίῳ ἑαυτῶν πάντα τὰ γενόμε-
31 να. Τότε προσκαλεσάμενος αὐτὸν ὁ κύριος αὐ-
τοῦ, λέγει αὐτῷ. Δοῦλε πονηρέ, πᾶσαν τὴν ὀφει-
λὴν ἐκείνην ἀφῆκά σοι, ἐπεὶ παρεκάλεσάς με·
οὐκ ἔδει καὶ σὲ ἐλεῆσαι τὸν σύνδουλόν σου, ὡς καὶ
ἐγώ σε ἠλέησα; Καὶ ὀργισθεὶς ὁ κύριος αὐτοῦ,
παρέδωκεν αὐτὸν τοῖς βασανισταῖς, ἕως οὗ ἀπο-
δῷ πᾶν τὸ ὀφειλόμενον αὐτῷ. οὕτω καὶ ὁ πα-
τήρ μου ὁ ἐπουράνιος ποιήσει ὑμῖν, ἐὰν μὴ ἀ-
φῆτε ἕκαστος τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ ἀπὸ τῶν καρ-
διῶν ὑμῶν, τὰ παραπτώματα αὐτῶν.
19 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐτέλεσεν ὁ Ἰησοῦς τοὺς λό-
γους τούτους, μετῆρεν ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, καὶ
ἦλθεν εἰς τὰ ὅρια τῆς ἰουδαίας πέραν τοῦ ἰορ-
δάνου, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ ὄχλοι πολλοί, καὶ
ἐθεράπευσεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Καὶ προσῆλθον
αὐτῷ οἱ φαρισαῖοι πειράζοντες αὐτόν, καὶ λέ-
γοντες αὐτῷ. εἰ ἔξεστιν ἀνθρώπῳ ἀπολῦσαι τὴν

Digitized by Google

γυναῖκα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν αἰτίαν; ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς. οὐκ ἀνέγνωτε ὅτι ὁ ποιή-
σας ἀπ᾽ ἀρχῆς, ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐ-
„ τούς; καὶ εἶπεν. Ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρω-
„ πος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ προσκολ-
„ ληθήσεται τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ
„ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥστε οὐκ ἔτι εἰσὶ δύο, ἀλλὰ
σὰρξ μία. ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν, ἄνθρωπος μὴ χω-
ριζέτω. λέγουσιν αὐτῷ. τί οὖν Μωσῆς ἐνετείλα-
το δοῦναι βιβλίον ἀποστασίου, καὶ ἀπολῦσαι αὐ-
τήν; λέγει αὐτοῖς, ὅτι μωσῆς πρὸς τὴν σκληρο-
καρδίαν ὑμῶν ἐπέτρεψεν ὑμῖν ἀπολῦσαι τὰς
γυναῖκας ὑμῶν, ἀπ᾽ ἀρχῆς δὲ οὐ γέγονεν οὕ-
τως. λέγω δὲ ὑμῖν ὅτι ὃς ἂν ἀπολύσῃ τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, εἰ μὴ ἐπὶ πορνείᾳ, καὶ γαμήσῃ ἄλ-
λην, μοιχᾶται. καὶ ἀπολελυμένην γαμήσας,
μοιχᾶται. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ.
Εἰ οὕτως ἐστὶν ἡ αἰτία τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τῆς γυ-
ναικὸς αὐτοῦ, οὐ συμφέρει γαμῆσαι. ὁ δὲ εἶπεν
αὐτοῖς. οὐ πάντες χωροῦσι τὸν λόγον τοῦτον, ἀλλ᾽
οἷς δέδοται. εἰσὶ γὰρ εὐνοῦχοι, οἵτινες ἐκ κοιλίας
μητρὸς αὐτῶν ἐγεννήθησαν οὕτως. καὶ εἰσὶν εὐ-
νοῦχοι, οἵτινες εὐνουχίσθησαν ὑπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων. καὶ εἰσὶν εὐνοῦχοι, οἵτινες εὐνούχισαν ἑαυ-
τοὺς διὰ τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. ὁ δυνά-
μενος χωρεῖν, χωρείτω. Τότε προσηνέχθη αὐ-

τῷ παιδία, ἵνα τὰς χεῖρας ἐπιθῇ ἐπ' αὐτοῖς,
καὶ προσεύξηται. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμησαν
αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν. ἄφετε τὰ παιδία, καὶ
μὴ κωλύετε αὐτὰ ἐλθεῖν πρός με. τῶν γὰρ τοιού-
των ἐστὶν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν. καὶ ἐπιθεὶς
αὐτοῖς τὰς χεῖρας, ἐπορεύθη ἐκεῖθεν. Καὶ ἰδοὺ
εἷς προσελθὼν εἶπεν αὐτῷ. Διδάσκαλε ἀγα-
θὲ, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον;
ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ. τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς
ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ θεός. εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν
εἰς τὴν ζωὴν, τήρησον τὰς ἐντολάς. λέγει αὐτῷ.
ποίας; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν. τὸ, οὐ φονεύσεις. οὐ μοι-
χεύσεις. οὐ κλέψεις. οὐ ψευδομαρτυρήσεις. τί-
μα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα. καὶ ἀγα-
πήσεις τὸν πλησίον σου, ὡς σεαυτόν. λέγει αὐ-
τῷ ὁ νεανίσκος, πάντα ταῦτα ἐφύλαξα ἐκ νεό-
τητός μου. τί ἔτι ὑστερῶ; ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. εἰ
θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε, πώλησόν σου τὰ ὑ-
πάρχοντα, καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυ-
ρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ἀκούσας
δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον, ἀπῆλθε λυπούμενος.
ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶ-
πεν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν
ὅτι πλούσιος δυσκόλως εἰσελεύσεται εἰς τὴν βα-
σιλείαν τῶν οὐρανῶν. πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν.
εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος
ῥαφίδος

ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασι-
λείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. ἀκούσαντες δὲ οἱ μα
θηταὶ αὐτοῦ, ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγον-
τες. τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας
δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. παρὰ ἀνθρώποις
τοῦτο ἀδύνατόν ἐστιν, παρὰ δὲ θεῷ πάντα
δυνατά ἐστι. Τότε ἀποκριθεὶς ὁ πέτρος εἶ-
πεν αὐτῷ. ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ
ἠκολουθήσαμέν σοι, τί ἄρα ἔσται ἡμῖν; ὁ δὲ
Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὑμεῖς
οἱ ἀκολουθήσαντές μοι, ἐν τῇ παλιγγενεσίᾳ, ὅτ'
ἂν καθίσῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ θρόνου δόξης
αὐτοῦ, καθήσεσθε καὶ ὑμεῖς ἐπὶ δώδεκα θρό-
νους, κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ ἰσραήλ.
καὶ πᾶς ὃς ἀφῆκεν οἰκίας, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ ἀδελ
φὰς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα
ἢ ἀγροὺς, ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου, ἑκατοντα-
πλασίονα λήψεται, καὶ ζωὴν αἰώνιον κληρο
νομήσει. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχατοι, καὶ
ἔσχατοι πρῶτοι. Ὁμοία γάρ ἐστιν ἡ βασι- 20
λεία τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ οἰκοδεσπότῃ, ὅσ-
τις ἐξῆλθεν ἅμα πρωῒ μισθώσασθαι ἐργάτας
εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ συμφωνήσας μετὰ
τῶν ἐργατῶν ἐκ δηναρίου τὴν ἡμέραν, ἀπέστει-
λεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἀμπελῶνα αὐτοῦ. καὶ ἐξελ-
θὼν περὶ τρίτην ὥραν, εἶδεν ἄλλους ἑστῶτας

ἐν τῇ

ἐν τῇ ἀγορᾷ ἀργούς, κἀκείνοις εἶπεν. ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, δώσω ὑμῖν. οἱ δὲ ἀπῆλθον. πάλιν ἐξελθὼν περὶ ἕκτην καὶ ἐννάτην ὥραν, ἐποίησεν ὡσαύτως. περὶ δὲ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν ἐξελθὼν, εὗρεν ἄλλους ἑστῶτας ἀργούς, καὶ λέγει αὐτοῖς. τί ὧδε ἑστήκατε ὅλην τὴν ἡμέραν ἀργοί; λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι οὐδεὶς ἡμᾶς ἐμισθώσατο. λέγει αὐτοῖς. ὑπάγετε καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν ἀμπελῶνά μου, καὶ ὃ ἐὰν ᾖ δίκαιον, λήψεσθε. ὀψίας δὲ γενομένης, λέγει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος τῷ ἐπιτρόπῳ αὐτοῦ. κάλεσον τοὺς ἐργάτας, καὶ ἀπόδος αὐτοῖς τὸν μισθὸν, ἀρξάμενος ἀπὸ τῶν ἐσχάτων, ἕως τῶν πρώτων. καὶ ἐλθόντες οἱ περὶ τὴν ἑνδεκάτην ὥραν, ἔλαβον ἀνὰ δηνάριον. ἐλθόντες δὲ οἱ πρῶτοι, ἐνόμισαν ὅτι πλείονα λήψονται. καὶ ἔλαβον καὶ αὐτοὶ ἀνὰ δηνάριον. λαβόντες δὲ ἐγόγγυζον κατὰ τοῦ οἰκοδεσπότου λέγοντες, ὅτι οὗτοι οἱ ἔσχατοι μίαν ὥραν ἐποίησαν, καὶ ἴσους ἡμῖν αὐτοὺς ἐποίησας, τοῖς βαστάσασι τὸ βάρος τῆς ἡμέρας, καὶ τὸν καύσωνα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν ἑνὶ αὐτῶν. ἑταῖρε, οὐκ ἀδικῶ σε. οὐχὶ δηναρίου συνεφώνησάς μοι; ἆρον τὸ σὸν, καὶ ὕπαγε. θέλω δὲ τούτῳ τῷ ἐσχάτῳ δοῦναι ὡς καὶ σοί. ἢ οὐκ ἔξεστί μοι ποιῆσαι ὃ θέλω ἐν τοῖς ἐμοῖς; εἰ ὁ ὀφθαλμός

σου

Digitized by Google

σου πονηρός ἐστιν, ὅτι ἐγὼ ἀγαθός εἰμι; οὕτως ἔ-
σονται οἱ ἔσχατοι πρῶτοι, καὶ οἱ πρῶτοι ἔσχατοι.
πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί.
Καὶ ἀναβαίνων ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, πα-
ρέλαβε τοὺς δώδεκα μαθητὰς κατ' ἰδίαν ἐν
τῇ ὁδῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἰδοὺ ἀναβαίνομεν
εἰς Ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι, καὶ γραμματεῦ-
σι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανάτῳ, καὶ πα-
ραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσιν εἰς τὸ ἐμπαῖξαι
καὶ μαστιγῶσαι, καὶ σταυρῶσαι, καὶ τῇ τρίτῃ
ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Τότε προσῆλθεν αὐτῷ ἡ
μήτηρ τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου μετὰ τῶν υἱῶν αὐτῆς
προσκυνοῦσα καὶ αἰτοῦσά τι παρ' αὐτοῦ. ὁ δὲ
εἶπεν αὐτῇ. τί θέλεις; ἡ δὲ λέγει αὐτῷ. εἰπὲ ἵνα
καθίσωσιν οὗτοι οἱ δύο υἱοί μου, εἷς ἐκ δεξιῶν
σου, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων σου ἐν τῇ βασιλείᾳ σου.
ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν. οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖ-
σθε. δύνασθε πιεῖν τὸ ποτήριον ὃ ἐγὼ μέλλω πί-
νειν; καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βα-
πτισθῆναι; λέγουσιν αὐτῷ. δυνάμεθα. καὶ λέ-
γει αὐτοῖς. τὸ μὲν ποτήριόν μου πίεσθε, καὶ τὸ
βάπτισμα ὃ ἐγὼ βαπτίζομαι, βαπτισθήσεσθε·
τὸ δὲ καθίσαι ἐκ δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων
μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν τοῦτο δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμα-
σται ὑπὸ τοῦ πατρός μου. καὶ ἀκούσαντες οἱ δέκα

Digitized by Google

ἠγανάκτησαν περὶ τῶν δύο ἀδελφῶν. ὁ δὲ Ἰη-
σοῦς προσκαλεσάμενος αὐτοὺς, εἶπεν. οἴδατε
ὅτι οἱ ἄρχοντες τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν
αὐτῶν, καὶ οἱ μεγάλοι κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν.
οὐχ οὕτως δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ᾽ ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν
ὑμῖν μέγας γενέσθαι, ἔσται ὑμῶν διάκονος, καὶ
ὃς ἐὰν θέλῃ ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν δοῦ-
λος· ὥσπερ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε δια-
κονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦναι τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν. Καὶ ἐκπο-
ρευομένων αὐτῶν ἀπὸ Ἱεριχὼ, ἠκολούθησεν
αὐτῷ ὄχλος πολύς. Καὶ ἰδοὺ δύο τυφλοὶ κα-
θήμενοι παρὰ τὴν ὁδὸν, ἀκούσαντες ὅτι Ἰη-
σοῦς παράγει, ἔκραξαν λέγοντες. ἐλέησον ἡ-
μᾶς κύριε υἱὸς Δαβίδ. ὁ δὲ ὄχλος ἐπετίμησεν
αὐτοῖς, ἵνα σιωπήσωσιν. οἱ δὲ μεῖζον ἔκραξαν λέ-
γοντες. ἐλέησον ἡμᾶς κύριε υἱὸς Δαβίδ. Καὶ
στὰς ὁ Ἰησοῦς ἐφώνησεν αὐτοὺς, καὶ εἶπε. τί θέ-
λετε ποιήσω ὑμῖν; Λέγουσιν αὐτῷ. Κύριε, ἵνα
ἀνοιχθῶσιν ὑμῶν οἱ ὀφθαλμοί. σπλαγχνισθεὶς
δὲ ὁ Ἰησοῦς ἥψατο τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν, καὶ
εὐθέως ἀνέβλεψαν αὐτῶν οἱ ὀφθαλμοὶ, καὶ
21 ἠκολούθησαν αὐτῷ. Καὶ ὅτε ἤγγισαν εἰς Ἱερο-
σόλυμα, καὶ ἦλθον εἰς Βηθφαγῆ πρὸς τὸ ὄρος
τῶν ἐλαιῶν, τότε ὁ Ἰησοῦς ἀπέστειλε δύο μα-
θητὰς λέγων αὐτοῖς. πορεύθητε εἰς τὴν κώ-

μην τὴν

Digitized by Google

μην τὴν ἀπέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εὑρήσετε
ὄνον δεδεμένην, καὶ πῶλον μετ' αὐτῆς· λύ-
σαντες ἀγάγετέ μοι. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ τι,
ἐρεῖτε ὅτι ὁ κύριος αὐτῶν χρείαν ἔχει. εὐθέως
δὲ ἀποστελλεῖ αὐτούς. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα
πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν διὰ τοῦ προφήτου λέγοντος.
» εἴπατε τῇ θυγατρὶ σιών, ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου
» ἔρχεταί σοι πρᾷος, καὶ ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνον
» καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου. πορευθέντες δὲ οἱ
μαθηταὶ καὶ ποιήσαντες καθὼς προσέταξεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἤγαγον τὴν ὄνον, καὶ τὸν πῶλον,
καὶ ἐπέθηκαν ἐπάνω αὐτῶν τὰ ἱμάτια αὐ-
τῶν, καὶ ἐπεκάθισεν ἐπάνω αὐτῶν. ὁ δὲ πλεῖστος
ὄχλος ἔστρωσαν ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐν τῇ ὁδῷ.
ἄλλοι δὲ ἔκοπτον κλάδους ἀπὸ τῶν δένδρων, καὶ
ἐστρώννυον ἐν τῇ ὁδῷ. οἱ δὲ ὄχλοι οἱ προάγοντες
καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες ἔκραζον λέγοντες. ὡσαν-
νὰ τῷ υἱῷ δαβίδ. εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν
ὀνόματι κυρίου, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ εἰ-
σελθόντος αὐτοῦ εἰς ἱεροσόλυμα ἐσείσθη πᾶσα
ἡ πόλις λέγουσα. τίς ἐστιν οὗτος; οἱ δὲ ὄχλοι ἔλε-
γον. οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς ὁ προφήτης ὁ ἀπὸ ναζαρὲθ
τῆς γαλιλαίας. καὶ εἰσῆλθεν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱε-
ρὸν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐξέβαλε πάντας τοὺς πωλοῦν-
τας καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ τὰς τρα-
πέζας τῶν κολλυβιστῶν κατέστρεψε, καὶ τὰς κα-

Digitized by Google

θέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς, καὶ
» λέγει αὐτοῖς. γέγραπται. ὁ οἶκός μου, οἶκος προ
» σευχῆς κληθήσεται. ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε
σπήλαιον λῃστῶν. καὶ προσῆλθον αὐτῷ τυφλοὶ
καὶ χωλοὶ ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἐθεράπευσεν αὐτούς.
ἰδόντες δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς τὰ
θαυμάσια ἃ ἐποίησεν, καὶ τοὺς παῖδας κράζον-
τας ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ λέγοντας, ὡσαννὰ τῷ υἱῷ δα
βὶδ, ἠγανάκτησαν καὶ εἶπον αὐτῷ. ἀκούεις τί
οὗτοι λέγουσιν; ὁ δὲ ἰησοῦς λέγει αὐτοῖς. ναί.
» οὐδέποτε ἀνέγνωτε. ὅτι ἐκ στόματος νηπίων καὶ
» θηλαζόντων κατηρτίσω αἶνον; καὶ καταλι-
πὼν αὐτοὺς ἐξῆλθεν ἔξω τῆς πόλεως εἰς βηθα
νίαν, καὶ ηὐλίσθη ἐκεῖ. πρωΐας δὲ ἐπανάγων εἰς
τὴν πόλιν, ἐπείνασεν, καὶ ἰδὼν συκῆν ἐπὶ τῆς
ὁδοῦ ἦλθεν ἐπ' αὐτὴν, καὶ οὐδὲν εὗρεν ἐν αὐτῇ,
εἰ μὴ φύλλα μόνον, καὶ λέγει αὐτῇ. μηκέτι ἐκ
σοῦ καρπὸς γένηται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ἐξη-
ράνθη παραχρῆμα ἡ συκῆ. καὶ ἰδόντες οἱ μα-
θηταὶ ἐθαύμασαν λέγοντες. πῶς παραχρῆ-
μα ἐξηράνθη ἡ συκῆ; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς
εἶπεν αὐτοῖς. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν ἔχητε πί-
στιν καὶ μὴ διακριθῆτε, οὐ μόνον τὸ τῆς συκῆς ποιή-
σετε, ἀλλὰ κἂν τῷ ὄρει τούτῳ εἴπητε, ἄρθητι καὶ
βλήθητι εἰς τὴν θάλασσαν, γενήσεται. καὶ πάν-
τα ὅσα ἂν αἰτήσητε ἐν τῇ προσευχῇ πιστεύον-
τες, λή-

Digitized by Google

τες, λήψεσθε. καὶ ἐλθόντι αὐτῷ εἰς τὸ ἱερὸν, προσῆλθον αὐτῷ διδάσκοντι οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ λέγοντες. ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; καὶ τίς σοι ἔδωκε τὴν ἐξουσίαν ταύτην; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ λόγον ἕνα, ὃν ἐὰν εἴπητέ μοι, κἀγὼ ὑμῖν ἐρῶ ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπτισμα Ἰωάννου πόθεν ἦν; ἐξ οὐρανοῦ ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ διελογίζοντο ἐν ἑαυτοῖς λέγοντες. ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ ἡμῖν. διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ; ἐὰν δὲ εἴπωμεν ἐξ ἀνθρώπων, φοβούμεθα τὸν ὄχλον. πάντες γὰρ ἔχουσι τὸν Ἰωάννην ὡς προφήτην. καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ εἶπον. οὐκ οἴδαμεν. ἔφη αὐτοῖς καὶ αὐτός. οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τί δὲ ὑμῖν δοκεῖ; ἄνθρωπός τις εἶχε τέκνα δύο, καὶ προσελθὼν τῷ πρώτῳ, εἶπε. τέκνον ὕπαγε, σήμερον ἐργάζου ἐν τῷ ἀμπελῶνί μου. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν. οὐ θέλω. ὕστερον δὲ μεταμεληθεὶς, ἀπῆλθε. καὶ προσελθὼν τῷ δευτέρῳ εἶπεν ὡσαύτως. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν. ἐγὼ κύριε, καὶ οὐκ ἀπῆλθεν. τίς ἐκ τῶν δύο ἐποίησε τὸ θέλημα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ; λέγουσιν αὐτῷ. ὁ πρῶτος. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οἱ τελῶναι καὶ αἱ πόρναι προάγουσιν ὑμᾶς εἰς τὴν βασιλείαν

τοῦ θεοῦ.

τοῦ θεοῦ. ἦλθε γὰρ πρὸς ὑμᾶς ἰωάννης ἐν ὁδῷ
δικαιοσύνης, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. οἱ δὲ
τελῶναι καὶ αἱ πόρναι ἐπίστευσαν αὐτῷ. ὑ-
μεῖς δὲ ἰδόντες, οὐ μετεμελήθητε ὕστερον τοῦ πι-
στεῦσαι αὐτῷ. Ἄλλην παραβολὴν ἀκούσατε.
Ἄνθρωπός τις ἦν οἰκοδεσπότης, ὅς ἐφύτευσεν
ἀμπελῶνα, καὶ φραγμὸν αὐτῷ περιέθηκε,
καὶ ὤρυξεν ἐν αὐτῷ ληνόν, καὶ ᾠκοδόμησε πύρ-
γον, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμη-
σεν. ὅτε δὲ ἤγγισεν ὁ καιρὸς τῶν καρπῶν, ἀπέ-
στειλε τοὺς δούλους αὐτοῦ πρὸς τοὺς γεωργοὺς λα-
βεῖν τοὺς καρποὺς αὐτοῦ. καὶ λαβόντες οἱ γεωρ-
γοὶ τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὃν μὲν ἔδειραν, ὃν δὲ
ἀπέκτειναν, ὃν δὲ ἐλιθοβόλησαν. πάλιν ἀπέ-
στειλεν ἄλλους δούλους πλείονας τῶν πρώτων,
καὶ ἐποίησαν αὐτοῖς ὡσαύτως. ὕστερον δὲ ἀπέστει-
λε πρὸς αὐτοὺς τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων, ἐντρα-
πήσονται τὸν υἱόν μου. οἱ δὲ γεωργοὶ ἰδόντες τὸν
υἱόν, εἶπον ἐν ἑαυτοῖς. οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος. δεῦ-
τε, ἀποκτείνωμεν αὐτόν, καὶ κατάσχωμεν τὴν
κληρονομίαν αὐτοῦ. καὶ λαβόντες αὐτὸν,
ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος, καὶ ἀπέκτει-
ναν. ὅταν οὖν ἔλθῃ ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶνος, τί
ποιήσει τοῖς γεωργοῖς ἐκείνοις; λέγουσιν αὐτῷ.
κακοὺς κακῶς ἀπολέσει αὐτούς, καὶ τὸν ἀμ-
πελῶνα ἐκδόσεται ἄλλοις γεωργοῖς, οἵτινες

ἀποδώσου-

ἀποδώσουσιν αὐτῷ τοὺς καρποὺς ἐν τοῖς καιροῖς
αὐτῶν. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. οὐδέποτε ἀνέγνω-
» τε ἐν ταῖς γραφαῖς, λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν
». οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γω-
» νίας: παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι θαυ-
» μαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν; διὰ τοῦτο λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἀρθήσεται ἀφ' ὑμῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ,
καὶ δοθήσεται ἔθνει ποιοῦντι τοὺς καρποὺς αὐ-
τῆς. καὶ ὁ πεσὼν ἐπὶ τὸν λίθον τοῦτον, συνθλα-
σθήσεται, ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. καὶ
ἀκούσαντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι τὰς
παραβολὰς αὐτοῦ, ἔγνωσαν ὅτι περὶ αὐτῶν
λέγει. καὶ ζητοῦντες αὐτὸν κρατῆσαι, ἐφοβήθη-
σαν τοὺς ὄχλους, ἐπειδὴ ὡς προφήτην αὐτὸν εἶ-
χον. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς πάλιν εἶπεν αὐτοῖς ἐν
παραβολαῖς λέγων. Ὡμοιώθη ἡ βασιλεία 22
τῶν οὐρανῶν ἀνθρώπῳ βασιλεῖ, ὅς τις ἐποίησε γά-
μους τῷ υἱῷ αὐτοῦ, καὶ ἀπέστειλε τοὺς δούλους αὐ-
τοῦ καλέσαι τοὺς κεκλημένους εἰς τοὺς γάμους,
καὶ οὐκ ἤθελον ἐλθεῖν. πάλιν ἀπέστειλεν ἄλλους
δούλους λέγων. εἴπατε τοῖς κεκλημένοις. ἰδοὺ τὸ
ἄριστόν μου ἡτοίμασα, οἱ ταῦροί μου καὶ τὰ σιτι-
στὰ τεθυμένα, καὶ πάντα ἕτοιμα. δεῦτε εἰς τοὺς
γάμους. οἱ δὲ ἀμελήσαντες ἀπῆλθον, ὁ μὲν εἰς
τὸν ἴδιον ἀγρόν, ὁ δὲ εἰς τὴν ἐμπορείαν αὐτοῦ, οἱ
δὲ λοιποὶ κρατήσαντες τοὺς δούλους αὐτοῦ, ὕβρι-

Digitized by Google

σαν καὶ ἀπέκτειναν. καὶ ἀκούσας ὁ ἐκεῖνος βασι-
λεὺς ὠργίσθη, καὶ πέμψας τὰ στρατεύματα αὐ-
τοῦ ἀπώλεσε τοὺς φονεῖς ἐκείνους, καὶ τὴν πόλιν αὐ-
τῶν ἐνέπρησε. τότε λέγει τοῖς δούλοις αὐτοῦ.
ὁ μὲν γάμος ἕτοιμός ἐστιν, οἱ δὲ κεκλημένοι οὐκ
ἦσαν ἄξιοι. πορεύεσθε οὖν ἐπὶ τὰς διεξόδους τῶν
ὁδῶν, καὶ ὅσους ἂν εὕρητε, καλέσατε εἰς τοὺς
γάμους. καὶ ἐξελθόντες οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι εἰς τὰς
ὁδοὺς, συνήγαγον πάντας ὅσους εὗρον πονηρούς
τε καὶ ἀγαθούς, καὶ ἐπλήσθη ὁ γάμος ἀνακειμέ-
νων. εἰσελθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς θεάσασθαι τοὺς ἀνα-
κειμένους εἶδεν ἐκεῖ ἄνθρωπον οὐκ ἐνδεδυμένον
ἔνδυμα γάμου. καὶ λέγει αὐτῷ, ἑταῖρε, πῶς
εἰσῆλθες ὧδε, μὴ ἔχων ἔνδυμα γάμου; ὁ δὲ ἐ-
φιμώθη. τότε εἶπεν ὁ βασιλεὺς τοῖς διακόνοις.
δήσαντες αὐτοῦ πόδας καὶ χεῖρας ἄρατε αὐτὸν
καὶ βάλετε εἰς τὸ σκότος τὸ ἐξώτερον. ἐκεῖ ἔσται
ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων. πολ-
λοὶ γάρ εἰσι οἱ κλητοί, ὀλίγοι δὲ ἐκλεκτοί. τότε
πορευθέντες οἱ Φαρισαῖοι συμβούλιον ἔλαβον
ὅπως αὐτὸν παγιδεύσωσιν ἐν λόγῳ. καὶ ἀποστέλ-
λουσιν αὐτῷ τοὺς μαθητὰς αὐτῶν μετὰ τῶν ἡ-
ρωδιανῶν λέγοντες. διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι
ἀληθὴς εἶ, καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ ἐν ἀληθείᾳ δι-
δάσκεις, καὶ οὐ μέλει σοι περὶ οὐδενός. οὐ γὰρ βλέ-
πεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώπων. εἰπὲ οὖν ἡμῖν,

τί σοι δοκεῖ; ἔξεστι δοῦναι κῆνσον καίσαρι, ἢ οὔ; γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πονηρίαν αὐτῶν, εἶπε. τί με πειράζετε ὑποκριταί; ἐπιδείξατέ μοι τὸ νόμισμα τοῦ κήνσου. οἱ δὲ προσήνεγκαν αὐτῷ δηνάριον. καὶ λέγει αὐτοῖς. τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη, καὶ ἡ ἐπιγραφή; λέγουσιν αὐτῷ. καίσαρος. τότε λέγει αὐτοῖς. ἀπόδοτε οὖν τὰ καίσαρος, καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ, τῷ θεῷ. καὶ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν, καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθον αὐτῷ σαδδουκαῖοι, οἱ λέγοντες μὴ εἶναι ἀνάστασιν, καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν λέγοντες. διδάσκαλε, μωσῆς εἶπεν. ἐάν τις ἀποθάνῃ μὴ ἔχων τέκνα, ἐπιγαμβρεύσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἀναστήσει σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἦσαν δὲ παρ' ἡμῖν ἑπτὰ ἀδελφοί, καὶ ὁ πρῶτος γαμήσας ἐτελεύτησε, καὶ μὴ ἔχων σπέρμα, ἀφῆκε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ὁμοίως καὶ ὁ δεύτερος, καὶ ὁ τρίτος ἕως τῶν ἑπτά. ὕστερον δὲ πάντων ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, τίνος τῶν ἑπτὰ ἔσται γυνή; πάντες γὰρ ἔσχον αὐτήν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. πλανᾶσθε μὴ εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ θεοῦ. ἐν γὰρ τῇ ἀναστάσει, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε ἐκγαμίζονται, ἀλλ' ὡς ἄγγελοι τοῦ θεοῦ ἐν οὐρανῷ εἰσι. περὶ δὲ τῆς

ἀναστά-

Digitized by Google

ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν, οὐκ ἀνέγνωτε τὸ ῥηθὲν
» ὑμῖν ὑπὸ τοῦ θεοῦ λέγοντος; ἐγώ εἰμι ὁ θεὸς
» ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ.
οὐκ ἔστιν ὁ θεός, θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων. καὶ
ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ δι-
δαχῇ αὐτοῦ. οἱ δὲ φαρισαῖοι ἀκούσαντες, ὅτι
ἐφίμωσε τοὺς σαδδουκαίους, συνήχθησαν ἐπὶ
τὸ αὐτό, καὶ ἐπηρώτησεν εἷς ἐξ αὐτῶν νομικός,
πειράζων αὐτόν, καὶ λέγων. διδάσκαλε, ποία ἐν-
τολὴ μεγάλη ἐν τῷ νόμῳ; ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ.
ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐν ὅλῃ τῇ καρ-
δίᾳ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ σου, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ δια-
νοίᾳ σου. αὕτη ἐστὶν πρώτη καὶ μεγάλη ἐντολή.
δευτέρα δὲ ὁμοία αὐτῇ. ἀγαπήσεις τὸν πλησί-
ον σου ὡς σεαυτόν. ἐν ταύταις ταῖς δυσὶν ἐντο-
λαῖς, ὅλος ὁ νόμος καὶ οἱ προφῆται κρέμανται.
συνηγμένων δὲ τῶν φαρισαίων, ἐπηρώτησεν
αὐτοὺς ὁ ἰησοῦς, λέγων. τί ὑμῖν δοκεῖ περὶ τοῦ
χριστοῦ; τίνος υἱός ἐστιν; λέγουσιν αὐτῷ. τοῦ δα-
βίδ. λέγει αὐτοῖς. πῶς οὖν δαβὶδ ἐν πνεύματι
» κύριον αὐτὸν καλεῖ, λέγων, εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυ-
» ρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου ἕως ἂν θῶ τοὺς
» ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. εἰ οὖν
δαβὶδ ἐν πνεύματι κύριον αὐτὸν καλεῖ, πῶς
υἱὸς αὐτοῦ ἐστι; καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτῷ ἀπο-
κριθῆναι λόγον, οὐδὲ ἐτόλμησέ τις ἀπ' ἐκεί-

Digitized by Google

της τῆς ἡμέρας ἐπερωτῆσαι αὐτὸν οὐκέτι.
Τότε ὁ Ἰησοῦς ἐλάλησε τοῖς ὄχλοις καὶ τοῖς 23
μαθηταῖς αὐτοῦ, λέγων. ἐπὶ τῆς Μωσέως κα-
θέδρας ἐκάθισαν οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρι-
σαῖοι. πάντα οὖν ὅσα ἂν εἴπωσιν ὑμῖν τηρεῖν, τη-
ρεῖτε καὶ ποιεῖτε. κατὰ δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν μὴ
ποιεῖτε. λέγουσι γὰρ καὶ οὐ ποιοῦσι. δεσμεύουσι γὰρ
φορτία βαρέα καὶ δυσβάστακτα, καὶ ἐπιτιθέα-
σιν ἐπὶ τοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων, τῷ δὲ δακτύ-
λῳ αὐτῶν οὐ θέλουσι κινῆσαι αὐτά. πάντα
δὲ τὰ ἔργα αὐτῶν ποιοῦσι πρὸς τὸ θεαθῆναι
τοῖς ἀνθρώποις. πλατύνουσι δὲ τὰ φυλακτή-
ρια αὐτῶν, καὶ μεγαλύνουσι τὰ κράσπεδα
τῶν ἱματίων αὐτῶν. φιλοῦσί τε τὴν πρωτοκλι-
σίας ἐν τοῖς δείπνοις, καὶ τὰς πρωτοκαθεδρί-
ας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν
ταῖς ἀγοραῖς, καὶ καλεῖσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώ-
πων ῥαββὶ ῥαββί. ὑμεῖς δὲ μὴ κληθῆτε ῥαβ-
βί. εἷς γάρ ἐστιν ὑμῶν καθηγητὴς ὁ Χριστός.
πάντες δὲ ὑμεῖς ἀδελφοί ἐστε. καὶ πατέρα μὴ
καλέσητε ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς. εἷς γάρ ἐστιν ὁ πα-
τὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. μηδὲ κληθῆτε κα-
θηγηταί. εἷς γάρ ἐστι καθηγητὴς ὑμῶν ὁ Χρι-
στός. ὁ δὲ μείζων ὑμῶν ἔσται ὑμῶν διάκονος. ὅστις
δὲ ὑψώσει ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπει-
νώσει ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται. οὐαὶ δὲ ὑμῖν γραμμα-
τεῖς

Digitized by Google

τεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι κλείετε τὴν
βασιλείαν τῶν οὐρανῶν ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ-
πων. ὑμεῖς γὰρ οὐκ εἰσέρχεσθε, οὐδὲ τοὺς εἰσερχομέ-
νους ἀφίετε εἰσελθεῖν. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς
καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι κατεσθίετε τὰς
οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προ-
σευχόμενοι. διὰ τοῦτο λήψεσθε περισσότερον
κρίμα. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι
ὑποκριταὶ, ὅτι περιάγετε τὴν θάλασσαν καὶ
τὴν ξηρὰν, ποιῆσαι ἕνα προσήλυτον, καὶ ὅταν
γένηται, ποιεῖτε αὐτὸν υἱὸν γεέννης διπλότερον
ὑμῶν. οὐαὶ ὑμῖν ὁδηγοὶ τυφλοὶ, οἱ λέγοντες.
ὃς ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ ναῷ, οὐδέν ἐστιν: ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ
ἐν τῷ χρυσῷ τοῦ ναοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί.
τίς γὰρ μείζων ἐστὶν, ὁ χρυσὸς, ἢ ὁ ναὸς ὁ ἁγιάζων
τὸν χρυσόν; καὶ ὃς ἐὰν ὀμόσῃ ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ,
οὐδέν ἐστιν. ὃς δ᾽ ἂν ὀμόσῃ ἐν τῷ δώρῳ τῷ ἐπάνω
αὐτοῦ, ὀφείλει. μωροὶ καὶ τυφλοί. τί γὰρ μεῖ-
ζον; τὸ δῶρον, ἢ τὸ θυσιαστήριον τὸ ἁγιάζον τὸ δῶ-
ρον; ὁ οὖν ὀμόσας ἐν τῷ θυσιαστηρίῳ, ὀμνύει ἐν
αὐτῷ καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἐπάνω αὐτοῦ, καὶ ὁ ὀμό-
σας ἐν τῷ ναῷ, ὀμνύει ἐν αὐτῷ καὶ ἐν τῷ κατοι-
κήσαντι ἐν αὐτῷ. καὶ ὁ ὀμόσας ἐν τῷ οὐρανῷ,
ὀμνύει ἐν τῷ θρόνῳ τοῦ θεοῦ, καὶ ἐν τῷ καθημέ-
νῳ ἐπάνω αὐτοῦ. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φα-
ρισαῖοι ὑποκριταὶ, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύο-

σμον

σμον καὶ τὸ ἄνηθον καὶ τὸ κύμινον, καὶ ἀφήκα-
τε τὰ βαρύτερα τοῦ νόμου, τὴν κρίσιν, καὶ τὸν
ἔλεον καὶ τὴν πίστιν· ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀ-
κεῖνα μὴ ἀφιέναι. ὁδηγοὶ τυφλοί, οἱ διυλί-
ζοντες τὸν κώνωπα, τὴν δὲ κάμηλον καταπί-
νοντες. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι
ὑποκριταί, ὅτι καθαρίζετε τὸ ἔξωθεν τοῦ πο-
τηρίου καὶ τῆς παροψίδος τοῦ πίνακος, ἔσωθεν δὲ
γέμουσιν ἐξ ἁρπαγῆς καὶ ἀκρασίας. φαρι-
σαῖε τυφλέ, καθάρισον πρῶτον τὸ ἐντὸς τοῦ πο-
τηρίου, καὶ τῆς παροψίδος, ἵνα γένηται καὶ τὸ
ἐκτὸς αὐτῶν καθαρόν. οὐαὶ ὑμῖν γραμμα-
τεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι παρομοιά-
ζετε τάφοις κεκονιαμένοις, οἵτινες ἔξωθεν
μὲν φαίνονται ὡραῖοι, ἔσωθεν δὲ γέμουσιν ὀστέ-
ων νεκρῶν καὶ πάσης ἀκαθαρσίας. οὕτω καὶ
ὑμεῖς ἔξωθεν μὲν φαίνεσθε τοῖς ἀνθρώποις δί-
καιοι, ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνο-
μίας. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρι-
σαῖοι ὑποκριταί, ὅτι οἰκοδομεῖτε τοὺς τάφους
τῶν προφητῶν, καὶ κοσμεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν
δικαίων, καὶ λέγετε· εἰ ἦμεν ἐν ταῖς ἡμέραις
τῶν πατέρων ἡμῶν, οὐκ ἂν ἦμεν κοινωνοὶ αὐ-
τῶν ἐν τῷ αἵματι τῶν προφητῶν. ὥστε μαρτυ-
ρεῖτε ἑαυτοῖς, ὅτι υἱοί ἐστε τῶν φονευσάντων τοὺς
προφήτας. καὶ ὑμεῖς πληρώσατε τὸ μέτρον τῶν
πατέ-

Digitized by Google

πατέρων ὑμῶν. ὄφεις, γεννήματα ἐχιδνῶν,
πῶς φύγητε ἀπὸ τῆς κρίσεως τῆς γεέννης; Διὰ
τοῦτο ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω πρὸς ὑμᾶς προφήτας
καὶ σοφοὺς, καὶ γραμματεῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀπο-
κτενεῖτε καὶ σταυρώσετε, καὶ ἐξ αὐτῶν μαστι-
γώσετε ἐν ταῖς συναγωγαῖς ὑμῶν, καὶ διώξετε
ἀπὸ πόλεως εἰς πόλιν, ὅπως ἂν ἔλθῃ ἐφ᾽ ὑμᾶς
πᾶν αἷμα δίκαιον ἐκχυνόμενον ἐπὶ τῆς γῆς,
ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ τοῦ δικαίου ἕως τοῦ αἵμα-
τος ζαχαρίου υἱοῦ βαραχίου, ὃν ἐφονεύσατε με-
ταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν ὅτι ἥξει ταῦτα πάντα ἐπὶ τὴν γενεὰν ταύ-
την. ἱερουσαλὴμ ἱερουσαλὴμ ἡ ἀποκτείνουσα
τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλ-
μένους πρὸς αὐτὴν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπι-
συναγαγεῖν τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ἐπισυνάγει
ὄρνις τὰ νοσσία ἑαυτῆς ὑπὸ τὰς πτέρυγας,
καὶ οὐκ ἠθελήσατε; ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος
ὑμῶν ἔρημος. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μή με ἴδη-
τε ἀπ᾽ ἄρτι, ἕως ἂν εἴπητε, εὐλογημένος ὁ ἐρ-
24 χόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου. Καὶ ἐξελθὼν
ὁ ἰησοῦς ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ ἐπορεύετο· καὶ προσῆλθον
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐπιδεῖξαι αὐτῷ τὰς οἰ-
κοδομὰς τοῦ ἱεροῦ. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. οὐ
βλέπετε πάντα ταῦτα; Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐ μὴ ἀφεθῇ ὧδε λίθος ἐπὶ λίθον, ὃς οὐ κατα-

λυθή-

Digitized by Google

λυθήσεται. Καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ὄρους 3
τῶν ἐλαιῶν, προσῆλθον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
κατ᾽ ἰδίαν, λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα
ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον τῆς σῆς παρουσίας, καὶ
τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς. Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς
πλανήσῃ. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνό-
ματί μου, λέγοντες. ἐγώ εἰμι ὁ Χριστός. καὶ πολ
λοὺς πλανήσουσι. μελλήσετε δὲ ἀκούειν πολέμους
καὶ ἀκοὰς πολέμων. ὁρᾶτε μὴ θροεῖσθε. δεῖ γὰρ
τὰ πάντα γενέσθαι, ἀλλ᾽ οὔπω ἐστὶ τὸ τέλος. ἐγερ
θήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία
ἐπὶ βασιλείαν, καὶ ἔσονται λιμοί, καὶ λοιμοί,
καὶ σεισμοὶ κατὰ τόπους. πάντα δὲ ταῦτα
ἀρχὴ ὠδίνων. τότε παραδώσουσιν ὑμᾶς εἰς
θλίψιν, καὶ ἀποκτενοῦσιν ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε μι-
σούμενοι ὑπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν διὰ τὸ ὄνο-
μά μου. καὶ τότε σκανδαλισθήσονται πολλοί,
καὶ ἀλλήλους παραδώσουσι, καὶ μισήσουσιν
ἀλλήλους, καὶ πολλοὶ ψευδοπροφῆται ἐγερθή-
σονται, καὶ πλανήσουσι πολλούς. καὶ διὰ τὸ πλη-
θυνθῆναι τὴν ἀνομίαν, ψυγήσεται ἡ ἀγάπη
τῶν πολλῶν. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος
σωθήσεται. καὶ κηρυχθήσεται τοῦτο τὸ εὐαγ-
γέλιον τῆς βασιλείας ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ εἰς
μαρτύριον πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, καὶ τότε ἥξει τὸ
τέλος.

Digitized by Google

τέλος. Ὅταν οὖν ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώ-
σεως, τὸ ῥηθὲν διὰ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἑστὸς
ἐν τόπῳ ἁγίῳ, ὁ ἀναγινώσκων νοείτω· τότε οἱ
ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν ἐπὶ τὰ ὄρη· ὁ ἐπὶ
τοῦ δώματος, μὴ καταβαινέτω ἆραί τι ἐκ τῆς
οἰκίας αὐτοῦ, καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ, μὴ ἐπιστρεψά-
τω ὀπίσω ἆραι τὰ ἱμάτια αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ
ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις
ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ, ἵνα
μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος, μηδὲ ἐν σαβ-
βάτῳ· ἔσται γὰρ τότε θλίψις μεγάλη, οἵα οὐ γέ-
γονεν ἀπ᾽ ἀρχῆς κόσμου ἕως τοῦ νῦν, οὐδ᾽ οὐ μὴ
γένηται. καὶ εἰ μὴ ἐκολοβώθησαν αἱ ἡμέραι ἐκεῖ-
ναι, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· διὰ δὲ τοὺς ἐκλε-
κτοὺς κολοβωθήσονται αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι.
Τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστὸς, ἢ ὧ-
δε, μὴ πιστεύσητε. ἐγερθήσονται γὰρ ψευδόχριστοι
καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι σημεῖα με-
γάλα καὶ τέρατα, ὥστε πλανῆσαι, εἰ δυνατὸν
καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ἰδοὺ προείρηκα ὑμῖν. ἐὰν οὖν
εἴπωσιν ὑμῖν, ἰδοὺ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐστὶν, μὴ ἐξέλ-
θητε· ἰδοὺ ἐν τοῖς ταμείοις, μὴ πιστεύσητε. ὥσ-
περ γὰρ ἡ ἀστραπὴ ἐξέρχεται ἀπὸ ἀνατολῶν,
καὶ φαίνεται ἕως δυσμῶν, οὕτως ἔσται καὶ ἡ
παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ὅπου γὰρ ἐὰν ᾖ τὸ
πτῶμα, ἐκεῖ συναχθήσονται οἱ ἀετοί. Εὐθέως

δὲ μετὰ

δὲ μετὰ τὴν θλίψιν τῶν ἡμερῶν ἐκείνων, ὁ ἥλι-
ος σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος
αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες πεσοῦνται ἀπὸ τοῦ οὐρα-
νοῦ, καὶ αἱ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σαλευθήσον-
ται, καὶ τότε φανήσεται τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ τοῦ
ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ τότε κόψονται πᾶ-
σαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς, καὶ ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ
ἀνθρώπου ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφελῶν τοῦ οὐ-
ρανοῦ μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς, καὶ ἀ-
ποστελεῖ τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ μετὰ σάλπιγγος φω-
νῆς μεγάλης, καὶ ἐπισυνάξουσι τοὺς ἐκλεκτοὺς
αὐτοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρων
οὐρανῶν ἕως ἄκρων αὐτῶν. ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς
μάθετε τὴν παραβολήν. ὅτ' ἂν ἤδη ὁ κλά-
δος αὐτῆς γένηται ἁπαλὸς, καὶ τὰ φύλλα
ἐκφυῇ, γινώσκετε ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος. οὕτω καὶ
ὑμεῖς ὅτ' ἂν ἴδητε πάντα ταῦτα, γινώσκε-
τε ὅτι ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα
ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύ-
σονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. περὶ
δὲ τῆς ἡμέρας ἐκείνης καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶ-
δεν, οὐδὲ οἱ ἄγγελοι τῶν οὐρανῶν, εἰ μὴ ὁ πατήρ
μου μόνος. ὥσπερ δὲ αἱ ἡμέραι τοῦ νῶε, οὕτως
ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ὥσπερ
γὰρ ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις, ταῖς πρὸ τοῦ κατα-
κλυσμοῦ, τρώγοντες καὶ πίνοντες, γαμοῦντες,

καὶ ἐκγαμίζοντες, ἄχρι ἧς ἡμέρας εἰσῆλθε νῶε εἰς τὴν κιβωτὸν, καὶ οὐκ ἔγνωσαν, ἕως ἦλθεν ὁ κατακλυσμὸς, καὶ ἦρεν ἅπαντας, οὕτως ἔσται καὶ ἡ παρουσία τοῦ υἱοῦ, τοῦ ἀνθρώπου. τότε δύο ἔσονται ἐν τῷ ἀγρῷ, ὁ εἷς παραλαμβάνεται, καὶ ὁ εἷς ἀφίεται. δύο ἀλήθουσαι ἐν τῷ μύλωνι, μία παραλαμβάνεται, καὶ μία ἀφίεται. γρηγορεῖτε οὖν, ὅτι οὐκ οἴδατε ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κύριος ὑμῶν ἔρχεται. ἐκεῖνο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης, ποίᾳ φυλακῇ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἂν, καὶ οὐκ ἂν εἴασε διορυχθῆναι τὴν οἰκίαν αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ ὑμεῖς γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δοκεῖτε, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς δοῦλος καὶ φρόνιμος, ὃν κατέστησεν ὁ κύριος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θεραπείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι αὐτοῖς τὴν τροφὴν ἐν καιρῷ; Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν ἐλθὼν ὁ κύριος αὐτοῦ, εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐτοῦ καταστήσει αὐτόν. ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ κακὸς δοῦλος ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει ὁ κύριός μου ἐλθεῖν, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς συνδούλους, ἐσθίῃ δὲ καὶ πίνῃ μετὰ τῶν μεθυόντων, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου ἐν ἡμέρᾳ, ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γινώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτὸν, καὶ τὸ μέρος αὐτοῦ μετὰ τῶν ὑποκριτῶν θήσει. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων.

των. Τότε ὁμοιωθήσεται ἡ βασιλεία τῶν οὐρα- 25
νῶν δέκα παρθένοις, αἵτινες λαβοῦσαι τὰς
λαμπάδας αὐτῶν, ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν
τοῦ νυμφίου. πέντε δὲ ἦσαν ἐξ αὐτῶν μωραὶ, καὶ
αἱ πέντε φρόνιμοι. αἵτινες μωραὶ λαβοῦσαι
τὰς λαμπάδας αὐτῶν, οὐκ ἔλαβον μεθ᾽ ἑαυ-
τῶν ἔλαιον. αἱ δὲ φρόνιμοι ἔλαβον ἔλαιον
ἐν τοῖς ἀγγείοις αὐτῶν μετὰ τῶν λαμπάδων.
χρονίζοντος δὲ τοῦ νυμφίου, ἐνύσταξαν πᾶσαι καὶ
ἐκάθευδον. μέσης δὲ νυκτὸς κραυγὴ γέγονεν,
ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται, ἐξέρχεσθε εἰς ἀπάντη-
σιν αὐτοῦ. τότε ἠγέρθησαν πᾶσαι αἱ παρθέ-
νοι ἐκεῖναι, καὶ ἐκόσμησαν τὰς λαμπάδας
αὐτῶν. αἱ δὲ μωραὶ ταῖς φρονίμοις εἶπον.
δότε ἡμῖν ἐκ τοῦ ἐλαίου ὑμῶν, ὅτι αἱ λαμπά-
δες ἡμῶν σβέννυνται. ἀπεκρίθησαν δὲ αἱ
φρόνιμοι λέγουσαι. μή ποτε οὐκ ἀρκέσῃ ἡμῖν
καὶ ὑμῖν. πορεύεσθε δὲ μᾶλλον πρὸς τοὺς πω-
λοῦντας, καὶ ἀγοράσατε ἑαυταῖς. ἀπερχο-
μένων δὲ αὐτῶν ἀγοράσαι, ἦλθεν ὁ νυμφίος,
καὶ αἱ ἕτοιμοι εἰσῆλθον μετ᾽ αὐτοῦ εἰς τοὺς
γάμους, καὶ ἐκλείσθη ἡ θύρα. ὕστερον δὲ ἔρ-
χονται καὶ αἱ λοιπαὶ παρθένοι λέγουσαι.
κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς,
εἶπεν. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς. γρη-
γορεῖτε οὖν ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν
ὥραν ἐν ᾗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται.

ὥσπερ γὰρ ἄνθρωπος ἀποδημῶν ἐκάλεσε τοὺς ἰδίους δούλους, καὶ παρέδωκεν αὐτοῖς τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ ᾧ μὲν ἔδωκε πέντε τάλαντα, ᾧ δὲ δύο, ᾧ δὲ ἕν, ἑκάστῳ κατὰ τὴν ἰδίαν δύναμιν, καὶ ἀπεδήμησεν εὐθέως. πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, εἰργάσατο ἐν αὐτοῖς, καὶ ἐποίησεν ἄλλα πέντε τάλαντα. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ τὰ δύο, ἐκέρδησε καὶ αὐτὸς ἄλλα δύο. ὁ δὲ τὸ ἓν λαβὼν, ἀπελθὼν ὤρυξεν ἐν τῇ γῇ, καὶ ἔκρυψε τὸ ἀργύριον τοῦ κυρίου αὐτοῦ. μετὰ δὲ χρόνον πολὺν ἔρχεται ὁ κύριος τῶν δούλων ἐκείνων, καὶ συναίρει μετ' αὐτῶν λόγον. καὶ προσελθὼν ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν, προσήνεγκεν ἄλλα πέντε τάλαντα λέγων. Κύριε, πέντε τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα πέντε τάλαντα ἐκέρδησα ἐν αὐτοῖς. ἔφη δὲ αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ. Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ. ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω. εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὰ δύο τάλαντα λαβὼν, εἶπε. Κύριε, δύο τάλαντά μοι παρέδωκας, ἴδε ἄλλα δύο τάλαντα ἐκέρδησα ἐπ' αὐτοῖς. ἔφη αὐτῷ ὁ κύριος αὐτοῦ. Εὖ, δοῦλε ἀγαθὲ καὶ πιστέ. ἐπὶ ὀλίγα ἦς πιστὸς, ἐπὶ πολλῶν σε καταστήσω. εἴσελθε εἰς τὴν χαρὰν τοῦ κυρίου σου. Προσελθὼν δὲ καὶ ὁ τὸ ἓν τάλαντον λαβὼν, εἶπεν. Κύριε, ἔγνων σε ὅτι

σκληρὸς

Digitized by Google

σκληρὸς εἶ ἄνθρωπος, θερίζων ὅπου οὐκ ἔσπει-
ρας, καὶ συνάγων ὅθεν οὐ διεσκόρπισας. καὶ
φοβηθεὶς ἀπελθὼν ἔκρυψα τὸ τάλαντόν σου
ἐν τῇ γῇ, ἴδε ἔχεις τὸ σόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ κύριος
αὐτοῦ, εἶπεν αὐτῷ. πονηρὲ δοῦλε καὶ ὀκνηρέ, ᾔ-
δεις ὅτι θερίζω ὅπου οὐκ ἔσπειρα, καὶ συνά-
γω ὅθεν οὐ διεσκόρπισα. ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ
ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις, καὶ ἐλθὼν ἐγὼ
ἐκομισάμην ἂν τὸ ἐμὸν σὺν τόκῳ. ἄρατε οὖν
ἀπ' αὐτοῦ τὸ τάλαντον, καὶ δότε τῷ ἔχοντι
τὰ δέκα τάλαντα. τῷ γὰρ ἔχοντι παντὶ δο-
θήσεται, καὶ περισσευθήσεται. ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔ-
χοντος, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν ἀρθήσεται ἀπ' αὐ-
τοῦ, καὶ τὸν ἀχρεῖον δοῦλον ἐκβάλετε εἰς τὸ σκό-
τος τὸ ἐξώτερον. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυ-
γμὸς τῶν ὀδόντων. Ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν-
θρώπου ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἅγιοι
ἄγγελοι μετ' αὐτοῦ, τότε καθίσει ἐπὶ
θρόνου δόξης αὐτοῦ, καὶ συναχθήσεται ἔμπρο-
σθεν αὐτοῦ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἀφοριεῖ αὐτοὺς
ἀπ' ἀλλήλων, ὥσπερ ὁ ποιμὴν ἀφορίζει τὰ
πρόβατα ἀπὸ τῶν ἐρίφων, καὶ στήσει τὰ μὲν
πρόβατα ἐκ δεξιῶν αὐτοῦ, τὰ δὲ ἐρίφια ἐξ
εὐωνύμων. τότε ἐρεῖ ὁ βασιλεὺς τοῖς ἐκ δεξιῶν
αὐτοῦ. δεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρός μου,
κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βα-
σιλείαν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. ἐπείνασα γάρ,

καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ συνηγάγετέ με· γυμνὸς, καὶ περιεβάλετέ με· ἠσθένησα, καὶ ἐπεσκέψασθέ με· ἐν φυλακῇ ἤμην, καὶ ἤλθετε πρός με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ οἱ δίκαιοι λέγοντες. κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; πότε δέ σε εἴδομεν ξένον καὶ συνηγάγομεν; ἢ γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν; πότε δέ σε εἴδομεν ἀσθενῆ ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ ἤλθομεν πρός σε; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ βασιλεὺς ἐρεῖ αὐτοῖς. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν. ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε. τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων. πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ κατηραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον, τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπείνασα γὰρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν· ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με· ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με· γυμνὸς, καὶ οὐ περιεβάλετέ με· ἀσθενὴς, καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ ἐπεσκέψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται αὐτῷ καὶ αὐτοὶ λέγοντες. κύριε, πότε σε εἴδομεν πεινῶντα ἢ διψῶντα, ἢ ξένον, ἢ γυμνὸν, ἢ ἀσθενῆ, ἢ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐ διηκονήσαμέν σοι; τότε ἀποκριθήσεται αὐτοῖς λέγων. ἀμὴν λέγω ὑμῖν. ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἑνὶ τούτων τῶν ἐλαχίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώνιον· οἱ δὲ δί-

καιοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. Καὶ ἐγένετο, ὅτε ἐτέ- 26
λεσεν ὁ Ἰησοῦς πάντας τοὺς λόγους τούτους, εἶπεν
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· οἴδατε ὅτι μετὰ δύο ἡ-
μέρας τὸ πάσχα γίνεται, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
παραδίδοται εἰς τὸ σταυρωθῆναι. Τότε συνήχθη-
σαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, καὶ οἱ πρεσ-
βύτεροι τοῦ λαοῦ εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως, τοῦ
λεγομένου καϊάφα, καὶ συνεβουλεύσαντο, ἵνα τὸν
Ἰησοῦν δόλῳ κρατήσωσι, καὶ ἀποκτείνωσιν. Ἔλε-
γον δὲ, μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, ἵνα μὴ θόρυβος γίνηται ἐν
τῷ λαῷ. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ γενομένου ἐν Βηθανίᾳ ἐν
οἰκίᾳ σίμωνος τοῦ λεπροῦ, προσῆλθεν αὐτῷ
γυνὴ ἀλάβαστρον μύρου ἔχουσα βαρυτίμου, καὶ
κατέχεεν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀνακειμέ-
νου. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἠγανάκτησαν,
λέγοντες. Εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη; ἠδύνατο γὰρ
τοῦτο τὸ μύρον πραθῆναι πολλοῦ, καὶ δοθῆναι
πτωχοῖς. γνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς. τί κόπους
παρέχετε τῇ γυναικί; ἔργον γὰρ καλὸν εἰργά-
σατο εἰς ἐμέ. πάντοτε τοὺς πτωχοὺς γὰρ ἔχετε
μεθ' ἑαυτῶν, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. βαλοῦσα
γὰρ αὕτη τὸ μύρον τοῦτο ἐπὶ τοῦ σώματός μου,
πρὸς τὸ ἐνταφιάσαι με ἐποίησεν. Ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον τοῦτο
ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ, λαληθήσεται καὶ ὃ ἐποίησεν αὕ-
τη εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. τότε πορευθεὶς εἷς
τῶν δώδεκα, ὁ λεγόμενος Ἰούδας Ἰσκαριώτης

πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς εἶπεν. τί θέλετέ μοι δοῦ-
ναι, κἀγὼ ὑμῖν παραδώσω αὐτόν; οἱ δὲ ἔστησαν
αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. καὶ ἀπὸ τότε ἐζήτει
εὐκαιρίαν ἵνα αὐτὸν παραδῷ. Τῇ δὲ πρώτῃ
τῶν ἀζύμων προσῆλθον οἱ μαθηταὶ τῷ Ἰησοῦ
λέγοντες αὐτῷ. ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμέν σοι
φαγεῖν τὸ πάσχα; ὁ δὲ εἶπεν. ὑπάγετε εἰς τὴν
πόλιν πρὸς τὸν δεῖνα, καὶ εἴπατε αὐτῷ. ὁ διδά
σκαλος λέγει. ὁ καιρός μου ἐγγύς ἐστιν, πρὸς σὲ
ποιῶ τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου. καὶ ἐποίη
σαν οἱ μαθηταὶ ὡς συνέταξεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς,
καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Ὀψίας δὲ γενομένης,
ἀνέκειτο μετὰ τῶν δώδεκα, καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν
εἶπεν. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παρα-
δώσει με. καὶ λυπούμενοι σφόδρα, ἤρξαντο λέ-
γειν αὐτῷ εἷς ἕκαστος αὐτῶν. μή τι ἐγώ εἰμι κύ
ριε; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν. ὁ ἐμβάψας μετ' ἐμοῦ
ἐν τῷ τρυβλίῳ τὴν χεῖρα, οὗτός με παραδώσει. ὁ
μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὑπάγει καθὼς γέγραπται
περὶ αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ
υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται. καλὸν ἦν αὐ
τῷ, εἰ οὐκ ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. ἀποκρι
θεὶς δὲ Ἰούδας, ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν εἶπεν. μή τι
ἐγώ εἰμι ῥαββί; λέγει αὐτῷ. σὺ εἶπας. Ἐσθιόν
των δὲ αὐτῶν, λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, καὶ εὐ-
χαριστήσας, ἔκλασε καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς,
καὶ εἶπεν. Λάβετε, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά

μου. Καὶ λαβὼν ποτήριον καὶ εὐχαριστήσας,
ἔδωκεν αὐτοῖς λέγων· Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες.
τοῦτο γάρ ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ τῆς καινῆς διαθή-
κης, τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν. λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπ' ἄρ-
τι ἐκ τούτου τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου ταύτης,
ἕως τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω μεθ'
ὑμῶν καινὸν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ πατρός μου. καὶ
ὑμνήσαντες, ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν.
Τότε λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. Πάντες ὑμεῖς σκαν-
δαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. Γέ-
» γραπται γάρ. Πατάξω τὸν ποιμένα, καὶ δια-
» σκορπισθήσεται τὰ πρόβατα τῆς ποίμνης. με-
τὰ δὲ τὸ ἐγερθῆναί με, προάξω ὑμᾶς εἰς τὴν
γαλιλαίαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος εἶπεν αὐ-
τῷ. εἰ καὶ πάντες σκανδαλισθήσονται ἐν σοί,
ἐγὼ δὲ οὐδέποτε σκανδαλισθήσομαι. ἔφη αὐτῷ
ὁ Ἰησοῦς. Ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ἐν ταύτῃ τῇ νυ-
κτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με.
Λέγει αὐτῷ ὁ πέτρος. κἂν δέῃ με σὺν σοὶ ἀποθα-
νεῖν, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὁμοίως δὲ καὶ πάν-
τες οἱ μαθηταὶ εἶπον. τότε ἔρχεται μετ' αὐτῶν
ὁ Ἰησοῦς εἰς χωρίον λεγόμενον γεθσημανί. καὶ
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. καθίσατε αὐτοῦ,
ἕως οὗ ἀπελθὼν προσεύξομαι ἐκεῖ. καὶ παρα-
λαβὼν τὸν πέτρον καὶ τοὺς δύο υἱοὺς ζεβεδαίου, ἤρ-
ξατο λυπεῖσθαι καὶ ἀδημονεῖν. τότε λέγει αὐτοῖς ὁ

Digitized by Google

ἰησοῦς. περίλυπός ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανά-
του. μείνατε ὧδε καὶ γρηγορεῖτε μετ' ἐμοῦ. καὶ προ-
ελθὼν μικρὸν ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον αὐτοῦ προ-
σευχόμενος, καὶ λέγων. πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι,
παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τοῦτο, πλὴν
οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω ἀλλ' ὡς σύ. Καὶ ἔρχεται πρὸς
τοὺς μαθητὰς, καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδον-
τας, καὶ λέγει τῷ πέτρῳ οὕτως. οὐκ ἰσχύσατε μίαν
ὥραν γρηγορῆσαι μετ' ἐμοῦ; Γρηγορεῖτε καὶ
προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασ-
μόν. τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθε-
νής. πάλιν ἐκ δευτέρου ἀπελθὼν, προσηύξατο
λέγων. πάτερ μου, εἰ οὐ δύναται τοῦτο τὸ ποτήριον
παρελθεῖν ἀπ' ἐμοῦ, ἐὰν μὴ αὐτὸ πίω, γενηθή-
τω τὸ θέλημά σου. καὶ ἐλθὼν, εὑρίσκει αὐτοὺς
πάλιν καθεύδοντας. ἦσαν γὰρ αὐτῶν οἱ ὀφ-
θαλμοὶ βεβαρημένοι. καὶ ἀφεὶς αὐτοὺς, ἀπελ
θὼν προσηύξατο πάλιν ἐκ τρίτου, τὸν αὐτὸν λό
γον εἰπών. τότε ἔρχεται πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς. καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ
ἀναπαύεσθε. ἰδοὺ ἤγγικεν ἡ ὥρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀν
θρώπου παραδίδοται εἰς χεῖρας ἁμαρτωλῶν.
ἐγείρεσθε, ἄγωμεν, ἰδοὺ ἤγγικεν ὁ παραδιδούς
με. καὶ ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἰδοὺ ἰούδας εἷς τῶν
δώδεκα ἦλθεν, καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ
μαχαιρῶν καὶ ξύλων, ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ
πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ. ὁ δὲ παραδιδοὺς αὐτὸν,

ἔδωκεν

ἔδωκεν αὐτοῖς σημεῖον, λέγων· ὃν ἂν φιλήσω, αὐτός ἐστιν, κρατήσατε αὐτόν. καὶ εὐθέως προσελθὼν τῷ Ἰησοῦ, εἶπεν· Χαῖρε ῥαββί· καὶ κατεφίλησεν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· Ἑταῖρε, ἐφ᾽ ᾧ πάρει; τότε προσελθόντες ἐπέβαλον τὰς χεῖρας ἐπὶ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἐκράτησαν αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ εἷς τῶν μετὰ Ἰησοῦ, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἀπέσπασε τὴν μάχαιραν αὐτοῦ, καὶ πατάξας τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως, ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. τότε λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Ἀπόστρεψόν σου τὴν μάχαιραν εἰς τὸν τόπον αὐτῆς. πάντες γὰρ οἱ λαβόντες μάχαιραν, ἐν μαχαίρᾳ ἀπολοῦνται. ἢ δοκεῖς ὅτι οὐ δύναμαι ἄρτι παρακαλέσαι τὸν πατέρα μου, καὶ παραστήσει μοι πλείους ἢ δώδεκα λεγεῶνας ἀγγέλων; Πῶς οὖν πληρωθῶσιν αἱ γραφαί, ὅτι οὕτως δεῖ γενέσθαι; Ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς τοῖς ὄχλοις. ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. καθ᾽ ἡμέραν πρὸς ὑμᾶς ἐκαθεζόμην διδάσκων ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῶσιν αἱ γραφαὶ τῶν προφητῶν. τότε οἱ μαθηταὶ πάντες ἀφέντες αὐτὸν ἔφυγον. οἱ δὲ κρατήσαντες τὸν Ἰησοῦν, ἀπήγαγον πρὸς Καϊάφαν τὸν ἀρχιερέα, ὅπου οἱ γραμματεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι συνήχθησαν. ὁ δὲ Πέτρος ἠκολούθει

αὐτῷ

Digitized by Google

αὐτῷ ἀπὸ μακρόθεν ἕως τῆς αὐλῆς τοῦ ἀρχιερέ-
ως. καὶ εἰσελθὼν ἔσω ἐκάθητο μετὰ τῶν ὑπηρε-
τῶν ἰδεῖν τὸ τέλος. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύ-
τεροι, καὶ τὸ συνέδριον ὅλον ἐζήτουν ψευδομαρ-
τυρίαν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως αὐτὸν θανατώσω-
σιν, καὶ οὐχ εὗρον. καὶ πολλῶν ψευδομαρτύρων
προσελθόντων, οὐχ εὗρον. ὕστερον δὲ προσελ-
θόντες δύο ψευδομάρτυρες, εἶπον. οὗτος ἔφη.
δύναμαι καταλῦσαι τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ
τριῶν ἡμερῶν οἰκοδομῆσαι αὐτόν. καὶ ἀναστὰς
ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ. οὐδὲν ἀποκρίνῃ; τί οὗ-
τοί σου καταμαρτυροῦσιν; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐσιώπα.
καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἀρχιερεὺς εἶπεν αὐτῷ. ἐξορ-
κίζω σε κατὰ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἵνα ἡμῖν εἴπῃς
εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς. σὺ εἶπας. πλὴν λέγω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄ-
ψεσθε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δε-
ξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἐρχόμενον ἐπὶ τῶν νεφε-
λῶν τοῦ οὐρανοῦ. τότε ὁ ἀρχιερεὺς διέρρηξε τὰ
ἱμάτια αὐτοῦ λέγων, ὅτι ἐβλασφήμησε. τί ἔτι
χρείαν ἔχομεν μαρτύρων; ἴδε νῦν ἠκούσατε
τὴν βλασφημίαν αὐτοῦ. τί ὑμῖν δοκεῖ; οἱ δὲ
ἀποκριθέντες, εἶπον. ἔνοχος θανάτου ἐστί. τότε ἐνέ-
πτυσαν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἐκολάφισαν αὐ-
τόν. οἱ δὲ ἐῤῥάπισαν λέγοντες. προφήτευσον ἡ-
μῖν Χριστέ, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; ὁ δὲ Πέτρος ἔξω
ἐκάθητο ἐν τῇ αὐλῇ. καὶ προσῆλθεν αὐτῷ μία

παιδίσκη

παιδίσκη λέγουσα· καὶ σὺ ἦσθα μετὰ Ἰησοῦ τοῦ γα
λιλαίου. ὁ δὲ ἠρνήσατο ἔμπροσθεν πάντων λέ-
γων. οὐκ οἶδα τί λέγεις. ἐξελθόντα δὲ αὐτὸν εἰς
τὸν πυλῶνα, εἶδεν αὐτὸν ἄλλη, καὶ λέγει τοῖς ἐκεῖ.
καὶ οὗτος ἦν μετὰ Ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου. καὶ πάλιν
ἠρνήσατο μεθ᾽ ὅρκου, ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον.
μετὰ μικρὸν δὲ προσελθόντες οἱ ἑστῶτες, εἶπον
τῷ πέτρῳ. ἀληθῶς καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. καὶ γὰρ
ἡ λαλιά σου δῆλόν σε ποιεῖ. τότε ἤρξατο κα-
ταναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν, ὅτι οὐκ οἶδα τὸν ἄν-
θρωπον. καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἐμνή-
σθη ὁ πέτρος τοῦ ῥήματος τοῦ Ἰησοῦ εἰρηκότος αὐ-
τῷ, ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνή-
σῃ με. καὶ ἐξελθὼν ἔξω, ἔκλαυσε πικρῶς.

Πρωΐας δὲ γενομένης, συμβούλιον ἔλαβον 27
πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ
κατὰ τοῦ Ἰησοῦ, ὥστε θανατῶσαι αὐτόν. καὶ δή-
σαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον καὶ παρέδωκαν αὐτὸν
Ποντίῳ Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι. τότε ἰδὼν ἰούδας
ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, ὅτι κατεκρίθη, μεταμε
ληθεὶς ἀπέστρεψε τὰ τριάκοντα ἀργύρια τοῖς
ἀρχιερεῦσι, καὶ τοῖς πρεσβυτέροις λέγων. ἥμαρ-
τον παραδοὺς αἷμα ἀθῶον. οἱ δὲ εἶπον. τί πρὸς
ὑμᾶς; σὺ ὄψει. καὶ ῥίψας τὰ ἀργύρια ἐν τῷ
ναῷ ἀνεχώρησε. καὶ ἀπελθὼν ἀπήγξατο. οἱ δὲ
ἀρχιερεῖς λαβόντες τὰ ἀργύρια εἶπον. οὐκ ἔξε
στι βαλεῖν αὐτὰ εἰς τὸν κορβονᾶν, ἐπεὶ τιμὴ αἵ-

ματός

ματός ἐστι. συμβούλιον δὲ λαβόντες ἠγόρασαν
ἐξ αὐτῶν τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως εἰς ταφὴν
τοῖς ξένοις. διὸ ἐκλήθη ὁ ἀγρὸς ἐκεῖνος, ἀγρὸς
αἵματος ἕως τῆς σήμερον. τότε ἐπληρώθη τὸ
ῥηθὲν διὰ ἱερεμίου τοῦ προφήτου λέγοντος. καὶ
,, ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια τὴν τιμὴν τοῦ
,, τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν ἰσραήλ, καὶ
,, ἔδωκαν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν τοῦ κεραμέως, κα-
,, θὼς συνέταξέ μοι κύριος. ὁ δὲ ἰησοῦς ἔστη ἔμ-
προσθεν τοῦ ἡγεμόνος, καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ ἡ-
γεμὼν λέγων. σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ὁ
δὲ ἰησοῦς ἔφη αὐτῷ. σὺ λέγεις. καὶ ἐν τῷ κατηγο-
ρεῖσθαι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν πρεσ-
βυτέρων, οὐδὲν ἀπεκρίνατο. τότε λέγει αὐτῷ ὁ
πιλᾶτος. οὐκ ἀκούεις πόσα σου καταμαρτυροῦ-
σι; καὶ οὐκ ἀπεκρίθη αὐτῷ πρὸς οὐδὲ ἓν ῥῆμα,
ὥστε θαυμάζειν τὸν ἡγεμόνα λίαν. Κατὰ δὲ
ἑορτὴν εἰώθει ὁ ἡγεμὼν ἀπολύειν ἕνα τῷ ὄχλῳ
δέσμιον, ὃν ἤθελον. εἶχον δὲ τότε δέσμιον ἐπί-
σημον λεγόμενον βαραββᾶν. συνηγμένων οὖν
αὐτῶν εἶπεν αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος. τίνα θέλετε
ἀπολύσω ὑμῖν, βαραββᾶν, ἢ ἰησοῦν τὸν λεγό-
μενον χριστόν; ᾔδει γὰρ, ὅτι διὰ φθόνον παρέ-
δωκαν αὐτόν. καθημένου δὲ αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ βή-
ματος, ἀπέστειλε πρὸς αὐτὸν ἡ γυνὴ αὐτοῦ λέ-
γουσα. μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ ἐκείνῳ. πολλὰ γὰρ
ἔπαθον σήμερον κατ᾽ ὄναρ δι᾽ αὐτόν. οἱ δὲ

ἀρχιερεῖς,

Digitized by Google

ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἔπεισαν τοὺς ὄ-
χλους, ἵνα αἰτήσωνται τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰη-
σοῦν ἀπολέσωσιν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἡγεμὼν εἶπεν
αὐτοῖς. τίνα θέλετε ἀπὸ τῶν δύο ἀπολύσω ὑμῖν;
οἱ δὲ εἶπον. Βαραββᾶν. λέγει αὐτοῖς ὁ Πιλᾶτος.
τί οὖν ποιήσω Ἰησοῦν τὸν λεγόμενον Χριστόν; λέ-
γουσιν αὐτῷ πάντες. σταυρωθήτω. ὁ δὲ ἡγε-
μὼν ἔφη. τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισ-
σῶς ἔκραζον λέγοντες. σταυρωθήτω. Ἰδὼν δὲ
ὁ Πιλᾶτος, ὅτι οὐδὲν ὠφελεῖ, ἀλλὰ μᾶλλον θό-
ρυβος γίνεται, λαβὼν ὕδωρ ἀπενίψατο τὰς χεῖ-
ρας ἀπέναντι τοῦ ὄχλου λέγων. ἀθῶός εἰμι ἀπὸ
τοῦ αἵματος τοῦ δικαίου τούτου. ὑμεῖς ὄψεσθε. καὶ
ἀποκριθεὶς πᾶς ὁ λαὸς εἶπεν. τὸ αἷμα αὐτοῦ
ἐφ᾽ ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν. τότε ἀπέλυ-
σεν αὐτοῖς τὸν Βαραββᾶν, τὸν δὲ Ἰησοῦν φραγελ-
λώσας, παρέδωκεν ἵνα σταυρωθῇ. τότε οἱ στρα-
τιῶται τοῦ ἡγεμόνος παραλαβόντες τὸν Ἰησοῦν
εἰς τὸ πραιτώριον, συνήγαγον ἐπ᾽ αὐτὸν ὅλην
τὴν σπεῖραν. καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, περιέθηκαν
αὐτῷ χλαμύδα κοκκίνην, καὶ πλέξαντες στέφα-
νον ἐξ ἀκανθῶν, ἐπέθηκαν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ, καὶ κάλαμον ἐπὶ τὴν δεξιὰν αὐτοῦ. καὶ
γονυπετήσαντες ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἐνέπαιζον αὐ-
τῷ λέγοντες. χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων.
καὶ ἐμπτύσαντες εἰς αὐτὸν, ἔλαβον τὸν κάλα-
μον, καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. καὶ

ὅτε ἐνέ-

Digitized by Google

ὅτε ἐνέπαιξαν αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτὸν τὴν χλα-
μύδα, καὶ ἐνέδυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ,
καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὸ σταυρῶσαι. ἐξερχό-
μενοι δὲ εὗρον ἄνθρωπον κυρηναῖον, ὀνόματι σί-
μωνα. τοῦτον ἠγγάρευσαν, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν
αὐτοῦ. καὶ ἐλθόντες εἰς τόπον λεγόμενον γολγο-
θᾶ, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον κρανίου τόπος, ἔδω-
καν αὐτῷ πιεῖν ὄξος μετὰ χολῆς μεμιγμένον.
καὶ γευσάμενος, οὐκ ἤθελε πιεῖν. σταυρώσαντες δὲ
αὐτόν, διεμερίσαντο τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλλοντες
κλῆρον, ἵνα πληρωθῇ τὸ ῥηθὲν ὑπὸ τοῦ προ-
» φήτου. διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαυτοῖς, καὶ
» ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον κλῆρον. καὶ κα-
θήμενοι ἐτήρουν αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἐπέθηκαν ἐπά-
νω τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ τὴν αἰτίαν αὐτοῦ γεγραμ-
μένην. ΟΥΤΟΣ ΕΣΤΙΝ ΙΗΣΟΥΣ Ο ΒΑΣΙ-
ΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. τότε σταυροῦνται σὺν αὐ-
τῷ δύο λῃσταί, εἷς ἐκ δεξιῶν, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων.
οἱ δὲ παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτόν,
κινοῦντες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες. ὁ
καταλύων τὸν ναόν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰκο-
δομῶν, σῶσον σεαυτόν. εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, κατά-
βηθι ἀπὸ τοῦ σταυροῦ. ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς
ἐμπαίζοντες μετὰ τῶν γραμματέων καὶ πρεσ-
βυτέρων καὶ φαρισαίων, ἔλεγον. ἄλλους ἔσωσεν,
ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. εἰ βασιλεὺς ἰσραήλ
ἐστι, καταβάτω νῦν ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, καὶ πιστεύσο-

μεν

Digitized by Google

μεν αὐτῷ. πέποιθεν ἐπὶ τὸν θεὸν, ῥυσάσθω νῦν αὐτὸν, εἰ θέλει αὐτόν. εἶπε γὰρ, ὅτι θεοῦ εἰμὶ υἱός. τὸ δ' αὐτὸ καὶ οἱ λῃσταὶ οἱ συσταυρωθέντες αὐτῷ, ὠνείδιζον αὐτόν. Ἀπὸ δὲ ἕκτης ὥρας σκότος ἐγένετο ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. περὶ δὲ τὴν ἐννάτην ὥραν ἀνεβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ, λέγων. Ηλεὶ ἠλεὶ, λαμὰ σαβαχθανὶ, τοῦτ' ἔστιν, θεέ μου, θεέ μου, ἵνα τί με ἐγκατέλιπες; τινὲς δὲ τῶν ἐκεῖ ἑστώτων ἀκούσαντες ἔλεγον, ὅτι ἠλίαν φωνεῖ οὗτος. Καὶ εὐθέως δραμὼν εἷς ἐξ αὐτῶν, καὶ λαβὼν σπόγγον, πλήσας τε ὄξους, καὶ περιθεὶς καλάμῳ, ἐπότιζεν αὐτόν. οἱ δὲ λοιποὶ ἔλεγον. ἄφες, ἴδωμεν εἰ ἔρχεται ἠλίας σώσων αὐτόν. Ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν κράξας φωνῇ μεγάλῃ, ἀφῆκε τὸ πνεῦμα. Καὶ ἰδοὺ τὸ καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο, ἀπὸ ἄνωθεν ἕως κάτω, καὶ ἡ γῆ ἐσείσθη, καὶ αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ τὰ μνημεῖα ἀνεῴχθησαν, καὶ πολλὰ σώματα τῶν κεκοιμημένων ἁγίων ἠγέρθη, καὶ ἐξελθόντες ἐκ τῶν μνημείων μετὰ τὴν ἔγερσιν αὐτοῦ, εἰσῆλθον εἰς τὴν ἁγίαν πόλιν, καὶ ἐνεφανίσθησαν πολλοῖς. Ὁ δὲ ἑκατόνταρχος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ τηροῦντες τὸν Ἰησοῦν, ἰδόντες τὸν σεισμὸν καὶ τὰ γινόμενα, ἐφοβήθησαν σφόδρα, λέγοντες. ἀληθῶς θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος. Ἦσαν δὲ καὶ ἐκεῖ γυναῖκες πολλαὶ, ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦσαι, αἵτινες ἠκολούθησαν τῷ Ἰησοῦ ἀπὸ τῆς

γαλιλαίας, διακονοῦσαι αὐτῷ, ἐν αἷς ἦν Μαρία ἡ μαγδαληνή, καὶ Μαρία ἡ τοῦ ἰακώβου, καὶ ἰωσῆφ μήτηρ, καὶ ἡ μήτηρ τῶν υἱῶν ζεβεδαίου. Ὀψίας δὲ γενομένης, ἦλθεν ἄνθρωπος πλούσιος ἀπὸ ἀριμαθαίας, τοὔνομα ἰωσήφ, ὃς καὶ αὐτὸς ἐμαθήτευσε τῷ ἰησοῦ. οὗτος προσελθὼν τῷ πιλάτῳ. ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. τότε ὁ πιλᾶτος ἐκέλευσεν ἀποδοθῆναι τὸ σῶμα. καὶ λαβὼν τὸ σῶμα ὁ ἰωσήφ, ἐνετύλιξεν αὐτὸ σινδόνι καθαρᾷ, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν τῷ καινῷ αὐτοῦ μνημείῳ, ὃ ἐλατόμησεν ἐν τῇ πέτρᾳ, καὶ προσκυλίσας λίθον μέγαν τῇ θύρᾳ τοῦ μνημείου, ἀπῆλθεν. Ἦν δὲ ἐκεῖ μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ ἡ ἄλλη μαρία, καθήμεναι ἀπέναντι τοῦ τάφου. Τῇ δὲ ἐπαύριον ἥτις ἐστὶ μετὰ τὴν παρασκευήν, συνήχθησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι πρὸς πιλᾶτον, λέγοντες. Κύριε, ἐμνήσθημεν ὅτι ἐκεῖνος ὁ πλάνος εἶπεν ἔτι ζῶν, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐγείρομαι. κέλευσον οὖν ἀσφαλισθῆναι τὸν τάφον ἕως τρίτης ἡμέρας, μήποτε ἐλθόντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ νυκτὸς κλέψωσιν αὐτόν, καὶ εἴπωσι τῷ λαῷ. ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν, καὶ ἔσται ἡ ἐσχάτη πλάνη χείρων τῆς πρώτης. ἔφη αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος. Ἔχετε κουστωδίαν. ὑπάγετε, ἀσφαλίσασθε ὡς οἴδατε. οἱ δὲ πορευθέντες, ἠσφαλίσαντο τὸν τάφον, σφραγίσαντες τὸν λίθον,

μετὰ

Digitized by Google

μετὰ τῆς κουστωδίας. Ὀψὲ δὲ σαββάτων τῇ 28
ἐπιφωσκούσῃ εἰς μίαν σαββάτων, ἦλθον μαρία ἡ μαγδαληνὴ, καὶ ἡ ἄλλη μαρία, θεωρῆσαι τὸν τάφον. καὶ ἰδοὺ σεισμὸς ἐγένετο μέγας. ἄγγελος γὰρ κυρίου καταβὰς ἐξ οὐρανοῦ, προσελθὼν ἀπεκύλισε τὸν λίθον ἀπὸ τῆς θύρας, καὶ ἐκάθητο ἐπάνω αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ ἰδέα αὐτοῦ ὡς ἀστραπὴ, καὶ τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ λευκὸν ὡσεὶ χιών. ἀπὸ δὲ τοῦ φόβου αὐτοῦ ἐσείσθησαν οἱ τηροῦντες, καὶ ἐγένοντο ὡσεὶ νεκροί. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἄγγελος εἶπεν ταῖς γυναιξί. Μὴ φοβεῖσθε ὑμεῖς. οἶδα γὰρ ὅτι Ἰησοῦν, τὸν ἐσταυρωμένον ζητεῖτε. οὐκ ἔστιν ὧδε. ἠγέρθη γὰρ καθὼς εἶπεν. Δεῦτε ἴδετε τὸν τόπον ὅπου ἔκειτο ὁ κύριος, καὶ ταχὺ πορευθεῖσαι εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ὅτι ἠγέρθη ἀπὸ τῶν νεκρῶν. καὶ ἰδοὺ προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν. ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε. ἰδοὺ εἶπον ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἀπὸ τοῦ μνημείου μετὰ φόβου καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔδραμον ἀπαγγεῖλαι μαθηταῖς αὐτοῦ. ὡς δὲ ἐπορεύοντο ἀπαγγεῖλαι τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, καὶ Ἰησοῦς ἀπήντησεν αὐταῖς, λέγων. Χαίρετε. αἱ δὲ προσελθοῦσαι, ἐκράτησαν αὐτοῦ τοὺς πόδας, καὶ προσεκύνησαν αὐτῷ. τότε λέγει αὐταῖς ὁ Ἰησοῦς. μὴ φοβεῖσθε. ὑπάγετε, ἀπαγγείλατε τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἵνα ἀπέλθωσιν εἰς τὴν γαλιλαίαν, κἀκεῖ με ὄψονται. πο-

πορευομένων δὲ αὐτῶν, ἰδού τινες τῆς κουστωδίας
ἐλθόντες εἰς τὴν πόλιν, ἀπήγγειλαν τοῖς ἀρ-
χιερεῦσιν ἅπαντα τὰ γενόμενα. καὶ συνα-
χθέντες μετὰ τῶν πρεσβυτέρων, συμβούλιόν
τε λαβόντες, ἀργύρια ἱκανὰ ἔδωκαν τοῖς στρα
τιώταις, λέγοντες. Εἴπατε ὅτι οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ νυκτὸς ἐλθόντες, ἔκλεψαν αὐτὸν ὑμῶν
κοιμωμένων. καὶ ἐὰν ἀκουσθῇ τοῦτο ἐπὶ τοῦ ἡ-
γεμόνος, ἡμεῖς πείσομεν αὐτόν, καὶ ὑμᾶς ἀ-
μερίμνους ποιήσομεν. οἱ δὲ λαβόντες τὰ ἀρ-
γύρια, ἐποίησαν ὡς ἐδιδάχθησαν. καὶ διεφη-
μίσθη ὁ λόγος οὗτος παρὰ ἰουδαίοις μέχρι τῆς
σήμερον. Οἱ δὲ ἕνδεκα μαθηταὶ ἐπορεύθησαν
εἰς τὴν γαλιλαίαν, εἰς τὸ ὄρος οὗ ἐτάξατο αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἰδόντες αὐτὸν προσεκύνησαν αὐ-
τῷ, οἱ δὲ ἐδίστασαν. καὶ προσελθὼν ὁ Ἰησοῦς ἐ-
λάλησεν αὐτοῖς λέγων. Ἐδόθη μοι πᾶσα ἐξου-
σία ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς. πορευθέντες οὖν
μαθητεύσατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες
αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ
ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες αὐτοὺς τηρεῖν
πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ
μεθ' ὑμῶν εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς
συντελείας τοῦ αἰῶνος.

ΑΜΗΝ.

Digitized by Google

ΤΟ ΚΑΤΑ ΜΑΡΚΟΝ ΑΓΙΟΝ εὐαγγέλιον. κεφάλαιον Α.

ΑΡΧΗ ΤΟΥ εὐαγγελίου I
Ἰησοῦ χριστοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, ὡς
A γέγραπται ἐν τοῖς προφή-
» ταις. ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν
» ἄγγελόν μου πρὸ προσώπου
» σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν σου ἔμπροσθέν
» σου. φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε
» τὴν ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους
αὐτοῦ. Ἐγένετο ἰωάννης βαπτίζων ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καὶ κηρύσσων βάπτισμα μετανοίας εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν. καὶ ἐξεπορεύετο πρὸς αὐτὸν πᾶ-
σα ἡ ἰουδαία χώρα, καὶ οἱ ἱεροσολυμῖται. καὶ
ἐβαπτίζοντο πάντες ἐν τῷ ἰορδάνῃ ποταμῷ
ὑπ' αὐτοῦ, ἐξομολογούμενοι τὰς ἁμαρτίας
αὐτῶν. ἦν δὲ ὁ ἰωάννης ἐνδεδυμένος τρίχας
καμήλου καὶ ζώνην δερματίνην περὶ τὴν
ὀσφὺν αὐτοῦ, καὶ ἐσθίων ἀκρίδας καὶ μέλι ἄ-
γριον, καὶ ἐκήρυσσε λέγων. ἔρχεται ὁ ἰσχυρότερός
μου ὀπίσω μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς κύψας λῦσαι
τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ. ἐγὼ
μὲν ἐβάπτισα ὑμᾶς ἐν ὕδατι, αὐτὸς δὲ βαπτί-
σει ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ. Καὶ ἐγένετο ἐν
ἐκείναις ταῖς ἡμέραις, ἦλθεν Ἰησοῦς ἀπὸ να-

ζαρὲτ τῆς γαλιλαίας, καὶ ἐβαπτίσθη ὑπὸ ἰωάννου ἐν τῷ ἰορδάνῃ. καὶ εὐθέως ἀναβαίνων ἀπὸ τοῦ ὕδατος, εἶδεν σχιζομένους τοὺς οὐρανούς, καὶ τὸ πνεῦμα ὡσεὶ περιστερὰν καταβαῖνον ἐπ' αὐτόν. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῶν οὐρανῶν. σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ εὐδόκησα. καὶ εὐθέως τὸ πνεῦμα αὐτὸν ἐκβάλλει εἰς τὴν ἔρημον. καὶ ἦν ἐκεῖ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας τεσσαράκοντα, πειραζόμενος ὑπὸ τοῦ σατανᾶ. καὶ ἦν μετὰ τῶν θηρίων, καὶ οἱ ἄγγελοι διηκόνουν αὐτῷ. Μετὰ δὲ τὸ παραδοθῆναι ἰωάννην, ἦλθεν Ἰησοῦς εἰς τὴν γαλιλαίαν, κηρύσσων τὸ εὐαγγέλιον τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ λέγων, ὅτι πεπλήρωται ὁ καιρός, καὶ ἤγγικεν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. μετανοεῖτε καὶ πιστεύετε ἐν τῷ εὐαγγελίῳ. Περιπατῶν δὲ παρὰ τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας εἶδεν σίμωνα καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, βάλλοντας ἀμφίβληστρα ἐν τῇ θαλάσσῃ. ἦσαν γὰρ ἁλιεῖς. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. δεῦτε ὀπίσω μου, καὶ ποιήσω ὑμᾶς γενέσθαι ἁλιεῖς ἀνθρώπων. καὶ εὐθέως ἀφέντες τὰ δίκτυα αὐτῶν, ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ προβὰς ἐκεῖθεν ὀλίγον, εἶδεν ἰάκωβον τὸν τοῦ ζεβεδαίου, καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς ἐν τῷ πλοίῳ καταρτίζοντας τὰ δί-

Digitized by Google

κτυα, καὶ εὐθέως ἐκάλεσεν αὐτούς. καὶ ἀ-
φέντες τὸν πατέρα αὐτῶν ζεβεδαῖον ἐν τῷ
πλοίῳ μετὰ τῶν μισθωτῶν, ἀπῆλθον ὀπί-
σω αὐτοῦ. Καὶ εἰσπορεύονται εἰς καπερνα-
οὺμ, καὶ εὐθέως τοῖς σάββασιν εἰσελθὼν εἰς
τὴν συναγωγὴν, ἐδίδασκεν. καὶ ἐξεπλήσσον-
το ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ἦν γὰρ διδάσκων
αὐτοὺς ὡς ἐξουσίαν ἔχων, καὶ οὐχ ὡς οἱ γραμ-
ματεῖς. καὶ ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ αὐτῶν ἄν-
θρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρτῳ, καὶ ἀνέ-
κραξε λέγων. ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ ἰησοῦ ναζα-
ρηνέ; ἦλθες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ,
ὁ ἅγιος τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ἰη-
σοῦς λέγων. φιμώθητι καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ.
καὶ σπαράξαν αὐτὸν τὸ πνεῦμα τὸ ἀκάθαρ-
τον, καὶ κράξαν φωνῇ μεγάλῃ, ἐξῆλθεν ἐξ
αὐτοῦ. καὶ ἐθαμβήθησαν πάντες, ὥστε συ-
ζητεῖν πρὸς ἑαυτοὺς, λέγοντες. τί ἐστι τοῦτο; τίς
ἡ διδαχὴ ἡ καινὴ αὕτη; ὅτι κατ' ἐξουσίαν καὶ
τοῖς πνεύμασι τοῖς ἀκαθάρτοις ἐπιτάσσει,
καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; ἐξῆλθε δὲ ἡ ἀκοὴ
αὐτοῦ εὐθὺς εἰς ὅλην τὴν περίχωρον τῆς γα-
λιλαίας. καὶ εὐθέως ἐκ τῆς συναγωγῆς ἐξ-
ελθόντες, ἦλθον εἰς τὴν οἰκίαν σίμωνος καὶ
ἀνδρέου μετὰ ἰακώβου καὶ ἰωάννου. ἡ δὲ πεν-
θερὰ σίμωνος κατέκειτο πυρέσσουσα, καὶ

εὐθέως λέγουσιν αὐτῷ περὶ αὐτῆς. καὶ προσελθὼν ἤγειρεν αὐτήν, κρατήσας τῆς χειρὸς αὐτῆς. καὶ ἀφῆκεν αὐτὴν ὁ πυρετὸς εὐθέως, καὶ διηκόνει αὐτοῖς. ὀψίας δὲ γενομένης, ὅτε ἔδυ ὁ ἥλιος, ἔφερον πρὸς αὐτὸν πάντας τοὺς κακῶς ἔχοντας, καὶ τοὺς δαιμονιζομένους. καὶ ἡ πόλις ὅλη ἐπισυνηγμένη ἦν πρὸς τὴν θύραν, καὶ ἐθεράπευσε πολλοὺς κακῶς ἔχοντας ποικίλαις νόσοις, καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέβαλε, καὶ οὐκ ἤφιε λαλεῖν τὰ δαιμόνια, ὅτι ᾔδεισαν αὐτὸν χριστὸν εἶναι. καὶ πρωῒ ἔννυχον λίαν ἀναστὰς ἐξῆλθε, καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἰησοῦς εἰς ἔρημον τόπον, κἀκεῖ προσηύχετο. καὶ κατεδίωξαν αὐτὸν ὁ σίμων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, καὶ εὑρόντες αὐτόν, λέγουσιν αὐτῷ, ὅτι πάντες ζητοῦσί σε. καὶ λέγει αὐτοῖς. ἄγωμεν εἰς τὰς ἐχομένας κωμοπόλεις, ἵνα καὶ ἐκεῖ κηρύξω. εἰς τοῦτο γὰρ ἐξελήλυθα. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγωγαῖς αὐτῶν εἰς ὅλην τὴν γαλιλαίαν, καὶ τὰ δαιμόνια ἐκβάλλων. καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτὸν λεπρὸς παρακαλῶν αὐτόν, καὶ γονυπετῶν αὐτῷ, καὶ λέγων αὐτῷ, ὅτι ἐὰν θέλῃς δύνασαί με καθαρίσαι. ὁ δὲ ἰησοῦς σπλαγχνισθεὶς, ἐκτείνας τὴν χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτῷ. θέλω, καθαρίσθητι. καὶ εἰπόντος αὐτοῦ, εὐθέως ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτοῦ ἡ

λέπρα,

Digitized by Google

λέπρα, καὶ ἐκαθαρίσθη. Καὶ ἐμβριμησάμε-
νος αὐτῷ, εὐθέως ἐξέβαλεν αὐτόν. καὶ λέγει
αὐτῷ. ὅρα μηδενὶ μηδὲν εἴπῃς, ἀλλὰ ὕπαγε,
σεαυτὸν δεῖξον τῷ ἱερεῖ, καὶ προσένεγκε περὶ
τοῦ καθαρισμοῦ σου, ἃ προσέταξε μωσῆς εἰς
μαρτύριον αὐτοῖς. ὁ δὲ ἐξελθὼν, ἤρξατο κη-
ρύσσειν πολλὰ, καὶ διαφημίζειν τὸν λόγον, ὥστε
μηκέτι αὐτὸν δύνασθαι φανερῶς εἰς πόλιν εἰ-
σελθεῖν, ἀλλ' ἔξω ἐν ἐρήμοις τόποις ἦν, καὶ ἤρ-
χοντο πρὸς αὐτὸν πανταχόθεν. Καὶ πά- z
λιν εἰσῆλθεν εἰς καπερναοὺμ δι' ἡμερῶν, καὶ
ἠκούσθη ὅτι εἰς οἶκόν ἐστι. καὶ εὐθέως συνήχθη-
σαν πολλοὶ, ὥστε μηκέτι χωρεῖν, μηδὲ τὰ πρὸς
τὴν θύραν, καὶ ἐλάλει αὐτοῖς τὸν λόγον. καὶ
ἔρχονται πρὸς αὐτὸν, παραλυτικὸν φέροντες,
αἰρόμενον ὑπὸ τεσσάρων. καὶ μὴ δυνάμε-
νοι προσεγγίσαι αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἀπεστέ-
γασαν τὴν στέγην ὅπου ἦν, καὶ ἐξορύξαντες χα-
λῶσι τὸν κράββατον ἐφ' ᾧ ὁ παραλυτικὸς κα-
τέκειτο. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς τὴν πίστιν αὐτῶν, λέ-
γει τῷ παραλυτικῷ. τέκνον, ἀφέωνταί σοι αἱ
ἁμαρτίαι σου. ἦσαν δέ τινες τῶν γραμματέ-
ων ἐκεῖ καθήμενοι, καὶ διαλογιζόμενοι ἐν
ταῖς καρδίαις αὐτῶν. τί οὗτος οὕτω λαλεῖ
βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρ-
τίας, εἰ μὴ εἷς ὁ θεός; καὶ εὐθέως ἐπιγνοὺς ὁ

Digitized by Google

Ἰησοῦς τῷ πνεύματι αὐτοῦ, ὅτι οὕτως αὐτοὶ δια-
λογίζονται ἐν ἑαυτοῖς, εἶπεν αὐτοῖς. τί ταῦτα δια-
λογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστιν εὐκο-
πώτερον εἰπεῖν τῷ παραλυτικῷ, ἀφέωνταί σοι
αἱ ἁμαρτίαι, ἢ εἰπεῖν, ἔγειρε καὶ ἆρόν σου τὸν
κράββατον, καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε ὅτι
ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀφιέναι ἐπὶ
τῆς γῆς ἁμαρτίας, λέγει τῷ παραλυτικῷ. σοὶ
λέγω, ἔγειρε καὶ ἆρον τὸ κράββατόν σου, καὶ
ὕπαγε εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ ἠγέρθη εὐθέως,
καὶ ἄρας τὸν κράββατον ἐξῆλθεν ἐναντίον
πάντων, ὥστε ἐξίστασθαι πάντας, καὶ δοξάζειν
τὸν θεὸν, λέγοντας, ὅτι οὐδέποτε οὕτως εἴδο-
μεν. Καὶ ἐξῆλθεν πάλιν παρὰ τὴν θά-
λασσαν, καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἤρχετο πρὸς αὐ-
τὸν, καὶ ἐδίδασκεν αὐτούς. καὶ παράγων, εἶ-
δεν λευὶ τὸν τοῦ ἀλφαίου καθήμενον ἐπὶ τὸ
τελώνιον, καὶ λέγει αὐτῷ. ἀκολούθει μοι. καὶ
ἀναστὰς ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
κατακεῖσθαι αὐτὸν ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ
πολλοὶ τελῶναι καὶ ἁμαρτωλοὶ συνανέκειν-
το τῷ Ἰησοῦ καὶ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. ἦσαν γὰρ
πολλοὶ, καὶ ἠκολούθησαν αὐτῷ. καὶ οἱ γραμ-
ματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι ἰδόντες αὐτὸν ἐσθί-
οντα μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν, ἔ-
λεγον τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. τί, ὅτι μετὰ τῶν

τελωνῶν

Digitized by Google

τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίει καὶ πίνει;
καὶ ἀκούσας ὁ Ἰησοῦς, λέγει αὐτοῖς. οὐ χρείαν
ἔχουσιν οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔ-
χοντες. οὐ γὰρ ἦλθον καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ
ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. καὶ ἦσαν οἱ μα-
θηταὶ ἰωάννου καὶ οἱ τῶν φαρισαίων νηστεύ-
οντες, καὶ ἔρχονται, καὶ λέγουσιν αὐτῷ.
διὰ τί οἱ μαθηταὶ ἰωάννου, καὶ οἱ τῶν φα-
ρισαίων νηστεύουσιν, οἱ δὲ σοὶ μαθηταὶ οὐ νηστεύ-
ουσι; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. μὴ δύνανται
οἱ υἱοὶ τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐ-
τῶν ἐστι, νηστεύειν; ὅσον χρόνον μεθ' ἑαυτῶν ἔ-
χουσι τὸν νυμφίον, οὐ δύνανται νηστεύειν. ἐλεύσονται
δὲ ἡμέραι, ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμ-
φίος, καὶ τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡ-
μέραις. καὶ οὐδεὶς ἐπίβλημα ῥάκους ἀγνά-
φου ἐπιῤῥάπτει ἐπὶ ἱματίῳ παλαιῷ. εἰ δὲ μή,
αἴρει τὸ πλήρωμα αὐτοῦ τὸ καινὸν τοῦ πα-
λαιοῦ, καὶ χεῖρον σχίσμα γίνεται. καὶ οὐδεὶς
βάλλει οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς παλαιούς. εἰ δὲ
μή, ῥήσσει ὁ οἶνος ὁ νέος τοὺς ἀσκούς, καὶ ὁ οἶ-
νος ἐκχεῖται, καὶ οἱ ἀσκοὶ ἀπολοῦνται, ἀλλὰ οἶ-
νον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς βλητέον. Καὶ ἐγέ-
νετο παραπορεύεσθαι αὐτὸν τοῖς σάββασι διὰ
τῶν σπορίμων. καὶ ἤρξαντο οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ ὁδὸν ποιεῖν, τίλλοντες τοὺς στάχυας, καὶ οἱ

φαρισαῖοι ἔλεγον αὐτῷ. ἴδε τί ποιοῦσιν οἱ τοῖς
σάββασιν ὃ οὐκ ἔξεστι. καὶ αὐτὸς ἔλεγεν αὐ-
τοῖς. οὐδέποτε ἀνέγνωτε τί ἐποίησε δαβὶδ, ὅτε
χρείαν ἔσχεν, καὶ ἐπείνασεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ'
αὐτοῦ; πῶς εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ ἐπὶ
ἀβιάθαρ ἀρχιερέως, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προ-
θέσεως ἔφαγεν, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν εἰ μὴ τοῖς
ἱερεῦσι, καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς σὺν αὐτῷ οὖσι; καὶ ἔλε-
γεν αὐτοῖς. τὸ σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγέ-
νετο, οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ σάββατον. ὥστε κύ-
ριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου.
3 Καὶ εἰσῆλθε πάλιν εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἦν
ἐκεῖ ἄνθρωπος ἐξηραμμένην ἔχων τὴν χεῖρα.
καὶ παρετήρουν αὐτὸν εἰ τοῖς σάββασι θεραπεύ-
σει αὐτὸν, ἵνα κατηγορήσωσιν αὐτοῦ. καὶ λέγει
τῷ ἀνθρώπῳ, τῷ ἐξηραμμένην ἔχοντι τὴν χεῖ-
ρα. ἔγειρε εἰς τὸ μέσον. καὶ λέγει αὐτοῖς. ἔξεστι
τοῖς σάββασιν ἀγαθοποιῆσαι, ἢ κακοποιῆσαι;
ψυχὴν σῶσαι, ἢ ἀποκτεῖναι; οἱ δὲ ἐσιώπων. καὶ
περιβλεψάμενος αὐτοὺς μετ' ὀργῆς, συλλυ-
πούμενος ἐπὶ τῇ πωρώσει τῆς καρδίας αὐ-
τῶν, λέγει τῷ ἀνθρώπῳ. ἔκτεινον τὴν χεῖρα
σου, καὶ ἐξέτεινε. καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ
αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς ἡ ἄλλη. Καὶ ἐξελθόντες οἱ φα-
ρισαῖοι, εὐθέως μετὰ τῶν ἡρωδιανῶν συμβού-
λιον ἐποίουν κατ' αὐτοῦ, ὅπως αὐτὸν ἀπολέσω-
σι. καὶ ὁ

Digitized by Google

σι. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀνεχώρησε μετὰ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ πρὸς τὴν θάλασσαν. καὶ πολὺ πλῆθος
ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἠκολούθησαν αὐτῷ, καὶ ἀπὸ
τῆς ἰουδαίας, καὶ ἀπὸ ἱεροσολύμων, καὶ ἀπὸ τῆς
ἰδουμαίας, καὶ πέραν τοῦ ἰορδάνου, καὶ οἱ περὶ
τύρον καὶ σιδῶνα πλῆθος πολύ, ἀκούσαντες ὅ-
σα ἐποίει, ἦλθον πρὸς αὐτόν. καὶ εἶπε τοῖς μα-
θηταῖς αὐτοῦ, ἵνα πλοιάριον προσκαρτερῇ αὐ-
τῷ διὰ τὸν ὄχλον, ἵνα μὴ θλίβωσιν αὐτόν. πολ-
λοὺς γὰρ ἐθεράπευσεν, ὥστε ἐπιπίπτειν αὐτῷ,
ἵνα αὐτοῦ ἅψωνται ὅσοι εἶχον μάστιγας. καὶ τὰ πνεύ-
ματα τὰ ἀκάθαρτα, ὅταν αὐτὸν ἐθεώρει,
προσέπιπτεν αὐτῷ, καὶ ἔκραζε λέγοντα, ὅτι σὺ
εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ πολλὰ ἐπετίμα αὐτοῖς, ἵνα
μὴ αὐτὸν φανερὸν ποιήσωσι. καὶ ἀναβαίνει εἰς τὸ
ὄρος, καὶ προσκαλεῖται οὓς ἤθελεν αὐτός. καὶ ἀ-
πῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐποίησε δώδεκα, ἵνα
ὦσι μετ' αὐτοῦ, καὶ ἵνα ἀποστέλλῃ αὐτοὺς κηρύ-
σσειν, καὶ ἔχειν ἐξουσίαν θεραπεύειν τὰς νόσους,
καὶ ἐκβάλλειν τὰ δαιμόνια. καὶ ἐπέθηκε τῷ σί-
μωνι ὄνομα πέτρον, καὶ ἰάκωβον τὸν τοῦ ζεβε-
δαίου, καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν τοῦ ἰακώβου, καὶ ἐπέ-
θηκεν αὐτοῖς ὀνόματα βοανεργὲς, ὅ ἐστιν, υἱοὶ
βροντῆς, καὶ ἀνδρέαν, καὶ φίλιππον, καὶ βαρθολο
μαῖον, καὶ ματθαῖον, καὶ θωμᾶν, καὶ ἰάκωβον τὸν
τοῦ ἀλφαίου, καὶ θαδδαῖον, καὶ σίμωνα τὸν κανα-
νίτην, καὶ

νίτην, καὶ ἰούδαν ἰσκαριώτην, ὃς καὶ παρέδωκεν
αὐτόν. καὶ ἔρχονται εἰς οἶκον. καὶ συνέρχεται πάλιν
ὄχλος, ὥστε μὴ δύνασθαι αὐτοὺς μήτε ἄρτον
φαγεῖν. καὶ ἀκούσαντες οἱ παρ' αὐτοῦ, ἐξῆλθον
κρατῆσαι αὐτόν. ἔλεγον γὰρ ὅτι ἐξέστη, καὶ οἱ
γραμματεῖς οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων καταβάν-
τες, ἔλεγον, ὅτι βεελζεβοὺλ ἔχει, καὶ ὅτι ἐν τῷ
ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμό-
νια. καὶ προσκαλεσάμενος αὐτούς, ἐν παρα-
βολαῖς ἔλεγεν αὐτοῖς. πῶς δύναται σατανᾶς
σατανᾶν ἐκβάλλειν; καὶ ἐὰν βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν
μερισθῇ, οὐ δύναται σταθῆναι ἡ βασιλεία ἐ-
κείνη. καὶ ἐὰν οἰκία ἐφ' ἑαυτὴν μερισθῇ, οὐ δύ-
ναται σταθῆναι ἡ οἰκία ἐκείνη. καὶ εἰ ὁ σατανᾶς
ἀνέστη ἐφ' ἑαυτὸν καὶ μεμέρισται, οὐ δύναται στα-
θῆναι, ἀλλὰ τέλος ἔχει. οὐ δύναται οὐδεὶς τὰ
σκεύη τοῦ ἰσχυροῦ, εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ
διαρπάσαι, ἐὰν μὴ πρῶτον τὸν ἰσχυρὸν δήσῃ, καὶ
τότε τὴν οἰκίαν αὐτοῦ διαρπάσει. ἀμὴν λέγω
ὑμῖν, ὅτι πάντα ἀφεθήσεται τὰ ἁμαρτήματα
τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, καὶ βλασφημίαι,
ὅσας ἂν βλασφημήσωσιν· ὃς δ' ἂν βλασφημήσῃ
εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, οὐκ ἔχει ἄφεσιν εἰς τὸν αἰ-
ῶνα, ἀλλ' ἔνοχός ἐστιν αἰωνίου κρίσεως. ὅτι ἔλε-
γον, πνεῦμα ἀκάθαρτον ἔχει. καὶ ἔρχονται ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ καὶ οἱ ἀδελφοί, καὶ ἔξω ἑστῶτες, ἀπέστει-
λαν πρὸς

Digitized by Google

λαν πρὸς αὐτὸν φωνοῦντες αὐτόν, καὶ ἐκάθητο
ὄχλος περὶ αὐτόν. εἶπον δὲ αὐτῷ. ἰδοὺ ἡ μήτηρ
σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἔξω ζητοῦσί σε. καὶ ἀπεκρί-
θη αὐτοῖς, λέγων. τίς ἐστιν ἡ μήτηρ μου καὶ οἱ ἀ-
δελφοί μου; καὶ περιβλεψάμενος τοὺς κύκλῳ πε-
ρὶ αὐτὸν μαθητὰς καθημένους, λέγει. ἰδοὺ ἡ
μήτηρ μου καὶ οἱ ἀδελφοί μου. ὃς γὰρ ἂν ποιήσῃ τὸ
θέλημα τοῦ θεοῦ, οὗτος ἀδελφός μου, καὶ ἀδελφή
μου, καὶ μήτηρ ἐστί. Καὶ πάλιν ἤρξατο διδάσκειν 4
παρὰ τὴν θάλασσαν. καὶ συνήχθη πρὸς αὐτὸν
ὄχλος πολύς, ὥστε αὐτὸν ἐμβάντα εἰς τὸ πλοῖ-
ον, καθῆσθαι ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος
πρὸς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τῆς γῆς ἦν, καὶ ἐδίδασκεν
αὐτοὺς ἐν παραβολαῖς πολλά, καὶ ἔλεγεν αὐ-
τοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. ἀκούετε. ἰδοὺ ἐξῆλ-
θεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖραι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ σπεί-
ρειν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ ἦλθε τὰ
πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτό. ἄλ-
λο δὲ ἔπεσεν ἐπὶ τὰ πετρώδη, ὅπου οὐκ εἶχε
γῆν πολλήν, καὶ εὐθέως ἐξανέτειλε διὰ τὸ μὴ
ἔχειν βάθος γῆς. ἡλίου δὲ ἀνατείλαντος, ἐκαυ-
ματίσθη, καὶ διὰ τὸ μὴ ἔχειν ῥίζαν, ἐξηράνθη.
καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὰς ἀκάνθας, καὶ ἀνέβη-
σαν αἱ ἄκανθαι, καὶ συνέπνιξαν αὐτό, καὶ καρ-
πὸν οὐκ ἔδωκε. καὶ ἄλλο ἔπεσεν εἰς τὴν γῆν τὴν
καλήν, καὶ ἐδίδου καρπὸν ἀναβαίνοντα καὶ
αὐξανόν-

Digitized by Google

αὐξάνοντα, καὶ ἔφερεν ἓν τριάκοντα, καὶ ἓν
ἑξήκοντα, καὶ ἓν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν. ὁ ἔχων
ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. ὅτε δὲ ἐγένετο κατα-
μόνας, ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ περὶ αὐτὸν σὺν τοῖς
δώδεκα τὴν παραβολήν, καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς.
ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὸ μυστήριον τῆς βασιλείας
τοῦ θεοῦ, ἐκείνοις δὲ τοῖς ἔξω ἐν παραβολαῖς τὰ
πάντα γίνεται, ἵνα βλέποντες βλέπωσι, καὶ μὴ
ἴδωσι, καὶ ἀκούοντες ἀκούωσι, καὶ μὴ συνιῶ-
σι, μήποτε ἐπιστρέψωσι, καὶ ἀφεθῇ αὐτοῖς τὰ
ἁμαρτήματα. καὶ λέγει αὐτοῖς. οὐκ οἴδατε
τὴν παραβολὴν ταύτην; καὶ πῶς πάσας τὰς
παραβολὰς γνώσεσθε; ὁ σπείρων τὸν λόγον
σπείρει. οὗτοι δέ εἰσιν οἱ παρὰ τὴν ὁδὸν ὅπου
σπείρεται ὁ λόγος, καὶ ὅταν ἀκούσωσιν, εὐ-
θέως ἔρχεται ὁ σατανᾶς, καὶ αἴρει τὸν λόγον
τὸν ἐσπαρμένον ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν. καὶ
οὗτοί εἰσιν ὁμοίως, οἱ ἐπὶ τὰ πετρώδη σπειρόμε-
νοι, οἳ ὅταν ἀκούσωσι τὸν λόγον, εὐθέως μετὰ χα-
ρᾶς λαμβάνουσιν αὐτόν, καὶ οὐκ ἔχουσι ῥίζαν ἐν
ἑαυτοῖς, ἀλλὰ πρόσκαιροί εἰσιν. εἶτα γενομέ-
νης θλίψεως ἢ διωγμοῦ διὰ τὸν λόγον, εὐθέως
σκανδαλίζονται. καὶ οὗτοί εἰσιν, οἱ εἰς τὰς ἀκάν-
θας σπειρόμενοι, οὗτοί εἰσιν οἱ τὸν λόγον ἀκού-
οντες, καὶ αἱ μέριμναι τοῦ αἰῶνος τούτου, καὶ ἡ
ἀπάτη τοῦ πλούτου, καὶ αἱ περὶ τὰ λοιπὰ ἐπι-

θυμίαι

Digitized by Google

θυμίαι εἰσπορευόμεναι συμπνίγουσι τὸν λόγον, καὶ ἄκαρπος γίνεται. καὶ οὗτοί εἰσιν, οἱ ἐπὶ τὴν γῆν τὴν καλὴν σπαρέντες, οἵτινες ἀκούουσι τὸν λόγον καὶ παραδέχονται, καὶ καρποφοροῦσιν, ἐν τριάκοντα, καὶ ἓν ἑξήκοντα, καὶ ἐν ἑκατόν. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς. μήτι ὁ λύχνος ἔρχεται ἵνα ὑπὸ τὸν μόδιον τεθῇ, ἢ ὑπὸ τὴν κλίνην; οὐχ ἵνα ἐπὶ τὴν λυχνίαν ἐπιτεθῇ; οὐ γάρ ἐστι τι κρυπτὸν, ὃ ἐὰν μὴ φανερωθῇ, οὐδὲ ἐγένετο ἀπόκρυφον, ἀλλ' ἵνα εἰς φανερὸν ἔλθῃ. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς. βλέπετε τί ἀκούετε. ἐν ᾧ μέτρῳ μετρεῖτε, μετρηθήσεται ὑμῖν, καὶ προστεθήσεται ὑμῖν τοῖς ἀκούουσιν. ὃς γὰρ ἂν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ. καὶ ὃς οὐκ ἔχει, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ἔλεγεν. οὕτως ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ὡς ἐὰν ἄνθρωπος βάλῃ τὸν σπόρον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ καθεύδῃ καὶ ἐγείρηται νύκτα καὶ ἡμέραν, καὶ ὁ σπόρος βλαστάνῃ, καὶ μηκύνηται ὡς οὐκ οἶδεν αὐτός. αὐτομάτη γὰρ ἡ γῆ καρποφορεῖ, πρῶτον χόρτον, εἶτα στάχυν, εἶτα πλήρη σῖτον ἐν τῷ στάχυϊ. ὅταν δὲ παραδῷ ὁ καρπὸς, εὐθέως ἀποστέλλει τὸ δρέπανον, ὅτι παρέστηκεν ὁ θερισμός. καὶ ἔλεγε. τίνι ὁμοιώσωμεν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; ἢ ἐν ποίᾳ παραβολῇ παραβάλωμεν αὐτήν; ὡς κόκκον σινάπεως, ὃς ὅτ' ἂν σπαρῇ ἐπὶ τῆς γῆς, μι-

κρότερος

Digitized by Google

κρότερος πάντων τῶν σπερμάτων ἐστὶ τῶν
ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὅτ' ἂν σπαρῇ, ἀναβαίνει, καὶ γί-
νεται πάντων τῶν λαχάνων μείζων, καὶ ποιεῖ
κλάδους μεγάλους, ὥστε δύνασθαι ὑπὸ τὴν
σκιὰν αὐτοῦ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατασκη-
νοῦν. καὶ τοιαύταις παραβολαῖς πολλαῖς ἐ-
λάλει αὐτοῖς τὸν λόγον, καθὼς ἠδύναντο ἀκού-
ειν. χωρὶς δὲ παραβολῆς οὐκ ἐλάλει αὐτοῖς.
κατιδίαν δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ἐπέλυε πάν-
τα. καὶ λέγει αὐτοῖς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ὀψίας
γενομένης. διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν. καὶ ἀφέν-
τες τὸν ὄχλον, παραλαμβάνουσιν αὐτὸν ὡς ἦν
ἐν τῷ πλοίῳ. καὶ ἄλλα δὲ πλοιάρια ἦν μετ' αὐ-
τοῦ. καὶ γίνεται λαίλαψ ἀνέμου μεγάλη. τὰ δὲ
κύματα ἐπέβαλεν εἰς τὸ πλοῖον, ὥστε αὐτὸ ἤ-
δη γεμίζεσθαι. καὶ ἦν αὐτὸς ἐπὶ τῇ πρύμνῃ,
ἐπὶ τὸ προσκεφάλαιον καθεύδων. καὶ διεγεί-
ρουσιν αὐτὸν, καὶ λέγουσιν αὐτῷ. διδάσκαλε,
οὐ μέλει σοι ὅτι ἀπολλύμεθα; καὶ διεγερθεὶς ἐπε-
τίμησε τῷ ἀνέμῳ, καὶ εἶπε τῇ θαλάσσῃ. σιώ-
πα, πεφίμωσο. καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ
ἐγένετο γαλήνη μεγάλη, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. τί δει-
λοί ἐστε οὕτως; πῶς οὐκ ἔχετε πίστιν; καὶ ἐφο-
βήθησαν φόβον μέγαν, καὶ ἔλεγον πρὸς ἀλ-
λήλους. τίς ἄρα οὗτός ἐστιν, ὅτι καὶ ὁ ἄνεμος καὶ
ἡ θάλασσα ὑπακούουσιν αὐτῷ; καὶ ἦλθον

εἰς τὸ

εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης εἰς τὴν χώραν
τῶν γαδαρηνῶν. Καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ ἐκ 5
τοῦ πλοίου, εὐθέως ἀπήντησεν αὐτῷ ἐκ τῶν
μνημείων ἄνθρωπος ἐν πνεύματι ἀκαθάρ-
τῳ, ὃς τὴν κατοίκησιν εἶχεν ἐν τοῖς μνημεί-
οις. καὶ οὔτε ἁλύσεσιν οὐδεὶς ἠδύνατο αὐτὸν
δῆσαι, διὰ τὸ αὐτὸν πολλάκις πέδαις καὶ
ἁλύσεσι δεδέσθαι, καὶ διεσπᾶσθαι ὑπ' αὐτοῦ τὰς
ἁλύσεις, καὶ τὰς πέδας συντετρῖφθαι; καὶ
οὐδεὶς αὐτὸν ἴσχυε δαμάσαι. καὶ διὰ παντὸς
νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐν τοῖς ὄρεσι καὶ ἐν τοῖς μνή
μασιν ἦν κράζων, καὶ κατακόπτων ἑαυτὸν
λίθοις. ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν ἀπὸ μακρόθεν, ἔδρα
με, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ, καὶ κράξας φω-
νῇ μεγάλῃ εἶπεν. Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ
θεοῦ τοῦ ὑψίστου; ὁρκίζω σε τὸν θεόν, μή με βασα
νίσῃς. ἔλεγε γὰρ αὐτῷ. ἔξελθε τὸ πνεῦμα τὸ
ἀκάθαρτον ἐκ τοῦ ἀνθρώπου. καὶ ἐπηρώτα αὐ-
τόν. τί σοι ὄνομα; καὶ ἀπεκρίθη λέγων. λεγεὼν
ὄνομά μοι, ὅτι πολλοί ἐσμεν. καὶ παρεκάλει
αὐτὸν πολλά, ἵνα μὴ αὐτοὺς ἀποστείλῃ ἔξω τῆς
χώρας. ἦν δὲ ἐκεῖ πρὸς τὰ ὄρη ἀγέλη χοίρων
μεγάλη βοσκομένη. καὶ παρεκάλεσαν αὐτὸν
πάντες οἱ δαίμονες, λέγοντες. πέμψον ἡμᾶς
εἰς τοὺς χοίρους, ἵνα εἰς αὐτοὺς εἰσέλθωμεν. καὶ
ἐπέτρεψεν αὐτοῖς εὐθέως ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἐξελθόν-
τα τὰ

τα τὰ πνεύματα τὰ ἀκάθαρτα, εἰσῆλθον
εἰς τοὺς χοίρους. καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ
κρημνοῦ εἰς τὴν θάλασσαν. ἦσαν δὲ ὡς δισχίλιοι,
καὶ ἐπνίγοντο ἐν τῇ θαλάσσῃ. οἱ δὲ βόσκοντες
τοὺς χοίρους, ἔφυγον, καὶ ἀνήγγειλαν εἰς τὴν πό-
λιν καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. καὶ ἐξῆλθον ἰδεῖν τί ἐστι
τὸ γεγονός, καὶ ἔρχονται πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ θεω-
ροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον καὶ ἱμα-
τισμένον, καὶ σωφρονοῦντα τὸν ἐσχηκότα τὸν λε-
γεῶνα, καὶ ἐφοβήθησαν. καὶ διηγήσαντο αὐτοῖς
οἱ ἰδόντες, πῶς ἐγένετο τῷ δαιμονιζομένῳ, καὶ
περὶ τῶν χοίρων. καὶ ἤρξαντο παρακαλεῖν
αὐτὸν ἀπελθεῖν ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. Καὶ
ἐμβαίνοντος αὐτοῦ εἰς τὸ πλοῖον, παρεκάλει αὐ-
τὸν ὁ δαιμονισθεὶς, ἵνα ᾖ μετ' αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς
οὐκ ἀφῆκεν αὐτὸν, ἀλλὰ λέγει αὐτῷ. ὕπαγε
εἰς τὸν οἶκόν σου πρὸς τοὺς σοὺς, καὶ ἀνάγγει-
λον αὐτοῖς ὅσα σοι ὁ κύριος πεποίηκε, καὶ ἠλέησέ
σε. καὶ ἀπῆλθε καὶ ἤρξατο κηρύσσειν ἐν τῇ
Δεκαπόλει ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ πάν-
τες ἐθαύμαζον. καὶ διαπεράσαντος τοῦ Ἰησοῦ
ἐν τῷ πλοίῳ πάλιν εἰς τὸ πέραν, συνήχθη ὄ-
χλος πολὺς ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἦν παρὰ τὴν θά-
λασσαν. Καὶ ἰδοὺ ἔρχεται εἷς τῶν ἀρχισυνα-
γώγων, ὀνόματι Ἰάειρος, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, πίπτει
πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ παρεκάλει αὐτὸν

πολλὰ

Digitized by Google

πολλά, λέγων, ὅτι τὸ θυγάτριόν μου ἐσχάτως
ἔχει, ἵνα ἐλθὼν ἐπιθῇς αὐτῷ τὰς χεῖρας, ὅ-
πως σωθῇ, καὶ ζήσεται. καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐ-
τοῦ, καὶ ἠκολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς. καὶ συνέ-
θλιβον αὐτόν. καὶ γυνή τις οὖσα ἐν ῥύσει αἵ-
ματος ἔτη δώδεκα, καὶ πολλὰ παθοῦσα ὑπὸ
πολλῶν ἰατρῶν, καὶ δαπανήσασα τὰ ἑαυτῆς
πάντα, καὶ μηδὲν ὠφεληθεῖσα, ἀλλὰ μᾶλλον
εἰς τὸ χεῖρον ἐλθοῦσα, ἀκούσασα περὶ τοῦ Ἰη-
σοῦ, ἐλθοῦσα ἐν τῷ ὄχλῳ ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ
ἱματίου αὐτοῦ. ἔλεγε γάρ, κἂν τῶν ἱματίων
αὐτοῦ ἅψωμαι σωθήσομαι. καὶ εὐθέως ἐξ-
ηράνθη ἡ πηγὴ τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ἔγνω
τῷ σώματι, ὅτι ἴαται ἀπὸ τῆς μάστιγος. καὶ εὐ-
θέως ὁ Ἰησοῦς ἐπιγνοὺς ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐξ αὐ-
τοῦ δύναμιν ἐξελθοῦσαν, ἐπιστραφεὶς ἐν τῷ ὄ-
χλῳ, ἔλεγε. τίς μου ἥψατο τῶν ἱματίων; καὶ
ἔλεγον αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. βλέπεις τὸν
ὄχλον συνθλίβοντά σε, καὶ λέγεις, τίς μου ἥψα-
το; καὶ περιεβλέπετο ἰδεῖν τὴν τοῦτο πεποιη-
κυῖαν. ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα, εἰδυῖα
ὃ γέγονεν ἐπ' αὐτῇ, ἦλθεν καὶ προσέπεσεν αὐ-
τῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. ὁ δὲ εἶ-
πεν αὐτῇ. θυγάτηρ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. ὕ-
παγε εἰς εἰρήνην, καὶ ἴσθι ὑγιὴς ἀπὸ τῆς μάστιγός
σου. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχονται ἀπὸ τοῦ ἀρχι

Digitized by Google

συναγώγου λέγοντες ὅτι ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθα-
νε. τί ἔτι σκύλλεις τὸν διδάσκαλον; ὁ δὲ Ἰησοῦς
εὐθέως ἀκούσας τὸν λόγον λαλούμενον, λέγει
τῷ ἀρχισυναγώγῳ. μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε. καὶ
οὐκ ἀφῆκεν οὐδένα αὐτῷ συνακολουθῆσαι εἰ μὴ
πέτρον καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην τὸν ἀδελφὸν
ἰακώβου. καὶ ἔρχεται εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχισυ-
ναγώγου, καὶ θεωρεῖ θόρυβον καὶ κλαίοντας
καὶ ἀλαλάζοντας πολλά. καὶ εἰσελθὼν λέ-
γει αὐτοῖς. τί θορυβεῖσθε καὶ κλαίετε; τὸ παι-
δίον οὐκ ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κα-
τεγέλων αὐτοῦ. ὁ δὲ ἐκβαλὼν ἅπαντας, πα-
ραλαμβάνει τὸν πατέρα τοῦ παιδίου καὶ τὴν μη-
τέρα, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, καὶ εἰσπορεύεται ὅπου
ἦν τὸ παιδίον ἀνακείμενον, καὶ κρατήσας τῆς
χειρὸς τοῦ παιδίου, λέγει αὐτῇ. ταλιθά, κοῦ-
μι, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον, τὸ κοράσιον, σοὶ
λέγω, ἔγειρε. καὶ εὐθέως ἀνέστη τὸ κοράσιον καὶ
περιεπάτει. ἦν γὰρ ἐτῶν δώδεκα, καὶ ἐξέστησαν
ἐκστάσει μεγάλῃ. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς πολλά,
ἵνα μηδεὶς γνῷ τοῦτο. καὶ εἶπε δοθῆναι αὐτῇ
6 φαγεῖν. Καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἦλθεν εἰς
τὴν πατρίδα αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθοῦσιν αὐτῷ
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. Καὶ γενομένου σαββά-
του, ἤρξατο ἐν τῇ συναγωγῇ διδάσκειν. καὶ πολ-
λοὶ ἀκούοντες, ἐξεπλήσσοντο λέγοντες. πόθεν
τούτῳ

Digitized by Google

τούτῳ ταῦτα; καὶ τίς ἡ σοφία ἡ δοθεῖσα αὐ-
τῷ; ὅτι καὶ δυνάμεις τοιαῦται διὰ τῶν χειρῶν αὐ-
τοῦ γίνονται; οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ τέκτων, ὁ υἱὸς μαρί-
ας, ἀδελφὸς δὲ ἰακώβου καὶ ἰωσῆ καὶ ἰούδα, καὶ
σίμωνος; καὶ οὐκ εἰσὶν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ ὧδε
πρὸς ἡμᾶς; καὶ ἐσκανδαλίζοντο ἐν αὐτῷ. ἔλε-
γε δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι οὐκ ἔστι προφήτης ἄτι-
μος, εἰ μὴ ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ, καὶ ἐν τοῖς συγγε-
νέσι, καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ οὐκ ἠδύνατο ἐκεῖ
οὐδὲ μίαν δύναμιν ποιῆσαι, εἰ μὴ ὀλίγοις ἀῤ-
ῥώστοις ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας ἐθεράπευσε. καὶ
ἐθαύμαζε διὰ τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν. Καὶ περιῆ-
γε τὰς κώμας κύκλῳ, διδάσκων. καὶ προσκα-
λεῖται τοὺς δώδεκα, καὶ ἤρξατο αὐτοὺς ἀποστέλλειν
δύο δύο, καὶ ἐδίδου αὐτοῖς ἐξουσίαν τῶν πνευμά-
των τῶν ἀκαθάρτων. καὶ παρήγγειλεν αὐτοῖς
ἵνα μηδὲν αἴρωσιν εἰς ὁδὸν, εἰ μὴ ῥάβδον μόνον,
μὴ πήραν, μὴ ἄρτον, μὴ εἰς τὴν ζώνην χαλκὸν,
ἀλλ' ὑποδεδεμένους σανδάλια, καὶ μὴ ἐνδύσασθαι
δύο χιτῶνας. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς. ὅπου ἐὰν εἰ-
σέλθητε εἰς οἰκίαν ἐκεῖ μένετε, ἕως ἂν ἐξέλ-
θητε ἐκεῖθεν. καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξωνται ὑμᾶς, μηδὲ
ἀκούσωσιν ὑμῶν, ἐκπορευόμενοι ἐκεῖθεν, ἐκτι-
νάξατε τὸν χοῦν τὸν ὑποκάτω τῶν ποδῶν ὑ-
μῶν εἰς μαρτύριον αὐτοῖς. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἀνεκτότερον ἔσται σοδόμοις ἢ γομόῤῥοις ἐν ἡμέρᾳ

κείσεως, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. Καὶ ἐξελθόντες ἐκή-
ρυσσον, ἵνα μετανοήσωσι· καὶ δαιμόνια πολλὰ ἐξέ-
βαλλον, καὶ ἤλειφον ἐλαίῳ πολλοὺς ἀῤῥώστους, καὶ
ἐθεράπευον. Καὶ ἤκουσεν ὁ βασιλεὺς ἡρώδης·
φανερὸν γὰρ ἐγένετο τὸ ὄνομα αὐτοῦ· καὶ ἔλε-
γεν, ὅτι ἰωάννης ὁ βαπτιστὴς ἐκ νεκρῶν ἠγέρθη, καὶ
διὰ τοῦτο ἐνεργοῦσιν αἱ δυνάμεις ἐν αὐτῷ. ἄλλοι
ἔλεγον, ὅτι ἠλίας ἐστίν. ἄλλοι δὲ ἔλεγον, ὅτι προ-
φήτης ἐστίν, ἢ ὡς εἷς τῶν προφητῶν. Ἀκούσας δὲ
ὁ ἡρώδης εἶπεν, ὅτι ὃν ἐγὼ ἀπεκεφάλισα ἰωάννην,
οὗτός ἐστιν. αὐτὸς ἠγέρθη ἐκ νεκρῶν. Αὐτὸς γὰρ
ὁ ἡρώδης ἀποστείλας, ἐκράτησε τὸν ἰωάννην, καὶ
ἔδησεν αὐτὸν ἐν τῇ φυλακῇ διὰ ἡρωδιάδα τὴν
γυναῖκα φιλίππου τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὅτι αὐ-
τὴν ἐγάμησεν. ἔλεγε γὰρ ὁ ἰωάννης τῷ ἡρώδῃ, ὅτι
οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου.
ἡ δὲ ἡρωδιὰς ἐνεῖχεν αὐτῷ καὶ ἤθελεν αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, καὶ οὐκ ἠδύνατο. ὁ γὰρ ἡρώδης
ἐφοβεῖτο τὸν ἰωάννην, εἰδὼς αὐτὸν ἄνδρα δί-
καιον καὶ ἅγιον, καὶ συνετήρει αὐτόν· καὶ
ἀκούων αὐτοῦ πολλὰ ἐποίει, καὶ ἡδέως αὐτοῦ
ἤκουε. Καὶ γενομένης ἡμέρας εὐκαίρου ὅτε
ἡρώδης τοῖς γενεσίοις αὐτοῦ δεῖπνον ἐποίει τοῖς
μεγιστᾶσι, καὶ τοῖς χιλιάρχοις, καὶ τοῖς πρώ-
τοις τῆς γαλιλαίας, καὶ εἰσελθούσης τῆς θυ-
γατρὸς αὐτῆς τῆς ἡρωδιάδος, καὶ ὀρχησαμένης
καὶ ἀρε-

καὶ ἀρεσάσης τῷ ἡρώδῃ, καὶ τοῖς συνανακει-
μένοις, εἶπεν ὁ βασιλεὺς τῷ κορασίῳ. αἴτη-
σόν με ὃ ἐὰν θέλῃς, καὶ δώσω σοί. Καὶ ὤμο-
σεν αὐτῇ, ὅτι ὃ ἐάν με αἰτήσῃς, δώσω σοι, ἕ-
ως ἡμίσους τῆς βασιλείας μου. ἡ δὲ ἐξελθοῦ-
σα, εἶπεν τῇ μητρὶ αὐτῆς. τί αἰτήσομαι; ἡ
δὲ εἶπεν. τὴν κεφαλὴν ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ.
καὶ εἰσελθοῦσα εὐθέως μετὰ σπουδῆς πρὸς
τὸν βασιλέα, ᾐτήσατο λέγουσα. θέλω ἵνα
μοι δῷς ἐξαυτῆς ἐπὶ πίνακι τὴν κεφαλὴν
ἰωάννου τοῦ βαπτιστοῦ. καὶ περίλυπος γενόμε-
νος ὁ βασιλεὺς διὰ τοὺς ὅρκους καὶ τοὺς συνα-
νακειμένους, οὐκ ἠθέλησεν αὐτὴν ἀθετῆσαι.
καὶ εὐθέως ἀποστείλας ὁ βασιλεὺς σπεκουλά-
τωρα, ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι τὴν κεφαλὴν
αὐτοῦ. ὁ δὲ ἀπελθὼν ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ἐν
τῇ φυλακῇ, καὶ ἤνεγκε τὴν κεφαλὴν αὐ-
τοῦ ἐπὶ πίνακι, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν τῷ κορα-
σίῳ, καὶ τὸ κοράσιον ἔδωκεν αὐτὴν τῇ μητρὶ
αὐτῆς. καὶ ἀκούσαντες οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
ἦλθον καὶ ἦραν τὸ πτῶμα αὐτοῦ, καὶ ἔθη-
καν αὐτὸ ἐν μνημείῳ. Καὶ συνάγονται οἱ ἀ-
πόστολοι πρὸς τὸν ἰησοῦν, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ
πάντα, καὶ ὅσα ἐποίησαν, καὶ ὅσα ἐδίδαξαν.
Καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Δεῦτε ὑμεῖς αὐτοὶ κατ' ἰδίαν
εἰς ἔρημον τόπον. καὶ ἀναπαύεσθε ὀλίγον.

ἦσαν γὰρ οἱ ἐρχόμενοι καὶ οἱ ὑπάγοντες πολ-
λοί, καὶ οὐδὲ φαγεῖν ηὐκαίρουν. καὶ ἀπῆλθον
εἰς ἔρημον τόπον τῷ πλοίῳ κατ᾽ ἰδίαν. Καὶ εἶδον
αὐτοὺς ὑπάγοντας οἱ ὄχλοι, καὶ ἐπέγνωσαν
αὐτὸν πολλοί. καὶ πεζῇ ἀπὸ πασῶν τῶν πό-
λεων συνέδραμον ἐκεῖ, καὶ προῆλθον αὐτούς,
καὶ συνῆλθον πρὸς αὐτόν. καὶ ἐξελθὼν εἶδεν
ὁ Ἰησοῦς πολὺν ὄχλον, καὶ ἐσπλαγχνίσθη ἐπ᾽
αὐτοῖς, ὅτι ἦσαν ὡς πρόβατα μὴ ἔχοντα ποι-
μένα, καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς πολλά. καὶ
ἤδη ὥρας πολλῆς γενομένης, προσελθόντες
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγουσιν, ὅτι ἔρη-
μός ἐστιν ὁ τόπος, καὶ ἤδη ὥρα πολλή. ἀπόλυσον
αὐτούς, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τοὺς κύκλῳ ἀγροὺς
καὶ κώμας, ἀγοράσωσιν ἑαυτοῖς ἄρτους. τί γὰρ
φάγωσιν, οὐκ ἔχουσιν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ-
τοῖς. δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. καὶ λέγουσιν
αὐτῷ. ἀπελθόντες ἀγοράσωμεν διακοσίων
δηναρίων ἄρτους, καὶ δῶμεν αὐτοῖς φαγεῖν.
ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς. πόσους ἄρτους ἔχετε; ὑπά-
γετε καὶ ἴδετε. καὶ γνόντες, λέγουσι. πέντε, καὶ
δύο ἰχθύας. καὶ ἐπέταξεν αὐτοῖς ἀνακλῖναι
πάντας συμπόσια συμπόσια ἐπὶ τῷ χλωρῷ
χόρτῳ. καὶ ἀνέπεσον πρασιαὶ πρασιαί, ἀνὰ
ἑκατὸν καὶ ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ λαβὼν τοὺς πέν-
τε ἄρτους καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀναβλέψας εἰς τὸν

οὐρανόν,

Digitized by Google

οὐρανὸν, εὐλόγησε. καὶ κατέκλασε τοὺς ἄρτους,
καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶ-
σιν αὐτοῖς, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας ἐμέρισε πᾶσι. καὶ
ἔφαγον πάντες καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν κλα-
σμάτων δώδεκα κοφίνους πλήρεις, καὶ ἀπὸ τῶν
ἰχθύων. καὶ ἦσαν οἱ φαγόντες ὡσεὶ πεντακισχί-
λιοι ἄνδρες. Καὶ εὐθέως ἠνάγκασε τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ ἐμβῆναι εἰς τὸ πλοῖον, καὶ προά-
γειν εἰς τὸ πέραν πρὸς βηθσαϊδὰν, ἕως αὐτὸς
ἀπολύσῃ τὸν ὄχλον. καὶ ἀποταξάμενος αὐτοῖς,
ἀπῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. Καὶ ὀψίας
γενομένης, ἦν τὸ πλοῖον ἐν μέσῳ τῆς θαλάσσης,
καὶ αὐτὸς μόνος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ εἶδεν αὐτοὺς βα-
σανιζομένους ἐν τῷ ἐλαύνειν. ἦν γὰρ ὁ ἄνεμος ἐ-
ναντίος αὐτοῖς. καὶ περὶ τετάρτην φυλακὴν τῆς
νυκτὸς ἔρχεται πρὸς αὐτοὺς, περιπατῶν ἐπὶ τῆς
θαλάσσης, καὶ ἤθελε παρελθεῖν αὐτούς. οἱ δὲ
ἰδόντες αὐτὸν περιπατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσ-
σης, ἔδοξαν φάντασμα εἶναι, καὶ ἀνέκραξαν. πάν-
τες δὲ αὐτὸν εἶδον, καὶ ἐταράχθησαν. καὶ εὐθέως
ἐλάλησε μετ᾽ αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς. θαρσεῖ-
τε. ἐγώ εἰμι. μὴ φοβεῖσθε. καὶ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς
εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ἐκόπασεν ὁ ἄνεμος, καὶ λίαν ἐκ
περισσοῦ ἐν ἑαυτοῖς ἐξίσταντο, καὶ ἐθαύμαζον. οὐ
γὰρ συνῆκαν ἐπὶ τοῖς ἄρτοις. ἦν γὰρ αὐτῶν ἡ
καρδία πεπωρωμένη. καὶ διαπεράσαντες, ἦλ-

θον ἐπὶ τὴν γῆν Γεννησαρὲτ, καὶ προσωρμί-
σθησαν. καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, εὐ-
θέως ἐπιγνόντες αὐτὸν, περιδραμόντες ὅλην
τὴν περίχωρον ἐκείνην, ἤρξαντο ἐπὶ τοῖς κραβ-
βάτοις τοὺς κακῶς ἔχοντας περιφέρειν, ὅπου
ἤκουον ὅτι ἐκεῖ ἐστι. καὶ ὅπου ἂν εἰσεπορεύετο εἰς κώ-
μας, ἢ πόλεις, ἢ ἀγροὺς, ἐν ταῖς ἀγοραῖς ἐτίθουν
τοὺς ἀσθενοῦντας. καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα κἂν
τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ ἅψωνται. καὶ
7 ὅσοι ἂν ἥπτοντο αὐτοῦ, ἐσώζοντο. Καὶ συνά-
γονται πρὸς αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι, καί τινες τῶν
γραμματέων ἐλθόντες ἀπὸ Ἱεροσολύμων. καὶ
ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερ-
σὶ, τοῦτ᾽ ἔστιν, ἀνίπτοις, ἐσθίοντας ἄρτους, ἐμέμ-
ψαντο. οἱ γὰρ Φαρισαῖοι καὶ πάντες οἱ Ἰουδαῖοι, ἐὰν
μὴ πυγμῇ νίψωνται τὰς χεῖρας, οὐκ ἐσθίουσι, κρα-
τοῦντες τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέρων. καὶ
ἀπ᾽ ἀγορᾶς, ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ ἐσθίουσι. καὶ
ἄλλα πολλά ἐστιν, ἃ παρέλαβον κρατεῖν, βα-
πτισμοὺς ποτηρίων καὶ ξεστῶν καὶ χαλκίων, καὶ κλι-
νῶν. ἔπειτα ἐπερωτῶσιν αὐτὸν οἱ Φαρισαῖοι καὶ
οἱ γραμματεῖς, διατί οἱ μαθηταί σου οὐ περι-
πατοῦσι κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν πρεσβυτέ-
ρων, ἀλλὰ ἀνίπτοις χερσὶν ἐσθίουσι τὸν ἄρτον; ὁ
δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι καλῶς προεφή-
τευσεν Ἡσαΐας περὶ ὑμῶν τῶν ὑποκριτῶν, ὡς
γέγρα-

Digitized by Google

» γέγραπται. οὗτος ὁ λαὸς τοῖς χείλεσί με τιμᾷ, ἡ δὲ
» καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾿ ἐμοῦ. μάτην
» δὲ σέβονταί με, διδάσκοντες διδασκαλίας, ἐν-
» τάλματα ἀνθρώπων. ἀφέντες γὰρ τὴν ἐντολὴν
τοῦ θεοῦ, κρατεῖτε τὴν παράδοσιν τῶν ἀνθρώ-
πων, βαπτισμοὺς ξεστῶν, καὶ ποτηρίων, καὶ ἄλλα
παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς. καλῶς ἀθετεῖτε τὴν ἐντολὴν τοῦ θεοῦ,
» ἵνα τὴν παράδοσιν ὑμῶν τηρήσητε. μωσῆς γὰρ
» εἶπεν. τίμα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα
» σου. καὶ ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ μητέρα, θανάτῳ
τελευτάτω. ὑμεῖς δὲ λέγετε, ἐὰν εἴπῃ ἄνθρωπος
τῷ πατρὶ κορβᾶν, ὅ ἐστι, δῶρον ὃ ἐὰν ἐξ ἐμοῦ, ὠφε-
ληθῇς. καὶ οὐκέτι ἀφίετε αὐτὸν οὐδὲν ποιῆσαι τῷ
πατρὶ αὐτοῦ ἢ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ἀκυροῦντες τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ τῇ παραδόσει ὑμῶν ᾗ παρεδώκα-
τε. καὶ παρόμοια τοιαῦτα πολλὰ ποιεῖτε. Καὶ
προσκαλεσάμενος πάντα τὸν ὄχλον, ἔλεγεν
αὐτοῖς. ἀκούετέ μου πάντες καὶ συνίετε. οὐδέν ἐστιν
ἔξωθεν τοῦ ἀνθρώπου εἰσπορευόμενον εἰς αὐτὸν,
ὃ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευό-
μενα ἀπ᾿ αὐτοῦ, ἐκεῖνά ἐστι τὰ κοινοῦντα τὸν
ἄνθρωπον. εἴ τις ἔχει ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. καὶ
ὅτε εἰσῆλθεν εἰς οἶκον ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ἐπηρώτων
αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τῆς παραβολῆς.
καὶ λέγει αὐτοῖς. οὕτως καὶ ὑμεῖς ἀσύνετοί ἐστε; οὐ

νοεῖτε,

νοεῖτε, ὅτι πᾶν τὸ ἔξωθεν εἰσπορευόμενον εἰς τὸν ἄνθρωπον, οὐ δύναται αὐτὸν κοινῶσαι, ὅτι οὐκ εἰσπορεύεται αὐτοῦ εἰς τὴν καρδίαν, ἀλλ' εἰς τὴν κοιλίαν, καὶ εἰς τὸν ἀφεδρῶνα ἐκπορεύεται, ἐκκαθαρίζον πάντα τὰ βρώματα; ἔλεγε δὲ ὅτι τὸ ἐκ τοῦ ἀνθρώπου ἐκπορευόμενον, ἐκεῖνο κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. ἔσωθεν γὰρ ἐκ τῆς καρδίας τῶν ἀνθρώπων οἱ διαλογισμοὶ οἱ κακοὶ ἐκπορεύονται. μοιχεῖαι, πορνεῖαι, φόνοι, κλοπαὶ, πλεονεξίαι, πονηρίαι, δόλος, ἀσέλγεια, ὀφθαλμὸς πονηρὸς, βλασφημία, ὑπερηφανία, ἀφροσύνη. πάντα ταῦτα τὰ πονηρὰ ἔσωθεν ἐκπορεύεται, καὶ κοινοῖ τὸν ἄνθρωπον. καὶ ἐκεῖθεν ἀναστὰς, ἀπῆλθεν εἰς τὰ μεθόρια τύρου καὶ σιδῶνος. καὶ εἰσελθὼν εἰς οἰκίαν, οὐδένα ἤθελε γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη λαθεῖν. Ἀκούσασα γὰρ γυνὴ περὶ αὐτοῦ, ἧς εἶχε τὸ θυγάτριον αὐτῆς πνεῦμα ἀκάθαρτον, ἐλθοῦσα προσέπεσε πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἦν δὲ ἡ γυνὴ ἑλληνὶς, συροφοίνισσα τῷ γένει, καὶ ἠρώτα αὐτὸν, ἵνα τὸ δαιμόνιον ἐκβάλλῃ ἐκ τῆς θυγατρὸς αὐτῆς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῇ. ἄφες πρῶτον χορτασθῆναι τὰ τέκνα. οὐ γὰρ καλόν ἐστι λαβεῖν τὸν ἄρτον τῶν τέκνων, καὶ βαλεῖν τοῖς κυναρίοις. ἡ δὲ ἀπεκρίθη καὶ λέγει αὐτῷ. Ναὶ κύριε, καὶ γὰρ τὰ κυνάρια ὑποκάτω τῆς τραπέζης ἐσθίει ἀπὸ τῶν ψιχίων

τῶν

τῶν παιδίων. καὶ εἶπεν αὐτῇ. διὰ τοῦτον τὸν λό-
γον, ὕπαγε. ἐξελήλυθε τὸ δαιμόνιον ἐκ τῆς θυγα-
τρός σου. καὶ ἀπελθοῦσα εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς, εὗρε
τὸ δαιμόνιον ἐξεληλυθὸς, καὶ τὴν θυγατέρα
βεβλημένην ἐπὶ τῆς κλίνης. Καὶ πάλιν ἐξελ-
θὼν ἐκ τῶν ὁρίων τύρου καὶ σιδῶνος, ἦλθε πρὸς
τὴν θάλασσαν τῆς γαλιλαίας, ἀνὰ μέσον τῶν
ὁρίων δεκαπόλεως. καὶ φέρουσιν αὐτῷ κωφὸν
μογιλάλον, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν, ἵνα ἐπι-
θῇ αὐτῷ τὴν χεῖρα. καὶ ἀπολαβόμενος αὐ-
τὸν ἀπὸ τοῦ ὄχλου κατ' ἰδίαν, ἔβαλε τοὺς δακτύ-
λους αὐτοῦ εἰς τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ πτύσας, ἥψατο
τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ ἀναβλέψας εἰς τὸν οὐρα-
νὸν, ἐστέναξε, καὶ λέγει αὐτῷ. ἐφφαθὰ, ὅ ἐστι, δια-
νοίχθητι. καὶ εὐθέως διηνοίχθησαν αὐτοῦ αἱ ἀ-
κοαὶ, καὶ ἐλύθη ὁ δεσμὸς τῆς γλώσσης αὐτοῦ, καὶ
ἐλάλει ὀρθῶς. καὶ διεστείλατο αὐτοῖς, ἵνα μη-
δενὶ εἴπωσιν. ὅσον δὲ αὐτὸς αὐτοῖς διεστέλλετο,
μᾶλλον περισσότερον ἐκήρυσσον. καὶ ὑπερ-
περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες. καλῶς
πάντα πεποίηκε, καὶ τοὺς κωφοὺς ποιεῖ ἀκούειν,
καὶ τοὺς ἀλάλους λαλεῖν. Ἐν ἐκείναις ταῖς 8
ἡμέραις παμπόλλου ὄχλου ὄντος, καὶ μὴ ἐχόν-
των τί φάγωσι, προσκαλεσάμενος ὁ Ἰησοῦς τοὺς
μαθητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς. σπλαγχνίζομαι
ἐπὶ τὸν ὄχλον, ὅτι ἤδη ἡμέρας τρεῖς προσμέ-
νουσι

νουσί μοι, καὶ οὐκ ἔχουσι τί φάγωσι. καὶ ἐὰν ἀπο-
λύσω αὐτοὺς νήστεις εἰς οἶκον αὐτῶν, ἐκλυθήσον-
ται ἐν τῇ ὁδῷ. τινὲς γὰρ αὐτῶν μακρόθεν ἥ-
κουσιν. καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ. πόθεν τούτους δυνήσεταί τις ὧδε χορτά-
σαι ἄρτων ἐπ' ἐρημίας; καὶ ἐπηρώτα αὐτούς.
πόσους ἔχετε ἄρτους; οἱ δὲ εἶπον. ἑπτά. καὶ πα-
ρήγγειλε τῷ ὄχλῳ ἀναπεσεῖν ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ λα-
βὼν τοὺς ἑπτὰ ἄρτους, εὐχαριστήσας ἔκλασε καὶ
ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἵνα παραθῶσι,
καὶ παρέθηκαν τῷ ὄχλῳ. καὶ εἶχον ἰχθύδια ὀλί-
γα, καὶ εὐλογήσας εἶπε παραθεῖναι καὶ αὐτά.
ἔφαγον δὲ καὶ ἐχορτάσθησαν, καὶ ἦραν πε-
ρισσεύματα κλασμάτων ἑπτὰ σπυρίδας. ἦ-
σαν δὲ οἱ φαγόντες, ὡς τετρακισχίλιοι, καὶ ἀπέ-
λυσεν αὐτούς. Καὶ εὐθέως ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἦλθεν εἰς τὰ μέρη
Δαλμανουθά. καὶ ἐξῆλθον οἱ φαρισαῖοι, καὶ
ἤρξαντο συζητεῖν αὐτῷ, ζητοῦντες παρ' αὐτοῦ
σημεῖον ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, πειράζοντες αὐτόν. καὶ
ἀναστενάξας τῷ πνεύματι αὐτοῦ λέγει. τί ἡ γε-
νεὰ αὕτη σημεῖον ἐπιζητεῖ; ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
εἰ δοθήσεται τῇ γενεᾷ ταύτῃ σημεῖον. καὶ ἀφεὶς
αὐτούς, ἐμβὰς πάλιν εἰς πλοῖον, ἀπῆλθεν εἰς τὸ
πέραν. καὶ ἐπελάθοντο λαβεῖν ἄρτους, καὶ εἰ μὴ
ἕνα ἄρτον οὐκ εἶχον μεθ' ἑαυτῶν ἐν τῷ πλοίῳ.

Καὶ

Καὶ διεστέλλετο αὐτοῖς λέγων· ὁρᾶτε, βλέπετε
ἀπὸ τῆς ζύμης τῶν φαρισαίων, καὶ τῆς ζύμης ἡρώ-
δου. καὶ διελογίζοντο πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες,
ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχομεν. καὶ γνοὺς ὁ Ἰησοῦς λέγει
αὐτοῖς. τί διαλογίζεσθε, ὅτι ἄρτους οὐκ ἔχετε;
οὔπω νοεῖτε, οὐδὲ συνίετε; ἔτι πεπωρωμένην
ἔχετε τὴν καρδίαν ὑμῶν; ὀφθαλμοὺς ἔχον-
τες οὐ βλέπετε, καὶ ὦτα ἔχοντες οὐκ ἀκούετε; καὶ
οὐ μνημονεύετε ὅτε τοὺς πέντε ἄρτους ἔκλασα
εἰς τοὺς πεντακισχιλίους, πόσους κοφίνους πλή-
ρεις κλασμάτων ἤρατε; λέγουσιν αὐτῷ. δώδε-
κα. ὅτε δὲ τοὺς ἑπτὰ εἰς τοὺς τετρακισχιλίους, πό-
σων σπυρίδων πληρώματα κλασμάτων ἤρα-
τε; οἱ δὲ εἶπον. ἑπτά. καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς. πῶς οὐ
νοεῖτε; καὶ ἔρχεται εἰς βηθσαϊδάν, καὶ φέρουσιν
αὐτῷ τυφλὸν, καὶ παρακαλοῦσιν αὐτὸν, ἵνα
αὐτοῦ ἅψηται. καὶ ἐπιλαβόμενος τῆς χειρὸς τοῦ
τυφλοῦ ἐξήγαγεν αὐτὸν ἔξω τῆς κώμης. καὶ πτύ-
σας εἰς τὰ ὄμματα αὐτοῦ, ἐπιθεὶς τὰς χεῖρας
αὐτῷ, ἐπηρώτα αὐτὸν, εἴ τι βλέπει. καὶ ἀνα-
βλέψας ἔλεγε. βλέπω τοὺς ἀνθρώπους, ὅτι ὡς
δένδρα ὁρῶ περιπατοῦντας. εἶτα πάλιν ἐπέ-
θηκε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ,
καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ἀναβλέψαι, καὶ ἀποκατε-
στάθη, καὶ διέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας, καὶ
ἀπέστειλεν αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, λέγων. μη-

δὲ εἰς

Digitized by Google

δὲ εἰς τὴν κώμην εἰσέλθῃς, μηδὲ εἴπῃς τινὶ ἐν
τῇ κώμῃ. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ ἰησοῦς καὶ οἱ μαθη-
ταὶ αὐτοῦ εἰς τὰς κώμας καισαρείας τῆς φιλίπ-
που. καὶ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπηρώτα τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ, λέγων αὐτοῖς. τίνα με λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι
εἶναι; οἱ δὲ ἀπεκρίθησαν. ἰωάννην τὸν βαπτιστήν.
καὶ ἄλλοι ἠλίαν, ἄλλοι δὲ ἕνα τῶν προφητῶν. καὶ
αὐτὸς λέγει αὐτοῖς. ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶ-
ναι; ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέτρος, λέγει αὐτῷ. σὺ εἶ
ὁ Χριστός. καὶ ἐπετίμησεν αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ λέ-
γωσι περὶ αὐτοῦ. καὶ ἤρξατο διδάσκειν αὐτοὺς,
ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀ-
ποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων, καὶ τῶν
ἀρχιερέων, καὶ τῶν γραμματέων, καὶ ἀποκταν-
θῆναι, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀναστῆναι. καὶ παῤῥη-
σίᾳ τὸν λόγον ἐλάλει. Καὶ προσλαβόμενος
αὐτὸν ὁ πέτρος, ἤρξατο ἐπιτιμᾷν αὐτῷ. ὁ δὲ ἐ-
πιστραφεὶς καὶ ἰδὼν τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἐπετί-
μησε τῷ πέτρῳ, λέγων. ὕπαγε ὀπίσω μου σατα-
νᾶ, ὅτι οὐ φρονεῖς τὰ τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τὰ τῶν ἀν-
θρώπων. καὶ προσκαλεσάμενος τὸν ὄχλον σὺν
τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς. Ὅστις θέ-
λει ὀπίσω μου ἀκολουθεῖν, ἀπαρνησάσθω ἑαυτὸν
καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ, καὶ ἀκολουθείτω
μοι. ὃς γὰρ ἂν θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι,
ἀπολέσει αὐτήν. ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν

αὐτοῦ

Digitized by Google

αὐτοῦ ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐαγγελίου, οὗτος σώσει
αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπος ἐὰν κερδή-
σῃ τὸν κόσμον ὅλον, καὶ ζημιωθῇ τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ; ἢ τί δώσει ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα
τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; ὃς γὰρ ἂν ἐπαισχυνθῇ με, καὶ
τοὺς ἐμοὺς λόγους ἐν τῇ γενεᾷ ταύτῃ τῇ μοι-
χαλίδι καὶ ἁμαρτωλῷ, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐπαισχυνθήσεται αὐτὸν, ὅταν ἔλθῃ ἐν
τῇ δόξῃ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀγγέλων
τῶν ἁγίων. Καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς. Ἀμὴν λέ- 9
γω ὑμῖν, ὅτι εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἵ-
τινες οὐ μὴ γεύσονται θανάτου ἕως ἂν ἴδωσι τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ ἐληλυθυῖαν ἐν δυνάμει. καὶ
μεθ' ἡμέρας ἓξ, παραλαμβάνει ὁ Ἰησοῦς τὸν
πέτρον καὶ τὸν ἰάκωβον, καὶ τὸν ἰωάννην, καὶ
ἀναφέρει αὐτοὺς εἰς ὄρος ὑψηλὸν κατ' ἰδίαν
μόνους. καὶ μετεμορφώθη ἔμπροσθεν αὐτῶν,
καὶ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἐγένετο στίλβοντα, λευ-
κὰ λίαν ὡς χιὼν, οἷα γναφεὺς ἐπὶ τῆς γῆς οὐ δύ-
ναται λευκᾶναι. καὶ ὤφθη αὐτοῖς ἠλίας σὺν μωσῇ,
καὶ ἦσαν συλλαλοῦντες τῷ Ἰησοῦ. καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ. ῥαββὶ, καλόν ἐστιν
ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς,
σοὶ μίαν, καὶ μωσεῖ μίαν, καὶ ἠλίᾳ μίαν.
οὐ γὰρ ᾔδει τί λαλήσῃ. ἦσαν γὰρ ἔκφο-
βοι. καὶ ἐγένετο νεφέλη ἐπισκιάζουσα αὐτοῖς.
καὶ ἦλθεν

καὶ ἦλθεν φωνὴ ἐκ τῆς νεφέλης, λέγουσα· οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητός. αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐξάπινα περιβλεψάμενοι, οὐκ ἔτι οὐδένα εἶδον, ἀλλ' ἢ τὸν Ἰησοῦν μόνον μεθ' ἑαυτῶν. Καταβαινόντων δὲ αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, διεστείλατο αὐτοῖς, ἵνα μηδενὶ διηγήσωνται ἃ εἶδον, εἰ μὴ ὅτ' ἂν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐκ νεκρῶν ἀναστῇ. Καὶ τὸν λόγον ἐκράτησαν πρὸς ἑαυτοὺς, συζητοῦντες, τί ἐστι τὸ ἐκ νεκρῶν ἀναστῆναι; καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν λέγοντες, ὅτι λέγουσιν οἱ γραμματεῖς, ὅτι ἠλίαν δεῖ ἐλθεῖν πρῶτον. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς· ἠλίας μὲν ἐλθὼν πρῶτον ἀποκαθιστᾷ πάντα. καὶ πῶς γέγραπται ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου, ἵνα πολλὰ πάθῃ καὶ ἐξουδενωθῇ. ἀλλὰ λέγω ὑμῖν, ὅτι ἠλίας ἐλήλυθε, καὶ ἐποίησαν αὐτῷ ὅσα ἠθέλησαν, καθὼς γέγραπται ἐπ' αὐτόν. καὶ ἐλθὼν πρὸς τοὺς μαθητὰς, εἶδεν ὄχλον πολὺν περὶ αὐτοὺς, καὶ γραμματεῖς συζητοῦντας αὐτοῖς. καὶ εὐθέως πᾶς ὁ ὄχλος ἰδὼν αὐτὸν ἐξεθαμβήθη, καὶ προστρέχοντες, ἠσπάζοντο αὐτόν. καὶ ἐπηρώτησε τοὺς γραμματεῖς· τί συζητεῖτε πρὸς αὐτούς; καὶ ἀποκριθεὶς εἷς ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶπεν. Διδάσκαλε ἤνεγκα τὸν υἱόν μου πρὸς σε, ἔχοντα πνεῦμα ἄλαλον, καὶ ὅπου ἂν αὐτὸν καταλάβῃ, ῥήσσει αὐτόν, καὶ ἀφρίζει, καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ, καὶ ξηραίνεται.

ραίνεται. καὶ εἶπον τοῖς μαθηταῖς σου, ἵνα αὐτὸ ἐκβάλωσι, καὶ οὐκ ἴσχυσαν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ λέγει· ὦ γενεὰ ἄπιστος, ἕως πότε πρὸς ὑμᾶς ἔσομαι; ἕως πότε ἀνέξομαι ὑμῶν; φέρετε αὐτὸν πρός με. καὶ ἤνεγκαν αὐτὸν πρὸς αὐτόν· καὶ ἰδὼν αὐτὸν εὐθέως τὸ πνεῦμα, ἐσπάραξεν αὐτόν, καὶ πεσὼν ἐπὶ τῆς γῆς ἐκυλίετο ἀφρίζων. καὶ ἐπηρώτησε τὸν πατέρα αὐτοῦ, πόσος χρόνος ἐστὶν, ὡς τοῦτο γέγονεν αὐτῷ; ὁ δὲ εἶπε· παιδιόθεν. καὶ πολλάκις αὐτὸν καὶ εἰς πῦρ ἔβαλε, καὶ εἰς ὕδατα, ἵνα ἀπολέσῃ αὐτόν. ἀλλ' εἴ τι δύνασαι, βοήθησον ἡμῖν σπλαγχνισθεὶς ἐφ' ἡμᾶς. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ· τὸ εἰ δύνασαι πιστεῦσαι, πάντα δυνατὰ τῷ πιστεύοντι. καὶ εὐθέως κράξας ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου μετὰ δακρύων ἔλεγε· πιστεύω κύριε. βοήθει μου τῇ ἀπιστίᾳ. ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἐπισυντρέχει ὄχλος, ἐπετίμησε τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, λέγων αὐτῷ· τὸ πνεῦμα τὸ ἄλαλον καὶ κωφὸν, ἐγώ σοι ἐπιτάσσω, ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ, καὶ μηκέτι εἰσέλθῃς εἰς αὐτόν. καὶ κράξαν, καὶ πολλὰ σπαράξαν αὐτὸν, ἐξῆλθε. καὶ ἐγένετο ὡσεὶ νεκρὸς, ὥστε πολλοὺς λέγειν, ὅτι ἀπέθανεν. ὁ δὲ Ἰησοῦς κρατήσας αὐτὸν τῆς χειρὸς, ἤγειρεν αὐτὸν, καὶ ἀνέστη. Καὶ εἰσελθόντα αὐτὸν εἰς οἶκον, οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπηρώτων αὐτὸν

τὸν κατ' ἰδίαν, ὅτι ἡμεῖς οὐκ ἠδυνήθημεν ἐκ-
βαλεῖν αὐτό; καὶ εἶπεν αὐτοῖς, τοῦτο τὸ γένος
ἐν οὐδενὶ δύναται ἐξελθεῖν, εἰ μὴ ἐν προσευχῇ καὶ
νηστείᾳ. καὶ ἐκεῖθεν ἐξελθόντες, παρεπορεύοντο
διὰ τῆς γαλιλαίας, καὶ οὐκ ἤθελεν ἵνα τις γνῷ.
ἐδίδασκε γὰρ τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, καὶ ἔλεγεν
αὐτοῖς. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς
χεῖρας ἀνθρώπων, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ
ἀποκτανθεὶς, τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. οἱ δὲ
ἠγνόουν τὸ ῥῆμα, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν ἐπερωτῆ-
σαι. Καὶ ἦλθεν εἰς καπερναούμ, καὶ ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ γενόμενος, ἐπηρώτα αὐτοὺς, τί ἐν τῇ ὁδῷ
πρὸς ἑαυτοὺς διελογίζεσθε; οἱ δὲ ἐσιώπων. πρὸς
ἀλλήλους γὰρ διελέχθησαν ἐν τῇ ὁδῷ, τίς μείζων.
καὶ καθίσας, ἐφώνησε τοὺς δώδεκα, καὶ λέγει
αὐτοῖς. εἴ τις θέλει πρῶτος εἶναι, ἔσται πάντων
ἔσχατος, καὶ πάντων διάκονος. καὶ λαβὼν παι-
δίον, ἔστησεν αὐτὸ ἐν μέσῳ αὐτῶν, καὶ ἐναγκα-
λισάμενος αὐτὸ, εἶπεν αὐτοῖς. ὃς ἐὰν ἓν τῶν τοι-
ούτων παιδίων δέξηται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐ-
μὲ δέχεται. Καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, οὐκ ἐμὲ δέ-
χεται, ἀλλὰ τὸν ἀποστείλαντά με. ἀπεκρίθη δὲ
αὐτῷ ἰωάννης, λέγων. διδάσκαλε, εἴδομέν τι-
να ἐν τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα δαιμόνια,
ὃς οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐ-
τὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ ἡμῖν. ὁ δὲ ἰησοῦς εἶπε,

μὴ κω-

Digitized by Google

μὴ κωλύετε αὐτόν· οὐδεὶς γάρ ἐστιν, ὃς ποιή-
σει δύναμιν ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, καὶ δυνή-
σεται ταχὺ κακολογῆσαί με. ὃς γὰρ οὐκ ἔστι
καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ὑμῶν ἐστιν. ὃς γὰρ ἂν πο-
τίσῃ ὑμᾶς ποτήριον ὕδατος ἐν ὀνόματί μου ὅτι
Χριστοῦ ἐστέ, ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ μὴ ἀπολέσῃ
τὸν μισθὸν αὐτοῦ. Καὶ ὃς ἂν σκανδαλίσῃ ἕνα
τῶν μικρῶν τῶν πιστευόντων εἰς ἐμέ, καλόν
ἐστι αὐτῷ μᾶλλον εἰ περίκειται λίθος μυλι-
κὸς περὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ, καὶ βέβληται
εἰς τὴν θάλασσαν. καὶ ἐὰν σκανδαλίζῃ σε
ἡ χείρ σου, ἀπόκοψον αὐτήν· καλόν σοι ἐστὶ
κυλλὸν εἰς τὴν ζωὴν εἰσελθεῖν, ἢ τὰς δύο χεῖ-
ρας ἔχοντα, ἀπελθεῖν εἰς τὴν γέενναν, εἰς
τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν
οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. καὶ ἐὰν
ὁ πούς σου σκανδαλίζῃ σε, ἀπόκοψον αὐτόν.
καλόν ἐστί σοι εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωὴν χωλόν,
ἢ τοὺς δύο πόδας ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν
γέενναν, εἰς τὸ πῦρ τὸ ἄσβεστον, ὅπου ὁ σκώληξ
αὐτῶν οὐ τελευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται.
καὶ ἐὰν ὁ ὀφθαλμός σου σκανδαλίζῃ σε ἔκ-
βαλε αὐτόν. καλόν σοι ἐστὶ, μονόφθαλμον
εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ἢ δύο
ὀφθαλμοὺς ἔχοντα βληθῆναι εἰς τὴν γέ-
ενναν τοῦ πυρός, ὅπου ὁ σκώληξ αὐτῶν οὐ τε-

λευτᾷ, καὶ τὸ πῦρ οὐ σβέννυται. πᾶς γὰρ
πυρὶ ἁλισθήσεται, καὶ πᾶσα θυσία ἁλὶ ἁ-
λισθήσεται. καλὸν τὸ ἅλας. ἐὰν δὲ τὸ ἅ-
λας ἄναλον γένηται, ἐν τίνι αὐτὸν ἀρτύ-
σετε; ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς ἅλας, καὶ εἰρηνεύ-
10 ετε ἐν ἀλλήλοις. Κἀκεῖθεν ἀναστὰς, ἔρ-
χεται εἰς τὰ ὅρια τῆς ἰουδαίας διὰ τοῦ πέραν
τοῦ ἰορδάνου. καὶ συμπορεύονται πάλιν ὄχλοι
πρὸς αὐτὸν, καὶ ὡς εἰώθει πάλιν ἐδίδασκεν αὐ-
τούς. Καὶ προσελθόντες φαρισαῖοι, ἐπηρώ-
τησαν αὐτὸν, εἰ ἔξεστιν ἀνδρὶ γυναῖκα ἀπο-
λῦσαι, πειράζοντες αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς, εἶ-
πεν αὐτοῖς. τί ὑμῖν ἐνετείλατο μωσῆς; οἱ δὲ
εἶπον. μωσῆς ἐπέτρεψε βιβλίον ἀποστασίου γρά-
ψαι, καὶ ἀπολῦσαι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς,
εἶπεν αὐτοῖς. πρὸς τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν
ἔγραψεν ὑμῖν τὴν ἐντολὴν ταύτην. ἀπὸ δὲ
ἀρχῆς κτίσεως ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐ-
» τοὺς ὁ θεός. ἕνεκεν τούτου καταλείψει ἄνθρω-
» πος τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ τὴν μητέρα, καὶ
» προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα αὐτοῦ,
» καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὥστε οὐκ ἔτι εἰ-
σὶ δύο, ἀλλὰ μία σάρξ. ὃ οὖν ὁ θεὸς συνέζευξεν,
ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω. Καὶ ἐν τῇ οἰκίᾳ πά-
λιν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ περὶ τοῦ αὐτοῦ ἐπηρώ-
τησαν αὐτόν. καὶ λέγει αὐτοῖς. ὃς ἐὰν ἀπολύ-
σῃ τὴν γυ-

Digitized by Google

σῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμήσῃ ἄλλην, μοι-
χᾶται ἐπ' αὐτήν. καὶ ἐὰν γυνὴ ἀπολύσῃ τὸν
ἄνδρα αὐτῆς, καὶ γαμηθῇ ἄλλῳ, μοιχᾶται. Καὶ
προσέφερον αὐτῷ παιδία, ἵνα ἅψηται αὐτῶν.
οἱ δὲ μαθηταὶ ἐπετίμων τοῖς προσφέρουσιν.
ἰδὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς ἠγανάκτησεν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς,
ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με, μὴ κω-
λύετε αὐτά. τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία
τοῦ θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν. ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ
εἰς αὐτήν. Καὶ ἐναγκαλισάμενος αὐτά, τι-
θεὶς τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτά, ηὐλόγησεν αὐτά.
Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ εἰς ὁδόν, προσδρα-
μὼν εἷς, καὶ γονυπετήσας αὐτόν, ἐπηρώτα αὐ-
τόν. διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ποιήσω ἵνα ζωὴν
αἰώνιον κληρονομήσω; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ.
τί με λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς
ὁ θεός. τὰς ἐντολὰς οἶδας; μὴ μοιχεύσῃς. μὴ
φονεύσῃς. μὴ κλέψῃς. μὴ ψευδομαρτυρήσῃς.
μὴ ἀποστερήσῃς. τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν
μητέρα. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ. διδάσ-
καλε, ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότη-
τός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἐμβλέψας αὐτῷ, ἠγάπη-
σεν αὐτόν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἕν σοι ὑστερεῖ. ὕπα-
γε, ὅσα ἔχεις πώλησον, καὶ δὸς τοῖς πτωχοῖς· καὶ
ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει

μοι, ἄρας τὸν σταυρόν. ὁ δὲ στυγνάσας ἐπὶ τῷ
λόγῳ, ἀπῆλθε λυπούμενος. ἦν γὰρ ἔχων κτή-
ματα πολλά. καὶ περιβλεψάμενος ὁ Ἰησοῦς,
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. πῶς δυσκόλως οἱ
τὰ χρήματα ἔχοντες εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
εἰσελεύσονται. οἱ δὲ μαθηταὶ ἐθαμβοῦντο ἐπὶ
τοῖς λόγοις αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς πάλιν ἀποκριθεὶς
λέγει αὐτοῖς. τέκνα, πῶς δύσκολόν ἐστι τοὺς πε-
ποιθότας ἐπὶ τοῖς χρήμασιν, εἰς τὴν βασιλείαν
τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον
διὰ τῆς τρυμαλιᾶς τῆς ῥαφίδος εἰσελθεῖν, ἢ πλού-
σιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν. οἱ δὲ
περισσῶς ἐξεπλήσσοντο, λέγοντες πρὸς ἑαυ-
τούς. καὶ τίς δύναται σωθῆναι; ἐμβλέψας δὲ
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, λέγει. παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνα-
τον, ἀλλ' οὐ παρὰ τῷ θεῷ. πάντα γὰρ δυνατά
ἐστι παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἤρξατο ὁ Πέτρος λέγειν
αὐτῷ. ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκο-
λουθήσαμέν σοι. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν.
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐδείς ἐστιν, ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν,
ἢ ἀδελφούς, ἢ ἀδελφάς, ἢ πατέρα, ἢ μητέρα, ἢ
γυναῖκα, ἢ τέκνα, ἢ ἀγροὺς ἕνεκεν ἐμοῦ καὶ τοῦ εὐ-
αγγελίου, ἐὰν μὴ λάβῃ ἑκατονταπλασίονα νῦν
ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, οἰκίας, καὶ ἀδελφούς, καὶ ἀ-
δελφάς, καὶ μητέρας, καὶ τέκνα, καὶ ἀγροὺς
μετὰ διωγμῶν, καὶ ἐν τῷ αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ
ζωὴν

Digitized by Google

ζωὴν αἰώνιον. πολλοὶ δὲ ἔσονται πρῶτοι ἔσχα-
τοι, καὶ οἱ ἔσχατοι πρῶτοι. ἦσαν δὲ ἐν τῇ ὁδῷ
ἀναβαίνοντες εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ ἦν προά-
γων αὐτοὺς ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐθαμβοῦντο, καὶ ἀκο-
λουθοῦντες ἐφοβοῦντο. Καὶ παραλαβὼν ὁ Ἰη-
σοῦς πάλιν τοὺς δώδεκα, ἤρξατο αὐτοῖς λέγειν
τὰ μέλλοντα αὐτῷ συμβαίνειν, ὅτι ἰδοὺ ἀνα-
βαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που παραδοθήσεται τοῖς ἀρχιερεῦσι, καὶ τοῖς
γραμματεῦσι, καὶ κατακρινοῦσιν αὐτὸν θανά-
τῳ, καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν τοῖς ἔθνεσι, καὶ
ἐμπαίξουσιν αὐτῷ, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν, καὶ
ἐμπτύσουσιν αὐτῷ, καὶ ἀποκτενοῦσιν αὐτὸν, καὶ τῇ
τρίτῃ ἡμέρᾳ ἀναστήσεται. Καὶ προσπορεύονται
αὐτῷ ἰάκωβος καὶ ἰωάννης οἱ υἱοὶ ζεβεδαίου, λέ-
γοντες. Διδάσκαλε, θέλομεν ἵνα ὃ ἐὰν αἰτή-
σωμεν ποιήσῃς ἡμῖν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. τί θέ-
λετε ποιῆσαί με ὑμῖν; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ. δὸς
ἡμῖν, ἵνα εἷς ἐκ δεξιῶν σου, καὶ εἷς ἐξ εὐωνύμων
σου καθίσωμεν ἐν τῇ δόξῃ σου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν
αὐτοῖς. οὐκ οἴδατε τί αἰτεῖσθε. δύνασθε πιεῖν τὸ
ποτήριον ὃ ἐγὼ πίνω; καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ βα-
πτίζομαι βαπτισθῆναι; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ. δυ-
νάμεθα. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. τὸ μὲν ποτή-
ριον ὃ ἐγὼ πίνω πίεσθε, καὶ τὸ βάπτισμα ὃ ἐγὼ
βαπτίζομαι βαπτισθήσεσθε. τὸ δὲ καθίσαι ἐκ

δεξιῶν μου καὶ ἐξ εὐωνύμων μου, οὐκ ἔστιν ἐμὸν
δοῦναι, ἀλλ' οἷς ἡτοίμασται. καὶ ἀκούσαντες
οἱ δέκα ἤρξαντο ἀγανακτεῖν περὶ ἰακώβου
καὶ ἰωάννου. ὁ δὲ ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐ-
τοὺς, λέγει αὐτοῖς. οἴδατε ὅτι οἱ δοκοῦντες ἄρ-
χειν τῶν ἐθνῶν κατακυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ
μεγάλοι αὐτῶν κατεξουσιάζουσιν αὐτῶν. οὐχ οὕ-
τω δὲ ἔσται ἐν ὑμῖν, ἀλλ' ὃς ἐὰν ὑμῶν θέλῃ
γενέσθαι μέγας ἐν ὑμῖν, ἔσται διάκονος ὑμῶν. καὶ
ὃς ἂν θέλῃ ὑμῶν γενέσθαι πρῶτος, ἔσται πάν-
των δοῦλος. καὶ γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλ-
θε διακονηθῆναι, ἀλλὰ διακονῆσαι, καὶ δοῦ-
ναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
καὶ ἔρχονται εἰς ἱεριχώ. καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ
ἀπὸ ἱεριχὼ, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ ὄχλου
ἱκανοῦ, υἱὸς Τιμαίου Βαρτιμαῖος ὁ τυφλὸς ἐ-
κάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. καὶ ἀ-
κούσας ὅτι Ἰησοῦς ὁ ναζαραῖός ἐστιν, ἤρξατο κρά-
ζειν καὶ λέγειν. ὁ υἱὸς δαβὶδ Ἰησοῦ ἐλέησόν με. καὶ
ἐπετίμων αὐτῷ πολλοὶ, ἵνα σιωπήσῃ. ὁ δὲ πολ-
λῷ μᾶλλον ἔκραζεν. υἱὲ δαβὶδ ἐλέησόν με. καὶ
στὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτὸν φωνηθῆναι. καὶ φω-
νοῦσιν τὸν τυφλὸν, λέγοντες αὐτῷ. θάρσει ἔγει-
ραι, φωνεῖ σε. ὁ δὲ ἀποβαλὼν τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ
ἀναστὰς ἦλθεν πρὸς τὸν Ἰησοῦν. καὶ ἀποκρι-
θεὶς λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. τί θέλεις ποιήσω σοι;

ὁ δὲ τυ-

ὁ δὲ τυφλὸς εἶπεν αὐτῷ· ῥαββονί, ἵνα ἀναβλέ-
ψω. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ. ὕπαγε, ἡ πίστις σου
σέσωκέ σε. καὶ εὐθέως ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολού-
θει τῷ Ἰησοῦ ἐν τῇ ὁδῷ. Καὶ ὅτε ἐγγίζουσιν 11
εἰς Ἱερουσαλὴμ, εἰς Βηθφαγὴ καὶ Βηθανίαν πρὸς
τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν, ἀποστέλλει δύο τῶν μαθη-
τῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει αὐτοῖς. ὑπάγετε εἰς τὴν
κώμην τὴν κατέναντι ὑμῶν, καὶ εὐθέως εἰ-
σπορευόμενοι εἰς αὐτὴν, εὑρήσετε πῶλον δε-
δεμένον, ἐφ᾽ ὃν οὐδεὶς ἀνθρώπων κεκάθικεν. λύ-
σαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ
τί ποιεῖτε τοῦτο; εἴπατε, ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρεί-
αν ἔχει, καὶ εὐθέως αὐτὸν ἀποστελεῖ ὧδε. Ἀπῆλ-
θον δὲ καὶ εὗρον πῶλον δεδεμένον πρὸς τὴν θύ-
ραν ἔξω ἐπὶ τοῦ ἀμφόδου, καὶ λύουσιν αὐτόν.
καί τινες τῶν ἐκεῖ ἑστηκότων, ἔλεγον αὐτοῖς.
τί ποιεῖτε λύοντες τὸν πῶλον; οἱ δὲ εἶπον αὐ-
τοῖς καθὼς ἐνετείλατο ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀφῆκαν
αὐτούς. καὶ ἤγαγον τὸν πῶλον πρὸς τὸν Ἰη-
σοῦν, καὶ ἐπέβαλον αὐτῷ τὰ ἱμάτια αὐτῶν,
καὶ ἐκάθισεν ἐπ᾽ αὐτόν. πολλοὶ δὲ τὰ ἱμά-
τια αὐτῶν ἔστρωσαν εἰς τὴν ὁδόν. ἄλλοι δὲ στι-
βάδας ἔκοπτον ἐκ τῶν δένδρων, καὶ ἐστρώννυον
εἰς τὴν ὁδόν. καὶ οἱ προάγοντες, καὶ οἱ ἀκο-
λουθοῦντες, ἔκραζον, λέγοντες. ὡσαννὰ, εὐ-
λογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου, εὐ-
λογη-

λογημένη ἡ ἐρχομένη βασιλεία ἐν ὀνόματι
κυρίου τοῦ πατρὸς ἡμῶν δαβίδ, ὡσαννὰ ἐν
τοῖς ὑψίστοις. Καὶ εἰσῆλθεν εἰς ἱεροσόλυμα ὁ
κύριος καὶ εἰς τὸ ἱερόν, καὶ περιβλεψάμενος
πάντα, ὀψίας ἤδη οὔσης τῆς ὥρας, ἐξῆλθεν
εἰς βηθανίαν μετὰ τῶν δώδεκα. Καὶ τῇ ἐπ-
αύριον ἐξελθόντων αὐτῶν ἀπὸ βηθανίας
ἐπείνασε. καὶ ἰδὼν συκῆν μακρόθεν ἔχου-
σαν φύλλα, ἦλθεν εἰ ἄρα εὑρήσει τι ἐν αὐτῇ.
καὶ ἐλθὼν ἐπ' αὐτὴν, οὐδὲν εὗρεν εἰ μὴ φύλ-
λα. οὐ γὰρ ἦν καιρὸς σύκων. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ
Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῇ. μηκέτι ἐκ σοῦ εἰς τὸν αἰ-
ῶνα μηδεὶς καρπὸν φάγοι. καὶ ἤκουον οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ. Καὶ ἔρχονται εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ
εἰσελθὼν ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκβάλ-
λειν τοὺς πωλοῦντας, καὶ ἀγοράζοντας ἐν τῷ ἱε-
ρῷ. καὶ τὰς τραπέζας τῶν κολλυβιστῶν, καὶ τὰς κα-
θέδρας τῶν πωλούντων τὰς περιστερὰς κα-
τέστρεψε. καὶ οὐκ ἤφιεν, ἵνα τις διενέγκῃ σκεῦος
διὰ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐδίδασκε, λέγων αὐτοῖς. οὐ
„ γέγραπται, ὅτι ὁ οἶκός μου οἶκος προσευχῆς
„ κληθήσεται πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν; ὑμεῖς δὲ ἐποιήσατε
αὐτὸν σπήλαιον λῃστῶν. Καὶ ἤκουσαν οἱ γραμ-
ματεῖς, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ ἐζήτουν πῶς
αὐτὸν ἀπολέσουσιν. ἐφοβοῦντο γὰρ αὐτὸν, ὅτι πᾶς
ὁ ὄχλος ἐξεπλήσσετο ἐπὶ τῇ διδαχῇ αὐτοῦ.

Καὶ

Digitized by Google

καὶ ὅτε ὀψὲ ἐγένετο, ἐξεπορεύετο ἔξω τῆς πόλε-
ως. καὶ πρωῒ παραπορευόμενοι, εἶδον τὴν συ-
κῆν ἐξηραμμένην ἐκ ῥιζῶν. καὶ ἀναμνησθεὶς ὁ
πέτρος, λέγει αὐτῷ. ῥαββὶ, ἴδε ἡ συκῆ ἣν κα-
τηράσω ἐξήρανται. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, λέ-
γει αὐτοῖς. ἔχετε πίστιν θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ὃς ἂν εἴπῃ τῷ ὄρει τούτῳ, ἄρθητι, καὶ βλή-
θητι εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ μὴ διακριθῇ ἐν
τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἃ λέγει γί-
νεται, ἔσται αὐτῷ ὃ ἐὰν εἴπῃ. διὰ τοῦτο λέγω
ὑμῖν. πάντα ὅσα ἂν προσευχόμενοι αἰτεῖ-
σθε, πιστεύετε, ὅτι λαμβάνετε, καὶ ἔσται ὑμῖν.
Καὶ ὅταν στήκητε προσευχόμενοι, ἀφίετε εἴ τι
ἔχετε κατά τινος, ἵνα καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν, ὁ
ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἀφῇ ὑμῖν τὰ παραπτώματα
ὑμῶν. εἰ δὲ ὑμεῖς οὐκ ἀφίετε, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑ-
μῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς ἀφήσει τὰ παραπτώ-
ματα ὑμῶν. καὶ ἔρχονται πάλιν εἰς ἱερο-
σόλυμα. καὶ ἐν τῷ ἱερῷ περιπατοῦντος αὐ-
τοῦ, ἔρχονται πρὸς αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ
οἱ γραμματεῖς, καὶ οἱ πρεσβύτεροι, καὶ
λέγουσιν αὐτῷ. ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποι-
εῖς; καὶ τίς σοι τὴν ἐξουσίαν ταύτην ἔδω-
κεν, ἵνα ταῦτα ποιῇς; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπο-
κριθεὶς εἶπεν αὐτοῖς. ἐπερωτήσω ὑμᾶς κά-
γὼ ἕνα λόγον, καὶ ἀποκρίθητέ μοι, καὶ ἐρῶ
ὑμῖν

Digitized by Google

ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιῶ. τὸ βάπτισ-
μα Ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων;
ἀποκρίθητέ μοι. καὶ ἐλογίζοντο πρὸς ἑαυ-
τοὺς λέγοντες. ἐὰν εἴπωμεν, ἐξ οὐρανοῦ, ἐρεῖ,
διὰ τί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ. ἀλλ' ἐὰν εἴ-
πωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, ἐφοβοῦντο τὸν λαόν.
ἅπαντες γὰρ εἶχον τὸν Ἰωάννην, ὅτι ὄντως προ-
φήτης ἦν. καὶ ἀποκριθέντες λέγουσι τῷ Ἰη-
σοῦ. οὐκ οἴδαμεν. καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς, λέ-
γει αὐτοῖς. οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ
12 ταῦτα ποιῶ. Καὶ ἤρξατο αὐτοῖς ἐν παρα-
βολαῖς λαλεῖν. Ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρω
πος, καὶ περιέθηκε φραγμὸν, καὶ ὤρυξεν ὑπο-
λήνιον, καὶ ᾠκοδόμησε πύργον, καὶ ἐξέδοτο
αὐτὸν γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε. καὶ ἀπέστει-
λε πρὸς τοὺς γεωργοὺς τῷ καιρῷ δοῦλον, ἵνα
παρὰ τῶν γεωργῶν λάβῃ ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ
ἀμπελῶνος. οἱ δὲ λαβόντες αὐτὸν ἔδειραν,
καὶ ἀπέστειλαν κενόν. καὶ πάλιν ἀπέστειλε πρὸς
αὐτοὺς ἄλλον δοῦλον, καὶ ἐκεῖνον λιθοβολήσαν-
τες ἐκεφαλαίωσαν, καὶ ἀπέστειλαν ἠτιμωμέ-
νον. καὶ πάλιν ἄλλον ἀπέστειλε, κἀκεῖνον ἀπέ-
κτειναν, καὶ πολλοὺς ἄλλους, τοὺς μὲν δέροντες,
τοὺς δὲ ἀποκτείνοντες. ἔτι οὖν ἕνα υἱὸν ἔχων ἀ-
γαπητὸν αὐτοῦ, ἀπέστειλε καὶ αὐτὸν πρὸς αὐτοὺς
ἔσχατον, λέγων, ὅτι ἐντραπήσονται τὸν υἱόν μου. ἐκεῖ-

κεῖνοι δὲ οἱ γεωργοὶ εἶπον πρὸς ἑαυτοὺς, ὅτι οὗτός
ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε ἀποκτείνωμεν αὐτὸν,
καὶ ἡμῶν ἔσται ἡ κληρονομία. καὶ λαβόντες
αὐτὸν, ἀπέκτειναν, καὶ ἐξέβαλον ἔξω τοῦ ἀμ-
πελῶνος. τί οὖν ποιήσει ὁ κύριος τοῦ ἀμπελῶ-
νος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει τοὺς γεωργοὺς, καὶ
δώσει τὸν ἀμπελῶνα ἄλλοις: οὐδὲ τὴν γραφὴν
» ταύτην ἀνέγνωτε; λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν
» οἱ οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν
» γωνίας: παρὰ κυρίου ἐγένετο αὕτη, καὶ ἔστι
» θαυμαστὴ ἐν ὀφθαλμοῖς ἡμῶν: Καὶ ἐζήτουν
αὐτὸν κρατῆσαι, καὶ ἐφοβήθησαν τὸν ὄχλον.
ἔγνωσαν γὰρ, ὅτι πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβο-
λὴν εἶπε: καὶ ἀφέντες αὐτὸν ἀπῆλθον. Καὶ
ἀποστέλλουσι πρὸς αὐτόν τινας τῶν Φαρισαίων
καὶ τῶν Ἡρωδιανῶν, ἵνα αὐτὸν ἀγρεύσωσι λό-
γῳ. οἱ δὲ ἐλθόντες λέγουσιν αὐτῷ. Διδάσκα-
λε, οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς εἶ, καὶ οὐ μέλει σοι πε-
ρὶ οὐδενός. οὐ γὰρ βλέπεις εἰς πρόσωπον ἀνθρώ-
πων, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ δι-
δάσκεις: ἔξεστι κῆνσον Καίσαρι δοῦναι ἢ οὔ; δῶ-
μεν, ἢ μὴ δῶμεν; ὁ δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὴν ὑπό-
κρισιν, εἶπεν αὐτοῖς: τί με πειράζετε; φέρετέ
μοι δηνάριον, ἵνα ἴδω. οἱ δὲ ἤνεγκαν. καὶ λέ-
γει αὐτοῖς: τίνος ἡ εἰκὼν αὕτη καὶ ἡ ἐπιγρα-
φή; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ. Καίσαρος: καὶ ἀποκρι-

θεὶς

Digitized by Google

θεὶς ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· ἀπόδοτε τὰ καίσα-
ρος καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ. καὶ ἐθαύ-
μασαν ἐπ' αὐτῷ. καὶ ἔρχονται σαδδουκαῖοι
πρὸς αὐτόν, οἵτινες λέγουσιν ἀνάστασιν μὴ εἶναι,
καὶ ἐπηρώτησαν αὐτόν, λέγοντες· διδάσκα-
λε, μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ὅτι ἐάν τινος ἀδελ-
φὸς ἀποθάνῃ, καὶ καταλείπῃ γυναῖκα, καὶ
τέκνα μὴ ἀφῇ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν
γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀ-
δελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ ἀδελφοὶ ἦσαν· καὶ ὁ πρῶ-
τος ἔλαβε γυναῖκα, καὶ ἀποθνήσκων οὐκ ἀφῆ-
κε σπέρμα, καὶ ὁ δεύτερος ἔλαβεν αὐτήν, καὶ
ἀπέθανε, καὶ οὐδὲ αὐτὸς ἀφῆκε σπέρμα· καὶ
ὁ τρίτος ὡσαύτως· καὶ ἔλαβον αὐτὴν οἱ ἑπτά,
καὶ οὐκ ἀφῆκαν σπέρμα. ἐσχάτη δὲ πάντων
ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστάσει, ὅταν
ἀναστῶσι, τίνος αὐτῶν ἔσται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ
ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰη-
σοῦς, εἶπεν αὐτοῖς· οὐ διὰ τοῦτο πλανᾶσθε, μὴ
εἰδότες τὰς γραφάς, μηδὲ τὴν δύναμιν τοῦ
θεοῦ; ὅταν γὰρ ἐκ νεκρῶν ἀναστῶσιν, οὔτε γαμοῦ-
σιν, οὔτε γαμίσκονται, ἀλλ' εἰσὶν ὡς ἄγγελοι οἱ ἐν
τοῖς οὐρανοῖς. περὶ δὲ τῶν νεκρῶν, ὅτι ἐγείρονται,
οὐκ ἀνέγνωτε ἐν τῇ βίβλῳ μωσέως, ἐπὶ τοῦ βά-
» του ὡς εἶπεν αὐτῷ ὁ θεός, λέγων· ἐγὼ ὁ θεὸς
» ἀβραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς ἰακώβ.

οὐκ ἔστιν ὁ θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ θεὸς ζώντων. ὑμεῖς
οὖν πολὺ πλανᾶσθε. Καὶ προσελθὼν εἷς τῶν
γραμματέων, ἀκούσας αὐτῶν συζητούντων,
εἰδὼς ὅτι καλῶς αὐτοῖς ἀπεκρίθη, ἐπηρώτη-
σεν αὐτόν. ποία ἐστὶ πρώτη πασῶν ἐντολή;
ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπεκρίθη αὐτῷ, ὅτι πρώτη πα-
» σῶν τῶν ἐντολῶν. ἄκουε ἰσραήλ. κύριος ὁ θε-
» ὸς ὑμῶν κύριος εἷς ἐστι. καὶ ἀγαπήσεις κύρι-
» ον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου,
» καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς
» διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου. αὕ-
τη πρώτη ἐντολή. καὶ δευτέρα ὁμοία αὐ-
» τῇ. ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
μείζων τούτων ἄλλη ἐντολὴ οὐκ ἔστι. καὶ εἶπεν
αὐτῷ ὁ γραμματεύς. καλῶς διδάσκαλε,
ἐπ' ἀληθείας εἶπας, ὅτι εἷς ἐστι θεός, καὶ
οὐκ ἔστιν ἄλλος πλὴν αὐτοῦ. καὶ τὸ ἀγαπᾷν αὐτὸν
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, καὶ ἐξ ὅλης τῆς συνέσεως, καὶ
ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος. καὶ τὸ
ἀγαπᾷν τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν πλεῖόν ἐστι πάν-
των τῶν ὁλοκαυτωμάτων, καὶ τῶν θυσιῶν.
καὶ ὁ Ἰησοῦς ἰδὼν αὐτόν, ὅτι νουνεχῶς ἀπεκρίθη, εἶ-
πεν αὐτῷ. οὐ μακρὰν εἶ ἀπὸ τῆς βασιλείας τοῦ
θεοῦ. καὶ οὐδεὶς οὐκέτι ἐτόλμα αὐτὸν ἐπερω-
τῆσαι. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς ἔλεγε, διδά-
σκων ἐν τῷ ἱερῷ. πῶς λέγουσιν οἱ γραμματεῖς,
ὅτι

ὅτι ὁ Χριστὸς υἱός ἐστι Δαβίδ; αὐτὸς γὰρ Δαβὶδ
„ εἶπεν ἐν πνεύματι ἁγίῳ· εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυ-
„ ρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς
„ ἐχθρούς σου, ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου. Αὐτὸς
οὖν Δαβὶδ λέγει αὐτὸν κύριον· καὶ πόθεν υἱὸς αὐ-
τοῦ ἐστι; καὶ ὁ πολὺς ὄχλος ἤκουεν αὐτοῦ ἡδέως.
καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς ἐν τῇ διδαχῇ αὐτοῦ. Βλέπε-
τε ἀπὸ τῶν γραμματέων, τῶν θελόντων ἐν
στολαῖς περιπατεῖν, καὶ ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς
ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκαθεδρίας ἐν ταῖς συ-
ναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλισίας ἐν τοῖς δείπνοις.
οἱ κατεσθίοντες τὰς οἰκίας τῶν χηρῶν, καὶ
προφάσει μακρὰ προσευχόμενοι, οὗτοι λή-
ψονται περισσότερον κρίμα. καὶ καθίσας ὁ Ἰη-
σοῦς κατέναντι τοῦ γαζοφυλακίου, ἐθεώρει πῶς
ὁ ὄχλος βάλλει χαλκὸν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.
καὶ πολλοὶ πλούσιοι ἔβαλλον πολλά. καὶ ἐλ-
θοῦσα μία χήρα πτωχὴ, ἔβαλε λεπτὰ δύο, ὅ
ἐστι κοδράντης. καὶ προσκαλεσάμενος τοὺς μα-
θητὰς αὐτοῦ, λέγει αὐτοῖς. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ὅτι ἡ χήρα αὕτη ἡ πτωχὴ πλεῖον πάντων βέ-
βληκε τῶν βαλλόντων εἰς τὸ γαζοφυλάκιον.
πάντες γὰρ ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς ἔβα-
λον, αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα
ὅσα εἶχεν ἔβαλεν, ὅλον τὸν βίον αὐτῆς.

13 Καὶ ἐκπορευομένου αὐτοῦ ἐκ τοῦ ἱεροῦ, λέγει

αὐτῷ

Digitized by Google

αὐτῷ εἷς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ· Διδάσκαλε,
ἴδε ποταποὶ λίθοι, καὶ ποταπαὶ οἰκοδομαί.
Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ. βλέπεις
ταύτας τὰς μεγάλας οἰκοδομάς; οὐ μὴ ἀ-
φεθῇ λίθος ἐπὶ λίθου, ὃς οὐ μὴ καταλυθῇ.
καὶ καθημένου αὐτοῦ εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν
κατέναντι τοῦ ἱεροῦ, ἐπηρώτων αὐτὸν κατ' ἰδί-
αν Πέτρος καὶ Ἰάκωβος, καὶ Ἰωάννης, καὶ Ἀνδρέ-
ας. εἰπὲ ἡμῖν, πότε ταῦτα ἔσται; καὶ τί τὸ
σημεῖον ὅταν μέλλῃ πάντα ταῦτα συντελεῖ-
σθαι; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀποκριθεὶς αὐτοῖς, ἤρξατο λέ-
γειν. Βλέπετε, μή τις ὑμᾶς πλανήσῃ. πολλοὶ
γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, λέγοντες,
ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ πολλοὺς πλανήσουσιν. ὅταν
δὲ ἀκούσητε πολέμους καὶ ἀκοὰς πολέμων,
μὴ θροεῖσθε. δεῖ γὰρ γενέσθαι, ἀλλ' οὔπω τὸ τέ-
λος. ἐγερθήσεται γὰρ ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βα-
σιλεία ἐπὶ βασιλείαν. καὶ ἔσονται σεισμοὶ κα-
τὰ τόπους, καὶ ἔσονται λιμοὶ καὶ ταραχαί.
ἀρχαὶ ὠδίνων ταῦτα. βλέπετε δὲ ὑμεῖς ἑαυ-
τούς. παραδώσουσιν γὰρ ὑμᾶς εἰς συνέδρια
καὶ εἰς συναγωγάς. δαρήσεσθε, καὶ ἐπὶ ἡγε-
μόνων καὶ βασιλέων ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἐμοῦ εἰς
μαρτύριον αὐτοῖς. καὶ εἰς πάντα τὰ ἔθνη
δεῖ πρῶτον κηρυχθῆναι τὸ εὐαγγέλιον. ὅταν
δὲ ἀγάγωσιν ὑμᾶς παραδιδόντες, μὴ προμε-

Digitized by Google

εριμνᾶτε τί λαλήσητε, μηδὲ μελετᾶτε, ἀλλ' ὃ ἐὰν δοθῇ ὑμῖν ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ, τοῦτο λαλεῖτε. οὐ γάρ ἐστε ὑμεῖς οἱ λαλοῦντες, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. παραδώσει δὲ ἀδελφὸς ἀδελφὸν εἰς θάνατον. καὶ πατὴρ τέκνον. καὶ ἐπαναστήσονται τέκνα ἐπὶ γονεῖς, καὶ θανατώσουσιν αὐτούς. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων διὰ τὸ ὄνομά μου. ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὅταν δὲ ἴδητε τὸ βδέλυγμα τῆς ἐρημώσεως, τὸ ῥηθὲν ὑπὸ Δανιὴλ τοῦ προφήτου, ἑστὼς ὅπου οὐ δεῖ, ὁ ἀναγινώσκων, νοείτω. τότε οἱ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ φευγέτωσαν εἰς τὰ ὄρη. ὁ δὲ ἐπὶ τοῦ δώματος, μὴ καταβάτω εἰς τὴν οἰκίαν, μηδὲ εἰσελθέτω ἆραί τι ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ. καὶ ὁ εἰς τὸν ἀγρὸν ὤν, μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω, ἆραι τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ. οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θηλαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. προσεύχεσθε δὲ, ἵνα μὴ γένηται ἡ φυγὴ ὑμῶν χειμῶνος. ἔσονται γὰρ αἱ ἡμέραι ἐκεῖναι θλίψις, οἵα οὐ γέγονε τοιαύτη ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως, ἧς ἔκτισεν ὁ θεὸς ἕως τοῦ νῦν, καὶ οὐ μὴ γένηται. Καὶ εἰ μὴ κύριος ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας, οὐκ ἂν ἐσώθη πᾶσα σάρξ· ἀλλὰ διὰ τοὺς ἐκλεκτοὺς, οὓς ἐξελέξατο, ἐκολόβωσε τὰς ἡμέρας. καὶ τότε ἐάν τις ὑμῖν εἴπῃ, ἰδοὺ ὧδε ὁ Χριστὸς,

ἰδοὺ ἐκεῖ, μὴ πιστεύετε. Ἐγερθήσονται γὰρ ψευδό-
χριστοι καὶ ψευδοπροφῆται, καὶ δώσουσι ση-
μεῖα καὶ τέρατα, πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν εἰ δυνα-
τὸν, καὶ τοὺς ἐκλεκτούς. ὑμεῖς δὲ βλέπετε. ἰδοὺ
προείρηκα ὑμῖν πάντα. ἀλλ' ἐν ἐκείναις
ταῖς ἡμέραις μετὰ τὴν θλίψιν ἐκείνην ὁ ἥλιος
σκοτισθήσεται, καὶ ἡ σελήνη οὐ δώσει τὸ φέγγος
αὐτῆς, καὶ οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔσονται ἐκπίπτον-
τες, καὶ αἱ δυνάμεις αἱ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, σαλευ-
θήσονται. Καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐρχόμενον ἐν νεφέλαις μετὰ δυνάμεως
πολλῆς καὶ δόξης. Καὶ τότε ἀποστελεῖ τοὺς ἀγγέ-
λους αὐτοῦ, καὶ ἐπισυνάξει τοὺς ἐκλεκτοὺς αὐ-
τοῦ ἐκ τῶν τεσσάρων ἀνέμων, ἀπ' ἄκρου γῆς
ἕως ἄκρου οὐρανοῦ. Ἀπὸ δὲ τῆς συκῆς μάθετε
τὴν παραβολήν. ὅταν αὐτῆς ἤδη ὁ κλάδος
ἁπαλὸς γένηται, καὶ ἐκφύῃ τὰ φύλλα, γινώσ-
κετε, ὅτι ἐγγὺς τὸ θέρος ἐστίν. οὕτω καὶ ὑμεῖς
ὅταν ταῦτα ἴδητε γινόμενα, γινώσκετε, ὅτι
ἐγγύς ἐστιν ἐπὶ θύραις. Ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι
οὐ μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, μέχρις οὗ πάν-
τα ταῦτα γένηται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύ-
σονται, οἱ δὲ λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. περὶ δὲ
τῆς ἡμέρας ἐκείνης, καὶ τῆς ὥρας οὐδεὶς οἶδεν,
οὐδὲ οἱ ἄγγελοι οἱ ἐν οὐρανῷ, οὐδὲ ὁ υἱὸς, εἰ μὴ
ὁ πατήρ. βλέπετε, ἀγρυπνεῖτε καὶ προ-

Digitized by Google

σεύχεσθε. οὐκ οἴδατε γὰρ πότε ὁ καιρός ἐστιν. ὡς
ἄνθρωπος ἀπόδημος ἀφεὶς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ,
καὶ δοὺς τοῖς δούλοις αὐτοῦ τὴν ἐξουσίαν, καὶ
ἑκάστῳ τὸ ἔργον αὐτοῦ. καὶ τῷ θυρωρῷ ἐνετεί-
λατο ἵνα γρηγορῇ. γρηγορεῖτε οὖν. οὐκ οἴδατε
γὰρ πότε ὁ κύριος τῆς οἰκίας ἔρχεται ὀψὲ ἢ με-
σονυκτίου, ἢ ἀλεκτοροφωνίας, ἢ πρωῒ, μὴ ἐλθὼν
ἐξαίφνης, εὕρῃ ὑμᾶς καθεύδοντας. ἃ δὲ ὑμῖν
14 λέγω, πᾶσι λέγω, γρηγορεῖτε. Ἦν δὲ τὸ πάσχα,
καὶ τὰ ἄζυμα μετὰ δύο ἡμέρας. καὶ ἐζήτουν οἱ
ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς, πῶς αὐτὸν
ἐν δόλῳ κρατήσαντες ἀποκτείνωσιν. ἔλεγον δὲ,
μὴ ἐν τῇ ἑορτῇ, μή ποτε θόρυβος ἔσται τοῦ
λαοῦ. Καὶ ὄντος αὐτοῦ ἐν Βηθανίᾳ ἐν τῇ οἰ-
κίᾳ σίμωνος τοῦ λεπροῦ, κατακειμένου αὐ-
τοῦ, ἦλθεν γυνὴ ἔχουσα ἀλάβαστρον μύρου νάρ-
δου πιστικῆς πολυτελοῦς, καὶ συντρίψασα τὸ
ἀλάβαστρον, κατέχεεν αὐτοῦ κατὰ τῆς κεφα-
λῆς. ἦσαν δέ τινες ἀγανακτοῦντες πρὸς ἑαυτοὺς
καὶ λέγοντες. εἰς τί ἡ ἀπώλεια αὕτη τοῦ μύρου
γέγονεν; ἠδύνατο γὰρ τοῦτο πραθῆναι ἐπάνω
τριακοσίων δηναρίων καὶ δοθῆναι τοῖς πτωχοῖς.
καὶ ἐνεβριμῶντο αὐτῇ. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν. ἄφε-
τε αὐτήν. τί αὐτῇ κόπους παρέχετε; καλὸν
ἔργον εἰργάσατο εἰς ἐμέ. πάντοτε γὰρ τοὺς πτω-
χοὺς ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν, καὶ ὅταν θέλητε
δύνασθε

Digitized by Google

δύνασθε αὐτοὺς εὖ ποιῆσαι, ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε
ἔχετε. ὃ εἶχεν αὕτη ἐποίησε. προέλαβε μυρί-
σαι μου τὸ σῶμα εἰς τὸν ἐνταφιασμόν. Ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅπου ἐὰν κηρυχθῇ τὸ εὐαγγέλιον
τοῦτο εἰς ὅλον τὸν κόσμον, καὶ ὃ ἐποίησεν αὕτη,
λαληθήσεται εἰς μνημόσυνον αὐτῆς. Καὶ ὁ
Ἰούδας ὁ Ἰσκαριώτης εἷς τῶν δώδεκα ἀπῆλθε
πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς, ἵνα παραδῷ αὐτὸν αὐ-
τοῖς. οἱ δὲ ἀκούσαντες ἐχάρησαν, καὶ ἐπηγγείλαν-
το αὐτῷ ἀργύριον δοῦναι. καὶ ἐζήτει πῶς εὐ-
καίρως αὐτὸν παραδῷ. Καὶ τῇ πρώτῃ ἡμέ-
ρᾳ τῶν ἀζύμων, ὅτε τὸ πάσχα ἔθυον, λέγουσιν
αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ποῦ θέλεις ἀπελ-
θόντες ἑτοιμάσωμεν, ἵνα φάγῃς τὸ πάσχα; καὶ
ἀποστέλλει δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, καὶ λέγει
αὐτοῖς. ὑπάγετε εἰς τὴν πόλιν, καὶ ἀπαντήσει
ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων. ἀ-
κολουθήσατε αὐτῷ, καὶ ὅπου ἐὰν εἰσέλθῃ, εἴπατε
τῷ οἰκοδεσπότῃ, ὅτι ὁ διδάσκαλος λέγει. ποῦ
ἐστὶ τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μα-
θητῶν μου φάγω; καὶ αὐτὸς ὑμῖν δείξει ἀνώ-
γεον μέγα, ἐστρωμένον, ἕτοιμον. ἐκεῖ ἑτοιμά-
σατε ἡμῖν. καὶ ἐξῆλθον οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ,
καὶ ἦλθον εἰς τὴν πόλιν, καὶ εὗρον καθὼς εἶ-
πεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. Καὶ ὀψίας
γενομένης ἔρχεται μετὰ τῶν δώδεκα. καὶ ἀνα-

Digitized by Google

κειμένων αὐτῶν καὶ ἐσθιόντων, εἶπεν ὁ Ἰησοῦς·
ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει
με, ὁ ἐσθίων μετ' ἐμοῦ. οἱ δὲ ἤρξαντο λυπεῖ-
σθαι, καὶ λέγειν αὐτῷ, εἷς καθ' εἷς. μήτι ἐγώ;
καὶ ἄλλος, μήτι ἐγώ; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐ-
τοῖς. εἷς ἐκ τῶν δώδεκα, ὁ ἐμβαπτόμενος μετ'
ἐμοῦ εἰς τὸ τρυβλίον. ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὑπάγει καθὼς γέγραπται περὶ αὐτοῦ· οὐ-
αὶ δὲ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι' οὗ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ
που παραδίδοται. καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεν-
νήθη ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. καὶ ἐσθιόντων αὐτῶν
λαβὼν ὁ Ἰησοῦς τὸν ἄρτον, εὐλογήσας ἔκλασε,
καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, καὶ εἶπε. λάβετε, φάγε-
τε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου. καὶ λαβὼν τὸ ποτή
ριον, εὐχαριστήσας ἔδωκεν αὐτοῖς. καὶ ἔπιον ἐξ
αὐτοῦ πάντες. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. τοῦτό ἐστι τὸ αἷ-
μά μου τὸ τῆς καινῆς διαθήκης, τὸ περὶ πολ-
λῶν ἐκχυνόμενον. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐκ ἔτι
οὐ μὴ πίω ἐκ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως τῆς
ἡμέρας ἐκείνης, ὅταν αὐτὸ πίνω καινὸν ἐν τῇ
βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον
εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. καὶ λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς, ὅτι πάντες σκανδαλισθήσεσθε ἐν ἐμοὶ ἐν
„ τῇ νυκτὶ ταύτῃ, ὅτι γέγραπται. πατάξω
„ τὸν ποιμένα, καὶ διασκορπισθήσεται τὰ πρόβα-
τα. ἀλλὰ μετὰ τὸ ἐγερθῆναί με προάξω ὑμᾶς

Digitized by Google

εἰς τὴν γαλιλαίαν. ὁ δὲ πέτρος ἔφη αὐτῷ. καὶ
εἰ πάντες σκανδαλισθήσονται, ἀλλ' οὐκ ἐγώ. καὶ
λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς. ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι σὺ σή-
μερον ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ, πρὶν ἢ δὶς ἀλέκτο-
ρα φωνῆσαι, τρὶς ἀπαρνήσῃ με. ὁ δὲ ἐκ περισ-
σοῦ ἔλεγε. μᾶλλον ἐάν με δέῃ συναποθανεῖν
σοι, οὐ μή σε ἀπαρνήσομαι. ὡσαύτως δὲ καὶ πάν-
τες ἔλεγον. καὶ ἔρχονται εἰς χωρίον οὗ τὸ ὄνομα
γεθσημανή, καὶ λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ.
καθίσατε ὧδε ἕως ἀπελθὼν προσεύξωμαι. καὶ
παραλαμβάνει τὸν πέτρον καὶ τὸν ἰάκωβον, καὶ
ἰωάννην μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ ἤρξατο ἐκθαμβεῖσθαι
καὶ ἀδημονεῖν. καὶ λέγει αὐτοῖς. περίλυπός
ἐστιν ἡ ψυχή μου ἕως θανάτου. μείνατε ὧδε καὶ
γρηγορεῖτε. καὶ προελθὼν μικρὸν, ἔπεσεν ἐπὶ
τῆς γῆς καὶ προσηύχετο, ἵνα εἰ δυνατόν ἐστι παρέλ
θῃ ἀπ' αὐτοῦ ἡ ὥρα. καὶ ἔλεγεν. ἀββᾶ ὁ πατὴρ,
πάντα δυνατά σοι, παρένεγκε τὸ ποτήριον
ἀπ' ἐμοῦ τοῦτο. ἀλλ' οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ.
καὶ ἔρχεται καὶ εὑρίσκει αὐτοὺς καθεύδοντας.
καὶ λέγει τῷ πέτρῳ. σίμων καθεύδεις; οὐκ ἴσχυ
σας μίαν ὥραν γρηγορῆσαι; γρηγορεῖτε καὶ
προσεύχεσθε ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμόν.
τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής.
καὶ πάλιν ἀπελθὼν προσηύξατο, τὸν αὐτὸν
λόγον εἰπών. καὶ ὑποστρέψας εὗρεν αὐτοὺς

πάλιν καθεύδοντας. ἦσαν γὰρ οἱ ὀφθαλμοὶ
αὐτῶν βεβαρημένοι, καὶ οὐκ ᾔδεισαν τί αὐτῷ
ἀποκριθῶσι. καὶ ἔρχεται τὸ τρίτον, καὶ λέγει αὐ-
τοῖς. καθεύδετε τὸ λοιπὸν καὶ ἀναπαύεσθε. ἀ-
πέχει. ἦλθεν ἡ ὥρα. ἰδοὺ παραδίδοται ὁ υἱὸς
τοῦ ἀνθρώπου εἰς τὰς χεῖρας τῶν ἁμαρτω-
λῶν. ἐγείρεσθε, ἄγωμεν. ἰδοὺ ὁ παραδιδοὺς με
ἤγγικε. καὶ εὐθέως ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος παρα-
γίνεται ἰούδας εἷς ὢν τῶν δώδεκα, καὶ μετ' αὐ
τοῦ ὄχλος πολὺς μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων
παρὰ τῶν ἀρχιερέων καὶ τῶν γραμματέων
καὶ τῶν πρεσβυτέρων. δεδώκει δὲ ὁ παραδι-
δοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς, λέγων. ὃν ἂν φι-
λήσω, αὐτός ἐστι, κρατήσατε αὐτὸν καὶ ἀπα-
γάγετε ἀσφαλῶς. καὶ ἐλθὼν, εὐθέως προσελ-
θὼν αὐτῷ, λέγει αὐτῷ. ῥαββεὶ ῥαββεὶ, καὶ
κατεφίλησεν αὐτόν. οἱ δὲ ἐπέβαλον ἐπ' αὐ-
τὸν τὰς χεῖρας αὐτῶν, καὶ ἐκράτησαν αὐτόν.
εἷς δὲ τις τῶν παρεστηκότων σπασάμενος τὴν
μάχαιραν, ἔπαισε τὸν δοῦλον τοῦ ἀρχιερέως,
καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον. καὶ ἀποκριθεὶς
ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς. ὡς ἐπὶ λῃστὴν ἐξήλθετε
μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων συλλαβεῖν με. κα-
θημέραν ἤμην πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσ-
κων, καὶ οὐκ ἐκρατήσατέ με. ἀλλ' ἵνα πλη-
ρωθῶσιν αἱ γραφαί. καὶ ἀφέντες αὐτὸν πάν-
τες ἔφυ-

Digitized by Google

τες ἔφυγον. καὶ εἷς τις νεανίσκος ἠκολούθει αὐτῷ περιβεβλημένος σινδόνα ἐπὶ γυμνοῦ, καὶ κρατοῦσιν αὐτὸν οἱ νεανίσκοι. ὁ δὲ καταλιπὼν τὴν σινδόνα, γυμνὸς ἔφυγεν ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ἀπήγαγον τὸν Ἰησοῦν πρὸς τὸν ἀρχιερέα. καὶ συνέρχονται αὐτῷ πάντες οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ γραμματεῖς. καὶ ὁ Πέτρος ἀπὸ μακρόθεν ἠκολούθησεν αὐτῷ, ἕως ἔσω εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ ἀρχιερέως. καὶ ἦν συγκαθήμενος μετὰ τῶν ὑπηρετῶν καὶ θερμαινόμενος πρὸς τὸ φῶς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ ὅλον τὸ συνέδριον ἐζήτουν κατὰ τοῦ Ἰησοῦ μαρτυρείαν, εἰς τὸ θανατῶσαι αὐτόν, καὶ οὐχ εὕρισκον. πολλοὶ γὰρ ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἴσαι αἱ μαρτυρεῖαι οὐκ ἦσαν. Καί τινες ἀναστάντες ἐψευδομαρτύρουν κατ' αὐτοῦ λέγοντες, ὅτι ἡμεῖς ἠκούσαμεν αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ἐγὼ καταλύσω τὸν ναὸν τοῦτον τὸν χειροποίητον, καὶ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἄλλον ἀχειροποίητον οἰκοδομήσω. καὶ οὐδὲ οὕτως ἴση ἦν ἡ μαρτυρεία αὐτῶν. καὶ ἀναστὰς ὁ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ μέσον ἐπηρώτησε τὸν Ἰησοῦν λέγων. οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; τί οὗτοί σου καταμαρτυροῦσιν; ὁ δὲ ἐσιώπα, καὶ οὐδὲν ἀπεκρίνατο. πάλιν ὁ ἀρχιερεὺς ἐπηρώτα αὐτόν, καὶ λέγει αὐτῷ. σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ εὐλογητοῦ; ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν. ἐγώ εἰμι. καὶ ὄψε

σθε τὸν

δε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου καθήμενον ἐκ δεξιῶν
τῆς δυνάμεως; καὶ ἐρχόμενον μετὰ τῶν νεφε-
λῶν τοῦ οὐρανοῦ. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς διαῤῥήξας τοὺς
χιτῶνας αὐτοῦ, λέγει. τί ἔτι χρείαν ἔχομεν
μαρτύρων; ἠκούσατε τῆς βλασφημίας. τί
ὑμῖν φαίνεται; οἱ δὲ πάντες κατέκριναν αὐτὸν
εἶναι ἔνοχον θανάτου. καὶ ἤρξαντό τινες ἐμπτύειν
αὐτῷ, καὶ περικαλύπτειν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ,
καὶ κολαφίζειν αὐτὸν, καὶ λέγειν αὐτῷ. προ-
φήτευσον. καὶ οἱ ὑπηρέται ῥαπίσμασιν αὐτὸν
ἔβαλλον. καὶ ὄντος τοῦ πέτρου ἐν τῇ αὐλῇ κά-
τω, ἔρχεται μία τῶν παιδισκῶν τοῦ ἀρχιερέ-
ως, καὶ ἰδοῦσα τὸν πέτρον θερμαινόμενον, ἐμ-
βλέψασα αὐτῷ, λέγει. καὶ σὺ μετὰ τοῦ ναζα-
ρηνοῦ ἰησοῦ ἦσθα. ὁ δὲ ἠρνήσατο, λέγων. οὐκ οἶδα
οὔτε ἐπίσταμαι τί λέγεις. καὶ ἐξῆλθεν ἔξω εἰς
τὸ προαύλιον, καὶ ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἡ
παιδίσκη ἰδοῦσα αὐτὸν, πάλιν ἤρξατο λέγειν
τοῖς παρεστηκόσιν, ὅτι οὗτος ἐξ αὐτῶν ἐστιν. ὁ δὲ
πάλιν ἠρνεῖτο. καὶ μετὰ μικρὸν πάλιν οἱ πα-
ρεστῶτες ἔλεγον τῷ πέτρῳ. ἀληθῶς ἐξ αὐτῶν
εἶ. καὶ γὰρ γαλιλαῖος εἶ, καὶ ἡ λαλιά σου ὁμοιά-
ζει. ὁ δὲ ἤρξατο ἀναθεματίζειν καὶ ὀμνύειν, ὅτι
οὐκ οἶδα τὸν ἄνθρωπον τοῦτον ὃν λέγετε. καὶ ἐκ
δευτέρου ἀλέκτωρ ἐφώνησε. καὶ ἀνεμνήσθη ὁ
πέτρος τοῦ ῥήματος οὗ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, ὅτι

πρὶν

Digitized by Google

πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι δὶς, ἀπαρνήσῃ με
τρίς. καὶ ἐπιβαλὼν ἔκλαιε. Καὶ εὐθέως 15
ἐπὶ τὸ πρωῒ συμβούλιον ποιήσαντες οἱ ἀρχι-
ερεῖς μετὰ τῶν πρεσβυτέρων καὶ γραμματέ-
ων, καὶ ὅλον τὸ συνέδριον, δήσαντες τὸν Ἰησοῦν
ἀπήνεγκαν καὶ παρέδωκαν τῷ Πιλάτῳ. καὶ
ἐπηρώτησεν αὐτὸν ὁ Πιλάτος. σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς
τῶν Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπεν αὐτῷ. σὺ
λέγεις. καὶ κατηγόρουν αὐτοῦ οἱ ἀρχιερεῖς
πολλά. ὁ δὲ Πιλάτος πάλιν ἐπηρώτησεν αὐ-
τὸν, λέγων. οὐκ ἀποκρίνῃ οὐδέν; ἴδε πόσα σοῦ
καταμαρτυροῦσιν. ὁ δὲ Ἰησοῦς οὐκ ἔτι οὐδὲν
ἀπεκρίθη, ὥστε θαυμάζειν τὸν Πιλάτον.
Κατὰ δὲ ἑορτὴν ἀπέλυεν αὐτοῖς ἕνα δέσμι-
ον, ὅνπερ ᾐτοῦντο. ἦν δὲ ὁ λεγόμενος Βα-
ραββᾶς, μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος, οἵ-
τινες ἐν τῇ στάσει φόνον πεποιήκασι. καὶ ἀναβοή-
σας ὁ ὄχλος, ἤρξατο αἰτεῖσθαι, καθὼς ἀεὶ ἐποίει
αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλάτος ἀπεκρίθη αὐτοῖς, λέγων.
Θέλετε ἀπολύσω ὑμῖν τὸν βασιλέα τῶν Ἰου-
δαίων; ἐγίνωσκε γὰρ ὅτι διὰ φθόνον παραδε-
δώκεισαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς
ἀνέσεισαν τὸν ὄχλον, ἵνα μᾶλλον τὸν Βαραβ-
βᾶν ἀπολύσῃ αὐτοῖς. ὁ δὲ Πιλάτος ἀποκριθεὶς
πάλιν, εἶπεν αὐτοῖς. τί οὖν θέλετε ποιήσω, ὃν λέ-
γετε βασιλέα τῶν Ἰουδαίων; οἱ δὲ πάλιν ἔκρα-
ξαν.

ξαν. σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ πιλάτος ἔλεγεν αὐ-
τοῖς. τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν; οἱ δὲ περισσοτέρως
ἔκραξαν. σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ πιλάτος βουλό-
μενος τῷ ὄχλῳ τὸ ἱκανὸν ποιῆσαι, ἀπέλυσεν
αὐτοῖς τὸν βαραββᾶν, καὶ παρέδωκε τὸν ἰησοῦν
φραγελλώσας, ἵνα σταυρωθῇ. οἱ δὲ στρατιῶται
ἀπήγαγον αὐτὸν ἔσω τῆς αὐλῆς, ὅ ἐστι πραιτώ-
ριον, καὶ συγκαλοῦσιν ὅλην τὴν σπεῖραν, καὶ
ἐνδύουσιν αὐτὸν πορφύραν, καὶ περιτιθέασιν
αὐτῷ πλέξαντες ἀκάνθινον στέφανον, καὶ ἤρξαν
το ἀσπάζεσθαι αὐτόν. Χαῖρε βασιλεῦ τῶν ἰου-
δαίων. Καὶ ἔτυπτον αὐτοῦ τὴν κεφαλὴν κα-
λάμῳ, καὶ ἐνέπτυον αὐτῷ. καὶ τιθέντες τὰ γό-
νατα προσεκύνουν αὐτῷ. καὶ ὅτε ἐνέπαιξαν
αὐτῷ, ἐξέδυσαν αὐτῷ τὴν πορφύραν, καὶ ἐνέ-
δυσαν αὐτὸν τὰ ἱμάτια τὰ ἴδια. καὶ ἐξάγουσιν
αὐτόν, ἵνα σταυρώσωσιν αὐτόν, καὶ ἀγγαρεύουσι
παράγοντά τινα σίμωνα κυρηναῖον, ἐρχόμε-
νον ἀπ᾽ ἀγροῦ, τὸν πατέρα ἀλεξάνδρου καὶ ῥού-
φου, ἵνα ἄρῃ τὸν σταυρὸν αὐτοῦ. καὶ φέρουσιν αὐτὸν
ἐπὶ γολγοθᾶ τόπον, ὅ ἐστι μεθερμηνευόμενον,
κρανίου τόπος. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ πιεῖν ἐσμυρ-
νισμένον οἶνον. ὁ δὲ οὐκ ἔλαβε. καὶ σταυρώσαν-
τες αὐτόν, διεμέριζον τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, βάλ-
λοντες κλῆρον ἐπ᾽ αὐτά, τίς τί ἄρῃ. ἦν δὲ ὥ-
ρα τρίτη καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. καὶ ἦν ἡ ἐπι-

γρα-

Digitized by Google

γραφὴ τῆς αἰτίας αὐτοῦ ἐπιγεγραμμένη. Ὁ
ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. καὶ
σὺν αὐτῷ σταυροῦσι δύο λῃστὰς, ἕνα ἐκ δεξιῶν, καὶ
ἕνα ἐξ εὐωνύμων αὐτοῦ. καὶ ἐπληρώθη ἡ γρα-
φὴ, ἡ λέγουσα. καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. καὶ οἱ
παραπορευόμενοι ἐβλασφήμουν αὐτὸν, κινοῦν-
τες τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ λέγοντες· οὐὰ ὁ
καταλύων τὸν ναὸν, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις οἰ-
κοδομῶν, σῶσον σεαυτὸν, καὶ κατάβα ἀπὸ τοῦ
σταυροῦ. Ὁμοίως καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ἐμπαίζοντες
πρὸς ἀλλήλους μετὰ τῶν γραμματέων, ἔλε-
γον. ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι. ὁ
Χριστὸς ὁ βασιλεὺς τοῦ Ἰσραὴλ καταβάτω νῦν
ἀπὸ τοῦ σταυροῦ, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσωμεν.
Καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζον αὐ-
τόν. γενομένης δὲ ὥρας ἕκτης, σκότος ἐγένετο
ἐφ' ὅλην τὴν γῆν, ἕως ὥρας ἐννάτης. καὶ τῇ
ὥρᾳ τῇ ἐννάτῃ ἐβόησεν ὁ Ἰησοῦς φωνῇ μεγάλῃ,
λέγων. ἐλωῒ ἐλωῒ, λαμμᾶ σαβαχθανί, ὅ ἐστι με-
θερμηνευόμενον, ὁ θεός μου, ὁ θεός μου, εἰς τί
με ἐγκατέλιπες; καὶ τινὲς τῶν παρεστηκότων
ἀκούσαντες, ἔλεγον. ἰδοὺ Ἠλίαν φωνεῖ. δραμὼν
δὲ εἷς, καὶ γεμίσας σπόγγον ὄξους, περιθείς τε κα-
λάμῳ, ἐπότιζεν αὐτὸν, λέγων. ἄφετε, ἴδωμεν
εἰ ἔρχεται Ἠλίας καθελεῖν αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀ-
φεὶς φωνὴν μεγάλην, ἐξέπνευσε. καὶ τὸ κατα-

πέτασμα

Digitized by Google

πέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο ἀπ' ἄνωθεν
ἕως κάτω. Ἰδὼν δὲ ὁ κεντυρίων ὁ παρεστηκὼς
ἐξ ἐναντίας αὐτοῦ, ὅτι οὕτως κράξας ἐξέπνευ-
σεν, εἶπεν· ἀληθῶς ὁ ἄνθρωπος οὗτος υἱὸς ἦν θεοῦ.
Ἦσαν δὲ καὶ γυναῖκες ἀπὸ μακρόθεν θεωροῦ-
σαι, ἐν αἷς ἦν μαρία ἡ μαγδαληνή, καὶ
μαρία ἡ τοῦ ἰακώβου τοῦ μικροῦ, καὶ ἰωσῆ μή-
τηρ, καὶ σαλώμη, αἳ καὶ ὅτε ἦν ἐν τῇ γαλι-
λαίᾳ, ἠκολούθουν αὐτῷ, καὶ διηκόνουν αὐτῷ, καὶ
ἄλλαι πολλαὶ αἱ συναναβᾶσαι αὐτῷ εἰς ἱε-
ροσόλυμα. Καὶ ἤδη ὀψίας γενομένης, ἐπεὶ
ἦν παρασκευή, ὅ ἐστι προσάββατον, ἦλθεν ἰω-
σὴφ ὁ ἀπὸ ἀριμαθαίας εὐσχήμων βουλευ-
τής, ὃς καὶ αὐτὸς ἦν προσδεχόμενος τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ, τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς πιλᾶ-
τον, καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ. ὁ δὲ πιλᾶ-
τος ἐθαύμασεν, εἰ ἤδη τέθνηκε. καὶ προσκα-
λεσάμενος τὸν κεντυρίωνα ἐπηρώτησεν αὐ-
τόν, εἰ πάλαι ἀπέθανε. καὶ γνοὺς ἀπὸ τοῦ κεν-
τυρίωνος, ἐδωρήσατο τὸ σῶμα τῷ ἰωσήφ. καὶ
ἀγοράσας σινδόνα καὶ καθελὼν αὐτὸν ἐνείλησε
τῇ σινδόνι. καὶ κατέθηκεν αὐτὸν ἐν μνημείῳ,
ὃ ἦν λελατομημένον ἐκ τῆς πέτρας, καὶ προ-
σεκύλισε λίθον ἐπὶ τὴν θύραν τοῦ μνημείου.
ἡ δὲ μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ μαρία ἰω-
16 σῆ ἐθεώρουν ποῦ τίθεται. Καὶ διαγε-
νομένου

γενομένου τοῦ σαββάτου, μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ μαρία ἰακώβου καὶ σαλώμη, ἠγόρασαν ἀρώματα ἵνα ἐλθοῦσαι ἀλείψωσιν αὐτόν. καὶ λίαν πρωῒ τῆς μιᾶς σαββάτων, ἔρχονται ἐπὶ τὸ μνημεῖον ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου, καὶ ἔλεγον πρὸς ἑαυτάς. τίς ἀποκυλίσει ἡμῖν τὸν λίθον ἐκ τῆς θύρας τοῦ μνημείου; καὶ ἀναβλέψασαι θεωροῦσιν ὅτι ἀποκεκύλισται ὁ λίθος. ἦν γὰρ μέγας σφόδρα. καὶ εἰσελθοῦσαι εἰς τὸ μνημεῖον, εἶδον νεανίσκον καθήμενον ἐν τοῖς δεξιοῖς περιβεβλημένον στολὴν λευκήν, καὶ ἐξεθαμβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐταῖς. μὴ ἐκθαμβεῖσθε. ἰησοῦν ζητεῖτε τὸν ναζαρηνὸν τὸν ἐσταυρωμένον. ἠγέρθη, οὐκ ἔστιν ὧδε. ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν. ἀλλ᾽ ὑπάγετε, εἴπατε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ καὶ τῷ πέτρῳ, ὅτι προάγει ὑμᾶς εἰς τὴν γαλιλαίαν. ἐκεῖ αὐτὸν ὄψεσθε, καθὼς εἶπεν ὑμῖν. καὶ ἐξελθοῦσαι ταχὺ ἔφυγον ἀπὸ τοῦ μνημείου. εἶχεν δὲ αὐτὰς τρόμος καὶ ἔκστασις, καὶ οὐδενὶ οὐδὲν εἶπον. ἐφοβοῦντο γάρ. Ἀναστὰς δὲ πρωῒ πρώτῃ σαββάτου, ἐφάνη πρῶτον μαρίᾳ τῇ μαγδαληνῇ, ἀφ᾽ ἧς ἐκβεβλήκει ἑπτὰ δαιμόνια. ἐκείνη πορευθεῖσα ἀπήγγειλε τοῖς μετ᾽ αὐτοῦ γενομένοις πενθοῦσι καὶ κλαίουσι. κἀκεῖνοι ἀκούσαντες, ὅτι ζῇ καὶ ἐθεάθη ὑπ᾽

αὐτῆς,

Digitized by Google

αὐτῆς, ἠπίστησαν. μετὰ δὲ ταῦτα δυσὶν ἐξ αὐτῶν περιπατοῦσιν, ἐφανερώθη ἐν ἑτέρᾳ μορφῇ, πορευομένοις εἰς ἀγρόν. κἀκεῖνοι ἀπελθόντες ἀπήγγειλαν τοῖς λοιποῖς. οὐδὲ ἐκείνοις ἐπίστευσαν. ὕστερον ἀνακειμένοις αὐτοῖς τοῖς ἕνδεκα ἐφανερώθη, καὶ ὠνείδισε τὴν ἀπιστίαν αὐτῶν, καὶ σκληροκαρδίαν, ὅτι τοῖς θεασαμένοις αὐτὸν ἐγηγερμένον, οὐκ ἐπίστευσαν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς· πορευθέντες εἰς τὸν κόσμον ἅπαντα, κηρύξατε τὸ εὐαγγέλιον πάσῃ τῇ κτίσει. ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπιστήσας κατακριθήσεται. σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασι ταῦτα παρακολουθήσει. ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐκβαλοῦσι, γλώσσαις λαλήσουσι καιναῖς, ὄφεις ἀροῦσι, κἂν θανάσιμόν τι πίωσιν οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει. ἐπὶ ἀρρώστους χεῖρας ἐπιθήσουσι, καὶ καλῶς ἕξουσιν. ὁ μὲν οὖν κύριος μετὰ τὸ λαλῆσαι αὐτοῖς, ἀνελήφθη εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἐκάθισεν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἐξελθόντες, ἐκήρυξαν πανταχοῦ, τοῦ κυρίου συνεργοῦντος, καὶ τὸν λόγον βεβαιοῦντος διὰ τῶν ἐπακολουθούντων σημείων.

Ἀμήν.

Digitized by Google

ΤΟ ΚΑΤΑ ΛΟΥΚΑΝ ΑΓΙΟΝ
εὐαγγέλιον. κεφάλαιον Α.

ΕΠΕΙΔΗΠΕΡ πολλοὶ ἐπε- 1
χείρησαν ἀνατάξασθαι διή-
E γησιν περὶ τῶν πεπληρο-
φορημένων ἐν ἡμῖν πραγ-
μάτων, καθὼς παρέδοσαν
ἡμῖν οἱ ἀπ' ἀρχῆς αὐτόπται καὶ ὑπηρέται γε-
νόμενοι τοῦ λόγου, ἔδοξε κἀμοὶ παρηκολουθη-
κότι ἄνωθεν πᾶσιν ἀκριβῶς καθεξῆς σοι γρά-
ψαι κράτιστε θεόφιλε, ἵνα ἐπιγνῷς περὶ ὧν
κατηχήθης λόγων τὴν ἀσφάλειαν. Ἐγένετο
ἐν ταῖς ἡμέραις ἡρώδου τοῦ βασιλέως τῆς ἰου-
δαίας, ἱερεύς τις ὀνόματι ζαχαρίας, ἐξ ἐ-
φημερίας ἀβιά. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἐκ τῶν
θυγατέρων ἀαρὼν, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐλι-
σάβετ. ἦσαν δὲ δίκαιοι ἀμφότεροι ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ, πορευόμενοι ἐν πάσαις ταῖς ἐντολαῖς
καὶ δικαιώμασι τοῦ κυρίου ἄμεμπτοι. καὶ οὐκ ἦν
αὐτοῖς τέκνον, καθ' ὅτι ἡ ἐλισάβετ ἦν στεῖρα,
καὶ ἀμφότεροι προβεβηκότες ἐν ταῖς ἡμέραις
αὐτῶν ἦσαν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν
ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ ἔναντι τοῦ θε-
οῦ, κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἱερατείας, ἔλαχε τοῦ θυ-
μιᾶσαι, εἰσελθὼν εἰς τὸν ναὸν τοῦ κυρίου, καὶ

πᾶν τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ ἦν προσευχόμενον
ἔξω τῇ ὥρᾳ τοῦ θυμιάματος. ὤφθη δὲ αὐτῷ
ἄγγελος κυρίου, ἑστὼς ἐκ δεξιῶν τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ
θυμιάματος. καὶ ἐταράχθη Ζαχαρίας ἰδών,
καὶ φόβος ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτόν. εἶπε δὲ πρὸς
αὐτὸν ὁ ἄγγελος. μὴ φοβοῦ Ζαχαρία, διότι εἰ-
σηκούσθη ἡ δέησίς σου, καὶ ἡ γυνή σου Ἐλισάβετ
γεννήσει υἱόν σοι, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ
Ἰωάννην, καὶ ἔσται χαρά σοι, καὶ ἀγαλλίασις,
καὶ πολλοὶ ἐπὶ τῇ γεννήσει αὐτοῦ χαρήσονται.
ἔσται γὰρ μέγας ἐνώπιον κυρίου, καὶ οἶνον καὶ σί-
κερα οὐ μὴ πίῃ. καὶ πνεύματος ἁγίου πλη-
σθήσεται ἔτι ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ, καὶ πολ-
λοὺς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπιστρέψει πρὸς κύριον
τὸν θεὸν αὐτῶν. καὶ αὐτὸς προελεύσεται ἐνώ-
πιον αὐτοῦ ἐν πνεύματι καὶ δυνάμει Ἠλίου, ἐπι-
στρέψαι καρδίας πατέρων ἐπὶ τέκνα, καὶ
ἀπειθεῖς ἐν φρονήσει δικαίων, ἑτοιμάσαι κυ-
ρίῳ λαὸν κατεσκευασμένον. καὶ εἶπε Ζαχα-
ρίας πρὸς τὸν ἄγγελον. κατὰ τί γνώσομαι
τοῦτο; ἐγὼ γάρ εἰμι πρεσβύτης, καὶ ἡ γυνή μου
προβεβηκυῖα ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῆς. καὶ
ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπεν αὐτῷ. ἐγώ εἰμι Γα-
βριὴλ ὁ παρεστηκὼς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ ἀ-
πεστάλην λαλῆσαι πρὸς σέ, καὶ εὐαγγελίσα-
σθαί σοι ταῦτα. καὶ ἰδοὺ ἔσῃ σιωπῶν, καὶ μὴ
δυνάμενος

δυνάμενος λαλῆσαι ἄχρι ἧς ἡμέρας γένηται
ταῦτα, ἀνθ' ὧν οὐκ ἐπίστευσας τοῖς λόγοις μου,
οἵτινες πληρωθήσονται εἰς τὸν καιρὸν αὐτῶν.
Καὶ ἦν ὁ λαὸς προσδοκῶν τὸν ζαχαρίαν, καὶ
ἐθαύμαζον ἐν τῷ χρονίζειν αὐτὸν ἐν τῷ ναῷ.
ἐξελθὼν δὲ οὐκ ἠδύνατο λαλῆσαι αὐτοῖς. καὶ
ἐπέγνωσαν, ὅτι ὀπτασίαν ἑώρακεν ἐν τῷ ναῷ.
καὶ αὐτὸς ἦν διανεύων αὐτοῖς καὶ διέμενε κω-
φός. καὶ ἐγένετο ὡς ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τῆς
λειτουργίας αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ.
μετὰ δὲ ταύτας τὰς ἡμέρας συνέλαβεν ἐλι-
σάβετ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ περιέκρυβεν ἑαυτὴν
μῆνας πέντε λέγουσα, ὅτι οὕτως μοι πεποίηκεν
ὁ κύριος ἐν ἡμέραις, αἷς ἐπεῖδεν ἀφελεῖν τὸ ὄ-
νειδός μου ἐν ἀνθρώποις. ἐν δὲ τῷ μηνὶ τῷ ἕκτῳ
ἀπεστάλη ὁ ἄγγελος γαβριὴλ ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς
πόλιν τῆς γαλιλαίας, ᾗ ὄνομα ναζαρέτ, πρὸς
παρθένον μεμνηστευμένην ἀνδρί, ᾧ ὄνομα ἰω-
σήφ, ἐξ οἴκου δαβίδ, καὶ τὸ ὄνομα τῆς παρθένου
μαριάμ. καὶ εἰσελθὼν ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτήν,
εἶπε. χαῖρε κεχαριτωμένη, ὁ κύριος μετὰ σοῦ,
εὐλογημένη σὺ ἐν γυναιξίν. ἡ δὲ ἰδοῦσα, διε-
ταράχθη ἐπὶ τῷ λόγῳ αὐτοῦ καὶ διελογίζετο,
ποταπὸς εἴη ὁ ἀσπασμὸς οὗτος. καὶ εἶπεν ὁ ἄγγε-
λος αὐτῇ. μὴ φοβοῦ μαριάμ. εὗρες γὰρ χάριν
παρὰ τῷ θεῷ. καὶ ἰδοὺ συλλήψῃ ἐν γαστρί, καὶ

Digitized by Google

τέξῃ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.
οὗτος ἔσται μέγας, καὶ υἱὸς ὑψίστου κληθήσεται,
καὶ δώσει αὐτῷ κύριος ὁ θεὸς τὸν θρόνον δαβὶδ
τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ βασιλεύσει ἐπὶ τὸν οἶκον
ἰακὼβ εἰς τοὺς αἰῶνας, καὶ τῆς βασιλείας αὐ-
τοῦ οὐκ ἔσται τέλος. εἶπεν δὲ μαριὰμ πρὸς τὸν
ἄγγελον. πῶς ἔσται τοῦτο, ἐπεὶ ἄνδρα οὐ γινώ-
σκω; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἄγγελος, εἶπεν αὐτῇ. πνεῦ-
μα ἅγιον ἐπελεύσεται ἐπὶ σε, καὶ δύναμις ὑ-
ψίστου ἐπισκιάσει σοι. διὸ καὶ τὸ γεννώμενον ἅ-
γιον, κληθήσεται υἱὸς θεοῦ. καὶ ἰδοὺ ἐλισάβετ
ἡ συγγενής σου, καὶ αὐτὴ συνειληφυῖα υἱὸν ἐν
γήρει αὐτῆς. καὶ οὗτος μὴν ἕκτος ἐστὶν αὐτῇ τῇ
καλουμένῃ στείρᾳ, ὅτι οὐκ ἀδυνατήσει παρὰ
τῷ θεῷ πᾶν ῥῆμα. εἶπεν δὲ μαριάμ. ἰδοὺ ἡ
δούλη κυρίου, γένοιτό μοι κατὰ τὸ ῥῆμά σου.
καὶ ἀπῆλθεν ἀπ' αὐτῆς ὁ ἄγγελος. Ἀναστᾶσα
δὲ μαριὰμ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις ἐπορεύ-
θη εἰς τὴν ὀρεινὴν μετὰ σπουδῆς εἰς πόλιν ἰού-
δα, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸν οἶκον ζαχαρίου, καὶ ἠ-
σπάσατο τὴν ἐλισάβετ. καὶ ἐγένετο, ὡς ἤκου-
σεν ἡ ἐλισάβετ τὸν ἀσπασμὸν τῆς μαρίας, ἐ-
σκίρτησε τὸ βρέφος ἐν τῇ κοιλίᾳ αὐτῆς. καὶ
ἐπλήσθη πνεύματος ἁγίου ἡ ἐλισάβετ, καὶ ἀνε-
φώνησε φωνῇ μεγάλῃ, καὶ εἶπεν. εὐλογημένη
σὺ ἐν γυναιξί, καὶ εὐλογημένος ὁ καρπὸς τῆς

κοιλίας

κοιλίᾳ σου. καὶ πόθεν μοι τοῦτο, ἵνα ἔλθῃ ἡ
μήτηρ τοῦ κυρίου μου πρός με; ἰδοὺ γὰρ ὡς ἐγέ-
νετο ἡ φωνὴ τοῦ ἀσπασμοῦ σου εἰς τὰ ὦτά μου,
ἐσκίρτησεν ἐν ἀγαλλιάσει τὸ βρέφος ἐν τῇ κοι-
λίᾳ μου. καὶ μακαρία ἡ πιστεύσασα, ὅτι ἔσται
τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ κυ-
ρίου. καὶ εἶπε μαριάμ. Μεγαλύνει ἡ ψυχή μου
τὸν κύριον. Καὶ ἠγαλλίασε τὸ πνεῦμά μου ἐπὶ
τῷ θεῷ τῷ σωτῆρί μου, ὅτι ἐπέβλεψεν ἐπὶ
τὴν ταπείνωσιν τῆς δούλης αὐτοῦ. ἰδοὺ γὰρ ἀπὸ
τοῦ νῦν μακαριοῦσί με πᾶσαι αἱ γενεαί. Ὅτι
ἐποίησέ μοι μεγαλεῖα ὁ δυνατὸς, καὶ ἅγιον τὸ
ὄνομα αὐτοῦ. Καὶ τὸ ἔλεος αὐτοῦ εἰς γενεὰς καὶ
γενεὰς τοῖς φοβουμένοις αὐτόν. Ἐποίησε κράτος
ἐν βραχίονι αὐτοῦ, διεσκόρπισεν ὑπερηφάνους
διανοίᾳ καρδίας αὐτῶν. Καθεῖλε δυνάστας
ἀπὸ θρόνων, καὶ ὕψωσε ταπεινούς. Πεινῶντας ἐν-
έπλησεν ἀγαθῶν, καὶ πλουτοῦντας ἐξαπέ-
στειλε κενούς. Ἀντελάβετο ἰσραὴλ παιδὸς αὐ-
τοῦ μνησθῆναι ἐλέους. Καθὼς ἐλάλησε πρὸς
τοὺς πατέρας ἡμῶν τῷ ἀβραὰμ καὶ τῷ σπέρ-
ματι αὐτοῦ εἰς τὸν αἰῶνα. Ἔμεινε δὲ μαριὰμ
σὺν αὐτῇ ὡσεὶ μῆνας τρεῖς, καὶ ὑπέστρεψεν
εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. Τῇ δὲ ἐλισάβετ ἐπλήσθη
ὁ χρόνος τοῦ τεκεῖν αὐτήν, καὶ ἐγέννησεν υἱόν.
καὶ ἤκουσαν οἱ περίοικοι καὶ οἱ συγγενεῖς αὐ-

τῆς, ὅτι ἐμεγάλυνε κύριος τὸ ἔλεος αὐτοῦ μετ'
αὐτῆς, καὶ συνέχαιρον αὐτῇ. καὶ ἐγένετο ἐν
τῇ ὀγδόῃ ἡμέρᾳ, ἦλθον περιτεμεῖν τὸ παι-
δίον, καὶ ἐκάλουν αὐτὸ ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς
αὐτοῦ ζαχαρίαν. καὶ ἀποκριθεῖσα ἡ μήτηρ αὐ-
τοῦ, εἶπεν. οὐχί, ἀλλὰ κληθήσεται ἰωάννης. καὶ
εἶπον πρὸς αὐτήν, ὅτι οὐδείς ἐστιν ἐν τῇ συγγε-
νείᾳ σου, ὃς καλεῖται τῷ ὀνόματι τούτῳ. ἐνένευον
δὲ τῷ πατρὶ αὐτοῦ, τὸ, τί ἂν θέλοι καλεῖσθαι
αὐτόν. καὶ αἰτήσας πινακίδιον ἔγραψε, λέ-
γων. ἰωάννης ἐστὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. καὶ ἐθαύ-
μασαν πάντες. ἀνεώχθη δὲ τὸ στόμα αὐτοῦ
παραχρῆμα, καὶ ἡ γλῶσσα αὐτοῦ, καὶ ἐλά-
λει εὐλογῶν τὸν θεόν. καὶ ἐγένετο ἐπὶ πάντας
φόβος τοὺς περιοικοῦντας αὐτούς, καὶ ἐν ὅλῃ τῇ
ὀρεινῇ τῆς ἰουδαίας διελαλεῖτο πάντα τὰ ῥή-
ματα ταῦτα. καὶ ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαν-
τες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν, λέγοντες. τί ἄρα τὸ
παιδίον τοῦτο ἔσται; Καὶ χεὶρ κυρίου ἦν μετ'
αὐτοῦ. καὶ ζαχαρίας ὁ πατὴρ αὐτοῦ ἐπλήσθη
πνεύματος ἁγίου, καὶ προεφήτευσε λέγων. Εὐλο-
γητὸς κύριος ὁ θεὸς τοῦ ἰσραήλ, ὅτι ἐπεσκέψα-
το καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ. καὶ ἤγειρε
κέρας σωτηρίας ἡμῖν ἐν τῷ οἴκῳ δαβὶδ τοῦ
παιδὸς αὐτοῦ, καθὼς ἐλάλησε διὰ στόμα-
τος τῶν ἁγίων τῶν ἀπ' αἰῶνος προφητῶν
αὐτοῦ,

αὐτοῦ, σωτηρίαν ἐξ ἐχθρῶν ἡμῶν, καὶ ἐκ χει-
ρὸς πάντων τῶν μισούντων ἡμᾶς. ποιῆσαι ἔ-
λεος μετὰ τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ μνησθῆναι
διαθήκης ἁγίας αὐτοῦ. ὅρκον ὃν ὤμοσε πρὸς
ἀβραὰμ τὸν πατέρα ἡμῶν, τοῦ δοῦναι ἡμῖν,
ἀφόβως ἐκ χειρὸς τῶν ἐχθρῶν ἡμῶν ῥυσθέν-
τας, λατρεύειν αὐτῷ, ἐν ὁσιότητι καὶ δικαιο-
σύνῃ ἐνώπιον αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς
ζωῆς ἡμῶν. καὶ σὺ παιδίον προφήτης ὑψί-
στου κληθήσῃ. προπορεύσῃ γὰρ πρὸ προσώ-
που κυρίου ἑτοιμάσαι ὁδοὺς αὐτοῦ, τοῦ δοῦ-
ναι γνῶσιν σωτηρίας τῷ λαῷ αὐτοῦ, ἐν ἀ-
φέσει ἁμαρτιῶν αὐτῶν, διὰ σπλάγχνα ἐ-
λέους θεοῦ ἡμῶν, ἐν οἷς ἐπεσκέψατο ἡμᾶς
ἀνατολὴ ἐξ ὕψους, ἐπιφᾶναι τοῖς ἐν σκότει
καὶ σκιᾷ θανάτου καθημένοις, τοῦ κατευ-
θῦναι τοὺς πόδας ἡμῶν εἰς ὁδὸν εἰρήνης. τὸ δὲ
παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκραταιοῦτο πνεύματι,
καὶ ἦν ἐν ταῖς ἐρήμοις, ἕως ἡμέρας ἀνα-
δείξεως αὐτοῦ πρὸς τὸν ἰσραήλ. Ἐγένε- z
το δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, ἐξῆλθε δόγ-
μα παρὰ καίσαρος αὐγούστου, ἀπογράφε-
σθαι πᾶσαν τὴν οἰκουμένην. αὕτη ἡ ἀπογρα-
φὴ πρώτη ἐγένετο ἡγεμονεύοντος τῆς συρί-
ας κυρηνίου. καὶ ἐπορεύοντο πάντες ἀπο-
γράφεσθαι, ἕκαστος εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν.

Digitized by Google

ἀνέβη δὲ καὶ ἰωσὴφ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας, ἐκ
πόλεως ναζαρὲτ, εἰς τὴν ἰουδαίαν, εἰς πόλιν
δαβὶδ, ἥτις καλεῖται βηθλεέμ, διὰ τὸ εἶναι
αὐτὸν ἐξ οἴκου καὶ πατριᾶς δαβὶδ, ἀπο-
γράψασθαι σὺν μαριὰμ τῇ μεμνηστευμένῃ
αὐτῷ γυναικὶ, οὔσῃ ἐγκύῳ. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ
εἶναι αὐτοὺς ἐκεῖ, ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι
τοῦ τεκεῖν αὐτήν. καὶ ἔτεκε τὸν υἱὸν αὐτῆς τὸν
πρωτότοκον, καὶ ἐσπαργάνωσεν αὐτὸν, καὶ ἀν-
έκλινεν αὐτὸν ἐν τῇ φάτνῃ, διότι οὐκ ἦν αὐτοῖς
τόπος ἐν τῷ καταλύματι. καὶ ποιμένες ἦσαν
ἐν τῇ χώρᾳ τῇ αὐτῇ ἀγραυλοῦντες, καὶ φυ-
λάσσοντες φυλακὰς τῆς νυκτὸς ἐπὶ τὴν ποί-
μνην αὐτῶν. καὶ ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη αὐ-
τοῖς, καὶ δόξα κυρίου περιέλαμψεν αὐτοὺς, καὶ
ἐφοβήθησαν φόβον μέγαν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ
ἄγγελος. μὴ φοβεῖσθε. ἰδοὺ γὰρ εὐαγγελίζομαι
ὑμῖν χαρὰν μεγάλην, ἥτις ἔσται παντὶ τῷ λα-
ῷ, ὅτι ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτὴρ, ὅς ἐστι χρι-
στὸς κύριος, ἐν πόλει δαβίδ. καὶ τοῦτο ὑμῖν τὸ
σημεῖον. εὑρήσετε βρέφος ἐσπαργανωμένον,
κείμενον ἐν φάτνῃ. καὶ ἐξαίφνης ἐγένετο
σὺν τῷ ἀγγέλῳ πλῆθος στρατιᾶς οὐρανίου,
αἰνούντων τὸν θεὸν, καὶ λεγόντων. δόξα ἐν ὑ-
ψίστοις θεῷ, καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις
εὐδοκία. καὶ ἐγένετο, ὡς ἀπῆλθον ἀπ' αὐτῶν

εἰς τοὺς

Digitized by Google

εἰς τὸν οὐρανὸν οἱ ἄγγελοι, καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ
ποιμένες εἶπον πρὸς ἀλλήλους. διέλθωμεν δὴ
ἕως Βηθλεὲμ, καὶ ἴδωμεν τὸ ῥῆμα τοῦτο τὸ
γεγονὸς, ὃ ὁ κύριος ἐγνώρισεν ἡμῖν. καὶ ἦλ-
θον σπεύσαντες, καὶ ἀνεῦρον τήν τε μαριὰμ
καὶ τὸν ἰωσὴφ, καὶ τὸ βρέφος κείμενον ἐν τῇ
φάτνῃ. ἰδόντες δὲ διεγνώρισαν περὶ τοῦ ῥήμα-
τος, τοῦ λαληθέντος αὐτοῖς περὶ τοῦ παιδίου
τούτου. καὶ πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐθαύμασαν
περὶ τῶν λαληθέντων ὑπὸ τῶν ποιμένων
πρὸς αὐτούς. ἡ δὲ μαριὰμ πάντα συνετή-
ρει τὰ ῥήματα ταῦτα, συμβάλλουσα ἐν τῇ
καρδίᾳ αὐτῆς. καὶ ὑπέστρεψαν οἱ ποιμέ-
νες, δοξάζοντες καὶ αἰνοῦντες τὸν θεὸν ἐπὶ πᾶ-
σιν, οἷς ἤκουσαν καὶ εἶδον, καθὼς ἐλαλήθη
πρὸς αὐτούς. καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέ-
ραι ὀκτὼ τοῦ περιτεμεῖν τὸ παιδίον, καὶ ἐκ-
λήθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἰησοῦς, τὸ κληθὲν ὑπὸ
τοῦ ἀγγέλου πρὸ τοῦ συλληφθῆναι αὐτὸν ἐν
τῇ κοιλίᾳ. καὶ ὅτε ἐπλήσθησαν αἱ ἡμέραι τοῦ
καθαρισμοῦ αὐτῶν κατὰ τὸν νόμον μωσέως,
ἀνήγαγον αὐτὸν εἰς ἱεροσόλυμα, παραστῆσαι
τῷ κυρίῳ, καθὼς γέγραπται ἐν νόμῳ κυρίου.
» ὅτι πᾶν ἄρσεν διανοῖγον μήτραν, ἅγιον τῷ κυ-
» ρίῳ κληθήσεται. καὶ τοῦ δοῦναι θυσίαν κατὰ
τὸ εἰρημένον ἐν νόμῳ κυρίου, ζεῦγος τρυγόνων,

ἢ δύο

ἢ δύο νεοσσοὺς περιστερῶν. καὶ ἰδοὺ ἦν ἄνθρωπος
ἐν ἱερουσαλήμ, ᾧ ὄνομα σιμεών. καὶ ὁ ἄνθρωπος
οὗτος δίκαιος καὶ εὐλαβής, προσδεχόμενος πα-
ράκλησιν τοῦ ἰσραήλ, καὶ πνεῦμα ἅγιον ἦν ἐπ'
αὐτόν. καὶ ἦν αὐτῷ κεχρηματισμένον ὑπὸ
τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μὴ ἰδεῖν θάνατον, πρὶν
ἢ ἴδῃ τὸν χριστὸν κυρίου. καὶ ἦλθεν ἐν τῷ πνεύ-
ματι εἰς τὸ ἱερόν. καὶ ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν τοὺς γο-
νεῖς τὸ παιδίον ιησοῦν, τοῦ ποιῆσαι αὐτοὺς κα-
τὰ τὸ εἰθισμένον τοῦ νόμου περὶ αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς
ἐδέξατο αὐτὸ εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ, καὶ εὐλό-
γησε τὸν θεόν, καὶ εἶπεν. Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦ-
λόν σου δέσποτα κατὰ τὸ ῥῆμά σου ἐν εἰρήνῃ.
ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σωτήριόν σου, ὃ ἡ-
τοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λα-
ῶν, φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν, καὶ δόξαν λαοῦ
σου ἰσραήλ. Καὶ ἦν ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ
θαυμάζοντες ἐπὶ τοῖς λαλουμένοις περὶ αὐ-
τοῦ. καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς σιμεών, καὶ εἶπε πρὸς
μαριὰμ τὴν μητέρα αὐτοῦ. ἰδοὺ οὗτος κεῖται εἰς
πτῶσιν, καὶ ἀνάστασιν πολλῶν ἐν τῷ ἰσραήλ, καὶ εἰς
σημεῖον ἀντιλεγόμενον. καὶ σοῦ δὲ αὐτῆς τὴν
ψυχὴν διελεύσεται ῥομφαία, ὅπως ἂν ἀποκαλυ-
φθῶσιν ἐκ πολλῶν καρδιῶν διαλογισμοί. καὶ
ἦν ἄννα προφῆτις, θυγάτηρ φανουήλ, ἐκ φυλῆς
ἀσήρ. αὕτη προβεβηκυῖα ἐν ἡμέραις πολλαῖς,

ζήσασα

ζήσασα ἔτη μετὰ ἀνδρὸς ἑπτὰ ἀπὸ τῆς παρθε-
νίας αὐτῆς. καὶ αὕτη χήρα ὡς ἐτῶν ὀγδοήκον-
τα τεσσάρων, ἣ οὐκ ἀφίστατο ἀπὸ τοῦ ἱεροῦ, νη-
στείαις καὶ δεήσεσι λατρεύουσα νύκτα καὶ ἡμέραν.
καὶ αὕτη αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἐπιστᾶσα, ἀνθωμολο-
γεῖτο τῷ κυρίῳ, καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς
προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν ἱερουσαλήμ. Καὶ
ὡς ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ κατὰ τὸν νόμον κυρίου
ὑπέστρεψαν εἰς τὴν γαλιλαίαν εἰς πόλιν αὐ-
τῶν ναζαρέθ. τὸ δὲ παιδίον ηὔξανε καὶ ἐκρα-
ταιοῦτο πνεύματι, πληρούμενον σοφίας, καὶ χά-
ρις θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτό. Καὶ ἐπορεύοντο οἱ γονεῖς
αὐτοῦ κατ' ἔτος εἰς ἱερουσαλὴμ τῇ ἑορτῇ τοῦ πά-
σχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἐτῶν δώδεκα, ἀναβάντων
αὐτῶν εἰς ἱεροσόλυμα κατὰ τὸ ἔθος τῆς ἑορ-
τῆς, καὶ τελειωσάντων τὰς ἡμέρας, ἐν τῷ ὑπο-
στρέφειν αὐτοὺς, ὑπέμεινεν ΙΗΣΟΥΣ ὁ παῖς ἐν ἱε-
ρουσαλήμ. καὶ οὐκ ἔγνω ἰωσὴφ καὶ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ. νομίσαντες δὲ αὐτὸν ἐν τῇ συνοδίᾳ
εἶναι, ἦλθον ἡμέρας ὁδόν. καὶ ἀνεζήτουν αὐτὸν
ἐν τοῖς συγγενέσιν, καὶ ἐν τοῖς γνωστοῖς. καὶ μὴ
εὑρόντες αὐτὸν, ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσαλήμ,
ζητοῦντες αὐτόν. καὶ ἐγένετο, μεθ' ἡμέρας
τρεῖς, εὗρον αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ καθεζόμενον ἐν
μέσῳ τῶν διδασκάλων, καὶ ἀκούοντα αὐτῶν,
καὶ ἐπερωτῶντα αὐτούς. ἐξίσταντο δὲ πάντες
οἱ ἀκούον-

οἱ ἀκούοντες αὐτοῦ ἐπὶ τῇ συνέσει καὶ ταῖς ἀ-
ποκρίσεσιν αὐτοῦ. καὶ ἰδόντες αὐτὸν ἐξεπλάγη-
σαν. καὶ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ αὐτοῦ εἶπε. τέκ-
νον, τί ἐποίησας ἡμῖν οὕτως; ἰδοὺ ὁ πατήρ σου
κἀγὼ ὀδυνώμενοι ἐζητοῦμέν σε. καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς. τί ὅ, τι ἐζητεῖτέ με; οὐκ ᾔδειτε, ὅτι ἐν
τοῖς τοῦ πατρός μου δεῖ εἶναί με; καὶ αὐτοὶ οὐ συ-
νῆκαν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησεν αὐτοῖς. καὶ κατέ-
βη μετ' αὐτῶν καὶ ἦλθεν εἰς ναζαρέτ, καὶ ἦν
ὑποτασσόμενος αὐτοῖς. ἡ δὲ μήτηρ αὐτοῦ διε-
τήρει πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα ἐν τῇ καρ-
δίᾳ αὐτῆς. καὶ ἰησοῦς προέκοπτε σοφίᾳ καὶ ἡ-
λικίᾳ καὶ χάριτι παρὰ θεῷ καὶ ἀνθρώποις.
3 Ἐν ἔτει δὲ πεντεκαιδεκάτῳ τῆς ἡγεμονίας
τιβερίου καίσαρος, ἡγεμονεύοντος ποντίου πιλά-
του τῆς ἰουδαίας, καὶ τετραρχοῦντος τῆς γαλιλαί-
ας ἡρώδου, φιλίππου δὲ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ τε-
τραρχοῦντος τῆς ἰτουραίας καὶ τραχωνίτιδος
χώρας, καὶ λυσανίου τῆς ἀβιληνῆς τετραρχοῦν-
τος, ἐπ' ἀρχιερέων ἄννα καὶ καϊάφα, ἐγένετο
ῥῆμα θεοῦ ἐπὶ ἰωάννην τὸν τοῦ ζαχαρίου υἱὸν
ἐν τῇ ἐρήμῳ. καὶ ἦλθεν εἰς πᾶσαν τὴν περί-
χωρον τοῦ ἰορδάνου, κηρύσσων βάπτισμα με-
τανοίας εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, ὡς γέγραπται
ἐν βίβλῳ λόγων ἠσαΐου τοῦ προφήτου, λέγοντος.
φωνὴ βοῶντος ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἑτοιμάσατε τὴν

ὁδὸν κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους αὐτοῦ.
πᾶσα φάραγξ πληρωθήσεται, καὶ πᾶν ὄρος καὶ
βουνὸς ταπεινωθήσεται· καὶ ἔσται τὰ σκολιὰ εἰς
εὐθεῖαν, καὶ αἱ τραχεῖαι εἰς ὁδοὺς λείας, καὶ
ὄψεται πᾶσα σὰρξ τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ. ἔλεγεν
οὖν τοῖς ἐκπορευομένοις ὄχλοις βαπτισθῆναι
ὑπ᾽ αὐτοῦ· γεννήματα ἐχιδνῶν, τίς ὑπέδει-
ξεν ὑμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς; ποιή-
σατε οὖν καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας, καὶ μὴ
ἄρξησθε λέγειν ἐν ἑαυτοῖς, πατέρα ἔχομεν τὸν
ἀβραάμ. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι δύναται ὁ θεὸς ἐκ
τῶν λίθων τούτων ἐγεῖραι τέκνα τῷ ἀβραάμ.
ἤδη δὲ καὶ ἡ ἀξίνη πρὸς τὴν ῥίζαν τῶν δένδρων
κεῖται. πᾶν οὖν δένδρον, μὴ ποιοῦν καρπὸν κα-
λὸν, ἐκκόπτεται καὶ εἰς πῦρ βάλλεται. καὶ ἐπηρώ-
των αὐτὸν οἱ ὄχλοι, λέγοντες. τί οὖν ποιήσομεν;
ἀποκριθεὶς δὲ λέγει αὐτοῖς. ὁ ἔχων δύο χιτῶ-
νας, μεταδότω τῷ μὴ ἔχοντι, καὶ ὁ ἔχων βρώ-
ματα, ὁμοίως ποιείτω. ἦλθον δὲ καὶ τελῶ-
ναι βαπτισθῆναι, καὶ εἶπον πρὸς αὐτόν. διδά-
σκαλε, τί ποιήσομεν; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς. μη-
δὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν πράσ-
σετε. ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν καὶ στρατευόμενοι,
λέγοντες. καὶ ἡμεῖς τί ποιήσομεν; καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς. μηδένα διασείσητε, μηδὲ συκοφαντή-
σητε, καὶ ἀρκεῖσθε τοῖς ὀψωνίοις ὑμῶν. προσ-

δοκῶντος

προσδοκῶντος δὲ τοῦ λαοῦ, καὶ διαλογιζομένων πάν-
των ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν περὶ τοῦ ἰωάννου,
μήποτε αὐτὸς εἴη ὁ Χριστὸς, ἀπεκρίνατο ὁ ἰωάν-
νης ἅπασι λέγων. ἐγὼ μὲν ὕδατι βαπτίζω ὑμᾶς,
ἔρχεται δὲ ὁ ἰσχυρότερός μου, οὗ οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς
λῦσαι τὸν ἱμάντα τῶν ὑποδημάτων αὐτοῦ,
αὐτὸς ὑμᾶς βαπτίσει ἐν πνεύματι ἁγίῳ καὶ
πυρὶ, οὗ τὸ πτύον ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ διακαθα-
ριεῖ τὴν ἅλωνα αὐτοῦ, καὶ συνάξει τὸν σῖτον εἰς
τὴν ἀποθήκην αὐτοῦ, τὸ δὲ ἄχυρον κατακαύ-
σει πυρὶ ἀσβέστῳ. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἕτερα
παρακαλῶν, εὐηγγελίζετο τὸν λαόν. ὁ δὲ ἡρώ-
δης ὁ τετράρχης, ἐλεγχόμενος ὑπ᾽ αὐτοῦ
περὶ ἡρωδιάδος τῆς γυναικὸς τοῦ ἀδελφοῦ
αὐτοῦ, καὶ περὶ πάντων, ὧν ἐποίει πονηρῶν
ὁ ἡρώδης, προσέθηκε καὶ τοῦτο ἐπὶ πᾶσι, καὶ κα-
τέκλεισε τὸν ἰωάννην ἐν τῇ φυλακῇ. ἐγένετο δὲ
ἐν τῷ βαπτισθῆναι ἅπαντα τὸν λαὸν, καὶ Ἰησοῦ
βαπτισθέντος καὶ προσευχομένου, ἀνεῳχθῆ-
ναι τὸν οὐρανὸν, καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα
τὸ ἅγιον σωματικῷ εἴδει ὡσεὶ περιστερὰν
ἐπ᾽ αὐτὸν, καὶ φωνὴν ἐξ οὐρανοῦ γενέσθαι
λέγουσαν. σὺ εἶ ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, ἐν
σοὶ ηὐδόκησα. Καὶ αὐτὸς ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐ-
τῶν τριάκοντα ἀρχόμενος ὢν, ὡς ἐνομίζετο
υἱὸς ἰωσὴφ τοῦ ἠλεὶ, τοῦ ματθὰτ, τοῦ λευὶ, τοῦ
μελχὶ,

Digitized by Google

μελχὶ, τοῦ ἰαννὰ, τοῦ ἰωσὴφ, τοῦ ματταθίου,
τοῦ ἀμὼς, τοῦ ναοὺμ, τοῦ ἐσλὶ, τοῦ ναγγὶ, τοῦ
μαὰθ, τοῦ ματταθίου, τοῦ σεμεὶ, τοῦ ἰωσὴχ,
τοῦ ἰούδα, τοῦ ἰωαννᾶ, τοῦ ῥησὰ, τοῦ ζοροβάβελ,
τοῦ σαλαθιὴλ, τοῦ νηρὶ, τοῦ μελχὶ, τοῦ ἀδδὶ, τοῦ
κωσὰμ, τοῦ ἐλμωδὰμ, τοῦ ἢρ, τοῦ ἰωσὴ, τοῦ ἐλιέ
ζερ, τοῦ ἰωρεὶμ, τοῦ ματθὰτ, τοῦ λευὶ, τοῦ σιμεὼν,
τοῦ ἰούδα, τοῦ ἰωσὴφ, τοῦ ἰωνὰμ, τοῦ ἐλιακεὶμ,
τοῦ μελεᾶ, τοῦ μαϊνὰμ, τοῦ ματταθὰν, τοῦ να-
θὰν, τοῦ δαβὶδ, τοῦ ἰεσσαὶ, τοῦ ὠβὴδ, τοῦ βοὸζ, τοῦ
σαλμὼν, τοῦ ναασσὼν, τοῦ ἀμιναδὰβ, τοῦ ἀρὰμ
τοῦ ἰωρὰμ, τοῦ ἐσρὼμ, τοῦ φαρὲς, τοῦ ἰούδα, τοῦ ἰα
κὼβ, τοῦ ἰσαὰκ, τοῦ ἀβραὰμ, τοῦ θαῤῥᾶ, τοῦ να-
χὼρ, τοῦ σαροὺχ, τοῦ ῥαγαῦ, τοῦ φάλεκ, τοῦ ἔβερ,
τοῦ σαλὰ, τοῦ καϊνὰν, τοῦ ἀρφαξὰδ, τοῦ σὴμ, τοῦ
νῶε, τοῦ λάμεχ, τοῦ μαθουσάλα, τοῦ ἐνὼχ,
τοῦ ἰαρὲδ, τοῦ μαλελεὴλ, τοῦ καϊνὰν, τοῦ
ἐνὼς, τοῦ σὴθ, τοῦ ἀδὰμ, τοῦ θεοῦ. Ἰησοῦς 4
δὲ πνεύματος ἁγίου πλήρης, ὑπέστρεψεν ἀπὸ
τοῦ ἰορδάνου, καὶ ἤγετο ἐν τῷ πνεύματι εἰς τὴν
ἔρημον, ἡμέρας τεσσαράκοντα πειραζόμενος
ὑπὸ τοῦ διαβόλου, καὶ οὐκ ἔφαγεν οὐδὲν ἐν ταῖς
ἡμέραις ἐκείναις. καὶ συντελεσθεισῶν αὐτῶν,
ὕστερον ἐπείνασεν. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ διάβολος.
εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, εἰπὲ τῷ λίθῳ τούτῳ ἵνα
γένηται ἄρτος. καὶ ἀπεκρίθη Ἰησοῦς πρὸς

Digitized by Google

αὐτὸν λέγων. γέγραπται, ὅτι οὐκ ἐπ' ἄρτῳ
μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος, ἀλλ' ἐπὶ παντὶ ῥή-
ματι θεοῦ. καὶ ἀναγαγὼν αὐτὸν ὁ διάβολος
εἰς ὄρος ὑψηλὸν, ἔδειξεν αὐτῷ πάσας τὰς βα
σιλείας τῆς οἰκουμένης ἐν στιγμῇ χρόνου, καὶ εἶπεν
αὐτῷ ὁ διάβολος. σοὶ δώσω τὴν ἐξουσίαν ταύ-
την ἅπασαν, καὶ τὴν δόξαν αὐτῶν, ὅτι ἐμοὶ πα
ραδέδοται, καὶ ᾧ ἐὰν θέλω δίδωμι αὐτήν. σὺ
οὖν ἐὰν προσκυνήσῃς ἐνώπιόν μου, ἔσται σου πάν
τα. καὶ ἀποκριθεὶς αὐτῷ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. ὕπα-
γε ὀπίσω μου σατανᾶ. γέγραπται γάρ. προ-
» σκυνήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ αὐτῷ μό-
» νῳ λατρεύσεις. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν εἰς ἱερουσα-
λήμ, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ τὸ πτερύγιον τοῦ ἱε-
ροῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. εἰ υἱὸς εἶ τοῦ θεοῦ, βάλε σε-
αυτὸν ἐντεῦθεν κάτω. γέγραπται γὰρ, ὅτι τοῖς
» ἀγγέλοις αὐτοῦ ἐντελεῖται περὶ σοῦ, τοῦ διαφυ-
» λάξαι σε, καὶ ἐπὶ χειρῶν ἀροῦσί σε, μήποτε
» προσκόψῃς πρὸς λίθον τὸν πόδα σου. καὶ ἀπο-
» κριθεὶς εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι εἴρηται. οὐκ ἐκ
» πειράσεις κύριον τὸν θεόν σου. καὶ συντελέσας
πάντα πειρασμὸν ὁ διάβολος ἀπέστη ἀπ' αὐ
τοῦ ἄχρι καιροῦ. καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Ἰησοῦς ἐν τῇ
δυνάμει τοῦ πνεύματος εἰς τὴν γαλιλαίαν, καὶ
φήμη ἐξῆλθε καθ' ὅλης τῆς περιχώρου περὶ
αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς ἐδίδασκεν ἐν ταῖς συναγω-

γαῖς

Digitized by Google

γωγαῖς αὐτῶν, δοξαζόμενος ὑπὸ πάντων. καὶ
ἦλθεν εἰς τὴν ναζαρὲτ, οὗ ἦν τεθραμμένος.
καὶ εἰσῆλθε κατὰ τὸ εἰωθὸς αὐτῷ ἐν τῇ ἡμέ-
ρᾳ τῶν σαββάτων εἰς τὴν συναγωγὴν, καὶ ἀνέ-
στη ἀναγνῶναι. καὶ ἐπεδόθη αὐτῷ βιβλίον
ἠσαΐου τοῦ προφήτου. καὶ ἀναπτύξας τὸ βιβλίον,
» εὗρε τὸν τόπον, οὗ ἦν γεγραμμένον. πνεῦμα
» κυρίου ἐπ' ἐμὲ, οὗ εἵνεκεν ἔχρισέ με, εὐαγγελίζε-
» σθαι πτωχοῖς ἀπέσταλκέ με, ἰάσασθαι τοὺς συν-
» τετριμμένους τὴν καρδίαν, κηρύξαι αἰχμα-
» λώτοις ἄφεσιν, καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν, ἀπο-
» στεῖλαι τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει, κηρύξαι ἐνι-
» αυτὸν κυρίου δεκτόν. καὶ πτύξας τὸ βιβλίον,
ἀποδοὺς τῷ ὑπηρέτῃ, ἐκάθισε. καὶ πάντων
ἐν τῇ συναγωγῇ οἱ ὀφθαλμοὶ ἦσαν ἀτενίζον-
τες αὐτῷ. ἤρξατο δὲ λέγειν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι
σήμερον πεπλήρωται ἡ γραφὴ αὕτη ἐν τοῖς ὠ-
σὶν ὑμῶν. καὶ πάντες ἐμαρτύρουν αὐτῷ, καὶ
ἐθαύμαζον ἐπὶ τοῖς λόγοις τῆς χάριτος, τοῖς ἐκ-
πορευομένοις ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ἔλε-
γον. οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἰωσήφ; καὶ εἶπε πρὸς
αὐτούς. πάντως ἐρεῖτέ μοι τὴν παραβολὴν
ταύτην. ἰατρὲ θεράπευσον σεαυτόν. ὅσα ἠ-
κούσαμεν γινόμενα ἐν τῇ καπερναοὺμ, ποίη-
σον καὶ ὧδε ἐν τῇ πατρίδι σου. εἶπε δὲ, ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς προφήτης δεκτός ἐστιν

ἐν τῇ πατρίδι αὐτοῦ. ἐπ' ἀληθείας δὲ λέγω
ὑμῖν, πολλαὶ χῆραι ἦσαν ἐν ταῖς ἡμέραις ἠλίου
ἐν τῷ ἰσραήλ, ὅτε ἐκλείσθη ὁ οὐρανὸς ἐπὶ ἔτη
τρία καὶ μῆνας ἕξ, ὡς ἐγένετο λιμὸς μέγας
ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ πρὸς οὐδεμίαν αὐτῶν
ἐπέμφθη ἠλίας, εἰ μὴ εἰς σάρεφθα τῆς σιδῶνος
πρὸς γυναῖκα χήραν. καὶ πολλοὶ λεπροὶ ἦ-
σαν ἐπὶ ἐλισσαίου τοῦ προφήτου ἐν τῷ ἰσραήλ,
καὶ οὐδεὶς αὐτῶν ἐκαθαρίσθη, εἰ μὴ νεεμὰν
ὁ σύρος. Καὶ ἐπλήσθησαν πάντες θυμοῦ ἐν
τῇ συναγωγῇ, ἀκούοντες ταῦτα. Καὶ ἀναστάν-
τες, ἐξέβαλον αὐτὸν ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἤγα-
γον αὐτὸν ἕως ὀφρύος τοῦ ὄρους, ἐφ' οὗ ἡ πόλις
αὐτῶν ᾠκοδόμητο, εἰς τὸ κατακρημνίσαι αὐ-
τόν. αὐτὸς δὲ διελθὼν διὰ μέσου αὐτῶν ἐπο-
ρεύετο. καὶ κατῆλθεν εἰς καπερναοὺμ πόλιν
τῆς γαλιλαίας, καὶ ἦν διδάσκων αὐτοὺς ἐν τοῖς
σάββασι. καὶ ἐξεπλήσσοντο ἐπὶ τῇ διδαχῇ
αὐτοῦ, ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ ἦν ὁ λόγος αὐτοῦ. καὶ ἐν
τῇ συναγωγῇ ἦν ἄνθρωπος, ἔχων πνεῦμα δαι-
μονίου ἀκαθάρτου, καὶ ἀνέκραξε φωνῇ μεγάλῃ,
λέγων. ἔα, τί ἡμῖν καὶ σοὶ ἰησοῦ ναζαρηνέ; ἦλ-
θες ἀπολέσαι ἡμᾶς; οἶδά σε τίς εἶ, ὁ ἅγιος τοῦ
θεοῦ. καὶ ἐπετίμησεν αὐτῷ ὁ ἰησοῦς λέγων.
φιμώθητι, καὶ ἔξελθε ἐξ αὐτοῦ. καὶ ῥί-
ψαν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον εἰς μέσον, ἐξῆλθεν

ἀπ' αὐ-

ἀπ' αὐτοῦ, μηδὲν βλάψαν αὐτόν. καὶ ἐγέ-
νετο θάμβος ἐπὶ πάντας, καὶ συνελάλουν
πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες. τίς ὁ λόγος οὗτος;
ὅτι ἐν ἐξουσίᾳ καὶ δυνάμει ἐπιτάσσει τοῖς ἀ-
καθάρτοις πνεύμασι, καὶ ἐξέρχονται; καὶ
ἐξεπορεύετο ἦχος περὶ αὐτοῦ εἰς πάντα τό-
πον τῆς περιχώρου. ἀναστὰς δὲ ἐκ τῆς συνα-
γωγῆς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν σίμωνος. ἡ πεν-
θερὰ δὲ τοῦ σίμωνος ἦν συνεχομένη πυρε-
τῷ μεγάλῳ, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν περὶ αὐ-
τῆς. καὶ ἐπιστὰς ἐπάνω αὐτῆς, ἐπετίμησε
τῷ πυρετῷ, καὶ ἀφῆκεν αὐτήν. καὶ παρα-
χρῆμα ἀναστᾶσα, διηκόνει αὐτοῖς. Δύνοντος
δὲ τοῦ ἡλίου, ἅπαντες ὅσοι εἶχον ἀσθενοῦντας
νόσοις ποικίλαις, ἤγαγον αὐτοὺς πρὸς αὐ-
τόν. ὁ δὲ ἑνὶ ἑκάστῳ αὐτῶν τὰς χεῖρας ἐπι-
θεὶς, ἐθεράπευσεν αὐτούς. Ἐξήρχετο δὲ καὶ
δαιμόνια ἀπὸ πολλῶν, κράζοντα καὶ λέγον-
τα, ὅτι σὺ εἶ ὁ Χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. καὶ ἐπι-
τιμῶν, οὐκ εἴα αὐτὰ λαλεῖν, ὅτι ᾔδεισαν
τὸν Χριστὸν αὐτὸν εἶναι. Γενομένης δὲ ἡμέ-
ρας ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἔρημον τόπον, καὶ
οἱ ὄχλοι ἐζήτουν αὐτόν, καὶ ἦλθον ἕως αὐ-
τοῦ, καὶ κατεῖχον αὐτὸν τοῦ μὴ πορεύεσθαι
ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, ὅτι καὶ
ταῖς ἑτέραις πόλεσιν εὐαγγελίσασθαί με

Digitized by Google

δεῖ τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, ὅτι εἰς τοῦτο ἀπέ-
σταλμαι. καὶ ἦν κηρύσσων ἐν ταῖς συναγω-
5 γαῖς τῆς γαλιλαίας. Εγένετο δὲ ἐν τῷ τὸν ὄ-
χλον ἐπικεῖσθαι αὐτῷ, τοῦ ἀκούειν τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ, καὶ αὐτὸς ἦν ἑστὼς παρὰ τὴν λίμνην
γεννησαρέτ. καὶ εἶδε δύο πλοῖα ἑστῶτα παρὰ
τὴν λίμνην. οἱ δὲ ἁλιεῖς ἀποβάντες ἀπ' αὐ-
τῶν, ἀπέπλυναν τὰ δίκτυα. ἐμβὰς δὲ εἰς ἓν
τῶν πλοίων, ὃ ἦν τοῦ σίμωνος, ἠρώτησεν αὐ-
τὸν, ἀπὸ τῆς γῆς ἐπαναγαγεῖν ὀλίγον. καὶ καθί-
σας ἐδίδασκεν ἐκ τοῦ πλοίου τοὺς ὄχλους. ὡς δὲ
ἐπαύσατο λαλῶν, εἶπε πρὸς τὸν σίμωνα. ἐ-
πανάγαγε εἰς τὸ βάθος, καὶ χαλάσατε τὰ δί-
κτυα ὑμῶν εἰς ἄγραν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ σί-
μων, εἶπεν αὐτῷ. ἐπιστάτα, δι' ὅλης τῆς νυ-
κτὸς κοπιάζοντες οὐδὲν ἐλάβομεν, ἐπὶ δὲ τῷ
ῥήματί σου χαλάσω τὸ δίκτυον. καὶ τοῦτο ποιή-
σαντες, συνέκλεισαν πλῆθος ἰχθύων πολύ.
διεῤῥήγνυτο δὲ τὸ δίκτυον αὐτῶν. καὶ κατένευ-
σαν τοῖς μετόχοις, τοῖς ἐν τῷ ἑτέρῳ πλοίῳ, τοῦ
ἐλθόντας συλλαβέσθαι αὐτοῖς. καὶ ἦλθον, καὶ
ἔπλησαν ἀμφότερα τὰ πλοῖα, ὥστε βυθίζε-
σθαι αὐτά. Ιδὼν δὲ σίμων πέτρος, προσέπεσε
τοῖς γόνασι τοῦ Ιησοῦ λέγων. ἔξελθε ἀπ' ἐμοῦ,
ὅτι ἀνὴρ ἁμαρτωλός εἰμι κύριε. θάμβος γὰρ
περιέσχεν αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ,

Digitized by Google

ἐπὶ τῇ ἄγρᾳ τῶν ἰχθύων, ᾗ συνέλαβον. ὁμοί-
ως δὲ καὶ ἰάκωβον καὶ ἰωάννην υἱοὺς ζεβεδαί-
ου, οἳ ἦσαν κοινωνοὶ τῷ σίμωνι. καὶ εἶπε πρὸς
τὸν σίμωνα ὁ ἰησοῦς. μὴ φοβοῦ, ἀπὸ τοῦ νῦν ἀν-
θρώπους ἔσῃ ζωγρῶν. καὶ καταγαγόντες τὰ
πλοῖα ἐπὶ τὴν γῆν, ἀφέντες ἅπαντα ἠκολού-
θησαν αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν
μιᾷ τῶν πόλεων, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ πλήρης λέ-
πρας, καὶ ἰδὼν τὸν ἰησοῦν πεσὼν ἐπὶ πρόσω-
πον, ἐδεήθη αὐτοῦ, λέγων. κύριε, ἐὰν θέλῃς,
δύνασαί με καθαρίσαι. καὶ ἐκτείνας τὴν
χεῖρα, ἥψατο αὐτοῦ, εἰπών. θέλω, καθαρί-
σθητι. καὶ εὐθέως ἡ λέπρα ἀπῆλθεν ἀπ' αὐ-
τοῦ. καὶ αὐτὸς παρήγγειλεν αὐτῷ, μηδενὶ εἰ-
πεῖν, ἀλλὰ ἀπελθὼν δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἱερεῖ,
καὶ προσένεγκε περὶ τοῦ καθαρισμοῦ σου,
καθὼς προσέταξε μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐ-
τοῖς. διήρχετο δὲ μᾶλλον ὁ λόγος περὶ αὐ-
τοῦ, καὶ συνήρχοντο ὄχλοι πολλοὶ ἀκούειν, καὶ
θεραπεύεσθαι ὑπ' αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀσθενειῶν
αὐτῶν. αὐτὸς δὲ ἦν ὑποχωρῶν ἐν ταῖς ἐρή-
μοις, καὶ προσευχόμενος. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ
τῶν ἡμερῶν, καὶ αὐτὸς ἦν διδάσκων, καὶ ἦ-
σαν καθήμενοι φαρισαῖοι καὶ νομοδιδάσκα-
λοι, οἳ ἦσαν ἐληλυθότες ἐκ πάσης κώμης τῆς
γαλιλαίας καὶ ἰουδαίας καὶ ἱερουσαλήμ. καὶ

δύναμις κυρίου ἦν εἰς τὸ ἰᾶσθαι αὐτούς. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες φέροντες ἐπὶ κλίνης ἄνθρωπον, ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν εἰσενεγκεῖν, καὶ θεῖναι ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ μὴ εὑρόντες πῶς εἰσενέγκωσιν αὐτὸν διὰ τὸν ὄχλον, ἀναβάντες ἐπὶ τὸ δῶμα, διὰ τῶν κεράμων καθῆκαν αὐτὸν σὺν τῷ κλινιδίῳ εἰς τὸ μέσον ἔμπροσθεν τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἰδὼν τὴν πίστιν αὐτῶν, εἶπεν αὐτῷ. ἄνθρωπε, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου. καὶ ἤρξαντο διαλογίζεσθαι οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, λέγοντες. τίς ἐστιν οὗτος, ὃς λαλεῖ βλασφημίας; τίς δύναται ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἰ μὴ μόνος ὁ θεός; ἐπιγνοὺς δὲ ὁ Ἰησοῦς τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν, ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς. τί διαλογίζεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου, ἢ εἰπεῖν, ἔγειραι καὶ περιπάτει; ἵνα δὲ εἰδῆτε, ὅτι ἐξουσίαν ἔχει ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφιέναι ἁμαρτίας, εἶπε τῷ παραλελυμένῳ. σοὶ λέγω, ἔγειραι, καὶ ἄρας τὸ κλινίδιόν σου, πορεύου εἰς τὸν οἶκόν σου. καὶ παραχρῆμα ἀναστὰς ἐνώπιον αὐτῶν, ἄρας ἐφ' ᾧ κατέκειτο, ἀπῆλθεν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, δοξάζων τὸν θεόν. καὶ ἔκστασις ἔλαβεν ἅπαντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν θεόν, καὶ ἐπλήσθησαν φόβου, λέγοντες,

γοντες, ὅτι εἴδομεν παράδοξα σήμερον. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆλθε, καὶ ἐθεάσατο τελώνην, ὀνόματι Λευὶν, καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀκολούθει μοι. καὶ καταλιπὼν ἅπαντα ἀναστὰς, ἠκολούθησεν αὐτῷ. καὶ ἐποίησε δοχὴν μεγάλην Λευῒς αὐτῷ ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, καὶ ἦν ὄχλος τελωνῶν πολὺς, καὶ ἄλλων, οἳ ἦσαν μετ' αὐτῶν κατακείμενοι. καὶ ἐγόγγυζον οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ Φαρισαῖοι πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, λέγοντες. διατί μετὰ τῶν τελωνῶν καὶ ἁμαρτωλῶν ἐσθίετε καὶ πίνετε; καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτούς. οὐ χρείαν ἔχουσιν οἱ ὑγιαίνοντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. οὐκ ἐλήλυθα καλέσαι δικαίους, ἀλλὰ ἁμαρτωλοὺς εἰς μετάνοιαν. οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν. διατί οἱ μαθηταὶ Ἰωάννου νηστεύουσι πυκνὰ, καὶ δεήσεις ποιοῦνται, ὁμοίως καὶ οἱ τῶν Φαρισαίων, οἱ δὲ σοὶ ἐσθίουσι καὶ πίνουσιν. ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς. μὴ δύνασθε τοὺς υἱοὺς τοῦ νυμφῶνος, ἐν ᾧ ὁ νυμφίος μετ' αὐτῶν ἐστι, ποιῆσαι νηστεύειν; ἐλεύσονται δὲ ἡμέραι, καὶ ὅταν ἀπαρθῇ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, τότε νηστεύσουσιν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ἔλεγε δὲ καὶ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, ὅτι οὐδεὶς ἐπίβλημα ἱματίου καινοῦ ἐπιβάλλει ἐπὶ ἱμάτιον παλαιόν, εἰ δὲ μή γε, καὶ τὸ καινὸν

σχίζει· καὶ τῷ παλαιῷ οὐ συμφωνεῖ τὸ ἐπίβλημα
τὸ ἀπὸ τοῦ καινοῦ. καὶ οὐδεὶς βάλλει οἶνον νέον εἰς
ἀσκοὺς παλαιούς, εἰ δὲ μή γε, ῥήξει ὁ νέος οἶνος
τοὺς ἀσκούς, καὶ αὐτὸς ἐκχυθήσεται, καὶ οἱ ἀσκοὶ
ἀπολοῦνται. ἀλλὰ οἶνον νέον εἰς ἀσκοὺς καινοὺς
βλητέον, καὶ ἀμφότεροι συντηροῦνται. καὶ οὐδεὶς
πιὼν παλαιὸν, εὐθέως θέλει νέον. λέγει γὰρ ὁ
6 παλαιὸς χρηστότερός ἐστιν. Ἐγένετο δὲ ἐν
σαββάτῳ δευτεροπρώτῳ διαπορεύεσθαι αὐ-
τὸν διὰ τῶν σπορίμων, καὶ ἔτιλλον οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ τοὺς στάχυας, καὶ ἤσθιον, ψώχοντες ταῖς
χερσί. τινὲς δὲ τῶν φαρισαίων εἶπον αὐτοῖς· τί
ποιεῖτε, ὃ οὐκ ἔξεστι ποιεῖν ἐν τοῖς σάββασι; καὶ
ἀποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς εἶπεν ὁ Ἰησοῦς· οὐδὲ τοῦ-
το ἀνέγνωτε, ὃ ἐποίησε Δαβίδ, ὁπότε ἐπείνα-
σεν αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὄντες, ὡς εἰσῆλθεν
εἰς τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἄρτους τῆς προθέσε-
ως ἔλαβε καὶ ἔφαγε καὶ ἔδωκε καὶ τοῖς μετ'
αὐτοῦ, οὓς οὐκ ἔξεστι φαγεῖν, εἰ μὴ μόνους τοὺς ἱερ-
εῖς; καὶ ἔλεγεν αὐτοῖς, ὅτι κύριός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου καὶ τοῦ σαββάτου. Ἐγένετο δὲ καὶ ἐν ἑ-
τέρῳ σαββάτῳ εἰσελθεῖν αὐτὸν εἰς τὴν συνα-
γωγὴν καὶ διδάσκειν. καὶ ἦν ἐκεῖ ἄνθρωπος, καὶ
ἡ χεὶρ αὐτοῦ ἡ δεξιὰ ἦν ξηρά. παρετήρουν δὲ οἱ
γραμματεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι, εἰ ἐν τῷ σαβ-
βάτῳ θεραπεύσει, ἵνα εὕρωσι κατηγορίαν

αὐτοῦ. αὐτὸς δὲ ᾔδει τοὺς διαλογισμοὺς αὐτῶν,
καὶ εἶπε τῷ ἀνθρώπῳ τῷ ξηρὰν ἔχοντι τὴν χεῖρα.
ἔγειραι, καὶ στῆθι εἰς τὸ μέσον. ὁ δὲ ἀναστὰς ἔστη.
εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς. ἐπερωτήσω ὑ-
μᾶς, τί ἔξεστι τοῖς σάββασιν, ἀγαθοποιῆσαι ἢ
κακοποιῆσαι, ψυχὴν σῶσαι ἢ ἀπολέσαι; καὶ πε-
ριβλεψάμενος πάντας αὐτούς, εἶπε τῷ ἀν-
θρώπῳ. ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου. ὁ δὲ ἐποίησε
οὕτως, καὶ ἀποκατεστάθη ἡ χεὶρ αὐτοῦ ὑγιὴς ὡς
ἡ ἄλλη. αὐτοὶ δὲ ἐπλήσθησαν ἀνοίας, καὶ διε-
λάλουν πρὸς ἀλλήλους, τί ἂν ποιήσειαν τῷ Ἰη-
σοῦ. Ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις, ἐξ-
ῆλθεν εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι, καὶ ἦν διανυ-
κτερεύων ἐν τῇ προσευχῇ τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε ἐγέ-
νετο ἡμέρα, προσεφώνησε τοὺς μαθητὰς αὐ-
τοῦ. καὶ ἐκλεξάμενος ἀπ' αὐτῶν δώδεκα, οὓς
καὶ ἀποστόλους ὠνόμασε, σίμωνα, ὃν καὶ ὠνό-
μασε πέτρον, καὶ ἀνδρέαν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
ἰάκωβον καὶ ἰωάννην, φίλιππον, καὶ βαρθο-
λομαῖον, ματθαῖον, καὶ θωμᾶν, ἰάκωβον τὸν
τοῦ ἀλφαίου, καὶ σίμωνα τὸν καλούμενον ζη-
λωτήν, ἰούδαν ἰακώβου, καὶ ἰούδαν ἰσκαριώτην,
ὃς καὶ ἐγένετο προδότης. Καὶ καταβὰς μετ'
αὐτῶν, ἔστη ἐπὶ τόπου πεδινοῦ, καὶ ὄχλος μα-
θητῶν αὐτοῦ, καὶ πλῆθος πολὺ τοῦ λαοῦ ἀπὸ
πάσης τῆς ἰουδαίας καὶ ἱερουσαλήμ, καὶ τῆς

παρα-

παραλίου Τύρου καὶ Σιδῶνος, οἳ ἦλθον ἀκοῦσαι αὐτοῦ, καὶ ἰαθῆναι ἀπὸ τῶν νόσων αὐτῶν, καὶ οἱ ὀχλούμενοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, καὶ ἐθεραπεύοντο. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἐζήτει ἅπτεσθαι αὐτοῦ, ὅτι δύναμις παρ' αὐτοῦ ἐξήρχετο, καὶ ἰᾶτο πάντας. Καὶ αὐτὸς ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, ἔλεγε· Μακάριοι οἱ πτωχοί, ὅτι ὑμετέρα ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Μακάριοι οἱ πεινῶντες νῦν, ὅτι χορτασθήσεσθε. Μακάριοι οἱ κλαίοντες νῦν, ὅτι γελάσετε. Μακάριοι ἐστέ, ὅτ' ἂν μισήσωσιν ὑμᾶς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ἀφορίσωσιν ὑμᾶς, καὶ ὀνειδίσωσι, καὶ ἐκβάλωσι τὸ ὄνομα ὑμῶν ὡς πονηρὸν ἕνεκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. χαίρετε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ σκιρτήσατε. ἰδοὺ γὰρ ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς ἐν τοῖς οὐρανοῖς· κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς προφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. πλὴν οὐαὶ ὑμῖν τοῖς πλουσίοις, ὅτι ἀπέχετε τὴν παράκλησιν ὑμῶν. Οὐαὶ ὑμῖν οἱ ἐμπεπλησμένοι, ὅτι πεινάσετε. οὐαὶ ὑμῖν, οἱ γελῶντες νῦν, ὅτι πενθήσετε καὶ κλαύσετε. Οὐαὶ ὑμῖν, ὅταν καλῶς ὑμᾶς εἴπωσι οἱ ἄνθρωποι. Κατὰ ταῦτα γὰρ ἐποίουν τοῖς ψευδοπροφήταις οἱ πατέρες αὐτῶν. Ἀλλ' ὑμῖν λέγω τοῖς ἀκούουσιν, ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, κα-

λῶς

Digitized by Google

λῶς ποιεῖτε τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, εὐλογεῖτε
τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, καὶ προσεύχε-
σθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόντων ὑμᾶς. τῷ τύ-
πτοντί σε ἐπὶ τὴν σιαγόνα, πάρεχε καὶ τὴν
ἄλλην. καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντός σου τὸ ἱμάτι-
ον, καὶ τὸν χιτῶνα μὴ κωλύσῃς. παντὶ δὲ
τῷ αἰτοῦντί σε δίδου. καὶ ἀπὸ τοῦ αἴροντος τὰ
σὰ, μὴ ἀπαίτει. καὶ καθὼς θέλετε ἵνα
ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὑμεῖς ποιεῖ-
τε αὐτοῖς ὁμοίως. Καὶ εἰ ἀγαπᾶτε τοὺς ἀ-
γαπῶντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί; Καὶ
γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τοὺς ἀγαπῶντας αὐτοὺς
ἀγαπῶσι. καὶ ἐὰν ἀγαθοποιῆτε τοὺς ἀγα-
θοποιοῦντας ὑμᾶς, ποία ὑμῖν χάρις ἐστί;
καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ τὸ αὐτὸ ποιοῦσι. καὶ ἐὰν
δανείζητε παρ' ὧν ἐλπίζετε ἀπολαβεῖν, ποία ὑ-
μῖν χάρις ἐστίν; καὶ γὰρ οἱ ἁμαρτωλοὶ ἁμαρ-
τωλοῖς δανείζουσιν, ἵνα ἀπολάβωσι τὰ ἴσα.
Πλὴν ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ ἀ-
γαθοποιεῖτε καὶ δανείζετε μηδὲν ἀπελπίζοντες,
καὶ ἔσται ὁ μισθὸς ὑμῶν πολὺς, καὶ ἔσεσθε
υἱοὶ τοῦ ὑψίστου, ὅτι αὐτὸς χρηστός ἐστιν ἐπὶ τοὺς
ἀχαρίστους καὶ πονηρούς. Γίνεσθε οὖν οἰκτίρμο-
νες, καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ὑμῶν οἰκτίρμων ἐστίν. μὴ
κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. Μὴ καταδικάζετε,
καὶ οὐ μὴ καταδικασθῆτε. Ἀπολύετε, καὶ ἀπο-

λυθήσεσθε.

λυθήσεσθε. δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν. μέτρον
καλὸν πεπιεσμένον, καὶ σεσαλευμένον, καὶ
ὑπερεκχυνόμενον δώσουσιν εἰς τὸν κόλπον
ὑμῶν. τῷ γὰρ αὐτῷ μέτρῳ ᾧ μετρεῖτε, ἀντιμε-
τρηθήσεται ὑμῖν. εἶπε δὲ παραβολὴν αὐτοῖς.
Μήτι δύναται τυφλὸς τυφλὸν ὁδηγεῖν; οὐχὶ
ἀμφότεροι εἰς βόθυνον πεσοῦνται; οὐκ ἔστι μα-
θητὴς ὑπὲρ τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ. κατηρ-
τισμένος δὲ πᾶς ἔσται ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ.
Τί δὲ βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ
ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφ-
θαλμῷ οὐ κατανοεῖς; ἢ πῶς δύνασαι λέγειν
τῷ ἀδελφῷ σου, ἀδελφὲ, ἄφες ἐκβάλω τὸ κάρ-
φος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ σου, αὐτὸς τὴν ἐν τῷ
ὀφθαλμῷ σου δοκὸν οὐ βλέπων; ὑποκριτὰ,
ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου,
καὶ τότε διαβλέψεις ἐκβαλεῖν τὸ κάρφος τὸ ἐν
τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου. οὐ γάρ ἐστι δέν-
δρον καλὸν, ποιοῦν καρπὸν σαπρόν. οὐδὲ δέν-
δρον σαπρὸν, ποιοῦν καρπὸν καλόν. ἕκαστον
γὰρ δένδρον ἐκ τοῦ ἰδίου καρποῦ γινώσκεται. οὐ
γὰρ ἐξ ἀκανθῶν συλλέγουσι σῦκα, οὐδὲ ἐκ βά-
του τρυγῶσι σταφυλήν. ὁ ἀγαθὸς ἄνθρωπος ἐκ
τοῦ ἀγαθοῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέ-
ρει τὸ ἀγαθόν. καὶ ὁ πονηρὸς ἄνθρωπος ἐκ τοῦ
πονηροῦ θησαυροῦ τῆς καρδίας αὐτοῦ προφέρει
τὸ πονη-

Digitized by Google

τὸ πονηρόν. ἐκ γὰρ τοῦ περισσεύματος τῆς καρ-
δίας λαλεῖ τὸ στόμα αὐτοῦ. τί δέ με καλεῖτε κύ-
ριε, καὶ οὐ ποιεῖτε ἃ λέγω; πᾶς ὁ ἐρχόμενος πρός
με, καὶ ἀκούων μου τῶν λόγων, καὶ ποιῶν αὐ-
τούς, ὑποδείξω ὑμῖν τίνι ἐστὶν ὅμοιος. ὅμοιός
ἐστιν ἀνθρώπῳ οἰκοδομοῦντι οἰκίαν, ὃς ἔσκαψε
καὶ ἐβάθυνε, καὶ ἔθηκε θεμέλιον ἐπὶ τὴν πέ-
τραν. πλημμύρας δὲ γενομένης, προσέρρηξεν
ὁ ποταμὸς τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ, καὶ οὐκ ἴσχυσε σα-
λεῦσαι αὐτήν. τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέ-
τραν. ὁ δὲ ἀκούσας, καὶ μὴ ποιήσας, ὅμοιός ἐστιν
ἀνθρώπῳ οἰκοδομήσαντι οἰκίαν ἐπὶ τὴν γῆν χω-
ρὶς θεμελίου, ᾗ προσέρρηξεν ὁ ποταμὸς, καὶ εὐ-
θέως ἔπεσε, καὶ ἐγένετο τὸ ῥῆγμα τῆς οἰκίας ἐ-
κείνης μέγα. Ἐπεὶ δὲ ἐπλήρωσε πάντα τὰ ῥή- 7
ματα αὐτοῦ εἰς τὰς ἀκοὰς τοῦ λαοῦ, εἰσῆλθεν
εἰς καπερναούμ. ἑκατοντάρχου δέ τινος δοῦλος
κακῶς ἔχων, ἤμελλε τελευτᾷν, ὃς ἦν αὐτῷ ἔν-
τιμος. ἀκούσας δὲ περὶ τοῦ ΙΗΣΟΥ͂, ἀπέστειλε πρὸς
αὐτὸν πρεσβυτέρους τῶν ἰουδαίων, ἐρωτῶν αὐ-
τὸν, ὅπως ἐλθὼν διασώσῃ τὸν δοῦλον αὐτοῦ. οἱ
δὲ παραγενόμενοι πρὸς τὸν ΙΗΣΟΥ͂Ν, παρεκά-
λουν αὐτὸν σπουδαίως, λέγοντες, ὅτι ἄξιός ἐστιν
ᾧ παρέξει τοῦτο. ἀγαπᾷ γὰρ τὸ ἔθνος ἡμῶν, καὶ
τὴν συναγωγὴν αὐτὸς ᾠκοδόμησεν ἡμῖν. ὁ δὲ ΙΗ-
ΣΟΥ͂Σ ἐπορεύετο σὺν αὐτοῖς. ἤδη δὲ αὐτοῦ οὐ μα-
κρὰν

Digitized by Google

κρὰν ἀπέχοντος ἀπὸ τῆς οἰκίας, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἑκατόνταρχος φίλους, λέγων αὐτῷ. Κύριε, μὴ σκύλλου. οὐ γάρ εἰμι ἱκανὸς ἵνα ὑπὸ τὴν στέγην μου εἰσέλθῃς. διὸ οὐδὲ ἐμαυτὸν ἠξίωσα πρός σε ἐλθεῖν, ἀλλὰ εἰπὲ λόγῳ, καὶ ἰαθήσεται ὁ παῖς μου. Καὶ γὰρ ἐγὼ ἄνθρωπός εἰμι ὑπὸ ἐξουσίαν τασσόμενος, ἔχων ὑπ' ἐμαυτὸν στρατιώτας, καὶ λέγω τούτῳ, πορεύθητι, καὶ πορεύεται, καὶ ἄλλῳ, ἔρχου, καὶ ἔρχεται, καὶ τῷ δούλῳ μου, ποίησον τοῦτο, καὶ ποιεῖ. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ Ἰησοῦς, ἐθαύμασεν αὐτόν. καὶ στραφεὶς, τῷ ἀκολουθοῦντι αὐτῷ ὄχλῳ εἶπε. λέγω ὑμῖν, οὐδὲ ἐν τῷ Ἰσραὴλ τοσαύτην πίστιν εὗρον. Καὶ ὑποστρέψαντες οἱ πεμφθέντες εἰς τὸν οἶκον, εὗρον τὸν ἀσθενοῦντα δοῦλον ὑγιαίνοντα. Καὶ ἐγένετο ἐν τῇ ἑξῆς ἐπορεύετο εἰς πόλιν καλουμένην Ναίν. καὶ συνεπορεύοντο αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἱκανοί, καὶ ὄχλος πολύς. ὡς δὲ ἤγγισε τῇ πύλῃ τῆς πόλεως, καὶ ἰδοὺ ἐξεκομίζετο τεθνηκὼς υἱὸς μονογενὴς τῇ μητρὶ αὐτοῦ. Καὶ αὕτη ἦν χήρα, καὶ ὄχλος τῆς πόλεως ἱκανὸς σὺν αὐτῇ. καὶ ἰδὼν αὐτὴν ὁ κύριος ἐσπλαγχνίσθη ἐπ' αὐτῇ, καὶ εἶπεν αὐτῇ. Μὴ κλαῖε. καὶ προσελθὼν, ἥψατο τῆς σοροῦ. οἱ δὲ βαστάζοντες ἔστησαν, καὶ εἶπε. Νεανίσκε, σοὶ λέ-

γω,

γω, ἐγέρθητι· καὶ ἀνεκάθισεν ὁ νεκρὸς, καὶ ἤρ-
ξατο λαλεῖν, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν τῇ μητρὶ αὐ-
τοῦ. ἔλαβε δὲ φόβος πάντας, καὶ ἐδόξαζον τὸν
θεὸν, λέγοντες, ὅτι προφήτης μέγας ἐγήγερ-
ται ἐν ἡμῖν, καὶ ὅτι ἐπεσκέψατο ὁ θεὸς τὸν
λαὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ λόγος οὗτος ἐν ὅλῃ
τῇ ἰουδαίᾳ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ περι-
χώρῳ. καὶ ἀπήγγειλαν ἰωάννῃ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ περὶ πάντων τούτων. Καὶ προσκαλε-
σάμενος δύο τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ὁ ἰω-
άννης, ἔπεμψε πρὸς τὸν Ιησοῦν, λέγων· σὺ εἶ
ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδοκῶμεν; παρα-
γενόμενοι δὲ πρὸς αὐτὸν οἱ ἄνδρες, εἶπον. Ιω-
άννης ὁ βαπτιστὴς ἀπέσταλκεν ἡμᾶς πρὸς σε,
λέγων. Σὺ εἶ ὁ ἐρχόμενος, ἢ ἄλλον προσδο-
κῶμεν; Εν αὐτῇ δὲ τῇ ὥρᾳ ἐθεράπευσε πολ-
λοὺς ἀπὸ νόσων, καὶ μαστίγων, καὶ πνευμάτων
πονηρῶν, καὶ τυφλοῖς πολλοῖς ἐχαρίσατο τὸ βλέ-
πειν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ιησοῦς, εἶπεν αὐτοῖς.
Πορευθέντες ἀπαγγείλατε ἰωάννῃ, ἃ εἴδετε καὶ
ἠκούσατε, ὅτι τυφλοὶ ἀναβλέπουσι, χωλοὶ
περιπατοῦσι, λεπροὶ καθαρίζονται, κωφοὶ
ἀκούουσι, νεκροὶ ἐγείρονται, πτωχοὶ εὐαγγελίζονται,
καὶ μακάριός ἐστιν, ὃς ἐὰν μὴ σκανδαλι-
σθῇ ἐν ἐμοί. Απελθόντων δὲ τῶν ἀγγέλων
ἰωάννου, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς ὄχλους πε-
ρὶ ἰωάννου.

ρὶ ἰωάννου. τί ἐξεληλύθατε εἰς τὴν ἔρημον
θεάσασθαι; κάλαμον ὑπὸ ἀνέμου σαλευό-
μενον; Ἀλλὰ τί ἐξεληλύθατε ἰδεῖν; ἄνθρωπον
ἐν μαλακοῖς ἱματίοις ἠμφιεσμένον; Ἰδοὺ οἱ
ἐν ἱματισμῷ ἐνδόξῳ, καὶ τρυφῇ ὑπάρχον-
τες, ἐν τοῖς βασιλείοις εἰσίν. Ἀλλὰ τί ἐξεληλύ-
θατε ἰδεῖν; προφήτην; Ναὶ λέγω ὑμῖν, καὶ
περισσότερον προφήτου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ γέ-
” γραπται. Ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὸν ἄγγελόν μου
” πρὸ προσώπου σου, ὃς κατασκευάσει τὴν ὁδόν
” σου ἔμπροσθέν σου. λέγω γὰρ ὑμῖν. Μείζων ἐν
γεννητοῖς γυναικῶν προφήτης ἰωάννου τοῦ βα-
πτιστοῦ οὐδείς ἐστιν. ὁ δὲ μικρότερος ἐν τῇ βασι
λείᾳ τοῦ θεοῦ, μείζων αὐτοῦ ἐστι. Καὶ πᾶς ὁ λαὸς
ἀκούσας καὶ οἱ τελῶναι ἐδικαίωσαν τὸν θεόν,
βαπτισθέντες τὸ βάπτισμα ἰωάννου. οἱ δὲ φα-
ρισαῖοι καὶ οἱ νομικοὶ τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ
ἠθέτησαν εἰς ἑαυτούς, μὴ βαπτισθέντες ὑπ'
αὐτοῦ. Εἶπε δὲ ὁ κύριος. Τίνι οὖν ὁμοιώσω τοὺς
ἀνθρώπους τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ τίνι εἰσὶν ὅμοι-
οι; ὅμοιοί εἰσι παιδίοις τοῖς ἐν ἀγορᾷ καθη-
μένοις, καὶ προσφωνοῦσιν ἀλλήλοις, καὶ λέγου-
σιν. ηὐλήσαμεν ὑμῖν, καὶ οὐκ ὠρχήσασθε, ἐθρη-
νήσαμεν ὑμῖν καὶ οὐκ ἐκλαύσατε. Ἐλήλυθε
γὰρ ἰωάννης ὁ βαπτιστής, μήτε ἄρτον ἐσθίων,
μήτε οἶνον πίνων, καὶ λέγετε, δαιμόνιον ἔχει.

ἐλήλυθεν

ἐλήλυθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐσθίων καὶ πίνων, καὶ λέγετε. ἰδοὺ ἄνθρωπος φάγος καὶ οἰνοπότης, τελωνῶν φίλος καὶ ἁμαρτωλῶν, καὶ ἐδικαιώθη ἡ σοφία ἀπὸ τῶν τέκνων αὐτῆς πάντων. ἠρώτα δέ τις αὐτὸν τῶν φαρισαίων, ἵνα φάγῃ μετ' αὐτοῦ. καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ φαρισαίου ἀνεκλίθη. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἐν τῇ πόλει, ἥτις ἦν ἁμαρτωλὸς, ἐπιγνοῦσα ὅτι ἀνάκειται ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ φαρισαίου, κομίσασα ἀλάβαστρον μύρου, καὶ στᾶσα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀπίσω κλαίουσα, ἤρξατο βρέχειν τοὺς πόδας αὐτοῦ τοῖς δάκρυσι, καὶ ταῖς θριξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμασσε, καὶ κατεφίλει τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἤλειφε τῷ μύρῳ. ἰδὼν δὲ ὁ φαρισαῖος ὁ καλέσας αὐτὸν, εἶπεν ἐν ἑαυτῷ, λέγων. οὗτος εἰ ἦν προφήτης, ἐγίνωσκεν ἂν τίς καὶ ποταπὴ ἡ γυνὴ, ἥτις ἅπτεται αὐτοῦ, ὅτι ἁμαρτωλός ἐστι. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς αὐτόν. Σίμων, ἔχω σοί τι εἰπεῖν. ὁ δ' ἔφη. διδάσκαλε εἰπέ. δύο χρεωφειλέται ἦσαν δανειστῇ τινί, ὁ εἷς ὤφειλε δηνάρια πεντακόσια, ὁ δὲ ἕτερος πεντήκοντα. μὴ ἐχόντων δὲ αὐτῶν ἀποδοῦναι, ἀμφοτέροις ἐχαρίσατο. τίς οὖν αὐτῶν εἰπὲ πλεῖον αὐτὸν ἀγαπήσει; Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Σίμων εἶπεν. ὑπολαμβάνω ὅτι ᾧ τὸ πλεῖον ἐχαρίσατο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ.

Digitized by Google

ὀρθῶς ἔκρινας. καὶ στραφεὶς πρὸς τὴν γυ-
ναῖκα, τῷ σίμωνι ἔφη. βλέπεις ταύτην τὴν
γυναῖκα; εἰσῆλθόν σου εἰς τὴν οἰκίαν, ὕδωρ
ἐπὶ τοὺς πόδας μου οὐκ ἔδωκας, αὕτη δὲ τοῖς
δάκρυσιν ἔβρεξέ μου τοὺς πόδας, καὶ ταῖς θρι-
ξὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς ἐξέμαξε. φίλημά μοι
οὐκ ἔδωκας, αὕτη δὲ ἀφ' ἧς εἰσῆλθον, οὐ διέλι-
πε καταφιλοῦσά μου τοὺς πόδας. ἐλαίῳ τὴν
κεφαλήν μου οὐκ ἤλειψας, αὕτη δὲ μύρῳ ἤ-
λειψέ μου τοὺς πόδας, οὗ χάριν λέγω σοι, ἀφέων-
ται αἱ ἁμαρτίαι αὐτῆς αἱ πολλαί, ὅτι ἠγά-
πησε πολύ. ᾧ δὲ ὀλίγον ἀφίεται, ὀλίγον ἀγα-
πᾷ. εἶπε δὲ αὐτῇ. ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρ-
τίαι. καὶ ἤρξαντο οἱ συνανακείμενοι λέγειν
ἐν ἑαυτοῖς. τίς οὗτός ἐστιν, ὃς καὶ ἁμαρτίας
ἀφίησιν; εἶπε δὲ πρὸς τὴν γυναῖκα. ἡ πίστις
8 σου σέσωκέ σε. πορεύου εἰς εἰρήνην. Καὶ ἐ-
γένετο ἐν τῷ καθεξῆς, καὶ αὐτὸς διώδευε κατὰ
πόλιν καὶ κώμην κηρύσσων καὶ εὐαγγελιζόμε-
νος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ δώδεκα σὺν
αὐτῷ, καὶ γυναῖκές τινες αἳ ἦσαν τεθεραπ-
ευμέναι ἀπὸ πνευμάτων πονηρῶν καὶ ἀ-
σθενειῶν, Μαρία ἡ καλουμένη μαγδαληνή,
ἀφ' ἧς δαιμόνια ἑπτὰ ἐξεληλύθει, καὶ ἰωάν-
να γυνὴ χουζᾶ, ἐπιτρόπου ἡρώδου, καὶ σου-
σάννα, καὶ ἕτεραι πολλαί, αἵτινες διηκόνουν

Digitized by Google

αὐτοῖς ἀπὸ τῶν ὑπαρχόντων αὐταῖς. Συ-
νιόντος δὲ ὄχλου πολλοῦ, καὶ τῶν κατὰ πό-
λιν ἐπιπορευομένων πρὸς αὐτόν, εἶπε διὰ
παραβολῆς. Ἐξῆλθεν ὁ σπείρων τοῦ σπεῖ-
ραι τὸν σπόρον αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σπείρειν αὐ-
τόν, ὃ μὲν ἔπεσε παρὰ τὴν ὁδόν, καὶ κα-
τεπατήθη, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κα-
τέφαγεν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
πέτραν, καὶ φυὲν ἐξηράνθη διὰ τὸ μὴ ἔ-
χειν ἰκμάδα. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐν μέσῳ τῶν
ἀκανθῶν, καὶ συμφυεῖσαι αἱ ἄκανθαι ἀ-
πέπνιξαν αὐτό. καὶ ἕτερον ἔπεσεν ἐπὶ τὴν
γῆν τὴν ἀγαθήν, καὶ φυέν, ἐποίησε καρ-
πὸν ἑκατονταπλασίονα. ταῦτα λέγων ἐφώ-
νει· ὁ ἔχων ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Ἐπηρώ-
των δὲ αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγον-
τες, τίς εἴη ἡ παραβολὴ αὕτη. ὁ δὲ εἶπεν·
ὑμῖν δέδοται γνῶναι τὰ μυστήρια τῆς βασι-
λείας τοῦ θεοῦ, τοῖς δὲ λοιποῖς ἐν παραβο-
λαῖς, ἵνα βλέποντες μὴ βλέπωσι, καὶ ἀκού-
οντες μὴ συνιῶσιν. ἔστι δὲ αὕτη ἡ παραβο-
λή. ὁ σπόρος ἐστὶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οἱ δὲ πα-
ρὰ τὴν ὁδόν, εἰσὶν οἱ ἀκούοντες. εἶτα ἔρχε-
ται ὁ διάβολος, καὶ αἴρει τὸν λόγον ἀ-
πὸ τῆς καρδίας αὐτῶν, ἵνα μὴ πιστεύσαν-
τες σωθῶσιν. οἱ δὲ ἐπὶ τῆς πέτρας, οἳ ὅταν

Digitized by Google

ἀκούσωσι μετὰ χαρᾶς δέχονται τὸν λόγον, καὶ οὗτοι ῥίζαν οὐκ ἔχουσιν, οἳ πρὸς καιρὸν πιστεύουσι, καὶ ἐν καιρῷ πειρασμοῦ ἀφίστανται. τὸ δὲ εἰς τὰς ἀκάνθας πεσὸν, οὗτοί εἰσιν οἱ ἀκούσαντες, καὶ ὑπὸ μεριμνῶν καὶ πλούτου καὶ ἡδονῶν τοῦ βίου πορευόμενοι συμπνίγονται, καὶ οὐ τελεσφοροῦσι. τὸ δὲ ἐν τῇ καλῇ γῇ, οὗτοί εἰσιν, οἵτινες ἐν καρδίᾳ καλῇ καὶ ἀγαθῇ ἀκούσαντες τὸν λόγον κατέχουσι, καὶ καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ. οὐδεὶς δὲ λύχνον ἅψας καλύπτει αὐτὸν σκεύει, ἢ ὑποκάτω κλίνης τίθησιν, ἀλλ' ἐπὶ λυχνίας ἐπιτίθησιν, ἵνα οἱ εἰσπορευόμενοι βλέπωσι τὸ φῶς. οὐ γάρ ἐστι κρυπτὸν, ὃ οὐ φανερὸν γενήσεται, οὐδὲ ἀπόκρυφον, ὃ οὐ γνωσθήσεται, καὶ εἰς φανερὸν ἔλθῃ. βλέπετε οὖν πῶς ἀκούετε. ὃς γὰρ ἐὰν ἔχῃ, δοθήσεται αὐτῷ. καὶ ὃς ἐὰν μὴ ἔχῃ, καὶ ὃ δοκεῖ ἔχειν, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. παρεγένοντο δὲ πρὸς αὐτὸν ἡ μήτηρ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἠδύναντο συντυχεῖν αὐτῷ διὰ τὸν ὄχλον, καὶ ἀπηγγέλη αὐτῷ λεγόντων. Ἡ μήτηρ σου καὶ οἱ ἀδελφοί σου ἑστήκασιν ἔξω, ἰδεῖν σε θέλοντες. ὁ δὲ ἀποκριθεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς. μήτηρ μου καὶ ἀδελφοί μου οὗτοί εἰσιν, οἱ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ ἀκούοντες καὶ ποιοῦντες αὐτόν. Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν,

καὶ αὐ-

καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς πλοῖον, καὶ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. Διέλθωμεν εἰς τὸ πέραν τῆς λίμνης, καὶ ἀνήχθησαν. Πλεόντων δὲ αὐτῶν ἀφύπνωσε, καὶ κατέβη λαῖλαψ ἀνέμου εἰς τὴν λίμνην, καὶ συνεπληροῦντο, καὶ ἐκινδύνευον. Προσελθόντες δὲ διήγειραν αὐτὸν λέγοντες. Ἐπιστάτα, ἐπιστάτα, ἀπολλύμεθα. Ὁ δὲ ἐγερθεὶς ἐπετίμησε τῷ ἀνέμῳ καὶ τῷ κλύδωνι τοῦ ὕδατος, καὶ ἐπαύσαντο, καὶ ἐγένετο γαλήνη. εἶπε δὲ αὐτοῖς. Ποῦ ἐστιν ἡ πίστις ὑμῶν; φοβηθέντες δὲ ἐθαύμαζον λέγοντες πρὸς ἀλλήλους. Τίς ἄρα οὗτός ἐστιν; ὅτι καὶ τοῖς ἀνέμοις ἐπιτάσσει καὶ τῷ ὕδατι, καὶ ὑπακούουσιν αὐτῷ; Καὶ κατέπλευσαν εἰς τὴν χώραν τῶν γαδαρηνῶν, ἥτις ἐστὶν ἀντιπέρα τῆς γαλιλαίας. ἐξελθόντι δὲ αὐτῷ ἐπὶ τὴν γῆν, ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις ἐκ τῆς πόλεως, ὃς εἶχε δαιμόνια ἐκ χρόνων ἱκανῶν. καὶ ἱμάτιον οὐκ ἐνεδιδύσκετο, καὶ ἐν οἰκίᾳ οὐκ ἔμενεν, ἀλλ' ἐν τοῖς μνήμασιν. Ἰδὼν δὲ τὸν Ἰησοῦν καὶ ἀνακράξας προσέπεσεν αὐτῷ, καὶ φωνῇ μεγάλῃ εἶπε. Τί ἐμοὶ καὶ σοὶ Ἰησοῦ υἱὲ τοῦ θεοῦ ὑψίστου; δέομαί σου μή με βασανίσῃς. παρήγγειλε γὰρ τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ ἐξελθεῖν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου. Πολλοῖς γὰρ χρόνοις συνηρπάκει αὐτὸν, καὶ ἐδεσμεῖτο

ἁλύσεσι, καὶ πέδαις φυλασσόμενος, καὶ διαῤῥήσσων τὰ δεσμὰ, ἠλαύνετο ὑπὸ τοῦ δαίμονος εἰς τὰς ἐρήμους. ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων· Τί σοι ἐστὶν ὄνομα; ὁ δὲ εἶπε· λεγεὼν, ὅτι δαιμόνια πολλὰ εἰσῆλθεν εἰς αὐτόν. καὶ παρεκάλει αὐτὸν, ἵνα μὴ ἐπιτάξῃ αὐτοῖς εἰς τὴν ἄβυσσον ἀπελθεῖν. ἦν δὲ ἐκεῖ ἀγέλη χοίρων ἱκανῶν βοσκομένων ἐν τῷ ὄρει. καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, ἵνα ἐπιτρέψῃ αὐτοῖς, εἰς ἐκείνους εἰσελθεῖν, καὶ ἐπέτρεψεν αὐτοῖς. ἐξελθόντα δὲ τὰ δαιμόνια ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, εἰσῆλθεν εἰς τοὺς χοίρους, καὶ ὥρμησεν ἡ ἀγέλη κατὰ τοῦ κρημνοῦ εἰς τὴν λίμνην, καὶ ἀπεπνίγη. ἰδόντες δὲ οἱ βόσκοντες τὸ γεγενημένον, ἔφυγον, καὶ ἀπήγγειλαν εἰς τὴν πόλιν, καὶ εἰς τοὺς ἀγρούς. Ἐξῆλθον δὲ ἰδεῖν τὸ γεγονὸς, καὶ ἦλθον πρὸς τὸν Ἰησοῦν, καὶ εὗρον καθήμενον τὸν ἄνθρωπον ἀφ' οὗ τὰ δαιμόνια ἐξεληλύθει, ἱματισμένον καὶ σωφρονοῦντα, παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἐφοβήθησαν. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτοῖς, καὶ οἱ ἰδόντες πῶς ἐσώθη ὁ δαιμονισθείς, καὶ ἠρώτησαν αὐτὸν, ἅπαν τὸ πλῆθος τῆς περιχώρου τῶν Γαδαρηνῶν, ἀπελθεῖν ἀπ' αὐτῶν, ὅτι φόβῳ μεγάλῳ συνείχοντο. Αὐτὸς δὲ ἐμβὰς εἰς τὸ πλοῖον ὑπέστρεψεν.

ψεν. Ἐδέετο δὲ αὐτοῦ ὁ ἀνὴρ, ἀφ' οὗ ἐξεληλύθει τὰ δαιμόνια, εἶναι σὺν αὐτῷ. ἀπέλυσε δὲ αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, λέγων. ὑπόστρεφε εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ διηγοῦ ὅσα ἐποίησέ σοι ὁ θεός. Καὶ ἀπῆλθε καθ' ὅλην τὴν πόλιν κηρύσσων, ὅσα ἐποίησεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ ὑποστρέψαι τὸν Ἰησοῦν, ἀπεδέξατο αὐτὸν ὁ ὄχλος. ἦσαν γὰρ πάντες προσδοκῶντες αὐτόν. Καὶ ἰδοὺ ἦλθεν ἀνὴρ, ᾧ ὄνομα ἰάειρος, καὶ αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε. καὶ πεσὼν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, παρεκάλει αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ὅτι θυγάτηρ μονογενὴς ἦν αὐτῷ ὡς ἐτῶν δώδεκα, καὶ αὐτὴ ἀπέθνησκεν. ἐν δὲ τῷ ὑπάγειν αὐτὸν, οἱ ὄχλοι συνέπνιγον αὐτόν. Καὶ γυνὴ οὖσα ἐν ῥύσει αἵματος ἀπ' ἐτῶν δώδεκα, ἥτις εἰς ἰατροὺς προσαναλώσασα ὅλον τὸν βίον, οὐκ ἴσχυσεν ὑπ' οὐδενὸς θεραπευθῆναι, προσελθοῦσα ὄπισθεν, ἥψατο τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, καὶ παραχρῆμα ἔστη ἡ ῥύσις τοῦ αἵματος αὐτῆς. Καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. Τίς ὁ ἁψάμενός μου; ἀρνουμένων δὲ πάντων, εἶπεν ὁ Πέτρος καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ. ἐπιστάτα, οἱ ὄχλοι συνέχουσί σε, καὶ ἀποθλίβουσι, καὶ λέγεις; τίς ὁ ἁψάμενός μου. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν.

ἥψατό μου τις. ἐγὼ γὰρ ἔγνων δύναμιν ἐξ-
ελθοῦσαν ἀπ' ἐμοῦ. Ἰδοῦσα δὲ ἡ γυνή, ὅτι
οὐκ ἔλαθε, τρέμουσα ἦλθε, καὶ προσπεσοῦ-
σα αὐτῷ, δι' ἣν αἰτίαν ἥψατο αὐτοῦ, ἀπήγ-
γειλεν αὐτῷ ἐνώπιον παντὸς τοῦ λαοῦ, καὶ ὡς
ἰάθη παραχρῆμα. Ο δὲ εἶπεν αὐτῇ. Θάρ-
σει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. πορεύου
εἰς εἰρήνην. ἔτι αὐτοῦ λαλοῦντος, ἔρχεταί
τις παρὰ τοῦ ἀρχισυναγώγου, λέγων αὐτῷ,
ὅτι τέθνηκεν ἡ θυγάτηρ σου, μὴ σκύλλε τὸν
διδάσκαλον. Ο δὲ Ἰησοῦς ἀκούσας, ἀπεκρί-
θη αὐτῷ λέγων. μὴ φοβοῦ, μόνον πίστευε καὶ
σωθήσεται. ἐλθὼν δὲ εἰς τὴν οἰκίαν, οὐκ ἀφῆ-
κεν εἰσελθεῖν οὐδένα, εἰ μὴ πέτρον καὶ ἰάκω-
βον καὶ ἰωάννην, καὶ τὸν πατέρα τῆς παι-
δὸς καὶ τὴν μητέρα. ἔκλαιον δὲ πάντες καὶ
ἐκόπτοντο αὐτήν. ὁ δὲ εἶπε. μὴ κλαίετε, οὐκ
ἀπέθανεν, ἀλλὰ καθεύδει. καὶ κατεγέλων
αὐτοῦ, εἰδότες, ὅτι ἀπέθανεν. αὐτὸς δὲ ἐκβα-
λὼν ἔξω πάντας, καὶ κρατήσας τῆς χειρὸς
αὐτῆς, ἐφώνησε λέγων. ἡ παῖς ἐγείρου, καὶ ἐ-
πέστρεψε τὸ πνεῦμα αὐτῆς, καὶ ἀνέστη παρα-
χρῆμα. καὶ διέταξεν αὐτῇ δοθῆναι φαγεῖν.
καὶ ἐξέστησαν οἱ γονεῖς αὐτῆς. ὁ δὲ παρήγγει-
λεν αὐτοῖς μηδενὶ εἰπεῖν τὸ γεγονός.

Συγκαλε-

Συγκαλεσάμενος δὲ τοὺς δώδεκα μαθη- 9
τὰς αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δύναμιν καὶ ἐξουσί-
αν ἐπὶ πάντα τὰ δαιμόνια, καὶ νόσους θερα-
πεύειν. καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς κηρύσσειν τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ ἰᾶσθαι τοὺς ἀσθενοῦντας.
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. Μηδὲν αἴρετε εἰς τὴν
ὁδὸν μήτε ῥάβδον, μήτε πήραν, μήτε ἄρτον,
μήτε ἀργύριον, μήτε ἀνὰ δύο χιτῶνας ἔχειν.
καὶ εἰς ἣν ἂν οἰκίαν εἰσέλθητε, ἐκεῖ μένετε,
καὶ ἐκεῖθεν ἐξέρχεσθε. καὶ ὅσοι ἐὰν μὴ δέξων-
ται ὑμᾶς, ἐξερχόμενοι ἀπὸ τῆς πόλεως ἐκεί-
νης, καὶ τὸν κονιορτὸν ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν
ἀποτινάξατε εἰς μαρτύριον ἐπ' αὐτούς. Ἐξερ-
χόμενοι δὲ διήρχοντο κατὰ τὰς κώμας, εὐαγ-
γελιζόμενοι καὶ θεραπεύοντες πανταχοῦ.
Ἤκουσε δὲ ἡρώδης ὁ τετράρχης τὰ γινόμενα
ὑπ' αὐτοῦ πάντα, καὶ διηπόρει διὰ τὸ λέγε-
σθαι ὑπό τινων, ὅτι ἰωάννης ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν,
ὑπό τινων δὲ, ὅτι ἠλίας ἐφάνη, ἄλλων δὲ, ὅτι
προφήτης εἷς τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. καὶ εἶπεν
ἡρώδης. ἰωάννην ἐγὼ ἀπεκεφάλισα. τίς δέ ἐστιν
οὗτος περὶ οὗ ἐγὼ ἀκούω τοιαῦτα. καὶ ἐζήτει
ἰδεῖν αὐτόν. καὶ ὑποστρέψαντες οἱ ἀπόστολοι
διηγήσαντο αὐτῷ ὅσα ἐποίησαν. καὶ παραλα-
βὼν αὐτοὺς, ὑπεχώρησε κατ' ἰδίαν εἰς τόπον
ἔρημον πόλεως καλουμένης Βηθσαϊδά. οἱ δὲ
ὄχλοι

Digitized by Google

ὄχλοι γνόντες, ἠκολούθησαν αὐτῷ· καὶ δεξάμε-
νος αὐτοὺς, ἐλάλει αὐτοῖς περὶ τῆς βασιλείας
τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς χρείαν ἔχοντας θεραπείας
ἰᾶτο. ἡ δὲ ἡμέρα ἤρξατο κλίνειν. προσελθόν-
τες δὲ οἱ δώδεκα, εἶπον αὐτῷ. ἀπόλυσον τὸν ὄ-
χλον, ἵνα ἀπελθόντες εἰς τὰς κύκλῳ κώμας
καὶ τοὺς ἀγροὺς, καταλύσωσι καὶ εὕρωσιν ἐπι-
σιτισμὸν, ὅτι ὧδε ἐν ἐρήμῳ τόπῳ ἐσμέν. εἶπε δὲ
πρὸς αὐτούς. δότε αὐτοῖς ὑμεῖς φαγεῖν. οἱ δὲ
εἶπον. οὐκ εἰσὶν ἡμῖν πλεῖον ἢ πέντε ἄρτοι, καὶ
δύο ἰχθύες, εἰ μή τι πορευθέντες ἡμεῖς ἀγορά-
σωμεν εἰς πάντα τὸν λαὸν τοῦτον βρώματα.
ἦσαν γὰρ ὡσεὶ ἄνδρες πεντακισχίλιοι. εἶπε δὲ
πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. κατακλίνατε αὐ-
τοὺς κλισίας ἀνὰ πεντήκοντα. καὶ ἐποίησαν οὕ-
τως, καὶ κατέκλιναν ἅπαντας. λαβὼν δὲ
τοὺς πέντε ἄρτους, καὶ τοὺς δύο ἰχθύας, ἀνα-
βλέψας εἰς τὸν οὐρανὸν, εὐλόγησεν αὐτοὺς, καὶ
κατέκλασε, καὶ ἐδίδου τοῖς μαθηταῖς πα-
ραθεῖναι τῷ ὄχλῳ. καὶ ἔφαγον, καὶ ἐχορτά-
σθησαν πάντες. καὶ ἤρθη τὸ περισσεῦσαν αὐ-
τοῖς κλασμάτων κόφινοι δώδεκα. Καὶ ἐγένε-
το ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν προσευχόμενον κατα-
μόνας, συνῆσαν αὐτῷ οἱ μαθηταί. καὶ ἐπη-
ρώτησεν αὐτοὺς λέγων. τίνα με λέγουσιν οἱ
ὄχλοι εἶναι; οἱ δὲ ἀποκριθέντες εἶπον. ἰωάννην
τὸν βαπτι-

τὸν βαπτιστήν, ἄλλοι δὲ ἠλίαν, ἄλλοι δὲ, ὅτι προ-
φήτης τις τῶν ἀρχαίων ἀνέστη. εἶπε δὲ αὐτοῖς.
ὑμεῖς δὲ τίνα με λέγετε εἶναι; ἀποκριθεὶς δὲ
πέτρος εἶπε. τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἐπι-
τιμήσας αὐτοῖς, παρήγγειλε μηδενὶ εἰπεῖν τοῦ-
το, εἰπὼν, ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πολλὰ
παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι ἀπὸ τῶν πρε-
σβυτέρων καὶ ἀρχιερέων καὶ γραμματέ-
ων, καὶ ἀποκτανθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέ-
ρᾳ ἐγερθῆναι. ἔλεγε δὲ πρὸς πάντας. εἴ
τις θέλει ὀπίσω μου ἐλθεῖν, ἀπαρνησάσθω
ἑαυτὸν, καὶ ἀράτω τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καθ'
ἡμέραν, καὶ ἀκολουθείτω μοι. ὃς γὰρ ἂν
θέλῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐ-
τήν. ὃς δ' ἂν ἀπολέσῃ τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἕ-
νεκεν ἐμοῦ, οὗτος σώσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφε-
λεῖται ἄνθρωπος κερδήσας τὸν κόσμον ὅλον,
ἑαυτὸν δὲ ἀπολέσας, ἢ ζημιωθείς; ὃς γὰρ
ἂν ἐπαισχυνθῇ με, καὶ τοὺς ἐμοὺς λόγους,
τοῦτον ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐπαισχυνθήσεται,
ὅταν ἔλθῃ ἐν τῇ δόξῃ αὐτοῦ, καὶ τοῦ πατρὸς,
καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων. λέγω δὲ ὑμῖν ἀ-
ληθῶς, εἰσί τινες τῶν ὧδε ἑστηκότων, οἳ οὐ μὴ
γεύσονται θανάτου, ἕως ἂν ἴδωσι τὴν βασι-
λείαν τοῦ θεοῦ. ἐγένετο δὲ μετὰ τοὺς λόγους τούτους
ὡσεὶ ἡμέραι ὀκτὼ, καὶ παραλαβὼν τὸν πέτρον

καὶ ἰωάννην καὶ ἰάκωβον, ἀνέβη εἰς τὸ ὄρος προσεύξασθαι. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ προσεύξασθαι αὐτὸν, τὸ εἶδος τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἕτερον, καὶ ὁ ἱματισμὸς αὐτοῦ λευκὸς ἐξαστράπτων. καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο συνελάλουν αὐτῷ, οἵτινες ἦσαν μωσῆς καὶ ἠλίας· οἱ ὀφθέντες ἐν δόξῃ, ἔλεγον τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἣν ἔμελλε πληροῦν ἐν ἱερουσαλήμ. ὁ δὲ πέτρος καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, ἦσαν βεβαρημένοι ὕπνῳ. διαγρηγορήσαντες δὲ εἶδον τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τοὺς δύο ἄνδρας τοὺς συνεστῶτας αὐτῷ. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαχωρίζεσθαι αὐτοὺς ἀπ' αὐτοῦ, εἶπεν ὁ πέτρος πρὸς τὸν Ιησοῦν. ἐπιστάτα, καλόν ἐστιν ἡμᾶς ὧδε εἶναι, καὶ ποιήσωμεν σκηνὰς τρεῖς, μίαν σοί, καὶ μωσεῖ μίαν, καὶ μίαν ἠλίᾳ, μὴ εἰδὼς ὃ λέγει. ταῦτα δὲ αὐτοῦ λέγοντος, ἐγένετο νεφέλη, καὶ ἐπεσκίασεν αὐτούς. ἐφοβήθησαν δὲ ἐν τῷ ἐκείνους εἰσελθεῖν εἰς τὴν νεφέλην. καὶ φωνὴ ἐγένετο ἐκ τῆς νεφέλης λέγουσα. οὗτός ἐστιν ὁ υἱός μου ὁ ἀγαπητὸς, αὐτοῦ ἀκούετε. καὶ ἐν τῷ γενέσθαι τὴν φωνὴν, εὑρέθη ὁ Ιησοῦς μόνος. καὶ αὐτοὶ ἐσίγησαν, καὶ οὐδενὶ ἀπήγγειλαν ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις οὐδὲν ὧν ἑωράκασιν. Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, κατελθόντων αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ὄρους, συνήντησεν αὐτῷ ὄχλος πολύς. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἀπὸ τοῦ ὄχλου ἀνεβόησε, λέγων, διδάσκαλε, δέομαί σου.

μαί σου, ἐπίβλεψαι ἐπὶ τὸν υἱόν μου, ὅτι μονογενής ἐστί μοι, καὶ ἰδοὺ πνεῦμα λαμβάνει αὐτὸν, καὶ ἐξαίφνης κράζει, καὶ σπαράσσει αὐτὸν μετὰ ἀφροῦ, καὶ μόγις ἀποχωρεῖ ἀπ' αὐτοῦ συντρίβον αὐτόν. καὶ ἐδεήθην τῶν μαθητῶν σου, ἵνα ἐκβάλλωσιν αὐτὸ, καὶ οὐκ ἠδυνήθησαν. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν. ὦ γενεὰ ἄπιστος καὶ διεστραμμένη, ἕως πότε ἔσομαι πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀνέξομαι ὑμῶν; προσάγαγε ὧδε τὸν υἱόν σου. ἔτι δὲ προσερχομένου αὐτοῦ, ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον, καὶ συνεσπάραξεν. ἐπετίμησε δὲ ὁ Ἰησοῦς τῷ πνεύματι τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ ἰάσατο τὸν παῖδα, καὶ ἀπέδωκεν αὐτὸν τῷ πατρὶ αὐτοῦ. ἐξεπλήσσοντο δὲ πάντες ἐπὶ τῇ μεγαλειότητι τοῦ θεοῦ. πάντων δὲ θαυμαζόντων ἐπὶ πᾶσιν οἷς ἐποίησεν, εἶπε πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. θέσθε ὑμεῖς εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν τοὺς λόγους τούτους. ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου μέλλει παραδίδοσθαι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων. οἱ δὲ ἠγνόουν τὸ ῥῆμα τοῦτο, καὶ ἦν παρακεκαλυμμένον ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ αἴσθωνται αὐτό. καὶ ἐφοβοῦντο ἐρωτῆσαι αὐτὸν περὶ τοῦ ῥήματος τούτου. Εἰσῆλθε δὲ διαλογισμὸς ἐν αὐτοῖς, τὸ, τίς ἂν εἴη μείζων αὐτῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἰδὼν τὸν διαλογισμὸν τῆς καρδίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενος παιδίου, ἔστησεν αὐτὸ παρ' ἑαυτῷ, καὶ εἶπεν αὐτοῖς.

ὃς ἐὰν

Digitized by Google

ὃς ἐὰν δέξηται τοῦτο τὸ παιδίον ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐμὲ δέχεται. καὶ ὃς ἐὰν ἐμὲ δέξηται, δέχεται τὸν ἀποστείλαντά με. ὁ γὰρ μικρότερος ἐν πᾶσιν ὑμῖν ὑπάρχων, οὗτος ἔσται μέγας. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰωάννης, εἶπεν. ἐπιστάτα, εἴδομέν τινα ἐπὶ τῷ ὀνόματί σου ἐκβάλλοντα τὰ δαιμόνια, καὶ ἐκωλύσαμεν αὐτὸν, ὅτι οὐκ ἀκολουθεῖ μεθ' ἡμῶν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς. μὴ κωλύετε. ὃς γὰρ οὐκ ἔστι καθ' ὑμῶν, ὑπὲρ ἡμῶν ἐστιν. ἐγένετο δὲ ἐν τῷ συμπληροῦσθαι τὰς ἡμέρας τῆς ἀναλήψεως αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐστήριξε τοῦ πορεύεσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ, καὶ ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸ προσώπου ἑαυτοῦ. καὶ πορευθέντες, εἰσῆλθον εἰς κώμην Σαμαρειτῶν, ὥστε ἑτοιμάσαι αὐτῷ. καὶ οὐκ ἐδέξαντο αὐτὸν, ὅτι τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἦν πορευόμενον εἰς Ἱερουσαλήμ. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης, εἶπον. κύριε, θέλεις εἴπωμεν πῦρ καταβῆναι ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἀναλῶσαι αὐτοὺς, ὡς καὶ Ἠλίας ἐποίησε; στραφεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐπετίμησεν αὐτοῖς, καὶ εἶπεν. οὐκ οἴδατε οἵου πνεύματός ἐστε ὑμεῖς. ὁ γὰρ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε ψυχὰς ἀνθρώπων ἀπολέσαι, ἀλλὰ σῶσαι. καὶ ἐπορεύθησαν εἰς ἑτέραν κώμην. ἐγένετο δὲ πορευομένων αὐτῶν ἐν τῇ

ὁδῷ,

ὁδῷ, εἶπέ τις πρὸς αὐτόν. ἀκολουθήσω σοι ὅπου
ἂν ἀπέρχῃ κύριε. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. αἱ
ἀλώπεκες φωλεοὺς ἔχουσι, καὶ τὰ πετεινὰ
τοῦ οὐρανοῦ κατασκηνώσεις, ὁ δὲ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που, οὐκ ἔχει ποῦ τὴν κεφαλὴν κλίνῃ. εἶπε δὲ
πρὸς ἕτερον. ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ εἶπε. κύριε,
ἐπίτρεψόν μοι ἀπελθόντι πρῶτον θάψαι τὸν
πατέρα μου. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ἄφες τοὺς
νεκροὺς θάψαι τοὺς ἑαυτῶν νεκρούς, σὺ δὲ ἀ-
πελθὼν διάγγελλε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ.
εἶπε δὲ καὶ ἕτερος. ἀκολουθήσω σοι κύριε,
πρῶτον δὲ ἐπίτρεψόν μοι ἀποτάξασθαι τοῖς
εἰς τὸν οἶκόν μου. εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς.
οὐδεὶς ἐπιβαλὼν τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπ' ἄρο-
τρον, καὶ βλέπων εἰς τὰ ὀπίσω, εὔθετός ἐστιν
εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. Μετὰ δὲ ταῦ- 10
τα ἀνέδειξεν ὁ κύριος καὶ ἑτέρους ἑβδομήκον-
τα, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς ἀνὰ δύο πρὸ προσώ-
που αὐτοῦ εἰς πᾶσαν πόλιν καὶ τόπον οὗ ἔμελλεν
αὐτὸς ἔρχεσθαι. ἔλεγεν οὖν πρὸς αὐτούς. ὁ μὲν
θερισμὸς πολύς, οἱ δὲ ἐργάται ὀλίγοι. δεήθητε οὖν
τοῦ κυρίου τοῦ θερισμοῦ, ὅπως ἐκβάλλῃ ἐργάτας
εἰς τὸν θερισμὸν αὐτοῦ. ὑπάγετε, ἰδοὺ ἐγὼ ἀπο-
στέλλω ὑμᾶς, ὡς ἄρνας ἐν μέσῳ λύκων. μὴ βα-
στάζετε βαλάντιον, μὴ πήραν, μηδὲ ὑποδήματα
καὶ μηδένα κατὰ τὴν ὁδὸν ἀσπάσησθε. εἰς ἣν δ' ἂν

οἰκίαν εἰσέρχησθε, πρῶτον λέγετε. εἰρήνη τῷ οἴκῳ
τούτῳ, καὶ ἐὰν μὲν ᾖ ἐκεῖ υἱὸς εἰρήνης, ἐπαναπαύσεται
ἐπ' αὐτὸν ἡ εἰρήνη ὑμῶν. εἰ δὲ μήγε, ἐφ' ὑμᾶς
ἀνακάμψει. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ οἰκίᾳ μένετε ἐσθίον-
τες καὶ πίνοντες τὰ παρ' αὐτῶν. ἄξιος γὰρ ὁ ἐρ-
γάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ ἐστι. μὴ μεταβαίνετε ἐξ
οἰκίας εἰς οἰκίαν. καὶ εἰς ἣν ἂν πόλιν εἰσέρχη-
σθε, καὶ δέχωνται ὑμᾶς, ἐσθίετε τὰ παρατι-
θέμενα ὑμῖν, καὶ θεραπεύετε τοὺς ἐν αὐτῇ
ἀσθενεῖς, καὶ λέγετε αὐτοῖς. ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. εἰς ἣν δ' ἂν πόλιν εἰσέρχη-
σθε, καὶ μὴ δέχωνται ὑμᾶς, ἐξελθόντες εἰς
τὰς πλατείας αὐτῆς, εἴπατε, καὶ τὸν κονιορ-
τὸν, τὸν κολληθέντα ἡμῖν ἐκ τῆς πόλεως ὑμῶν
ἀπομασσόμεθα ὑμῖν. πλὴν τοῦτο γινώσκετε,
ὅτι ἤγγικεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. λέγω
ὑμῖν ὅτι Σοδόμοις ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀνεκτό-
τερον ἔσται, ἢ τῇ πόλει ἐκείνῃ. οὐαί σοι χορα-
ζίν, οὐαί σοι βηθσαϊδά, ὅτι εἰ ἐν τύρῳ καὶ σιδῶ-
νι ἐγένοντο αἱ δυνάμεις, αἱ γενόμεναι ἐν ὑ-
μῖν, πάλαι ἂν ἐν σάκκῳ καὶ σποδῷ καθή-
μεναι, μετενόησαν. πλὴν τύρῳ καὶ σιδῶνι
ἀνεκτότερον ἔσται ἐν τῇ κρίσει, ἢ ὑμῖν. καὶ σὺ
καπερναοὺμ, ἡ ἕως τοῦ οὐρανοῦ ὑψωθεῖσα, ἕως
ᾅδου καταβιβασθήσῃ. ὁ ἀκούων ὑμῶν, ἐμοῦ ἀ-
κούει, καὶ ὁ ἀθετῶν ὑμᾶς, ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ

ἐμὲ ἀθε-

ἐμὲ ἀθετῶν, ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με.
Ὑπέστρεψαν δὲ οἱ ἑβδομήκοντα μετὰ χαρᾶς,
λέγοντες. κύριε, καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσ-
σεται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου. εἶπε δὲ αὐτοῖς. ἐ-
θεώρουν τὸν σατανᾶν ὡς ἀστραπὴν ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ πεσόντα. ἰδοὺ δίδωμι ὑμῖν τὴν ἐξουσίαν
τοῦ πατεῖν ἐπάνω ὄφεων, καὶ σκορπίων, καὶ
ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναμιν τοῦ ἐχθροῦ, καὶ οὐδὲν
ὑμᾶς οὐ μὴ ἀδικήσει. πλὴν ἐν τούτῳ μὴ χαί-
ρετε, ὅτι τὰ πνεύματα ὑμῖν ὑποτάσσεται,
χαίρετε δὲ, ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν ἐγράφη
ἐν τοῖς οὐρανοῖς. Ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἠγαλλιάσατο
τῷ πνεύματι ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν. ἐξομολογοῦ-
μαί σοι πάτερ κύριε τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς, ὅτι
ἀπέκρυψας ταῦτα ἀπὸ σοφῶν καὶ συνετῶν,
καὶ ἀπεκάλυψας αὐτὰ νηπίοις. ναὶ ὁ πα-
τήρ, ὅτι οὕτως ἐγένετο εὐδοκία ἔμπροσθέν σου.
πάντα παρεδόθη μοι ὑπὸ τοῦ πατρός μου, καὶ
οὐδεὶς γινώσκει τίς ἐστιν ὁ υἱὸς, εἰ μὴ ὁ πατήρ, καὶ
τίς ἐστιν ὁ πατὴρ, εἰ μὴ ὁ υἱὸς, καὶ ᾧ ἐὰν βούληται
ὁ υἱὸς ἀποκαλύψαι. Καὶ στραφεὶς πρὸς τοὺς μα-
θητὰς, κατ' ἰδίαν εἶπε. μακάριοι οἱ ὀφθαλ-
μοὶ, οἱ βλέποντες, ἃ ὑμεῖς βλέπετε. λέγω γὰρ
ὑμῖν, ὅτι πολλοὶ προφῆται καὶ βασιλεῖς ἠθέλη-
σαν ἰδεῖν, ἃ ὑμεῖς βλέπετε, καὶ οὐκ εἶδον, καὶ ἀ-
κοῦσαι, ἃ ἀκούετε, καὶ οὐκ ἤκουσαν. Καὶ ἰδοὺ

Digitized by Google

νομικός τις ἀνέστη, ἐκπειράζων αὐτὸν, καὶ λέ-
γων· διδάσκαλε, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κλη-
ρονομήσω; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν· ἐν τῷ νόμῳ τί
γέγραπται; πῶς ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ ἀποκρι-
θεὶς εἶπεν· ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅ-
λης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς
σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δια-
νοίας σου, καὶ τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν.
εἶπε δὲ αὐτῷ· ὀρθῶς ἀπεκρίθης. τοῦτο ποίει, καὶ
ζήσῃ. ὁ δὲ θέλων δικαιοῦν ἑαυτὸν, εἶπε πρὸς
τὸν Ἰησοῦν· καὶ τίς ἐστί μου πλησίον; ὑπολα-
βὼν δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· ἄνθρωπός τις κατέβαι-
νεν ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ εἰς Ἱεριχὼ, καὶ λῃσταῖς πε-
ριέπεσεν, οἳ καὶ ἐκδύσαντες αὐτὸν, καὶ πληγὰς ἐ-
πιθέντες, ἀπῆλθον, ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχά-
νοντα. κατὰ συγκυρίαν δὲ ἱερεύς τις κατέ-
βαινεν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκείνῃ, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἀντι-
παρῆλθεν. ὁμοίως δὲ καὶ λευίτης γενόμενος
κατὰ τὸν τόπον ἐλθὼν, καὶ ἰδὼν, ἀντιπαρῆλ-
θε. Σαμαρείτης δέ τις ὁδεύων ἦλθε κατ' αὐ-
τὸν, καὶ ἰδὼν αὐτὸν, ἐσπλαγχνίσθη, καὶ προσελ-
θὼν κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ, ἐπιχέ-
ων ἔλαιον καὶ οἶνον. ἐπιβιβάσας δὲ αὐτὸν ἐπὶ
τὸ ἴδιον κτῆνος, ἤγαγεν αὐτὸν εἰς πανδοχεῖον,
καὶ ἐπεμελήθη αὐτοῦ. καὶ ἐπὶ τὴν αὔριον ἐξ-
ελθὼν, ἐκβαλὼν δύο δηνάρια ἔδωκε τῷ παν-

δοχεῖ,

δοχεῖ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐπιμελήθητι αὐτοῦ,
καὶ ὅ τι ἂν προσδαπανήσῃς, ἐγὼ ἐν τῷ ἐπανέρ-
χεσθαί με, ἀποδώσω σοι. τίς οὖν τούτων τριῶν
δοκεῖ σοι πλησίον γεγονέναι τοῦ ἐμπεσόντος εἰς
τοὺς λῃστάς; ὁ δὲ εἶπεν. ὁ ποιήσας τὸ ἔλεος μετ'
αὐτοῦ. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. πορεύου, καὶ σὺ
ποίει ὁμοίως. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ πορεύεσθαι αὐ-
τοὺς, καὶ αὐτὸς εἰσῆλθεν εἰς κώμην τινά. γυνὴ
δέ τις, ὀνόματι μάρθα, ὑπεδέξατο αὐ-
τὸν εἰς τὸν οἶκον αὐτῆς. καὶ τῇδε ἦν ἀδελ-
φὴ καλουμένη μαρία, ἣ καὶ παρακαθί-
σασα παρὰ τοὺς πόδας τοῦ Ἰησοῦ, ἤκουε τὸν
λόγον αὐτοῦ. ἡ δὲ μάρθα περιεσπᾶτο πε-
ρὶ πολλὴν διακονίαν. ἐπιστᾶσα δὲ εἶπε. κύ-
ριε, οὐ μέλει σοι, ὅτι ἡ ἀδελφή μου μόνην με
κατέλιπε διακονεῖν; εἰπὲ οὖν αὐτῇ, ἵνα μοι
συναντιλάβηται. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπεν αὐτῇ
ὁ Ἰησοῦς. μάρθα, μάρθα, μεριμνᾷς, καὶ
τυρβάζῃ περὶ πολλά. ἑνὸς δέ ἐστι χρεία. Μα-
ρία δὲ τὴν ἀγαθὴν μερίδα ἐξελέξατο, ἥτις
οὐκ ἀφαιρεθήσεται ἀπ' αὐτῆς. Καὶ ἐ- 11
γένετο ἐν τῷ εἶναι αὐτὸν ἐν τόπῳ τινὶ προ-
σευχόμενον, ὡς ἐπαύσατο, εἶπέ τις τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ πρὸς αὐτόν. κύριε, δίδαξον
ἡμᾶς προσεύχεσθαι, καθὼς καὶ ἰωάννης ἐ-
δίδαξε τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. εἶπε δὲ αὐτοῖς.

ὅταν προσεύχησθε, λέγετε. Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ἁγιασθήτω τὸ ὄνομά σου, ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου, γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δίδου ἡμῖν τὸ καθ' ἡμέραν, καὶ ἄφες ἡμῖν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν. καὶ γὰρ αὐτοὶ ἀφίεμεν παντὶ ὀφείλοντι ἡμῖν. καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. Τίς ἐξ ὑμῶν ἕξει φίλον, καὶ πορεύσεται πρὸς αὐτὸν μεσονυκτίου, καὶ εἴπῃ αὐτῷ. Φίλε, χρῆσόν μοι τρεῖς ἄρτους, ἐπειδὴ φίλος μου παραγένετο ἐξ ὁδοῦ πρός με, καὶ οὐκ ἔχω ὃ παραθήσω αὐτῷ, κἀκεῖνος ἔσωθεν ἀποκριθεὶς εἴπῃ. μή μοι κόπους πάρεχε. ἤδη ἡ θύρα κέκλεισται, καὶ τὰ παιδία μου μετ' ἐμοῦ εἰς τὴν κοίτην εἰσίν. οὐ δύναμαι ἀναστὰς δοῦναί σοι. λέγω ὑμῖν, εἰ καὶ οὐ δώσει αὐτῷ ἀναστάς, διὰ τὸ εἶναι αὐτοῦ φίλον, διά γε τὴν ἀναίδειαν αὐτοῦ ἐγερθεὶς, δώσει αὐτῷ ὅσον χρῄζει. κἀγὼ ὑμῖν λέγω. αἰτεῖτε καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε καὶ εὑρήσετε, κρούετε καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν. πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει, καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει, καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. τίνα δὲ ὑμῶν τὸν πατέρα αἰτήσει ὁ υἱὸς ἄρτον, μὴ λίθον ἐπιδώσει αὐτῷ; εἰ καὶ ἰχθύν, μὴ ἀντὶ ἰχθύος

ὄφιν ἐπιδώσει αὐτῷ; ἢ καὶ ἐὰν αἰτήσῃ ᾠὸν, μὴ ἐπιδώσει αὐτῷ σκορπίον; Εἰ οὖν ὑμεῖς πονηροὶ ὑπάρχοντες, οἴδατε ἀγαθὰ δόματα διδόναι τοῖς τέκνοις ὑμῶν, πόσῳ μᾶλλον ὁ πατὴρ ὁ ἐξ οὐρανοῦ δώσει πνεῦμα ἅγιον τοῖς αἰτοῦσιν αὐτόν. Καὶ ἦν ἐκβάλλων δαιμόνιον, καὶ αὐτὸ ἦν κωφόν. Ἐγένετο δὲ τοῦ δαιμονίου ἐξελθόντος, ἐλάλησεν ὁ κωφὸς, καὶ ἐθαύμασαν οἱ ὄχλοι. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν εἶπον. ἐν βεελζεβοὺλ ἄρχοντι τῶν δαιμονίων ἐκβάλλει τὰ δαιμόνια: ἕτεροι δὲ πειράζοντες, σημεῖον παρ' αὐτοῦ ἐζήτουν ἐξ οὐρανοῦ. αὐτὸς δὲ εἰδὼς αὐτῶν τὰ διανοήματα εἶπεν αὐτοῖς. πᾶσα βασιλεία ἐφ' ἑαυτὴν διαμερισθεῖσα ἐρημοῦται, καὶ οἶκος ἐπὶ οἶκον πίπτει. εἰ δὲ καὶ ὁ σατανᾶς ἐφ' ἑαυτὸν διεμερίσθη, πῶς σταθήσεται ἡ βασιλεία αὐτοῦ; ὅτι λέγετε ἐν βεελζεβοὺλ ἐκβάλλειν με τὰ δαιμόνια. εἰ δὲ ἐγὼ ἐν βεελζεβοὺλ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, οἱ υἱοὶ ὑμῶν ἐν τίνι ἐκβάλλουσι; διὰ τοῦτο κριταὶ ὑμῶν αὐτοὶ ἔσονται. εἰ δὲ ἐν δακτύλῳ θεοῦ ἐκβάλλω τὰ δαιμόνια, ἄρα ἔφθασεν ἐφ' ὑμᾶς ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ὅταν ὁ ἰσχυρὸς καθωπλισμένος φυλάσσῃ τὴν ἑαυτοῦ αὐλὴν, ἐν εἰρήνῃ ἐστὶ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ. ἐπὰν δὲ ὁ ἰσχυρότερος αὐτοῦ ἐπελθὼν νικήσῃ αὐτὸν, τὴν πανοπλίαν αὐτοῦ αἴρει, ἐφ' ᾗ ἐπε-

πεποίθει, καὶ τὰ σκῦλα αὐτοῦ διαδίδωσιν. ὁ
μὴ ὢν μετ' ἐμοῦ, καθ' ἐμοῦ ἐστιν, καὶ ὁ μὴ συ-
νάγων μετ' ἐμοῦ, σκορπίζει. ὅταν τὸ ἀκάθαρ-
τον πνεῦμα ἐξέλθῃ ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου, διέ-
ρχεται δι' ἀνύδρων τόπων, ζητοῦν ἀνάπαυ-
σιν, καὶ μὴ εὑρίσκον, λέγει. ὑποστρέψω εἰς
τὸν οἶκόν μου, ὅθεν ἐξῆλθον. καὶ ἐλθὸν, εὑ-
ρίσκει σεσαρωμένον καὶ κεκοσμημένον.
τότε πορεύεται, καὶ παραλαμβάνει ἑπτὰ ἕ-
τερα πνεύματα πονηρότερα ἑαυτοῦ, καὶ εἰ-
σελθόντα κατοικεῖ ἐκεῖ. καὶ γίνεται τὰ ἔ-
σχατα τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου χείρονα τῶν πρώ-
των. Ἐγένετο δὲ ἐν τῷ λέγειν αὐτὸν ταῦτα,
ἐπάρασά τις γυνὴ φωνὴν ἐκ τοῦ ὄχλου, εἶ-
πεν αὐτῷ. μακαρία ἡ κοιλία ἡ βαστάσα-
σά σε, καὶ μαστοὶ οὓς ἐθήλασας. αὐτὸς δὲ εἶ-
πε. μενοῦνγε, μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ, καὶ φυλάσσοντες αὐτόν. τῶν
δὲ ὄχλων ἐπαθροιζομένων, ἤρξατο λέγειν.
ἡ γενεὰ αὕτη πονηρά ἐστι, σημεῖον ζητεῖ, καὶ ση-
μεῖον οὐ δοθήσεται αὐτῇ, εἰ μὴ τὸ σημεῖον ἰωνᾶ τοῦ
προφήτου. καθὼς γὰρ ἐγένετο ἰωνᾶς σημεῖον
τοῖς νινευίταις, οὕτως ἔσται καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που τῇ γενεᾷ ταύτῃ. βασίλισσα νότου ἐγερθή-
σεται ἐν τῇ κρίσει μετὰ τῶν ἀνδρῶν τῆς γενεᾶς
ταύτης, καὶ κατακρινεῖ αὐτοὺς, ὅτι ἦλθεν ἐκ
τῶν περά-

τῶν περάτων τῆς γῆς ἀκοῦσαι τὴν σοφίαν Σο-
λομῶνος, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Σολομῶνος ὧδε.
ἄνδρες Νινευῖται ἀναστήσονται ἐν τῇ κρίσει με-
τὰ τῆς γενεᾶς ταύτης, καὶ κατακρινοῦ-
σιν αὐτήν, ὅτι μετενόησαν εἰς τὸ κήρυγμα Ἰω-
νᾶ, καὶ ἰδοὺ πλεῖον Ἰωνᾶ ὧδε. Οὐδεὶς δὲ λύ-
χνον ἅψας εἰς κρυπτὸν τίθησιν, οὐδὲ ὑπὸ τὸν
μόδιον, ἀλλ' ἐπὶ τὴν λυχνίαν, ἵνα οἱ εἰσπο-
ρευόμενοι, τὸ φῶς βλέπωσιν. Ὁ λύχνος τοῦ
σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός. ὅταν οὖν ὁ ὀφθαλ
μός σου ἁπλοῦς ᾖ, καὶ ὅλον τὸ σῶμά σου φω-
τεινόν ἐστι. ἐπὰν δὲ πονηρὸς ᾖ, καὶ τὸ σώ-
μά σου σκοτεινόν ἐστι. σκόπει οὖν, μὴ τὸ φῶς
τὸ ἐν σοί, σκότος ἐστίν. Εἰ οὖν τὸ σῶμά σου ὅ-
λον φωτεινόν, μὴ ἔχον τι μέρος σκοτεινόν,
ἔσται φωτεινὸν ὅλον, ὡς ὅταν ὁ λύχνος τῇ ἀ-
στραπῇ φωτίζῃ σε. Ἐν δὲ τῷ λαλῆσαι, ἠρώ-
τα αὐτὸν Φαρισαῖός τις, ὅπως ἀριστήσῃ παρ'
αὐτῷ. εἰσελθὼν δὲ ἀνέπεσεν. Ὁ δὲ Φαρισαῖ-
ος ἰδὼν ἐθαύμασεν, ὅτι οὐ πρῶτον ἐβαπτί-
σθη πρὸ τοῦ ἀρίστου. Εἶπε δὲ ὁ κύριος πρὸς αὐ-
τόν. Νῦν ὑμεῖς οἱ Φαρισαῖοι τὸ ἔξωθεν τοῦ
ποτηρίου, καὶ τοῦ πίνακος καθαρίζετε, τὸ δὲ
ἔσωθεν ὑμῶν γέμει ἁρπαγῆς καὶ πονηρί-
ας. ἄφρονες. οὐχ ὁ ποιήσας τὸ ἔξωθεν, καὶ
τὸ ἔσωθεν ἐποίησε; Πλὴν τὰ ἐνόντα δότε

ἐλεημοσύνην, καὶ ἰδοὺ πάντα καθαρὰ ὑμῖν ἐστιν. ἀλλ' οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρισαίοις, ὅτι ἀποδεκατοῦτε τὸ ἡδύοσμον, καὶ τὸ πήγανον, καὶ πᾶν λάχανον, καὶ παρέρχεσθε τὴν κρίσιν, καὶ τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ. ταῦτα ἔδει ποιῆσαι, κἀκεῖνα μὴ ἀφιέναι. οὐαὶ ὑμῖν τοῖς φαρισαίοις, ὅτι ἀγαπᾶτε τὴν πρωτοκαθεδρίαν ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ τοὺς ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς. οὐαὶ ὑμῖν γραμματεῖς καὶ φαρισαῖοι ὑποκριταί, ὅτι ἐστὲ ὡς τὰ μνημεῖα τὰ ἄδηλα, καὶ οἱ ἄνθρωποι περιπατοῦντες ἐπάνω οὐκ οἴδασιν. Ἀποκριθεὶς δέ τις τῶν νομικῶν, λέγει αὐτῷ. διδάσκαλε, ταῦτα λέγων καὶ ἡμᾶς ὑβρίζεις. ὁ δὲ εἶπε. καὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς οὐαί, ὅτι φορτίζετε τοὺς ἀνθρώπους φορτία δυσβάστακτα, καὶ αὐτοὶ ἑνὶ τῶν δακτύλων ὑμῶν οὐ προσψαύετε τοῖς φορτίοις. οὐαὶ ὑμῖν, ὅτι οἰκοδομεῖτε τὰ μνημεῖα τῶν προφητῶν, οἱ δὲ πατέρες ὑμῶν ἀπέκτειναν αὐτούς. ἄρα μαρτυρεῖτε καὶ συνευδοκεῖτε τοῖς ἔργοις τῶν πατέρων ὑμῶν, ὅτι αὐτοὶ μὲν ἀπέκτειναν αὐτούς, ὑμεῖς δὲ οἰκοδομεῖτε αὐτῶν τὰ μνημεῖα. διὰ τοῦτο καὶ ἡ σοφία τοῦ θεοῦ εἶπεν. ἀποστελῶ εἰς αὐτοὺς προφήτας καὶ ἀποστόλους, καὶ ἐξ αὐτῶν ἀποκτενοῦσι καὶ διώξουσιν, ἵνα ἐκζητη-

θῇ τὸ

θῇ τὸ αἷμα πάντων τῶν προφητῶν, τὸ ἐκ-
χυνόμενον ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, ἀπὸ τῆς
γενεᾶς ταύτης, ἀπὸ τοῦ αἵματος ἄβελ, ἕως
τοῦ αἵματος ζαχαρίου, τοῦ ἀπολομένου με-
ταξὺ τοῦ θυσιαστηρίου καὶ τοῦ οἴκου. Ναὶ λέγω ὑ-
μῖν, ἐκζητηθήσεται ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. οὐ-
αὶ ὑμῖν τοῖς νομικοῖς, ὅτι ἤρατε τὴν κλεῖδα
τῆς γνώσεως, αὐτοὶ οὐκ εἰσήλθετε, καὶ τοὺς εἰσερ-
χομένους ἐκωλύσατε. Λέγοντος δὲ αὐτοῦ ταῦ-
τα πρὸς αὐτούς, ἤρξαντο οἱ νομικοὶ καὶ οἱ φα-
ρισαῖοι δεινῶς ἐνέχειν, καὶ ἀποστοματίζειν αὐτὸν
περὶ πλειόνων, ἐνεδρεύοντες αὐτόν, ζητοῦντες
θηρεῦσαί τι ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ἵνα κατη-
γορήσωσιν αὐτοῦ. Ἐν οἷς ἐπισυναχθεισῶν ΙΖ
τῶν μυριάδων τοῦ ὄχλου, ὥστε καταπατεῖν
ἀλλήλους, ἤρξατο λέγειν πρὸς τοὺς μαθητὰς
αὐτοῦ· πρῶτον, προσέχετε ἑαυτοῖς ἀπὸ τῆς ζύ-
μης τῶν φαρισαίων ἥτις ἐστὶν ὑπόκρισις. οὐ-
δὲν δὲ συγκεκαλυμμένον ἐστίν, ὃ οὐκ ἀποκαλυ-
φθήσεται, καὶ κρυπτὸν ὃ οὐ γνωσθήσεται. ἀνθ' ὧν
ὅσα ἐν τῇ σκοτίᾳ εἴπατε, ἐν τῷ φωτὶ ἀκουσθή-
σεται, καὶ ὃ πρὸς τὸ οὖς ἐλαλήσατε ἐν τοῖς τα-
μείοις, κηρυχθήσεται ἐπὶ τῶν δωμάτων. λέ-
γω δὲ ὑμῖν τοῖς φίλοις μου, μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ
τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, καὶ μετὰ ταῦτα
μὴ ἐχόντων περισσότερόν τι ποιῆσαι. ὑπο-
δείξω

δείξω δὲ ὑμῖν τίνα φοβηθῆτε. φοβήθητε τὸν
μετὰ τὸ ἀποκτεῖναι ἐξουσίαν ἔχοντα ἐμβαλεῖν
εἰς τὴν γέενναν. ναὶ λέγω ὑμῖν, τοῦτον φοβήθη-
τε. οὐχὶ πέντε στρουθία πωλεῖται ἀσσαρίων δύο,
καὶ ἓν ἐξ αὐτῶν οὐκ ἔστιν ἐπιλελησμένον ἐνώ-
πιον τοῦ θεοῦ. ἀλλὰ καὶ αἱ τρίχες τῆς κεφα-
λῆς ὑμῶν πᾶσαι ἠρίθμηνται. μὴ οὖν φοβεῖσθε.
πολλῶν στρουθίων διαφέρετε. λέγω δὲ ὑμῖν, πᾶς
ὃς ἂν ὁμολογήσῃ ἐν ἐμοὶ ἔμπροσθεν τῶν ἀν-
θρώπων, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ὁμολογήσει ἐν
αὐτῷ ἔμπροσθεν τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. ὁ δὲ ἀρ-
νησάμενός με ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ἀπαρ-
νηθήσεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ. καὶ
πᾶς ὃς ἐρεῖ λόγον εἰς τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀ-
φεθήσεται αὐτῷ, τῷ δὲ εἰς τὸ ἅγιον πνεῦμα
βλασφημήσαντι, οὐκ ἀφεθήσεται. ὅταν δὲ
προσφέρωσιν ὑμᾶς ἐπὶ τὰς συναγωγὰς καὶ
τὰς ἀρχὰς, καὶ τὰς ἐξουσίας, μὴ μεριμνᾶτε,
πῶς ἢ τί ἀπολογήσησθε, ἢ τί εἴπητε. τὸ γὰρ ἅγι-
ον πνεῦμα διδάξει ὑμᾶς ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ,
ἃ δεῖ εἰπεῖν. εἶπε δέ τις αὐτῷ ἐκ τοῦ ὄχλου.
διδάσκαλε εἰπὲ τῷ ἀδελφῷ μου μερίσασθαι
μετ' ἐμοῦ τὴν κληρονομίαν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ.
ἄνθρωπε, τίς με κατέστησε δικαστὴν ἢ μεριστὴν
ἐφ' ὑμᾶς. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς. ὁρᾶτε καὶ
φυλάσσεσθε ἀπὸ τῆς πλεονεξίας, ὅτι οὐκ ἐν

τὸ περισσεύειν τινὶ ἡ ζωὴ αὐτοῦ ἐστιν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Εἶπε δὲ παραβολὴν πρὸς αὐτοὺς, λέγων. Ἀνθρώπου τινὸς πλουσίου εὐφόρησεν ἡ χώρα, καὶ διελογίζετο ἐν ἑαυτῷ, λέγων. τί ποιήσω, ὅτι οὐκ ἔχω ποῦ συνάξω τοὺς καρπούς μου; καὶ εἶπε, τοῦτο ποιήσω. καθελῶ μου τὰς ἀποθήκας, καὶ μείζονας οἰκοδομήσω, καὶ συνάξω ἐκεῖ πάντα τὰ γεννήματά μου, καὶ τὰ ἀγαθά μου, καὶ ἐρῶ τῇ ψυχῇ μου. ψυχὴ ἔχεις πολλὰ ἀγαθὰ κείμενα εἰς ἔτη πολλά. ἀναπαύου, φάγε, πίε, εὐφραίνου: εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ θεός. ἄφρων, ταύτῃ τῇ νυκτὶ τὴν ψυχήν σου ἀπαιτοῦσιν ἀπὸ σοῦ; ἃ δὲ ἡτοίμασας, τίνι ἔσται; οὕτως ὁ θησαυρίζων ἑαυτῷ, καὶ μὴ εἰς θεὸν πλουτῶν. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο ὑμῖν λέγω, μὴ μεριμνᾶτε τῇ ψυχῇ ὑμῶν τί φάγητε, μηδὲ τῷ σώματι, τί ἐνδύσησθε. ἡ ψυχὴ πλεῖόν ἐστι τῆς τροφῆς, καὶ τὸ σῶμα τοῦ ἐνδύματος. κατανοήσατε τοὺς κόρακας, ὅτι οὐ σπείρουσιν οὐδὲ θερίζουσιν, οἷς οὐκ ἔστι ταμεῖον, οὐδὲ ἀποθήκη, καὶ ὁ θεὸς τρέφει αὐτούς: πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς διαφέρετε τῶν πετεινῶν; τίς δὲ ἐξ ὑμῶν μεριμνῶν δύναται προσθεῖναι ἐπὶ τὴν ἡλικίαν αὐτοῦ πῆχυν ἕνα; Εἰ οὖν οὔτε ἐλάχιστον δύνασθε, τί περὶ τῶν λοι-

πῶν

Digitized by Google

τῶν μεριμνᾶτε; Κατανοήσατε τὰ κρίνα πῶς
αὐξάνει. οὐ κοπιᾷ, οὐδὲ νήθει. λέγω δὲ ὑμῖν. οὐδὲ
σολομὼν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλετο
ὡς ἓν τούτων. εἰ δὲ τὸν χόρτον ἐν τῷ ἀγρῷ σήμε-
ρον ὄντα, καὶ αὔριον εἰς κλίβανον βαλλόμενον
ὁ θεὸς οὕτως ἀμφιέννυσι, πόσῳ μᾶλλον ὑμᾶς
ὀλιγόπιστοι; Καὶ ὑμεῖς μὴ ζητεῖτε τί φάγητε,
ἢ τί πίητε, καὶ μὴ μετεωρίζεσθε. ταῦτα γὰρ
ζ πάντα τὰ ἔθνη τοῦ κόσμου ἐπιζητεῖ. ὑμῶν δὲ
ὁ πατὴρ οἶδεν ὅτι χρῄζετε τούτων. πλὴν ζητεῖ-
τε τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ ταῦτα πάντα
προστεθήσεται ὑμῖν. Μὴ φοβοῦ τὸ μικρὸν ποί-
μνιον, ὅτι εὐδόκησεν ὁ πατὴρ ὑμῶν δοῦναι ὑ-
μῖν τὴν βασιλείαν. πωλήσατε τὰ ὑπάρχον-
τα ὑμῶν, καὶ δότε ἐλεημοσύνην. ποιήσατε
ἑαυτοῖς βαλάντια μὴ παλαιούμενα, θησαυ-
ρὸν ἀνέκλειπτον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅπου κλέπτης
οὐκ ἐγγίζει, οὐδὲ σὴς διαφθείρει. ὅπου γάρ ἐστιν ὁ
θησαυρὸς ὑμῶν, ἐκεῖ καὶ ἡ καρδία ὑμῶν ἔσται.
ἔστωσαν ὑμῶν αἱ ὀσφύες περιεζωσμέναι, καὶ
οἱ λύχνοι καιόμενοι, καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώ-
ποις προσδεχομένοις τὸν κύριον αὐτῶν, πότε
ἀναλύσει ἐκ τῶν γάμων, ἵνα ἐλθόντος καὶ κρού-
σαντος, εὐθέως ἀνοίξωσιν αὐτῷ. Μακάριοι οἱ
δοῦλοι ἐκεῖνοι, οὓς ἐλθὼν ὁ κύριος εὑρήσει γρη-
γοροῦντας. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι περιζώσεται

καὶ

Digitized by Google

σεται, καὶ ἀνακλινεῖ αὐτούς, καὶ παρελθὼν διακο-
νήσει αὐτοῖς. καὶ ἐὰν ἔλθῃ ἐν τῇ δευτέρᾳ φυ-
λακῇ, καὶ ἐν τῇ τρίτῃ φυλακῇ ἔλθῃ, καὶ εὕ-
ρῃ οὕτως, μακάριοί εἰσιν οἱ δοῦλοι ἐκεῖνοι.
Τοῦτο δὲ γινώσκετε, ὅτι εἰ ᾔδει ὁ οἰκοδεσπότης
ποίᾳ ὥρᾳ ὁ κλέπτης ἔρχεται, ἐγρηγόρησεν ἄν,
καὶ οὐκ ἂν ἀφῆκε διορυγῆναι τὸν οἶκον αὐτοῦ.
Καὶ ὑμεῖς οὖν γίνεσθε ἕτοιμοι, ὅτι ᾗ ὥρᾳ οὐ δο-
κεῖτε ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται. Εἶπε δὲ αὐτῷ
ὁ Πέτρος. Κύριε, πρὸς ἡμᾶς τὴν παραβολὴν
ταύτην λέγεις, ἢ καὶ πρὸς πάντας; Εἶπε δὲ ὁ
κύριος. Τίς ἄρα ἐστὶν ὁ πιστὸς οἰκονόμος καὶ
φρόνιμος, ὃν καταστήσει ὁ κύριος ἐπὶ τῆς θερα-
πείας αὐτοῦ, τοῦ διδόναι ἐν καιρῷ τὸ σιτομέ-
τριον; Μακάριος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ὃν, ἐλθὼν
ὁ κύριος αὐτοῦ, εὑρήσει ποιοῦντα οὕτως. ἀληθῶς
λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐπὶ πᾶσι τοῖς ὑπάρχουσιν αὐ-
τοῦ καταστήσει αὐτόν. Ἐὰν δὲ εἴπῃ ὁ δοῦλος
ἐκεῖνος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, χρονίζει μου ὁ κύ-
ριος ἔρχεσθαι, καὶ ἄρξηται τύπτειν τοὺς παῖ-
δας καὶ τὰς παιδίσκας, ἐσθίειν τε καὶ πίνειν
καὶ μεθύσκεσθαι, ἥξει ὁ κύριος τοῦ δούλου ἐκείνου
ἐν ἡμέρᾳ ᾗ οὐ προσδοκᾷ, καὶ ἐν ὥρᾳ ᾗ οὐ γι-
νώσκει, καὶ διχοτομήσει αὐτόν, καὶ τὸ μέρος
αὐτοῦ μετὰ τῶν ἀπίστων θήσει. ἐκεῖνος δὲ ὁ δοῦ-
λος ὁ γνοὺς τὸ θέλημα τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, καὶ μὴ
ἑτοιμά-

ἑτοιμάσας, μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς. ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ, καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτήσουσιν αὐτόν. πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῇ; δοκεῖτε; ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ, καὶ δύο ἐπὶ τρισὶ. διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ, καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρὶ, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρὶ, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς. ἔλεγε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις. ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε, ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως, καὶ ὅταν νότον πνέοντα, λέγετε, ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γίνεται. ὑποκριταὶ, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; ὡς γὰρ ὑπάγεις μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήπο-

κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κρι-
τής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ
σε βάλῃ εἰς φυλακήν. λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθῃς
ἐκεῖθεν ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.

Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀ- 13
παγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν γαλιλαίων,
ὧν τὸ αἷμα πιλᾶτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυ-
σιῶν αὐτῶν. καὶ ἀποκριθεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶ-
πεν αὐτοῖς. Δοκεῖτε, ὅτι οἱ γαλιλαῖοι οὗτοι
ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς γαλιλαίους
ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; οὐχὶ λέγω
ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε πάντες ὡσαύ-
τως ἀπολεῖσθε. ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτὼ, ἐφ'
οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ σιλωὰμ, καὶ ἀ-
πέκτεινεν αὐτούς· δοκεῖτε, ὅτι οὗτοι ὀφειλέ-
ται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τοὺς
κατοικοῦντας ἐν ἱερουσαλήμ; οὐχὶ λέγω ὑμῖν,
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε πάντες ὁμοίως ἀπο-
λεῖσθε. ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν.
συκῆν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυ-
τευμένην, καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ,
καὶ οὐχ εὗρεν. εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν.
ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ
συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω. ἔκκοψον αὐ-
τήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ; ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς, λέγει αὐτῷ. Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ

τοῦτο

Digitized by Google

τοῦτο τὸ ἔτος ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτήν, καὶ βάλω κοπρίαν, κἂν μὲν ποιήσῃ καρπόν, εἰ δὲ μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν. Ἦν δὲ διδάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββασι. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθενείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτώ, καὶ ἦν συγκύπτουσα καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές. ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε, καὶ εἶπεν αὐτῇ· γύναι, ἀπολέλυσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας σου. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ παραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν θεόν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἀγανακτῶν, ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε τῷ ὄχλῳ. ἓξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζεσθαι. ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε, καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη οὖν αὐτῷ ὁ κύριος, καὶ εἶπεν. ὑποκριτά, ἕκαστος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ, ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν ποτίζει; ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη, οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου; καὶ ταῦτα λέγοντος αὐτοῦ κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ. καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐνδόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ᾽ αὐτοῦ. Ἔλεγε δέ.

Digitized by Google

τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁ-
μοιώσω αὐτήν; ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως,
ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ,
καὶ ηὔξησε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ
τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς
κλάδοις αὐτοῦ. καὶ πάλιν εἶπε. τίνι ὁμοιώσω
τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν λα-
βοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία,
ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. καὶ διεπορεύετο κατὰ
πόλεις καὶ κώμας, διδάσκων, καὶ πορείαν
ποιούμενος εἰς ἱερουσαλήμ. εἶπε δέ τις αὐτῷ.
κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ εἶπε πρὸς
αὐτούς. ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς
πύλης, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰ-
σελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. ἀφ᾽ οὗ ἂν ἐγερθῇ
ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν,
καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι, καὶ κρούειν τὴν θύ-
ραν, λέγοντες, κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ
ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν
ἐστέ. τότε ἄρξεσθε λέγειν. ἐφάγομεν ἐνώπιόν
σου, καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡ-
μῶν ἐδίδαξας. καὶ ἐρεῖ. λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα
ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. ἀπόστητε ἀπ᾽ ἐμοῦ πάντες οἱ ἐρ-
γάται τῆς ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ
ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε ἀβρα-
ὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προ-

φήτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκ-
βαλλομένους ἔξω. καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν
καὶ δυσμῶν καὶ βοῤῥᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνα-
κλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἰδοὺ
εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἳ
ἔσονται ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν
τινες φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ. ἔξελθε καὶ
πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖ-
ναι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. πορευθέντες εἴπατε
τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ. ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμό-
νια, καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ
τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. πλὴν δεῖ με σήμερον
καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ
ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω ἱερουσα-
λήμ. ἱερουσαλήμ, ἱερουσαλήμ, ἡ ἀποκτείνουσα
τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλ-
μένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπι-
συνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυ-
τῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελή-
σατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος.
λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μή με ἴδητε ἕως ἂν ἥξῃ ὅτε
εἴπητε, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
14 κυρίου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς
οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν φαρισαίων σαβ-
βάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρα-
τηρούμενοι αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν

ὑδρωπι-

ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ φα-
ρισαίους, λέγων. εἰ ἔξεστιν ἐν τῷ σαββάτῳ θε-
ραπεύειν; οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβό-
μενος ἰάσατο αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσε. καὶ ἀ-
ποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπε. τίνος ὑμῶν ὄ-
νος ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται καὶ οὐκ εὐ-
θέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαβ-
βάτου; καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐ-
τῷ πρὸς ταῦτα. ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλη-
μένους παραβολὴν ἐπέχων, πῶς τὰς πρω-
τοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς.
ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κα-
τακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐν-
τιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ᾽ αὐτοῦ,
καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας, ἐρεῖ σοι,
δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετ᾽ αἰσχύ-
νης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ἀλλ᾽ ὅταν
κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον
τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε, εἴπῃ
σοι, φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον. τότε ἔ-
σται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων
σοι, ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσε-
ται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.
ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτὸν, ὅταν
ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φί-

λους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς
συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους, μή
ποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γένη-
ταί σοι ἀνταπόδομα. ἀλλ' ὅταν ποιῇς δο-
χὴν, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυ-
φλοὺς, καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀν-
ταποδοῦναί σοι. ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν
τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. ἀκούσας δέ τις τῶν
συνανακειμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ. μακά-
ριος ὃς φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.
Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ. ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖ-
πνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς. καὶ ἀπέστειλε
τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου, εἰπεῖν τοῖς
κεκλημένοις, ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάν-
τα. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάν-
τες. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ. ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ
ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν, καὶ ἰδεῖν αὐτόν. ἐρω-
τῶ σε, ἔχω με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶ-
πε, ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύο-
μαι δοκιμάσαι αὐτά. ἐρωτῶ σε ἔχω με
παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπε. γυναῖκα ἔ-
γημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ
παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ἀπήγγειλε
τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκο-
δεσπότης, εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ. ἔξελθε τα-
χέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως,

καὶ τοὺς

καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀναπήρους, καὶ χωλοὺς,
καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δοῦ-
λος· Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι
τόπος ἐστί. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον·
Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀ-
νάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου.
λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεί-
νων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δεί-
πνου. πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλε-
κτοί. Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοί,
καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς. εἴ τις ἔρχεται
πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ
τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα,
καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφὰς, ἔτι δὲ
καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναταί μου μα-
θητὴς εἶναι. καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐ-
τοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου
εἶναι μαθητής. τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων
πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας
ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ εἰς ἀπαρ-
τισμόν; ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον,
καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεω-
ροῦντες ἄρξωνται ἐμπαίζειν αὐτῷ, λέγοντες,
Ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ
ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. Ἢ τίς βασιλεὺς πορευό-
μενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον,

οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται, εἰ δυνατός
ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴ-
κοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; εἰ δὲ μή
γε, ἔτι αὐτοῦ πόῤῥω ὄντος, πρεσβείαν ἀποστείλας
ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑ-
μῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ
ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής.
Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν
τίνι ἀρτυθήσεται; οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρί-
αν εὔθετόν ἐστιν. ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων
15 ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες
αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτω-
λοὶ ἀκούειν αὐτοῦ. καὶ διεγόγγυζον οἱ φαρι-
σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, ὅτι οὗτος
ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται, καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.
εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην,
λέγων. τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν
πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ κα-
ταλείπει τὰ ἐννενηκονταεννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὕρῃ αὐ-
τό; καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυ-
τοῦ χαίρων, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ
τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς.
συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ
ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται
ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι,
ἢ ἐπὶ ἐννενη-

Digitized by Google

ἢ ἐπὶ ἐννενήκοντα ἐννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρεί-
αν ἔχουσιν μετανοίας. Ἢ τίς γυνὴ δραχμὰς
ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐ-
χὶ ἅπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζη-
τεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὕροι. καὶ εὑροῦσα συγ-
καλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας,
λέγουσα. συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχ-
μὴν, ἣν ἀπώλεσα. οὕτως λέγω ὑμῖν, χα-
ρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐ-
πὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. εἶπε δέ.
Ἄνθρωπός τις εἶχε δύο υἱοὺς, καὶ εἶπεν ὁ νεώ-
τερος αὐτῶν τῷ πατρί. πάτερ δός μοι τὸ
ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν
αὐτοῖς τὸν βίον καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας
συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς, ἀπεδή-
μησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρ-
πισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. δαπα-
νήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυ-
ρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρ-
ξατο ὑστερεῖσθαι, καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ
τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης. καὶ ἔπεμ-
ψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοί-
ρους. καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν
αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων, ὧν ἤσθιον οἱ χοῖ-
ροι. καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ

ἑτοιμάσας, μηδὲ ποιήσας πρὸς τὸ θέλημα
αὐτοῦ, δαρήσεται πολλάς· ὁ δὲ μὴ γνοὺς, ποιήσας
δὲ ἄξια πληγῶν, δαρήσεται ὀλίγας. παντὶ δὲ
ᾧ ἐδόθη πολὺ, πολὺ ζητηθήσεται παρ' αὐτοῦ,
καὶ ᾧ παρέθεντο πολὺ, περισσότερον αἰτή-
σουσιν αὐτόν. πῦρ ἦλθον βαλεῖν εἰς τὴν γῆν,
καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη; βάπτισμα δὲ ἔ-
χω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ
τελεσθῇ; δοκεῖτε, ὅτι εἰρήνην παρεγενόμην
δοῦναι ἐν τῇ γῇ; οὐχὶ λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ δια-
μερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν
οἴκῳ ἑνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ, καὶ
δύο ἐπὶ τρισί. διαμερισθήσεται πατὴρ ἐφ' υἱῷ,
καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρὶ, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ, καὶ θυγά-
τηρ ἐπὶ μητρὶ, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐ-
τῆς, καὶ νύμφη ἐπὶ τῇ πενθερᾷ αὐτῆς. ἔλε-
γε δὲ καὶ τοῖς ὄχλοις· ὅταν ἴδητε τὴν νεφέλην
ἀνατέλλουσαν ἀπὸ δυσμῶν, εὐθέως λέγετε,
ὄμβρος ἔρχεται, καὶ γίνεται οὕτως, καὶ ὅταν νότον
πνέοντα, λέγετε, ὅτι καύσων ἔσται, καὶ γί-
νεται. ὑποκριταὶ, τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καὶ
τοῦ οὐρανοῦ οἴδατε δοκιμάζειν, τὸν δὲ καιρὸν
τοῦτον πῶς οὐ δοκιμάζετε; τί δὲ καὶ ἀφ' ἑαυ-
τῶν οὐ κρίνετε τὸ δίκαιον; ὡς γὰρ ὑπάγεις
μετὰ τοῦ ἀντιδίκου σου ἐπ' ἄρχοντα, ἐν τῇ ὁδῷ
δὸς ἐργασίαν ἀπηλλάχθαι ἀπ' αὐτοῦ, μήποτε

ε κατασύρῃ σε πρὸς τὸν κριτὴν, καὶ ὁ κρι-
τής σε παραδῷ τῷ πράκτορι, καὶ ὁ πράκτωρ
σε βάλλῃ εἰς φυλακήν. λέγω σοι οὐ μὴ ἐξέλθῃς
ἐκεῖθεν ἕως οὗ καὶ τὸ ἔσχατον λεπτὸν ἀποδῷς.
Παρῆσαν δέ τινες ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἀ- 13
παγγέλλοντες αὐτῷ περὶ τῶν γαλιλαίων,
ὧν τὸ αἷμα πιλᾶτος ἔμιξε μετὰ τῶν θυ-
σιῶν αὐτῶν. Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ ἰησοῦς, εἶ-
πεν αὐτοῖς. Δοκεῖτε, ὅτι οἱ γαλιλαῖοι οὗτοι
ἁμαρτωλοὶ παρὰ πάντας τοὺς γαλιλαίους
ἐγένοντο, ὅτι τοιαῦτα πεπόνθασιν; οὐχὶ λέγω
ὑμῖν, ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε πάντες ὡσαύ-
τως ἀπολεῖσθε. ἢ ἐκεῖνοι οἱ δέκα καὶ ὀκτὼ, ἐφ'
οὓς ἔπεσεν ὁ πύργος ἐν τῷ σιλωὰμ, καὶ ἀ-
πέκτεινεν αὐτούς· δοκεῖτε, ὅτι οὗτοι ὀφειλέ-
ται ἐγένοντο παρὰ πάντας ἀνθρώπους τοὺς
κατοικοῦντας ἐν ἱερουσαλήμ; οὐχὶ λέγω ὑμῖν,
ἀλλ' ἐὰν μὴ μετανοῆτε πάντες ὁμοίως ἀπο-
λεῖσθε. Ἔλεγε δὲ ταύτην τὴν παραβολήν.
συκῆν εἶχέ τις ἐν τῷ ἀμπελῶνι αὐτοῦ πεφυ-
τευμένην, καὶ ἦλθε καρπὸν ζητῶν ἐν αὐτῇ,
καὶ οὐχ εὗρεν. εἶπε δὲ πρὸς τὸν ἀμπελουργόν.
ἰδοὺ τρία ἔτη ἔρχομαι ζητῶν καρπὸν ἐν τῇ
συκῇ ταύτῃ, καὶ οὐχ εὑρίσκω. ἔκκοψον αὐ-
τήν· ἵνα τί καὶ τὴν γῆν καταργεῖ. ὁ δὲ ἀπο-
κριθεὶς, λέγει αὐτῷ. Κύριε, ἄφες αὐτὴν καὶ

Digitized by Google

τοῦτο τὸ ἔτος ἕως ὅτου σκάψω περὶ αὐτὴν, καὶ
βάλω κοπρίαν, κἂν μὲν ποιήσῃ καρπὸν, εἰ δὲ
μήγε, εἰς τὸ μέλλον ἐκκόψεις αὐτήν. Ἦν δὲ δι-
δάσκων ἐν μιᾷ τῶν συναγωγῶν ἐν τοῖς σάββα-
σι. καὶ ἰδοὺ γυνὴ ἦν πνεῦμα ἔχουσα ἀσθε-
νείας ἔτη δέκα καὶ ὀκτὼ, καὶ ἦν συγκύπτουσα
καὶ μὴ δυναμένη ἀνακύψαι εἰς τὸ παντελές.
ἰδὼν δὲ αὐτὴν ὁ Ἰησοῦς προσεφώνησε, καὶ εἶπεν
αὐτῇ. γύναι, ἀπολέλυσαι ἀπὸ τῆς ἀσθενείας
σου. καὶ ἐπέθηκεν αὐτῇ τὰς χεῖρας, καὶ πα-
ραχρῆμα ἀνωρθώθη καὶ ἐδόξαζε τὸν θεόν.
Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἀρχισυνάγωγος ἀγανακτῶν,
ὅτι τῷ σαββάτῳ ἐθεράπευσεν ὁ Ἰησοῦς, ἔλεγε
τῷ ὄχλῳ. ἓξ ἡμέραι εἰσὶν ἐν αἷς δεῖ ἐργάζε-
σθαι. ἐν ταύταις οὖν ἐρχόμενοι θεραπεύεσθε,
καὶ μὴ τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. ἀπεκρίθη οὖν
αὐτῷ ὁ κύριος, καὶ εἶπεν. ὑποκριτὰ, ἕκα-
στος ὑμῶν τῷ σαββάτῳ οὐ λύει τὸν βοῦν αὐτοῦ,
ἢ τὸν ὄνον ἀπὸ τῆς φάτνης, καὶ ἀπαγαγὼν πο-
τίζει; ταύτην δὲ θυγατέρα Ἀβραὰμ οὖσαν, ἣν
ἔδησεν ὁ σατανᾶς ἰδοὺ δέκα καὶ ὀκτὼ ἔτη,
οὐκ ἔδει λυθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμοῦ τούτου τῇ ἡ-
μέρᾳ τοῦ σαββάτου; Καὶ ταῦτα λέγοντος αὐ-
τοῦ κατῃσχύνοντο πάντες οἱ ἀντικείμενοι αὐτῷ.
καὶ πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν ἐπὶ πᾶσι τοῖς ἐν-
δόξοις τοῖς γινομένοις ὑπ᾿ αὐτοῦ. Ἔλεγε δέ.

τίνι

Digitized by Google

Τίνι ὁμοία ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, καὶ τίνι ὁμοιώσω αὐτήν; ὁμοία ἐστὶ κόκκῳ σινάπεως, ὃν λαβὼν ἄνθρωπος ἔβαλεν εἰς κῆπον ἑαυτοῦ, καὶ ηὔξησε, καὶ ἐγένετο εἰς δένδρον μέγα, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ κατεσκήνωσεν ἐν τοῖς κλάδοις αὐτοῦ. καὶ πάλιν εἶπε. Τίνι ὁμοιώσω τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ; ὁμοία ἐστὶ ζύμῃ, ἣν λαβοῦσα γυνὴ ἐνέκρυψεν εἰς ἀλεύρου σάτα τρία, ἕως οὗ ἐζυμώθη ὅλον. καὶ διεπορεύετο κατὰ πόλεις καὶ κώμας, διδάσκων, καὶ πορείαν ποιούμενος εἰς ἱερουσαλήμ. εἶπε δέ τις αὐτῷ. Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι; ὁ δὲ εἶπε πρὸς αὐτούς. ἀγωνίζεσθε εἰσελθεῖν διὰ τῆς στενῆς πύλης, ὅτι πολλοί, λέγω ὑμῖν, ζητήσουσιν εἰσελθεῖν, καὶ οὐκ ἰσχύσουσιν. ἀφ᾽ οὗ ἂν ἐγερθῇ ὁ οἰκοδεσπότης, καὶ ἀποκλείσῃ τὴν θύραν, καὶ ἄρξησθε ἔξω ἑστάναι, καὶ κρούειν τὴν θύραν, λέγοντες, κύριε, κύριε, ἄνοιξον ἡμῖν, καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς, πόθεν ἐστέ. τότε ἄρξεσθε λέγειν. ἐφάγομεν ἐνώπιόν σου, καὶ ἐπίομεν, καὶ ἐν ταῖς πλατείαις ἡμῶν ἐδίδαξας. καὶ ἐρεῖ. λέγω ὑμῖν, οὐκ οἶδα ὑμᾶς πόθεν ἐστέ. ἀπόστητε ἀπ᾽ ἐμοῦ πάντες οἱ ἐργάται τῆς ἀδικίας. ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων, ὅταν ὄψησθε ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ ἰακώβ, καὶ πάντας τοὺς προ-

φῆτας ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ, ὑμᾶς δὲ ἐκ-
βαλλομένους ἔξω. καὶ ἥξουσιν ἀπὸ ἀνατολῶν
καὶ δυσμῶν καὶ βοῤῥᾶ καὶ νότου, καὶ ἀνα-
κλιθήσονται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ ἰδοὺ
εἰσὶν ἔσχατοι οἳ ἔσονται πρῶτοι, καὶ εἰσὶ πρῶτοι οἳ
ἔσονται ἔσχατοι. Ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ προσῆλθόν
τινες φαρισαῖοι, λέγοντες αὐτῷ. ἔξελθε καὶ
πορεύου ἐντεῦθεν, ὅτι ἡρώδης θέλει σε ἀποκτεῖ-
ναι. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. πορευθέντες εἴπατε
τῇ ἀλώπεκι ταύτῃ. ἰδοὺ ἐκβάλλω δαιμό-
νια, καὶ ἰάσεις ἐπιτελῶ σήμερον καὶ αὔριον, καὶ
τῇ τρίτῃ τελειοῦμαι. πλὴν δεῖ με σήμερον
καὶ αὔριον καὶ τῇ ἐχομένῃ πορεύεσθαι, ὅτι οὐκ
ἐνδέχεται προφήτην ἀπολέσθαι ἔξω ἱερουσα-
λήμ. ἱερουσαλὴμ, ἱερουσαλὴμ, ἡ ἀποκτείνουσα
τοὺς προφήτας, καὶ λιθοβολοῦσα τοὺς ἀπεσταλ-
μένους πρὸς αὐτήν, ποσάκις ἠθέλησα ἐπι-
συνάξαι τὰ τέκνα σου, ὃν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυ-
τῆς νοσσιὰν ὑπὸ τὰς πτέρυγας, καὶ οὐκ ἠθελή-
σατε. ἰδοὺ ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἔρημος.
λέγω δὲ ὑμῖν, ὅτι οὐ μή με ἴδητε ἕως ἂν ἥξῃ ὅτε
εἴπητε, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι
14 κυρίου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς
οἶκόν τινος τῶν ἀρχόντων τῶν φαρισαίων σαβ-
βάτῳ φαγεῖν ἄρτον, καὶ αὐτοὶ ἦσαν παρα-
τηρούμενοι αὐτόν. καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπός τις ἦν

ὑδρωπι-

Digitized by Google

ὑδρωπικὸς ἔμπροσθεν αὐτοῦ. καὶ ἀποκρι-
θεὶς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε πρὸς τοὺς νομικοὺς καὶ φα-
ρισαίους, λέγων. εἰ ἔξεστιν ἐν τῷ σαββάτῳ θε-
ραπεύειν; οἱ δὲ ἡσύχασαν. καὶ ἐπιλαβό-
μενος ἰάσατο αὐτὸν, καὶ ἀπέλυσε. καὶ ἀ-
ποκριθεὶς πρὸς αὐτοὺς, εἶπε. τίνος ὑμῶν ὄ-
νος ἢ βοῦς εἰς φρέαρ ἐμπεσεῖται καὶ οὐκ εὐ-
θέως ἀνασπάσει αὐτὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαβ-
βάτου; καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἀνταποκριθῆναι αὐ-
τῷ πρὸς ταῦτα. ἔλεγε δὲ πρὸς τοὺς κεκλη-
μένους παραβολὴν ἐπέχων, πῶς τὰς πρω-
τοκλισίας ἐξελέγοντο, λέγων πρὸς αὐτούς.
ὅταν κληθῇς ὑπό τινος εἰς γάμους, μὴ κα-
τακλιθῇς εἰς τὴν πρωτοκλισίαν, μήποτε ἐν-
τιμότερός σου ᾖ κεκλημένος ὑπ' αὐτοῦ,
καὶ ἐλθὼν ὁ σὲ καὶ αὐτὸν καλέσας, ἐρεῖ σοι,
δὸς τούτῳ τόπον, καὶ τότε ἄρξῃ μετ' αἰσχύ-
νης τὸν ἔσχατον τόπον κατέχειν. ἀλλ' ὅταν
κληθῇς, πορευθεὶς ἀνάπεσε εἰς τὸν ἔσχατον
τόπον, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ὁ κεκληκώς σε, εἴπῃ
σοι, φίλε, προσανάβηθι ἀνώτερον. τότε ἔ-
σται σοι δόξα ἐνώπιον τῶν συνανακειμένων
σοι, ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσε-
ται, καὶ ὁ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται.
ἔλεγε δὲ καὶ τῷ κεκληκότι αὐτὸν, ὅταν
ποιῇς ἄριστον ἢ δεῖπνον, μὴ φώνει τοὺς φί-

λους σου, μηδὲ τοὺς ἀδελφούς σου, μηδὲ τοὺς
συγγενεῖς σου, μηδὲ γείτονας πλουσίους, μή-
ποτε καὶ αὐτοί σε ἀντικαλέσωσι, καὶ γένη-
ταί σοι ἀνταπόδομα. ἀλλ' ὅταν ποιῇς δο-
χὴν, κάλει πτωχοὺς, ἀναπήρους, χωλοὺς, τυ-
φλοὺς, καὶ μακάριος ἔσῃ, ὅτι οὐκ ἔχουσιν ἀν-
ταποδοῦναί σοι. ἀνταποδοθήσεται γάρ σοι ἐν
τῇ ἀναστάσει τῶν δικαίων. ἀκούσας δέ τις τῶν
συνανακειμένων ταῦτα, εἶπεν αὐτῷ. Μακά-
ριος ὃς φάγεται ἄρτον ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ.
Ο δὲ εἶπεν αὐτῷ. ἄνθρωπός τις ἐποίησε δεῖ-
πνον μέγα, καὶ ἐκάλεσε πολλούς. καὶ ἀπέστειλε
τὸν δοῦλον αὐτοῦ τῇ ὥρᾳ τοῦ δείπνου, εἰπεῖν τοῖς
κεκλημένοις, ἔρχεσθε, ὅτι ἤδη ἕτοιμά ἐστι πάν-
τα. καὶ ἤρξαντο ἀπὸ μιᾶς παραιτεῖσθαι πάν-
τες. ὁ πρῶτος εἶπεν αὐτῷ. ἀγρὸν ἠγόρασα, καὶ
ἔχω ἀνάγκην ἐξελθεῖν, καὶ ἰδεῖν αὐτόν. ἐρω-
τῶ σε, ἔχε με παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶ-
πε, ζεύγη βοῶν ἠγόρασα πέντε, καὶ πορεύο-
μαι δοκιμάσαι αὐτά. ἐρωτῶ σε ἔχε με
παρῃτημένον. καὶ ἕτερος εἶπε. γυναῖκα ἔ-
γημα, καὶ διὰ τοῦτο οὐ δύναμαι ἐλθεῖν. καὶ
παραγενόμενος ὁ δοῦλος ἐκεῖνος, ἀπήγγειλε
τῷ κυρίῳ αὐτοῦ ταῦτα. τότε ὀργισθεὶς ὁ οἰκο-
δεσπότης, εἶπε τῷ δούλῳ αὐτοῦ. ἔξελθε τα-
χέως εἰς τὰς πλατείας καὶ ῥύμας τῆς πόλεως,

καὶ τοὺς

καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ ἀναπήρους, καὶ χωλοὺς,
καὶ τυφλοὺς εἰσάγαγε ὧδε. καὶ εἶπεν ὁ δοῦ-
λος. Κύριε, γέγονεν ὡς ἐπέταξας, καὶ ἔτι
τόπος ἐστί. καὶ εἶπεν ὁ κύριος πρὸς τὸν δοῦλον.
Ἔξελθε εἰς τὰς ὁδοὺς καὶ φραγμοὺς, καὶ ἀ-
νάγκασον εἰσελθεῖν, ἵνα γεμισθῇ ὁ οἶκός μου.
Λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς τῶν ἀνδρῶν ἐκεί-
νων τῶν κεκλημένων γεύσεταί μου τοῦ δεί-
πνου. πολλοὶ γάρ εἰσι κλητοὶ, ὀλίγοι δὲ ἐκλε-
κτοί. Συνεπορεύοντο δὲ αὐτῷ ὄχλοι πολλοὶ,
καὶ στραφεὶς εἶπε πρὸς αὐτούς. Εἴ τις ἔρχεται
πρός με, καὶ οὐ μισεῖ τὸν πατέρα αὐτοῦ, καὶ
τὴν μητέρα, καὶ τὴν γυναῖκα, καὶ τὰ τέκνα,
καὶ τοὺς ἀδελφοὺς, καὶ τὰς ἀδελφὰς, ἔτι δὲ
καὶ τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν, οὐ δύναταί μου μα-
θητὴς εἶναι. καὶ ὅστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐ-
τοῦ, καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναταί μου
εἶναι μαθητής. Τίς γὰρ ἐξ ὑμῶν, θέλων
πύργον οἰκοδομῆσαι, οὐχὶ πρῶτον καθίσας
ψηφίζει τὴν δαπάνην, εἰ ἔχει τὰ εἰς ἀπαρ-
τισμὸν, ἵνα μήποτε θέντος αὐτοῦ θεμέλιον,
καὶ μὴ ἰσχύοντος ἐκτελέσαι, πάντες οἱ θεω-
ροῦντες ἄρξωνται ἐμπαίζειν αὐτῷ, λέγοντες,
ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος ἤρξατο οἰκοδομεῖν, καὶ οὐκ
ἴσχυσεν ἐκτελέσαι. Η τίς βασιλεὺς πορευό-
μενος συμβαλεῖν ἑτέρῳ βασιλεῖ εἰς πόλεμον,

 οὐχὶ κα-

οὐχὶ καθίσας πρῶτον βουλεύεται, εἰ δυνατός
ἐστιν ἐν δέκα χιλιάσιν ἀπαντῆσαι τῷ μετὰ εἴ-
κοσι χιλιάδων ἐρχομένῳ ἐπ' αὐτόν; εἰ δὲ μή
γε, ἔτι αὐτοῦ πόῤῥω ὄντος, πρεσβείαν ἀποστείλας
ἐρωτᾷ τὰ πρὸς εἰρήνην. οὕτως οὖν πᾶς ἐξ ὑ-
μῶν, ὃς οὐκ ἀποτάσσεται πᾶσι τοῖς ἑαυτοῦ
ὑπάρχουσιν, οὐ δύναταί μου εἶναι μαθητής.
Καλὸν τὸ ἅλας· ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν
τίνι ἀρτυθήσεται; οὔτε εἰς γῆν, οὔτε εἰς κοπρί-
αν εὔθετόν ἐστιν. ἔξω βάλλουσιν αὐτό. ὁ ἔχων
15 ὦτα ἀκούειν, ἀκουέτω. Ἦσαν δὲ ἐγγίζοντες
αὐτῷ πάντες οἱ τελῶναι καὶ οἱ ἁμαρτω-
λοὶ ἀκούειν αὐτοῦ· καὶ διεγόγγυζον οἱ φαρι-
σαῖοι καὶ οἱ γραμματεῖς, λέγοντες, ὅτι οὗτος
ἁμαρτωλοὺς προσδέχεται, καὶ συνεσθίει αὐτοῖς.
εἶπε δὲ πρὸς αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην,
λέγων. Τίς ἄνθρωπος ἐξ ὑμῶν ἔχων ἑκατὸν
πρόβατα, καὶ ἀπολέσας ἓν ἐξ αὐτῶν, οὐ κα-
ταλείπει τὰ ἐνενήκοντα ἐννέα ἐν τῇ ἐρήμῳ,
καὶ πορεύεται ἐπὶ τὸ ἀπολωλὸς ἕως εὕρῃ αὐ-
τό; καὶ εὑρὼν ἐπιτίθησιν ἐπὶ τοὺς ὤμους ἑαυ-
τοῦ χαίρων, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸν οἶκον συγκαλεῖ
τοὺς φίλους καὶ τοὺς γείτονας, λέγων αὐτοῖς.
συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὸ πρόβατόν μου τὸ
ἀπολωλός. λέγω ὑμῖν ὅτι οὕτως χαρὰ ἔσται
ἐν τῷ οὐρανῷ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι,
ἢ ἐπὶ ἐνενή-

ἢ ἐπὶ ἐννενηκονταεννέα δικαίοις οἵτινες οὐ χρείαν ἔχουσι μετανοίας. Η τίς γυνὴ δραχμὰς ἔχουσα δέκα, ἐὰν ἀπολέσῃ δραχμὴν μίαν, οὐχὶ ἅπτει λύχνον, καὶ σαροῖ τὴν οἰκίαν, καὶ ζητεῖ ἐπιμελῶς, ἕως ὅτου εὕροι. καὶ εὑροῦσα συγκαλεῖται τὰς φίλας καὶ τὰς γείτονας, λέγουσα. συγχάρητέ μοι, ὅτι εὗρον τὴν δραχμὴν, ἣν ἀπώλεσα. οὕτως λέγω ὑμῖν, χαρὰ γίνεται ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων τοῦ θεοῦ ἐπὶ ἑνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. εἶπε δέ.

Ανθρωπός τις εἶχε δύο υἱοὺς, καὶ εἶπεν ὁ νεώτερος αὐτῶν τῷ πατρί. πάτερ δός μοι τὸ ἐπιβάλλον μέρος τῆς οὐσίας. καὶ διεῖλεν αὐτοῖς τὸν βίον καὶ μετ' οὐ πολλὰς ἡμέρας συναγαγὼν ἅπαντα ὁ νεώτερος υἱὸς, ἀπεδήμησεν εἰς χώραν μακρὰν, καὶ ἐκεῖ διεσκόρπισε τὴν οὐσίαν αὐτοῦ, ζῶν ἀσώτως. δαπανήσαντος δὲ αὐτοῦ πάντα, ἐγένετο λιμὸς ἰσχυρὸς κατὰ τὴν χώραν ἐκείνην, καὶ αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι, καὶ πορευθεὶς ἐκολλήθη ἑνὶ τῶν πολιτῶν τῆς χώρας ἐκείνης. καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν εἰς τοὺς ἀγροὺς αὐτοῦ βόσκειν χοίρους. καὶ ἐπεθύμει γεμίσαι τὴν κοιλίαν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν κερατίων, ὧν ἤσθιον οἱ χοῖροι. καὶ οὐδεὶς ἐδίδου αὐτῷ. εἰς ἑαυτὸν δὲ

 ἐλθὼν,

Digitized by Google

ἐλθὼν, εἶπε· πόσοι μίσθιοι τοῦ πατρός μου
περισσεύουσιν ἄρτων, ἐγὼ δὲ λιμῷ ἀπολ-
λυμαι. ἀναστὰς πορεύσομαι πρὸς τὸν πα-
τέρα μου, καὶ ἐρῶ αὐτῷ· πάτερ, ἥμαρ-
τον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκ ἔτι
εἰμὶ ἄξιος κληθῆναι υἱός σου. ποίησόν με ὡς
ἕνα τῶν μισθίων σου. καὶ ἀναστὰς, ἦλθε πρὸς
τὸν πατέρα ἑαυτοῦ. ἔτι δὲ αὐτοῦ μακρὰν
ἀπέχοντος, εἶδεν αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ. καὶ ἐ-
σπλαγχνίσθη, καὶ δραμὼν ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν
τράχηλον αὐτοῦ, καὶ κατεφίλησεν αὐτόν.
εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ υἱός. πάτερ, ἥμαρτον εἰς τὸν
οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν σου, καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ ἄ-
ξιος κληθῆναι υἱός σου. εἶπε δὲ ὁ πατὴρ πρὸς
τοὺς δούλους αὐτοῦ. ἐξενέγκατε τὴν στολὴν
τὴν πρώτην, καὶ ἐνδύσατε αὐτόν, καὶ δότε
δακτύλιον εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, καὶ ὑποδή-
ματα εἰς τοὺς πόδας, καὶ ἐνέγκαντες τὸν μό-
σχον τὸν σιτευτὸν θύσατε. καὶ φαγόντες εὐφ-
ρανθῶμεν, ὅτι οὗτος ὁ υἱός μου νεκρὸς ἦν, καὶ
ἀνέζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὑρέθη. καὶ
ἤρξαντο εὐφραίνεσθαι. ἦν δὲ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ
πρεσβύτερος ἐν ἀγρῷ. καὶ ὡς ἐρχόμενος
ἤγγισε τῇ οἰκίᾳ, ἤκουσε συμφωνίας καὶ χορῶν,
καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα τῶν παίδων αὐ-
τοῦ, ἐπυνθάνετο τί εἴη ταῦτα. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ,

ὅτι ὁ ἀδελ-

ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἥκει, καὶ ἔθυσεν ὁ πατήρ σου
τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν, ὅτι ὑγιαίνοντα αὐτὸν
ἀπέλαβεν. ὠργίσθη δέ, καὶ οὐκ ἤθελεν εἰσελ-
θεῖν. ὁ οὖν πατὴρ αὐτοῦ ἐξελθὼν παρεκάλει
αὐτόν. ὁ δὲ ἀποκριθείς, εἶπε τῷ πατρί· ἰδοὺ
τοσαῦτα ἔτη δουλεύω σοι, καὶ οὐδέποτε ἐν-
τολήν σου παρῆλθον, καὶ ἐμοὶ οὐδέποτε ἔδω-
κας ἔριφον, ἵνα μετὰ τῶν φίλων μου εὐφραν-
θῶ· ὅτε δὲ ὁ υἱός σου οὗτος ὁ καταφαγών σου
τὸν βίον μετὰ πορνῶν, ἦλθεν, ἔθυσας αὐτῷ
τὸν μόσχον τὸν σιτευτόν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τέ-
κνον, σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ, καὶ πάντα τὰ
ἐμὰ σά ἐστιν. εὐφρανθῆναι δὲ καὶ χαρῆναι
ἔδει, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρὸς ἦν, καὶ ἀνέ-
ζησε, καὶ ἀπολωλὼς ἦν, καὶ εὑρέθη. Ἔλε- 16
γε δὲ καὶ πρὸς τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ. ἄνθρω-
πός τις ἦν πλούσιος, ὃς εἶχεν οἰκονόμον, καὶ
οὗτος διεβλήθη αὐτῷ, ὡς διασκορπίζων τὰ
ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ φωνήσας αὐτόν, εἶ-
πεν αὐτῷ· τί τοῦτο ἀκούω περὶ σοῦ; ἀπόδος
τὸν λόγον τῆς οἰκονομίας σου. οὐ γὰρ δυνήσῃ
ἔτι οἰκονομεῖν. εἶπε δὲ ἐν ἑαυτῷ ὁ οἰκονόμος.
τί ποιήσω; ὅτι ὁ κύριός μου ἀφαιρεῖται τὴν
οἰκονομίαν ἀπ' ἐμοῦ. σκάπτειν οὐκ ἰσχύω, ἐπαι-
τεῖν αἰσχύνομαι. ἔγνων τί ποιήσω, ἵνα ὅταν
μετασταθῶ τῆς οἰκονομίας, δέξωνταί με εἰς τοὺς

οἴκους

οἴκους αὐτῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ἕνα ἕκαστον τῶν χρεωφειλετῶν τοῦ κυρίου ἑαυτοῦ, ἔλεγε τῷ πρώτῳ. πόσον ὀφείλεις τῷ κυρίῳ μου; ὁ δὲ εἶπεν. ἑκατὸν βάτους ἐλαίου. καὶ εἶπεν αὐτῷ. δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ καθίσας ταχέως γράψον πεντήκοντα. ἔπειτα ἑτέρῳ εἶπε. σὺ δὲ πόσον ὀφείλεις; ὁ δὲ εἶπεν. ἑκατὸν κόρους σίτου. καὶ λέγει αὐτῷ. δέξαι σου τὸ γράμμα, καὶ γράψον ὀγδοήκοντα. καὶ ἐπῄνεσεν ὁ κύριος τὸν οἰκονόμον τῆς ἀδικίας, ὅτι φρονίμως ἐποίησεν. ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου φρονιμώτεροι ὑπὲρ τοὺς υἱοὺς τοῦ φωτὸς εἰς τὴν γενεὰν τὴν ἑαυτῶν εἰσί. κἀγὼ ὑμῖν λέγω, ποιήσατε ἑαυτοῖς φίλους ἐκ τοῦ μαμωνᾶ τῆς ἀδικίας, ἵνα ὅταν ἐκλίπητε, δέξωνται ὑμᾶς εἰς τὰς αἰωνίους σκηνάς. ὁ πιστὸς ἐν ἐλαχίστῳ, καὶ ἐν πολλῷ πιστός ἐστι, καὶ ὁ ἐν ἐλαχίστῳ ἄδικος, καὶ ἐν πολλῷ ἄδικός ἐστιν. εἰ οὖν ἐν τῷ ἀδίκῳ μαμωνᾷ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ἀληθινὸν τίς ὑμῖν πιστεύσει; καὶ εἰ ἐν τῷ ἀλλοτρίῳ πιστοὶ οὐκ ἐγένεσθε, τὸ ὑμέτερον τίς ὑμῖν δώσει; οὐδεὶς οἰκέτης δύναται δυσὶ κυρίοις δουλεύειν. ἢ γὰρ τὸν ἕνα μισήσει, καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἑνὸς ἀνθέξεται, καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει. οὐ δύνασθε θεῷ δουλεύειν καὶ μαμωνᾷ. ἤκουον δὲ

ταῦτα

ταῦτα πάντα καὶ οἱ Φαρισαῖοι φιλάργυ-
ροι ὑπάρχοντες, καὶ ἐξεμυκτήριζον αὐτόν.
καὶ εἶπεν αὐτοῖς· ὑμεῖς ἐστε οἱ δικαιοῦντες ἑαυ-
τοὺς ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων, ὁ δὲ θεὸς γινώ-
σκει τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι τὸ ἐν ἀνθρώποις
ὑψηλὸν, βδέλυγμα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐστιν. ὁ νό-
μος καὶ οἱ προφῆται ἕως Ἰωάννου· ἀπὸ τότε
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ εὐαγγελίζεται, καὶ πᾶς εἰς
αὐτὴν βιάζεται. εὐκοπώτερον δέ ἐστι τὸν οὐ-
ρανὸν καὶ τὴν γῆν παρελθεῖν, ἢ τοῦ νόμου μί-
αν κεραίαν πεσεῖν. πᾶς ὁ ἀπολύων τὴν γυ-
ναῖκα αὐτοῦ, καὶ γαμῶν ἑτέραν, μοιχεύει.
καὶ πᾶς ὁ ἀπολελυμένην ἀπὸ ἀνδρὸς γα-
μῶν, μοιχεύει. Ἄνθρωπος δέ τις ἦν πλούσιος,
καὶ ἐνεδιδύσκετο πορφύραν καὶ βύσσον, εὐ-
φραινόμενος καθ' ἡμέραν λαμπρῶς. πτωχὸς
δέ τις ἦν ὀνόματι Λάζαρος, ὃς ἐβέβλητο πρὸς
τὸν πυλῶνα αὐτοῦ ἡλκωμένος, καὶ ἐπιθυ-
μῶν χορτασθῆναι ἀπὸ τῶν ψιχίων τῶν πι-
πτόντων ἀπὸ τῆς τραπέζης τοῦ πλουσίου. ἀλλὰ καὶ
οἱ κύνες ἐρχόμενοι ἀπέλειχον τὰ ἕλκη αὐ-
τοῦ. Ἐγένετο δὲ ἀποθανεῖν τὸν πτωχὸν καὶ ἀπε-
νεχθῆναι αὐτὸν ὑπὸ τῶν ἀγγέλων εἰς τὸν κόλ-
πον Ἀβραάμ. ἀπέθανε δὲ καὶ ὁ πλούσιος, καὶ ἐ-
τάφη, καὶ ἐν τῷ ᾅδῃ ἐπάρας τοὺς ὀφθαλμοὺς
αὐτοῦ, ὑπάρχων ἐν βασάνοις, ὁρᾷ τὸν Ἀβραὰμ
ἀπὸ

ἀπὸ μακρόθεν, καὶ λάζαρον ἐν τοῖς κόλποις
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς φωνήσας, εἶπε. πάτερ ἀ-
βραάμ, ἐλέησόν με, καὶ πέμψον λάζαρον, ἵνα
βάψῃ τὸ ἄκρον τοῦ δακτύλου αὐτοῦ ὕδατος, καὶ
καταψύξῃ τὴν γλῶσσάν μου, ὅτι ὀδυνῶμαι
ἐν τῇ φλογὶ ταύτῃ. Εἶπε δὲ ἀβραάμ. τέκ-
νον, μνήσθητι ὅτι ἀπέλαβες τὰ ἀγαθά σου
ἐν τῇ ζωῇ σου, καὶ λάζαρος ὁμοίως τὰ κα-
κά. νῦν δὲ ὅδε παρακαλεῖται, σὺ δὲ ὀδυ-
νᾶσαι. καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, μεταξὺ ἡμῶν
καὶ ὑμῶν χάσμα μέγα ἐστήρικται, ὅπως οἱ
θέλοντες διαβῆναι ἐντεῦθεν πρὸς ὑμᾶς,
μὴ δύνωνται, μηδὲ οἱ ἐκεῖθεν πρὸς ἡμᾶς δια-
περῶσιν. Εἶπε δέ. ἐρωτῶ οὖν σε πάτερ, ἵνα πέμ-
ψῃς αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου. ἔχω γὰρ
πέντε ἀδελφοὺς, ὅπως διαμαρτύρηται αὐτοῖς,
ἵνα μὴ καὶ αὐτοὶ ἔλθωσιν εἰς τὸν τόπον τοῦτον
τῆς βασάνου. Λέγει αὐτῷ ἀβραάμ. ἔχουσι
μωσέα καὶ τοὺς προφήτας, ἀκουσάτωσαν αὐ-
τῶν. Ὁ δὲ εἶπεν. οὐχὶ πάτερ ἀβραάμ, ἀλλ᾽
ἐάν τις ἀπὸ νεκρῶν πορευθῇ πρὸς αὐτοὺς, με-
τανοήσουσιν. Εἶπε δὲ αὐτῷ. Εἰ μωσέως καὶ
τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νε-
17 κρῶν ἀναστῇ, πεισθήσονται. Εἶπε δὲ πρὸς τοὺς
μαθητάς. ἀνένδεκτόν ἐστι, μὴ ἐλθεῖν τὰ σκάν-
δαλα, οὐαὶ δὲ δι᾽ οὗ ἔρχεται. λυσιτελεῖ αὐτῷ, εἰ
μύλος

μύλος ὀνικὸς περίκειται περὶ τὸν τράχηλον
αὐτοῦ, καὶ ἔῤῥιπται εἰς τὴν θάλασσαν, ἢ ἵνα
σκανδαλίσῃ ἕνα τῶν μικρῶν τούτων. προσέ-
χετε ἑαυτοῖς. ἐὰν δὲ ἁμάρτῃ εἰς σὲ ὁ ἀδελ-
φός σου, ἐπιτίμησον αὐτῷ, καὶ ἐὰν μετανοή-
σῃ, ἄφες αὐτῷ. καὶ ἐὰν ἑπτάκις τῆς ἡμέρας
ἁμάρτῃ εἰς σὲ, καὶ ἑπτάκις τῆς ἡμέρας ἐπι-
στρέψῃ ἐπί σε, λέγων, μετανοῶ, ἀφήσεις αὐτῷ.
καὶ εἶπον οἱ ἀπόστολοι τῷ κυρίῳ. πρόσθες ἡμῖν
πίστιν. εἶπε δὲ ὁ κύριος. εἰ ἔχετε πίστιν ὡς κόκ-
κον σινάπεως, ἐλέγετε ἂν τῇ συκαμίνῳ ταύ-
τῃ, ἐκριζώθητι καὶ φυτεύθητι ἐν τῇ θαλάσ-
σῃ, καὶ ὑπήκουσεν ἂν ὑμῖν. τίς δὲ ἐξ ὑμῶν
δοῦλον ἔχων ἀροτριῶντα ἢ ποιμαίνοντα, ὃς
εἰσελθόντι ἐκ τοῦ ἀγροῦ, ἐρεῖ. εὐθέως παρελ-
θὼν ἀνάπεσε, ἀλλ' οὐχὶ ἐρεῖ αὐτῷ, ἑτοίμα
σον τί δειπνήσω, καὶ περιζωσάμενος διακό-
νει μοι ἕως φάγω καὶ πίω, καὶ μετὰ ταῦτα
φάγεσαι καὶ πίεσαι σύ; μὴ χάριν ἔχει τῷ δού-
λῳ ἐκείνῳ, ὅτι ἐποίησε τὰ διαταχθέντα αὐ-
τῷ; οὐ δοκῶ. οὕτως καὶ ὑμεῖς, ὅταν ποιήσητε
πάντα τὰ διαταχθέντα ὑμῖν, λέγετε, ὅτι
δοῦλοι ἀχρεῖοί ἐσμεν, ὅτι ὃ ὠφείλομεν ποιῆ-
σαι, πεποιήκαμεν. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ πορεύε-
σθαι αὐτὸν εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ αὐτὸς διήρχε-
το διὰ μέσου σαμαρείας καὶ γαλιλαίας. καὶ

εἰσερ-

Digitized by Google

εἰσερχομένου αὐτοῦ εἴς τινα κώμην, ἀπήντησαν
αὐτῷ δέκα λεπροὶ ἄνδρες, οἳ ἔστησαν πόῤῥω-
θεν. καὶ αὐτοὶ ἦραν φωνὴν, λέγοντες. Ἰησοῦ
ἐπιστάτα, ἐλέησον ἡμᾶς. καὶ ἰδὼν, εἶπεν αὐ-
τοῖς. πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱε-
ρεῦσι. καὶ ἐγένετο, ἐν τῷ ὑπάγειν αὐτοὺς ἐκα-
θαρίσθησαν. εἷς δὲ ἐξ αὐτῶν ἰδὼν, ὅτι ἰάθη,
ὑπέστρεψε, μετὰ φωνῆς μεγάλης δοξάζων τὸν
θεὸν, καὶ ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον παρὰ τοὺς
πόδας αὐτοῦ, εὐχαριστῶν αὐτῷ. καὶ αὐτὸς ἦν
σαμαρείτης. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν.
οὐχὶ οἱ δέκα ἐκαθαρίσθησαν; οἱ δὲ ἐννέα ποῦ;
οὐχ εὑρέθησαν ὑποστρέψαντες δοῦναι δόξαν
τῷ θεῷ, εἰ μὴ ὁ ἀλλογενὴς οὗτος. καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ. ἀναστὰς πορεύου, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε. ἐ-
περωτηθεὶς δὲ ὑπὸ τῶν φαρισαίων, πότε ἔρ-
χεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀπεκρίθη αὐτοῖς
καὶ εἶπεν. οὐκ ἔρχεται ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
μετὰ παρατηρήσεως, οὐδὲ ἐροῦσιν, ἰδοὺ ὧδε, ἢ
ἰδοὺ ἐκεῖ. ἰδοὺ γὰρ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἐντὸς
ὑμῶν ἐστιν. εἶπε δὲ πρὸς τοὺς μαθητάς. ἐλεύ-
σονται ἡμέραι, ὅτε ἐπιθυμήσετε μίαν τῶν
ἡμερῶν τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου ἰδεῖν, καὶ οὐκ ὄψε-
σθε. καὶ ἐροῦσιν ὑμῖν, ἰδοὺ ὧδε, ἰδοὺ ἐκεῖ. μὴ
ἀπέλθητε, μηδὲ διώξητε. ὥσπερ γὰρ ἡ ἀστρα-
πὴ ἡ ἀστράπτουσα ἐκ τῆς ὑπ' οὐρανὸν εἰς τὴν
ὑπ'

ὑπ' οὐρανὸν λάμπει, οὕτως ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ
ἀνθρώπου ἐν τῇ ἡμέρᾳ αὐτοῦ. πρῶτον δὲ δεῖ
αὐτὸν πολλὰ παθεῖν, καὶ ἀποδοκιμασθῆναι
ἀπὸ τῆς γενεᾶς ταύτης. καὶ καθὼς ἐγένετο
ἐν ταῖς ἡμέραις τοῦ νῶε, οὕτως ἔσται καὶ ἐν
ταῖς ἡμέραις τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. ἤσθιον, ἔπι-
νον, ἐγάμουν, ἐξεγαμίζοντο, ἄχρι ἧς ἡμέρας
εἰσῆλθεν νῶε εἰς τὴν κιβωτόν, καὶ ἦλθεν
ὁ κατακλυσμός, καὶ ἀπώλεσεν ἅπαντας. ὁ-
μοίως καὶ ὡς ἐγένετο ἐν ταῖς ἡμέραις λώτ.
ἤσθιον, ἔπινον, ἠγόραζον, ἐπώλουν, ἐφύτευον,
ᾠκοδόμουν. ᾗ δὲ ἡμέρᾳ ἐξῆλθε λὼτ ἀπὸ σοδό-
μων, ἔβρεξε πῦρ καὶ θεῖον ἀπ' οὐρανοῦ, καὶ
ἀπώλεσεν ἅπαντας. κατὰ ταῦτα ἔσται, ᾗ
ἡμέρᾳ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀποκαλύπτεται.
Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὃς ἔσται ἐπὶ τοῦ δώμα-
τος, καὶ τὰ σκεύη αὐτοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ, μὴ κα-
ταβάτω ἆραι αὐτά. καὶ ὁ ἐν τῷ ἀγρῷ ὁμοί-
ως μὴ ἐπιστρεψάτω εἰς τὰ ὀπίσω. μνημονεύε-
τε τῆς γυναικὸς λώτ. ὃς ἐὰν ζητήσῃ τὴν ψυ-
χὴν αὐτοῦ σῶσαι, ἀπολέσει αὐτήν, καὶ ὃς ἐὰν ἀ-
πολέσῃ αὐτήν, ζωογονήσει αὐτήν. λέγω ὑμῖν,
ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ ἔσονται δύο ἐπὶ κλίνης
μιᾶς, ὁ εἷς παραληφθήσεται, καὶ ὁ ἕτερος ἀφε-
θήσεται. δύο ἔσονται ἀλήθουσαι ἐπὶ τὸ αὐτό.
ἡ μία παραληφθήσεται, καὶ ἡ ἑτέρα ἀφεθήσεται.
καὶ ἀπ-

Digitized by Google

καὶ ἀποκριθέντες λέγουσιν αὐτῷ. ποῦ κύριε;
ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. ὅπου τὸ σῶμα, ἐκεῖ συναχθή-
18 σονται καὶ οἱ ἀετοί. Ἔλεγε δὲ καὶ παρα-
βολὴν αὐτοῖς πρὸς τὸ δεῖν πάντοτε προσεύ-
χεσθαι, καὶ μὴ ἐκκακεῖν, λέγων. Κριτής τις
ἦν ἔν τινι πόλει, τὸν θεὸν μὴ φοβούμενος, καὶ
ἄνθρωπον μὴ ἐντρεπόμενος. χήρα δέ τις ἦν ἐν
τῇ πόλει ἐκείνῃ, καὶ ἤρχετο πρὸς αὐτὸν, λέ-
γουσα. ἐκδίκησόν με ἀπὸ τοῦ ἀντιδίκου μου. καὶ
οὐκ ἠθέλησεν ἐπὶ χρόνον. μετὰ δὲ ταῦτα εἶ-
πεν ἐν ἑαυτῷ. εἰ καὶ τὸν θεὸν οὐ φοβοῦμαι,
καὶ ἄνθρωπον οὐκ ἐντρέπομαι, διά γε τὸ παρέ-
χειν μοι κόπον τὴν χήραν ταύτην, ἐκδικήσω
αὐτὴν, ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιά-
ζῃ με. εἶπε δὲ ὁ κύριος. ἀκούσατε τί ὁ κριτὴς τῆς
ἀδικίας λέγει. ὁ δὲ θεὸς οὐ μὴ ποιήσει τὴν ἐκ-
δίκησιν τῶν ἐκλεκτῶν αὐτοῦ τῶν βοώντων πρὸς
αὐτὸν ἡμέρας καὶ νυκτὸς, καὶ μακροθυμῶν
ἐπ' αὐτοῖς; λέγω ὑμῖν, ὅτι ποιήσει τὴν ἐκδίκη-
σιν αὐτῶν ἐν τάχει. πλὴν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώ-
που ἐλθὼν ἆρα εὑρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς;
εἶπε δὲ καὶ πρός τινας τοὺς πεποιθότας ἐφ'
ἑαυτοῖς, ὅτι εἰσὶ δίκαιοι, καὶ ἐξουθενοῦντας τοὺς
λοιποὺς, τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωποι
δύο ἀνέβησαν εἰς τὸ ἱερὸν προσεύξασθαι. ὁ εἷς
φαρισαῖος, καὶ ὁ ἕτερος τελώνης. ὁ φαρισαῖος
σταθεὶς

Digitized by Google

σταθεὶς, πρὸς ἑαυτὸν ταῦτα προσηύχετο. ὁ
θεὸς, εὐχαριστῶ σοι, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὥσπερ οἱ λοι-
ποὶ τῶν ἀνθρώπων, ἅρπαγες, ἄδικοι, μοιχοὶ, ἢ
καὶ ὡς οὗτος ὁ τελώνης. νηστεύω δὶς τοῦ σαββά-
του, ἀποδεκατῶ πάντα ὅσα κτῶμαι. καὶ ὁ
τελώνης μακρόθεν ἑστὼς, οὐκ ἤθελεν οὐδὲ τοὺς
ὀφθαλμοὺς εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπᾶραι, ἀλλ' ἔτυ-
πτεν εἰς τὸ στῆθος αὐτοῦ, λέγων, ὁ θεὸς ἱλάσθη-
τί μοι τῷ ἁμαρτωλῷ. λέγω ὑμῖν, κατέβη οὗ-
τος δεδικαιωμένος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, ἢ ἐκεῖ-
νος. ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν, ταπεινωθήσεται,
ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν, ὑψωθήσεται. Προσέ-
φερον δὲ αὐτῷ καὶ τὰ βρέφη, ἵνα αὐτῶν
ἅπτηται. ἰδόντες δὲ οἱ μαθηταὶ, ἐπετίμη-
σαν αὐτοῖς. ὁ δὲ Ἰησοῦς προσκαλεσάμενος αὐ-
τὰ εἶπεν, ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός
με, καὶ μὴ κωλύετε αὐτά. τῶν γὰρ τοιού-
των ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. Ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ὃς ἐὰν μὴ δέξηται τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ
ὡς παιδίον, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτήν. καὶ ἐπη-
ρώτησέ τις ἄρχων αὐτὸν, λέγων. Διδάσκα-
λε ἀγαθὲ, τί ποιήσας ζωὴν αἰώνιον κληρο-
νομήσω; εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. τί με λέγεις
ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς, εἰ μὴ εἷς ὁ θεός.
τὰς ἐντολὰς οἶδας. μὴ μοιχεύσῃς, μὴ φο-
νεύσῃς, μὴ κλέψῃς, μὴ ψευδομαρτυρήσῃς, τί-

μα τὸν πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου. ὁ δὲ
εἶπε. ταῦτα πάντα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότη-
τός μου. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ ἰησοῦς, εἶπεν αὐ-
τῷ. ἔτι ἕν σοι λείπει. πάντα ὅσα ἔχεις πώ-
λησον, καὶ διάδος πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυ-
ρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. ὁ δὲ ἀ-
κούσας ταῦτα, περίλυπος ἐγένετο. ἦν γὰρ
πλούσιος σφόδρα. ἰδὼν δὲ αὐτὸν ὁ ἰησοῦς πε-
ρίλυπον γενόμενον, εἶπε. πῶς δυσκόλως οἱ
τὰ χρήματα ἔχοντες, εἰσελεύσονται εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ. εὐκοπώτερον γάρ ἐστι κά-
μηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν,
ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ εἰσελθεῖν.
ἔλεγον δὲ οἱ ἀκούσαντες. καὶ τίς δύναται σω-
θῆναι; ὁ δὲ εἶπε. τὰ ἀδύνατα παρὰ ἀνθρώ-
ποις, δυνατὰ ἐστὶ παρὰ τῷ θεῷ. εἶπε δὲ ὁ πέ-
τρος. ἰδοὺ ἡμεῖς ἀφήκαμεν πάντα, καὶ ἠκο-
λουθήσαμέν σοι. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. ἀμὴν λέ-
γω ὑμῖν, ὅτι οὐδείς ἐστιν ὃς ἀφῆκεν οἰκίαν, ἢ
γονεῖς, ἢ ἀδελφοὺς, ἢ γυναῖκα, ἢ τέκνα ἕνεκα
τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, ὃς οὐ μὴ ἀπολάβῃ πολ-
λαπλασίονα ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ ἐν τῷ
αἰῶνι τῷ ἐρχομένῳ ζωὴν αἰώνιον. παραλα-
βὼν δὲ τοὺς δώδεκα εἶπε πρὸς αὐτούς. ἰδοὺ ἀνα-
βαίνομεν εἰς ἱεροσόλυμα, καὶ τελεσθήσεται
πάντα τὰ γεγραμμένα διὰ τῶν προφη-
τῶν, τῷ

των, τῷ υἱῷ τοῦ ἀνθρώπου. παραδοθήσεται γὰρ
τοῖς ἔθνεσι, καὶ ἐμπαιχθήσεται, καὶ ὑβρισθή-
σεται, καὶ ἐμπτυσθήσεται, καὶ μαστιγώσαντες ἀ-
ποκτενοῦσιν αὐτόν, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ
ἀναστήσεται. καὶ αὐτοὶ οὐδὲν τούτων συνῆκαν, καὶ
ἦν τὸ ῥῆμα τοῦτο κεκρυμμένον ἀπ' αὐτῶν,
καὶ οὐκ ἐγίνωσκον τὰ λεγόμενα. Ἐγένετο δὲ
ἐν τῷ ἐγγίζειν αὐτὸν εἰς Ἱεριχώ, τυφλός τις ἐ-
κάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν. ἀκούσας
δὲ ὄχλου διαπορευομένου, ἐπυνθάνετο τί εἴη
τοῦτο. ἀπήγγειλαν δὲ αὐτῷ, ὅτι Ἰησοῦς ὁ Ναζω-
ραῖος παρέρχεται. καὶ ἐβόησε λέγων. Ἰησοῦ
υἱὲ Δαβίδ, ἐλέησόν με. καὶ οἱ προάγοντες ἐ-
πετίμων αὐτῷ, ἵνα σιωπήσῃ. αὐτὸς δὲ πολ-
λῷ μᾶλλον ἔκραζε λέγων. υἱὲ Δαβίδ, ἐλέη-
σόν με. σταθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, ἐκέλευσεν αὐτὸν
ἀχθῆναι πρὸς αὐτόν. ἐγγίσαντος δὲ αὐτοῦ ἐ-
πηρώτησεν αὐτόν, λέγων. τί σοι θέλεις ποιήσω;
ὁ δὲ εἶπε. κύριε ἵνα ἀναβλέψω. καὶ ὁ Ἰησοῦς εἶ-
πεν αὐτῷ. ἀνάβλεψον. ἡ πίστις σου σέσωκέ
σε. καὶ παραχρῆμα ἀνέβλεψε, καὶ ἠκολούθει
αὐτῷ δοξάζων τὸν θεόν. καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἰδὼν,
ἔδωκεν αἶνον τῷ θεῷ. Καὶ εἰσελθὼν διήρχε- 19
το τὴν Ἱεριχώ. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνόματι καλούμενος
Ζακχαῖος, καὶ αὐτὸς ἦν ἀρχιτελώνης, καὶ οὗτος
ἦν πλούσιος, καὶ ἐζήτει ἰδεῖν τὸν Ἰησοῦν τίς ἐστι,

καὶ οὐκ ἠδύνατο ἀπὸ τοῦ ὄχλου, ὅτι τῇ ἡλικίᾳ μικρὸς ἦν. καὶ προδραμὼν ἔμπροσθεν, ἀνέβη ἐπὶ συκομορέαν, ἵνα ἴδῃ αὐτόν, ὅτι δι' ἐκείνης ἤμελλε διέρχεσθαι. καὶ ὡς ἦλθεν ἐπὶ τὸν τόπον, ἀναβλέψας ὁ Ἰησοῦς, εἶδεν αὐτόν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. Ζακχαῖε, σπεύσας κατάβηθι. σήμερον γὰρ ἐν τῷ οἴκῳ σου δεῖ με μεῖναι. καὶ σπεύσας κατέβη, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν χαίρων. καὶ ἰδόντες ἅπαντες διεγόγγυζον λέγοντες, ὅτι παρὰ ἁμαρτωλῷ ἀνδρὶ εἰσῆλθε καταλῦσαι. σταθεὶς δὲ Ζακχαῖος εἶπε πρὸς τὸν κύριον. ἰδοὺ τὰ ἡμίση τῶν ὑπαρχόντων μου κύριε δίδωμι τοῖς πτωχοῖς, καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι σήμερον σωτηρία τῷ οἴκῳ τούτῳ ἐγένετο, καθότι καὶ αὐτὸς υἱὸς Ἀβραάμ ἐστιν. ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ ἀπολωλός. ἀκουόντων δὲ αὐτῶν ταῦτα, προσθεὶς εἶπε παραβολήν, διὰ τὸ ἐγγὺς αὐτὸν εἶναι Ἱερουσαλήμ, καὶ δοκεῖν αὐτούς, ὅτι παραχρῆμα μέλλει ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἀναφαίνεσθαι. εἶπεν οὖν. ἄνθρωπός τις εὐγενὴς ἐπορεύθη εἰς χώραν μακράν, λαβεῖν ἑαυτῷ βασιλείαν, καὶ ὑποστρέψαι. καλέσας δὲ δέκα δούλους ἑαυτοῦ, ἔδωκεν αὐτοῖς δέκα

μνᾶς, καὶ

μνᾶς, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· πραγματεύ-
σασθε ἕως ἔρχομαι. οἱ δὲ πολῖται αὐτοῦ
ἐμίσουν αὐτόν, καὶ ἀπέστειλαν πρεσβείαν
ὀπίσω αὐτοῦ, λέγοντες, οὐ θέλομεν τοῦτον
βασιλεῦσαι ἐφ' ἡμᾶς. καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπα-
νελθεῖν αὐτὸν λαβόντα τὴν βασιλείαν, καὶ
εἶπε φωνηθῆναι αὐτῷ τοὺς δούλους τούτους,
οἷς ἔδωκε τὸ ἀργύριον, ἵνα γνῷ, τίς τί διε-
πραγματεύσατο. παρεγένετο δὲ ὁ πρῶτος,
λέγων. κύριε, ἡ μνᾶ σου προσειργάσατο δέκα
μνᾶς. καὶ εἶπεν αὐτῷ. εὖ ἀγαθὲ δοῦλε,
ὅτι ἐν ἐλαχίστῳ πιστὸς ἐγένου, ἴσθι ἐξουσίαν ἔ-
χων ἐπάνω δέκα πόλεων. καὶ ἦλθεν ὁ δεύ-
τερος λέγων. κύριε, ἡ μνᾶ σου ἐποίησε πέντε
μνᾶς. εἶπε δὲ καὶ τούτῳ. καὶ σὺ γίνου ἐπά-
νω πέντε πόλεων. καὶ ἕτερος ἦλθε, λέγων.
κύριε ἰδοὺ ἡ μνᾶ σου, ἣν εἶχον ἀποκειμένην ἐν
σουδαρίῳ. ἐφοβούμην γάρ σε, ὅτι ἄνθρωπος
αὐστηρὸς εἶ, αἴρεις ὃ οὐκ ἔθηκας, καὶ θερί-
ζεις ὃ οὐκ ἔσπειρας. λέγει δὲ αὐτῷ. ἐκ τοῦ στό-
ματός σου κρινῶ σε πονηρὲ δοῦλε. ᾔδεις, ὅτι
ἐγὼ ἄνθρωπος αὐστηρός εἰμι, αἴρων ὃ οὐκ ἔθη-
κα, καὶ θερίζων ὃ οὐκ ἔσπειρα. διατί οὐκ
ἔδωκας τὸ ἀργύριόν μου ἐπὶ τράπεζαν, καὶ
ἐγὼ ἐλθὼν σὺν τόκῳ ἂν ἔπραξα αὐτό; καὶ
τοῖς παρεστῶσιν εἶπεν. ἄρατε ἀπ' αὐτοῦ τὴν

μνᾶν, καὶ δότε τῷ τὰς δέκα μνᾶς ἔχοντι. καὶ εἶπον αὐτῷ, κύριε, ἔχει δέκα μνᾶς. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι παντὶ τῷ ἔχοντι δοθήσεται, ἀπὸ δὲ τοῦ μὴ ἔχοντος, καὶ ὃ ἔχει, ἀρθήσεται ἀπ' αὐτοῦ. πλὴν τοὺς ἐχθρούς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς, ἀγάγετε ὧδε, καὶ κατασφάξατε ἔμπροσθέν μου. καὶ εἰπὼν ταῦτα, ἐπορεύετο ἔμπροσθεν ἀναβαίνων εἰς ἱεροσόλυμα. καὶ ἐγένετο ὡς ἤγγισεν εἰς βηθφαγὴ καὶ βηθανίαν πρὸς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν, ἀπέστειλε δύο τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἰπών. ὑπάγετε εἰς τὴν κατέναντι κώμην, ἐν ᾗ εἰσπορευόμενοι, εὑρήσετε πῶλον δεδεμένον, ἐφ' ὃν οὐδεὶς πώποτε ἀνθρώπων ἐκάθισε. λύσαντες αὐτὸν ἀγάγετε. καὶ ἐάν τις ὑμᾶς ἐρωτᾷ, διὰ τί λύετε, οὕτως ἐρεῖτε αὐτῷ, ὅτι ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. ἀπελθόντες δὲ οἱ ἀπεσταλμένοι, εὗρον καθὼς εἶπεν αὐτοῖς. λυόντων δὲ αὐτῶν τὸν πῶλον, εἶπον οἱ κύριοι αὐτοῦ πρὸς αὐτοὺς, τί λύετε τὸν πῶλον; οἱ δὲ εἶπον. ὁ κύριος αὐτοῦ χρείαν ἔχει. καὶ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς τὸν ἰησοῦν. καὶ ἐπιρρίψαντες ἑαυτῶν τὰ ἱμάτια ἐπὶ τὸν πῶλον, ἐπεβίβασαν τὸν ἰησοῦν. πορευομένου δὲ αὐτοῦ ὑπεστρώννυον τὰ ἱμάτια αὐτῶν ἐν τῇ ὁδῷ. ἐγγίζοντος δὲ αὐτοῦ ἤδη πρὸς τῇ καταβάσει τοῦ

ὄρους τῶν

Digitized by Google

ὄρους τῶν ἐλαιῶν, ἤρξαντο ἅπαν τὸ πλῆθος
τῶν μαθητῶν χαίροντες αἰνεῖν τὸν θεὸν φω-
νῇ μεγάλῃ περὶ πασῶν, ὧν εἶδον δυνάμεων,
λέγοντες, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος βασιλεὺς
ἐν ὀνόματι κυρίου. εἰρήνη ἐν οὐρανῷ, καὶ δόξα
ἐν ὑψίστοις. καί τινες τῶν φαρισαίων ἀπὸ τοῦ
ὄχλου εἶπον πρὸς αὐτόν. διδάσκαλε, ἐπιτίμη-
σον τοῖς μαθηταῖς σου. καὶ ἀποκριθεὶς, εἶπεν
αὐτοῖς. λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν οὗτοι σιωπήσωσιν,
οἱ λίθοι κεκράξονται. καὶ ὡς ἤγγισεν, ἰδὼν
τὴν πόλιν, ἔκλαυσεν ἐπ' αὐτῇ, λέγων, ὅτι
εἰ ἔγνως καὶ σὺ, καί γε ἐν τῇ ἡμέρᾳ σου ταύ-
τῃ τὰ πρὸς εἰρήνην σου, νῦν δὲ ἐκρύβη ἀπὸ
ὀφθαλμῶν σου, ὅτι ἥξουσιν ἡμέραι ἐπὶ σὲ, καὶ
περιβαλοῦσιν οἱ ἐχθροί σου χάρακά σοι, καὶ
περικυκλώσουσί σε, καὶ συνέξουσί σε πάντο-
θεν, καὶ ἐδαφιοῦσί σε, καὶ τὰ τέκνα σου ἐν σοί,
καὶ οὐκ ἀφήσουσιν ἐν σοὶ λίθον ἐπὶ λίθῳ, ἀνθ' ὧν
οὐκ ἔγνως τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς σου. καὶ
εἰσελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἤρξατο ἐκβάλλειν τοὺς
πωλοῦντας ἐν αὐτῷ καὶ ἀγοράζοντας, λέγων
„ αὐτοῖς. γέγραπται, ὁ οἶκός μου, οἶκος προσευ-
χῆς ἐστιν, ὑμεῖς δὲ αὐτὸν ἐποιήσατε σπήλαιον
λῃστῶν. καὶ ἦν διδάσκων τὸ καθ' ἡμέραν ἐν
τῷ ἱερῷ. οἱ δὲ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς
ἐζήτουν αὐτὸν ἀπολέσαι, καὶ οἱ πρῶτοι τοῦ

Digitized by Google

λαοῦ, καὶ οὐχ εὕρισκον, τὸ, τί ποιήσωσιν. ὁ λαὸς
γὰρ ἅπας ἐξεκρέματο, αὐτοῦ ἀκούων.
20 Καὶ ἐγένετο ἐν μιᾷ τῶν ἡμερῶν ἐκείνων
διδάσκοντος αὐτοῦ τὸν λαὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εὐ-
αγγελιζομένου, ἐπέστησαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ
γραμματεῖς σὺν τοῖς πρεσβυτέροις, καὶ εἶ-
πον πρὸς αὐτὸν, λέγοντες· εἰπὲ ἡμῖν, ἐν ποίᾳ
ἐξουσίᾳ ταῦτα ποιεῖς; ἢ τίς ἐστιν ὁ δούς σοι
τὴν ἐξουσίαν ταύτην; Ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε πρὸς
αὐτούς. Ἐρωτήσω ὑμᾶς κἀγὼ ἕνα λόγον, καὶ
εἴπατέ μοι. τὸ βάπτισμα ἰωάννου ἐξ οὐρανοῦ
ἦν, ἢ ἐξ ἀνθρώπων; οἱ δὲ συνελογίσαντο πρὸς
ἑαυτοὺς λέγοντες, ὅτι ἐὰν εἴπωμεν ἐξ οὐρα-
νοῦ, ἐρεῖ. διατί οὖν οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ;
ἐὰν δὲ εἴπωμεν, ἐξ ἀνθρώπων, πᾶς ὁ λαὸς κα-
ταλιθάσει ἡμᾶς. πεπεισμένος γάρ ἐστιν ἰω-
άννην προφήτην εἶναι. καὶ ἀπεκρίθησαν
μὴ εἰδέναι πόθεν. καὶ ὁ Ιησοῦς εἶπεν αὐτοῖς.
οὐδὲ ἐγὼ λέγω ὑμῖν, ἐν ποίᾳ ἐξουσίᾳ ταῦ-
τα ποιῶ. ἤρξατο δὲ πρὸς τὸν λαὸν λέγειν
τὴν παραβολὴν ταύτην. Ἄνθρωπός τις ἐ-
φύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ ἐξέδοτο αὐτὸν
γεωργοῖς, καὶ ἀπεδήμησε χρόνους ἱκανούς. καὶ
ἐν καιρῷ ἀπέστειλε πρὸς τοὺς γεωργοὺς δοῦ-
λον, ἵνα ἀπὸ τοῦ καρποῦ τοῦ ἀμπελῶνος δῶ-
σιν αὐτῷ. οἱ δὲ γεωργοὶ δείραντες αὐτὸν,
ἐξαπέ-

ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ προσέθετο εἰς πέμ-
ψαι ἕτερον δοῦλον. οἱ δὲ κἀκεῖνον δείραντες
καὶ ἀτιμάσαντες, ἐξαπέστειλαν κενόν. καὶ
προσέθετο πέμψαι τρίτον. οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυ-
ματίσαντες, ἐξέβαλον. εἶπε δὲ ὁ κύριος τοῦ ἀμ-
πελῶνος, τί ποιήσω; πέμψω τὸν υἱόν μου τὸν ἀ-
γαπητόν· ἴσως τοῦτον ἰδόντες ἐντραπήσονται. ἰδόν-
τες δὲ αὐτὸν οἱ γεωργοὶ, διελογίζοντο πρὸς ἑαυ-
τοὺς, λέγοντες· οὗτός ἐστιν ὁ κληρονόμος, δεῦτε
ἀποκτείνωμεν αὐτὸν, ἵνα ἡμῶν γένηται ἡ κληρο-
νομία. καὶ ἐκβαλόντες αὐτὸν ἔξω τοῦ ἀμπε-
λῶνος, ἀπέκτειναν. τί οὖν ποιήσει αὐτοῖς ὁ κύ-
ριος τοῦ ἀμπελῶνος; ἐλεύσεται καὶ ἀπολέσει
τοὺς γεωργοὺς τούτους, καὶ δώσει τὸν ἀμπελῶ-
να ἄλλοις. ἀκούσαντες δὲ, εἶπον. μὴ γένοιτο. ὁ δὲ
ἐμβλέψας αὐτοῖς, εἶπε. τί οὖν ἐστι τὸ γεγραμμέ-
„ νον τοῦτο. λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ οἰκοδο-
„ μοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γωνίας; πᾶς
ὁ πεσὼν ἐπ' ἐκεῖνον τὸν λίθον, συνθλασθήσεται,
ἐφ' ὃν δ' ἂν πέσῃ, λικμήσει αὐτόν. καὶ ἐζήτη-
σαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμματεῖς ἐπιβα-
λεῖν ἐπ' αὐτὸν τὰς χεῖρας ἐν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ,
καὶ ἐφοβήθησαν τὸν λαόν. ἔγνωσαν γὰρ ὅτι πρὸς
αὐτοὺς τὴν παραβολὴν ταύτην εἶπε. καὶ πα-
ρατηρήσαντες, ἀπέστειλαν ἐγκαθέτους, ὑπο-
κρινομένους ἑαυτοὺς δικαίους εἶναι, ἵνα ἐπιλά-

βωνται

Digitized by Google

βωνται αὐτοῦ λόγου, εἰς τὸ παραδοῦναι αὐτὸν τῇ ἀρχῇ καὶ τῇ ἐξουσίᾳ τοῦ ἡγεμόνος. καὶ ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες. διδάσκαλε, οἴδαμεν ὅτι ὀρθῶς λέγεις καὶ διδάσκεις, καὶ οὐ λαμβάνεις πρόσωπον, ἀλλ' ἐπ' ἀληθείας τὴν ὁδὸν τοῦ θεοῦ διδάσκεις. ἔξεστιν ἡμῖν καίσαρι φόρον δοῦναι, ἢ οὔ; κατανοήσας δὲ αὐτῶν τὴν πανουργίαν, εἶπε πρὸς αὐτούς. τί με πειράζετε; ἐπιδείξατέ μοι δηνάριον. τίνος ἔχει εἰκόνα καὶ ἐπιγραφήν; ἀποκριθέντες δὲ εἶπον. καίσαρος. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. ἀπόδοτε τοίνυν τὰ καίσαρος, καίσαρι, καὶ τὰ τοῦ θεοῦ, τῷ θεῷ. καὶ οὐκ ἴσχυσαν ἐπιλαβέσθαι αὐτοῦ ῥήματος ἐναντίον τοῦ λαοῦ. καὶ θαυμάσαντες ἐπὶ τῇ ἀποκρίσει αὐτοῦ, ἐσίγησαν. Προσελθόντες δέ τινες τῶν σαδδουκαίων, οἱ ἀντιλέγοντες ἀνάστασιν μὴ εἶναι, ἐπηρώτησαν αὐτὸν, λέγοντες. διδάσκαλε, μωσῆς ἔγραψεν ἡμῖν, ἐάν τινος ἀδελφὸς ἀποθάνῃ, ἔχων γυναῖκα, καὶ οὗτος ἄτεκνος ἀποθάνῃ, ἵνα λάβῃ ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ τὴν γυναῖκα, καὶ ἐξαναστήσῃ σπέρμα τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ. ἑπτὰ οὖν ἀδελφοὶ ἦσαν, καὶ ὁ πρῶτος λαβὼν γυναῖκα, ἀπέθανεν ἄτεκνος. καὶ ἔλαβεν ὁ δεύτερος τὴν γυναῖκα, καὶ οὗτος ἀπέθανεν ἄτεκνος. καὶ ὁ τρίτος ἔλαβεν αὐτὴν ὡσαύτως. ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἑπτὰ, καὶ

οὐ κατέλιπον τέκνα, καὶ ἀπέθανον. ὕστερον πάν-
των ἀπέθανε καὶ ἡ γυνή. ἐν τῇ οὖν ἀναστά-
σει τίνος αὐτῶν γίνεται γυνή; οἱ γὰρ ἑπτὰ
ἔσχον αὐτὴν γυναῖκα: Καὶ ἀποκριθεὶς, εἶπεν
αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. οἱ υἱοὶ τοῦ αἰῶνος τούτου γα-
μοῦσι καὶ ἐκγαμίσκονται, οἱ δὲ καταξιωθέν-
τες τοῦ αἰῶνος ἐκείνου τυχεῖν, καὶ τῆς ἀναστά-
σεως τῆς ἐκ νεκρῶν, οὔτε γαμοῦσιν, οὔτε ἐκγαμί-
σκονται. οὔτε γὰρ ἀποθανεῖν ἔτι δύνανται. ἰσάγγελοι
γάρ εἰσι, καὶ υἱοί εἰσι τοῦ θεοῦ, τῆς ἀναστάσε-
ως υἱοὶ ὄντες. ὅτι δὲ ἐγείρονται οἱ νεκροί, καὶ μω-
σῆς ἐμήνυσεν ἐπὶ τῆς βάτου, ὡς λέγει κύριον τὸν
θεὸν ἀβραὰμ καὶ τὸν θεὸν ἰσαὰκ καὶ τὸν
θεὸν ἰακώβ. Θεὸς δὲ οὐκ ἔστι νεκρῶν, ἀλλὰ ζών-
των. πάντες γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. ἀποκριθέντες
δέ τινες τῶν γραμματέων, εἶπον. διδάσκαλε,
καλῶς εἶπας. οὐκ ἔτι δὲ ἐτόλμων ἐπερωτᾷν
αὐτὸν οὐδέν. εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς. πῶς λέγουσι
τὸν Χριστὸν υἱὸν Δαβὶδ εἶναι, καὶ αὐτὸς Δαβὶδ
„ λέγει ἐν βίβλῳ ψαλμῶν. Εἶπεν ὁ κύριος τῷ κυ-
„ ρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐ-
„ χθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; Δαβὶδ οὖν
κύριον αὐτὸν καλεῖ, καὶ πῶς υἱὸς αὐτοῦ ἐστιν; ἀκού-
οντος δὲ παντὸς τοῦ λαοῦ, εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ. προσέχετε ἀπὸ τῶν γραμματέων τῶν θε-
λόντων περιπατεῖν ἐν στολαῖς, καὶ φιλούντων

ἀσπασ-

Digitized by Google

ἀσπασμοὺς ἐν ταῖς ἀγοραῖς, καὶ πρωτοκα-
θεδρίας ἐν ταῖς συναγωγαῖς, καὶ πρωτοκλι-
σίας ἐν τοῖς δείπνοις. οἳ κατεσθίουσι τὰς οἰ-
κίας τῶν χηρῶν, καὶ προφάσει μακρὰ προ-
σεύχονται. οὗτοι λήψονται περισσότερον κρίμα.
21 Ἀναβλέψας δὲ εἶδε τοὺς βάλλοντας τὰ δῶ-
ρα αὐτῶν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον πλουσίους. εἶδε
δέ τινα καὶ χήραν πενιχρὰν, βάλλουσαν ἐκεῖ δύο
λεπτὰ, καὶ εἶπεν. ἀληθῶς λέγω ὑμῖν, ὅτι ἡ χή-
ρα ἡ πτωχὴ αὕτη πλεῖον πάντων ἔβαλεν. ἅ-
παντες γὰρ οὗτοι ἐκ τοῦ περισσεύοντος αὐτοῖς
ἔβαλον εἰς τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ, αὕτη δὲ ἐκ τοῦ
ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον, ὃν εἶχεν
ἔβαλε. ταῦτα λέγων ἐφώνει. ὁ ἔχων ὦτα ἀ-
κούειν, ἀκουέτω. Καί τινων λεγόντων περὶ τοῦ
ἱεροῦ, ὅτι λίθοις καλοῖς καὶ ἀναθήμασι κεκόσ-
μηται, εἶπε. ταῦτα ἃ θεωρεῖτε, ἐλεύσονται
ἡμέραι ἐν αἷς οὐκ ἀφεθήσεται λίθος ἐπὶ λί-
θῳ ὃς οὐ καταλυθήσεται. Ἐπηρώτησαν δὲ
αὐτὸν, λέγοντες. διδάσκαλε, πότε οὖν ταῦ-
τα ἔσται; καὶ τί τὸ σημεῖον ὅταν μέλλῃ ταῦ-
τα γίνεσθαι; ὁ δὲ εἶπε. βλέπετε μὴ πλανηθῆ-
τε. πολλοὶ γὰρ ἐλεύσονται ἐπὶ τῷ ὀνόματί
μου, λέγοντες, ὅτι ἐγώ εἰμι. καὶ ὁ καιρὸς ἤγγι-
κε. μὴ οὖν πορευθῆτε ὀπίσω αὐτῶν. ὅταν δὲ
ἀκούσητε πολέμους, καὶ ἀκαταστασίας, μὴ πτοη-
θῆτε.

Digitized by Google

θῆτε. δεῖ γὰρ ταῦτα γενέσθαι πρῶτον, ἀλλ᾽
οὐκ εὐθέως τὸ τέλος. τότε ἔλεγεν αὐτοῖς. ἐγερ-
θήσεται ἔθνος ἐπὶ ἔθνος, καὶ βασιλεία ἐπὶ
βασιλείαν, σεισμοί τε μεγάλοι κατὰ τόπους,
καὶ λιμοί, καὶ λοιμοὶ ἔσονται, φόβητρά τε,
καὶ σημεῖα ἀπ᾽ οὐρανοῦ μεγάλα ἔσται. πρὸ δὲ
τούτων πάντων ἐπιβαλοῦσιν ἐφ᾽ ὑμᾶς τὰς χεῖ-
ρας αὐτῶν, καὶ διώξουσι παραδιδόντες εἰς
συναγωγὰς καὶ φυλακάς, ἀγομένους ἐπὶ βα-
σιλεῖς καὶ ἡγεμόνας ἕνεκεν τοῦ ὀνόματός μου.
ἀποβήσεται δὲ ὑμῖν εἰς μαρτύριον. θέσθε οὖν
εἰς τὰς καρδίας ὑμῶν μὴ προμελετᾷν ἀπο-
λογηθῆναι. ἐγὼ γὰρ δώσω ὑμῖν στόμα καὶ σο-
φίαν, ᾗ οὐ δυνήσονται ἀντειπεῖν, οὐδὲ ἀντιστῆ-
ναι πάντες οἱ ἀντικείμενοι ὑμῖν. παραδοθή-
σεσθε δὲ καὶ ὑπὸ γονέων καὶ ἀδελφῶν καὶ
συγγενῶν καὶ φίλων, καὶ θανατώσουσιν ἐξ
ὑμῶν. καὶ ἔσεσθε μισούμενοι ὑπὸ πάντων
διὰ τὸ ὄνομά μου. καὶ θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς
ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν
κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. ὅταν δὲ ἴδητε
κυκλουμένην ὑπὸ στρατοπέδων τὴν ἱερουσα-
λήμ, τότε γνῶτε ὅτι ἤγγικεν ἡ ἐρήμωσις αὐ-
τῆς. τότε οἱ ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, φευγέτωσαν εἰς
τὰ ὄρη, καὶ οἱ ἐν μέσῳ αὐτῆς ἐκχωρείτω-
σαν, καὶ οἱ ἐν ταῖς χώραις, μὴ εἰσερχέσθω-

σαν

σθωσαν εἰς αὐτήν, ὅτι ἡμέραι ἐκδικήσεως αὗταί
εἰσι, τοῦ πλησθῆναι πάντα τὰ γεγραμμένα.
οὐαὶ δὲ ταῖς ἐν γαστρὶ ἐχούσαις, καὶ ταῖς θη-
λαζούσαις ἐν ἐκείναις ταῖς ἡμέραις. ἔσται γὰρ
ἀνάγκη μεγάλη ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ὀργὴ ἐν τῷ
λαῷ τούτῳ. καὶ πεσοῦνται στόματι μαχαίρας,
καὶ αἰχμαλωτισθήσονται εἰς πάντα τὰ ἔθνη.
καὶ Ἱερουσαλὴμ ἔσται πατουμένη ὑπὸ ἐθνῶν
ἄχρι πληρωθῶσι καιροὶ ἐθνῶν. καὶ ἔσται ση-
μεῖα ἐν ἡλίῳ καὶ σελήνῃ καὶ ἄστροις, καὶ ἐπὶ
τῆς γῆς συνοχὴ ἐθνῶν, ἐν ἀπορίᾳ, ἠχούσης θαλάσ-
σης καὶ σάλου, ἀποψυχόντων ἀνθρώπων ἀπὸ φό-
βου καὶ προσδοκίας τῶν ἐπερχομένων τῇ
οἰκουμένῃ. αἱ γὰρ δυνάμεις τῶν οὐρανῶν σα-
λευθήσονται. καὶ τότε ὄψονται τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που ἐρχόμενον ἐν νεφέλῃ μετὰ δυνάμεως καὶ
δόξης πολλῆς. Ἀρχομένων δὲ τούτων γίνεσθαι,
ἀνακύψατε καὶ ἐπάρατε τὰς κεφαλὰς ὑ-
μῶν, διότι ἐγγίζει ἡ ἀπολύτρωσις ὑμῶν. καὶ
εἶπε παραβολὴν αὐτοῖς· ἴδετε τὴν συκῆν καὶ
πάντα τὰ δένδρα, ὅταν προβάλωσιν ἤδη, βλέ-
ποντες ἀφ᾽ ἑαυτῶν, γινώσκετε ὅτι ἤδη ἐγ-
γὺς τὸ θέρος ἐστίν. οὕτω καὶ ὑμεῖς, ὅταν ἴδητε
ταῦτα γινόμενα, γινώσκετε ὅτι ἐγγύς ἐστιν
ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ. ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι οὐ
μὴ παρέλθῃ ἡ γενεὰ αὕτη, ἕως ἂν πάντα γέ-
νηται.

σονται. ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ παρελεύσονται, οἱ δὲ
λόγοι μου οὐ μὴ παρέλθωσι. προσέχετε δὲ ἑαυ-
τοῖς, μήποτε βαρυνθῶσιν ὑμῶν αἱ καρδίαι
ἐν κραιπάλῃ καὶ μέθῃ καὶ μερίμναις βιωτι-
καῖς, καὶ αἰφνίδιος ἐφ᾽ ὑμᾶς ἐπιστῇ ἡ ἡμέρα
ἐκείνη. ὡς παγὶς γὰρ ἐπελεύσεται ἐπὶ πάντας τοὺς
καθημένους ἐπὶ πρόσωπον πάσης τῆς γῆς. ἀ-
γρυπνεῖτε οὖν ἐν παντὶ καιρῷ, δεόμενοι, ἵνα
καταξιωθῆτε ἐκφυγεῖν ταῦτα πάντα τὰ
μέλλοντα γίνεσθαι, καὶ σταθῆναι ἔμπροσθεν τοῦ
υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου. Ἦν δὲ τὰς ἡμέρας ἐν τῷ ἱερῷ
διδάσκων, τὰς δὲ νύκτας ἐξερχόμενος ηὐλί-
ζετο εἰς τὸ ὄρος τὸ καλούμενον ἐλαιῶν. καὶ
πᾶς ὁ λαὸς ὤρθριζε πρὸς αὐτὸν, ἐν τῷ ἱερῷ ἀ-
κούειν αὐτοῦ. Ἤγγιζε δὲ ἡ ἑορτὴ τῶν ἀζύμων, 22
ἡ λεγομένη πάσχα. καὶ ἐζήτουν οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ γραμματεῖς, τό, πῶς ἀνέλωσιν αὐ-
τόν. ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαόν. εἰσῆλθε δὲ σατα-
νᾶς εἰς ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον ἰσκαριώ-
την, ὄντα ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν δώδεκα. καὶ
ἀπελθὼν συνελάλησε τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ
στρατηγοῖς, τό, πῶς αὐτὸν παραδῷ αὐτοῖς. καὶ
ἐχάρησαν, καὶ συνέθεντο αὐτῷ ἀργύριον δοῦ-
ναι. καὶ ἐξωμολόγησε, καὶ ἐζήτει εὐκαιρίαν
τοῦ παραδοῦναι αὐτὸν αὐτοῖς ἄτερ ὄχλου. Ἦλ-
θε δὲ ἡ ἡμέρα τῶν ἀζύμων, ἐν ᾗ ἔδει θύεσθαι τὸ
πάσχα

πάσχα, καὶ ἀπέστειλε Πέτρον καὶ Ἰωάννην, εἰπών· πορευθέντες ἑτοιμάσατε ἡμῖν τὸ πάσχα, ἵνα φάγωμεν. οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ποῦ θέλεις ἑτοιμάσωμεν; ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. ἰδοὺ εἰσελθόντων ὑμῶν εἰς τὴν πόλιν, συναντήσει ὑμῖν ἄνθρωπος κεράμιον ὕδατος βαστάζων, ἀκολουθήσατε αὐτῷ εἰς τὴν οἰκίαν οὗ εἰσπορεύεται, καὶ ἐρεῖτε τῷ οἰκοδεσπότῃ τῆς οἰκίας. λέγει σοι ὁ διδάσκαλος, ποῦ ἐστι τὸ κατάλυμα, ὅπου τὸ πάσχα μετὰ τῶν μαθητῶν μου φάγω; κἀκεῖνος ὑμῖν δείξει ἀνώγεον μέγα ἐστρωμένον, ἐκεῖ ἑτοιμάσατε. ἀπελθόντες δὲ, εὗρον καθὼς εἴρηκεν αὐτοῖς, καὶ ἡτοίμασαν τὸ πάσχα. καὶ ὅτε ἐγένετο ἡ ὥρα, ἀνέπεσε, καὶ οἱ δώδεκα ἀπόστολοι σὺν αὐτῷ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς. Ἐπιθυμίᾳ ἐπεθύμησα τοῦτο τὸ πάσχα φαγεῖν μεθ' ὑμῶν πρὸ τοῦ με παθεῖν. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐκέτι οὐ μὴ φάγω ἐξ αὐτοῦ, ἕως ὅτου πληρωθῇ ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ θεοῦ. καὶ δεξάμενος ποτήριον, εὐχαριστήσας εἶπε· λάβετε τοῦτο, καὶ διαμερίσατε εἰς ἑαυτούς. λέγω γὰρ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ πίω ἀπὸ τοῦ γεννήματος τῆς ἀμπέλου, ἕως ὅτου ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ ἔλθῃ. καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαριστήσας ἔκλασε, καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς, λέγων. τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν διδόμενον,

μενον, τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων· τοῦτο τὸ ποτήριον, ἡ καινὴ διαθήκη ἐν τῷ αἵματί μου, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν ἐκχυνόμενον. πλὴν ἰδοὺ ἡ χεὶρ τοῦ παραδιδόντος με μετ᾽ ἐμοῦ ἐπὶ τῆς τραπέζης. καὶ ὁ μὲν υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου πορεύεται κατὰ τὸ ὡρισμένον. πλὴν οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ δι᾽ οὗ παραδίδοται. καὶ αὐτοὶ ἤρξαντο συζητεῖν πρὸς ἑαυτούς, τό, τίς ἄρα εἴη ἐξ αὐτῶν ὁ τοῦτο μέλλων πράσσειν. Ἐγένετο δὲ καὶ φιλονεικία ἐν αὐτοῖς, τό, τίς αὐτῶν δοκεῖ εἶναι μείζων. Ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. οἱ βασιλεῖς τῶν ἐθνῶν κυριεύουσιν αὐτῶν, καὶ οἱ ἐξουσιάζοντες αὐτῶν, εὐεργέται καλοῦνται. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως, ἀλλ᾽ ὁ μείζων ἐν ὑμῖν, γενέσθω ὡς ὁ νεώτερος, καὶ ὁ ἡγούμενος ὡς ὁ διακονῶν. Τίς γὰρ μείζων, ὁ ἀνακείμενος, ἢ ὁ διακονῶν; οὐχὶ ὁ ἀνακείμενος; ἐγὼ δέ εἰμι ἐν μέσῳ ὑμῶν ὡς ὁ διακονῶν. ὑμεῖς δέ ἐστε οἱ διαμεμενηκότες μετ᾽ ἐμοῦ ἐν τοῖς πειρασμοῖς μου. κἀγὼ διατίθεμαι ὑμῖν, καθὼς διέθετό μοι ὁ πατήρ μου βασιλείαν, ἵνα ἐσθίητε καὶ πίνητε ἐπὶ τῆς τραπέζης μου ἐν τῇ βασιλείᾳ μου, καὶ καθίσησθε ἐπὶ θρόνων κρίνοντες τὰς δώδεκα φυλὰς τοῦ Ἰσραήλ. Εἶπε δὲ ὁ κύριος, Σίμων Σίμων, ἰδοὺ ὁ

σατανᾶς ἐξῃτήσατο ὑμᾶς, τοῦ σινιάσαι ὡς
τὸν σῖτον. ἐγὼ δὲ ἐδεήθην περὶ σοῦ, ἵνα μὴ ἐκ-
λείπῃ ἡ πίστις σου. καὶ σύ ποτε ἐπιστρέψας,
στήριξον τοὺς ἀδελφούς σου. ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ.
κύριε, μετὰ σοῦ ἕτοιμός εἰμι καὶ εἰς φυλακὴν
καὶ εἰς θάνατον πορεύεσθαι. ὁ δὲ εἶπε. λέγω σοι
πέτρε, οὐ μὴ φωνήσει σήμερον ἀλέκτωρ, πρὶν
ἢ τρὶς ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. καὶ εἶπεν αὐ-
τοῖς. ὅτε ἀπέστειλα ὑμᾶς ἄτερ βαλαντίου καὶ
πήρας καὶ ὑποδημάτων, μή τινος ὑστερήσα-
τε; οἱ δὲ εἶπον. οὐθενός. εἶπεν οὖν αὐτοῖς. ἀλλὰ
νῦν ὁ ἔχων βαλάντιον ἀράτω, ὁμοίως καὶ πή-
ραν, καὶ ὁ μὴ ἔχων, πωλησάτω ἱμάτιον αὐτοῦ,
καὶ ἀγορασάτω μάχαιραν. λέγω γὰρ ὑμῖν,
ὅτι ἔτι τοῦτο τὸ γεγραμμένον, δεῖ τελεσθῆναι
ἐν ἐμοί, τὸ, καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. καὶ γὰρ
τὰ περὶ ἐμοῦ, τέλος ἔχει. οἱ δὲ εἶπον. κύριε,
ἰδοὺ μάχαιραι ὧδε δύο. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς.
ἱκανόν ἐστι. καὶ ἐξελθὼν ἐπορεύθη κατὰ τὸ
ἔθος εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. ἠκολούθησαν δὲ
αὐτῷ καὶ οἱ μαθηταί. γενόμενος δὲ ἐπὶ τοῦ
τόπου, εἶπεν αὐτοῖς. προσεύχεσθε μὴ εἰσελθεῖν
εἰς πειρασμόν. καὶ αὐτὸς ἀπεσπάσθη ἀπ'
αὐτῶν ὡσεὶ λίθου βολήν. καὶ θεὶς τὰ γό-
νατα προσηύχετο, λέγων πάτερ, εἰ βούλει

παρενεγ-

παρενεγκεῖν τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλὴν
μὴ τὸ θέλημά μου, ἀλλὰ τὸ σὸν γινέσθω. ὤφθη
δὲ αὐτῷ ἄγγελος ἀπ' οὐρανοῦ ἐνισχύων αὐτόν.
καὶ γενόμενος ἐν ἀγωνίᾳ, ἐκτενέστερον προσ-
ηύχετο. Ἐγένετο δὲ ὁ ἱδρὼς αὐτοῦ ὡσεὶ θρόμ-
βοι αἵματος καταβαίνοντες ἐπὶ τὴν γῆν.
καὶ ἀναστὰς ἀπὸ τῆς προσευχῆς, ἐλθὼν πρὸς
τοὺς μαθητὰς αὐτοῦ, εὗρεν αὐτοὺς κοιμωμέ-
νους ἀπὸ τῆς λύπης, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Τί κα-
θεύδετε; ἀναστάντες προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰ-
σέλθητε εἰς πειρασμόν. ἔτι δὲ αὐτοῦ λαλοῦν-
τος, ἰδοὺ ὄχλος, καὶ ὁ λεγόμενος ἰούδας εἷς
τῶν δώδεκα προήρχετο αὐτῶν, καὶ ἤγγισε τῷ
Ἰησοῦ φιλῆσαι αὐτόν. ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτῷ.
ἰούδα, φιλήματι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου παρα-
δίδως; ἰδόντες δὲ οἱ περὶ αὐτὸν τὸ ἐσόμενον,
εἶπον αὐτῷ. κύριε, εἰ πατάξομεν ἐν μαχαί-
ρᾳ; καὶ ἐπάταξεν εἷς τις ἐξ αὐτῶν τὸν δοῦλον
τοῦ ἀρχιερέως, καὶ ἀφεῖλεν αὐτοῦ τὸ οὖς τὸ δεξι-
όν. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν. ἐᾶτε ἕως τού-
του. καὶ ἁψάμενος τοῦ ὠτίου αὐτοῦ, ἰάσατο
αὐτόν. εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς πρὸς τοὺς παραγε-
νομένους ἐπ' αὐτὸν ἀρχιερεῖς καὶ στρατη-
γοὺς τοῦ ἱεροῦ καὶ πρεσβυτέρους. ὡς ἐπὶ λῃ-
στὴν ἐξεληλύθατε μετὰ μαχαιρῶν καὶ ξύλων;

καθ' ἡμέραν ὄντος μου μεθ' ὑμῶν ἐν τῷ ἱερῷ,
οὐκ ἐξετείνατε τὰς χεῖρας ἐπ' ἐμέ, ἀλλ' αὕ-
τη ὑμῶν ἐστιν ἡ ὥρα, καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ σκότους.
Συλλαβόντες δὲ αὐτὸν ἤγαγον, καὶ εἰσήγαγον
αὐτὸν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ πέτρος
ἠκολούθει μακρόθεν. ἁψάντων δὲ πῦρ ἐν μέ-
σῳ τῆς αὐλῆς, καὶ συγκαθισάντων αὐτῶν, ἐκά-
θητο ὁ πέτρος ἐν μέσῳ αὐτῶν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν
παιδίσκη τις καθήμενον πρὸς τὸ φῶς, καὶ ἀ-
τενίσασα αὐτῷ εἶπε. καὶ οὗτος σὺν αὐτῷ ἦν.
ὁ δὲ ἠρνήσατο αὐτὸν, λέγων. γύναι, οὐκ οἶδα αὐ-
τόν. καὶ μετὰ βραχὺ ἕτερος ἰδὼν αὐτὸν ἔφη.
καὶ σὺ ἐξ αὐτῶν εἶ. ὁ δὲ πέτρος εἶπεν. ἄνθρω-
πε, οὐκ εἰμί. καὶ διαστάσης ὡσεὶ ὥρας μιᾶς ἄλ-
λος τις διϊσχυρίζετο, λέγων. ἐπ' ἀληθείας καὶ
οὗτος μετ' αὐτοῦ ἦν. καὶ γὰρ γαλιλαῖός ἐστιν. εἶ-
πε δὲ ὁ πέτρος. ἄνθρωπε, οὐκ οἶδα ὃ λέγεις. καὶ
παραχρῆμα ἔτι λαλοῦντος αὐτοῦ, ἐφώνησεν
ἀλέκτωρ. καὶ στραφεὶς ὁ κύριος ἐνέβλεψε τῷ
πέτρῳ. καὶ ὑπεμνήσθη ὁ πέτρος τοῦ λόγου τοῦ κυ-
ρίου, ὡς εἶπεν αὐτῷ, ὅτι πρὶν ἀλέκτορα φωνῆ-
σαι, ἀπαρνήσῃ με τρίς. καὶ ἐξελθὼν ἔξω ὁ
πέτρος, ἔκλαυσε πικρῶς. καὶ οἱ ἄνδρες οἱ συ-
νέχοντες τὸν ιησοῦν, ἐνέπαιζον αὐτῷ, δέροντες.
καὶ περικαλύψαντες αὐτὸν, ἔτυπτον αὐτοῦ

τὸ πρό-

τὸ πρόσωπον, καὶ ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες.
προφήτευσον, τίς ἐστιν ὁ παίσας σε; καὶ ἕτερα
πολλὰ βλασφημοῦντες ἔλεγον εἰς αὐτόν. καὶ
ὡς ἐγένετο ἡμέρα, συνήχθη τὸ πρεσβυτέριον τοῦ
λαοῦ, ἀρχιερεῖς καὶ γραμματεῖς, καὶ ἀνήγα-
γον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, λέγοντες. Εἰ
σὺ εἶ ὁ Χριστός; εἰπὲ ἡμῖν. εἶπε δὲ αὐτοῖς. ἐὰν
ὑμῖν εἴπω, οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐὰν δὲ καὶ ἐρωτήσω,
οὐ μὴ ἀποκριθῆτέ μοι ἢ ἀπολύσητε. ἀπὸ τοῦ νῦν
ἔσται ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου καθήμενος ἐκ δεξιῶν
τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ. εἶπον δὲ πάντες. σὺ οὖν
εἶ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; ὁ δὲ πρὸς αὐτοὺς ἔφη. ὑμεῖς
λέγετε, ὅτι ἐγώ εἰμι. οἱ δὲ εἶπον. τί ἔτι χρείαν
ἔχομεν μαρτυρίας; αὐτοὶ γὰρ ἠκούσαμεν
ἀπὸ τοῦ στόματος αὐτοῦ. Καὶ ἀναστὰν ἅπαν κγ
τὸ πλῆθος αὐτῶν, ἤγαγεν αὐτὸν ἐπὶ τὸν Πι-
λάτον. ἤρξαντο δὲ κατηγορεῖν αὐτοῦ, λέγοντες.
τοῦτον εὕρομεν διαστρέφοντα τὸ ἔθνος, καὶ κω-
λύοντα καίσαρι φόρους διδόναι, λέγοντα ἑ-
αυτὸν Χριστὸν βασιλέα εἶναι. ὁ δὲ Πιλάτος ἐ-
πηρώτησεν αὐτὸν, λέγων. σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν
Ἰουδαίων; ὁ δὲ ἀποκριθεὶς αὐτῷ, ἔφη. σὺ λέ-
γεις. ὁ δὲ Πιλάτος εἶπε πρὸς τοὺς ἀρχιερεῖς
καὶ τοὺς ὄχλους. οὐδὲν εὑρίσκω αἴτιον ἐν τῷ
ἀνθρώπῳ τούτῳ. οἱ δὲ ἐπίσχυον, λέγοντες, ὅτι

ἀνασείει τὸν λαὸν, διδάσκων καθ' ὅλης τῆς ἰου-
δαίας, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γαλιλαίας ἕως
ὧδε. πιλᾶτος δὲ ἀκούσας γαλιλαίαν, ἐπηρώ-
τησεν, εἰ ὁ ἄνθρωπος, γαλιλαῖός ἐστι. καὶ ἐπι-
γνοὺς ὅτι ἐκ τῆς ἐξουσίας ἡρώδου ἐστὶν, ἀνέπεμ-
ψεν αὐτὸν πρὸς ἡρώδην, ὄντα καὶ αὐτὸν ἐν ἱε-
ροσολύμοις ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις. ὁ δὲ ἡ-
ρώδης ἰδὼν τὸν ἰησοῦν, ἐχάρη λίαν. ἦν γὰρ θέ-
λων ἐξ ἱκανοῦ ἰδεῖν αὐτὸν, διὰ τὸ ἀκούειν πολ-
λὰ περὶ αὐτοῦ, καὶ ἤλπιζέ τι σημεῖον ἰδεῖν
ὑπ' αὐτοῦ γινόμενον. ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ἐν
λόγοις ἱκανοῖς. αὐτὸς δὲ οὐδὲν ἀπεκρίνατο αὐ-
τῷ. εἱστήκεσαν δὲ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ γραμμα-
τεῖς εὐτόνως κατηγοροῦντες αὐτοῦ. ἐξουθενήσας
δὲ αὐτὸν ὁ ἡρώδης σὺν τοῖς στρατεύμασιν αὐ-
τοῦ, καὶ ἐμπαίξας, περιβαλὼν αὐτὸν ἐσθῆτα
λαμπρὰν, ἀνέπεμψεν αὐτὸν τῷ πιλάτῳ. ἐγέ-
νοντο δὲ φίλοι ὅ, τε πιλᾶτος καὶ ὁ ἡρώδης ἐν αὐ-
τῇ τῇ ἡμέρᾳ μετ' ἀλλήλων. προϋπῆρχον γὰρ ἐν
ἔχθρᾳ ὄντες πρὸς ἑαυτούς. πιλᾶτος δὲ συγκα-
λεσάμενος τοὺς ἀρχιερεῖς, καὶ τοὺς ἄρχοντας,
καὶ τὸν λαὸν, εἶπε πρὸς αὐτούς. Προσηνέγκα-
τέ μοι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, ὡς ἀποστρέφοντα
τὸν λαὸν, καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐνώπιον ὑμῶν ἀνακρί-
νας, οὐδὲν εὗρον ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ αἴτιον,
ὧν κατη-

ὧν κατηγορεῖτε κατ' αὐτοῦ. ἀλλ' οὐδὲ Ἡρώδης.
ἀνέπεμψα γὰρ ὑμᾶς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἰδοὺ οὐ-
δὲν ἄξιον θανάτου ἐστὶ πεπραγμένον αὐτῷ. παι-
δεύσας οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. ἀνάγκην δὲ εἶχεν
ἀπολύειν αὐτοῖς κατὰ ἑορτὴν ἕνα. ἀνέκραξαν δὲ
παμπληθεὶ, λέγοντες· αἶρε τοῦτον, ἀπόλυσον δὲ
ἡμῖν Βαραββᾶν, ὅς τις ἦν διὰ στάσιν τινὰ γενο-
μένην ἐν τῇ πόλει, καὶ φόνον, βεβλημένος εἰς
φυλακήν. πάλιν οὖν ὁ Πιλᾶτος προσεφώνησε,
θέλων ἀπολῦσαι τὸν Ἰησοῦν. οἱ δὲ ἐπεφώνουν λέ-
γοντες· Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν. ὁ δὲ τρίτον εἶ-
πε πρὸς αὐτούς. τί γὰρ κακὸν ἐποίησεν οὗτος; οὐ-
δὲν αἴτιον θανάτου εὗρον ἐν αὐτῷ. παιδεύσας
οὖν αὐτὸν ἀπολύσω. οἱ δὲ ἐπέκειντο φωναῖς με-
γάλαις, αἰτούμενοι αὐτὸν σταυρωθῆναι, καὶ κατί-
σχυον αἱ φωναὶ αὐτῶν καὶ τῶν ἀρχιερέων. ὁ δὲ
Πιλᾶτος ἐπέκρινε γενέσθαι τὸ αἴτημα αὐτῶν.
Ἀπέλυσε δὲ τὸν διὰ στάσιν καὶ φόνον βεβλημέ-
νον εἰς τὴν φυλακὴν ὃν ᾐτοῦντο, τὸν δὲ Ἰησοῦν πα-
ρέδωκε τῷ θελήματι αὐτῶν. καὶ ὡς ἀπήγαγον
αὐτὸν, ἐπιλαβόμενοι Σίμωνός τινος Κυρηναίου
ἐρχομένου ἀπ' ἀγροῦ, ἐπέθηκαν αὐτῷ τὸν σταυ-
ρὸν φέρειν ὄπισθεν τοῦ Ἰησοῦ. Ἠκολούθει δὲ αὐ-
τῷ πολὺ πλῆθος τοῦ λαοῦ, καὶ γυναικῶν, αἳ
καὶ ἐκόπτοντο καὶ ἐθρήνουν αὐτόν. Στραφεὶς δὲ

πρὸς αὐτὰς ὁ Ἰησοῦς, εἶπε. θυγατέρες Ἱερουσαλὴμ, μὴ κλαίετε ἐπ' ἐμὲ, πλὴν ἐφ' ἑαυτὰς κλαίετε, καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ὑμῶν, ὅτι ἰδοὺ ἔρχονται ἡμέραι ἐν αἷς ἐροῦσι, Μακάριαι αἱ στεῖραι, καὶ κοιλίαι αἳ οὐκ ἐγέννησαν, καὶ μαστοὶ οἳ οὐκ ἐθήλασαν. τότε ἄρξονται λέγειν τοῖς ὄρεσι. πέσετε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ τοῖς βουνοῖς, καλύψατε ἡμᾶς, ὅτι εἰ ἐν τῷ ὑγρῷ ξύλῳ ταῦτα ποιοῦσιν, ἐν τῷ ξηρῷ τί γένηται; ἤγοντο δὲ καὶ ἕτεροι δύο κακοῦργοι σὺν αὐτῷ ἀναιρεθῆναι. καὶ ὅτε ἀπῆλθον ἐπὶ τὸν τόπον τὸν καλούμενον κρανίον, ἐκεῖ ἐσταύρωσαν αὐτὸν, καὶ τοὺς κακούργους, ὃν μὲν ἐκ δεξιῶν, ὃν δὲ ἐξ ἀριστερῶν. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἔλεγε. πάτερ, ἄφες αὐτοῖς. οὐ γὰρ οἴδασι τί ποιοῦσι. διαμεριζόμενοι δὲ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἔβαλον κλῆρον. καὶ εἱστήκει ὁ λαὸς θεωρῶν. ἐξεμυκτήριζον δὲ καὶ οἱ ἄρχοντες σὺν αὐτοῖς, λέγοντες. ἄλλους ἔσωσε, σωσάτω ἑαυτὸν, εἰ οὗτός ἐστιν ὁ Χριστὸς, ὁ τοῦ θεοῦ ἐκλεκτός. ἐνέπαιζον δὲ αὐτῷ καὶ οἱ στρατιῶται προσερχόμενοι, καὶ ὄξος προσφέροντες αὐτῷ, καὶ λέγοντες. εἰ σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων, σῶσον σεαυτόν. ἦν δὲ καὶ ἐπιγραφὴ γεγραμμένη ἐπ' αὐτῷ γράμμασιν ἑλληνικοῖς, καὶ ῥωμαϊκοῖς, καὶ ἑβραϊκοῖς.

κοῖς· οὗτός ἐστιν ὁ βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων. εἷς
δὲ τῶν κρεμασθέντων κακούργων ἐβλασφήμει
αὐτὸν, λέγων, εἰ σὺ εἶ ὁ Χριστὸς, σῶσον σεαυτὸν καὶ
ἡμᾶς. Ἀποκριθεὶς δὲ ὁ ἕτερος, ἐπετίμα αὐ-
τῷ, λέγων· οὐδὲ φοβῇ σὺ τὸν θεὸν, ὅτι ἐν τῷ
αὐτῷ κρίματι εἶ; καὶ ἡμεῖς μὲν δικαίως, ἄξια
γὰρ ὧν ἐπράξαμεν ἀπολαμβάνομεν· οὗτος δὲ
οὐδὲν ἄτοπον ἔπραξε. καὶ ἔλεγε τῷ Ἰησοῦ· μνή-
σθητί μου κύριε, ὅταν ἔλθῃς ἐν τῇ βασιλείᾳ
σου. Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, Ἀμὴν λέγω
σοι, σήμερον μετ' ἐμοῦ ἔσῃ ἐν τῷ παραδεί-
σῳ. ἦν δὲ ὡσεὶ ὥρα ἕκτη, καὶ σκότος ἐγένετο
ἐφ' ὅλην τὴν γῆν ἕως ὥρας ἐννάτης. καὶ ἐ-
σκοτίσθη ὁ ἥλιος. καὶ ἐσχίσθη τὸ καταπέ-
τασμα τοῦ ναοῦ μέσον, καὶ φωνήσας φωνῇ με-
γάλῃ ὁ Ἰησοῦς, εἶπε. Πάτερ εἰς χεῖράς σου πα-
ραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου. καὶ ταῦτα εἰπὼν,
ἐξέπνευσεν. Ἰδὼν δὲ ὁ ἑκατόνταρχος τὸ γενό-
μενον, ἐδόξασε τὸν θεὸν, λέγων· ὄντως ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος δίκαιος ἦν. Καὶ πάντες οἱ συμ-
παραγενόμενοι ὄχλοι ἐπὶ τὴν θεωρίαν ταύ-
την, θεωροῦντες τὰ γενόμενα, τύπτοντες
ἑαυτῶν τὰ στήθη, ὑπέστρεφον. εἱστήκεισαν δὲ
πάντες οἱ γνωστοὶ αὐτοῦ μακρόθεν, καὶ γυναῖ-
κες αἱ συνακολουθήσασαι αὐτῷ ἀπὸ τῆς γα-

λιλαίας

λιλαίας ὁρῶσαι ταῦτα. Καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ὀνό-
ματι Ἰωσὴφ, βουλευτὴς, ὑπάρχων ἀνὴρ ἀγα-
θὸς καὶ δίκαιος. οὗτος οὐκ ἦν συγκατατεθει-
μένος τῇ βουλῇ καὶ τῇ πράξει αὐτῶν, ἀπὸ
ἀριμαθαίας πόλεως τῶν ἰουδαίων, ὃς καὶ προ-
σεδέχετο καὶ αὐτὸς τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. οὗ-
τος προσελθὼν τῷ πιλάτῳ, ᾐτήσατο τὸ σῶμα
τοῦ Ἰησοῦ. καὶ καθελὼν αὐτὸ ἐνετύλιξεν αὐ-
τὸ σινδόνι, καὶ ἔθηκεν αὐτὸ ἐν μνήματι λα-
ξευτῷ, οὗ οὐκ ἦν οὐδέπω οὐδεὶς κείμενος. καὶ
ἡμέρα ἦν παρασκευὴ, καὶ σάββατον ἐπέφω-
σκε. κατακολουθήσασαι δὲ γυναῖκες αἵτι-
νες ἦσαν συνεληλυθυῖαι αὐτῷ ἐκ τῆς γαλιλαί-
ας, ἐθεάσαντο τὸ μνημεῖον, καὶ ὡς ἐτέθη τὸ
σῶμα αὐτοῦ. ὑποστρέψασαι δὲ, ἡτοίμασαν
ἀρώματα καὶ μύρα, καὶ τὸ μὲν σάββατον
24 ἡσύχασαν κατὰ τὴν ἐντολήν. Τῇ δὲ
μιᾷ τῶν σαββάτων ὄρθρου βαθέος, ἦλθον
ἐπὶ τὸ μνῆμα, φέρουσαι ἃ ἡτοίμασαν ἀρώ-
ματα, καί τινες σὺν αὐταῖς. εὗρον δὲ τὸν λί-
θον ἀποκεκυλισμένον ἀπὸ τοῦ μνημείου, καὶ εἰ-
σελθοῦσαι οὐχ εὗρον τὸ σῶμα τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.
Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ διαπορεῖσθαι αὐτὰς περὶ
τούτου, καὶ ἰδοὺ δύο ἄνδρες ἐπέστησαν αὐταῖς
ἐν ἐσθήσεσιν ἀστραπτούσαις. Ἐμφόβων δὲ γενο-
μένων

Digitized by Google

μένων αὐτῶν, καὶ κλινουσῶν τὸ πρόσωπον εἰς τὴν
γῆν, εἶπον πρὸς αὐτάς. τί ζητεῖτε τὸν ζῶντα
μετὰ τῶν νεκρῶν; οὐκ ἔστιν ὧδε, ἀλλ' ἠγέρθη.
μνήσθητε ὡς ἐλάλησεν ὑμῖν, ἔτι ὢν ἐν τῇ γαλι-
λαίᾳ, λέγων. ὅτι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου πα-
ραδοθῆναι εἰς χεῖρας ἀνθρώπων ἁμαρτω-
λῶν, καὶ σταυρωθῆναι, καὶ τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ
ἀναστῆναι. καὶ ἐμνήσθησαν τῶν ῥημάτων αὐ-
τοῦ. καὶ ὑποστρέψασαι ἀπὸ τοῦ μνημείου, ἀπήγ-
γειλαν ταῦτα πάντα τοῖς ἕνδεκα, καὶ πᾶσι
τοῖς λοιποῖς. ἦν δὲ ἡ μαγδαληνὴ μαρία, καὶ
ἰωάννα, καὶ μαρία ἰακώβου, καὶ αἱ λοιπαὶ
σὺν αὐταῖς, αἳ ἔλεγον πρὸς τοὺς ἀποστόλους
ταῦτα. καὶ ἐφάνησαν ἐνώπιον αὐτῶν, ὡσεὶ
λῆρος τὰ ῥήματα αὐτῶν, καὶ ἠπίστουν αὐ-
ταῖς. ὁ δὲ πέτρος ἀναστὰς ἔδραμεν ἐπὶ τὸ μνη-
μεῖον, καὶ παρακύψας, βλέπει τὰ ὀθόνια κεί-
μενα μόνα, καὶ ἀπῆλθε, πρὸς ἑαυτὸν θαυ-
μάζων τὸ γεγονός. καὶ ἰδοὺ δύο ἐξ αὐτῶν ἦσαν
πορευόμενοι ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ εἰς κώμην ἀ-
πέχουσαν σταδίους ἑξήκοντα ἀπὸ ἱερουσαλήμ, ᾗ
ὄνομα ἐμμαούς, καὶ αὐτοὶ ὡμίλουν πρὸς ἀλλή-
λους περὶ πάντων τῶν συμβεβηκότων τούτων.
καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτοὺς καὶ συζητεῖν,
καὶ αὐτὸς ὁ ἰησοῦς ἐγγίσας συνεπορεύετο αὐτοῖς.

οἱ δὲ

Digitized by Google

οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν ἐκρατοῦντο τοῦ μὴ ἐπιγνῶναι αὐτόν. Εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς· Τίνες οἱ λόγοι οὗτοι, οὓς ἀντιβάλλετε πρὸς ἀλλήλους περιπατοῦντες, καί ἐστε σκυθρωποί; Αποκριθεὶς δὲ εἷς, ᾧ ὄνομα κλεόπας, εἶπε πρὸς αὐτόν. Σὺ μόνος παροικεῖς ἱερουσαλὴμ, καὶ οὐκ ἔγνως τὰ γενόμενα ἐν αὐτῇ, ἐν ταῖς ἡμέραις ταύταις; καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Ποῖα; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ, τὰ περὶ Ιησοῦ τοῦ ναζωραίου, ὃς ἐγένετο ἀνὴρ προφήτης, δυνατὸς ἐν ἔργῳ καὶ λόγῳ ἐναντίον τοῦ θεοῦ, καὶ παντὸς τοῦ λαοῦ, ὅπως τε παρέδωκαν αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς, καὶ οἱ ἄρχοντες ἡμῶν εἰς κρίμα θανάτου, καὶ ἐσταύρωσαν αὐτόν. ἡμεῖς δὲ ἠλπίζομεν ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ μέλλων λυτροῦσθαι τὸν ἰσραήλ. Αλλά γε σὺν πᾶσι τούτοις τρίτην ταύτην ἡμέραν ἄγει σήμερον, ἀφ' οὗ ταῦτα ἐγένετο. Αλλὰ καὶ γυναῖκές τινες ἐξ ἡμῶν ἐξέστησαν ἡμᾶς, γενόμεναι ὄρθριαι ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ μὴ εὑροῦσαι τὸ σῶμα αὐτοῦ, ἦλθον, λέγουσαι, καὶ ὀπτασίαν ἀγγέλων ἑωρακέναι, οἳ λέγουσιν αὐτὸν ζῆν. καὶ ἀπῆλθόν τινες τῶν σὺν ἡμῖν ἐπὶ τὸ μνημεῖον, καὶ εὗρον οὕτως, καθὼς καὶ αἱ γυναῖκες εἶπον, αὐτὸν δὲ οὐκ εἶδον. καὶ αὐ-

τὸς

τὸς εἶπε πρὸς αὐτούς. ὦ ἀνόητοι καὶ βραδεῖς
τῇ καρδίᾳ τοῦ πιστεύειν ἐπὶ πᾶσιν, οἷς ἐλά-
λησαν οἱ προφῆται. οὐχὶ ταῦτα ἔδει παθεῖν
τὸν Χριστόν, καὶ εἰσελθεῖν εἰς τὴν δόξαν αὐ-
τοῦ; Καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ μωσέως καὶ ἀπὸ
πάντων τῶν προφητῶν, διηρμήνευεν αὐτοῖς
ἐν πάσαις ταῖς γραφαῖς τὰ περὶ ἑαυτοῦ.
καὶ ἤγγισαν εἰς τὴν κώμην οὗ ἐπορεύοντο, καὶ
αὐτὸς προσεποιεῖτο πορρωτέρω πορεύεσθαι. καὶ
παρεβιάσαντο αὐτόν, λέγοντες. μεῖνον μεθ' ἡ-
μῶν, ὅτι πρὸς ἑσπέραν ἐστὶν, καὶ κέκλικεν ἡ
ἡμέρα. καὶ εἰσῆλθε τοῦ μεῖναι σὺν αὐτοῖς. καὶ
ἐγένετο ἐν τῷ κατακλιθῆναι αὐτὸν μετ' αὐ-
τῶν, λαβὼν τὸν ἄρτον εὐλόγησε, καὶ κλάσας,
ἐπεδίδου αὐτοῖς. αὐτῶν δὲ διηνοίχθησαν οἱ ὀφ-
θαλμοί, καὶ ἐπέγνωσαν αὐτόν. καὶ αὐτὸς
ἄφαντος ἐγένετο ἀπ' αὐτῶν. καὶ εἶπον πρὸς
ἀλλήλους. οὐχὶ ἡ καρδία ἡμῶν καιομένη
ἦν ἐν ἡμῖν, ὡς ἐλάλει ἡμῖν ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ
ὡς διήνοιγεν ἡμῖν τὰς γραφάς; καὶ ἀναστάν-
τες αὐτῇ τῇ ὥρᾳ, ὑπέστρεψαν εἰς ἱερουσα-
λήμ, καὶ εὗρον συνηθροισμένους τοὺς ἕνδεκα,
καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς, λέγοντας, ὅτι ἠγέρθη ὁ
κύριος ὄντως, καὶ ὤφθη σίμωνι. καὶ αὐτοὶ
ἐξηγοῦντο τὰ ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὡς ἐγνώσθη αὐ-
τοῖς

τοῖς ἐν τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου. Ταῦτα δὲ αὐ-
τῶν λαλούντων, αὐτὸς ὁ Ἰησοῦς ἔστη ἐν μέσῳ
αὐτῶν, καὶ λέγει αὐτοῖς. εἰρήνη ὑμῖν. Πτοη-
θέντες δὲ καὶ ἔμφοβοι γενόμενοι, ἐδόκουν
πνεῦμα θεωρεῖν. καὶ εἶπεν αὐτοῖς. Τί τεταρ-
αγμένοι ἐστὲ, καὶ διὰ τί διαλογισμοὶ ἀ-
ναβαίνουσιν ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν; ἴδετε
τὰς χεῖράς μου καὶ τοὺς πόδας μου, ὅτι αὐ-
τὸς ἐγώ εἰμι. ψηλαφήσατέ με καὶ ἴδετε, ὅτι
πνεῦμα σάρκα καὶ ὀστέα οὐκ ἔχει, καθὼς ἐ-
μὲ θεωρεῖτε ἔχοντα. Καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐπέ-
δειξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας. Ἔτι
δὲ ἀπιστούντων αὐτῶν ἀπὸ τῆς χαρᾶς καὶ θαυ-
μαζόντων, εἶπεν αὐτοῖς. ἔχετέ τι βρώσιμον
ἐνθάδε; οἱ δὲ ἐπέδωκαν αὐτῷ ἰχθύος ὀπτοῦ
μέρος, καὶ ἀπὸ μελισσίου κηρίου. Καὶ λαβὼν,
ἐνώπιον αὐτῶν ἔφαγεν. εἶπε δὲ αὐτοῖς. οὗτοι
οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησα πρὸς ὑμᾶς ἔτι ὢν σὺν
ὑμῖν, ὅτι δεῖ πληρωθῆναι πάντα τὰ γε-
γραμμένα ἐν τῷ νόμῳ μωσέως, καὶ προφή-
ταις, καὶ ψαλμοῖς περὶ ἐμοῦ. τότε διήνοι-
ξεν αὐτῶν τὸν νοῦν τοῦ συνιέναι τὰς γραφὰς,
καὶ εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι οὕτως γέγραπται, καὶ
οὕτως ἔδει παθεῖν τὸν Χριστὸν, καὶ ἀναστῆναι
ἐκ νεκρῶν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ κηρυχθῆναι

ἐπὶ

ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ μετάνοιαν καὶ ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀρξάμενον
ἀπὸ ἱερουσαλήμ. ὑμᾶς δὲ ἐστὲ μάρτυρες τού-
των. καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἀποστέλλω τὴν ἐπαγγελίαν
τοῦ πατρός μου ἐφ' ὑμᾶς. ὑμᾶς δὲ καθίσα-
τε ἐν τῇ πόλει ἱερουσαλήμ, ἕως οὗ ἐνδύσησθε
δύναμιν ἐξ ὕψους. Ἐξήγαγε δὲ αὐτοὺς ἔξω
ἕως εἰς βηθανίαν, καὶ ἐπάρας τὰς χεῖρας
αὐτοῦ, εὐλόγησεν αὐτούς. καὶ ἐγένετο ἐν
τῷ εὐλογεῖν αὐτὸν αὐτούς, διέστη ἀπ'
αὐτῶν, καὶ ἀνεφέρετο εἰς τὸν οὐ-
ρανόν. καὶ αὐτοὶ προσκυνή-
σαντες αὐτόν, ὑπέστρε-
ψαν εἰς ἱερουσαλὴμ
μετὰ χαρᾶς μεγά-
λης, καὶ ἦσαν δια-
παντὸς ἐν τῷ
ἱερῷ αἰνοῦν-
τες καὶ εὐ-
λογοῦντες
τὸν θε-
όν.
Ἀμήν.

Digitized by Google

ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ ΚΑΤΑ ΙΩΑΝΝΗΝ.

ΕΝ ΑΡΧΗ ἦν ὁ λόγος, 1
καὶ ὁ λόγος ἦν πρὸς τὸν
E θεόν, καὶ θεὸς ἦν ὁ λόγος.
οὗτος ἦν ἐν ἀρχῇ πρὸς τὸν
θεόν. πάντα δι' αὐτοῦ ἐγέ-
νετο, καὶ χωρὶς αὐτοῦ ἐγένετο οὐδὲ ἕν, ὃ γέγο-
νεν. ἐν αὐτῷ ζωὴ ἦν, καὶ ἡ ζωὴ ἦν τὸ φῶς τῶν
ἀνθρώπων, καὶ τὸ φῶς ἐν τῇ σκοτίᾳ φαίνει, καὶ ἡ
σκοτία αὐτὸ οὐ κατέλαβεν. Ἐγένετο ἄνθρωπος
ἀπεσταλμένος παρὰ θεοῦ, ὄνομα αὐτῷ Ἰωάν-
νης. οὗτος ἦλθεν εἰς μαρτυρίαν, ἵνα μαρτυρήσῃ
περὶ τοῦ φωτός, ἵνα πάντες πιστεύσωσι δι' αὐτοῦ.
οὐκ ἦν ἐκεῖνος τὸ φῶς, ἀλλ' ἵνα μαρτυρήσῃ πε-
ρὶ τοῦ φωτός. ἦν τὸ φῶς τὸ ἀληθινόν, ὃ φωτίζει
πάντα ἄνθρωπον ἐρχόμενον εἰς τὸν κόσμον.
Ἐν τῷ κόσμῳ ἦν, καὶ ὁ κόσμος δι' αὐτοῦ ἐγένετο,
καὶ ὁ κόσμος αὐτὸν οὐκ ἔγνω. εἰς τὰ ἴδια ἦλθε,
καὶ οἱ ἴδιοι αὐτὸν οὐ παρέλαβον. ὅσοι δὲ ἔλαβον
αὐτόν, ἔδωκεν αὐτοῖς ἐξουσίαν τέκνα θεοῦ γε-
νέσθαι, τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, οἳ οὐκ
ἐξ αἱμάτων, οὐδὲ ἐκ θελήματος σαρκός, οὐδὲ
ἐκ θελήματος ἀνδρός, ἀλλ' ἐκ θεοῦ ἐγεννήθη-
σαν. καὶ ὁ λόγος σὰρξ ἐγένετο, καὶ ἐσκήνω-

σὺν ἐν ἡμῖν, καὶ ἐθεασάμεθα τὴν δόξαν αὐτοῦ,
δόξαν ὡς μονογενοῦς παρὰ πατρὸς, πλήρης χά-
ριτος καὶ ἀληθείας. Ἰωάννης μαρτυρεῖ περὶ
αὐτοῦ, καὶ κέκραγε λέγων. οὗτος ἦν ὃν εἶπον, ὁ
ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ἔμπροσθέν μου γέγονεν,
ὅτι πρῶτός μου ἦν. Καὶ ἐκ τοῦ πληρώματος
αὐτοῦ ἡμεῖς πάντες ἐλάβομεν, καὶ χάριν ἀντὶ
χάριτος, ὅτι ὁ νόμος διὰ μωσέως ἐδόθη, ἡ χάρις
καὶ ἡ ἀλήθεια διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο. Θεὸν
οὐδεὶς ἑώρακε πώποτε. ὁ μονογενὴς υἱὸς ὁ ὢν
εἰς τὸν κόλπον τοῦ πατρὸς, ἐκεῖνος ἐξηγήσατο. Καὶ
αὕτη ἐστὶν ἡ μαρτυρία τοῦ ἰωάννου, ὅτε ἀπέστει-
λαν οἱ ἰουδαῖοι ἐξ ἱεροσολύμων ἱερεῖς καὶ λευί-
τας, ἵνα ἐρωτήσωσιν αὐτόν. σὺ τίς εἶ; καὶ ὡμο-
λόγησε, καὶ οὐκ ἠρνήσατο. καὶ ὡμολόγησεν, ὅτι
οὐκ εἰμὶ ἐγὼ ὁ Χριστός. καὶ ἠρώτησαν αὐτόν. τί
οὖν; ἠλίας εἶ σύ; καὶ λέγει. οὐκ εἰμί. ὁ προφή-
της εἶ σύ; καὶ ἀπεκρίθη. οὔ. εἶπον οὖν αὐτῷ. τίς
εἶ, ἵνα ἀπόκρισιν δῶμεν τοῖς πέμψασιν ἡμᾶς;
τί λέγεις περὶ σεαυτοῦ; ἔφη. Ἐγὼ φωνὴ βοῶν-
τος ἐν τῇ ἐρήμῳ, εὐθύνατε τὴν ὁδὸν κυρίου
καθὼς εἶπεν ἡσαΐας ὁ προφήτης. Καὶ οἱ ἀ-
πεσταλμένοι ἦσαν ἐκ τῶν φαρισαίων. καὶ ἠρώ-
τησαν αὐτὸν, καὶ εἶπον αὐτῷ. τί οὖν βαπτίζεις εἰ
σὺ οὐκ εἶ ὁ χριστὸς, οὔτε ἠλίας, οὔτε προφήτης;
Ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰωάννης, λέγων. ἐγὼ βα-

Digitized by Google

βαπτίζω ἐν ὕδατι, μέσος δὲ ὑμῶν ἕστηκεν ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε. αὐτός ἐστιν ὁ ὀπίσω μου ἐρχόμενος, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, οὗ ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἄξιος ἵνα λύσω αὐτοῦ τὸν ἱμάντα τοῦ ὑποδήματος. Ταῦτα ἐν Βηθαβαρᾷ ἐγένετο πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὅπου ἦν Ἰωάννης βαπτίζων. Τῇ ἐπαύριον βλέπει ὁ Ἰωάννης τὸν ἸΗΣΟΥΝ ἐρχόμενον πρὸς αὐτὸν, καὶ λέγει. ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὁ αἴρων τὴν ἁμαρτίαν τοῦ κόσμου. οὗτός ἐστι περὶ οὗ ἐγὼ εἶπον. ὀπίσω μου ἔρχεται ἀνὴρ, ὃς ἔμπροσθέν μου γέγονεν, ὅτι πρῶτός μου ἦν, κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτόν. ἀλλ᾽ ἵνα φανερωθῇ τῷ Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο ἦλθον ἐγὼ ἐν τῷ ὕδατι βαπτίζων. καὶ ἐμαρτύρησεν Ἰωάννης, λέγων, ὅτι τεθέαμαι τὸ πνεῦμα καταβαῖνον ὡσεὶ περιστερὰν ἐξ οὐρανοῦ, καὶ ἔμεινεν ἐπ᾽ αὐτὸν, κἀγὼ οὐκ ᾔδειν αὐτὸν, ἀλλὰ πέμψας με βαπτίζειν ἐν ὕδατι, ἐκεῖνός μοι εἶπεν. ἐφ᾽ ὃν ἂν ἴδῃς τὸ πνεῦμα καταβαῖνον καὶ μένον ἐπ᾽ αὐτὸν, οὗτός ἐστιν ὁ βαπτίζων ἐν πνεύματι ἁγίῳ. κἀγὼ ἑώρακα καὶ μεμαρτύρηκα, ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. Τῇ ἐπαύριον πάλιν εἱστήκει ὁ Ἰωάννης, καὶ ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. καὶ ἐμβλέψας τῷ ἸΗΣΟΥ περιπατοῦντι, λέγει. ἴδε ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ.

καὶ ἤκουσαν αὐτοῦ οἱ δύο μαθηταὶ λαλοῦντος,
καὶ ἠκολούθησαν τῷ ἰησοῦ. στραφεὶς δὲ ὁ ἰησοῦς,
καὶ θεασάμενος αὐτοὺς ἀκολουθοῦντας, λέ-
γει αὐτοῖς. τί ζητεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ. ῥαβ-
βεί, ὃ λέγεται ἑρμηνευόμενον, διδάσκαλε,
ποῦ μένεις; λέγει αὐτοῖς. ἔρχεσθε καὶ ἴδετε.
ἦλθον καὶ εἶδον ποῦ μένει, καὶ παρ' αὐτῷ
ἔμειναν τὴν ἡμέραν ἐκείνην. ὥρα δὲ ἦν ὡς δε-
κάτη. ἦν ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς σίμωνος πέτρου,
εἷς ἐκ τῶν δύο τῶν ἀκουσάντων παρὰ ἰωάννου,
καὶ ἀκολουθησάντων αὐτῷ. εὑρίσκει οὗτος πρῶ-
τος τὸν ἀδελφὸν τὸν ἴδιον σίμωνα, καὶ λέγει αὐ-
τῷ. εὑρήκαμεν τὸν μεσσίαν, ὅ ἐστι μεθερμηνευ-
όμενον, χριστός. καὶ ἤγαγεν αὐτὸν πρὸς τὸν ἰη-
σοῦν. ἐμβλέψας αὐτῷ ὁ ἰησοῦς, εἶπε. σὺ εἶ σί-
μων ὁ υἱὸς ἰωνᾶ, σὺ κληθήσῃ κηφᾶς, ὃ ἑρμη-
νεύεται πέτρος. τῇ ἐπαύριον ἠθέλησεν ὁ ἰησοῦς
ἐξελθεῖν εἰς τὴν γαλιλαίαν, καὶ εὑρίσκει φίλιπ-
πον καὶ λέγει αὐτῷ. ἀκολούθει μοι. ἦν δὲ ὁ φίλιπ
πος ἀπὸ βηθσαϊδὰ ἐκ τῆς πόλεως ἀνδρέου καὶ
πέτρου. εὑρίσκει φίλιππος τὸν ναθαναήλ, καὶ
λέγει αὐτῷ. ὃν ἔγραψε μωσῆς ἐν τῷ νόμῳ, καὶ
οἱ προφῆται, εὑρήκαμεν ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ ἰω-
σὴφ τὸν ἀπὸ ναζαρέθ. καὶ εἶπεν αὐτῷ ναθα-
ναήλ. ἐκ ναζαρὲθ δύναταί τι ἀγαθὸν εἶναι;
λέγει αὐτῷ φίλιππος. ἔρχου καὶ ἴδε. εἶδεν

ὁ ἰησοῦς

ὁ Ἰησοῦς τὸν ναθαναὴλ ἐρχόμενον πρὸς αὐ-
τὸν, καὶ λέγει περὶ αὐτοῦ. ἴδε ἀληθῶς ἰσραη-
λίτης, ἐν ᾧ δόλος οὐκ ἔστι. λέγει αὐτῷ ναθα-
ναήλ. πόθεν με γινώσκεις; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς,
καὶ εἶπεν αὐτῷ. πρὸ τοῦ σε φίλιππον φωνῆσαι
ὄντα ὑπὸ τὴν συκῆν, εἶδόν σε. ἀπεκρίθη να-
θαναήλ, καὶ λέγει αὐτῷ. ῥαββί, σὺ εἶ ὁ υἱὸς
τοῦ θεοῦ, σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τοῦ ἰσραήλ. ἀπεκρί-
θη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ὅτι εἶπόν σοι, εἶ-
δόν σε ὑποκάτω τῆς συκῆς, πιστεύεις, μείζω
τούτων ὄψει. καὶ λέγει αὐτῷ. ἀμὴν ἀμὴν λέ-
γω ὑμῖν, ἀπ' ἄρτι ὄψεσθε τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγό-
τα, καὶ τοὺς ἀγγέλους τοῦ θεοῦ ἀναβαίνοντας
καὶ καταβαίνοντας ἐπὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώ-
που. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ γάμος ἐγέ- 2
νετο ἐν κανᾷ τῆς γαλιλαίας, καὶ ἦν ἡ μήτηρ
τοῦ Ἰησοῦ ἐκεῖ. ἐκλήθη δὲ καὶ ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ εἰς τὸν γάμον. καὶ ὑστερήσαντος
οἴνου, λέγει ἡ μήτηρ τοῦ Ἰησοῦ πρὸς αὐτόν. οἶνον
οὐκ ἔχουσι. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς, τί ἐμοὶ καὶ σοὶ
γύναι; οὔπω ἥκει ἡ ὥρα μου. λέγει ἡ μήτηρ αὐ-
τοῦ τοῖς διακόνοις. ὅ τι ἂν λέγῃ ὑμῖν, ποιήσα-
τε. ἦσαν δὲ ἐκεῖ ὑδρίαι λίθιναι ἓξ κείμεναι
κατὰ τὸν καθαρισμὸν τῶν ἰουδαίων, χωροῦ-
σαι ἀνὰ μετρητὰς δύο, ἢ τρεῖς. λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς. γεμίσατε τὰς ὑδρίας ὕδατος. καὶ

ἐγέμισαν αὐτὰς ἕως ἄνω. καὶ λέγει αὐτοῖς·
ἀντλήσατε νῦν, καὶ φέρετε τῷ ἀρχιτρικλί-
νῳ, καὶ ἤνεγκαν. ὡς δὲ ἐγεύσατο ὁ ἀρχιτρί-
κλινος τὸ ὕδωρ οἶνον γεγενημένον, καὶ οὐκ ᾔ-
δει πόθεν ἐστὶν, οἱ δὲ διάκονοι ᾔδεισαν οἱ ἠν-
τληκότες τὸ ὕδωρ, φωνεῖ τὸν νυμφίον ὁ ἀρχι-
τρίκλινος, καὶ λέγει αὐτῷ. πᾶς ἄνθρωπος
πρῶτον τὸν καλὸν οἶνον τίθησι, καὶ ὅταν με-
θυσθῶσι, τότε τὸν ἐλάσσω. σὺ τετήρηκας τὸν
καλὸν οἶνον ἕως ἄρτι. ταύτην ἐποίησε τὴν
ἀρχὴν τῶν σημείων ὁ ἰησοῦς ἐν κανᾷ τῆς γαλι-
λαίας, καὶ ἐφανέρωσε τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ
ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. μετὰ
τοῦτο κατέβη εἰς καπερναοὺμ αὐτὸς καὶ ἡ μή-
τηρ αὐτοῦ, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, καὶ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐκεῖ ἔμειναν οὐ πολλὰς ἡμέρας.
καὶ ἐγγὺς ἦν τὸ πάσχα τῶν ἰουδαίων, καὶ ἀνέβη
εἰς ἱεροσόλυμα ὁ ἰησοῦς, καὶ εὗρεν ἐν τῷ ἱερῷ
τοὺς πωλοῦντας βόας καὶ πρόβατα καὶ περι-
στεράς, καὶ τοὺς κερματιστὰς καθημένους. καὶ
ποιήσας φραγέλλιον ἐκ σχοινίων, πάντας ἐξέβα-
λεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, τά τε πρόβατα καὶ τοὺς βόας,
καὶ τῶν κολλυβιστῶν ἐξέχεε τὸ κέρμα, καὶ τὰς
τραπέζας ἀνέστρεψε, καὶ τοῖς τὰς περιστερὰς πω-
λοῦσιν, εἶπεν. ἄρατε ταῦτα ἐντεῦθεν, καὶ μὴ
ποιεῖτε τὸν οἶκον τοῦ πατρός μου, οἶκον ἐμπορίου.

Ἐμνήσθησαν

Digitized by Google

Ἐμνήσθησαν δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅτι γεγραμ-
μένον ἐστίν. ὁ ζῆλος τοῦ οἴκου σου κατέφαγέ με.
ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ εἶπον αὐτῷ.
τί σημεῖον δεικνύεις ἡμῖν, ὅτι ταῦτα ποιεῖς;
ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. λύσατε
τὸν ναὸν τοῦτον, καὶ ἐν τρισὶν ἡμέραις ἐγερῶ αὐ-
τόν. εἶπον οὖν οἱ ἰουδαῖοι. τεσσαράκοντα καὶ ἓξ
ἔτεσιν ᾠκοδομήθη ὁ ναὸς οὗτος, καὶ σὺ ἐν τρι-
σὶν ἡμέραις ἐγερεῖς αὐτόν; ἐκεῖνος δὲ ἔλεγε
περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ σώματος αὐτοῦ. ὅτε οὖν ἠγέρθη
ἐκ νεκρῶν, ἐμνήσθησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ὅ-
τι τοῦτο ἔλεγε, καὶ ἐπίστευσαν τῇ γραφῇ, καὶ
τῷ λόγῳ ᾧ εἶπεν ὁ ἰησοῦς. ὡς δὲ ἦν ἐν ἱεροσολύ-
μοις ἐν τῷ πάσχα ἐν τῇ ἑορτῇ, πολλοὶ ἐπίστευ-
σαν εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, θεωροῦντες αὐτοῦ τὰ
σημεῖα ἃ ἐποίει. αὐτὸς δὲ ὁ ἰησοῦς οὐκ ἐπίστευσεν
ἑαυτὸν αὐτοῖς, διὰ τὸ αὐτὸν γινώσκειν πάντας,
καὶ ὅτι οὐ χρείαν εἶχεν, ἵνα τις μαρτυρήσῃ περὶ
τοῦ ἀνθρώπου. αὐτὸς γὰρ ἐγίνωσκε, τί ἦν ἐν τῷ ἀν-
θρώπῳ. Ἦν δὲ ἄνθρωπος ἐκ τῶν φαρισαί- 3
ων, νικόδημος ὄνομα, ἄρχων τῶν ἰουδαίων. οὗτος
ἦλθε πρὸς τὸν ἰησοῦν νυκτός, καὶ εἶπεν αὐτῷ.
ῥαββί, οἴδαμεν ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐλήλυθας δι-
δάσκαλος. οὐδεὶς γὰρ ταῦτα τὰ σημεῖα δύναται
ποιεῖν, ἃ σὺ ποιεῖς, ἐὰν μὴ ᾖ ὁ θεὸς μετ' αὐ-
τοῦ. ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἀμὴν

Digitized by Google

ἀμὴν λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἄνωθεν, οὐ
δύναται ἰδεῖν τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. λέγει
πρὸς αὐτὸν ὁ νικόδημος. πῶς δύναται ἄνθρω-
πος γεννηθῆναι γέρων ὤν; μὴ δύναται εἰς τὴν
κοιλίαν τῆς μητρὸς αὐτοῦ δεύτερον εἰσελθεῖν, καὶ
γεννηθῆναι; ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς. ἀμὴν ἀμὴν
λέγω σοι, ἐὰν μή τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ
πνεύματος, οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βα-
σιλείαν τοῦ θεοῦ. τὸ γεγεννημένον ἐκ τῆς σαρκὸς,
σάρξ ἐστι, καὶ τὸ γεγεννημένον ἐκ τοῦ πνεύμα-
τος, πνεῦμά ἐστι. μὴ θαυμάσῃς, ὅτι εἶπόν σοι,
ὅτι δεῖ ὑμᾶς γεννηθῆναι ἄνωθεν. τὸ πνεῦμα
ὅπου θέλει πνεῖ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἀκούεις, ἀλλ'
οὐκ οἶδας πόθεν ἔρχεται, καὶ ποῦ ὑπάγει. οὕτως
ἐστὶ πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ πνεύματος. ἀ-
πεκρίθη νικόδημος, καὶ εἶπεν αὐτῷ. πῶς δύναται
ταῦτα γενέσθαι; ἀπεκρίθη ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐ-
τῷ. σὺ εἶ ὁ διδάσκαλος τοῦ ἰσραὴλ, καὶ ταῦτα οὐ
γινώσκεις; ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ὃ οἴδαμεν λα-
λοῦμεν, καὶ ὃ ἑωράκαμεν μαρτυροῦμεν, καὶ τὴν
μαρτυρίαν ἡμῶν οὐ λαμβάνετε. εἰ τὰ ἐπίγει-
α εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε, πῶς ἐὰν εἴπω τὰ
ἐπουράνια πιστεύσετε; καὶ οὐδεὶς ἀναβέβηκεν
εἰς τὸν οὐρανὸν, εἰ μὴ ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατα-
βάς, ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ὢν ἐν τῷ οὐ-
ρανῷ. καὶ καθὼς μωσῆς ὕψωσε τὸν ὄφιν ἐν τῇ
ἐρήμῳ,

Digitized by Google

ἐρήμῳ, οὕτως ὑψωθῆναι δεῖ τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν μὴ ἀπόλη-
ται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὕτως γὰρ ἠγά-
πησεν ὁ θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν
μονογενῆ ἔδωκεν, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν
μὴ ἀπόληται, ἀλλ' ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον. οὐ γὰρ ἀ-
πέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ εἰς τὸν κόσμον,
ἵνα κρίνῃ τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σωθῇ ὁ κόσ-
μος δι' αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς αὐτὸν, οὐ κρίνεται, ὁ
δὲ μὴ πιστεύων, ἤδη κέκριται, ὅτι μὴ πεπίστευ
κεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ τοῦ θεοῦ.
αὕτη δέ ἐστι ἡ κρίσις, ὅτι τὸ φῶς ἐλήλυθεν εἰς
τὸν κόσμον, καὶ ἠγάπησαν οἱ ἄνθρωποι μᾶλ-
λον τὸ σκότος, ἢ τὸ φῶς. ἦν γὰρ πονηρὰ αὐ-
τῶν τὰ ἔργα. πᾶς γὰρ ὁ φαῦλα πράσσων,
μισεῖ τὸ φῶς, καὶ οὐκ ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς,
ἵνα μὴ ἐλεγχθῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα. ὁ δὲ ποιῶν τὴν
ἀλήθειαν, ἔρχεται πρὸς τὸ φῶς, ἵνα φανερω-
θῇ αὐτοῦ τὰ ἔργα, ὅτι ἐν θεῷ ἐστιν εἰργασμέ-
να. Μετὰ ταῦτα ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ οἱ μα-
θηταὶ αὐτοῦ εἰς τὴν ἰουδαίαν γῆν, καὶ ἐκεῖ
διέτριβε μετ' αὐτῶν, καὶ ἐβάπτιζεν. Ἦν δὲ καὶ
ἰωάννης βαπτίζων ἐν αἰνὼν ἐγγὺς τοῦ σαλείμ,
ὅτι ὕδατα πολλὰ ἦν ἐκεῖ. καὶ παρεγίνοντο καὶ
ἐβαπτίζοντο. οὔπω γὰρ ἦν βεβλημένος εἰς τὴν
φυλακὴν ὁ ἰωάννης. Ἐγένετο οὖν ζήτησις ἐκ τῶν

μαθητῶν ἰωάννου μετὰ ἰουδαίων περὶ καθα-
ρισμοῦ. καὶ ἦλθον πρὸς τὸν ἰωάννην, καὶ εἶπον
αὐτῷ· ῥαββὶ ὃς ἦν μετὰ σοῦ πέραν τοῦ ἰορδά-
νου, ᾧ σὺ μεμαρτύρηκας, ἴδε οὗτος βαπτίζει,
καὶ πάντες ἔρχονται πρὸς αὐτόν. ἀπεκρίθη
ἰωάννης καὶ εἶπεν. οὐ δύναται ἄνθρωπος λαμβά-
νειν οὐδὲν, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ. αὐτοὶ ὑμεῖς μαρτυρεῖτε, ὅτι εἶπον, οὐκ εἰμὶ
ἐγὼ ὁ χριστὸς, ἀλλ' ὅτι ἀπεσταλμένος εἰμὶ ἔμ-
προσθεν ἐκείνου. ὁ ἔχων τὴν νύμφην, νυμφίος
ἐστίν. ὁ δὲ φίλος τοῦ νυμφίου ὁ ἑστηκὼς καὶ ἀκού-
ων αὐτοῦ, χαρᾷ χαίρει διὰ τὴν φωνὴν τοῦ νυμ-
φίου. αὕτη οὖν ἡ χαρὰ ἡ ἐμὴ πεπλήρωται.
ἐκεῖνον δεῖ αὐξάνειν, ἐμὲ δὲ ἐλαττοῦσθαι. ὁ ἄνω-
θεν ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων ἐστίν. ὁ ὢν ἐκ
τῆς γῆς, ἐκ τῆς γῆς ἐστι, καὶ ἐκ τῆς γῆς λα-
λεῖ. ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐρχόμενος, ἐπάνω πάντων
ἐστὶ, καὶ ὃ ἑώρακε καὶ ἤκουσε, τοῦτο μαρτυ-
ρεῖ, καὶ τὴν μαρτυρίαν αὐτοῦ οὐδεὶς λαμβά-
νει. ὁ λαβὼν αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν, ἐσφρά-
γισεν, ὅτι ὁ θεὸς ἀληθής ἐστιν. ὃν γὰρ ἀπέστει-
λεν ὁ θεὸς, τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ λαλεῖ. οὐ
γὰρ ἐκ μέτρου δίδωσιν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα. ὁ
πατὴρ ἀγαπᾷ τὸν υἱὸν, καὶ πάντα δέδωκεν
ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν, ἔχει
ζωὴν αἰώνιον. ὁ δὲ ἀπειθῶν τῷ υἱῷ, οὐκ ὄψε-

ται

ραι ζωήν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μένει ἐπ' αὐ-
τόν. Ὡς οὖν ἔγνω ὁ κύριος, ὅτι ἤκουσαν οἱ φα- 4
ρισαῖοι, ὅτι Ἰησοῦς πλείονας μαθητὰς ποιεῖ,
καὶ βαπτίζει, ἢ Ἰωάννης, καίτοιγε Ἰησοῦς αὐ-
τὸς οὐκ ἐβάπτιζεν, ἀλλ' οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἀφῆ-
κε τὴν Ἰουδαίαν, καὶ ἀπῆλθε πάλιν εἰς τὴν
γαλιλαίαν. ἔδει δὲ αὐτὸν διέρχεσθαι διὰ τῆς σα-
μαρείας. ἔρχεται οὖν εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας, λε-
γομένην συχάρ, πλησίον τοῦ χωρίου, ὃ ἔδωκεν
Ἰακὼβ Ἰωσὴφ τῷ υἱῷ αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐκεῖ πηγὴ τοῦ
Ἰακώβ. ὁ οὖν Ἰησοῦς κεκοπιακὼς ἐκ τῆς ὁδοιπο-
ρίας, ἐκαθέζετο οὕτως ἐπὶ τῇ πηγῇ. ὥρα ἦν ὡ-
σεὶ ἕκτη. ἔρχεται γυνὴ ἐκ τῆς σαμαρείας ἀντλῆ-
σαι ὕδωρ· λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς. δός μοι πιεῖν.
οἱ γὰρ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπεληλύθεισαν εἰς τὴν
πόλιν, ἵνα τροφὰς ἀγοράσωσι. λέγει οὖν αὐ-
τῷ ἡ γυνὴ ἡ σαμαρεῖτις. πῶς σὺ ἰουδαῖος ὤν,
παρ' ἐμοῦ πιεῖν αἰτεῖς οὔσης γυναικὸς σαμα-
ρείτιδος; οὐ γὰρ συγχρῶνται ἰουδαῖοι σαμα-
ρείταις. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ. εἰ
ᾔδεις τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ, καὶ τίς ἐστιν ὁ λέ-
γων σοι, δός μοι πιεῖν, σὺ ἂν ᾔτησας αὐτόν, καὶ
ἔδωκεν ἄν σοι ὕδωρ ζῶν. λέγει αὐτῷ ἡ γυ-
νή. κύριε, οὔτε ἄντλημα ἔχεις, καὶ τὸ φρέαρ
ἐστὶ βαθύ. πόθεν οὖν ἔχεις τὸ ὕδωρ τὸ ζῶν; μὴ
σὺ μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἰακώβ, ὃς ἔδω-

κεν

καὶ ἡμῖν τὸ φρέαρ, καὶ αὐτὸς ἐξ αὐτοῦ ἔπιε,
καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ τὰ θρέμματα αὐτοῦ;
ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῇ. πᾶς ὁ
πίνων ἐκ τοῦ ὕδατος τούτου, διψήσει πάλιν.
ὃς δὲ ἂν πίῃ ἐκ τοῦ ὕδατος οὗ ἐγὼ δώσω αὐτῷ,
οὐ μὴ διψήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα, ἀλλὰ τὸ ὕδωρ ὃ δώ-
σω αὐτῷ, γενήσεται ἐν αὐτῷ πηγὴ ὕδατος
ἀλλομένου εἰς ζωὴν αἰώνιον. λέγει πρὸς αὐ-
τὸν ἡ γυνή. κύριε, δός μοι τοῦτο τὸ ὕδωρ, ἵνα μὴ
διψῶ, μηδὲ ἔρχωμαι ἐνθάδε ἀντλεῖν. λέγει
αὐτῇ ὁ ἰησοῦς. ὕπαγε, φώνησον τὸν ἄνδρα σου,
καὶ ἐλθὲ ἐνθάδε. ἀπεκρίθη ἡ γυνή, καὶ εἶ-
πεν αὐτῷ. οὐκ ἔχω ἄνδρα. λέγει αὐτῇ ὁ ἰη-
σοῦς. καλῶς εἶπας, ὅτι ἄνδρα οὐκ ἔχω. πέν-
τε γὰρ ἄνδρας ἔσχες, καὶ νῦν ὃν ἔχεις, οὐκ
ἔστι σου ὁ ἀνήρ. τοῦτο ἀληθὲς εἴρηκας. λέγει
αὐτῷ ἡ γυνή. κύριε, θεωρῶ ὅτι προφήτης
εἶ σύ. οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ ὄρει τούτῳ προ-
σεκύνησαν, καὶ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἐν ἱεροσολύ-
μοις ἐστὶν ὁ τόπος, ὅπου δεῖ προσκυνεῖν. λέγει
αὐτῇ ὁ ἰησοῦς. γύναι, πίστευσόν μοι, ὅτι ἔρχε-
ται ὥρα ὅτε οὔτε ἐν τῷ ὄρει τούτῳ, οὔτε ἐν ἱε-
ροσολύμοις προσκυνήσετε τῷ πατρί. ὑμεῖς προ-
σκυνεῖτε ὃ οὐκ οἴδατε, ἡμεῖς προσκυνοῦμεν ὃ
οἴδαμεν, ὅτι ἡ σωτηρία ἐκ τῶν ἰουδαίων ἐστίν.
ἀλλ' ἔρχεται ὥρα καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ ἀλη-

Digitized by Google

ινοὶ προσκυνηταὶ προσκυνήσουσι τῷ πατρὶ
ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ. καὶ γὰρ ὁ πατὴρ
τοιούτους ζητεῖ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτόν. πνεῦ-
μα ὁ θεός, καὶ τοὺς προσκυνοῦντας αὐτὸν,
ἐν πνεύματι καὶ ἀληθείᾳ δεῖ προσκυνεῖν. λέ-
γει αὐτῷ ἡ γυνή. οἶδα ὅτι μεσσίας ἔρχεται,
ὁ λεγόμενος χριστός. ὅταν ἔλθῃ ἐκεῖνος, ἀ-
ναγγελεῖ ἡμῖν ἅπαντα. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς.
ἐγώ εἰμι ὁ λαλῶν σοι. καὶ ἐπὶ τούτῳ ἦλθον
οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ἐθαύμαζον ὅτι με-
τὰ γυναικὸς ἐλάλει. οὐδεὶς μέντοι εἶπε, τί
ζητεῖς ἢ τί λαλεῖς μετ' αὐτῆς; ἀφῆκεν οὖν
τὴν ὑδρίαν αὐτῆς ἡ γυνή, καὶ ἀπῆλθεν εἰς
τὴν πόλιν, καὶ λέγει τοῖς ἀνθρώποις. Δεῦτε,
ἴδετε ἄνθρωπον, ὃς εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποί-
ησα. μήτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός; ἐξῆλθον οὖν ἐκ
τῆς πόλεως, καὶ ἤρχοντο πρὸς αὐτόν. ἐν δὲ
τῷ μεταξὺ ἠρώτων αὐτὸν οἱ μαθηταὶ, λέ-
γοντες. ῥαββεὶ φάγε. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς.
Ἐγὼ βρῶσιν ἔχω φαγεῖν, ἣν ὑμεῖς οὐκ οἴδα-
τε. ἔλεγον οὖν οἱ μαθηταὶ πρὸς ἀλλήλους.
μήτις ἤνεγκεν αὐτῷ φαγεῖν; λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς: ἐμὸν βρῶμά ἐστιν, ἵνα ποιῶ τὸ θέλη-
μα τοῦ πέμψαντός με, καὶ τελειώσω αὐτοῦ
τὸ ἔργον. οὐχ ὑμεῖς λέγετε, ὅτι ἔτι τετράμη-
νόν ἐστι, καὶ ὁ θερισμὸς ἔρχεται; ἰδοὺ λέγω

ὑμῖν

Digitized by Google

ὑμῖν· ἐπάρατε τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, καὶ θεάσασθε τὰς χώρας, ὅτι λευκαί εἰσι πρὸς θερισμὸν ἤδη. καὶ ὁ θερίζων μισθὸν λαμβάνει, καὶ συνάγει καρπὸν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἵνα καὶ ὁ σπείρων ὁμοῦ χαίρῃ, καὶ ὁ θερίζων. ἐν γὰρ τούτῳ ὁ λόγος ἐστὶν ὁ ἀληθινὸς, ὅτι ἄλλος ἐστὶν ὁ σπείρων, καὶ ἄλλος ὁ θερίζων. ἐγὼ ἀπέστειλα ὑμᾶς θερίζειν, ὃ οὐχ ὑμεῖς κεκοπιάκατε. ἄλλοι κεκοπιάκασι, καὶ ὑμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθατε. ἐκ δὲ τῆς πόλεως ἐκείνης πολλοὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τῶν σαμαρειτῶν διὰ τὸν λόγον τῆς γυναικὸς μαρτυρούσης, ὅτι εἶπέ μοι πάντα ὅσα ἐποίησα. ὡς οὖν ἦλθον πρὸς αὐτὸν οἱ σαμαρεῖται, ἠρώτων αὐτὸν μεῖναι παρ᾽ αὐτοῖς. καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ δύο ἡμέρας. καὶ πολλῷ πλείους ἐπίστευσαν διὰ τὸν λόγον αὐτοῦ, τῇ τε γυναικὶ ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἔτι διὰ τὴν σὴν λαλιὰν πιστεύομεν. αὐτοὶ γὰρ ἀκηκόαμεν, καὶ οἴδαμεν, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ σωτὴρ τοῦ κόσμου ὁ Χριστός. Μετὰ δὲ τὰς δύο ἡμέρας ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν γαλιλαίαν. Αὐτὸς γὰρ Ἰησοῦς ἐμαρτύρησεν, ὅτι προφήτης ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι τιμὴν οὐκ ἔχει. ὅτε οὖν ἦλθεν εἰς τὴν γαλιλαίαν, ἐδέξαντο αὐτὸν οἱ γαλιλαῖοι, πάντα ἑωρακότες, ἃ ἐποίησεν ἐν ἱεροσολύμοις ἐν τῇ ἑορτῇ. καὶ

αὐτοὶ

Digitized by Google

αὐτοὶ γὰρ ἦλθον εἰς τὴν ἑορτήν. ἦλθεν οὖν ὁ
Ἰησοῦς πάλιν εἰς τὴν κανᾶ τῆς γαλιλαίας, ὅπου
ἐποίησε τὸ ὕδωρ οἶνον. καὶ ἦν τις βασιλικὸς,
οὗ ὁ υἱὸς ἠσθένει ἐν καπερναοὺμ. οὗτος ἀκού-
σας, ὅτι Ἰησοῦς ἥκει ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν
γαλιλαίαν, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν, καὶ ἠρώτα
αὐτὸν, ἵνα καταβῇ, καὶ ἰάσηται αὐτοῦ τὸν υἱόν.
ἤμελλε γὰρ ἀποθνήσκειν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς πρὸς
αὐτόν. ἐὰν μὴ σημεῖα καὶ τέρατα ἴδητε, οὐ
μὴ πιστεύσητε. λέγει πρὸς αὐτὸν ὁ βασιλικός.
κύριε κατάβηθι πρὶν ἀποθανεῖν τὸ παιδίον
μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. πορεύου. ὁ υἱός σου
ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν ὁ ἄνθρωπος τῷ λόγῳ ᾧ
εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύετο. ἤδη δὲ
αὐτοῦ καταβαίνοντος, οἱ δοῦλοι αὐτοῦ ἀπήν-
τησαν αὐτῷ, καὶ ἀπήγγειλαν λέγοντες, ὅτι
ὁ παῖς σου ζῇ. ἐπύθετο οὖν παρ' αὐτῶν τὴν
ὥραν, ἐν ᾗ κομψότερον ἔσχε. καὶ εἶπον αὐ-
τῷ, ὅτι χθὲς ὥραν ἑβδόμην ἀφῆκεν αὐτὸν
ὁ πυρετός. ἔγνω οὖν ὁ πατὴρ, ὅτι ἐν ἐκείνῃ τῇ
ὥρᾳ ἦν, ἐν ᾗ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ὁ υἱός
σου ζῇ. καὶ ἐπίστευσεν αὐτὸς, καὶ ἡ οἰκία αὐτοῦ
ὅλη. τοῦτο πάλιν δεύτερον σημεῖον ἐποίησεν ὁ
Ἰησοῦς ἐλθὼν ἐκ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν γαλι-
λαίαν. Μετὰ ταῦτα ἦν ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων,
5 καὶ ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς ἱεροσόλυμα. ἔστι δὲ ἐν τοῖς

ἱεροσο-

ἱεροσολύμοις ἐπὶ τῇ προβατικῇ κολυμβήθρᾳ,
ἡ ἐπιλεγομένη ἑβραϊστὶ βηθεσδὰ, πέντε στοὰς
ἔχουσα. ἐν ταύταις κατέκειτο πλῆθος πο-
λὺ τῶν ἀσθενούντων, τυφλῶν, χωλῶν, ξηρῶν,
ἐκδεχομένων τὴν τοῦ ὕδατος κίνησιν. ἄγγελος γὰρ
κατὰ καιρὸν κατέβαινεν ἐν τῇ κολυμβήθρᾳ
καὶ ἐτάρασσε τὸ ὕδωρ. ὁ οὖν πρῶτος ἐμβὰς
μετὰ τὴν ταραχὴν τοῦ ὕδατος, ὑγιὴς ἐγίνετο, ᾧ
δήποτε κατείχετο νοσήματι. ἦν δέ τις ἄνθρω-
πος ἐκεῖ, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη ἔχων ἐν τῇ
ἀσθενείᾳ. τοῦτον ἰδὼν ὁ ἰησοῦς κατακείμενον, καὶ
γνοὺς ὅτι πολὺν ἤδη χρόνον ἔχει, λέγει αὐτῷ.
θέλεις ὑγιὴς γενέσθαι; Ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ ἀσθε-
νῶν. κύριε, ἄνθρωπον οὐκ ἔχω, ἵνα ὅταν ταρα-
χθῇ τὸ ὕδωρ, βάλλῃ με εἰς τὴν κολυμβήθραν.
ἐν ᾧ δὲ ἔρχομαι ἐγὼ, ἄλλος πρὸ ἐμοῦ κα-
ταβαίνει. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς. ἔγειραι, ἆρον
τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. καὶ εὐ-
θέως ἐγένετο ὑγιὴς ὁ ἄνθρωπος, καὶ ἦρε τὸν
κράββατον αὐτοῦ, καὶ περιεπάτει. ἦν δὲ σάβ-
βατον ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. ἔλεγον οὖν οἱ ἰουδαῖοι
τῷ τεθεραπευμένῳ. σάββατόν ἐστιν, οὐκ ἔξεστί
σοι ἆραι τὸν κράββατον. ἀπεκρίθη αὐτοῖς. ὁ
ποιήσας με ὑγιῆ, ἐκεῖνός μοι εἶπεν, ἆρον τὸν
κράββατόν σου, καὶ περιπάτει. ἠρώτησαν οὖν
αὐτόν. τίς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος ὁ εἰπών σοι, ἆρον

τὸν

τὸν κράββατόν σου, καὶ περιπάτει; ὁ δὲ ἰα-
θεὶς οὐκ ᾔδει τίς ἐστιν. ὁ γὰρ ἰησοῦς ἐξένευσεν
ὄχλου ὄντος ἐν τόπῳ. μετὰ ταῦτα εὑρίσκει αὐ-
τὸν ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἴδε
ὑγιὴς γέγονας, μηκέτι ἁμάρτανε, ἵνα μὴ χεῖ-
ρόν τι σοι γένηται. ἀπῆλθεν ὁ ἄνθρωπος, καὶ
ἀνήγγειλε τοῖς ἰουδαίοις ὅτι ἰησοῦς ἐστιν ὁ ποιή-
σας αὐτὸν ὑγιῆ. καὶ διὰ τοῦτο ἐδίωκον τὸν
ἰησοῦν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ ἐζήτουν αὐτὸν ἀπο-
κτεῖναι, ὅτι ταῦτα ἐποίει ἐν σαββάτῳ. ὁ δὲ
ἰησοῦς ἀπεκρίνατο αὐτοῖς. ὁ πατήρ μου ἕως
ἄρτι ἐργάζεται, κἀγὼ ἐργάζομαι. διὰ τοῦτο
οὖν μᾶλλον ἐζήτουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι ἀποκτεῖ-
ναι, ὅτι οὐ μόνον ἔλυε τὸ σάββατον, ἀλλὰ καὶ
πατέρα ἴδιον ἔλεγε τὸν θεόν, ἴσον ἑαυτὸν
ποιῶν τῷ θεῷ. ἀπεκρίνατο οὖν ὁ ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐ δύνα-
ται ὁ υἱὸς ποιεῖν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδὲν, ἐὰν μή
τι βλέπῃ τὸν πατέρα ποιοῦντα. ἃ γὰρ ἂν
ἐκεῖνος ποιῇ, ταῦτα καὶ ὁ υἱὸς ὁμοίως ποιεῖ.
ὁ γὰρ πατὴρ φιλεῖ τὸν υἱὸν, καὶ πάντα δεί-
κνυσιν αὐτῷ, ἃ αὐτὸς ποιεῖ, καὶ μείζονα τού-
των δείξει αὐτῷ ἔργα, ἵνα ὑμεῖς θαυμάζητε.
ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἐγείρει τοὺς νεκροὺς, καὶ ζωο-
ποιεῖ, οὕτως καὶ ὁ υἱὸς οὓς θέλει ζωοποιεῖ. οὐδὲ γὰρ
ὁ πατὴρ κρίνει οὐδένα, ἀλλὰ τὴν κρίσιν πᾶ-

σιν δέδωκε τῷ υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν,
καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν
υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐ-
τόν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον
μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει
ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλ-
λὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζω-
ήν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα,
καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φω-
νῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσον-
ται. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυ-
τῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυ
τῷ, καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποι-
εῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. μὴ θαυμάζετε τοῦ-
το, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνη-
μείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπο-
ρεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνά-
στασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες,
εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν
ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν. καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ
κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέ-
λημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαν
τός με πατρός. ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυ
τοῦ, ἡ μαρτυρεία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἄλλος
ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι
ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρεία, ἣν μαρτυρεῖ περὶ
ἐμοῦ.

Digitized by Google

ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς Ἰωάννην, καὶ με-
μαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ. ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀν-
θρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦ-
τα λέγω, ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύ-
χνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθε-
λήσατε ἀγαλλιαθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ
Ἰωάννου. τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πατὴρ,
ἵνα τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ πατήρ με
ἀπέσταλκε. καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ, αὐτὸς
μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ
ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκα-
τε. καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένον-
τα ἐν ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ
ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς, ὅ-
τι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔ-
χειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι πε-
ρὶ ἐμοῦ, καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με, ἵνα
ζωὴν ἔχητε. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμ-
βάνω. ἀλλ᾽ ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην
τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνε-
τέ με. ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰ-
δίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πι-
στεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες,

Digitized by Google

καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖ-
τε; μὴ δοκεῖτε, ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς
τὸν πατέρα; ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν μωσῆς,
εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε μω-
σῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί· περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος
ἔγραψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πι-
στεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε;
6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς
θαλάσσης τῆς γαλιλαίας τῆς τιβεριάδος, καὶ ἠ-
κολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ἑώρων αὐτοῦ
τὰ σημεῖα, ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.
Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πά-
σχα ἡ ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων. Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς
τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄ-
χλος ἔρχεται πρὸς αὐτὸν, λέγει πρὸς τὸν φίλιπ-
πον. πόθεν ἀγοράσωμεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν
οὗτοι; τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν. αὐτὸς γὰρ
ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ φίλιπ
πος. διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν
αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ.
λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀν-
δρέας ὁ ἀδελφὸς σίμωνος πέτρου. ἔστι παιδά-
ριον ἓν ὧδε, ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ
δύο ὀψάρια, ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσού-
τους; εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς, ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους
ἀναπε-

Digitized by Google

ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.
ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεν-
τακισχίλιοι. ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ
εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς. οἱ δὲ
μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις. ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν
ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν,
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. συναγάγετε τὰ
περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπό-
ληται. συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφί-
νους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κρι-
θίνων, ἃ ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. οἱ οὖν
ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς,
ἔλεγον, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης, ὁ
ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς, ὅτι
μέλλουσιν ἔρχεσθαι, καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν, ἵνα
ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν
εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κατ-
έβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν, καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέ-
ραν τῆς θαλάσσης εἰς καπερναοὺμ, καὶ σκο-
τία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ
Ἰησοῦς, ἥτε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος
διηγείρετο. ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἰκοσι-
πέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περι-
πατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου
γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς.

ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐ-
τὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγέ-
νετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. τῇ ἐπαύριον
ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἰδὼν
ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ, εἰ μὴ ἓν ἐκεῖνο
εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συνει-
σῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοι-
άριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλ-
θον· ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγ-
γὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστή-
σαντος τοῦ κυρίου. ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος, ὅτι Ἰησοῦς
οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβη-
σαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια, καὶ ἦλθον εἰς
καπερναοὺμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. καὶ εὑρόν-
τες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ.
ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζη-
τεῖτέ με, οὐχ' ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγε-
τε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε
μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν μέ-
νουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὑμῖν δώσει. τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ
θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν, τί ποιοῦμεν, ἵνα ἐργα-
ζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς. τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πι-
στεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ.
τί οὖν

τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσω-
μέν σοι; τί ἐργάζῃ; οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάν-
να ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γε-
» γραμμένον. ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐ-
» τοῖς φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἀμὴν ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν· οὐ μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρ-
τον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑ-
μῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ γὰρ
ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν.
κύριε, πάντοτε δὸς ὑμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπε
δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ὁ
ἐρχόμενος πρός με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύ-
ων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑ-
μῖν, ὅτι καὶ ἑωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε.
πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ
τὸν ἐρχόμενον πρός με, οὐ μὴ ἐκβάλλω ἔξω· ὅτι
καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ
θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
ψαντός με. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
ψαντός με πατρὸς, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι
μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν
καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον,
καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

Digitized by Google

ἐγόγγυζον οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον. οὐχ οὗτός ἐστιν Ἰησοῦς, ὁ υἱὸς ἰωσὴφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς οὖν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; ἀπεκρίθη οὖν ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. μὴ γογγύζετε μετ' ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν. καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστι γεγραμμένον ἐν „ τοῖς προφήταις. καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ θεοῦ. πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρός με, οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ. οὗτος ἑώρακε τὸν πατέρα. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς. ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστὶν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ ἰουδαῖοι, λέγοντες. πῶς

δύναται

δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν; εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου, καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ μου ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς ἐστι πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ. καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατὴρ, κἀγὼ ζῶ διὰ τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσεται δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον. ὁ τρώγων τοῦτον τὸν ἄρτον, ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. ταῦτα εἶπεν ἐν συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ. πολλοὶ οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον. σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος. τίς δύναται αὐτοῦ ἀκούειν; εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς. τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν θεωρῆτε τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ πρότερον; τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σάρξ οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν, ἀλλ' εἰσὶν ἐξ

ὑμῶν τινὲς οἳ οὐ πιστεύουσιν. ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς
ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν
ὁ παραδώσων αὐτόν. καὶ ἔλεγε. Διὰ τοῦτο
εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός
με, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου.
ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκ ἔτι μετ' αὐτοῦ περι-
επάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα. Μὴ
καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; ἀπεκρίθη οὖν αὐ-
τῷ σίμων πέτρος. κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσό-
μεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις, καὶ ἡμεῖς πε-
πιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν, ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην,
καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν; ἔλεγε δὲ τὸν
ἰούδαν σίμωνος ἰσκαριώτην. οὗτος γὰρ ἤμελλεν
αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

7 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν
τῇ γαλιλαίᾳ. οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ πε-
ριπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι ἀπο-
κτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων, ἡ
σκηνοπηγία. εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ, μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν
ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσω-
σι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς. οὐδεὶς γὰρ ἐν κρυπτῷ
τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παῤῥησίᾳ εἶναι.

εἰ ταῦτα

Digitized by Google

εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ. οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. λέγει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πάρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοιμος. οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μισεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην. ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορτὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλήρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν τῇ γαλιλαίᾳ. ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν, οὐ φανερῶς ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ. οἱ οὖν ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐτὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον. ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; καὶ γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις. οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι ἀγαθός ἐστιν, ἄλλοι δὲ ἔλεγον, οὔ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων. ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης, ἀνέβη ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκε, καὶ ἐθαύμαζον οἱ ἰουδαῖοι, λέγοντες. πῶς οὗτος γράμματα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν. ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή, ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδαχῆς, πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ λαλῶ.

Digitized by Google

σιν δέδωκε τῷ υἱῷ, ἵνα πάντες τιμῶσι τὸν υἱὸν, καθὼς τιμῶσι τὸν πατέρα. ὁ μὴ τιμῶν τὸν υἱὸν οὐ τιμᾷ τὸν πατέρα τὸν πέμψαντα αὐτόν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι ὁ τὸν λόγον μου ἀκούων καὶ πιστεύων τῷ πέμψαντί με, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ εἰς κρίσιν οὐκ ἔρχεται, ἀλλὰ μεταβέβηκεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἔρχεται ὥρα, καὶ νῦν ἐστιν, ὅτε οἱ νεκροὶ ἀκούσονται τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες ζήσονται. ὥσπερ γὰρ ὁ πατὴρ ἔχει ζωὴν ἐν ἑαυτῷ, οὕτως ἔδωκε καὶ τῷ υἱῷ ζωὴν ἔχειν ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐξουσίαν ἔδωκεν αὐτῷ καὶ κρίσιν ποιεῖν, ὅτι υἱὸς ἀνθρώπου ἐστίν. μὴ θαυμάζετε τοῦτο, ὅτι ἔρχεται ὥρα, ἐν ᾗ πάντες οἱ ἐν τοῖς μνημείοις ἀκούσονται τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἐκπορεύσονται οἱ τὰ ἀγαθὰ ποιήσαντες, εἰς ἀνάστασιν ζωῆς, οἱ δὲ τὰ φαῦλα πράξαντες, εἰς ἀνάστασιν κρίσεως. οὐ δύναμαι ἐγὼ ποιεῖν ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐδέν. καθὼς ἀκούω, κρίνω, καὶ ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ δικαία ἐστίν· ὅτι οὐ ζητῶ τὸ θέλημα τὸ ἐμὸν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμψαντός με πατρός. ἐὰν ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἡ μαρτυρεία μου οὐκ ἔστιν ἀληθής. ἄλλος ἐστὶν ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμοῦ, καὶ οἶδα ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρεία, ἣν μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ.

ἐμοῦ. ὑμεῖς ἀπεστάλκατε πρὸς ἰωάννην, καὶ με-
μαρτύρηκε τῇ ἀληθείᾳ. ἐγὼ δὲ οὐ παρὰ ἀν-
θρώπου τὴν μαρτυρίαν λαμβάνω, ἀλλὰ ταῦ-
τα λέγω, ἵνα ὑμεῖς σωθῆτε. ἐκεῖνος ἦν ὁ λύ-
χνος ὁ καιόμενος καὶ φαίνων, ὑμεῖς δὲ ἠθε-
λήσατε ἀγαλλιασθῆναι πρὸς ὥραν ἐν τῷ φωτὶ
αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ἔχω τὴν μαρτυρίαν μείζω τοῦ
ἰωάννου. τὰ γὰρ ἔργα ἃ ἔδωκέ μοι ὁ πατὴρ,
ἵνα τελειώσω αὐτὰ, αὐτὰ τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ
ποιῶ, μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ὅτι ὁ πατήρ με
ἀπέσταλκε. καὶ ὁ πέμψας με πατὴρ, αὐτὸς
μεμαρτύρηκε περὶ ἐμοῦ. οὔτε φωνὴν αὐτοῦ
ἀκηκόατε πώποτε, οὔτε εἶδος αὐτοῦ ἑωράκα-
τε. καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ οὐκ ἔχετε μένον-
τα ἐν ὑμῖν, ὅτι ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος, τούτῳ
ὑμεῖς οὐ πιστεύετε. ἐρευνᾶτε τὰς γραφὰς, ὅ-
τι ὑμεῖς δοκεῖτε ἐν αὐταῖς ζωὴν αἰώνιον ἔ-
χειν, καὶ ἐκεῖναί εἰσιν αἱ μαρτυροῦσαι πε-
ρὶ ἐμοῦ, καὶ οὐ θέλετε ἐλθεῖν πρός με, ἵνα
ζωὴν ἔχητε. δόξαν παρὰ ἀνθρώπων οὐ λαμ-
βάνω. ἀλλ᾽ ἔγνωκα ὑμᾶς, ὅτι τὴν ἀγάπην
τοῦ θεοῦ οὐκ ἔχετε ἐν ἑαυτοῖς. ἐγὼ ἐλήλυθα
ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, καὶ οὐ λαμβάνε-
τέ με. ἐὰν ἄλλος ἔλθῃ ἐν τῷ ὀνόματι τῷ ἰ-
δίῳ, ἐκεῖνον λήψεσθε. πῶς δύνασθε ὑμεῖς πι-
στεῦσαι, δόξαν παρὰ ἀλλήλων λαμβάνοντες,

Digitized by Google

καὶ τὴν δόξαν τὴν παρὰ τοῦ μόνου θεοῦ οὐ ζητεῖ-
τε; μὴ δοκεῖτε, ὅτι ἐγὼ κατηγορήσω ὑμῶν πρὸς
τὸν πατέρα; ἔστιν ὁ κατηγορῶν ὑμῶν μωσῆς,
εἰς ὃν ὑμεῖς ἠλπίκατε. εἰ γὰρ ἐπιστεύετε μω-
σῇ, ἐπιστεύετε ἂν ἐμοί. περὶ γὰρ ἐμοῦ ἐκεῖνος
ἔγραψεν. εἰ δὲ τοῖς ἐκείνου γράμμασιν οὐ πι-
στεύετε, πῶς τοῖς ἐμοῖς ῥήμασι πιστεύσετε;
6 Μετὰ ταῦτα ἀπῆλθεν ὁ Ἰησοῦς πέραν τῆς
θαλάσσης τῆς γαλιλαίας τῆς τιβεριάδος, καὶ ἠ-
κολούθει αὐτῷ ὄχλος πολύς, ὅτι ἑώρων αὐτοῦ
τὰ σημεῖα, ἃ ἐποίει ἐπὶ τῶν ἀσθενούντων.
Ἀνῆλθε δὲ εἰς τὸ ὄρος ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐκεῖ ἐκάθητο
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. Ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πά-
σχα ἡ ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων. Ἐπάρας οὖν ὁ Ἰησοῦς
τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ θεασάμενος ὅτι πολὺς ὄ-
χλος ἔρχεται πρὸς αὐτόν, λέγει πρὸς τὸν φίλιπ-
πον. πόθεν ἀγοράσομεν ἄρτους, ἵνα φάγωσιν
οὗτοι; τοῦτο δὲ ἔλεγε πειράζων αὐτόν. αὐτὸς γὰρ
ᾔδει τί ἔμελλε ποιεῖν. ἀπεκρίθη αὐτῷ φίλιπ-
πος. διακοσίων δηναρίων ἄρτοι οὐκ ἀρκοῦσιν
αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστος αὐτῶν βραχύ τι λάβῃ.
λέγει αὐτῷ εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ ἀν-
δρέας ὁ ἀδελφὸς σίμωνος πέτρου. ἔστι παιδά-
ριον ἓν ὧδε, ὃ ἔχει πέντε ἄρτους κριθίνους, καὶ
δύο ὀψάρια, ἀλλὰ ταῦτα τί ἐστιν εἰς τοσού-
τους; εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς. ποιήσατε τοὺς ἀνθρώπους
ἀναπε-

Digitized by Google

ἀναπεσεῖν. ἦν δὲ χόρτος πολὺς ἐν τῷ τόπῳ.
ἀνέπεσον οὖν οἱ ἄνδρες τὸν ἀριθμὸν ὡσεὶ πεν-
τακισχίλιοι. ἔλαβε δὲ τοὺς ἄρτους ὁ Ἰησοῦς, καὶ
εὐχαριστήσας διέδωκε τοῖς μαθηταῖς. οἱ δὲ
μαθηταὶ τοῖς ἀνακειμένοις. ὁμοίως καὶ ἐκ τῶν
ὀψαρίων ὅσον ἤθελον. ὡς δὲ ἐνεπλήσθησαν,
λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ. συναγάγετε τὰ
περισσεύσαντα κλάσματα, ἵνα μή τι ἀπό-
ληται. συνήγαγον οὖν καὶ ἐγέμισαν δώδεκα κοφί-
νους κλασμάτων ἐκ τῶν πέντε ἄρτων τῶν κρι-
θίνων, ἃ ἐπερίσσευσε τοῖς βεβρωκόσιν. οἱ οὖν
ἄνθρωποι ἰδόντες ὃ ἐποίησε σημεῖον ὁ Ἰησοῦς,
ἔλεγον, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀληθῶς ὁ προφήτης, ὁ
ἐρχόμενος εἰς τὸν κόσμον. Ἰησοῦς οὖν γνοὺς, ὅτι
μέλλουσιν ἔρχεσθαι, καὶ ἁρπάζειν αὐτὸν, ἵνα
ποιήσωσιν αὐτὸν βασιλέα, ἀνεχώρησε πάλιν
εἰς τὸ ὄρος αὐτὸς μόνος. ὡς δὲ ὀψία ἐγένετο, κα-
τέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐπὶ τὴν θάλασ-
σαν, καὶ ἐμβάντες εἰς τὸ πλοῖον, ἤρχοντο πέ-
ραν τῆς θαλάσσης εἰς καπερναοὺμ, καὶ σκο-
τία ἤδη ἐγεγόνει, καὶ οὐκ ἐληλύθει πρὸς αὐτοὺς ὁ
Ἰησοῦς, ἥ τε θάλασσα ἀνέμου μεγάλου πνέοντος
διηγείρετο. ἐληλακότες οὖν ὡς σταδίους εἰκοσι-
πέντε ἢ τριάκοντα, θεωροῦσι τὸν Ἰησοῦν περι-
πατοῦντα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ ἐγγὺς τοῦ πλοίου
γινόμενον, καὶ ἐφοβήθησαν. ὁ δὲ λέγει αὐτοῖς.

Digitized by Google

Ἐγώ εἰμι, μὴ φοβεῖσθε. ἤθελον οὖν λαβεῖν αὐ-
τὸν εἰς τὸ πλοῖον, καὶ εὐθέως τὸ πλοῖον ἐγέ-
νετο ἐπὶ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑπῆγον. τῇ ἐπαύριον
ὁ ὄχλος ὁ ἑστηκὼς πέραν τῆς θαλάσσης ἰδὼν
ὅτι πλοιάριον ἄλλο οὐκ ἦν ἐκεῖ, εἰ μὴ ἓν ἐκεῖνο
εἰς ὃ ἐνέβησαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ ὅτι οὐ συν-
εισῆλθε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ πλοι-
άριον, ἀλλὰ μόνοι οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἀπῆλ-
θον· ἄλλα δὲ ἦλθε πλοιάρια ἐκ Τιβεριάδος ἐγ-
γὺς τοῦ τόπου, ὅπου ἔφαγον τὸν ἄρτον, εὐχαριστή-
σαντος τοῦ κυρίου. ὅτε οὖν εἶδεν ὁ ὄχλος, ὅτι Ἰησοῦς
οὐκ ἔστιν ἐκεῖ, οὐδὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, ἐνέβη-
σαν καὶ αὐτοὶ εἰς τὰ πλοιάρια, καὶ ἦλθον εἰς
Καπερναοὺμ, ζητοῦντες τὸν Ἰησοῦν. καὶ εὑρόν-
τες αὐτὸν πέραν τῆς θαλάσσης, εἶπον αὐτῷ.
ῥαββί, πότε ὧδε γέγονας; ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ζη-
τεῖτέ με, οὐχ' ὅτι εἴδετε σημεῖα, ἀλλ' ὅτι ἐφάγε-
τε ἐκ τῶν ἄρτων καὶ ἐχορτάσθητε. ἐργάζεσθε
μὴ τὴν βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν μέ-
νουσαν εἰς ζωὴν αἰώνιον, ἣν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου
ὑμῖν δώσει. τοῦτον γὰρ ὁ πατὴρ ἐσφράγισεν ὁ
θεός. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν, τί ποιοῦμεν, ἵνα ἐργα-
ζώμεθα τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς καὶ
εἶπεν αὐτοῖς. τοῦτό ἐστι τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα πι-
στεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. εἶπον οὖν αὐτῷ.

τί οὖν

τί οὖν ποιεῖς σὺ σημεῖον, ἵνα ἴδωμεν καὶ πιστεύσω-
μέν σοι; τί ἐργάζῃ; οἱ πατέρες ἡμῶν τὸ μάν-
να ἔφαγον ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθώς ἐστι γε-
» γραμμένον. ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἔδωκεν αὐ-
» τοῖς φαγεῖν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς, ἀμὴν ἀ-
μὴν λέγω ὑμῖν· οὐ μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν ἄρ-
τον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλ' ὁ πατήρ μου δίδωσιν ὑ-
μῖν τὸν ἄρτον ἐκ τοῦ οὐρανοῦ τὸν ἀληθινόν. ὁ γὰρ
ἄρτος τοῦ θεοῦ ἐστιν ὁ καταβαίνων ἐκ τοῦ οὐρανοῦ
καὶ ζωὴν διδοὺς τῷ κόσμῳ. εἶπον οὖν πρὸς αὐτόν.
κύριε, πάντοτε δὸς ὑμῖν τὸν ἄρτον τοῦτον. εἶπε
δὲ αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. ὁ
ἐρχόμενος πρός με οὐ μὴ πεινάσῃ, καὶ ὁ πιστεύ-
ων εἰς ἐμὲ οὐ μὴ διψήσῃ πώποτε. ἀλλ' εἶπον ὑ-
μῖν, ὅτι καὶ ἑωράκατέ με, καὶ οὐ πιστεύετε.
πᾶν ὃ δίδωσί μοι ὁ πατήρ, πρὸς ἐμὲ ἥξει· καὶ
τὸν ἐρχόμενον πρός με, οὐ μὴ ἐκβάλλω ἔξω· ὅτι
καταβέβηκα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, οὐχ ἵνα ποιῶ τὸ
θέλημα τὸ ἐμόν, ἀλλὰ τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
ψαντός με. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ πέμ-
ψαντός με πατρός, ἵνα πᾶν ὃ δέδωκέ μοι
μὴ ἀπολέσω ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀναστήσω αὐτὸ τῇ
ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. τοῦτο δέ ἐστι τὸ θέλημα τοῦ
πέμψαντός με, ἵνα πᾶς ὁ θεωρῶν τὸν υἱὸν
καὶ πιστεύων εἰς αὐτόν, ἔχῃ ζωὴν αἰώνιον,
καὶ ἀναστήσω αὐτὸν ἐγὼ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ.

ἐγόγγυζον οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ αὐτοῦ, ὅτι εἶπεν, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ καταβὰς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἔλεγον. οὐχ οὗτός ἐστιν ἰησοῦς, ὁ υἱὸς ἰωσὴφ, οὗ ἡμεῖς οἴδαμεν τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα; πῶς οὖν λέγει οὗτος, ὅτι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβέβηκα; ἀπεκρίθη οὖν ὁ ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. μὴ γογγύζετε μετ᾿ ἀλλήλων. οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός με, ἐὰν μὴ ὁ πατὴρ ὁ πέμψας με ἑλκύσῃ αὐτόν. καὶ ἐγὼ ἀναστήσω αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἔστι γεγραμμένον ἐν
» τοῖς προφήταις. καὶ ἔσονται πάντες διδακτοὶ τοῦ θεοῦ. πᾶς οὖν ὁ ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ μαθὼν, ἔρχεται πρός με. οὐχ ὅτι τὸν πατέρα τις ἑώρακεν, εἰ μὴ ὁ ὢν παρὰ τοῦ θεοῦ. οὗτος ἑώρακε τὸν πατέρα. Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ ἔχει ζωὴν αἰώνιον. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς. οἱ πατέρες ὑμῶν ἔφαγον τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ ἀπέθανον. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβαίνων, ἵνα τις ἐξ αὐτοῦ φάγῃ καὶ μὴ ἀποθάνῃ. ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος ὁ ζῶν, ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ καταβάς. ἐάν τις φάγῃ ἐκ τούτου τοῦ ἄρτου, ζήσεται εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ ὁ ἄρτος δὲ ὃν ἐγὼ δώσω, ἡ σάρξ μου ἐστὶν, ἣν ἐγὼ δώσω ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς. Ἐμάχοντο οὖν πρὸς ἀλλήλους οἱ ἰουδαῖοι, λέγοντες. πῶς

δύναται

δύναται οὗτος ἡμῖν δοῦναι τὴν σάρκα φαγεῖν;
εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς· Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν,
ἐὰν μὴ φάγητε τὴν σάρκα τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀνθρώπου,
καὶ πίητε αὐτοῦ τὸ αἷμα, οὐκ ἔχετε ζωὴν ἐν
ἑαυτοῖς. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων
μου τὸ αἷμα, ἔχει ζωὴν αἰώνιον, καὶ ἐγὼ ἀνα-
στήσω αὐτὸν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ. ἡ γὰρ σάρξ μου
ἀληθῶς ἐστι βρῶσις, καὶ τὸ αἷμά μου ἀληθῶς
ἐστι πόσις. ὁ τρώγων μου τὴν σάρκα, καὶ πίνων
μου τὸ αἷμα, ἐν ἐμοὶ μένει, κἀγὼ ἐν αὐτῷ.
καθὼς ἀπέστειλέ με ὁ ζῶν πατήρ, κἀγὼ ζῶ διὰ
τὸν πατέρα, καὶ ὁ τρώγων με, κἀκεῖνος ζήσεται
δι' ἐμέ. οὗτός ἐστιν ὁ ἄρτος ὁ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κα-
ταβάς, οὐ καθὼς ἔφαγον οἱ πατέρες ὑμῶν
τὸ μάννα καὶ ἀπέθανον. ὁ τρώγων τοῦτον τὸν
ἄρτον, ζήσει εἰς τὸν αἰῶνα. ταῦτα εἶπεν ἐν
συναγωγῇ διδάσκων ἐν Καπερναούμ. πολλοὶ
οὖν ἀκούσαντες ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, εἶπον.
σκληρός ἐστιν οὗτος ὁ λόγος. τίς δύναται αὐτοῦ
ἀκούειν; εἰδὼς δὲ ὁ Ἰησοῦς ἐν ἑαυτῷ, ὅτι γογγύ-
ζουσι περὶ τούτου οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, εἶπεν αὐ-
τοῖς· τοῦτο ὑμᾶς σκανδαλίζει; ἐὰν οὖν θεωρῆτε
τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναβαίνοντα ὅπου ἦν τὸ
πρότερον; τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ ζωοποιοῦν, ἡ σὰρξ
οὐκ ὠφελεῖ οὐδέν. τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑ-
μῖν, πνεῦμά ἐστι καὶ ζωή ἐστιν, ἀλλ' εἰσὶν ἐξ

ὑμῶν τινὲς οἳ οὐ πιστεύουσι. ᾔδει γὰρ ἐξ ἀρχῆς
ὁ Ἰησοῦς, τίνες εἰσὶν οἱ μὴ πιστεύοντες, καὶ τίς ἐστιν
ὁ παραδώσων αὐτόν. καὶ ἔλεγε. Διὰ τοῦτο
εἴρηκα ὑμῖν, ὅτι οὐδεὶς δύναται ἐλθεῖν πρός
με, ἐὰν μὴ ᾖ δεδομένον αὐτῷ ἐκ τοῦ πατρός μου.
ἐκ τούτου πολλοὶ ἀπῆλθον τῶν μαθητῶν αὐ-
τοῦ εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ οὐκ ἔτι μετ᾽ αὐτοῦ περι-
επάτουν. εἶπεν οὖν ὁ Ἰησοῦς τοῖς δώδεκα. Μὴ
καὶ ὑμεῖς θέλετε ὑπάγειν; ἀπεκρίθη οὖν αὐ-
τῷ σίμων πέτρος. κύριε, πρὸς τίνα ἀπελευσό-
μεθα; ῥήματα ζωῆς αἰωνίου ἔχεις, καὶ ἡμεῖς πε-
πιστεύκαμεν καὶ ἐγνώκαμεν, ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς, οὐκ ἐγὼ ὑμᾶς τοὺς δώδεκα ἐξελεξάμην,
καὶ ἐξ ὑμῶν εἷς διάβολός ἐστιν; ἔλεγε δὲ τὸν
ἰούδαν σίμωνος ἰσκαριώτην. οὗτος γὰρ ἤμελλεν
αὐτὸν παραδιδόναι, εἷς ὢν ἐκ τῶν δώδεκα.

7 Καὶ περιεπάτει ὁ Ἰησοῦς μετὰ ταῦτα ἐν
τῇ γαλιλαίᾳ. οὐ γὰρ ἤθελεν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ πε-
ριπατεῖν, ὅτι ἐζήτουν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι ἀπο-
κτεῖναι. ἦν δὲ ἐγγὺς ἡ ἑορτὴ τῶν ἰουδαίων, ἡ
σκηνοπηγία. εἶπον οὖν πρὸς αὐτὸν οἱ ἀδελφοὶ
αὐτοῦ, μετάβηθι ἐντεῦθεν, καὶ ὕπαγε εἰς τὴν
ἰουδαίαν, ἵνα καὶ οἱ μαθηταί σου θεωρήσω-
σι τὰ ἔργα σου ἃ ποιεῖς. οὐδεὶς γάρ ἐν κρυπτῷ
τι ποιεῖ, καὶ ζητεῖ αὐτὸς ἐν παῤῥησίᾳ εἶναι.

εἰ ταῦτα

Digitized by Google

εἰ ταῦτα ποιεῖς, φανέρωσον σεαυτὸν τῷ κόσμῳ.
οὐδὲ γὰρ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἐπίστευον εἰς αὐτόν. λέ
γει οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πά-
ρεστιν, ὁ δὲ καιρὸς ὁ ὑμέτερος πάντοτέ ἐστιν ἕτοι-
μος. οὐ δύναται ὁ κόσμος μισεῖν ὑμᾶς· ἐμὲ δὲ μι-
σεῖ, ὅτι ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ αὐτοῦ, ὅτι τὰ ἔργα
αὐτοῦ πονηρά ἐστιν. ὑμεῖς ἀνάβητε εἰς τὴν ἑορ-
τὴν ταύτην. ἐγὼ οὔπω ἀναβαίνω εἰς τὴν ἑορ-
τὴν ταύτην, ὅτι ὁ καιρὸς ὁ ἐμὸς οὔπω πεπλή-
ρωται. ταῦτα δὲ εἰπὼν αὐτοῖς, ἔμεινεν ἐν τῇ γαλι
λαίᾳ. ὡς δὲ ἀνέβησαν οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, τότε
καὶ αὐτὸς ἀνέβη εἰς τὴν ἑορτήν, οὐ φανερῶς
ἀλλ' ὡς ἐν κρυπτῷ. οἱ οὖν ἰουδαῖοι ἐζήτουν αὐ-
τὸν ἐν τῇ ἑορτῇ, καὶ ἔλεγον. ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; καὶ
γογγυσμὸς πολὺς περὶ αὐτοῦ ἦν ἐν τοῖς ὄχλοις.
οἱ μὲν ἔλεγον, ὅτι ἀγαθός ἐστιν, ἄλλοι δὲ ἔλε-
γον, οὔ, ἀλλὰ πλανᾷ τὸν ὄχλον. οὐδεὶς μέντοι
παῤῥησίᾳ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ διὰ τὸν φόβον
τῶν ἰουδαίων. ἤδη δὲ τῆς ἑορτῆς μεσούσης, ἀνέβη
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸ ἱερὸν καὶ ἐδίδασκε, καὶ ἐθαύμα
ζον οἱ ἰουδαῖοι, λέγοντες. πῶς οὗτος γράμμα-
τα οἶδε, μὴ μεμαθηκώς; ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς καὶ εἶπεν. ἡ ἐμὴ διδαχὴ οὐκ ἔστιν ἐμή,
ἀλλὰ τοῦ πέμψαντός με. ἐάν τις θέλῃ τὸ θέλη
μα αὐτοῦ ποιεῖν, γνώσεται περὶ τῆς διδα-
χῆς, πότερον ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, ἢ ἐγὼ ἀπ' ἐμαυτοῦ
λαλῶ.

λαλῶ. ὁ ἀφ' ἑαυτοῦ λαλῶν, τὴν δόξαν τὴν ἰδίαν ζητεῖ, ὁ δὲ ζητῶν τὴν δόξαν τοῦ πέμψαντος αὐτὸν, οὗτος ἀληθής ἐστι, καὶ ἀδικία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν. οὐ μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὸν νόμον, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ποιεῖ τὸν νόμον; τί με ζητεῖτε ἀποκτεῖναι; ἀπεκρίθη ὁ ὄχλος καὶ εἶπε. δαιμόνιον ἔχεις. τίς σε ζητεῖ ἀποκτεῖναι; ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ἓν ἔργον ἐποίησα, καὶ πάντες θαυμάζετε. διὰ τοῦτο μωσῆς δέδωκεν ὑμῖν τὴν περιτομὴν, οὐχ ὅτι ἐκ τοῦ μωσέως ἐστὶν, ἀλλ' ἐκ τῶν πατέρων, καὶ ἐν σαββάτῳ περιτέμνετε ἄνθρωπον. εἰ περιτομὴν λαμβάνει ἄνθρωπος ἐν σαββάτῳ, ἵνα μὴ λυθῇ ὁ νόμος μωσέως, ἐμοὶ χολᾶτε, ὅτι ὅλον ἄνθρωπον ὑγιῆ ἐποίησα ἐν σαββάτῳ; μὴ κρίνετε κατ' ὄψιν, ἀλλὰ τὴν δικαίαν κρίσιν κρίνατε. ἔλεγον οὖν τινὲς ἐκ τῶν ἱεροσολυμιτῶν. οὐχ οὗτός ἐστιν ὃν ζητοῦσιν ἀποκτεῖναι; καὶ ἴδε παρρησίᾳ λαλεῖ, καὶ οὐδὲν αὐτῷ λέγουσι. μήποτε ἀληθῶς ἔγνωσαν οἱ ἄρχοντες, ὅτι οὗτός ἐστι ἀληθῶς ὁ χριστός; ἀλλὰ τοῦτον οἴδαμεν πόθεν ἐστίν. ὁ δὲ χριστὸς ὅταν ἔρχηται, οὐδεὶς γινώσκει πόθεν ἐστίν. ἔκραξεν οὖν ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ διδάσκων, καὶ λέγων. καί με οἴδατε, καὶ οἴδατε πόθεν εἰμὶ, καὶ ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐκ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἔστιν ἀληθινὸς ὁ πέμψας με, ὃν ὑμεῖς οὐκ οἴδατε.

Digitized by Google

κ οἴδατε. ἐγὼ δὲ οἶδα αὐτὸν, ὅτι παρ' αὐτοῦ
εἰμὶ, κἀκεῖνός με ἀπέστειλεν. ἐζήτουν οὖν αὐ-
τὸν πιάσαι, καὶ οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν
τὰς χεῖρας, ὅτι οὔπω ἐληλύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ.
πολλοὶ δὲ ἐκ τοῦ ὄχλου ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν, καὶ
ἔλεγον, ὅτι ὁ χριστὸς ὅταν ἔλθῃ, μήτι πλείο-
να σημεῖα τούτων ποιήσει ὧν οὗτος ἐποίησεν; ἤ-
κουσαν οἱ Φαρισαῖοι τοῦ ὄχλου γογγύζοντος πε-
ρὶ αὐτοῦ ταῦτα, καὶ ἀπέστειλαν οἱ Φαρισαῖοι
καὶ οἱ ἀρχιερεῖς ὑπηρέτας, ἵνα πιάσωσιν αὐ-
τόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἔτι μικρὸν χρό-
νον μεθ' ὑμῶν εἰμὶ, καὶ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμ-
ψαντά με. ζητήσετέ με καὶ οὐχ εὑρήσετε, καὶ
ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. εἶπον
οὖν οἱ Ἰουδαῖοι πρὸς ἑαυτούς. ποῦ οὗτος μέλλει
πορεύεσθαι, ὅτι ἡμεῖς οὐχ εὑρήσομεν αὐτόν; μὴ
εἰς τὴν διασπορὰν τῶν ἑλλήνων μέλλει πο-
ρεύεσθαι, καὶ διδάσκειν τοὺς ἕλληνας; τίς ἐστιν
οὗτος ὁ λόγος ὃν εἶπε, ζητήσετέ με, καὶ οὐχ εὑ-
ρήσετε, καὶ ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλ-
θεῖν; Ἐν δὲ τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς
ἑορτῆς, εἱστήκει ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔκραξε, λέγων. ἐάν
τις διψᾷ, ἐρχέσθω πρός με καὶ πινέτω. ὁ πι-
στεύων εἰς ἐμὲ καθὼς εἶπεν ἡ γραφὴ, ποταμοὶ
» ἐκ τῆς κοιλίας αὐτοῦ ῥεύσουσιν ὕδατος ζῶντος.
τοῦτο δὲ εἶπε περὶ τοῦ πνεύματος, οὗ ἔμελλον
λαμβάνειν

λαμβάνειν οἱ πιστεύοντες εἰς αὐτόν. οὔπω γὰρ ἦν
πνεῦμα ἅγιον, ὅτι ὁ Ἰησοῦς οὐδέπω ἐδοξάσθη.
πολλοὶ οὖν ἐκ τοῦ ὄχλου ἀκούσαντες τὸν λόγον, ἔ-
λεγον, οὗτός ἐστιν ἀληθῶς προφήτης. ἄλλοι ἔλε-
γον, οὗτός ἐστιν ὁ χριστός. ἄλλοι δὲ ἔλεγον· μὴ γὰρ
ἐκ τῆς γαλιλαίας ὁ χριστὸς ἔρχεται; οὐχ ἡ
γραφὴ εἶπεν, ὅτι ἐκ τοῦ σπέρματος δαβὶδ,
καὶ ἀπὸ βηθλεὲμ τῆς κώμης, ὅπου ἦν δαβὶδ,
ὁ χριστὸς ἔρχεται; σχίσμα οὖν ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγέ-
νετο δι' αὐτόν. τινὲς δὲ ἤθελον ἐξ αὐτῶν πιά-
σαι αὐτὸν, ἀλλ' οὐδεὶς ἐπέβαλεν ἐπ' αὐτὸν
τὰς χεῖρας. ἦλθον οὖν οἱ ὑπηρέται πρὸς τοὺς
ἀρχιερεῖς καὶ φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς
ἐκεῖνοι. διὰ τί οὐκ ἠγάγετε αὐτόν; ἀπεκρίθη-
σαν οἱ ὑπηρέται. οὐδέποτε οὕτως ἐλάλησεν
ἄνθρωπος, ὡς οὗτος ὁ ἄνθρωπος. ἀπεκρίθησαν
οὖν αὐτοῖς οἱ φαρισαῖοι. μὴ καὶ ὑμεῖς πεπλά-
νησθε; μή τις ἐκ τῶν ἀρχόντων ἐπίστευσεν εἰς
αὐτὸν, ἢ ἐκ τῶν φαρισαίων; ἀλλ' ὁ ὄχλος οὗ-
τος ὁ μὴ γινώσκων τὸν νόμον, ἐπικατάρατοί
εἰσι. λέγει Νικόδημος πρὸς αὐτοὺς, ὁ ἐλθὼν
νυκτὸς πρὸς αὐτὸν, εἷς ὢν ἐξ αὐτῶν. μὴ ὁ νό-
μος ἡμῶν κρίνει τὸν ἄνθρωπον, ἐὰν μὴ ἀκούσῃ
παρ' αὐτοῦ πρότερον, καὶ γνῷ τί ποιεῖ; ἀ-
πεκρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ. μὴ καὶ σὺ ἐκ τῆς
γαλιλαίας εἶ; ἐρεύνησον καὶ ἴδε, ὅτι προφή-

της ἐκ τῆς

της ἐκ τῆς γαλιλαίας οὐκ ἐγήγερται. καὶ ἐπο-
ρεύθη ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ. Ἰησοῦς δὲ 8
ἐπορεύθη εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν. ὄρθρου δὲ πά-
λιν παρεγένετο εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἤρ-
χετο πρὸς αὐτόν. καὶ καθίσας ἐδίδασκεν αὐ-
τούς. φέρουσι δὲ οἱ γραμματεῖς καὶ οἱ φαρι-
σαῖοι πρὸς αὐτὸν γυναῖκα ἐν μοιχείᾳ κατα-
ληφθεῖσαν, καὶ στήσαντες αὐτὴν ἐν μέσῳ, λέ-
γουσιν αὐτῷ. διδάσκαλε, αὕτη ἡ γυνὴ κα-
τειλήφθη ἐπ᾽ αὐτοφώρῳ μοιχευομένη. ἐν δὲ
τῷ νόμῳ μωσῆς ἡμῖν ἐνετείλατο τὰς τοιαύ-
τας λιθοβολεῖσθαι. σὺ οὖν τί λέγεις; τοῦτο δὲ ἔ-
λεγον πειράζοντες αὐτὸν, ἵνα ἔχωσι κατηγο-
ρεῖν αὐτοῦ. ὁ δὲ Ἰησοῦς κατακύψας, τῷ δα-
κτύλῳ κατέγραφεν εἰς τὴν γῆν. ὡς δὲ ἐπέμε-
νον ἐρωτῶντες αὐτὸν, καὶ ἀνακύψας, εἶπε
πρὸς αὐτούς. ὁ ἀναμάρτητος ὑμῶν πρῶτος τὸν
λίθον ἐπ᾽ αὐτὴν βαλλέτω. καὶ πάλιν κατα-
κύψας ἔγραφεν εἰς τὴν γῆν. οἱ δὲ ἀκούοντες
ἐξήρχοντο εἷς καθεὶς, ἀρξάμενοι ἀπὸ τῶν πρεσ-
βυτέρων, καὶ κατελείφθη μόνος ὁ Ἰησοῦς, καὶ
ἡ γυνὴ ἐν μέσῳ ἑστῶσα. ἀνακύψας δὲ ὁ Ἰησοῦς,
καὶ μηδένα θεασάμενος πλὴν τῆς γυναικὸς, εἶ-
πεν αὐτῇ. ἡ γυνὴ, ποῦ εἰσιν ἐκεῖνοι οἱ κατήγο-
ροί σου; οὐδείς σε κατέκρινεν; ἡ δὲ εἶπεν. οὐδεὶς
κύριε. εἶπε δὲ ὁ Ἰησοῦς. οὐδὲ ἐγώ σε κατακρίνω.

πορεύου

Digitized by Google

πορεύου καὶ μηκέτι ἁμάρτανε. πάλιν οὖν ὁ Ἰη-
σοῦς αὐτοῖς ἐλάλησε, λέγων· Ἐγώ εἰμι τὸ φῶς
τοῦ κόσμου. ὁ ἀκολουθῶν ἐμοί, οὐ μὴ περιπα-
τήσει ἐν τῇ σκοτίᾳ, ἀλλ᾽ ἕξει τὸ φῶς τῆς ζωῆς.
εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Φαρισαῖοι. σὺ περὶ σεαυ-
τοῦ μαρτυρεῖς. ἡ μαρτυρία σου οὐκ ἔστιν ἀλη-
θής. ἀπεκρίθη Ἰησοῦς καὶ εἶπεν αὐτοῖς. κἂν
ἐγὼ μαρτυρῶ περὶ ἐμαυτοῦ, ἀληθής ἐστιν
ἡ μαρτυρία μου, ὅτι οἶδα πόθεν ἦλθον, καὶ
ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς δὲ οὐκ οἴδατε πόθεν ἔρχο-
μαι, καὶ ποῦ ὑπάγω. ὑμεῖς κατὰ τὴν σάρ-
κα κρίνετε, ἐγὼ οὐ κρίνω οὐδένα. καὶ ἐὰν κρί-
νω δὲ ἐγώ, ἡ κρίσις ἡ ἐμὴ ἀληθής ἐστιν, ὅτι μό-
νος οὐκ εἰμί, ἀλλ᾽ ἐγὼ καὶ ὁ πέμψας με πα-
τήρ. καὶ ἐν τῷ νόμῳ δὲ τῷ ὑμετέρῳ γέγραπται,
›› ὅτι δύο ἀνθρώπων ἡ μαρτυρία ἀληθής ἐστιν.
ἐγώ εἰμι ὁ μαρτυρῶν περὶ ἐμαυτοῦ, καὶ μαρ-
τυρεῖ περὶ ἐμοῦ ὁ πέμψας με πατήρ. ἔλε-
γον οὖν αὐτῷ. ποῦ ἐστιν ὁ πατήρ σου; ἀπεκρί-
θη Ἰησοῦς. οὔτε ἐμὲ οἴδατε, οὔτε τὸν πατέρα
μου. εἰ ἐμὲ ᾔδειτε, καὶ τὸν πατέρα μου ᾔ-
δειτε ἄν. Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησεν
ὁ Ἰησοῦς ἐν τῷ γαζοφυλακίῳ, διδάσκων ἐν τῷ
ἱερῷ. καὶ οὐδεὶς ἐπίασεν αὐτόν, ὅτι οὔπω ἐλη-
λύθει ἡ ὥρα αὐτοῦ. εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς. Ἐγὼ ὑπάγω καὶ ζητήσετέ με, καὶ ἐν

τῇ ἁμαρτίᾳ

Digitized by Google

τῇ ἁμαρτίᾳ ὑμῶν ἀποθανεῖσθε. ὅπου ἐγὼ ὑ-
πάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν. ἔλεγον οὖν οἱ ἰου-
δαῖοι, μή τι ἀποκτενεῖ ἑαυτόν, ὅτι λέγει, ὅτι
ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλθεῖν;
καὶ εἶπεν αὐτοῖς. ὑμεῖς ἐκ τῶν κάτω ἐστέ, ἐγὼ
ἐκ τῶν ἄνω εἰμί. ὑμεῖς ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἐστέ,
ἐγὼ οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. εἶπον οὖν ὑ-
μῖν, ὅτι ἀποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑ-
μῶν. ἐὰν γὰρ μὴ πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι, ἀ-
ποθανεῖσθε ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἔλεγον
οὖν αὐτῷ. σὺ τίς εἶ; καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰη-
σοῦς. τὴν ἀρχὴν ὅτι καὶ λαλῶ ὑμῖν. πολ-
λὰ ἔχω περὶ ὑμῶν λαλεῖν καὶ κρίνειν, ἀλλ'
ὁ πέμψας με ἀληθής ἐστι, κἀγὼ ἃ ἤκουσα παρ'
αὐτοῦ, ταῦτα λέγω εἰς τὸν κόσμον. οὐκ ἔγνω-
σαν ὅτι τὸν πατέρα αὐτοῖς ἔλεγεν. εἶπεν οὖν
αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. ὅταν ὑψώσητε τὸν υἱὸν τοῦ ἀν-
θρώπου, τότε γνώσεσθε, ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ
ἀπ' ἐμαυτοῦ ποιῶ οὐδέν, ἀλλὰ καθὼς ἐδίδα-
ξέ με ὁ πατήρ μου, ταῦτα λαλῶ, καὶ ὁ πέμ-
ψας με, μετ' ἐμοῦ ἐστιν. οὐκ ἀφῆκέ με μόνον
ὁ πατήρ, ὅτι ἐγὼ τὰ ἀρεστὰ αὐτῷ ποιῶ πάν-
τοτε. ταῦτα αὐτοῦ λαλοῦντος πολλοὶ ἐπίστευ-
σαν εἰς αὐτόν. Ἔλεγεν οὖν ὁ ἰησοῦς πρὸς τοὺς
πεπιστευκότας αὐτῷ ἰουδαίους. ἐὰν ὑμεῖς μεί-
νητε ἐν τῷ λόγῳ τῷ ἐμῷ, ἀληθῶς μαθηταί

μου ἐστὲ, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλή-
θεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ.
σπέρμα ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύ-
καμεν πώποτε. πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι
γενήσεσθε; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-
τίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας, ὁ δὲ δοῦλος οὐ
μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ υἱὸς μένει
εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ,
ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα ἀβρα-
άμ ἐστε, ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λό-
γος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ ὃ ἑώρακα
παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ, καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἑω-
ράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν, ποιεῖτε. ἀπε-
κρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ. ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀ-
βραάμ ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. εἰ τέκνα τοῦ
ἀβραὰμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ ἀβραὰμ ἐποιεῖτε.
νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς
τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα πα-
ρὰ τοῦ θεοῦ. τοῦτο ἀβραὰμ οὐκ ἐποίησεν. ὑμεῖς
ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπον οὖν αὐ-
τῷ. ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα. ἕνα πα-
τέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς.
εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ. ἐγὼ
γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω. οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐ-
μαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλὰ ἐκεῖνός με ἀπέστειλε.

διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι
οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ
πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας
τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωπο-
κτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ
ἕστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν
λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύ-
στης ἐστὶ, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν
ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι. τίς ἐξ ὑμῶν
ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν
λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι; ὁ ὢν ἐκ
τοῦ θεοῦ, τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει. διὰ
τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.
ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐ-
τῷ. οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι σαμαρεί-
της εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ἀπεκρίθη
ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν
πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ
δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου. ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ
κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν
λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεω-
ρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι.
νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβρα-
ὰμ ἀπέθανε, καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ
λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ
γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. μὴ σὺ

Digitized by Google

μου ἐστέ, καὶ γνώσεσθε τὴν ἀλήθειαν, καὶ ἡ ἀλή-
θεια ἐλευθερώσει ὑμᾶς. ἀπεκρίθησαν αὐτῷ.
σπέρμα ἀβραάμ ἐσμεν, καὶ οὐδενὶ δεδουλεύ-
καμεν πώποτε. πῶς σὺ λέγεις ὅτι ἐλεύθεροι
γενήσεσθε; ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. ἀμὴν
ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρ-
τίαν, δοῦλός ἐστι τῆς ἁμαρτίας, ὁ δὲ δοῦλος οὐ
μένει ἐν τῇ οἰκίᾳ εἰς τὸν αἰῶνα, ὁ υἱὸς μένει
εἰς τὸν αἰῶνα. ἐὰν οὖν ὁ υἱὸς ὑμᾶς ἐλευθερώσῃ,
ὄντως ἐλεύθεροι ἔσεσθε. οἶδα ὅτι σπέρμα ἀβρα-
άμ ἐστε, ἀλλὰ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι, ὅτι ὁ λό-
γος ὁ ἐμὸς οὐ χωρεῖ ἐν ὑμῖν. ἐγὼ ὃ ἑώρακα
παρὰ τῷ πατρί μου, λαλῶ, καὶ ὑμεῖς οὖν ὃ ἑω-
ράκατε παρὰ τῷ πατρὶ ὑμῶν, ποιεῖτε. ἀπε-
κρίθησαν καὶ εἶπον αὐτῷ. ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀ-
βραάμ ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. εἰ τέκνα τοῦ
ἀβραάμ ἦτε, τὰ ἔργα τοῦ ἀβραάμ ἐποιεῖτε.
νῦν δὲ ζητεῖτέ με ἀποκτεῖναι ἄνθρωπον ὃς
τὴν ἀλήθειαν ὑμῖν λελάληκα, ἣν ἤκουσα πα-
ρὰ τοῦ θεοῦ. τοῦτο ἀβραάμ οὐκ ἐποίησεν. ὑμεῖς
ποιεῖτε τὰ ἔργα τοῦ πατρὸς ὑμῶν. εἶπον οὖν αὐ-
τῷ. ἡμεῖς ἐκ πορνείας οὐ γεγεννήμεθα. ἕνα πα-
τέρα ἔχομεν τὸν θεόν. εἶπεν αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς.
εἰ ὁ θεὸς πατὴρ ὑμῶν ἦν, ἠγαπᾶτε ἂν ἐμέ. ἐγὼ
γὰρ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον καὶ ἥκω. οὐδὲ γὰρ ἀπ' ἐ-
μαυτοῦ ἐλήλυθα, ἀλλ' ἐκεῖνός με ἀπέστειλε.

διατί τὴν λαλιὰν τὴν ἐμὴν οὐ γινώσκετε; ὅτι
οὐ δύνασθε ἀκούειν τὸν λόγον τὸν ἐμόν. ὑμεῖς ἐκ
πατρὸς τοῦ διαβόλου ἐστὲ, καὶ τὰς ἐπιθυμίας
τοῦ πατρὸς ὑμῶν θέλετε ποιεῖν. ἐκεῖνος ἀνθρωπο-
κτόνος ἦν ἀπ' ἀρχῆς, καὶ ἐν τῇ ἀληθείᾳ οὐχ
ἕστηκεν· ὅτι οὐκ ἔστιν ἀλήθεια ἐν αὐτῷ. ὅταν
λαλῇ τὸ ψεῦδος, ἐκ τῶν ἰδίων λαλεῖ, ὅτι ψεύ-
στης ἐστὶ, καὶ ὁ πατὴρ αὐτοῦ. ἐγὼ δὲ ὅτι τὴν
ἀλήθειαν λέγω, οὐ πιστεύετέ μοι. τίς ἐξ ὑμῶν
ἐλέγχει με περὶ ἁμαρτίας; εἰ δὲ ἀλήθειαν
λέγω, διατί ὑμεῖς οὐ πιστεύετέ μοι; ὁ ὢν ἐκ
τοῦ θεοῦ, τὰ ῥήματα τοῦ θεοῦ ἀκούει. διὰ
τοῦτο ὑμεῖς οὐκ ἀκούετε, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἐστέ.
ἀπεκρίθησαν οὖν οἱ Ἰουδαῖοι καὶ εἶπον αὐ-
τῷ. οὐ καλῶς λέγομεν ἡμεῖς, ὅτι Σαμαρεί-
της εἶ σὺ, καὶ δαιμόνιον ἔχεις; ἀπεκρίθη
Ἰησοῦς· ἐγὼ δαιμόνιον οὐκ ἔχω, ἀλλὰ τιμῶ τὸν
πατέρα μου, καὶ ὑμεῖς ἀτιμάζετέ με. ἐγὼ
δὲ οὐ ζητῶ τὴν δόξαν μου. ἔστιν ὁ ζητῶν καὶ
κρίνων. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐάν τις τὸν
λόγον τὸν ἐμὸν τηρήσῃ, θάνατον οὐ μὴ θεω-
ρήσῃ εἰς τὸν αἰῶνα. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ Ἰουδαῖοι.
νῦν ἐγνώκαμεν ὅτι δαιμόνιον ἔχεις. Ἀβρα-
ὰμ ἀπέθανε, καὶ οἱ προφῆται, καὶ σὺ
λέγεις, ἐάν τις τὸν λόγον μου τηρήσῃ, οὐ μὴ
γεύσεται θανάτου εἰς τὸν αἰῶνα. μὴ σὺ

μείζων εἶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἀβραάμ, ὅστις ἀπέ-
θανε; καὶ οἱ προφῆται ἀπέθανον. τίνα σεαυ-
τὸν σὺ ποιεῖς; ἀπεκρίθη Ἰησοῦς. ἐὰν ἐγὼ δοξά-
ζω ἐμαυτόν, ἡ δόξα μου οὐδέν ἐστιν. ἔστιν ὁ πατήρ
μου ὁ δοξάζων με, ὃν ὑμεῖς λέγετε, ὅτι θεὸς
ὑμῶν ἐστι, καὶ οὐκ ἐγνώκατε αὐτόν. ἐγὼ δὲ οἶ-
δα αὐτόν, καὶ ἐὰν εἴπω, ὅτι οὐκ οἶδα αὐτόν,
ἔσομαι ὅμοιος ὑμῶν ψεύστης, ἀλλ' οἶδα αὐ-
τόν, καὶ τὸν λόγον αὐτοῦ τηρῶ. ἀβραάμ, ὁ
πατὴρ ὑμῶν ἠγαλλιάσατο, ἵνα ἴδῃ τὴν ἡμέ-
ραν τὴν ἐμήν, καὶ εἶδε, καὶ ἐχάρη. εἶπον οὖν
οἱ ἰουδαῖοι πρὸς αὐτόν. πεντήκοντα ἔτη οὔ-
πω ἔχεις, καὶ ἀβραὰμ ἑώρακας; εἶπεν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, πρὶν
ἀβραὰμ γενέσθαι, ἐγώ εἰμι. ἦραν οὖν λίθους,
ἵνα βάλωσιν ἐπ' αὐτόν. Ἰησοῦς δὲ ἐκρύβη καὶ
9 ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ. Καὶ παράγων ὁ Ἰη-
σοῦς, εἶδεν ἄνθρωπον τυφλὸν ἐκ γενετῆς, καὶ
ἠρώτησαν αὐτὸν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, λέγον-
τες. ῥαββεί, τίς ἥμαρτεν, οὗτος ἢ οἱ γονεῖς
αὐτοῦ, ἵνα τυφλὸς γεννηθῇ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰη-
σοῦς. οὔτε οὗτος ἥμαρτεν, οὔτε οἱ γονεῖς αὐτοῦ,
ἀλλ' ἵνα φανερωθῇ τὰ ἔργα τοῦ θεοῦ ἐν αὐ-
τῷ. ἐμὲ δεῖ ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τοῦ πέμψαν-
τός με, ἕως ἡμέρα ἐστίν. ἔρχεται νὺξ ὅτε οὐδεὶς
δύναται ἐργάζεσθαι. ὅταν ἐν τῷ κόσμῳ ὦ, φῶς
εἰμι

εἰμὶ τοῦ κόσμου. ταῦτα εἰπὼν, ἔπτυσε χαμαὶ, καὶ ἐποίησε πηλὸν ἐκ τοῦ πτύσματος, καὶ ἐπέχρισε τὸν πηλὸν ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ὕπαγε, νίψαι εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ σιλωὰμ, ὃ ἑρμηνεύεται ἀπεσταλμένος. ἀπῆλθεν οὖν καὶ ἐνίψατο, καὶ ἦλθε βλέπων. οἱ οὖν γείτονες καὶ οἱ θεωροῦντες αὐτὸν τὸ πρότερον, ὅτι τυφλὸς ἦν, ἔλεγον. οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ καθήμενος, καὶ προσαιτῶν; ἄλλοι ἔλεγον, ὅτι οὗτός ἐστιν, ἄλλοι δὲ, ὅτι ὅμοιος αὐτῷ ἐστιν. ἐκεῖνος ἔλεγεν, ὅτι ἐγώ εἰμι. ἔλεγον οὖν αὐτῷ. πῶς ἀνεῴχθησάν σου οἱ ὀφθαλμοί; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν. ἄνθρωπος λεγόμενος Ἰησοῦς, πηλὸν ἐποίησε, καὶ ἐπέχρισέ μου τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ εἶπέ μοι. ὕπαγε εἰς τὴν κολυμβήθραν τοῦ σιλωὰμ, καὶ νίψαι. ἀπελθὼν δὲ καὶ νιψάμενος, ἀνέβλεψα. εἶπον οὖν αὐτῷ. ποῦ ἐστιν ἐκεῖνος; λέγει. οὐκ οἶδα. ἄγουσιν αὐτὸν πρὸς τοὺς φαρισαίους τόν ποτε τυφλόν. ἦν δὲ σάββατον, ὅτε τὸν πηλὸν ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀνέῳξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμούς. πάλιν οὖν ἠρώτων αὐτὸν καὶ οἱ φαρισαῖοι, πῶς ἀνέβλεψεν. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. πηλὸν ἐπέθηκέ μοι ἐπὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἐνιψάμην καὶ βλέπω. ἔλεγον οὖν ἐκ τῶν φαρισαίων τινές.

οὗτος ὁ ἄνθρωπος οὐκ ἔστι παρὰ τοῦ θεοῦ, ὅτι τὸ
σάββατον οὐ τηρεῖ. ἄλλοι δὲ ἔλεγον· πῶς δύ-
ναται ἄνθρωπος ἁμαρτωλὸς τοιαῦτα σημεῖα
ποιεῖν; καὶ σχίσμα ἦν ἐν αὐτοῖς. λέγουσι τῷ
τυφλῷ πάλιν. σὺ τί λέγεις περὶ αὐτοῦ, ὅτι
ἤνοιξέ σου τοὺς ὀφθαλμούς; ὁ δὲ εἶπεν, ὅτι προ-
φήτης ἐστίν. οὐκ ἐπίστευσαν οὖν οἱ ἰουδαῖοι περὶ
αὐτοῦ, ὅτι τυφλὸς ἦν καὶ ἀνέβλεψεν, ἕως ὅτου
ἐφώνησαν τοὺς γονεῖς αὐτοῦ τοῦ ἀναβλέψαντος.
καὶ ἠρώτησαν αὐτοὺς, λέγοντες. οὗτός ἐστιν ὁ
υἱὸς ὑμῶν, ὃν ὑμεῖς λέγετε ὅτι τυφλὸς ἐγεν-
νήθη; πῶς οὖν ἄρτι βλέπει; ἀπεκρίθησαν
αὐτοῖς οἱ γονεῖς αὐτοῦ καὶ εἶπον. οἴδαμεν ὅτι
οὗτός ἐστιν ὁ υἱὸς ἡμῶν, καὶ ὅτι τυφλὸς ἐγεν-
νήθη, πῶς δὲ νῦν βλέπει, οὐκ οἴδαμεν, ἢ τίς
ἤνοιξεν αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς, ἡμεῖς οὐκ οἴδα-
μεν· αὐτὸς ἡλικίαν ἔχει, αὐτὸν ἐρωτήσατε.
αὐτὸς περὶ αὐτοῦ λαλήσει. ταῦτα εἶπον οἱ
γονεῖς αὐτοῦ, ὅτι ἐφοβοῦντο τοὺς ἰουδαίους. ἤδη γὰρ
συνετέθειντο οἱ ἰουδαῖοι, ἵνα ἐάν τις αὐτὸν ὁ-
μολογήσῃ χριστὸν, ἀποσυνάγωγος γένηται. διὰ
τοῦτο οἱ γονεῖς αὐτοῦ εἶπον, ὅτι ἡλικίαν ἔχει,
αὐτὸν ἐρωτήσατε. ἐφώνησαν οὖν ἐκ δευτέρου
τὸν ἄνθρωπον, ὃς ἦν τυφλὸς, καὶ εἶπον αὐ-
τῷ. δὸς δόξαν τῷ θεῷ. ἡμεῖς οἴδαμεν ὅτι ὁ ἄν-
θρωπος οὗτος ἁμαρτωλός ἐστιν. ἀπεκρίθη οὖν

ἐκεῖνος

Digitized by Google

ἐκεῖνος καὶ εἶπεν. εἰ ἁμαρτωλός ἐστιν οὐκ οἶδα.
ἓν οἶδα, ὅτι τυφλὸς ὤν, ἄρτι βλέπω. εἶπον
δὲ αὐτῷ πάλιν. τί ἐποίησέ σοι; πῶς ἤνοιξέ
σου τοὺς ὀφθαλμούς; ἀπεκρίθη αὐτοῖς. εἶπον
ὑμῖν ἤδη, καὶ οὐκ ἠκούσατε. τί πάλιν θέλε-
τε ἀκούειν; μὴ καὶ ὑμεῖς θέλετε αὐτοῦ μα-
θηταὶ γενέσθαι; ἐλοιδόρησαν οὖν αὐτόν, καὶ
εἶπον. σὺ εἶ μαθητὴς ἐκείνου, ἡμεῖς δὲ τοῦ μω
σέως ἐσμὲν μαθηταί. ἡμεῖς οἴδαμεν, ὅτι μω
σῇ λελάληκεν ὁ θεός. τοῦτον δὲ οὐκ οἴδαμεν πό
θεν ἐστίν. ἀπεκρίθη ὁ ἄνθρωπος, καὶ εἶπεν
αὐτοῖς. ἐν γὰρ τούτῳ τὸ θαυμαστόν ἐστιν, ὅτι
ὑμεῖς οὐκ οἴδατε πόθεν ἐστί, καὶ ἀνέῳξέ μου
τοὺς ὀφθαλμούς. οἴδαμεν δέ, ὅτι ἁμαρτωλῶν
ὁ θεὸς οὐκ ἀκούει, ἀλλ᾽ ἐάν τις θεοσεβὴς ᾖ,
καὶ τὸ θέλημα αὐτοῦ ποιῇ, τούτου ἀκούει. ἐκ
τοῦ αἰῶνος οὐκ ἠκούσθη, ὅτι ἤνοιξέ τις ὀφθαλ-
μοὺς τυφλοῦ γεγεννημένου. εἰ μὴ ἦν οὗτος πα-
ρὰ θεοῦ, οὐκ ἠδύνατο ποιεῖν οὐδέν. ἀπεκρίθη-
σαν καὶ εἶπον αὐτῷ. ἐν ἁμαρτίαις σὺ ἐγεν-
νήθης ὅλος, καὶ σὺ διδάσκεις ἡμᾶς; καὶ ἐξέ-
βαλον αὐτὸν ἔξω. ἤκουσεν ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐξέβα-
λον αὐτὸν ἔξω, καὶ εὑρὼν αὐτὸν εἶπεν αὐτῷ. σὺ
πιστεύεις εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ; ἀπεκρίθη ἐκεῖνος,
καὶ εἶπε. καὶ τίς ἐστι κύριε, ἵνα πιστεύσω εἰς αὐ-
τόν. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. καὶ ἑώρακας

Digitized by Google

αὐτὸν, καὶ ὁ λαλῶν μετὰ σοῦ, ἐκεῖνός ἐστιν. ὁ δὲ
ἔφη. πιστεύω κύριε, καὶ προσεκύνησεν αὐτῷ.
καὶ εἶπεν ὁ Ἰησοῦς. εἰς κρίμα ἐγὼ εἰς τὸν κόσ-
μον τοῦτον ἦλθον, ἵνα οἱ μὴ βλέποντες βλέπω-
σι, καὶ οἱ βλέποντες τυφλοὶ γένωνται. Καὶ ἤ-
κουσαν ἐκ τῶν Φαρισαίων ταῦτα, οἱ ὄντες
μετ' αὐτοῦ, καὶ εἶπον αὐτῷ: μὴ καὶ ἡμεῖς τυ-
φλοί ἐσμεν; εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. εἰ τυφλοὶ
ἦτε οὐκ ἂν εἴχετε ἁμαρτίαν. νῦν δὲ λέγετε,
ὅτι βλέπομεν. ἡ οὖν ἁμαρτία ὑμῶν μένει.
10 Ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὁ μὴ εἰσερχόμενος
διὰ τῆς θύρας εἰς τὴν αὐλὴν τῶν προβάτων,
ἀλλὰ ἀναβαίνων ἀλλαχόθεν, ἐκεῖνος κλέπτης
ἐστὶν καὶ λῃστής. ὁ δὲ εἰσερχόμενος διὰ τῆς θύρας,
ποιμήν ἐστι τῶν προβάτων. τούτῳ ὁ θυρωρὸς
ἀνοίγει, καὶ τὰ πρόβατα τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούει,
καὶ τὰ ἴδια πρόβατα καλεῖ κατ' ὄνομα, καὶ
ἐξάγει αὐτά. καὶ ὅταν τὰ ἴδια πρόβατα ἐκ-
βάλλῃ, ἔμπροσθεν αὐτῶν πορεύεται, καὶ τὰ πρό-
βατα αὐτῷ ἀκολουθεῖ, ὅτι οἴδασι τὴν φωνὴν
αὐτοῦ. ἀλλοτρίῳ δὲ οὐ μὴ ἀκολουθήσωσιν, ἀλλὰ
φεύξονται ἀπ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ οἴδασι τῶν ἀλλοτρίων
τὴν φωνήν. ταύτην τὴν παροιμίαν εἶπεν αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἐκεῖνοι δὲ οὐκ ἔγνωσαν, τίνα ἦν ἃ ἐ-
λάλει αὐτοῖς. εἶπεν οὖν πάλιν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς:
ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐγώ εἰμι ἡ θύρα τῶν
προβά-

προβάτων. πάντες ὅσοι πρὸ ἐμοῦ ἦλθον, κλέπ-
ται εἰσὶ καὶ λῃσταί, ἀλλ' οὐκ ἤκουσαν αὐτῶν τὰ
πρόβατα. ἐγώ εἰμι ἡ θύρα. δι' ἐμοῦ ἐάν τις εἰ-
σέλθῃ, σωθήσεται, καὶ εἰσελεύσεται καὶ ἐξελεύσε-
ται, καὶ νομὴν εὑρήσει. ὁ κλέπτης οὐκ ἔρχεται,
εἰ μὴ ἵνα κλέψῃ καὶ θύσῃ, καὶ ἀπολέσῃ. ἐγὼ ἦλ-
θον, ἵνα ζωὴν ἔχωσι, καὶ περισσὸν ἔχωσιν. ἐγώ
εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός. ὁ ποιμὴν ὁ καλὸς τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν προβάτων.
ὁ μισθωτὸς δὲ καὶ οὐκ ὢν ποιμήν, οὗ οὐκ εἰσὶ τὰ
πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον,
καὶ ἀφίησι τὰ πρόβατα, καὶ φεύγει, καὶ ὁ
λύκος ἁρπάζει αὐτά, καὶ σκορπίζει τὰ πρό-
βατα. ὁ δὲ μισθωτὸς φεύγει, ὅτι μισθωτός ἐστιν,
καὶ οὐ μέλει αὐτῷ περὶ τῶν προβάτων. ἐγώ
εἰμι ὁ ποιμὴν ὁ καλός, καὶ γινώσκω τὰ ἐμά,
καὶ γινώσκομαι ὑπὸ τῶν ἐμῶν. καθὼς γινώ-
σκει με ὁ πατήρ, κἀγὼ γινώσκω τὸν πατέρα,
καὶ τὴν ψυχήν μου τίθημι ὑπὲρ τῶν προ-
βάτων. καὶ ἄλλα πρόβατα ἔχω, ἃ οὐκ ἔστιν
ἐκ τῆς αὐλῆς ταύτης, κἀκεῖνά με δεῖ ἀγαγεῖν,
καὶ τῆς φωνῆς μου ἀκούσουσι, καὶ γενήσεται
μία ποίμνη, καὶ εἷς ποιμήν. διὰ τοῦτο ὁ πατήρ
με ἀγαπᾷ, ὅτι ἐγὼ τίθημι τὴν ψυχήν μου,
ἵνα πάλιν λάβω αὐτήν. οὐδεὶς αἴρει αὐτὴν
ἀπ' ἐμοῦ, ἀλλ' ἐγὼ τίθημι αὐτὴν ἀπ' ἐμαυ-
τοῦ. ἐξου-

Digitized by Google

τοῦ. ἐξουσίαν ἔχω θεῖναι αὐτήν, καὶ ἐξουσίαν ἔχω πάλιν λαβεῖν αὐτήν. ταύτην τὴν ἐντολὴν ἔλαβον παρὰ τοῦ πατρός μου. σχίσμα οὖν πάλιν ἐγένετο ἐν τοῖς ἰουδαίοις διὰ τοὺς λόγους τούτους. ἔλεγον δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν· δαιμόνιον ἔχει, καὶ μαίνεται. τί αὐτοῦ ἀκούετε; ἄλλοι ἔλεγον. ταῦτα τὰ ῥήματα οὐκ ἔστι δαιμονιζομένου. μὴ δαιμόνιον δύναται τυφλῶν ὀφθαλμοὺς ἀνοίγειν; ἐγένετο δὲ τὰ ἐγκαίνια ἐν ἱεροσολύμοις, καὶ χειμὼν ἦν, καὶ περιεπάτει ὁ ἰησοῦς ἐν τῷ ἱερῷ ἐν τῇ στοᾷ σολομῶνος. ἐκύκλωσαν οὖν αὐτὸν οἱ ἰουδαῖοι, καὶ ἔλεγον αὐτῷ. ἕως πότε τὴν ψυχὴν ἡμῶν αἴρεις; εἰ σὺ εἶ ὁ χριστός, εἰπὲ ἡμῖν παῤῥησίᾳ. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. εἶπον ὑμῖν, καὶ οὐ πιστεύετε. τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποιῶ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρός μου, ταῦτα μαρτυρεῖ περὶ ἐμοῦ, ἀλλ' ὑμεῖς οὐ πιστεύετε, ὅτι οὐκ ἐστὲ ἐκ τῶν προβάτων τῶν ἐμῶν, καθὼς εἶπον ὑμῖν. τὰ πρόβατα τὰ ἐμὰ τῆς φωνῆς μου ἀκούει, κἀγὼ γινώσκω αὐτά, καὶ ἀκολουθοῦσί μοι, κἀγὼ ζωὴν αἰώνιον δίδωμι αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ ἀπόλωνται εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐχ ἁρπάσει τις αὐτὰ ἐκ τῆς χειρός μου. ὁ πατήρ μου ὃς δέδωκέ μοι, μείζων πάντων ἐστί, καὶ οὐδεὶς δύναται ἁρπάζειν ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ πατρός μου.

τρός μου. ἐγὼ καὶ ὁ πατὴρ ἕν ἐσμεν. ἐβάστα-
σαν οὖν πάλιν λίθους οἱ ἰουδαῖοι, ἵνα λιθάσω-
σιν αὐτόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. πολλὰ
καλὰ ἔργα ἔδειξα ὑμῖν ἐκ τοῦ πατρός μου·
διὰ ποῖον αὐτῶν ἔργον λιθάζετέ με; ἀπε-
κρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι, λέγοντες. περὶ
καλοῦ ἔργου οὐ λιθάζομέν σε, ἀλλὰ περὶ βλασ
φημίας, καὶ ὅτι σὺ ἄνθρωπος ὤν, ποιεῖς
σεαυτὸν θεόν. ἀπεκρίθη αὐτοῖς ὁ ἰησοῦς. οὐκ
› ἔστι γεγραμμένον ἐν τῷ νόμῳ ὑμῶν. ἐγὼ εἶ-
› πα, θεοί ἐστε; εἰ ἐκείνους εἶπε θεοὺς, πρὸς
οὓς ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐγένετο, καὶ οὐ δύνα-
ται λυθῆναι ἡ γραφή, ὃν ὁ πατὴρ ἡγίασε
καὶ ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον, ὑμεῖς λέγετε
ὅτι βλασφημεῖς, ὅτι εἶπον, υἱὸς τοῦ θεοῦ εἰμί;
εἰ οὐ ποιῶ τὰ ἔργα τοῦ πατρός μου, μὴ πιστεύε-
τέ μοι. εἰ δὲ ποιῶ, κἂν ἐμοὶ μὴ πιστεύητε, τοῖς
ἔργοις πιστεύσατε, ἵνα γνῶτε, καὶ πιστεύση-
τε, ὅτι ἐν ἐμοὶ ὁ πατὴρ κἀγὼ ἐν αὐτῷ. ἐζή-
τουν πάλιν αὐτὸν πιάσαι, καὶ ἐξῆλθεν
ἐκ τῆς χειρὸς αὐτῶν καὶ ἀπῆλθε πάλιν
πέραν τοῦ ἰορδάνου εἰς τὸν τόπον, ὅπου ἦν ἰω-
άννης τὸ πρῶτον βαπτίζων, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ.
καὶ πολλοὶ ἦλθον πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλεγον,
ὅτι ἰωάννης μὲν σημεῖον ἐποίησεν οὐδὲν, πάντα
δὲ ὅσα εἶπεν ἰωάννης περὶ τούτου, ἀληθῆ ἦν.

καὶ ἐπί-

Digitized by Google

11 καὶ ἐπίστευσαν πολλοὶ ἐκεῖ εἰς αὐτόν. Ἦν δέ
τις ἀσθενῶν λάζαρος ἀπὸ βηθανίας ἐκ τῆς κώ-
μης μαρίας καὶ μάρθας τῆς ἀδελφῆς αὐ-
τῆς. ἦν δὲ μαρία ἡ ἀλείψασα τὸν κύριον μύ-
ρῳ, καὶ ἐκμάξασα τοὺς πόδας αὐτοῦ ταῖς θρι-
B ξὶν αὐτῆς, ἧς ὁ ἀδελφὸς λάζαρος ἠσθένει. ἀπέ-
στειλαν οὖν αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν, λέ-
γουσαι· κύριε, ἴδε ὃν φιλεῖς, ἀσθενεῖ. ἀκούσας
δὲ ὁ Ἰησοῦς, εἶπεν· αὕτη ἡ ἀσθένεια οὐκ ἔστι πρὸς
θάνατον, ἀλλ' ὑπὲρ τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, ἵνα δο-
ξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ δι' αὐτῆς. ἠγάπα δὲ ὁ Ἰη-
σοῦς τὴν μάρθαν καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, καὶ
τὸν λάζαρον. ὡς οὖν ἤκουσεν ὅτι ἀσθενεῖ, τότε
μὲν ἔμεινεν ἐν ᾧ ἦν τόπῳ δύο ἡμέρας. ἔπειτα
μετὰ τοῦτο λέγει τοῖς μαθηταῖς· ἄγωμεν εἰς τὴν
ἰουδαίαν πάλιν. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταί·
ῥαββεί, νῦν ἐζήτουν σε λιθάσαι οἱ ἰουδαῖοι, καὶ
πάλιν ὑπάγεις ἐκεῖ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς. οὐχὶ
δώδεκά εἰσιν ὧραι τῆς ἡμέρας; ἐάν τις περι-
πατεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ, οὐ προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς
τοῦ κόσμου τούτου βλέπει. ἐὰν δέ τις περιπα-
τεῖ ἐν τῇ νυκτὶ, προσκόπτει, ὅτι τὸ φῶς οὐκ ἔστιν
ἐν αὐτῷ. ταῦτα εἶπε, καὶ μετὰ τοῦτο λέγει αὐ-
τοῖς. λάζαρος ὁ φίλος ἡμῶν κεκοίμηται, ἀλλὰ
πορεύομαι, ἵνα ἐξυπνήσω αὐτόν. εἶπον οὖν οἱ
μαθηταὶ αὐτοῦ. κύριε, εἰ κεκοίμηται, σωθή-
σεται. ἐρή-

σεται. εἰρήκει δὲ ὁ Ἰησοῦς περὶ τοῦ θανάτου
αὐτοῦ. ἐκεῖνοι δὲ ἔδοξαν, ὅτι περὶ τῆς κοιμήσεως
τοῦ ὕπνου λέγει. Τότε οὖν εἶπεν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς
παῤῥησίᾳ. Λάζαρος ἀπέθανε, καὶ χαίρω δι᾽ ὑ-
μᾶς, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι οὐκ ἤμην ἐκεῖ. ἀλλ᾽ ἄ-
γωμεν πρὸς αὐτόν. εἶπεν οὖν Θωμᾶς ὁ λεγόμε-
νος δίδυμος, τοῖς μαθηταῖς. ἄγωμεν καὶ ἡ-
μεῖς ἵνα ἀποθάνωμεν μετ᾽ αὐτοῦ. ἐλθὼν οὖν ὁ
Ἰησοῦς, εὗρεν αὐτὸν τέσσαρας ἡμέρας ἤδη
ἔχοντα ἐν τῷ μνημείῳ. Ἦν δὲ ἡ Βηθανία ἐγγὺς
τῶν Ἱεροσολύμων ὡς ἀπὸ σταδίων δεκαπέντε.
καὶ πολλοὶ ἐκ τῶν Ἰουδαίων ἐληλύθεισαν πρὸς
τὰς περὶ Μάρθαν καὶ Μαρίαν, ἵνα παραμυ-
θήσωνται αὐτὰς περὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν.
ἡ οὖν Μάρθα, ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται,
ὑπήντησεν αὐτῷ. Μαρία δὲ ἐν τῷ οἴκῳ ἐκα-
θέζετο. εἶπεν οὖν ἡ Μάρθα πρὸς τὸν Ἰησοῦν. κύ-
ριε, εἰ ἦς ὧδε, ὁ ἀδελφός μου οὐκ ἂν ἐτεθνήκει.
ἀλλὰ καὶ νῦν οἶδα ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσῃ τὸν θεὸν,
δώσει σοι ὁ θεός. λέγει αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς. ἀναστή-
σεται ὁ ἀδελφός σου. λέγει αὐτῷ Μάρθα. οἶ-
δα ὅτι ἀναστήσεται ἐν τῇ ἀναστάσει ἐν τῇ ἐσχά-
τῃ ἡμέρᾳ. εἶπεν αὐτῇ ὁ Ἰησοῦς. ἐγώ εἰμι ἡ ἀ-
νάστασις καὶ ἡ ζωή. ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, κἂν ἀπο-
θάνῃ, ζήσεται. καὶ πᾶς ὁ ζῶν καὶ πιστεύων
εἰς ἐμὲ, οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα. πιστεύεις

τοῦτο; λέ-

Digitized by Google

τοῦτο; λέγει αὐτῷ. ναὶ κύριε. ἐγὼ πεπίστευ-
κα, ὅτι σὺ εἶ ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ εἰς τὸν
κόσμον ἐρχόμενος. καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἀ-
πῆλθε καὶ ἐφώνησε μαρίαν τὴν ἀδελφὴν
αὐτῆς, λάθρα εἰποῦσα. ὁ διδάσκαλος πάρ-
εστι, καὶ φωνεῖ σε. ἐκείνη ὡς ἤκουσεν, ἐγείρεται
ταχὺ, καὶ ἔρχεται πρὸς αὐτόν. οὔπω δὲ ἐλη-
λύθει ὁ ἰησοῦς εἰς τὴν κώμην, ἀλλ' ἦν ἐν τῷ τό-
πῳ, ὅπου ὑπήντησεν αὐτῷ ἡ μάρθα. οἱ οὖν
ἰουδαῖοι οἱ ὄντες μετ' αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ καὶ
παραμυθούμενοι αὐτὴν, ἰδόντες τὴν μαρί-
αν, ὅτι ταχέως ἀνέστη καὶ ἐξῆλθεν, ἠκολούθη-
σαν αὐτῇ λέγοντες, ὅτι ὑπάγει εἰς τὸ μνη-
μεῖον, ἵνα κλαύσῃ ἐκεῖ. ἡ οὖν μαρία ὡς ἦλθεν
ὅπου ἦν ὁ ἰησοῦς, ἰδοῦσα αὐτὸν, ἔπεσεν αὐτοῦ
πρὸς τοὺς πόδας, λέγουσα αὐτῷ. κύριε, εἰ ἦς ὧ-
δε, οὐκ ἂν ἀπέθανέ μου ὁ ἀδελφός. ἰησοῦς οὖν ὡς
εἶδεν αὐτὴν κλαίουσαν, καὶ τοὺς συνελθόν-
τας αὐτῇ ἰουδαίους κλαίοντας, ἐνεβριμήσα-
το τῷ πνεύματι, καὶ ἐτάραξεν ἑαυτὸν, καὶ
εἶπε. ποῦ τεθείκατε αὐτόν; λέγουσιν αὐτῷ.
κύριε, ἔρχου καὶ ἴδε. ἐδάκρυσεν ὁ ἰησοῦς. ἔλε-
γον οὖν ἰουδαῖοι. ἴδε πῶς ἐφίλει αὐτόν. τινὲς δὲ
ἐξ αὐτῶν εἶπον. οὐκ ἠδύνατο οὗτος ὁ ἀνοίξας
τοὺς ὀφθαλμοὺς τοῦ τυφλοῦ, ποιῆσαι ἵνα καὶ
οὗτος μὴ ἀποθάνῃ; ἰησοῦς οὖν πάλιν ἐμβριμώ-

μενος ἐν

Digitized by Google

μενος ἐν ἑαυτῷ, ἔρχεται εἰς τὸ μνημεῖον.
ἦν δὲ σπήλαιον, καὶ λίθος ἐπέκειτο ἐπ' αὐ-
τῷ. λέγει ὁ Ἰησοῦς. ἄρατε τὸν λίθον. λέγει αὐ-
τῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος μάρθα. κύριε,
ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι. λέγει αὐτῇ ὁ
Ἰησοῦς. οὐκ εἶπόν σοι, ὅτι ἐὰν πιστεύσῃς, ὄψει τὴν
δόξαν τοῦ θεοῦ; ἦραν οὖν τὸν λίθον, οὗ ἦν ὁ τε-
θνηκὼς κείμενος. ὁ δὲ Ἰησοῦς ἦρε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς ἄνω, καὶ εἶπε. πάτερ, εὐχαριστῶ σοι, ὅ-
τι ἤκουσάς μου. ἐγὼ δὲ ᾔδειν, ὅτι πάντο-
τέ μου ἀκούεις, ἀλλὰ διὰ τὸν ὄχλον τὸν
περιεστῶτα εἶπον, ἵνα πιστεύσωσιν, ὅτι σύ με ἀ-
πέστειλας. καὶ ταῦτα εἰπὼν, φωνῇ μεγάλῃ
ἐκραύγασε. Λάζαρε, δεῦρο ἔξω. καὶ ἐξῆλθεν
ὁ τεθνηκὼς δεδεμένος τοὺς πόδας καὶ τὰς χεῖ-
ρας κειρίαις, καὶ ἡ ὄψις αὐτοῦ σουδαρίῳ πε-
ριεδέδετο. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. λύσατε αὐτὸν,
καὶ ἄφετε ὑπάγειν. πολλοὶ οὖν ἐκ τῶν ἰου-
δαίων οἱ ἐλθόντες πρὸς τὴν μαρίαν, καὶ θεα-
σάμενοι ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰησοῦς, ἐπίστευσαν εἰς αὐ-
τόν. τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν ἀπῆλθον πρὸς τοὺς
φαρισαίους, καὶ εἶπον αὐτοῖς ἃ ἐποίησεν ὁ Ἰη-
σοῦς. συνήγαγον οὖν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φα-
ρισαῖοι συνέδριον, καὶ ἔλεγον. τί ποιοῦμεν,
ὅτι οὗτος ὁ ἄνθρωπος πολλὰ σημεῖα ποιεῖ;
ἐὰν ἀφῶμεν αὐτὸν οὕτως, πάντες πιστεύ-

Digitized by Google

σουσιν εἰς αὐτόν, καὶ ἐλεύσονται οἱ ῥωμαῖοι,
καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον, καὶ τὸ ἔθνος.
εἷς δέ τις ἐξ αὐτῶν καϊάφας ἀρχιερεὺς ὢν
τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου, εἶπεν αὐτοῖς. ὑμεῖς οὐκ οἴ-
δατε οὐδέν, οὐδὲ διαλογίζεσθε ὅτι συμφέρει ἡ-
μῖν, ἵνα εἷς ἄνθρωπος ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ λαοῦ,
καὶ μὴ ὅλον τὸ ἔθνος ἀπόληται. τοῦτο δὲ ἀφ᾽
ἑαυτοῦ οὐκ εἶπεν, ἀλλὰ ἀρχιερεὺς ὢν τοῦ ἐνι-
αυτοῦ ἐκείνου, προεφήτευσεν ὅτι ἔμελλεν ὁ Ἰη-
σοῦς ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τοῦ ἔθνους, οὐχ ὑπὲρ τοῦ
ἔθνους μόνον, ἀλλ᾽ ἵνα καὶ τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ τὰ
διεσκορπισμένα, συναγάγῃ εἰς ἕν. ἀπ᾽ ἐκεί-
νης οὖν τῆς ἡμέρας συνεβουλεύσαντο, ἵνα ἀπο-
κτείνωσιν αὐτόν. Ἰησοῦς οὖν, οὐκ ἔτι παῤῥησίᾳ
περιεπάτει ἐν τοῖς ἰουδαίοις, ἀλλὰ ἀπῆλθεν
ἐκεῖθεν εἰς τὴν χώραν ἐγγὺς τῆς ἐρήμου, εἰς ἐ-
φραὶμ λεγομένην πόλιν, κἀκεῖ διέτριβε
μετὰ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ἦν δὲ ἐγγὺς τὸ πά-
σχα τῶν ἰουδαίων, καὶ ἀνέβησαν πολλοὶ εἰς ἱε-
ροσόλυμα ἐκ τῆς χώρας πρὸ τοῦ πάσχα, ἵνα
ἁγνίσωσιν ἑαυτούς. ἐζήτουν οὖν τὸν Ἰησοῦν καὶ
ἔλεγον μετ᾽ ἀλλήλων, ἐν τῷ ἱερῷ ἑστηκότες. τί
δοκεῖ ὑμῖν, ὅτι οὐ μὴ ἔλθῃ εἰς τὴν ἑορτήν; δε-
δώκεισαν δὲ καὶ οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ φαρισαῖοι
ἐντολήν, ἵνα ἐάν τις γνῷ ποῦ ἐστι, μηνύσῃ, ὅπως
πιάσωσιν αὐτόν.
12 Ο οὖν Ἰησοῦς πρὸ ἓξ ἡ-

μερῶν τοῦ πάσχα ἦλθεν εἰς βηθανίαν, ὅπου ἦν
λάζαρος ὁ τεθνηκὼς, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν.
ἐποίησαν οὖν αὐτῷ δεῖπνον ἐκεῖ, καὶ ἡ μάρθα
διηκόνει· ὁ δὲ λάζαρος εἷς ἦν τῶν ἀνακειμένων
σὺν αὐτῷ. ἡ οὖν μαρία λαβοῦσα λίτραν μύρου
νάρδου πιστικῆς πολυτίμου, ἤλειψε τοὺς πόδας
τοῦ ἰησοῦ, καὶ ἐξέμαξε ταῖς θριξὶν αὐτῆς τοὺς
πόδας αὐτοῦ· ἡ δὲ οἰκία ἐπληρώθη ἐκ τῆς ὀσ-
μῆς τοῦ μύρου. λέγει οὖν εἷς ἐκ τῶν μαθητῶν
αὐτοῦ, ἰούδας σίμωνος ἰσκαριώτης, ὁ μέλλων
αὐτὸν παραδιδόναι. διατί τοῦτο τὸ μύρον
οὐκ ἐπράθη τριακοσίων δηναρίων, καὶ ἐδόθη
πτωχοῖς; εἶπε δὲ τοῦτο, οὐχ ὅτι περὶ τῶν πτω-
χῶν ἔμελεν αὐτῷ, ἀλλ' ὅτι κλέπτης ἦν, καὶ τὸ
γλωσσόκομον εἶχε, καὶ τὰ βαλλόμενα ἐβά-
σταζεν. εἶπεν οὖν ὁ ἰησοῦς. ἄφες αὐτήν. εἰς τὴν
ἡμέραν τοῦ ἐνταφιασμοῦ μου τετήρηκεν αὐτό.
τοὺς πτωχοὺς γὰρ πάντοτε ἔχετε μεθ' ἑαυτῶν,
ἐμὲ δὲ οὐ πάντοτε ἔχετε. ἔγνω οὖν ὄχλος πολὺς
ἐκ τῶν ἰουδαίων, ὅτι ἐκεῖ ἐστι. καὶ ἦλθον οὐ διὰ
τὸν ἰησοῦν μόνον, ἀλλ' ἵνα καὶ τὸν λάζαρον
ἴδωσιν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν. ἐβουλεύσαντο δὲ οἱ
ἀρχιερεῖς, ἵνα καὶ τὸν λάζαρον ἀποκτείνω-
σιν, ὅτι πολλοὶ δι' αὐτὸν ὑπῆγον τῶν ἰουδαί-
ων, καὶ ἐπίστευον εἰς τὸν ἰησοῦν. τῇ ἐπαύριον,
ὄχλος πολὺς ὁ ἐλθὼν εἰς τὴν ἑορτὴν ἀκούσαν-

τῇ, ὅτι ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς εἰς Ἱεροσόλυμα, ἔλα-
βον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων, καὶ ἐξῆλθον εἰς
ἀπάντησιν αὐτῷ, καὶ ἔκραζον· ὡσαννά, εὐ-
λογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου ὁ
βασιλεὺς τοῦ ἰσραήλ. εὑρὼν δὲ ὁ ΙΗΣΟΥΣ ὀνάριον
ἐκάθισεν ἐπ' αὐτό, καθώς ἐστι γεγραμμένον.
›› μὴ φοβοῦ θύγατερ σιών. ἰδοὺ ὁ βασιλεύς σου ἔρ-
›› χεται καθήμενος ἐπὶ πῶλον ὄνου. ταῦτα
δὲ οὐκ ἔγνωσαν οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ τὸ πρῶτον,
ἀλλ' ὅτε ἐδοξάσθη ἰησοῦς, τότε ἐμνήσθησαν ὅ-
τι ταῦτα ἦν ἐπ' αὐτῷ γεγραμμένα, καὶ
ταῦτα ἐποίησαν αὐτῷ. ἐμαρτύρει οὖν ὁ ὄχλος
ὁ ὢν μετ' αὐτοῦ, ὅτε τὸν λάζαρον ἐφώνησεν
ἐκ τοῦ μνημείου, καὶ ἤγειρεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν.
Διὰ τοῦτο καὶ ὑπήντησεν αὐτῷ ὁ ὄχλος, ὅτι
ἤκουσαν τοῦτο αὐτὸν πεποιηκέναι τὸ σημεῖον. οἱ
οὖν φαρισαῖοι εἶπον πρὸς ἑαυτούς, θεωρεῖτε ὅ-
τι οὐκ ὠφελεῖτε οὐδέν; ἴδε ὁ κόσμος ὀπίσω αὐτοῦ
ἀπῆλθεν. ἦσαν δέ τινες ἕλληνες ἐκ τῶν ἀνα-
βαινόντων, ἵνα προσκυνήσωσιν ἐν τῇ ἑορτῇ.
οὗτοι οὖν προσῆλθον φιλίππῳ τῷ ἀπὸ βηθσαϊ-
δὰ τῆς γαλιλαίας, καὶ ἠρώτων αὐτόν, λέγον-
τες. κύριε, θέλομεν τὸν ΙΗΣΟΥΝ ἰδεῖν. ἔρχε-
ται φίλιππος καὶ λέγει τῷ ἀνδρέᾳ, καὶ πά-
λιν ἀνδρέας καὶ φίλιππος λέγουσι τῷ ΙΗ-
ΣΟΥ. ὁ δὲ ΙΗΣΟΥΣ ἀπεκρίνατο αὐτοῖς, λέγων. ἐλή-

λυθεν

ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, ἵνα δοξασθῇ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου.
ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σί-
του πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος
μένει. ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει.
ὁ φιλῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ, ἀπολέσει αὐτήν.
καὶ ὁ μισῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐν τῷ κόσμῳ
τούτῳ, εἰς ζωὴν αἰώνιον φυλάξει αὐτήν. ἐὰν
ἐμοί διακονῇ τις, ἐμοὶ ἀκολουθείτω, καὶ ὅπου
εἰμὶ ἐγώ, ἐκεῖ καὶ ὁ διάκονος ὁ ἐμὸς ἔσται. καὶ
ἐάν τις ἐμοὶ διακονῇ, τιμήσει αὐτὸν ὁ πατήρ.
νῦν ἡ ψυχή μου τετάρακται. καὶ τί εἴπω;
πάτερ σῶσόν με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης. ἀλλὰ
διὰ τοῦτο ἦλθον εἰς τὴν ὥραν ταύτην. πάτερ
δόξασόν σου τὸ ὄνομα. ἦλθεν οὖν φωνὴ ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ. καὶ ἐδόξασα καὶ πάλιν δοξάσω. ὁ οὖν
ὄχλος ὁ ἑστὼς καὶ ἀκούσας, ἔλεγε βροντὴν γε-
γονέναι. ἄλλοι ἔλεγον. ἄγγελος αὐτῷ λελά-
ληκεν. ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν. οὐ δι' ἐ-
μὲ αὕτη ἡ φωνὴ γέγονεν, ἀλλὰ δι' ὑμᾶς. νῦν
κρίσις ἐστὶ τοῦ κόσμου τούτου. νῦν ὁ ἄρχων τοῦ
κόσμου τούτου ἐκβληθήσεται ἔξω. κἀγὼ ἐὰν
ὑψωθῶ ἐκ τῆς γῆς, πάντας ἑλκύσω πρὸς
ἐμαυτόν. τοῦτο δὲ ἔλεγε, σημαίνων ποίῳ θα-
νάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. ἀπεκρίθη αὐ-
τῷ ὁ ὄχλος. ἡμεῖς ἠκούσαμεν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι
ὁ χριστὸς μένει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ πῶς σὺ λέγεις,

δεῖ ὑψωθῆναι τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου; τίς ἐστιν
οὗτος ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου; εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰη-
σοῦς. ἔτι μικρὸν χρόνον τὸ φῶς μεθ' ὑμῶν ἐστι.
περιπατεῖτε ἕως τὸ φῶς ἔχετε, ἵνα μὴ σκο-
τία ὑμᾶς καταλάβῃ. καὶ ὁ περιπατῶν ἐν
τῇ σκοτίᾳ, οὐκ οἶδε ποῦ ὑπάγει. ἕως τὸ φῶς
ἔχετε, πιστεύετε εἰς τὸ φῶς, ἵνα υἱοὶ φωτὸς γένη-
σθε. ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἀπελθὼν
ἐκρύβη ἀπ' αὐτῶν. τοσαῦτα δὲ αὐτοῦ σημεῖα
πεποιηκότος ἔμπροσθεν αὐτῶν, οὐκ ἐπίστευον εἰς
αὐτὸν, ἵνα ὁ λόγος ἠσαΐου τοῦ προφήτου πλη-
» ρωθῇ, ὃν εἶπε. κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ὑ-
» μῶν; καὶ ὁ βραχίων κυρίου τίνι ἀπεκαλύ-
φθη; διὰ τοῦτο οὐκ ἠδύναντο πιστεύειν, ὅτι πά-
» λιν εἶπεν ἠσαΐας. τετύφλωκεν αὐτῶν τοὺς ὀ-
» φθαλμοὺς, καὶ πεπώρωκεν αὐτῶν τὴν καρ-
» δίαν, ἵνα μὴ ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ νοήσωσι
» τῇ καρδίᾳ, καὶ ἐπιστραφῶσι, καὶ ἰάσωμαι
αὐτούς. ταῦτα εἶπεν ἠσαΐας, ὅτε εἶδε τὴν δό-
ξαν αὐτοῦ, καὶ ἐλάλησε περὶ αὐτοῦ. ὅμως
μέντοι καὶ ἐκ τῶν ἀρχόντων πολλοὶ ἐπίστευ-
σαν εἰς αὐτὸν, ἀλλὰ διὰ τοὺς φαρισαίους οὐχ
ὡμολόγουν, ἵνα μὴ ἀποσυνάγωγοι γένωνται.
ἠγάπησαν γὰρ τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλ-
λον, ἤπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. Ἰησοῦς δὲ ἔκρα-
ξε καὶ εἶπεν. ὁ πιστεύων εἰς ἐμὲ, οὐ πιστεύει εἰς

ἐμὲ,

Digitized by Google

ἐμὲ, ἀλλ' εἰς τὸν πέμψαντά με. καὶ ὁ θεω-
ρῶν ἐμὲ, θεωρεῖ τὸν πέμψαντά με. ἐγὼ φῶς
εἰς τὸν κόσμον ἐλήλυθα, ἵνα πᾶς ὁ πιστεύων εἰς
ἐμὲ, ἐν τῇ σκοτίᾳ μὴ μείνῃ. καὶ ἐάν τις μου ἀ-
κούσῃ τῶν ῥημάτων, καὶ μὴ πιστεύσῃ, ἐγὼ οὐ κρί-
νω αὐτόν. οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον,
ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον. ὁ ἀθετῶν ἐμὲ καὶ
μὴ λαμβάνων τὰ ῥήματά μου, ἔχει τὸν κρί-
νοντα αὐτόν. ὁ λόγος ὃν ἐλάλησα, ἐκεῖνος κρι-
νεῖ αὐτὸν ἐν τῇ ἐσχάτῃ ἡμέρᾳ, ὅτι ἐγὼ ἐξ ἐμαυ
τοῦ οὐκ ἐλάλησα, ἀλλ' ὁ πέμψας με πατὴρ,
αὐτός μοι ἐντολὴν ἔδωκε, τί εἴπω καὶ τί λαλή
σω. καὶ οἶδα, ὅτι ἡ ἐντολὴ αὐτοῦ ζωὴ αἰώνιός
ἐστιν. ἃ οὖν λαλῶ ἐγὼ, καθὼς εἴρηκέ μοι ὁ πα-
τὴρ, οὕτως λαλῶ. Πρὸ δὲ τῆς ἑορτῆς τοῦ πά- 13
σχα εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς ὅτι ἐλήλυθεν αὐτοῦ ἡ ὥρα
ἵνα μεταβῇ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου πρὸς τὸν πα-
τέρα, ἀγαπήσας τοὺς ἰδίους τοὺς ἐν τῷ κόσμῳ,
εἰς τέλος ἠγάπησεν αὐτούς. καὶ δείπνου γενο-
μένου, τοῦ διαβόλου ἤδη βεβληκότος εἰς τὴν
καρδίαν Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτου, ἵνα αὐτὸν
παραδῷ, εἰδὼς ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα δέδωκεν
αὐτῷ ὁ πατὴρ εἰς τὰς χεῖρας, καὶ ὅτι ἀπὸ θεοῦ
ἐξῆλθε, καὶ πρὸς τὸν θεὸν ὑπάγει, ἐγείρε-
ται ἐκ τοῦ δείπνου, καὶ τίθησι τὰ ἱμάτια, καὶ
λαβὼν λέντιον, διέζωσεν ἑαυτόν. εἶτα βάλλει

ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα, καὶ ἤρξατο νίπτειν τοὺς πό-
δας μαθητῶν, καὶ ἐκμάσσειν τῷ λεντίῳ, ᾧ ἦν
διεζωσμένος. ἔρχεται οὖν πρὸς σίμωνα πέτρον,
καὶ λέγει αὐτῷ ἐκεῖνος. κύριε, σύ μου νίπτεις
τοὺς πόδας; ἀπεκρίθη ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ.
ὃ ἐγὼ ποιῶ, σὺ οὐκ οἶδας ἄρτι, γνώσῃ δὲ μετὰ
ταῦτα. λέγει αὐτῷ πέτρος. οὐ μὴ νίψῃς τοὺς
πόδας μου εἰς τὸν αἰῶνα. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
ἰησοῦς. ἐὰν μὴ νίψω σε, οὐκ ἔχεις μέρος μετ'
ἐμοῦ. λέγει αὐτῷ σίμων πέτρος. κύριε, μὴ τοὺς
πόδας μου μόνον, ἀλλὰ καὶ τὰς χεῖρας, καὶ
τὴν κεφαλήν. λέγει αὐτῷ ὁ ἰησοῦς. ὁ λελου-
μένος οὐ χρείαν ἔχει ἢ τοὺς πόδας νίψασθαι,
ἀλλ' ἔστι καθαρὸς ὅλος, καὶ ὑμεῖς καθαροί
ἐστε, ἀλλ' οὐχὶ πάντες. ᾔδει γὰρ τὸν παρα-
διδόντα αὐτόν. διὰ τοῦτο εἶπεν. οὐχὶ πάντες
καθαροί ἐστε. ὅτε οὖν ἔνιψε τοὺς πόδας αὐτῶν,
καὶ ἔλαβε τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἀναπεσὼν, πά-
λιν εἶπεν αὐτοῖς. γινώσκετε τί πεποίηκα ὑμῖν;
ὑμεῖς φωνεῖτέ με ὁ διδάσκαλος καὶ κύριος, καὶ
καλῶς λέγετε. εἰμὶ γάρ. εἰ οὖν ἐγὼ ἔνιψα ὑ-
μῶν τοὺς πόδας ὁ κύριος καὶ ὁ διδάσκαλος,
καὶ ὑμεῖς ὀφείλετε ἀλλήλων νίπτειν τοὺς πό-
δας. ὑπόδειγμα γὰρ ἔδωκα ὑμῖν, ἵνα κα-
θὼς ἐγὼ ἐποίησα ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ποιῆτε.
ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων

Digitized by Google

τοῦ κυρίου αὐτοῦ, οὐδὲ ἀπόστολος μείζων τοῦ
πέμψαντος αὐτόν. εἰ ταῦτα οἴδατε, μακά-
ριοί ἐστε ἐὰν ποιῆτε αὐτά. οὐ περὶ πάντων
ὑμῶν λέγω, ἐγὼ οἶδα οὓς ἐξελεξάμην, ἀλλ'
» ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. ὁ τρώγων μετ' ἐμοῦ
» τὸν ἄρτον, ἐπῆρεν ἐπ' ἐμὲ τὴν πτέρναν αὐ-
τοῦ. ἀπ' ἄρτι λέγω ὑμῖν πρὸ τοῦ γενέσθαι,
ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε ὅτι ἐγώ εἰμι.
ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὁ λαμβάνων ἐάν τι-
να πέμψω, ἐμὲ λαμβάνει. ὁ δὲ ἐμὲ λαμβά-
νων, λαμβάνει τὸν ἀποστείλαντά με. ταῦτα
εἰπὼν ὁ Ἰησοῦς ἐταράχθη τῷ πνεύματι, καὶ
ἐμαρτύρησε, καὶ εἶπεν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑ-
μῖν, ὅτι εἷς ἐξ ὑμῶν παραδώσει με. ἔβλε-
πον οὖν εἰς ἀλλήλους οἱ μαθηταί, ἀπορούμε-
νοι περὶ τίνος λέγει. ἦν δὲ ἀνακείμενος εἷς τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ ἐν τῷ κόλπῳ τοῦ Ἰησοῦ, ὃν ἠ-
γάπα ὁ Ἰησοῦς. νεύει οὖν τούτῳ Σίμων Πέτρος
πυθέσθαι, τίς ἂν εἴη περὶ οὗ λέγει. ἐπιπε-
σὼν δὲ ἐκεῖνος ἐπὶ τὸ στῆθος τοῦ Ἰησοῦ, λέγει
αὐτῷ· κύριε, τίς ἐστιν; ἀποκρίνεται ὁ Ἰησοῦς.
ἐκεῖνός ἐστιν, ᾧ ἐγὼ βάψας τὸ ψωμίον ἐπι-
δώσω. καὶ ἐμβάψας τὸ ψωμίον, δίδωσιν
Ἰούδα Σίμωνος Ἰσκαριώτῃ. καὶ μετὰ τὸ ψωμί-
ον τότε εἰσῆλθεν εἰς ἐκεῖνον ὁ σατανᾶς. λέ-
γει οὖν αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ὃ ποιεῖς, ποίησον τάχιον.

τοῦτο δὲ οὐδεὶς ἔγνω τῶν ἀνακειμένων πρὸς τί
εἶπεν αὐτῷ. τινὲς γὰρ ἐδόκουν, ἐπεὶ τὸ γλωσ-
σόκομον εἶχεν ὁ ἰούδας, ὅτι λέγει αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς, ἀγόρασον, ὧν χρείαν ἔχομεν εἰς τὴν ἑορ-
τήν, ἢ τοῖς πτωχοῖς ἵνα τι δῷ. λαβὼν οὖν τὸ
ψωμίον ἐκεῖνος, εὐθέως ἐξῆλθεν. ἦν δὲ νύξ.
ὅτε οὖν ἐξῆλθε, λέγει ὁ Ἰησοῦς. νῦν ἐδοξάσθη
ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου, καὶ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐ-
τῷ. εἰ ὁ θεὸς ἐδοξάσθη ἐν αὐτῷ, καὶ ὁ θεὸς
δοξάσει αὐτὸν ἐν ἑαυτῷ, καὶ εὐθὺς δοξά-
σει αὐτόν. τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰ-
μί. ζητήσετέ με, καὶ καθὼς εἶπον τοῖς ἰουδαί-
οις, ὅτι ὅπου ὑπάγω ἐγώ, ὑμεῖς οὐ δύνασθε ἐλ-
θεῖν, καὶ ὑμῖν λέγω ἄρτι. ἐντολὴν καινὴν δί-
δωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς
ἠγάπησα ὑμᾶς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ἀγαπᾶτε ἀλ-
λήλους. ἐν τούτῳ γνώσονται πάντες, ὅτι ἐ-
μοὶ μαθηταί ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλ-
λήλοις. λέγει αὐτῷ σίμων πέτρος. κύριε,
ποῦ ὑπάγεις; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.
ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, οὐ δύνασαί μοι νῦν ἀκο-
λουθῆσαι, ὕστερον δὲ ἀκολουθήσεις μοι. λέ-
γει αὐτῷ ὁ πέτρος. κύριε, διὰ τί οὐ δύνα-
μαί σοι ἀκολουθῆσαι ἄρτι; τὴν ψυχήν μου
ὑπὲρ σοῦ θήσω. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς.
τὴν ψυχήν σου ὑπὲρ ἐμοῦ θήσεις; ἀμὴν ἀμὴν

λέγω σοι,

Digitized by Google

λέγω σοι, οὐ μὴ ἀλέκτωρ φωνήσει, ἕως οὗ ἀπαρ-
νήσῃ με τρίς. Καὶ εἶπε τοῖς μαθηταῖς 14
αὐτοῦ. μὴ ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία. πι-
στεύετε εἰς τὸν θεὸν, καὶ εἰς ἐμὲ πιστεύετε. ἐν τῇ
οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου μοναὶ πολλαί εἰσιν. εἰ δὲ
μὴ, εἶπον ἂν ὑμῖν. πορεύομαι ἑτοιμάσαι τόπον
ὑμῖν. καὶ ἐὰν πορευθῶ ἑτοιμάσαι ὑμῖν τόπον,
πάλιν ἔρχομαι καὶ παραλήψομαι ὑμᾶς πρὸς
ἐμαυτὸν, ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ, καὶ ὑμεῖς ἦτε. καὶ
ὅπου ἐγὼ ὑπάγω, οἴδατε, καὶ τὴν ὁδὸν οἴδατε. λέ-
γει αὐτῷ Θωμᾶς. κύριε, οὐκ οἴδαμεν ποῦ
ὑπάγεις, καὶ πῶς δυνάμεθα τὴν ὁδὸν εἰδέ-
ναι; λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ἐγώ εἰμι ἡ ὁδὸς καὶ
ἡ ἀλήθεια καὶ ἡ ζωή. οὐδεὶς ἔρχεται πρὸς τὸν
πατέρα, εἰ μὴ δι' ἐμοῦ. εἰ ἐγνώκειτέ με, καὶ τὸν
πατέρα μου ἐγνώκειτε ἄν, καὶ ἀπ' ἄρτι γινώ-
σκετε αὐτὸν, καὶ ἑωράκατε αὐτόν. λέγει αὐ-
τῷ Φίλιππος. κύριε, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέρα
καὶ ἀρκεῖ ἡμῖν. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. τοσοῦ-
τον χρόνον μεθ' ὑμῶν εἰμὶ, καὶ οὐκ ἔγνωκάς με
Φίλιππε. ὁ ἑωρακὼς ἐμὲ, ἑώρακε τὸν πατέ-
ρα. καὶ πῶς σὺ λέγεις, δεῖξον ἡμῖν τὸν πατέ-
ρα; οὐ πιστεύεις ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρὶ, καὶ ὁ πα-
τὴρ ἐν ἐμοί ἐστι; τὰ ῥήματα ἃ ἐγὼ λαλῶ ὑμῖν,
ἀπ' ἐμαυτοῦ οὐ λαλῶ. ὁ δὲ πατὴρ ὁ ἐν ἐμοὶ
μένων, αὐτὸς ποιεῖ τὰ ἔργα. πιστεύετέ μοι, ὅτι

ἐγὼ ἐν

Digitized by Google

ἐγὼ ἐν τῷ πατρί, καὶ ὁ πατὴρ ἐν ἐμοί ἐστιν. εἰ δὲ μὴ
διὰ τὰ ἔργα αὐτὰ πιστεύετέ μοι. ἀμὴν ἀμὴν
λέγω ὑμῖν, ὁ πιστεύων εἰς ἐμέ, τὰ ἔργα ἃ ἐγὼ ποι-
ῶ, κἀκεῖνος ποιήσει, καὶ μείζονα τούτων ποιήσει,
ὅτι ἐγὼ πρὸς τὸν πατέρα μου πορεύομαι, καὶ
ὅ, τι ἂν αἰτήσητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, τοῦτο ποιή-
σω, ἵνα δοξασθῇ ὁ πατὴρ ἐν τῷ υἱῷ. ἐάν τι αἰτή-
σητε ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ποιήσω. ἐὰν ἀγα-
πᾶτέ με, τὰς ἐντολὰς τὰς ἐμὰς τηρήσατε.
καὶ ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα, καὶ ἄλλον πα-
ράκλητον δώσει ὑμῖν, ἵνα μένῃ μεθ' ὑμῶν
εἰς τὸν αἰῶνα, τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὃ ὁ κόσ-
μος οὐ δύναται λαβεῖν, ὅτι οὐ θεωρεῖ αὐτό,
οὐδὲ γινώσκει αὐτό. ὑμεῖς δὲ γινώσκετε αὐτό,
ὅτι παρ' ὑμῖν μένει, καὶ ἐν ὑμῖν ἔσται. οὐκ ἀ-
φήσω ὑμᾶς ὀρφανούς, ἔρχομαι πρὸς ὑμᾶς.
ἔτι μικρόν, καὶ ὁ κόσμος με οὐκ ἔτι θεωρεῖ, ὑ-
μεῖς δὲ θεωρεῖτέ με, ὅτι ἐγὼ ζῶ, καὶ ὑμεῖς ζή-
σεσθε. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ γνώσεσθε ὑμεῖς,
ὅτι ἐγὼ ἐν τῷ πατρί μου, καὶ ὑμεῖς ἐν ἐμοί, καὶ
ἐγὼ ἐν ὑμῖν. ὁ ἔχων τὰς ἐντολάς μου καὶ τη-
ρῶν αὐτάς, ἐκεῖνός ἐστιν ὁ ἀγαπῶν με. ὁ δὲ ἀ-
γαπῶν με, ἀγαπηθήσεται ὑπὸ τοῦ πατρός
μου, καὶ ἐγὼ ἀγαπήσω αὐτόν, καὶ ἐμφανί-
σω αὐτῷ ἐμαυτόν. λέγει αὐτῷ ἰούδας, οὐχ
ὁ ἰσκαριώτης. κύριε, τί γέγονεν, ὅτι ἡμῖν

Digitized by Google

μέλλεις ἐμφανίζειν σεαυτὸν, καὶ οὐχὶ τῷ κόσ-
μῳ; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ἐάν τις
ἀγαπᾷ με, τὸν λόγον μου τηρήσει, καὶ ὁ πατήρ
μου ἀγαπήσει αὐτὸν, καὶ πρὸς αὐτὸν ἐλευσό-
μεθα, καὶ μονὴν παρ' αὐτῷ ποιήσομεν. ὁ μὴ ἀ-
γαπῶν με, τοὺς λόγους μου οὐ τηρεῖ, καὶ ὁ λό-
γος ὃν ἀκούετε, οὐκ ἔστιν ἐμὸς, ἀλλὰ τοῦ πέμψαν-
τός με πατρός. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν παρ'
ὑμῖν μένων. ὁ δὲ παράκλητος τὸ πνεῦμα τὸ ἅ-
γιον, ὃ πέμψει ὁ πατὴρ ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐ-
κεῖνος ὑμᾶς διδάξει πάντα, καὶ ὑπομνήσει ὑ-
μᾶς πάντα ὅσα εἶπον ὑμῖν. εἰρήνην ἀφίη-
μι ὑμῖν, εἰρήνην τὴν ἐμὴν δίδωμι ὑμῖν. οὐ κα-
θὼς ὁ κόσμος δίδωσιν, ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν. μὴ
ταρασσέσθω ὑμῶν ἡ καρδία, μηδὲ δειλιάτω.
ἠκούσατε ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν, ὑπάγω καὶ ἔρ-
χομαι πρὸς ὑμᾶς. εἰ ἠγαπᾶτέ με, ἐχάρη-
τε ἄν, ὅτι εἶπον, πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα,
ὅτι ὁ πατήρ μείζων μου ἐστί. καὶ νῦν εἴρηκα ὑ-
μῖν πρὶν γενέσθαι, ἵνα ὅταν γένηται, πιστεύσητε. οὐκ
ἔτι πολλὰ λαλήσω μεθ' ὑμῶν. ἔρχεται γὰρ ὁ τοῦ
κόσμου τούτου ἄρχων, καὶ ἐν ἐμοὶ οὐκ ἔχει οὐδέν.
ἀλλ' ἵνα γνῷ ὁ κόσμος, ὅτι ἀγαπῶ τὸν πατέρα,
καὶ καθὼς ἐνετείλατό μοι ὁ πατὴρ, οὕτως ποιῶ,
ἐγείρεσθε, ἄγωμεν ἐντεῦθεν. Ἐγώ εἰμι ἡ ἄμ 15
πελος ἡ ἀληθινὴ, καὶ ὁ πατήρ μου ὁ γεωργός ἐστι.

Digitized by Google

πᾶν κλῆμα ἐν ἐμοὶ μὴ φέρον καρπόν, αἴρει αὐτό, καὶ πᾶν καρπὸν φέρον, καθαίρει αὐτό, ἵνα πλείονα καρπὸν φέρῃ. ἤδη ὑμεῖς καθαροί ἐστε διὰ τὸν λόγον, ὃν λελάληκα ὑμῖν. μείνατε ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν ὑμῖν. καθὼς τὸ κλῆμα οὐ δύναται καρπὸν φέρειν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐὰν μὴ μείνῃ ἐν τῇ ἀμπέλῳ, οὕτως οὐδὲ ὑμεῖς ἐὰν μὴ ἐν ἐμοὶ μείνητε. ἐγώ εἰμι ἡ ἄμπελος, ὑμεῖς τὰ κλήματα. ὁ μένων ἐν ἐμοί, κἀγὼ ἐν αὐτῷ, οὗτος φέρει καρπὸν πολύν, ὅτι χωρὶς ἐμοῦ οὐ δύνασθε ποιεῖν οὐδέν. ἐὰν μή τις μείνῃ ἐν ἐμοί, ἐβλήθη ἔξω ὡς τὸ κλῆμα, καὶ ἐξηράνθη, καὶ συνάγουσιν αὐτά, καὶ εἰς τὸ πῦρ βάλλουσι, καὶ καίεται. ἐὰν μείνητε ἐν ἐμοί, καὶ τὰ ῥήματά μου ἐν ὑμῖν μείνῃ, ὃ ἐὰν θέλητε αἰτήσεσθε, καὶ γενήσεται ὑμῖν. ἐν τούτῳ ἐδοξάσθη ὁ πατήρ μου, ἵνα καρπὸν πολὺν φέρητε· καὶ γενήσεσθε ἐμοὶ μαθηταί. καθὼς ἠγάπησέ με ὁ πατήρ, κἀγὼ ἠγάπησα ὑμᾶς. μείνατε ἐν τῇ ἀγάπῃ τῇ ἐμῇ. ἐὰν τὰς ἐντολάς μου τηρήσητε, μενεῖτε ἐν τῇ ἀγάπῃ μου, καθὼς ἐγὼ τὰς ἐντολὰς τοῦ πατρός μου τετήρηκα, καὶ μένω αὐτοῦ ἐν τῇ ἀγάπῃ. ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν πληρωθῇ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἠγάπησα ὑμᾶς. μείζονα ταύτης ἀγάπην οὐδεὶς ἔχει,

να τις τὴν ψυχὴν αὐτοῦ θῇ ὑπὲρ τῶν φίλων
αὐτοῦ. ὑμεῖς φίλοι μου ἐστέ, ἐὰν ποιῆτε ὅσα ἐγὼ ἐν-
τέλλομαι ὑμῖν. οὐκ ἔτι ὑμᾶς λέγω δούλους,
ὅτι ὁ δοῦλος οὐκ οἶδε τί ποιεῖ αὐτοῦ ὁ κύριος. ὑ-
μᾶς δὲ εἴρηκα φίλους, ὅτι πάντα ἃ ἤκουσα
παρὰ τοῦ πατρός μου, ἐγνώρισα ὑμῖν. οὐχ ὑμεῖς
με ἐξελέξασθε, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην ὑμᾶς, καὶ
ἔθηκα ὑμᾶς, ἵνα ὑμεῖς ὑπάγητε, καὶ καρπὸν
φέρητε, καὶ ὁ καρπὸς ὑμῶν μένῃ, ἵνα ὅ, τι ἂν
αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δῷ
ὑμῖν. ταῦτα ἐντέλλομαι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε
ἀλλήλους. εἰ ὁ κόσμος ὑμᾶς μισεῖ, γινώσκετε
ὅτι ἐμὲ πρῶτον ὑμῶν μεμίσηκεν. εἰ ἐκ τοῦ κόσ-
μου ἦτε, ὁ κόσμος ἂν τὸ ἴδιον ἐφίλει· ὅτι δὲ
ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ ἐστέ, ἀλλ' ἐγὼ ἐξελεξάμην
ὑμᾶς ἐκ τοῦ κόσμου, διὰ τοῦτο μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσ-
μος. μνημονεύετε τοῦ λόγου, οὗ ἐγὼ εἶπον ὑμῖν.
οὐκ ἔστι δοῦλος μείζων τοῦ κυρίου αὐτοῦ. εἰ ἐμὲ
ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώξουσιν. εἰ τὸν λόγον μου
ἐτήρησαν, καὶ τὸν ὑμέτερον τηρήσουσιν. ἀλλὰ
ταῦτα πάντα ποιήσουσιν ὑμῖν διὰ τὸ ὄνο-
μά μου, ὅτι οὐκ οἴδασι τὸν πέμψαντά με. εἰ
μὴ ἦλθον, καὶ ἐλάλησα αὐτοῖς, ἁμαρτίαν οὐκ
εἶχον. νῦν δὲ πρόφασιν οὐκ ἔχουσι περὶ τῆς ἁ-
μαρτίας αὐτῶν. ὁ ἐμὲ μισῶν, καὶ τὸν πατέ-
ρα μου μισεῖ. εἰ τὰ ἔργα μὴ ἐποίησα ἐν αὐτοῖς

ἃ οὐδεὶς

ἃ οὐδεὶς ἄλλος πεποίηκεν, ἁμαρτίαν οὐκ εἶχον.
νῦν δὲ καὶ ἑωράκασι καὶ μεμισήκασι, καὶ ἐμὲ
καὶ τὸν πατέρα μου. ἀλλ' ἵνα πληρωθῇ ὁ λό-
γος, ὁ γεγραμμένος ἐν τῷ νόμῳ αὐτῶν, ὅτι ἐμί-
σησάν με δωρεάν. ὅταν δὲ ἔλθῃ ὁ παράκλητος,
ὃν ἐγὼ πέμψω ὑμῖν παρὰ τοῦ πατρὸς τὸ πνεῦμα
τῆς ἀληθείας, ὃ παρὰ τοῦ πατρὸς ἐκπορεύεται, ἐ-
κεῖνος μαρτυρήσει περὶ ἐμοῦ. καὶ ὑμεῖς δὲ μαρ-
16 τυρεῖτε, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς μετ' ἐμοῦ ἐστέ. Ταῦτα
λελάληκα ὑμῖν, ἵνα μὴ σκανδαλισθῆτε. ἀποσυ-
ναγώγους ποιήσουσιν ὑμᾶς· ἀλλ' ἔρχεται ὥρα,
ἵνα πᾶς ὁ ἀποκτείνας ὑμᾶς, δόξῃ λατρείαν
προσφέρειν τῷ θεῷ. καὶ ταῦτα ποιήσουσιν ὑ-
μῖν, ὅτι οὐκ ἔγνωσαν τὸν πατέρα, οὐδὲ ἐμέ. ἀλ-
λὰ ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἵνα ὅταν ἔλθῃ ἡ
ὥρα, μνημονεύητε αὐτῶν, ὅτι ἐγὼ εἶπον ὑμῖν.
ταῦτα δὲ ὑμῖν ἐξ ἀρχῆς οὐκ εἶπον, ὅτι μεθ' ὑ-
μῶν ἤμην. νῦν δὲ ὑπάγω πρὸς τὸν πέμψαντά
με, καὶ οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἐρωτᾷ με, ποῦ ὑπά-
γεις. ἀλλ' ὅτι ταῦτα λελάληκα ὑμῖν, ἡ λύ-
πη πεπλήρωκεν ὑμῶν τὴν καρδίαν. ἀλλ'
ἐγὼ τὴν ἀλήθειαν λέγω ὑμῖν· συμφέρει ὑ-
μῖν, ἵνα ἐγὼ ἀπέλθω. ἐὰν γὰρ μὴ ἀπέλθω,
ὁ παράκλητος οὐκ ἐλεύσεται πρὸς ὑμᾶς.
ἐὰν δὲ πορευθῶ, πέμψω αὐτὸν πρὸς ὑμᾶς.
καὶ ἐλθὼν ἐκεῖνος ἐλέγξει τὸν κόσμον περὶ

ἁμαρτίας

Digitized by Google

ἁμαρτίας, καὶ περὶ δικαιοσύνης, καὶ περὶ κρίσεως. περὶ ἁμαρτίας μὲν, ὅτι οὐ πιστεύουσιν εἰς ἐμέ. περὶ δικαιοσύνης δὲ, ὅτι πρὸς τὸν πατέρα ὑπάγω, καὶ οὐκ ἔτι θεωρεῖτέ με. περὶ δὲ κρίσεως, ὅτι ὁ ἄρχων τοῦ κόσμου τούτου κέκριται. ἔτι πολλὰ ἔχω λέγειν ὑμῖν, ἀλλ' οὐ δύνασθε βαστάζειν ἄρτι. ὅταν δὲ ἔλθῃ ἐκεῖνος τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, ὁδηγήσει ὑμᾶς εἰς πᾶσαν τὴν ἀλήθειαν. οὐ γὰρ λαλήσει ἀφ' ἑαυτοῦ, ἀλλ' ὅσα ἂν ἀκούσῃ, λαλήσει, καὶ τὰ ἐρχόμενα ἀναγγελεῖ ὑμῖν. ἐκεῖνος ἐμὲ δοξάσει, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. πάντα ὅσα ἔχει ὁ πατὴρ, ἐμά ἐστι. διὰ τοῦτο εἶπον, ὅτι ἐκ τοῦ ἐμοῦ λήψεται, καὶ ἀναγγελεῖ ὑμῖν. μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, ὅτι ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα. εἶπον οὖν ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ πρὸς ἀλλήλους. τί ἐστι τοῦτο, ὃ λέγει ἡμῖν, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με, καὶ ὅτι ἐγὼ ὑπάγω πρὸς τὸν πατέρα; ἔλεγον οὖν, τοῦτο τί ἐστιν ὃ λέγει, τὸ μικρόν; οὐκ οἴδαμεν τί λαλεῖ. ἔγνω οὖν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι ἤθελον αὐτὸν ἐρωτᾷν, καὶ εἶπεν αὐτοῖς. περὶ τούτου ζητεῖτε μετ' ἀλλήλων, ὅτι εἶπον, μικρὸν καὶ οὐ θεωρεῖτέ με, καὶ πάλιν μικρὸν καὶ ὄψεσθέ με; ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι κλαύσετε

καὶ θρην-

καὶ θρηνήσετε ὑμεῖς, ὁ δὲ κόσμος χαρήσεται. ὑμεῖς δὲ λυπηθήσεσθε, ἀλλὰ ἡ λύπη ὑμῶν εἰς χαρὰν γενήσεται. ἡ γυνὴ ὅταν τίκτῃ, λύπην ἔχει, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα αὐτῆς; ὅταν δὲ γεννήσῃ τὸ παιδίον, οὐκ ἔτι μνημονεύει τῆς θλίψεως διὰ τὴν χαρὰν, ὅτι ἐγεννήθη ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν κόσμον. καὶ ὑμεῖς οὖν λύπην μὲν νῦν ἔχετε, πάλιν δὲ ὄψομαι ὑμᾶς, καὶ χαρήσεται ὑμῶν ἡ καρδία, καὶ τὴν χαρὰν ὑμῶν οὐδεὶς αἴρει ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐμὲ οὐκ ἐρωτήσετε οὐδέν. ἀμὴν ἀμὴν λέγω ὑμῖν, ὅτι ὅσα ἂν αἰτήσητε τὸν πατέρα ἐν τῷ ὀνόματί μου, δώσει ὑμῖν. ἕως ἄρτι οὐκ ᾐτήσατε οὐδὲν ἐν τῷ ὀνόματί μου. αἰτεῖτε, καὶ λήψεσθε, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ πεπληρωμένη. ταῦτα ἐν παροιμίαις λελάληκα ὑμῖν. ἔρχεται ὥρα, ὅτε οὐκ ἔτι ἐν παροιμίαις λαλήσω ὑμῖν, ἀλλὰ παῤῥησίᾳ περὶ τοῦ πατρὸς ἀναγγελῶ ὑμῖν. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐν τῷ ὀνόματί μου αἰτήσεσθε. καὶ οὐ λέγω ὑμῖν ὅτι ἐγὼ ἐρωτήσω τὸν πατέρα περὶ ὑμῶν. αὐτὸς γὰρ ὁ πατὴρ φιλεῖ ὑμᾶς, ὅτι ὑμεῖς ἐμὲ πεφιλήκατε, καὶ πεπιστεύκατε, ὅτι ἐγὼ παρὰ τοῦ θεοῦ ἐξῆλθον. ἐξῆλθον παρὰ τοῦ πατρὸς καὶ ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον· πάλιν ἀφίημι τὸν κόσμον, καὶ πορεύομαι πρὸς τὸν πατέρα. λέγουσιν αὐτῷ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ. ἴδε νῦν

Digitized by Google

παῤῥησίᾳ λαλεῖς, καὶ παροιμίαν οὐδεμίαν λέ-
γεις. νῦν οἴδαμεν, ὅτι οἶδας πάντα, καὶ οὐ χρεί-
αν ἔχεις, ἵνα τίς σε ἐρωτᾷ. ἐν τούτῳ πιστεύο-
μεν, ὅτι ἀπὸ θεοῦ ἐξῆλθες. ἀπεκρίθη αὐτοῖς
ὁ Ἰησοῦς. ἄρτι πιστεύετε. ἰδοὺ ἔρχεται ὥρα καὶ
νῦν ἐλήλυθεν, ἵνα σκορπισθῆτε ἕκαστος εἰς τὰ
ἴδια, καὶ ἐμὲ μόνον ἀφῆτε. καὶ οὐκ εἰμὶ μόνος, ὅτι
ὁ πατὴρ μετ' ἐμοῦ ἐστι. ταῦτα λελάληκα ὑ-
μῖν, ἵνα ἐν ἐμοὶ εἰρήνην ἔχητε. ἐν τῷ κόσμῳ
θλίψιν ἕξετε, ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα
τὸν κόσμον. Ταῦτα ἐλάλησεν ὁ Ἰησοῦς, καὶ ἐ- 17
πῆρε τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ
εἶπε. πάτερ, ἐλήλυθεν ἡ ὥρα, δόξασόν σου τὸν
υἱὸν, ἵνα καὶ ὁ υἱός σου δοξάσῃ σε. καθὼς ἔδωκας
αὐτῷ ἐξουσίαν πάσης σαρκὸς, ἵνα πᾶν ὃ δέδω-
κας αὐτῷ, δώσῃ αὐτοῖς ζωὴν αἰώνιον. αὕτη
δέ ἐστιν ἡ αἰώνιος ζωὴ, ἵνα γινώσκωσί σε τὸν μό-
νον ἀληθινὸν θεὸν, καὶ ὃν ἀπέστειλας Ἰησοῦν χρι-
στόν. ἐγώ σε ἐδόξασα ἐπὶ τῆς γῆς, τὸ ἔργον ἐτελεί-
ωσα, ὃ δέδωκάς μοι ἵνα ποιήσω. καὶ νῦν δόξασόν
με σὺ πάτερ παρὰ σεαυτῷ τῇ δόξῃ, ᾗ εἶχον,
πρὸ τοῦ τὸν κόσμον εἶναι παρὰ σοί. ἐφανέρωσά
σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, οὓς δέδωκάς μοι ἐκ
τοῦ κόσμου. σοὶ ἦσαν, καὶ ἐμοὶ αὐτοὺς δέδωκας, καὶ
τὸν λόγον σου τετηρήκασι. νῦν ἔγνωκαν, ὅτι
πάντα ὅσα δέδωκάς μοι, παρὰ σοῦ ἐστιν. ὅτι
τὰ ῥήματα ἃ δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς,

Digitized by Google

καὶ αὐτοὶ ἔλαβον, καὶ ἔγνωσαν ἀληθῶς, ὅτι πα-
ρά σου ἐξῆλθον, καὶ ἐπίστευσαν, ὅτι σύ με ἀπέ-
στειλας. ἐγὼ περὶ αὐτῶν ἐρωτῶ. οὐ περὶ τοῦ
κόσμου ἐρωτῶ, ἀλλὰ περὶ ὧν δέδωκάς μοι, ὅτι
σοί εἰσι, καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σά ἐστι, καὶ τὰ σὰ ἐ-
μά, καὶ δεδόξασμαι ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἔτι εἰμὶ
ἐν τῷ κόσμῳ, καὶ οὗτοι ἐν τῷ κόσμῳ εἰσὶ, καὶ ἐγὼ
πρός σε ἔρχομαι. πάτερ ἅγιε, τήρησον αὐτοὺς
ἐν τῷ ὀνόματί σου, οὓς δέδωκάς μοι, ἵνα ὦσιν ἓν
καθὼς ἡμεῖς. ὅτε ἤμην μετ᾽ αὐτῶν ἐν τῷ κόσ-
μῳ, ἐγὼ ἐτήρουν αὐτοὺς ἐν τῷ ὀνόματί σου. οὓς
δέδωκάς μοι ἐφύλαξα, καὶ οὐδεὶς ἐξ αὐτῶν ἀ-
πώλετο εἰμὴ ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ. νῦν δὲ πρός σε ἔρχομαι, καὶ ταῦτα
λαλῶ ἐν τῷ κόσμῳ, ἵνα ἔχωσι τὴν χαρὰν τὴν
ἐμὴν πεπληρωμένην ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ δέδωκα αὐ-
τοῖς τὸν λόγον σου, καὶ ὁ κόσμος ἐμίσησεν αὐτοὺς,
ὅτι οὐκ εἰσὶν ἐκ τοῦ κόσμου καθὼς ἐγὼ οὐκ εἰμὶ
ἐκ τοῦ κόσμου. οὐκ ἐρωτῶ, ἵνα ἄρῃς αὐτοὺς
ἐκ τοῦ κόσμου, ἀλλ᾽ ἵνα τηρήσῃς αὐτοὺς ἐκ τοῦ
πονηροῦ. ἐκ τοῦ κόσμου οὐκ εἰσὶ, καθὼς ἐγὼ ἐκ
τοῦ κόσμου οὐκ εἰμί. ἁγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀλη-
θείᾳ σου. ὁ λόγος ὁ σὸς ἀλήθειά ἐστι. καθὼς ἐμὲ
ἀπέστειλας εἰς τὸν κόσμον, κἀγὼ ἀπέστειλα αὐ-
τοὺς εἰς τὸν κόσμον, καὶ ὑπὲρ αὐτῶν ἐγὼ ἁγιά-
ζω ἐμαυτὸν, ἵνα καὶ αὐτοὶ ὦσιν ἡγιασμένοι ἐν ἀ-
ληθείᾳ. οὐ περὶ τούτων δὲ ἐρωτῶ μόνον, ἀλλὰ
καὶ περὶ τῶν πιστευσόντων διὰ τοῦ λόγου αὐτῶν
εἰς ἐμέ,

Digitized by Google

εἰς ἐμὲ, ἵνα πάντες ἓν ὦσι, καθὼς σὺ πάτερ ἐν
ἐμοὶ, κἀγὼ ἐν σοὶ, ἵνα καὶ αὐτοὶ ἐν ἡμῖν ἓν ὦσιν, ἵνα
ὁ κόσμος πιστεύσῃ, ὅτι σύ με ἀπέστειλας· καὶ ἐγὼ
τὴν δόξαν ἣν δέδωκάς μοι, δέδωκα αὐτοῖς, ἵνα
ὦσιν ἓν, καθὼς ἡμεῖς ἕν ἐσμεν. ἐγὼ ἐν αὐτοῖς,
καὶ σὺ ἐν ἐμοὶ, ἵνα ὦσι τετελειωμένοι εἰς ἓν, καὶ
ἵνα γινώσκῃ ὁ κόσμος, ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ
ἠγάπησας αὐτοὺς, καθὼς ἐμὲ ἠγάπησας. πά-
τερ, οὓς δέδωκάς μοι, θέλω ἵνα ὅπου εἰμὶ ἐγὼ,
κἀκεῖνοι ὦσι μετ' ἐμοῦ, ἵνα θεωρῶσι τὴν δόξαν
τὴν ἐμὴν, ἣν ἔδωκάς μοι, ὅτι ἠγάπησάς με πρὸ
καταβολῆς κόσμου. πάτερ δίκαιε, καὶ ὁ κόσ-
μος σε οὐκ ἔγνω, ἐγὼ δέ σε ἔγνων, καὶ οὗτοι ἔγνωσαν,
ὅτι σύ με ἀπέστειλας, καὶ ἐγνώρισα αὐτοῖς τὸ ὄνο
μά σου, καὶ γνωρίσω, ἵνα ἡ ἀγάπη ἣν ἠγάπησάς
με, ἐν αὐτοῖς ᾖ, κἀγὼ ἐν αὐτοῖς. Ταῦτα εἰ- 18
πὼν ὁ Ἰησοῦς, ἐξῆλθε σὺν τοῖς μαθηταῖς αὐ-
τοῦ πέραν τοῦ χειμάῤῥου τῶν κέδρων, ὅπου ἦν
κῆπος, εἰς ὃν εἰσῆλθεν αὐτὸς καὶ οἱ μαθηταὶ αὐ-
τοῦ. ᾔδει δὲ καὶ Ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν, τὸν
τόπον, ὅτι πολλάκις συνήχθη ὁ Ἰησοῦς ἐκεῖ μετὰ
τῶν μαθητῶν αὐτοῦ. ὁ οὖν Ἰούδας λαβὼν τὴν
σπεῖραν, καὶ ἐκ τῶν ἀρχιερέων καὶ Φαρισαί-
ων ὑπηρέτας, ἔρχεται ἐκεῖ μετὰ φανῶν καὶ
λαμπάδων καὶ ὅπλων. Ἰησοῦς οὖν εἰδὼς πάν-
τα τὰ ἐρχόμενα ἐπ' αὐτὸν, ἐξελθὼν εἶπεν
αὐτοῖς. τίνα ζητεῖτε; ἀπεκρίθησαν αὐτῷ.

Ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἐ-
γώ εἰμι. εἱστήκει δὲ καὶ ἰούδας ὁ παραδιδοὺς αὐ-
τὸν, μετ᾽ αὐτῶν. ὡς οὖν εἶπεν αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰ-
μι, ἀπῆλθον εἰς τὰ ὀπίσω, καὶ ἔπεσον χαμαί.
πάλιν οὖν αὐτοὺς ἐπηρώτησε. τίνα ζητεῖτε; οἱ
δὲ εἶπον. Ἰησοῦν τὸν ναζωραῖον. ἀπεκρίθη ὁ Ἰη-
σοῦς. εἶπον ὑμῖν, ὅτι ἐγώ εἰμι. εἰ οὖν ἐμὲ ζητεῖτε,
ἄφετε τούτους ὑπάγειν, ἵνα πληρωθῇ ὁ λόγος
ὃν εἶπεν, ὅτι οὓς δέδωκάς μοι, οὐκ ἀπώλεσα ἐξ
αὐτῶν οὐδένα. σίμων οὖν πέτρος ἔχων μάχαι-
ραν, εἵλκυσεν αὐτὴν, καὶ ἔπαισε τὸν τοῦ ἀρχι-
ερέως δοῦλον, καὶ ἀπέκοψεν αὐτοῦ τὸ ὠτίον τὸ
δεξιόν. ἦν δὲ ὄνομα τῷ δούλῳ μάλχος. εἶπεν
οὖν ὁ Ἰησοῦς τῷ πέτρῳ. βάλε τὴν μάχαιράν σου
εἰς τὴν θήκην. τὸ ποτήριον ὃ δέδωκέ μοι ὁ πατὴρ,
οὐ μὴ πίω αὐτό; ἡ οὖν σπεῖρα καὶ ὁ χιλίαρχος
καὶ οἱ ὑπηρέται τῶν ἰουδαίων συνέλαβον τὸν Ἰη-
σοῦν, καὶ ἔδησαν αὐτὸν, καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν
πρὸς ἄνναν πρῶτον. ἦν γὰρ πενθερὸς τοῦ καϊάφα,
ὃς ἦν ἀρχιερεὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ἐκείνου. ἦν δὲ καϊ-
άφας ὁ συμβουλεύσας τοῖς ἰουδαίοις, ὅτι συμφέ-
ρει ἕνα ἄνθρωπον ἀπολέσθαι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ. ἠ-
κολούθει δὲ τῷ Ἰησοῦ σίμων πέτρος, καὶ ἄλλος
μαθητής. ὁ δὲ μαθητὴς ἐκεῖνος ἦν γνωστὸς τῷ
ἀρχιερεῖ, καὶ συνεισῆλθε τῷ Ἰησοῦ εἰς τὴν αὐλὴν
τοῦ ἀρχιερέως. ὁ δὲ πέτρος εἱστήκει πρὸς τῇ θύ-
ρᾳ ἔξω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ μαθητὴς ὁ ἄλλος, ὃς ἦν

γνωστὸς

Digitized by Google

γνωστὸς τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ εἶπε τῇ θυρωρῷ, καὶ
εἰσήγαγε τὸν πέτρον. λέγει οὖν ἡ παιδίσκη ἡ θυ-
ρωρὸς τῷ πέτρῳ. μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μαθητῶν εἶ
τοῦ ἀνθρώπου τούτου; λέγει ἐκεῖνος. οὐκ εἰμί. εἱστή-
κεισαν δὲ οἱ δοῦλοι καὶ οἱ ὑπηρέται, ἀνθρακιὰν
πεποιηκότες, ὅτι ψῦχος ἦν, καὶ ἐθερμαίνοντο.
ἦν δὲ μετ᾽ αὐτῶν ὁ πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαινό-
μενος. ὁ οὖν ἀρχιερεὺς ἠρώτησε τὸν Ἰησοῦν πε-
ρὶ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τῆς διδαχῆς
αὐτοῦ. ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ἐγὼ παῤῥησίᾳ
ἐλάλησα τῷ κόσμῳ. ἐγὼ πάντοτε ἐδίδαξα ἐν τῇ
συναγωγῇ, καὶ ἐν τῷ ἱερῷ, ὅπου πάντες οἱ Ἰουδαῖοι
συνέρχονται, καὶ ἐν κρυπτῷ ἐλάλησα οὐδέν. τί με
ἐπερωτᾷς; ἐπερώτησον τοὺς ἀκηκοότας τί ἐλά-
λησα αὐτοῖς. ἴδε οὗτοι οἴδασιν ἃ εἶπον ἐγώ. ταῦ-
τα δὲ αὐτοῦ εἰπόντος, εἷς τῶν ὑπηρετῶν πα-
ρεστηκὼς ἔδωκε ῥάπισμα τῷ Ἰησοῦ, εἰπών, οὕ-
τως ἀποκρίνῃ τῷ ἀρχιερεῖ; ἀπεκρίθη αὐτῷ ὁ
Ἰησοῦς. εἰ κακῶς ἐλάλησα, μαρτύρησον περὶ
τοῦ κακοῦ. εἰ δὲ καλῶς, τί με δέρεις; ἀπέστειλεν
αὐτὸν ὁ ἄννας δεδεμένον πρὸς καϊάφαν τὸν
ἀρχιερέα. ἦν δὲ σίμων πέτρος ἑστὼς καὶ θερμαι-
νόμενος. εἶπον οὖν αὐτῷ. μὴ καὶ σὺ ἐκ τῶν μα-
θητῶν αὐτοῦ εἶ; ἠρνήσατο ἐκεῖνος, καὶ εἶπεν. οὐκ εἰ-
μί. λέγει εἷς ἐκ τῶν δούλων τοῦ ἀρχιερέως συγ-
γενὴς ὤν, οὗ ἀπέκοψε πέτρος τὸ ὠτίον. οὐκ ἐγώ σε
εἶδον ἐν τῷ κήπῳ μετ᾽ αὐτοῦ; πάλιν οὖν ἠρνή-

σατο ὁ πέτρος, καὶ εὐθέως ἀλέκτωρ ἐφώνησεν. ἄγουσιν οὖν τὸν ἰησοῦν ἀπὸ τοῦ καϊάφα εἰς τὸ πραιτώριον. ἦν δὲ πρωΐα. καὶ αὐτοὶ οὐκ εἰσῆλθον εἰς τὸ πραιτώριον, ἵνα μὴ μιανθῶσιν, ἀλλ' ἵνα φάγωσι τὸ πάσχα. ἐξῆλθεν οὖν ὁ πιλᾶτος πρὸς αὐτοὺς ἔξω, καὶ εἶπε. τίνα κατηγορίαν φέρετε κατὰ τοῦ ἀνθρώπου τούτου; ἀπεκρίθησαν, καὶ εἶπον αὐτῷ. εἰ μὴ ἦν οὗτος κακοποιός, οὐκ ἄν σοι παρεδώκαμεν αὐτόν. εἶπεν οὖν αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος. λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ κατὰ τὸν νόμον ὑμῶν κρίνατε αὐτόν. εἶπον οὖν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι. ἡμῖν οὐκ ἔξεστιν ἀποκτεῖναι οὐδένα· ἵνα ὁ λόγος τοῦ ἰησοῦ πληρωθῇ, ὃν εἶπε σημαίνων ποίῳ θανάτῳ ἤμελλεν ἀποθνήσκειν. εἰσῆλθεν οὖν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν ὁ πιλᾶτος, καὶ ἐφώνησε τὸν ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ. σὺ εἶ ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων; ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς. ἀφ' ἑαυτοῦ σὺ τοῦτο λέγεις, ἢ ἄλλοι σοι εἶπον περὶ ἐμοῦ; ἀπεκρίθη ὁ πιλᾶτος. μήτι ἐγὼ ἰουδαῖός εἰμι; τὸ ἔθνος τὸ σὸν, καὶ οἱ ἀρχιερεῖς παρέδωκάν σε ἐμοί. τί ἐποίησας; ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς. ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ κόσμου τούτου. εἰ ἐκ τοῦ κόσμου τούτου ἦν ἡ βασιλεία ἡ ἐμή, οἱ ὑπηρέται ἂν οἱ ἐμοὶ ἠγωνίζοντο, ἵνα μὴ παραδοθῶ τοῖς ἰουδαίοις. νῦν δὲ ἡ βασιλεία ἡ ἐμὴ οὐκ ἔστιν ἐντεῦθεν. εἶπεν οὖν αὐτῷ ὁ πιλᾶτος. οὐκοῦν βασιλεὺς εἶ σύ; ἀπεκρίθη ὁ ἰησοῦς. σὺ λέγεις, ὅτι βασιλεύς εἰμι ἐγώ. ἐγὼ εἰς τοῦτο γεγέννημαι,

καὶ εἰς

Digitized by Google

καὶ εἰς τοῦτο ἐλήλυθα εἰς τὸν κόσμον, ἵνα μαρ-
τυρήσω τῇ ἀληθείᾳ. πᾶς ὁ ὢν ἐκ τῆς ἀληθείας,
ἀκούει μου τῆς φωνῆς. λέγει αὐτῷ ὁ πιλᾶτος. τί
ἐστιν ἀλήθεια; καὶ τοῦτο εἰπὼν, πάλιν ἐξῆλθε
πρὸς τοὺς ἰουδαίους, καὶ λέγει αὐτοῖς. ἐγὼ οὐδεμί-
αν αἰτίαν εὑρίσκω ἐν αὐτῷ. ἔστι δὲ συνήθεια ὑ-
μῖν, ἵνα ἕνα ὑμῖν ἀπολύσω ἐν τῷ πάσχα. βούλε
σθε οὖν ὑμῖν ἀπολύσω τὸν βασιλέα τῶν ἰουδαί-
ων; ἐκραύγασαν οὖν πάλιν πάντες, λέγοντες.
μὴ τοῦτον, ἀλλὰ τὸν βαραββᾶν. ἦν δὲ ὁ βα-
ραββᾶς λῃστής. Τότε οὖν ἔλαβεν ὁ πιλᾶτος 19
τὸν ἰησοῦν, καὶ ἐμαστίγωσε. καὶ οἱ στρατιῶται πλέ-
ξαντες στέφανον ἐξ ἀκανθῶν ἐπέθηκαν αὐτοῦ
τῇ κεφαλῇ, καὶ ἱμάτιον πορφυροῦν περιέβα-
λον αὐτόν, καὶ ἔλεγον. χαῖρε ὁ βασιλεὺς τῶν
ἰουδαίων. καὶ ἐδίδουν αὐτῷ ῥαπίσματα. ἐξῆλ-
θεν οὖν πάλιν ἔξω ὁ πιλᾶτος, καὶ λέγει αὐτοῖς.
ἴδε ἄγω ὑμῖν αὐτὸν ἔξω, ἵνα γνῶτε, ὅτι ἐν αὐτῷ
οὐδεμίαν αἰτίαν εὑρίσκω. ἐξῆλθεν οὖν ὁ ἰησοῦς
ἔξω, φορῶν τὸν ἀκάνθινον στέφανον, καὶ τὸ πορφυ-
ροῦν ἱμάτιον, καὶ λέγει αὐτοῖς. ἰδοὺ ὁ ἄνθρωπος.
ὅτε οὖν εἶδον αὐτὸν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ ὑπηρέται
ἐκραύγασαν, λέγοντες. σταύρωσον, σταύρωσον. λέ-
γει αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος. λάβετε αὐτὸν ὑμεῖς, καὶ
σταυρώσατε. ἐγὼ γὰρ οὐχ εὑρίσκω ἐν αὐτῷ αἰτίαν.
ἀπεκρίθησαν αὐτῷ οἱ ἰουδαῖοι. ἡμεῖς νόμον
ἔχομεν, καὶ κατὰ τὸν νόμον ἡμῶν ὀφείλει ἀποθανεῖν,

Digitized by Google

ὅτι ἑαυτὸν τὸν υἱὸν θεοῦ ἐποίησεν. ὅτε οὖν ἤκουσεν ὁ πιλᾶτος τοῦτον τὸν λόγον, μᾶλλον ἐφοβήθη. καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ πραιτώριον πάλιν, καὶ λέγει τῷ Ἰησοῦ. πόθεν εἶ σύ; ὁ δὲ Ἰησοῦς ἀπόκρισιν οὐκ ἔδωκεν αὐτῷ. λέγει οὖν αὐτῷ ὁ πιλᾶτος. ἐμοὶ οὐ λαλεῖς; οὐκ οἶδας ὅτι ἐξουσίαν ἔχω σταυρῶσαί σε, καὶ ἐξουσίαν ἔχω ἀπολῦσαί σε; ἀπεκρίθη ὁ Ἰησοῦς. οὐκ εἶχες ἐξουσίαν οὐδεμίαν κατ' ἐμοῦ, εἰ μὴ ἦν σοι δεδομένον ἄνωθεν. διὰ τοῦτο ὁ παραδιδούς με σοι μείζονα ἁμαρτίαν ἔχει. ἐκ τούτου ἐζήτει ὁ πιλᾶτος ἀπολῦσαι αὐτόν. οἱ δὲ ἰουδαῖοι ἔκραζον, λέγοντες. ἐὰν τοῦτον ἀπολύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ καίσαρος. πᾶς ὁ βασιλέα αὑτὸν ποιῶν, ἀντιλέγει τῷ καίσαρι. ὁ οὖν πιλᾶτος ἀκούσας τοῦτον τὸν λόγον, ἤγαγεν ἔξω τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἐκάθισεν ἐπὶ τοῦ βήματος εἰς τόπον λεγόμενον λιθόστρωτον, ἑβραϊστὶ δὲ γαββαθᾶ. ἦν δὲ παρασκευὴ τοῦ πάσχα, ὥρα δὲ ὡσεὶ ἕκτη, καὶ λέγει τοῖς ἰουδαίοις. ἴδε ὁ βασιλεὺς ὑμῶν. οἱ δὲ ἐκραύγασαν. ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. λέγει αὐτοῖς ὁ πιλᾶτος. τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω; ἀπεκρίθησαν οἱ ἀρχιερεῖς. οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ καίσαρα. τότε οὖν παρέδωκεν αὐτὸν αὐτοῖς, ἵνα σταυρωθῇ. παρέλαβον δὲ τὸν Ἰησοῦν, καὶ ἀπήγαγον, καὶ βαστάζων τὸν σταυρὸν αὐτοῦ ἐξῆλθεν εἰς τὸν λεγόμενον κρανίου τόπον, ὃς λέγεται ἑβραϊστὶ γολγοθᾶ, ὅπου αὐτὸν

ἐσταύρω-

ἐσταύρωσαν, καὶ μετ' αὐτοῦ ἄλλους δύο ἐντεῦθεν
καὶ ἐντεῦθεν, μέσον δὲ τὸν ἰησοῦν. ἔγραψε δὲ καὶ
τίτλον ὁ πιλᾶτος, καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ. ἦν
δὲ γεγραμμένον· ΙΗΣΟΥΣ Ο ΝΑΖΩΡΑΙΟΣ Ο ΒΑΣΙ
ΛΕΥΣ ΤΩΝ ΙΟΥΔΑΙΩΝ. τοῦτον οὖν τὸν τίτλον πολλοὶ
ἀνέγνωσαν τῶν ἰουδαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τῆς πόλε-
ως ὁ τόπος, ὅπου ἐσταυρώθη ὁ ἰησοῦς· καὶ ἦν γε-
γραμμένον ἑβραϊστὶ, ἑλληνιστὶ, ῥωμαϊστί. ἔλεγον
οὖν τῷ πιλάτῳ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν ἰουδαίων· μὴ
γράφε, ὁ βασιλεὺς τῶν ἰουδαίων, ἀλλ' ὅτι ἐκεῖνος
εἶπε, βασιλεύς εἰμι τῶν ἰουδαίων. ἀπεκρίθη ὁ
πιλᾶτος· ὃ γέγραφα, γέγραφα. οἱ οὖν στρατιῶται
ὅτε ἐσταύρωσαν τὸν ἰησοῦν, ἔλαβον τὰ ἱμάτια
αὐτοῦ, καὶ ἐποίησαν τέσσαρα μέρη, ἑκάστῳ στρα
τιώτῃ μέρος, καὶ τὸν χιτῶνα. ἦν δὲ ὁ χιτὼν ἄρρα
φος ἐκ τῶν ἄνωθεν ὑφαντὸς δι' ὅλου. εἶπον οὖν
πρὸς ἀλλήλους· μὴ σχίσωμεν αὐτὸν, ἀλλὰ λά-
χωμεν περὶ αὐτοῦ τίνος ἔσται, ἵνα ἡ γραφὴ
πληρωθῇ ἡ λέγουσα· διεμερίσαντο τὰ ἱμάτιά
μου ἑαυτοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμόν μου ἔβαλον
κλῆρον. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται ταῦτα ἐποίησαν.
εἱστήκεισαν δὲ παρὰ τῷ σταυρῷ τοῦ ἰησοῦ ἡ μήτηρ
αὐτοῦ, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς μητρὸς αὐτοῦ μαρία ἡ
τοῦ κλεωπᾶ, καὶ μαρία ἡ μαγδαληνή. ἰησοῦς οὖν
ἰδὼν τὴν μητέρα καὶ τὸν μαθητὴν παρεστῶτα,
ὃν ἠγάπα, λέγει τῇ μητρὶ αὐτοῦ· γύναι ἰδοὺ ὁ υἱός
σου. εἶτα λέγει τῷ μαθητῇ· ἰδοὺ ἡ μήτηρ σου. καὶ
ἀπ' ἐκεί

ἀπ' ἐκείνης τῆς ὥρας ἔλαβεν ὁ μαθητὴς αὐτὴν
εἰς τὰ ἴδια. μετὰ τοῦτο ἰδὼν ὁ Ἰησοῦς, ὅτι πάντα
ἤδη τετέλεσται, ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή, λέγει. δι-
ψῶ. σκεῦος οὖν ἔκειτο ὄξους μεστόν. οἱ δὲ πλήσαντες
σπόγγον ὄξους καὶ ὑσσώπῳ περιθέντες, προσήνεγ-
καν αὐτοῦ τῷ στόματι. ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰη-
σοῦς, εἶπε. τετέλεσται. καὶ κλίνας τὴν κεφαλὴν
παρέδωκε τὸ πνεῦμα. οἱ οὖν ἰουδαῖοι, ἐπεὶ πα-
ρασκευὴ ἦν, ἵνα μὴ μείνῃ ἐπὶ τοῦ σταυροῦ τὰ σώ-
ματα ἐν τῷ σαββάτῳ, ἦν γὰρ μεγάλη ἡμέρα ἐ-
κείνη τοῦ σαββάτου, ἠρώτησαν τὸν πιλᾶτον, ἵνα
κατεαγῶσιν αὐτῶν τὰ σκέλη, καὶ ἀρθῶσιν. ἦλ-
θον οὖν οἱ στρατιῶται, καὶ τοῦ μὲν πρώτου κατέ-
αξαν σκέλη, καὶ τοῦ ἄλλου τοῦ συσταυρωθέντος αὐ-
τῷ. ἐπὶ δὲ τὸν Ἰησοῦν ἐλθόντες, ὡς εἶδον αὐ-
τὸν ἤδη τεθνηκότα, οὐ κατέαξαν αὐτοῦ τὰ σκέ-
λη, ἀλλ' εἷς τῶν στρατιωτῶν λόγχῃ αὐτοῦ τὴν
πλευρὰν ἔνυξε, καὶ εὐθὺς ἐξῆλθεν αἷμα καὶ ὕ-
δωρ. καὶ ὁ ἑωρακὼς μεμαρτύρηκε, καὶ ἀληθι-
νὴ αὐτοῦ ἐστὶν ἡ μαρτυρία, κἀκεῖνος οἶδεν ὅτι
ἀληθῆ λέγει, ἵνα καὶ ὑμεῖς πιστεύσητε. ἐγένετο γὰρ
» ταῦτα, ἵνα ἡ γραφὴ πληρωθῇ. ὀστοῦν οὐ συν-
» τριβήσεται ἀπ' αὐτοῦ. καὶ πάλιν ἑτέρα γραφὴ λέ-
» γει. ὄψονται εἰς ὃν ἐξεκέντησαν. μετὰ δὲ ταῦτα
ἠρώτησε τὸν πιλᾶτον ὁ ἰωσὴφ ὁ ἀπὸ ἀριμα-
θαίας, ὢν μαθητὴς τοῦ Ἰησοῦ, κεκρυμμένος
δὲ διὰ τὸν φόβον τῶν ἰουδαίων, ἵνα ἄρῃ τὸ σῶ-

μα τοῦ

Digitized by Google

μα τοῦ ἰησοῦ. καὶ ἐπέτρεψεν ὁ πιλᾶτος. ἦλθε δὲ
καὶ νικόδημος, ὁ ἐλθὼν πρὸς τὸν ἰησοῦν νυκτὸς
τὸ πρῶτον, φέρων μίγμα μύρνης καὶ ἀλόης ὡσεὶ
λίτρας ἑκατόν. ἔλαβον οὖν τὸ σῶμα τοῦ ἰησοῦ,
καὶ ἔδησαν αὐτὸ ἐν ὀθονίοις μετὰ τῶν ἀρωμά-
των, καθὼς ἔθος ἐστὶ τοῖς ἰουδαίοις ἐνταφιά-
ζειν. ἦν δὲ ἐν τῷ τόπῳ ὅπου ἐσταυρώθη, κῆπος,
καὶ ἐν τῷ κήπῳ μνημεῖον καινόν, ἐν ᾧ οὐδέπω
οὐδεὶς ἐτέθη. ἐκεῖ οὖν διὰ τὴν παρασκευὴν τῶν ἰου-
δαίων, ὅτι ἐγγὺς ἦν τὸ μνημεῖον, ἔθηκαν τὸν ἰη-
σοῦν. Τῇ δὲ μιᾷ τῶν σαββάτων μαρία ἡ 20
μαγδαληνὴ ἔρχεται πρωΐ, σκοτίας ἔτι οὔσης
εἰς τὸ μνημεῖον, καὶ βλέπει τὸν λίθον ἠρμένον ἐκ
τοῦ μνημείου. τρέχει οὖν καὶ ἔρχεται πρὸς σίμωνα πέ-
τρον, καὶ πρὸς τὸν ἄλλον μαθητήν, ὃν ἐφίλει ὁ ἰη-
σοῦς, καὶ λέγει αὐτοῖς. ἦραν τὸν κύριον ἐκ τοῦ μνη-
μείου, καὶ οὐκ οἴδαμεν ποῦ ἔθηκαν αὐτόν. ἐξῆλθεν
οὖν ὁ πέτρος καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, καὶ ἤρχοντο εἰς τὸ
μνημεῖον. ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, καὶ ὁ ἄλλος μα-
θητὴς προέδραμε τάχιον τοῦ πέτρου, καὶ ἦλθε
πρῶτος εἰς τὸ μνημεῖον. καὶ παρακύψας βλέπει
κείμενα τὰ ὀθόνια, οὐ μέντοι εἰσῆλθεν. ἔρχεται οὖν
σίμων πέτρος ἀκολουθῶν αὐτῷ, καὶ εἰσῆλθεν εἰς
τὸ μνημεῖον, καὶ θεωρεῖ τὰ ὀθόνια κείμενα, καὶ
τὸ σουδάριον, ὃ ἦν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, οὐ
μετὰ τῶν ὀθονίων κείμενον, ἀλλὰ χωρὶς ἐντε-
τυλιγμένον εἰς ἕνα τόπον. τότε οὖν εἰσῆλθε
καὶ ὁ ἄλλος μαθητής, ὁ ἐλθὼν πρῶτος εἰς τὸ

μνημεῖον,

Digitized by Google

μνημεῖον, καὶ εἶδε καὶ ἐπίστευσεν. οὐδέπω γὰρ ᾔδει
σαν τὴν γραφὴν, ὅτι δεῖ αὐτὸν ἐκ νεκρῶν ἀνα
στῆναι. ἀπῆλθον οὖν πάλιν πρὸς ἑαυτοὺς οἱ μα
θηταί. μαρία δὲ εἱστήκει πρὸς τὸ μνημεῖον κλαί
ουσα ἔξω. ὡς οὖν ἔκλαιε, παρέκυψεν εἰς τὸ μνη-
μεῖον, καὶ θεωρεῖ δύο ἀγγέλους ἐν λευκοῖς καθε
ζομένους ἕνα πρὸς τῇ κεφαλῇ, καὶ ἕνα πρὸς
τοῖς ποσὶν, ὅπου ἔθηκαν τὸ σῶμα τοῦ Ιησοῦ. καὶ
λέγουσιν αὐτῇ ἐκεῖνοι. γύναι, τί κλαίεις; λέ-
γει αὐτοῖς. ὅτι ἦραν τὸν κύριόν μου, καὶ οὐκ οἶδα ποῦ
ἔθηκαν αὐτόν. καὶ ταῦτα εἰποῦσα, ἐστράφη εἰς
τὰ ὀπίσω, καὶ θεωρεῖ τὸν Ιησοῦν ἑστῶτα καὶ οὐκ
ᾔδει ὅτι ὁ Ιησοῦς ἐστί. λέγει αὐτῇ ὁ Ιησοῦς. γύ-
ναι, τί κλαίεις; τίνα ζητεῖς; ἐκείνη δοκοῦσα ὅτι ὁ
κηπουρός ἐστι, λέγει αὐτῷ. κύριε, εἰ σὺ ἐβάστα-
σας αὐτὸν, εἰπέ μοι ποῦ αὐτὸν ἔθηκας, κἀγὼ αὐ
τὸν ἀρῶ. λέγει αὐτῇ ὁ Ιησοῦς. μαρία. στραφεῖ-
σα ἐκείνη, λέγει αὐτῷ. ῥαββουνί, ὃ λέγεται δι-
δάσκαλε. λέγει αὐτῇ ὁ Ιησοῦς. μή μου ἅπτου.
οὔπω γὰρ ἀναβέβηκα πρὸς τὸν πατέρα μου. πο
ρεύου δὲ πρὸς τοὺς ἀδελφούς μου καὶ εἰπὲ αὐτοῖς.
ἀναβαίνω πρὸς τὸν πατέρα μου καὶ πατέρα ὑ-
μῶν, καὶ θεόν μου καὶ θεὸν ὑμῶν. ἔρχεται μαρία
ἡ μαγδαληνὴ ἀναγγέλλουσα τοῖς μαθηταῖς
ὅτι ἑώρακε τὸν κύριον, καὶ ταῦτα εἶπεν αὐτῇ.
οὔσης οὖν ὀψίας τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ τῇ μιᾷ τῶν
σαββάτων, καὶ τῶν θυρῶν κεκλεισμένων, ὅπου

ἦσαν οἱ μα-

ἦσαν οἱ μαθηταὶ συνηγμένοι διὰ τὸν φόβον
τῶν ἰουδαίων, ἦλθεν ὁ Ἰησοῦς καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον,
καὶ λέγει αὐτοῖς. εἰρήνη ὑμῖν. καὶ τοῦτο εἰπὼν ἔδει-
ξεν αὐτοῖς τὰς χεῖρας καὶ τὴν πλευρὰν αὐτοῦ.
ἐχάρησαν οὖν οἱ μαθηταὶ, ἰδόντες τὸν κύριον. εἶ-
πεν οὖν αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς πάλιν. εἰρήνη ὑμῖν. κα-
θὼς ἀπέσταλκέ με ὁ πατὴρ, κἀγὼ πέμπω ὑμᾶς.
καὶ τοῦτο εἰπὼν, ἐνεφύσησε, καὶ λέγει αὐτοῖς. λά-
βετε πνεῦμα ἅγιον. ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἁμαρ-
τίας ἀφίενται αὐτοῖς· ἄν τινων κρατῆτε, κεκρά-
τηνται. Θωμᾶς δὲ εἷς ἐκ τῶν δώδεκα ὁ λεγόμε-
νος δίδυμος, οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν, ὅτε ἦλθεν ὁ Ἰη-
σοῦς. ἔλεγον οὖν αὐτῷ οἱ ἄλλοι μαθηταί· ἑωρά-
καμεν τὸν κύριον. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. ἐὰν μὴ ἴδω
ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων, καὶ
βάλω τὸν δάκτυλόν μου εἰς τὸν τύπον τῶν ἥλων,
καὶ βάλω τὴν χεῖρά μου εἰς τὴν πλευρὰν αὐ-
τοῦ, οὐ μὴ πιστεύσω. καὶ μεθ' ἡμέρας ὀκτὼ πά-
λιν ἦσαν ἔσω οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ, καὶ Θωμᾶς
μετ' αὐτῶν. ἔρχεται ὁ Ἰησοῦς τῶν θυρῶν κε-
κλεισμένων, καὶ ἔστη εἰς τὸ μέσον, καὶ εἶ-
πεν. εἰρήνη ὑμῖν. εἶτα λέγει τῷ Θωμᾷ. φέρε
τὸν δάκτυλόν σου ὧδε, καὶ ἴδε τὰς χεῖράς μου, καὶ
φέρε τὴν χεῖρά σου καὶ βάλλε εἰς τὴν πλευράν
μου, καὶ μὴ γίνου ἄπιστος, ἀλλὰ πιστός. ἀπεκρίθη
ὁ Θωμᾶς, καὶ εἶπεν αὐτῷ. ὁ κύριός μου καὶ ὁ θεός
μου. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. ὅτι ἑώρακάς με Θω

Digitized by Google

μα, πεπίστευκας· μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ
πιστεύσαντες. πολλὰ μὲν οὖν καὶ ἄλλα σημεῖα ἐποί-
ησεν ὁ Ἰησοῦς ἐνώπιον τῶν μαθητῶν αὐτοῦ, ἃ
οὐκ ἔστι γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ. ταῦ-
τα δὲ γέγραπται, ἵνα πιστεύσητε, ὅτι ὁ Ἰησοῦς
ἐστὶν ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ ἵνα πιστεύον-
21 τες ζωὴν ἔχητε ἐν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. Μετὰ
ταῦτα ἐφανέρωσεν ἑαυτὸν πάλιν ὁ Ἰησοῦς
ἐπὶ τῆς θαλάσσης τῆς τιβεριάδος. ἐφανέρωσε
δὲ οὕτως. ἦσαν ὁμοῦ σίμων πέτρος καὶ θωμᾶς,
ὁ λεγόμενος δίδυμος, καὶ ναθαναὴλ ὁ ἀπὸ κα-
νᾶ τῆς γαλιλαίας, καὶ οἱ τοῦ ζεβεδαίου, καὶ ἄλλοι
ἐκ τῶν μαθητῶν αὐτοῦ δύο. λέγει αὐτοῖς σί-
μων πέτρος. ὑπάγω ἁλιεύειν. λέγουσιν αὐτῷ.
ἐρχόμεθα καὶ ἡμεῖς σὺν σοί. ἐξῆλθον καὶ ἀν-
έβησαν εἰς τὸ πλοῖον εὐθὺς, καὶ ἐν ἐκείνῃ τῇ νυκ-
τὶ ἐπίασαν οὐδέν. πρωΐας δὲ ἤδη γενομένης, ἔστη
ὁ Ἰησοῦς εἰς τὸν αἰγιαλὸν, οὐ μέντοι ᾔδεισαν
οἱ μαθηταὶ, ὅτι Ἰησοῦς ἐστι. λέγει αὐτοῖς ὁ
Ἰησοῦς. παιδία, μή τι προσφάγιον ἔχετε; ἀπε-
κρίθησαν αὐτῷ. οὔ. ὁ δὲ εἶπεν αὐτοῖς. βάλετε
εἰς τὰ δεξιὰ μέρη τοῦ πλοίου τὸ δίκτυον, καὶ εὑ-
ρήσετε. ἔβαλον οὖν, καὶ οὐκ ἔτι αὐτὸ ἑλκύσαι
ἴσχυσαν ἀπὸ τοῦ πλήθους τῶν ἰχθύων. λέγει οὖν ὁ
μαθητὴς ἐκεῖνος, ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς τῷ πέτρῳ.
ὁ κύριός ἐστι. σίμων οὖν πέτρος ἀκούσας, ὅτι ὁ κύ-
ριός ἐστι, τὸν ἐπενδύτην διεζώσατο, ἦν γὰρ γυμ-
νός,

νός, καὶ ἔβαλεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν. οἱ
δὲ ἄλλοι μαθηταὶ τῷ πλοιαρίῳ ἦλθον. οὐ γὰρ
ἦσαν μακρὰν ἀπὸ τῆς γῆς, ἀλλ' ὡς ἀπὸ πηχῶν
διακοσίων, σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων. ὡς
οὖν ἀπέβησαν εἰς τὴν γῆν βλέπουσιν ἀνθρα-
κιὰν κειμένην, καὶ ὀψάριον ἐπικείμενον καὶ
ἄρτον. λέγει αὐτοῖς ὁ Ἰησοῦς. ἐνέγκατε ἀπὸ τῶν
ὀψαρίων ὧν ἐπιάσατε νῦν. ἀνέβη σίμων πέτρος,
καὶ εἵλκυσε τὸ δίκτυον ἐπὶ τῆς γῆς, μεστὸν ἰχθύ-
ων μεγάλων ἑκατὸν πεντηκοντατριῶν. καὶ τо-
σούτων ὄντων, οὐκ ἐσχίσθη τὸ δίκτυον. λέγει αὐ-
τοῖς ὁ Ἰησοῦς. δεῦτε ἀριστήσατε. οὐδεὶς δὲ ἐτόλ-
μα τῶν μαθητῶν ἐξετάσαι αὐτόν, σὺ τίς
εἶ, εἰδότες ὅτι ὁ κύριός ἐστιν. ἔρχεται οὖν ὁ Ἰη-
σοῦς, καὶ λαμβάνει τὸν ἄρτον, καὶ δίδωσιν αὐ-
τοῖς, καὶ τὸ ὀψάριον ὁμοίως. τοῦτο ἤδη τρίτον
ἐφανερώθη ὁ Ἰησοῦς τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ,
ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν. ὅτε οὖν ἠρίστησαν, λέγει τῷ
σίμωνι πέτρῳ ὁ Ἰησοῦς. σίμων ἰωαννᾶ, ἀγαπᾷς
με πλεῖον τούτων; λέγει αὐτῷ. ναὶ κύριε,
σὺ οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ. βόσκε τὰ
ἀρνία μου. λέγει αὐτῷ πάλιν δεύτερον. σίμων
ἰωαννᾶ ἀγαπᾷς με; λέγει αὐτῷ. ναὶ κύριε, σὺ
οἶδας ὅτι φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ. ποίμαινε τὰ
πρόβατά μου. λέγει αὐτῷ τὸ τρίτον. σί-
μων ἰωαννᾶ, φιλεῖς με; ἐλυπήθη ὁ πέτρος,
ὅτι εἶπεν αὐτῷ τὸ τρίτον, φιλεῖς με, καὶ εἶπεν

αὐτῷ

Digitized by Google

αὐτῷ. κύριε, σὺ πάντα οἶδας σὺ γινώσκεις ὅτι
φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. βόσκε τὰ πρό-
βατά μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτε ἦς νεώτε-
ρος ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθε-
λες. ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου,
καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. τοῦτο
δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν
θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ. ἀκολούθει μοι.
ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ πέτρος, βλέπει τὸν μαθητὴν,
ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπε-
σεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ. καὶ εἶπε.
κύριε τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε; τοῦτον ἰδὼν ὁ
πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ. κύριε οὗτος δὲ τί; λέγει αὐ-
τῷ ὁ Ἰησοῦς. ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν, ἕως ἔρχο-
μαι, τί πρός σε; σὺ ἀκολούθει μοι. ἐξῆλθεν οὖν
ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς
ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ἐὰν αὐτὸν θέλω μέ-
νειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε; οὗτός ἐστιν ὁ μαθη-
τὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων. καὶ γράψας ταῦ-
τα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθής ἐστιν ἡ μαρτυρία
αὐτοῦ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν
ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἓν, οὐδὲ αὐ-
τὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφό-
μενα βιβλία.

Ἀμήν.

Digitized by Google

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΤΟΝ ΜΕΝ πρῶτον λόγον 1
ἐποιησάμην περὶ πάντων
ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰη-
σοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν,
ἄχρι ἧς ἡμέρας, ἐντειλάμε-
νος τοῖς ἀποστόλοις, διὰ πνεύματος ἁγίου, οὓς
ἐξελέξατο, ἀνελήφθη, οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυ-
τὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς
τεκμηρίοις, δι' ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτα-
νόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασι-
λείας τοῦ θεοῦ· καὶ συναλιζόμενος παρήγγει-
λεν αὐτοῖς, ἀπὸ ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι,
ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς,
ἣν ἠκούσατέ μου, ὅτι ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁ-
γίῳ οὐ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. οἱ μὲν
οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες.
κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν
βασιλείαν τῷ ἰσραήλ; εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς. οὐχ
ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πα-
τὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ λήψεσθε
δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ'
ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε ἱερουσα-

λήμ, καὶ

λὴμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἰουδαίᾳ, καὶ σαμαρείᾳ,
καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλε-
πόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλα-
2 βεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ
ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομέ-
νου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν
αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, οἳ καὶ εἶπον. ἄνδρες γα-
λιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρα-
νόν; οὗτος ὁ ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ' ὑμῶν εἰς
τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε
αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. τότε ὑπέ-
στρεψαν εἰς ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμέ-
νου ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς ἱερουσαλὴμ σαββά-
του ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον ἀνέβησαν εἰς τὸ
ὑπερῷον οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ τε πέτρος
καὶ ἰάκωβος, καὶ ἰωάννης καὶ ἀνδρέας, φί-
λιππος καὶ θωμᾶς, βαρθολομαῖος καὶ ματ-
θαῖος, ἰάκωβος ἀλφαίου καὶ σίμων ὁ ζηλω-
τὴς, καὶ ἰούδας ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσ-
καρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ
τῇ δεήσει σὺν γυναιξὶ καὶ μαρίᾳ τῇ μητρὶ
τοῦ ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐν
ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς πέτρος ἐν μέ-
σῳ τῶν μαθητῶν, εἶπεν, ἦν τε ὄχλος ὀνομά-
των ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσι. ἄνδρες ἀ-
δελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην,

ἣν προεῖπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος δαβίδ, περὶ ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς συλλαβοῦσι τὸν ἰησοῦν, ὅτι κατηριθμημένος ἦν σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης. οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ μισθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλάκησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν ἱερουσαλὴμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖνο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν ἀκελδαμά, τοῦτέστι, χωρίον αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν βίβλῳ ψαλμῶν. γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. δεῖ οὖν συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ, ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος ἰησοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος ἰωάννου ἕως τῆς ἡμέρας, ἧς ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρτυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡμῖν ἕνα τούτων. καὶ ἔστησαν δύο, ἰωσὴφ τὸν καλούμενον βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη ἰοῦστος, καὶ ματθίαν, καὶ προσευξάμενοι, εἶπον. σὺ κύριε καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξελέξω ἐκ τούτων δύο, ἕνα λαβεῖν τὸν κλῆρον τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρέβη ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.

καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆ-
ρος ἐπὶ ματθίαν καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ
2 τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων. Καὶ ἐν τῷ συμπλη-
ροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαν-
τες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο
ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος, ὥσπερ φερομένης
πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον,
οὗ ἦσαν καθήμενοι. καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς δια-
μεριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ
τε ἐφ᾽ ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅ-
παντες πνεύματος ἁγίου· καὶ ἤρξαντο λαλεῖν
ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου
αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. ἦσαν δὲ ἐν ἱερουσαλὴμ
κατοικοῦντες ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ
παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. γενομέ-
νης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος,
καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ
διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ
πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλή-
λους. οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες
γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος
τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν;
πάρθοι, καὶ μῆδοι, καὶ ἐλαμῖται, καὶ οἱ κα-
τοικοῦντες τὴν μεσοποταμίαν, ἰουδαίαν τε καὶ
καππαδοκίαν, πόντον καὶ τὴν ἀσίαν, φρυγί-
αν τε καὶ παμφυλίαν, αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη
τῆς λιβύ-

τῆς λιβύης τῆς κατὰ κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦν-
τες ῥωμαῖοι, ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, κρῆ-
τες καὶ ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐ-
τῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα
τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες, καὶ διηπόρουν,
ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες. τί ἂν θέλοι τοῦτο
εἶναι; ἕτεροι δὲ χλευάζοντες, ἔλεγον. ὅτι γλεύ-
κους μεμεστωμένοι εἰσί. σταθεὶς δὲ πέτρος σὺν τοῖς
ἕνδεκα, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγ-
ξατο αὐτοῖς. ἄνδρες ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦν-
τες ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔ-
στω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ ὡς
ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν. ἔστι γὰρ
ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας. ἀλλὰ τοῦτό ἐστι, τὸ εἰ-
ρημένον διὰ τοῦ προφήτου ἰωήλ. καὶ ἔσται ἐν
» ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ
» ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ
» προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγα-
» τέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄ-
» ψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυ-
» πνιασθήσονται. καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου, καὶ
» ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
» ναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προ-
» φητεύσουσι, καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ
» ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ
» πῦρ, καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστρα-

» φήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα,
» πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην
» καὶ ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέ-
» σηται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται. ἄνδρες ἰσ-
ραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους. Ἰησοῦν
τὸν ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγ-
μένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημεί-
οις, οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν,
καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε, τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βου-
λῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον, λαβόντες
διὰ χειρῶν ἀνόμων, προσπήξαντες ἀνείλετε·
ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανά-
του, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν
» ὑπ' αὐτοῦ. δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν. προωρώ-
» μην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντός, ὅτι ἐκ
» δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. διὰ τοῦτο εὐφράν-
» θη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά
» μου. ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ'
» ἐλπίδι, ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου
» εἰς ᾅδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθο-
» ράν. ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με
» εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου. ἄνδρες ἀ-
δελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς
περὶ τοῦ πατριάρχου δαβίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτη-
σε, καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἡμῖν
ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης οὖν ὑπάρ-

χων, καὶ εἰ-

χων, καὶ εἰδὼς, ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς
ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, τὸ κατὰ σάρκα,
ἀναστήσειν τὸν χριστὸν, καὶ καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου
αὐτοῦ, προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως
τοῦ χριστοῦ, ὅτι οὐκ ἐγκατελήφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ
εἰς ᾅδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. τοῦ-
τον τὸν Ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεὸς, οὗ πάντες ἡμεῖς
ἐσμεν μάρτυρες. τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψω-
θεὶς, τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύμα-
τος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν
ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ Δαβὶδ ἀνέβη
» εἰς τοὺς οὐρανούς. λέγει δὲ αὐτός. εἶπεν ὁ κύρι-
» ος τῷ κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν
» θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
σου. ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος ἰσρα-
ὴλ, ὅτι κύριον καὶ χριστὸν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐποίησε τοῦ-
τον τὸν Ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. ἀκούσαν-
τες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε πρὸς
τὸν πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους. τί ποιή-
σομεν ἄνδρες ἀδελφοί; πέτρος ἔφη πρὸς αὐ-
τούς. μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑ-
μῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου
πνεύματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς
τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅ-
σους ἂν προσκαλέσηται κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι διεμαρτύρετο καὶ
παρεκάλει λέγων. σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς
σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξά-
μενοι τὸν λόγον αὐτοῦ, ἐβαπτίσθησαν, καὶ
προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡ-
σεὶ τρισχίλιαι. ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες
τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ
τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς.
ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρα-
τα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγίνετο.
πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ
εἶχον ἅπαντα κοινά, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς
ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ
πᾶσι, καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε. καθ' ἡμέραν
τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱε-
ρῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβα-
νον τροφῆς, ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδί-
ας αἰνοῦντες τὸν θεόν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς
ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σω-
3 ζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐπὶ τὸ
αὐτὸ δὲ πέτρος καὶ ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱε-
ρόν, ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐννάτην.
καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ
ὑπάρχων, ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέ-
ραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην
ὡραίαν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν

Digitized by Google

εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. ὃς ἰδὼν πέτρον καὶ ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτα ἐλεημοσύνην λαβεῖν. ἀτενίσας δὲ πέτρος εἰς αὐτὸν σὺν τῷ ἰωάννῃ, εἶπε. βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ' αὐτῶν λαβεῖν. εἶπε δὲ πέτρος. ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ ὑπάρχει μοι, ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. ἐν τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου, ἔγειραι καὶ περιπάτει. καὶ κρατήσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χειρὸς, ἤγειρε. παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά. καὶ ἐξαλλόμενος ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἀλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦντα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεὸν, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτὸν, ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην καθήμενος ἐπὶ τῇ ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ. καὶ ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμβεβηκότι αὐτῷ. κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χωλοῦ τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐτοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ σολομῶντος, ἔκθαμβοι. ἰδὼν δὲ ὁ πέτρος, ἀπεκρίνατο πρὸς τὸν λαόν. ἄνδρες ἰσραηλῖται, τί θαυμάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὡς ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσι τοῦ περιπατεῖν αὐτόν; ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ

ἰακὼβ,

Digitized by Google

αὐτῷ. κύριε, σὺ πάντα οἶδας· σὺ γινώσκεις ὅτι
φιλῶ σε. λέγει αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς. βόσκε τὰ πρό-
βατά μου. ἀμὴν ἀμὴν λέγω σοι, ὅτι ἦς νεώτε
ρος, ἐζώννυες σεαυτὸν, καὶ περιεπάτεις ὅπου ἤθε
λες. ὅταν δὲ γηράσῃς, ἐκτενεῖς τὰς χεῖράς σου,
καὶ ἄλλος σε ζώσει, καὶ οἴσει ὅπου οὐ θέλεις. τοῦτο
δὲ εἶπε, σημαίνων ποίῳ θανάτῳ δοξάσει τὸν
θεόν. καὶ τοῦτο εἰπὼν λέγει αὐτῷ. ἀκολούθει μοι.
ἐπιστραφεὶς δὲ ὁ Πέτρος, βλέπει τὸν μαθητὴν,
ὃν ἠγάπα ὁ Ἰησοῦς ἀκολουθοῦντα, ὃς καὶ ἀνέπε-
σεν ἐν τῷ δείπνῳ ἐπὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ. καὶ εἶπε.
κύριε τίς ἐστιν ὁ παραδιδούς σε; τοῦτον ἰδὼν ὁ
Πέτρος λέγει τῷ Ἰησοῦ. κύριε οὗτος δὲ τί; λέγει αὐ
τῷ ὁ Ἰησοῦς. ἐὰν αὐτὸν θέλω μένειν, ἕως ἔρχο-
μαι, τί πρός σε; σὺ ἀκολούθει μοι. ἐξῆλθεν οὖν
ὁ λόγος οὗτος εἰς τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ὁ μαθητὴς
ἐκεῖνος οὐκ ἀποθνήσκει. καὶ οὐκ εἶπεν αὐτῷ ὁ Ἰη-
σοῦς ὅτι οὐκ ἀποθνήσκει, ἀλλ' ἐὰν αὐτὸν θέλω μέ
νειν ἕως ἔρχομαι, τί πρός σε; οὗτός ἐστιν ὁ μαθη
τὴς ὁ μαρτυρῶν περὶ τούτων. καὶ γράψας ταῦ
τα, καὶ οἴδαμεν ὅτι ἀληθὴς ἐστιν ἡ μαρτυρία
αὐτοῦ. ἔστι δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ὅσα ἐποίησεν
ὁ Ἰησοῦς, ἅτινα ἐὰν γράφηται καθ' ἕν, οὐδὲ αὐ-
τὸν οἶμαι τὸν κόσμον χωρῆσαι τὰ γραφό-
μενα βιβλία.

Ἀμήν.

Digitized by Google

ΠΡΑΞΕΙΣ ΤΩΝ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ.

ΤΟΝ ΜΕΝ πρῶτον λόγον 1
ἐποιησάμην περὶ πάντων
ὦ Θεόφιλε, ὧν ἤρξατο ὁ Ἰη-
σοῦς ποιεῖν τε καὶ διδάσκειν,
ἄχρι ἧς ἡμέρας, ἐντειλάμε-
νος τοῖς ἀποστόλοις, διὰ πνεύματος ἁγίου, οὓς
ἐξελέξατο, ἀνελήφθη, οἷς καὶ παρέστησεν ἑαυ-
τὸν ζῶντα μετὰ τὸ παθεῖν αὐτὸν, ἐν πολλοῖς
τεκμηρίοις, δι᾽ ἡμερῶν τεσσαράκοντα ὀπτα-
νόμενος αὐτοῖς, καὶ λέγων τὰ περὶ τῆς βασι-
λείας τοῦ θεοῦ· καὶ συναλιζόμενος παρήγγει-
λεν αὐτοῖς, ἀπὸ ἱεροσολύμων μὴ χωρίζεσθαι,
ἀλλὰ περιμένειν τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πατρὸς,
ἣν ἠκούσατέ μου, ὅτι Ἰωάννης μὲν ἐβάπτισεν
ὕδατι, ὑμεῖς δὲ βαπτισθήσεσθε ἐν πνεύματι ἁ-
γίῳ μετὰ πολλὰς ταύτας ἡμέρας. οἱ μὲν
οὖν συνελθόντες ἐπηρώτων αὐτὸν, λέγοντες.
κύριε, εἰ ἐν τῷ χρόνῳ τούτῳ ἀποκαθιστάνεις τὴν
βασιλείαν τῷ ἰσραήλ; εἶπε δὲ πρὸς αὐτούς. οὐχ
ὑμῶν ἐστι γνῶναι χρόνους ἢ καιροὺς οὓς ὁ πα-
τὴρ ἔθετο ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐξουσίᾳ, ἀλλὰ λήψεσθε
δύναμιν ἐπελθόντος τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐφ᾽
ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθέ μοι μάρτυρες ἔν τε ἱερουσα-

λὴμ, καὶ ἐν πάσῃ τῇ ἰουδαίᾳ, καὶ σαμαρείᾳ,
καὶ ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. καὶ ταῦτα εἰπὼν, βλε-
πόντων αὐτῶν ἐπήρθη, καὶ νεφέλη ὑπέλα-
2 βεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ
ὡς ἀτενίζοντες ἦσαν εἰς τὸν οὐρανὸν πορευομέ-
νου αὐτοῦ, καὶ ἰδοὺ ἄνδρες δύο παρειστήκεισαν
αὐτοῖς ἐν ἐσθῆτι λευκῇ, οἳ καὶ εἶπον. ἄνδρες γα-
λιλαῖοι, τί ἑστήκατε ἐμβλέποντες εἰς τὸν οὐρα-
νόν; οὗτος ὁ Ἰησοῦς, ὁ ἀναληφθεὶς ἀφ᾽ ὑμῶν εἰς
τὸν οὐρανὸν, οὕτως ἐλεύσεται ὃν τρόπον ἐθεάσασθε
αὐτὸν πορευόμενον εἰς τὸν οὐρανόν. τότε ὑπέ-
στρεψαν εἰς ἱερουσαλὴμ ἀπὸ ὄρους τοῦ καλουμέ-
νου ἐλαιῶνος, ὅ ἐστιν ἐγγὺς ἱερουσαλὴμ σαββά-
του ἔχον ὁδόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθον ἀνέβησαν εἰς τὸ
ὑπερῷον οὗ ἦσαν καταμένοντες, ὅ, τε πέτρος
καὶ ἰάκωβος, καὶ ἰωάννης καὶ ἀνδρέας, φί-
λιππος καὶ θωμᾶς, βαρθολομαῖος καὶ ματ-
θαῖος, ἰάκωβος ἀλφαίου καὶ σίμων ὁ ζηλω-
τὴς, καὶ ἰούδας ἰακώβου. οὗτοι πάντες ἦσαν προσ-
καρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν τῇ προσευχῇ καὶ
τῇ δεήσει σὺν γυναιξὶ καὶ μαριὰμ τῇ μητρὶ
τοῦ ἰησοῦ, καὶ σὺν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ. καὶ ἐν
ταῖς ἡμέραις ταύταις ἀναστὰς πέτρος ἐν μέ-
σῳ τῶν μαθητῶν, εἶπεν, ἦν τε ὄχλος ὀνομά-
των ἐπὶ τὸ αὐτὸ ὡς ἑκατὸν εἴκοσι. Ἄνδρες ἀ-
δελφοί, ἔδει πληρωθῆναι τὴν γραφὴν ταύτην,

ἣν προεῖπε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον διὰ στόματος
δαβίδ, περὶ ἰούδα τοῦ γενομένου ὁδηγοῦ τοῖς
συλλαβοῦσι τὸν ἰησοῦν, ὅτι κατηριθμημένος ἦν
σὺν ἡμῖν, καὶ ἔλαχε τὸν κλῆρον τῆς διακονίας
ταύτης. οὗτος μὲν οὖν ἐκτήσατο χωρίον ἐκ τοῦ μι-
σθοῦ τῆς ἀδικίας, καὶ πρηνὴς γενόμενος ἐλά-
κησε μέσος, καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα
αὐτοῦ, καὶ γνωστὸν ἐγένετο πᾶσι τοῖς κατοικοῦ-
σιν ἱερουσαλήμ, ὥστε κληθῆναι τὸ χωρίον ἐκεῖ-
νο τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ αὐτῶν ἀκελδαμά, τοῦ-
τέστι, χωρίον αἵματος. γέγραπται γὰρ ἐν βί-
βλῳ ψαλμῶν. γενηθήτω ἡ ἔπαυλις αὐτοῦ
ἔρημος, καὶ μὴ ἔστω ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῇ, καὶ
τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος. δεῖ οὖν
συνελθόντων ἡμῖν ἀνδρῶν ἐν παντὶ χρόνῳ,
ἐν ᾧ εἰσῆλθε καὶ ἐξῆλθεν ἐφ' ἡμᾶς ὁ κύριος ἰη-
σοῦς, ἀρξάμενος ἀπὸ τοῦ βαπτίσματος ἰωάννου
ἕως τῆς ἡμέρας, ἧς ἀνελήφθη ἀφ' ἡμῶν, μάρ-
τυρα τῆς ἀναστάσεως αὐτοῦ γενέσθαι σὺν ἡ-
μῖν ἕνα τούτων. καὶ ἔστησαν δύο, ἰωσὴφ τὸν
καλούμενον βαρσαβᾶν, ὃς ἐπεκλήθη ἰοῦστος,
καὶ ματθίαν, καὶ προσευξάμενοι, εἶπον. σὺ
κύριε καρδιογνῶστα πάντων, ἀνάδειξον ὃν ἐξ-
ελέξω ἐκ τούτων δύο, ἕνα λαβεῖν τὸν κλῆρον
τῆς διακονίας ταύτης καὶ ἀποστολῆς, ἐξ ἧς παρ-
έβη ἰούδας πορευθῆναι εἰς τὸν τόπον τὸν ἴδιον.

Digitized by Google

καὶ ἔδωκαν κλήρους αὐτῶν, καὶ ἔπεσεν ὁ κλῆ-
ρος ἐπὶ ματθίαν καὶ συγκατεψηφίσθη μετὰ
2 τῶν ἕνδεκα ἀποστόλων. Καὶ ἐν τῷ συμπλη-
ροῦσθαι τὴν ἡμέραν τῆς πεντηκοστῆς, ἦσαν ἅπαν-
τες ὁμοθυμαδὸν ἐπὶ τὸ αὐτό. καὶ ἐγένετο
ἄφνω ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἦχος, ὥσπερ φερομένης
πνοῆς βιαίας, καὶ ἐπλήρωσεν ὅλον τὸν οἶκον,
οὗ ἦσαν καθήμενοι. καὶ ὤφθησαν αὐτοῖς διαμε-
ριζόμεναι γλῶσσαι ὡσεὶ πυρός, ἐκάθισέ
τε ἐφ' ἕνα ἕκαστον αὐτῶν, καὶ ἐπλήσθησαν ἅ-
παντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἤρξαντο λαλεῖν
ἑτέραις γλώσσαις, καθὼς τὸ πνεῦμα ἐδίδου
αὐτοῖς ἀποφθέγγεσθαι. ἦσαν δὲ ἐν ἰερουσαλὴμ
κατοικοῦντες ἰουδαῖοι, ἄνδρες εὐλαβεῖς ἀπὸ
παντὸς ἔθνους τῶν ὑπὸ τὸν οὐρανόν. γενομέ-
νης δὲ τῆς φωνῆς ταύτης, συνῆλθε τὸ πλῆθος,
καὶ συνεχύθη, ὅτι ἤκουον εἷς ἕκαστος τῇ ἰδίᾳ
διαλέκτῳ λαλούντων αὐτῶν. ἐξίσταντο δὲ
πάντες καὶ ἐθαύμαζον, λέγοντες πρὸς ἀλλή-
λους. οὐκ ἰδοὺ πάντες οὗτοί εἰσιν οἱ λαλοῦντες
γαλιλαῖοι; καὶ πῶς ἡμεῖς ἀκούομεν ἕκαστος
τῇ ἰδίᾳ διαλέκτῳ ἡμῶν ἐν ᾗ ἐγεννήθημεν;
πάρθοι, καὶ μῆδοι, καὶ ἐλαμῖται, καὶ οἱ κα-
τοικοῦντες τὴν μεσοποταμίαν, ἰουδαίαν τε καὶ
καππαδοκίαν, πόντον καὶ τὴν ἀσίαν, φρυγί-
αν τε καὶ παμφυλίαν, αἴγυπτον, καὶ τὰ μέρη
τῆς λιβύ-

Digitized by Google

τῆς λιβύης τῆς κατὰ κυρήνην, καὶ οἱ ἐπιδημοῦν-
τες ῥωμαῖοι, ἰουδαῖοί τε καὶ προσήλυτοι, κρῆ-
τες καὶ ἄραβες, ἀκούομεν λαλούντων αὐ-
τῶν ταῖς ἡμετέραις γλώσσαις τὰ μεγαλεῖα
τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες, καὶ διηπόρουν,
ἄλλος πρὸς ἄλλον λέγοντες. τί ἂν θέλοι τοῦτο
εἶναι; ἕτεροι δὲ χλευάζοντες, ἔλεγον. ὅτι γλεύ-
κους μεμεστωμένοι εἰσί. σταθεὶς δὲ πέτρος σὺν τοῖς
ἕνδεκα, ἐπῆρε τὴν φωνὴν αὐτοῦ, καὶ ἀπεφθέγ-
ξατο αὐτοῖς. ἄνδρες ἰουδαῖοι, καὶ οἱ κατοικοῦν-
τες ἱερουσαλὴμ ἅπαντες, τοῦτο ὑμῖν γνωστὸν ἔ-
στω, καὶ ἐνωτίσασθε τὰ ῥήματά μου. οὐ γὰρ ὡς
ὑμεῖς ὑπολαμβάνετε, οὗτοι μεθύουσιν. ἔστι γὰρ
ὥρα τρίτη τῆς ἡμέρας. ἀλλὰ τοῦτό ἐστι, τὸ εἰ-
ρημένον διὰ τοῦ προφήτου ἰωήλ. καὶ ἔσται ἐν
» ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις, λέγει ὁ θεός, ἐκχεῶ
» ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ
» προφητεύσουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγα-
» τέρες ὑμῶν, καὶ οἱ νεανίσκοι ὑμῶν ὁράσεις ὄ-
» ψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυ-
» πνιασθήσονται. καί γε ἐπὶ τοὺς δούλους μου, καὶ
» ἐπὶ τὰς δούλας μου ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκεί-
» ναις ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου, καὶ προ-
» φητεύσουσι, καὶ δώσω τέρατα ἐν τῷ οὐρανῷ
» ἄνω, καὶ σημεῖα ἐπὶ τῆς γῆς κάτω, αἷμα καὶ
» πῦρ, καὶ ἀτμίδα καπνοῦ. ὁ ἥλιος μεταστρα-

» φήσεται εἰς σκότος, καὶ ἡ σελήνη εἰς αἷμα,
» πρὶν ἢ ἐλθεῖν τὴν ἡμέραν κυρίου τὴν μεγάλην
» καὶ ἐπιφανῆ. καὶ ἔσται, πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέ-
» σηται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται. ἄνδρες ἰσ-
ραηλῖται, ἀκούσατε τοὺς λόγους τούτους. Ἰησοῦν
τὸν ναζωραῖον, ἄνδρα ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἀποδεδειγ-
μένον εἰς ὑμᾶς δυνάμεσι καὶ τέρασι καὶ σημεί-
οις, οἷς ἐποίησε δι' αὐτοῦ ὁ θεὸς ἐν μέσῳ ὑμῶν,
καθὼς καὶ αὐτοὶ οἴδατε, τοῦτον τῇ ὡρισμένῃ βου-
λῇ καὶ προγνώσει τοῦ θεοῦ ἔκδοτον, λαβόντες
διὰ χειρῶν ἀνόμων, προσπήξαντες ἀνείλετε·
ὃν ὁ θεὸς ἀνέστησε, λύσας τὰς ὠδῖνας τοῦ θανά-
του, καθότι οὐκ ἦν δυνατὸν κρατεῖσθαι αὐτὸν
» ὑπ' αὐτοῦ. δαβὶδ γὰρ λέγει εἰς αὐτόν. προωρώ-
» μην τὸν κύριον ἐνώπιόν μου διὰ παντὸς, ὅτι ἐκ
» δεξιῶν μού ἐστιν, ἵνα μὴ σαλευθῶ. διὰ τοῦτο εὐφράν-
» θη ἡ καρδία μου, καὶ ἠγαλλιάσατο ἡ γλῶσσά
» μου. ἔτι δὲ καὶ ἡ σάρξ μου κατασκηνώσει ἐπ'
» ἐλπίδι, ὅτι οὐκ ἐγκαταλείψεις τὴν ψυχήν μου
» εἰς ᾅδου, οὐδὲ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν διαφθο-
» ράν. ἐγνώρισάς μοι ὁδοὺς ζωῆς, πληρώσεις με
» εὐφροσύνης μετὰ τοῦ προσώπου σου. ἄνδρες ἀ-
δελφοί, ἐξὸν εἰπεῖν μετὰ παρρησίας πρὸς ὑμᾶς
περὶ τοῦ πατριάρχου δαβίδ, ὅτι καὶ ἐτελεύτη-
σε, καὶ ἐτάφη, καὶ τὸ μνῆμα αὐτοῦ ἐστιν ἐν ἡμῖν
ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης. προφήτης οὖν ὑπάρ-
χων, καὶ εἰ-

Digitized by Google

χων, καὶ εἰδὼς, ὅτι ὅρκῳ ὤμοσεν αὐτῷ ὁ θεὸς
ἐκ καρποῦ τῆς ὀσφύος αὐτοῦ, τὸ κατὰ σάρκα,
ἀναστήσειν τὸν χριστὸν, καὶ καθίσαι ἐπὶ τοῦ θρόνου
αὐτοῦ, προϊδὼν ἐλάλησε περὶ τῆς ἀναστάσεως
τοῦ χριστοῦ, ὅτι οὐκ ἐγκατελήφθη ἡ ψυχὴ αὐτοῦ
εἰς ᾅδου, οὐδὲ ἡ σὰρξ αὐτοῦ εἶδε διαφθοράν. τοῦ-
τον τὸν ἰησοῦν ἀνέστησεν ὁ θεὸς, οὗ πάντες ἡμεῖς
ἐσμὲν μάρτυρες. τῇ δεξιᾷ οὖν τοῦ θεοῦ ὑψω-
θεὶς, τήν τε ἐπαγγελίαν τοῦ ἁγίου πνεύμα-
τος λαβὼν παρὰ τοῦ πατρὸς, ἐξέχεε τοῦτο ὃ νῦν
ὑμεῖς βλέπετε καὶ ἀκούετε. οὐ γὰρ δαβὶδ ἀνέβη
» εἰς τοὺς οὐρανούς. λέγει δὲ αὐτός. εἶπεν ὁ κύρι-
» ος τῷ κυρίῳ μου, κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν
» θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν
σου. ἀσφαλῶς οὖν γινωσκέτω πᾶς οἶκος ἰσρα-
ὴλ, ὅτι κύριον καὶ χριστὸν αὐτὸν ὁ θεὸς ἐποίησε τοῦ-
τον τὸν ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσατε. ἀκούσαν-
τες δὲ κατενύγησαν τῇ καρδίᾳ, εἶπόν τε πρὸς
τὸν πέτρον καὶ τοὺς λοιποὺς ἀποστόλους· τί ποιή-
σομεν ἄνδρες ἀδελφοί; πέτρος ἔφη πρὸς αὐ-
τούς. μετανοήσατε, καὶ βαπτισθήτω ἕκαστος ὑ-
μῶν ἐπὶ τῷ ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ εἰς ἄφεσιν
ἁμαρτιῶν, καὶ λήψεσθε τὴν δωρεὰν τοῦ ἁγίου
πνεύματος. ὑμῖν γάρ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία καὶ τοῖς
τέκνοις ὑμῶν, καὶ πᾶσι τοῖς εἰς μακρὰν, ὅ-
σους ἂν προσκαλέσηται κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

Digitized by Google

ἑτέροις τε λόγοις πλείοσι διεμαρτύρετο καὶ
παρεκάλει λέγων. σώθητε ἀπὸ τῆς γενεᾶς τῆς
σκολιᾶς ταύτης. οἱ μὲν οὖν ἀσμένως ἀποδεξά-
μενοι τὸν λόγον αὐτῶν, ἐβαπτίσθησαν, καὶ
προσετέθησαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ψυχαὶ ὡ-
σεὶ τρισχίλιαι. ἦσαν δὲ προσκαρτεροῦντες
τῇ διδαχῇ τῶν ἀποστόλων καὶ τῇ κοινωνίᾳ, καὶ
τῇ κλάσει τοῦ ἄρτου, καὶ ταῖς προσευχαῖς.
ἐγένετο δὲ πάσῃ ψυχῇ φόβος, πολλά τε τέρα-
τα καὶ σημεῖα διὰ τῶν ἀποστόλων ἐγένετο.
πάντες δὲ οἱ πιστεύοντες ἦσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ
εἶχον ἅπαντα κοινὰ, καὶ τὰ κτήματα καὶ τὰς
ὑπάρξεις ἐπίπρασκον, καὶ διεμέριζον αὐτὰ
πᾶσι, καθότι ἄν τις χρείαν εἶχε. καθ' ἡμέραν
τε προσκαρτεροῦντες ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἱε-
ρῷ, κλῶντές τε κατ' οἶκον ἄρτον, μετελάμβα-
νον τροφῆς, ἐν ἀγαλλιάσει καὶ ἀφελότητι καρδί-
ας αἰνοῦντες τὸν θεὸν, καὶ ἔχοντες χάριν πρὸς
ὅλον τὸν λαόν. ὁ δὲ κύριος προσετίθει τοὺς σω-
3 ζομένους καθ' ἡμέραν τῇ ἐκκλησίᾳ. ἐπὶ τὸ
αὐτὸ δὲ πέτρος καὶ ἰωάννης ἀνέβαινον εἰς τὸ ἱε-
ρὸν, ἐπὶ τὴν ὥραν τῆς προσευχῆς τὴν ἐννάτην.
καί τις ἀνὴρ χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ
ὑπάρχων, ἐβαστάζετο, ὃν ἐτίθουν καθ' ἡμέ-
ραν πρὸς τὴν θύραν τοῦ ἱεροῦ τὴν λεγομένην
ὡραίαν, τοῦ αἰτεῖν ἐλεημοσύνην παρὰ τῶν
εἰσπο-

Digitized by Google

εἰσπορευομένων εἰς τὸ ἱερόν. ὃς ἰδὼν πέτρον καὶ
ἰωάννην μέλλοντας εἰσιέναι εἰς τὸ ἱερὸν, ἠρώτα
ἐλεημοσύνην λαβεῖν. ἀτενίσας δὲ πέτρος εἰς
αὐτὸν σὺν τῷ ἰωάννῃ, εἶπε. βλέψον εἰς ἡμᾶς. ὁ
δὲ ἐπεῖχεν αὐτοῖς, προσδοκῶν τι παρ᾽ αὐτῶν
λαβεῖν. εἶπε δὲ πέτρος. ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐχ
ὑπάρχει μοι, ὃ δὲ ἔχω, τοῦτό σοι δίδωμι. ἐν τῷ
ὀνόματι ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου, ἔγειραι καὶ
περιπάτει. καὶ κρατήσας αὐτὸν τῆς δεξιᾶς χει-
ρὸς, ἤγειρε. παραχρῆμα δὲ ἐστερεώθησαν αὐτοῦ
αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυρά. καὶ ἐξαλλόμενος
ἔστη καὶ περιεπάτει, καὶ εἰσῆλθε σὺν αὐτοῖς εἰς τὸ
ἱερὸν περιπατῶν καὶ ἁλλόμενος καὶ αἰνῶν τὸν
θεόν. καὶ εἶδεν αὐτὸν πᾶς ὁ λαὸς περιπατοῦν-
τα καὶ αἰνοῦντα τὸν θεὸν, ἐπεγίνωσκόν τε
αὐτὸν, ὅτι οὗτος ἦν ὁ πρὸς τὴν ἐλεημοσύνην κα-
θήμενος ἐπὶ τῇ ὡραίᾳ πύλῃ τοῦ ἱεροῦ. καὶ
ἐπλήσθησαν θάμβους καὶ ἐκστάσεως ἐπὶ τῷ συμ-
βεβηκότι αὐτῷ. κρατοῦντος δὲ τοῦ ἰαθέντος χω-
λοῦ τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην, συνέδραμε πρὸς αὐ-
τοὺς πᾶς ὁ λαὸς ἐπὶ τῇ στοᾷ τῇ καλουμένῃ σο-
λομῶντος, ἔκθαμβοι. ἰδὼν δὲ ὁ πέτρος, ἀπεκρί-
νατο πρὸς τὸν λαόν. ἄνδρες ἰσραηλῖται, τί θαυ-
μάζετε ἐπὶ τούτῳ, ἢ ἡμῖν τί ἀτενίζετε, ὡς
ἰδίᾳ δυνάμει ἢ εὐσεβείᾳ πεποιηκόσι τοῦ περιπα-
τεῖν αὐτόν; ὁ θεὸς ἀβραὰμ καὶ ἰσαὰκ καὶ
ἰακὼβ,

ἰακώβ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ἐδόξασε τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς παρεδώκατε καὶ ἠρνήσασθε αὐτὸν κατὰ πρόσωπον πιλάτου, κρίναντος ἐκείνου ἀπολύειν. ὑμεῖς δὲ τὸν ἅγιον καὶ δίκαιον ἠρνήσασθε, καὶ ᾐτήσασθε ἄνδρα φονέα χαρισθῆναι ὑμῖν, τὸν δὲ ἀρχηγὸν τῆς ζωῆς ἀπεκτείνατε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, οὗ ἡμεῖς μάρτυρές ἐσμεν, καὶ ἐπὶ τῇ πίστει τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ τοῦτον ὃν θεωρεῖτε καὶ οἴδατε, ἐστερέωσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ἡ πίστις ἡ δι' αὐτοῦ, ἔδωκεν αὐτῷ τὴν ὁλοκληρίαν ταύτην ἀπέναντι πάντων ὑμῶν. καὶ νῦν ἀδελφοὶ οἶδα, ὅτι κατὰ ἄγνοιαν ἐπράξατε, ὥσπερ καὶ οἱ ἄρχοντες ὑμῶν. ὁ δὲ θεὸς ἃ προκατήγγειλε διὰ στόματος πάντων τῶν προφητῶν αὐτοῦ, παθεῖν τὸν χριστόν, ἐπλήρωσεν οὕτως. μετανοήσατε οὖν καὶ ἐπιστρέψατε εἰς τὸ ἐξαλειφθῆναι ὑμῶν τὰς ἁμαρτίας, ὅπως ἂν ἔλθωσι καιροὶ ἀναψύξεως ἀπὸ προσώπου τοῦ κυρίου, καὶ ἀποστείλῃ τὸν προκεκηρυγμένον ὑμῖν ἰησοῦν χριστόν, ὃν δεῖ οὐρανὸν μὲν δέξασθαι ἄχρι χρόνων ἀποκαταστάσεως πάντων, ὧν ἐλάλησεν ὁ θεὸς διὰ στόματος πάντων ἁγίων αὐτοῦ προφητῶν, ἀπ' αἰῶνος. μωϋσῆς μὲν γὰρ πρὸς τοὺς πατέρας εἶπεν, ὅτι προ-
» φήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἐκ
» τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσεσθε

κατὰ πάν-

» κατὰ πάντα ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς ὑμᾶς. ἔ-
» σται δὲ, πᾶσα ψυχὴ ἥτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προ-
» φήτου ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ.
καὶ πάντες δὲ οἱ προφῆται ἀπὸ σαμουὴλ,
καὶ τῶν καθεξῆς ὅσοι ἐλάλησαν καὶ κατήγ-
γειλαν τὰς ἡμέρας ταύτας. ὑμεῖς ἐστὲ υἱοὶ τῶν
προφητῶν, καὶ τῆς διαθήκης ἧς διέθετο ὁ θεὸς
πρὸς τοὺς πατέρας ὑμῶν, λέγων πρὸς ἀβραάμ.
» καὶ ἐν τῷ σπέρματί σου εὐλογηθήσονται πᾶσαι
» αἱ πατριαὶ τῆς γῆς. ὑμῖν πρῶτον ὁ θεὸς ἀναστή-
σας τὸν παῖδα αὐτοῦ ἰησοῦν, ἀπέστειλεν αὐτὸν
εὐλογοῦντα ὑμᾶς ἐν τῷ ἀποστρέφειν ἕκαστον
ἀπὸ τῶν πονηριῶν ὑμῶν. Λαλούντων δὲ αὐ- 4
τῶν πρὸς τὸν λαὸν, ἐπέστησαν αὐτοῖς οἱ ἱερεῖς, καὶ
ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ, καὶ οἱ σαδδουκαῖοι δια-
πονούμενοι διὰ τὸ διδάσκειν αὐτοὺς τὸν λαὸν, καὶ
καταγγέλλειν ἐν τῷ ἰησοῦ τὴν ἀνάστασιν τὴν ἐκ
νεκρῶν, καὶ ἐπέβαλον αὐτοῖς τὰς χεῖρας, καὶ
ἔθεντο εἰς τήρησιν εἰς τὴν αὔριον. ἦν γὰρ ἑσπέρα
ἤδη. πολλοὶ δὲ τῶν ἀκουσάντων τὸν λόγον ἐπίστευ-
σαν, καὶ ἐγενήθη ὁ ἀριθμὸς τῶν ἀνδρῶν ὡσεὶ χι-
λιάδες πέντε. ἐγένετο δὲ ἐπὶ τὴν αὔριον συναχ-
θῆναι αὐτῶν τοὺς ἄρχοντας καὶ πρεσβυτέρους
καὶ γραμματεῖς εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ ἄνναν τὸν ἀρ-
χιερέα, καὶ καϊάφαν, καὶ ἰωάννην, καὶ ἀλέξαν-
δρον, καὶ ὅσοι ἦσαν ἐκ γένους ἀρχιερατικοῦ. καὶ

στήσαν-

στήσαντες αὐτοὺς ἐν τῷ μέσῳ ἐπυνθάνοντο. ἐν
ποίᾳ δυνάμει, ἢ ἐν ποίῳ ὀνόματι ἐποιήσατε
τοῦτο ὑμεῖς; τότε πέτρος πλησθεὶς πνεύματος
ἁγίου, εἶπε πρὸς αὐτούς. ἄρχοντες τοῦ λαοῦ καὶ
πρεσβύτεροι τοῦ ἰσραήλ, εἰ ἡμεῖς σήμερον ἀνα-
κρινόμεθα ἐπὶ εὐεργεσίᾳ ἀνθρώπου ἀσθενοῦς,
ἐν τίνι οὗτος σέσωσται, γνωστὸν ἔστω πᾶσιν ὑμῖν,
καὶ παντὶ τῷ λαῷ ἰσραήλ, ὅτι ἐν τῷ ὀνόματι
ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ναζωραίου, ὃν ὑμεῖς ἐσταυρώσα-
τε, ὃν ὁ θεὸς ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, ἐν τούτῳ οὗτος
παρέστηκεν ἐνώπιον ὑμῶν ὑγιής. οὗτός ἐστιν ὁ λί-
θος ὁ ἐξουθενηθεὶς ὑφ' ὑμῶν τῶν οἰκοδομούν-
των, ὁ γενόμενος εἰς κεφαλὴν γωνίας, καὶ οὐκ ἔστιν
ἐν ἄλλῳ οὐδενὶ ἡ σωτηρία. οὔτε γὰρ ὄνομά ἐστιν
ἕτερον ὑπὸ τὸν οὐρανὸν τὸ δεδομένον ἐν ἀνθρώ-
ποις ἐν ᾧ δεῖ σωθῆναι ἡμᾶς. θεωροῦντες δὲ τὴν
τοῦ πέτρου παῤῥησίαν καὶ ἰωάννου, καὶ καταλα-
βόμενοι, ὅτι ἄνθρωποι ἀγράμματοί εἰσι καὶ ἰδιῶ-
ται, ἐθαύμαζον, ἐπεγίνωσκόν τε αὐτοὺς, ὅτι
σὺν τῷ ἰησοῦ ἦσαν, τὸν δὲ ἄνθρωπον βλέποντες
σὺν αὐτοῖς ἑστῶτα τὸν τεθεραπευμένον, οὐ-
δὲν εἶχον ἀντειπεῖν. κελεύσαντες δὲ αὐτοὺς
ἔξω τοῦ συνεδρίου ἀπελθεῖν, συνέβαλον πρὸς
ἀλλήλους, λέγοντες. τί ποιήσομεν τοῖς ἀνθρώ-
ποις τούτοις; ὅτι μὲν γὰρ γνωστὸν σημεῖον γέγο-
νε δι' αὐτῶν, πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν ἱερουσα-

λὴμ

Digitized by Google

λῆμ φανερόν, καὶ οὐ δυνάμεθα ἀρνήσασθαι.
ἀλλ' ἵνα μὴ ἐπὶ πλεῖον διανεμηθῇ εἰς τὸν λαόν,
ἀπειλῇ ἀπειλησώμεθα αὐτοῖς, μηκέτι λα-
λεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ μηδενὶ ἀνθρώπων.
καὶ καλέσαντες αὐτούς, παρήγγειλαν αὐτοῖς,
τὸ, καθόλου μὴ φθέγγεσθαι, μηδὲ διδάσκειν ἐπὶ
τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ. ὁ δὲ Πέτρος καὶ Ἰωάννης ἀ-
ποκριθέντες, πρὸς αὐτοὺς εἶπον. εἰ δίκαιόν
ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ὑμῶν ἀκούειν μᾶλλον
ἢ τοῦ θεοῦ, κρίνατε. οὐ δυνάμεθα γὰρ ἡμεῖς ἃ εἴ-
δομεν καὶ ἠκούσαμεν, μὴ λαλεῖν. οἱ δὲ προ-
σαπειλησάμενοι ἀπέλυσαν αὐτούς, μηδὲν εὑ-
ρίσκοντες, τό, πῶς κολάσωνται αὐτοὺς διὰ τὸν
λαόν· ὅτι πάντες ἐδόξαζον τὸν θεὸν ἐπὶ τῷ γεγο-
νότι. ἐτῶν γὰρ ἦν πλειόνων τεσσαράκοντα ὁ
ἄνθρωπος, ἐφ' ὃν ἐγεγόνει τὸ σημεῖον τοῦτο τῆς ἰά-
σεως. ἀπολυθέντες δὲ ἦλθον πρὸς τοὺς ἰδίους,
καὶ ἀπήγγειλαν ὅσα πρὸς αὐτοὺς οἱ ἀρχιερεῖς
καὶ οἱ πρεσβύτεροι εἶπον. οἱ δὲ ἀκούσαντες ὁ-
μοθυμαδὸν ἦραν φωνὴν πρὸς τὸν θεόν, καὶ εἶ-
πον. δέσποτα, σὺ ὁ θεός, ὁ ποιήσας τὸν οὐρα-
νὸν καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάν-
τα τὰ ἐν αὐτοῖς, ὁ διὰ στόματος Δαβὶδ παι-
„ δός σου εἰπών· ἵνα τί ἐφρύαξαν ἔθνη, καὶ λαοὶ
„ ἐμελέτησαν κενά; παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς
„ γῆς, καὶ οἱ ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κα-

τὰ τοῦ

Digitized by Google

τὰ τοῦ κυρίου, καὶ κατὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ. συνή-
χθησαν γὰρ ἐπ' ἀληθείας ἐπὶ τὸν ἅγιον παῖδά
σου ἰησοῦν, ὃν ἔχρισας, ἡρώδης τε καὶ πόντιος
πιλᾶτος σὺν ἔθνεσι καὶ λαοῖς ἰσραήλ, ποιῆσαι
ὅσα ἡ χείρ σου, καὶ ἡ βουλή σου προώρισε γενέσθαι.
καὶ τὰ νῦν κύριε ἔπιδε ἐπὶ τὰς ἀπειλὰς αὐ-
τῶν, καὶ δὸς τοῖς δούλοις σου μετὰ παῤῥησίας
πάσης λαλεῖν τὸν λόγον σου, ἐν τῷ τὴν χεῖρά
σου ἐκτείνειν σε εἰς ἴασιν καὶ σημεῖα καὶ τέρα-
τα γίνεσθαι διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ ἁγίου παιδός
σου ἰησοῦ. καὶ δεηθέντων αὐτῶν ἐσαλεύθη ὁ
τόπος ἐν ᾧ ἦσαν συνηγμένοι, καὶ ἐπλήσθησαν ἅ-
παντες πνεύματος ἁγίου, καὶ ἐλάλουν τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ μετὰ παῤῥησίας. τοῦ δὲ πλήθους τῶν
πιστευσάντων ἦν ἡ καρδία καὶ ἡ ψυχὴ μία.
καὶ οὐδὲ εἷς τι τῶν ὑπαρχόντων αὐτῷ, ἔλε-
γεν ἴδιον εἶναι, ἀλλ' ἦν αὐτοῖς ἅπαντα κοινά.
καὶ μεγάλῃ δυνάμει ἀπεδίδουν τὸ μαρτύρι-
ον οἱ ἀπόστολοι τῆς ἀναστάσεως τοῦ κυρίου ἰησοῦ,
χάρις τε μεγάλη ἦν ἐπὶ πάντας αὐτούς. οὐδὲ
γὰρ ἐνδεής τις ὑπῆρχεν ἐν αὐτοῖς. ὅσοι γὰρ
κτήτορες χωρίων ἢ οἰκιῶν ὑπῆρχον, πωλοῦν-
τες ἔφερον τὰς τιμὰς τῶν πιπρασκομένων,
καὶ ἐτίθουν παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.
διεδίδοτο δὲ ἑκάστῳ καθ' ὅτι ἄν τις χρείαν εἶ-
χεν. ἰωσῆς δὲ ὁ ἐπικληθεὶς βαρνάβας ὑπὸ

τῶν ἀπ-

τῶν ἀποστόλων, ὅ ἐστιν υἱὸς παρακλήσεως,
λευΐτης, κύπριος τῷ γένει, ὑπάρχοντος αὐ-
τῷ ἀγροῦ, πωλήσας ἤνεγκε τὸ χρῆμα, καὶ
ἔθηκε παρὰ τοὺς πόδας τῶν ἀποστόλων.
Ἀνὴρ δέ τις ἀνανίας ὀνόματι σὺν σαπφείρῃ τῇ 5
γυναικὶ αὐτοῦ ἐπώλησε κτῆμα, καὶ ἐνοσφίσα-
το ἀπὸ τῆς τιμῆς, συνειδυίας καὶ τῆς γυναι-
κὸς αὐτοῦ, καὶ ἐνέγκας μέρος τι παρὰ τοὺς
πόδας τῶν ἀποστόλων ἔθηκεν. εἶπε δὲ πέτρος.
ἀνανία, διὰ τί ἐπλήρωσεν ὁ σατανᾶς τὴν
καρδίαν σου, ψεύσασθαί σε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
καὶ νοσφίσασθαί σε ἀπὸ τῆς τιμῆς τοῦ χωρίου; οὐ-
χὶ μένον σοὶ ἔμενε, καὶ πραθὲν ἐν τῇ σῇ ἐξου-
σίᾳ ὑπῆρχε; τί ὅτι ἔθου ἐν τῇ καρδίᾳ σου τὸ
πρᾶγμα τοῦτο; οὐκ ἐψεύσω ἀνθρώποις, ἀλλὰ τῷ
θεῷ. ἀκούων δὲ ἀνανίας τοὺς λόγους τούτους,
πεσὼν ἐξέψυξε. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας
ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. ἀνα-
στάντες δὲ οἱ νεώτεροι συνέστειλαν αὐτὸν, καὶ
ἐξενέγκαντες ἔθαψαν. ἐγένετο δὲ ὡς ὡρῶν
τριῶν διάστημα, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ μὴ εἰ-
δυῖα τὸ γεγονὸς, εἰσῆλθεν. ἀπεκρίθη δὲ αὐτῇ
ὁ πέτρος. εἰπέ μοι, εἰ τοσούτου τὸ χωρίον ἀπέδο-
σθε; ἡ δὲ εἶπε, ναὶ, τοσούτου. ὁ δὲ πέτρος εἶπε
πρὸς αὐτήν. τί ὅτι συνεφωνήθη ὑμῖν πει-
ράσαι τὸ πνεῦμα κυρίου; ἰδοὺ οἱ πόδες τῶν

θαψάντων

θαψάντων τὸν ἄνδρα σου, ἐπὶ τῇ θύρᾳ, καὶ ἐξοίσουσί σε. ἔπεσε δὲ παραχρῆμα παρὰ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ ἐξέψυξεν. εἰσελθόντες δὲ οἱ νεανίσκοι, εὗρον αὐτὴν νεκρὰν, καὶ ἐξενέγκαντες ἔθαψαν πρὸς τὸν ἄνδρα αὐτῆς. καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐφ' ὅλην τὴν ἐκκλησίαν καὶ ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας ταῦτα. διὰ δὲ τῶν χειρῶν τῶν ἀποστόλων ἐγένετο σημεῖα καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ πολλὰ, καὶ ἦσαν ὁμοθυμαδὸν ἅπαντες ἐν τῇ στοᾷ σολομῶνος. τῶν δὲ λοιπῶν οὐδεὶς ἐτόλμα κολλᾶσθαι αὐτοῖς, ἀλλ' ἐμεγάλυνεν αὐτοὺς ὁ λαός. μᾶλλον δὲ προσετίθεντο πιστεύοντες τῷ κυρίῳ πλήθη ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ὥστε κατὰ τὰς πλατείας ἐκφέρειν τοὺς ἀσθενεῖς, καὶ τιθέναι ἐπὶ κλινῶν καὶ κραββάτων, ἵνα ἐρχομένου πέτρου κἂν ἡ σκιὰ ἐπισκιάσῃ τινὶ αὐτῶν. συνήρχετο δὲ καὶ τὸ πλῆθος τῶν πέριξ πόλεων εἰς ἱερουσαλὴμ, φέροντες ἀσθενεῖς καὶ ὀχλουμένους ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων, οἵτινες ἐθεραπεύοντο ἅπαντες. ἀναστὰς δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ πάντες οἱ σὺν αὐτῷ, ἡ οὖσα αἵρεσις τῶν σαδδουκαίων, ἐπλήσθησαν ζήλου, καὶ ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους, καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ. ἄγγελος δὲ κυρίου διὰ τῆς νυκτὸς ἤνοιξε τὰς θύρας τῆς φυλακῆς, ἐξαγαγών τε αὐτούς, εἶπε.

Digitized by Google

τοῦ, εἶπε. πορεύεσθε, καὶ σταθέντες λαλεῖτε ἐν
τῷ ἱερῷ τῷ λαῷ πάντα τὰ ῥήματα τῆς ζωῆς
ταύτης. ἀκούσαντες δὲ εἰσῆλθον ὑπὸ τὸν ὄρ-
θρον εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἐδίδασκον. παραγενό-
μενος δὲ ὁ ἀρχιερεὺς καὶ οἱ σὺν αὐτῷ, συνε-
κάλεσαν τὸ συνέδριον καὶ πᾶσαν τὴν γερου-
σίαν τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, καὶ ἀπέστειλαν εἰς τὸ
δεσμωτήριον ἀχθῆναι αὐτούς. οἱ δὲ ὑπηρέ-
ται παραγενόμενοι, οὐχ εὗρον αὐτοὺς ἐν τῇ
φυλακῇ, ἀναστρέψαντες δὲ ἀπήγγειλαν, λέγον-
τες, ὅτι τὸ μὲν δεσμωτήριον εὕρομεν κεκλεισ-
μένον ἐν πάσῃ ἀσφαλείᾳ, καὶ τοὺς φύλακας
ἔξω ἑστῶτας πρὸ τῶν θυρῶν. ἀνοίξαντες δὲ, ἔ-
σω οὐδένα εὕρομεν. ὡς δὲ ἤκουσαν τοὺς λόγους
τούτους ὅ, τε ἱερεὺς καὶ ὁ στρατηγὸς τοῦ ἱεροῦ καὶ
οἱ ἀρχιερεῖς, διηπόρουν περὶ αὐτῶν, τί ἂν
γένοιτο τοῦτο. παραγενόμενος δέ τις ἀπήγγει-
λεν αὐτοῖς, ὅτι ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οὓς ἔθεσθε ἐν τῇ
φυλακῇ, εἰσὶν ἐν τῷ ἱερῷ ἑστῶτες καὶ διδάσκον-
τες τὸν λαόν. τότε ἀπελθὼν ὁ στρατηγὸς σὺν
τοῖς ὑπηρέταις, ἤγαγεν αὐτοὺς οὐ μετὰ βίας.
ἐφοβοῦντο γὰρ τὸν λαὸν, ἵνα μὴ λιθασθῶσιν.
ἀγαγόντες δὲ αὐτοὺς ἔστησαν ἐν τῷ συνεδρίῳ.
καὶ ἐπηρώτησεν αὐτοὺς ὁ ἀρχιερεὺς λέγων. οὐ
παραγγελίᾳ παρηγγείλαμεν ὑμῖν, μὴ δι-
δάσκειν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τούτῳ; καὶ ἰδοὺ πε-

πεπληρώκατε τὴν ἱερουσαλὴμ τῆς διδαχῆς ὑ-
μῶν, καὶ βούλεσθε ἐπαγαγεῖν ἐφ' ἡμᾶς τὸ αἷ-
μα τοῦ ἀνθρώπου τούτου. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ πέ-
τρος καὶ οἱ ἀπόστολοι, εἶπον. πειθαρχεῖν δεῖ θε-
ῷ μᾶλλον, ἢ ἀνθρώποις. ὁ θεὸς τῶν πατέρων
ἡμῶν ἤγειρεν ἰησοῦν, ὃν ὑμεῖς διεχειρίσασθε
κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχη-
γὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ, δοῦ-
ναι μετάνοιαν τῷ ἰσραὴλ, καὶ ἄφεσιν ἁμαρτι-
ῶν. καὶ ἡμεῖς ἐσμὲν αὐτοῦ μάρτυρες τῶν ῥη-
μάτων τούτων, καὶ τὸ πνεῦμα δὲ τὸ ἅγιον, ὃ
ἔδωκεν ὁ θεὸς τοῖς πειθαρχοῦσιν αὐτῷ. οἱ δὲ
ἀκούσαντες διεπρίοντο, καὶ ἐβουλεύοντο ἀνελεῖν
αὐτούς. ἀναστὰς δέ τις ἐν τῷ συνεδρίῳ φαρι-
σαῖος ὀνόματι γαμαλιὴλ, νομοδιδάσκαλος
τίμιος παντὶ τῷ λαῷ, ἐκέλευσεν ἔξω βραχύ
τι τοὺς ἀποστόλους ποιῆσαι, εἶπέ τε πρὸς αὐ-
τούς. ἄνδρες ἰσραηλῖται, προσέχετε ἑαυ-
τοῖς ἐπὶ τοῖς ἀνθρώποις τούτοις, τί μέλλετε
πράσσειν. πρὸ γὰρ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀνέστη
θευδᾶς, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν, ᾧ προσε-
κολλήθη ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων,
ὃς ἀνῃρέθη, καὶ πάντες ὅσοι ἐπείθοντο αὐτῷ,
διελύθησαν καὶ ἐγένοντο εἰς οὐδέν. μετὰ τοῦτον
ἀνέστη ἰούδας ὁ γαλιλαῖος ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς
ἀπογραφῆς, καὶ ἀπέστησε λαὸν ἱκανὸν ὀπίσω
αὐτοῦ, κἀ-

αὐτοῦ, κἀκεῖνος ἀπώλετο, καὶ πάντες ὅσοι ἐπεί-
θοντο αὐτῷ, διεσκορπίσθησαν. καὶ τὰ νῦν
λέγω ὑμῖν, ἀπόστητε ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων τούτων,
καὶ ἐάσατε αὐτούς, ὅτι ἐὰν ᾖ ἐξ ἀνθρώπων
ἡ βουλὴ ἢ τὸ ἔργον τοῦτο, καταλυθήσεται,
εἰ δὲ ἐκ θεοῦ ἐστιν, οὐ δύνασθε καταλῦσαι αὐ-
τό, μήποτε καὶ θεομάχοι εὑρεθῆτε. ἐπεί-
σθησαν δὲ αὐτῷ, καὶ προσκαλεσάμενοι τοὺς
ἀποστόλους, δείραντες παρήγγειλαν μὴ λα-
λεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι τοῦ Ἰησοῦ, καὶ ἀπέλυ-
σαν αὐτούς. οἱ μὲν οὖν ἐπορεύοντο χαίροντες
ἀπὸ προσώπου τοῦ συνεδρίου, ὅτι ὑπὲρ τοῦ ὀνό-
ματος αὐτοῦ κατηξιώθησαν ἀτιμασθῆναι,
πᾶσάν τε ἡμέραν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ κατ' οἶκον οὐκ
ἐπαύοντο διδάσκοντες, καὶ εὐαγγελιζόμενοι Ἰη-
σοῦν τὸν χριστόν. Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταύ- 6
ταις πληθυνόντων τῶν μαθητῶν ἐγένετο
γογγυσμὸς τῶν ἑλληνιστῶν πρὸς τοὺς ἑβραίους,
ὅτι παρεθεωροῦντο ἐν τῇ διακονίᾳ τῇ καθη-
μερινῇ αἱ χῆραι αὐτῶν. προσκαλεσάμενοι
δὲ οἱ δώδεκα τὸ πλῆθος τῶν μαθητῶν, εἶπον.
οὐκ ἀρεστόν ἐστιν ἡμᾶς καταλείψαντας τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ, διακονεῖν τραπέζαις. ἐπισκέψασθε οὖν
ἀδελφοὶ ἄνδρας ἐξ ὑμῶν μαρτυρουμένους ἑ-
πτά, πλήρεις πνεύματος ἁγίου καὶ σοφίας, οὓς
καταστήσομεν ἐπὶ τῆς χρείας ταύτης. ἡμεῖς δὲ

τῇ προσευχῇ, καὶ διακονίᾳ τοῦ λόγου προσκαρτερήσομεν. καὶ ἤρεσεν ὁ λόγος ἐνώπιον παντὸς τοῦ πλήθους, καὶ ἐξελέξαντο στέφανον ἄνδρα πλήρη πίστεως καὶ πνεύματος ἁγίου, καὶ φίλιππον, καὶ πρόχορον, καὶ νικάνορα, καὶ τίμωνα, καὶ παρμενᾶν, καὶ νικόλαον προσήλυτον ἀντιοχέα, οὓς ἔστησαν ἐνώπιον τῶν ἀποστόλων, καὶ προσευξάμενοι ἐπέθηκαν αὐτοῖς τὰς χεῖρας. καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανε, καὶ ἐπληθύνετο ὁ ἀριθμὸς τῶν μαθητῶν ἐν ἱερουσαλὴμ σφόδρα, πολύς τε ὄχλος τῶν ἱερέων ὑπήκουον τῇ πίστει. Στέφανος δὲ πλήρης πίστεως καὶ δυνάμεως ἐποίει τέρατα καὶ σημεῖα μεγάλα ἐν τῷ λαῷ. ἀνέστησαν δέ τινες τῶν ἐκ τῆς συναγωγῆς, τῆς λεγομένης λιβερτίνων, καὶ κυρηναίων, καὶ ἀλεξανδρέων, καὶ τῶν ἀπὸ κιλικίας, καὶ ἀσίας, συζητοῦντες τῷ στεφάνῳ, καὶ οὐκ ἴσχυον ἀντιστῆναι τῇ σοφίᾳ, καὶ τῷ πνεύματι ᾧ ἐλάλει. τότε ὑπέβαλον ἄνδρας, λέγοντας, ὅτι ἀκηκόαμεν αὐτοῦ λαλοῦντος ῥήματα βλάσφημα εἰς μωσῆν καὶ τὸν θεόν, συνεκίνησάν τε τὸν λαὸν καὶ τοὺς πρεσβυτέρους καὶ τοὺς γραμματεῖς, καὶ ἐπιστάντες συνήρπασαν αὐτόν, καὶ ἤγαγον εἰς τὸ συνέδριον, ἔστησάν τε μάρτυρας ψευδεῖς, λέγοντας. ὁ ἄνθρωπος οὗτος οὐ παύεται ῥήματα βλάσφημα λαλῶν κατὰ

Digitized by Google

τοῦ τόπου τοῦ ἁγίου τούτου καὶ τοῦ νόμου. ἀκηκόα-
μεν γὰρ αὐτοῦ λέγοντος, ὅτι ὁ Ἰησοῦς ὁ ναζω-
ραῖος οὗτος καταλύσει τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἀλ
λάξει τὰ ἔθη, ἃ παρέδωκεν ἡμῖν μωϋσῆς. καὶ
ἀτενίσαντες εἰς αὐτὸν ἅπαντες οἱ καθεζόμενοι
ἐν τῷ συνεδρίῳ, εἶδον τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ὡσεὶ
πρόσωπον ἀγγέλου. Εἶπε δὲ ὁ ἀρχιερεύς. εἰ 7
ἄρα ταῦτα οὕτως ἔχει; ὁ δὲ ἔφη. ἄνδρες ἀδελ
φοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσατε. ὁ θεὸς τῆς δόξης ὤφ
θη τῷ πατρὶ ἡμῶν ἀβραάμ, ὄντι ἐν τῇ μεσο-
ποταμίᾳ, πρὶν ἢ κατοικῆσαι αὐτὸν ἐν χαῤῥάν,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν. ἔξελθε ἐκ τῆς γῆς σου, καὶ
ἐκ τῆς συγγενείας σου, καὶ δεῦρο εἰς γῆν ἣν ἄν σοι
δείξω. τότε ἐξελθὼν ἐκ γῆς χαλδαίων, κατῴ
κησεν ἐν χαῤῥάν. κἀκεῖθεν μετὰ τὸ ἀποθανεῖν
τὸν πατέρα αὐτοῦ μετῴκησεν αὐτὸν εἰς τὴν γῆν
ταύτην, εἰς ἣν ὑμεῖς νῦν κατοικεῖτε, καὶ οὐκ
ἔδωκεν αὐτῷ κληρονομίαν ἐν αὐτῇ, οὐδὲ βῆ-
μα ποδός, καὶ ἐπηγγείλατο αὐτῷ δοῦναι
εἰς κατάσχεσιν αὐτήν, καὶ τῷ σπέρματι
αὐτοῦ μετ᾽ αὐτόν, οὐκ ὄντος αὐτῷ τέκνου. ἐλά
» λησε δὲ οὕτως ὁ θεός, ὅτι ἔσται τὸ σπέρμα αὐ-
» τοῦ πάροικον ἐν γῇ ἀλλοτρίᾳ, καὶ δουλώ-
» σουσιν αὐτό, καὶ κακώσουσιν ἔτη τετρακόσια,
» καὶ τὸ ἔθνος ᾧ ἐὰν δουλεύσωσι, κρινῶ ἐγώ, εἶπεν
» ὁ θεός. καὶ μετὰ ταῦτα ἐξελεύσονται, καὶ λατρεύ-

σουσί μοι ἐν τῷ τόπῳ τούτῳ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ διαθήκην περιτομῆς, καὶ οὕτως ἐγέννησε τὸν ἰσαάκ, καὶ περιέτεμεν αὐτὸν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ, καὶ ὁ ἰσαὰκ τὸν ἰακώβ, καὶ ὁ ἰακὼβ τοὺς δώδεκα πατριάρχας, καὶ οἱ πατριάρχαι ζηλώσαντες τὸν ἰωσήφ, ἀπέδοντο εἰς αἴγυπτον. καὶ ἦν ὁ θεὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐξείλετο αὐτὸν ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτοῦ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ χάριν καὶ σοφίαν ἐναντίον φαραὼ βασιλέως αἰγύπτου, καὶ κατέστησεν αὐτὸν ἡγούμενον ἐπ' αἴγυπτον, καὶ ὅλον τὸν οἶκον αὐτοῦ. ἦλθε δὲ λιμὸς ἐφ' ὅλην τὴν γῆν αἰγύπτου, καὶ χαναάν, καὶ θλίψις μεγάλη, καὶ οὐχ εὕρισκον χορτάσματα οἱ πατέρες ἡμῶν. ἀκούσας δὲ ἰακὼβ ὄντα σῖτα ἐν αἰγύπτῳ, ἐξαπέστειλε τοὺς πατέρας ἡμῶν πρῶτον, καὶ ἐν τῷ δευτέρῳ ἀνεγνωρίσθη ἰωσὴφ τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ, καὶ φανερὸν ἐγένετο τῷ φαραὼ τὸ γένος τοῦ ἰωσήφ. ἀποστείλας δὲ ἰωσὴφ μετεκαλέσατο τὸν πατέρα αὐτοῦ ἰακώβ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν ἐν ἑβδομήκοντα πέντε ψυχαῖς. κατέβη δὲ ἰακὼβ εἰς αἴγυπτον, καὶ ἐτελεύτησεν αὐτὸς καὶ οἱ πατέρες ἡμῶν, καὶ μετετέθησαν εἰς συχέμ, καὶ ἐτέθησαν ἐν τῷ μνήματι, ὃ ὠνήσατο ἀβραὰμ τιμῆς ἀργυρίου παρὰ τῶν υἱῶν ἐμμὸρ τοῦ συχέμ. καθὼς δὲ ἤγγιζεν ὁ χρόνος τῆς ἐπαγγελίας, ἧς ὤ-

μοσεν ὁ

μοσεν ὁ θεὸς τῷ ἀβραάμ, ηὔξησεν ὁ λαὸς καὶ
ἐπληθύνθη ἐν αἰγύπτῳ, ἄχρις οὗ ἀνέστη βασι
λεὺς ἕτερος, ὃς οὐκ ᾔδει τὸν ἰωσήφ. οὗτος κατα-
σοφισάμενος τὸ γένος ἡμῶν, ἐκάκωσε τοὺς πα-
τέρας ἡμῶν, τοῦ ποιεῖν ἔκθετα τὰ βρέφη αὐ
τῶν, εἰς τὸ μὴ ζωογονεῖσθαι. ἐν ᾧ καιρῷ ἐγεννή-
θη μωϋσῆς, καὶ ἦν ἀστεῖος τῷ θεῷ, ὃς ἀνετράφη
μῆνας τρεῖς ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρός. ἐκτεθέντα
δὲ αὐτὸν ἀνείλετο αὐτὸν ἡ θυγάτηρ φαραώ,
καὶ ἀνεθρέψατο αὐτὸν ἑαυτῇ εἰς υἱόν, καὶ ἐ-
παιδεύθη μωϋσῆς πάσῃ σοφίᾳ αἰγυπτίων, ἦν
δὲ δυνατὸς ἐν λόγοις καὶ ἔργοις αὐτοῦ. ὡς δὲ
ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρόνος,
ἀνέβη ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἐπισκέψα-
σθαι τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ τοὺς υἱοὺς ἰσραήλ. καὶ
ἰδών τινα ἀδικούμενον, ἠμύνατο, καὶ ἐποίη-
σεν ἐκδίκησιν τῷ καταπονουμένῳ, πατάξας
τὸν αἰγύπτιον. ἐνόμιζε δὲ συνιέναι τοὺς ἀδελ-
φοὺς αὐτοῦ, ὅτι ὁ θεὸς διὰ χειρὸς αὐτοῦ δί-
δωσιν αὐτοῖς σωτηρίαν. οἱ δὲ οὐ συνῆκαν. τῇ
τε ἐπιούσῃ ἡμέρᾳ ὤφθη αὐτοῖς μαχομένοις,
καὶ συνήλασεν αὐτοὺς εἰς εἰρήνην, εἰπών.
ἄνδρες, ἀδελφοί ἐστε ὑμᾶς, ἵνα τί ἀδικεῖτε
ἀλλήλους; ὁ δὲ ἀδικῶν τὸν πλησίον, ἀπώσατο
αὐτόν, εἰπών. τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ
δικαστὴν ἐφ᾽ ἡμᾶς; μὴ ἀνελεῖν με σὺ θέλεις,

ὃν τρόπον ἀνεῖλες χθὲς τὸν αἰγύπτιον; ἔφυγε
δὲ μωσῆς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ, καὶ ἐγένετο πά-
ροικος ἐν γῇ μαδιάμ, οὗ ἐγέννησεν υἱοὺς δύο. καὶ
πληρωθέντων ἐτῶν τεσσαράκοντα, ὤφθη
αὐτῷ ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ ὄρους σινᾶ ἄγγελος κυρί-
ου ἐν φλογὶ πυρὸς βάτου. ὁ δὲ μωϋσῆς ἰδὼν ἐ-
θαύμασε τὸ ὅραμα. προσερχομένου δὲ αὐ-
τοῦ κατανοῆσαι, ἐγένετο φωνὴ κυρίου πρὸς αὐ-
» τόν. ἐγὼ ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου, ὁ θεὸς ἀ-
» βραάμ, καὶ ὁ θεὸς ἰσαάκ, καὶ ὁ θεὸς ἰα-
» κώβ. ἔντρομος δὲ γενόμενος μωϋσῆς, οὐκ ἐτόλ
μα κατανοῆσαι. εἶπε δὲ αὐτῷ ὁ κύριος. λῦ-
» σον τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν σου. ὁ γὰρ τόπος
» ἐν ᾧ ἕστηκας, γῆ ἁγία ἐστίν. ἰδὼν εἶδον τὴν κάκω-
» σιν τοῦ λαοῦ μου τοῦ ἐν αἰγύπτῳ, καὶ τοῦ στεναγμοῦ
αὐτῶν ἤκουσα, καὶ κατέβην ἐξελέσθαι αὐτούς.
καὶ νῦν δεῦρο, καὶ ἀποστελῶ σε εἰς αἴγυπτον. τοῦ-
τον τὸν μωϋσῆν, ὃν ἠρνήσαντο εἰπόντες, τίς σε κα-
τέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν; τοῦτον ὁ θεὸς ἄρ-
χοντα καὶ λυτρωτὴν ἀπέστειλεν ἐν χειρὶ ἀγ-
γέλου τοῦ ὀφθέντος αὐτῷ ἐν τῇ βάτῳ. οὗτος
ἐξήγαγεν αὐτούς, ποιήσας τέρατα καὶ ση-
μεῖα ἐν τῇ αἰγύπτῳ, καὶ ἐν ἐρυθρᾷ θαλάσ-
σῃ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἔτη τεσσαράκοντα. οὗ-
» τός ἐστιν ὁ μωϋσῆς, ὁ εἰπὼν τοῖς υἱοῖς ἰσραήλ.
προφήτην ὑμῖν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
ἐκ τῶν ἀδελ-

» ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, ὡς ἐμέ, αὐτοῦ ἀκούσε-
σθε. οὗτός ἐστιν ὁ γενόμενος ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ
ἐρήμῳ, μετὰ τοῦ ἀγγέλου τοῦ λαλοῦντος αὐτῷ
ἐν τῷ ὄρει σινᾶ, καὶ τῶν πατέρων ἡμῶν, ὃς ἐδέξα
το λόγον ζῶντα δοῦναι ἡμῖν, ᾧ οὐκ ἠθέλη-
σαν ὑπήκοοι γενέσθαι οἱ πατέρες ἡμῶν, ἀλλ'
ἀπώσαντο καὶ ἐστράφησαν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν
» εἰς αἴγυπτον, εἰπόντες τῷ ἀαρών. ποίησον ἡμῖν
» θεοὺς, οἳ προπορεύσονται ἡμῶν. ὁ γὰρ μωϋ-
» σῆς οὗτος, ὃς ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ γῆς αἰγύπτου, οὐκ
» οἴδαμεν τί γέγονεν αὐτῷ. καὶ ἐμοσχοποίησαν
ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀνήγαγον θυσίαν
τῷ εἰδώλῳ, καὶ εὐφραίνοντο ἐν τοῖς ἔργοις τῶν
χειρῶν αὐτῶν. ἔστρεψε δὲ ὁ θεὸς, καὶ παρέδω
κεν αὐτοὺς λατρεύειν τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, κα-
» θὼς γέγραπται ἐν βίβλῳ τῶν προφητῶν. μὴ
» σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι ἔτη
» τεσσαράκοντα ἐν τῇ ἐρήμῳ οἶκος ἰσραήλ; καὶ
» ἀνελάβετε τὴν σκηνὴν τοῦ μολόχ, καὶ τὸ ἄστρον
» τοῦ θεοῦ ὑμῶν ῥεμφὰν, τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσα-
» τε προσκυνεῖν αὐτοῖς. καὶ μετοικιῶ ὑμᾶς ἐπέ-
» κεινα βαβυλῶνος. ἡ σκηνὴ τοῦ μαρτυρίου ἦν
τοῖς πατράσιν ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καθὼς διε-
τάξατο ὁ λαλῶν τῷ μωσῇ ποιῆσαι αὐτὴν κα-
τὰ τὸν τύπον, ὃν ἑωράκει. ἣν καὶ εἰσήγαγον δια
δεξάμενοι οἱ πατέρες ἡμῶν μετὰ ἰησοῦ ἐν τῇ

κατασχέσει

κατασχέσει τῶν ἐθνῶν, ὧν ἔξωσεν ὁ θεὸς ἀπὸ
προσώπου τῶν πατέρων ἡμῶν, ἕως τῶν ἡμε-
ρῶν Δαβίδ, ὃς εὗρε χάριν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ
ᾐτήσατο εὑρεῖν σκήνωμα τῷ θεῷ Ἰακώβ. Σο-
λομῶν δὲ ᾠκοδόμησεν αὐτῷ οἶκον, ἀλλ' οὐχ ὁ
ὕψιστος ἐν χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, καθὼς
ὁ προφήτης λέγει. ὁ οὐρανός μοι θρόνος, ἡ δὲ
„ γῆ ὑποπόδιον τῶν ποδῶν μου. ποῖον οἶκον οἰ-
„ κοδομήσετέ μοι, λέγει κύριος, ἢ τίς τόπος τῆς κα-
„ ταπαύσεώς μου; οὐχὶ ἡ χείρ μου ἐποίησε ταῦ-
„ τα πάντα; σκληροτράχηλοι καὶ ἀπερίτμητοι
„ τῇ καρδίᾳ καὶ τοῖς ὠσὶν, ὑμεῖς ἀεὶ τῷ πνεύμα-
τι τῷ ἁγίῳ ἀντιπίπτετε, ὡς οἱ πατέρες ὑμῶν,
καὶ ὑμεῖς. τίνα τῶν προφητῶν οὐκ ἐδίωξαν οἱ
πατέρες ὑμῶν; καὶ ἀπέκτειναν τοὺς προκαταγ-
γείλαντας περὶ τῆς ἐλεύσεως τοῦ δικαίου, οὗ νῦν
ὑμεῖς προδόται καὶ φονεῖς γεγένησθε, οἵτινες ἐλά-
βετε τὸν νόμον εἰς διαταγὰς ἀγγέλων, καὶ οὐκ
ἐφυλάξατε. ἀκούοντες δὲ ταῦτα διεπρίοντο
ταῖς καρδίαις αὐτῶν, καὶ ἔβρυχον τοὺς ὀδόν-
τας αὐτῶν ἐπ' αὐτόν. ὑπάρχων δὲ πλήρης
πνεύματος ἁγίου, ἀτενίσας εἰς τὸν οὐρανὸν, εἶδε
δόξαν θεοῦ, καὶ Ἰησοῦν ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ,
καὶ εἶπεν. ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεῳγμέ-
νους, καὶ τὸν υἱὸν τοῦ ἀνθρώπου ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα
τοῦ θεοῦ. κράξαντες δὲ φωνῇ μεγάλῃ, συνέσχον

τὰ ὦτα

τὰ ὦτα αὐτῶν, καὶ ὥρμησαν ὁμοθυμαδὸν ἐπ᾽
αὐτόν, καὶ ἐκβαλόντες ἔξω τῆς πόλεως ἐλιθο-
βόλουν, καὶ οἱ μάρτυρες ἀπέθεντο τὰ ἱμάτια
παρὰ τοὺς πόδας νεανίου καλουμένου Σαύλου,
καὶ ἐλιθοβόλουν τὸν Στέφανον ἐπικαλούμενον,
καὶ λέγοντα. κύριε ἰησοῦ δέξαι τὸ πνεῦμά
μου. θεὶς δὲ τὰ γόνατα, ἔκραξε φωνῇ μεγά-
λῃ. κύριε, μὴ στήσῃς αὐτοῖς τὴν ἁμαρτίαν ταύ-
την. καὶ τοῦτο εἰπών, ἐκοιμήθη. Σαῦλος δὲ ἦν 8
συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ. ἐγένετο δὲ ἐν
ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ διωγμὸς μέγας ἐπὶ τὴν ἐκ-
κλησίαν τὴν ἐν ἱεροσολύμοις, πάντες τε διεσ-
πάρησαν κατὰ τὰς χώρας τῆς ἰουδαίας καὶ σα-
μαρείας, πλὴν τῶν ἀποστόλων. συνεκόμισαν δὲ
τὸν Στέφανον ἄνδρες εὐλαβεῖς, καὶ ἐποιήσαντο κο-
πετὸν μέγαν ἐπ᾽ αὐτῷ. Σαῦλος δὲ ἐλυμαίνετο
τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ τοὺς οἴκους εἰσπορευόμε-
νος, σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας, παρεδίδου
εἰς φυλακήν. οἱ μὲν οὖν διασπαρέντες διῆλθον
εὐαγγελιζόμενοι τὸν λόγον. Φίλιππος δὲ κατελ-
θὼν εἰς πόλιν τῆς σαμαρείας, ἐκήρυσσεν αὐτοῖς
τὸν χριστόν. προσεῖχον δὲ οἱ ὄχλοι τοῖς λεγομένοις
ὑπὸ τοῦ Φιλίππου ὁμοθυμαδὸν ἐν τῷ ἀ-
κούειν αὐτούς, καὶ βλέπειν τὰ σημεῖα ἃ ἐποί-
ει. πολλῶν γὰρ τῶν ἐχόντων πνεύματα ἀκάθαρ-
τα, βοῶντα μεγάλῃ φωνῇ, ἐξήρχετο. πολλοὶ
δὲ παρα-

Digitized by Google

δὲ παραλελυμένοι καὶ χωλοὶ ἐθεραπεύθησαν. καὶ ἐγένετο χαρὰ μεγάλη ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ. ἀνὴρ δέ τις ὀνόματι σίμων προϋπῆρχεν ἐν τῇ πόλει μαγεύων, καὶ ἐξιστῶν τὸ ἔθνος τῆς σαμαρείας, λέγων εἶναί τινα ἑαυτὸν μέγαν, ᾧ προσεῖχον ἀπὸ μικροῦ ἕως μεγάλου, λέγοντες. οὗτός ἐστιν ἡ δύναμις τοῦ θεοῦ ἡ μεγάλη. προσεῖχον δὲ αὐτῷ, διὰ τὸ ἱκανῷ χρόνῳ ταῖς μαγείαις ἐξεστακέναι αὐτούς. ὅτε δὲ ἐπίστευσαν τῷ φιλίππῳ, εὐαγγελιζομένῳ τὰ περὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ ὀνόματος τοῦ ιησοῦ χριστοῦ, ἐβαπτίζοντο ἄνδρες τε καὶ γυναῖκες. ὁ δὲ σίμων καὶ αὐτὸς ἐπίστευσε, καὶ βαπτισθεὶς ἦν προσκαρτερῶν τῷ φιλίππῳ, θεωρῶν τε δυνάμεις καὶ σημεῖα γινόμενα, ἐξίστατο. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἐν ἱεροσολύμοις ἀπόστολοι, ὅτι δέδεκται ἡ σαμάρεια τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀπέστειλαν πρὸς αὐτοὺς τὸν πέτρον καὶ ἰωάννην, οἵτινες καταβάντες προσηύξαντο περὶ αὐτῶν, ὅπως λάβωσι πνεῦμα ἅγιον. οὔπω γὰρ ἦν ἐπ' οὐδενὶ αὐτῶν ἐπιπεπτωκός, μόνον δὲ βεβαπτισμένοι ὑπῆρχον εἰς τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ ιησοῦ. τότε ἐπετίθουν τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτούς, καὶ ἐλάμβανον πνεῦμα ἅγιον. θεασάμενος δὲ ὁ σίμων, ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν ἀποστόλων δίδοται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, προσήνεγκεν αὐτοῖς χρήματα, λέγων.

δότε

δότε κἀμοὶ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα ᾧ ἐὰν ἐ-
πιθῶ τὰς χεῖρας, λαμβάνῃ πνεῦμα ἅγιον.
πέτρος δὲ εἶπε πρὸς αὐτόν. τὸ ἀργύριόν σου σὺν
σοὶ εἴη εἰς ἀπώλειαν, ὅτι τὴν δωρεὰν τοῦ θεοῦ ἐνό-
μισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι. οὐκ ἔστι σοι μερὶς
οὐδὲ κλῆρος ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ. ἡ γὰρ καρδία
σου οὐκ ἔστιν εὐθεῖα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μετανόησον
οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης, καὶ δεήθητι τοῦ
θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθήσεταί σοι ἡ ἐπίνοια τῆς
καρδίας σου. εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύν-
δεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ
σίμων, εἶπε. δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς
τὸν κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ ἐπ' ἐμὲ ὧν
εἰρήκατε. οἱ μὲν οὖν διαμαρτυράμενοι καὶ λα-
λήσαντες τὸν λόγον τοῦ κυρίου, ὑπέστρεψαν εἰς
ἱερουσαλὴμ, πολλάς τε κώμας τῶν σαμαρει-
τῶν εὐηγγελίσαντο. ἄγγελος δὲ κυρίου ἐλάλησε
πρὸς φίλιππον, λέγων. ἀνάστηθι, καὶ πορεύου κα-
τὰ μεσημβρίαν ἐπὶ τὴν ὁδὸν, τὴν καταβαί-
νουσαν ἀπὸ ἱερουσαλὴμ εἰς γάζαν, αὕτη ἐστὶν ἔρη-
μος. καὶ ἀναστὰς ἐπορεύθη. καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ αἰθίοψ,
εὐνοῦχος, δυνάστης κανδάκης τῆς βασιλίσσης αἰ-
θιόπων, ὃς ἦν ἐπὶ πάσης τῆς γάζης αὐτῆς, ὃς ἐ-
ληλύθει προσκυνήσων εἰς ἱερουσαλήμ, ἦν τε
ὑποστρέφων καὶ καθήμενος ἐπὶ τοῦ ἅρματος
αὐτοῦ, καὶ ἀνεγίνωσκε τὸν προφήτην ἡσα-
ΐαν. εἶπε

ίαν. εἶπε δὲ τὸ πνεῦμα τῷ Φιλίππῳ· πρόσ-
ελθε, καὶ κολλήθητι τῷ ἅρματι τούτῳ.
προσδραμὼν δὲ ὁ Φίλιππος, ἤκουσεν αὐτοῦ
ἀναγινώσκοντος τὸν προφήτην Ἡσαΐαν, καὶ εἶπεν.
ἆρά γε γινώσκεις ἃ ἀναγινώσκεις; ὁ δὲ εἶπε.
πῶς γὰρ ἂν δυναίμην, ἐὰν μή τις ὁδηγήσῃ
με; παρεκάλεσέ τε τὸν Φίλιππον ἀναβάν-
τα καθίσαι σὺν αὐτῷ. ἡ δὲ περιοχὴ τῆς
" γραφῆς ἣν ἀνεγίνωσκεν, ἦν αὕτη. ὡς πρό-
" βατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη, καὶ ὡς ἀμνὸς ἐν-
" αντίον τοῦ κείροντος αὐτὸν ἄφωνος, οὕτως οὐκ
" ἀνοίγει τὸ στόμα αὐτοῦ. ἐν τῇ ταπεινώσει αὐ-
" τοῦ ἡ κρίσις αὐτοῦ ἤρθη. τὴν δὲ γενεὰν αὐ-
" τοῦ τίς διηγήσεται; ὅτι αἴρεται ἀπὸ τῆς γῆς
" ἡ ζωὴ αὐτοῦ. ἀποκριθεὶς δὲ ὁ εὐνοῦχος τῷ Φι-
λίππῳ, εἶπε. δέομαί σου, περὶ τίνος ὁ προ
φήτης λέγει τοῦτο, περὶ ἑαυτοῦ, ἢ περὶ ἑτέρου
τινός; ἀνοίξας δὲ ὁ Φίλιππος τὸ στόμα αὐ-
τοῦ, καὶ ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς γραφῆς ταύ-
της, εὐηγγελίσατο αὐτῷ τὸν Ἰησοῦν. ὡς δὲ ἐπο
ρεύοντο κατὰ τὴν ὁδὸν, ἦλθον ἐπί τι ὕδωρ,
καί φησιν ὁ εὐνοῦχος. ἰδοὺ ὕδωρ, τί κωλύει με
βαπτισθῆναι; εἶπε δὲ ὁ Φίλιππος. εἰ πιστεύεις
ἐξ ὅλης τῆς καρδίας, ἔξεστιν. ἀποκριθεὶς δὲ εἶπε.
πιστεύω τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ εἶναι τὸν Ἰησοῦν χριστόν. καὶ
ἐκέλευσε στῆναι τὸ ἅρμα. καὶ κατέβησαν ἀμ

φότεροι

Digitized by Google

φότεροι εἰς τὸ ὕδωρ, ὅ, τε Φίλιππος καὶ ὁ εὐνοῦ-
χος, καὶ ἐβάπτισεν αὐτόν. ὅτε δὲ ἀνέβησαν ἐκ τοῦ
ὕδατος, πνεῦμα κυρίου ἥρπασε τὸν Φίλιππον,
καὶ οὐκ εἶδεν αὐτὸν οὐκέτι ὁ εὐνοῦχος. ἐπορεύετο
γὰρ τὴν ὁδὸν αὐτοῦ χαίρων. Φίλιππος δὲ εὑ-
ρέθη εἰς Ἄζωτον, καὶ διερχόμενος, εὐηγγελίζετο
τὰς πόλεις πάσας, ἕως τοῦ ἐλθεῖν αὐτὸν εἰς Και-
σάρειαν. Ὁ δὲ Σαῦλος ἔτι ἐμπνέων ἀπει- 9
λῆς καὶ φόνου εἰς τοὺς μαθητὰς τοῦ κυρίου, προ-
σελθὼν τῷ ἀρχιερεῖ, ᾐτήσατο παρ' αὐτοῦ ἐπι-
στολὰς εἰς Δαμασκὸν πρὸς τὰς συναγωγάς,
ὅπως ἐάν τινας εὕρῃ τῆς ὁδοῦ ὄντας ἄνδρας τε
καὶ γυναῖκας, δεδεμένους ἀγάγῃ εἰς Ἱερουσαλήμ.
ἐν δὲ τῷ πορεύεσθαι, ἐγένετο αὐτὸν ἐγγίζειν τῇ Δα-
μασκῷ, καὶ ἐξαίφνης περιήστραψεν αὐτὸν
φῶς ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ πεσὼν ἐπὶ τὴν γῆν ἤ-
κουσε φωνὴν, λέγουσαν αὐτῷ. Σαοὺλ Σαούλ, τί με
διώκεις; εἶπε δέ. τίς εἶ κύριε; ὁ δὲ κύριος εἶπεν.
ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς ὃν σὺ διώκεις. σκληρόν σοι πρὸς
κέντρα λακτίζειν. τρέμων τε καὶ θαμβῶν εἶπε.
κύριε, τί με θέλεις ποιῆσαι; καὶ ὁ κύριος πρὸς
αὐτόν. ἀνάστηθι, καὶ εἴσελθε εἰς τὴν πόλιν, καὶ
λαληθήσεταί σοι, τί σε δεῖ ποιεῖν. οἱ δὲ ἄν-
δρες οἱ συνοδεύοντες αὐτῷ εἱστήκεισαν ἐνεοί,
ἀκούοντες μὲν τῆς φωνῆς, μηδένα δὲ θεωροῦντες.
ἠγέρθη δὲ ὁ Σαῦλος ἀπὸ τῆς γῆς, ἀνεῳγμένων

τε τῶν

Digitized by Google

τε τῶν ὀφθαλμῶν αὐτοῦ, οὐδένα ἔβλεπε. χει-
ραγωγοῦντες δὲ αὐτὸν, εἰσήγαγον εἰς δαμασ-
κόν. καὶ ἦν ἡμέρας τρεῖς μὴ βλέπων, καὶ οὐκ
ἔφαγεν, οὐδὲ ἔπιεν. ἦν δέ τις μαθητὴς ἐν δα-
μασκῷ, ὀνόματι ἀνανίας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν
ὁ κύριος ἐν ὁράματι. ἀνανία. ὁ δὲ εἶπεν. ἰδοὺ
ἐγὼ κύριε. ὁ δὲ κύριος πρὸς αὐτόν. ἀναστὰς πο-
ρεύθητι ἐπὶ τὴν ῥύμην τὴν καλουμένην εὐ-
θεῖαν, καὶ ζήτησον ἐν οἰκίᾳ ἰούδα, Σαῦλον ὀνό-
ματι ταρσέα. ἰδοὺ γὰρ προσεύχεται, καὶ εἶδεν
ἐν ὁράματι ἄνδρα ὀνόματι ἀνανίαν εἰσελθόν-
τα, καὶ ἐπιθέντα αὐτῷ χεῖρα, ὅπως ἀνα-
βλέψῃ. ἀπεκρίθη δὲ ἀνανίας. κύριε, ἀκήκοα
ἀπὸ πολλῶν περὶ τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅσα κακὰ
ἐποίησε τοῖς ἁγίοις σου ἐν ἱερουσαλὴμ, καὶ ὧδε
ἔχει ἐξουσίαν παρὰ τῶν ἀρχιερέων, δῆσαι
πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομά σου. εἶπε
δὲ πρὸς αὐτὸν ὁ κύριος. πορεύου, ὅτι σκεῦος ἐκ-
λογῆς μοι ἐστὶν οὗτος, τοῦ βαστάσαι τὸ ὄνομά μου
ἐνώπιον ἐθνῶν καὶ βασιλέων, υἱῶν τε ἰσραήλ.
ἐγὼ γὰρ ὑποδείξω αὐτῷ, ὅσα δεῖ αὐτὸν ὑπὲρ
τοῦ ὀνόματός μου παθεῖν. ἀπῆλθε δὲ ἀνανίας,
καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ἐπιθεὶς ἐπ'
αὐτὸν τὰς χεῖρας, εἶπε. Σαοὺλ ἀδελφὲ, ὁ κύ-
ριος ἀπέσταλκέ με ὁ ὀφθείς σοι ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ ἤρ-
χου, ὅπως ἀναβλέψῃς, καὶ πλησθῇς πνεύματος
ἁγίου.

Digitized by Google

τος ἁγίου, καὶ εὐθέως ἀπέπεσον ἀπὸ τῶν ὀφ-
θαλμῶν αὐτοῦ ὡσεὶ λεπίδες, ἀνέβλεψέ τε, καὶ
ἀναστὰς ἐβαπτίσθη, καὶ λαβὼν τροφὴν ἐνίσχυ-
σεν. ἐγένετο δὲ ὁ Σαῦλος μετὰ τῶν ἐν δαμασκῷ
μαθητῶν ἡμέρας τινάς. καὶ εὐθέως ἐν ταῖς
συναγωγαῖς ἐκήρυσσε τὸν χριστόν, ὅτι οὗτός ἐστιν
ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. ἐξίσταντο δὲ πάντες οἱ ἀκούοντες,
καὶ ἔλεγον. οὐχ οὗτός ἐστιν ὁ πορθήσας ἐν ἱερου-
σαλὴμ τοὺς ἐπικαλουμένους τὸ ὄνομα τοῦτο, καὶ
ὧδε εἰς τοῦτο ἐληλύθει, ἵνα δεδεμένους αὐτοὺς
ἀγάγῃ ἐπὶ τοὺς ἀρχιερεῖς; Σαῦλος δὲ μᾶλ-
λον ἐνεδυναμοῦτο, καὶ συνέχυνε τοὺς ἰουδαίους,
τοὺς κατοικοῦντας ἐν δαμασκῷ, συμβιβάζων
ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστός. ὡς δὲ ἐπληροῦντο ἡμέ-
ραι ἱκαναί, συνεβουλεύσαντο οἱ ἰουδαῖοι ἀνε-
λεῖν αὐτόν. ἐγνώσθη δὲ τῷ Σαύλῳ ἡ ἐπιβουλὴ
αὐτῶν. παρετήρουν τε τὰς πύλας ἡμέρας τε
καὶ νυκτός, ὅπως αὐτὸν ἀνέλωσι. λαβόντες δὲ
αὐτὸν οἱ μαθηταί, νυκτὸς καθῆκαν διὰ τοῦ
τείχους, χαλάσαντες ἐν σπυρίδι. παραγενό-
μενος δὲ ὁ Σαῦλος ἐν ἱερουσαλὴμ, ἐπειρᾶτο
κολλᾶσθαι τοῖς μαθηταῖς, καὶ πάντες ἐφο-
βοῦντο αὐτόν, μὴ πιστεύοντες, ὅτι ἐστὶ μαθητής.
Βαρνάβας δὲ ἐπιλαβόμενος αὐτόν, ἤγαγε
πρὸς τοὺς ἀποστόλους, καὶ διηγήσατο αὐτοῖς, πῶς
ἐν τῇ ὁδῷ εἶδε τὸν κύριον, καὶ ὅτι ἐλάλησεν αὐτῷ,

καὶ πῶς ἐν δαμασκῷ ἐπαῤῥησιάσατο ἐν τῷ ὀ-
νόματι τοῦ Ἰησοῦ. καὶ ἦν μετ' αὐτῶν εἰσπορευό-
μενος εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ παῤῥησιαζόμενος ἐν
τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. ἐλάλει τε καὶ συν-
εζήτει πρὸς τοὺς ἑλληνιστάς. οἱ δὲ ἐπεχείρουν
αὐτὸν ἀνελεῖν. ἐπιγνόντες δὲ οἱ ἀδελφοὶ, κα-
τήγαγον αὐτὸν εἰς καισάρειαν, καὶ ἐξαπέστειλαν
αὐτὸν εἰς ταρσόν. αἱ μὲν οὖν ἐκκλησίαι καθ' ὅ-
λης τῆς ἰουδαίας καὶ γαλιλαίας καὶ σαμα-
ρείας εἶχον εἰρήνην, οἰκοδομούμεναι καὶ πο-
ρευόμεναι τῷ φόβῳ τοῦ κυρίου, καὶ τῇ παρακλή-
σει τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐπληθύνοντο. ἐγένετο
δὲ πέτρον διερχόμενον διὰ πάντων, κατελ-
θεῖν καὶ πρὸς τοὺς ἁγίους, τοὺς κατοικοῦντας
λύδδαν. εὗρε δὲ ἐκεῖ ἄνθρωπόν τινα, αἰναίαν
ὀνόματι, ἐξ ἐτῶν ὀκτὼ κατακείμενον ἐπὶ
κραββάτῳ, ὃς ἦν παραλελυμένος, καὶ εἶπεν
αὐτῷ ὁ πέτρος. αἰναία, ἰᾶταί σε ὁ Ἰησοῦς χρι-
στός. ἀνάστηθι, καὶ στρῶσον σεαυτῷ. καὶ εὐθέως
ἀνέστη: καὶ εἶδον αὐτὸν πάντες οἱ κατοικοῦντες
λύδδαν καὶ τὸν ἀσσάρωνα, οἵτινες ἐπέστρεψαν
ἐπὶ τὸν κύριον. ἐν ἰόππῃ δέ τις ἦν μαθήτρια
ὀνόματι ταβιθὰ, ἣ διερμηνευομένη λέγεται
δορκάς. αὕτη ἦν πλήρης ἀγαθῶν ἔργων καὶ
ἐλεημοσυνῶν ὧν ἐποίει. ἐγένετο δὲ ἐν ταῖς ἡμέ-
ραις ἐκείναις, ἀσθενήσασαν αὐτὴν ἀποθανεῖν.

λούσαντες

λούσαντες δὲ αὐτὴν, ἔθηκαν ἐν ὑπερῴῳ. ἐγ- 38
γὺς δὲ οὔσης λύδδης τῇ ἰόππῃ, οἱ μαθηταὶ ἀ-
κούσαντες ὅτι πέτρος ἐστὶν ἐν αὐτῇ, ἀπέστειλαν
πρὸς αὐτὸν, παρακαλοῦντες, μὴ ὀκνῆσαι δι-
ελθεῖν ἕως αὐτῶν. ἀναστὰς δὲ πέτρος, συνῆλθεν
αὐτοῖς. ὃν παραγενόμενον, ἀνήγαγον εἰς τὸ ὑ-
περῷον, καὶ παρέστησαν αὐτῷ πᾶσαι αἱ χῆ-
ραι κλαίουσαι, καὶ ἐπιδεικνύμεναι χιτῶ-
νας καὶ ἱμάτια, ὅσα ἐποίει μετ' αὐτῶν οὖσα ἡ δορ-
κάς. ἐκβαλὼν δὲ ἔξω πάντας ὁ πέτρος, θεὶς
τὰ γόνατα προσηύξατο. καὶ ἐπιστρέψας πρὸς
τὸ σῶμα, εἶπε. ταβιθὰ, ἀνάστηθι. ἡ δὲ ἤνοιξε τοὺς
ὀφθαλμοὺς αὐτῆς, καὶ ἰδοῦσα τὸν πέτρον, ἀνεκά-
θισε. δοὺς δὲ αὐτῇ χεῖρα, ἀνέστησεν αὐτήν. φω-
νήσας δὲ τοὺς ἁγίους καὶ τὰς χήρας, παρέστησεν
αὐτὴν ζῶσαν. γνωστὸν δὲ ἐγένετο καθ' ὅλης τῆς
ἰόππης, καὶ πολλοὶ ἐπίστευσαν ἐπὶ τὸν κύρι-
ον. ἐγένετο δὲ ἡμέρας ἱκανὰς μεῖναι αὐτὸν
ἐν ἰόππῃ, παρά τινι σίμωνι βυρσεῖ. Ἀνὴρ δέ 10
τις ἦν ἐν καισαρείᾳ, ὀνόματι Κορνήλιος, ἑκα-
τοντάρχης ἐκ σπείρης τῆς καλουμένης ἰταλι-
κῆς, εὐσεβὴς καὶ φοβούμενος τὸν θεὸν σὺν παν-
τὶ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, ποιῶν τε ἐλεημοσύνας
πολλὰς τῷ λαῷ. καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ δια-
παντός, εἶδεν ἐν ὁράματι φανερῶς, ὡσεὶ
ὥραν ἐννάτην τῆς ἡμέρας, ἄγγελον τοῦ θεοῦ

εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν, καὶ εἰπόντα αὐτῷ. Κορνήλιε. ὁ δὲ ἀτενίσας αὐτῷ, καὶ ἔμφοβος γενόμενος, εἶπε. τί ἐστι κύριε; εἶπε δὲ αὐτῷ. αἱ προσευχαί σου καὶ αἱ ἐλεημοσύναι σου ἀνέβησαν εἰς μνημόσυνον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν πέμψον εἰς ἰόππην ἄνδρας καὶ μετάπεμψαι σίμωνα τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον. οὗτος ξενίζεται παρά τινι σίμωνι βυρσεῖ, ᾧ ἐστιν οἰκία παρὰ θάλασσαν. οὗτος λαλήσει σοι, τί σε δεῖ ποιεῖν. ὡς δὲ ἀπῆλθεν ὁ ἄγγελος ὁ λαλῶν τῷ κορνηλίῳ, φωνήσας δύο τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ, καὶ στρατιώτην εὐσεβῆ τῶν προσκαρτερούντων αὐτῷ, καὶ ἐξηγησάμενος αὐτοῖς ἅπαντα, ἀπέστειλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἰόππην. τῇ δὲ ἐπαύριον ὁδοιπορούντων ἐκείνων καὶ τῇ πόλει ἐγγιζόντων, ἀνέβη πέτρος ἐπὶ τὸ δῶμα προσεύξασθαι, περὶ ὥραν ἕκτην. ἐγένετο δὲ πρόσπεινος, καὶ ἤθελε γεύσασθαι. παρασκευαζόντων δὲ ἐκείνων, ἐπέπεσεν ἐπ' αὐτὸν ἔκστασις, καὶ θεωρεῖ τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον, καὶ καταβαῖνον ἐπ' αὐτὸν σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδεμένον, καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς, καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. καὶ ἐγένετο φωνὴ πρὸς

αὐτόν.

Digitized by Google

αὐτὸν· ἀναςὰς πέτρε, θῦσον καὶ φάγε. ὁ δὲ πέ-
τρος εἶπε· μηδαμῶς κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφα-
γον πᾶν κοινὸν ἢ ἀκάθαρτον. καὶ φωνὴ πά-
λιν ἐκ δευτέρου πρὸς αὐτόν. ἃ ὁ θεὸς ἐκαθά-
ρισε, σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ τρὶς,
καὶ πάλιν ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρα-
νόν. ὡς δὲ ἐν ἑαυτῷ διηπόρει ὁ πέτρος, τί ἂν
εἴη τὸ ὅραμα ὃ εἶδε, καὶ ἰδοὺ οἱ ἄνδρες οἱ ἀ-
πεσταλμένοι ἀπὸ τοῦ κορνηλίου, διερωτήσαντες
τὴν οἰκίαν σίμωνος, ἐπέστησαν ἐπὶ τὸν πυ-
λῶνα, καὶ φωνήσαντες, ἐπυνθάνοντο εἰ σίμων
ὁ ἐπικαλούμενος πέτρος ἐνθάδε ξενίζεται. τοῦ
δὲ πέτρου ἐνθυμουμένου περὶ τοῦ ὁράματος,
εἶπεν αὐτῷ τὸ πνεῦμα. ἰδοὺ ἄνδρες ζητοῦσί σε,
ἀλλὰ ἀναςὰς κατάβηθι, καὶ πορεύου σὺν αὐ-
τοῖς, μηδὲν διακρινόμενος, διότι ἐγὼ ἀπέσταλ-
κα αὐτούς. καταβὰς δὲ πέτρος πρὸς τοὺς
ἄνδρας, τοὺς ἀπεσταλμένους ἀπὸ τοῦ κορνηλίου
πρὸς αὐτὸν, εἶπεν. ἰδοὺ ἐγώ εἰμι ὃν ζητεῖτε·
τίς ἡ αἰτία δι' ἣν πάρεστε; οἱ δὲ εἶπον. κορνή-
λιος ἑκατοντάρχης, ἀνὴρ δίκαιος καὶ φοβού-
μενος τὸν θεὸν, καὶ μαρτυρούμενός τε ὑπὸ
ὅλου τοῦ ἔθνους τῶν ἰουδαίων, ἐχρηματίσθη ὑ-
πὸ ἀγγέλου ἁγίου, μεταπέμψασθαί σε εἰς τὸν
οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἀκοῦσαι ῥήματα παρὰ σοῦ.
εἰσκαλεσάμενος οὖν αὐτοὺς, ἐξένισε. τῇ δὲ ἐ-

παύριον ὁ Πέτρος ἐξῆλθε σὺν αὐτοῖς, καί τινες
τῶν ἀδελφῶν τῶν ἀπὸ Ἰόππης συνῆλθον αὐ-
τῷ. καὶ τῇ ἐπαύριον εἰσῆλθον εἰς τὴν Καισά-
ρειαν. ὁ δὲ Κορνήλιος ἦν προσδοκῶν αὐτούς,
συγκαλεσάμενος τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, καὶ τοὺς
ἀναγκαίους φίλους. ὡς δὲ ἐγένετο εἰσελθεῖν
τὸν Πέτρον, συναντήσας αὐτῷ ὁ Κορνήλιος, πε-
σὼν ἐπὶ τοὺς πόδας προσεκύνησεν. ὁ δὲ Πέτρος
αὐτὸν ἤγειρε, λέγων· ἀνάστηθι, κἀγὼ αὐτὸς ἄνθρω-
πός εἰμι. καὶ συνομιλῶν αὐτῷ, εἰσῆλθε, καὶ
εὑρίσκει συνεληλυθότας πολλούς, ἔφη τε
πρὸς αὐτούς. ὑμεῖς ἐπίστασθε, ὡς ἀθέμιτόν
ἐστιν ἀνδρὶ Ἰουδαίῳ κολλᾶσθαι ἢ προσέρχεσθαι ἀλ-
λοφύλῳ· καὶ ἐμοὶ ὁ θεὸς ἔδειξε, μηδένα κοινὸν
ἢ ἀκάθαρτον λέγειν ἄνθρωπον· διὸ καὶ ἀναντιῤῥή-
τως ἦλθον μεταπεμφθείς. πυνθάνομαι οὖν, τί-
νι λόγῳ μετεπέμψασθέ με; καὶ ὁ Κορνήλιος ἔ-
φη· ἀπὸ τετάρτης ἡμέρας μέχρι ταύτης τῆς ὥ-
ρας ἤμην νηστεύων, καὶ τὴν ἐνάτην ὥραν προσ-
ευχόμενος ἐν τῷ οἴκῳ μου, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἔστη
ἐνώπιόν μου ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, καὶ φησί· Κορ-
νήλιε, εἰσηκούσθη σου ἡ προσευχή, καὶ αἱ ἐλεημο-
σύναι σου ἐμνήσθησαν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. πέμ-
ψον οὖν εἰς Ἰόππην, καὶ μετακάλεσαι Σίμωνα, ὃς
ἐπικαλεῖται Πέτρος· οὗτος ξενίζεται ἐν οἰκίᾳ Σίμω-
νος βυρσέως παρὰ θάλασσαν, ὃς παραγενό-
μενος λα-

μενος λαλήσει σοι. ἐξαυτῆς οὖν ἔπεμψα πρός
σε, σύ τε καλῶς ἐποίησας παραγενόμενος.
νῦν οὖν πάντες ἡμεῖς ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πάρεσ-
μεν, ἀκοῦσαι πάντα τὰ προστεταγμένα
σοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ. ἀνοίξας δὲ πέτρος τὸ στόμα,
εἶπεν. ἐπ' ἀληθείας καταλαμβάνομαι, ὅτι
οὐκ ἔστι προσωπολήπτης ὁ θεὸς, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθ-
νει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ ἐργαζόμενος δι-
καιοσύνην, δεκτὸς αὐτῷ ἐστι. τὸν λόγον ὃν ἀ-
πέστειλε τοῖς υἱοῖς ἰσραὴλ, εὐαγγελιζόμενος εἰρή-
νην διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, οὗτός ἐστι πάντων κύρι-
ος. ὑμεῖς οἴδατε τὸ γενόμενον ῥῆμα καθ' ὅ-
λης τῆς ἰουδαίας, ἀρξάμενον ἀπὸ τῆς γαλι-
λαίας, μετὰ τὸ βάπτισμα ὃ ἐκήρυξεν ἰωάν-
νης, ἰησοῦν τὸν ἀπὸ ναζαρὲτ, ὡς ἔχρισεν αὐ-
τὸν ὁ θεὸς πνεύματι ἁγίῳ καὶ δυνάμει,
ὃς διῆλθεν εὐεργετῶν καὶ ἰώμενος πάντας
τοὺς καταδυναστευομένους ὑπὸ τοῦ διαβό-
λου, ὅτι ὁ θεὸς ἦν μετ' αὐτοῦ. καὶ ἡμεῖς ἐσμεν
μάρτυρες πάντων ὧν ἐποίησεν ἔν τε τῇ χώ-
ρᾳ τῶν ἰουδαίων καὶ ἐν ἱερουσαλὴμ, ὃν ἀνεῖ-
λον κρεμάσαντες ἐπὶ ξύλου. τοῦτον ὁ θεὸς ἤ-
γειρε τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ, καὶ ἔδωκεν αὐτὸν
ἐμφανῆ γενέσθαι οὐ παντὶ τῷ λαῷ, ἀλλὰ μάρ-
τυσι τοῖς προκεχειροτονημένοις ὑπὸ τοῦ θε-
οῦ ἡμῖν, οἵτινες συνεφάγομεν καὶ συνεπίο-

μένοις αὐτῷ, μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νε-
κρῶν. καὶ παρήγγειλεν ἡμῖν κηρύξαι τῷ λαῷ
καὶ διαμαρτύρασθαι, ὅτι αὐτός ἐστιν ὁ ὡρισ-
μένος ὑπὸ τοῦ θεοῦ κριτὴς ζώντων καὶ νεκρῶν.
τούτῳ πάντες οἱ προφῆται μαρτυροῦσιν, ἄ-
φεσιν ἁμαρτιῶν λαβεῖν διὰ τοῦ ὀνόματος αὐ-
τοῦ πάντα τὸν πιστεύοντα εἰς αὐτόν. ἔτι λαλοῦν-
τος τοῦ πέτρου τὰ ῥήματα ταῦτα, ἐπέπεσε τὸ
πνεῦμα τὸ ἅγιον ἐπὶ πάντας τοὺς ἀκούοντας
τὸν λόγον. καὶ ἐξέστησαν οἱ ἐκ περιτομῆς πιστοί,
ὅσοι συνῆλθον τῷ πέτρῳ, ὅτι καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη ἡ
δωρεὰ τοῦ ἁγίου πνεύματος ἐκκέχυται. ἤκουον γὰρ
αὐτῶν λαλούντων γλώσσαις καὶ μεγαλυνόν-
των τὸν θεόν. τότε ἀπεκρίθη ὁ πέτρος. μήτι
τὸ ὕδωρ κωλῦσαι δύναταί τις, τοῦ μὴ βαπτι-
σθῆναι τούτους, οἵτινες τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔλα-
βον καθὼς καὶ ἡμεῖς; προσέταξέ τε αὐτοὺς
βαπτισθῆναι ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. τότε ἠ-
ρώτησαν αὐτὸν ἐπιμεῖναι ἡμέρας τινάς.

11 Ἤκουσαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ ἀδελφοὶ οἱ
ὄντες κατὰ τὴν ἰουδαίαν, ὅτι καὶ τὰ ἔθνη ἐδέξαν-
το τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. καὶ ὅτε ἀνέβη πέτρος εἰς ἱε-
ροσόλυμα, διεκρίνοντο πρὸς αὐτὸν οἱ ἐκ πε-
ριτομῆς, λέγοντες, ὅτι πρὸς ἄνδρας ἀκροβυ-
στίαν ἔχοντας εἰσῆλθες, καὶ συνέφαγες αὐτοῖς.
ἀρξάμενος δὲ ὁ πέτρος, ἐξετίθετο αὐτοῖς κα-
θεξῆς,

θεξῆς, λέγων· ἐγὼ ἤμην ἐν πόλει Ἰόππῃ προ-
σευχόμενος, καὶ εἶδον ἐν ἐκστάσει ὅραμα, κα-
ταβαῖνον σκεῦός τι ὡς ὀθόνην μεγάλην, τέσ-
σαρσιν ἀρχαῖς καθιεμένην ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἦλ-
θεν ἄχρις ἐμοῦ· εἰς ἣν, ἀτενίσας, κατενόουν, καὶ
εἶδον τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία, καὶ τὰ
ἑρπετὰ, καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ. ἤκουσα δὲ
φωνῆς λεγούσης μοι. ἀναστὰς πέτρε, θῦσον καὶ φά-
γε. εἶπον δέ. μηδαμῶς κύριε, ὅτι πᾶν κοινὸν ἢ
ἀκάθαρτον οὐδέποτε εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα μου.
ἀπεκρίθη δέ μοι φωνὴ ἐκ δευτέρου ἐκ τοῦ οὐρα-
νοῦ. ἃ ὁ θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοίνου. τοῦτο δὲ
ἐγένετο ἐπὶ τρὶς, καὶ πάλιν ἀνεσπάσθη ἅπαν-
τα εἰς τὸν οὐρανόν. καὶ ἰδοὺ ἐξαυτῆς τρεῖς ἄν-
δρες ἐπέστησαν ἐπὶ τὴν οἰκίαν ἐν ᾗ ἤμην, ἀπε
σταλμένοι ἀπὸ καισαρείας πρός με. εἶπε δέ μοι
τὸ πνεῦμα, συνελθεῖν αὐτοῖς, μηδὲν διακρινό-
μενον. ἦλθον δὲ σὺν ἐμοὶ καὶ οἱ ἓξ ἀδελφοὶ οὗ-
τοι, καὶ εἰσήλθομεν εἰς τὸν οἶκον τοῦ ἀνδρὸς, ἀ-
πήγγειλέ τε ἡμῖν, πῶς εἶδε τὸν ἄγγελον ἐν τῷ οἴ-
κῳ αὐτοῦ, σταθέντα καὶ εἰπόντα αὐτῷ· ἀπόστει-
λον εἰς Ἰόππην ἄνδρας, καὶ μετάπεμψαι σίμωνα
τὸν ἐπικαλούμενον πέτρον ὃς λαλήσει ῥήματα
πρὸς σε, ἐν οἷς σωθήσῃ σὺ, καὶ πᾶς ὁ οἶκός σου.
ἐν δὲ τῷ ἄρξασθαί με λαλεῖν, ἐπέπεσε τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον ἐπ' αὐτοὺς, ὥσπερ καὶ ἐφ' ἡμᾶς ἐν

κλησίας πρὸς τὸν θεὸν ὑπὲρ αὐτοῦ. ὅτε δὲ
ἔμελλεν αὐτὸν προάγειν ὁ ἡρώδης, τῇ νυκτὶ ἐ-
κείνῃ ἦν ὁ πέτρος κοιμώμενος μεταξὺ δύο
στρατιωτῶν, δεδεμένος ἁλύσεσι δυσί, φύλακές
τε πρὸ τῆς θύρας ἐτήρουν τὴν φυλακήν. καὶ
ἰδοὺ ἄγγελος κυρίου ἐπέστη, καὶ φῶς ἔλαμψεν ἐν
τῷ οἰκήματι. πατάξας δὲ τὴν πλευρὰν τοῦ
πέτρου, ἤγειρεν αὐτὸν, λέγων· ἀνάστα ἐν τάχει.
καὶ ἐξέπεσον αὐτοῦ αἱ ἁλύσεις ἐκ τῶν χειρῶν,
εἶπέ τε ὁ ἄγγελος πρὸς αὐτόν· περίζωσαι, καὶ
ὑπόδησαι τὰ σανδάλιά σου. ἐποίησε δὲ οὕτως.
καὶ λέγει αὐτῷ· περιβαλοῦ τὸ ἱμάτιόν σου, καὶ
ἀκολούθει μοι. καὶ ἐξελθὼν ἠκολούθει αὐτῷ, καὶ
οὐκ ᾔδει, ὅτι ἀληθές ἐστι τὸ γινόμενον διὰ τοῦ ἀγ
γέλου. ἐδόκει δὲ ὅραμα βλέπειν. διελθόντες
δὲ πρώτην φυλακὴν καὶ δευτέραν, ἦλθον ἐπὶ
τὴν πύλην τὴν σιδηρᾶν, τὴν φέρουσαν εἰς τὴν
πόλιν, ἥτις αὐτομάτη ἠνοίχθη αὐτοῖς. καὶ ἐξελ-
θόντες προῆλθον ῥύμην μίαν, καὶ εὐθέως ἀ-
πέστη ὁ ἄγγελος ἀπ' αὐτοῦ. καὶ ὁ πέτρος γενό
μενος ἐν ἑαυτῷ, εἶπε· νῦν οἶδα ἀληθῶς, ὅτι
ἐξαπέστειλε κύριος τὸν ἄγγελον αὐτοῦ, καὶ ἐξεί-
λετό με ἐκ χειρὸς ἡρώδου, καὶ πάσης τῆς προσ-
δοκίας τοῦ λαοῦ τῶν ἰουδαίων. συνιδών τε ἦλ-
θεν ἐπὶ τὴν οἰκίαν μαρίας, τῆς μητρὸς ἰωάν-
νου τοῦ ἐπικαλουμένου μάρκου, οὗ ἦσαν ἱκανοὶ

συνηθροισ-

συνηθροισμένοι καὶ προσευχόμενοι. κρούσαν-
τος δὲ τοῦ πέτρου τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος, προ-
σῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι, ὀνόματι ῥόδη,
καὶ ἐπιγνοῦσα τὴν φωνὴν τοῦ πέτρου, ἀπὸ τῆς χα
ρᾶς οὐκ ἤνοιξε τὸν πυλῶνα, εἰσδραμοῦσα δὲ ἀ-
πήγγειλεν ἑστάναι τὸν πέτρον πρὸ τοῦ πυλῶνος.
οἱ δὲ πρὸς αὐτὴν εἶπον. μαίνῃ. ἡ δὲ διϊσχυρίζετο
οὕτως ἔχειν. οἱ δὲ ἔλεγον. ὁ ἄγγελος αὐτοῦ ἐστιν.
ὁ δὲ πέτρος ἐπέμενε κρούων. ἀνοίξαντες δὲ εἶδον
αὐτὸν, καὶ ἐξέστησαν. κατασείσας δὲ αὐτοῖς τῇ
χειρὶ σιγᾶν, διηγήσατο αὐτοῖς, πῶς ὁ κύριος
αὐτὸν ἐξήγαγεν ἐκ τῆς φυλακῆς. εἶπε δέ. ἀπαγ
γείλατε ἰακώβῳ καὶ τοῖς ἀδελφοῖς ταῦτα. καὶ
ἐξελθὼν ἐπορεύθη εἰς ἕτερον τόπον. γενομένης
δὲ ἡμέρας, ἦν τάραχος οὐκ ὀλίγος ἐν τοῖς στρα
τιώταις, τί ἄρα ὁ πέτρος ἐγένετο. ἡρώδης δὲ ἐπι
ζητήσας αὐτὸν, καὶ μὴ εὑρὼν, ἀνακρίνας τοὺς
φύλακας, ἐκέλευσεν ἀπαχθῆναι; καὶ κατελ
θὼν ἀπὸ τῆς ἰουδαίας εἰς τὴν καισάρειαν διέτρι
βεν. ἦν δὲ ὁ ἡρώδης θυμομαχῶν τυρίοις καὶ σι-
δωνίοις. ὁμοθυμαδὸν δὲ παρῆσαν πρὸς αὐτὸν,
καὶ πείσαντες βλάστον τὸν ἐπὶ τοῦ κοιτῶνος τοῦ
βασιλέως, ᾐτοῦντο εἰρήνην, διὰ τὸ τρέφεσθαι
αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς. τακτῇ
δὲ ἡμέρᾳ ὁ ἡρώδης ἐνδυσάμενος ἐσθῆτα βασι-
λικὴν, καὶ καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐδημηγό-

ρει πρὸς

ρει πρὸς αὐτούς. ὁ δὲ δῆμος ἐπεφώνει, θεοῦ φω-
νή, καὶ οὐκ ἀνθρώπου. παραχρῆμα δὲ ἐπάτα-
ξεν αὐτὸν ἄγγελος κυρίου, ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἔδωκε δό-
ξαν τῷ θεῷ, καὶ γενόμενος σκωληκόβρωτος,
ἐξέψυξεν. ὁ δὲ λόγος τοῦ θεοῦ ηὔξανε καὶ ἐπλη-
θύνετο. Βαρνάβας δὲ καὶ Παῦλος ὑπέστρε-
ψαν εἰς ἱερουσαλήμ, πληρώσαντες τὴν διακο-
νίαν, συμπαραλαβόντες καὶ ἰωάννην, τὸν ἐπι-
κληθέντα μάρκον. Ἦσαν δέ τινες ἐν ἀντιο
13 χείᾳ κατὰ τὴν οὖσαν ἐκκλησίαν προφῆται καὶ
διδάσκαλοι, ὅ, τε Βαρνάβας καὶ Σίμεων κα-
λούμενος Νίγερ, καὶ Λούκιος ὁ κυρηναῖος, Μα-
ναήν τε ἡρώδου τοῦ τετράρχου σύντροφος,
καὶ Σαῦλος. λειτουργούντων δὲ αὐτῶν τῷ
κυρίῳ, καὶ νηστευόντων, εἶπε τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον. ἀφορίσατε δή μοι τὸν Βαρνάβαν, καὶ
τὸν Σαῦλον εἰς τὸ ἔργον ὃ προσκέκλημαι
αὐτούς. τότε νηστεύσαντες καὶ προσευξάμενοι,
καὶ ἐπιθέντες τὰς χεῖρας αὐτοῖς, ἀπέλυσαν.
οὗτοι μὲν οὖν ἐκπεμφθέντες ὑπὸ τοῦ πνεύμα-
τος τοῦ ἁγίου, κατῆλθον εἰς τὴν σελεύκιαν. κἀ-
κεῖθεν δὲ ἀπέπλευσαν εἰς τὴν κύπρον. καὶ
γενόμενοι ἐν Σαλαμῖνι, κατήγγελον τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ ἐν ταῖς συναγωγαῖς τῶν ἰουδαίων. εἶ-
χον δὲ καὶ ἰωάννην ὑπηρέτην. διελθόντες δὲ
τὴν νῆσον ἄχρι πάφου εὗρον ἐκεῖ ἄνδρα τινὰ μά-
γον ψευδοπρο

Digitized by Google

τοι ψευδοπροφήτην ἰουδαῖον, ᾧ ὄνομα βαριη-
σοῦς, ὃς ἦν σὺν τῷ ἀνθυπάτῳ σεργίῳ παύλῳ ἀν- 7
δρὶ συνετῷ. οὗτος προσκαλεσάμενος Βαρνά-
βαν καὶ Σαῦλον, ἐπεζήτησεν ἀκοῦσαι τὸν λόγον
τοῦ θεοῦ. ἀνθίστατο δὲ αὐτοῖς ἐλύμας ὁ μάγος,
οὕτως γὰρ μεθερμηνεύεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
ζητῶν διαστρέψαι τὸν ἀνθύπατον ἀπὸ τῆς πί-
στεως. Σαῦλος δὲ ὁ καὶ Παῦλος, πλησθεὶς πνεύ-
ματος ἁγίου, καὶ ἀτενίσας εἰς αὐτὸν, εἶπεν.
ὦ πλήρης παντὸς δόλου καὶ πάσης ῥᾳδιουρ-
γίας, υἱὲ διαβόλου, ἐχθρὲ πάσης δικαιο-
σύνης, οὐ παύσῃ διαστρέφων τὰς ὁδοὺς κυ-
ρίου τὰς εὐθείας; καὶ νῦν ἰδοὺ χεὶρ τοῦ κυρίου ἐ-
πὶ σε, καὶ ἔσῃ τυφλὸς μὴ βλέπων τὸν ἥλιον ἄ-
χρι καιροῦ. παραχρῆμα δὲ ἐπέπεσεν ἐπ' αὐ-
τὸν ἀχλὺς καὶ σκότος, καὶ περιάγων ἐζήτει χει-
ραγωγούς. τότε ἰδὼν ὁ ἀνθύπατος τὸ γεγονὸς
ἐπίστευσεν, ἐκπλησσόμενος ἐπὶ τῇ διδαχῇ τοῦ
κυρίου. ἀναχθέντες δὲ ἀπὸ τῆς πάφου οἱ περὶ
τὸν Παῦλον, ἦλθον εἰς Πέργην τῆς παμφυ-
λίας. ἰωάννης δὲ ἀποχωρήσας ἀπ' αὐτῶν,
ὑπέστρεψεν εἰς ἱεροσόλυμα. αὐτοὶ δὲ διελθόν-
τες, ἀπὸ τῆς πέργης παρεγένοντο εἰς ἀντιόχει-
αν τῆς πισιδίας, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὴν συναγω-
γὴν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων, ἐκάθισαν. μετὰ
δὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν,

ἀπέστειλαν

Digitized by Google

ἀπέστειλαν οἱ ἀρχισυνάγωγοι πρὸς αὐτοὺς, λέ-
γοντες· ἄνδρες ἀδελφοὶ, εἰ ἔστι λόγος ἐν ὑμῖν
παρακλήσεως πρὸς τὸν λαὸν, λέγετε. ἀναστὰς
δὲ παῦλος καὶ κατασείσας τῇ χειρὶ, εἶπεν. ἄν-
δρες ἰσραηλῖται, καὶ οἱ φοβούμενοι τὸν θεὸν, ἀ-
κούσατε. ὁ θεὸς τοῦ λαοῦ τούτου ἐξελέξατο τοὺς
πατέρας ἡμῶν, καὶ τὸν λαὸν ὕψωσεν ἐν τῇ πα-
ροικίᾳ ἐν γῇ αἰγύπτῳ, καὶ μετὰ βραχίονος
ὑψηλοῦ ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ αὐτῆς, καὶ ὡς τεσσα-
ρακονταετῆ χρόνον ἐτροποφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ
ἐρήμῳ, καὶ καθελὼν ἔθνη ἑπτὰ ἐν γῇ χαναὰν,
κατεκληρονόμησεν αὐτοῖς τὴν γῆν αὐτῶν. καὶ
μετὰ ταῦτα ὡς ἔτεσι τετρακοσίοις καὶ πεντήκον-
τα, ἔδωκε κριτὰς, ἕως σαμουὴλ τοῦ προφήτου.
κἀκεῖθεν ᾐτήσαντο βασιλέα, καὶ ἔδωκεν αὐ-
τοῖς ὁ θεὸς τὸν σαοὺλ υἱὸν κὶς, ἄνδρα ἐκ φυλῆς
βενιαμὶν, ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ μεταστή-
σας αὐτὸν, ἤγειρεν αὐτοῖς τὸν δαβὶδ εἰς βασι-
λέα, ᾧ καὶ εἶπε μαρτυρήσας. εὗρον δαβὶδ τὸν
τοῦ ἰεσσαὶ, ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὃς ποι-
ήσει πάντα τὰ θελήματά μου. τούτου ὁ θεὸς
ἀπὸ τοῦ σπέρματος κατ' ἐπαγγελίαν ἤγαγε τῷ
ἰσραὴλ σωτῆρα ἰησοῦν, προκηρύξαντος ἰωάννου
πρὸ προσώπου τῆς εἰσόδου αὐτοῦ βάπτισμα με-
τανοίας τῷ ἰσραήλ. ὡς δὲ ἐπλήρου ὁ ἰωάννης
τὸν δρόμον, ἔλεγε. τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι; οὐκ
εἰμὶ ἐγὼ,

Digitized by Google

μὴ ἐγώ, ἀλλ' ἰδοὺ ἔρχεται μετ' ἐμέ, οὗ οὐκ εἰμὶ
ἄξιος τὸ ὑπόδημα τῶν ποδῶν λῦσαι. ἄνδρες
ἀδελφοί, υἱοὶ γένους ἀβραάμ, καὶ οἱ ἐν ὑμῖν
φοβούμενοι τὸν θεόν, ὑμῖν ὁ λόγος τῆς σωτηρί-
ας ταύτης ἀπεστάλη. οἱ γὰρ κατοικοῦντες ἐν
ἱερουσαλήμ, καὶ οἱ ἄρχοντες αὐτῶν τοῦτον ἀ-
γνοήσαντες, καὶ τὰς φωνὰς τῶν προφητῶν,
τὰς κατὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκομένας,
κρίναντες ἐπλήρωσαν, καὶ μηδεμίαν αἰτίαν
θανάτου εὑρόντες, ᾐτήσαντο πιλᾶτον ἀναιρε-
θῆναι αὐτόν. ὡς δὲ ἐτέλεσαν ἅπαντα τὰ πε-
ρὶ αὐτοῦ γεγραμμένα, καθελόντες ἀπὸ τοῦ
ξύλου, ἔθηκαν εἰς μνημεῖον. ὁ δὲ θεὸς ἤγειρεν
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, ὃς ὤφθη ἐπὶ ἡμέρας πλείους
τοῖς συναναβᾶσιν αὐτῷ ἀπὸ τῆς γαλιλαίας
εἰς ἱερουσαλήμ, οἵτινές εἰσι μάρτυρες αὐτοῦ
πρὸς τὸν λαόν. καὶ ἡμᾶς ὑμᾶς εὐαγγελιζόμε-
θα τὴν πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίαν γε-
νομένην, ὅτι ταύτην ὁ θεὸς ἐκπεπλήρωκε
τοῖς τέκνοις αὐτῶν, ἡμῖν ἀναστήσας ἰησοῦν, ὡς
καὶ ἐν τῷ ψαλμῷ τῷ δευτέρῳ γέγραπται. υἱός
μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. ὅτι δὲ
ἀνέστησεν αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, μηκέτι μέλλοντα
ὑποστρέφειν εἰς διαφθοράν, οὕτως εἴρηκεν, ὅ-
τι δώσω ὑμῖν τὰ ὅσια δαβὶδ τὰ πιστά. διὸ
καὶ ἐν ἑτέρῳ λέγει. οὐ δώσεις τὸν ὅσιόν σου ἰδεῖν

διαφθοράν. Δαβὶδ μὲν γὰρ ἰδίᾳ γενεᾷ ὑ-
πηρετήσας, τῇ τοῦ θεοῦ βουλῇ ἐκοιμήθη, καὶ
προσετέθη πρὸς τοὺς πατέρας αὐτοῦ, καὶ εἶ-
δε διαφθοράν. ὃν δὲ ὁ θεὸς ἤγειρεν, οὐκ εἶδε
διαφθοράν. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν ἄνδρες ἀδελ-
φοί, ὅτι διὰ τούτου ὑμῖν ἄφεσις ἁμαρτιῶν κα-
ταγγέλλεται· καὶ ἀπὸ πάντων, ὧν οὐκ ἠδυνήθητε
ἐν τῷ νόμῳ μωσέως δικαιωθῆναι. ἐν τούτῳ
πᾶς ὁ πιστεύων δικαιοῦται. βλέπετε οὖν μὴ ἐπέλ-
θῃ ἐφ' ὑμᾶς, τὸ εἰρημένον ἐν τοῖς προφήταις.
» ἴδετε οἱ καταφρονηταί, καὶ θαυμάσατε, καὶ
» ἀφανίσθητε, ὅτι ἔργον ἐγὼ ἐργάζομαι ἐν ταῖς ἡ-
» μέραις ὑμῶν, ὃ οὐ μὴ πιστεύσητε, ἐάν τις ἐκδι-
» ηγῆται ὑμῖν. ἐξιόντων δὲ ἐκ τῆς συναγωγῆς τῶν
ἰουδαίων, παρεκάλουν τὰ ἔθνη, εἰς τὸ μεταξὺ
σάββατον λαληθῆναι αὐτοῖς τὰ ῥήματα.
λυθείσης δὲ τῆς συναγωγῆς, ἠκολούθησαν πολλοὶ
τῶν ἰουδαίων καὶ τῶν σεβομένων προσηλύ-
των τῷ παύλῳ καὶ τῷ βαρνάβᾳ, οἵτινες
προσλαλοῦντες ἔπειθον αὐτοὺς ἐπιμένειν
τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ. τῷ τε ἐρχομένῳ σαββάτῳ
σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη ἀκοῦσαι τὸν λό-
γον τοῦ θεοῦ. ἰδόντες δὲ οἱ ἰουδαῖοι τοὺς ὄχλους,
ἐπλήσθησαν ζήλου καὶ ἀντέλεγον, τοῖς ὑπὸ τοῦ
παύλου λεγομένοις ἀντιλέγοντες καὶ βλασ-
φημοῦντες. παῤῥησιασάμενοι δὲ ὁ παῦλος καὶ

ὁ βαρνάβας

Digitized by Google

ὁ Βαρνάβας, εἶπον. ὑμῖν ἦν ἀναγκαῖον
πρῶτον λαληθῆναι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ· ἐπει-
δὴ δὲ ἀπωθεῖσθε αὐτὸν, καὶ οὐκ ἀξίους κρίνετε ἑ-
αυτοὺς τῆς αἰωνίου ζωῆς, ἰδοὺ στρεφόμεθα εἰς τὰ
ἔθνη. οὕτως γὰρ ἐντέταλται ἡμῖν ὁ κύριος. τέ-
» θεικά σε εἰς φῶς ἐθνῶν, τοῦ εἶναί σε εἰς σωτη-
» ρίαν ἕως ἐσχάτου τῆς γῆς. ἀκούοντα δὲ τὰ ἔθνη,
ἔχαιρον, καὶ ἐδόξαζον τὸν λόγον τοῦ κυρίου, καὶ
ἐπίστευσαν ὅσοι ἦσαν τεταγμένοι εἰς ζωὴν αἰ-
ώνιον. διεφέρετο δὲ ὁ λόγος τοῦ κυρίου δι' ὅλης τῆς
χώρας. οἱ δὲ ἰουδαῖοι παρώτρυναν τὰς σεβο-
μένας γυναῖκας καὶ τὰς εὐσχήμονας, καὶ
τοὺς πρώτους τῆς πόλεως, καὶ ἐπήγειραν διωγμὸν
ἐπὶ τὸν Παῦλον καὶ τὸν Βαρνάβαν, καὶ ἐξέ-
βαλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ὁρίων αὐτῶν. οἱ δὲ ἐκ-
τιναξάμενοι τὸν κονιορτὸν τῶν ποδῶν αὐτῶν ἐπ'
αὐτοὺς, ἦλθον εἰς Ἰκόνιον. οἱ δὲ μαθηταὶ
ἐπληροῦντο χαρᾶς καὶ πνεύματος ἁγίου.
Ἐγένετο δὲ ἐν Ἰκονίῳ κατὰ τὸ αὐτὸ εἰσελ- 14
θεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν συναγωγὴν τῶν ἰουδαίων, καὶ
λαλῆσαι οὕτως, ὥστε πιστεῦσαι ἰουδαίων τε καὶ
ἑλλήνων πολὺ πλῆθος. οἱ δὲ ἀπειθοῦντες ἰου-
δαῖοι, ἐπήγειραν καὶ ἐκάκωσαν τὰς ψυχὰς τῶν
ἐθνῶν κατὰ τῶν ἀδελφῶν. ἱκανὸν μὲν οὖν χρόνον
διέτριψαν παρρησιαζόμενοι ἐπὶ τῷ κυρίῳ,
τῷ μαρτυροῦντι τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ,

διδόντι σημεῖα καὶ τέρατα γίνεσθαι διὰ τῶν χει-
ρῶν αὐτῶν. ἐσχίσθη δὲ τὸ πλῆθος τῆς πόλεως, καὶ
οἱ μὲν ἦσαν σὺν τοῖς ἰουδαίοις, οἱ δὲ σὺν τοῖς ἀπο-
στόλοις. ὡς δὲ ἐγένετο ὁρμὴ τῶν ἐθνῶν τε καὶ ἰου-
δαίων σὺν τοῖς ἄρχουσιν αὐτῶν, ὑβρίσαι καὶ
λιθοβολῆσαι αὐτοὺς, συνιδόντες κατέφυγον εἰς
τὰς πόλεις τῆς Λυκαονίας Λύστραν καὶ Δέρβην, καὶ
τὴν περίχωρον, κἀκεῖ ἦσαν εὐαγγελιζόμενοι. καὶ
τις ἀνὴρ ἐν Λύστροις ἀδύνατος τοῖς ποσὶν ἐκά-
θητο, χωλὸς ἐκ κοιλίας μητρὸς αὐτοῦ ὑπάρ-
χων, ὃς οὐδέποτε περιεπεπατήκει. οὗτος ἤκουσε
τοῦ παύλου λαλοῦντος, ὃς ἀτενίσας εἰς αὐτὸν καὶ
ἰδὼν, ὅτι πίστιν ἔχει τοῦ σωθῆναι, εἶπε μεγάλῃ
τῇ φωνῇ. Σοὶ λέγω ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου
ἰησοῦ, ἀνάστηθι ἐπὶ τοὺς πόδας σου ὀρθός.
καὶ ἥλλετο καὶ περιεπάτει. οἱ δὲ ὄχλοι ἰδόν-
τες ὃ ἐποίησεν ὁ Παῦλος, ἐπῆραν τὴν φωνὴν
αὐτῶν λυκαονιστὶ, λέγοντες. οἱ θεοὶ ὁμοιωθέν-
τες ἀνθρώποις κατέβησαν πρὸς ἡμᾶς, ἐκά-
λουν τε τὸν μὲν Βαρνάβαν, Δία, τὸν δὲ Παῦ-
λον, Ἑρμῆν, ἐπειδὴ αὐτὸς ἦν ὁ ἡγούμενος τοῦ
λόγου. ὁ δὲ ἱερεὺς τοῦ Διὸς, τοῦ ὄντος πρὸ τῆς πό-
λεως αὐτῶν, ταύρους καὶ στέμματα ἐπὶ τοὺς πυ-
λῶνας ἐνέγκας, σὺν τοῖς ὄχλοις ἤθελε θύ-
ειν. ἀκούσαντες δὲ οἱ ἀπόστολοι Βαρνάβας καὶ
Παῦλος, διαρρήξαντες τὰ ἱμάτια αὐτῶν,
εἰσεπήδησαν εἰς τὸν ὄχλον, κράζοντες καὶ λέ-
γοντες. αὐ-

οντες· ἄνδρες, τί ταῦτα ποιεῖτε; καὶ ἡμεῖς ὁμοι-
οπαθεῖς ἐσμεν ὑμῖν ἄνθρωποι, εὐαγγελιζόμενοι
ὑμᾶς, ἀπὸ τούτων τῶν ματαίων ἐπιστρέφειν
ἐπὶ τὸν θεὸν τὸν ζῶντα, ὃς ἐποίησε τὸν οὐρανὸν
καὶ τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ
ἐν αὐτοῖς, ὃς ἐν ταῖς παρῳχημέναις γενεαῖς
εἴασε πάντα τὰ ἔθνη πορεύεσθαι ταῖς ὁδοῖς
αὐτῶν. καίτοιγε οὐκ ἀμάρτυρον ἑαυτὸν ἀ-
φῆκεν ἀγαθοποιῶν, οὐρανόθεν ἡμῖν ὑετοὺς δι-
δοὺς, καὶ καιροὺς καρποφόρους, ἐμπιπλῶν
τροφῆς καὶ εὐφροσύνης τὰς καρδίας ἡμῶν.
καὶ ταῦτα λέγοντες, μόλις κατέπαυσαν τοὺς
ὄχλους τοῦ μὴ θύειν αὐτοῖς. ἐπῆλθον δὲ ἀπὸ Ἀν-
τιοχείας καὶ Ἰκονίου Ἰουδαῖοι, καὶ πείσαντες
τοὺς ὄχλους, καὶ λιθάσαντες τὸν Παῦλον, ἔσυ-
ρον ἔξω τῆς πόλεως, νομίσαντες αὐτὸν τεθνά-
ναι. κυκλωσάντων δὲ αὐτὸν τῶν μαθητῶν,
ἀναστὰς εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν. καὶ τῇ ἐπαύ-
ριον ἐξῆλθε σὺν τῷ Βαρνάβᾳ εἰς Δέρβην.
εὐαγγελισάμενοί τε τὴν πόλιν ἐκείνην, καὶ μα-
θητεύσαντες ἱκανοὺς, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν
Λύστραν καὶ Ἰκόνιον καὶ Ἀντιόχειαν, ἐπιστηρί-
ζοντες τὰς ψυχὰς τῶν μαθητῶν, καὶ παρα-
καλοῦντες ἐμμένειν τῇ πίστει, καὶ ὅτι διὰ
πολλῶν θλίψεων δεῖ ἡμᾶς εἰσελθεῖν εἰς τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ. χειροτονήσαντες δὲ αὐτοῖς

πρεσβυτέρους κατ' ἐκκλησίαν, προσευξάμε-
νοι μετὰ νηστειῶν, παρέθεντο αὐτοὺς τῷ κυρίῳ εἰς
ὃν πεπιστεύκεισαν. καὶ διελθόντες τὴν πισιδί-
αν, ἦλθον εἰς παμφυλίαν, καὶ λαλήσαντες ἐν
πέργῃ τὸν λόγον, κατέβησαν εἰς ἀττάλειαν,
κἀκεῖθεν ἀπέπλευσαν εἰς ἀντιόχειαν, ὅθεν
ἦσαν παραδεδομένοι τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ εἰς τὸ
ἔργον ὃ ἐπλήρωσαν. παραγενόμενοι δὲ καὶ
συναγαγόντες τὴν ἐκκλησίαν, ἀνήγγειλαν ὅσα ἐ-
ποίησεν ὁ θεὸς μετ' αὐτῶν, καὶ ὅτι ἤνοιξε τοῖς
ἔθνεσι θύραν πίστεως. διέτριβον δὲ ἐκεῖ χρό-
15 νον οὐκ ὀλίγον σὺν τοῖς μαθηταῖς. Καί τι-
νες κατελθόντες ἀπὸ τῆς ἰουδαίας ἐδίδασκον
τοὺς ἀδελφοὺς, ὅτι ἐὰν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔ-
θει μωσέως, οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενομένης
οὖν στάσεως καὶ συζητήσεως οὐκ ὀλίγης τῷ παύ-
λῳ καὶ τῷ βαρνάβᾳ πρὸς αὐτοὺς, ἔταξαν ἀνα-
βαίνειν παῦλον καὶ βαρνάβαν, καί τινας ἄλ-
λους ἐξ αὐτῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους καὶ πρεσ-
βυτέρους εἰς ἱερουσαλὴμ, περὶ τοῦ ζητήματος
τούτου. οἱ μὲν οὖν προπεμφθέντες ὑπὸ τῆς ἐκ-
κλησίας, διήρχοντο τὴν φοινίκην καὶ σαμά-
ρειαν, ἐκδιηγούμενοι τὴν ἐπιστροφὴν τῶν ἐ-
θνῶν, καὶ ἐποίουν χαρὰν μεγάλην πᾶσι τοῖς
ἀδελφοῖς. παραγενόμενοι δὲ εἰς ἱερουσαλὴμ,
ἀπεδέχθησαν ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας καὶ τῶν ἀ-

ποστόλων

ποστόλων καὶ τῶν πρεσβυτέρων, ἀνήγγειλάν
τε ὅσα ὁ θεὸς ἐποίησε μετ' αὐτῶν. ἐξανέστη-
σαν δέ τινες τῶν ἀπὸ τῆς αἱρέσεως τῶν φαρι-
σαίων τῶν πεπιστευκότων, λέγοντες, ὅτι δεῖ πε-
ριτέμνειν αὐτοὺς, παραγγέλλειν τε τηρεῖν τὸν
νόμον μωσέως. συνήχθησαν δὲ οἱ ἀπόστολοι καὶ
οἱ πρεσβύτεροι ἰδεῖν περὶ τοῦ λόγου τούτου.
πολλῆς δὲ συζητήσεως γενομένης, ἀναστὰς Πέ-
τρος εἶπε πρὸς αὐτούς. ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς
ἐπίστασθε, ὅτι ἀφ' ἡμερῶν ἀρχαίων ὁ θεὸς
ἐν ἡμῖν ἐξελέξατο, διὰ τοῦ στόματός μου ἀ-
κοῦσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, καὶ
πιστεῦσαι. καὶ ὁ καρδιογνώστης θεὸς ἐμαρτύ-
ρησεν αὐτοῖς, δοὺς αὐτοῖς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον,
καθὼς καὶ ἡμῖν, καὶ οὐδὲν διέκρινε μεταξὺ ἡ-
μῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρίσας τὰς
καρδίας αὐτῶν. νῦν οὖν τί πειράζετε τὸν
θεὸν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν
μαθητῶν, ὃν οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν, οὔτε ἡ-
μεῖς ἰσχύσαμεν βαστάσαι; ἀλλὰ διὰ τῆς χάρι-
τος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ πιστεύομεν σωθῆναι
καθ' ὃν τρόπον κἀκεῖνοι. ἐσίγησε δὲ πᾶν τὸ πλῆ-
θος, καὶ ἤκουον Βαρνάβα καὶ Παύλου, ἐξηγουμέ-
νων ὅσα ἐποίησεν ὁ θεὸς σημεῖα καὶ τέρατα ἐν
τοῖς ἔθνεσι δι' αὐτῶν. μετὰ δὲ τὸ σιγῆσαι αὐτοὺς,
ἀπεκρίθη Ἰάκωβος, λέγων. ἄνδρες ἀδελφοί,

ἀκούσατέ μου. Συμεὼν ἐξηγήσατο, καθὼς πρῶ-
τον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν ἐξ ἐθνῶν, λα-
ὸν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. καὶ τούτῳ συμφω-
νοῦσιν οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγρα-
» πται. μετὰ ταῦτα ἀναστρέψω καὶ ἀνοικοδο-
» μήσω τὴν σκηνὴν δαβὶδ, τὴν πεπτωκυῖαν, καὶ
» τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω, καὶ
» ἀνορθώσω αὐτὴν, ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κα-
» τάλοιποι τῶν ἀνθρώπων τὸν κύριον, καὶ πάν-
» τα τὰ ἔθνη ἐφ' οὓς ἐπικέκληται τὸ ὄνομά
» μου ἐπ' αὐτοὺς, λέγει κύριος, ὁ ποιῶν ταῦτα
πάντα. γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ θεῷ πάν-
τα τὰ ἔργα αὐτοῦ. διὸ ἐγὼ κρίνω, μὴ παρενο-
χλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ἐπιστρέφουσιν ἐπὶ
τὸν θεὸν, ἀλλὰ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχε-
σθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν εἰδώλων, καὶ
τῆς πορνείας, καὶ τοῦ πνικτοῦ, καὶ τοῦ αἵματος. μω-
σῆς γὰρ ἐκ γενεῶν ἀρχαίων κατὰ πόλιν τοὺς κη-
ρύσσοντας αὐτὸν ἔχει ἐν ταῖς συναγωγαῖς κα-
τὰ πᾶν σάββατον ἀναγινωσκόμενος. τότε ἔδο-
ξε τοῖς ἀποστόλοις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ
τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ αὐτῶν
πέμψαι εἰς Ἀντιόχειαν σὺν Παύλῳ καὶ Βαρνά-
βᾳ, Ἰούδαν τὸν ἐπικαλούμενον Βαρσαβᾶν, καὶ
Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γρά-
ψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν τάδε. οἱ ἀπόστολοι

καὶ οἱ πρεσ-

καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοί, τοῖς κατὰ τὴν
Ἀντιόχειαν καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς
ἐξ ἐθνῶν, χαίρειν. ἐπειδὴ ἠκούσαμεν, ὅτι τινὲς
ἐξ ἡμῶν ἐξελθόντες, ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγοις,
ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, λέγοντες
περιτέμνεσθαι, καὶ τηρεῖν τὸν νόμον, οἷς οὐ διεστει-
λάμεθα, ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμα-
δὸν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας πέμψαι πρὸς ὑ-
μᾶς, σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβᾳ καὶ
Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς
ἑαυτῶν ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ χριστοῦ. ἀπεστάλκαμεν οὖν Ἰούδαν καὶ Σίλαν
καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά.
ἔδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν, μηδὲν
πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τῶν
ἐπάναγκες τούτων, ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτων
καὶ αἵματος, καὶ πνικτοῦ, καὶ πορνείας, ἐξ ὧν
διατηροῦντες ἑαυτοὺς, εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. οἱ
μὲν οὖν ἀπολυθέντες, ἦλθον εἰς Ἀντιόχειαν, καὶ
συναγαγόντες τὸ πλῆθος, ἐπέδωκαν τὴν ἐπι-
στολήν. ἀναγνόντες δὲ ἐχάρησαν ἐπὶ τῇ παρα-
κλήσει. Ἰούδας τε καὶ Σίλας, καὶ αὐτοὶ προ-
φῆται ὄντες, διὰ λόγου πολλοῦ παρεκάλεσαν τοὺς
ἀδελφοὺς, καὶ ἐπεστήριξαν. ποιήσαντες δὲ χρό-
νον, ἀπελύθησαν μετ' εἰρήνης ἀπὸ τῶν ἀδελ-
φῶν πρὸς τοὺς ἀποστόλους. ἔδοξε δὲ τῷ Σίλᾳ ἐπι-

μεῖναι

μένειν αὐτοῦ. Παῦλος δὲ καὶ Βαρνάβας διέτρι
βον ἐν Ἀντιοχείᾳ, διδάσκοντες καὶ εὐαγγελιζό-
μενοι μετὰ καὶ ἑτέρων πολλῶν τὸν λόγον τοῦ
κυρίου. μετὰ δέ τινας ἡμέρας εἶπε Παῦλος
πρὸς Βαρνάβαν. ἐπιστρέψαντες δὴ ἐπισκεψώ
μεθα τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν κατὰ πᾶσαν πό-
λιν, ἐν αἷς κατηγγείλαμεν τὸν λόγον τοῦ κυ-
ρίου, πῶς ἔχουσι; Βαρνάβας δὲ ἐβουλεύσα-
το συμπαραλαβεῖν τὸν Ἰωάννην, τὸν καλού-
μενον Μάρκον. Παῦλος δὲ ἠξίου τὸν ἀποστάν-
τα ἀπ' αὐτῶν ἀπὸ Παμφυλίας, καὶ μὴ
συνελθόντα αὐτοῖς εἰς τὸ ἔργον, μὴ συμπαρα
λαβεῖν τοῦτον. ἐγένετο οὖν παροξυσμός, ὥστε ἀπο
χωρισθῆναι αὐτοὺς ἀπ' ἀλλήλων, τόν τε Βαρ
νάβαν παραλαβόντα τὸν Μάρκον ἐκπλεῦσαι
εἰς Κύπρον. Παῦλος δὲ ἐπιλεξάμενος Σίλαν,
ἐξῆλθε παραδοθεὶς τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ ὑπὸ
τῶν ἀδελφῶν. διήρχετο δὲ τὴν Συρίαν καὶ Κιλι-
16 κίαν ἐπιστηρίζων τὰς ἐκκλησίας. Κατήν
τησε δὲ εἰς Δέρβην καὶ Λύστραν, καὶ ἰδοὺ μαθη-
τής τις ἦν ἐκεῖ, ὀνόματι Τιμόθεος, υἱὸς γυναι
κός τινος Ἰουδαίας πιστῆς, πατρὸς δὲ Ἕλληνος. ὃς
ἐμαρτυρεῖτο ὑπὸ τῶν ἐν Λύστροις καὶ Ἰκονίῳ
ἀδελφῶν. τοῦτον ἠθέλησεν ὁ Παῦλος σὺν αὐ-
τῷ ἐξελθεῖν, καὶ λαβὼν περιέτεμεν αὐτὸν
διὰ τοὺς Ἰουδαίους, τοὺς ὄντας ἐν τοῖς τόποις ἐκεί-
νοις.

Digitized by Google

νοις. ᾔδεισαν γὰρ ἅπαντες τὸν πατέρα αὐτοῦ
ὅτι ἕλλην ὑπῆρχεν. ὡς δὲ διεπορεύοντο τὰς πό-
λεις, παρεδίδουν αὐτοῖς φυλάσσειν τὰ δόγ-
ματα, τὰ κεκριμένα ὑπὸ τῶν ἀποστόλων
καὶ τῶν πρεσβυτέρων τῶν ἐν ἱερουσαλήμ. αἱ
μὲν οὖν ἐκκλησίαι ἐστερεοῦντο τῇ πίστει, καὶ ἐπε-
ρίσσευον τῷ ἀριθμῷ καθ' ἡμέραν. διελθόντες
δὲ τὴν φρυγίαν καὶ τὴν γαλατικὴν χώραν, κω-
λυθέντες ὑπὸ τοῦ ἁγίου πνεύματος λαλῆσαι
τὸν λόγον ἐν τῇ Ἀσίᾳ, ἐλθόντες κατὰ τὴν μυ-
σίαν, ἐπείραζον κατὰ τὴν βιθυνίαν πορεύε-
σθαι, καὶ οὐκ εἴασεν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα. πα-
ρελθόντες δὲ τὴν μυσίαν, κατέβησαν εἰς Τρω-
άδα. καὶ ὅραμα διὰ τῆς νυκτὸς ὤφθη τῷ Παύ-
λῳ. ἀνήρ τις ἦν μακεδὼν ἑστὼς, παρακαλῶν
αὐτὸν, καὶ λέγων, διαβὰς εἰς Μακεδονίαν,
βοήθησον ὑμῖν. ὡς δὲ τὸ ὅραμα εἶδεν, εὐθέως
ἐζητήσαμεν ἐξελθεῖν εἰς τὴν Μακεδονίαν, συμβι-
βάζοντες, ὅτι προσκέκληται ἡμᾶς ὁ κύριος εὐ-
αγγελίσασθαι αὐτούς. ἀναχθέντες οὖν ἀπὸ τῆς Τρωά-
δος, εὐθυδρομήσαμεν εἰς Σαμοθρᾴκην, τῇ τε
ἐπιούσῃ εἰς Νεάπολιν, ἐκεῖθέν τε εἰς φιλίππους,
ἥτις ἐστὶ πρώτη τῆς μερίδος τῆς Μακεδονίας πό-
λις, κολώνια. ἦμεν δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει διατρί-
βοντες ἡμέρας τινὰς, τῇ τε ἡμέρᾳ τῶν σαββά-
των ἐξήλθομεν ἔξω τῆς πόλεως παρὰ πο-

ταμὸν,

ταμὸν, οὗ ἐνομίζετο προσευχὴ εἶναι, καὶ καθί-
σαντες ἐλαλοῦμεν ταῖς συνελθούσαις γυναι-
ξί. καί τις γυνὴ ὀνόματι Λυδία πορφυρόπω-
λις πόλεως Θυατείρων, σεβομένη τὸν Θεὸν,
ἤκουεν, ἧς ὁ κύριος διήνοιξε τὴν καρδίαν προ-
σέχειν τοῖς λαλουμένοις ὑπὸ τοῦ Παύλου. ὡς δὲ
ἐβαπτίσθη καὶ ὁ οἶκος αὐτῆς, παρεκάλεσε λέ-
γουσα. εἰ κεκρίκατέ με πιστὴν τῷ κυρίῳ εἶναι,
εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκόν μου μείνατε. καὶ πα-
ρεβιάσατο ἡμᾶς. ἐγένετο δὲ πορευομένων ἡ-
μῶν εἰς προσευχὴν, παιδίσκην τινὰ ἔχουσαν
πνεῦμα πύθωνος, ἀπαντῆσαι ἡμῖν, ἥτις ἐργα-
σίαν πολλὴν παρεῖχε τοῖς κυρίοις αὐτῆς μαν-
τευομένη. αὕτη κατακολουθήσασα τῷ Παύ-
λῳ καὶ ἡμῖν, ἔκραζε λέγουσα. οὗτοι οἱ ἄνθρω-
ποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου εἰσὶν, οἵτινες κα-
ταγγέλλουσιν ἡμῖν ὁδὸν σωτηρίας. τοῦτο δὲ ἐποί-
ει ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας. διαπονηθεὶς δὲ ὁ Παῦ-
λος, καὶ ἐπιστρέψας, τῷ πνεύματι εἶπε. παραγ-
γέλλω σοι ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐξελθεῖν
ἀπ' αὐτῆς. καὶ ἐξῆλθεν αὐτῇ τῇ ὥρᾳ. ἰδόν-
τες δὲ οἱ κύριοι αὐτῆς, ὅτι ἐξῆλθεν ἡ ἐλπὶς τῆς
ἐργασίας αὐτῶν, ἐπιλαβόμενοι τὸν Παῦλον καὶ
τὸν Σίλαν, εἵλκυσαν εἰς τὴν ἀγορὰν ἐπὶ τοὺς ἄρ-
χοντας, καὶ προσαγαγόντες αὐτοὺς τοῖς στρα-
τηγοῖς, εἶπον. οὗτοι οἱ ἄνθρωποι ἐκταράσσουσιν

ἡμῶν

Digitized by Google

ἡμῶν τὴν πόλιν, Ἰουδαῖοι ὑπάρχοντες, καὶ κα-
ταγγέλλουσιν ἔθη, ἃ οὐκ ἔξεστιν ἡμῖν παραδέ-
χεσθαι, οὐδὲ ποιεῖν, ῥωμαίοις οὖσι. καὶ συνεπέστη ὁ
ὄχλος κατ' αὐτῶν. καὶ οἱ στρατηγοὶ περιῤῥή-
ξαντες αὐτῶν τὰ ἱμάτια, ἐκέλευον ῥαβδίζειν,
πολλάς τε ἐπιθέντες αὐτοῖς πληγὰς, ἔβαλον
εἰς φυλακὴν, παραγγείλαντες τῷ δεσμοφύλα-
κι, ἀσφαλῶς τηρεῖν αὐτοὺς, ὃς παραγγελίαν
τοιαύτην εἰληφὼς, ἔβαλεν αὐτοὺς εἰς τὴν ἐσω-
τέραν φυλακὴν, καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφα-
λίσατο εἰς τὸ ξύλον. κατὰ δὲ τὸ μεσονύκτιον
Παῦλος καὶ Σίλας προσευχόμενοι ὕμνουν τὸν
θεόν. ἐπηκροῶντο δὲ αὐτῶν οἱ δέσμιοι. ἄφνω
δὲ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, ὥστε σαλευθῆναι τὰ
θεμέλια τοῦ δεσμωτηρίου. ἀνεῴχθησάν τε πα-
ραχρῆμα αἱ θύραι πᾶσαι, καὶ πάντων τὰ
δεσμὰ ἀνέθη. ἔξυπνος δὲ γενόμενος ὁ δεσμοφύ
λαξ, καὶ ἰδὼν ἀνεῳγμένας τὰς θύρας τῆς φυ
λακῆς, σπασάμενος μάχαιραν, ἔμελλεν ἑ-
αυτὸν ἀναιρεῖν, νομίζων ἐκπεφευγέναι τοὺς
δεσμίους. ἐφώνησε δὲ φωνῇ μεγάλῃ ὁ Παῦλος,
λέγων. μηδὲν πράξῃς σεαυτῷ κακόν. ἅπαντες
γάρ ἐσμεν ἐνθάδε. αἰτήσας δὲ φῶτα, εἰσεπή-
δησε. καὶ ἔντρομος γενόμενος προσέπεσε τῷ
Παύλῳ καὶ τῷ Σίλᾳ. καὶ προαγαγὼν αὐτοὺς ἔξω,
ἔφη. κύριοι, τί με δεῖ ποιεῖν, ἵνα σωθῶ. οἱ δὲ εἶπον.

πίστευσον ἐπὶ τὸν κύριον ἰησοῦν, καὶ σωθήσῃ σὺ
καὶ ὁ οἶκός σου. καὶ ἐλάλησαν αὐτῷ τὸν λόγον τοῦ
κυρίου, καὶ πᾶσι τοῖς ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ. καὶ πα
ραλαβὼν αὐτοὺς ἐν ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς νυκτὸς, ἔ-
λουσεν ἀπὸ τῶν πληγῶν, καὶ ἐβαπτίσθη αὐτὸς,
καὶ οἱ αὐτοῦ πάντες παραχρῆμα, ἀναγαγών
τε αὐτοὺς εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, παρέθηκε τράπε
ζαν, καὶ ἠγαλλιᾶτο, πανοικὶ πεπιστευκὼς τῷ
θεῷ. ἡμέρας δὲ γενομένης, ἀπέστειλαν οἱ στρα
τηγοὶ τοὺς ῥαβδούχους, λέγοντες. ἀπόλυσον τοὺς
ἀνθρώπους ἐκείνους. ἀπήγγειλε δὲ ὁ δεσμοφύ-
λαξ τοὺς λόγους τούτους πρὸς τὸν παῦλον, ὅτι ἀ-
πεστάλκασιν οἱ στρατηγοὶ, ἵνα ἀπολυθῆτε. νῦν
οὖν ἐξελθόντες, πορεύεσθε ἐν εἰρήνῃ. ὁ δὲ παῦ-
λος ἔφη πρὸς αὐτούς. δείραντες ἡμᾶς δημοσίᾳ
ἀκατακρίτους, ἀνθρώπους ῥωμαίους ὑπάρ-
χοντας, ἔβαλον εἰς φυλακὴν, καὶ νῦν λάθρᾳ
ἡμᾶς ἐκβάλλουσιν; οὐ γάρ, ἀλλὰ ἐλθόντες
αὐτοὶ ἐξαγαγέτωσαν. ἀνήγγειλαν δὲ τοῖς στρα-
τηγοῖς οἱ ῥαβδοῦχοι τὰ ῥήματα ταῦτα, καὶ
ἐφοβήθησαν, ἀκούσαντες ὅτι ῥωμαῖοί εἰσι, καὶ
ἐλθόντες παρεκάλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξαγαγόν
τες ἠρώτων ἐξελθεῖν τῆς πόλεως. ἐξελθόντες
δὲ ἐκ τῆς φυλακῆς, εἰσῆλθον εἰς τὴν λυδίαν.
καὶ ἰδόντες τοὺς ἀδελφοὺς παρεκάλεσαν αὐ-
17 τοὺς, καὶ ἐξῆλθον. Διοδεύσαντες δὲ τὴν ἀμ

φίπολιν

Digitized by Google

φίπολιν καὶ ἀπολλωνίαν, ἦλθον εἰς Θεσσαλο-
νίκην, ὅπου ἦν ἡ συναγωγὴ τῶν ἰουδαίων. κα-
τὰ δὲ τὸ εἰωθὸς τῷ Παύλῳ, εἰσῆλθε πρὸς αὐ-
τοὺς, καὶ ἐπὶ σάββατα τρία διελέγετο αὐτοῖς
ἀπὸ τῶν γραφῶν, διανοίγων καὶ παρατιθέμε- 3
νος, ὅτι τὸν χριστὸν ἔδει παθεῖν, καὶ ἀναστῆναι ἐκ
νεκρῶν, καὶ ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ χριστὸς Ἰησοῦς, ὃν ἐγὼ
καταγγέλλω ὑμῖν, καί τινες ἐξ αὐτῶν ἐπεί-
σθησαν, καὶ προσεκληρώθησαν τῷ Παύλῳ καὶ τῷ
Σίλᾳ, τῶν τε σεβομένων ἑλλήνων πολὺ πλῆ-
θος γυναικῶν τε τῶν πρώτων οὐκ ὀλίγαι. ζη-
λώσαντες δὲ οἱ ἀπειθοῦντες Ἰουδαῖοι, καὶ προσ
λαβόμενοι τῶν ἀγοραίων τινὰς ἄνδρας πονη-
ροὺς, καὶ ὀχλοποιήσαντες, ἐθορύβουν τὴν πόλιν,
ἐπιστάντες τε τῇ οἰκίᾳ Ἰάσονος, ἐζήτουν αὐτοὺς
ἀγαγεῖν εἰς τὸν δῆμον. μὴ εὑρόντες δὲ αὐτοὺς, ἔ-
συρον τὸν Ἰάσονα καί τινας ἀδελφοὺς ἐπὶ τοὺς πο
λιτάρχας, βοῶντες, ὅτι οἱ τὴν οἰκουμένην ἀν
αστατώσαντες οὗτοι, καὶ ἐνθάδε πάρεισιν, οὓς ὑπο-
δέδεκται Ἰάσων. καὶ οὗτοι πάντες ἀπέναντι
τῶν δογμάτων Καίσαρος πράσσουσι, βασιλέα
λέγοντες ἕτερον εἶναι, Ἰησοῦν. ἐτάραξαν δὲ τὸν
ὄχλον καὶ τοὺς πολιτάρχας ἀκούοντας ταῦ-
τα, καὶ λαβόντες τὸ ἱκανὸν παρὰ τοῦ Ἰάσονος
καὶ τῶν λοιπῶν, ἀπέλυσαν αὐτούς. οἱ δὲ ἀδελ-
φοὶ εὐθέως διὰ τῆς νυκτὸς ἐξέπεμψαν τόν τε

Παῦλον

Digitized by Google

Παῦλον καὶ τὸν Σίλαν εἰς Βέῤῥοιαν, οἵτινες παραγενόμενοι, εἰς τὴν συναγωγὴν ἀπῄεσαν τῶν ἰουδαίων. οὗτοι δὲ ἦσαν εὐγενέστεροι τῶν ἐν Θεσσαλονίκῃ, οἵτινες ἐδέξαντο τὸν λόγον μετὰ πάσης προθυμίας, τὸ καθ' ἡμέραν ἀνακρίνοντες τὰς γραφὰς, εἰ ἔχοι ταῦτα οὕτως. πολλοὶ μὲν οὖν ἐξ αὐτῶν ἐπίστευσαν, καὶ τῶν ἑλληνίδων γυναικῶν τῶν εὐσχημόνων, καὶ ἀνδρῶν οὐκ ὀλίγοι. ὡς δὲ ἔγνωσαν οἱ ἀπὸ τῆς Θεσσαλονίκης ἰουδαῖοι, ὅτι καὶ ἐν τῇ Βεῤῥοίᾳ κατηγγέλη ὑπὸ τοῦ Παύλου ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, ἦλθον κἀκεῖ σαλεύοντες καὶ ταράσσοντες τοὺς ὄχλους. εὐθέως δὲ τότε τὸν Παῦλον ἐξαπέστειλαν οἱ ἀδελφοὶ, πορεύεσθαι ὡς ἐπὶ τὴν θάλασσαν. ὑπέμενον δὲ ὅ, τε Σίλας καὶ ὁ Τιμόθεος ἐκεῖ. οἱ δὲ καθιστῶντες τὸν Παῦλον, ἤγαγον αὐτὸν ἕως ἀθηνῶν. καὶ λαβόντες ἐντολὴν πρὸς τὸν σίλαν καὶ Τιμόθεον, ἵνα ὡς τάχιστα ἔλθωσι πρὸς αὐτὸν, ἐξῄεσαν. ἐν δὲ ταῖς ἀθήναις ἐκδεχομένου αὐτοὺς τοῦ Παύλου, παρωξύνετο τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ, θεωροῦντος κατείδωλον οὖσαν τὴν πόλιν. διελέγετο μὲν οὖν ἐν τῇ συναγωγῇ τοῖς ἰουδαίοις καὶ τοῖς σεβομένοις, καὶ ἐν τῇ ἀγορᾷ κατὰ πᾶσαν ἡμέραν πρὸς τοὺς παρατυγχάνοντας. τινὲς δὲ τῶν Ἐπικουρέων καὶ τῶν Στωϊκῶν φιλοσόφων, συνέβαλον αὐτῷ.

τῷ. καί τινες ἔλεγον. τί ἂν θέλοι ὁ σπερμο-
λόγος οὗτος λέγειν; οἱ δὲ. ξένων δαιμονίων δο-
κεῖ καταγγελεὺς εἶναι, ὅτι τὸν ἰησοῦν καὶ τὴν ἀ-
νάστασιν αὐτοῖς εὐηγγελίζετο. ἐπιλαβόμενοί
τε αὐτοῦ, ἐπὶ τὸν ἄρειον πάγον ἤγαγον, λέγον-
τες. δυνάμεθα γνῶναι, τίς ἡ καινὴ αὕτη, ἡ
ὑπὸ σοῦ λαλουμένη διδαχή; ξενίζοντα γάρ τι-
να εἰσφέρεις εἰς τὰς ἀκοὰς ἡμῶν. βουλόμε-
θα οὖν γνῶναι, τί ἂν θέλοι ταῦτα εἶναι. ἀθη-
ναῖοι δὲ πάντες, καὶ οἱ ἐπιδημοῦντες ξένοι,
εἰς οὐδὲν ἕτερον εὐκαίρουν, ἢ λέγειν τι καὶ ἀκού-
ειν καινότερον. σταθεὶς δὲ ὁ παῦλος ἐν μέσῳ τοῦ
ἀρείου πάγου, ἔφη. ἄνδρες ἀθηναῖοι, κατὰ
πάντα ὡς δεισιδαιμονεστέρους ὑμᾶς θεωρῶ.
διερχόμενος γὰρ καὶ ἀναθεωρῶν τὰ σεβάσ-
ματα ὑμῶν, εὗρον καὶ βωμὸν, ἐν ᾧ ἐπεγέ-
γραπτο. ἀγνώστῳ θεῷ. ὃν οὖν ἀγνοοῦντες εὐσε-
βεῖτε, τοῦτον ἐγὼ καταγγέλλω ὑμῖν. ὁ θεὸς ὁ
ποιήσας τὸν κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ,
οὗτος οὐρανοῦ καὶ γῆς κύριος ὑπάρχων, οὐκ ἐν
χειροποιήτοις ναοῖς κατοικεῖ, οὐδὲ ὑπὸ χειρῶν
ἀνθρώπων θεραπεύεται, προσδεόμενός τινος,
αὐτὸς διδοὺς πᾶσι ζωὴν καὶ πνοὴν καὶ τὰ πάν-
τα, ἐποίησέ τε ἐξ ἑνὸς αἵματος πᾶν ἔθνος ἀν-
θρώπων, κατοικεῖν ἐπὶ πᾶν τὸ πρόσωπον τῆς

γῆς, ὁρίσας προστεταγμένους καιροὺς καὶ τὰς
ὁροθεσίας τῆς κατοικίας αὐτῶν, ζητεῖν τὸν
κύριον, εἰ ἄραγε ψηλαφήσειεν αὐτὸν, καὶ εὕροι-
εν, καί γε οὐ μακρὰν ἀπὸ ἑνὸς ἑκάστου ἡμῶν
ὑπάρχοντα. ἐν αὐτῷ γὰρ ζῶμεν καὶ κινού-
μεθα καὶ ἐσμέν, ὡς καί τινες τῶν καθ' ὑμᾶς
ποιητῶν εἰρήκασι. τοῦ γὰρ καὶ γένος ἐσμέν. γένος
οὖν ὑπάρχοντες τοῦ θεοῦ, οὐκ ὀφείλομεν νομί-
ζειν, χρυσῷ ἢ ἀργύρῳ, ἢ λίθῳ χαράγματι τέχ-
νης καὶ ἐνθυμήσεως ἀνθρώπου, τὸ θεῖον εἶναι ὅ-
μοιον. τοὺς μὲν οὖν χρόνους τῆς ἀγνοίας ὑπερι-
δὼν ὁ θεὸς, τὰ νῦν παραγγέλλει τοῖς ἀνθρώποις
πᾶσι πανταχοῦ μετανοεῖν, διότι ἔστησεν ἡμέραν,
ἐν ᾗ μέλλει κρίνειν τὴν οἰκουμένην ἐν δικαιο-
σύνῃ, ἐν ἀνδρὶ ᾧ ὥρισε, πίστιν παρασχὼν πᾶ-
σιν, ἀναστήσας αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. ἀκούσαντες δὲ
ἀνάστασιν νεκρῶν, οἱ μὲν ἐχλεύαζον, οἱ δὲ εἶπον,
ἀκουσόμεθά σου πάλιν περὶ τούτου. καὶ οὕτως ὁ
Παῦλος ἐξῆλθεν ἐκ μέσου αὐτῶν. τινὲς δὲ ἄν-
δρες κολληθέντες αὐτῷ, ἐπίστευσαν, ἐν οἷς καὶ
Διονύσιος ὁ ἀρεοπαγίτης, καὶ γυνὴ ὀνόματι Δά-
18 μαρις, καὶ ἕτεροι σὺν αὐτοῖς. Μετὰ δὲ
ταῦτα χωρισθεὶς ὁ Παῦλος ἐκ τῶν ἀθηνῶν,
ἦλθεν εἰς κόρινθον, καὶ εὑρών τινα ἰουδαῖον, ὁ-
νόματι ἀκύλαν, ποντικὸν τῷ γένει, προσφάτως
ἐληλυθότα

Digitized by Google

ἐληλυθότα ἀπὸ τῆς ἰταλίας, καὶ πρίσκιλλαν
γυναῖκα αὐτοῦ, διὰ τὸ διατεταχέναι κλαύ-
διον, χωρίζεσθαι πάντας τοὺς ἰουδαίους ἐκ τῆς
ῥώμης, προσῆλθεν αὐτοῖς, καὶ διὰ τὸ ὁμότεχνον
εἶναι, ἔμενε παρ' αὐτοῖς καὶ εἰργάζετο. ἦσαν
γὰρ σκηνοποιοὶ τὴν τέχνην. διελέγετο δὲ ἐν τῇ
συναγωγῇ κατὰ πᾶν σάββατον, ἔπειθέ τε ἰου-
δαίους καὶ ἕλληνας. ὡς δὲ κατῆλθον, ἀπὸ τῆς
μακεδονίας ὅ, τε σίλας καὶ ὁ τιμόθεος, συ-
νείχετο τῷ πνεύματι ὁ παῦλος, διαμαρτυρό-
μενος τοῖς ἰουδαίοις τὸν χριστὸν ἰησοῦν. ἀντι-
τασσομένων δὲ αὐτῶν καὶ βλασφημούντων,
ἐκτιναξάμενος τὰ ἱμάτια εἶπε πρὸς αὐτούς.
τὸ αἷμα ὑμῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν ὑμῶν· κα-
θαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ νῦν εἰς τὰ ἔθνη πορεύσομαι.
καὶ μεταβὰς ἐκεῖθεν, ἦλθεν εἰς οἰκίαν τινὸς, ὀνό-
ματι ἰούστου, σεβομένου τὸν θεὸν, οὗ ἡ οἰκία ἦν
συνομοροῦσα τῇ συναγωγῇ. κρίσπος δὲ ὁ ἀρ-
χισυνάγωγος ἐπίστευσε τῷ κυρίῳ σὺν ὅλῳ τῷ
οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πολλοὶ τῶν κορινθίων ἀκούοντες
τες ἐπίστευον καὶ ἐβαπτίζοντο. εἶπε δὲ ὁ κύριος δι'
ὁράματος ἐν νυκτὶ τῷ παύλῳ. μὴ φοβοῦ, ἀλλὰ
λάλει, καὶ μὴ σιωπήσῃς, διότι ἐγώ εἰμι μετὰ σοῦ,
καὶ οὐδεὶς ἐπιθήσεταί σοι τοῦ κακῶσαί σε,
διότι λαός ἐστί μοι πολὺς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ.

ἐκάθισέ τε ἐνιαυτὸν καὶ μῆνας ἕξ, διδάσκων αὐτοὺς τὸν λόγον τοῦ θεοῦ. Γαλλίωνος δὲ ἀνθυπατεύοντος τῆς ἀχαΐας, κατεπέστησαν ὁμοθυμαδὸν οἱ ἰουδαῖοι τῷ Παύλῳ, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐπὶ τὸ βῆμα, λέγοντες, ὅτι παρὰ τὸν νόμον οὗτος ἀναπείθει τοὺς ἀνθρώπους σέβεσθαι τὸν θεόν. μέλλοντος δὲ τοῦ Παύλου ἀνοίγειν τὸ στόμα, εἶπεν ὁ γαλλίων πρὸς τοὺς ἰουδαίους. εἰ μὲν οὖν ἦν ἀδίκημά τι ἢ ῥαδιούργημα πονηρὸν, ὦ ἰουδαῖοι κατὰ λόγον ἂν ἠνεσχόμην ὑμῶν, εἰ δὲ ζήτημά ἐστι περὶ λόγου καὶ ὀνομάτων καὶ νόμου τοῦ καθ' ὑμᾶς, ὄψεσθε αὐτοί. κριτὴς γὰρ ἐγὼ τούτων οὐ βούλομαι εἶναι. καὶ ἀπήλασεν αὐτοὺς ἀπὸ τοῦ βήματος. ἐπιλαβόμενοι δὲ πάντες οἱ ἕλληνες σωσθένην τὸν ἀρχισυνάγωγον, ἔτυπτον ἔμπροσθεν τοῦ βήματος, καὶ οὐδὲν τούτων τῷ γαλλίωνι ἔμελεν. ὁ δὲ Παῦλος ἔτι προσμείνας ἡμέρας ἱκανὰς, τοῖς ἀδελφοῖς ἀποταξάμενος, ἐξέπλει εἰς τὴν συρίαν, καὶ σὺν αὐτῷ πρίσκιλλα καὶ ἀκύλας, κειράμενος τὴν κεφαλὴν ἐν κεγχρεαῖς. εἶχε γὰρ εὐχήν. κατήντησε δὲ εἰς ἔφεσον, κἀκείνους κατέλιπεν ἐκεῖ. αὐτὸς δὲ εἰσελθὼν εἰς τὴν συναγωγὴν, διελέχθη τοῖς ἰουδαίοις. ἐρωτώντων δὲ αὐτῶν ἐπὶ πλείονα χρόνον μεῖναι παρ' αὐτοῖς,

οὐκ ἐπένευ-

οὐκ ἐπένευσεν, ἀλλ᾽ ἀπετάξατο αὐτοῖς, εἰ-
πών. δεῖ με πάντως τὴν ἑορτὴν τὴν ἐρχο-
μένην ποιῆσαι εἰς ἱεροσόλυμα, πάλιν δὲ ἀ-
νακάμψω πρὸς ὑμᾶς, τοῦ θεοῦ θέλοντος. καὶ
ἀνήχθη ἀπὸ τῆς ἐφέσου. καὶ κατελθὼν εἰς και-
σάρειαν, ἀναβὰς καὶ ἀσπασάμενος τὴν ἐκ-
κλησίαν, κατέβη εἰς ἀντιόχειαν. καὶ ποιήσας
χρόνον τινὰ, ἐξῆλθε, διερχόμενος καθεξῆς τὴν
γαλατικὴν χώραν καὶ φρυγίαν, ἐπιστηρίζων
πάντας τοὺς μαθητάς. ἰουδαῖος δέ τις ἀπολ-
λὼς ὀνόματι, ἀλεξανδρεὺς τῷ γένει, ἀνὴρ λό-
γιος, κατήντησεν εἰς ἔφεσον, δυνατὸς ὢν ἐν
ταῖς γραφαῖς. οὗτος ἦν κατηχημένος τὴν
ὁδὸν τοῦ κυρίου, καὶ ζέων τῷ πνεύματι, ἐλάλει,
καὶ ἐδίδασκεν ἀκριβῶς τὰ περὶ τοῦ ἰησοῦ,
ἐπιστάμενος μόνον τὸ βάπτισμα Ἰωάννου. οὗτός
τε ἤρξατο παῤῥησιάζεσθαι ἐν τῇ συναγωγῇ. ἀ-
κούσαντες δὲ αὐτοῦ ἀκύλας καὶ πρίσκιλλα,
προσελάβοντο αὐτὸν, καὶ ἀκριβέστερον αὐ-
τῷ ἐξέθεντο τὴν τοῦ θεοῦ ὁδόν. βουλομένου δὲ
αὐτοῦ διελθεῖν εἰς τὴν ἀχαΐαν, προτρεψά-
μενοι οἱ ἀδελφοὶ ἔγραψαν τοῖς μαθηταῖς
ἀποδέξασθαι αὐτόν· ὃς παραγενόμενος, συ-
νεβάλετο πολὺ τοῖς πεπιστευκόσι διὰ τῆς χά-
ριτος. εὐτόνως γὰρ τοῖς ἰουδαίοις διακατη-

λέγχετο, δημοσίᾳ ἐπιδεικνὺς διὰ τῶν γρα-
19 φῶν, εἶναι τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. Ἐγένετο δὲ
ἐν τῷ τὸν Ἀπολλῶ εἶναι ἐν Κορίνθῳ, Παῦλον διελ-
θόντα τὰ ἀνωτερικὰ μέρη, ἐλθεῖν εἰς Ἔφε-
σον. καὶ εὑρών τινας μαθητὰς, εἶπε πρὸς
αὐτούς. εἰ πνεῦμα ἅγιον ἐλάβετε πιστεύσαν-
τες; οἱ δὲ εἶπον πρὸς αὐτόν. ἀλλ' οὐδὲ εἰ πνεῦ-
μα ἅγιόν ἐστιν, ἠκούσαμεν. εἶπέ τε πρὸς αὐ-
τούς. εἰς τί οὖν ἐβαπτίσθητε; οἱ δὲ εἶπον. εἰς τὸ
Ἰωάννου βάπτισμα. εἶπε δὲ Παῦλος. Ἰωάννης
μὲν ἐβάπτισε βάπτισμα μετανοίας, παντὶ τῷ
λαῷ λέγων, εἰς τὸν ἐρχόμενον μετ' αὐτὸν, ἵνα
πιστεύσωσι, τουτέστιν, εἰς τὸν χριστὸν Ἰησοῦν. ἀ-
κούσαντες δὲ ἐβαπτίσθησαν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
κυρίου Ἰησοῦ. καὶ ἐπιθέντος αὐτοῖς τοῦ Παύ-
λου τὰς χεῖρας, ἦλθε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγι-
ον ἐπ' αὐτοὺς, ἐλάλουν τε γλώσσαις, καὶ
προεφήτευον. ἦσαν δὲ οἱ πάντες ἄνδρες ὡ-
σεὶ δεκαδύο. εἰσελθὼν δὲ εἰς τὴν συναγω-
γὴν, ἐπαῤῥησιάζετο ἐπὶ μῆνας τρεῖς, δια-
λεγόμενος καὶ πείθων τὰ περὶ τῆς βασι-
λείας τοῦ θεοῦ. ὡς δέ τινες ἐσκληρύνοντο καὶ
ἠπείθουν, κακολογοῦντες τὴν ὁδὸν ἐνώ-
πιον τοῦ πλήθους, ἀποστὰς ἀπ' αὐτῶν, ἀφώ-
ρισε τοὺς μαθητὰς, καθ' ἡμέραν διαλεγό-
μενος ἐν τῇ

-μένος ἐν τῇ σχολῇ τυράννου τινός. τοῦτο δὲ ἐ-
γένετο ἐπὶ ἔτη δύο, ὥστε πάντας τοὺς κατοι-
κοῦντας τὴν Ἀσίαν, ἀκοῦσαι τὸν λόγον τοῦ
κυρίου Ἰησοῦ, ἰουδαίων τε καὶ ἑλλήνων. δυ-
νάμεις τε οὐ τὰς τυχούσας ἐποίει ὁ θεὸς διὰ
τῶν χειρῶν Παύλου, ὥστε καὶ ἐπὶ τοὺς ἀσθε-
νοῦντας ἐπιφέρεσθαι ἀπὸ τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ
σουδάρια, ἢ σιμικίνθια καὶ ἀπαλλάσσεσθαι
ἀπ' αὐτῶν τὰς νόσους, τά τε πνεύματα
τὰ πονηρὰ ἐξέρχεσθαι ἀπ' αὐτῶν. ἐπεχεί-
ρησαν δέ τινες, καὶ ἀπὸ τῶν περιερχομένων
ἰουδαίων ἐξορκιστῶν, ὀνομάζειν ἐπὶ τοὺς ἔχον-
τας τὰ πνεύματα τὰ πονηρὰ, τὸ ὄνομα τοῦ
κυρίου Ἰησοῦ, λέγοντες: ὁρκίζομεν ὑμᾶς τὸν Ἰη-
σοῦν, ὃν ὁ Παῦλος κηρύσσει. ἦσαν δέ τινες υἱοὶ
σκευᾶ ἰουδαίου ἀρχιερέως ἑπτὰ, οἱ τοῦτο ποιοῦν-
τες. ἀποκριθὲν δὲ τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, εἶπε.
τὸν Ἰησοῦν γινώσκω, καὶ τὸν Παῦλον ἐπίσταμαι,
ὑμεῖς δὲ τίνες ἐστέ; καὶ ἐφαλλόμενος ἐπ' αὐτοὺς ὁ
ἄνθρωπος ἐν ᾧ ἦν τὸ πνεῦμα τὸ πονηρὸν, καὶ
κατακυριεύσας αὐτῶν, ἴσχυσε κατ' αὐτῶν,
ὥστε γυμνοὺς καὶ τετραυματισμένους ἐκ-
φυγεῖν ἐκ τοῦ οἴκου ἐκείνου. τοῦτο δὲ ἐγένετο γνω-
στὸν πᾶσιν ἰουδαίοις τε καὶ ἕλλησι τοῖς κατοικοῦ-
σι τὴν ἔφεσον, καὶ ἐπέπεσε φόβος ἐπὶ πάντας

αὐτοὺς, καὶ ἐμεγαλύνετο τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἰησοῦ. πολλοί τε τῶν πεπιστευκότων ἤρχοντο ἐξομολογούμενοι καὶ ἀναγγέλλοντες τὰς πράξεις αὐτῶν. ἱκανοὶ δὲ τῶν τὰ περίεργα πραξάντων, συνενέγκαντες τὰς βίβλους κατέκαιον ἐνώπιον πάντων, καὶ συνεψήφισαν τὰς τιμὰς αὐτῶν, καὶ εὗρον ἀργυρίου μυριάδας πέντε, οὕτως κατὰ κράτος ὁ λόγος τοῦ κυρίου ηὔξανε καὶ ἴσχυεν. ὡς δὲ ἐπληρώθη ταῦτα, ἔθετο ὁ παῦλος ἐν τῷ πνεύματι, διελθὼν τὴν μακεδονίαν καὶ ἀχαΐαν, πορεύεσθαι εἰς ἱερουσαλὴμ, εἰπὼν. ὅτι μετὰ τὸ γενέσθαι με ἐκεῖ, δεῖ με καὶ ῥώμην ἰδεῖν. ἀποστείλας δὲ εἰς τὴν μακεδονίαν δύο τῶν διακονούντων αὐτῷ, τιμόθεον καὶ ἔραστον, αὐτὸς ἐπέσχε χρόνον εἰς τὴν ἀσίαν. ἐγένετο δὲ κατὰ τὸν καιρὸν ἐκεῖνον τάραχος οὐκ ὀλίγος περὶ τῆς ὁδοῦ. δημήτριος γάρ τις ὀνόματι, ἀργυροκόπος, ποιῶν ναοὺς ἀργυροῦς ἀρτέμιδος, παρείχετο τοῖς τεχνίταις ἐργασίαν οὐκ ὀλίγην, οὓς συναθροίσας καὶ τοὺς περὶ τὰ τοιαῦτα ἐργάτας, εἶπεν. ἄνδρες, ἐπίστασθε ὅτι ἐκ ταύτης τῆς ἐργασίας ἡ εὐπορία ἡμῶν ἐστι, καὶ θεωρεῖτε καὶ ἀκούετε, ὅτι οὐ μόνον ἐφέσου, ἀλλὰ σχεδὸν πάσης τῆς ἀσίας ὁ παῦλος οὗτος πείσας, μετέστησεν ἱκανὸν ὄχλον,

νὸν ὄχλον, λέγων, ὅτι οὐκ εἰσὶ θεοὶ, οἱ διὰ χειρῶν
γινόμενοι. οὐ μόνον δὲ τοῦτο κινδυνεύει ἡμῖν τὸ
μέρος εἰς ἀπελεγμὸν ἐλθεῖν, ἀλλὰ καὶ τὸ τῆς
μεγάλης θεᾶς ἀρτέμιδος ἱερὸν εἰς οὐδὲν λογι-
σθῆναι, μέλλειν τε καὶ καθαιρεῖσθαι τὴν με-
γαλειότητα αὐτῆς, ἣν ὅλη ἡ ἀσία καὶ ἡ οἰκου-
μένη σέβεται. ἀκούσαντες δὲ καὶ γενόμενοι πλή-
ρεις θυμοῦ, ἔκραζον λέγοντες. μεγάλη ἡ ἄρτε-
μις ἐφεσίων. καὶ ἐπλήσθη ἡ πόλις ὅλη τῆς συγ-
χύσεως, ὥρμησάν τε ὁμοθυμαδὸν εἰς τὸ θέα-
τρον, συναρπάσαντες γάϊον καὶ ἀρίσταρχον μα-
κεδόνας, συνεκδήμους τοῦ Παύλου. τοῦ δὲ Παύ-
λου βουλομένου εἰσελθεῖν εἰς τὸν δῆμον, οὐκ εἴων
αὐτὸν οἱ μαθηταί. τινὲς δὲ καὶ τῶν ἀσιαρ-
χῶν, ὄντες αὐτῷ φίλοι, πέμψαντες πρὸς αὐ-
τὸν, παρεκάλουν, μὴ δοῦναι ἑαυτὸν εἰς τὸ θέα-
τρον. ἄλλοι μὲν οὖν ἄλλο τι ἔκραζον, ἦν γὰρ ἡ ἐκ-
κλησία συγκεχυμένη, καὶ οἱ πλείους οὐκ ᾔδει-
σαν τίνος ἕνεκεν συνεληλύθεισαν. ἐκ δὲ τοῦ ὄχλου
προεβίβασαν Ἀλέξανδρον προβαλόντων αὐ-
τὸν τῶν ἰουδαίων. ὁ δὲ Ἀλέξανδρος κατασεί-
σας τὴν χεῖρα, ἤθελεν ἀπολογεῖσθαι τῷ δή-
μῳ. ἐπιγνόντων δὲ ὅτι ἰουδαῖός ἐστι, φωνὴ ἐγέ-
νετο μία ἐκ πάντων, ὡς ἐπὶ ὥρας δύο κρα-
ζόντων. μεγάλη ἡ ἄρτεμις ἐφεσίων. καταστεί-

λας δὲ ὁ

λας δὲ ὁ γραμματεὺς τὸν ὄχλον, φησίν. ἄν-
δρες ἐφέσιοι, τίς γάρ ἐστιν ἄνθρωπος, ὃς οὐ γινώ-
σκει τὴν ἐφεσίων πόλιν, νεωκόρον οὖσαν τῆς με-
γάλης θεᾶς ἀρτέμιδος καὶ τοῦ διοπετοῦς. ἀν-
αντιῤῥήτων οὖν ὄντων τούτων, δέον ἐστὶν ὑμᾶς
κατεσταλμένους ὑπάρχειν, καὶ μηδὲν προ-
πετὲς πράσσειν. ἠγάγετε γὰρ τοὺς ἄνδρας τού-
τους, οὔτε ἱεροσύλους, οὔτε βλασφημοῦντας
τὴν θεὰν ὑμῶν. εἰ μὲν οὖν δημήτριος καὶ οἱ σὺν
αὐτῷ τεχνῖται πρός τινα λόγον ἔχουσιν, ἀγο-
ραῖοι ἄγονται, καὶ ἀνθύπατοί εἰσιν. ἐγκαλείτω-
σαν ἀλλήλοις. εἰ δέ τι περὶ ἑτέρων ἐπιζητεῖτε
ἐν τῇ ἐννόμῳ ἐκκλησίᾳ ἐπιλυθήσεται. καὶ
γὰρ κινδυνεύομεν ἐγκαλεῖσθαι στάσεως πε-
ρὶ τῆς σήμερον, μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος,
περὶ οὗ δυνησόμεθα δοῦναι λόγον τῆς συστρο-
φῆς ταύτης. καὶ ταῦτα εἰπὼν, ἀπέλυσε τὴν
20 ἐκκλησίαν. Μετὰ δὲ τὸ παύσασθαι τὸν θό-
ρυβον, προσκαλεσάμενος ὁ Παῦλος τοὺς μα-
θητὰς, καὶ ἀσπασάμενος, ἐξῆλθε πορευθῆ-
ναι εἰς τὴν Μακεδονίαν. διελθὼν δὲ τὰ μέρη
ἐκεῖνα, καὶ παρακαλέσας αὐτοὺς λόγῳ πολ-
λῷ, ἦλθεν εἰς τὴν ἑλλάδα, ποιήσας τε μῆνας
τρεῖς, γενομένης αὐτῷ ἐπιβουλῆς ὑπὸ τῶν
ἰουδαίων μέλλοντι ἀνάγεσθαι εἰς τὴν συρίαν, ἐ-
γένε

γένετο γνώμη τοῦ ὑποστρέφειν διὰ Μακεδονίας.
συνείπετο δὲ αὐτῷ ἄχρι τῆς Ἀσίας Σώπατρος Πύῤ-
ῥου Βεῤῥοιαῖος, Θεσσαλονικέων δὲ Ἀρίσταρχος,
καὶ Σεκοῦνδος, καὶ Γάϊος Δερβαῖος, καὶ Τιμόθεος,
Ἀσιανοὶ δὲ Τυχικὸς καὶ Τρόφιμος. οὗτοι προ-
ελθόντες, ἔμενον ἡμᾶς ἐν Τρωάδι. ἡμεῖς δὲ
ἐξεπλεύσαμεν μετὰ τὰς ἡμέρας τῶν ἀζύ-
μων ἀπὸ Φιλίππων, καὶ ἤλθομεν πρὸς αὐ-
τοὺς εἰς τὴν Τρωάδα ἄχρις ἡμερῶν πέντε, οὗ δι-
ετρίψαμεν ἡμέρας ἑπτά. ἐν δὲ τῇ μιᾷ τῶν
σαββάτων, συνηγμένων τῶν μαθητῶν τοῦ κλά-
σαι ἄρτον, ὁ Παῦλος διελέγετο αὐτοῖς, μέλ-
λων ἐξιέναι τῇ ἐπαύριον, παρέτεινέ τε τὸν
λόγον μέχρι μεσονυκτίου. ἦσαν δὲ λαμπάδες
ἱκαναὶ ἐν τῷ ὑπερῴῳ οὗ ἦσαν συνηγμένοι.
καθήμενος δέ τις νεανίας ὀνόματι Εὔτυχος
ἐπὶ τῆς θυρίδος, καταφερόμενος ὕπνῳ βα-
θεῖ, διαλεγομένου τοῦ Παύλου ἐπὶ πλεῖον, κα-
τενεχθεὶς ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέ-
γου κάτω, καὶ ἤρθη νεκρός. καταβὰς δὲ ὁ Παῦ-
λος, ἐπέπεσεν αὐτῷ, καὶ συμπεριλαβὼν εἶπε.
μὴ θορυβεῖσθε. ἡ γὰρ ψυχὴ αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστιν.
ἀναβὰς δὲ κλάσας ἄρτον καὶ γευσάμενος, ἐφ' ἱ-
κανόν τε ὁμιλήσας ἄχρι αὐγῆς, οὕτως ἐξῆλθεν.
ἤγαγον δὲ τὸν παῖδα ζῶντα, καὶ παρεκλήθη-

σαν οὐ

Digitized by Google

σαν οὐ μετρίως. ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ
πλοῖον, ἀνήχθημεν εἰς τὴν ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλ-
λοντες ἀναλαμβάνειν τὸν παῦλον. οὕτως γὰρ ἦν
διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ
συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν ἄσσον, ἀναλαβόντες
αὐτὸν, ἤλθομεν εἰς μιτυλήνην, κἀκεῖθεν ἀπο-
πλεύσαντες, τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντι-
κρὺ χίου. τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς σά-
μον, καὶ μείναντες ἐν τρωγυλλίῳ, τῇ ἐχομένῃ
ἤλθομεν εἰς μίλητον. ἔκρινε γὰρ ὁ παῦλος
παραπλεῦσαι τὴν ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται
αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ ἀσίᾳ. ἔσπευδε γὰρ
εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεντη-
κοστῆς γενέσθαι εἰς ἱεροσόλυμα. ἀπὸ δὲ τῆς μιλή-
του πέμψας εἰς ἔφεσον, μετεκαλέσατο τοὺς πρεσ-
βυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ὡς δὲ παρεγένοντο
πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς. ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ
πρώτης ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν ἀσίαν,
πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην,
δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφρο-
σύνης, καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν,
τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν
ἰουδαίων, ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμ-
φερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, καὶ διδά-
ξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, διαμαρ-
τυρόμενος

Digitized by Google

μαρτυρόμενος Ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, τὴν εἰς τὸν
Θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν κύριον
ἡμῶν Ἰησοῦν. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ
πνεύματι, πορεύομαι εἰς Ἱερουσαλήμ, τὰ ἐν
αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδώς, πλὴν ὅτι
τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύ-
ρεται, λέγον, ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μέ-
νουσιν, ἀλλ' οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω
τὴν ψυχήν μου τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶ-
σαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν δια-
κονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, δια-
μαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ Θεοῦ.
καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα, ὅτι οὐκ ἔτι ὄψεσθε τὸ
πρόσωπόν μου, ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διῆλθον,
κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ. διὸ μαρτύ-
ρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθα-
ρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. οὐ γὰρ ὑπε-
στειλάμην ὑμῖν τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν
βουλὴν τοῦ Θεοῦ. προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ
παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ
ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἐκ-
κλησίαν τοῦ Θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ
ἰδίου αἵματος. ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσε-
λεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς
εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ ἐξ

ὑμῶν

Digitized by Google

ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες, λαλοῦν-
τες διεστραμμένα, τοῦ ἀποσπᾷν τοὺς μαθη-
τὰς ὀπίσω αὐτῶν. διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύον-
τες, ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυ-
σάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον.
καὶ τὰ νῦν παρατίθημι ὑμᾶς ἀδελφοὶ τῷ
θεῷ, καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυνα-
μένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κλη-
ρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀργυρίου,
καὶ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα.
αὐτοὶ δὲ γινώσκετε, ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ
τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες
αὗται. πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κο-
πιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούν-
των, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου ἰησοῦ,
ὅτι αὐτὸς εἶπε. μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλ-
λον ἢ λαμβάνειν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ
γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο.
ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων, καὶ ἐ-
πιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ παύλου, κα-
τεφίλουν αὐτὸν, ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ
τῷ λόγῳ, ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκ ἔτι μέλλουσι τὸ πρό-
σωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς
21 τὸ πλοῖον. Ως δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡ-
μᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρο-
μήσαντες

Digitized by Google

μήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν κῶν, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς
τὴν ῥόδον, κἀκεῖθεν εἰς πάταρα, καὶ εὑρόντες
πλοῖον διαπερῶν εἰς φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχ
θημεν. ἀναφανέντες δὲ τὴν κύπρον, καὶ καταλι-
πόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς συρίαν,
καὶ κατήχθημεν εἰς τύρον. ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖ
ον ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. καὶ ἀνευρόντες
μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ, οἵ
τινες τῷ παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος, μὴ ἀν
αβαίνειν εἰς ἱερουσαλήμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς
ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμε
θα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναι
ξὶ καὶ τέκνοις, ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ
γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσευξάμεθα. καὶ ἀ-
σπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖ-
ον. ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. ἡμεῖς δὲ
τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ τύρου, κατηντή-
σαμεν εἰς πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι
τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐ
τοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν
παῦλον, ἦλθον εἰς καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες
εἰς τὸν οἶκον φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ
τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦ-
σαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύου
σαι. ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κα

τῆλθέ τις

Digitized by Google

τῆλθέ τις ἀπὸ τῆς ἰουδαίας προφήτης, ὀνόματι ἄγαβος. καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε. τάδε λέγει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕτως δήσουσιν οἱ Ἱερουσαλὴμ ἰουδαῖοι, καὶ παραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντόπιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ. ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος. τί ποιεῖτε, κλαίοντες καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυχάσαμεν, εἰπόντες. τὸ θέλημα τοῦ κυρίου γενέσθω. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευασάμενοι, ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. συνῆλθον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ καισαρείας σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ᾽ ᾧ ξενισθῶμεν, μνάσωνί τινι κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. γενομένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐδέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰσῄει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάντες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπασάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ᾽ ἓν ἕκαστον, ὧν

ἐποίησεν

Digitized by Google

ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι, διὰ τῆς διακονίας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἐδόξαζον τὸν κύριον, εἶπόν τε αὐτῷ. θεωρεῖς ἀδελφὲ, πόσαι μυριάδες εἰσὶν ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων. καὶ πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. κατηχήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις ἀπὸ μωσέως, τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας ἰουδαίους, λέγων, μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκνα, μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. τί οὖν ἐστι; πάντως δεῖ πλῆθος συνελθεῖν. ἀκούσονται γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίησον, ὅ σοι λέγομεν. εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔχοντες ἐφ' ἑαυτῶν. τούτους παραλαβὼν ἁγνίσθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσι πάντες, ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ, οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων. περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστείλαμεν κρίναντες, μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς, εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό, τε εἰδωλόθυτον καὶ τὸ αἷμα, καὶ πνικτὸν, καὶ πορνείαν. τότε ὁ παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐχομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς, εἰσῄει εἰς τὸ ἱερὸν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡμερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ

νὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. ὡς δὲ ἔμελ-
λον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς ἀ-
σίας ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον
τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτὸν, κράζοντες. ἄνδρες ἰσ-
ραηλῖται, βοηθεῖτε. οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος,
ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου
τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων, ἔτι τε καὶ
ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ κεκοίνω-
κε τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ ἑωρακό-
τες τρόφιμον τὸν ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐ-
τῷ, ὃν ἐνόμιζον, ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ
παῦλος. ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένε-
το συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ
παύλου, εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως
ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. ζητούντων δὲ αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπεί-
ρης, ὅτι ὅλη συγκέχυται ἱερουσαλήμ, ὃς ἐξ-
αυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατον-
τάρχους, κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόν-
τες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύ-
σαντο τύπτοντες τὸν παῦλον. ἐγγίσας δὲ ὁ χι-
λίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δε-
θῆναι ἁλύσεσι δυσὶ, καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν
εἴη, καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων
ἐν τῷ ὄχλῳ.

ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφα-
λὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν
εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς
ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ
τῶν στρατιωτῶν, διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. ἠκολού-
θει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κρᾶζον. αἶρε αὐτόν.
μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ παῦ-
λος, λέγει τῷ χιλιάρχῳ. εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν πρός
σε; ὁ δὲ ἔφη· ἑλληνιστὶ γινώσκεις; οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ
αἰγύπτιος, ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστα-
τώσας, καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τε-
τρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; εἶπε δὲ ὁ
παῦλος. ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι ἰουδαῖος ταρ-
σεύς, τῆς κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης.
δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς
τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ παῦλος
ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν, κατέσεισε τῇ χει-
ρὶ τῷ λαῷ. πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προ-
σεφώνει τῇ ἑβραΐδι διαλέκτῳ, λέγων·

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσα- 22
τέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολογίας. ἀκού-
σαντες δέ, ὅτι ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσφω-
νεῖ αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. καὶ
φησίν. ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ ἰουδαῖος, γεγεννη-
μένος ἐν ταρσῷ τῆς κιλικίας, ἀνατεθραμ-

μένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πόδας γαμαλιήλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρίβειαν τοῦ πατρῴου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρχων τοῦ θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστὲ σήμερον, ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανάτου, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ὡς καὶ ὁ ἀρχιερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέριον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς τοὺς ἀδελφοὺς, εἰς δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς ἱερουσαλήμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. ἐγένετο δέ μοι πορευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ δαμασκῷ περὶ μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιαστράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμὲ, ἔπεσόν τε εἰς τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνῆς, λεγούσης μοι. σαοὺλ σαοὺλ, τί με διώκεις; ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην. τίς εἶ κύριε; εἶπέ τε πρός με. ἐγώ εἰμι ἰησοῦς ὁ ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄντες, τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, καὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λαλοῦντός μοι. εἶπον δέ. τί ποιήσω κύριε; ὁ δὲ κύριος πρός με. ἀναστὰς πορεύου εἰς δαμασκὸν, κἀκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέτακταί σοι ποιῆσαι. ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ

τῆς δόξης τοῦ

Digitized by Google

τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν. ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς, κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων ἰουδαίων, ἐλθὼν πρός με καὶ ἐπιστὰς, εἶπέ μοι. σαοὺλ ἀδελφὲ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν. ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι. σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ ἱερουσαλὴμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον. κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται, ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σέ. καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, φυλάσσων τὰ ἱμά-

Digitized by Google

σαν οὐ μετρίως. ἡμεῖς δὲ προελθόντες ἐπὶ τὸ
πλοῖον, ἀνήχθημεν εἰς τὴν ἄσσον, ἐκεῖθεν μέλ
λοντες ἀναλαμβάνειν τὸν Παῦλον. οὕτως γὰρ ἦν
διατεταγμένος, μέλλων αὐτὸς πεζεύειν. ὡς δὲ
συνέβαλεν ἡμῖν εἰς τὴν ἄσσον, ἀναλαβόντες
αὐτὸν, ἤλθομεν εἰς μιτυλήνην, κἀκεῖθεν ἀπο
πλεύσαντες, τῇ ἐπιούσῃ κατηντήσαμεν ἀντι
κρυ χίου. τῇ δὲ ἑτέρᾳ παρεβάλομεν εἰς σά-
μον, καὶ μείναντες ἐν τρωγυλλίῳ, τῇ ἐχομένῃ
ἤλθομεν εἰς μίλητον. ἔκρινε γὰρ ὁ Παῦλος
παραπλεῦσαι τὴν ἔφεσον, ὅπως μὴ γένηται
αὐτῷ χρονοτριβῆσαι ἐν τῇ ἀσίᾳ. ἔσπευδε γὰρ
εἰ δυνατὸν ἦν αὐτῷ, τὴν ἡμέραν τῆς πεντη-
κοστῆς γενέσθαι εἰς ἱεροσόλυμα. ἀπὸ δὲ τῆς μιλή
του πέμψας εἰς ἔφεσον, μετεκαλέσατο τοὺς πρεσ
βυτέρους τῆς ἐκκλησίας. ὡς δὲ παρεγένοντο
πρὸς αὐτὸν, εἶπεν αὐτοῖς. ὑμεῖς ἐπίστασθε ἀπὸ
πρώτης ἡμέρας, ἀφ' ἧς ἐπέβην εἰς τὴν ἀσίαν,
πῶς μεθ' ὑμῶν τὸν πάντα χρόνον ἐγενόμην,
δουλεύων τῷ κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφρο-
σύνης, καὶ πολλῶν δακρύων καὶ πειρασμῶν,
τῶν συμβάντων μοι ἐν ταῖς ἐπιβουλαῖς τῶν
ἰουδαίων, ὡς οὐδὲν ὑπεστειλάμην τῶν συμ-
φερόντων, τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι ὑμῖν, καὶ διδά-
ξαι ὑμᾶς δημοσίᾳ καὶ κατ' οἴκους, διαμαρ-
τυρόμενος

Digitized by Google

τυρόμενος ἰουδαίοις τε καὶ ἕλλησι, τὴν εἰς τὸν θεὸν μετάνοιαν, καὶ πίστιν τὴν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ δεδεμένος τῷ πνεύματι, πορεύομαι εἰς ἱερουσαλὴμ, τὰ ἐν αὐτῇ συναντήσοντά μοι μὴ εἰδὼς, πλὴν ὅτι τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον κατὰ πόλιν διαμαρτύρεταί, λέγον, ὅτι δεσμά με καὶ θλίψεις μένουσιν, ἀλλ' οὐδενὸς λόγον ποιοῦμαι, οὐδὲ ἔχω τὴν ψυχήν μου τιμίαν ἐμαυτῷ, ὡς τελειῶσαι τὸν δρόμον μου μετὰ χαρᾶς, καὶ τὴν διακονίαν ἣν ἔλαβον παρὰ τοῦ κυρίου ἰησοῦ, διαμαρτύρασθαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ. καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ οἶδα, ὅτι οὐκ ἔτι ὄψεσθε τὸ πρόσωπόν μου, ὑμεῖς πάντες ἐν οἷς διῆλθον, κηρύσσων τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ. διὸ μαρτύρομαι ὑμῖν ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ, ὅτι καθαρὸς ἐγὼ ἀπὸ τοῦ αἵματος πάντων. οὐ γὰρ ὑπεστειλάμην ὑμῖν τοῦ μὴ ἀναγγεῖλαι πᾶσαν τὴν βουλὴν τοῦ θεοῦ. προσέχετε οὖν ἑαυτοῖς καὶ παντὶ τῷ ποιμνίῳ, ἐν ᾧ ὑμᾶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἔθετο ἐπισκόπους ποιμαίνειν τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ, ἣν περιεποιήσατο διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος. ἐγὼ γὰρ οἶδα τοῦτο, ὅτι εἰσελεύσονται μετὰ τὴν ἄφιξίν μου λύκοι βαρεῖς εἰς ὑμᾶς, μὴ φειδόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ ἐξ

ὑμῶν

ὑμῶν αὐτῶν ἀναστήσονται ἄνδρες, λαλοῦν-
τες διεστραμμένα, τοῦ ἀποσπᾷν τοὺς μαθη-
τὰς ὀπίσω αὐτῶν. διὸ γρηγορεῖτε, μνημονεύον-
τες, ὅτι τριετίαν νύκτα καὶ ἡμέραν οὐκ ἐπαυ-
σάμην μετὰ δακρύων νουθετῶν ἕνα ἕκαστον.
καὶ τὰ νῦν παρατίθημι ὑμᾶς ἀδελφοὶ τῷ
θεῷ, καὶ τῷ λόγῳ τῆς χάριτος αὐτοῦ τῷ δυνα-
μένῳ ἐποικοδομῆσαι καὶ δοῦναι ὑμῖν κλη-
ρονομίαν ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πᾶσιν. ἀργυρίου,
καὶ χρυσίου ἢ ἱματισμοῦ οὐδενὸς ἐπεθύμησα.
αὐτοὶ δὲ γινώσκετε, ὅτι ταῖς χρείαις μου καὶ
τοῖς οὖσι μετ' ἐμοῦ ὑπηρέτησαν αἱ χεῖρες
αὗται. πάντα ὑπέδειξα ὑμῖν, ὅτι οὕτως κο-
πιῶντας δεῖ ἀντιλαμβάνεσθαι τῶν ἀσθενούν-
των, μνημονεύειν τε τῶν λόγων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ,
ὅτι αὐτὸς εἶπε. μακάριόν ἐστι διδόναι μᾶλ-
λον ἢ λαμβάνειν. καὶ ταῦτα εἰπὼν, θεὶς τὰ
γόνατα αὐτοῦ, σὺν πᾶσιν αὐτοῖς προσηύξατο.
ἱκανὸς δὲ ἐγένετο κλαυθμὸς πάντων, καὶ ἐ-
πιπεσόντες ἐπὶ τὸν τράχηλον τοῦ Παύλου, κα-
τεφίλουν αὐτὸν, ὀδυνώμενοι μάλιστα ἐπὶ
τῷ λόγῳ, ᾧ εἰρήκει, ὅτι οὐκ ἔτι μέλλουσι τὸ πρό-
σωπον αὐτοῦ θεωρεῖν. προέπεμπον δὲ αὐτὸν εἰς
21 τὸ πλοῖον. Ὡς δὲ ἐγένετο ἀναχθῆναι ἡ-
μᾶς ἀποσπασθέντας ἀπ' αὐτῶν, εὐθυδρο-

μήσαντες

μήσαντες ἤλθομεν εἰς τὴν κῶν, τῇ δὲ ἑξῆς εἰς τὴν ῥόδον, κἀκεῖθεν εἰς πάταρα, καὶ εὑρόντες πλοῖον διαπερῶν εἰς φοινίκην, ἐπιβάντες ἀνήχθημεν. ἀναφάναντες δὲ τὴν κύπρον, καὶ καταλιπόντες αὐτὴν εὐώνυμον, ἐπλέομεν εἰς συρίαν, καὶ κατήχθημεν εἰς τύρον. ἐκεῖσε γὰρ ἦν τὸ πλοῖον ἀποφορτιζόμενον τὸν γόμον. καὶ ἀνευρόντες μαθητὰς, ἐπεμείναμεν αὐτοῦ ἡμέρας ἑπτὰ, οἵτινες τῷ παύλῳ ἔλεγον διὰ τοῦ πνεύματος, μὴ ἀναβαίνειν εἰς ἱερουσαλήμ. ὅτε δὲ ἐγένετο ἡμᾶς ἐξαρτίσαι τὰς ἡμέρας, ἐξελθόντες ἐπορευόμεθα, προπεμπόντων ἡμᾶς πάντων σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, ἕως ἔξω τῆς πόλεως, καὶ θέντες τὰ γόνατα ἐπὶ τὸν αἰγιαλὸν προσηυξάμεθα. καὶ ἀσπασάμενοι ἀλλήλους, ἐπέβημεν εἰς τὸ πλοῖον. ἐκεῖνοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ ἴδια. ἡμεῖς δὲ τὸν πλοῦν διανύσαντες ἀπὸ τύρου, κατηντήσαμεν εἰς πτολεμαΐδα, καὶ ἀσπασάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς, ἐμείναμεν ἡμέραν μίαν παρ' αὐτοῖς. τῇ δὲ ἐπαύριον ἐξελθόντες οἱ περὶ τὸν παῦλον, ἦλθον εἰς καισάρειαν, καὶ εἰσελθόντες εἰς τὸν οἶκον φιλίππου τοῦ εὐαγγελιστοῦ ὄντος ἐκ τῶν ἑπτὰ, ἐμείναμεν παρ' αὐτῷ. τούτῳ δὲ ἦσαν θυγατέρες παρθένοι τέσσαρες προφητεύουσαι. ἐπιμενόντων δὲ ἡμῶν ἡμέρας πλείους, κα-

Digitized by Google

τῆλθέ τις ἀπὸ τῆς ἰουδαίας προφήτης, ὀνό-
ματι ἄγαβος. καὶ ἐλθὼν πρὸς ἡμᾶς, καὶ ἄ-
ρας τὴν ζώνην τοῦ Παύλου, δήσας τε αὐτοῦ τὰς
χεῖρας καὶ τοὺς πόδας, εἶπε. τάδε λέγει τὸ πνεῦ-
μα τὸ ἅγιον. τὸν ἄνδρα οὗ ἐστιν ἡ ζώνη αὕτη, οὕ-
τως δήσουσιν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἰουδαῖοι, καὶ πα-
ραδώσουσιν εἰς χεῖρας ἐθνῶν. ὡς δὲ ἠκούσαμεν
ταῦτα, παρεκαλοῦμεν ἡμεῖς τε καὶ οἱ ἐντό-
πιοι, τοῦ μὴ ἀναβαίνειν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλήμ.
ἀπεκρίθη τε ὁ Παῦλος. τί ποιεῖτε, κλαίοντες
καὶ συνθρύπτοντές μου τὴν καρδίαν; ἐγὼ γὰρ
οὐ μόνον δεθῆναι, ἀλλὰ καὶ ἀποθανεῖν εἰς Ἱε-
ρουσαλὴμ ἑτοίμως ἔχω ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. μὴ πειθομένου δὲ αὐτοῦ, ἡσυ-
χάσαμεν, εἰπόντες. τὸ θέλημα τοῦ κυρίου γε-
νέσθω. μετὰ δὲ τὰς ἡμέρας ταύτας ἀποσκευα-
σάμενοι, ἀνεβαίνομεν εἰς Ἱερουσαλήμ. συνῆλ-
θον δὲ καὶ τῶν μαθητῶν ἀπὸ καισαρείας
σὺν ἡμῖν, ἄγοντες παρ᾽ ᾧ ξενισθῶμεν, μνά-
σωνί τινι κυπρίῳ, ἀρχαίῳ μαθητῇ. γενο-
μένων δὲ ἡμῶν εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀσμένως ἐ-
δέξαντο ἡμᾶς οἱ ἀδελφοί. τῇ δὲ ἐπιούσῃ εἰ-
σήει ὁ Παῦλος σὺν ἡμῖν πρὸς Ἰάκωβον, πάν-
τες τε παρεγένοντο οἱ πρεσβύτεροι. καὶ ἀσπα-
σάμενος αὐτοὺς ἐξηγεῖτο καθ᾽ ἓν ἕκαστον, ὧν

ἐποίησεν

ἐποίησεν ὁ θεὸς ἐν τοῖς ἔθνεσι, διὰ τῆς διακονί-
ας αὐτοῦ. οἱ δὲ ἀκούσαντες, ἐδόξαζον τὸν κύ-
ριον, εἶπόν τε αὐτῷ. θεωρεῖς ἀδελφὲ, πόσαι
μυριάδες εἰσὶν ἰουδαίων τῶν πεπιστευκότων. καὶ
πάντες ζηλωταὶ τοῦ νόμου ὑπάρχουσι. κατη-
χήθησαν δὲ περὶ σοῦ, ὅτι ἀποστασίαν διδάσκεις
ἀπὸ μωσέως, τοὺς κατὰ τὰ ἔθνη πάντας ἰου-
δαίους, λέγων, μὴ περιτέμνειν αὐτοὺς τὰ τέκ-
να, μηδὲ τοῖς ἔθεσι περιπατεῖν. τί οὖν ἐστι;
πάντως δεῖ πλῆθος συνελθεῖν. ἀκούσονται
γὰρ ὅτι ἐλήλυθας. τοῦτο οὖν ποίησον, ὅ σοι λέ-
γομεν. εἰσὶν ἡμῖν ἄνδρες τέσσαρες εὐχὴν ἔ-
χοντες ἐφ' ἑαυτῶν. τούτους παραλαβὼν ἁγνί-
σθητι σὺν αὐτοῖς, καὶ δαπάνησον ἐπ' αὐτοῖς,
ἵνα ξυρήσωνται τὴν κεφαλὴν, καὶ γνῶσι πάν-
τες, ὅτι ὧν κατήχηνται περὶ σοῦ, οὐδέν ἐστιν,
ἀλλὰ στοιχεῖς καὶ αὐτὸς τὸν νόμον φυλάσσων.
περὶ δὲ τῶν πεπιστευκότων ἐθνῶν ἡμεῖς ἐπεστεί-
λαμεν κρίναντες, μηδὲν τοιοῦτον τηρεῖν αὐτοὺς,
εἰ μὴ φυλάσσεσθαι αὐτοὺς τό, τε εἰδωλόθυτον καὶ
τὸ αἷμα, καὶ πνικτὸν, καὶ πορνείαν. τότε ὁ
παῦλος παραλαβὼν τοὺς ἄνδρας, τῇ ἐ-
χομένῃ ἡμέρᾳ σὺν αὐτοῖς ἁγνισθεὶς, εἰσῄει εἰς
τὸ ἱερὸν, διαγγέλλων τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν ἡ-
μερῶν τοῦ ἁγνισμοῦ, ἕως οὗ προσηνέχθη ὑπὲρ

ἑνὸς ἑκάστου αὐτῶν ἡ προσφορά. ὡς δὲ ἔμελ-
λον αἱ ἑπτὰ ἡμέραι συντελεῖσθαι, οἱ ἀπὸ τῆς ἀ-
σίας ἰουδαῖοι θεασάμενοι αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ,
συνέχεον πάντα τὸν ὄχλον, καὶ ἐπέβαλον
τὰς χεῖρας ἐπ' αὐτόν, κράζοντες. ἄνδρες ἰσ-
ραηλῖται, βοηθεῖτε. οὗτός ἐστιν ὁ ἄνθρωπος,
ὁ κατὰ τοῦ λαοῦ καὶ τοῦ νόμου καὶ τοῦ τόπου
τούτου πάντας πανταχοῦ διδάσκων, ἔτι τε καὶ
ἕλληνας εἰσήγαγεν εἰς τὸ ἱερόν, καὶ κεκοίνω-
κε τὸν ἅγιον τόπον τοῦτον. ἦσαν γὰρ ἑωρακό-
τες τρόφιμον τὸν ἐφέσιον ἐν τῇ πόλει σὺν αὐ-
τῷ, ὃν ἐνόμιζον, ὅτι εἰς τὸ ἱερὸν εἰσήγαγεν ὁ
παῦλος. ἐκινήθη τε ἡ πόλις ὅλη, καὶ ἐγένε-
το συνδρομὴ τοῦ λαοῦ, καὶ ἐπιλαβόμενοι τοῦ
παύλου, εἷλκον αὐτὸν ἔξω τοῦ ἱεροῦ, καὶ εὐθέως
ἐκλείσθησαν αἱ θύραι. ζητούντων δὲ αὐτὸν
ἀποκτεῖναι, ἀνέβη φάσις τῷ χιλιάρχῳ τῆς σπεί-
ρης, ὅτι ὅλη συγκέχυται ἱερουσαλήμ, ὃς ἐξ-
αυτῆς παραλαβὼν στρατιώτας καὶ ἑκατον-
τάρχους, κατέδραμεν ἐπ' αὐτούς. οἱ δὲ ἰδόν-
τες τὸν χιλίαρχον καὶ τοὺς στρατιώτας, ἐπαύ-
σαντο τύπτοντες τὸν παῦλον. ἐγγίσας δὲ ὁ χι-
λίαρχος ἐπελάβετο αὐτοῦ, καὶ ἐκέλευσε δε-
θῆναι ἁλύσεσι δυσί, καὶ ἐπυνθάνετο τίς ἂν
εἴη, καὶ τί ἐστι πεποιηκώς. ἄλλοι δὲ ἄλλο τι ἐβόων
ἐν τῷ ὄχλῳ.

Digitized by Google

ἐν τῷ ὄχλῳ· μὴ δυνάμενος δὲ γνῶναι τὸ ἀσφα-
λὲς διὰ τὸν θόρυβον, ἐκέλευσεν ἄγεσθαι αὐτὸν
εἰς τὴν παρεμβολήν. ὅτε δὲ ἐγένετο ἐπὶ τοὺς
ἀναβαθμούς, συνέβη βαστάζεσθαι αὐτὸν ὑπὸ
τῶν στρατιωτῶν, διὰ τὴν βίαν τοῦ ὄχλου. ἠκολού-
θει γὰρ τὸ πλῆθος τοῦ λαοῦ, κράζον. αἶρε αὐτόν.
μέλλων τε εἰσάγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολὴν ὁ παῦ-
λος, λέγει τῷ χιλιάρχῳ· εἰ ἔξεστί μοι εἰπεῖν πρός
σε; ὁ δὲ ἔφη· ἑλληνιστὶ γινώσκεις; οὐκ ἄρα σὺ εἶ ὁ
αἰγύπτιος, ὁ πρὸ τούτων τῶν ἡμερῶν ἀναστα-
τώσας, καὶ ἐξαγαγὼν εἰς τὴν ἔρημον τοὺς τε-
τρακισχιλίους ἄνδρας τῶν σικαρίων; εἶπε δὲ ὁ
παῦλος· ἐγὼ ἄνθρωπος μέν εἰμι ἰουδαῖος ταρ-
σεύς, τῆς κιλικίας οὐκ ἀσήμου πόλεως πολίτης.
δέομαι δέ σου, ἐπίτρεψόν μοι λαλῆσαι πρὸς
τὸν λαόν. ἐπιτρέψαντος δὲ αὐτοῦ, ὁ παῦλος
ἑστὼς ἐπὶ τῶν ἀναβαθμῶν, κατέσεισε τῇ χει-
ρὶ τῷ λαῷ. πολλῆς δὲ σιγῆς γενομένης, προ-
σεφώνει τῇ ἑβραΐδι διαλέκτῳ, λέγων·

Ἄνδρες ἀδελφοὶ καὶ πατέρες, ἀκούσα- 22
τέ μου τῆς πρὸς ὑμᾶς νῦν ἀπολογίας. ἀκού-
σαντες δέ, ὅτι ἑβραΐδι διαλέκτῳ προσφω-
νεῖ αὐτοῖς, μᾶλλον παρέσχον ἡσυχίαν. καὶ
φησιν· ἐγὼ μέν εἰμι ἀνὴρ ἰουδαῖος, γεγεννη-
μένος ἐν ταρσῷ τῆς κιλικίας, ἀνατεθραμ-

μένος δὲ ἐν τῇ πόλει ταύτῃ παρὰ τοὺς πό-
δας γαμαλιὴλ, πεπαιδευμένος κατὰ ἀκρί-
βειαν τοῦ πατρώου νόμου, ζηλωτὴς ὑπάρ-
χων τοῦ θεοῦ, καθὼς πάντες ὑμεῖς ἐστὲ σήμε-
ρον, ὃς ταύτην τὴν ὁδὸν ἐδίωξα ἄχρι θανά-
του, δεσμεύων καὶ παραδιδοὺς εἰς φυλακὰς
ἄνδρας τε καὶ γυναῖκας, ὡς καὶ ὁ ἀρχι-
ερεὺς μαρτυρεῖ μοι καὶ πᾶν τὸ πρεσβυτέρι-
ον, παρ' ὧν καὶ ἐπιστολὰς δεξάμενος πρὸς
τοὺς ἀδελφοὺς, εἰς δαμασκὸν ἐπορευόμην, ἄ-
ξων καὶ τοὺς ἐκεῖσε ὄντας δεδεμένους εἰς ἱερου-
σαλὴμ, ἵνα τιμωρηθῶσιν. ἐγένετο δέ μοι πο-
ρευομένῳ καὶ ἐγγίζοντι τῇ δαμασκῷ περὶ
μεσημβρίαν ἐξαίφνης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περια-
στράψαι φῶς ἱκανὸν περὶ ἐμὲ, ἔπεσόν τε εἰς
τὸ ἔδαφος, καὶ ἤκουσα φωνῆς, λεγούσης μοι.
σαοὺλ σαοὺλ, τί με διώκεις; ἐγὼ δὲ ἀπεκρίθην.
τίς εἶ κύριε; εἶπέ τε πρός με. ἐγώ εἰμι ἰησοῦς
ὁ ναζωραῖος, ὃν σὺ διώκεις. οἱ δὲ σὺν ἐμοὶ ὄν-
τες, τὸ μὲν φῶς ἐθεάσαντο, καὶ ἔμφοβοι ἐ-
γένοντο, τὴν δὲ φωνὴν οὐκ ἤκουσαν τοῦ λα-
λοῦντός μοι. εἶπον δέ. τί ποιήσω κύριε; ὁ δὲ κύ-
ριος πρός με. ἀναστὰς πορεύου εἰς δαμασκὸν,
κἀκεῖ σοι λαληθήσεται περὶ πάντων ὧν τέ-
τακταί σοι ποιῆσαι. ὡς δὲ οὐκ ἐνέβλεπον ἀπὸ

τῆς δόξης τοῦ

Digitized by Google

τῆς δόξης τοῦ φωτὸς ἐκείνου, χειραγωγούμενος ὑπὸ τῶν συνόντων μοι, ἦλθον εἰς Δαμασκόν. Ἀνανίας δέ τις, ἀνὴρ εὐσεβὴς, κατὰ τὸν νόμον, μαρτυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν κατοικούντων ἰουδαίων, ἐλθὼν πρός με καὶ ἐπιστὰς, εἶπέ μοι. Σαοὺλ ἀδελφὲ, ἀνάβλεψον. κἀγὼ αὐτῇ τῇ ὥρᾳ ἀνέβλεψα εἰς αὐτόν. ὁ δὲ εἶπεν. ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν προεχειρίσατό σε γνῶναι τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἰδεῖν τὸν δίκαιον, καὶ ἀκοῦσαι φωνὴν ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, ὅτι ἔσῃ μάρτυς αὐτῷ πρὸς πάντας ἀνθρώπους, ὧν ἑώρακας καὶ ἤκουσας. καὶ νῦν τί μέλλεις; ἀναστὰς βάπτισαι καὶ ἀπόλουσαι τὰς ἁμαρτίας σου, ἐπικαλεσάμενος τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου. ἐγένετο δέ μοι ὑποστρέψαντι εἰς ἱερουσαλὴμ, καὶ προσευχομένου μου ἐν τῷ ἱερῷ, γενέσθαι με ἐν ἐκστάσει, καὶ ἰδεῖν αὐτὸν λέγοντά μοι. σπεῦσον καὶ ἔξελθε ἐν τάχει ἐξ ἱερουσαλὴμ, διότι οὐ παραδέξονταί σου τὴν μαρτυρίαν περὶ ἐμοῦ. κἀγὼ εἶπον. κύριε, αὐτοὶ ἐπίστανται, ὅτι ἐγὼ ἤμην φυλακίζων καὶ δέρων κατὰ τὰς συναγωγὰς τοὺς πιστεύοντας ἐπὶ σε. καὶ ὅτε ἐξεχεῖτο τὸ αἷμα στεφάνου τοῦ μάρτυρός σου, καὶ αὐτὸς ἤμην ἐφεστὼς καὶ συνευδοκῶν τῇ ἀναιρέσει αὐτοῦ, φυλάσσων τὰ ἱμάτια

τια τῶν ἀναιρούντων αὐτόν. καὶ εἶπε πρός με· πορεύου, ὅτι ἐγὼ εἰς ἔθνη μακρὰν ἐξαποστελῶ σε. ἤκουον δὲ αὐτοῦ ἄχρι τούτου τοῦ λόγου, καὶ ἐπῆραν τὴν φωνὴν αὐτῶν, λέγοντες· αἶρε ἀπὸ τῆς γῆς τὸν τοιοῦτον. οὐ γὰρ καθῆκον αὐτὸν ζῆν. κραζόντων δὲ αὐτῶν, καὶ ῥιπτόντων τὰ ἱμάτια, καὶ κονιορτὸν βαλλόντων εἰς τὸν ἀέρα, ἐκέλευσεν αὐτὸν ὁ χιλίαρχος ἄγεσθαι εἰς τὴν παρεμβολήν, εἰπών, μάστιξιν ἀνετάζεσθαι αὐτόν, ἵνα ἐπιγνῷ δι᾽ ἣν αἰτίαν οὕτως ἐπεφώνουν αὐτῷ. ὡς δὲ προέτεινον αὐτὸν τοῖς ἱμᾶσιν, εἶπε πρὸς τὸν ἑστῶτα ἑκατόνταρχον ὁ παῦλος· εἰ ἄνθρωπον ῥωμαῖον καὶ ἀκατάκριτον ἔξεστιν ὑμῖν μαστίζειν; ἀκούσας δὲ ὁ ἑκατόνταρχος προσελθὼν ἀπήγγειλε τῷ χιλιάρχῳ, λέγων· ὅρα, τί μέλλεις ποιεῖν; ὁ γὰρ ἄνθρωπος οὗτος ῥωμαῖός ἐστι. προσελθὼν δὲ ὁ χιλίαρχος, εἶπεν αὐτῷ· λέγε μοι, εἰ σὺ ῥωμαῖος εἶ; ὁ δὲ ἔφη· ναί. ἀπεκρίθη τε ὁ χιλίαρχος· ἐγὼ πολλοῦ κεφαλαίου τὴν πολιτείαν ταύτην ἐκτησάμην. ὁ δὲ παῦλος ἔφη· ἐγὼ δὲ καὶ γεγέννημαι. εὐθέως οὖν ἀπέστησαν ἀπ᾽ αὐτοῦ, οἱ μέλλοντες αὐτὸν ἀνετάζειν. καὶ ὁ χιλίαρχος δὲ ἐφοβήθη, ἐπιγνοὺς, ὅτι ῥωμαῖός ἐστι, καὶ ὅτι ἦν αὐτὸν δεδεκώς. τῇ δὲ ἐπαύριον βουλόμενος γνῶναι

νος γνῶναι τὸ ἀσφαλὲς, τὸ, τί κατηγορεῖται πα-
ρὰ τῶν ἰουδαίων, ἔλυσεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν δεσ-
μῶν, καὶ ἐκέλευσεν ἐλθεῖν τοὺς ἀρχιερεῖς καὶ
ὅλον τὸ συνέδριον αὐτῶν. καὶ καταγαγὼν τὸν
παῦλον, ἔστησεν εἰς αὐτούς. Ἀτενίσας δὲ ὁ 23
παῦλος τῷ συνεδρίῳ εἶπεν. ἄνδρες ἀδελφοὶ,
ἐγὼ πάσῃ συνειδήσει ἀγαθῇ πεπολίτευμαι τῷ
θεῷ, ἄχρι ταύτης τῆς ἡμέρας. ὁ δὲ ἀρχιερεὺς
ἀνανίας ἐπέταξε τοῖς παρεστῶσιν αὐτῷ, τύ-
πτειν αὐτοῦ τὸ στόμα. τότε ὁ παῦλος πρὸς αὐ-
τὸν εἶπε. τύπτειν σε μέλλει ὁ θεὸς τοῖχε κεκο-
νιαμένε. καὶ σὺ κάθῃ κρίνων με κατὰ τὸν
νόμον, καὶ παρανομῶν κελεύεις με τύπτεσθαι; οἱ
δὲ παρεστῶτες εἶπον. τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ λοι-
δορεῖς; ἔφη τε ὁ παῦλος. οὐκ ᾔδειν ἀδελφοὶ,
» ὅτι ἐστὶν ἀρχιερεύς. γέγραπται γάρ. ἄρχοντα
» τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. γνοὺς δὲ ὁ παῦλος,
ὅτι τὸ ἓν μέρος ἐστὶ σαδδουκαίων, τὸ δὲ ἕτερον
φαρισαίων, ἔκραξεν ἐν τῷ συνεδρίῳ. ἄνδρες
ἀδελφοὶ, ἐγὼ φαρισαῖός εἰμι, υἱὸς φαρισαίου·
περὶ ἐλπίδος καὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρί-
νομαι. τοῦτο δὲ αὐτοῦ λαλήσαντος, ἐγένετο στά-
σις τῶν φαρισαίων, καὶ τῶν σαδδουκαίων,
καὶ ἐσχίσθη τὸ πλῆθος. σαδδουκαῖοι μὲν γὰρ λέ-
γουσι, μὴ εἶναι ἀνάστασιν, μηδὲ ἄγγελον, μήτε

πνεῦμα. φαρισαῖοι δὲ ὁμολογοῦσι τὰ ἀμφότερα. ἐγένετο δὲ κραυγὴ μεγάλη, καὶ ἀναστάντες γραμματεῖς τοῦ μέρους τῶν φαρισαίων, διεμάχοντο, λέγοντες· οὐδὲν κακὸν εὑρίσκομεν ἐν τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ. εἰ δὲ πνεῦμα ἐλάλησεν αὐτῷ ἢ ἄγγελος, μὴ θεομαχῶμεν. πολλῆς δὲ γενομένης στάσεως, εὐλαβηθεὶς ὁ χιλίαρχος, μὴ διασπασθῇ ὁ παῦλος ὑπ' αὐτῶν, ἐκέλευσε τὸ στράτευμα καταβῆναι καὶ ἁρπάσαι αὐτὸν ἐκ μέσου αὐτῶν, ἄγειν τε εἰς τὴν παρεμβολήν. τῇ δὲ ἐπιούσῃ νυκτὶ ἐπιστὰς αὐτῷ ὁ κύριος, εἶπε. θάρσει παῦλε. ὡς γὰρ διεμαρτύρω τὰ περὶ ἐμοῦ εἰς ἱερουσαλήμ, οὕτως σε δεῖ καὶ εἰς ῥώμην μαρτυρῆσαι. γενομένης δὲ ἡμέρας, ποιήσαντές τινες τῶν ἰουδαίων συστροφήν, ἀνεθεμάτισαν ἑαυτούς, λέγοντες, μήτε φαγεῖν, μήτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀποκτείνωσι τὸν παῦλον. ἦσαν δὲ πλείους τεσσαράκοντα, οἱ ταύτην τὴν συνωμοσίαν πεποιηκότες. οἵτινες προσελθόντες τοῖς ἀρχιερεῦσι καὶ τοῖς πρεσβυτέροις, εἶπον. ἀναθέματι ἀνεθεματίσαμεν ἑαυτούς, μηδενὸς γεύσασθαι, ἕως οὗ ἀποκτείνωμεν τὸν παῦλον. νῦν οὖν ὑμεῖς ἐμφανίσατε τῷ χιλιάρχῳ καὶ τῷ συνεδρίῳ, ὅπως αὔριον αὐτὸν καταγάγῃ πρὸς ἡμᾶς, ὡς

μέλλοντας

μέλλοντας διαγινώσκειν ἀκριβέστερον τὰ περὶ
αὐτοῦ. ἡμεῖς δὲ πρὸ τοῦ ἐγγίσαι αὐτὸν, ἕτοιμοί
ἐσμεν τοῦ ἀνελεῖν αὐτόν. ἀκούσας δὲ ὁ υἱὸς τῆς
ἀδελφῆς παύλου τὸ ἔνεδρον, παραγενόμενος
καὶ εἰσελθὼν εἰς τὴν παρεμβολὴν, ἀπήγγειλε τῷ
παύλῳ. προσκαλεσάμενος δὲ ὁ παῦλος ἕνα
τῶν ἑκατοντάρχων, ἔφη. τὸν νεανίαν τοῦτον ἀ-
πάγαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον. ἔχει γάρ τι ἀπαγ-
γεῖλαι αὐτῷ. ὁ μὲν οὖν παραλαβὼν αὐτὸν ἤ-
γαγε πρὸς τὸν χιλίαρχον, καί φησιν. ὁ δέσμιος
παῦλος προσκαλεσάμενός με, ἠρώτησε τοῦ-
τον τὸν νεανίαν ἀγαγεῖν πρός σε, ἔχοντά τι λα-
λῆσαί σοι. ἐπιλαβόμενος δὲ τῆς χειρὸς αὐτοῦ
ὁ χιλίαρχος, καὶ ἀναχωρήσας κατ' ἰδίαν, ἐ-
πυνθάνετο, τί ἐστιν ὃ ἔχεις ἀπαγγεῖλαί μοι; εἶπε
δὲ, ὅτι οἱ ἰουδαῖοι συνέθεντο τοῦ ἐρωτῆσαί σε,
ὅπως αὔριον εἰς τὸ συνέδριον καταγάγῃς τὸν
παῦλον, ὡς μέλλοντές τι ἀκριβέστερον πυν-
θάνεσθαι περὶ αὐτοῦ. σὺ οὖν μὴ πεισθῇς αὐτοῖς.
ἐνεδρεύουσι γὰρ αὐτὸν ἐξ αὐτῶν ἄνδρες πλείους
τεσσαράκοντα, οἵτινες ἀνεθεμάτισαν ἑαυ-
τοὺς μήτε φαγεῖν μήτε πιεῖν, ἕως οὗ ἀνέλωσιν
αὐτὸν, καὶ νῦν ἕτοιμοί εἰσι προσδεχόμενοι
τὴν ἀπὸ σοῦ ἐπαγγελίαν. ὁ μὲν οὖν χιλίαρ-
χος ἀπέλυσε τὸν νεανίαν, παραγγείλας, μη-
δενὶ ἐκλα-

Digitized by Google

δενὶ ἐκλαλῆσαι, ὅτι ταῦτα ἐνεφάνισας πρός
με. καὶ προσκαλεσάμενος δύο τινὰς τῶν ἑκα
τοντάρχων εἶπεν· ἑτοιμάσατε στρατιώτας δια
κοσίους, ὅπως πορευθῶσιν ἕως καισαρείας, καὶ ἱπ
πεῖς ἑβδομήκοντα, καὶ δεξιολάβους διακοσίους,
ἀπὸ τρίτης ὥρας τῆς νυκτός, κτήνη τε παρα-
στῆσαι, ἵνα ἐπιβιβάσαντες τὸν παῦλον διασώ-
σωσι πρὸς φήλικα τὸν ἡγεμόνα, γράψας ἐπιστο
λὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον. κλαύδιος
λυσίας τῷ κρατίστῳ ἡγεμόνι φήλικι χαίρειν. τὸν
ἄνδρα τοῦτον συλληφθέντα ὑπὸ τῶν ἰουδαί
ων, καὶ μέλλοντα ἀναιρεῖσθαι ὑπ' αὐτῶν, ἐπι
στὰς σὺν τῷ στρατεύματι ἐξειλόμην αὐτόν,
μαθὼν ὅτι ῥωμαῖός ἐστι. βουλόμενος δὲ γνῶ
ναι τὴν αἰτίαν, δι' ἣν ἐνεκάλουν αὐτῷ, κατή
γαγον αὐτὸν εἰς τὸ συνέδριον αὐτῶν, ὃν εὗρον
ἐγκαλούμενον περὶ ζητημάτων τοῦ νόμου αὐ
τῶν, μηδὲν δὲ ἄξιον θανάτου, ἢ δεσμῶν ἔγκλη
μα ἔχοντα. μηνυθείσης δέ μοι ἐπιβουλῆς εἰς
τὸν ἄνδρα μέλλειν ἔσεσθαι ἀπὸ τῶν ἰουδαίων,
ἐξαυτῆς ἔπεμψα πρός σε, παραγγείλας καὶ
τοῖς κατηγόροις λέγειν τὰ πρὸς αὐτὸν ἐπὶ σοῦ.
ἔρρωσο. οἱ μὲν οὖν στρατιῶται κατὰ τὸ δια-
τεταγμένον αὐτοῖς, ἀναλαβόντες τὸν παῦλον
ἤγαγον διὰ τῆς νυκτὸς εἰς τὴν ἀντιπατρίδα.

Digitized by Google

τῇ δὲ ἐπαύριον ἐάσαντες τοὺς ἱππεῖς πορεύεσθαι
σὺν αὐτῷ, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν παρεμβο-
λήν, οἵτινες εἰσελθόντες εἰς τὴν καισάρειαν, καὶ
ἀναδόντες τὴν ἐπιστολὴν τῷ ἡγεμόνι, παρέστη-
σαν καὶ τὸν παῦλον αὐτῷ. ἀναγνοὺς δὲ ὁ ἡγε-
μών, καὶ ἐπερωτήσας ἐκ ποίας ἐπαρχίας ἐστί,
καὶ πυθόμενος ὅτι ἀπὸ κιλικίας, διακούσομαί
σου, ἔφη, ὅταν καὶ οἱ κατήγοροί σου παραγένωνται,
ἐκέλευσέ τε αὐτὸν ἐν τῷ πραιτωρίῳ ἡρώδου
φυλάσσεσθαι. Μετὰ δὲ πέντε ἡμέρας κατέβη 24
ὁ ἀρχιερεὺς ἀνανίας μετὰ τῶν πρεσβυτέρων
καὶ ῥήτορος τερτύλλου τινός, οἵτινες ἐνεφάνι-
σαν τῷ ἡγεμόνι κατὰ τοῦ παύλου. κληθέντος δὲ
αὐτοῦ, ἤρξατο κατηγορεῖν ὁ τέρτυλλος, λέγων.
πολλῆς εἰρήνης τυγχάνοντες διά σου, καὶ κα-
τορθωμάτων γινομένων τῷ ἔθνει τούτῳ διὰ
τῆς σῆς προνοίας, πάντῃ τε καὶ πανταχοῦ ἀπο-
δεχόμεθα, κράτιστε φῆλιξ, μετὰ πάσης εὐχαρι-
στίας. ἵνα δὲ μὴ ἐπὶ πλεῖόν σε ἐγκόπτω, παρα-
καλῶ ἀκοῦσαί σε ἡμῶν συντόμως τῇ σῇ
ἐπιεικείᾳ. εὑρόντες γὰρ τὸν ἄνδρα τοῦτον λοι-
μόν, καὶ κινοῦντα στάσεις πᾶσι τοῖς ἰουδαίοις
τοῖς κατὰ τὴν οἰκουμένην, πρωτοστάτην
τε τῆς τῶν ναζωραίων αἱρέσεως, ὃς καὶ τὸ ἱερὸν
ἐπείρασε βεβηλῶσαι, ὃν καὶ ἐκρατήσαμεν,

καὶ κα-

καὶ κατὰ τὸν ἡμέτερον νόμον ἠθελήσαμεν κρίνειν. παρελθὼν δὲ λυσίας ὁ χιλίαρχος, μετὰ πολλῆς βίας ἐκ τῶν χειρῶν ἡμῶν ἀπήγαγεν, κελεύων τοὺς κατηγόρους αὐτοῦ ἔρχεσθαι ἐπί σε, παρ' οὗ δυνήσῃ αὐτὸς ἀνακρίνας περὶ πάντων τούτων ἐπιγνῶναι, ὧν ἡμεῖς κατηγοροῦμεν αὐτοῦ. συνέθεντο δὲ καὶ οἱ ἰουδαῖοι, φάσκοντες ταῦτα οὕτως ἔχειν. ἀπεκρίθη δὲ ὁ παῦλος, νεύσαντος αὐτῷ τοῦ ἡγεμόνος λέγειν. ἐκ πολλῶν ἐτῶν ὄντα σε κριτὴν τῷ ἔθνει τούτῳ ἐπιστάμενος, εὐθυμότερον τὰ περὶ ἐμαυτοῦ ἀπολογοῦμαι, δυναμένου σου γνῶναι, ὅτι οὐ πλείους εἰσίν μοι ἡμέραι ἢ δεκαδύο, ἀφ' ἧς ἀνέβην προσκυνήσων ἐν ἱερουσαλήμ. καὶ οὔτε ἐν τῷ ἱερῷ εὗρόν με πρός τινα διαλεγόμενον, ἢ ἐπισύστασιν ποιοῦντα ὄχλου, οὔτε ἐν ταῖς συναγωγαῖς, οὔτε κατὰ πόλιν, οὔτε παραστῆσαί με δύνανται, περὶ ὧν κατηγοροῦσί μου. ὁμολογῶ δὲ τοῦτό σοι, ὅτι κατὰ τὴν ὁδὸν, ἣν λέγουσιν αἵρεσιν, οὕτως λατρεύω τῷ πατρῴῳ θεῷ, πιστεύων πᾶσι τοῖς κατὰ τὸν νόμον καὶ τοῖς προφήταις γεγραμμένοις, ἐλπίδα ἔχων εἰς τὸν θεὸν, ἣν καὶ αὐτοὶ οὗτοι προσδέχονται, ἀνάστασιν μέλλειν ἔσεσθαι νεκρῶν, δικαίων τε καὶ ἀδίκων. ἐν τούτῳ δὲ αὐτὸς ἀσκῶ, ἀπρόσκοπον συνείδησιν ἔχειν

σιν ἔχειν πρὸς τὸν θεὸν καὶ τοὺς ἀνθρώπους διὰ-
παντός. δι᾽ ἐτῶν δὲ πλειόνων παρεγενόμην,
ἐλεημοσύνας ποιήσων εἰς τὸ ἔθνος μου καὶ προ-
σφοράς, ἐν οἷς εὗρόν με ἡγνισμένον ἐν τῷ
ἱερῷ, οὐ μετὰ ὄχλου, οὐδὲ μετὰ θορύβου. τινὲς δὲ
ἀπὸ τῆς ἀσίας ἰουδαῖοι, οὓς δεῖ ἐπὶ σοῦ παρεῖ-
ναι καὶ κατηγορεῖν, εἴ τι ἔχοιεν πρός με, ἢ αὐ-
τοὶ οὗτοι εἰπάτωσαν, εἴ τι εὗρον ἐν ἐμοὶ ἀδίκη-
μα, στάντος μου ἐπὶ τοῦ συνεδρίου, ἢ περὶ μι-
ᾶς ταύτης φωνῆς, ἧς ἐκέκραξα ἑστὼς ἐν αὐτοῖς,
ὅτι περὶ ἀναστάσεως νεκρῶν ἐγὼ κρίνομαι
σήμερον ὑφ᾽ ὑμῶν. ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ φῆ-
λιξ, ἀνέβαλεν αὐτούς, ἀκριβέστερον εἰδὼς τὰ
περὶ τῆς ὁδοῦ, εἰπών. ὅταν λυσίας ὁ χιλίαρ-
χος καταβῇ, διαγνώσομαι τὰ καθ᾽ ὑμᾶς.
διαταξάμενός τε τῷ ἑκατοντάρχῳ τηρεῖσθαι
τὸν παῦλον, ἔχειν τε ἄνεσιν, καὶ μηδένα κω-
λύειν τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὑπηρετεῖν, ἢ προσέρ-
χεσθαι αὐτῷ. μετὰ δὲ ἡμέρας τινὰς παραγε-
νόμενος ὁ φῆλιξ σὺν δρουσίλλῃ τῇ γυναικὶ
αὐτοῦ, οὔσῃ ἰουδαίᾳ, μετεπέμψατο τὸν παῦλον,
καὶ ἤκουσεν αὐτοῦ περὶ τῆς εἰς χριστὸν πίστεως.
διαλεγομένου δὲ αὐτοῦ περὶ δικαιοσύνης καὶ
ἐγκρατείας, καὶ τοῦ κρίματος τοῦ μέλλοντος
ἔσεσθαι, ἔμφοβος γενόμενος ὁ φῆλιξ, ἀπεκρί-

θη. τὸ

Digitized by Google

θη. τὸ νῦν ἔχον πορεύου, καιρὸν δὲ μεταλαβὼν
μετακαλέσομαί σε. ἅμα δὲ καὶ ἐλπίζων,
ὅτι χρήματα δοθήσεται αὐτῷ ὑπὸ τοῦ παύ-
λου, ὅπως λύσῃ αὐτόν. διὸ καὶ πυκνότερον αὐ-
τὸν μεταπεμπόμενος ὡμίλει αὐτῷ. διετίας
δὲ πληρωθείσης ἔλαβε διάδοχον ὁ φῆλιξ πόρ-
κιον φῆστον, θέλων τε χάριτας καταθέσθαι
τοῖς ἰουδαίοις ὁ φῆλιξ, κατέλιπε τὸν παῦλον
25 δεδεμένον. Φῆστος οὖν ἐπιβὰς τῇ ἐπαρ-
χίᾳ, μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέβη εἰς ἱεροσόλυμα
ἀπὸ καισαρείας. ἐνεφάνισαν δὲ αὐτῷ ὁ ἀρχι-
ερεὺς καὶ οἱ πρῶτοι τῶν ἰουδαίων κατὰ τοῦ
παύλου, καὶ παρεκάλουν αὐτὸν, αἰτούμενοι
χάριν κατ' αὐτοῦ, ὅπως μεταπέμψηται αὐ-
τὸν εἰς ἱερουσαλήμ, ἐνέδραν ποιοῦντες ἀνελεῖν
αὐτὸν κατὰ τὴν ὁδόν. ὁ μὲν οὖν φῆστος ἀπε-
κρίθη, τηρεῖσθαι τὸν παῦλον ἐν καισαρείᾳ,
ἑαυτὸν δὲ μέλλειν ἐν τάχει ἐκπορεύεσθαι. οἱ οὖν
δυνατοὶ ἐν ὑμῖν, φησὶ, συγκαταβάντες, εἴ
τι ἐστὶν ἐν τῷ ἀνδρὶ τούτῳ, κατηγορείτωσαν αὐ-
τοῦ. διατρίψας δὲ ἐν αὐτοῖς ἡμέρας πλεί-
ους ἢ δέκα, καταβὰς εἰς καισάρειαν, τῇ ἐ-
παύριον καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσε
τὸν παῦλον ἀχθῆναι. παραγενομένου δὲ αὐτοῦ,
περιέστησαν οἱ ἀπὸ ἱεροσολύμων καταβεβη-

κότες

Digitized by Google

κότες ἰουδαῖοι, πολλὰ καὶ βαρέα αἰτιάματα φέροντες κατὰ τοῦ παύλου, ἃ οὐκ ἴσχυον ἀποδεῖξαι, ἀπολογουμένου αὐτοῦ, ὅτι οὔτε εἰς τὸν νόμον τῶν ἰουδαίων, οὔτε εἰς τὸ ἱερὸν, οὔτε εἰς καίσαρά τι ἥμαρτον. ὁ φῆστος δὲ τοῖς ἰουδαίοις θέλων χάριν καταθέσθαι, ἀποκριθεὶς τῷ παύλῳ, εἶπε. θέλεις εἰς ἱεροσόλυμα ἀναβὰς ἐκεῖ περὶ τούτων κρίνεσθαι ἐπ᾽ ἐμοῦ; εἶπε δὲ ὁ παῦλος. ἐπὶ τοῦ βήματος καίσαρος ἑστώς εἰμι, οὗ με δεῖ κρίνεσθαι. ἰουδαίους οὐδὲν ἠδίκησα, ὡς καὶ σὺ κάλλιον ἐπιγινώσκεις. εἰ μὲν γὰρ ἀδικῶ, καὶ ἄξιον θανάτου πέπραχά τι, οὐ παραιτοῦμαι τὸ ἀποθανεῖν. εἰ δὲ οὐδέν ἐστιν ὧν οὗτοι κατηγοροῦσί μου, οὐδείς με δύναται αὐτοῖς χαρίσασθαι. καίσαρα ἐπικαλοῦμαι. τότε ὁ φῆστος συλλαλήσας μετὰ τοῦ συμβουλίου, ἀπεκρίθη. καίσαρα ἐπικέκλησαι. ἐπὶ καίσαρα πορεύσῃ. ἡμερῶν δὲ διαγενομένων τινῶν, ἀγρίππας ὁ βασιλεὺς καὶ βερνίκη κατήντησαν εἰς καισάρειαν, ἀσπασόμενοι τὸν φῆστον. ὡς δὲ πλείους ἡμέρας διέτριβον ἐκεῖ, ὁ φῆστος τῷ βασιλεῖ ἀνέθετο τὰ κατὰ τὸν παῦλον, λέγων. ἀνήρ τίς ἐστι καταλελειμμένος ὑπὸ φήλικος δέσμιος, περὶ οὗ γενομένου μου εἰς ἱεροσόλυμα, ἐνεφάνισαν οἱ ἀρχιερεῖς καὶ οἱ πρεσβύτεροι τῶν ἰουδαίων, αἰτού-

μενοι κατ᾽

μένοι κατ' αὐτοῦ δίκην, πρὸς οὓς ἀπεκρίθην, ὅτι οὐκ ἔστιν ἔθος ῥωμαίοις χαρίζεσθαί τινα ἄνθρωπον εἰς ἀπώλειαν, πρὶν ἢ ὁ κατηγορούμενος κατὰ πρόσωπον ἔχοι τοὺς κατηγόρους, τόπον τε ἀπολογίας λάβοι περὶ τοῦ ἐγκλήματος. συνελθόντων οὖν αὐτῶν ἐνθάδε, ἀναβολὴν μηδεμίαν ποιησάμενος, τῇ ἑξῆς καθίσας ἐπὶ τοῦ βήματος, ἐκέλευσα ἀχθῆναι τὸν ἄνδρα. περὶ οὗ σταθέντες οἱ κατήγοροι, οὐδεμίαν αἰτίαν ἐπέφερον ὧν ὑπενόουν ἐγώ, ζητήματα δέ τινα περὶ τῆς ἰδίας δεισιδαιμονίας εἶχον πρὸς αὐτόν, καὶ περί τινος ἰησοῦ τεθνηκότος, ὃν ἔφασκεν ὁ παῦλος ζῆν. ἀπορούμενος δὲ ἐγὼ τὴν περὶ τούτου ζήτησιν, ἔλεγον, εἰ βούλοιτο πορεύεσθαι εἰς ἱερουσαλήμ, κἀκεῖ κρίνεσθαι περὶ τούτων. τοῦ δὲ παύλου ἐπικαλεσαμένου, τηρηθῆναι αὐτὸν εἰς τὴν τοῦ σεβαστοῦ διάγνωσιν, ἐκέλευσα τηρεῖσθαι αὐτόν, ἕως οὗ πέμψω αὐτὸν πρὸς καίσαρα. ἀγρίππας δὲ πρὸς τὸν φῆστον ἔφη. ἐβουλόμην καὶ αὐτὸς τοῦ ἀνθρώπου ἀκοῦσαι. ὁ δέ, αὔριον φησίν, ἀκούσῃ αὐτοῦ. τῇ οὖν ἐπαύριον ἐλθόντος τοῦ ἀγρίππα καὶ τῆς βερνίκης μετὰ πολλῆς φαντασίας, καὶ εἰσελθόντων εἰς τὸ ἀκροατήριον σύν τε τοῖς χιλιάρχοις καὶ ἀνδράσι τοῖς κατ' ἐξοχὴν οὖσι τῆς πόλεως, καὶ κελεύσαντος

τοῦ φήστου,

τοῦ φήστου, ἤχθη ὁ παῦλος. καί φησιν ὁ φῆ-
στος· ἀγρίππα βασιλεῦ, καὶ πάντες οἱ συμ-
παρόντες ἡμῖν ἄνδρες, θεωρεῖτε τοῦτον, περὶ
οὗ πᾶν τὸ πλῆθος τῶν ἰουδαίων ἐνέτυχόν μοι,
ἔν τε ἱεροσολύμοις καὶ ἐνθάδε, ἐπιβοῶντες
μὴ δεῖν ζῆν αὐτὸν μηκέτι. ἐγὼ δὲ καταλα-
βόμενος μηδὲν ἄξιον θανάτου αὐτὸν πεπρα-
χέναι, καὶ αὐτοῦ δὲ τούτου ἐπικαλεσαμένου
τὸν σεβαστὸν, ἔκρινα πέμπειν αὐτόν, περὶ
οὗ ἀσφαλές τι γράψαι τῷ κυρίῳ οὐκ ἔχω. διὸ
προήγαγον αὐτὸν ἐφ' ὑμῶν, καὶ μάλιστα ἐ-
πί σου βασιλεῦ ἀγρίππα, ὅπως τῆς ἀνακρί-
σεως γενομένης, σχῶ τι γράψαι. ἄλογον γάρ
μοι δοκεῖ πέμποντα δέσμιον, μὴ καὶ τὰς κατ'
αὐτοῦ αἰτίας σημᾶναι. Ἀγρίππας δὲ κϛ
πρὸς τὸν παῦλον ἔφη. ἐπιτρέπεταί σοι ὑ-
πὲρ σεαυτοῦ λέγειν. τότε ὁ παῦλος ἀπε-
λογεῖτο ἐκτείνας τὴν χεῖρα. περὶ πάν-
των ὧν ἐγκαλοῦμαι ὑπὸ ἰουδαίων βασιλεῦ
ἀγρίππα, ἥγημαι ἐμαυτὸν μακάριον, μέλ-
λων ἀπολογεῖσθαι ἐπὶ σοῦ σήμερον, μάλιστα
γνώστην ὄντα σε πάντων τῶν κατὰ ἰουδαί-
ους, ἠθῶν τε καὶ ζητημάτων. διὸ δέομαί σου,
μακροθύμως ἀκοῦσαί μου. τὴν μὲν οὖν βί-
ωσίν μου τὴν ἐκ νεότητος, τὴν ἀπ' ἀρχῆς γε-

νομένην ἐν τῷ ἔθνει μου ἐν ἱεροσολύμοις, ἴ-
σασι πάντες οἱ ἰουδαῖοι, προγινώσκοντές με
ἄνωθεν, ἐὰν θέλωσι μαρτυρεῖν, ὅτι κατὰ
τὴν ἀκριβεστάτην αἵρεσιν τῆς ἡμετέρας θρη-
σκείας, ἔζησα φαρισαῖος. καὶ νῦν ἐπ᾽ ἐλ-
πίδι τῆς πρὸς τοὺς πατέρας ἐπαγγελίας γε-
νομένης ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἕστηκα κρινόμενος, εἰς
ἣν τὸ δωδεκάφυλον ἡμῶν ἐν ἐκτενείᾳ νύκ-
τα καὶ ἡμέραν λατρεῦον, ἐλπίζει καταν-
τῆσαι, περὶ ἧς ἐλπίδος ἐγκαλοῦμαι βα-
σιλεῦ ἀγρίππα, ὑπὸ τῶν ἰουδαίων. τί ἄπι-
στον κρίνεται παρ᾽ ὑμῖν, εἰ ὁ θεὸς νεκροὺς ἐ-
γείρει; ἐγὼ μὲν οὖν ἔδοξα ἐμαυτῷ πρὸς τὸ ὄ-
νομα ἰησοῦ τοῦ ναζωραίου δεῖν πολλὰ ἐναν-
τία πρᾶξαι, ὃ καὶ ἐποίησα ἐν ἱεροσολύμοις.
καὶ πολλοὺς τῶν ἁγίων ἐγὼ φυλακαῖς κατέ-
κλεισα, τὴν παρὰ τῶν ἀρχιερέων ἐξουσίαν
λαβών, ἀναιρουμένων τε αὐτῶν, κατήνεγκα
ψῆφον. καὶ κατὰ πάσας τὰς συναγωγὰς πολ-
λάκις τιμωρῶν αὐτοὺς, ἠνάγκαζον βλασφη-
μεῖν, περισσῶς τε ἐμμαινόμενος αὐτοῖς,
ἐδίωκον ἕως καὶ εἰς τὰς ἔξω πόλεις. ἐν οἷς καὶ
πορευόμενος εἰς τὴν δαμασκὸν μετ᾽ ἐξου-
σίας καὶ ἐπιτροπῆς τῆς παρὰ τῶν ἀρχιε-
ρέων, ἡμέρας μέσης, βασιλεῦ, κατὰ τὴν

ὁδὸν

Digitized by Google

ὁδὸν εἶδον οὐρανόθεν ὑπὲρ τὴν λαμπρότητα
τοῦ ἡλίου περιλάμψαν με φῶς, καὶ τοὺς σὺν
ἐμοὶ πορευομένους. πάντων δὲ καταπεσόν-
των ἡμῶν εἰς τὴν γῆν, ἤκουσα φωνὴν λα-
λοῦσαν πρός με, καὶ λέγουσαν τῇ ἑβραΐδι δια-
λέκτῳ. σαοὺλ σαούλ, τί με διώκεις; σκληρόν
σοι πρὸς κέντρα λακτίζειν. ἐγὼ δὲ εἶπον. τίς εἶ
κύριε; ὁ δὲ εἶπεν. ἐγώ εἰμι Ἰησοῦς, ὃν σὺ διώ-
κεις. ἀλλὰ ἀνάστηθι καὶ στῆθι ἐπὶ τοὺς πόδας
σου. εἰς τοῦτο γὰρ ὤφθην σοι, προχειρίσασθαί
σε ὑπηρέτην καὶ μάρτυρα, ὧν τε εἶδες, ὧν
τε ὀφθήσομαί σοι, ἐξαιρούμενός σε ἐκ τοῦ λαοῦ
καὶ τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς νῦν σε ἀποστέλλω, ἀνοῖ-
ξαι ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, τοῦ ἀποστρέψαι ἀπὸ
σκότους εἰς φῶς, καὶ τῆς ἐξουσίας τοῦ σατανᾶ
ἐπὶ τὸν θεόν, τοῦ λαβεῖν αὐτοὺς ἄφεσιν ἁμαρ-
τιῶν, καὶ κλῆρον ἐν τοῖς ἡγιασμένοις πίστει
τῇ εἰς ἐμέ. ὅθεν βασιλεῦ ἀγρίππα, οὐκ ἐγενό-
μην ἀπειθὴς τῇ οὐρανίῳ ὀπτασίᾳ, ἀλλὰ τοῖς
ἐν δαμασκῷ πρῶτον, καὶ ἱεροσολύμοις, εἰς
πᾶσάν τε τὴν χώραν τῆς ἰουδαίας, καὶ τοῖς ἔθνε-
σιν ἀπήγγελλον μετανοεῖν, καὶ ἐπιστρέφειν
ἐπὶ τὸν θεόν, ἄξια τῆς μετανοίας ἔργα πράσ-
σοντας. ἕνεκα τούτων με οἱ ἰουδαῖοι συλλαβό-
μενοι ἐν τῷ ἱερῷ, ἐπειρῶντο διαχειρίσασθαι.

ἐπικουρίας οὖν τυχὼν τῆς παρὰ τοῦ θεοῦ,
ἄχρι τῆς ἡμέρας ταύτης ἕστηκα, μαρτυρού-
μενος μικρῷ τε καὶ μεγάλῳ, οὐδὲν ἐκτὸς λέ-
γων, ὧν τε οἱ προφῆται ἐλάλησαν μελλόντων
γίνεσθαι, καὶ μωϋσῆς, εἰ παθητὸς ὁ Χρι-
στός, εἰ πρῶτος ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν φῶς μέλ-
λει καταγγέλλειν τῷ λαῷ καὶ τοῖς ἔθνεσι.
ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἀπολογουμένου, ὁ φῆστος με-
γάλῃ τῇ φωνῇ ἔφη. μαίνῃ παῦλε. τὰ πολ-
λά σε γράμματα εἰς μανίαν περιτρέπει.
ὁ δέ. οὐ μαίνομαι φησὶ κράτιστε φῆστε, ἀλ-
λὰ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα ἀ-
ποφθέγγομαι. ἐπίσταται γὰρ περὶ τούτων
ὁ βασιλεύς, πρὸς ὃν καὶ παρρησιαζόμενος
λαλῶ. λανθάνειν γὰρ αὐτόν τι τούτων, οὐ πεί-
θομαι οὐδέν. οὐ γάρ ἐστιν ἐν γωνίᾳ πεπραγμέ-
νον τοῦτο. πιστεύεις βασιλεῦ ἀγρίππα τοῖς προ-
φήταις; οἶδα ὅτι πιστεύεις. ὁ δὲ ἀγρίππας
πρὸς τὸν παῦλον ἔφη. ἐν ὀλίγῳ με πείθεις
χριστιανὸν γενέσθαι. ὁ δὲ παῦλος εἶπεν. εὐ-
ξαίμην ἂν τῷ θεῷ, καὶ ἐν ὀλίγῳ καὶ ἐν πολ-
λῷ, οὐ μόνον σε, ἀλλὰ καὶ πάντας τοὺς ἀ-
κούοντάς μου σήμερον, γενέσθαι τοιούτους, ὁ-
ποῖος κἀγώ εἰμι, παρεκτὸς τῶν δεσμῶν τού-
των. καὶ ταῦτα εἰπόντος αὐτοῦ, ἀνέστη ὁ βα-
σιλεὺς καὶ

σιλεὺς καὶ ὁ ἡγεμὼν, ἥ τε βερνίκη, καὶ οἱ
συγκαθήμενοι αὐτοῖς· καὶ ἀναχωρήσαντες,
ἐλάλουν πρὸς ἀλλήλους, λέγοντες, ὅτι οὐ-
δὲν θανάτου ἄξιον ἢ δεσμῶν πράσσει ὁ ἄνθρω-
πος οὗτος. ἀγρίππας δὲ τῷ φήστῳ ἔφη· ἀπο-
λελύσθαι ἐδύνατο ὁ ἄνθρωπος οὗτος, εἰ μὴ ἐ-
πεκέκλητο καίσαρα. Ὡς δὲ ἐκρίθη τοῦ ἀ- 27
ποπλεῖν ἡμᾶς εἰς τὴν ἰταλίαν, παρεδίδουν
τόν τε παῦλον καί τινας ἑτέρους δεσμώ-
τας ἑκατοντάρχῳ, ὀνόματι ἰουλίῳ, σπείρης
σεβαστῆς. ἐπιβάντες δὲ πλοίῳ ἀδραμυττη-
νῷ μέλλοντες πλεῖν τοὺς κατὰ τὴν ἀσίαν τό-
πους, ἀνήχθημεν, ὄντος σὺν ἡμῖν ἀριστάρχου
μακεδόνος θεσσαλονικέως. τῇ τε ἑτέρᾳ
κατήχθημεν εἰς σιδῶνα. φιλανθρώπως τε ὁ
ἰούλιος τῷ παύλῳ χρησάμενος, ἐπέτρεψε πρὸς
τοὺς φίλους πορευθέντα, ἐπιμελείας τυ-
χεῖν. κἀκεῖθεν ἀναχθέντες, ὑπεπλεύσαμεν
τὴν κύπρον, διὰ τὸ τοὺς ἀνέμους εἶναι ἐναν-
τίους. τό, τε πέλαγος τὸ κατὰ τὴν κιλικί-
αν καὶ παμφυλίαν διαπλεύσαντες κατήλ-
θομεν εἰς μύρα τῆς λυκίας, κἀκεῖ εὑρὼν
ὁ ἑκατόνταρχος πλοῖον ἀλεξανδρινὸν, πλέ-
ον εἰς τὴν ἰταλίαν, ἐνεβίβασεν ἡμᾶς εἰς αὐ-
τό. ἐν ἱκαναῖς δὲ ἡμέραις βραδυπλοοῦν-
τες, καὶ μό-

τες, καὶ μόλις γινόμενοι κατὰ τὴν Κνί-
δον, μὴ προσεῶντος ἡμᾶς τοῦ ἀνέμου, ὑπε-
πλεύσαμεν τὴν κρήτην κατὰ σαλμώνην.
μόλις τε παραλεγόμενοι αὐτὴν, ἤλθομεν
εἰς τόπον τινὰ, καλούμενον καλοὺς λιμέ-
νας, ᾧ ἐγγὺς ἦν πόλις λασαία. ἱκανοῦ δὲ
χρόνου διαγενομένου, καὶ ὄντος ἤδη ἐπισφα-
λοῦς τοῦ πλοὸς, διὰ τὸ καὶ τὴν νηστείαν ἤδη
παρεληλυθέναι, παρῄνει ὁ παῦλος, λέγων
αὐτοῖς. ἄνδρες, θεωρῶ ὅτι μετὰ ὕβρεως καὶ
πολλῆς ζημίας, οὐ μόνον τοῦ φόρτου καὶ τοῦ
πλοίου, ἀλλὰ καὶ τῶν ψυχῶν ἡμῶν μέλλειν
ἔσεσθαι τὸν πλοῦν. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος τῷ κυ-
βερνήτῃ καὶ τῷ ναυκλήρῳ ἐπείθετο μᾶλ-
λον, ἢ τοῖς ὑπὸ τοῦ παύλου λεγομένοις. ἀ-
νευθέτου δὲ τοῦ λιμένος ὑπάρχοντος πρὸς
παραχειμασίαν, οἱ πλείους ἔθεντο βουλὴν
ἀναχθῆναι κἀκεῖθεν, εἴ πως δύναιντο καταν-
τήσαντες εἰς φοίνικα παραχειμάσαι, λιμέ-
να τῆς κρήτης, βλέποντα κατὰ λίβα καὶ
κατὰ χῶρον. ὑποπνεύσαντος δὲ νότου, δό-
ξαντες τῆς προθέσεως κεκρατηκέναι, ἄραν-
τες ἆσσον, παρελέγοντο τὴν κρήτην. μετ'
οὐ πολὺ δὲ ἔβαλε κατ' αὐτῆς ἄνεμος τυφω-
νικὸς, ὁ καλούμενος εὐροκλύδων. συναρπασ-
θέντος δὲ

Digitized by Google

σθέντος δὲ τοῦ πλοίου, καὶ μὴ δυναμένου ἀντοφθαλμεῖν τῷ ἀνέμῳ, ἐπιδόντες ἐφερόμεθα. νησίον δέ τι ὑποδραμόντες, καλούμενον κλαύδην, μόλις ἰσχύσαμεν περικρατεῖς γενέσθαι τῆς σκάφης, ἣν ἄραντες, βοηθείαις ἐχρῶντο, ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον, φοβούμενοί τε μὴ εἰς τὴν σύρτιν ἐκπέσωσι, χαλάσαντες τὸ σκεῦος, οὕτως ἐφέροντο. σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, τῇ ἑξῆς ἐκβολὴν ἐποιοῦντο, καὶ τῇ τρίτῃ αὐτόχειρες τὴν σκευὴν τοῦ πλοίου ἐῤῥίψαμεν. μήτε δὲ ἡλίου, μήτε ἄστρων ἐπιφαινόντων ἐπὶ πλείονας ἡμέρας, χειμῶνός τε οὐκ ὀλίγου ἐπικειμένου, λοιπὸν περιῃρεῖτο πᾶσα ἐλπὶς τοῦ σώζεσθαι ἡμᾶς. πολλῆς δὲ ἀσιτίας ὑπαρχούσης, τότε σταθεὶς ὁ παῦλος ἐν μέσῳ αὐτῶν, εἶπεν. ἔδει μὲν ὦ ἄνδρες πειθαρχήσαντάς μοι, μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς κρήτης, κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην καὶ τὴν ζημίαν. καὶ τὰ νῦν παραινῶ ὑμᾶς εὐθυμεῖν. ἀποβολὴ γὰρ ψυχῆς οὐδεμία ἔσται ἐξ ὑμῶν, πλὴν τοῦ πλοίου. παρέστη γάρ μοι τῇ νυκτὶ ταύτῃ ἄγγελος τοῦ θεοῦ οὗ εἰμί, ᾧ καὶ λατρεύω, λέγων. μὴ φοβοῦ παῦλε, καίσαρί σε δεῖ παραστῆναι. καὶ ἰδοὺ κε-

κεχάρισταί σοι ὁ θεὸς πάντας τοὺς πλέοντας μετὰ σοῦ. διὸ εὐθυμεῖτε ἄνδρες. πιστεύω γὰρ τῷ θεῷ, ὅτι οὕτως ἔσται, καθ' ὃν τρόπον λελάληταί μοι. εἰς νῆσον δέ τινα δεῖ ἡμᾶς ἐκπεσεῖν. ὡς δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτη νὺξ ἐγένετο, διαφερομένων ἡμῶν ἐν τῷ ἀδρίᾳ κατὰ μέσον τῆς νυκτὸς, ὑπενόουν οἱ ναῦται προσάγειν τινὰ αὐτοῖς χώραν, καὶ βολίσαντες, εὗρον ὀργυιὰς εἴκοσι, βραχὺ δὲ διαστήσαντες, καὶ πάλιν βολίσαντες, εὗρον ὀργυιὰς δεκαπέντε. φοβούμενοί τε μή πως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωσιν, ἐκ πρύμνης ῥίψαντες ἀγκύρας τέσσαρας, ηὔχοντο ἡμέραν γενέσθαι. τῶν δὲ ναυτῶν ζητούντων φυγεῖν ἐκ τοῦ πλοίου, καὶ χαλασάντων τὴν σκάφην εἰς τὴν θάλασσαν, προφάσει ὡς ἐκ πρώρας μελλόντων ἀγκύρας ἐκτείνειν, εἶπεν ὁ παῦλος τῷ ἑκατοντάρχῳ καὶ τοῖς στρατιώταις. ἐὰν μὴ οὗτοι μείνωσιν ἐν τῷ πλοίῳ, ὑμεῖς σωθῆναι οὐ δύνασθε. τότε οἱ στρατιῶται ἀπέκοψαν τὰ σχοινία τῆς σκάφης, καὶ εἴασαν αὐτὴν ἐκπεσεῖν. ἄχρι δὲ οὗ ἔμελλεν ἡμέρα γίνεσθαι, παρεκάλει ὁ παῦλος ἅπαντας μεταλαβεῖν τροφῆς, λέγων. τεσσαρεσκαιδεκάτην σήμερον ἡμέραν, προσδοκῶντες ἄσι-

τοι διατελεῖτε, μηδὲν προσλαβόμενοι. διὸ παρακαλῶ ὑμᾶς προσλαβεῖν τροφῆς. τοῦτο γὰρ πρὸς τῆς ὑμετέρας σωτηρίας ὑπάρχει. οὐδενὸς γὰρ ὑμῶν θρὶξ ἐκ τῆς κεφαλῆς πεσεῖται. εἰπὼν δὲ ταῦτα, καὶ λαβὼν ἄρτον, εὐχαρίστησε τῷ θεῷ ἐνώπιον πάντων, καὶ κλάσας, ἤρξατο ἐσθίειν. εὔθυμοι δὲ γενόμενοι πάντες, καὶ αὐτοὶ προσελάβοντο τροφῆς. ἦμεν δὲ ἐν τῷ πλοίῳ αἱ πᾶσαι ψυχαὶ, διακόσιαι ἑβδομηκονταέξ. κορεσθέντες δὲ τροφῆς, ἐκούφιζον τὸ πλοῖον, ἐκβαλλόμενοι τὸν σῖτον εἰς τὴν θάλασσαν. ὅτε δὲ ἡμέρα ἐγένετο, τὴν γῆν οὐκ ἐπεγίνωσκον, κόλπον δέ τινα κατενόουν ἔχοντα αἰγιαλὸν, εἰς ὃν ἐβουλεύσαντο εἰ δυνατὸν, ἐξῶσαι τὸ πλοῖον. καὶ τὰς ἀγκύρας περιελόντες, εἴων εἰς τὴν θάλασσαν, ἅμα ἀνέντες τὰς ζευκτηρίας τῶν πηδαλίων, καὶ ἐπάραντες τὸν ἀρτέμονα τῇ πνεούσῃ, κατεῖχον εἰς τὸν αἰγιαλόν. περιπεσόντες δὲ εἰς τόπον διθάλασσον, ἐπώκειλαν τὴν ναῦν. καὶ ἡ μὲν πρῶρα ἐρείσασα, ἔμεινεν ἀσάλευτος, ἡ δὲ πρύμνα ἐλύετο ὑπὸ τῆς βίας τῶν κυμάτων. τῶν δὲ στρατιωτῶν βουλὴ ἐγένετο, ἵνα τοὺς δεσμώτας ἀποκτείνωσι, μή τις ἐκκο-

λυμβήσας

λυμβήσας διαφύγοι. ὁ δὲ ἑκατόνταρχος
βουλόμενος διασῶσαι τὸν παῦλον, ἐκώλυ-
σεν αὐτοὺς τοῦ βουλήματος, ἐκέλευσέ τε τοὺς
δυναμένους κολυμβᾶν, ἀποῤῥίψαντας πρώ-
τους ἐπὶ τὴν γῆν ἐξιέναι, καὶ τοὺς λοιποὺς,
οὓς μὲν ἐπὶ σανίσιν, οὓς δὲ ἐπί τινων τῶν
ἀπὸ τοῦ πλοίου. καὶ οὕτως ἐγένετο πάντας
28 διασωθῆναι ἐπὶ τὴν γῆν. Καὶ δια-
σωθέντες, τότε ἐπέγνωσαν, ὅτι μελίτη ἡ
νῆσος καλεῖται. οἱ δὲ βάρβαροι παρεῖ-
χον οὐ τὴν τυχοῦσαν φιλανθρωπίαν ἡμῖν.
ἀνάψαντες γὰρ πυρὰν, προσελάβοντο πάν-
τας ἡμᾶς διὰ τὸν ὑετὸν τὸν ἐφεστῶτα, καὶ
διὰ τὸ ψῦχος. συστρέψαντος δὲ τοῦ παύλου
φρυγάνων πλῆθος, καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν
πυρὰν, ἔχιδνα ἐκ τῆς θέρμης ἐξελθοῦσα,
καθῆψε τῆς χειρὸς αὐτοῦ. ὡς δὲ εἶδον οἱ βάρ-
βαροι κρεμάμενον τὸ θηρίον ἐκ τῆς χειρὸς
αὐτοῦ, ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους: πάντως φο-
νεύς ἐστιν ὁ ἄνθρωπος οὗτος, ὃν διασωθέντα ἐκ
τῆς θαλάσσης, ἡ δίκη ζῆν οὐκ εἴασεν. ὁ μὲν
οὖν ἀποτινάξας τὸ θηρίον εἰς τὸ πῦρ, ἔπαθεν
οὐδὲν κακόν. οἱ δὲ προσεδόκων αὐτὸν μέλ-
λειν πίμπρασθαι, ἢ καταπίπτειν ἄφνω νεκρόν.
ἐπὶ πολὺ δὲ αὐτῶν προσδοκώντων, καὶ θεω-
ρούντων,

ρούντων μηδὲν ἄτοπον εἰς αὐτὸν γινόμενον,
μεταβαλλόμενοι ἔλεγον θεὸν αὐτὸν εἶναι. ἐν
δὲ τοῖς περὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον, ὑπῆρχε χω-
ρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, ὀνόματι ποπλίῳ,
ὃς ἀναδεξάμενος ἡμᾶς τρεῖς ἡμέρας φι-
λοφρόνως ἐξένισεν. ἐγένετο δὲ τὸν πατέρα τοῦ
ποπλίου πυρετοῖς καὶ δυσεντερίᾳ συνεχό-
μενον κατακεῖσθαι. πρὸς ὃν ὁ παῦλος εἰ-
σελθὼν καὶ προσευξάμενος, ἐπιθεὶς τὰς
χεῖρας αὐτῷ, ἰάσατο αὐτόν. τούτου οὖν γενο-
μένου καὶ οἱ λοιποὶ οἱ ἔχοντες ἀσθενείας
ἐν τῇ νήσῳ, προσήρχοντο καὶ ἐθεραπεύοντο,
οἳ καὶ πολλαῖς τιμαῖς ἐτίμησαν ἡμᾶς,
καὶ ἀναγομένοις ἐπέθεντο τὰ πρὸς τὴν χρεί-
αν. μετὰ δὲ τρεῖς μῆνας ἀνήχθημεν ἐν πλοί-
ῳ παρακεχειμακότι ἐν τῇ νήσῳ ἀλεξαν-
δρίνῳ, παρασήμῳ διοσκούροις. καὶ κατα-
χθέντες εἰς συρακούσας ἐπεμείναμεν ἡμέ-
ρας τρεῖς. ὅθεν περιελθόντες κατηντήσα-
μεν εἰς ῥήγιον, καὶ μετὰ μίαν ἡμέραν ἐπιγε-
νομένου νότου, δευτεραῖοι ἤλθομεν εἰς πο-
τιόλους, οὗ εὑρόντες ἀδελφούς, παρεκλήθη-
μεν παρ' αὐτοῖς ἐπιμεῖναι ἡμέρας ἑπτά, καὶ
οὕτως εἰς τὴν ῥώμην ἤλθομεν. κἀκεῖθεν οἱ
ἀδελφοὶ ἀκούσαντες τὰ περὶ ἡμῶν, ἐξῆλ-
θον

θον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν, ἄχρις ἀππίου φόρου, καὶ τριῶν ταβερνῶν. οὓς ἰδὼν ὁ παῦλος, εὐχαριστήσας τῷ θεῷ, ἔλαβε θάρσος. ὅτε δὲ ἤλθομεν εἰς ῥώμην, ὁ ἑκατόνταρχος παρέδωκε τοὺς δεσμίους τῷ στρατοπεδάρχῃ. τῷ δὲ παύλῳ ἐπετράπη μένειν καθ' ἑαυτὸν, σὺν τῷ φυλάσσοντι αὐτὸν στρατιώτῃ. ἐγένετο δὲ μετὰ ἡμέρας τρεῖς, συγκαλέσασθαι τὸν παῦλον τοὺς ὄντας τῶν ἰουδαίων πρώτους. συνελθόντων δὲ αὐτῶν, ἔλεγε πρὸς αὐτούς. ἄνδρες ἀδελφοί, ἐγὼ οὐδὲν ἐναντίον ποιήσας τῷ λαῷ ἢ τοῖς ἔθεσι τοῖς πατρῴοις. δέσμιος ἐξ ἱεροσολύμων παρεδόθην εἰς τὰς χεῖρας τῶν ῥωμαίων, οἵτινες ἀνακρίναντές με, ἐβούλοντο ἀπολῦσαι, διὰ τὸ μηδὲ μίαν αἰτίαν θανάτου ὑπάρχειν ἐν ἐμοί. ἀντιλεγόντων δὲ τῶν ἰουδαίων, ἠναγκάσθην ἐπικαλέσασθαι καίσαρα, οὐχ ὡς τοῦ ἔθνους μου ἔχων τι κατηγορῆσαι. διὰ ταύτην οὖν τὴν αἰτίαν παρεκάλεσα ὑμᾶς, ἰδεῖν καὶ προσλαλῆσαι. ἕνεκεν γὰρ τῆς ἐλπίδος τοῦ ἰσραὴλ τὴν ἅλυσιν ταύτην περίκειμαι. οἱ δὲ πρὸς αὐτὸν εἶπον. ἡμεῖς οὔτε γράμματα περὶ σοῦ ἐδεξάμεθα ἀπὸ τῆς ἰουδαίας, οὔτε παραγενόμενός τις τῶν ἀδελφῶν ἀπήγγειλεν, ἢ

ἐλάλησέ τι

ἐλάλησέ τι περὶ σοῦ πονηρόν. ἀξιοῦμεν δὲ
παρά σου ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς. περὶ μὲν γὰρ
τῆς αἱρέσεως ταύτης, γνωστόν ἐστιν ἡμῖν, ὅτι
πανταχοῦ ἀντιλέγεται. ταξάμενοι δὲ αὐ-
τῷ ἡμέραν, ἧκον πρὸς αὐτὸν εἰς τὴν ξενί-
αν πλείονες, οἷς ἐξετίθετο διαμαρτυρόμε-
νος τὴν βασιλείαν τοῦ θεοῦ, πείθων τε αὐ-
τοὺς τὰ περὶ τοῦ ιησοῦ ἀπό τε τοῦ νόμου μω-
σέως καὶ τῶν προφητῶν, ἀπὸ πρωῒ ἕως ἑ-
σπέρας. καὶ οἱ μὲν ἐπείθοντο τοῖς λεγο-
μένοις, οἱ δὲ ἠπίστουν. ἀσύμφωνοι δὲ ὄντες
πρὸς ἀλλήλους, ἀπελύοντο, εἰπόντος τοῦ παύ-
λου ῥῆμα ἕν. ὅτι καλῶς τὸ πνεῦμα τὸ ἅ-
γιον ἐλάλησε διὰ ἠσαΐου τοῦ προφήτου πρὸς
,, τοὺς πατέρας ἡμῶν, λέγον. πορεύθητι
,, πρὸς τὸν λαὸν τοῦτον, καὶ εἰπέ. ἀκοῇ ἀκού-
,, σετε, καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέ-
,, ψετε, καὶ οὐ μὴ ἴδητε. ἐπαχύνθη γὰρ ἡ
,, καρδία τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ τοῖς ὠσὶ βαρέ-
,, ως ἤκουσαν, καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῶν ἐ-
,, κάμμυσαν, μήποτε ἴδωσι τοῖς ὀφθαλμοῖς,
,, καὶ τοῖς ὠσὶν ἀκούσωσι, καὶ τῇ καρδίᾳ συ-
,, νῶσι, καὶ ἐπιστρέψωσι, καὶ ἰάσωμαι αὐ-
τούς. γνωστὸν οὖν ἔστω ὑμῖν, ὅτι τοῖς ἔθνεσιν
ἀπεστάλη τὸ σωτήριον τοῦ θεοῦ, αὐτοὶ καὶ ἀ-
κούσονται.

Digitized by Google

κοῦνται. καὶ ταῦτα αὐτοῦ εἰπόντος, ἀ-
πῆλθον οἱ ἰουδαῖοι, πολλὴν ἔχοντες ἐν ἑ-
αυτοῖς συζήτησιν. ἔμεινε δὲ ὁ παῦλος διετί-
αν ὅλην ἐν ἰδίῳ μισθώματι. καὶ ἀπεδέχε-
το πάντας τοὺς εἰσπορευομένους
πρὸς αὐτὸν, κηρύσσων τὴν
βασιλείαν τοῦ θεοῦ, καὶ
διδάσκων τὰ περὶ
τοῦ κυρίου Ιησοῦ
μετὰ πάσης
παῤῥησί-
ας ἀ-
κωλύ-
τως.

Αμήν.

ΠΑΥΛΟΥ ΤΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
πρὸς Ρωμαίους ἐπιστολή.

K.K. HOFBIBLIOTHEK

ΥΛΟΣ δοῦλος Ἰησοῦ Χρι- 1
οῦ, κλητὸς ἀπόστολος, ἀφω-
σμένος εἰς εὐαγγέλιον θεοῦ,
ὃ προεπηγγείλατο διὰ τῶν
προφητῶν αὐτοῦ ἐν γρα-
φαῖς ἁγίαις, περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, τοῦ γενομέ-
νου ἐκ σπέρματος δαβὶδ, κατὰ σάρκα, τοῦ ὁ-
ρισθέντος υἱοῦ θεοῦ ἐν δυνάμει, κατὰ πνεῦμα
ἁγιοσύνης, ἐξ ἀναστάσεως νεκρῶν, Ἰησοῦ Χρι-
στοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, δι' οὗ ἐλάβομεν χάριν καὶ
ἀποστολὴν, εἰς ὑπακοὴν πίστεως ἐν πᾶσι τοῖς
ἔθνεσιν, ὑπὲρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐστε
καὶ ὑμεῖς, κλητοὶ Ἰησοῦ Χριστοῦ, πᾶσι τοῖς οὖσιν
ἐν ῥώμῃ, ἀγαπητοῖς θεοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, χά-
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν,
καὶ κυρίου Ἰησοῦ Χριστοῦ. Πρῶτον μὲν εὐχαρι-
στῶ τῷ θεῷ μου, διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ, ὑπὲρ
πάντων ὑμῶν, ὅτι ἡ πίστις ὑμῶν καταγγέλ-
λεται ἐν ὅλῳ τῷ κόσμῳ. μάρτυς γάρ μοι ἐστὶν
ὁ θεὸς ᾧ λατρεύω ἐν τῷ πνεύματί μου, ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ὡς ἀδιαλείπτως μνείαν
ὑμῶν ποιοῦμαι πάντοτε ἐπὶ τῶν προσευχῶν
μου, δεόμενος, εἴπως ἤδη ποτὲ εὐοδωθήσομαι

A.L.44
2
Digitized by Google

ἐν τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ, ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. ἐπιποθῶ γὰρ ἰδεῖν ὑμᾶς, ἵνα τι μεταδῶ χάρισμα ὑμῖν πνευματικόν, εἰς τὸ στηριχθῆναι ὑμᾶς, τοῦτο δέ ἐστι, συμπαρακληθῆναι ἐν ὑμῖν, διὰ τῆς ἐν ἀλλήλοις πίστεως, ὑμῶν τε καὶ ἐμοῦ. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί, ὅτι πολλάκις προεθέμην ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἐκωλύθην ἄχρι τοῦ δεῦρο, ἵνα καρπόν τινα σχῶ καὶ ἐν ὑμῖν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς λοιποῖς ἔθνεσιν. ἕλλησί τε καὶ βαρβάροις, σοφοῖς τε καὶ ἀνοήτοις, ὀφειλέτης εἰμί. οὕτως τὸ κατ' ἐμέ, πρόθυμον, καὶ ὑμῖν τοῖς ἐν ῥώμῃ εὐαγγελίσασθαι. οὐ γὰρ ἐπαισχύνομαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ. δύναμις γὰρ θεοῦ ἐστιν εἰς σωτηρίαν παντὶ τῷ πιστεύοντι, ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ ἕλληνι. δικαιοσύνη γὰρ θεοῦ ἐν αὐτῷ ἀποκαλύπτεται ἐκ πίστεως εἰς πίστιν, καθὼς γέγραπται. ὁ δὲ δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται. ἀποκαλύπτεται γὰρ ὀργὴ θεοῦ ἀπ' οὐρανοῦ, ἐπὶ πᾶσαν ἀσέβειαν, καὶ ἀδικίαν ἀνθρώπων, τῶν τὴν ἀλήθειαν ἐν ἀδικίᾳ κατεχόντων, διότι τὸ γνωστὸν τοῦ θεοῦ, φανερόν ἐστιν ἐν αὐτοῖς. ὁ γὰρ θεὸς αὐτοῖς ἐφανέρωσεν. τὰ γὰρ ἀόρατα αὐτοῦ, ἀπὸ κτίσεως κόσμου, τοῖς ποιήμασι νοούμενα καθορᾶται, ἥ τε ἀΐδιος αὐτοῦ δύναμις καὶ θειότης, εἰς τὸ εἶναι αὐτοὺς ἀναπολογήτους, διότι

γνόντες τὸν

γνόντες τὸν θεὸν, οὐχ ὡς θεὸν ἐδόξασαν ἢ εὐχαρίστησαν, ἀλλ' ἐματαιώθησαν ἐν τοῖς διαλογισμοῖς αὐτῶν, καὶ ἐσκοτίσθη ἡ ἀσύνετος αὐτῶν καρδία. φάσκοντες εἶναι σοφοὶ, ἐμωράνθησαν, καὶ ἤλλαξαν τὴν δόξαν τοῦ ἀφθάρτου θεοῦ, ἐν ὁμοιώματι εἰκόνος φθαρτοῦ ἀνθρώπου, καὶ πετεινῶν καὶ τετραπόδων καὶ ἑρπετῶν. διὸ παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς ἐν ταῖς ἐπιθυμίαις τῶν καρδιῶν αὐτῶν, εἰς ἀκαθαρσίαν, τοῦ ἀτιμάζεσθαι τὰ σώματα αὐτῶν ἐν ἑαυτοῖς. οἵτινες μετήλλαξαν τὴν ἀλήθειαν αὐτοῦ ἐν τῷ ψεύδει, καὶ ἐσεβάσθησαν καὶ ἐλάτρευσαν τῇ κτίσει, παρὰ τὸν κτίσαντα, ὅς ἐστιν εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας, ἀμήν. διὰ τοῦτο παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς πάθη ἀτιμίας. αἵ τε γὰρ θήλειαι αὐτῶν μετήλλαξαν τὴν φυσικὴν χρῆσιν, εἰς τὴν παρὰ φύσιν, ὁμοίως τε καὶ οἱ ἄρσενες, ἀφέντες τὴν φυσικὴν χρῆσιν τῆς θηλείας, ἐξεκαύθησαν ἐν τῇ ὀρέξει αὐτῶν εἰς ἀλλήλους, ἄρσενες ἐν ἄρσεσι τὴν ἀσχημοσύνην κατεργαζόμενοι, καὶ τὴν ἀντιμισθίαν, ἣν ἔδει τῆς πλάνης αὐτῶν, ἐν ἑαυτοῖς ἀπολαμβάνοντες. καὶ καθὼς οὐκ ἐδοκίμασαν τὸν θεὸν ἔχειν ἐν ἐπιγνώσει, παρέδωκεν αὐτοὺς ὁ θεὸς εἰς ἀδόκιμον νοῦν, ποιεῖν τὰ μὴ καθήκοντα, πεπληρωμένους πάσῃ ἀδικίᾳ,

πονηρίᾳ, πορνείᾳ, πλεονεξίᾳ, κακίᾳ, μεστοὺς
φθόνου, φόνου, ἔριδος, δόλου, κακοηθείας, ψι-
θυριστὰς, καταλάλους, θεοστυγεῖς, ὑβριστὰς,
ὑπερηφάνους, ἀλαζόνας, ἐφευρετὰς κα-
κῶν, γονεῦσιν ἀπειθεῖς, ἀσυνέτους, ἀσυνθέ-
τους, ἀστόργους, ἀσπόνδους, ἀνελεήμονας. οἵ-
τινες τὸ δικαίωμα τοῦ θεοῦ ἐπιγνόντες, ὅτι οἱ
τὰ τοιαῦτα πράσσοντες, ἄξιοι θανάτου εἰ-
σὶν, οὐ μόνον αὐτὰ ποιοῦσιν, ἀλλὰ καὶ συνευ-
2 δοκοῦσι τοῖς πράσσουσι. Διὸ ἀναπολόγητος
εἶ ὦ ἄνθρωπε πᾶς ὁ κρίνων. ἐν ᾧ γὰρ κρίνεις
τὸν ἕτερον, σεαυτὸν κατακρίνεις. τὰ γὰρ αὐ-
τὰ πράσσεις ὁ κρίνων. οἴδαμεν δὲ ὅτι τὸ κρί-
μα τοῦ θεοῦ ἐστι κατὰ ἀλήθειαν ἐπὶ τοὺς τὰ
τοιαῦτα πράσσοντας. λογίζῃ δὲ τοῦτο ὦ ἄνθρω
πε, ὁ κρίνων τοὺς τὰ τοιαῦτα πράσσοντας,
καὶ ποιῶν αὐτὰ, ὅτι σὺ ἐκφεύξῃ τὸ κρίμα
τοῦ θεοῦ; ἢ τοῦ πλούτου τῆς χρηστότητος αὐτοῦ,
καὶ τῆς ἀνοχῆς, καὶ τῆς μακροθυμίας κα-
ταφρονεῖς, ἀγνοῶν, ὅτι τὸ χρηστὸν τοῦ θεοῦ εἰς
μετάνοιαν σε ἄγει; κατὰ δὲ τὴν σκληρότη-
τά σου, καὶ ἀμετανόητον καρδίαν, θησαυρίζεις
σεαυτῷ ὀργὴν ἐν ἡμέρᾳ ὀργῆς, καὶ ἀποκαλύ-
ψεως δικαιοκρισίας τοῦ θεοῦ, ὃς ἀποδώσει ἑκά-
στῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, τοῖς μὲν καθ' ὑπο-
μονὴν ἔργου ἀγαθοῦ δόξαν καὶ τιμὴν καὶ ἀ-
φθαρσίαν

Digitized by Google

φθαρσίαν ζητοῦσι, ζωὴν αἰώνιον, τοῖς δὲ ἐξ ἐριθείας, καὶ ἀπειθοῦσι μὲν τῇ ἀληθείᾳ, πειθομένοις δὲ τῇ ἀδικίᾳ, θυμὸς, καὶ ὀργὴ, θλῖψις, καὶ στενοχωρία, ἐπὶ πᾶσαν ψυχὴν ἀνθρώπου τοῦ κατεργαζομένου τὸ κακὸν, ἰουδαίου τε πρῶτον καὶ ἕλληνος. δόξα δὲ, καὶ τιμὴ, καὶ εἰρήνη παντὶ τῷ ἐργαζομένῳ τὸ ἀγαθὸν, ἰουδαίῳ τε πρῶτον καὶ ἕλληνι. οὐ γάρ ἐστι προσωποληψία παρὰ τῷ θεῷ. ὅσοι γὰρ ἀνόμως ἥμαρτον, ἀνόμως καὶ ἀπολοῦνται, καὶ ὅσοι ἐν νόμῳ ἥμαρτον, διὰ νόμου κριθήσονται. οὐ γὰρ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου δίκαιοι παρὰ τῷ θεῷ, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ τοῦ νόμου δικαιωθήσονται. ὅταν γὰρ ἔθνη τὰ μὴ νόμον ἔχοντα, φύσει τὰ τοῦ νόμου ποιῇ, οὗτοι νόμον μὴ ἔχοντες, ἑαυτοῖς εἰσι νόμος, οἵτινες ἐνδείκνυνται τὸ ἔργον τοῦ νόμου γραπτὸν ἐν ταῖς καρδίαις αὐτῶν, συμμαρτυρούσης αὐτῶν τῆς συνειδήσεως, καὶ μεταξὺ ἀλλήλων τῶν λογισμῶν κατηγορούντων, ἢ καὶ ἀπολογουμένων, ἐν ἡμέρᾳ ὅτε κρινεῖ ὁ θεὸς τὰ κρυπτὰ τῶν ἀνθρώπων, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου διὰ Ἰησοῦ Χριστοῦ. ἴδε σὺ ἰουδαῖος ἐπονομάζῃ καὶ ἐπαναπαύῃ τῷ νόμῳ, καὶ καυχᾶσαι ἐν θεῷ, καὶ γινώσκεις τὸ θέλημα, καὶ δοκιμάζεις τὰ διαφέροντα, κατηχούμενος ἐκ

Digitized by Google

τοῦ νόμου, πέποιθάς τε σεαυτὸν ὁδηγὸν εἶναι
τυφλῶν, φῶς τῶν ἐν σκότει, παιδευτὴν ἀ-
φρόνων, διδάσκαλον νηπίων, ἔχοντα τὴν μόρ
φωσιν τῆς γνώσεως, καὶ τῆς ἀληθείας ἐν τῷ νό
μῳ. ὁ οὖν διδάσκων ἕτερον, σεαυτὸν οὐ διδάσ-
κεις. ὁ κηρύσσων μὴ κλέπτειν, κλέπτεις. ὁ λέ-
γων μὴ μοιχεύειν, μοιχεύεις. ὁ βδελυσσόμενος
τὰ εἴδωλα, ἱεροσυλεῖς. ὃς ἐν νόμῳ καυχᾶ-
σαι, διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν
ἀτιμάζεις. τὸ γὰρ ὄνομα τοῦ θεοῦ δι' ὑμᾶς
βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσι, καθὼς γέγρα-
πται. περιτομὴ μὲν γὰρ ὠφελεῖ ἐὰν νόμον
πράσσῃς. ἐὰν δὲ παραβάτης νόμου ᾖς, ἡ πε-
ριτομή σου ἀκροβυστία γέγονεν. ἐὰν οὖν ἡ ἀ-
κροβυστία τὰ δικαιώματα τοῦ νόμου φυλάσ-
σῃ, οὐχὶ ἡ ἀκροβυστία αὐτοῦ εἰς περιτομὴν λο
γισθήσεται, καὶ κρινεῖ ἡ ἐκ φύσεως ἀκροβυ
στία, τὸν νόμον τελοῦσα, σὲ, τὸν διὰ γράμμα-
τος καὶ περιτομῆς παραβάτην νόμου; οὐ γὰρ
ὁ ἐν τῷ φανερῷ ἰουδαῖός ἐστιν, οὐδὲ ἡ ἐν τῷ φα
νερῷ ἐν σαρκὶ περιτομή, ἀλλ' ὁ ἐν τῷ κρυπτῷ
ἰουδαῖος, καὶ περιτομὴ καρδίας, ἐν πνεύματι,
οὐ γράμματι, οὗ ὁ ἔπαινος οὐκ ἐξ ἀνθρώπων,
3 ἀλλ' ἐκ τοῦ θεοῦ. Τί οὖν τὸ περισσὸν τοῦ ἰου
δαίου; ἢ τίς ἡ ὠφέλεια τῆς περιτομῆς; πολ-
λὴ κατὰ πάντα τρόπον. πρῶτον μὲν γὰρ,
ὅτι ἐπι-

Digitized by Google

ὅτι ἐπιστεύθησαν τὰ λόγια τοῦ θεοῦ. τί γάρ, εἰ
ἠπίστησάν τινες; μὴ ἡ ἀπιστία αὐτῶν τὴν πί-
στιν τοῦ θεοῦ καταργήσει; μὴ γένοιτο. γινέσθω
δὲ ὁ θεὸς ἀληθής, πᾶς δὲ ἄνθρωπος ψεύστης,
» καθὼς γέγραπται. ὅπως ἂν δικαιωθῇς ἐν τοῖς
» λόγοις σου, καὶ νικήσῃς ἐν τῷ κρίνεσθαί σε.

Εἰ δὲ ἡ ἀδικία ἡμῶν, θεοῦ δικαιοσύνην συ-
νίστησι, τί ἐροῦμεν; μὴ ἄδικος ὁ θεός, ὁ ἐπιφέ
ρων τὴν ὀργήν; κατὰ ἄνθρωπον λέγω. μὴ γένοι-
το. ἐπεὶ πῶς κρινεῖ ὁ θεὸς τὸν κόσμον; εἰ γὰρ
ἀλήθεια τοῦ θεοῦ ἐν τῷ ἐμῷ ψεύσματι ἐπε-
ρίσσευσεν εἰς τὴν δόξαν αὐτοῦ, τί ἔτι κἀγὼ ὡς
ἁμαρτωλὸς κρίνομαι, καὶ μὴ καθὼς βλασ
φημούμεθα, καὶ καθώς φασί τινες ἡμᾶς
λέγειν, ὅτι ποιήσωμεν τὰ κακά, ἵνα ἔλθῃ τὰ
ἀγαθά. ὧν τὸ κρίμα ἔνδικόν ἐστι. Τί οὖν; προ
εχόμεθα; οὐ πάντως. προῃτιασάμεθα γὰρ ἰου
δαίους τε καὶ ἕλληνας πάντας ὑφ᾽ ἁμαρτίαν
» εἶναι, καθὼς γέγραπται. ὅτι οὐκ ἔστι δίκαιος, οὐδὲ
» εἷς, οὐκ ἔστιν ὁ συνιῶν, οὐκ ἔστιν ὁ ἐκζητῶν τὸν θε-
» όν. πάντες ἐξέκλιναν, ἅμα ἠχρειώθησαν, οὐκ ἔ-
» στι ποιῶν χρηστότητα, οὐκ ἔστιν ἕως ἑνός. τάφος
» ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν, ταῖς γλώσ-
σαις αὐτῶν ἐδολιοῦσαν. ἰὸς ἀσπίδων ὑπὸ τὰ
χείλη αὐτῶν. ὧν τὸ στόμα ἀρᾶς καὶ πικρί-
ας γέμει, ὀξεῖς οἱ πόδες αὐτῶν ἐκχέαι αἷμα.

» σύντριμμα, καὶ ταλαιπωρία ἐν ταῖς ὁ-
» δοῖς αὐτῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἔγνωσαν. οὐκ
» ἔστι φόβος θεοῦ ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐ-
τῶν. οἴδαμεν δὲ, ὅτι ὅσα ὁ νόμος λέγει, τοῖς ἐν τῷ
νόμῳ λαλεῖ, ἵνα πᾶν στόμα φραγῇ, καὶ ὑ-
πόδικος γένηται πᾶς ὁ κόσμος τῷ θεῷ, διότι
ἐξ ἔργων νόμου οὐ δικαιωθήσεται πᾶσα σὰρξ
ἐνώπιον αὐτοῦ. διὰ γὰρ νόμου ἐπίγνωσις ἁ-
μαρτίας. νυνὶ δὲ χωρὶς νόμου δικαιοσύνη
θεοῦ πεφανέρωται, μαρτυρουμένη ὑπὸ τοῦ
νόμου καὶ τῶν προφητῶν. δικαιοσύνη δὲ θεοῦ
διὰ πίστεως Ἰησοῦ Χριστοῦ εἰς πάντας, καὶ
ἐπὶ πάντας, τοὺς πιστεύοντας. οὐ γάρ ἐστι δια-
στολή. πάντες γὰρ ἥμαρτον, καὶ ὑστεροῦνται
τῆς δόξης τοῦ θεοῦ, δικαιούμενοι δωρεὰν τῇ αὐτοῦ
χάριτι, διὰ τῆς ἀπολυτρώσεως τῆς ἐν Χριστῷ Ἰη-
σοῦ, ὃν προέθετο ὁ θεὸς ἱλαστήριον, διὰ τῆς πί-
στεως ἐν τῷ αὐτοῦ αἵματι, εἰς ἔνδειξιν τῆς δι-
καιοσύνης αὐτοῦ, διὰ τὴν πάρεσιν τῶν προ-
γεγονότων ἁμαρτημάτων, ἐν τῇ ἀνοχῇ τοῦ
θεοῦ, πρὸς ἔνδειξιν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ, ἐν
τῷ νῦν καιρῷ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν δίκαιον, καὶ δι-
καιοῦντα τὸν ἐκ πίστεως Ἰησοῦ. Ποῦ οὖν ἡ καύ-
χησις; ἐξεκλείσθη. διὰ ποίου νόμου; τῶν ἔρ-
γων; οὐχί, ἀλλὰ διὰ νόμου πίστεως. λογιζόμεθα
οὖν πίστει δικαιοῦσθαι ἄνθρωπον χωρὶς ἔργων νό-
μου. ἢ Ἰου-

Digitized by Google

μου. ἢ ἰουδαίων ὁ θεὸς μόνον; οὐχὶ δὲ καὶ ἐθνῶν;
ναὶ καὶ ἐθνῶν. ἐπείπερ εἷς ὁ θεὸς, ὃς δικαιώ-
σει περιτομὴν ἐκ πίστεως, καὶ ἀκροβυστίαν διὰ
τῆς πίστεως. νόμον οὖν καταργοῦμεν διὰ τῆς πί-
στεως; μὴ γένοιτο. ἀλλὰ νόμον συνιστάνομεν.
Τί οὖν ἐροῦμεν εὑρηκέναι ἀβραὰμ τὸν πα- 4
τέρα ἡμῶν κατὰ σάρκα; εἰ γὰρ ἀβραὰμ ἐξ
ἔργων ἐδικαιώθη, ἔχει καύχημα, ἀλλ' οὐ
» πρὸς τὸν θεόν. τί γὰρ ἡ γραφὴ λέγει; ἐπίστευ-
» σε δὲ ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς
δικαιοσύνην. τῷ δὲ ἐργαζομένῳ, ὁ μισθὸς οὐ
λογίζεται κατὰ χάριν, ἀλλὰ κατὰ τὸ ὀφεί-
λημα. τῷ δὲ μὴ ἐργαζομένῳ, πιστεύοντι δὲ ἐπὶ
τὸν δικαιοῦντα τὸν ἀσεβῆ, λογίζεται ἡ πίστις
αὐτοῦ εἰς δικαιοσύνην. καθάπερ καὶ δαβὶδ
λέγει τὸν μακαρισμὸν τοῦ ἀνθρώπου, ᾧ ὁ θεὸς
» λογίζεται δικαιοσύνην χωρὶς ἔργων. μακά-
» ριοι ὧν ἀφέθησαν αἱ ἀνομίαι, καὶ ὧν ἐπε-
» καλύφθησαν αἱ ἁμαρτίαι. μακάριος ἀνὴρ,
» ᾧ οὐ μὴ λογίσηται κύριος ἁμαρτίαν. ὁ μακα-
ρισμὸς οὖν οὗτος, ἐπὶ τὴν περιτομὴν, ἢ καὶ ἐπὶ
τὴν ἀκροβυστίαν; λέγομεν γὰρ, ὅτι ἐλογίσθη
τῷ ἀβραὰμ ἡ πίστις εἰς δικαιοσύνην. πῶς οὖν
ἐλογίσθη; ἐν περιτομῇ ὄντι, ἢ ἐν ἀκροβυστίᾳ;
οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλ' ἐν ἀκροβυστίᾳ. καὶ σημεῖον
ἔλαβε περιτομῆς, σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης
τῆς πίστεως,

Digitized by Google

τῆς πίστεως, τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν
πατέρα πάντων τῶν πιστευόντων δι' ἀκροβυ-
στίας, εἰς τὸ λογισθῆναι καὶ αὐτοῖς τὴν δικαιο-
σύνην, καὶ πατέρα περιτομῆς, τοῖς οὐκ ἐκ πε-
ριτομῆς μόνον, ἀλλὰ καὶ τοῖς στοιχοῦσι τοῖς ἴχνεσι
τῆς πίστεως, τῆς ἐν ἀκροβυστίᾳ τοῦ πατρὸς ἡμῶν
ἀβραάμ. οὐ γὰρ διὰ νόμου ἡ ἐπαγγελία τῷ ἀ-
βραάμ, ἢ τῷ σπέρματι αὐτοῦ, τὸ κληρονόμον
αὐτὸν εἶναι τοῦ κόσμου, ἀλλὰ διὰ δικαιοσύνης
πίστεως. εἰ γὰρ οἱ ἐκ νόμου κληρονόμοι, ἐκκεκένω-
ται ἡ πίστις, καὶ κατήργηται ἡ ἐπαγγελία. ὁ γὰρ νό-
μος ὀργὴν κατεργάζεται. οὗ γὰρ οὐκ ἔστι νόμος, οὐ-
δὲ παράβασις. διὰ τοῦτο ἐκ πίστεως, ἵνα κα-
τὰ χάριν, εἰς τὸ εἶναι βεβαίαν τὴν ἐπαγγελίαν
παντὶ τῷ σπέρματι, οὐ τῷ ἐκ τοῦ νόμου μόνον,
ἀλλὰ καὶ τῷ ἐκ πίστεως ἀβραάμ, ὅς ἐστι πα-
τὴρ πάντων ἡμῶν, καθὼς γέγραπται, ὅτι
„ πατέρα πολλῶν ἐθνῶν τέθεικά σε, κατέναν-
τι, οὗ ἐπίστευσε θεοῦ, τοῦ ζῳοποιοῦντος τοὺς νε-
κροὺς, καὶ καλοῦντος τὰ μὴ ὄντα, ὡς ὄντα.
ὃς παρ' ἐλπίδα ἐπ' ἐλπίδι ἐπίστευσεν, εἰς τὸ γε-
νέσθαι αὐτὸν πατέρα πολλῶν ἐθνῶν, κατὰ τὸ
„ εἰρημένον. οὕτως ἔσται τὸ σπέρμα σου. καὶ μὴ
ἀσθενήσας τῇ πίστει, οὐ κατενόησε τὸ ἑαυτοῦ
σῶμα ἤδη νενεκρωμένον, ἑκατονταέτης που
ὑπάρχων, καὶ τὴν νέκρωσιν τῆς μήτρας σάῤ-
ῥας, εἰς

ῤας, εἰς δὲ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ οὐ διεκρίθη
τῇ ἀπιστίᾳ, ἀλλ' ἐνεδυναμώθη τῇ πίστει, δοὺς
δόξαν τῷ θεῷ, καὶ πληροφορηθεὶς, ὅτι ὃ ἐπήγ-
γελται, δυνατός ἐστι καὶ ποιῆσαι. διὸ καὶ ἐλογί-
σθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. οὐκ ἐγράφη δὲ δι'
αὐτὸν μόνον, ὅτι ἐλογίσθη αὐτῷ, ἀλλὰ καὶ δι'
ἡμᾶς, οἷς μέλλει λογίζεσθαι, τοῖς πιστεύουσιν ἐπὶ
τὸν ἐγείραντα Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν ἐκ νε-
κρῶν, ὃς παρεδόθη διὰ τὰ παραπτώματα
ἡμῶν, καὶ ἠγέρθη διὰ τὴν δικαιοσύνην ἡμῶν.

Δικαιωθέντες οὖν ἐκ πίστεως, εἰρήνην ἔχο-
μεν πρὸς τὸν θεὸν, διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 5
χριστοῦ, δι' οὗ καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐσχήκαμεν
τῇ πίστει εἰς τὴν χάριν ταύτην, ἐν ᾗ ἑστήκαμεν καὶ
καυχώμεθα ἐπ' ἐλπίδι τῆς δόξης τοῦ θεοῦ. οὐ μό-
νον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν ταῖς θλίψεσιν,
εἰδότες, ὅτι ἡ θλίψις ὑπομονὴν κατεργάζεται,
ἡ δὲ ὑπομονὴ δοκιμὴν, ἡ δὲ δοκιμὴ ἐλπίδα. ἡ
δὲ ἐλπὶς οὐ καταισχύνει, ὅτι ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐκ-
κέχυται ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, διὰ πνεύ-
ματος ἁγίου τοῦ δοθέντος ἡμῖν. ἔτι γὰρ χρι-
στὸς, ὄντων ἡμῶν ἀσθενῶν κατὰ καιρὸν, ὑπὲρ
ἀσεβῶν ἀπέθανε. μόλις γὰρ ὑπὲρ δικαίου
τις ἀποθανεῖται. ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα
τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν. συνίστησι δὲ τὴν ἑαυτοῦ
ἀγάπην εἰς ἡμᾶς ὁ θεὸς, ὅτι ἔτι ἁμαρτωλῶν

Digitized by Google

ὄντων ἡμῶν, χριστὸς ὑπὲρ ἡμῶν ἀπέθανε. πολλῷ οὖν μᾶλλον δικαιωθέντες νῦν ἐν τῷ αἵματι αὐτοῦ, σωθησόμεθα δι' αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ὀργῆς. εἰ γὰρ ἐχθροὶ ὄντες, κατηλλάγημεν τῷ θεῷ διὰ τοῦ θανάτου τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, πολλῷ μᾶλλον καταλλαγέντες σωθησόμεθα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ καυχώμεθα ἐν τῷ θεῷ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, δι' οὗ νῦν τὴν καταλλαγὴν ἐλάβομεν. διὰ τοῦτο, ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθε, καὶ διὰ τῆς ἁμαρτίας ὁ θάνατος, καὶ οὕτως εἰς πάντας ἀνθρώπους ὁ θάνατος διῆλθεν, ἐφ' ᾧ πάντες ἥμαρτον. ἄχρι γὰρ νόμου ἁμαρτία ἦν ἐν κόσμῳ, ἁμαρτία δὲ οὐκ ἐλλογᾶται, μὴ ὄντος νόμου. ἀλλ' ἐβασίλευσεν ὁ θάνατος ἀπὸ ἀδὰμ μέχρι μωσέως, καὶ ἐπὶ τοὺς μὴ ἁμαρτήσαντας ἐπὶ τῷ ὁμοιώματι τῆς παραβάσεως ἀδὰμ, ὅς ἐστι τύπος τοῦ μέλλοντος. ἀλλ' οὐχ ὡς τὸ παράπτωμα, οὕτως καὶ τὸ χάρισμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώματι οἱ πολλοὶ ἀπέθανον, πολλῷ μᾶλλον ἡ χάρις τοῦ θεοῦ, καὶ ἡ δωρεὰ ἐν χάριτι, τῇ τοῦ ἑνὸς ἀνθρώπου ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς τοὺς πολλοὺς ἐπερίσσευσε. καὶ οὐχ ὡς δι' ἑνὸς ἁμαρτήσαντος, τὸ δώρημα. τὸ μὲν γὰρ κρῖμα ἐξ ἑνὸς εἰς κατάκριμα, τὸ δὲ χάρισμα ἐκ πολλῶν παραπτωμάτων εἰς

των εἰς δικαίωμα. εἰ γὰρ τῷ τοῦ ἑνὸς παραπτώ-
ματι ὁ θάνατος ἐβασίλευσε διὰ τοῦ ἑνός, πολ-
λῷ μᾶλλον οἱ τὴν περισσείαν τῆς χάριτος καὶ
τῆς δωρεᾶς τῆς δικαιοσύνης λαμβάνοντες, ἐν ζωῇ
βασιλεύσουσι διὰ τοῦ ἑνὸς Ἰησοῦ χριστοῦ. ἄρα οὖν
ὡς δι' ἑνὸς παραπτώματος εἰς πάντας ἀνθρώ-
πους εἰς κατάκριμα, οὕτω καὶ δι' ἑνὸς δικαιώ-
ματος εἰς πάντας ἀνθρώπους εἰς δικαίωσιν ζω-
ῆς. ὥσπερ γὰρ διὰ τῆς παρακοῆς τοῦ ἑνὸς ἀν-
θρώπου, ἁμαρτωλοὶ κατεστάθησαν οἱ πολ-
λοί, οὕτως καὶ διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι
κατασταθήσονται οἱ πολλοί. νόμος δὲ παρει-
σῆλθεν, ἵνα πλεονάσῃ τὸ παράπτωμα. οὗ δὲ
ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν
ἡ χάρις, ἵνα ὥσπερ ἐβασίλευσεν ἡ ἁμαρτία ἐν
τῷ θανάτῳ, οὕτως καὶ ἡ χάρις βασιλεύσῃ διὰ
δικαιοσύνης εἰς ζωὴν αἰώνιον, διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ.
τοῦ κυρίου ἡμῶν. Τί οὖν ἐροῦμεν; ἐπιμενοῦ- 6
μεν τῇ ἁμαρτίᾳ, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσῃ; μὴ
γένοιτο. οἵτινες ἀπεθάνομεν τῇ ἁμαρτίᾳ, πῶς
ἔτι ζήσομεν ἐν αὐτῇ; ἢ ἀγνοεῖτε, ὅτι ὅσοι ἐβα-
πτίσθημεν εἰς χριστὸν Ἰησοῦν, εἰς τὸν θάνατον αὐ-
τοῦ ἐβαπτίσθημεν; συνετάφημεν οὖν αὐτῷ διὰ
τοῦ βαπτίσματος εἰς τὸν θάνατον, ἵνα ὥσπερ ἠ-
γέρθη χριστὸς ἐκ νεκρῶν, διὰ τῆς δόξης τοῦ πα-
τρός, οὕτω καὶ ἡμεῖς ἐν καινότητι ζωῆς περι-

πατήσωμεν. εἰ γὰρ σύμφυτοι γεγόναμεν τῷ ὁμοι-
ώματι τοῦ θανάτου αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τῆς ἀναστάσε-
ως ἐσόμεθα, τοῦτο γινώσκοντες, ὅτι ὁ παλαιὸς
ἡμῶν ἄνθρωπος συνεσταυρώθη, ἵνα καταργηθῇ
τὸ σῶμα τῆς ἁμαρτίας, τοῦ μηκέτι δουλεύειν
ἡμᾶς τῇ ἁμαρτίᾳ. ὁ γὰρ ἀποθανὼν, δεδικαί-
ωται ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας. εἰ δὲ ἀπεθάνομεν
σὺν χριστῷ, πιστεύομεν, ὅτι καὶ συζήσομεν αὐ-
τῷ, εἰδότες, ὅτι χριστὸς ἐγερθεὶς ἐκ νεκρῶν, οὐκ
ἔτι ἀποθνήσκει, θάνατος αὐτοῦ οὐκ ἔτι κυριεύει.
ὃ γὰρ ἀπέθανε, τῇ ἁμαρτίᾳ ἀπέθανεν ἐφ'
ἅπαξ. ὃ δὲ ζῇ, ζῇ τῷ θεῷ. οὕτως καὶ ὑμεῖς λογί-
ζεσθε ἑαυτοὺς εἶναι, νεκροὺς μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ,
ζῶντας δὲ τῷ θεῷ ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ὑ-
μῶν. μὴ οὖν βασιλευέτω ἡ ἁμαρτία ἐν τῷ θνη-
τῷ ὑμῶν σώματι, εἰς τὸ ὑπακούειν αὐτῇ ἐν
ταῖς ἐπιθυμίαις αὐτοῦ, μηδὲ παριστάνετε τὰ
μέλη ὑμῶν, ὅπλα ἀδικίας τῇ ἁμαρτίᾳ, ἀλ-
λὰ παραστήσατε ἑαυτοὺς τῷ θεῷ, ὡς ἐκ νε-
κρῶν ζῶντας, καὶ τὰ μέλη ὑμῶν, ὅπλα δι-
καιοσύνης τῷ θεῷ. ἁμαρτία γὰρ ὑμῶν οὐ κυ-
ριεύσει. οὐ γάρ ἐστε ὑπὸ νόμον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν.
τί οὖν; ἁμαρτήσομεν, ὅτι οὐκ ἐσμὲν ὑπὸ νό-
μον, ἀλλ' ὑπὸ χάριν; μὴ γένοιτο. οὐκ οἴδατε, ὅτι
ᾧ παριστάνετε ἑαυτοὺς δούλους εἰς ὑπακοὴν,
δοῦλοί ἐστε, ᾧ ὑπακούετε, ἤτοι ἁμαρτίας εἰς
θάνατον,

Digitized by Google

θάνατον, ἢ ὑπακοῆς εἰς δικαιοσύνην; χάρις δὲ τῷ θεῷ, ὅτι ἦτε δοῦλοι τῆς ἁμαρτίας, ὑπηκούσατε δὲ ἐκ καρδίας, εἰς ὃν παρεδόθητε τύπον διδαχῆς. ἐλευθερωθέντες δὲ ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, ἐδουλώθητε τῇ δικαιοσύνῃ. ἀνθρώπινον λέγω, διὰ τὴν ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς ὑμῶν. ὥσπερ γὰρ παρεστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ ἀκαθαρσίᾳ, καὶ τῇ ἀνομίᾳ, εἰς τὴν ἀνομίαν, οὕτω καὶ νῦν παραστήσατε τὰ μέλη ὑμῶν δοῦλα τῇ δικαιοσύνῃ εἰς ἁγιασμόν. ὅτε γὰρ δοῦλοι ἦτε τῆς ἁμαρτίας, ἐλεύθεροι ἦτε τῇ δικαιοσύνῃ. τίνα οὖν καρπὸν εἴχετε τότε, ἐφ' οἷς νῦν ἐπαισχύνεσθε; τὸ γὰρ τέλος ἐκείνων θάνατος. νυνὶ δὲ ἐλευθερωθέντες ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας, δουλωθέντες δὲ τῷ θεῷ, ἔχετε τὸν καρπὸν ὑμῶν εἰς ἁγιασμόν, τὸ δὲ τέλος ζωὴν αἰώνιον. τὰ γὰρ ὀψώνια τῆς ἁμαρτίας, θάνατος. τὸ δὲ χάρισμα τοῦ θεοῦ, ζωὴ αἰώνιος, ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν.

Η ἀγνοεῖτε ἀδελφοί, γινώσκουσι γὰρ 7
νόμον λαλῶ, ὅτι ὁ νόμος κυριεύει τοῦ ἀνθρώπου, ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ; ἡ γὰρ ὕπανδρος γυνὴ, τῷ ζῶντι ἀνδρὶ δέδεται νόμῳ. ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ, κατήργηται ἀπὸ τοῦ νόμου τοῦ ἀνδρός. ἄρα οὖν ζῶντος τοῦ ἀνδρὸς, μοιχαλὶς χρηματίσει, ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἑτέρῳ. ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ,

ἐλευθέρα

Digitized by Google

ἐλευθέρα ἐστὶν ἀπὸ τοῦ νόμου, τοῦ μὴ εἶναι αὐτὴν μοιχαλίδα, γενομένην ἀνδρὶ ἑτέρῳ. ὥστε ἀδελφοί μου καὶ ὑμεῖς ἐθανατώθητε τῷ νόμῳ διὰ τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ γενέσθαι ὑμᾶς ἑτέρῳ, τῷ ἐκ νεκρῶν ἐγερθέντι, ἵνα καρποφορήσωμεν τῷ θεῷ. ὅτε γὰρ ἦμεν ἐν τῇ σαρκὶ, τὰ παθήματα τῶν ἁμαρτιῶν, τὰ διὰ τοῦ νόμου ἐνηργεῖτο ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, εἰς τὸ καρποφορῆσαι τῷ θανάτῳ. νυνὶ δὲ κατηργήθημεν ἀπὸ τοῦ νόμου, ἀποθανόντες ἐν ᾧ κατειχόμεθα, ὥστε δουλεύειν ἡμᾶς ἐν καινότητι πνεύματος, καὶ οὐ παλαιότητι γράμματος. τί οὖν ἐροῦμεν; ὁ νόμος ἁμαρτία; μὴ γένοιτο. ἀλλὰ τὴν ἁμαρτίαν οὐκ ἔγνων, εἰ μὴ διὰ νόμου. τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν, εἰ μὴ ὁ νόμος ἔλεγεν, οὐκ ἐπιθυμήσεις. ἀφορμὴν δὲ λαβοῦσα ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς, κατειργάσατο ἐν ἐμοὶ πᾶσαν ἐπιθυμίαν· χωρὶς γὰρ νόμου, ἁμαρτία νεκρά. ἐγὼ δὲ ἔζων χωρὶς νόμου ποτέ. ἐλθούσης δὲ τῆς ἐντολῆς, ἡ ἁμαρτία ἀνέζησεν, ἐγὼ δὲ ἀπέθανον. καὶ εὑρέθη μοι ἡ ἐντολὴ ἡ εἰς ζωὴν, αὕτη εἰς θάνατον. ἡ γὰρ ἁμαρτία ἀφορμὴν λαβοῦσα διὰ τῆς ἐντολῆς, ἐξηπάτησέ με, καὶ δι' αὐτῆς ἀπέκτεινεν. ὥστε ὁ μὲν νόμος ἅγιος, καὶ ἡ ἐντολὴ ἁγία καὶ δικαία καὶ ἀγαθή. τὸ οὖν ἀγαθὸν, ἐμοὶ γέγονε

θάνατος; μὴ γένοιτο. ἀλλ᾽ ἡ ἁμαρτία, ἵνα φα-
νῇ ἁμαρτία, διὰ τοῦ ἀγαθοῦ μοι κατεργα-
ζομένη θάνατον, ἵνα γένηται καθ᾽ ὑπερβολὴν
ἁμαρτωλὸς ἡ ἁμαρτία διὰ τῆς ἐντολῆς. οἴ-
δαμεν γὰρ, ὅτι ὁ νόμος πνευματικός ἐστιν.
ἐγὼ δὲ σαρκικός εἰμι, πεπραμένος ὑπὸ τὴν
ἁμαρτίαν. ὃ γὰρ κατεργάζομαι, οὐ γινώσ-
κω. οὐ γὰρ ὃ θέλω, τοῦτο πράσσω, ἀλλ᾽ ὃ μι-
σῶ, τοῦτο ποιῶ. εἰ δὲ ὃ οὐ θέλω, τοῦτο ποιῶ, σύμ-
φημι τῷ νόμῳ, ὅτι καλός. νυνὶ δὲ οὐκ ἔτι ἐγὼ
κατεργάζομαι αὐτὸ, ἀλλ᾽ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁ-
μαρτία. οἶδα γὰρ, ὅτι οὐκ οἰκεῖ ἐν ἐμοὶ, τουτέστιν
ἐν τῇ σαρκί μου, ἀγαθόν. τὸ γὰρ θέλειν πα-
ράκειταί μοι, τὸ δὲ κατεργάζεσθαι τὸ καλὸν,
οὐχ εὑρίσκω. οὐ γὰρ ὃ θέλω ποιῶ ἀγαθὸν,
ἀλλ᾽ ὃ οὐ θέλω κακὸν, τοῦτο πράσσω. εἰ δὲ ὃ οὐ
θέλω ἐγὼ, τοῦτο ποιῶ, οὐκ ἔτι ἐγὼ κατεργάζο-
μαι αὐτὸ, ἀλλ᾽ ἡ οἰκοῦσα ἐν ἐμοὶ ἁμαρτία.
εὑρίσκω ἄρα τὸν νόμον τῷ θέλοντι ἐμοὶ ποι-
εῖν τὸ καλὸν, ὅτι ἐμοὶ τὸ κακὸν παράκειται.
συνήδομαι γὰρ τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ κατὰ τὸν ἔσω
ἄνθρωπον. βλέπω δὲ ἕτερον νόμον ἐν τοῖς μέ-
λεσί μου, ἀντιστρατευόμενον τῷ νόμῳ τοῦ νοός
μου, καὶ αἰχμαλωτίζοντά με τῷ νόμῳ τῆς ἁ-
μαρτίας τῷ ὄντι ἐν τοῖς μέλεσί μου. ταλαί-
πωρος ἐγὼ ἄνθρωπος, τίς με ῥύσεται ἐκ τοῦ σώ-

Digitized by Google

ματος τοῦ θανάτου τούτου; εὐχαριστῶ τῷ θεῷ διὰ
Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. ἄρα οὖν αὐτὸς ἐγὼ
τῷ μὲν νοῒ δουλεύω νόμῳ θεοῦ, τῇ δὲ σαρκὶ νό-
8 μῳ ἁμαρτίας. οὐδὲν ἄρα νῦν κατάκρι-
μα τοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, μὴ κατὰ σάρκα περι-
πατοῦσιν, ἀλλὰ κατὰ πνεῦμα. ὁ γὰρ νόμος τοῦ
πνεύματος τῆς ζωῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἠλευθέρω-
σέ με ἀπὸ τοῦ νόμου τῆς ἁμαρτίας, καὶ τοῦ θανά-
του. τὸ γὰρ ἀδύνατον τοῦ νόμου ἐν ᾧ ἠσθένει διὰ
τῆς σαρκός, ὁ θεὸς τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν πέμψας ἐν
ὁμοιώματι σαρκὸς ἁμαρτίας, καὶ περὶ ἁ-
μαρτίας κατέκρινε τὴν ἁμαρτίαν, ἐν τῇ
σαρκί, ἵνα τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου πληρωθῇ ἐν
ἡμῖν, τοῖς μὴ κατὰ σάρκα περιπατοῦσιν, ἀλ-
λὰ κατὰ πνεῦμα. οἱ γὰρ κατὰ σάρκα ὄντες,
τὰ τῆς σαρκὸς φρονοῦσιν, οἱ δὲ κατὰ πνεῦμα,
τὰ τοῦ πνεύματος. τὸ γὰρ φρόνημα τῆς σαρ-
κός, θάνατος. τὸ δὲ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ζωὴ
καὶ εἰρήνη, διότι τὸ φρόνημα τῆς σαρκὸς ἔ-
χθρα εἰς θεόν. τῷ γὰρ νόμῳ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπο-
τάσσεται, οὐδὲ γὰρ δύναται. οἱ δὲ ἐν σαρκὶ ὄν-
τες, θεῷ ἀρέσαι οὐ δύνανται. ὑμεῖς δὲ οὐκ ἐστὲ ἐν
σαρκί, ἀλλ᾽ ἐν πνεύματι, εἴπερ πνεῦμα θεοῦ
οἰκεῖ ἐν ὑμῖν. εἰ δέ τις πνεῦμα χριστοῦ οὐκ ἔχει,
οὗτος οὐκ ἔστιν αὐτοῦ. εἰ δὲ χριστὸς ἐν ὑμῖν, τὸ μὲν
σῶμα νεκρὸν διὰ ἁμαρτίαν, τὸ δὲ πνεῦμα
ζωὴ διὰ δι-

ζωὴ διὰ δικαιοσύνην. εἰ δὲ τὸ πνεῦμα τοῦ ἐγείραντος Ἰησοῦν ἐκ νεκρῶν οἰκεῖ ἐν ὑμῖν, ὁ ἐγείρας τὸν χριστὸν ἐκ νεκρῶν, ζωοποιήσει καὶ τὰ θνητὰ σώματα ὑμῶν, διὰ τοῦ ἐνοικοῦντος αὐτοῦ πνεύματος ἐν ὑμῖν. ἄρα οὖν ἀδελφοὶ ὀφειλέται ἐσμέν, οὐ τῇ σαρκί, τοῦ κατὰ σάρκα ζῆν. εἰ γὰρ κατὰ σάρκα ζῆτε, μέλλετε ἀποθνήσκειν. εἰ δὲ πνεύματι τὰς πράξεις τοῦ σώματος θανατοῦτε, ζήσεσθε. ὅσοι γὰρ πνεύματι θεοῦ ἄγονται, οὗτοί εἰσιν υἱοὶ θεοῦ. οὐ γὰρ ἐλάβετε πνεῦμα δουλείας πάλιν εἰς φόβον, ἀλλ' ἐλάβετε πνεῦμα υἱοθεσίας, ἐν ᾧ κράζομεν, ἀββᾶ ὁ πατήρ. αὐτὸ τὸ πνεῦμα συμμαρτυρεῖ τῷ πνεύματι ἡμῶν, ὅτι ἐσμὲν τέκνα θεοῦ. εἰ δὲ τέκνα, καὶ κληρονόμοι. κληρονόμοι μὲν θεοῦ, συγκληρονόμοι δὲ χριστοῦ, εἴπερ συμπάσχομεν, ἵνα καὶ συνδοξασθῶμεν. λογίζομαι γάρ, ὅτι οὐκ ἄξια τὰ παθήματα τοῦ νῦν καιροῦ, πρὸς τὴν μέλλουσαν δόξαν ἀποκαλυφθῆναι εἰς ἡμᾶς. ἡ γὰρ ἀποκαραδοκία τῆς κτίσεως, τὴν ἀποκάλυψιν τῶν υἱῶν τοῦ θεοῦ ἀπεκδέχεται. τῇ γὰρ ματαιότητι ἡ κτίσις ὑπετάγη, οὐχ ἑκοῦσα, ἀλλὰ διὰ τὸν ὑποτάξαντα ἐπ' ἐλπίδι. ὅτι καὶ αὐτὴ ἡ κτίσις ἐλευθερωθήσεται ἀπὸ τῆς δουλείας τῆς φθορᾶς, εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ θεοῦ. οἴδαμεν γάρ, ὅτι πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει καὶ συνωδίνει ἄχρι τοῦ

νῦν. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ τὴν ἀπαρχὴν τοῦ πνεύματος ἔχοντες· καὶ ἡμεῖς αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς στενάζομεν, υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι, τὴν ἀπολύτρωσιν τοῦ σώματος ἡμῶν. Τῇ γὰρ ἐλπίδι ἐσώθημεν. ἐλπὶς δὲ βλεπομένη οὐκ ἔστιν ἐλπίς. ὃ γὰρ βλέπει τις, τί καὶ ἐλπίζει; εἰ δὲ ὃ οὐ βλέπομεν, ἐλπίζομεν, δι᾽ ὑπομονῆς ἀπεκδεχόμεθα. ὡσαύτως δὲ καὶ τὸ πνεῦμα συναντιλαμβάνεται ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν. τὸ γὰρ τί προσευξώμεθα καθὸ δεῖ, οὐκ οἴδαμεν, ἀλλ᾽ αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν, στεναγμοῖς ἀλαλήτοις. ὁ δὲ ἐρευνῶν τὰς καρδίας, οἶδε τί τὸ φρόνημα τοῦ πνεύματος, ὅτι κατὰ θεὸν ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἁγίων. οἴδαμεν δὲ, ὅτι τοῖς ἀγαπῶσι τὸν θεὸν, πάντα συνεργεῖ εἰς ἀγαθὸν, τοῖς κατὰ πρόθεσιν κλητοῖς οὖσιν. ὅτι οὓς προέγνω, καὶ προώρισε, συμμόρφους τῆς εἰκόνος τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι αὐτὸν, πρωτότοκον ἐν πολλοῖς ἀδελφοῖς. οὓς δὲ προώρισε, τούτους καὶ ἐκάλεσε, καὶ οὓς ἐκάλεσε, τούτους καὶ ἐδικαίωσεν. οὓς δὲ ἐδικαίωσε, τούτους καὶ ἐδόξασε. τί οὖν ἐροῦμεν πρὸς ταῦτα; εἰ ὁ θεὸς ὑπὲρ ἡμῶν, τίς καθ᾽ ἡμῶν; ὅς γε τοῦ ἰδίου υἱοῦ οὐκ ἐφείσατο, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἡμῶν πάντων παρέδωκεν αὐτὸν, πῶς οὐχὶ καὶ σὺν αὐτῷ τὰ πάντα ἡμῖν χαρίσεται; τίς ἐγκα-

λέσει κα-

Digitized by Google

λέσει κατὰ ἐκλεκτῶν θεοῦ; θεὸς ὁ δικαιῶν.
Τίς ὁ κατακρίνων; χριστὸς ὁ ἀποθανὼν, μᾶλ-
λον δὲ καὶ ἐγερθεὶς, ὃς καὶ ἔστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ,
ὃς καὶ ἐντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν. Τίς ἡμᾶς χωρί-
σει ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ χριστοῦ; θλίψις; ἢ στενοχω-
ρία; ἢ διωγμὸς; ἢ λιμὸς; ἢ γυμνότης; ἢ κίν-
δυνος; ἢ μάχαιρα; καθὼς γέγραπται, ὅτι
» ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλο-
» γίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. ἀλλ' ἐν τού-
τοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν, διὰ τοῦ ἀγαπήσαν-
τος ἡμᾶς. πέπεισμαι γὰρ, ὅτι οὔτε θάνατος, οὔτε
ζωὴ, οὔτε ἄγγελοι, οὔτε ἀρχαὶ, οὔτε δυνάμεις, οὔ-
τε ἐνεστῶτα, οὔτε μέλλοντα, οὔτε ὕψωμα, οὔτε
βάθος, οὔτε τις κτίσις ἑτέρα δυνήσεται ἡμᾶς
χωρίσαι ἀπὸ τῆς ἀγάπης τοῦ θεοῦ, τῆς ἐν χριστῷ
Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. Ἀλήθειαν λέγω ἐν 9
χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, συμμαρτυρούσης μοι τῆς
συνειδήσεώς μου, ἐν πνεύματι ἁγίῳ, ὅτι λύπη
μοί ἐστι μεγάλη, καὶ ἀδιάλειπτος ὀδύνη τῇ
καρδίᾳ μου. ηὐχόμην γὰρ αὐτὸς ἐγὼ ἀνάθε-
μα εἶναι ἀπὸ τοῦ χριστοῦ ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν
μου, τῶν συγγενῶν μου κατὰ σάρκα, οἵτινές
εἰσιν ἰσραηλῖται, ὧν ἡ υἱοθεσία, καὶ ἡ δόξα, καὶ
αἱ διαθῆκαι, καὶ ἡ νομοθεσία, καὶ ἡ λατρεία,
καὶ αἱ ἐπαγγελίαι, ὧν οἱ πατέρες, καὶ ἐξ
ὧν ὁ χριστὸς, τὸ κατὰ σάρκα, ὁ ὢν ἐπὶ πάντων

θεὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. οὐχ
οἷον δὲ, ὅτι ἐκπέπτωκεν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ
πάντες οἱ ἐξ ἰσραὴλ, οὗτοι ἰσραήλ. οὐδ᾽ ὅτι εἰ-
σὶ σπέρμα ἀβραὰμ, πάντες τέκνα, ἀλλ᾽ ἐν
ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, τουτέστιν, οὐ
τὰ τέκνα τῆς σαρκὸς, ταῦτα τέκνα τοῦ θεοῦ,
ἀλλὰ τὰ τέκνα τῆς ἐπαγγελίας, λογίζεται εἰς
σπέρμα. ἐπαγγελίας γὰρ ὁ λόγος οὗτος. κα-
τὰ τὸν καιρὸν τοῦτον ἐλεύσομαι, καὶ ἔσται
τῇ σάῤῥα υἱός. οὐ μόνον δὲ, ἀλλὰ καὶ ῥεβέκκα
ἐξ ἑνὸς κοίτην ἔχουσα ἰσαὰκ τοῦ πατρὸς ἡμῶν.
μήπω γὰρ γεννηθέντων αὐτῶν, μηδὲ πραξάντων
τι ἀγαθὸν ἢ κακὸν, ἵνα ἡ κατ᾽ ἐκλογὴν τοῦ
θεοῦ πρόθεσις μένῃ, οὐκ ἐξ ἔργων, ἀλλ᾽ ἐκ τοῦ
καλοῦντος, ἐῤῥήθη αὐτῇ, ὅτι ὁ μείζων δουλεύ-
» σει τῷ ἐλάσσονι, καθὼς γέγραπται. τὸν ἰακὼβ
» ἠγάπησα, τὸν δὲ ἡσαῦ ἐμίσησα. τί οὖν ἐροῦ-
μεν; μὴ ἀδικία παρὰ τῷ θεῷ; μὴ γένοι-
» το. τῷ γὰρ μωσῇ λέγει. ἐλεήσω ὃν ἂν ἐλεῶ,
» καὶ οἰκτειρήσω ὃν ἂν οἰκτείρω. ἄρα οὖν, οὐ
τοῦ θέλοντος, οὐδὲ τοῦ τρέχοντος, ἀλλὰ τοῦ ἐ-
λεοῦντος θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφὴ τῷ φα-
» ραῷ, ὅτι εἰς αὐτὸ τοῦτο ἐξήγειρά σε, ὅπως
» ἐνδείξωμαι ἐν σοὶ τὴν δύναμίν μου, καὶ ὅ-
» πως διαγγελῇ τὸ ὄνομά μου ἐν πάσῃ τῇ γῇ.
ἄρα οὖν ὃν θέλει ἐλεεῖ, ὃν δὲ θέλει σκληρύ-
νει. ἐρεῖς

Digitized by Google

νη. ἐρεῖς οὖν μοι. τί ἔτι μέμφεται; τῷ γὰρ βουλή-
ματι αὐτοῦ τίς ἀνθέστηκε; μενοῦνγε ὦ ἄνθρω-
πε, σὺ τίς εἶ, ὁ ἀνταποκρινόμενος τῷ θεῷ; μὴ
ἐρεῖ τὸ πλάσμα τῷ πλάσαντι, τί με ἐποίησας
οὕτως; ἢ οὐκ ἔχει ἐξουσίαν ὁ κεραμεὺς τοῦ πη-
λοῦ, ἐκ τοῦ αὐτοῦ φυράματος ποιῆσαι, ὃ μὲν
εἰς τιμὴν σκεῦος, ὃ δὲ εἰς ἀτιμίαν; εἰ δὲ θέλων
ὁ θεὸς ἐνδείξασθαι τὴν ὀργὴν, καὶ γνωρίσαι
τὸ δυνατὸν αὐτοῦ, ἤνεγκεν ἐν πολλῇ μακρο-
θυμίᾳ σκεύη ὀργῆς κατηρτισμένα εἰς ἀπώ-
λειαν, καὶ ἵνα γνωρίσῃ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐ-
τοῦ, ἐπὶ σκεύη ἐλέους, ἃ προητοίμασεν εἰς δό-
ξαν, οὓς καὶ ἐκάλεσεν ἡμᾶς, οὐ μόνον ἐξ ἰου-
δαίων, ἀλλὰ καὶ ἐξ ἐθνῶν, ὡς καὶ ἐν τῷ ὡσηὲ λέ-
„ γει. καλέσω τὸν οὐ λαόν μου, λαόν μου, καὶ τὴν οὐκ
„ ἠγαπημένην, ἠγαπημένην. καὶ ἔσται ἐν τῷ
„ τόπῳ, οὗ ἐρρήθη αὐτοῖς, οὐ λαός μου ὑμεῖς, ἐκεῖ
„ κληθήσονται υἱοὶ θεοῦ ζῶντος. ἠσαΐας δὲ
„ κράζει ὑπὲρ τοῦ ἰσραήλ. ἐὰν ᾖ ὁ ἀριθμὸς τῶν
„ υἱῶν ἰσραὴλ, ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης, τὸ κα-
„ τάλειμμα σωθήσεται. λόγον γὰρ συντελῶν
„ καὶ συντέμνων ἐν δικαιοσύνῃ, ὅτι λόγον συν-
„ τετμημένον ποιήσει κύριος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ
„ καθὼς προείρηκεν ἠσαΐας. εἰ μὴ κύριος σα-
„ βαὼθ ἐγκατέλιπεν ἡμῖν σπέρμα, ὡς σόδομα
ἂν ἐγενήθημεν, καὶ ὡς γόμοῤῥα ἂν ὡμοιώθημεν.

τί οὖν ἐροῦμεν; ὅτι ἔθνη τὰ μὴ διώκοντα δι-
καιοσύνην, κατέλαβε δικαιοσύνην, δικαιο-
σύνην δὲ τὴν ἐκ πίστεως. ἰσραὴλ δὲ διώκων
νόμον δικαιοσύνης, εἰς νόμον δικαιοσύνης οὐκ
ἔφθασε. διατί; ὅτι οὐκ ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὡς
ἐξ ἔργων νόμου. προσέκοψαν γὰρ τῷ λίθῳ τοῦ
» προσκόμματος, καθὼς γέγραπται. ἰδοὺ
» τίθημι ἐν σιὼν λίθον προσκόμματος, καὶ
πέτραν σκανδάλου. καὶ πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ'
10 αὐτῷ, οὐ καταισχυνθήσεται. Ἀδελφοί,
ἡ μὲν εὐδοκία τῆς ἐμῆς καρδίας, καὶ ἡ δέη-
σις ἡ πρὸς τὸν θεὸν, ὑπὲρ τοῦ ἰσραήλ ἐστιν
εἰς σωτηρίαν. μαρτυρῶ γὰρ αὐτοῖς, ὅτι ζῆλον
θεοῦ ἔχουσιν, ἀλλ' οὐ κατ' ἐπίγνωσιν. ἀγνοοῦν-
τες γὰρ τὴν τοῦ θεοῦ δικαιοσύνην, καὶ τὴν
ἰδίαν δικαιοσύνην ζητοῦντες στῆσαι, τῇ δικαιο-
σύνῃ τοῦ θεοῦ οὐχ ὑπετάγησαν. τέλος γὰρ νό-
μου χριστὸς εἰς δικαιοσύνην παντὶ τῷ πι-
στεύοντι. Μωσῆς γὰρ γράφει τὴν δικαιο-
σύνην τὴν ἐκ τοῦ νόμου, ὅτι ὁ ποιήσας αὐτὰ
ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτοῖς. ἡ δὲ ἐκ πίστεως
δικαιοσύνη, οὕτως λέγει. μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρ-
δίᾳ σου. τίς ἀναβήσεται εἰς τὸν οὐρανόν;
τουτέστι χριστὸν καταγαγεῖν. ἢ, τίς καταβήσεται
εἰς τὴν ἄβυσσον; τουτέστι χριστὸν ἐκ νεκρῶν ἀνα-
γαγεῖν. ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; ἐγγύς σου τὸ ῥῆ-

μά ἐστιν

μά ἐστιν ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ
σου. τουτέστι τὸ ῥῆμα τῆς πίστεως, ὃ κηρύσσομεν·
ὅτι ἐὰν ὁμολογήσῃς ἐν τῷ στόματί σου κύριον
Ἰησοῦν, καὶ πιστεύσῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὁ
θεὸς αὐτὸν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, σωθήσῃ. καρδίᾳ
γὰρ πιστεύεται εἰς δικαιοσύνην, στόματι δὲ ὁ-
μολογεῖται εἰς σωτηρίαν. λέγει γὰρ ἡ γραφή.
» πᾶς ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ καταισχυνθή-
σεται. οὐ γάρ ἐστι διαστολὴ Ἰουδαίου τε καὶ Ἕλ-
ληνος. ὁ γὰρ αὐτὸς κύριος πάντων, πλουτῶν
εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους αὐτόν. πᾶς γὰρ
ὃς ἂν ἐπικαλέσηται τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσε-
ται. πῶς οὖν ἐπικαλέσονται, εἰς ὃν οὐκ ἐπίστευσαν;
πῶς δὲ πιστεύσουσιν, οὗ οὐκ ἤκουσαν; πῶς δὲ ἀκού-
σουσι χωρὶς κηρύσσοντος; πῶς δὲ κηρύξουσιν, ἐὰν
» μὴ ἀποσταλῶσι; καθὼς γέγραπται. ὡς ὡραῖοι
» οἱ πόδες τῶν εὐαγγελιζομένων εἰρήνην, τῶν εὐ-
» αγγελιζομένων τὰ ἀγαθά. ἀλλ' οὐ πάντες
ὑπήκουσαν τῷ εὐαγγελίῳ. Ἠσαΐας γὰρ λέγει.
» κύριε, τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν; ἄρα ἡ πίστις
ἐξ ἀκοῆς, ἡ δὲ ἀκοὴ διὰ ῥήματος θεοῦ. ἀλλὰ
λέγω, μὴ οὐκ ἤκουσαν; μενοῦνγε εἰς πᾶσαν τὴν
γῆν ἐξῆλθεν ὁ φθόγγος αὐτῶν, καὶ εἰς τὰ πέ-
ρατα τῆς οἰκουμένης τὰ ῥήματα αὐτῶν.
ἀλλὰ λέγω, μὴ οὐκ ἔγνω Ἰσραήλ; πρῶτος Μω-
» σῆς λέγει. ἐγὼ παραζηλώσω ὑμᾶς ἐπ' οὐκ ἔ-
θνει, ἐπὶ

» θνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέτῳ παροργιῶ ὑμᾶς. ἠ-
» σαΐας δὲ ἀποτολμᾷ, καὶ λέγει. εὑρέθην τοῖς ἐμὲ
» μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανὴς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ μὴ ἐπε-
» ρωτῶσι. πρὸς δὲ τὸν ἰσραὴλ λέγει. ὅλην τὴν ἡ-
» μέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν
11 ἀπειθοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα. Λέγω οὖν,
μὴ ἀπώσατο ὁ θεὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ; μὴ γένοιτο.
καὶ γὰρ ἐγὼ ἰσραηλίτης εἰμὶ, ἐκ σπέρματος
ἀβραὰμ, φυλῆς βενιαμίν. οὐκ ἀπώσατο ὁ θεὸς
τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὃν προέγνω. ἢ οὐκ οἴδατε, ἐν ἠ-
λίᾳ τί λέγει ἡ γραφή; ὡς ἐντυγχάνει τῷ θεῷ
» κατὰ τοῦ ἰσραὴλ, λέγων. κύριε, τοὺς προφήτας
» σου ἀπέκτειναν, καὶ τὰ θυσιαστήριά σου κατέ-
» σκαψαν, κἀγὼ ὑπελείφθην μόνος, καὶ ζητοῦσι
» τὴν ψυχήν μου. ἀλλὰ τί λέγει αὐτῷ ὁ χρημα-
» τισμός; κατέλιπον ἐμαυτῷ ἑπτακισχιλίους ἄν-
» δρας, οἵτινες οὐκ ἔκαμψαν γόνυ τῇ βαάλ. οὕ-
τως οὖν καὶ ἐν τῷ νῦν καιρῷ, λεῖμμα κατ᾽
ἐκλογὴν χάριτος γέγονεν. εἰ δὲ χάριτι, οὐκ ἔτι
ἐξ ἔργων. ἐπεὶ ἡ χάρις, οὐκ ἔτι γίνεται χάρις. εἰ
δὲ ἐξ ἔργων, οὐκ ἔτι ἐστὶ χάρις. ἐπεὶ τὸ ἔργον οὐκ
ἔτι ἐστὶν ἔργον. τί οὖν; ὃ ἐπιζητεῖ ἰσραὴλ, τούτου
οὐκ ἐπέτυχεν, ἡ δὲ ἐκλογὴ ἐπέτυχεν, οἱ δὲ λοι-
» ποὶ ἐπωρώθησαν, καθὼς γέγραπται. ἔδωκεν
» αὐτοῖς ὁ θεὸς πνεῦμα κατανύξεως, ὀφθαλ-
μοὺς τοῦ μὴ βλέπειν, καὶ ὦτα τοῦ μὴ ἀκούειν, ἕως

Digitized by Google

» τῆς σήμερον ἡμέρας. καὶ δαβὶδ λέγει. γενη-
» θήτω ἡ τράπεζα αὐτῶν εἰς παγίδα, καὶ εἰς θή-
» ραν, καὶ εἰς σκάνδαλον, καὶ εἰς ἀνταπόδομα
» αὐτοῖς. σκοτισθήτωσαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτῶν τοῦ
» μὴ βλέπειν, καὶ τὸν νῶτον αὐτῶν διαπαντὸς σύγ-
καμψον. λέγω οὖν, μὴ ἔπταισαν, ἵνα πέσωσι; μὴ
γένοιτο. ἀλλὰ τῷ αὐτῶν παραπτώματι ἡ σω-
τηρία τοῖς ἔθνεσιν, εἰς τὸ παραζηλῶσαι αὐτούς.
εἰ δὲ τὸ παράπτωμα αὐτῶν πλοῦτος κόσμου,
καὶ τὸ ἥττημα αὐτῶν πλοῦτος ἐθνῶν, πόσῳ μᾶλ-
λον τὸ πλήρωμα αὐτῶν. ὑμῖν γὰρ λέγω τοῖς ἔθ-
νεσιν, ἐφ' ὅσον μὲν εἰμι ἐγὼ ἐθνῶν ἀπόστολος,
τὴν διακονίαν μου δοξάζω, εἴ πως παραζηλώ-
σω μου τὴν σάρκα, καὶ σώσω τινὰς ἐξ αὐτῶν.
εἰ γὰρ ἡ ἀποβολὴ αὐτῶν καταλλαγὴ κόσμου,
τίς ἡ πρόσληψις, εἰ μὴ ζωὴ ἐκ νεκρῶν; εἰ δὲ ἡ
ἀπαρχὴ ἁγία, καὶ τὸ φύραμα. καὶ εἰ ἡ ῥίζα ἁ-
γία, καὶ οἱ κλάδοι. εἰ δέ τινες τῶν κλάδων ἐξε-
κλάσθησαν, σὺ δὲ ἀγριέλαιος ὢν, ἐνεκεντρί-
σθης ἐν αὐτοῖς, καὶ συγκοινωνὸς τῆς ῥίζης καὶ τῆς πι-
ότητος τῆς ἐλαίας ἐγένου, μὴ κατακαυχῶ τῶν
κλάδων. εἰ δὲ κατακαυχᾶσαι, οὐ σὺ τὴν ῥίζαν
βαστάζεις, ἀλλ' ἡ ῥίζα σέ. ἐρεῖς οὖν. ἐξεκλάσθη-
σαν κλάδοι, ἵνα ἐγὼ ἐγκεντρισθῶ. καλῶς. τῇ
ἀπιστίᾳ ἐξεκλάσθησαν, σὺ δὲ πίστει ἕστηκας. μὴ
ὑψηλοφρόνει, ἀλλὰ φοβοῦ. εἰ γὰρ ὁ θεὸς τῶν

κατὰ φύ-

Digitized by Google

κατὰ φύσιν κλάδων οὐκ ἐφείσατο, μή πως οὐδὲ
σοῦ φείσηται. ἴδε οὖν χρηστότητα καὶ ἀποτομίαν
θεοῦ. ἐπὶ μὲν τοὺς πεσόντας, ἀποτομίαν, ἐπὶ
δὲ σὲ χρηστότητα, ἐὰν ἐπιμείνῃς τῇ χρηστότητι.
ἐπεὶ καὶ σὺ ἐκκοπήσῃ, καὶ ἐκεῖνοι δὲ, ἐὰν μὴ
ἐπιμείνωσι τῇ ἀπιστίᾳ, ἐγκεντρισθήσονται. δυ-
νατὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς πάλιν ἐγκεντρίσαι αὐ-
τούς. εἰ γὰρ σὺ ἐκ τῆς κατὰ φύσιν ἐξεκόπης ἀ-
γριελαίου, καὶ παρὰ φύσιν ἐνεκεντρίσθης εἰς
καλλιέλαιον, πόσῳ μᾶλλον οὗτοι κατὰ φύ-
σιν, ἐγκεντρισθήσονται τῇ ἰδίᾳ ἐλαίᾳ; οὐ γὰρ
θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοὶ τὸ μυστήριον τοῦ-
το, ἵνα μὴ ἦτε παρ' ἑαυτοῖς φρόνιμοι, ὅτι πώρω
σις ἀπὸ μέρους τῷ ἰσραὴλ γέγονεν, ἄχρις οὗ τὸ
πλήρωμα τῶν ἐθνῶν εἰσέλθῃ, καὶ οὕτως πᾶς
» ἰσραὴλ σωθήσεται, καθὼς γέγραπται. ἥξει ἐκ
» σιὼν ὁ ῥυόμενος, καὶ ἀποστρέψει ἀσεβείας ἀπὸ
» ἰακώβ. καὶ αὕτη αὐτοῖς ἡ παρ' ἐμοῦ διαθήκη,
» ὅταν ἀφέλωμαι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. κατὰ
μὲν τὸ εὐαγγέλιον, ἐχθροὶ δι' ὑμᾶς, κατὰ
δὲ ἐκλογὴν ἀγαπητοὶ διὰ τοὺς πατέρας. ἀμε-
ταμέλητα γὰρ τὰ χαρίσματα, καὶ ἡ κλῆσις τοῦ θεοῦ.
ὥσπερ γὰρ καὶ ὑμεῖς ποτε ἠπειθήσατε τῷ θεῷ,
νῦν δὲ ἠλεήθητε τῇ τούτων ἀπειθείᾳ, οὕτως καὶ
οὗτοι νῦν ἠπείθησαν τῷ ὑμετέρῳ ἐλέει, ἵνα καὶ
αὐτοὶ ἐλεηθῶσι. συνέκλεισε γὰρ ὁ θεὸς τοὺς πάν

τας εἰς

Digitized by Google

τας εἰς ἀπείθειαν, ἵνα τοὺς πάντας ἐλεήσῃ. ὦ
βάθος πλούτου καὶ σοφίας καὶ γνώσεως θεοῦ,
ὡς ἀνεξερεύνητα τὰ κρίματα αὐτοῦ, καὶ ἀνε-
ξιχνίαστοι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ. τίς γὰρ ἔγνω νοῦν κυ-
ρίου; ἢ τίς σύμβουλος αὐτοῦ ἐγένετο; ἢ τίς προ-
έδωκεν αὐτῷ, καὶ ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ;
ὅτι ἐξ αὐτοῦ, καὶ δι᾽ αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν τὰ πάν-
τα. αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.

Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἀδελφοί, διὰ τῶν οἰκ IZ
τιρμῶν τοῦ θεοῦ, παραστῆσαι τὰ σώματα ὑ-
μῶν, θυσίαν ζῶσαν, ἁγίαν, εὐάρεστον τῷ θεῷ,
τὴν λογικὴν λατρείαν ὑμῶν. καὶ μὴ συσχημα-
τίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ, ἀλλὰ μεταμορφοῦσθε
τῇ ἀνακαινώσει τοῦ νοὸς ὑμῶν, εἰς τὸ δοκιμάζειν
ὑμᾶς, τί τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, τὸ ἀγαθὸν, καὶ εὐά-
ρεστον καὶ τέλειον. λέγω γὰρ διὰ τῆς χάριτος τῆς
δοθείσης μοι, παντὶ τῷ ὄντι ἐν ὑμῖν, μὴ ὑπερ-
φρονεῖν, παρ᾽ ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν, εἰς τὸ
σωφρονεῖν, ἑκάστῳ ὡς ὁ θεὸς ἐμέρισε μέτρον πί-
στεως. καθάπερ γὰρ ἐν ἑνὶ σώματι μέλη πολλὰ
ἔχομεν, τὰ δὲ μέλη πάντα οὐ τὴν αὐτὴν ἔχει
πρᾶξιν, οὕτως οἱ πολλοὶ ἓν σῶμά ἐσμεν ἐν χρι-
στῷ, ὁ δὲ καθ᾽ εἷς, ἀλλήλων μέλη. ἔχοντες δὲ χα-
ρίσματα κατὰ τὴν χάριν τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν
διάφορα, εἴτε προφητείαν κατὰ τὴν ἀναλο-
γίαν τῆς πίστεως, εἴτε διακονίαν ἐν τῇ διακονίᾳ,

εἴτε

Digitized by Google

εἴτε ὁ διδάσκων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, εἴτε ὁ παρακαλῶν ἐν τῇ παρακλήσει, ὁ μεταδιδοὺς ἐν ἁπλότητι, ὁ προϊστάμενος ἐν σπουδῇ, ὁ ἐλεῶν ἐν ἱλαρότητι. ἡ ἀγάπη ἀνυπόκριτος, ἀποστυγοῦντες τὸ πονηρόν, κολλώμενοι τῷ ἀγαθῷ, τῇ φιλαδελφίᾳ εἰς ἀλλήλους φιλόστοργοι, τῇ τιμῇ ἀλλήλους προηγούμενοι, τῇ σπουδῇ μὴ ὀκνηροί, τῷ πνεύματι ζέοντες, τῷ καιρῷ δουλεύοντες, τῇ ἐλπίδι χαίροντες, τῇ θλίψει ὑπομένοντες, τῇ προσευχῇ προσκαρτεροῦντες, ταῖς χρείαις τῶν ἁγίων κοινωνοῦντες, τὴν φιλοξενίαν διώκοντες. εὐλογεῖτε τοὺς διώκοντας ὑμᾶς, εὐλογεῖτε καὶ μὴ καταρᾶσθε. χαίρειν μετὰ χαιρόντων, καὶ κλαίειν μετὰ κλαιόντων. τὸ αὐτὸ εἰς ἀλλήλους φρονοῦντες, μὴ τὰ ὑψηλὰ φρονοῦντες, ἀλλὰ τοῖς ταπεινοῖς συναπαγόμενοι. μὴ γίνεσθε φρόνιμοι παρ' ἑαυτοῖς, μηδενὶ κακὸν ἀντὶ κακοῦ ἀποδιδόντες, προνοούμενοι καλὰ ἐνώπιον πάντων ἀνθρώπων. εἰ δυνατόν, τὸ ἐξ ὑμῶν, μετὰ πάντων ἀνθρώπων εἰρηνεύοντες. μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες ἀγαπητοί, ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ. γέ-
„ γραπται γάρ. ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταπο-
„ δώσω, λέγει κύριος. ἐὰν οὖν πεινᾷ ὁ ἐχθρός σου, ψώμιζε αὐτόν. ἐὰν διψᾷ, πότιζε αὐτόν. τοῦτο γὰρ ποιῶν, ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις ἐπὶ

τὴν κεφα-

τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. μὴ νικῶ ὑπὸ τοῦ κακοῦ,
ἀλλὰ νίκα ἐν τῷ ἀγαθῷ τὸ κακόν. Πᾶσα 13
ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέ-
σθω. οὐ γάρ ἐστιν ἐξουσία, εἰ μὴ ἀπὸ θεοῦ. αἱ δὲ
οὖσαι ἐξουσίαι, ὑπὸ θεοῦ τεταγμέναι εἰσίν.
ὥστε ὁ ἀντιτασσόμενος τῇ ἐξουσίᾳ, τῇ τοῦ θεοῦ
διαταγῇ ἀνθέστηκεν. οἱ δὲ ἀνθεστηκότες, ἑαυ-
τοῖς κρίμα λήψονται. οἱ γὰρ ἄρχοντες οὐκ
εἰσὶ φόβος τῶν ἀγαθῶν ἔργων, ἀλλὰ τῶν κα-
κῶν. θέλεις δὲ μὴ φοβεῖσθαι τὴν ἐξουσίαν; τὸ
ἀγαθὸν ποίει, καὶ ἕξεις ἔπαινον ἐξ αὐτῆς.
θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστί σοι εἰς τὸ ἀγαθόν. ἐὰν δὲ
τὸ κακὸν ποιῇς, φοβοῦ. οὐ γὰρ εἰκῇ τὴν μά-
χαιραν φορεῖ. θεοῦ γὰρ διάκονός ἐστιν, ἔκδικος
εἰς ὀργὴν τῷ τὸ κακὸν πράσσοντι. διὸ ἀνάγκη
ὑποτάσσεσθαι, οὐ μόνον διὰ τὴν ὀργήν, ἀλλὰ
καὶ διὰ τὴν συνείδησιν. διὰ τοῦτο γὰρ καὶ φόρους τε-
λεῖτε. λειτουργοὶ γὰρ θεοῦ εἰσιν, εἰς αὐτὸ τοῦτο προ-
σκαρτεροῦντες. ἀπόδοτε οὖν πᾶσι τὰς ὀφει-
λάς. τῷ τὸν φόρον, τὸν φόρον. τῷ τὸ τέλος, τὸ τέ-
λος. τῷ τὸν φόβον, τὸν φόβον. τῷ τὴν τιμήν, τὴν
τιμήν. μηδενὶ μηδὲν ὀφείλετε, εἰ μὴ τὸ ἀγα-
πᾶν ἀλλήλους. ὁ γὰρ ἀγαπῶν τὸν ἕτερον, νόμον
πεπλήρωκε. τὸ γάρ, οὐ μοιχεύσεις, οὐ φονεύσεις,
οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, οὐκ ἐπιθυ-
μήσεις, καὶ εἴ τις ἑτέρα ἐντολή, ἐν τούτῳ τῷ
λόγῳ

λόγῳ ἀνακεφαλαιοῦται, ἐν τῷ, ἀγαπήσεις τὸν
πλησίον σου ὡς ἑαυτόν. ἡ ἀγάπη τῷ πλησίον
κακὸν οὐκ ἐργάζεται. πλήρωμα οὖν νόμου, ἡ ἀγά-
πη. καὶ τοῦτο εἰδότες, τὸν καιρὸν, ὅτι ὥρα ἡμᾶς
ἤδη ἐξ ὕπνου ἐγερθῆναι. νῦν γὰρ ἐγγύτερον ἡ-
μῶν ἡ σωτηρία, ἢ ὅτε ἐπιστεύσαμεν. ἡ νὺξ προ-
έκοψεν, ἡ δὲ ἡμέρα ἤγγικεν. ἀποθώμεθα οὖν τὰ
ἔργα τοῦ σκότους, καὶ ἐνδυσώμεθα τὰ ὅπλα
τοῦ φωτός. ὡς ἐν ἡμέρᾳ εὐσχημόνως περιπα-
τήσωμεν, μὴ κώμοις καὶ μέθαις, μὴ κοίταις καὶ
ἀσελγείαις, μὴ ἔριδι καὶ ζήλῳ, ἀλλ' ἐνδύσα-
σθε τὸν κύριον Ἰησοῦν Χριστόν. καὶ τῆς σαρκὸς πρό-
14 νοιαν μὴ ποιεῖσθε εἰς ἐπιθυμίας. Τὸν δὲ ἀ-
σθενοῦντα τῇ πίστει, προσλαμβάνεσθε, μὴ εἰς
διακρίσεις διαλογισμῶν. ὃς μὲν πιστεύει φαγεῖν
πάντα, ὁ δὲ ἀσθενῶν, λάχανα ἐσθίει. ὁ ἐσθίων,
τὸν μὴ ἐσθίοντα μὴ ἐξουθενείτω, καὶ ὁ μὴ ἐσθίων,
τὸν ἐσθίοντα μὴ κρινέτω. ὁ θεὸς γὰρ αὐτὸν προ-
σελάβετο. σὺ τίς εἶ, ὁ κρίνων ἀλλότριον οἰκέ-
την; τῷ ἰδίῳ κυρίῳ στήκει, ἢ πίπτει, σταθήσεται
δέ. δυνατὸς γάρ ἐστιν ὁ θεὸς στῆσαι αὐτόν. ὃς μὲν
κρίνει ἡμέραν παρ' ἡμέραν, ὃς δὲ κρίνει πᾶσαν
ἡμέραν. ἕκαστος ἐν τῷ ἰδίῳ νοῒ πληροφορείσθω.
ὁ φρονῶν τὴν ἡμέραν, κυρίῳ φρονεῖ. καὶ ὁ μὴ
φρονῶν τὴν ἡμέραν, κυρίῳ οὐ φρονεῖ. ὁ ἐσθίων,
κυρίῳ ἐσθίει. εὐχαριστεῖ γὰρ τῷ θεῷ. καὶ ὁ μὴ ἐσθίων,
κυρίῳ

Digitized by Google

κυρίῳ οὐκ ἐσθίει, καὶ εὐχαριστεῖ τῷ θεῷ. οὐδεὶς
γὰρ ἡμῶν ἑαυτῷ ζῇ, καὶ οὐδεὶς ἑαυτῷ ἀπο-
θνήσκει. ἐάν τε γὰρ ζῶμεν, τῷ κυρίῳ ζῶμεν,
ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν, τῷ κυρίῳ ἀποθνήσκο-
μεν. ἐάν τε οὖν ζῶμεν, ἐάν τε ἀποθνήσκωμεν,
τοῦ κυρίου ἐσμέν. εἰς τοῦτο γὰρ χριστὸς καὶ ἀπέ-
θανε, καὶ ἀνέστη, καὶ ἀνέζησεν, ἵνα καὶ νεκρῶν καὶ
ζώντων κυριεύσῃ. σὺ δὲ τί κρίνεις τὸν ἀδελφόν
σου; ἢ καὶ σὺ, τί ἐξουθενεῖς τὸν ἀδελφόν σου;
πάντες γὰρ παραστησόμεθα τῷ βήματι τοῦ
χριστοῦ. γέγραπται γάρ· ζῶ ἐγὼ λέγει κύριος,
ὅτι ἐμοὶ κάμψει πᾶν γόνυ, καὶ πᾶσα γλῶσσα
ἐξομολογήσεται τῷ θεῷ. ἄρα οὖν ἕκαστος ἡμῶν
περὶ ἑαυτοῦ λόγον δώσει τῷ θεῷ. μηκέτι οὖν
ἀλλήλους κρίνωμεν, ἀλλὰ τοῦτο κρίνατε μᾶλ-
λον, τὸ μὴ τιθέναι πρόσκομμα τῷ ἀδελφῷ, ἢ
σκάνδαλον. οἶδα καὶ πέπεισμαι ἐν κυρίῳ Ἰη-
σοῦ, ὅτι οὐδὲν κοινὸν δι' ἑαυτοῦ, εἰ μὴ τῷ λογιζομέ-
νῳ τι κοινὸν εἶναι, ἐκείνῳ κοινόν. εἰ δὲ διὰ βρῶμα
ὁ ἀδελφός σου λυπεῖται, οὐκ ἔτι κατὰ ἀγάπην
περιπατεῖς. μὴ τῷ βρώματί σου ἐκεῖνον ἀ-
πόλλυε, ὑπὲρ οὗ χριστὸς ἀπέθανε. μὴ βλασ-
φημείσθω οὖν ὑμῶν τὸ ἀγαθόν. οὐ γάρ ἐστιν ἡ βα-
σιλεία τοῦ θεοῦ βρῶσις καὶ πόσις, ἀλλὰ δικαιο-
σύνη καὶ εἰρήνη καὶ χαρὰ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
ὁ γὰρ ἐν τούτοις δουλεύων τῷ χριστῷ, εὐάρεστος τῷ

θεῷ, καὶ δόκιμος τοῖς ἀνθρώποις. ἄρα οὖν τὰ
τῆς εἰρήνης διώκωμεν, καὶ τὰ τῆς οἰκοδομῆς, τῆς
εἰς ἀλλήλους. μὴ ἕνεκεν βρώματος κατάλυε
τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ. πάντα μὲν καθαρά, ἀλλὰ
κακὸν τῷ ἀνθρώπῳ, τῷ διὰ προσκόμματος ἐ-
σθίοντι. καλὸν τὸ μὴ φαγεῖν κρέα, μηδὲ πιεῖν
οἶνον, μηδὲ ἐν ᾧ ὁ ἀδελφός σου προσκόπτει, ἢ
σκανδαλίζεται, ἢ ἀσθενεῖ. σὺ πίστιν ἔχεις; κατὰ
σεαυτὸν ἔχε ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μακάριος ὁ μὴ
κρίνων ἑαυτόν, ἐν ᾧ δοκιμάζει. ὁ δὲ διακρινό-
μενος, ἐὰν φάγῃ, κατακέκριται, ὅτι οὐκ ἐκ πί-
στεως. πᾶν δὲ ὃ οὐκ ἐκ πίστεως, ἁμαρτία ἐστί.
15 Ὀφείλομεν δὲ ἡμεῖς οἱ δυνατοί, τὰ ἀσθενή-
ματα τῶν ἀδυνάτων βαστάζειν, καὶ μὴ ἑαυ-
τοῖς ἀρέσκειν. ἕκαστος γὰρ ἡμῶν τῷ πλησίον ἀ-
ρεσκέτω εἰς τὸ ἀγαθὸν πρὸς οἰκοδομήν. καὶ
γὰρ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτῷ ἤρεσεν, ἀλλὰ καθὼς
,, γέγραπται, οἱ ὀνειδισμοὶ τῶν ὀνειδιζόντων σε,
,, ἐπέπεσον ἐπ' ἐμέ. ὅσα γὰρ προεγράφη, εἰς
τὴν ἡμετέραν διδασκαλίαν προεγράφη, ἵνα
διὰ τῆς ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως τῶν
γραφῶν τὴν ἐλπίδα ἔχωμεν. ὁ δὲ θεὸς τῆς
ὑπομονῆς καὶ τῆς παρακλήσεως δῴη ὑμῖν τὸ
αὐτὸ φρονεῖν ἐν ἀλλήλοις κατὰ χριστὸν Ἰη-
σοῦν, ἵνα ὁμοθυμαδὸν ἐν ἑνὶ στόματι δοξάζητε
τὸν θεόν, καὶ πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
χριστοῦ.

Digitized by Google

χριστοῦ. διὸ προσλαμβάνεσθε ἀλλήλους, καθὼς
καὶ ὁ χριστὸς προσελάβετο ἡμᾶς εἰς δόξαν θεοῦ.
λέγω δὲ ἰησοῦν χριστὸν διάκονον γεγενῆσθαι
περιτομῆς ὑπὲρ ἀληθείας θεοῦ, εἰς τὸ βεβαι-
ῶσαι τὰς ἐπαγγελίας τῶν πατέρων. τὰ
δὲ ἔθνη ὑπὲρ ἐλέους δοξάσαι τὸν θεόν, κα-
» θὼς γέγραπται. διὰ τοῦτο ἐξομολογήσομαί
» σοι ἐν ἔθνεσι, καὶ τῷ ὀνόματί σου ψαλῶ. καὶ πά-
» λιν λέγει. εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐ-
» τοῦ. καὶ πάλιν. αἰνεῖτε τὸν κύριον πάντα τὰ
» ἔθνη, καὶ ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί. καὶ
» πάλιν ἡσαΐας λέγει. ἔσται ἡ ῥίζα τοῦ ἰεσσαί, καὶ
» ὁ ἀνιστάμενος ἄρχειν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ ἔθνη
ἐλπιοῦσιν. ὁ δὲ θεὸς τῆς ἐλπίδος, πληρώσαι ὑ-
μᾶς πάσης χαρᾶς καὶ εἰρήνης, ἐν τῷ πιστεύειν εἰς
τὸ περισσεύειν ὑμᾶς ἐν τῇ ἐλπίδι, ἐν δυνάμει
πνεύματος ἁγίου. πέπεισμαι δὲ ἀδελφοί μου,
καὶ αὐτὸς ἐγὼ περὶ ὑμῶν, ὅτι καὶ αὐτοὶ μεστοί
ἐστε ἀγαθοσύνης, πεπληρωμένοι πάσης γνώ-
σεως, δυνάμενοι καὶ ἀλλήλους νουθετεῖν. τολ-
μηρότερον δὲ ἔγραψα ὑμῖν ἀδελφοὶ ἀπὸ μέ-
ρους, ὡς ἐπαναμιμνήσκων ὑμᾶς, διὰ τὴν χάριν
τὴν δοθεῖσάν μοι ὑπὸ τοῦ θεοῦ, εἰς τὸ εἶναί με λει-
τουργὸν ἰησοῦ χριστοῦ εἰς τὰ ἔθνη, ἱερουργοῦντα
τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ, ἵνα γένηται ἡ προσφορὰ
τῶν ἐθνῶν εὐπρόσδεκτος, ἡγιασμένη ἐν πνεύ-

ματι ἁγίῳ. ἔχω οὖν καύχησιν ἐν χριστῷ ἰησοῦ
τὰ πρὸς θεόν. οὐ γὰρ τολμήσω λαλεῖν τι ὧν οὐ
κατειργάσατο χριστὸς δι᾽ ἐμοῦ, εἰς ὑπακοὴν
ἐθνῶν, λόγῳ καὶ ἔργῳ, ἐν δυνάμει σημείων καὶ τε-
ράτων, ἐν δυνάμει πνεύματος θεοῦ, ὥστε με ἀ-
πὸ ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλῳ μέχρι τοῦ ἰλλυρικοῦ,
πεπληρωκέναι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ. οὕτως
δὲ φιλοτιμούμενον εὐαγγελίζεσθαι, οὐχ ὅπου ὠνο-
μάσθη χριστὸς, ἵνα μὴ ἐπ᾽ ἀλλότριον θεμέ-
λιον οἰκοδομῶ, ἀλλὰ καθὼς γέγραπται. οἷς
” οὐκ ἀνηγγέλη περὶ αὐτοῦ, ὄψονται, καὶ οἳ οὐκ
” ἀκηκόασι συνήσουσι. διὸ καὶ ἐνεκοπτόμην τὰ
πολλὰ τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς. νυνὶ δὲ μη-
κέτι τόπον ἔχων ἐν τοῖς κλίμασι τούτοις, ἐπι-
ποθίαν δὲ ἔχων, τοῦ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς ἀπὸ πολ-
λῶν ἐτῶν, ὡς ἐὰν πορεύωμαι εἰς τὴν σπανίαν,
ἐλεύσομαι πρὸς ὑμᾶς. ἐλπίζω γὰρ διαπορευό-
μενος, θεάσασθαι ὑμᾶς, καὶ ὑφ᾽ ὑμῶν προπεμ-
φθῆναι ἐκεῖ, ἐὰν ὑμῶν πρῶτον ἀπὸ μέρους ἐμ-
πλησθῶ. νυνὶ δὲ πορεύομαι εἰς ἱερουσαλὴμ δια-
κονῶν τοῖς ἁγίοις. εὐδόκησαν γὰρ μακεδονία καὶ
ἀχαΐα, κοινωνίαν τινὰ ποιήσασθαι εἰς τοὺς πτω-
χοὺς τῶν ἁγίων τῶν ἐν ἱερουσαλήμ. εὐδόκησαν
γὰρ καὶ ὀφειλέται αὐτῶν εἰσιν. εἰ γὰρ τοῖς πνευμα-
τικοῖς αὐτῶν ἐκοινώνησαν τὰ ἔθνη, ὀφείλουσι καὶ
ἐν τοῖς σαρκικοῖς λειτουργῆσαι αὐτοῖς. τοῦτο οὖν
ἐπιτελέ-

Digitized by Google

ἐπιτελέσας, καὶ σφραγισάμενος αὐτοῖς τὸν
καρπὸν τοῦτον, ἀπελεύσομαι δι' ὑμῶν εἰς τὴν
σπανίαν. οἶδα δὲ, ὅτι ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς,
ἐν πληρώματι εὐλογίας τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ
ἐλεύσομαι. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοὶ, διὰ
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ διὰ τῆς ἀγάπης
τοῦ πνεύματος, συναγωνίσασθαί μοι ἐν ταῖς προ-
σευχαῖς ὑπὲρ ἐμοῦ, πρὸς τὸν θεὸν, ἵνα ῥυσθῶ
ἀπὸ τῶν ἀπειθούντων ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, καὶ ἵνα ἡ
διακονία μου ἡ εἰς ἱερουσαλὴμ, εὐπρόσδεκτος γέ-
νηται τοῖς ἁγίοις, ἵνα ἐν χαρᾷ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς,
διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ συναναπαύσωμαι ὑ-
μῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, μετὰ πάντων ὑμῶν.
ἀμήν. Συνίστημι δὲ ὑμῖν φοίβην, τὴν ἀδελ- 16
φὴν ἡμῶν, οὖσαν διάκονον τῆς ἐκκλησίας τῆς ἐν
κεγχρεαῖς, ἵνα αὐτὴν προσδέξησθε ἐν κυρίῳ,
ἀξίως τῶν ἁγίων, καὶ παραστῆτε αὐτῇ ἐν ᾧ ἂν
ὑμῶν χρήζῃ πράγματι. καὶ γὰρ αὕτη προστάτις
πολλῶν ἐγενήθη, καὶ αὐτοῦ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε πρί-
σκαν καὶ ἀκύλαν, τοὺς συνεργούς μου ἐν χριστῷ
ἰησοῦ, οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν
τράχηλον ὑπέθηκαν, οἷς οὐκ ἐγὼ μόνος εὐχαρι-
στῶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσαι αἱ ἐκκλησίαι τῶν ἐθνῶν, καὶ
τὴν κατ' οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίαν. ἀσπάσασθε
ἐπαίνετον τὸν ἀγαπητόν μου, ὅς ἐστιν ἀπαρχὴ τῆς
ἀχαΐας ἐν χριστῷ. ἀσπάσασθε μαριάμ, ἥτις

Digitized by Google

πολλὰ ἐκοπίασεν εἰς ἡμᾶς. ἀσπάσασθε ἀνδρόνι-
κον καὶ ἰουνίαν, τοὺς συγγενεῖς μου, καὶ συναιχμαλώ-
τους μου, οἵτινές εἰσιν ἐπίσημοι ἐν τοῖς ἀποστόλοις,
οἳ καὶ πρὸ ἐμοῦ γεγόνασιν ἐν χριστῷ. ἀσπάσασθε
ἀμπλίαν τὸν ἀγαπητόν μου ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασ-
θε οὐρβανὸν, τὸν συνεργὸν ἡμῶν ἐν χριστῷ, καὶ στά-
χυν τὸν ἀγαπητόν μου. ἀσπάσασθε ἀπελλῆν,
τὸν δόκιμον ἐν χριστῷ. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν
ἀριστοβούλου. ἀσπάσασθε ἡρωδίωνα τὸν συγγενῆ
μου. ἀσπάσασθε τοὺς ἐκ τῶν ναρκίσσου τοὺς ὄν-
τας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε τρύφαιναν καὶ τρυφῶ-
σαν, τὰς κοπιώσας ἐν κυρίῳ. ἀσπάσασθε περ-
σίδα τὴν ἀγαπητὴν, ἥτις πολλὰ ἐκοπίασεν ἐν
κυρίῳ. ἀσπάσασθε ῥοῦφον τὸν ἐκλεκτὸν ἐν κυ-
ρίῳ, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ καὶ ἐμοῦ. ἀσπάσασθε
ἀσύγκριτον, φλέγοντα, ἑρμᾶν, πατρόβαν, ἑρ-
μῆν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς ἀδελφούς. ἀσπάσασθε
φιλόλογον, καὶ ἰουλίαν, νηρέα, καὶ τὴν ἀδελφὴν
αὐτοῦ, καὶ ὀλυμπᾶν, καὶ τοὺς σὺν αὐτοῖς πάντας
ἁγίους. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν φιλήματι ἁ-
γίῳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλησίαι τοῦ χριστοῦ.
παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί, σκοπεῖν τοὺς
τὰς διχοστασίας, καὶ τὰ σκάνδαλα, παρὰ τὴν
διδαχὴν, ἣν ὑμεῖς ἐμάθετε, ποιοῦντας, καὶ
ἐκκλίνατε ἀπ' αὐτῶν. οἱ γὰρ τοιοῦτοι, τῷ κυ-
ρίῳ ἰησοῦ χριστῷ οὐ δουλεύουσιν, ἀλλὰ τῇ ἑαυτῶν
κοιλίᾳ,

Digitized by Google

κοιλίᾳ, καὶ διὰ τῆς χρηστολογίας, καὶ εὐλογίας ἐξαπατῶσι τὰς καρδίας τῶν ἀκάκων. ἡ γὰρ ὑμῶν ὑπακοὴ εἰς πάντας ἀφίκετο. χαίρω οὖν τὸ ἐφ' ὑμῖν. θέλω δὲ ὑμᾶς σοφοὺς μὲν εἶναι εἰς τὸ ἀγαθὸν, ἀκεραίους δὲ εἰς τὸ κακόν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης συντρίψει τὸν σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας ὑμῶν, ἐν τάχει. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν ἀμήν. ἀσπάζονται ὑμᾶς Τιμόθεος ὁ συνεργός μου, καὶ Λούκιος, καὶ Ἰάσων, καὶ Σωσίπατρος, οἱ συγγενεῖς μου. ἀσπάζομαι ὑμᾶς ἐγὼ Τέρτιος, ὁ γράψας τὴν ἐπιστολὴν ἐν κυρίῳ. ἀσπάζεται ὑμᾶς Γάϊος ὁ ξένος μου καὶ τῆς ἐκκλησίας ὅλης. ἀσπάζεται ὑμᾶς Ἔραστος, ὁ οἰκονόμος τῆς πόλεως, καὶ Κούαρτος ὁ ἀδελφός. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, μετὰ πάντων ὑμῶν

Ἀμήν.

Τῷ δὲ δυναμένῳ ὑμᾶς στηρίξαι κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, καὶ τὸ κήρυγμα Ἰησοῦ χριστοῦ, κατὰ ἀποκάλυψιν μυστηρίου, χρόνοις αἰωνίοις σεσιγημένου, φανερωθέντος δὲ νῦν διά τε γραφῶν προφητικῶν, κατ' ἐπιταγὴν τοῦ αἰωνίου θεοῦ, εἰς ὑπακοὴν πίστεως, εἰς πάντα τὰ ἔθνη γνωρισθέντος, μόνῳ σοφῷ θεῷ, διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ Κορίνθου διὰ Φοίβης τῆς διακόνου τῆς ἐν Κεγχρεαῖς ἐκκλησίας.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΚΟΡΙΝ-θίους πρώτη.

ΑΥΛΟΣ κλητὸς ἀπόστολος 1
Ἰησοῦ χριστοῦ, διὰ θελήματος θεοῦ, καὶ σωσθένης ὁ ἀδελφός, τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, τῇ οὔσῃ ἐν κορίνθῳ, ἡγιασμένοις ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, κλητοῖς ἁγίοις, σὺν πᾶσι τοῖς ἐπικαλουμένοις τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν παντὶ τόπῳ, αὐτῶν τε καὶ ἡμῶν· χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου πάντοτε περὶ ὑμῶν, ἐπὶ τῇ χάριτι τοῦ θεοῦ, τῇ δοθείσῃ ὑμῖν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ἐν παντὶ ἐπλουτίσθητε ἐν αὐτῷ, ἐν παντὶ λόγῳ, καὶ πάσῃ γνώσει, καθὼς τὸ μαρτύριον τοῦ χριστοῦ ἐβεβαιώθη ἐν ὑμῖν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ὑστερεῖσθαι ἐν μηδενὶ χαρίσματι, ἀπεκδεχομένους τὴν ἀποκάλυψιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς καὶ βεβαιώσει ὑμᾶς ἕως τέλους, ἀνεγκλήτους, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. πιστὸς ὁ θεός, δι' οὗ ἐκλήθητε εἰς κοινωνίαν τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί, διὰ τοῦ ὀνόματος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα τὸ

αὐτὸ λέγητε πάντες, καὶ μὴ ᾖ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἦτε δὲ κατηρτισμένοι ἐν τῷ αὐτῷ νοΐ, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ γνώμῃ. ἐδηλώθη γάρ μοι περὶ ὑμῶν ἀδελφοί μου, ὑπὸ τῶν χλόης, ὅτι ἔριδες ἐν ὑμῖν εἰσι. λέγω δὲ τοῦτο, ὅτι ἕκαστος ὑμῶν λέγει. ἐγὼ μέν εἰμι παύλου, ἐγὼ δὲ ἀπολλώ, ἐγὼ δὲ κηφᾶ, ἐγὼ δὲ χριστοῦ. μεμέρισται ὁ χριστός; μὴ παῦλος ἐσταυρώθη ὑπὲρ ὑμῶν, ἢ εἰς τὸ ὄνομα παύλου ἐβαπτίσθητε; εὐχαριστῶ τῷ θεῷ, ὅτι οὐδένα ὑμῶν ἐβάπτισα, εἰ μὴ κρίσπον καὶ γάϊον, ἵνα μή τις εἴπῃ, ὅτι εἰς τὸ ἐμὸν ὄνομα ἐβάπτισα. ἐβάπτισα δὲ καὶ τὸν στεφανᾶ οἶκον. λοιπὸν οὐκ οἶδα, εἴ τινα ἄλλον ἐβάπτισα. οὐ γὰρ ἀπέστειλέ με χριστὸς βαπτίζειν, ἀλλ' εὐαγγελίζεσθαι, οὐκ ἐν σοφίᾳ λόγου, ἵνα μὴ κενωθῇ ὁ σταυρὸς τοῦ χριστοῦ. ὁ λόγος γὰρ ὁ τοῦ σταυροῦ, τοῖς μὲν ἀπολλυμένοις, μωρία ἐστὶ, τοῖς δὲ σωζομένοις ἡμῖν, δύναμις θεοῦ ἐστι. γέγραπται γάρ,

›› ἀπολῶ τὴν σοφίαν τῶν σοφῶν, καὶ τὴν σύνε-
›› σιν τῶν συνετῶν ἀθετήσω.

ποῦ σοφός; ποῦ γραμματεύς; ποῦ συζητητὴς τοῦ αἰῶνος τούτου; οὐχὶ ἐμώρανεν ὁ θεὸς τὴν σοφίαν τοῦ κόσμου τούτου; ἐπειδὴ γὰρ ἐν τῇ σοφίᾳ τοῦ θεοῦ, οὐκ ἔγνω ὁ κόσμος διὰ τῆς σοφίας τὸν θεὸν, εὐδόκησεν ὁ θεὸς, διὰ τῆς μωρίας τοῦ κηρύγματος σῶσαι τοὺς πιστεύοντας. ἐπειδὴ καὶ ἰουδαῖοι

σημεῖα αἰ-

Digitized by Google

σημεῖα αἰτοῦσι, καὶ Ἕλληνες σοφίαν ζητοῦσιν.
ἡμεῖς δὲ κηρύσσομεν χριστὸν ἐσταυρωμένον, ἰου-
δαίοις μὲν σκάνδαλον, Ἕλλησι δὲ μωρίαν. αὐ-
τοῖς δὲ τοῖς κλητοῖς, ἰουδαίοις τε καὶ Ἕλλησι, χρι-
στὸν θεοῦ δύναμιν, καὶ θεοῦ σοφίαν. ὅτι τὸ μω-
ρὸν τοῦ θεοῦ σοφώτερον τῶν ἀνθρώπων ἐστί, καὶ
τὸ ἀσθενὲς τοῦ θεοῦ ἰσχυρότερον τῶν ἀνθρώπων
ἐστί. βλέπετε γὰρ τὴν κλῆσιν ὑμῶν ἀδελφοί,
ὅτι οὐ πολλοὶ σοφοὶ κατὰ σάρκα, οὐ πολλοὶ δυ-
νατοί, οὐ πολλοὶ εὐγενεῖς, ἀλλὰ τὰ μωρὰ τοῦ
κόσμου ἐξελέξατο ὁ θεός, ἵνα τοὺς σοφοὺς κα-
ταισχύνῃ. καὶ τὰ ἀσθενῆ τοῦ κόσμου ἐξελέξατο
ὁ θεός, ἵνα καταισχύνῃ τὰ ἰσχυρά. καὶ τὰ ἀ-
γενῆ τοῦ κόσμου, καὶ τὰ ἐξουθενημένα ἐξελέξα-
το ὁ θεός, καὶ τὰ μὴ ὄντα, ἵνα τὰ ὄντα κα-
ταργήσῃ, ὅπως μὴ καυχήσηται πᾶσα σὰρξ ἐνώ-
πιον τοῦ θεοῦ. ἐξ αὐτοῦ δὲ ὑμεῖς ἐστε, ἐν χριστῷ Ἰη-
σοῦ, ὃς ἐγενήθη ἡμῖν σοφία ἀπὸ θεοῦ, δικαιο-
Ιερε. 9 σύνη τε καὶ ἁγιασμός, καὶ ἀπολύτρωσις, ἵνα κα-
» θὼς γέγραπται, ὁ καυχώμενος, ἐν κυρίῳ καυχά-
σθω. Κἀγὼ ἐλθὼν πρὸς ὑμᾶς ἀδελφοί, ἦλ- 2
θον οὐ καθ' ὑπεροχὴν λόγου ἢ σοφίας, καταγ-
γέλλων ὑμῖν τὸ μαρτύριον τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ ἔκρινα
τοῦ εἰδέναι τι ἐν ὑμῖν, εἰ μὴ Ἰησοῦν χριστόν, καὶ τοῦ-
τον ἐσταυρωμένον. καὶ ἐγὼ ἐν ἀσθενείᾳ, καὶ ἐν φό-
βῳ, καὶ ἐν τρόμῳ πολλῷ ἐγενόμην πρὸς ὑμᾶς, καὶ ὁ

Digitized by Google

λόγος μου, καὶ τὸ κήρυγμά μου, οὐκ ἐν πειθοῖς
ἀνθρωπίνης σοφίας λόγοις, ἀλλ' ἐν ἀποδείξει
πνεύματος καὶ δυνάμεως, ἵνα ἡ πίστις ὑμῶν μὴ
ᾖ ἐν σοφίᾳ ἀνθρώπων, ἀλλ' ἐν δυνάμει θεοῦ. σο-
φίαν δὲ λαλοῦμεν ἐν τοῖς τελείοις, σοφίαν δὲ οὐ
τοῦ αἰῶνος τούτου, οὐδὲ τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος
τούτου, τῶν καταργουμένων, ἀλλὰ λαλοῦμεν
σοφίαν θεοῦ ἐν μυστηρίῳ, τὴν ἀποκεκρυμμένην,
ἣν προώρισεν ὁ θεὸς πρὸ τῶν αἰώνων, εἰς δό-
ξαν ἡμῶν, ἣν οὐδεὶς τῶν ἀρχόντων τοῦ αἰῶνος
τούτου ἔγνωκεν. εἰ γὰρ ἔγνωσαν, οὐκ ἂν τὸν κύρι-
ον τῆς δόξης ἐσταύρωσαν. ἀλλὰ καθὼς γέγρα-
πται, ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδε, καὶ οὖς οὐκ ἤκου-
σε, καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ
ἡτοίμασεν ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν. ἡμῖν δὲ
ὁ θεὸς ἀπεκάλυψε διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ.
τὸ γὰρ πνεῦμα πάντα ἐρευνᾷ, καὶ τὰ βάθη
τοῦ θεοῦ. τίς γὰρ οἶδεν ἀνθρώπων, τὰ τοῦ ἀνθρώ-
που, εἰ μὴ τὸ πνεῦμα τοῦ ἀνθρώπου τὸ ἐν αὐτῷ;
οὕτω καὶ τὰ τοῦ θεοῦ, οὐδεὶς οἶδεν, εἰ μὴ τὸ πνεῦ-
μα τοῦ θεοῦ. ἡμεῖς δὲ οὐ τὸ πνεῦμα τοῦ κόσμου
ἐλάβομεν, ἀλλὰ τὸ πνεῦμα τὸ ἐκ τοῦ θεοῦ, ἵνα
εἰδῶμεν τὰ ὑπὸ τοῦ θεοῦ χαρισθέντα ἡμῖν,
ἃ καὶ λαλοῦμεν, οὐκ ἐν διδακτοῖς ἀνθρωπίνης σο-
φίας λόγοις, ἀλλ' ἐν διδακτοῖς πνεύματος ἁ-
γίου, πνευματικοῖς πνευματικὰ συγκρίνον-
τες. ψυχ-

Digitized by Google

τες. ψυχικὸς δὲ ἄνθρωπος οὐ δέχεται τὰ τοῦ
πνεύματος τοῦ θεοῦ· μωρία γάρ αὐτῷ ἐστι, καὶ
οὐ δύναται γνῶναι, ὅτι πνευματικῶς ἀνακρίνε-
ται. ὁ δὲ πνευματικὸς ἀνακρίνει μὲν πάντα,
αὐτὸς δὲ ὑπ' οὐδενὸς ἀνακρίνεται. τίς γὰρ ἔγνω
νοῦν κυρίου, ὃς συμβιβάσει αὐτόν; ἡμεῖς δὲ
νοῦν χριστοῦ ἔχομεν. Καὶ ἐγὼ ἀδελφοί, οὐκ 3
ἠδυνήθην λαλῆσαι ὑμῖν, ὡς πνευματικοῖς,
ἀλλ' ὡς σαρκικοῖς, ὡς νηπίοις ἐν χριστῷ. γάλα
ὑμᾶς ἐπότισα, καὶ οὐ βρῶμα. οὔπω γὰρ ἠδύνα-
σθε, ἀλλ' οὔτε ἔτι νῦν δύνασθε. ἔτι γὰρ σαρκι-
κοί ἐστε· ὅπου γὰρ ἐν ὑμῖν ζῆλος καὶ ἔρις, καὶ διχο-
στασίαι, οὐχὶ σαρκικοί ἐστε, καὶ κατὰ ἄνθρωπον
περιπατεῖτε; ὅταν γὰρ λέγῃ τις, ἐγὼ μέν εἰ-
μι παύλου, ἕτερος δὲ ἐγὼ ἀπολλώ, οὐχὶ σαρ-
κικοί ἐστε; τίς οὖν ἐστι παῦλος; τίς δὲ ἀπολλώς,
ἀλλ' ἢ διάκονοι, δι' ὧν ἐπιστεύσατε, καὶ ἑκάστῳ
ὡς ὁ κύριος ἔδωκεν. ἐγὼ ἐφύτευσα, ἀπολλὼς
ἐπότισεν, ἀλλ' ὁ θεὸς ηὔξανεν. ὥστε οὔτε ὁ φυ-
τεύων ἐστί τι, οὔτε ὁ ποτίζων, ἀλλ' ὁ αὐξάνων θε-
ός. ὁ φυτεύων δὲ, καὶ ὁ ποτίζων, ἕν εἰσιν. ἕκαστος δὲ
τὸν ἴδιον μισθὸν λήψεται κατὰ τὸν ἴδιον κόπον.
θεοῦ γάρ ἐσμεν συνεργοί. θεοῦ γεώργιον, θεοῦ οἰ-
κοδομή ἐστε. κατὰ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖ-
σάν μοι, ὡς σοφὸς ἀρχιτέκτων, θεμέλιον τέθει-
κα· ἄλλος δὲ ἐποικοδομεῖ. ἕκαστος δὲ βλεπέτω

πῶς ἐποικοδομεῖ. θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς
δύναται θεῖναι, παρὰ τὸν κείμενον, ὅς ἐ-
στιν Ἰησοῦς χριστός. εἰ δέ τις ἐποικοδομεῖ ἐπὶ τὸν
θεμέλιον τοῦτον, χρυσόν, ἄργυρον, λίθους τι-
μίους, ξύλα, χόρτον, καλάμην, ἑκάστου τὸ ἔρ-
γον φανερὸν γενήσεται· ἡ γὰρ ἡμέρα δηλώ-
σει, ὅτι ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἑκάστου
τὸ ἔργον ὁποῖόν ἐστι, τὸ πῦρ δοκιμάσει. εἴ τι-
νος τὸ ἔργον μένει, ὃ ἐποικοδόμησε, μισθὸν
λήψεται. εἴ τινος τὸ ἔργον κατακαήσεται,
ζημιωθήσεται, αὐτὸς δὲ σωθήσεται, οὕτως
δὲ, ὡς διὰ πυρός. οὐκ οἴδατε, ὅτι ναὸς θεοῦ
ἐστε, καὶ τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ οἰκεῖ ἐν ὑμῖν; εἴ
τις τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ φθείρει, φθερεῖ τοῦ-
τον ὁ θεός. ὁ γὰρ ναὸς τοῦ θεοῦ ἅγιός ἐστιν, οἵ-
τινές ἐστε ὑμεῖς. μηδεὶς ἑαυτὸν ἐξαπατά-
τω. εἴ τις δοκεῖ σοφὸς εἶναι ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ
αἰῶνι τούτῳ μωρὸς γενέσθω, ἵνα γένηται σο-
φός. ἡ γὰρ σοφία τοῦ κόσμου τούτου, μω-
ρία παρὰ τῷ θεῷ ἐστι. γέγραπται γάρ. ὁ
» δρασσόμενος τοὺς σοφοὺς ἐν τῇ πανουργίᾳ αὐ-
» τῶν. καὶ πάλιν, κύριος γινώσκει τοὺς δια-
» λογισμοὺς τῶν σοφῶν ὅτι εἰσὶ μάταιοι. ὥσ-
τε μηδεὶς καυχάσθω ἐν ἀνθρώποις. πάν-
22 τα γὰρ ὑμῶν ἐστιν, εἴτε παῦλος, εἴτε ἀπολ-
λὼς, εἴτε κηφᾶς, εἴτε κόσμος, εἴτε ζωή, εἴ-
τε θάνατος

τε θάνατος, εἴτε ἐνεστῶτα, εἴτε μέλλοντα,
πάντα ὑμῶν ἐστιν, ὑμεῖς δὲ χριστοῦ, χριστὸς δὲ
θεοῦ. Οὕτως ἡμᾶς λογιζέσθω ἄνθρωπος, 4
ὡς ὑπηρέτας χριστοῦ, καὶ οἰκονόμους μυστη-
ρίων θεοῦ. ὃ δὲ λοιπὸν ζητεῖται ἐν τοῖς οἰκο-
νόμοις, ἵνα πιστός τις εὑρεθῇ. ἐμοὶ δὲ εἰς ἐλά-
χιστόν ἐστιν, ἵνα ὑφ' ὑμῶν ἀνακριθῶ, ἢ ὑπὸ
ἀνθρωπίνης ἡμέρας, ἀλλ' οὐδὲ ἐμαυτὸν ἀνα-
κρίνω. οὐδὲν γὰρ ἐμαυτῷ σύνοιδα, ἀλλ' οὐκ
ἐν τούτῳ δεδικαίωμαι. ὁ δὲ ἀνακρίνων με,
κύριός ἐστιν. ὥστε μὴ πρὸ καιροῦ τι κρίνετε,
ἕως ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος, ὃς καὶ φωτίσει τὰ
κρυπτὰ τοῦ σκότους, καὶ φανερώσει τὰς βου-
λὰς τῶν καρδιῶν, καὶ τότε ὁ ἔπαινος γε-
νήσεται ἑκάστῳ ἀπὸ τοῦ θεοῦ. ταῦτα δὲ ἀ-
δελφοὶ μετεσχημάτισα εἰς ἐμαυτὸν, καὶ ἀ-
πολλὼ, δι' ὑμᾶς, ἵνα ἐν ὑμῖν μάθητε, τὸ
μὴ ὑπὲρ ὃ γέγραπται φρονεῖν, ἵνα μὴ, εἷς
ὑπὲρ τοῦ ἑνὸς μὴ φυσιοῦσθε κατὰ τοῦ ἑτέρου.
τίς γάρ σε διακρίνει; τί δὲ ἔχεις, ὃ οὐκ ἔλα-
βες; εἰ δὲ καὶ ἔλαβες, τί καυχᾶσαι, ὡς
μὴ λαβών; ἤδη κεκορεσμένοι ἐστέ, ἤδη ἐπλου-
τήσατε, χωρὶς ἡμῶν ἐβασιλεύσατε, καὶ ὄφε-
λόν γε ἐβασιλεύσατε, ἵνα καὶ ἡμεῖς ὑμῖν συμ-
βασιλεύσωμεν. δοκῶ γὰρ ὅτι ὁ θεὸς ἡμᾶς,
τοὺς ἀποστόλους ἐσχάτους, ἀπέδειξεν ὡς ἐπιθα-

νατίους, ὅτι θέατρον ἐγενήθημεν τῷ κόσ-
μῳ, καὶ ἀγγέλοις, καὶ ἀνθρώποις. ἡμεῖς μω-
ροὶ διὰ χριστόν, ὑμεῖς δὲ φρόνιμοι ἐν χριστῷ. ἡ-
μεῖς ἀσθενεῖς, ὑμεῖς δὲ ἰσχυροί. ὑμεῖς ἔνδοξοι, ἡ-
μεῖς δὲ ἄτιμοι. ἄχρι τῆς ἄρτι ὥρας καὶ πεινῶ-
μεν, καὶ διψῶμεν, καὶ γυμνητεύομεν, καὶ κολα-
φιζόμεθα, καὶ ἀστατοῦμεν, καὶ κοπιῶμεν ἐργα-
ζόμενοι ταῖς ἰδίαις χερσί. λοιδορούμενοι, εὐλο-
γοῦμεν. διωκόμενοι, ἀνεχόμεθα. βλασφη-
μούμενοι, παρακαλοῦμεν. ὡς περικαθάρ-
ματα τοῦ κόσμου ἐγενήθημεν, πάντων περί-
ψημα ἕως ἄρτι. οὐκ ἐντρέπων ὑμᾶς γράφω
ταῦτα, ἀλλ' ὡς τέκνα μου ἀγαπητὰ νουθε-
τῶ. ἐὰν γὰρ μυρίους παιδαγωγοὺς ἔχητε ἐν χρι-
στῷ, ἀλλ' οὐ πολλοὺς πατέρας. ἐν γὰρ χριστῷ
Ἰησοῦ διὰ τοῦ εὐαγγελίου ἐγὼ ὑμᾶς ἐγέννησα.
παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς, μιμηταί μου γίνεσθε.
διὰ τοῦτο ἔπεμψα ὑμῖν Τιμόθεον, ὅς ἐστι τέ-
κνον μου ἀγαπητὸν καὶ πιστὸν ἐν κυρίῳ, ὃς ὑμᾶς
ἀναμνήσει τὰς ὁδούς μου, τὰς ἐν χριστῷ, κα-
θὼς πανταχοῦ ἐν πάσῃ ἐκκλησίᾳ διδάσκω.
ὡς μὴ ἐρχομένου δέ μου πρὸς ὑμᾶς, ἐφυσιώθη-
σάν τινες. ἐλεύσομαι δὲ ταχέως πρὸς ὑμᾶς,
ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ γνώσομαι οὐ τὸν λό-
γον τῶν πεφυσιωμένων, ἀλλὰ τὴν δύναμιν.
οὐ γὰρ ἐν λόγῳ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ἐν δυ-
νάμει. Τί

Digitized by Google

νάμα. τί θέλετε; ἐν ῥάβδῳ ἔλθω πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐν ἀγάπῃ πνεύματί τε πρᾳότητος;

Ὅλως ἀκούεται ἐν ὑμῖν πορνεία, καὶ 5
τοιαύτη πορνεία, ἥτις οὐδὲ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ὀνομάζεται, ὥστε γυναῖκά τινα τοῦ πατρὸς ἔχειν. καὶ ὑμεῖς πεφυσιωμένοι ἐστέ, καὶ οὐχὶ μᾶλλον ἐπενθήσατε, ἵνα ἐξαρθῇ ἐκ μέσου ὑμῶν ὁ τὸ ἔργον τοῦτο ποιήσας. ἐγὼ μὲν γάρ, ὡς ἀπὼν τῷ σώματι, παρὼν δὲ τῷ πνεύματι, ἤδη κέκρικα ὡς παρών, τὸν οὕτως τοῦτο κατεργασάμενον, ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, συναχθέντων ὑμῶν καὶ τοῦ ἐμοῦ πνεύματος, σὺν τῇ δυνάμει τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, παραδοῦναι τὸν τοιοῦτον τῷ σατανᾷ εἰς ὄλεθρον τῆς σαρκός, ἵνα τὸ πνεῦμα σωθῇ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ. οὐ καλὸν τὸ καύχημα ὑμῶν. οὐκ οἴδατε, ὅτι μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύραμα ζυμοῖ; ἐκκαθάρατε οὖν τὴν παλαιὰν ζύμην, ἵνα ἦτε νέον φύραμα, καθώς ἐστε ἄζυμοι. καὶ γὰρ τὸ πάσχα ἡμῶν ὑπὲρ ἡμῶν ἐτύθη χριστός. ὥστε ἑορτάζωμεν, μὴ ἐν ζύμῃ παλαιᾷ, μηδὲ ἐν ζύμῃ κακίας καὶ πονηρίας, ἀλλ' ἐν ἀζύμοις εἰλικρινείας καὶ ἀληθείας. ἔγραψα ὑμῖν ἐν τῇ ἐπιστολῇ, μὴ συναναμίγνυσθαι πόρνοις, καὶ οὐ πάντως τοῖς πόρνοις τοῦ κόσμου τούτου, ἢ τοῖς πλεονέκταις,

νέκταις, ἢ ἅρπαξιν, ἢ εἰδωλολάτραις. ἐπεὶ ὀφείλετε ἄρα ἐκ τοῦ κόσμου ἐξελθεῖν. νυνὶ δὲ ἔγραψα ὑμῖν, μὴ συναναμίγνυσθαι. ἐάν τις ἀδελφὸς ὀνομαζόμενος, ἢ πόρνος, ἢ πλεονέκτης, ἢ εἰδωλολάτρης, ἢ λοίδορος, ἢ μέθυσος, ἢ ἅρπαξ, τῷ τοιούτῳ μηδὲ συνεσθίειν. τί γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν; οὐχὶ τοὺς ἔσω ὑμᾶς κρίνετε; τοὺς δὲ ἔξω ὁ θεὸς κρίνει. ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν.

6 Τολμᾷ τις ὑμῶν, πρᾶγμα ἔχων πρὸς τὸν ἕτερον, κρίνεσθαι ἐπὶ τῶν ἀδίκων, καὶ οὐχὶ ἐπὶ τῶν ἁγίων; οὐκ οἴδατε, ὅτι οἱ ἅγιοι τὸν κόσμον κρινοῦσι; καὶ εἰ ἐν ὑμῖν κρίνεται ὁ κόσμος, ἀνάξιοί ἐστε κριτηρίων ἐλαχίστων; οὐκ οἴδατε, ὅτι ἀγγέλους κρινοῦμεν, μήτι γε βιωτικά; βιωτικὰ μὲν οὖν κριτήρια ἐὰν ἔχητε, τοὺς ἐξουθενημένους ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τούτους καθίζετε. πρὸς ἐντροπὴν ὑμῖν λέγω. οὕτως οὐκ ἔστιν ἐν ὑμῖν σοφός, οὐδὲ εἷς, ὃς δυνήσεται διακρῖναι ἀνὰ μέσον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀδελφὸς μετὰ ἀδελφοῦ κρίνεται, καὶ τοῦτο ἐπὶ ἀπίστων; ἤδη μὲν οὖν ὅλως ἥττημα ἐν ὑμῖν ἐστιν, ὅτι κρίματα ἔχετε μεθ᾽ ἑαυτῶν. διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀδικεῖσθε; διατί οὐχὶ μᾶλλον ἀποστερεῖσθε; ἀλλὰ ὑμεῖς ἀδικεῖτε, καὶ ἀποστερεῖτε, καὶ ταῦτα ἀδελ-

τα ἀδελφούς. ἢ οὐκ οἴδατε, ὅτι ἄδικοι βασιλεί-
αν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι; μὴ πλανᾶσθε. οὔτε
πόρνοι, οὔτε εἰδωλολάτραι, οὔτε μοιχοί, οὔτε μα-
λακοί, οὔτε ἀρσενοκοῖται, οὔτε κλέπται, οὔτε πλε-
ονέκται, οὔτε μέθυσοι, οὐ λοίδοροι, οὐχ ἅρπαγες
βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσι. καὶ ταῦτά
τινες ἦτε, ἀλλὰ ἀπελούσασθε, ἀλλὰ ἡγιάσθητε,
ἀλλὰ ἐδικαιώθητε ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰη-
σοῦ, καὶ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ θεοῦ ἡμῶν. πάντα
μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. πάντα
μοι ἔξεστιν, ἀλλ' οὐκ ἐγὼ ἐξουσιασθήσομαι ὑπό
τινος. τὰ βρώματα τῇ κοιλίᾳ, καὶ ἡ κοιλία
τοῖς βρώμασιν. ὁ δὲ θεὸς καὶ ταύτην καὶ
ταῦτα καταργήσει. τὸ δὲ σῶμα οὐ τῇ πορ-
νείᾳ, ἀλλὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ὁ κύριος τῷ σώματι.
ὁ δὲ θεὸς καὶ τὸν κύριον ἤγειρε, καὶ ἡμᾶς ἐξ-
εγερεῖ διὰ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. οὐκ οἴδατε,
ὅτι τὰ σώματα ὑμῶν μέλη χριστοῦ ἐστιν; ἄ-
ρας οὖν τὰ μέλη τοῦ χριστοῦ, ποιήσω πόρνης
μέλη; μὴ γένοιτο. ἢ οὐκ οἴδατε, ὅτι ὁ κολλώ-
» μενος τῇ πόρνῃ, ἓν σῶμά ἐστιν; ἔσονται γάρ,
» φησιν, οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. ὁ δὲ κολλώμενος
τῷ κυρίῳ, ἓν πνεῦμά ἐστι. φεύγετε τὴν πορ-
νείαν. πᾶν ἁμάρτημα, ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἄνθρω-
πος, ἐκτὸς τοῦ σώματός ἐστιν. ὁ δὲ πορνεύων, εἰς
τὸ ἴδιον σῶμα ἁμαρτάνει. ἢ οὐκ οἴδατε, ὅτι τὸ
σῶμα

Digitized by Google

σῶμα ὑμῶν, ναὸς τοῦ ἐν ὑμῖν ἁγίου πνεύματός
ἐστιν, οὗ ἔχετε ἀπὸ θεοῦ, καὶ οὐκ ἐστὲ ἑαυτῶν; ἠγο-
ράσθητε γὰρ τιμῆς. δοξάσατε δὴ τὸν θεὸν ἐν τῷ
σώματι ὑμῶν, καὶ ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, ἅ-
7 τινά ἐστι τοῦ θεοῦ. Περὶ δὲ ὧν ἐγράψατέ μοι,
καλὸν ἀνθρώπῳ, γυναικὸς μὴ ἅπτεσθαι. διὰ
δὲ τὰς πορνείας, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖ-
κα ἐχέτω, καὶ ἑκάστη τὸν ἴδιον ἄνδρα ἐχέτω.
τῇ γυναικὶ ὁ ἀνὴρ τὴν ὀφειλομένην εὔνοιαν
ἀποδιδότω, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ γυνὴ τῷ ἀνδρί. ἡ
γυνὴ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ ἐξουσιάζει, ἀλλ' ὁ
ἀνήρ. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ τοῦ ἰδίου σώματος οὐκ
ἐξουσιάζει, ἀλλ' ἡ γυνή. μὴ ἀποστερεῖτε ἀλλή-
λους, εἰ μή τι ἂν ἐκ συμφώνου πρὸς καιρόν, ἵνα
σχολάζητε τῇ νηστείᾳ, καὶ τῇ προσευχῇ, καὶ πά-
λιν ἐπὶ τὸ αὐτὸ συνέρχησθε, ἵνα μὴ πειράζῃ
ὑμᾶς ὁ σατανᾶς διὰ τὴν ἀκρασίαν ὑμῶν.
τοῦτο δὲ λέγω κατὰ συγγνώμην, οὐ κατ' ἐπιτα-
γήν. θέλω γὰρ πάντας ἀνθρώπους εἶναι, ὡς καὶ
ἐμαυτόν. ἀλλ' ἕκαστος ἴδιον χάρισμα ἔχει ἐκ
θεοῦ, ὃς μὲν οὕτως, ὃς δὲ οὕτως. λέγω δὲ τοῖς ἀγά-
μοις, καὶ ταῖς χήραις, καλὸν αὐτοῖς ἐστιν, ἐὰν
μείνωσιν ὡς κἀγώ. εἰ δὲ οὐκ ἐγκρατεύονται, γα-
μησάτωσαν. κρεῖσσον γάρ ἐστι γαμῆσαι, ἢ πυ-
ροῦσθαι. τοῖς δὲ γεγαμηκόσι παραγγέλλω, οὐκ
ἐγώ, ἀλλὰ κύριος, γυναῖκα ἀπὸ ἀνδρὸς μὴ

χωρισθῆναι

χωρισθῆναι. ἐὰν δὲ καὶ χωρισθῇ, μενέτω ἄγα-
μος, ἢ τῷ ἀνδρὶ καταλλαγήτω. καὶ ἄνδρα,
γυναῖκα μὴ ἀφιέναι. τοῖς δὲ λοιποῖς ἐγὼ λέ-
γω, οὐχ ὁ κύριος. εἴ τις ἀδελφὸς γυναῖκα ἔχει
ἄπιστον, καὶ αὐτὴ συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτοῦ,
μὴ ἀφιέτω αὐτήν. καὶ γυνὴ, ἥτις ἔχει ἄνδρα
ἄπιστον, καὶ αὐτὸς συνευδοκεῖ οἰκεῖν μετ' αὐτῆς,
μὴ ἀφιέτω αὐτόν. ἡγίασται γὰρ ὁ ἀνὴρ ὁ ἄπι-
στος ἐν τῇ γυναικὶ, καὶ ἡγίασται ἡ γυνὴ ἡ ἄ-
πιστος ἐν τῷ ἀνδρί. ἐπεὶ ἄρα τὰ τέκνα ὑμῶν
ἀκάθαρτά ἐστι, νῦν δὲ ἅγιά ἐστιν. εἰ δὲ ὁ ἄπιστος
χωρίζεται, χωριζέσθω. οὐ δεδούλωται ὁ ἀδελφὸς
ἢ ἡ ἀδελφὴ ἐν τοῖς τοιούτοις, ἐν δὲ εἰρήνῃ κέκλη-
κεν ἡμᾶς ὁ θεός. τί γὰρ οἶδας γύναι, εἰ τὸν ἄν-
δρα σώσεις; ἢ τί οἶδας ἄνερ, εἰ τὴν γυναῖκα
σώσεις; εἰ μὴ ἑκάστῳ ὡς ἐμέρισεν ὁ κύριος, ἕκα-
στον ὡς κέκληκεν ὁ θεὸς, οὕτως περιπατεί-
τω, καὶ οὕτως ἐν ταῖς ἐκκλησίαις πάσαις δια-
τάσσομαι. περιτετμημένος τις ἐκλήθη, μὴ
ἐπισπάσθω. ἐν ἀκροβυστίᾳ τις ἐκλήθη, μὴ πε-
ριτεμνέσθω. ἡ περιτομὴ οὐδέν ἐστι, καὶ ἡ ἀκρο-
βυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ.
ἕκαστος ἐν τῇ κλήσει, ᾗ ἐκλήθη, ἐν ταύτῃ με-
νέτω. δοῦλος ἐκλήθης, μή σοι μελέτω; ἀλλ' εἰ
καὶ δύνασαι ἐλεύθερος γενέσθαι, μᾶλλον χρῆ-
σαι. ὁ γὰρ ἐν κυρίῳ κληθεὶς δοῦλος, ἀπελεύ-

θερος

θερος κυρίου ἐστίν· ὁμοίως καὶ ὁ ἐλεύθερος κληθεὶς, δοῦλός ἐστι χριστοῦ. τιμῆς ἠγοράσθητε, μὴ γίνεσθε δοῦλοι ἀνθρώπων. ἕκαστος ἐν ᾧ ἐκλήθη, ἀδελφοί, ἐν τούτῳ μενέτω παρὰ θεῷ. περὶ δὲ τῶν παρθένων ἐπιταγὴν κυρίου οὐκ ἔχω, γνώμην δὲ δίδωμι, ὡς ἠλεημένος ὑπὸ κυρίου πιστὸς εἶναι. νομίζω οὖν τοῦτο καλὸν ὑπάρχειν διὰ τὴν ἐνεστῶσαν ἀνάγκην, ὅτι καλὸν ἀνθρώπῳ, τὸ οὕτως εἶναι. δέδεσαι γυναικί, μὴ ζήτει λύσιν. λέλυσαι ἀπὸ γυναικός, μὴ ζήτει γυναῖκα. ἐὰν δὲ καὶ γήμῃς, οὐχ ἥμαρτες. καὶ ἐὰν γήμῃ ἡ παρθένος, οὐχ ἥμαρτε. θλίψιν δὲ τῇ σαρκὶ ἕξουσιν οἱ τοιοῦτοι. ἐγὼ δὲ ὑμῶν φείδομαι. τοῦτο δέ φημι ἀδελφοί, ὁ καιρὸς συνεσταλμένος ἐστὶ τὸ λοιπόν, ἵνα καὶ οἱ ἔχοντες γυναῖκας, ὡς μὴ ἔχοντες ὦσι, καὶ οἱ κλαίοντες, ὡς μὴ κλαίοντες, καὶ οἱ χαίροντες, ὡς μὴ χαίροντες, καὶ οἱ ἀγοράζοντες, ὡς μὴ κατέχοντες, καὶ οἱ χρώμενοι τῷ κόσμῳ τούτῳ, ὡς μὴ καταχρώμενοι. παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου. θέλω δὲ ὑμᾶς ἀμερίμνους εἶναι. ὁ ἄγαμος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, πῶς ἀρέσει τῷ κυρίῳ. ὁ δὲ γαμήσας μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσμου, πῶς ἀρέσει τῇ γυναικί, καὶ μεμέρισται. καὶ ἡ γυνὴ ἡ ἄγαμος καὶ ἡ παρθένος μεριμνᾷ τὰ τοῦ κυρίου, ἵνα ᾖ ἁγία καὶ σώματι καὶ

πνεύματι,

Digitized by Google

πνεύματι. ἡ δὲ γαμήσασα, μεριμνᾷ τὰ τοῦ κόσ-
μου, πῶς ἀρέσει τῷ ἀνδρί. τοῦτο δὲ πρὸς τὸ ὑ-
μῶν αὐτῶν συμφέρον λέγω, οὐχ ἵνα βρόχον ὑ-
μῖν ἐπιβάλω, ἀλλὰ πρὸς τὸ εὔσχημον καὶ εὐπάρε-
δρον τῷ κυρίῳ ἀπερισπάστως. εἰ δέ τις ἀσχη-
μονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον ἑαυτοῦ νομίζει, ἐὰν ᾖ
ὑπέρακμος, καὶ οὕτως ὀφείλει γίνεσθαι, ὃ θέλει
ποιείτω, οὐχ ἁμαρτάνει. γαμείτωσαν. ὃς δὲ ἕστη-
κεν ἑδραῖος ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, μὴ ἔχων ἀνά-
γκην, ἐξουσίαν δὲ ἔχει περὶ τοῦ ἰδίου θελήματος, καὶ
τοῦτο κέκρικεν ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, τοῦ τηρεῖν τὴν
ἑαυτοῦ παρθένον, καλῶς ποιεῖ. ὥστε ὁ ἐκγαμίζων
καλῶς ποιεῖ, ὁ δὲ μὴ ἐκγαμίζων κρεῖσσον ποιεῖ.
Γυνὴ δέδεται νόμῳ, ἐφ' ὅσον χρόνον ζῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς.
ἐὰν δὲ καὶ κοιμηθῇ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ἐλευθέρα ἐστὶν ᾧ
θέλει γαμηθῆναι, μόνον ἐν κυρίῳ. μακαριωτέ-
ρα δέ ἐστιν, ἐὰν οὕτως μείνῃ, κατὰ τὴν ἐμὴν γνώ-
μην. δοκῶ δὲ κἀγὼ πνεῦμα θεοῦ ἔχειν. Περὶ δὲ 8
τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν, ὅτι πάντες γνῶσιν
ἔχομεν. ἡ γνῶσις φυσιοῖ, ἡ δὲ ἀγάπη οἰκοδομεῖ.
εἰ δέ τις δοκεῖ εἰδέναι τι, οὐδέπω οὐδὲν ἔγνωκεν,
καθὼς δεῖ γνῶναι. εἰ δέ τις ἀγαπᾷ τὸν θεόν,
οὗτος ἔγνωσται ὑπ' αὐτοῦ. περὶ τῆς βρώσεως οὖν
τῶν εἰδωλοθύτων οἴδαμεν ὅτι οὐδὲν εἴδωλον
ἐν κόσμῳ, καὶ ὅτι οὐδεὶς θεὸς ἕτερος, εἰ μὴ εἷς.
καὶ γὰρ εἴπερ εἰσὶ λεγόμενοι θεοί, εἴτε ἐν οὐρανῷ,
εἴτε ἐπὶ

Digitized by Google

εἴτε ἐπὶ τῆς γῆς, ὥσπερ εἰσὶ θεοὶ πολλοί, καὶ κύ-
ριοι πολλοί, ἀλλ' ἡμῖν εἷς θεός, ὁ πατήρ, ἐξ οὗ
τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς εἰς αὐτόν, καὶ εἷς κύριος
Ἰησοῦς Χριστός, δι' οὗ τὰ πάντα, καὶ ἡμεῖς δι' αὐ-
τοῦ. ἀλλ' οὐκ ἐν πᾶσιν ἡ γνῶσις. τινὲς δὲ τῇ συ-
νειδήσει τοῦ εἰδώλου ἕως ἄρτι, ὡς εἰδωλόθυτον
ἐσθίουσι, καὶ ἡ συνείδησις αὐτῶν ἀσθενὴς οὖσα,
μολύνεται. Βρῶμα δὲ ἡμᾶς οὐ παρίστησι τῷ
θεῷ. οὔτε γὰρ ἐὰν φάγωμεν, περισσεύομεν,
οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν, ὑστερούμεθα. Βλέπετε δὲ
μήπως ἡ ἐξουσία ὑμῶν αὕτη πρόσκομμα γέ-
νηται τοῖς ἀσθενοῦσιν. ἐὰν γάρ τις ἴδῃ σε, τὸν
ἔχοντα γνῶσιν, ἐν εἰδωλείῳ κατακείμενον, οὐ-
χὶ ἡ συνείδησις αὐτοῦ ἀσθενοῦς ὄντος, οἰκοδομη-
θήσεται εἰς τὸ τὰ εἰδωλόθυτα ἐσθίειν; καὶ ἀπο-
λεῖται ὁ ἀσθενῶν ἀδελφός, ἐπὶ τῇ σῇ γνώσει,
δι' ὃν Χριστὸς ἀπέθανεν. οὕτως δὲ ἁμαρτάνον-
τες εἰς τοὺς ἀδελφούς, καὶ τύπτοντες αὐτῶν τὴν
συνείδησιν ἀσθενοῦσαν, εἰς Χριστὸν ἁμαρτάνετε.
διόπερ εἰ βρῶμα σκανδαλίζει τὸν ἀδελφόν
μου, οὐ μὴ φάγω κρέα εἰς τὸν αἰῶνα, ἵνα μὴ τὸν
9 ἀδελφόν μου σκανδαλίσω. Οὐκ εἰμὶ ἀπό-
στολος; οὐκ εἰμὶ ἐλεύθερος; οὐχὶ Ἰησοῦν Χριστὸν
τὸν κύριον ἡμῶν ἑώρακα; οὐ τὸ ἔργον μου ὑ-
μεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ; εἰ ἄλλοις οὐκ εἰμὶ ἀπόστο-
λος, ἀλλά γε ὑμῖν εἰμι. ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐ-

μῆς

Digitized by Google

μῆς ἀποστολῆς, ὑμεῖς ἐστε ἐν κυρίῳ. ἡ ἐμὴ ἀπολο-
γία τοῖς ἐμὲ ἀνακρίνουσιν αὕτη ἐστί. μὴ οὐκ ἔ-
χομεν ἐξουσίαν φαγεῖν καὶ πιεῖν; μὴ οὐκ ἔχο-
μεν ἐξουσίαν ἀδελφὴν γυναῖκα περιάγειν,
ὡς καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῦ
κυρίου, καὶ κηφᾶς; ἢ μόνος ἐγὼ καὶ βαρνά-
βας οὐκ ἔχομεν ἐξουσίαν τοῦ μὴ ἐργάζεσθαι;
τίς στρατεύεται ἰδίοις ὀψωνίοις ποτέ; τίς φυτεύει
ἀμπελῶνα, καὶ ἐκ τοῦ καρποῦ αὐτοῦ οὐκ ἐσθίει;
τίς ποιμαίνει ποίμνην, καὶ ἐκ τοῦ γάλακτος
τῆς ποίμνης οὐκ ἐσθίει; μὴ κατὰ ἄνθρωπον ταῦ-
τα λαλῶ; ἢ οὐχὶ καὶ ὁ νόμος ταῦτα λέγει; ἐν
γὰρ τῷ μωσέως νόμῳ γέγραπται. οὐ φιμώ-
σεις βοῦν ἀλοῶντα. μὴ τῶν βοῶν μέλει τῷ
θεῷ; ἢ δι' ἡμᾶς πάντως λέγει; δι' ἡμᾶς γὰρ
ἐγράφη, ὅτι ὀφείλει ἐπ' ἐλπίδι ὁ ἀροτρι-
ῶν, ἀροτριᾶν, καὶ ὁ ἀλοῶν, ἐπ' ἐλπίδι τοῦ
μετέχειν. εἰ ἡμεῖς ὑμῖν τὰ πνευματικὰ ἐ-
σπείραμεν, μέγα, εἰ ἡμεῖς ὑμῶν τὰ σαρκι-
κὰ θερίσομεν; εἰ ἄλλοι τῆς ὑμῶν ἐξουσίας
μετέχουσιν, οὐ μᾶλλον ἡμεῖς; ἀλλ' οὐκ ἐχρησά-
μεθα τῇ ἐξουσίᾳ ταύτῃ, ἀλλὰ πάντα στέγο-
μεν, ἵνα μὴ ἐγκοπήν τινα δῶμεν τῷ εὐαγγε-
λίῳ τοῦ χριστοῦ. οὐκ οἴδατε, ὅτι οἱ τὰ ἱερὰ ἐρ-
γαζόμενοι, ἐκ τοῦ ἱεροῦ ἐσθίουσιν; οἱ τῷ θυσια-

στηρίῳ προσεδρεύοντες, τῷ θυσιαστηρίῳ συμ-
μερίζονται; οὕτως καὶ ὁ κύριος διέταξε, τοῖς
τὸ εὐαγγέλιον καταγγέλλουσιν, ἐκ τοῦ εὐαγγε-
λίου ζῆν. ἐγὼ δὲ οὐδενὶ ἐχρησάμην τούτων. οὐκ
ἔγραψα δὲ ταῦτα, ἵνα οὕτως γένηται ἐν ἐ-
μοί. καλὸν γάρ μοι μᾶλλον ἀποθανεῖν, ἢ τὸ
καύχημά μου ἵνα τις κενώσῃ. ἐὰν γὰρ εὐαγγε-
λίζωμαι, οὐκ ἔστι μοι καύχημα. ἀνάγκη γάρ
μοι ἐπίκειται. οὐαὶ γάρ μοι ἐστὶν, ἐὰν μὴ εὐαγγελί-
ζωμαι. εἰ δ' ἑκὼν τοῦτο πράσσω, μισθὸν ἔχω.
εἰ δὲ ἄκων, οἰκονομίαν πεπίστευμαι. τίς οὖν μοι
ἐστὶν ὁ μισθός; ἵνα εὐαγγελιζόμενος, ἀδάπα-
νον θήσω τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ μὴ
καταχρήσασθαί με τῇ ἐξουσίᾳ μου ἐν τῷ εὐαγγε-
19 λίῳ. ἐλεύθερος γὰρ ὢν ἐκ πάντων, πᾶσιν ἐ-
μαυτὸν ἐδούλωσα, ἵνα τοὺς πλείονας κερδή-
σω. καὶ ἐγενόμην τοῖς ἰουδαίοις, ὡς ἰουδαῖος, ἵνα
ἰουδαίους κερδήσω. τοῖς ὑπὸ νόμον, ὡς ὑπὸ νό-
μον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον κερδήσω. τοῖς ἀνόμοις,
ὡς ἄνομος, μὴ ὢν ἄνομος θεῷ, ἀλλ' ἔννομος χρι-
στῷ, ἵνα κερδήσω ἀνόμους. ἐγενόμην τοῖς ἀσθε-
νέσιν ὡς ἀσθενὴς, ἵνα τοὺς ἀσθενεῖς κερδήσω. τοῖς
πᾶσι γέγονα τὰ πάντα, ἵνα πάντως τινὰς σώ-
σω. τοῦτο δὲ ποιῶ διὰ τὸ εὐαγγέλιον, ἵνα
συγκοινωνὸς αὐτοῦ γένωμαι. οὐκ οἴδατε, ὅτι

οἱ ἐν στα-

Digitized by Google

οἱ ἐν σταδίῳ τρέχοντες, πάντες μὲν τρέχουσιν,
εἷς δὲ λαμβάνει τὸ βραβεῖον; οὕτως τρέχετε,
ἵνα καταλάβητε. πᾶς δὲ ὁ ἀγωνιζόμενος 25
πάντα ἐγκρατεύεται. ἐκεῖνοι μὲν οὖν, ἵνα
φθαρτὸν στέφανον λάβωσιν, ἡμεῖς δὲ ἄφθαρ-
τον. ἐγὼ τοίνυν οὕτως τρέχω, ὡς οὐκ ἀδήλως. 26
οὕτως πυκτεύω, ὡς οὐκ ἀέρα δέρων. ἀλλ' ὑ- 27
πωπιάζω μου τὸ σῶμα, καὶ δουλαγωγῶ, μή-
πως ἄλλοις κηρύξας, αὐτὸς ἀδόκιμος γέ-
νωμαι. Οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀ- 10
δελφοί, ὅτι οἱ πατέρες ἡμῶν πάντες ὑπὸ
τὴν νεφέλην ἦσαν, καὶ πάντες διὰ τῆς θα-
λάσσης διῆλθον, καὶ πάντες εἰς τὸν μωυ- 2
σῆν ἐβαπτίσαντο ἐν τῇ νεφέλῃ καὶ ἐν τῇ θα-
λάσσῃ, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ βρῶμα πνευ- 3
ματικὸν ἔφαγον, καὶ πάντες τὸ αὐτὸ πνευ- 4
ματικὸν ἔπιον πόμα. ἔπινον γὰρ ἐκ πνευ-
ματικῆς ἀκολουθούσης πέτρας. ἡ δὲ πέτρα
ἦν ὁ χριστός. ἀλλ' οὐκ ἐν τοῖς πλείοσιν αὐτῶν 5
εὐδόκησεν ὁ θεός· κατεστρώθησαν γὰρ ἐν τῇ ἐρή-
μῳ. ταῦτα δὲ τύποι ἡμῶν ἐγενήθησαν, εἰς τὸ 6
μὴ εἶναι ἡμᾶς ἐπιθυμητὰς κακῶν, καθὼς κἀ-
κεῖνοι ἐπεθύμησαν. μηδὲ εἰδωλολάτραι γίνε- 7
» σθε, καθώς τινες αὐτῶν, ὡς γέγραπται. ἐκάθι-
» σεν ὁ λαὸς φαγεῖν, καὶ πιεῖν, καὶ ἀνέστησαν παίζειν.

Digitized by Google

μηδὲ πορνεύωμεν, καθώς τινες αὐτῶν ἐπόρ-
νευσαν, καὶ ἔπεσον ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ εἰκοσιτρεῖς
χιλιάδες, μηδὲ ἐκπειράζωμεν τὸν χριστὸν, κα-
θὼς καί τινες αὐτῶν ἐξεπείρασαν, καὶ ὑ-
πὸ τῶν ὄφεων ἀπώλοντο, μηδὲ γογγύζετε,
καθὼς τινες αὐτῶν ἐγόγγυσαν, καὶ ἀπώ-
λοντο ὑπὸ τοῦ ὀλοθρευτοῦ. ταῦτα δὲ πάντα 11
τυπικῶς συνέβαινον ἐκείνοις, ἐγράφη δὲ πρὸς
νουθεσίαν ἡμῶν, εἰς οὓς τὰ τέλη τῶν αἰώνων κα-
τήντησεν. ὥστε ὁ δοκῶν ἑστάναι, βλεπέτω
μὴ πέσῃ. πειρασμὸς ὑμᾶς οὐκ εἴληφεν, εἰ μὴ
ἀνθρώπινος. πιστὸς δὲ ὁ θεὸς ὃς οὐκ ἐάσει ὑμᾶς
πειρασθῆναι, ὑπὲρ ὃ δύνασθε, ἀλλὰ ποιή-
σει σὺν τῷ πειρασμῷ καὶ τὴν ἔκβασιν, τοῦ
δύνασθαι ὑμᾶς ὑπενεγκεῖν. διόπερ ἀγα-
πητοί μου φεύγετε ἀπὸ τῆς εἰδωλολατρείας.
ὡς φρονίμοις λέγω, κρίνατε ὑμεῖς ὅ φημι. τὸ
ποτήριον τῆς εὐλογίας, ὃ εὐλογοῦμεν, οὐχὶ κοι-
νωνία τοῦ αἵματος τοῦ χριστοῦ ἐστι; τὸν ἄρτον ὃν
κλῶμεν, οὐχὶ κοινωνία τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ
ἐστιν; ὅτι εἷς ἄρτος, ἓν σῶμα ἐσμεν οἱ πολλοί.
οἱ γὰρ πάντες ἐκ τοῦ ἑνὸς ἄρτου μετέχομεν.
βλέπετε τὸν ἰσραὴλ κατὰ σάρκα. οὐχὶ οἱ ἐ-
σθίοντες τὰς θυσίας, κοινωνοὶ τοῦ θυσιαστηρίου
εἰσί; τί οὖν φημι, ὅτι εἰδωλόθυτόν τί ἐστιν; ἢ ὅτι

εἴδωλόν

εἴδωλόν τί ἐστιν; ἀλλ' ὅτι ἃ θύει τὰ ἔθνη,
δαιμονίοις θύει, καὶ οὐ θεῷ. οὐ θέλω δὲ ὑμᾶς
κοινωνοὺς τῶν δαιμονίων γίνεσθαι. οὐ δύνασθε πο-
τήριον κυρίου πίνειν, καὶ ποτήριον δαιμονίων.
οὐ δύνασθε τραπέζης κυρίου μετέχειν, καὶ τρα-
πέζης δαιμονίων. ἢ παραζηλοῦμεν τὸν κύρι-
ον; μὴ ἰσχυρότεροι αὐτοῦ ἐσμέν; πάντα μοι
ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα συμφέρει. πάντα μοι
ἔξεστιν, ἀλλ' οὐ πάντα οἰκοδομεῖ. μηδεὶς τὸ ἑαυ-
τοῦ ζητείτω, ἀλλὰ τὸ τοῦ ἑτέρου ἕκαστος. πᾶν
τὸ ἐν μακέλλῳ πωλούμενον, ἐσθίετε, μηδὲν
ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν. τοῦ γὰρ
κυρίου ἡ γῆ, καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. εἰ δέ τις
καλεῖ ὑμᾶς τῶν ἀπίστων, καὶ θέλετε πο-
ρεύεσθαι, πᾶν τὸ παρατιθέμενον ὑμῖν, ἐσθί-
ετε, μηδὲν ἀνακρίνοντες διὰ τὴν συνείδησιν.
ἐὰν δέ τις ὑμῖν εἴπῃ, τοῦτο εἰδωλόθυτόν ἐστι,
μὴ ἐσθίετε, δι' ἐκεῖνον τὸν μηνύσαντα, καὶ
τὴν συνείδησιν. συνείδησιν δὲ λέγω, οὐχὶ τὴν
ἑαυτοῦ, ἀλλὰ τὴν τοῦ ἑτέρου. ἵνα τί γὰρ ἡ ἐ-
λευθερία μου κρίνεται ὑπὸ ἄλλης συνειδή-
σεως; εἰ ἐγὼ χάριτι μετέχω, τί βλασφημοῦ-
μαι, ὑπὲρ οὗ ἐγὼ εὐχαριστῶ; εἴτε οὖν ἐσθίε-
τε, εἴτε πίνετε, εἴτε τι ποιεῖτε, πάντα εἰς δό-

ξαν θεοῦ ποιεῖτε. ἀπρόσκοποι γίνεσθε, καὶ ἰου-
δαίοις, καὶ ἕλλησι, καὶ τῇ ἐκκλησίᾳ τοῦ θε-
οῦ, καθὼς κἀγὼ πάντα πᾶσιν ἀρέσκω, μὴ ζη-
τῶν τὸ ἐμαυτοῦ συμφέρον, ἀλλὰ τὸ τῶν
11 πολλῶν, ἵνα σωθῶσι. Μιμηταί μου γί-
νεσθε, καθὼς κἀγὼ χριστοῦ. ἐπαινῶ δὲ ὑμᾶς
ἀδελφοί, ὅτι πάντα μου μέμνησθε, καὶ κα-
θὼς παρέδωκα ὑμῖν, τὰς παραδόσεις κα-
τέχετε. θέλω δὲ ὑμᾶς εἰδέναι, ὅτι παντὸς
ἀνδρὸς ἡ κεφαλή, ὁ χριστός ἐστι. κεφαλὴ δὲ
γυναικός, ὁ ἀνήρ. κεφαλὴ δὲ χριστοῦ, ὁ θεός.
πᾶς ἀνὴρ προσευχόμενος, ἢ προφητεύων,
κατὰ κεφαλῆς ἔχων, καταισχύνει τὴν κε-
φαλὴν αὐτοῦ. πᾶσα δὲ γυνή, προσευχο-
μένη ἢ προφητεύουσα ἀκατακαλύπτῳ τῇ κε
φαλῇ, καταισχύνει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς.
ἓν γάρ ἐστι καὶ τὸ αὐτὸ τῇ ἐξυρημένῃ. εἰ δὲ
οὐ κατακαλύπτεται γυνή, καὶ κειράσθω.
εἰ δὲ αἰσχρὸν γυναικὶ τὸ κείρασθαι ἢ ξυρᾶ-
σθαι, κατακαλυπτέσθω. ἀνὴρ μὲν γὰρ οὐκ
ὀφείλει κατακαλύπτεσθαι τὴν κεφαλήν, εἰ-
κὼν καὶ δόξα θεοῦ ὑπάρχων. γυνὴ δὲ δό-
ξα ἀνδρός ἐστιν. οὐ γάρ ἐστιν ἀνὴρ ἐκ γυναι-
κός, ἀλλὰ γυνὴ ἐξ ἀνδρός. καὶ γὰρ οὐκ ἐκ-
τίσθη ἀνὴρ διὰ τὴν γυναῖκα, ἀλλὰ γυ-
[illegible] νὴ διὰ τὸν
[illegible]

νὴ διὰ τὸν ἄνδρα. διὰ τοῦτο ὀφείλει ἡ γυνὴ ἐξου-
σίαν ἔχειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτῆς, διὰ τοὺς ἀγ-
γέλους. πλὴν οὔτε ἀνὴρ χωρὶς γυναικὸς, οὔτε
γυνὴ χωρὶς ἀνδρὸς ἐν κυρίῳ. ὥσπερ γὰρ ἡ γυ-
νὴ ἐκ τοῦ ἀνδρὸς, οὕτως καὶ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς γυναι-
κὸς, τὰ δὲ πάντα ἐκ τοῦ θεοῦ. ἐν ὑμῖν αὐτοῖς
κρίνατε, πρέπον ἐστὶ, γυναῖκα ἀκατακάλυ-
πτον τῷ θεῷ προσεύχεσθαι; οὐδὲ αὐτὴ ἡ φύσις
διδάσκει ὑμᾶς, ὅτι ἀνὴρ μὲν ἐὰν κομᾷ, ἀτιμία
αὐτῷ ἐστι, γυνὴ δὲ ἐὰν κομᾷ, δόξα αὐτῇ ἐστιν;
ὅτι ἡ κόμη ἀντὶ περιβολαίου δέδοται. εἰ δέ τις
δοκεῖ φιλόνεικος εἶναι, ἡμεῖς τοιαύτην συνήθει-
αν οὐκ ἔχομεν, οὐδὲ αἱ ἐκκλησίαι τοῦ θεοῦ. τοῦτο
δὲ παραγγέλλων οὐκ ἐπαινῶ, ὅτι οὐκ εἰς τὸ κρεῖτ-
τον, ἀλλ' εἰς τὸ ἧττον συνέρχεσθε. πρῶτον μὲν
γὰρ συνερχομένων ὑμῶν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ,
ἀκούω σχίσματα ἐν ὑμῖν ὑπάρχειν, καὶ μέ-
ρος τι πιστεύω. δεῖ γὰρ καὶ αἱρέσεις ἐν ὑμῖν
εἶναι, ἵνα οἱ δόκιμοι, φανεροὶ γένωνται ἐν ὑμῖν.
συνερχομένων οὖν ὑμῶν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, οὐκ ἔστι
κυριακὸν δεῖπνον φαγεῖν. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴ-
διον δεῖπνον προλαμβάνει ἐν τῷ φαγεῖν.
καὶ ὃς μὲν πεινᾷ, ὃς δὲ μεθύει. μὴ γὰρ οἰκίας
οὐκ ἔχετε εἰς τὸ ἐσθίειν καὶ πίνειν; ἢ τῆς ἐκκλη-
σίας τοῦ θεοῦ καταφρονεῖτε, καὶ καταισχύνετε

 τοὺς μὴ

Digitized by Google

τοὺς μὴ ἔχοντας; τί ὑμῖν εἴπω; ἐπαινέσω
ὑμᾶς ἐν τούτῳ; οὐκ ἐπαινῶ. ἐγὼ γὰρ παρ-
έλαβον ἀπὸ τοῦ κυρίου, ὃ καὶ παρέδωκα ὑ-
μῖν, ὅτι ὁ κύριος Ἰησοῦς ἐν τῇ νυκτὶ ᾗ παρε-
δίδοτο, ἔλαβεν ἄρτον, καὶ εὐχαριστήσας ἔκλα-
σε, καὶ εἶπε· λάβετε, φάγετε, τοῦτό μου ἐστὶ
τὸ σῶμα, τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κλώμενον. τοῦτο
ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὡσαύτως καὶ
τὸ ποτήριον μετὰ τὸ δειπνῆσαι, λέγων. τοῦτο
τὸ ποτήριον ἡ καινὴ διαθήκη ἐστὶν ἐν τῷ ἐμῷ
αἵματι. τοῦτο ποιεῖτε, ὁσάκις ἂν πίνητε, εἰς
τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν. ὁσάκις γὰρ ἂν ἐσθίητε
τὸν ἄρτον τοῦτον, καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο πί-
νητε, τὸν θάνατον τοῦ κυρίου καταγγέλλε-
τε, ἄχρις οὗ ἂν ἔλθῃ. ὥστε ὃς ἂν ἐσθίῃ τὸν
ἄρτον τοῦτον, ἢ πίνῃ τὸ ποτήριον τοῦ κυρίου
ἀναξίως, ἔνοχος ἔσται τοῦ σώματος καὶ αἵ-
ματος τοῦ κυρίου. δοκιμαζέτω δὲ ἄνθρωπος
ἑαυτὸν, καὶ οὕτως ἐκ τοῦ ἄρτου ἐσθιέτω, καὶ
ἐκ τοῦ ποτηρίου πινέτω. ὁ γὰρ ἐσθίων καὶ πί-
νων ἀναξίως, κρῖμα ἑαυτῷ ἐσθίει καὶ πί-
νει, μὴ διακρίνων τὸ σῶμα τοῦ κυρίου. διὰ
τοῦτο ἐν ὑμῖν πολλοὶ ἀσθενεῖς καὶ ἄρρωστοι, καὶ
κοιμῶνται ἱκανοί. εἰ γὰρ ἑαυτοὺς διεκρίνο-
μεν, οὐκ ἂν ἐκρινόμεθα. κρινόμενοι δὲ ὑπὸ τοῦ

Digitized by Google

κυρίου παιδευόμεθα, ἵνα μὴ σὺν τῷ κόσμῳ
κατακριθῶμεν. ὥστε ἀδελφοί μου συνερ-
χόμενοι εἰς τὸ φαγεῖν, ἀλλήλους ἐκδέχεσθε.
εἰ δέ τις πεινᾷ, ἐν οἴκῳ ἐσθιέτω, ἵνα μὴ εἰς
κρῖμα συνέρχησθε. τὰ δὲ λοιπὰ, ὡς ἂν ἔλ-
θω, διατάξομαι. Περὶ δὲ τῶν πνευμα- 12
τικῶν ἀδελφοὶ, οὐ θέλω ὑμᾶς ἀγνοεῖν. οἴδατε
ὅτι ὅτε ἔθνη ἦτε πρὸς τὰ εἴδωλα τὰ ἄφωνα,
ὡς ἂν ἤγεσθε ἀπαγόμενοι. διὸ γνωρίζω ὑμῖν,
ὅτι οὐδεὶς ἐν πνεύματι θεοῦ λαλῶν, λέγει
ἀνάθεμα Ἰησοῦν. καὶ οὐδεὶς δύναται εἰ-
πεῖν κύριον Ἰησοῦν, εἰ μὴ ἐν πνεύματι ἁγίῳ.
διαιρέσεις δὲ χαρισμάτων εἰσὶ, τὸ δὲ αὐτὸ
πνεῦμα. καὶ διαιρέσεις διακονιῶν εἰσι, καὶ
ὁ αὐτὸς κύριος. καὶ διαιρέσεις ἐνεργημά-
των εἰσὶν, ὁ δὲ αὐτός ἐστι θεὸς, ὁ ἐνεργῶν τὰ
πάντα ἐν πᾶσιν. ἑκάστῳ δὲ δίδοται ἡ φανέ-
ρωσις τοῦ πνεύματος, πρὸς τὸ συμφέρον. ᾧ
μὲν γὰρ διὰ τοῦ πνεύματος δίδοται λό-
γος σοφίας, ἄλλῳ δὲ λόγος γνώσεως, κα-
τὰ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, ἑτέρῳ δὲ πίστις, ἐν τῷ
αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ χαρίσματα ἰα-
μάτων, ἐν τῷ αὐτῷ πνεύματι, ἄλλῳ δὲ ἐ-
νεργήματα δυνάμεων, ἄλλῳ δὲ προφητεία,
ἄλλῳ δὲ διακρίσεις πνευμάτων, ἑτέρῳ δὲ γέ-

νη γλωσ-

Digitized by Google

νη γλωσσῶν, ἄλλῳ δὲ διερμηνεία γλωσσῶν. πάντα δὲ ταῦτα ἐνεργεῖ τὸ ἓν καὶ τὸ αὐτὸ πνεῦμα, διαιροῦν ἰδίᾳ ἑκάστῳ, καθὼς βούλεται. καθάπερ γὰρ τὸ σῶμα ἕν ἐστι, καὶ μέλη ἔχει πολλὰ, πάντα δὲ τὰ μέλη τοῦ σώματος τοῦ ἑνὸς, πολλὰ ὄντα, ἕν ἐστι τὸ σῶμα, οὕτω καὶ ὁ χριστός. καὶ γὰρ ἐν ἑνὶ πνεύματι ἡμεῖς πάντες εἰς ἓν σῶμα ἐβαπτίσθημεν, εἴτε ἰουδαῖοι, εἴτε ἕλληνες, εἴτε δοῦλοι, εἴτε ἐλεύθεροι, καὶ πάντες εἰς ἓν πνεῦμα ἐποτίσθημεν. καὶ γὰρ τὸ σῶμα οὐκ ἔστιν ἓν μέλος, ἀλλὰ πολλά. ἐὰν εἴπῃ ὁ πούς, ὅτι οὐκ εἰμὶ χείρ, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; καὶ ἐὰν εἴπῃ τὸ οὖς, ὅτι οὐκ εἰμὶ ὀφθαλμός, οὐκ εἰμὶ ἐκ τοῦ σώματος, οὐ παρὰ τοῦτο οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σώματος; εἰ ὅλον τὸ σῶμα ὀφθαλμὸς, ποῦ ἡ ἀκοή; εἰ ὅλον ἀκοή, ποῦ ἡ ὄσφρησις; νυνὶ δὲ ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη, ἓν ἕκαστον αὐτῶν ἐν τῷ σώματι, καθὼς ἠθέλησεν. εἰ δὲ ἦν τὰ πάντα ἓν μέλος, ποῦ τὸ σῶμα; νῦν δὲ πολλὰ μὲν μέλη, ἓν δὲ σῶμα. καὶ οὐ δύναται ὁ ὀφθαλμὸς εἰπεῖν τῇ χειρὶ, χρείαν σου οὐκ ἔχω. ἢ πάλιν ἡ κεφαλὴ τοῖς ποσὶ, χρείαν ὑμῶν οὐκ ἔχω, ἀλλὰ πολλῷ μᾶλλον, τὰ δοκοῦντα μέλη τοῦ

σώματος

σώματος ἀσθενέστερα ὑπάρχειν, ἀναγκαῖά
ἐστι, καὶ ἃ δοκοῦμεν ἀτιμότερα εἶναι τοῦ σώμα-
τος, τούτοις τιμὴν περισσοτέραν περιτίθε-
μεν· καὶ τὰ ἀσχήμονα ἡμῶν, εὐσχημοσύνην
περισσοτέραν ἔχει. τὰ δὲ εὐσχήμονα ἡμῶν,
οὐ χρείαν ἔχει· ἀλλ' ὁ θεὸς συνεκέρασε τὸ σῶ-
μα, τῷ ὑστεροῦντι περισσοτέραν δοὺς τι-
μήν, ἵνα μὴ ᾖ σχίσμα ἐν τῷ σώματι, ἀλλὰ τὸ
αὐτὸ ὑπὲρ ἀλλήλων μεριμνῶσι τὰ μέλη. καὶ
εἴτε πάσχει ἓν μέλος, συμπάσχει πάντα τὰ
μέλη· εἴτε δοξάζεται ἓν μέλος, συγχαίρει
πάντα τὰ μέλη. ὑμεῖς δέ ἐστε σῶμα χριστοῦ,
καὶ μέλη ἐκ μέρους. καὶ οὓς μὲν ἔθετο ὁ
θεὸς ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, πρῶτον ἀποστόλους, δεύ-
τερον προφήτας, τρίτον διδασκάλους, ἔπειτα
δυνάμεις, ἔπειτα χαρίσματα ἰαμάτων, ἀν-
τιλήψεις, κυβερνήσεις, γένη γλωσσῶν. μὴ πάν-
τες ἀπόστολοι; μὴ πάντες προφῆται; μὴ πάντες
διδάσκαλοι; μὴ πάντες δυνάμεις; μὴ πάν-
τες χαρίσματα ἔχουσιν ἰαμάτων; μὴ πάν-
τες γλώσσαις λαλοῦσι; μὴ πάντες διερμηνεύ-
ουσι; ζηλοῦτε δὲ τὰ χαρίσματα τὰ κρείττονα.
καὶ ἔτι καθ' ὑπερβολὴν ὁδὸν ὑμῖν δείκνυ-
μι. Ἐὰν ταῖς γλώσσαις τῶν ἀνθρώπων 13
λαλῶ καὶ τῶν ἀγγέλων, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω,

γέγονα

γέγονα χαλκὸς ἠχῶν, ἢ κύμβαλον ἀλαλάζον. καὶ ἐὰν ἔχω προφητείαν, καὶ εἰδῶ τὰ μυστήρια πάντα καὶ πᾶσαν τὴν γνῶσιν, καὶ ἔχω πᾶσαν τὴν πίστιν, ὥστε ὄρη μεθιστάνειν, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐθέν εἰμι. καὶ ἐὰν ψωμίσω πάντα τὰ ὑπάρχοντά μου, καὶ ἐὰν παραδῶ τὸ σῶμά μου, ἵνα καυθήσωμαι, ἀγάπην δὲ μὴ ἔχω, οὐδὲν ὠφελοῦμαι. ἡ ἀγάπη μακροθυμεῖ, χρηστεύεται. ἡ ἀγάπη οὐ ζηλοῖ. οὐ περπερεύεται, οὐ φυσιοῦται, οὐκ ἀσχημονεῖ, οὐ ζητεῖ τὰ ἑαυτῆς, οὐ παροξύνεται, οὐ λογίζεται τὸ κακόν, οὐ χαίρει ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ, συγχαίρει δὲ τῇ ἀληθείᾳ. πάντα στέγει, πάντα πιστεύει, πάντα ἐλπίζει, πάντα ὑπομένει. ἡ ἀγάπη οὐδέποτε ἐκπίπτει. εἴτε δὲ προφητεῖαι καταργηθήσονται, εἴτε γλῶσσαι παύσονται, εἴτε γνῶσις καταργηθήσεται. ἐκ μέρους γὰρ γινώσκομεν, καὶ ἐκ μέρους προφητεύομεν. ὅταν δὲ ἔλθῃ τὸ τέλειον, τὸ ἐκ μέρους καταργηθήσεται. ὅτε ἤμην νήπιος, ἐλάλουν ὡς νήπιος, ἐφρόνουν ὡς νήπιος, ὡς νήπιος ἐλογιζόμην. ὅτε δὲ γέγονα ἀνήρ, κατήργηκα τὰ τοῦ νηπίου. βλέπομεν γὰρ ἄρτι δι' ἐσόπτρου ἐν αἰνίγματι, τότε δὲ πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. ἄρτι γινώσκω ἐκ

μέρους,

μέρους, τότε δὲ ἐπιγνώσομαι, καθὼς καὶ ἐ-
πεγνώσθην. νυνὶ δὲ μένει πίστις, ἐλπὶς, ἀγά-
πη, τὰ τρία ταῦτα, μείζων δὲ τούτων ἡ ἀγά-
πη. Διώκετε τὴν ἀγάπην, ζηλοῦτε δὲ τὰ 14
πνευματικὰ, μᾶλλον δὲ ἵνα προφητεύητε. ὁ
γὰρ λαλῶν γλώσσαις, οὐκ ἀνθρώποις λαλεῖ, ἀλλὰ
τῷ θεῷ. οὐδεὶς γὰρ ἀκούει, πνεύματι δὲ λα
λεῖ μυστήρια. ὁ δὲ προφητεύων, ἀνθρώποις, λα-
λεῖ οἰκοδομὴν, καὶ παράκλησιν, καὶ παρα-
μυθίαν. ὁ λαλῶν γλώσσῃ, ἑαυτὸν οἰκοδομεῖ.
ὁ δὲ προφητεύων, ἐκκλησίαν οἰκοδομεῖ. θέλω
δὲ πάντας ὑμᾶς λαλεῖν γλώσσαις, μᾶλλον
δὲ ἵνα προφητεύητε. μείζων γὰρ ὁ προφητεύ-
ων, ἢ ὁ λαλῶν γλώσσαις, ἐκτὸς εἰ μὴ διερμηνεύ-
ῃ, ἵνα ἡ ἐκκλησία οἰκοδομὴν λάβῃ. νυνὶ δὲ
ἀδελφοὶ, ἐὰν ἔλθω πρὸς ὑμᾶς γλώσσαις λα-
λῶν, τί ὑμᾶς ὠφελήσω, ἐὰν μὴ ὑμῖν λαλήσω,
ἢ ἐν ἀποκαλύψει, ἢ ἐν γνώσει, ἢ ἐν προφητείᾳ,
ἢ ἐν διδαχῇ; ὅμως τὰ ἄψυχα φωνὴν διδόν-
τα, εἴτε αὐλὸς, εἴτε κιθάρα, ἐὰν διαστολὴν
τοῖς φθόγγοις μὴ δῷ, πῶς γνωσθήσεται τὸ αὐ-
λούμενον, ἢ τὸ κιθαριζόμενον; καὶ γὰρ ἐὰν ἄ-
δηλον σάλπιγξ φωνὴν δῷ, τίς παρασκευάσε-
ται εἰς πόλεμον; οὕτως καὶ ὑμᾶς διὰ τῆς γλώσ
σης, ἐὰν μὴ εὔσημον λόγον δῶτε, πῶς γνωσθήσε-
ται τὸ

Digitized by Google

ται τὸ λαλούμενον; ἔσεσθε γὰρ εἰς ἀέρα λαλοῦντες. τοσαῦτα, εἰ τύχοι, γένη φωνῶν ἐστιν ἐν κόσμῳ, καὶ οὐδὲν ἄφωνον. ἐὰν οὖν μὴ εἰδῶ τὴν δύναμιν τῆς φωνῆς, ἔσομαι τῷ λαλοῦντι βάρβαρος, καὶ ὁ λαλῶν ἐν ἐμοὶ βάρβαρος. οὕτως καὶ ὑμεῖς, ἐπεὶ ζηλωταί ἐστε πνευμάτων, πρὸς τὴν οἰκοδομὴν τῆς ἐκκλησίας ζητεῖτε, ἵνα περισσεύητε. διόπερ ὁ λαλῶν γλώσσῃ, προσευχέσθω, ἵνα διερμηνεύῃ. ἐὰν γὰρ προσεύχωμαι γλώσσῃ, τὸ πνεῦμά μου προσεύχεται, ὁ δὲ νοῦς μου ἄκαρπός ἐστι. τί οὖν ἐστι; προσεύξομαι τῷ πνεύματι, προσεύξομαι δὲ καὶ τῷ νοΐ. ψαλῶ τῷ πνεύματι, ψαλῶ δὲ καὶ τῷ νοΐ. ἐπεὶ ἐὰν εὐλογήσῃς τῷ πνεύματι, ὁ ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου, πῶς ἐρεῖ τὸ ἀμὴν, ἐπὶ τῇ σῇ εὐχαριστίᾳ; ἐπειδὴ, τί λέγεις, οὐκ οἶδε. σὺ μὲν γὰρ καλῶς εὐχαριστεῖς, ἀλλ' ὁ ἕτερος οὐκ οἰκοδομεῖται. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, πάντων ὑμῶν μᾶλλον γλώσσαις λαλῶν. ἀλλ' ἐν ἐκκλησίᾳ θέλω πέντε λόγους διὰ τοῦ νοός μου λαλῆσαι, ἵνα καὶ ἄλλους κατηχήσω, ἢ μυρίους λόγους ἐν γλώσσῃ. ἀδελφοί, μὴ παιδία γίνεσθε ταῖς φρεσὶν, ἀλλὰ τῇ κακίᾳ νηπιάζετε, ταῖς δὲ φρεσὶ τέλειοι γίνεσθε. ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται, ὅτι ἐν ἑτερογλώσσοις καὶ ἐν χείλεσιν ἑτέροις λαλή-

Digitized by Google

» τῷ λαῷ τούτῳ, καὶ οὐδ᾽ οὕτως εἰσακούσονταί
» μου, λέγει κύριος. ὥστε αἱ γλῶσσαι εἰς σημεῖόν εἰ-
σιν, οὐ τοῖς πιστεύουσιν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις· ἡ δὲ προ-
φητεία οὐ τοῖς ἀπίστοις, ἀλλὰ τοῖς πιστεύουσιν. ἐὰν
οὖν συνέλθῃ ἡ ἐκκλησία ὅλη ἐπὶ τὸ αὐτό, καὶ πάν-
τες λαλῶσιν γλώσσαις, εἰσέλθωσι δὲ ἰδιῶται ἢ
ἄπιστοι, οὐκ ἐροῦσιν, ὅτι μαίνεσθε; ἐὰν δὲ πάντες
προφητεύωσιν, εἰσέλθῃ δέ τις ἄπιστος ἢ ἰδιώ-
της, ἐλέγχεται ὑπὸ πάντων, ἀνακρίνεται
ὑπὸ πάντων, τὰ κρυπτὰ τῆς καρδίας αὐ-
τοῦ φανερὰ γίνεται, καὶ οὕτως πεσὼν ἐπὶ
πρόσωπον, προσκυνήσει τῷ θεῷ, ἀπαγγέλλων,
ὅτι ὁ θεὸς ὄντως ἐν ὑμῖν ἐστι. τί οὖν ἐστιν ἀδελ-
φοί; ὅταν συνέρχησθε, ἕκαστος ὑμῶν ψαλμὸν
ἔχει, διδαχὴν ἔχει, ἀποκάλυψιν ἔχει, γλῶσ-
σαν ἔχει, ἑρμηνείαν ἔχει. πάντα πρὸς οἰκο-
δομὴν γινέσθω, εἴτε γλώσσῃ τις λαλεῖ, κα-
τὰ δύο, ἢ τὸ πλεῖστον τρεῖς, καὶ ἀνὰ μέρος,
καὶ εἷς διερμηνευέτω. ἐὰν δὲ μὴ ᾖ διερμηνευ-
τής, σιγάτω ἐν ἐκκλησίᾳ, ἑαυτῷ δὲ λα-
λείτω καὶ τῷ θεῷ. προφῆται δὲ δύο ἢ τρεῖς
λαλείτωσαν, καὶ οἱ ἄλλοι διακρινέτωσαν.
ἐὰν δὲ ἄλλῳ ἀποκαλυφθῇ καθημένῳ, ὁ
πρῶτος σιγάτω. δύνασθε γὰρ καθ᾽ ἕνα πάντες
προφητεύειν, ἵνα πάντες μανθάνωσι, καὶ πάντες

παρακα-

παρακαλῶνται, καὶ πνεύματα προφητῶν
προφήταις ὑποτάσσεται. οὐ γάρ ἐστιν ἀκα-
ταστασίας ὁ θεὸς, ἀλλ' εἰρήνης, ὡς ἐν πάσαις
ταῖς ἐκκλησίαις τῶν ἁγίων. αἱ γυναῖκες
ἐν ταῖς ἐκκλησίαις σιγάτωσαν. οὐ γὰρ ἐπιτρέ-
πεται αὐταῖς λαλεῖν, ἀλλ' ὑποτασσέσθωσαν,
καθὼς καὶ ὁ νόμος λέγει. εἰ δέ τι μανθά-
νειν θέλουσιν, ἐν οἴκῳ τοὺς ἰδίους ἄνδρας ἐπε-
ρωτάτωσαν. αἰσχρὸν γάρ ἐστι γυναικὶ ἐν ἐκ-
κλησίᾳ λαλεῖν. ἢ ἀφ' ὑμῶν ὁ λόγος τοῦ θεοῦ
ἐξῆλθεν; ἢ εἰς ὑμᾶς μόνους κατήντησεν; εἴ τις
δοκεῖ προφήτης εἶναι, ἢ πνευματικὸς, ἐπιγινω-
σκέτω ἃ γράφω ὑμῖν, ὅτι κυρίου εἰσὶν ἐντο-
λαί. εἰ δέ τις ἀγνοεῖ, ἀγνοείτω. ὥστε ἀδελφοί
μου ζηλοῦτε τὸ προφητεύειν, καὶ τὸ λαλεῖν γλώσ-
σαις μὴ κωλύετε. πάντα δὲ εὐσχημόνως, καὶ κα-
15 τὰ τάξιν γινέσθω. Γνωρίζω δὲ ὑμῖν ἀδελ-
φοὶ τὸ εὐαγγέλιον, ὃ εὐηγγελισάμην ὑμῖν, ὃ καὶ
παρελάβετε, ἐν ᾧ καὶ ἑστήκατε, δι' οὗ καὶ σώ-
ζεσθε, τίνι λόγῳ εὐηγγελισάμην ὑμῖν εἰ κατέ-
χετε, ἐκτὸς εἰ μὴ εἰκῇ ἐπιστεύσατε. παρέδωκα
γὰρ ὑμῖν ἐν πρώτοις, ὃ καὶ παρέλαβον, ὅτι
χριστὸς ἀπέθανεν ὑπὲρ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν,
κατὰ τὰς γραφὰς, καὶ ὅτι ἐτάφη, καὶ ὅτι
ἐγήγερται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ κατὰ τὰς γρα-
φὰς,

Digitized by Google

φὰς, καὶ ὅτι ὤφθη κηφᾷ, εἶτα τοῖς δώδε-
κα, ἔπειτα ὤφθη ἐπάνω πεντακοσίοις ἀδελ
φοῖς ἐφάπαξ, ἐξ ὧν οἱ πλείονες μένουσιν ἕως
ἄρτι, τινὲς δὲ καὶ ἐκοιμήθησαν. ἔπειτα ὤφθη
ἰακώβῳ, εἶτα τοῖς ἀποστόλοις πᾶσιν. ἔσχατον
δὲ πάντων ὡσπερεὶ τῷ ἐκτρώματι ὤφθη κἀ-
μοί. ἐγὼ γάρ εἰμι ὁ ἐλάχιστος τῶν ἀποστόλων,
ὃς οὐκ εἰμὶ ἱκανὸς καλεῖσθαι ἀπόστολος, διότι
ἐδίωξα τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ. χάριτι δὲ θεοῦ
εἰμι, ὅ εἰμι. καὶ ἡ χάρις αὐτοῦ ἡ εἰς ἐμὲ, οὐ
κενὴ ἐγενήθη, ἀλλὰ περισσότερον αὐτῶν
πάντων ἐκοπίασα. οὐκ ἐγὼ δὲ, ἀλλ' ἡ χάρις
τοῦ θεοῦ, ἡ σὺν ἐμοί. εἴτε οὖν ἐγὼ, εἴτε ἐκεῖνοι, οὕ-
τως κηρύσσομεν, καὶ οὕτως ἐπιστεύσατε. εἰ δὲ
χριστὸς κηρύσσεται, ὅτι ἐκ νεκρῶν ἐγήγερται,
πῶς λέγουσί τινες ἐν ὑμῖν, ὅτι ἀνάστασις νεκρῶν
οὐκ ἔστιν; εἰ δὲ ἀνάστασις νεκρῶν οὐκ ἔστιν, οὐδὲ χρι
στὸς ἐγήγερται. εἰ δὲ χριστὸς οὐκ ἐγήγερται, κε-
νὸν ἄρα τὸ κήρυγμα ἡμῶν, κενὴ δὲ καὶ ἡ πί-
στις ὑμῶν. εὑρισκόμεθα δὲ καὶ ψευδομάρτυ-
ρες τοῦ θεοῦ, ὅτι ἐμαρτυρήσαμεν κατὰ τοῦ
θεοῦ, ὅτι ἤγειρε τὸν χριστὸν, ὃν οὐκ ἤγειρεν, εἴ-
περ ἄρα νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται. εἰ γὰρ νεκροὶ
οὐκ ἐγείρονται, οὐδὲ χριστὸς ἐγήγερται. εἰ δὲ χρι-
στὸς οὐκ ἐγήγερται, ματαία ἡ πίστις ὑμῶν.

ἔτι ἐστὲ ἐν ταῖς ἁμαρτίαις ὑμῶν. ἄρα καὶ οἱ κοιμηθέντες ἐν χριστῷ, ἀπώλοντο. εἰ ἐν τῇ ζωῇ ταύτῃ ἐν χριστῷ ἠλπικότες ἐσμὲν μόνον, ἐλεεινότεροι πάντων ἀνθρώπων ἐσμέν. νυνὶ δὲ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν, ἀπαρχὴ τῶν κεκοιμημένων. ἐπειδὴ γὰρ δι' ἀνθρώπου ὁ θάνατος, καὶ δι' ἀνθρώπου ἀνάστασις νεκρῶν. ὥσπερ γὰρ ἐν τῷ ἀδὰμ πάντες ἀποθνήσκουσιν, οὕτως καὶ ἐν τῷ χριστῷ πάντες ζωοποιηθήσονται. ἕκαστος δὲ ἐν τῷ ἰδίῳ τάγματι. ἀπαρχὴ χριστὸς, ἔπειτα οἱ τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. εἶτα τὸ τέλος, ὅταν παραδῷ τὴν βασιλείαν τῷ θεῷ καὶ πατρὶ, ὅταν καταργήσῃ πᾶσαν ἀρχὴν, καὶ πᾶσαν ἐξουσίαν, καὶ δύναμιν. δεῖ γὰρ αὐτὸν βασιλεύειν, ἄχρις οὗ ἂν θῇ πάντας τοὺς ἐχθροὺς ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ἔσχατος ἐχθρὸς καταργεῖται ὁ θάνατος. πάντα γὰρ ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅταν δὲ εἴπῃ, ὅτι πάντα ὑποτέτακται, δηλονότι, ἐκτὸς τοῦ ὑποτάξαντος αὐτῷ τὰ πάντα. ὅταν δὲ ὑποταγῇ αὐτῷ τὰ πάντα, τότε καὶ αὐτὸς ὁ υἱὸς ὑποταγήσεται, τῷ ὑποτάξαντι αὐτῷ τὰ πάντα, ἵνα ᾖ ὁ θεὸς τὰ πάντα ἐν πᾶσιν. ἐπεὶ τί ποιήσουσιν, οἱ βαπτιζόμενοι ὑπὲρ τῶν νεκρῶν, εἰ

ὅλως νε-

Digitized by Google

ὅλως νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; τί καὶ βαπτίζον-
ται ὑπὲρ αὐτῶν; τί καὶ ἡμεῖς κινδυνεύο-
μεν πᾶσαν ὥραν; καθ' ἡμέραν ἀποθνήσκω, νὴ
τὴν ἡμετέραν καύχησιν ἀδελφοί, ἣν ἔχω ἐν
χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν. εἰ κατὰ ἄνθρω-
πον ἐθηριομάχησα ἐν Ἐφέσῳ, τί μοι τὸ ὄφε-
λος, εἰ νεκροὶ οὐκ ἐγείρονται; φάγωμεν καὶ
πίωμεν. αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν. μὴ πλα-
» νᾶσθε. φθείρουσιν ἤθη χρηστὰ ὁμιλίαι κακαί.
ἐκνήψατε δικαίως, καὶ μὴ ἁμαρτάνετε.
ἀγνωσίαν γὰρ θεοῦ τινὲς ἔχουσι. πρὸς ἐντρο-
πὴν ὑμῖν λέγω. ἀλλ' ἐρεῖ τις πῶς ἐγείρονται
οἱ νεκροί; ποίῳ δὲ σώματι ἔρχονται; ἄφρων.
σὺ ὃ σπείρεις οὐ ζωοποιεῖται, ἐὰν μὴ ἀπο-
θάνῃ. καὶ ὃ σπείρεις, οὐ τὸ σῶμα τὸ γενη-
σόμενον σπείρεις, ἀλλὰ γυμνὸν κόκκον, εἰ τύ-
χοι, σίτου, ἤ τινος τῶν λοιπῶν. ὁ δὲ θεὸς αὐ-
τῷ δίδωσι σῶμα, καθὼς ἠθέλησε, καὶ ἑ-
κάστῳ τῶν σπερμάτων τὸ ἴδιον σῶμα. οὐ πᾶ-
σα σὰρξ, ἡ αὐτὴ σάρξ, ἀλλὰ ἄλλη μὲν σὰρξ
ἀνθρώπων, ἄλλη δὲ σὰρξ κτηνῶν, ἄλλη δὲ
πτηνῶν, ἄλλη δὲ ἰχθύων. καὶ σώματα ἐπου-
ράνια, καὶ σώματα ἐπίγεια. ἀλλ' ἑτέρα
μὲν ἡ τῶν ἐπουρανίων δόξα, ἑτέρα δὲ ἡ τῶν
ἐπιγείων. ἄλλη δόξα ἡλίου, καὶ ἄλλη δόξα

σελήνης, καὶ ἄλλη δόξα ἀστέρων. ἀστὴρ γὰρ
ἀστέρος διαφέρει ἐν δόξῃ. οὕτως καὶ ἡ ἀνάστα-
σις τῶν νεκρῶν. σπείρεται ἐν φθορᾷ, ἐγείρεται
ἐν ἀφθαρσίᾳ. σπείρεται ἐν ἀτιμίᾳ, ἐγείρεται
ἐν δόξῃ. σπείρεται ἐν ἀσθενείᾳ, ἐγείρεται ἐν δυ-
νάμει. σπείρεται σῶμα ψυχικόν, ἐγείρεται
σῶμα πνευματικόν. ἔστι σῶμα ψυχικόν, ἔ-
στι καὶ πνευματικόν. οὕτως καὶ γέγραπται.
,, ἐγένετο ὁ πρῶτος ἄνθρωπος ἀδὰμ εἰς ψυ-
,, χὴν ζῶσαν, ὁ ἔσχατος ἀδὰμ εἰς πνεῦμα ζωο-
ποιοῦν. ἀλλ᾽ οὐ πρῶτον τὸ πνευματικόν, ἀλλὰ
τὸ ψυχικόν, ἔπειτα τὸ πνευματικόν. ὁ πρῶτος
ἄνθρωπος ἐκ γῆς χοϊκός. ὁ δεύτερος ἄνθρωπος,
κύριος ἐξ οὐρανοῦ. οἷος ὁ χοϊκός, τοιοῦτοι καὶ οἱ
χοϊκοί. καὶ οἷος ὁ ἐπουράνιος, τοιοῦτοι καὶ οἱ ἐ-
πουράνιοι. καὶ καθὼς ἐφορέσαμεν τὴν εἰκό-
να τοῦ χοϊκοῦ, φορέσωμεν καὶ τὴν εἰκόνα τοῦ
ἐπουρανίου. τοῦτο δέ φημι ἀδελφοί, ὅτι σὰρξ καὶ
αἷμα βασιλείαν θεοῦ κληρονομῆσαι οὐ δύναται,
οὐδὲ ἡ φθορὰ τὴν ἀφθαρσίαν κληρονομεῖ. ἰδοὺ
μυστήριον ὑμῖν λέγω. πάντες μὲν οὐ κοιμηθησό-
μεθα, πάντες δὲ ἀλλαγησόμεθα, ἐν ἀτόμῳ, ἐν
ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ, ἐν τῇ ἐσχάτῃ σάλπιγγι. σαλ-
πίσει γάρ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐγερθήσονται ἄφθαρ-
τοι, καὶ ἡμεῖς ἀλλαγησόμεθα. δεῖ γὰρ τὸ φθαρ-

τὸν τοῦτο

τὸ φθαρτὸν τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν
τοῦτο ἐνδύσασθαι ἀθανασίαν. ὅταν δὲ τὸ φθαρ
τὸν τοῦτο ἐνδύσηται ἀφθαρσίαν, καὶ τὸ θνητὸν
τοῦτο ἐνδύσηται ἀθανασίαν, τότε γενήσεται ὁ
» λόγος ὁ γεγραμμένος· κατεπόθη ὁ θάνατος
» εἰς νῖκος. ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον; ποῦ σου ᾅ-
» δη τὸ νῖκος; τὸ δὲ κέντρον τοῦ θανάτου, ἡ ἁμαρ-
τία, ἡ δὲ δύναμις τῆς ἁμαρτίας, ὁ νόμος. τῷ δὲ
θεῷ χάρις, τῷ διδόντι ἡμῖν τὸ νῖκος, διὰ τοῦ κυ
ρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. ὥστε ἀδελφοί μου ἀγα-
πητοί, ἑδραῖοι γίνεσθε, ἀμετακίνητοι, περισ-
σεύοντες ἐν τῷ ἔργῳ τοῦ κυρίου πάντοτε, εἰδότες,
ὅτι ὁ κόπος ὑμῶν οὐκ ἔστι κενὸς ἐν κυρίῳ.
Περὶ δὲ τῆς λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους, ὥσπερ 16
διέταξα ταῖς ἐκκλησίαις τῆς γαλατίας, οὕτως
καὶ ὑμεῖς ποιήσατε. κατὰ μίαν σαββάτων,
ἕκαστος ὑμῶν παρ' ἑαυτῷ τιθέτω, θησαυρί
ζων ὅτι ἂν εὐοδῶται, ἵνα μὴ ὅταν ἔλθω, τότε
λογίαι γίνωνται. ὅταν δὲ παραγένωμαι,
οὓς ἐὰν δοκιμάσητε δι' ἐπιστολῶν, τούτους πέμ
ψω ἀπενεγκεῖν τὴν χάριν ὑμῶν εἰς ἱερουσα-
λήμ. ἐὰν δὲ ᾖ ἄξιον τοῦ κἀμὲ πορεύεσθαι, σὺν ἐ-
μοὶ πορεύσονται. ἐλεύσομαι δὲ πρὸς ὑμᾶς, ὅταν
μακεδονίαν διέλθω. μακεδονίαν γὰρ διέρ-
χομαι. πρὸς ὑμᾶς δὲ τυχὸν παραμενῶ, ἢ

καὶ παραχειμάσω, ἵνα ὑμεῖς με προπέμψητε, οὗ ἐὰν πορεύωμαι. οὐ θέλω γὰρ ὑμᾶς ἄρτι ἐν παρόδῳ ἰδεῖν. ἐλπίζω δὲ χρόνον τινὰ ἐπιμεῖναι πρὸς ὑμᾶς, ἐὰν ὁ κύριος ἐπιτρέπῃ. ἐπιμενῶ δὲ ἐν ἐφέσῳ ἕως τῆς πεντηκοστῆς. θύρα γάρ μοι ἀνέῳγε μεγάλη καὶ ἐνεργὴς, καὶ ἀντικείμενοι πολλοί. ἐὰν δὲ ἔλθῃ τιμόθεος, βλέπετε ἵνα ἀφόβως γένηται πρὸς ὑμᾶς. τὸ γὰρ ἔργον κυρίου ἐργάζεται, ὡς καὶ ἐγώ. μή τις οὖν αὐτὸν ἐξουθενήσῃ, προπέμψατε δὲ αὐτὸν ἐν εἰρήνῃ, ἵνα ἔλθῃ πρός με. ἐκδέχομαι γὰρ αὐτὸν μετὰ τῶν ἀδελφῶν. περὶ δὲ ἀπολλῶ τοῦ ἀδελφοῦ, πολλὰ παρεκάλεσα αὐτὸν, ἵνα ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς μετὰ τῶν ἀδελφῶν. καὶ πάντως οὐκ ἦν θέλημα, ἵνα νῦν ἔλθῃ. ἐλεύσεται δὲ, ὅταν εὐκαιρήσῃ. γρηγορεῖτε, στήκετε ἐν τῇ πίστει, ἀνδρίζεσθε, κραταιοῦσθε. πάντα ὑμῶν ἐν ἀγάπῃ γινέσθω. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοί, οἴδατε τὴν οἰκίαν στεφανᾶ καὶ φουρτουνάτου, ὅτι ἐστὶν ἀπαρχὴ τῆς ἀχαΐας, καὶ εἰς διακονίαν τοῖς ἁγίοις ἔταξαν ἑαυτούς, ἵνα καὶ ὑμεῖς ὑποτάσσησθε τοῖς τοιούτοις, καὶ παντὶ τῷ συνεργοῦντι καὶ κοπιῶντι. χαίρω δὲ ἐπὶ τῇ παρουσίᾳ στεφανᾶ, καὶ φουρτουνάτου, καὶ ἀχαϊκοῦ, ὅτι τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, οὗτοι ἀνεπλήρωσαν. ἀνέπαυσαν γὰρ

τὸ ἐμὸν πνεῦμα, καὶ τὸ ὑμῶν. ἐπιγινώσκετε
οὖν τοὺς τοιούτους. ἀσπάζονται ὑμᾶς αἱ ἐκκλη-
σίαι τῆς ἀσίας. ἀσπάζονται ὑμᾶς ἐν κυρίῳ
πολλὰ ἀκύλας καὶ πρίσκιλλα, σὺν τῇ κατ'
οἶκον αὐτῶν ἐκκλησίᾳ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ
ἀδελφοὶ πάντες. ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι ἁγίῳ. ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ
χειρὶ παύλου. εἴ τις οὐ φιλεῖ τὸν
κύριον Ἰησοῦν χριστὸν, ἤτω ἀνά-
θεμα, μαραναθά. ἡ χά- 23
ρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χρι-
στοῦ μεθ' ὑμῶν. ἡ ἀ- 24
γάπη μου μετὰ πάν-
των ὑμῶν ἐν
χριστῷ Ἰη-
σοῦ.
Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ φιλίππων διὰ στεφανᾶ καὶ
φουρτουνάτου καὶ ἀχαϊκοῦ
καὶ τιμοθέου.

Digitized by Google

Δευτέρα.

ΑΥΛΟΣ ἀπόστολος ἰησοῦ 1
χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ,
καὶ τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, τῇ
ἐκκλησίᾳ τοῦ θεοῦ, τῇ οὔσῃ ἐν
κορίνθῳ σὺν τοῖς ἁγίοις πᾶ-
σι, τοῖς οὖσιν ἐν ὅλῃ τῇ ἀχαΐᾳ· χάρις ὑμῖν
καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου
ἰησοῦ χριστοῦ. εὐλογητὸς ὁ θεὸς, καὶ πατὴρ
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῶν οἰκ-
τιρμῶν, καὶ θεὸς πάσης παρακλήσεως, ὁ πα-
ρακαλῶν ἡμᾶς ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν,
εἰς τὸ δύνασθαι ἡμᾶς παρακαλεῖν τοὺς ἐν
πάσῃ θλίψει διὰ τῆς παρακλήσεως, ἧς πα-
ρακαλούμεθα αὐτοὶ ὑπὸ τοῦ θεοῦ· ὅτι καθὼς
περισσεύει τὰ παθήματα τοῦ χριστοῦ εἰς ἡ-
μᾶς, οὕτως διὰ χριστοῦ περισσεύει, καὶ ἡ πα-
ράκλησις ἡμῶν. εἴτε δὲ θλιβόμεθα ὑπὲρ τῆς
ὑμῶν παρακλήσεως, καὶ σωτηρίας, τῆς ἐνερ-
γουμένης ἐν ὑπομονῇ τῶν αὐτῶν παθημά-
των, ὧν καὶ ἡμεῖς πάσχομεν, καὶ ἡ ἐλπὶς ἡ-
μῶν βεβαία ὑπὲρ ὑμῶν, εἴτε παρακαλού-
μεθα ὑπὲρ τῆς ὑμῶν παρακλήσεως καὶ σωτη-
ρίας· εἰδότες, ὅτι ὥσπερ κοινωνοί ἐστε τῶν πα-

θημάτων, οὕτως καὶ τῆς παρακλήσεως. οὐ γὰρ θέλομεν ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοί, ὑπὲρ τῆς θλίψεως ἡμῶν, τῆς γενομένης ἡμῖν ἐν τῇ ἀσίᾳ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐβαρήθημεν ὑπὲρ δύναμιν, ὥστε ἐξαπορηθῆναι ἡμᾶς καὶ τοῦ ζῆν. ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς, τὸ ἀπόκριμα τοῦ θανάτου ἐσχήκαμεν, ἵνα μὴ πεποιθότες ὦμεν ἐφ' ἑαυτοῖς, ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ ἐγείροντι τοὺς νεκρούς, ὃς ἐκ τηλικούτου θανάτου ἐῤῥύσατο ἡμᾶς, καὶ ῥύεται· εἰς ὃν ἠλπίκαμεν, ὅτι καὶ ἔτι ῥύσεται, συνυπουργούντων καὶ ὑμῶν ὑπὲρ ἡμῶν τῇ δεήσει, ἵνα ἐκ πολλῶν προσώπων, τὸ εἰς ἡμᾶς χάρισμα, διὰ πολλῶν εὐχαριστηθῇ ὑπὲρ ἡμῶν. ἡ γὰρ καύχησις ἡμῶν αὕτη ἐστί, τὸ μαρτύριον τῆς συνειδήσεως ἡμῶν, ὅτι ἐν ἁπλότητι καὶ εἰλικρινείᾳ θεοῦ, οὐκ ἐν σοφίᾳ σαρκικῇ, ἀλλ' ἐν χάριτι θεοῦ ἀνεστράφημεν ἐν τῷ κόσμῳ, περισσοτέρως δὲ πρὸς ὑμᾶς. οὐ γὰρ ἄλλα γράφομεν ὑμῖν, ἀλλ' ἢ ἃ ἀναγινώσκετε, ἢ καὶ ἐπιγινώσκετε. ἐλπίζω δὲ, ὅτι καὶ ἕως τέλους ἐπιγνώσεσθε, καθὼς καὶ ἐπέγνωτε ἡμᾶς ἀπὸ μέρους, ὅτι καύχημα ὑμῶν ἐσμεν, καθάπερ καὶ ὑμεῖς ἡμῶν, ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου ἰησοῦ. καὶ ταύτῃ τῇ πεποιθήσει ἐβουλόμην πρότερον, πρὸς ὑμᾶς ἐλθεῖν, ἵνα δευτέραν χάριν ἔχητε,

καὶ δι' ὑ-

καὶ δι' ὑμῶν διελθεῖν εἰς μακεδονίαν, καὶ
πάλιν ἀπὸ μακεδονίας ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς
καὶ ἀφ' ὑμῶν προπεμφθῆναι εἰς τὴν ἰου-
δαίαν. τοῦτο οὖν βουλευόμενος, μή τι ἄρα τῇ
ἐλαφρείᾳ ἐχρησάμην; ἢ ἃ βουλεύομαι, κα-
τὰ σάρκα βουλεύομαι, ἵνα ᾖ παρ' ἐμοὶ τὸ
ναὶ, ναὶ, καὶ τὸ οὒ, οὔ. πιστὸς δὲ ὁ θεὸς, ὅτι ὁ λό-
γος ἡμῶν ὁ πρὸς ὑμᾶς οὐκ ἐγένετο ναὶ, καὶ
οὔ. ὁ γὰρ τοῦ θεοῦ υἱὸς ἰησοῦς ὁ χριστὸς, ὁ ἐν ὑμῖν
δι' ἡμῶν κηρυχθεὶς, δι' ἐμοῦ καὶ σιλουανοῦ καὶ
τιμοθέου, οὐκ ἐγένετο ναὶ καὶ οὔ, ἀλλὰ ναὶ ἐν
αὐτῷ γέγονεν. ὅσαι γὰρ ἐπαγγελίαι θεοῦ, ἐν
αὐτῷ τὸ ναί. διὸ καὶ δι' αὐτοῦ τὸ ἀμὴν τῷ θεῷ,
πρὸς δόξαν δι' ἡμῶν. ὁ δὲ βεβαιῶν ἡμᾶς
σὺν ὑμῖν εἰς χριστὸν, καὶ χρίσας ἡμᾶς, θεὸς,
καὶ σφραγισάμενος ἡμᾶς, καὶ δοὺς τὸν
ἀρραβῶνα τοῦ πνεύματος ἐν ταῖς καρδίαις
ἡμῶν. ἐγὼ δὲ μάρτυρα τὸν θεὸν ἐπικαλοῦ-
μαι ἐπὶ τὴν ἐμὴν ψυχὴν, ὅτι φειδόμενος
ὑμῶν, οὐκέτι ἦλθον εἰς κόρινθον, οὐχ ὅτι κυρι-
εύομεν ὑμῶν τῆς πίστεως, ἀλλὰ συνεργοί ἐσ-
μεν τῆς χαρᾶς ὑμῶν. τῇ γὰρ πίστει ἑστήκα-
τε. Ἔκρινα δὲ ἐμαυτῷ τοῦτο, τὸ μὴ πάλιν 2
ἐλθεῖν ἐν λύπῃ πρὸς ὑμᾶς. εἰ γὰρ ἐγὼ λυ-
πῶ ὑμᾶς, καὶ τίς ἐστιν ὁ εὐφραίνων με, εἰ μὴ ὁ
λυπούμενος ἐξ ἐμοῦ; καὶ ἔγραψα ὑμῖν τοῦτο

αὐτὸ, ἵνα μὴ ἐλθὼν, λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ, ἀφ'
ὧν ἔδει με χαίρειν, πεποιθὼς ἐπὶ πάντας ὑ-
μᾶς, ὅτι ἡ ἐμὴ χαρὰ πάντων ὑμῶν ἐστιν. ἐκ γὰρ
πολλῆς θλίψεως, καὶ συνοχῆς καρδίας ἔγρα-
ψα ὑμῖν, διὰ πολλῶν δακρύων, οὐχ ἵνα λυ-
πηθῆτε, ἀλλὰ τὴν ἀγάπην ἵνα γνῶτε, ἣν
ἔχω περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς. εἰ δέ τις λε-
λύπηκεν, οὐκ ἐμὲ λελύπηκεν, ἀλλ' ἀπὸ μέρους,
ἵνα μὴ ἐπιβαρῶ πάντας ὑμᾶς. ἱκανὸν τῷ
τοιούτῳ ἡ ἐπιτιμία αὕτη, ἡ ὑπὸ τῶν πλειό-
νων, ὥστε τοὐναντίον μᾶλλον ὑμᾶς χαρίσασθαι,
καὶ παρακαλέσαι, μήπως τῇ περισσοτέρᾳ
λύπῃ καταποθῇ ὁ τοιοῦτος. διὸ παρακαλῶ
ὑμᾶς, κυρῶσαι εἰς αὐτὸν ἀγάπην. εἰς τοῦτο γὰρ
καὶ ἔγραψα ὑμῖν, ἵνα γνῶ τὴν δοκιμὴν ὑμῶν,
εἰ εἰς πάντα ὑπήκοοί ἐστε. ᾧ δέ τι χαρίζεσθε,
καὶ ἐγώ. καὶ γὰρ ἐγὼ ᾧ κεχάρισμαι, εἴ τι κε-
χάρισμαι δι' ὑμᾶς ἐν προσώπῳ χριστοῦ, ἵνα
μὴ πλεονεκτηθῶμεν ὑπὸ τοῦ σατανᾶ. οὐ γὰρ
αὐτοῦ τὰ νοήματα ἀγνοοῦμεν. ἐλθὼν δὲ εἰς 12
τὴν Τρῳάδα, εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ
θύρας μοι ἀνεῳγμένης ἐν κυρίῳ, οὐκ ἔσχηκα 13
ἄνεσιν τῷ πνεύματί μου, τῷ μὴ εὑρεῖν με τίτον
τὸν ἀδελφόν μου, ἀλλὰ ἀποταξάμενος αὐτοῖς,
ἐξῆλθον εἰς μακεδονίαν. τῷ δὲ θεῷ χάρις, τῷ
πάντοτε θριαμβεύοντι ἡμᾶς ἐν τῷ χριστῷ, καὶ

τὴν ὀσμὴν

Digitized by Google

τὴν ὀσμὴν τῆς γνώσεως αὐτοῦ φανεροῦντι, δι'
ἡμῶν ἐν παντὶ τόπῳ. ὅτι Χριστοῦ εὐωδία ἐσ-
μὲν τῷ θεῷ, ἐν τοῖς σωζομένοις, καὶ ἐν τοῖς
ἀπολλυμένοις, οἷς μὲν ὀσμὴ θανάτου, εἰς θάνα-
τον, οἷς δὲ ὀσμὴ ζωῆς, εἰς ζωήν. καὶ πρὸς ταῦτα
τίς ἱκανός; οὐ γάρ ἐσμεν ὡς οἱ πολλοὶ καπηλεύ-
οντες τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλ' ὡς ἐξ εἰλικρινείας,
ἀλλ' ὡς ἐκ θεοῦ, κατ' ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, ἐν Χριστῷ
λαλοῦμεν. Ἀρχόμεθα πάλιν ἑαυτοὺς συνι- 3
στάνειν. ἢ μὴ χρῄζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπι-
στολῶν πρὸς ὑμᾶς, ἢ ἐξ ὑμῶν συστατικῶν;
ἡ ἐπιστολὴ ἡμῶν, ὑμεῖς ἐστε, ἐγγεγραμμένη ἐν
ταῖς καρδίαις ἡμῶν, γινωσκομένη καὶ ἀναγι-
νωσκομένη ὑπὸ πάντων ἀνθρώπων, φανερού-
μενοι, ὅτι ἐστὲ ἐπιστολὴ Χριστοῦ, διακονηθεῖσα
ὑφ' ἡμῶν, ἐγγεγραμμένη, οὐ μέλανι, ἀλλὰ πνεύ-
ματι θεοῦ ζῶντος, οὐκ ἐν πλαξὶ λιθίναις, ἀλλ'
ἐν πλαξὶ καρδίας σαρκίναις. πεποίθησιν δὲ
τοιαύτην ἔχομεν διὰ τοῦ Χριστοῦ πρὸς τὸν
θεόν, οὐχ ὅτι ἀφ' ἑαυτῶν ἱκανοί ἐσμεν λογί-
σασθαί τι ὡς ἐξ ἑαυτῶν, ἀλλ' ἡ ἱκανότης ἡ-
μῶν ἐκ τοῦ θεοῦ, ὃς καὶ ἱκάνωσεν ἡμᾶς διακό-
νους καινῆς διαθήκης, οὐ γράμματος, ἀλλὰ
πνεύματος. τὸ γὰρ γράμμα ἀποκτείνει, τὸ δὲ
πνεῦμα ζωοποιεῖ. εἰ δὲ ἡ διακονία τοῦ θανάτου
ἐν γράμμασιν, ἐντετυπωμένη ἐν λίθοις, ἐγε-

νήθη ἐν δόξῃ, ὥστε μὴ δύνασθαι ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὸ πρόσωπον μωϋσέως, διὰ τὴν δόξαν τοῦ προσώπου αὐτοῦ τὴν καταργουμένην, πῶς οὐχὶ μᾶλλον ἡ διακονία τοῦ πνεύματος ἔσται ἐν δόξῃ; εἰ γὰρ ἡ διακονία τῆς κατακρίσεως δόξα, πολλῷ μᾶλλον περισσεύει ἡ διακονία τῆς δικαιοσύνης ἐν δόξῃ. καὶ γὰρ οὐ δεδόξασται τὸ δεδοξασμένον ἐν τούτῳ τῷ μέρει, εἵνεκεν τῆς ὑπερβαλλούσης δόξης. εἰ γὰρ τὸ καταργούμενον, διὰ δόξης, πολλῷ μᾶλλον τὸ μένον, ἐν δόξῃ. ἔχοντες οὖν τοιαύτην ἐλπίδα, πολλῇ παρρησίᾳ χρώμεθα, καὶ οὐ καθάπερ μωϋσῆς ἐτίθει κάλυμμα ἐπὶ τὸ πρόσωπον ἑαυτοῦ, πρὸς τὸ μὴ ἀτενίσαι τοὺς υἱοὺς ἰσραὴλ εἰς τὸ τέλος τοῦ καταργουμένου. ἀλλ' ἐπωρώθη τὰ νοήματα αὐτῶν. ἄχρι γὰρ τῆς σήμερον τὸ αὐτὸ κάλυμμα ἐπὶ τῇ ἀναγνώσει τῆς παλαιᾶς διαθήκης μένει, μὴ ἀνακαλυπτόμενον, ὅ, τι ἐν χριστῷ καταργεῖται. ἀλλ' ἕως σήμερον, ἡνίκα ἀναγινώσκεται μωσῆς, κάλυμμα ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτῶν κεῖται. ἡνίκα δ' ἂν ἐπιστρέψῃ πρὸς κύριον, περιαιρεῖται τὸ κάλυμμα. ὁ δὲ κύριος τὸ πνεῦμά ἐστιν. οὗ δὲ τὸ πνεῦμα κυρίου, ἐκεῖ ἐλευθερία. ἡμεῖς δὲ πάντες ἀνακεκαλυμμένῳ προσώπῳ τὴν δόξαν κυρίου κατοπτρι-

ζόμενοι

ζόμενοι, τὴν αὐτὴν εἰκόνα μεταμορφούμεθα
ἀπὸ δόξης εἰς δόξαν, καθάπερ ἀπὸ κυρίου πνεύ-
ματος. Διὰ τοῦτο ἔχοντες τὴν διακονίαν 4
ταύτην, καθὼς ἠλεήθημεν, οὐκ ἐγκακοῦμεν,
ἀλλ' ἀπειπάμεθα τὰ κρυπτὰ τῆς αἰσχύνης, μὴ
περιπατοῦντες ἐν πανουργίᾳ, μηδὲ δολοῦντες
τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ἀλλὰ τῇ φανερώσει τῆς ἀ-
ληθείας, συνιστῶντες ἑαυτοὺς πρὸς πᾶσαν
συνείδησιν ἀνθρώπων, ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ
καὶ ἔστι κεκαλυμμένον τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν,
ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις ἐστὶ κεκαλυμμένον, ἐν
οἷς ὁ θεὸς τοῦ αἰῶνος τούτου ἐτύφλωσε τὰ νοή-
ματα τῶν ἀπίστων, εἰς τὸ μὴ αὐγάσαι αὐ-
τοῖς τὸν φωτισμὸν τοῦ εὐαγγελίου τῆς δόξης τοῦ χρι-
στοῦ, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ ἀοράτου. οὐ γὰρ ἑαυ-
τοὺς κηρύσσομεν, ἀλλὰ χριστὸν Ἰησοῦν κύριον,
ἑαυτοὺς δὲ δούλους ὑμῶν διὰ Ἰησοῦν. ὅτι ὁ θε-
ός, ὁ εἰπὼν ἐκ σκότους φῶς λάμψαι, ὃς ἔ-
λαμψεν ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν, πρὸς φωτισ-
μὸν τῆς γνώσεως τῆς δόξης τοῦ θεοῦ ἐν προ-
σώπῳ Ἰησοῦ χριστοῦ. ἔχομεν δὲ τὸν θησαυ-
ρὸν τοῦτον ἐν ὀστρακίνοις σκεύεσιν, ἵνα ἡ ὑπερ-
βολὴ τῆς δυνάμεως ᾖ τοῦ θεοῦ, καὶ μὴ ἐξ ἡμῶν,
ἐν παντὶ θλιβόμενοι, ἀλλ' οὐ στενοχωρούμε-
νοι, ἀπορούμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐξαπορούμενοι, διω-
κόμενοι, ἀλλ' οὐκ ἐγκαταλειπόμενοι, κα-

καταβαλλόμενοι, ἀλλ᾽ οὐκ ἀπολλύμενοι, πάν-
τοτε τὴν νέκρωσιν τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώματι περι-
φέροντες, ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῷ σώ-
ματι ἡμῶν φανερωθῇ. ἀεὶ γὰρ ἡμεῖς οἱ ζῶν-
τες, εἰς θάνατον παραδιδόμεθα διὰ Ἰησοῦν,
ἵνα καὶ ἡ ζωὴ τοῦ Ἰησοῦ φανερωθῇ ἐν τῇ θνητῇ
σαρκὶ ἡμῶν. ὥστε ὁ μὲν θάνατος ἐν ἡμῖν ἐνεργεῖ-
ται, ἡ δὲ ζωὴ ἐν ὑμῖν. ἔχοντες δὲ τὸ αὐτὸ πνεῦ-
» μα τῆς πίστεως, κατὰ τὸ γεγραμμένον, ἐπί-
» στευσα, διὸ ἐλάλησα, καὶ ἡμεῖς πιστεύομεν,
διὸ καὶ λαλοῦμεν, εἰδότες, ὅτι ὁ ἐγείρας τὸν
κύριον Ἰησοῦν, καὶ ἡμᾶς σὺν Ἰησοῦ ἐγερεῖ, καὶ
παραστήσει σὺν ὑμῖν. τὰ γὰρ πάντα δι᾽ ὑ-
μᾶς, ἵνα ἡ χάρις πλεονάσασα, διὰ τῶν πλειό-
νων τὴν εὐχαριστίαν περισσεύσῃ εἰς τὴν δόξαν
τοῦ θεοῦ. διὸ οὐκ ἐκκακοῦμεν, ἀλλ᾽ εἰ καὶ ὁ
ἔξω ἡμῶν ἄνθρωπος διαφθείρεται, ἀλλ᾽ ὁ ἔ-
σω ἡμῶν ἀνακαινοῦται ἡμέρᾳ καὶ ἡμέρᾳ. τὸ γὰρ
παραυτίκα ἐλαφρὸν τῆς θλίψεως ἡμῶν καθ᾽
ὑπερβολὴν, εἰς ὑπερβολὴν αἰώνιον βά-
ρος δόξης κατεργάζεται ἡμῖν, μὴ σκοπούν-
των ἡμῶν τὰ βλεπόμενα, ἀλλὰ τὰ μὴ βλε-
πόμενα. τὰ γὰρ βλεπόμενα πρόσκαιρα,
5 τὰ δὲ μὴ βλεπόμενα, αἰώνια. Οἴδαμεν
γὰρ, ὅτι ἐὰν ἡ ἐπίγειος ἡμῶν οἰκία τοῦ σκήνους
καταλυθῇ, οἰκοδομὴν ἐκ θεοῦ ἔχομεν, οἰκίαν
ἀχειροποίη-

ἀχειροποίητον, αἰώνιον ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ γὰρ ἐν τούτῳ στενάζομεν, τὸ οἰκητήριον ἡμῶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ, ἐπενδύσασθαι ἐπιποθοῦντες, εἴ γε καὶ ἐνδυσάμενοι, οὐ γυμνοὶ εὑρεθησόμεθα. καὶ γὰρ οἱ ὄντες ἐν τῷ σκήνει, στενάζομεν βαρούμενοι, ἐφ᾽ ᾧ οὐ θέλομεν ἐκδύσασθαι, ἀλλ᾽ ἐπενδύσασθαι, ἵνα καταποθῇ τὸ θνητὸν ὑπὸ τῆς ζωῆς. ὁ δὲ κατεργασάμενος ἡμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, θεός, ὁ καὶ δοὺς ἡμῖν τὸν ἀῤῥαβῶνα τοῦ πνεύματος. θαῤῥοῦντες οὖν πάντοτε, καὶ εἰδότες, ὅτι ἐνδημοῦντες ἐν τῷ σώματι, ἐκδημοῦμεν ἀπὸ τοῦ κυρίου. διὰ πίστεως γὰρ περιπατοῦμεν, οὐ διὰ εἴδους. θαῤῥοῦμεν δὲ καὶ εὐδοκοῦμεν μᾶλλον ἐκδημῆσαι ἐκ τοῦ σώματος, καὶ ἐνδημῆσαι πρὸς τὸν κύριον. διὸ καὶ φιλοτιμούμεθα, εἴτε ἐνδημοῦντες, εἴτε ἐκδημοῦντες, εὐάρεστοι αὐτῷ εἶναι. τοὺς γὰρ πάντας ἡμᾶς φανερωθῆναι δεῖ ἔμπροσθεν τοῦ βήματος τοῦ χριστοῦ, ἵνα κομίσηται ἕκαστος τὰ διὰ τοῦ σώματος, πρὸς ἃ ἔπραξεν, εἴτε ἀγαθὸν, εἴτε κακόν. εἰδότες οὖν τὸν φόβον τοῦ κυρίου, ἀνθρώπους πείθομεν, θεῷ δὲ πεφανερώμεθα. ἐλπίζομεν δὲ καὶ ἐν ταῖς συνειδήσεσιν ὑμῶν πεφανερῶσθαι. οὐ γὰρ πάλιν ἑαυτοὺς συνιστάνομεν ὑμῖν, ἀλλὰ ἀφορμὴν διδόντες ὑμῖν καυχήματος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα ἔχητε πρὸς τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους, καὶ οὐ

13 νους, καὶ οὐ καρδίᾳ. εἴτε γὰρ ἐξέστημεν, θεῷ, εἴ-
14 τε σωφρονοῦμεν, ὑμῖν. ἡ γὰρ ἀγάπη τοῦ χρι-
15 στοῦ συνέχει ἡμᾶς, κρίναντας τοῦτο, ὅτι εἰ εἷς
ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἄρα οἱ πάντες ἀ-
πέθανον, καὶ ὑπὲρ πάντων ἀπέθανεν, ἵνα
οἱ ζῶντες μηκέτι ἑαυτοῖς ζῶσιν, ἀλλὰ τῷ ὑ-
16 πὲρ αὐτῶν ἀποθανόντι καὶ ἐγερθέντι. ὥστε
ἡμεῖς ἀπὸ τοῦ νῦν οὐδένα οἴδαμεν κατὰ σάρ-
κα. εἰ δὲ καὶ ἐγνώκαμεν κατὰ σάρκα χρι-
17 στόν, ἀλλὰ νῦν οὐκ ἔτι γινώσκομεν. ὥστε εἴ τις ἐν
χριστῷ, καινὴ κτίσις, τὰ ἀρχαῖα παρῆλθεν,
18 ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα. τὰ δὲ πάντα
ἐκ τοῦ θεοῦ, τοῦ καταλλάξαντος ἡμᾶς ἑαυτῷ
διὰ χριστοῦ, καὶ δόντος ἡμῖν τὴν διακο-
19 νίαν τῆς καταλλαγῆς, ὡς ὅτι θεὸς ἦν ἐν χρι-
στῷ, κόσμον καταλλάσσων ἑαυτῷ, μὴ λογιζό-
μενος αὐτοῖς τὰ παραπτώματα αὐτῶν, καὶ
θέμενος ἐν ἡμῖν τὸν λόγον τῆς καταλλαγῆς.
20 ὑπὲρ χριστοῦ οὖν πρεσβεύομεν, ὡς τοῦ θεοῦ παρα-
καλοῦντος δι' ἡμῶν. δεόμεθα ὑπὲρ χριστοῦ,
21 καταλλάγητε τῷ θεῷ. τὸν γὰρ μὴ γνόντα ἁ-
μαρτίαν, ὑπὲρ ἡμῶν ἁμαρτίαν ἐποίησεν, ἵνα
ἡμεῖς γινώμεθα δικαιοσύνη θεοῦ ἐν αὐτῷ.

6 Συνεργοῦντες δὲ καὶ παρακαλοῦμεν, μὴ
2 εἰς κενὸν τὴν χάριν τοῦ θεοῦ δέξασθαι ὑμᾶς. λέ-
γει γάρ. καιρῷ δεκτῷ ἐπήκουσά σου, καὶ ἐν ἡμέρᾳ

σωτηρίας

Digitized by Google

σωτηρίας ἐβοήθησά σοι. ἰδοὺ νῦν καιρὸς εὐ-
πρόσδεκτος, ἰδοὺ νῦν ἡμέρα σωτηρίας. μηδε- 3
μίαν ἐν μηδενὶ διδόντες προσκοπὴν, ἵνα μὴ
μωμηθῇ ἡ διακονία, ἀλλ' ἐν παντὶ συνιστάνον- 4
τες ἑαυτοὺς ὡς θεοῦ διάκονοι, ἐν ὑπομονῇ πολλῇ,
ἐν θλίψεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν στενοχωρίαις, ἐν 5
πληγαῖς, ἐν φυλακαῖς, ἐν ἀκαταστασίαις, ἐν
κόποις, ἐν ἀγρυπνίαις, ἐν νηστείαις, ἐν ἁγνότητι 6
ἐν γνώσει, ἐν μακροθυμίᾳ, ἐν χρηστότητι, ἐν
πνεύματι ἁγίῳ, ἐν ἀγάπῃ ἀνυποκρίτῳ, ἐν λό- 7
γῳ ἀληθείας, ἐν δυνάμει θεοῦ, διὰ τῶν ὅ-
πλων τῆς δικαιοσύνης τῶν δεξιῶν καὶ ἀριστε-
ρῶν, διὰ δόξης καὶ ἀτιμίας, διὰ δυσφημίας 8
καὶ εὐφημίας. ὡς πλάνοι, καὶ ἀληθεῖς. ὡς ἀ- 9
γνοούμενοι, καὶ ἐπιγινωσκόμενοι. ὡς ἀποθνή-
σκοντες, καὶ ἰδοὺ ζῶμεν. ὡς παιδευόμενοι, καὶ
μὴ θανατούμενοι. ὡς λυπούμενοι, ἀεὶ δὲ χαί- 10
ροντες. ὡς πτωχοὶ, πολλοὺς δὲ πλουτίζοντες. ὡς
μηδὲν ἔχοντες, καὶ πάντα κατέχοντες. τὸ 11
στόμα ἡμῶν ἀνέῳγε πρὸς ὑμᾶς Κορίνθιοι. ἡ
καρδία ἡμῶν πεπλάτυνται. οὐ στενοχωρεῖσθε ἐν 12
ἡμῖν, στενοχωρεῖσθε δὲ ἐν τοῖς σπλάγχνοις ὑμῶν.
τὴν δὲ αὐτὴν ἀντιμισθίαν, ὡς τέκνοις λέγω, πλα- 13
τύνθητε καὶ ὑμεῖς. μὴ γίνεσθε ἑτεροζυγοῦντες 14
ἀπίστοις. τίς γὰρ μετοχὴ δικαιοσύνῃ καὶ ἀνο-
μίᾳ; τίς δὲ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; τίς δὲ 15

συμφώνησις

συμφώνησις χριστῷ πρὸς βελίαρ; ἢ τίς μερὶς
πιστῷ μετὰ ἀπίστου; τίς δὲ συγκατάθεσις ναῷ
θεοῦ μετὰ εἰδώλων; ὑμεῖς γὰρ ναὸς θεοῦ ἐστε ζῶν
,, τος, καθὼς εἶπεν ὁ θεός. ὅτι ἐνοικήσω ἐν αὐ-
,, τοῖς, καὶ ἐμπεριπατήσω, καὶ ἔσομαι αὐτῶν
,, θεός, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι λαός. διὸ ἐξέλθε-
,, τε ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε, λέγει κύ-
,, ριος, καὶ ἀκαθάρτου μὴ ἅπτεσθε, κἀγὼ εἰσδέξο
,, μαι ὑμᾶς, καὶ ἔσομαι ὑμῖν εἰς πατέρα, καὶ
,, ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι εἰς υἱοὺς καὶ θυγατέρας, λέ-
7 ,, γει κύριος παντοκράτωρ. Ταύτας οὖν ἔχον
τες τὰς ἐπαγγελίας ἀγαπητοί, καθαρίσω-
μεν ἑαυτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ
πνεύματος, ἐπιτελοῦντες ἁγιωσύνην ἐν φό-
βῳ θεοῦ. χωρήσατε ἡμᾶς. οὐδένα ἠδικήσαμεν,
οὐδένα ἐφθείραμεν, οὐδένα ἐπλεονεκτήσα-
μεν. οὐ πρὸς κατάκρισιν λέγω. προείρηκα γάρ,
ὅτι ἐν ταῖς καρδίαις ἡμῶν ἐστε εἰς τὸ συναπο-
θανεῖν καὶ συζῆν. πολλή μοι παῤῥησία πρὸς ὑ-
μᾶς, πολλή μοι καύχησις ὑπὲρ ὑμῶν, πεπλή-
ρωμαι τῇ παρακλήσει, ὑπερπερισσεύομαι
τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν. καὶ γὰρ
ἐλθόντων ἡμῶν εἰς μακεδονίαν, οὐδεμίαν ἔσχη
κεν ἄνεσιν ἡ σὰρξ ἡμῶν, ἀλλ' ἐν παντὶ θλιβό
μενοι. ἔξωθεν μάχαι, ἔσωθεν φόβοι. ἀλλ' ὁ
παρακαλῶν τοὺς ταπεινούς, παρεκάλεσεν ἡ-

μᾶς ὁ

Digitized by Google

μᾶς ὁ θεὸς ἐν τῇ παρουσίᾳ Τίτου. οὐ μόνον δὲ ἐν
τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῇ παρακλή-
σει, ᾗ παρεκλήθη ἐφ' ὑμῖν, ἀναγγέλλων ἡμῖν
τὴν ὑμῶν ἐπιπόθησιν, τὸν ὑμῶν ὀδυρμόν, τὸν
ὑμῶν ζῆλον ὑπὲρ ἐμοῦ, ὥστε με μᾶλλον χαρῆ-
ναι. ὅτι εἰ καὶ ἐλύπησα ὑμᾶς ἐν τῇ ἐπιστολῇ,
οὐ μεταμέλομαι, εἰ καὶ μετεμελόμην. βλέπω
γάρ, ὅτι ἡ ἐπιστολὴ ἐκείνη, εἰ καὶ πρὸς ὥραν, ἐ-
λύπησεν ὑμᾶς. νῦν χαίρω, οὐχ ὅτι ἐλυπήθητε,
ἀλλ' ὅτι ἐλυπήθητε εἰς μετάνοιαν. ἐλυπήθητε
γὰρ κατὰ θεόν, ἵνα ἐν μηδενὶ ζημιωθῆτε ἐξ
ἡμῶν. ἡ γὰρ κατὰ θεὸν λύπη, μετάνοιαν εἰς
σωτηρίαν ἀμεταμέλητον κατεργάζεται, ἡ δὲ
τοῦ κόσμου λύπη, θάνατον κατεργάζεται. ἰδοὺ
γὰρ αὐτὸ τοῦτο, τὸ κατὰ θεὸν λυπηθῆναι ὑ-
μᾶς, πόσην κατειργάσατο ἐν ὑμῖν σπουδήν, ἀλ-
λὰ ἀπολογίαν, ἀλλὰ ἀγανάκτησιν, ἀλλὰ φό-
βον, ἀλλὰ ἐπιπόθησιν, ἀλλὰ ζῆλον, ἀλλ' ἐκδί-
κησιν. ἐν παντὶ συνεστήσατε ἑαυτοὺς ἁγνοὺς εἶναι
ἐν τῷ πράγματι. ἄρα εἰ καὶ ἔγραψα ὑμῖν,
οὐχ εἵνεκεν τοῦ ἀδικήσαντος, οὐδὲ εἵνεκεν τοῦ ἀδι-
κηθέντος, ἀλλ' εἵνεκεν τοῦ φανερωθῆναι τὴν
σπουδὴν ὑμῶν τὴν ὑπὲρ ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο παρακεκλήμεθα·
ἐπὶ δὲ τῇ παρακλήσει ὑμῶν, περισσοτέρως
μᾶλλον ἐχάρημεν ἐπὶ τῇ χαρᾷ Τίτου, ὅτι ἀνα-

πέπαυ-

πέπαυται τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ἀπὸ πάντων ὑ-
μῶν, ὅτι εἴ τι αὐτῷ ὑπὲρ ὑμῶν κεκαύχη-
μαι, οὐ κατῃσχύνθην, ἀλλ' ὡς πάντα ἐν ἀλη-
θείᾳ ἐλαλήσαμεν ὑμῖν, οὕτω καὶ ἡ καύχη-
σις ἡμῶν ἡ ἐπὶ Τίτου, ἀλήθεια ἐγενήθη. καὶ τὰ
σπλάγχνα αὐτοῦ περισσοτέρως εἰς ὑμᾶς ἐστιν,
ἀναμιμνησκομένου τὴν πάντων ἡμῶν ὑπα-
κοὴν, ὡς μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐδέξασθε αὐτόν.
8 χαίρω ὅτι ἐν παντὶ θαῤῥῶ ἐν ὑμῖν. Γνω-
ρίζομεν δὲ ὑμῖν ἀδελφοί, τὴν χάριν τοῦ θεοῦ,
τὴν δεδομένην ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τῆς μακε-
δονίας, ὅτι ἐν πολλῇ δοκιμῇ θλίψεως ἡ πε-
ρισσεία τῆς χαρᾶς αὐτῶν, καὶ ἡ κατὰ βά-
θους πτωχεία αὐτῶν ἐπερίσσευσεν εἰς τὸν
πλοῦτον τῆς ἁπλότητος αὐτῶν. ὅτι κατὰ δύνα-
μιν, μαρτυρῶ, καὶ ὑπὲρ δύναμιν αὐθαίρετοι,
μετὰ πολλῆς παρακλήσεως δεόμενοι ἡμῶν, τὴν
χάριν καὶ τὴν κοινωνίαν τῆς διακονίας τῆς εἰς
τοὺς ἁγίους, δέξασθαι ἡμᾶς. καὶ οὐ καθὼς ἠλπί-
σαμεν, ἀλλ' ἑαυτοὺς ἔδωκαν πρῶτον τῷ κυ-
ρίῳ, καὶ ἡμῖν διὰ θελήματος θεοῦ, εἰς τὸ πα-
ρακαλέσαι ἡμᾶς Τίτον, ἵνα καθὼς προενήρ-
ξατο, οὕτως καὶ ἐπιτελέσῃ εἰς ὑμᾶς καὶ τὴν
χάριν ταύτην. ἀλλ' ὥσπερ ἐν παντὶ περισ-
σεύετε πίστει, καὶ λόγῳ, καὶ γνώσει, καὶ πάσῃ σπου-
δῇ, καὶ τῇ ἐξ ὑμῶν ἐν ἡμῖν ἀγάπῃ, ἵνα καὶ
ἐν ταύτῃ

ἐν ταύτῃ τῇ χάριτι περισσεύητε. οὐ κατ' ἐπιτα- 8
γὴν λέγω, ἀλλὰ διὰ τῆς ἑτέρων σπουδῆς, καὶ
τὸ τῆς ὑμετέρας ἀγάπης γνήσιον δοκιμάζων.
γινώσκετε γὰρ τὴν χάριν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ 9
χριστοῦ, ὅτι δι' ὑμᾶς ἐπτώχευσε πλούσιος ὤν, ἵνα
ὑμεῖς τῇ ἐκείνου πτωχείᾳ πλουτήσητε. καὶ γνώ-
μην ἐν τούτῳ δίδωμι. τοῦτο γὰρ ὑμῖν συμφέ-
ρει, οἵτινες οὐ μόνον τὸ ποιῆσαι, ἀλλὰ καὶ τὸ θέ-
λειν προενήρξασθε ἀπὸ πέρυσι. νυνὶ δὲ καὶ τὸ 11
ποιῆσαι ἐπιτελέσατε, ὅπως καθάπερ ἡ προ-
θυμία τοῦ θέλειν, οὕτως καὶ τὸ ἐπιτελέσαι ἐκ
τοῦ ἔχειν. εἰ γὰρ ἡ προθυμία πρόκειται, καθ' 12
ὃ ἐὰν ἔχῃ, εὐπρόσδεκτος, οὐ καθὸ οὐκ ἔχει.
οὐ γὰρ ἵνα ἄλλοις ἄνεσις, ὑμῖν δὲ θλῖψις, ἀλλ' ἐξ 13
ἰσότητος ἐν τῷ νῦν καιρῷ τὸ ὑμῶν περίσσευ- 14
μα εἰς τὸ ἐκείνων ὑστέρημα, ἵνα καὶ τὸ ἐκείνων πε-
ρίσσευμα γένηται εἰς τὸ ὑμῶν ὑστέρημα, ὅπως γέ-
» νηται ἰσότης, καθὼς γέγραπται· ὁ τὸ πολὺ, οὐκ ἐπλε- 15
» όνασε. καὶ ὁ τὸ ὀλίγον, οὐκ ἠλαττόνησε. χάρις δὲ 16
τῷ θεῷ, τῷ διδόντι τὴν αὐτὴν σπουδὴν ὑπὲρ ὑ-
μῶν ἐν τῇ καρδίᾳ Τίτου, ὅτι τὴν μὲν παράκλησιν 17
ἐδέξατο, σπουδαιότερος δὲ ὑπάρχων, αὐθαί-
ρετος ἐξῆλθε πρὸς ὑμᾶς. συνεπέμψαμεν δὲ 18
μετ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν, οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγε-
λίῳ διὰ πασῶν τῶν ἐκκλησιῶν. οὐ μόνον δὲ, ἀλ- 19
λὰ καὶ χειροτονηθεὶς ὑπὸ τῶν ἐκκλησιῶν, συνέκ-

δημος

δημος ἡμῶν ἐν τῇ χάριτι ταύτῃ, τῇ διακο-
νουμένῃ ὑφ᾽ ἡμῶν πρὸς τὴν τοῦ κυρίου δόξαν,
20 καὶ προθυμίαν ὑμῶν, στελλόμενοι τοῦτο, μή
τις ἡμᾶς μωμήσηται ἐν τῇ ἁδρότητι ταύτῃ, τῇ
21 διακονουμένῃ ὑφ᾽ ἡμῶν. προνοούμενοι καλὰ,
οὐ μόνον ἐνώπιον κυρίου, ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον ἀν-
22 θρώπων. συνεπέμψαμεν δὲ αὐτοῖς τὸν ἀδελ-
φὸν ἡμῶν, ὃν ἐδοκιμάσαμεν ἐν πολλοῖς πολλά-
κις σπουδαῖον ὄντα, νυνὶ δὲ πολὺ σπουδαιό-
23 τερον, πεποιθήσει πολλῇ τῇ εἰς ὑμᾶς, εἴτε
ὑπὲρ Τίτου, κοινωνὸς ἐμὸς, καὶ εἰς ὑμᾶς συνεργ-
ὸς, εἴτε ἀδελφοὶ ἡμῶν ἀπόστολοι ἐκκλησιῶν,
24 δόξα χριστοῦ. τὴν οὖν ἔνδειξιν τῆς ἀγάπης ὑμῶν
καὶ ἡμῶν καυχήσεως ὑπὲρ ὑμῶν, εἰς αὐτοὺς
ἐνδείξασθε καὶ εἰς πρόσωπον τῶν ἐκκλησιῶν.
9 Περὶ μὲν γὰρ τῆς διακονίας τῆς εἰς τοὺς ἁ-
2 γίους περισσόν μοί ἐστι τὸ γράφειν ὑμῖν. οἶδα
γὰρ τὴν προθυμίαν ὑμῶν, ἣν ὑπὲρ ὑμῶν
καυχῶμαι Μακεδόσιν, ὅτι Ἀχαΐα παρεσκεύα-
σται ἀπὸ πέρυσι, καὶ ὁ ἐξ ὑμῶν ζῆλος ἠρέθι-
3 σε τοὺς πλείονας. ἔπεμψα δὲ τοὺς ἀδελφοὺς,
ἵνα μὴ τὸ καύχημα ἡμῶν τὸ ὑπὲρ ὑμῶν κε-
νωθῇ ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ἵνα καθὼς ἔλεγον,
4 παρεσκευασμένοι ἦτε, μή πως ἐὰν ἔλθωσι σὺν
ἐμοὶ Μακεδόνες, καὶ εὕρωσιν ὑμᾶς ἀπαρασκευ-
άστους, καταισχυνθῶμεν ἡμεῖς, ἵνα μὴ λέ-

γωμεν

τωμεν ὑμεῖς, ἐν τῇ ὑποστάσει ταύτῃ τῆς καυ-
χήσεως. ἀναγκαῖον οὖν ἡγησάμην, παρακα- ε
λέσαι τοὺς ἀδελφοὺς ἵνα προέλθωσιν εἰς ὑ-
μᾶς, καὶ προκαταρτίσωσι τὴν προκατηγ-
γελμένην εὐλογίαν ὑμῶν, ταύτην ἑτοίμην
εἶναι, οὕτως ὡς εὐλογίαν, καὶ μὴ ὡς πλεο-
νεξίαν. τοῦτο δέ, ὁ σπείρων φειδομένως, φει-
δομένως καὶ θερίσει, καὶ ὁ σπείρων ἐπ' εὐ-
λογίαις, ἐπ' εὐλογίαις καὶ θερίσει. ἕκαστος
καθὼς προαιρεῖται τῇ καρδίᾳ, μὴ ἐκ λύ-
πης ἢ ἐξ ἀνάγκης. ἱλαρὸν γὰρ δότην ἀγαπᾷ ὁ
θεός. δυνατὸς δὲ ὁ θεὸς πᾶσαν χάριν περισ-
σεῦσαι εἰς ὑμᾶς, ἵνα ἐν παντὶ πάντοτε πᾶσαν
αὐτάρκειαν ἔχοντες, περισσεύητε εἰς πᾶν
» ἔργον ἀγαθόν, καθὼς γέγραπται. ἐσκόρπι- θ
» σεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ
» μένει εἰς τὸν αἰῶνα. ὁ δὲ ἐπιχορηγῶν σπέρ-
μα τῷ σπείροντι, καὶ ἄρτον εἰς βρῶσιν, χορηγή-
σει, καὶ πληθυνεῖ τὸν σπόρον ὑμῶν, καὶ αὐξήσει
τὰ γεννήματα τῆς δικαιοσύνης ὑμῶν. ἐν παν- ια
τὶ πλουτιζόμενοι, περισσεύετε εἰς πᾶσαν ἁ-
πλότητα, ἥτις κατεργάζεται δι' ἡμῶν εὐ-
χαριστίαν τῷ θεῷ. ὅτι ἡ διακονία τῆς λειτουρ- ιβ
γίας ταύτης οὐ μόνον ἐστὶ προσαναπληροῦσα
τὰ ὑστερήματα τῶν ἁγίων, ἀλλὰ καὶ περισσ-

σεύουσα διὰ πολλῶν εὐχαριστιῶν τῷ θεῷ, διὰ τῆς
δοκιμῆς τῆς διακονίας ταύτης, δοξάζοντες τὸν
θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν
εἰς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἁπλότητι τῆς
κοινωνίας εἰς αὐτοὺς καὶ εἰς πάντας, καὶ αὐ-
τῶν δεήσει ὑπὲρ ὑμῶν ἐπιποθούντων ὑμᾶς,
διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν χάριν τοῦ θεοῦ ἐφ᾽ ὑ-
μῖν. χάρις δὲ τῷ θεῷ, ἐπὶ τῇ ἀνεκδιηγήτῳ
10 αὐτοῦ δωρεᾷ. Αὐτὸς δὲ ἐγὼ παῦλος πα-
ρακαλῶ ὑμᾶς διὰ τῆς πρᾳότητος καὶ ἐπι-
εικείας τοῦ χριστοῦ, ὃς κατὰ πρόσωπον μὲν τα-
πεινὸς ἐν ὑμῖν, ἀπὼν δὲ θαῤῥῶ εἰς ὑμᾶς. δέο-
μαι δὲ τὸ μὴ παρὼν θαῤῥῆσαι τῇ πεποιθή-
σει, ᾗ λογίζομαι τολμῆσαι, ἐπί τινας τοὺς
λογιζομένους ἡμᾶς, ὡς κατὰ σάρκα περι-
πατοῦντας. ἐν σαρκὶ γὰρ περιπατοῦντες οὐ
κατὰ σάρκα στρατευόμεθα. τὰ γὰρ ὅπλα τῆς
στρατείας ἡμῶν οὐ σαρκικὰ, ἀλλὰ δυνατὰ
τῷ θεῷ πρὸς καθαίρεσιν ὀχυρωμάτων, λο-
γισμοὺς καθαιροῦντες, καὶ πᾶν ὕψωμα ἐ-
παιρόμενον κατὰ τῆς γνώσεως τοῦ θεοῦ, καὶ
αἰχμαλωτίζοντες πᾶν νόημα εἰς τὴν ὑπα-
κοὴν τοῦ χριστοῦ, καὶ ἐν ἑτοίμῳ ἔχοντες ἐκδι-
κῆσαι πᾶσαν παρακοὴν, ὅταν πληρωθῇ ὑ-
μῶν ἡ ὑπακοή. τὰ κατὰ πρόσωπον βλέπε-
τε. εἴ τις

τε. εἴ τις πέποιθεν ἑαυτῷ Χριστοῦ εἶναι, τοῦτο
λογιζέσθω πάλιν ἀφ' ἑαυτοῦ, ὅτι καθὼς αὐτὸς
Χριστοῦ, οὕτως καὶ ἡμεῖς. ἐάν τε γὰρ καὶ πε-
ρισσότερόν τι καυχήσωμαι περὶ τῆς ἐξουσί-
ας ἡμῶν, ἧς ἔδωκεν ὁ κύριος ἡμῖν εἰς οἰκοδο-
μὴν, καὶ οὐκ εἰς καθαίρεσιν ὑμῶν, οὐκ αἰσ-
χυνθήσομαι. ἵνα δὲ μὴ δόξω ὡς ἂν ἐκφοβεῖν ὑ-
μᾶς διὰ τῶν ἐπιστολῶν, ὅτι αἱ μὲν ἐπιστολαί,
φησί, βαρεῖαι καὶ ἰσχυραί, ἡ δὲ παρουσία τοῦ
σώματος ἀσθενὴς, καὶ ὁ λόγος ἐξουθενημέ-
νος. τοῦτο λογιζέσθω ὁ τοιοῦτος, ὅτι οἷοί ἐσμεν τῷ
λόγῳ δι' ἐπιστολῶν ἀπόντες, τοιοῦτοι καὶ πα-
ρόντες τῷ ἔργῳ. οὐ γὰρ τολμῶμεν ἐγκρῖναι
ἢ συγκρῖναι ἑαυτούς τισι τῶν ἑαυτοὺς συνι-
στανόντων, ἀλλὰ αὐτοὶ ἐν ἑαυτοῖς ἑαυτοὺς με-
τροῦντες, καὶ συγκρίνοντες ἑαυτοὺς ἑαυτοῖς,
οὐ συνιοῦσιν. ἡμεῖς δὲ οὐκ εἰς τὰ ἄμετρα καυχη-
σόμεθα, ἀλλὰ κατὰ τὸ μέτρον τοῦ κανόνος, οὗ ἐ-
μέρισεν ἡμῖν ὁ θεὸς μέτρου ἐφικέσθαι ἄχρι καὶ
ὑμῶν. οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς,
ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς. ἄχρι γὰρ καὶ ὑμῶν
ἐφθάσαμεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ Χριστοῦ, οὐκ 15
εἰς τὰ ἄμετρα καυχώμενοι ἐν ἀλλοτρίοις κό-
ποις, ἐλπίδα δὲ ἔχοντες, αὐξανομένης τῆς πί-
στεως ὑμῶν ἐν ὑμῖν, μεγαλυνθῆναι κατὰ τὸν

Digitized by Google

κανόνα ἡμῶν, εἰς περισσείαν, εἰς τὰ ὑπερ-
έκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, οὐκ ἐν ἀλλοτρί-
ῳ κανόνι εἰς τὰ ἕτοιμα καυχήσασθαι. ὁ δὲ
καυχώμενος, ἐν κυρίῳ καυχάσθω. οὐ γὰρ ὁ
ἑαυτὸν συνιστάνων, ἐκεῖνός ἐστι δόκιμος, ἀλλ'
11 ὃν ὁ κύριος συνίστησιν. Ὄφελον ἀνείχεσθέ
μου μικρόν τι ἀφροσύνης, ἀλλὰ καὶ ἀνέχε-
σθέ μου. ζηλῶ γὰρ ὑμᾶς θεοῦ ζήλῳ. ἡρμοσά-
μην γὰρ ὑμᾶς ἑνὶ ἀνδρὶ παρθένον ἁγνὴν
παραστῆσαι τῷ χριστῷ. φοβοῦμαι δὲ, μή πως
ὡς ὁ ὄφις εὔαν ἐξηπάτησεν ἐν τῇ πανουργίᾳ
αὐτοῦ, οὕτως φθαρῇ τὰ νοήματα ὑμῶν, ἀπὸ
τῆς ἁπλότητος τῆς εἰς τὸν χριστόν. εἰ μὲν γὰρ ὁ
ἐρχόμενος ἄλλον Ἰησοῦν κηρύσσει, ὃν οὐκ ἐκη-
ρύξαμεν, ἢ πνεῦμα ἕτερον λαμβάνετε, ὃ οὐκ
ἐλάβετε, ἢ εὐαγγέλιον ἕτερον, ὃ οὐκ ἐδέξασθε,
καλῶς ἠνείχεσθε. λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑ-
στερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων. εἰ δὲ καὶ
ἰδιώτης τῷ λόγῳ, ἀλλ' οὐ τῇ γνώσει, ἀλλ' ἐν
παντὶ φανερωθέντες ἐν πᾶσιν εἰς ὑμᾶς. ἢ
ἁμαρτίαν ἐποίησα ἐμαυτὸν ταπεινῶν, ἵνα
ὑμεῖς ὑψωθῆτε, ὅτι δωρεὰν τὸ τοῦ θεοῦ εὐαγ-
γέλιον εὐηγγελισάμην ὑμῖν; ἄλλας ἐκκλησί-
ας ἐσύλησα, λαβὼν ὀψώνιον πρὸς τὴν ὑ-
μῶν διακονίαν, καὶ παρὼν πρὸς ὑμᾶς, καὶ
ὑστερηθεὶς

Digitized by Google

ὑστερηθεὶς, οὐ κατενάρκησα οὐδενός. τὸ γὰρ ὑ-
στέρημά μου προσανεπλήρωσαν οἱ ἀδελφοί,
ἐλθόντες ἀπὸ μακεδονίας. καὶ ἐν παντὶ ἀ-
βαρῆ ἐμαυτὸν ὑμῖν ἐτήρησα, καὶ τηρήσω.
ἔστιν ἀλήθεια χριστοῦ ἐν ἐμοί, ὅτι ἡ καύχησις 10
αὕτη οὐ φραγήσεται εἰς ἐμὲ ἐν τοῖς κλίμασι
τῆς ἀχαΐας. διὰ τί; ὅτι οὐκ ἀγαπῶ ὑμᾶς; 11
ὁ θεὸς οἶδεν. ὃ δὲ ποιῶ, καὶ ποιήσω, ἵνα ἐκκό-
ψω τὴν ἀφορμὴν, τῶν θελόντων ἀφορμὴν,
ἵνα ἐν ᾧ καυχῶνται, εὑρεθῶσι, καθὼς καὶ ἡ-
μεῖς. οἱ γὰρ τοιοῦτοι ψευδαπόστολοι, ἐργάται
δόλιοι, μετασχηματιζόμενοι εἰς ἀποστόλους χρι
στοῦ. καὶ οὐ θαυμαστόν. αὐτὸς γὰρ ὁ σατανᾶς
μετασχηματίζεται εἰς ἄγγελον φωτός. οὐ μέγα
οὖν, εἰ καὶ οἱ διάκονοι αὐτοῦ μετασχηματίζονται,
ὡς διάκονοι δικαιοσύνης, ὧν τὸ τέλος ἔσται
κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. πάλιν λέγω, μή τις
με δόξῃ ἄφρονα εἶναι, εἰ δὲ μή γε, κἂν ὡς ἄφρο-
να δέξασθέ με, ἵνα κἀγὼ μικρόν τι καυχήσω-
μαι. ὃ λαλῶ, οὐ κατὰ κύριον λαλῶ, ἀλλ'
ὡς ἐν ἀφροσύνῃ, ἐν ταύτῃ τῇ ὑποστάσει τῆς
καυχήσεως. ἐπεὶ πολλοὶ καυχῶνται κατὰ
τὴν σάρκα, κἀγὼ καυχήσομαι. ἡδέως γὰρ
ἀνέχεσθε τῶν ἀφρόνων, φρόνιμοι ὄντες. ἀνέ-
χεσθε γὰρ, εἴτις ὑμᾶς καταδουλοῖ, εἴ τις ὑμᾶς

κατεσθίει, εἴ τις λαμβάνει, εἴ τις ἐπαίρεται, εἴ
τις εἰς πρόσωπον ὑμᾶς δέρει, κατὰ ἀτιμίαν
λέγω, ὡς ὅτι ἡμεῖς ἠσθενήσαμεν. ἐν ᾧ δ' ἄν τις
τολμᾷ, ἐν ἀφροσύνῃ λέγω, τολμῶ κἀγώ. ἑ-
βραῖοί εἰσι, κἀγώ. ἰσραηλῖταί εἰσι, κἀγώ. σπέρ-
μα ἀβραάμ εἰσι, κἀγώ. διάκονοι χριστοῦ εἰσι,
παραφρονῶν λαλῶ, ὑπὲρ ἐγώ, ἐν κόποις πε-
ρισσοτέρως, ἐν πληγαῖς ὑπερβαλλόντως, ἐν
φυλακαῖς περισσοτέρως, ἐν θανάτοις πολλά-
κις, ὑπὸ ἰουδαίων πεντάκις. τεσσαράκοντα
παρὰ μίαν ἔλαβον. τρὶς ἐρραβδίσθην. ἅπαξ
ἐλιθάσθην, τρὶς ἐναυάγησα. νυχθήμερον ἐν τῷ
βυθῷ πεποίηκα, ὁδοιπορίαις πολλάκις, κινδύ-
νοις ποταμῶν, κινδύνοις λῃστῶν, κινδύνοις
ἐκ γένους, κινδύνοις ἐξ ἐθνῶν, κινδύνοις ἐν
πόλει, κινδύνοις ἐν ἐρημίᾳ, κινδύνοις ἐν θα-
λάσσῃ, κινδύνοις ἐν ψευδαδέλφοις, ἐν κό-
πῳ καὶ μόχθῳ, ἐν ἀγρυπνίαις πολλάκις, ἐν
λιμῷ καὶ δίψῃ, ἐν νηστείαις πολλάκις, ἐν ψύ-
χει καὶ γυμνότητι, χωρὶς τῶν παρεκτὸς, ἡ
ἐπισύστασίς μου ἡ καθ' ἡμέραν ἡ μέριμνα πα-
σῶν τῶν ἐκκλησιῶν. τίς ἀσθενεῖ, καὶ οὐκ ἀσθε-
νῶ, τίς σκανδαλίζεται, καὶ οὐκ ἐγὼ πυροῦ-
μαι; εἰ καυχᾶσθαι δεῖ, τὰ τῆς ἀσθενείας μου
17 καυχήσομαι. Ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ κυ-
ρίου ἡμῶν

εἰς ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ οἶδεν, ὁ ὢν εὐλογητὸς
εἰς τοὺς αἰῶνας, ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἐν δαμασ-
κῷ ὁ ἐθνάρχης ἀρέτα τοῦ βασιλέως ἐφρού-
ρει τὴν δαμασκηνῶν πόλιν, πιάσαι με
θέλων, καὶ διὰ θυρίδος ἐν σαργάνῃ ἐχα-
λάσθην διὰ τοῦ τείχους, καὶ ἐξέφυγον τὰς
χεῖρας αὐτοῦ. καυχᾶσθαι δὴ οὐ συμφέρει μοι,
ἐλεύσομαι γὰρ εἰς ὀπτασίας καὶ ἀποκαλύ-
ψεις κυρίου. οἶδα ἄνθρωπον ἐν χριστῷ πρὸ ἐτῶν
δεκατεσσάρων, εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα, εἴτε
ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, ἁρ-
παγέντα τὸν τοιοῦτον ἕως τρίτου οὐρανοῦ. καὶ οἶδα
τὸν τοιοῦτον ἄνθρωπον, εἴτε ἐν σώματι, οὐκ οἶδα, εἴ-
τε ἐκτὸς τοῦ σώματος, οὐκ οἶδα, ὁ θεὸς οἶδεν, ὅτι
ἡρπάγη εἰς τὸν παράδεισον, καὶ ἤκουσεν ἄῤῥη-
τα ῥήματα, ἃ οὐκ ἐξὸν ἀνθρώπῳ λαλῆσαι.
ὑπὲρ τοῦ τοιούτου καυχήσομαι, ὑπὲρ δὲ ἐμαυ-
τοῦ οὐ καυχήσομαι, εἰ μὴ ἐν ταῖς ἀσθενείαις
μου. ἐὰν γὰρ θελήσω καυχήσασθαι, οὐκ ἔσομαι
ἄφρων, ἀλήθειαν γὰρ ἐρῶ. φείδομαι δὲ, μή-
τις εἰς ἐμὲ λογίσηται, ὑπὲρ ὃ βλέπει με, ἢ ἀκούει
τι ἐξ ἐμοῦ. καὶ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ἀποκαλύ-
ψεων ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι, ἐδόθη μοι σκό-
λοψ τῇ σαρκὶ, ἄγγελος σατᾶν, ἵνα με κολαφί-
ζῃ, ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι. ὑπὲρ τούτου τρὶς

Digitized by Google

τὸν κύριον παρεκάλεσα, ἵνα ἀποςῇ ἀπ' ἐμοῦ,
καὶ εἴρηκέ μοι. ἀρκεῖ σοι ἡ χάρις μου. ἡ
γὰρ δύναμίς μου ἐν ἀσθενείᾳ τελειοῦται.
ἥδιστα οὖν μᾶλλον καυχήσομαι ἐν ταῖς ἀ-
σθενείαις μου, ἵνα ἐπισκηνώσῃ ἐπ' ἐμὲ ἡ
10 δύναμις τοῦ χριστοῦ. διὸ εὐδοκῶ ἐν ἀσθενεί-
αις, ἐν ὕβρεσιν, ἐν ἀνάγκαις, ἐν διωγμοῖς,
ἐν στενοχωρίαις ὑπὲρ χριστοῦ. ὅταν γὰρ ἀ-
11 σθενῶ, τότε δυνατός εἰμι. γέγονα ἄφρων
καυχώμενος. ὑμεῖς με ἠναγκάσατε. ἐγὼ
γὰρ ὤφειλον ὑφ' ὑμῶν συνίστασθαι. οὐδὲν γὰρ
ὑςέρησα τῶν ὑπὲρ λίαν ἀποςόλων, εἰ καὶ
12 οὐδέν εἰμι. τὰ μὲν σημεῖα τοῦ ἀποςόλου κα-
τειργάσθη ἐν ὑμῖν ἐν πάσῃ ὑπομονῇ, ἐν ση-
13 μείοις καὶ τέρασι, καὶ δυνάμεσι. τί γάρ ἐςιν
ὃ ἡττήθητε ὑπὲρ τὰς λοιπὰς ἐκκλησίας,
εἰ μὴ ὅτι αὐτὸς ἐγὼ οὐ κατενάρκησα ὑμῶν;
14 χαρίσασθέ μοι τὴν ἀδικίαν ταύτην. ἰδοὺ τοῦτο
τρίτον ἑτοίμως ἔχω ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς,
καὶ οὐ καταναρκήσω ὑμῶν. οὐ γὰρ ζητῶ τὰ
ὑμῶν, ἀλλ' ὑμᾶς. οὐ γὰρ ὀφείλει τὰ τέκνα
τοῖς γονεῦσι θησαυρίζειν, ἀλλ' οἱ γονεῖς τοῖς
15 τέκνοις. ἐγὼ δὲ ἥδιστα δαπανήσω καὶ ἐκδα-
πανηθήσομαι ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, εἰ
καὶ περισσοτέρως ὑμᾶς ἀγαπῶν, ἧττον ἀγα-

πῶμαι. ἔστω δὲ, ἐγὼ οὐ κατεβάρησα ὑμᾶς,
ἀλλ' ὑπάρχων πανοῦργος, δόλῳ ὑμᾶς ἔλα-
βον. μή τινα ὧν ἀπέσταλκα πρὸς ὑμᾶς, δι'
αὐτοῦ ἐπλεονέκτησα ὑμᾶς; παρεκάλεσα Τί-
τον, καὶ συναπέστειλα τὸν ἀδελφόν. μήτι ἐπλεο-
νέκτησεν ὑμᾶς Τίτος; οὐ τῷ αὐτῷ πνεύματι
περιεπατήσαμεν; οὐ τοῖς αὐτοῖς ἴχνεσι; πά-
λιν δοκεῖτε, ὅτι ὑμῖν ἀπολογούμεθα; κατ'
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ λαλοῦμεν, τὰ δὲ
πάντα ἀγαπητοὶ ὑπὲρ τῆς ὑμῶν οἰκοδομῆς.
φοβοῦμαι γὰρ, μή πως ἐλθὼν, οὐχ οἵους θέλω
εὕρω ὑμᾶς, κἀγὼ εὑρεθῶ ὑμῖν οἷον οὐ θέλε-
τε, μή πως ἔρεις, ζῆλοι, θυμοὶ, ἐριθεῖαι, κα-
ταλαλιαὶ, ψιθυρισμοὶ, φυσιώσεις, ἀκατα-
στασίαι, μὴ πάλιν ἐλθόντα με ταπεινώσῃ με ὁ
θεός μου πρὸς ὑμᾶς, καὶ πενθήσω πολλοὺς τῶν
προημαρτηκότων, καὶ μὴ μετανοησάντων
ἐπὶ τῇ ἀκαθαρσίᾳ καὶ πορνείᾳ, καὶ ἀσελ-
γείᾳ ᾗ ἔπραξαν. Ἰδοὺ τρίτον τοῦτο ἔρχομαι 13
πρὸς ὑμᾶς. ἐπὶ στόματος δύο καὶ τριῶν
μαρτύρων σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. προείρη-
κα καὶ προλέγω ὡς παρὼν, τὸ δεύτερον, καὶ
ἀπὼν νῦν γράφω τοῖς προημαρτηκόσι, καὶ
τοῖς λοιποῖς πᾶσιν, ὅτι ἐὰν ἔλθω εἰς τὸ πάλιν,
οὐ φείσομαι. ἐπεὶ δοκιμὴν ζητεῖτε, τοῦ ἐν ἐ-

μοὶ λα-

μοὶ λαλοῦντος χριστοῦ, ὃς εἰς ὑμᾶς οὐκ ἀσθενεῖ,
ἀλλὰ δυνατεῖ ἐν ὑμῖν. καὶ γὰρ ἐσταυρώθη
ἐξ ἀσθενείας, ἀλλὰ ζῇ ἐκ δυνάμεως θεοῦ. καὶ
γὰρ ἡμεῖς ἀσθενοῦμεν ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ ζησό-
μεθα σὺν αὐτῷ ἐκ δυνάμεως θεοῦ εἰς ὑμᾶς. ἑ-
αυτοὺς πειράζετε, εἰ ἐστὲ ἐν τῇ πίστει. ἑαυ-
τοὺς δοκιμάζετε. ἢ οὐκ ἐπιγινώσκετε ἑαυτοὺς,
ὅτι Ἰησοῦς χριστὸς ἐν ὑμῖν ἐστιν, εἰ μή τι ἀδόκι-
μοί ἐστε. ἐλπίζω δὲ, ὅτι γνώσεσθε, ὅτι ἡμεῖς οὐκ
ἐσμὲν ἀδόκιμοι. εὔχομαι δὲ πρὸς τὸν θεὸν,
μὴ ποιῆσαι ὑμᾶς κακὸν μηδὲν, οὐχ ἵνα ἡμεῖς
δόκιμοι φανῶμεν, ἀλλ' ἵνα ὑμεῖς τὸ καλὸν
ποιῆτε, ἡμεῖς δὲ ὡς ἀδόκιμοι ὦμεν. οὐ γὰρ δυ-
νάμεθά τι κατὰ τῆς ἀληθείας, ἀλλ' ὑπὲρ
τῆς ἀληθείας. χαίρομεν γὰρ ὅταν ἡμεῖς
ἀσθενῶμεν, ὑμεῖς δὲ δυνατοὶ ἦτε. τοῦτο δὲ καὶ
εὐχόμεθα, τὴν ὑμῶν κατάρτισιν. διὰ τοῦτο
ταῦτα ἀπὼν γράφω, ἵνα παρὼν, μὴ ἀπο-
τόμως χρήσωμαι κατὰ τὴν ἐξουσίαν, ἣν ἔ-
δωκέ μοι ὁ κύριος εἰς οἰκοδομὴν, καὶ οὐκ εἰς
καθαίρεσιν. τὸ λοιπὸν ἀδελφοὶ χαίρετε, κα-
ταρτίζεσθε, παρακαλεῖσθε, τὸ αὐτὸ φρονεῖ-
τε, εἰρηνεύετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰ-
12 ρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἀσπάσασθε ἀλλήλους
ἐν ἁγίῳ φιλήματι. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἅ-

γιοι

γιοι πάντες. ἡ χάρις τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ 13
ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ, καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου
πνεύματος, μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ Φιλίππων τῆς μακεδονίας διὰ Τίτου καὶ λουκᾶ.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ΕΠΙ- στολὴ παύλου.

ΑΥΛΟΣ ἀπόστολος, οὐκ ἀπ' 1
ἀνθρώπων, οὐδὲ δι' ἀνθρώπου,
Π ἀλλὰ διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ
θεοῦ πατρὸς, τοῦ ἐγείραντος
αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ οἱ σὺν
ἐμοὶ πάντες ἀδελφοὶ, ταῖς ἐκκλησίαις τῆς
γαλατίας, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
πατρὸς, καὶ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, τοῦ δόν-
τος ἑαυτὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ὅπως
ἐξέληται ἡμᾶς ἐκ τοῦ ἐνεστῶτος αἰῶνος πονη-
ροῦ, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡ-
μῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων,
ἀμήν. θαυμάζω ὅτι οὕτως ταχέως μετατί-
θεσθε ἀπὸ τοῦ καλέσαντος ὑμᾶς ἐν χάριτι χρι-
στοῦ, εἰς ἕτερον εὐαγγέλιον, ὃ οὐκ ἔστιν ἄλλο, εἰ-
μή τινές εἰσιν, οἱ ταράσσοντες ὑμᾶς, καὶ θέ-
λοντες μεταστρέψαι τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ.
ἀλλὰ καὶ ἐὰν ἡμᾶς, ἢ ἄγγελος ἐξ οὐρανοῦ εὐαγ-
γελίζηται ὑμῖν, παρ' ὃ εὐηγγελισάμεθα ὑμῖν,
ἀνάθεμα ἔστω. ὡς προειρήκαμεν, καὶ ἄρτι
πάλιν λέγω, εἴ τις ὑμᾶς εὐαγγελίζεται, παρ'
ὃ παρελάβετε, ἀνάθεμα ἔστω. ἄρτι γὰρ ἀν-
θρώπους πείθω, ἢ τὸν θεόν; ἢ ζητῶ ἀνθρώ-

τοῖς ἀρέσκειν; εἰ γὰρ ἔτι ἀνθρώποις ἤρεσκον,
χριστοῦ δοῦλος οὐκ ἂν ἤμην. γνωρίζω δὲ ὑμῖν
11 ¶ ἀδελφοί, τὸ εὐαγγέλιον τὸ εὐαγγελισθὲν ὑπ'
ἐμοῦ, ὅτι οὐκ ἔστι κατὰ ἄνθρωπον. οὐδὲ γὰρ ἐ-
γὼ παρὰ ἀνθρώπου παρέλαβον αὐτό, οὐδὲ ἐ-
διδάχθην, ἀλλὰ δι' ἀποκαλύψεως ἰησοῦ χρι-
στοῦ. ἠκούσατε γὰρ τὴν ἐμὴν ἀναστροφήν πο-
τε ἐν τῷ ἰουδαϊσμῷ, ὅτι καθ' ὑπερβολὴν ἐ-
δίωκον τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ, καὶ ἐπόρθουν
αὐτήν, καὶ προέκοπτον ἐν τῷ ἰουδαϊσμῷ ὑ-
πὲρ πολλοὺς συνηλικιώτας ἐν τῷ γένει μου,
περισσοτέρως ζηλωτὴς ὑπάρχων τῶν πα-
τρικῶν μου παραδόσεων. ὅτε δὲ εὐδόκησεν
ὁ θεός, ὁ ἀφορίσας με ἐκ κοιλίας μητρός
μου, καὶ καλέσας διὰ τῆς χάριτος αὐτοῦ,
ἀποκαλύψαι τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐν ἐμοί, ἵνα εὐαγ-
γελίζωμαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν, εὐθέως οὐ
προσανεθέμην σαρκὶ καὶ αἵματι, οὐδὲ ἀνῆλ-
θον εἰς ἱεροσόλυμα πρὸς τοὺς πρὸ ἐμοῦ ἀπο-
στόλους, ἀλλὰ ἀπῆλθον εἰς ἀραβίαν, καὶ
πάλιν ὑπέστρεψα εἰς δαμασκόν. ἔπειτα
μετὰ ἔτη τρία ἀνῆλθον εἰς ἱεροσόλυμα ἱστο-
ρῆσαι πέτρον, καὶ ἐπέμεινα πρὸς αὐτὸν ἡ-
μέρας δεκαπέντε. ἕτερον δὲ τῶν ἀποστόλων
οὐκ εἶδον, εἰ μὴ ἰάκωβον τὸν ἀδελφὸν τοῦ κυ-
ρίου. ἃ δὲ γράφω ὑμῖν, ἰδοὺ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ,
ὅτι οὐ ψεύ-

ὅτι οὐ ψεύδομαι. ἔπειτα ἦλθον εἰς τὰ κλί-
ματα τῆς συρίας καὶ τῆς κιλικίας. ἤμην
δὲ ἀγνοούμενος τῷ προσώπῳ ταῖς ἐκκλησί-
αις τῆς ἰουδαίας, ταῖς ἐν χριστῷ. μόνον δὲ ἀ-
κούοντες ἦσαν, ὅτι ὁ διώκων ἡμᾶς ποτὲ, νῦν
εὐαγγελίζεται τὴν πίστιν, ἥν ποτε ἐπόρθει, καὶ
ἐδόξαζον ἐν ἐμοὶ τὸν θεόν. Ἔπειτα διὰ z
δεκατεσσάρων ἐτῶν πάλιν ἀνέβην εἰς ἱερο-
σόλυμα μετὰ βαρνάβα, συμπαραλαβὼν
καὶ τίτον. ἀνέβην δὲ κατὰ ἀποκάλυψιν, καὶ
ἀνεθέμην αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον, ὃ κηρύσσω ἐν
τοῖς ἔθνεσι, κατ' ἰδίαν δὲ τοῖς δοκοῦσι, μή-
πως εἰς κενὸν τρέχω, ἢ ἔδραμον. ἀλλ' οὐδὲ τί-
τος ὁ σὺν ἐμοὶ, ἕλλην ὤν, ἠναγκάσθη περι-
τμηθῆναι, διὰ δὲ τοὺς παρεισάκτους ψευδαδέλ-
φους, οἵτινες παρεισῆλθον κατασκοπῆσαι
τὴν ἐλευθερίαν ἡμῶν, ἣν ἔχομεν ἐν χριστῷ
ἰησοῦ, ἵνα ἡμᾶς καταδουλώσωνται, οἷς οὐδὲ
πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ, ἵνα ἡ ἀλή-
θεια τοῦ εὐαγγελίου διαμείνῃ πρὸς ὑμᾶς. ἀπὸ
δὲ τῶν δοκούντων εἶναί τι, ὁποῖοί ποτε ἦσαν, οὐ-
δέν μοι διαφέρει· πρόσωπον ἀνθρώπου θεὸς οὐ
λαμβάνει. ἐμοὶ γὰρ οἱ δοκοῦντες, οὐδὲν προσ-
ανέθεντο, ἀλλὰ τοὐναντίον, ἰδόντες, ὅτι πεπί-
στευμαι τὸ εὐαγγέλιον τῆς ἀκροβυστίας, κα-
θὼς πέτρος τῆς περιτομῆς· ὁ γὰρ ἐνεργήσας

πέτρῳ εἰς ἀποστολὴν τῆς περιτομῆς, ἐνήργη-
σε κἀμοὶ εἰς τὰ ἔθνη. καὶ γνόντες τὴν χάριν
τὴν δοθεῖσάν μοι, ἰάκωβος καὶ κηφᾶς καὶ
ἰωάννης, οἱ δοκοῦντες στῦλοι εἶναι, δεξιὰς ἔδω-
καν ἐμοὶ καὶ βαρνάβᾳ κοινωνίας, ἵνα ἡμεῖς μὲν
εἰς τὰ ἔθνη, αὐτοὶ δὲ εἰς τὴν περιτομήν, μό-
νον τῶν πτωχῶν ἵνα μνημονεύωμεν, ὃ καὶ ἐσ-
πούδασα αὐτὸ τοῦτο ποιῆσαι. ὅτε δὲ ἦλθεν
πέτρος εἰς ἀντιόχειαν, κατὰ πρόσωπον αὐτῷ
ἀντέστην, ὅτι κατεγνωσμένος ἦν. πρὸ τοῦ γὰρ
ἐλθεῖν τινὰς ἀπὸ ἰακώβου, μετὰ τῶν ἐθνῶν
συνήσθιεν, ὅτε δὲ ἦλθον, ὑπέστελλε καὶ ἀφώ-
ριζεν ἑαυτόν, φοβούμενος τοὺς ἐκ περιτομῆς,
καὶ συνυπεκρίθησαν αὐτῷ καὶ οἱ λοιποὶ ἰου-
δαῖοι, ὥστε καὶ βαρνάβας συναπήχθη αὐ-
τῶν τῇ ὑποκρίσει. ἀλλ' ὅτε εἶδον, ὅτι οὐκ ὀρ-
θοποδοῦσι πρὸς τὴν ἀλήθειαν τοῦ εὐαγγελίου,
εἶπον τῷ πέτρῳ ἔμπροσθεν πάντων. εἰ σὺ ἰου-
δαῖος ὑπάρχων, ἐθνικῶς, καὶ οὐκ ἰουδαϊκῶς,
ζῇς, πῶς τὰ ἔθνη ἀναγκάζεις ἰουδαΐζειν;
ἡμεῖς φύσει ἰουδαῖοι, καὶ οὐκ ἐξ ἐθνῶν ἁμαρ-
τωλοί. εἰδότες δὲ, ὅτι οὐ δικαιοῦται ἄνθρωπος ἐξ
ἔργων νόμου, ἐὰν μὴ διὰ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ,
καὶ ἡμεῖς εἰς χριστὸν ἰησοῦν ἐπιστεύσαμεν, ἵνα
δικαιωθῶμεν ἐκ πίστεως χριστοῦ, καὶ οὐκ ἐξ ἔρ-
γων νόμου, ὅτι οὐ δικαιωθήσεται ἐξ ἔργων
νόμου πᾶ-

Digitized by Google

νόμου πᾶσα σάρξ. εἰ δὲ ζητοῦντες δικαιωθῆ-
ναι ἐν χριστῷ, εὑρέθημεν καὶ αὐτοὶ ἁμαρ-
τωλοί, ἆρα χριστὸς ἁμαρτίας διάκονος; μὴ
γένοιτο. εἰ γὰρ ἃ κατέλυσα, ταῦτα πάλιν
οἰκοδομῶ, παραβάτην ἐμαυτὸν συνιστάνω.
ἐγὼ γὰρ διὰ νόμου, νόμῳ ἀπέθανον, ἵνα θεῷ
ζήσω, χριστῷ συνεσταύρωμαι. ζῶ δὲ, οὐκ ἔτι ἐ-
γώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ χριστός. ὃ δὲ νῦν ζῶ ἐν σαρ-
κί, ἐν πίστει ζῶ τῇ τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, τοῦ ἀγαπή-
σαντός με, καὶ παραδόντος ἑαυτὸν ὑπὲρ ἐ-
μοῦ. οὐκ ἀθετῶ τὴν χάριν τοῦ θεοῦ. εἰ γὰρ διὰ
νόμου δικαιοσύνη, ἆρα χριστὸς δωρεὰν ἀπέ-
θανεν. Ὦ ἀνόητοι γαλάται, τίς ὑμᾶς ἐ- 3
βάσκανε, τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; οἷς κατ'
ὀφθαλμοὺς ἰησοῦς χριστὸς προεγράφη, ἐν ὑμῖν
ἐσταυρωμένος; τοῦτο μόνον θέλω μαθεῖν ἀφ'
ὑμῶν. ἐξ ἔργων νόμου τὸ πνεῦμα ἐλάβετε,
ἢ ἐξ ἀκοῆς πίστεως; οὕτως ἀνόητοί ἐστε, ἐναρ-
ξάμενοι πνεύματι, νῦν σαρκὶ ἐπιτελεῖσθε;
τοσαῦτα ἐπάθετε εἰκῇ, εἴ γε καὶ εἰκῇ. ὁ οὖν
ἐπιχορηγῶν ὑμῖν τὸ πνεῦμα, καὶ ἐνεργῶν
δυνάμεις ἐν ὑμῖν, ἐξ ἔργων νόμου, ἢ ἐξ ἀκοῆς
πίστεως; καθὼς ἀβραὰμ ἐπίστευσε τῷ θεῷ,
καὶ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην. γινώσ-
κετε ἄρα, ὅτι οἱ ἐκ πίστεως, οὗτοι εἰσὶν υἱοὶ ἀ-
βραάμ. προϊδοῦσα δὲ ἡ γραφή, ὅτι ἐκ πί-

στεως δικαιοῖ τὰ ἔθνη ὁ θεός, προευηγγελίσατο
τῷ ἀβραάμ, ὅτι εὐλογηθήσονται ἐν σοὶ πάν-
τα τὰ ἔθνη. ὥστε οἱ ἐκ πίστεως εὐλογοῦνται σὺν
τῷ πιστῷ ἀβραάμ. ὅσοι γὰρ ἐξ ἔργων νόμου
εἰσίν, ὑπὸ κατάραν εἰσίν. γέγραπται γάρ.
» ἐπικατάρατος πᾶς, ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι
» τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ
» ποιῆσαι αὐτά. ὅτι δὲ ἐν νόμῳ οὐδεὶς δικαιοῦται
» παρὰ τῷ θεῷ, δῆλον. ὅτι ὁ δίκαιος ἐκ πίστεως
ζήσεται. ὁ δὲ νόμος οὐκ ἔστιν ἐκ πίστεως, ἀλλ' ὁ
ποιήσας αὐτὰ ἄνθρωπος, ζήσεται ἐν αὐτοῖς.
χριστὸς ἡμᾶς ἐξηγόρασεν ἐκ τῆς κατάρας
τοῦ νόμου, γενόμενος ὑπὲρ ἡμῶν κατάρα.
» γέγραπται γάρ. ἐπικατάρατος πᾶς, ὁ κρε-
» μάμενος ἐπὶ ξύλου, ἵνα εἰς τὰ ἔθνη ἡ εὐλο-
γία τοῦ ἀβραὰμ γένηται ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ἵνα
τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ πνεύματος λάβωμεν διὰ
τῆς πίστεως. ἀδελφοί, κατὰ ἄνθρωπον λέγω.
ὅμως ἀνθρώπου κεκυρωμένην διαθήκην,
οὐδεὶς ἀθετεῖ, ἢ ἐπιδιατάσσεται. τῷ δὲ ἀ-
βραὰμ ἐρρέθησαν αἱ ἐπαγγελίαι, καὶ τῷ
σπέρματι αὐτοῦ. οὐ λέγει καὶ τοῖς σπέρμασιν,
ὡς ἐπὶ πολλῶν, ἀλλ' ὡς ἐφ' ἑνός, καὶ τῷ σπέρ-
ματί σου, ὅς ἐστι χριστός. τοῦτο δὲ λέγω· διαθή-
κην προκεκυρωμένην ὑπὸ τοῦ θεοῦ εἰς χρι-
στόν, ὁ μετὰ ἔτη τετρακόσια καὶ τριάκοντα

γεγονὼς

γεγονὼς νόμος, οὐκ ἀκυροῖ εἰς τὸ καταργῆσαι τὴν ἐπαγγελίαν. εἰ γὰρ ἐκ νόμου ἡ κληρονομία, οὐκ ἔτι ἐξ ἐπαγγελίας. τῷ δὲ ἀβραὰμ δι᾽ ἐπαγγελίας κεχάρισται ὁ θεός. τί οὖν ὁ νόμος; τῶν παραβάσεων χάριν προσετέθη, ἄχρις οὗ ἔλθῃ τὸ σπέρμα, ᾧ ἐπήγγελται, διαταγεὶς δι᾽ ἀγγέλων ἐν χειρὶ μεσίτου. ὁ δὲ μεσίτης, ἑνὸς οὐκ ἔστιν, ὁ δὲ θεὸς εἷς ἐστιν. ὁ οὖν νόμος κατὰ τῶν ἐπαγγελιῶν τοῦ θεοῦ; μὴ γένοιτο. εἰ γὰρ ἐδόθη νόμος, ὁ δυνάμενος ζωοποιῆσαι, ὄντως ἐκ νόμου ἦν ἂν ἡ δικαιοσύνη. ἀλλὰ συνέκλεισεν ἡ γραφὴ τὰ πάντα ὑπὸ ἁμαρτίαν, ἵνα ἡ ἐπαγγελία ἐκ πίστεως ἰησοῦ χριστοῦ δοθῇ τοῖς πιστεύουσι. πρὸ τοῦ δὲ ἐλθεῖν τὴν πίστιν, ὑπὸ νόμον ἐφρουρούμεθα, συγκεκλεισμένοι εἰς τὴν μέλλουσαν πίστιν ἀποκαλυφθῆναι. ὥστε ὁ νόμος παιδαγωγὸς ἡμῶν γέγονεν εἰς χριστόν, ἵνα ἐκ πίστεως δικαιωθῶμεν. ἐλθούσης δὲ τῆς πίστεως, οὐκ ἔτι ὑπὸ παιδαγωγόν ἐσμεν. πάντες γὰρ υἱοὶ θεοῦ ἐστε διὰ τῆς πίστεως ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὅσοι γὰρ ἐβαπτίσθητε, χριστὸν ἐνεδύσασθε. οὐκ ἔνι ἰουδαῖος οὐδὲ ἕλλην. οὐκ ἔνι δοῦλος οὐδὲ ἐλεύθερος. οὐκ ἔνι ἄρσεν καὶ θῆλυ. πάντες γὰρ ὑμεῖς εἷς ἐστε ἐν χριστῷ ἰησοῦ. εἰ δὲ ὑμεῖς χριστοῦ, ἄρα τοῦ ἀβραὰμ σπέρμα ἐστέ, καὶ κατ᾽ ἐπαγγελίαν κληρονόμοι.

4 Λέγω δέ, ἐφ' ὅσον χρόνον ὁ κληρονόμος νήπιός ἐστιν, οὐδὲν διαφέρει δούλου, κύριος πάντων ὤν, ἀλλὰ ὑπὸ ἐπιτρόπους ἐστὶ καὶ οἰκονόμους ἄχρι τῆς προθεσμίας τοῦ πατρός· οὕτω καὶ ἡμεῖς, ὅτε ἦμεν νήπιοι, ὑπὸ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου ἦμεν δεδουλωμένοι, ὅτε δὲ ἦλθε τὸ πλήρωμα τοῦ χρόνου, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ, γενόμενον ἐκ γυναικός, γενόμενον ὑπὸ νόμον, ἵνα τοὺς ὑπὸ νόμον ἐξαγοράσῃ, ἵνα τὴν υἱοθεσίαν ἀπολάβωμεν. ὅτι δέ ἐστε υἱοί, ἐξαπέστειλεν ὁ θεὸς τὸ πνεῦμα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ εἰς τὰς καρδίας ἡμῶν, κρᾶζον ἀββᾶ, ὁ πατήρ. ὥστε οὐκ ἔτι εἶ δοῦλος, ἀλλ' υἱός. εἰ δὲ υἱός, καὶ κληρονόμος θεοῦ διὰ χριστοῦ. ἀλλὰ τότε μὲν οὐκ εἰδότες θεόν, ἐδουλεύσατε τοῖς φύσει μὴ οὖσι θεοῖς, νῦν δὲ γνόντες θεόν, μᾶλλον δὲ γνωσθέντες ὑπὸ θεοῦ, πῶς ἐπιστρέφετε πάλιν ἐπὶ τὰ ἀσθενῆ καὶ πτωχὰ στοιχεῖα, οἷς πάλιν ἄνωθεν δουλεύειν θέλετε; ἡμέρας παρατηρεῖσθε καὶ μῆνας, καὶ καιρούς, καὶ ἐνιαυτούς. φοβοῦμαι ὑμᾶς, μή πως εἰκῇ κεκοπίακα εἰς ὑμᾶς. γίνεσθε ὡς ἐγώ, ὅτι κἀγὼ ὡς ὑμεῖς, ἀδελφοί, δέομαι ὑμῶν. οὐδέν με ἠδικήσατε. οἴδατε δέ, ὅτι δι' ἀσθένειαν τῆς σαρκὸς εὐηγγελισάμην ὑμῖν τὸ πρότερον, καὶ τὸν

πειρασμόν

πειρασμόν μου, τὸν ἐν τῇ σαρκί μου, οὐκ ἐξουθενήσατε, οὐδὲ ἐξεπτύσατε, ἀλλ' ὡς ἄγγελον θεοῦ ἐδέξασθέ με, ὡς χριστὸν Ἰησοῦν. ποῦ οὖν ὁ μακαρισμὸς ὑμῶν; μαρτυρῶ γὰρ ὑμῖν, ὅτι εἰ δυνατὸν, τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν ἐξορύξαντες ἂν ἐδώκατέ μοι. ὥστε ἐχθρὸς ὑμῶν γέγονα, ἀληθεύων ὑμῖν; ζηλοῦσιν ὑμᾶς οὐ καλῶς, ἀλλὰ ἐκκλεῖσαι ὑμᾶς θέλουσιν, ἵνα αὐτοὺς ζηλοῦτε. καλὸν δὲ τὸ ζηλοῦσθαι ἐν καλῷ πάντοτε, καὶ μὴ μόνον ἐν τῷ παρεῖναί με πρὸς ὑμᾶς. τεκνία μου, οὓς πάλιν ὠδίνω, ἄχρις οὗ μορφωθῇ χριστὸς ἐν ὑμῖν. ἤθελον δὲ παρεῖναι πρὸς ὑμᾶς ἄρτι, καὶ ἀλλάξαι τὴν φωνήν μου, ὅτι ἀποροῦμαι ἐν ὑμῖν. λέγετέ μοι οἱ ὑπὸ νόμον θέλοντες εἶναι, τὸν νόμον οὐκ ἀναγινώσκετε; γέγραπται γὰρ, ὅτι ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν, ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. ἀλλ' ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ σάρκα γεγέννηται, ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, δι' ἐπαγγελίας, ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα. αὗται γάρ εἰσι δύο διαθῆκαι, μία μὲν ἀπὸ ὄρους σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν ἄγαρ. τὸ γὰρ ἄγαρ, σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν ἱερουσαλὴμ. δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. ἡ δὲ ἄνω ἱερουσαλὴμ, ἐλευθέρα ἐστὶν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. γέγραπται, γάρ.

εὐφράνθητι

» εὐφράνθητι στεῖρα ἡ οὐ τίκτουσα, ῥῆξον καὶ
» βόησον ἡ οὐκ ὠδίνουσα, ὅτι πολλὰ τὰ τέκνα τῆς
» ἐρήμου μᾶλλον, ἢ τῆς ἐχούσης τὸν ἄνδρα. ἡμεῖς
δὲ ἀδελφοὶ κατὰ ἰσαὰκ ἐπαγγελίας τέκνα
ἐσμέν. ἀλλ᾽ ὥσπερ τότε ὁ κατὰ σάρκα γεν-
νηθεὶς, ἐδίωκε τὸν κατὰ πνεῦμα, οὕτως καὶ
» νῦν. ἀλλὰ τί λέγει ἡ γραφή; ἔκβαλε τὴν παι-
» δίσκην καὶ τὸν υἱὸν αὐτῆς. οὐ γὰρ μὴ κληρονο-
» μήσῃ ὁ υἱὸς τῆς παιδίσκης μετὰ τοῦ υἱοῦ τῆς ἐλευ-
» θέρας. ἄρα ἀδελφοὶ οὐκ ἐσμὲν παιδίσκης
5 τέκνα, ἀλλὰ τῆς ἐλευθέρας. Τῇ ἐλευθερίᾳ
χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσε. στήκετε οὖν καὶ μὴ
πάλιν ζυγῷ δουλείας ἐνέχεσθε. ἴδε ἐγὼ παῦ-
λος λέγω ὑμῖν, ὅτι ἐὰν περιτέμνησθε, χριστὸς
ὑμᾶς οὐδὲν ὠφελήσει. μαρτύρομαι δὲ πά-
λιν παντὶ ἀνθρώπῳ περιτεμνομένῳ, ὅτι ὀφει-
λέτης ἐστὶν, ὅλον τὸν νόμον ποιῆσαι. κατηργή-
θητε ἀπὸ τοῦ χριστοῦ, οἵτινες ἐν νόμῳ δικαιοῦ-
σθε, τῆς χάριτος ἐξεπέσετε. ἡμᾶς γὰρ πνεύμα-
τι ἐκ πίστεως ἐλπίδα δικαιοσύνης ἀπεκδεχόμε-
θα. ἐν γὰρ χριστῷ Ἰησοῦ, οὔτε περιτομή τι ἰσχύει,
οὔτε ἀκροβυστία, ἀλλὰ πίστις δι᾽ ἀγάπης ἐνερ-
γουμένη. ἐτρέχετε καλῶς, τίς ὑμᾶς ἀνέκοψε,
τῇ ἀληθείᾳ μὴ πείθεσθαι; ἡ πεισμονὴ οὐκ ἐκ
τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς. μικρὰ ζύμη ὅλον τὸ φύ-
ραμα ζυμοῖ. ἐγὼ πέποιθα εἰς ὑμᾶς ἐν κυρίῳ, ὅτι

οὐδὲν

οὐδὲν ἄλλο φρονήσετε. ὁ δὲ ταράσσων ὑμᾶς, βαστάσει τὸ κρίμα, ὅστις ἂν ᾖ. ἐγὼ δὲ ἀδελφοί, εἰ περιτομὴν ἔτι κηρύσσω, τί ἔτι διώκομαι; ἄρα κατήργηται τὸ σκάνδαλον τοῦ σταυροῦ. ὄφελον καὶ ἀποκόψονται οἱ ἀναστατοῦντες ὑμᾶς. ὑμεῖς γὰρ ἐπ' ἐλευθερίᾳ ἐκλήθητε ἀδελφοί, μόνον μὴ τὴν ἐλευθερίαν εἰς ἀφορμὴν τῇ σαρκί, ἀλλὰ διὰ τῆς ἀγάπης δουλεύετε ἀλλήλοις. ὁ γὰρ πᾶς νόμος ἐν ἑνὶ λόγῳ πληροῦται, ἐν τῷ,
" ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου, ὡς ἑαυτόν. εἰ δὲ ἀλλήλους δάκνετε καὶ κατεσθίετε, βλέπετε μὴ ὑπὸ ἀλλήλων ἀναλωθῆτε. λέγω δέ, πνεύματι περιπατεῖτε, καὶ ἐπιθυμίαν σαρκὸς οὐ μὴ τελέσητε. ἡ γὰρ σὰρξ ἐπιθυμεῖ κατὰ τοῦ πνεύματος, τὸ δὲ πνεῦμα κατὰ τῆς σαρκός. ταῦτα δὲ ἀντίκειται ἀλλήλοις, ἵνα μὴ ἃ ἂν θέλητε, ταῦτα ποιῆτε. εἰ δὲ πνεύματι ἄγεσθε, οὐκ ἐστὲ ὑπὸ νόμον. φανερὰ δέ ἐστι τὰ ἔργα τῆς σαρκός, ἅ τινά ἐστι, μοιχεία, πορνεία, ἀκαθαρσία, ἀσέλγεια, εἰδωλολατρεία, φαρμακεία, ἔχθραι, ἔρεις, ζῆλοι, θυμοί, ἐριθεῖαι, διχοστασίαι, αἱρέσεις, φθόνοι, φόνοι, μέθαι, κῶμοι, καὶ τὰ ὅμοια τούτοις, ἃ προλέγω ὑμῖν, καθὼς καὶ προεῖπον, ὅτι οἱ τὰ τοιαῦτα πράσσοντες, βασιλείαν θεοῦ οὐ κληρονομήσουσιν. ὁ δὲ καρπὸς τοῦ πνεύματός ἐστιν, ἀγάπη, χαρά, εἰρήνη, μακροθυμία, χρη-

Digitized by Google

θυμία, χρηστότης, ἀγαθωσύνη, πίστις, πρᾳότης
ἐγκράτεια. κατὰ τῶν τοιούτων οὐκ ἔστι νόμος.
οἱ δὲ τοῦ χριστοῦ, τὴν σάρκα ἐσταύρωσαν σὺν τοῖς
παθήμασι, καὶ ταῖς ἐπιθυμίαις. εἰ ζῶμεν
πνεύματι, πνεύματι καὶ στοιχῶμεν. μὴ γινώμε
θα κενόδοξοι, ἀλλήλους προκαλούμενοι, ἀλλή
6 λους φθονοῦντες. Ἀδελφοί, ἐὰν καὶ προλη
φθῇ ἄνθρωπος ἔν τινι παραπτώματι, ὑμεῖς οἱ
πνευματικοί, καταρτίζετε τὸν τοιοῦτον ἐν πνεύ-
ματι πρᾳότητος, σκοπῶν σεαυτόν, μὴ καὶ σὺ πει
ρασθῇς. ἀλλήλων τὰ βάρη βαστάζετε, καὶ οὕτως
ἀναπληρώσατε τὸν νόμον τοῦ χριστοῦ. εἰ γὰρ δοκεῖ
τις εἶναί τι, μηδὲν ὤν, ἑαυτὸν φρεναπατᾷ. τὸ
δὲ ἔργον ἑαυτοῦ δοκιμαζέτω ἕκαστος, καὶ τότε
εἰς ἑαυτὸν μόνον τὸ καύχημα ἕξει, καὶ οὐκ εἰς τὸν
ἕτερον. ἕκαστος γὰρ τὸ ἴδιον φορτίον βαστάσει. κοι
νωνείτω δὲ ὁ κατηχούμενος τὸν λόγον, τῷ κατη
χοῦντι ἐν πᾶσιν ἀγαθοῖς. μὴ πλανᾶσθε, θεὸς οὐ
μυκτηρίζεται. ὃ γὰρ ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο
καὶ θερίσει, ὅτι ὁ σπείρων εἰς τὴν σάρκα ἑαυτοῦ,
ἐκ τῆς σαρκὸς θερίσει φθοράν. ὁ δὲ σπείρων εἰς
τὸ πνεῦμα, ἐκ τοῦ πνεύματος θερίσει ζωὴν αἰώ
9 νιον. τὸ δὲ καλὸν ποιοῦντες μὴ ἐκκακῶμεν. και
10 ρῷ γὰρ ἰδίῳ θερίσομεν, μὴ ἐκλυόμενοι. ἄρα
οὖν ὡς καιρὸν ἔχομεν, ἐργαζώμεθα τὸ ἀγαθὸν
πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ πρὸς τοὺς οἰκείους τῆς

πίστεως

Digitized by Google

πίστεως. ἴδετε πηλίκοις ὑμῖν γράμμασιν ἔγρα-
ψα τῇ ἐμῇ χειρί. ὅσοι θέλουσιν εὐπροσωπῆσαι
ἐν σαρκὶ, οὗτοι ἀναγκάζουσιν ὑμᾶς περιτέμνε-
σθαι, μόνον ἵνα τῷ σταυρῷ τοῦ χριστοῦ μὴ διώκων-
ται. οὐδὲ γὰρ οἱ περιτεμνόμενοι αὐτοὶ νόμον
φυλάσσουσιν, ἀλλὰ θέλουσιν ὑμᾶς περιτέμνε-
σθαι, ἵνα ἐν τῇ ὑμετέρᾳ σαρκὶ καυχήσωνται.
ἐμοὶ δὲ μὴ γένοιτο καυχᾶσθαι, εἰ μὴ ἐν τῷ σταυ-
ρῷ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, δι' οὗ ἐμοὶ κόσ-
μος ἐσταύρωται, κἀγὼ τῷ κόσμῳ. ἐν γὰρ χριστῷ
ἰησοῦ, οὔτε περιτομή τι ἰσχύει, οὔτε ἀκροβυστία,
ἀλλὰ καινὴ κτίσις. καὶ ὅσοι τῷ κανόνι τούτῳ
στοιχήσουσιν, εἰρήνη ἐπ' αὐτοὺς καὶ ἔλεος, καὶ
ἐπὶ τὸν ἰσραὴλ τοῦ θεοῦ. τοῦ λοιποῦ κόπους μοι
μηδεὶς παρεχέτω. ἐγὼ γὰρ τὰ στίγματα τοῦ
κυρίου ἰησοῦ ἐν τῷ σώματί μου βαστάζω. ἡ χά-
ρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ τοῦ πνεύ-
ματος ὑμῶν ἀδελφοί. Ἀμήν.

Πρὸς Γαλάτας ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης.

Digitized by Google

ΠΡΟΣ ΕΦΕΣΙΟΥΣ
ἐπιστολή.

ΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ χρι-
στοῦ διὰ θελήματος θεοῦ, τοῖς
ἁγίοις πᾶσι τοῖς οὖσιν ἐν Ἐφέ-
σῳ, καὶ πιστοῖς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ,
χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ
πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. εὐλο-
γητὸς ὁ θεός, καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ
χριστοῦ, ὁ εὐλογήσας ἡμᾶς ἐν πάσῃ εὐλογίᾳ
πνευματικῇ ἐν τοῖς ἐπουρανίοις χριστῷ, κα-
θὼς ἐξελέξατο ἡμᾶς ἐν αὐτῷ πρὸ καταβο-
λῆς κόσμου, εἶναι ἡμᾶς ἁγίους καὶ ἀμώμους
κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ ἐν ἀγάπῃ, προορίσας ἡ-
μᾶς εἰς υἱοθεσίαν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς αὐτόν,
κατὰ τὴν εὐδοκίαν τοῦ θελήματος αὐτοῦ εἰς
ἔπαινον δόξης τῆς χάριτος αὐτοῦ, ἐν ᾗ ἐχαρίτω-
σεν ἡμᾶς ἐν τῷ ἠγαπημένῳ, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν
ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν ἄφεσιν
τῶν παραπτωμάτων κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς χά-
ριτος αὐτοῦ, ἧς ἐπερίσσευσεν εἰς ἡμᾶς, ἐν πάσῃ
σοφίᾳ καὶ φρονήσει, γνωρίσας ἡμῖν τὸ μυστήριον
τοῦ θελήματος αὐτοῦ, κατὰ τὴν εὐδοκίαν αὐτοῦ
ἣν προέθετο ἐν αὐτῷ εἰς οἰκονομίαν τοῦ πλη-
ρώματος τῶν καιρῶν, ἀνακεφαλαιώσασθαι
τὰ πάντα

Digitized by Google

τὰ πάντα ἐν τῷ χριστῷ, τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς ἐν αὐτῷ, ἐν ᾧ καὶ ἐκληρώθημεν, προορισθέντες κατὰ πρόθεσιν, τοῦ τὰ πάντα ἐνεργοῦντος, κατὰ τὴν βουλὴν τοῦ θελήματος αὐτοῦ, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς εἰς ἔπαινον δόξης αὐτοῦ, τοὺς προηλπικότας ἐν τῷ χριστῷ, ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς ἀκούσαντες τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, τὸ εὐαγγέλιον τῆς σωτηρίας ὑμῶν, ἐν ᾧ καὶ πιστεύσαντες ἐσφραγίσθητε τῷ πνεύματι τῆς ἐπαγγελίας τῷ ἁγίῳ, ὅς ἐστιν ἀῤῥαβὼν τῆς κληρονομίας ἡμῶν, εἰς ἀπολύτρωσιν τῆς περιποιήσεως, εἰς ἔπαινον τῆς δόξης αὐτοῦ. Διὰ τοῦτο κἀγὼ ἀκούσας τὴν καθ' ὑμᾶς πίστιν ἐν τῷ κυρίῳ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγάπην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, οὐ παύομαι εὐχαριστῶν ὑπὲρ ὑμῶν, μνείαν ὑμῶν ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἵνα ὁ θεὸς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ πατὴρ τῆς δόξης δῴη ὑμῖν πνεῦμα σοφίας καὶ ἀποκαλύψεως, ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ, πεφωτισμένους τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας ὑμῶν, εἰς τὸ εἰδέναι ὑμᾶς; τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς τῆς κλήσεως αὐτοῦ, καὶ τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τῆς κληρονομίας αὐτοῦ ἐν τοῖς ἁγίοις; καὶ τί τὸ ὑπερβάλλον μέγεθος τῆς δυνάμεως αὐτοῦ εἰς ἡμᾶς, τοὺς πιστεύοντας κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ κράτους τῆς ἰσχύος αὐτοῦ, ἣν ἐνήργησεν ἐν τῷ χριστῷ, ἐγείρας

αὐτὸν

Digitized by Google

αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ καθίσας αὐτὸν ἐν δεξιᾷ ἑαυ-
τοῦ, ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς, καὶ
ἐξουσίας καὶ δυνάμεως, καὶ κυριότητος, καὶ παντὸς
ὀνόματος ὀνομαζομένου, οὐ μόνον ἐν τῷ αἰῶνι
τούτῳ, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ μέλλοντι. καὶ πάντα
ὑπέταξεν ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ, καὶ αὐτὸν ἔδω-
κε κεφαλὴν ὑπὲρ πάντα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἥτις
ἐστὶ τὸ σῶμα αὐτοῦ, τὸ πλήρωμα τοῦ τὰ πάν-
2 τα ἐν πᾶσι πληρουμένου. Καὶ ὑμᾶς ὄντας
νεκροὺς τοῖς παραπτώμασι καὶ ταῖς ἁμαρτίαις
ὑμῶν ἐν αἷς ποτὲ περιεπατήσατε κατὰ τὸν
αἰῶνα τοῦ κόσμου τούτου, κατὰ τὸν ἄρχοντα τῆς
ἐξουσίας τοῦ ἀέρος, τοῦ πνεύματος, τοῦ νῦν ἐνεργοῦ-
ντος ἐν τοῖς υἱοῖς τῆς ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ἡμεῖς
πάντες ἀνεστράφημέν ποτε, ἐν ταῖς ἐπιθυμί-
αις τῆς σαρκὸς ἡμῶν, ποιοῦντες τὰ θελήμα-
τα τῆς σαρκὸς, καὶ τῶν διανοιῶν, καὶ ἦμεν
τέκνα φύσει ὀργῆς, ὡς καὶ οἱ λοιποί. ὁ δὲ θεὸς
πλούσιος ὢν ἐν ἐλέει, διὰ τὴν πολλὴν ἀγάπην
αὐτοῦ, ἣν ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ὄντας ἡμᾶς νε-
κροὺς τοῖς παραπτώμασι, συνεζωοποίησε τῷ
χριστῷ, χάριτί ἐστε σεσωσμένοι, καὶ συνήγειρε, καὶ
συνεκάθισεν ἐν τοῖς ἐπουρανίοις ἐν χριστῷ Ἰη-
σοῦ, ἵνα ἐνδείξηται ἐν τοῖς αἰῶσι τοῖς ἐπερχομέ-
νοις τὸν ὑπερβάλλοντα πλοῦτον τῆς χάριτος αὐ-
τοῦ, ἐν χρηστότητι ἐφ᾽ ἡμᾶς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. τῇ

γὰρ χάριτι

Digitized by Google

γὰρ χάριτί ἐστε σεσωσμένοι διὰ τῆς πίστεως, καὶ τοῦτο οὐκ ἐξ ὑμῶν, θεοῦ τὸ δῶρον, οὐκ ἐξ ἔργων, ἵνα μή τις καυχήσηται. αὐτοῦ γάρ ἐσμεν ποίημα, κτισθέντες ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐπὶ ἔργοις ἀγαθοῖς, οἷς προητοίμασεν ὁ θεὸς, ἵνα ἐν αὐτοῖς περιπατήσωμεν. διὸ μνημονεύετε, ὅτι ποτὲ ὑμεῖς τὰ ἔθνη ἐν σαρκὶ, οἱ λεγόμενοι ἀκροβυστία, ὑπὸ τῆς λεγομένης περιτομῆς ἐν σαρκὶ χειροποιήτου, ὅτι ἦτε ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, χωρὶς χριστοῦ, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς πολιτείας τοῦ ἰσραὴλ, καὶ ξένοι τῶν διαθηκῶν τῆς ἐπαγγελίας, ἐλπίδα μὴ ἔχοντες, καὶ ἄθεοι ἐν τῷ κόσμῳ. νυνὶ δὲ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ὑμεῖς, οἵ ποτε ὄντες μακρὰν, ἐγενήθητε ἐγγὺς ἐν τῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ. αὐτὸς γάρ ἐστιν ἡ εἰρήνη ἡμῶν, ὁ ποιήσας τὰ ἀμφότερα ἓν, καὶ τὸ μεσότοιχον τοῦ φραγμοῦ λύσας, τὴν ἔχθραν ἐν τῇ σαρκὶ αὐτοῦ, τὸν νόμον τῶν ἐντολῶν ἐν δόγμασι καταργήσας, ἵνα τοὺς δύο κτίσῃ ἐν ἑαυτῷ εἰς ἕνα καινὸν ἄνθρωπον, ποιῶν εἰρήνην, καὶ ἀποκαταλλάξῃ τοὺς ἀμφοτέρους ἐν ἑνὶ σώματι τῷ θεῷ διὰ τοῦ σταυροῦ, ἀποκτείνας τὴν ἔχθραν ἐν αὐτῷ· καὶ ἐλθὼν εὐηγγελίσατο εἰρήνην ὑμῖν, τοῖς μακρὰν, καὶ εἰρήνην τοῖς ἐγγὺς, ὅτι δι' αὐτοῦ ἔχομεν τὴν προσαγωγὴν οἱ ἀμφότεροι ἐν ἑνὶ πνεύ-

μασι πρὸς τὸν πατέρα. ἄρα οὖν οὐκέτι ἐστὲ
ξένοι καὶ πάροικοι, ἀλλ' ἐστὲ συμπολῖται τῶν ἁ-
γίων καὶ οἰκεῖοι τοῦ θεοῦ, ἐποικοδομηθέντες ἐ-
πὶ τῷ θεμελίῳ τῶν ἀποστόλων καὶ προφητῶν,
ὄντος ἀκρογωνιαίου αὐτοῦ ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν ᾧ
πᾶσα οἰκοδομὴ συναρμολογουμένη, αὔξει εἰς
ναὸν ἅγιον ἐν κυρίῳ, ἐν ᾧ καὶ ὑμεῖς συνοικοδο-
μεῖσθε εἰς κατοικητήριον τοῦ θεοῦ ἐν πνεύματι.
3 Τούτου χάριν ἐγὼ παῦλος ὁ δέσμιος τοῦ χρι-
στοῦ ἰησοῦ ὑπὲρ ὑμῶν τῶν ἐθνῶν πρεσβεύω, εἴ
γε ἠκούσατε τὴν οἰκονομίαν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ,
τῆς δοθείσης μοι εἰς ὑμᾶς, ὅτι κατὰ ἀποκάλυ-
ψιν ἐγνώρισέ μοι τὸ μυστήριον, καθὼς προέ-
γραψα ἐν ὀλίγῳ, πρὸς ὃ δύνασθε ἀναγινώσ-
κοντες νοῆσαι τὴν σύνεσίν μου ἐν τῷ μυστηρίῳ
τοῦ χριστοῦ, ὃ ἐν ἑτέραις γενεαῖς οὐκ ἐγνωρί-
σθη τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων, ὡς νῦν ἀπεκα-
λύφθη τοῖς ἁγίοις ἀποστόλοις αὐτοῦ καὶ προ-
φήταις ἐν πνεύματι, εἶναι τὰ ἔθνη συγκλη-
ρονόμα, καὶ σύσσωμα, καὶ συμμέτοχα τῆς
ἐπαγγελίας αὐτοῦ ἐν τῷ χριστῷ, διὰ τοῦ εὐαγ-
γελίου, οὗ ἐγενήθην διάκονος κατὰ τὴν δω-
ρεὰν τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι κα-
τὰ τὴν ἐνέργειαν τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. ἐμοὶ
τῷ ἐλαχιστοτέρῳ πάντων ἁγίων ἐδόθη ἡ χά-
ρις αὕτη, ἐν τοῖς ἔθνεσιν εὐαγγελίσασθαι τὸν
ἀνεξιχνία-

Digitized by Google

ἀνεξιχνίαστον πλοῦτον τοῦ χριστοῦ, καὶ φωτίσαι πάντας, τίς ἡ κοινωνία τοῦ μυστηρίου, τοῦ ἀποκεκρυμμένου ἀπὸ τῶν αἰώνων ἐν τῷ θεῷ, τῷ τὰ πάντα κτίσαντι διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα γνωρισθῇ νῦν ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἐξουσίαις ἐν τοῖς ἐπουρανίοις διὰ τῆς ἐκκλησίας, ἡ πολυποίκιλος σοφία τοῦ θεοῦ, κατὰ πρόθεσιν τῶν αἰώνων, ἣν ἐποίησεν ἐν χριστῷ ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ἐν ᾧ ἔχομεν τὴν παῤῥησίαν καὶ τὴν προσαγωγὴν ἐν πεποιθήσει, διὰ τῆς πίστεως αὐτοῦ. διὸ αἰτοῦμαι, μὴ ἐκκακεῖν ἐν ταῖς θλίψεσί μου ὑπὲρ ὑμῶν, ἥτις ἐστὶ δόξα ὑμῶν. τούτου χάριν κάμπτω τὰ γόνατά μου πρὸς τὸν πατέρα τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ἐξ οὗ πᾶσα πατριὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, ἵνα δώῃ ὑμῖν κατὰ τὸν πλοῦτον τῆς δόξης αὐτοῦ, δυνάμει κραταιωθῆναι διὰ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ εἰς τὸν ἔσω ἄνθρωπον, κατοικῆσαι τὸν χριστὸν διὰ τῆς πίστεως ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, ἐν ἀγάπῃ ἐῤῥιζωμένοι καὶ τεθεμελιωμένοι, ἵνα ἐξισχύσητε καταλαβέσθαι σὺν πᾶσι τοῖς ἁγίοις, τί τὸ πλάτος καὶ μῆκος καὶ βάθος καὶ ὕψος, γνῶναί τε τὴν ὑπερβάλλουσαν τῆς γνώσεως ἀγάπην τοῦ χριστοῦ, ἵνα πληρωθῆτε εἰς πᾶν τὸ πλήρωμα τοῦ θεοῦ. τῷ δὲ δυναμένῳ ὑπὲρ πάντα

Digitized by Google

ποιῆσαι ὑπὲρ ἐκ περισσοῦ, ὧν αἰτούμεθα ἢ
νοοῦμεν κατὰ τὴν δύναμιν τὴν ἐνεργουμένην
ἐν ἡμῖν, αὐτῷ ἡ δόξα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἐν χριστῷ
Ἰησοῦ εἰς πάσας τὰς γενεὰς τοῦ αἰῶνος τῶν
4 αἰώνων. ἀμήν. Παρακαλῶ οὖν ὑμᾶς ἐγὼ ὁ
δέσμιος ἐν κυρίῳ, ἀξίως περιπατῆσαι τῆς κλή-
σεως, ἧς ἐκλήθητε, μετὰ πάσης ταπεινοφροσύ-
νης καὶ πρᾳότητος, μετὰ μακροθυμίας, ἀνεχό-
μενοι ἀλλήλων ἐν ἀγάπῃ, σπουδάζοντες τη-
ρεῖν τὴν ἑνότητα τοῦ πνεύματος ἐν τῷ συνδέσμῳ
τῆς εἰρήνης. ἓν σῶμα καὶ ἓν πνεῦμα, καθὼς καὶ
ἐκλήθητε ἐν μιᾷ ἐλπίδι τῆς κλήσεως ὑμῶν.
εἷς κύριος, μία πίστις, ἓν βάπτισμα. εἷς θεὸς
καὶ πατὴρ πάντων, ὁ ἐπὶ πάντων καὶ διὰ
πάντων, καὶ ἐν πᾶσιν ὑμῖν. ἑνὶ δὲ ἑκάστῳ ἡ-
μῶν ἐδόθη ἡ χάρις κατὰ τὸ μέτρον τῆς δωρεᾶς
» τοῦ χριστοῦ. διὸ λέγει. ἀναβὰς εἰς ὕψος ᾐχμα-
» λώτευσεν αἰχμαλωσίαν, ἔδωκε δόματα τοῖς
» ἀνθρώποις. τὸ δὲ ἀνέβη, τί ἐστιν, εἰ μὴ ὅτι καὶ
κατέβη πρῶτον εἰς τὰ κατώτερα μέρη τῆς
γῆς; ὁ καταβὰς αὐτός ἐστι καὶ ὁ ἀναβὰς
ὑπεράνω πάντων τῶν οὐρανῶν, ἵνα πληρώ-
σῃ τὰ πάντα. καὶ αὐτὸς ἔδωκε, τοὺς μὲν ἀ-
ποστόλους, τοὺς δὲ προφήτας, τοὺς δὲ εὐαγγελι-
στάς, τοὺς δὲ ποιμένας καὶ διδασκάλους, πρὸς
τὸν καταρτισμὸν τῶν ἁγίων εἰς ἔργον δια-
κονίας, εἰς

Digitized by Google

κονίας, εἰς οἰκοδομὴν τοῦ σώματος τοῦ χριστοῦ, μέχρι καταντήσωμεν οἱ πάντες εἰς τὴν ἑνότητα τῆς πίστεως, καὶ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, εἰς ἄνδρα τέλειον, εἰς μέτρον ἡλικίας τοῦ πληρώματος τοῦ χριστοῦ, ἵνα μηκέτι ὦμεν νήπιοι κλυδωνιζόμενοι καὶ περιφερόμενοι παντὶ ἀνέμῳ τῆς διδασκαλίας, ἐν τῇ κυβείᾳ τῶν ἀνθρώπων, ἐν πανουργίᾳ πρὸς τὴν μεθοδείαν τῆς πλάνης. ἀληθεύοντες δὲ ἐν ἀγάπῃ, αὐξήσωμεν εἰς αὐτὸν τὰ πάντα, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλή, ὁ χριστός, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα συναρμολογούμενον, καὶ συμβιβαζόμενον διὰ πάσης ἁφῆς τῆς ἐπιχορηγίας, κατ' ἐνέργειαν ἐν μέτρῳ ἑνὸς ἑκάστου μέρους, τὴν αὔξησιν τοῦ σώματος ποιεῖται, εἰς οἰκοδομὴν ἑαυτοῦ ἐν ἀγάπῃ. τοῦτο οὖν λέγω καὶ μαρτύρομαι ἐν κυρίῳ, μηκέτι ὑμᾶς περιπατεῖν, καθὼς καὶ τὰ ἔθνη περιπατεῖ ἐν ματαιότητι τοῦ νοὸς αὐτῶν, ἐσκοτισμένοι τῇ διανοίᾳ ὄντες, ἀπηλλοτριωμένοι τῆς ζωῆς τοῦ θεοῦ, διὰ τὴν ἄγνοιαν τὴν οὖσαν ἐν αὐτοῖς, διὰ τὴν πώρωσιν τῆς καρδίας αὐτῶν, οἵτινες ἀπηλγηκότες, ἑαυτοὺς παρέδωκαν τῇ ἀσελγείᾳ, εἰς ἐργασίαν ἀκαθαρσίας πάσης ἐν πλεονεξίᾳ. ὑμεῖς δὲ οὐχ οὕτως ἐμάθετε τὸν χριστόν, εἴ γε αὐτὸν ἠκούσατε, καὶ ἐν αὐτῷ ἐδιδά-

χθητε, καθὼς ἐστιν ἀλήθεια ἐν τῷ Ἰησοῦ, ἀπο-
θέσθαι ὑμᾶς κατὰ τὴν προτέραν ἀναστρο-
φὴν τὸν παλαιὸν ἄνθρωπον, τὸν φθειρόμενον
κατὰ τὰς ἐπιθυμίας τῆς ἀπάτης, ἀνανεοῦ-
σθαι δὲ τῷ πνεύματι τοῦ νοὸς ὑμῶν, καὶ ἐνδύ-
σασθαι τὸν καινὸν ἄνθρωπον, τὸν κατὰ θεὸν
κτισθέντα ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ ὁσιότητι τῆς ἀ-
ληθείας. διὸ ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖ-
τε ἀλήθειαν ἕκαστος μετὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ,
ὅτι ἐσμὲν ἀλλήλων μέλη. ὀργίζεσθε, καὶ μὴ ἁ-
μαρτάνετε. ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυέτω ἐπὶ τῷ
παροργισμῷ ὑμῶν, μήτε δίδοτε τόπον τῷ δια-
βόλῳ. ὁ κλέπτων, μηκέτι κλεπτέτω, μᾶλλον
δὲ κοπιάτω ἐργαζόμενος τὸ ἀγαθὸν ταῖς χερ-
σίν, ἵνα ἔχῃ μεταδιδόναι τῷ χρείαν ἔχοντι. πᾶς
λόγος σαπρὸς ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν μὴ ἐκ-
πορευέσθω, ἀλλ' εἴ τις ἀγαθὸς πρὸς οἰκοδο-
μὴν τῆς χρείας, ἵνα δῷ χάριν τοῖς ἀκούουσιν. καὶ
μὴ λυπεῖτε τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῦ θεοῦ, ἐν ᾧ
ἐσφραγίσθητε εἰς ἡμέραν ἀπολυτρώσεως. πᾶ-
σα πικρία, καὶ θυμὸς, καὶ ὀργὴ, καὶ κραυ-
γὴ, καὶ βλασφημία ἀρθήτω ἀφ' ὑμῶν σὺν
πάσῃ κακίᾳ. γίνεσθε δὲ εἰς ἀλλήλους χρηστοὶ,
εὔσπλαγχνοι, χαριζόμενοι ἑαυτοῖς, καθὼς καὶ
5 ὁ θεὸς ἐν χριστῷ ἐχαρίσατο ὑμῖν. Γίνεσθε οὖν
μιμηταὶ τοῦ θεοῦ, ὡς τέκνα ἀγαπητὰ, καὶ πε-

ριπατεῖτε

περιπατεῖτε ἐν ἀγάπῃ, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς ἠ-
γάπησεν ἡμᾶς, καὶ παρέδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ
ἡμῶν προσφορὰν καὶ θυσίαν τῷ θεῷ εἰς ὀσ-
μὴν εὐωδίας. πορνεία δὲ καὶ πᾶσα ἀκαθαρ-
σία, ἢ πλεονεξία μηδὲ ὀνομαζέσθω ἐν ὑμῖν,
καθὼς πρέπει ἁγίοις, ἢ αἰσχρότης, ἢ μω-
ρολογία, ἢ εὐτραπελία, τὰ οὐκ ἀνήκοντα, ἀλ-
λὰ μᾶλλον εὐχαριστία. τοῦτο γάρ ἴστε γινώσκον-
τες, ὅτι πᾶς πόρνος, ἢ ἀκάθαρτος, ἢ πλεονέκ-
της, ὅς ἐστιν εἰδωλολάτρης, οὐκ ἔχει κληρονομί-
αν ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ χριστοῦ καὶ θεοῦ. μηδεὶς ὑ-
μᾶς ἀπατάτω κενοῖς λόγοις. διὰ ταῦτα γὰρ
ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς τῆς ἀπει-
θείας. μὴ οὖν γίνεσθε συμμέτοχοι αὐτῶν. ἦτε
γάρ ποτε σκότος, νῦν δὲ φῶς ἐν κυρίῳ. ὡς τέκ-
να φωτὸς περιπατεῖτε. ὁ γὰρ καρπὸς τοῦ φω-
τὸς ἐν πάσῃ ἀγαθωσύνῃ καὶ δικαιοσύνῃ καὶ
ἀληθείᾳ, δοκιμάζοντες τί ἐστιν εὐάρεστον τῷ
θεῷ. καὶ μὴ συγκοινωνεῖτε τοῖς ἔργοις τοῖς ἀ-
κάρποις τοῦ σκότους, μᾶλλον δὲ καὶ ἐλέγχετε.
τὰ γὰρ κρυφῇ γινόμενα ὑπ' αὐτῶν, αἰσχρόν
ἐστι καὶ λέγειν. τὰ δὲ πάντα ἐλεγχόμενα ὑπὸ
τοῦ φωτὸς φανεροῦται. πᾶν γὰρ τὸ φανερούμε-
» νον, φῶς ἐστι. διὸ λέγει. ἔγειραι ὁ καθεύδων, καὶ ἀν-
» άστα ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ἐπιφαύσει σοι ὁ χριστός.
βλέπετε οὖν πῶς ἀκριβῶς περιπατεῖτε,

Digitized by Google

μὴ ὡς ἄσοφοι, ἀλλὰ ὡς σοφοί, ἐξαγοραζό-
μενοι τὸν καιρὸν, ὅτι αἱ ἡμέραι πονηραί εἰ-
σι. διὰ τοῦτο μὴ γίνεσθε ἄφρονες, ἀλλὰ συνι-
έντες, τί τὸ θέλημα τοῦ κυρίου, καὶ μὴ μεθύσκε-
σθε οἴνῳ, ἐν ᾧ ἐστιν ἀσωτία, ἀλλὰ μᾶλλον πλη-
ροῦσθε ἐν πνεύματι, λαλοῦντες ἑαυτοῖς ψαλ-
μοῖς καὶ ὕμνοις, καὶ ᾠδαῖς πνευματικαῖς,
ᾄδοντες καὶ ψάλλοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν
τῷ κυρίῳ, εὐχαριστοῦντες πάντοτε ὑπὲρ πάν-
των, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ
τῷ θεῷ καὶ πατρὶ, ὑποτασσόμενοι ἀλλή-
λοις ἐν φόβῳ χριστοῦ. αἱ γυναῖκες τοῖς ἰδίοις
ἀνδράσιν ὑποτασσέσθωσαν, ὡς τῷ κυρίῳ, ὅτι
ἀνήρ ἐστι κεφαλὴ τῆς γυναικὸς, ὡς καὶ ὁ χριστὸς
κεφαλὴ τῆς ἐκκλησίας, καὶ αὐτός ἐστι ὁ σωτὴρ
τοῦ σώματος· ἀλλ᾽ ὥσπερ ἡ ἐκκλησία ὑπο-
τάσσεται τῷ χριστῷ, οὕτως καὶ αἱ γυναῖκες
τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν ἐν παντί. οἱ ἄνδρες ἀγα-
πᾶτε τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας καθὼς καὶ ὁ
χριστὸς ἠγάπησε τὴν ἐκκλησίαν, καὶ ἑαυτὸν
παρέδωκεν ὑπὲρ αὐτῆς, ἵνα αὐτὴν ἁγιά-
σῃ, καθαρίσας τῷ λουτρῷ τοῦ ὕδατος ἐν ῥήμα-
τι, ἵνα παραστήσῃ αὐτὴν ἑαυτῷ ἔνδοξον τὴν
ἐκκλησίαν, μὴ ἔχουσαν σπίλον, ἢ ῥυτίδα, ἤ τι
τῶν τοιούτων, ἀλλ᾽ ἵνα ᾖ ἁγία, καὶ ἄμωμος.
οὕτως ὀφείλουσιν οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶν τὰς ἑαυ-

Digitized by Google

τῶν γυναῖκας, ὡς τὰ ἑαυτῶν σώματα. ὁ
ἀγαπῶν τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἑαυτὸν ἀγα-
πᾷ. οὐδεὶς γάρ ποτε τὴν ἑαυτοῦ σάρκα ἐμί-
σησεν, ἀλλ' ἐκτρέφει καὶ θάλπει αὐτήν, κα-
θὼς καὶ ὁ χριστὸς τὴν ἐκκλησίαν. ὅτι μέλη ἐσ-
μὲν τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἐκ τῆς σαρκὸς αὐτοῦ,
» καὶ ἐκ τῶν ὀστέων αὐτοῦ. ἀντὶ τούτου καταλείψει
» ἄνθρωπος τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ,
» καὶ προσκολληθήσεται πρὸς τὴν γυναῖκα
» αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα μίαν. τὸ
μυστήριον τοῦτο μέγα ἐστίν. ἐγὼ δὲ λέγω εἰς χρι-
στόν, καὶ εἰς τὴν ἐκκλησίαν. πλὴν καὶ ὑμεῖς
οἱ καθ' ἕνα, ἕκαστος τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα οὕ-
τως ἀγαπάτω, ὡς ἑαυτόν, ἡ δὲ γυνὴ ἵνα φοβῆ-
ται τὸν ἄνδρα. Τὰ τέκνα ὑπακούετε τοῖς 6
γονεῦσιν ὑμῶν ἐν κυρίῳ. τοῦτο γάρ ἐστι δίκαιον.
» τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα, ἥτις
ἐστὶν ἐντολὴ πρώτη ἐν ἐπαγγελίᾳ, ἵνα εὖ σοι γέ-
νηται, καὶ ἔσῃ μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ οἱ πα-
τέρες, μὴ παροργίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἀλλ'
ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ κυ-
ρίου. οἱ δοῦλοι ὑπακούετε τοῖς κατὰ σάρκα
κυρίοις, μετὰ φόβου καὶ τρόμου ἐν ἁπλότητι
τῆς καρδίας ὑμῶν, ὡς τῷ κυρίῳ, μὴ κατ' ὀφ-
θαλμοδουλείαν, ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ὡς
δοῦλοι τοῦ χριστοῦ, ποιοῦντες τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ
ἐκ ψυχῆς,

ἐκ ψυχῆς, μετ' εὐνοίας, δουλεύοντες τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ ἀνθρώποις, εἰδότες, ὅτι ἕκαστος ὃ ἐὰν ποιήσῃ ἀγαθὸν, τοῦτο κομιεῖται παρὰ κυρίου, εἴτε δοῦλος, εἴτε ἐλεύθερος. καὶ οἱ κύριοι τὰ αὐτὰ ποιεῖτε πρὸς αὐτοὺς, ἀνιέντες τὴν ἀπειλὴν, εἰδότες, ὅτι καὶ αὐτῶν καὶ ὑμῶν ὁ κύριός ἐστιν ἐν οὐρανοῖς, καὶ προσωποληψία οὐκ ἔστι παρ' αὐτῷ. τὸ λοιπὸν ἀδελφοί μου, ἐνδυναμοῦσθε ἐν κυρίῳ, καὶ ἐν τῷ κράτει τῆς ἰσχύος αὐτοῦ. ἐνδύσασθε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ πρὸς τὸ δύνασθαι ὑμᾶς στῆναι πρὸς τὰς μεθοδείας τοῦ διαβόλου, ὅτι οὐκ ἔστιν ἡμῖν ἡ πάλη πρὸς αἷμα καὶ σάρκα, ἀλλὰ πρὸς τὰς ἀρχὰς, πρὸς τὰς ἐξουσίας, πρὸς τοὺς κοσμοκράτορας τοῦ σκότους τοῦ αἰῶνος τούτου, πρὸς τὰ πνευματικὰ τῆς πονηρίας ἐν τοῖς ἐπουρανίοις. διὰ τοῦτο ἀναλάβετε τὴν πανοπλίαν τοῦ θεοῦ, ἵνα δυνηθῆτε ἀντιστῆναι ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πονηρᾷ, καὶ ἅπαντα κατεργασάμενοι στῆναι. στῆτε οὖν περιζωσάμενοι τὴν ὀσφὺν ὑμῶν ἐν ἀληθείᾳ, καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν θώρακα τῆς δικαιοσύνης, καὶ ὑποδησάμενοι τοὺς πόδας ἐν ἑτοιμασίᾳ τοῦ εὐαγγελίου τῆς εἰρήνης, ἐν πᾶσιν ἀναλαβόντες τὸν θυρεὸν τῆς πίστεως, ἐν ᾧ δυνήσεσθε πάντα τὰ βέλη τοῦ πονηροῦ τὰ πεπυρωμένα σβέσαι, καὶ τὴν περικεφαλαίαν τοῦ σωτηρίου

Digitized by Google

δέξασθε, καὶ τὴν μάχαιραν τοῦ πνεύματος, ὅ ἐστι ῥῆμα θεοῦ, διὰ πάσης προσευχῆς καὶ δεήσεως προσευχόμενοι ἐν παντὶ καιρῷ, ἐν πνεύματι, καὶ εἰς αὐτὸ ἀγρυπνοῦντες ἐν πάσῃ προσκαρτερήσει, καὶ δεήσει περὶ πάντων τῶν ἁγίων, καὶ ὑπὲρ ἐμοῦ, ἵνα μοι δοθῇ λόγος ἐν ἀνοίξει τοῦ στόματός μου ἐν παρρησίᾳ, γνωρίσαι τὸ μυστήριον τοῦ εὐαγγελίου, ὑπὲρ οὗ πρεσβεύω ἐν ἁλύσει, ἵνα παρρησιάσωμαι ἐν αὐτῷ, ὡς δεῖ με λαλῆσαι. ἵνα δὲ εἰδῆτε καὶ ὑμεῖς τὰ κατ' ἐμὲ, τί πράσσω, πάντα ὑμῖν γνωρίσει τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφὸς, καὶ πιστὸς διάκονος ἐν κυρίῳ, ὃν ἔπεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰρήνη τοῖς ἀδελφοῖς καὶ ἀγάπη μετὰ πίστεως, ἀπὸ θεοῦ πατρὸς καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. ἡ χάρις μετὰ πάντων τῶν ἀγαπώντων τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν ἀφθαρσίᾳ. Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης πρὸς Ἐφεσίους διὰ τυχικοῦ.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΦΙΛΙΠΠΗ-σίους ἐπιστολή.

1 ΠΑΥΛΟΣ καὶ τιμόθεος δοῦ-
λοι ἰησοῦ χριστοῦ, πᾶσι τοῖς ἁ-
γίοις ἐν χριστῷ ἰησοῦ, τοῖς οὖ-
σιν ἐν φιλίπποις, σὺν ἐπισ-
κόποις καὶ διακόνοις, χάρις
ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυ
ρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου ἐπὶ πά
σῃ τῇ μνείᾳ ὑμῶν, πάντοτε ἐν πάσῃ τῇ δεήσει
μου ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, μετὰ χαρᾶς τὴν δέη
σιν ποιούμενος, ἐπὶ τῇ κοινωνίᾳ ὑμῶν εἰς τὸ
εὐαγγέλιον, ἀπὸ πρώτης ἡμέρας ἄχρι τοῦ νῦν,
πεποιθὼς αὐτὸ τοῦτο, ὅτι ὁ ἐναρξάμενος ἐν ὑ-
μῖν ἔργον ἀγαθὸν, ἐπιτελέσει ἄχρις ἡμέρας
ἰησοῦ χριστοῦ, καθὼς ἐστι δίκαιον ἐμοὶ τοῦτο φρο
νεῖν ὑπὲρ πάντων ὑμῶν, διὰ τὸ ἔχειν με ἐν
τῇ καρδίᾳ ὑμᾶς, ἔν τε τοῖς δεσμοῖς μου, καὶ ἐν
τῇ ἀπολογίᾳ, καὶ βεβαιώσει τοῦ εὐαγγελίου,
συγκοινωνούς μου τῆς χάριτος πάντας ὑμᾶς
ὄντας. μάρτυς γάρ μου ἐστὶν ὁ θεὸς, ὡς ἐπι-
ποθῶ πάντας ὑμᾶς ἐν σπλάγχνοις ἰησοῦ χρι
στοῦ, καὶ τοῦτο προσεύχομαι, ἵνα ἡ ἀγάπη ὑ-
μῶν ἔτι μᾶλλον καὶ μᾶλλον περισσεύῃ ἐν
ἐπιγνώσει καὶ πάσῃ αἰσθήσει, εἰς τὸ δοκιμά-

ζειν

Digitized by Google

ζειν ὑμᾶς τὰ διαφέροντα, ἵνα ἦτε εἰλικρινεῖς, καὶ ἀπρόσκοποι εἰς ἡμέραν χριστοῦ, πεπληρωμένοι καρπῶν δικαιοσύνης, τῶν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ εἰς δόξαν καὶ ἔπαινον θεοῦ. γινώσκειν δὲ ὑμᾶς βούλομαι ἀδελφοί, ὅτι τὰ κατ' ἐμὲ, μᾶλλον εἰς προκοπὴν τοῦ εὐαγγελίου ἐλήλυθεν, ὥστε τοὺς δεσμούς μου φανεροὺς ἐν χριστῷ γενέσθαι ἐν ὅλῳ τῷ πραιτωρίῳ, καὶ τοῖς λοιποῖς πᾶσι, καὶ τοὺς πλείονας τῶν ἀδελφῶν ἐν κυρίῳ, πεποιθότας τοῖς δεσμοῖς μου, περισσοτέρως τολμᾷν ἀφόβως τὸν λόγον τοῦ θεοῦ λαλεῖν. τινὲς μὲν καὶ διὰ φθόνον καὶ ἔριν, τινὲς δὲ καὶ δι' εὐδοκίαν, τὸν χριστὸν κηρύσσουσιν. οἱ μὲν ἐξ ἐριθείας τὸν χριστὸν καταγγέλλουσιν οὐχ ἁγνῶς, οἰόμενοι θλῖψιν ἐπιφέρειν τοῖς δεσμοῖς μου, οἱ δὲ ἐξ ἀγάπης, εἰδότες ὅτι εἰς ἀπολογίαν τοῦ εὐαγγελίου κεῖμαι. τί γάρ; πλὴν παντὶ τρόπῳ, εἴτε προφάσει, εἴτε ἀληθείᾳ, χριστὸς καταγγέλλεται, καὶ ἐν τούτῳ χαίρω, ἀλλὰ καὶ χαρήσομαι. οἶδα γὰρ, ὅτι τοῦτό μοι ἀποβήσεται εἰς σωτηρίαν, διὰ τῆς ὑμῶν δεήσεως καὶ ἐπιχορηγίας τοῦ πνεύματος Ἰησοῦ χριστοῦ, κατὰ τὴν ἀποκαραδοκίαν καὶ ἐλπίδα μου, ὅτι ἐν οὐδενὶ αἰσχυνθήσομαι, ἀλλ' ἐν πάσῃ παῤῥησίᾳ, ὡς πάντοτε καὶ νῦν μεγαλυνθήσεται χριστὸς ἐν τῷ σώματί μου, εἴτε διὰ ζωῆς, εἴτε διὰ θανάτου. ἐμοὶ

του. ἐμοὶ γὰρ τὸ ζῆν χριστὸς, καὶ τὸ ἀποθανεῖν
κέρδος. εἰ δὲ τὸ ζῆν ἐν σαρκὶ, τοῦτό μοι καρπὸς
ἔργου, καὶ τί αἱρήσομαι οὐ γνωρίζω. συνέχο-
μαι δὲ ἐκ τῶν δύο, τὴν ἐπιθυμίαν ἔχων εἰς τὸ
ἀναλῦσαι, καὶ σὺν χριστῷ εἶναι, πολλῷ γὰρ μᾶλλον
κρεῖσσον, τὸ δὲ ἐπιμένειν ἐν τῇ σαρκὶ ἀναγκαιό-
τερον δι' ὑμᾶς. καὶ τοῦτο πεποιθὼς οἶδα, ὅτι με-
νῶ καὶ συμπαραμενῶ πᾶσιν ὑμῖν εἰς τὴν ὑμῶν
προκοπὴν καὶ χαρὰν τῆς πίστεως, ἵνα τὸ καύ-
χημα ὑμῶν περισσεύῃ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ ἐν ἐμοὶ,
διὰ τῆς ἐμῆς παρουσίας πάλιν πρὸς ὑμᾶς. μό-
νον ἀξίως τοῦ εὐαγγελίου τοῦ χριστοῦ πολιτεύεσθε,
ἵνα εἴτε ἐλθὼν καὶ ἰδὼν ὑμᾶς, εἴτε ἀπὼν, ἀκού-
σω τὰ περὶ ὑμῶν, ὅτι στήκετε ἐν ἑνὶ πνεύματι,
μιᾷ ψυχῇ, συναθλοῦντες τῇ πίστει τοῦ εὐαγγε-
λίου, καὶ μὴ πτυρόμενοι ἐν μηδενὶ ὑπὸ τῶν
ἀντικειμένων, ἥτις αὐτοῖς μέν ἐστιν ἔνδειξις ἀ-
πωλείας, ὑμῖν δὲ σωτηρίας, καὶ τοῦτο ἀπὸ θεοῦ,
ὅτι ὑμῖν ἐχαρίσθη τὸ ὑπὲρ χριστοῦ, οὐ μόνον τὸ
εἰς αὐτὸν πιστεύειν, ἀλλὰ καὶ τὸ ὑπὲρ αὐτοῦ
πάσχειν, τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἔχοντες, οἷον ἴδετε ἐν
ἐμοὶ, καὶ νῦν ἀκούετε ἐν ἐμοί. Εἴ τις οὖν πα-
2 ράκλησις ἐν χριστῷ, εἴ τι παραμύθιον ἀγάπης,
εἴ τις κοινωνία πνεύματος, εἴ τις σπλάγχνα καὶ
οἰκτιρμοί, πληρώσατέ μου τὴν χαρὰν, ἵνα τὸ
αὐτὸ φρονῆτε, τὴν αὐτὴν ἀγάπην ἔχοντες,

σύμψυχοι,

Digitized by Google

σύμψυχοι, τὸ ἓν φρονοῦντες, μηδὲν κατὰ ἐριθείαν ἢ κενοδοξίαν, ἀλλὰ τῇ ταπεινοφροσύνῃ, ἀλλήλους ἡγούμενοι ὑπερέχοντας ἑαυτῶν, μὴ τὰ ἑαυτῶν ἕκαστος σκοποῦντες, ἀλλὰ καὶ τὰ ἑτέρων ἕκαστος. τοῦτο γὰρ φρονείσθω ἐν ὑμῖν, ὃ καὶ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὃς ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων, οὐχ ἁρπαγμὸν ἡγήσατο τὸ εἶναι ἴσα θεῷ, ἀλλ' ἑαυτὸν ἐκένωσε, μορφὴν δούλου λαβὼν, ἐν ὁμοιώματι ἀνθρώπων γενόμενος, καὶ σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος, ἐταπείνωσεν ἑαυτὸν, γενόμενος ὑπήκοος μέχρι θανάτου, θανάτου δὲ σταυροῦ. διὸ καὶ ὁ θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε, καὶ ἐχαρίσατο αὐτῷ ὄνομα, τὸ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ἵνα ἐν τῷ ὀνόματι Ἰησοῦ πᾶν γόνυ κάμψῃ ἐπουρανίων, καὶ ἐπιγείων, καὶ καταχθονίων, καὶ πᾶσα γλῶσσα ἐξομολογήσηται, ὅτι κύριος Ἰησοῦς χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρός. ὥστε ἀγαπητοί μου, καθὼς πάντοτε ὑπηκούσατε, μὴ ὡς ἐν τῇ παρουσίᾳ μου μόνον, ἀλλὰ νῦν πολλῷ μᾶλλον ἐν τῇ ἀπουσίᾳ μου, μετὰ φόβου καὶ τρόμου τὴν ἑαυτῶν σωτηρίαν κατεργάζεσθε. ὁ θεὸς γάρ ἐστιν ὁ ἐνεργῶν ἐν ὑμῖν, καὶ τὸ θέλειν, καὶ τὸ ἐνεργεῖν ὑπὲρ τῆς εὐδοκίας. πάντα ποιεῖτε χωρὶς γογγυσμῶν, καὶ διαλογισμῶν, ἵνα γένησθε ἄμεμπτοι καὶ ἀκέραιοι, τέκνα θεοῦ ἀμώμητα ἐν μέσῳ γενεᾶς

σκολιᾶς

σκολιᾶς καὶ διεστραμμένης, ἐν οἷς φαίνεσθε
ὡς φωστῆρες ἐν κόσμῳ, λόγον ζωῆς ἐπέχοντες,
εἰς καύχημα ἐμοὶ εἰς ἡμέραν χριστοῦ, ὅτι οὐκ εἰς
κενὸν ἔδραμον, οὐδὲ εἰς κενὸν ἐκοπίασα, ἀλλ'
εἰ καὶ σπένδομαι ἐπὶ τῇ θυσίᾳ, καὶ λειτουρ-
γίᾳ τῆς πίστεως ὑμῶν, χαίρω καὶ συγχαίρω
πᾶσιν ὑμῖν. τὸ δ' αὐτὸ καὶ ὑμεῖς χαίρετε, καὶ
συγχαίρετέ μοι. ἐλπίζω δὲ ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, τι-
μόθεον ταχέως πέμψαι ὑμῖν, ἵνα κἀγὼ εὐψυ-
χῶ, γνοὺς τὰ περὶ ὑμῶν. οὐδένα γὰρ ἔχω ἰσό-
ψυχον, ὅστις γνησίως τὰ περὶ ὑμῶν μεριμνή-
σει. οἱ πάντες γὰρ τὰ ἑαυτῶν ζητοῦσιν, οὐ τὰ
τοῦ χριστοῦ Ἰησοῦ. τὴν δὲ δοκιμὴν αὐτοῦ γινώ-
σκετε, ὅτι ὡς πατρὶ τέκνον σὺν ἐμοὶ ἐδούλευ-
σεν εἰς τὸ εὐαγγέλιον. τοῦτον μὲν οὖν ἐλπίζω
πέμψαι, ὡς ἂν ἀπίδω τὰ περὶ ἐμὲ ἐξαυτῆς.
πέποιθα δὲ ἐν κυρίῳ, ὅτι καὶ αὐτὸς ταχέως
ἐλεύσομαι. ἀναγκαῖον δὲ ἡγησάμην, ἐπαφρό-
διτον τὸν ἀδελφὸν, καὶ συνεργὸν, καὶ συστρα-
τιώτην μου, ὑμῶν δὲ ἀπόστολον. καὶ λειτουργὸν
τῆς χρείας μου, πέμψαι πρὸς ὑμᾶς. ἐπειδὴ
ἐπιποθῶν ἦν πάντας ὑμᾶς, καὶ ἀδημονῶν,
διότι ἠκούσατε, ὅτι ἠσθένησε. καὶ γὰρ ἠσθένησε
παραπλήσιον θανάτῳ, ἀλλ' ὁ θεὸς ἠλέησεν
αὐτὸν, οὐκ αὐτὸν δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐμὲ, ἵνα μὴ
λύπην ἐπὶ λύπῃ σχῶ. σπουδαιοτέρως οὖν

ἔπεμψα

Digitized by Google

ἔπεμψα αὐτὸν, ἵνα ἰδόντες αὐτὸν, πάλιν χαρῆτε, κἀγὼ ἀλυπότερος ὦ. προσδέχεσθε οὖν αὐτὸν ἐν κυρίῳ, μετὰ πάσης χαρᾶς, καὶ τοὺς τοιούτους ἐντίμους ἔχετε, ὅτι διὰ τὸ ἔργον τοῦ χριστοῦ μέχρι θανάτου ἤγγισεν, παραβουλευσάμενος τῇ ψυχῇ, ἵνα πληρώσῃ τὸ ὑμῶν ὑστέρημα τῆς πρός με λειτουργίας. Τὸ λοιπὸν ἀδελφοί μου, χαίρετε ἐν κυρίῳ. τὰ αὐτὰ γράφειν ὑμῖν, ἐμοὶ μὲν οὐκ ὀκνηρὸν, ὑμῖν δὲ τὸ ἀσφαλές. βλέπετε τοὺς κύνας, βλέπετε τοὺς κακοὺς ἐργάτας, βλέπετε τὴν κατατομήν. ἡμεῖς γάρ ἐσμεν ἡ περιτομὴ, οἱ πνεύματι θεῷ λατρεύοντες, καὶ καυχώμενοι ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ οὐκ ἐν σαρκὶ πεποιθότες, καί περ ἐγὼ ἔχων πεποίθησιν καὶ ἐν σαρκί. εἴ τις δοκεῖ ἄλλος πεποιθέναι ἐν σαρκί, ἐγὼ μᾶλλον, περιτομῇ ὀκταήμερος, ἐκ γένους ἰσραὴλ, φυλῆς βενιαμὶν, ἑβραῖος ἐξ ἑβραίων, κατὰ νόμον φαρισαῖος, κατὰ ζῆλον διώκων τὴν ἐκκλησίαν, κατὰ δικαιοσύνην τὴν ἐν νόμῳ, γενόμενος ἄμεμπτος. ἀλλ' ἅτινά μοι ἦν κέρδη, ταῦτα ἥγημαι διὰ τὸν χριστὸν ζημίαν. ἀλλὰ μὲν οὖν γε καὶ ἡγοῦμαι πάντα ζημίαν εἶναι διὰ τὸ ὑπερέχον τῆς γνώσεως χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου μου, δι' ὃν τὰ πάντα ἐζημιώθην, καὶ ἡγοῦμαι σκύβαλα εἶναι, ἵνα χριστὸν

κερδήσω, καὶ εὑρεθῶ ἐν αὐτῷ, μὴ ἔχων ἐμὴν
δικαιοσύνην τὴν ἐκ νόμου, ἀλλὰ τὴν διὰ πί-
στεως χριστοῦ, τὴν ἐκ θεοῦ δικαιοσύνην ἐπὶ τῇ
πίστει, τοῦ γνῶναι αὐτὸν, καὶ τὴν δύναμιν τῆς
ἀναστάσεως αὐτοῦ, καὶ τὴν κοινωνίαν τῶν πα-
θημάτων αὐτοῦ, συμμορφούμενος τῷ θανά-
τῳ αὐτοῦ, εἴ πως καταντήσω εἰς τὴν ἐξανά-
στασιν τῶν νεκρῶν, οὐχ ὅτι ἤδη ἔλαβον, ἢ ἤδη
τετελείωμαι, διώκω δὲ, εἰ καὶ καταλάβω,
ἐφ' ᾧ καὶ κατελήφθην ὑπὸ τοῦ χριστοῦ ἰησοῦ.
ἀδελφοί, ἐγὼ ἐμαυτὸν οὔπω λογίζομαι κα-
τειληφέναι, ἓν δὲ, τὰ μὲν ὀπίσω ἐπιλανθα-
νόμενος, τοῖς δὲ ἔμπροσθεν ἐπεκτεινόμενος,
κατὰ σκοπὸν διώκω, εἰς τὸ βραβεῖον τῆς ἄνω
κλήσεως τοῦ θεοῦ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ὅσοι οὖν τέ-
λειοι τοῦτο φρονῶμεν, καὶ εἴ τι ἑτέρως φρο-
νεῖτε, καὶ τοῦτο ὁ θεὸς ὑμῖν ἀποκαλύψει.
πλὴν εἰς ὃ ἐφθάσαμεν, τὸ αὐτὸ φρονεῖν, τῷ
αὐτῷ στοιχεῖν κανόνι, συμμιμηταί μου γί-
νεσθε ἀδελφοί, καὶ σκοπεῖτε τοὺς οὕτω περι-
πατοῦντας, καθὼς ἔχετε τύπον ἡμᾶς. πολ-
λοὶ γὰρ περιπατοῦσιν, οὓς πολλάκις ἔλε-
γον ὑμῖν, νῦν δὲ καὶ κλαίων λέγω, τοὺς ἐχθροὺς
τοῦ σταυροῦ τοῦ χριστοῦ, ὧν τὸ τέλος ἀπώλεια, ὧν
ὁ θεὸς ἡ κοιλία, καὶ ἡ δόξα ἐν τῇ αἰσχύνῃ
αὐτῶν, οἱ τὰ ἐπίγεια φρονοῦντες. ἡμῶν γὰρ

τὸ πολίτευμα ἐν οὐρανοῖς ὑπάρχει, ἐξ ὧν
καὶ σωτῆρα ἀπεκδεχόμεθα, κύριον Ἰησοῦν
Χριστὸν, ὃς μετασχηματίσει τὸ σῶμα τῆς ταπει-
νώσεως ἡμῶν, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτὸ σύμμορ-
φον τῷ σώματι τῆς δόξης αὐτοῦ, κατὰ τὴν
ἐνέργειαν τοῦ δύνασθαι αὐτὸν καὶ ὑποτά-
ξαι ἑαυτῷ τὰ πάντα. Ὥστε ἀδελφοί μου 4
ἀγαπητοὶ καὶ ἐπιπόθητοι, χαρὰ καὶ στέφανός
μου, οὕτως στήκετε ἐν κυρίῳ ἀγαπητοί. Εὐοδίαν
παρακαλῶ, καὶ συντύχην παρακαλῶ, τὸ
αὐτὸ φρονεῖν ἐν κυρίῳ. ναὶ ἐρωτῶ καὶ σε γνή
σιε σύζυγε, συλλαμβάνου αὐταῖς, αἵτινες ἐν
τῷ εὐαγγελίῳ συνήθλησάν μοι, μετὰ καὶ κλή-
μεντος καὶ τῶν λοιπῶν συνεργῶν μου, ὧν τὰ
ὀνόματα ἐν βίβλῳ ζωῆς. χαίρετε ἐν κυρίῳ
πάντοτε, πάλιν ἐρῶ, χαίρετε. τὸ ἐπιεικὲς
ὑμῶν γνωσθήτω πᾶσιν ἀνθρώποις. ὁ κύρι-
ος ἐγγύς. μηδὲν μεριμνᾶτε, ἀλλ' ἐν παντὶ
τῇ προσευχῇ καὶ τῇ δεήσει μετὰ εὐχαριστίας
τὰ αἰτήματα ὑμῶν γνωριζέσθω πρὸς τὸν
θεόν. καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ ἡ ὑπερέχουσα
πάντα νοῦν, φρουρήσει τὰς καρδίας ὑμῶν,
καὶ τὰ νοήματα ὑμῶν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. τὸ
λοιπὸν ἀδελφοί, ὅσα ἐστὶν ἀληθῆ, ὅσα σεμνά,
ὅσα δίκαια, ὅσα ἁγνά, ὅσα προσφιλῆ, ὅσα εὔ-
φημα, εἴ τις ἀρετὴ, εἴ τις ἔπαινος, ταῦτα

Digitized by Google

λογίζεσθε, ἃ καὶ ἐμάθετε, καὶ παρελάβετε, καὶ ἠκούσατε, καὶ εἴδετε ἐν ἐμοί. ταῦτα πράσσετε, καὶ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν. ἐχάρην δὲ ἐν κυρίῳ μεγάλως, ὅτι ἤδη ποτὲ ἀνεθάλετε τὸ ὑπὲρ ἐμοῦ φρονεῖν, ἐφ' ᾧ καὶ ἐφρονεῖτε, ἠκαιρεῖσθε δέ. οὐχ ὅτι καθ' ὑστέρησιν λέγω. ἐγὼ γὰρ ἔμαθον, ἐν οἷς εἰμι, αὐτάρκης εἶναι. οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν, ἐν παντὶ καὶ ἐν πᾶσι μεμύημαι, καὶ χορτάζεσθαι, καὶ πεινᾷν, καὶ περισσεύειν, καὶ ὑστερεῖσθαι. πάντα ἰσχύω ἐν τῷ ἐνδυναμοῦντί με χριστῷ. πλὴν καλῶς ἐποιήσατε, συγκοινωνήσαντές μου τῇ θλίψει. οἴδατε δὲ καὶ ὑμεῖς φιλιππήσιοι, ὅτι ἐν ἀρχῇ τοῦ εὐαγγελίου, ὅτε ἐξῆλθον ἀπὸ μακεδονίας, οὐδεμία μοι ἐκκλησία ἐκοινώνησεν εἰς λόγον δόσεως καὶ λήψεως, εἰ μὴ ὑμεῖς μόνοι· ὅτι καὶ ἐν θεσσαλονίκῃ, ἅπαξ καὶ δὶς εἰς τὴν χρείαν μοι ἐπέμψατε, οὐχ ὅτι ἐπιζητῶ τὸ δόμα, ἀλλ' ἐπιζητῶ τὸν καρπὸν τὸν πλεονάζοντα εἰς λόγον ὑμῶν. ἀπέχω δὲ πάντα καὶ περισσεύω. πεπλήρωμαι, δεξάμενος παρὰ ἐπαφροδίτου, τὰ παρ' ὑμῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας, θυσίαν δεκτὴν εὐάρεστον τῷ θεῷ. ὁ δὲ θεός μου πληρώσει πᾶσαν χρείαν ὑμῶν, κατὰ τὸν πλοῦτον αὐτοῦ ἐν δόξῃ, ἐν χριστῷ ἰησοῦ. τῷ δὲ θεῷ καὶ πατρὶ ἡ-

Digitized by Google

πατρὶ ἡμῶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. ἀσπάσασθε πάντα ἅγιον ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ σὺν ἐμοὶ ἀδελφοί. ἀσπάζονται ὑμᾶς πάντες ἅγιοι, μάλιστα δὲ οἱ ἐκ τῆς καίσαρος οἰκίας.

ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Αμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ ἐπαφροδίτου.

ΠΡΟΣ ΚΟΛΑΣΣΕΙΣ ΕΠΙ-
στολὴ παύλου.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ
χριστοῦ διὰ θελήματος θεοῦ,
Γ καὶ Τιμόθεος ὁ ἀδελφὸς, τοῖς
ἐν κολοσσαεῦσιν ἁγίοις, καὶ πι-
στοῖς ἀδελφοῖς ἐν χριστῷ, χά-
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν,
καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστοῦμεν τῷ θεῷ
καὶ πατρὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ πάντο-
τε περὶ ὑμῶν προσευχόμενοι, ἀκούσαντες
τὴν πίστιν ὑμῶν τὴν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, καὶ τὴν ἀγά-
πην τὴν εἰς πάντας τοὺς ἁγίους, διὰ τὴν ἐλ-
πίδα τὴν ἀποκειμένην ὑμῖν ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
ἣν προηκούσατε ἐν τῷ λόγῳ τῆς ἀληθείας τοῦ
εὐαγγελίου τοῦ παρόντος εἰς ὑμᾶς, καθὼς καὶ ἐν
παντὶ τῷ κόσμῳ ἐστὶ καρποφορούμενον, καὶ
αὐξανόμενον, καθὼς καὶ ἐν ὑμῖν, ἀφ' ἧς ἡμέ-
ρας ἠκούσατε, καὶ ἐπέγνωτε τὴν χάριν τοῦ θεοῦ
ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς καὶ ἐμάθετε ἀπὸ ἐπαφρᾶ
τοῦ ἀγαπητοῦ συνδούλου ἡμῶν, ὅς ἐστι πιστὸς ὑ-
πὲρ ὑμῶν διάκονος τοῦ χριστοῦ, ὁ καὶ δηλώ-
σας ἡμῖν τὴν ὑμῶν ἀγάπην ἐν πνεύματι.
διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς ἀφ' ἧς ἡμέρας ἠκούσα-
μεν, οὐ παυόμεθα ὑπὲρ ὑμῶν προσευχό-
μενοι καὶ

μένοι καὶ αἰτούμενοι, ἵνα πληρωθῆτε τὴν ἐ-
πίγνωσιν τοῦ θελήματος αὐτοῦ ἐν πάσῃ σοφίᾳ
καὶ συνέσει πνευματικῇ, περιπατῆσαι ὑμᾶς
ἀξίως τοῦ κυρίου, εἰς πᾶσαν ἀρέσκειαν, ἐν παντὶ
ἔργῳ ἀγαθῷ καρποφοροῦντες, καὶ αὐξανόμε-
νοι ἐν τῇ ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ, ἐν πάσῃ δυνάμει
δυναμούμενοι, κατὰ τὸ κράτος τῆς δόξης αὐ-
τοῦ, εἰς πᾶσαν ὑπομονὴν καὶ μακροθυμίαν, μετὰ
χαρᾶς εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ καὶ πατρί, τῷ ἱκα-
νώσαντι ἡμᾶς εἰς τὴν μερίδα τοῦ κλήρου τῶν ἁ-
γίων ἐν τῷ φωτί, ὃς ἐῤῥύσατο ἡμᾶς ἐκ τῆς ἐξου-
σίας τοῦ σκότους, καὶ μετέστησεν εἰς τὴν βασι-
λείαν τοῦ υἱοῦ τῆς ἀγάπης αὐτοῦ, ἐν ᾧ ἔχομεν
τὴν ἀπολύτρωσιν διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ, τὴν
ἄφεσιν τῶν ἁμαρτιῶν, ὅς ἐστιν εἰκὼν τοῦ θεοῦ τοῦ
ἀοράτου, πρωτότοκος πάσης κτίσεως, ὅτι ἐν αὐ
τῷ ἐκτίσθη τὰ πάντα, τά τε ἐν τοῖς οὐρανοῖς,
καὶ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, τὰ ὁρατὰ καὶ τὰ ἀόρατα,
εἴτε θρόνοι, εἴτε κυριότητες, εἴτε ἀρχαί, εἴτε
ἐξουσίαι. τὰ πάντα δι' αὐτοῦ, καὶ εἰς αὐτὸν ἔκ-
τισται, καὶ αὐτός ἐστι πρὸ πάντων, καὶ τὰ πάντα
ἐν αὐτῷ συνέστηκε, καὶ αὐτός ἐστιν ἡ κεφαλὴ τοῦ
σώματος τῆς ἐκκλησίας, ὅς ἐστιν ἡ ἀρχή, πρωτό-
τοκος ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα γένηται ἐν πᾶσιν αὐτὸς
πρωτεύων, ὅτι ἐν αὐτῷ εὐδόκησε πᾶν τὸ πλήρω
μα κατοικῆσαι, καὶ δι' αὐτοῦ ἀποκαταλλάξαι

τὰ πάντα εἰς αὐτὸν, εἰρηνοποιήσας διὰ τοῦ αἵματος τοῦ σταυροῦ αὐτοῦ, δι' αὐτοῦ, εἴτε τὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἴτε τὰ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὑμᾶς ποτε ὄντας ἀπηλλοτριωμένους, καὶ ἐχθροὺς τῇ διανοίᾳ ἐν τοῖς ἔργοις τοῖς πονηροῖς. νυνὶ δὲ ἀποκατήλλαξεν ἐν τῷ σώματι τῆς σαρκὸς αὐτοῦ διὰ τοῦ θανάτου, παραστῆσαι ὑμᾶς ἁγίους, καὶ ἀμώμους, καὶ ἀνεγκλήτους κατ' ἐνώπιον αὐτοῦ, εἴγε ἐπιμένετε τῇ πίστει τεθεμελιωμένοι καὶ ἑδραῖοι, καὶ μὴ μετακινούμενοι ἀπὸ τῆς ἐλπίδος τοῦ εὐαγγελίου, οὗ ἠκούσατε, τοῦ κηρυχθέντος ἐν πάσῃ τῇ κτίσει, τῇ ὑπὸ τὸν οὐρανὸν, οὗ ἐγενόμην ἐγὼ παῦλος διάκονος. νῦν χαίρω ἐν τοῖς παθήμασι ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ ἀνταναπληρῶ τὰ ὑστερήματα τῶν θλίψεων τοῦ χριστοῦ ἐν τῇ σαρκί μου ὑπὲρ τοῦ σώματος αὐτοῦ, ὅ ἐστιν ἡ ἐκκλησία, ἧς ἐγενόμην ἐγὼ διάκονος κατὰ τὴν οἰκονομίαν τοῦ θεοῦ, τὴν δοθεῖσάν μοι εἰς ὑμᾶς, πληρῶσαι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, τὸ μυστήριον τὸ ἀποκεκρυμμένον ἀπὸ τῶν αἰώνων, καὶ ἀπὸ τῶν γενεῶν. νυνὶ δὲ ἐφανερώθη τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, οἷς ἠθέλησεν ὁ θεὸς γνωρίσαι, τίς ὁ πλοῦτος τῆς δόξης τοῦ μυστηρίου τούτου ἐν τοῖς ἔθνεσιν, ὅς ἐστι χριστὸς ἐν ὑμῖν, ἡ ἐλπὶς τῆς δόξης, ὃν ἡμεῖς καταγγέλλομεν, νουθετοῦντες πάντα ἄνθρωπον, καὶ διδάσκοντες πάν-

κοντες πάντα ἄνθρωπον ἐν πάσῃ σοφίᾳ, ἵνα πα-
ραστήσωμεν πάντα ἄνθρωπον τέλειον ἐν χριστῷ
ἰησοῦ, εἰς ὃ καὶ κοπιῶ, ἀγωνιζόμενος κατὰ τὴν
ἐνέργειαν αὐτοῦ, τὴν ἐνεργουμένην ἐν ἐμοὶ ἐν
δυνάμει. Θέλω γὰρ ὑμᾶς εἰδέναι ἡλίκον ἀγῶ- z
να ἔχω ὑπὲρ ὑμῶν, καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ, καὶ
ὅσοι οὐχ ἑωράκασι τὸ πρόσωπόν μου ἐν σαρκί,
ἵνα παρακληθῶσιν αἱ καρδίαι αὐτῶν, συμ-
βιβασθέντων ἐν ἀγάπῃ, καὶ εἰς πάντα πλοῦτον
τῆς πληροφορίας τῆς συνέσεως, εἰς ἐπίγνωσιν
τοῦ μυστηρίου τοῦ θεοῦ, καὶ πατρὸς καὶ τοῦ χριστοῦ,
ἐν ᾧ εἰσι πάντες οἱ θησαυροὶ τῆς σοφίας καὶ τῆς
γνώσεως ἀπόκρυφοι. τοῦτο δὲ λέγω, ἵνα μή τις
ὑμᾶς παραλογίζηται ἐν πιθανολογίᾳ. εἰ γὰρ καὶ
τῇ σαρκὶ ἄπειμι, ἀλλὰ τῷ πνεύματι σὺν ὑ-
μῖν εἰμι, χαίρων καὶ βλέπων ὑμῶν τὴν τά-
ξιν, καὶ τὸ στερέωμα τῆς εἰς χριστὸν πίστεως ὑμῶν.
ὡς οὖν παρελάβετε τὸν χριστὸν ἰησοῦν τὸν κύ-
ριον, ἐν αὐτῷ περιπατεῖτε, ἐρριζωμένοι καὶ
ἐποικοδομούμενοι ἐν αὐτῷ, καὶ βεβαιούμενοι
ἐν τῇ πίστει, καθὼς ἐδιδάχθητε, περισσεύον-
τες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ. βλέπετε, μή τις ὑ-
μᾶς ἔσται ὁ συλαγωγῶν διὰ τῆς φιλοσοφίας καὶ
κενῆς ἀπάτης, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν ἀν-
θρώπων, κατὰ τὰ στοιχεῖα τοῦ κόσμου, καὶ οὐ κα-
τὰ χριστόν, ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρω-

μα τῆς

μα τῆς θεότητος σωματικῶς, καὶ ἐστὲ ἐν αὐτῷ πεπληρωμένοι, ὅς ἐστιν ἡ κεφαλὴ πάσης ἀρχῆς καὶ ἐξουσίας, ἐν ᾧ καὶ περιετμήθητε περιτομῇ ἀχειροποιήτῳ ἐν τῇ ἀπεκδύσει τοῦ σώματος τῶν ἁμαρτιῶν τῆς σαρκὸς, ἐν τῇ περιτομῇ τοῦ χριστοῦ, συνταφέντες αὐτῷ ἐν τῷ βαπτίσματι, ἐν ᾧ καὶ συνηγέρθητε διὰ τῆς πίστεως τῆς ἐνεργείας τοῦ θεοῦ, τοῦ ἐγείραντος αὐτὸν ἐκ νεκρῶν. καὶ ὑμᾶς νεκροὺς ὄντας τοῖς παραπτώμασι καὶ τῇ ἀκροβυστίᾳ τῆς σαρκὸς ὑμῶν, συνεζωοποίησεν σὺν αὐτῷ, χαρισάμενος ὑμῖν πάντα τὰ παραπτώματα, ἐξαλείψας τὸ καθ' ἡμῶν χειρόγραφον, τοῖς δόγμασιν, ὃ ἦν ὑπεναντίον ἡμῖν, καὶ αὐτὸ ἦρκεν ἐκ τοῦ μέσου, προσηλώσας αὐτὸ τῷ σταυρῷ, ἀπεκδυσάμενος τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ἐξουσίας ἐδειγμάτισεν ἐν παρῥησίᾳ, θριαμβεύσας αὐτοὺς ἐν αὐτῷ. μὴ οὖν τις ὑμᾶς κρινέτω ἐν βρώσει, ἢ ἐν πόσει, ἢ ἐν μέρει ἑορτῆς, ἢ νουμηνίας, ἢ σαββάτων, ἅ ἐστι σκιὰ τῶν μελλόντων, τὸ δὲ σῶμα τοῦ χριστοῦ. μηδεὶς ὑμᾶς καταβραβευέτω, θέλων ἐν ταπεινοφροσύνῃ καὶ θρησκείᾳ τῶν ἀγγέλων, ἃ μὴ ἑώρακεν ἐμβατεύων, εἰκῆ φυσιούμενος ὑπὸ τοῦ νοὸς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, καὶ οὐ κρατῶν τὴν κεφαλὴν, ἐξ οὗ πᾶν τὸ σῶμα διὰ τῶν ἁφῶν καὶ συνδέσμων ἐπιχορηγούμενον, καὶ συμβιβαζόμενον, αὔξει τὴν αὔξησιν τοῦ θεοῦ.

Digitized by Google

τοῦ θεοῦ. εἰ οὖν ἀπεθάνετε σὺν χριστῷ ἀπὸ τῶν
στοιχείων τοῦ κόσμου, τί ὡς ζῶντες ἐν κόσμῳ δογ-
ματίζεσθε; μὴ ἅψῃ, μηδὲ γεύσῃ, μηδὲ θίγῃς, ἅ
ἐστι πάντα εἰς φθορὰν τῇ ἀποχρήσει, κατὰ τὰ
ἐντάλματα, καὶ διδασκαλίας τῶν ἀνθρώπων,
ἅτινά ἐστι λόγον μὲν ἔχοντα σοφίας ἐν ἐθελοθρη-
σκείᾳ καὶ ταπεινοφροσύνῃ, καὶ ἀφειδίᾳ σώμα-
τος, οὐκ ἐν τιμῇ τινι, πρὸς πλησμονὴν τῆς σαρκός.

Εἰ οὖν συνηγέρθητε τῷ χριστῷ, τὰ ἄνω ζητεῖ-
τε, οὗ ὁ χριστός ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ καθήμενος, 3
τὰ ἄνω φρονεῖτε, μὴ τὰ ἐπὶ τῆς γῆς. ἀπεθάνε-
τε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ χριστῷ ἐν
τῷ θεῷ. ὅταν ὁ χριστὸς φανερωθῇ, ἡ ζωὴ ὑμῶν,
τότε καὶ ὑμεῖς σὺν αὐτῷ φανερωθήσεσθε ἐν δό-
ξῃ. νεκρώσατε οὖν τὰ μέλη ὑμῶν τὰ ἐπὶ τῆς
γῆς, πορνείαν, ἀκαθαρσίαν, πάθος, ἐπιθυμίαν
κακήν, καὶ τὴν πλεονεξίαν, ἥτις ἐστὶν εἰδωλολα-
τρεία, δι᾽ ἃ ἔρχεται ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ ἐπὶ τοὺς υἱοὺς
τῆς ἀπειθείας, ἐν οἷς καὶ ὑμεῖς περιεπατήσατέ
ποτε, ὅτε ἐζῆτε ἐν αὐτοῖς. νυνὶ δὲ ἀπόθεσθε καὶ
ὑμεῖς τὰ πάντα, ὀργήν, θυμόν, κακίαν, βλασ-
φημίαν, αἰσχρολογίαν ἐκ τοῦ στόματος ὑμῶν.
μὴ ψεύδεσθε εἰς ἀλλήλους, ἀπεκδυσάμενοι τὸν
παλαιὸν ἄνθρωπον σὺν ταῖς πράξεσιν αὐτοῦ,
καὶ ἐνδυσάμενοι τὸν νέον, τὸν ἀνακαινούμενον
εἰς ἐπίγνωσιν κατ᾽ εἰκόνα τοῦ κτίσαντος αὐτόν,
ὅπου οὐκ

ὅπου οὐκ ἔνι ἕλλην καὶ ἰουδαῖος, περιτομὴ
καὶ ἀκροβυστία, βάρβαρος, σκύθης, δοῦλος,
ἐλεύθερος, ἀλλὰ πάντα καὶ ἐν πᾶσι χριστός.
ἐνδύσασθε οὖν ὡς ἐκλεκτοὶ τοῦ θεοῦ ἅγιοι καὶ ἠγα-
πημένοι, σπλάγχνα οἰκτιρμῶν, χρηστότητα,
ταπεινοφροσύνην, πραότητα, μακροθυμίαν,
ἀνεχόμενοι ἀλλήλων, καὶ χαριζόμενοι ἑαυτοῖς,
ἐάν τις πρός τινα ἔχῃ μομφήν, καθὼς καὶ ὁ χρι-
στὸς ἐχαρίσατο ὑμῖν, οὕτως καὶ ὑμεῖς. ἐπὶ πᾶσι
δὲ τούτοις, τὴν ἀγάπην, ἥτις ἐστὶ σύνδεσμος τῆς
τελειότητος, καὶ ἡ εἰρήνη τοῦ θεοῦ βραβευέτω
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, εἰς ἣν καὶ ἐκλήθη-
τε ἐν ἑνὶ σώματι, καὶ εὐχάριστοι γίνεσθε. ὁ λό-
γος τοῦ χριστοῦ ἐνοικείτω ἐν ὑμῖν πλουσίως ἐν πά-
σῃ σοφίᾳ, διδάσκοντες καὶ νουθετοῦντες ἑαυ-
τούς, ψαλμοῖς καὶ ὕμνοις καὶ ᾠδαῖς πνευμα
τικαῖς ἐν χάριτι, ᾄδοντες ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν
τῷ κυρίῳ. καὶ πᾶν ὅ ἂν ποιῆτε ἐν λόγῳ ἢ ἐν ἔρ
γῳ, πάντα ἐν ὀνόματι κυρίου ἰησοῦ, εὐχαρι-
στοῦντες τῷ θεῷ καὶ πατρὶ δι᾽ αὐτοῦ. αἱ γυναῖ-
κες ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς ἀνῆ-
κεν ἐν κυρίῳ. οἱ ἄνδρες ἀγαπᾶτε τὰς γυναῖ
κας, καὶ μὴ πικραίνεσθε πρὸς αὐτάς. τὰ
τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα.
τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ κυρίῳ. οἱ πατέρες
μὴ ἐρεθίζετε τὰ τέκνα ὑμῶν, ἵνα μὴ ἀθυμῶ

σιν. οἱ

Digitized by Google

σιν. οἱ δοῦλοι ὑπακούετε κατὰ πάντα τοῖς
κατὰ σάρκα κυρίοις, μὴ ἐν ὀφθαλμοδουλεί-
αις ὡς ἀνθρωπάρεσκοι, ἀλλ' ἐν ἁπλότητι καρ-
δίας, φοβούμενοι τὸν θεόν. καὶ πᾶν ὅ ἐὰν ποιῆ-
τε, ἐκ ψυχῆς ἐργάζεσθε, ὡς τῷ κυρίῳ, καὶ οὐκ
ἀνθρώποις, εἰδότες, ὅτι ἀπὸ κυρίου ἀπολήψε-
σθε τὴν ἀνταπόδοσιν τῆς κληρονομίας. τῷ γὰρ
κυρίῳ χριστῷ δουλεύετε. ὁ γὰρ ἀδικῶν, κο-
μιεῖται ὃ ἠδίκησε, καὶ οὐκ ἔστι προσωποληψία.
Οἱ κύριοι τὸ δίκαιον καὶ τὴν ἰσότητα τοῖς 4
δούλοις παρέχεσθε, εἰδότες, ὅτι καὶ ὑμεῖς ἔχε-
τε κύριον ἐν οὐρανῷ. τῇ προσευχῇ προσκαρ-
τερεῖτε, γρηγοροῦντες ἐν αὐτῇ ἐν εὐχαριστίᾳ,
προσευχόμενοι ἅμα καὶ περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ θε-
ὸς ἀνοίξῃ ἡμῖν θύραν τοῦ λόγου, λαλῆσαι τὸ μυ-
στήριον τοῦ χριστοῦ, δι' ὃ καὶ δέδεμαι, ἵνα φανερώ-
σω αὐτό, ὡς δεῖ με λαλῆσαι. ἐν σοφίᾳ περι-
πατεῖτε πρὸς τοὺς ἔξω, τὸν καιρὸν ἐξαγοραζό-
μενοι. ὁ λόγος ὑμῶν πάντοτε ἐν χάριτι ἅλα-
τι ἠρτυμένος, εἰδέναι πῶς δεῖ ὑμᾶς ἑνὶ ἑκά-
στῳ ἀποκρίνεσθαι. τὰ κατ' ἐμὲ πάντα γνω-
ρίσει ὑμῖν τυχικὸς ὁ ἀγαπητὸς ἀδελφός, καὶ
πιστὸς διάκονος καὶ σύνδουλος ἐν κυρίῳ, ὃν ἔ-
πεμψα πρὸς ὑμᾶς εἰς αὐτὸ τοῦτο, ἵνα γνῶτε
τὰ περὶ ἡμῶν, καὶ παρακαλέσῃ τὰς καρδίας
ὑμῶν, σὺν ὀνησίμῳ τῷ πιστῷ καὶ ἀγαπητῷ ἀ-
δελφῷ,

δελφῷ, ὅς ἐστιν ἐξ ὑμῶν, πάντα ὑμῖν γνωριοῦσι
τὰ ὧδε. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἀρίσταρχος ὁ συναιχ-
μάλωτός μου, καὶ μάρκος ὁ ἀνεψιὸς βαρνάβα,
περὶ οὗ ἐλάβετε ἐντολάς· ἐὰν ἔλθῃ πρὸς ὑμᾶς
δέξασθε αὐτὸν, καὶ ἰησοῦς ὁ λεγόμενος ἰοῦστος, οἱ ὄν
τες ἐκ περιτομῆς, οὗτοι μόνοι συνεργοὶ εἰς τὴν βα
σιλείαν τοῦ θεοῦ, οἵτινες ἐγενήθησάν μοι παρηγο-
ρία. ἀσπάζεται ὑμᾶς ἐπαφρᾶς ὁ ἐξ ὑμῶν δοῦ
λος χριστοῦ, πάντοτε ἀγωνιζόμενος ὑπὲρ ὑμῶν
ἐν ταῖς προσευχαῖς, ἵνα στῆτε τέλειοι καὶ πεπλη
ρωμένοι ἐν παντὶ θελήματι τοῦ θεοῦ. μαρτυ
ρῶ γὰρ αὐτῷ, ὅτι ἔχει πολὺν πόθον ὑπὲρ ὑμῶν,
καὶ τῶν ἐν λαοδικείᾳ, καὶ τῶν ἐν ἱεραπόλει. ἀ-
σπάζεται ὑμᾶς λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς, καὶ
δημᾶς. ἀσπάσασθε τοὺς ἐν λαοδικείᾳ ἀδελ-
φοὺς, καὶ νυμφᾶν, καὶ τὴν κατ' οἶκον αὐτοῦ ἐκ-
κλησίαν, καὶ ὅταν ἀναγνωσθῇ παρ' ὑμῖν ἡ ἐπι-
στολὴ, ποιήσατε, ἵνα καὶ ἐν τῇ λαοδικέων ἐκκλη
σίᾳ ἀναγνωσθῇ, καὶ τὴν ἐκ λαοδικείας, ἵνα καὶ
ὑμεῖς ἀναγνῶτε, καὶ εἴπατε ἀρχίππῳ, βλέ-
πε τὴν διακονίαν ἣν παρέλαβες ἐν κυρίῳ, ἵνα
αὐτὴν πληροῖς. ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ
παύλου. μνημονεύετέ μου τῶν δεσμῶν. ἡ χάρις
μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ τυχικοῦ καὶ ὀνησίμου.

Digitized by Google

ΠΡΟΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΕΙΣ ΕΠΙ-
στολὴ παύλου πρώτη.

ΑΥΛΟΣ καὶ σιλουανὸς καὶ 1
τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ θεσ-
Γ σαλονικέων, ἐν θεῷ πατρὶ καὶ
κυρίῳ ἰησοῦ χριστῷ, χάρις ὑ-
μῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πα-
τρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χριστοῦ. εὐχαριστοῦ-
μεν τῷ θεῷ πάντοτε περὶ πάντων ὑμῶν, μνεί-
αν ὑμῶν ποιούμενοι ἐπὶ τῶν προσευχῶν ἡμῶν,
ἀδιαλείπτως μνημονεύοντες ὑμῶν τοῦ ἔργου τῆς
πίστεως καὶ τοῦ κόπου τῆς ἀγάπης, καὶ τῆς ὑπο-
μονῆς τῆς ἐλπίδος τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ,
ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, εἰδότες
ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑπὸ θεοῦ τὴν ἐκλογὴν
ὑμῶν, ὅτι τὸ εὐαγγέλιον ἡμῶν οὐκ ἐγενήθη
εἰς ὑμᾶς ἐν λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐν δυνά-
μει, καὶ ἐν πνεύματι ἁγίῳ, καὶ ἐν πληροφο-
ρίᾳ πολλῇ, καθὼς οἴδατε, οἷοι ἐγενήθημεν ἐν
ὑμῖν δι' ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς μιμηταὶ ἡμῶν ἐ-
γενήθητε, καὶ τοῦ κυρίου, δεξάμενοι τὸν λόγον
ἐν θλίψει πολλῇ μετὰ χαρᾶς πνεύματος ἁγίου,
ὥστε γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν
ἐν τῇ μακεδονίᾳ καὶ ἐν ἀχαΐᾳ. ἀφ' ὑμῶν γὰρ
ἐξήχηται ὁ λόγος τοῦ κυρίου, οὐ μόνον ἐν τῇ
μακεδο-

μακεδονίᾳ καὶ ἀχαΐᾳ, ἀλλὰ καὶ ἐν παν-
τὶ τόπῳ, ἡ πίστις ὑμῶν ἡ πρὸς τὸν θεὸν ἐξελή-
λυθεν, ὥστε μὴ χρείαν ἡμᾶς ἔχειν λαλεῖν τι. αὐ-
τοὶ γὰρ περὶ ὑμῶν ἀπαγγέλλουσιν, ὁποίαν εἴσο-
δον ἔσχομεν πρὸς ὑμᾶς, καὶ πῶς ἐπεστρέψατε
πρὸς τὸν θεὸν ἀπὸ τῶν εἰδώλων, δουλεύειν θεῷ
ζῶντι, καὶ ἀληθινῷ, καὶ ἀναμένειν τὸν υἱὸν
αὐτοῦ ἐκ τῶν οὐρανῶν, ὃν ἤγειρεν ἐκ νεκρῶν, Ιη-
σοῦν τὸν ῥυόμενον ἡμᾶς ἀπὸ τῆς ὀργῆς τῆς ἐρχο-
2 μένης. Αὐτοὶ γὰρ οἴδατε ἀδελφοὶ τὴν εἴ-
σοδον ἡμῶν τὴν πρὸς ὑμᾶς, ὅτι οὐ κενὴ γέγο-
νεν, ἀλλὰ καὶ προπαθόντες καὶ ὑβρισθέν-
τες, καθὼς οἴδατε ἐν φιλίπποις ἐπαρρησια-
σάμεθα ἐν τῷ θεῷ ἡμῶν, λαλῆσαι πρὸς ὑ-
μᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ ἐν πολλῷ ἀγῶνι. ἡ γὰρ
παράκλησις ἡμῶν οὐκ ἐκ πλάνης, οὐδὲ ἐξ ἀκα-
θαρσίας, οὔτε ἐν δόλῳ, ἀλλὰ καθὼς δεδοκι-
μάσμεθα ὑπὸ τοῦ θεοῦ πιστευθῆναι τὸ εὐαγ-
γέλιον, οὕτως λαλοῦμεν, οὐχ ὡς ἀνθρώποις ἀ-
ρέσκοντες, ἀλλὰ τῷ θεῷ, τῷ δοκιμάζοντι τὰς
καρδίας ἡμῶν. οὔτε γάρ ποτε ἐν λόγῳ κολα-
κίας ἐγενήθημεν, καθὼς οἴδατε, οὔτε ἐν προ-
φάσει πλεονεξίας, θεὸς μάρτυς, οὔτε ζητοῦν-
τες ἐξ ἀνθρώπων δόξαν, οὔτε ἀφ' ὑμῶν, οὔτε
ἀπ' ἄλλων, δυνάμενοι ἐν βάρει εἶναι, ὡς χρι-
στοῦ ἀπόστολοι, ἀλλ' ἐγενήθημεν ἤπιοι ἐν μέσῳ
ὑμῶν,

Digitized by Google

ὑμῶν, ὡς ἂν τροφὸς θάλπῃ τὰ ἑαυτῆς τέκ-
να, οὕτως ἱμειρόμενοι ὑμῶν, εὐδοκοῦμεν με-
ταδοῦναι ὑμῖν, οὐ μόνον τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
θεοῦ, ἀλλὰ καὶ τὰς ἑαυτῶν ψυχάς, διότι ἀ-
γαπητοὶ ἡμῖν γεγένησθε. μνημονεύετε γὰρ ἀ-
δελφοὶ τὸν κόπον ἡμῶν, καὶ τὸν μόχθον. νυκ-
τὸς γὰρ καὶ ἡμέρας ἐργαζόμενοι πρὸς τὸ
μὴ ἐπιβαρῆσαί τινα ὑμῶν, ἐκηρύξαμεν εἰς
ὑμᾶς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ θεοῦ. ὑμεῖς μάρτυ-
ρες καὶ ὁ θεός, ὡς ὁσίως, καὶ δικαίως, καὶ ἀ-
μέμπτως ὑμῖν τοῖς πιστεύουσιν ἐγενήθημεν,
καθάπερ οἴδατε, ὡς ἕνα ἕκαστον ὑμῶν, ὡς
πατὴρ τέκνα ἑαυτοῦ, παρακαλοῦντες ὑ-
μᾶς καὶ παραμυθούμενοι καὶ μαρτυρό-
μενοι εἰς τὸ περιπατῆσαι ὑμᾶς ἀξίως τοῦ
θεοῦ, τοῦ καλοῦντος ὑμᾶς εἰς τὴν ἑαυτοῦ βα
σιλείαν καὶ δόξαν. διὰ τοῦτο καὶ ἡμεῖς εὐχα-
ριστοῦμεν τῷ θεῷ ἀδιαλείπτως, ὅτι παραλα
βόντες λόγον ἀκοῆς παρ' ἡμῶν τοῦ θεοῦ, ἐδέ-
ξασθε οὐ λόγον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καθώς ἐστιν
ἀληθῶς λόγον θεοῦ, ὃς καὶ ἐνεργεῖται ἐν ὑ-
μῖν τοῖς πιστεύουσιν. ὑμεῖς γὰρ μιμηταὶ ἐγενή
θητε ἀδελφοὶ τῶν ἐκκλησιῶν τοῦ θεοῦ, τῶν
οὐσῶν ἐν τῇ ἰουδαίᾳ, ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, ὅτι ταυ-
τὰ ἐπάθετε καὶ ὑμεῖς ὑπὸ τῶν ἰδίων συμ-
φυλετῶν, καθὼς καὶ αὐτοὶ ὑπὸ τῶν ἰουδαίων,

τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων ἰησοῦν,
καὶ τοὺς ἰδίους προφήτας, καὶ ἡμᾶς ἐκδιω-
ξάντων, καὶ θεῷ μὴ ἀρεσκόντων, καὶ πᾶσιν
ἀνθρώποις ἐναντίων, κωλυόντων ἡμᾶς τοῖς
ἔθνεσι λαλῆσαι, ἵνα σωθῶσιν, εἰς τὸ ἀναπλη-
ρῶσαι αὐτῶν τὰς ἁμαρτίας πάντοτε. ἔφ-
θασε δὲ ἐπ' αὐτοὺς ἡ ὀργὴ εἰς τέλος. ἡμεῖς δὲ
ἀδελφοὶ ἀπορφανισθέντες ἀφ' ὑμῶν πρὸς
καιρὸν ὥρας προσώπῳ, οὐ καρδίᾳ, περισσο-
τέρως ἐσπουδάσαμεν τὸ πρόσωπον ὑμῶν
ἰδεῖν ἐν πολλῇ ἐπιθυμίᾳ. διὸ ἠθελήσαμεν
ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, ἐγὼ μὲν παῦλος, καὶ ἅ-
παξ καὶ δίς, καὶ ἐνέκοψεν ἡμᾶς ὁ σατα-
νᾶς. τίς γὰρ ἡμῶν ἐλπὶς, ἢ χαρὰ, ἢ στέφα-
νος καυχήσεως, ἢ οὐχὶ καὶ ὑμεῖς, ἔμπροσθεν
τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ, ἐν τῇ αὐτοῦ πα-
ρουσίᾳ; ὑμεῖς γάρ ἐστε ἡ δόξα ἡμῶν καὶ ἡ χαρά.
3 Διὸ μηκέτι στέγοντες εὐδοκήσαμεν κα-
ταλειφθῆναι ἐν ἀθήναις μόνοι, καὶ ἐπέμ-
ψαμεν τιμόθεον τὸν ἀδελφὸν ἡμῶν, καὶ διά-
κονον τοῦ θεοῦ, καὶ συνεργὸν ἡμῶν ἐν τῷ εὐ-
αγγελίῳ τοῦ χριστοῦ, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμᾶς, καὶ
παρακαλέσαι ὑμᾶς περὶ τῆς πίστεως ὑμῶν
τὸ μηδένα σαίνεσθαι ἐν ταῖς θλίψεσι ταύ-
ταις. αὐτοὶ γὰρ οἴδατε, ὅτι εἰς τοῦτο κείμεθα.
καὶ γὰρ ὅτε πρὸς ὑμᾶς ἦμεν, προελέγο-
μεν ὑμῖν,

Digitized by Google

μεν ὑμῖν, ὅτι μέλλομεν θλίβεσθαι, καθὼς
καὶ ἐγένετο καὶ οἴδατε. διὰ τοῦτο κἀγὼ μηκέτι στέ-
γων, ἔπεμψα εἰς τὸ γνῶναι τὴν πίστιν ὑμῶν,
μήπως ἐπείρασεν ὑμᾶς ὁ πειράζων, καὶ εἰς
κενὸν γένηται ὁ κόπος ἡμῶν. ἄρτι δὲ ἐλθόντος
Τιμοθέου πρὸς ἡμᾶς ἀφ' ὑμῶν, καὶ εὐαγ-
γελισαμένου ἡμῖν τὴν πίστιν, καὶ τὴν ἀγάπην
ὑμῶν, καὶ ὅτι ἔχετε μνείαν ἡμῶν ἀγαθὴν πάν-
τοτε, ἐπιποθοῦντες ἡμᾶς ἰδεῖν, καθάπερ καὶ
ἡμεῖς ὑμᾶς, διὰ τοῦτο παρεκλήθημεν ἀδελ-
φοὶ ἐφ' ὑμῖν, ἐπὶ πάσῃ τῇ ἀνάγκῃ, καὶ θλίψει
ἡμῶν, διὰ τῆς ὑμῶν πίστεως, ὅτι νῦν ζῶμεν, ἐὰν
ὑμεῖς στήκητε ἐν κυρίῳ. τίνα γὰρ εὐχαριστίαν δυ-
νάμεθα τῷ θεῷ ἀνταποδοῦναι περὶ ὑμῶν
ἐπὶ πάσῃ τῇ χαρᾷ, ᾗ χαίρομεν δι' ὑμᾶς
ἔμπροσθεν τοῦ θεοῦ ἡμῶν, νυκτὸς καὶ ἡμέρας
ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν
τὸ πρόσωπον, καὶ καταρτίσαι τὰ ὑστερήματα
τῆς πίστεως ὑμῶν. αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς καὶ πατὴρ ἡ-
μῶν καὶ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς κατευθύ-
ναι τὴν ὁδὸν ἡμῶν πρὸς ὑμᾶς. ὑμᾶς δὲ ὁ κύρι-
ος πλεονάσαι καὶ περισσεύσαι τῇ ἀγάπῃ εἰς
ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας, καθάπερ καὶ ἡ-
μεῖς εἰς ὑμᾶς, εἰς τὸ στηρίξαι ὑμῶν τὰς καρ-
δίας ἀμέμπτους ἐν ἁγιοσύνῃ ἔμπροσθεν τοῦ θε-
οῦ καὶ πατρὸς ἡμῶν, ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡ-

μῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, μετὰ πάντων τῶν ἁγίων αὐτοῦ.
4 Τὸ λοιπὸν οὖν ἀδελφοί, ἐρωτῶμεν ὑμᾶς
καὶ παρακαλοῦμεν ἐν κυρίῳ Ἰησοῦ, καθὼς
παρελάβετε παρ' ἡμῶν, τὸ πῶς δεῖ ὑμᾶς
περιπατεῖν, καὶ ἀρέσκειν θεῷ, ἵνα περισ-
σεύητε μᾶλλον. οἴδατε γὰρ τίνας παραγ-
γελίας ἐδώκαμεν ὑμῖν διὰ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ.
τοῦτο γάρ ἐστι θέλημα τοῦ θεοῦ, ὁ ἁγιασμὸς
ὑμῶν, ἀπέχεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ τῆς πορνείας, εἰ-
δέναι ἕκαστον ὑμῶν τὸ ἑαυτοῦ σκεῦος κτᾶσθαι
ἐν ἁγιασμῷ καὶ τιμῇ, μὴ ἐν πάθει ἐπιθυ-
μίας, καθάπερ καὶ τὰ ἔθνη, τὰ μὴ εἰδό-
τα τὸν θεόν, τὸ μὴ ὑπερβαίνειν καὶ πλεο-
νεκτεῖν ἐν τῷ πράγματι τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ,
διότι ἔκδικος ὁ κύριος περὶ πάντων τούτων,
καθὼς καὶ προείπαμεν ὑμῖν, καὶ διεμαρ-
τυράμεθα. οὐ γὰρ ἐκάλεσεν ἡμᾶς ὁ θεὸς ἐ-
πὶ ἀκαθαρσίᾳ, ἀλλ' ἐν ἁγιασμῷ. τοιγαροῦν
ὁ ἀθετῶν, οὐκ ἄνθρωπον ἀθετεῖ, ἀλλὰ τὸν
θεόν, τὸν διδόντα αὐτοῦ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον
εἰς ὑμᾶς. περὶ δὲ τῆς φιλαδελφίας, οὐ χρείαν
ἔχετε γράφειν ὑμῖν. αὐτοὶ γὰρ ὑμεῖς θεοδί-
δακτοί ἐστε εἰς τὸ ἀγαπᾶν ἀλλήλους. καὶ γὰρ
ποιεῖτε αὐτὸ εἰς πάντας τοὺς ἀδελφοὺς, τοὺς ἐν
ὅλῃ τῇ μακεδονίᾳ. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς
ἀδελφοί, περισσεύειν μᾶλλον καὶ φιλοτι-

μεῖσθαι,

Digitized by Google

μεῖσθαι, ἡσυχάζειν καὶ πράσσειν τὰ ἴδια, καὶ
ἐργάζεσθαι ταῖς ἰδίαις χερσὶν ὑμῶν, κα-
θὼς ὑμῖν παρηγγείλαμεν, ἵνα περιπατῆτε
εὐσχημόνως πρὸς τοὺς ἔξω, καὶ μηδενὸς χρείαν
ἔχητε. οὐ θέλομεν δὲ ὑμᾶς ἀγνοεῖν ἀδελφοὶ
περὶ τῶν κεκοιμημένων, ἵνα μὴ λυπῆσθε, κα
θὼς καὶ οἱ λοιποὶ, οἱ μὴ ἔχοντες ἐλπίδα. εἰ
γὰρ πιστεύομεν, ὅτι Ἰησοῦς ἀπέθανεν καὶ ἀνέ-
στη, οὕτως καὶ ὁ θεὸς τοὺς κοιμηθέντας διὰ τοῦ
Ἰησοῦ, ἄξει σὺν αὐτῷ. τοῦτο γὰρ ὑμῖν λέγο-
μεν ἐν λόγῳ κυρίου, ὅτι ἡμεῖς οἱ ζῶντες οἱ πε
ριλειπόμενοι εἰς τὴν παρουσίαν τοῦ κυρίου, οὐ
μὴ φθάσωμεν τοὺς κοιμηθέντας, ὅτι αὐτὸς ὁ
κύριος ἐν κελεύσματι, ἐν φωνῇ ἀρχαγγέλου,
καὶ ἐν σάλπιγγι θεοῦ καταβήσεται ἀπ' οὐ-
ρανοῦ, καὶ οἱ νεκροὶ ἐν χριστῷ ἀναστήσονται πρῶ-
τον, ἔπειτα ἡμεῖς οἱ ζῶντες, οἱ περιλειπόμε-
νοι, ἅμα σὺν αὐτοῖς ἁρπαγησόμεθα ἐν νεφέ-
λαις εἰς ἀπάντησιν τοῦ κυρίου εἰς ἀέρα, καὶ οὕ-
τω πάντοτε σὺν κυρίῳ ἐσόμεθα. ὥστε παρα-
καλεῖτε ἀλλήλους ἐν τοῖς λόγοις τούτοις.

Περὶ δὲ τῶν χρόνων καὶ τῶν καιρῶν ἀδελ- 5
φοὶ, οὐ χρείαν ἔχετε ὑμῖν γράφεσθαι. αὐτοὶ
γὰρ ἀκριβῶς οἴδατε, ὅτι ἡ ἡμέρα κυρίου, ὡς
κλέπτης ἐν νυκτὶ, οὕτως ἔρχεται. ὅταν γὰρ λέ
γωσιν, εἰρήνη καὶ ἀσφάλεια, τότε αἰφνίδιος

Digitized by Google

αὐτοῖς ἐφίσταται ὄλεθρος, ὥσπερ ἡ ὠδὶν τῇ ἐν γαστρὶ ἐχούσῃ, καὶ οὐ μὴ ἐκφύγωσιν. ὑμεῖς δὲ ἀδελφοὶ, οὐκ ἐστὲ ἐν σκότει, ἵνα ἡ ἡμέρα ὑμᾶς ὡς κλέπτης καταλάβῃ. πάντες γὰρ ὑμεῖς υἱοὶ φωτός ἐστε, καὶ υἱοὶ ἡμέρας. οὐκ ἐσμὲν νυκτὸς οὐδὲ σκότους. ἄρα οὖν μὴ καθεύδωμεν ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, ἀλλὰ γρηγορῶμεν καὶ νήφωμεν. οἱ γὰρ καθεύδοντες, νυκτὸς καθεύδουσι, καὶ οἱ μεθυσκόμενοι, νυκτὸς μεθύουσι. ἡμεῖς δὲ ἡμέρας ὄντες, νήφωμεν, ἐνδυσάμενοι θώρακα πίστεως καὶ ἀγάπης, καὶ περικεφαλαίαν ἐλπίδα σωτηρίας, ὅτι οὐκ ἔθετο ἡμᾶς ὁ θεὸς εἰς ὀργὴν, ἀλλ' εἰς περιποίησιν σωτηρίας διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, τοῦ ἀποθανόντος ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα εἴτε γρηγορῶμεν, εἴτε καθεύδωμεν, ἅμα σὺν αὐτῷ ζήσωμεν. διὸ παρακαλεῖτε ἀλλήλους, καὶ οἰκοδομεῖτε εἷς τὸν ἕνα, καθὼς καὶ ποιεῖτε. ἐρωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοὶ, εἰδέναι τοὺς κοπιῶντας ἐν ὑμῖν καὶ προϊσταμένους ὑμῶν ἐν κυρίῳ, καὶ νουθετοῦντας ὑμᾶς, καὶ ἡγεῖσθαι αὐτοὺς ὑπὲρ ἐκπερισσοῦ ἐν ἀγάπῃ διὰ τὸ ἔργον αὐτῶν, εἰρηνεύετε ἐν αὐτοῖς. παρακαλοῦμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοὶ, νουθετεῖτε τοὺς ἀτάκτους, παραμυθεῖσθε τοὺς ὀλιγοψύχους, ἀντέχεσθε τῶν ἀσθενῶν, μακροθυμεῖτε πρὸς

πάντας

πάντας. ὁρᾶτε, μή τις κακὸν ἀντὶ κακοῦ τινι ἀποδῷ, ἀλλὰ πάντοτε τὸ ἀγαθὸν διώκετε, καὶ εἰς ἀλλήλους, καὶ εἰς πάντας. πάντοτε χαίρετε, ἀδιαλείπτως προσεύχεσθε, ἐν παντὶ εὐχαριστεῖτε. τοῦτο γὰρ θέλημα θεοῦ ἐν χριστῷ ἰησοῦ εἰς ὑμᾶς. τὸ πνεῦμα μὴ σβέννυτε. προφητείας μὴ ἐξουθενεῖτε. πάντα δὲ δοκιμάζετε, τὸ καλὸν κατέχετε. ἀπὸ παντὸς εἴδους πονηροῦ ἀπέχεσθε. αὐτὸς δὲ ὁ θεὸς τῆς εἰρήνης ἁγιάσαι ὑμᾶς ὁλοτελεῖς καὶ ὁλόκληρον ὑμῶν τὸ πνεῦμα καὶ ἡ ψυχή, καὶ τὸ σῶμα ἀμέμπτως ἐν τῇ παρουσίᾳ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ τηρηθείη. πιστὸς ὁ καλῶν ὑμᾶς, ὃς καὶ ποιήσει. ἀδελφοί, προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. ἀσπάσασθε τοὺς ἀδελφοὺς πάντας ἐν φιλήματι ἁγίῳ. ὁρκίζω ὑμᾶς τὸν κύριον, ἀναγνωσθῆναι τὴν ἐπιστολὴν πᾶσι τοῖς ἁγίοις ἀδελφοῖς. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ μεθ' ὑμῶν. ἀμήν.

Πρὸς θεσσαλονικεῖς πρώτη ἐγράφη
ἀπὸ ἀθηνῶν.

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙ-
κεῖς ἐπιστολὴ δευτέρα.

Π

I ΑΥΛΟΣ καὶ σιλουανὸς καὶ
τιμόθεος, τῇ ἐκκλησίᾳ θεσ-
σαλονικέων ἐν θεῷ πατρὶ
ἡμῶν καὶ κυρίῳ ἰησοῦ χρι-
στῷ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν καὶ κυρίου ἰησοῦ χρι-
στοῦ. εὐχαριστεῖν ὀφείλομεν τῷ θεῷ πάντοτε
περὶ ὑμῶν ἀδελφοί, καθὼς ἄξιόν ἐστιν, ὅτι
ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν, καὶ πλεονάζει ἡ
ἀγάπη ἑνὸς ἑκάστου πάντων ὑμῶν εἰς ἀλλή-
λους, ὥστε ἡμᾶς αὐτοὺς ἐν ὑμῖν καυχᾶσθαι ἐν
ταῖς ἐκκλησίαις τοῦ θεοῦ, ὑπὲρ τῆς ὑπομο-
νῆς ὑμῶν καὶ πίστεως, ἐν πᾶσι τοῖς διωγμοῖς
ὑμῶν, καὶ ταῖς θλίψεσιν αἷς ἀνέχεσθε, ἔν-
δειγμα τῆς δικαίας κρίσεως τοῦ θεοῦ, εἰς τὸ
καταξιωθῆναι ὑμᾶς τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ,
ὑπὲρ ἧς καὶ πάσχετε, εἴπερ δίκαιον παρὰ
θεῷ, ἀνταποδοῦναι τοῖς θλίβουσιν ὑμᾶς,
θλίψιν, καὶ ὑμῖν τοῖς θλιβομένοις ἄνεσιν
μεθ' ἡμῶν, ἐν τῇ ἀποκαλύψει τοῦ κυρίου ἰησοῦ
ἀπ' οὐρανοῦ, μετ' ἀγγέλων δυνάμεως αὐτοῦ,
ἐν πυρὶ φλογὸς, διδόντος ἐκδίκησιν τοῖς μὴ εἰ-
δόσι θεὸν, καὶ τοῖς μὴ ὑπακούουσι τῷ εὐαγ-
γελίῳ

γελίῳ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ· οἵτινες δί-
κην τίσουσιν, ὄλεθρον αἰώνιον, ἀπὸ προσώπου
τοῦ κυρίου, καὶ ἀπὸ τῆς δόξης τῆς ἰσχύος αὐτοῦ,
ὅταν ἔλθῃ ἐνδοξασθῆναι ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ,
καὶ θαυμασθῆναι ἐν πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, ὅτι
ἐπιστεύθη τὸ μαρτύριον ἡμῶν ἐφ' ὑμᾶς ἐν
τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· εἰς ὃ καὶ προσευχόμεθα πάν-
τοτε περὶ ὑμῶν, ἵνα ὑμᾶς ἀξιώσῃ τῆς κλήσεως
ὁ θεὸς ἡμῶν, καὶ πληρώσῃ πᾶσαν εὐδοκίαν
ἀγαθωσύνης, καὶ ἔργον πίστεως ἐν δυνάμει,
ὅπως ἐνδοξασθῇ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰη-
σοῦ χριστοῦ ἐν ὑμῖν, καὶ ὑμεῖς ἐν αὐτῷ κατὰ
τὴν χάριν τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χρι-
στοῦ. Ερωτῶμεν δὲ ὑμᾶς ἀδελφοὶ ὑπὲρ τῆς z
παρουσίας τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἡμῶν
ἐπισυναγωγῆς ἐπ' αὐτόν, εἰς τὸ μὴ ταχέως σα-
λευθῆναι ὑμᾶς ἀπὸ τοῦ νοός, μήτε θροεῖσθαι,
μήτε διὰ πνεύματος, μήτε διὰ λόγου, μήτε
δι' ἐπιστολῆς ὡς δι' ἡμῶν, ὡς ὅτι ἐνέστηκεν ἡ ἡ-
μέρα τοῦ κυρίου. μή τις ὑμᾶς ἐξαπατήσῃ κα-
τὰ μηδένα τρόπον, ὅτι ἐὰν μὴ ἔλθῃ ἡ ἀποστα-
σία πρῶτον, καὶ ἀποκαλυφθῇ ὁ ἄνθρωπος τῆς
ἁμαρτίας, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, ὁ ἀντικείμενος
καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον
θεὸν, ἢ σέβασμα, ὥστε αὐτὸν εἰς τὸν ναὸν τοῦ
θεοῦ, ὡς θεὸν καθίσαι, ἀποδεικνύντα ἑαυτὸν

ὅτι ἐστὶ

Digitized by Google

ὅτι ἐστὶ θεός. οὐ μνημονεύετε, ὅτι ἔτι ὢν πρὸς ὑ-
μᾶς, ταῦτα ἔλεγον ὑμῖν; καὶ νῦν τὸ κατέ-
χον οἴδατε, εἰς τὸ ἀποκαλυφθῆναι αὐτὸν ἐν τῷ
ἑαυτοῦ καιρῷ. τὸ γὰρ μυστήριον ἤδη ἐνεργεῖται
τῆς ἀνομίας, μόνον ὁ κατέχων ἄρτι ἕως ἐκ μέ-
σου γένηται, καὶ τότε ἀποκαλυφθήσεται ὁ ἄνο-
μος, ὃν ὁ κύριος ἀναλώσει τῷ πνεύματι τοῦ στό-
ματος αὐτοῦ, καὶ καταργήσει τῇ ἐπιφανείᾳ
τῆς παρουσίας αὐτοῦ, οὗ ἐστιν ἡ παρουσία κατ'
ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἐν πάσῃ δυνάμει καὶ ση-
μείοις, καὶ τέρασι ψεύδους, καὶ ἐν πάσῃ ἀπά-
τῃ τῆς ἀδικίας ἐν τοῖς ἀπολλυμένοις, ἀνθ' ὧν
τὴν ἀγάπην τῆς ἀληθείας οὐκ ἐδέξαντο, εἰς τὸ
σωθῆναι αὐτούς. καὶ διὰ τοῦτο πέμψει αὐτοῖς
ὁ θεὸς ἐνέργειαν πλάνης, εἰς τὸ πιστεῦσαι αὐτοὺς
τῷ ψεύδει, ἵνα κριθῶσι πάντες οἱ μὴ πιστεύσαν-
τες τῇ ἀληθείᾳ, ἀλλ' εὐδοκήσαντες ἐν τῇ ἀ-
δικίᾳ. ἡμεῖς δὲ ὀφείλομεν εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ
πάντοτε περὶ ὑμῶν ἀδελφοὶ ἠγαπημένοι ὑ-
πὸ κυρίου, ὅτι εἵλετο ὑμᾶς ὁ θεὸς ἀπ' ἀρχῆς
εἰς σωτηρίαν ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος, καὶ πίστει
ἀληθείας, εἰς ὃ καὶ ἐκάλεσεν ὑμᾶς διὰ τοῦ εὐαγ-
γελίου ἡμῶν, εἰς περιποίησιν δόξης τοῦ κυρίου
ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ. ἄρα οὖν ἀδελφοί, στήκετε
καὶ κρατεῖτε τὰς παραδόσεις ἃς ἐδιδάχθη-
τε, εἴτε διὰ λόγου, εἴτε δι' ἐπιστολῆς ἡμῶν. αὐ-

τὸς δὲ ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς χριστὸς καὶ ὁ θεὸς
καὶ πατὴρ ἡμῶν, ὁ ἀγαπήσας ἡμᾶς καὶ δοὺς
παράκλησιν αἰωνίαν, καὶ ἐλπίδα ἀγαθὴν ἐν
χάριτι, παρακαλέσαι ὑμῶν τὰς καρδίας,
καὶ στηρίξαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ καὶ λόγῳ
ἀγαθῷ. Τὸ λοιπὸν, προσεύχεσθε ἀδελφοὶ 3
περὶ ἡμῶν, ἵνα ὁ λόγος τοῦ κυρίου τρέχῃ καὶ δο
ξάζηται, καθὼς καὶ πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἵνα ῥυ-
σθῶμεν ἀπὸ τῶν ἀτόπων καὶ πονηρῶν ἀνθρώ
πων· οὐ γὰρ πάντων ἡ πίστις. πιστὸς δέ ἐστιν ὁ κύ-
ριος, ὃς στηρίξει ὑμᾶς, καὶ φυλάξει ἀπὸ τοῦ πο-
νηροῦ. πεποίθαμεν δὲ ἐν κυρίῳ ἐφ' ὑμᾶς, ὅτι
ἃ παραγγέλλομεν ὑμῖν, καὶ ποιεῖτε καὶ ποι-
ήσετε. ὁ δὲ κύριος κατευθύναι ὑμῶν, τὰς καρ
δίας εἰς τὴν ἀγάπην τοῦ θεοῦ, καὶ εἰς τὴν ὑ-
πομονὴν τοῦ χριστοῦ. παραγγέλλομεν δὲ ὑμῖν
ἀδελφοὶ, ἐν ὀνόματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χρι
στοῦ, στέλλεσθαι ὑμᾶς ἀπὸ παντὸς ἀδελφοῦ ἀτά-
κτως περιπατοῦντος, καὶ μὴ κατὰ τὴν παρά-
δοσιν ἣν παρέλαβον παρ' ἡμῶν. αὐτοὶ γὰρ οἴ-
δατε πῶς δεῖ μιμεῖσθαι ἡμᾶς, ὅτι οὐκ ἠτακ-
τήσαμεν ἐν ὑμῖν, οὐδὲ δωρεὰν ἄρτον ἐφά-
γομεν παρά τινος, ἀλλ' ἐν κόπῳ καὶ μόχθῳ
νύκτα καὶ ἡμέραν ἐργαζόμενοι, πρὸς τὸ μὴ ἐ-
πιβαρῆσαί τινα ὑμῶν· οὐχ ὅτι οὐκ ἔχομεν ἐξ-
ουσίαν, ἀλλ' ἵνα ἑαυτοὺς τύπον δῶμεν ὑμῖν

εἰς τὸ

Digitized by Google

εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους. τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι, τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὑμεῖς δὲ ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ὑμῶν, διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ, καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ Παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ. οὕτως γράφω. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΙΜΟΘΕΟΝ
ἐπιστολὴ πρώτη.

ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ χρι 1
στοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σω
Γ' τῆρος ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰη-
σοῦ χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν,
τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πί
στει, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡ-
μῶν καὶ χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. κα-
θὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν ἐφέσῳ,
πορευόμενος εἰς μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς
τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν, μηδὲ προσέχειν μύ
θοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες
ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον, ἢ οἰκοδομίαν
θεοῦ τὴν ἐν πίστει· τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας
ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνει
δήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου. ὧν
τινες ἀστοχήσαντες, ἐξετράπησαν εἰς ματαιο-
λογίαν, θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νο-
οῦντες μήτε ἃ λέγουσι, μήτε περὶ τίνων διαβε
βαιοῦνται. οἴδαμεν δὲ, ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις
αὐτῷ νομίμως χρῆται, εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ
νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις,
ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβή
λοις, πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδροφό-

νοις,

Digitized by Google

νοις, πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς, ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται κατὰ τὸ εὐαγγέλιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην ἐγώ. καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με χριστῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο, θέμενος εἰς διακονίαν, τὸν πρότερον ὄντα βλάσφημον, καὶ διώκτην, καὶ ὑβριστήν, ἀλλὰ καὶ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ. ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι χριστὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠλεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν πρὸς ὑποτύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς ζωὴν αἰώνιον. τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων ἀφθάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ θεῷ, τιμὴ, δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. ταύτην τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι τέκνον τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προφητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν στρατείαν, ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδησιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐναυάγησαν, ὧν ἐστιν ὑμέναιος καὶ ἀλέξανδρος,

οὓς παρέ-

Digitized by Google

οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι
μὴ βλασφημεῖν. Παρακαλῶ οὖν πρῶτον z
πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύ-
ξεις, εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑ-
πὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ
ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν
πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. τοῦτο γὰρ καλὸν
καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ,
ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς
ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἷς γὰρ θεός,
εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρω-
πος χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑ-
πὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, εἰς
ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν
λέγω ἐν χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν
ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύ-
χεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίρον-
τας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισ-
μοῦ. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ
κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν
ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρυσῷ, ἢ μαργα-
ρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, ἀλλ' ὃ πρέπει
γυναιξὶν, ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν δι' ἔργων
ἀγαθῶν. γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ
ὑποταγῇ. διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω,
οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀ-

δὰμ γ

δὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα εὔα, καὶ ἀδὰμ οὐκ
ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβά-
σει γέγονε, σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν
μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ
3 μετὰ σωφροσύνης. Πιστὸς ὁ λόγος. εἴ τις ἐπισ-
κοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. δεῖ οὖν
τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναι-
κὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλό
ξενον, διδακτικὸν, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην,
μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφι
λάργυρον, τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον,
τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμ-
νότητος. εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶ-
δε, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται; μὴ νεό-
φυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρῖμα ἐμπέσῃ τοῦ
διαβόλου. δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν
ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμ
πέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. διακόνους ὡσαύ-
τως σεμνοὺς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προσ-
έχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ἔχοντας τὸ μυστή
ριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. καὶ οὗτοι
δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονείτω-
σαν, ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας ὡσαύτως
σεμνὰς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶ
σι. διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες,
τέκνων καλῶς προϊστάμενοι, καὶ τῶν ἰδίων
οἴκων.

Digitized by Google

οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν
ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται, καὶ πολλὴν
παῤῥησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. ταῦτά
σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον.
ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ
θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶν-
τος, στύλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. καὶ
ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυ-
στήριον. θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη
ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἔθνε-
σιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.

Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις 4
καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέ-
χοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις
δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κε-
καυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κω-
λυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ
ὁ θεὸς ἔκτισεν, εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστί-
ας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν,
ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλὸν, καὶ οὐδὲν ἀπό-
βλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον. ἁ-
γιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως.
ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς, κα-
λὸς ἔσῃ διάκονος χριστοῦ Ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος
τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλί-
ας, ᾗ παρηκολούθηκας. τοὺς δὲ βεβήλους καὶ

Digitized by Google

γραώδεις μύθους παραιτοῦ, γύμναζε δὲ σεαυτὸν πρὸς εὐσέβειαν. ἡ γὰρ σωματικὴ γυμνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ εὐσέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγγελίας ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν, καὶ τῆς μελλούσης. πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδιζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πιστῶν. παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. μηδείς σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ. ἕως ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ παρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφητείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσβυτερίου. ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν. ἔπεχε σεαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ. ἐπίμενε αὐτοῖς. τοῦτο γὰρ ποιῶν, καὶ σεαυτὸν σώσεις, καὶ
5 τοὺς ἀκούοντάς σου. Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπι-
πλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεωτέρους ὡς ἀδελφούς, πρεσβυτέρας ὡς μητέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἁγνείᾳ. χήρας τίμα, τὰς ὄντως χήρας. εἰ δὲ

τις χήρα

Digitized by Google

τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις. τοῦτο γάρ ἐστι ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη, ἤλπικεν ἐπὶ τὸν θεὸν, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι, καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκεν. καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίληπτοι ὦσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. χήρα καταλεγέσθω, μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα, γεγονυῖα ἑνὸς ἀνδρὸς γυνὴ, ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ. ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, ἔχουσαι κρῖμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ, λοιδορίας

χάριν. ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν, ὀπίσω τοῦ σα-
τανᾶ. εἴ τις πιστὸς, ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρ-
κείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία,
ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. οἱ καλῶς
προεστῶτες πρεσβύτεροι, διπλῆς τιμῆς ἀξι-
ούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ
» διδασκαλίᾳ. λέγει γὰρ ἡ γραφή. οὐ φιμώσεις
» βοῦν ἀλοῶντα, καὶ ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μι-
» σθοῦ αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορί-
αν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ
τριῶν μαρτύρων. τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώ-
πιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φό-
βον ἔχωσι. διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν
ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρί-
ματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. χεῖ-
ρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁ-
μαρτίαις ἀλλοτρίαις. σεαυτὸν ἁγνὸν τή-
ρει. μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ᾽ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ
διὰ τὸν στόμαχόν σου, καὶ τὰς πυκνάς σου
ἀσθενείας. τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι
πρόδηλοί εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ δὲ
καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ὡσαύτως καὶ τὰ κα-
λὰ ἔργα πρόδηλά ἐστι, καὶ τὰ ἄλλως ἔχον-
6 τα, κρυβῆναι οὐ δύναται. Ὅσοι εἰσὶν ὑ-
πὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης
τιμῆς ἀξίους

τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα
τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. οἱ
δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας, μὴ καταφρο-
νείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δου-
λευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπητοί, οἱ τῆς
εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. ταῦτα δί-
δασκε καὶ παρακάλει. εἴ τις ἑτεροδιδασκα-
λεῖ, καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις
τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ τῇ κατ'
εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, τετύφωται, μηδὲν ἐπι-
στάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λο-
γομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρεις,
βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, παρα-
διατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν
νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νο-
μιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν· ἀ-
φίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. ἔστι δὲ πορισμὸς μέ-
γας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. οὐδὲν γὰρ
εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ
ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα. ἔχοντες δὲ διατρο-
φὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησό-
μεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν, ἐμπίπτου-
σιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυ-
μίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵ-
τινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον, καὶ
ἀπώλειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν

εἰς τὸ μιμεῖσθαι ἡμᾶς. καὶ γὰρ ὅτε ἦμεν πρὸς ὑμᾶς, τοῦτο παρηγγέλλομεν ὑμῖν, ὅτι εἴ τις οὐ θέλει ἐργάζεσθαι, μηδὲ ἐσθιέτω. ἀκούομεν γάρ τινας περιπατοῦντας ἐν ὑμῖν ἀτάκτως, μηδὲν ἐργαζομένους, ἀλλὰ περιεργαζομένους. τοῖς δὲ τοιούτοις παραγγέλλομεν καὶ παρακαλοῦμεν διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ἵνα μετὰ ἡσυχίας ἐργαζόμενοι, τὸν ἑαυτῶν ἄρτον ἐσθίωσιν. ὑμεῖς δὲ ἀδελφοί, μὴ ἐκκακήσητε καλοποιοῦντες. εἰ δέ τις οὐχ ὑπακούει τῷ λόγῳ ὑμῶν, διὰ τῆς ἐπιστολῆς τοῦτον σημειοῦσθε, καὶ μὴ συναναμίγνυσθε αὐτῷ, ἵνα ἐντραπῇ, καὶ μὴ ὡς ἐχθρὸν ἡγεῖσθε, ἀλλὰ νουθετεῖτε ὡς ἀδελφόν. αὐτὸς δὲ ὁ κύριος τῆς εἰρήνης δῴη ὑμῖν τὴν εἰρήνην διὰ παντὸς ἐν παντὶ τρόπῳ. ὁ κύριος μετὰ πάντων ὑμῶν. ὁ ἀσπασμὸς τῇ ἐμῇ χειρὶ παύλου, ὅ ἐστι σημεῖον ἐν πάσῃ ἐπιστολῇ. οὕτως γράφω. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ Ἀθηνῶν.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΤΙΜΟΘΕΟΝ
ἐπιστολὴ πρώτη.

Π

ΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ χρι 1
στοῦ κατ' ἐπιταγὴν θεοῦ σω
τῆρος ἡμῶν, καὶ κυρίου Ἰη-
σοῦ χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν,
τιμοθέῳ γνησίῳ τέκνῳ ἐν πί
στει, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡ-
μῶν καὶ χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. κα-
θὼς παρεκάλεσά σε προσμεῖναι ἐν ἐφέσῳ,
πορευόμενος εἰς μακεδονίαν, ἵνα παραγγείλῃς
τισὶ μὴ ἑτεροδιδασκαλεῖν, μηδὲ προσέχειν μύ
θοις καὶ γενεαλογίαις ἀπεράντοις, αἵτινες
ζητήσεις παρέχουσι μᾶλλον, ἢ οἰκοδομίαν
θεοῦ τὴν ἐν πίστει· τὸ δὲ τέλος τῆς παραγγελίας
ἐστὶν ἀγάπη ἐκ καθαρᾶς καρδίας, καὶ συνει
δήσεως ἀγαθῆς, καὶ πίστεως ἀνυποκρίτου. ὧν
τινες ἀστοχήσαντες, ἐξετράπησαν εἰς ματαιο-
λογίαν, θέλοντες εἶναι νομοδιδάσκαλοι, μὴ νο-
οῦντες μήτε ἃ λέγουσι, μήτε περὶ τίνων διαβε
βαιοῦνται. οἴδαμεν δὲ, ὅτι καλὸς ὁ νόμος, ἐάν τις
αὐτῷ νομίμως χρῆται, εἰδὼς τοῦτο, ὅτι δικαίῳ
νόμος οὐ κεῖται, ἀνόμοις δὲ καὶ ἀνυποτάκτοις,
ἀσεβέσι καὶ ἁμαρτωλοῖς, ἀνοσίοις καὶ βεβή
λοις, πατρολῴαις καὶ μητρολῴαις, ἀνδροφό-

νοις,

νοις, πόρνοις, ἀρσενοκοίταις, ἀνδραποδισταῖς,
ψεύσταις, ἐπιόρκοις, καὶ εἴ τι ἕτερον τῇ ὑγιαι-
νούσῃ διδασκαλίᾳ ἀντίκειται κατὰ τὸ εὐαγγέ-
λιον τῆς δόξης τοῦ μακαρίου θεοῦ, ὃ ἐπιστεύθην
ἐγώ. καὶ χάριν ἔχω τῷ ἐνδυναμώσαντί με χρι-
στῷ Ἰησοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν, ὅτι πιστόν με ἡγήσατο,
θέμενος εἰς διακονίαν, τὸν πρότερον ὄντα
βλάσφημον, καὶ διώκτην, καὶ ὑβριστήν, ἀλλὰ
καὶ ἠλεήθην, ὅτι ἀγνοῶν ἐποίησα ἐν ἀπιστίᾳ.
ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν με-
τὰ πίστεως καὶ ἀγάπης τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. πι-
στὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς ἄξιος, ὅτι χρι-
στὸς Ἰησοῦς ἦλθεν εἰς τὸν κόσμον ἁμαρτωλοὺς
σῶσαι, ὧν πρῶτός εἰμι ἐγώ. ἀλλὰ διὰ τοῦτο ἠ-
λεήθην, ἵνα ἐν ἐμοὶ πρώτῳ ἐνδείξηται Ἰησοῦς
χριστὸς τὴν πᾶσαν μακροθυμίαν πρὸς ὑπο-
τύπωσιν τῶν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ εἰς
ζωὴν αἰώνιον. τῷ δὲ βασιλεῖ τῶν αἰώνων ἀφ-
θάρτῳ, ἀοράτῳ, μόνῳ σοφῷ θεῷ, τιμὴ, δό-
ξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. ταύτην
τὴν παραγγελίαν παρατίθεμαί σοι τέκνον
τιμόθεε, κατὰ τὰς προαγούσας ἐπὶ σὲ προ-
φητείας, ἵνα στρατεύῃ ἐν αὐταῖς τὴν καλὴν
στρατείαν, ἔχων πίστιν καὶ ἀγαθὴν συνείδη-
σιν, ἥν τινες ἀπωσάμενοι περὶ τὴν πίστιν ἐν-
αυάγησαν, ὧν ἐστιν ὑμέναιος καὶ ἀλέξανδρος,

οὓς παρέ-

Digitized by Google

οὓς παρέδωκα τῷ Σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι
μὴ βλασφημεῖν. Παρακαλῶ οὖν πρῶτον z
πάντων ποιεῖσθαι δεήσεις, προσευχάς, ἐντεύ-
ξεις, εὐχαριστίας ὑπὲρ πάντων ἀνθρώπων, ὑ-
πὲρ βασιλέων, καὶ πάντων τῶν ἐν ὑπεροχῇ
ὄντων, ἵνα ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον διάγωμεν ἐν
πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. τοῦτο γὰρ καλὸν
καὶ ἀπόδεκτον ἐνώπιον τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ,
ὃς πάντας ἀνθρώπους θέλει σωθῆναι, καὶ εἰς
ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐλθεῖν. εἷς γὰρ θεός,
εἷς καὶ μεσίτης θεοῦ καὶ ἀνθρώπων, ἄνθρω-
πος Χριστὸς Ἰησοῦς, ὁ δοὺς ἑαυτὸν ἀντίλυτρον ὑ-
πὲρ πάντων, τὸ μαρτύριον καιροῖς ἰδίοις, εἰς
ὃ ἐτέθην ἐγὼ κῆρυξ καὶ ἀπόστολος, ἀλήθειαν
λέγω ἐν Χριστῷ, οὐ ψεύδομαι, διδάσκαλος ἐθνῶν
ἐν πίστει καὶ ἀληθείᾳ. Βούλομαι οὖν προσεύ-
χεσθαι τοὺς ἄνδρας ἐν παντὶ τόπῳ, ἐπαίρον-
τας ὁσίους χεῖρας χωρὶς ὀργῆς καὶ διαλογισ-
μοῦ. ὡσαύτως καὶ τὰς γυναῖκας ἐν καταστολῇ
κοσμίῳ, μετὰ αἰδοῦς καὶ σωφροσύνης κοσμεῖν
ἑαυτάς, μὴ ἐν πλέγμασιν, ἢ χρυσῷ, ἢ μαργα-
ρίταις, ἢ ἱματισμῷ πολυτελεῖ, ἀλλ' ὃ πρέπει
γυναιξὶν, ἐπαγγελλομέναις θεοσέβειαν δι' ἔργων
ἀγαθῶν. Γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ
ὑποταγῇ. διδάσκειν δὲ γυναικὶ οὐκ ἐπιτρέπω,
οὐδὲ αὐθεντεῖν ἀνδρός, ἀλλ' εἶναι ἐν ἡσυχίᾳ. Ἀ-

δὰμ γὰρ

δὰμ γὰρ πρῶτος ἐπλάσθη, εἶτα εὔα, καὶ ἀδὰμ οὐκ
ἠπατήθη, ἡ δὲ γυνὴ ἀπατηθεῖσα ἐν παραβά-
σει γέγονε, σωθήσεται δὲ διὰ τῆς τεκνογονίας, ἐὰν
μείνωσιν ἐν πίστει καὶ ἀγάπῃ καὶ ἁγιασμῷ
3 μετὰ σωφροσύνης. Πιστὸς ὁ λόγος. εἴ τις ἐπισ-
κοπῆς ὀρέγεται, καλοῦ ἔργου ἐπιθυμεῖ. δεῖ οὖν
τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι, μιᾶς γυναι-
κὸς ἄνδρα, νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον, φιλό
ξενον, διδακτικόν, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην,
μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλ' ἐπιεικῆ, ἄμαχον, ἀφι
λάργυρον, τοῦ ἰδίου οἴκου καλῶς προϊστάμενον,
τέκνα ἔχοντα ἐν ὑποταγῇ μετὰ πάσης σεμ-
νότητος. εἰ δέ τις τοῦ ἰδίου οἴκου προστῆναι οὐκ οἶ-
δε, πῶς ἐκκλησίας θεοῦ ἐπιμελήσεται; μὴ νεό-
φυτον, ἵνα μὴ τυφωθεὶς εἰς κρῖμα ἐμπέσῃ τοῦ
διαβόλου. δεῖ δὲ αὐτὸν καὶ μαρτυρίαν καλὴν
ἔχειν ἀπὸ τῶν ἔξωθεν, ἵνα μὴ εἰς ὀνειδισμὸν ἐμ
πέσῃ καὶ παγίδα τοῦ διαβόλου. διακόνους ὡσαύ-
τως σεμνούς, μὴ διλόγους, μὴ οἴνῳ πολλῷ προ-
σέχοντας, μὴ αἰσχροκερδεῖς, ἔχοντας τὸ μυστή
ριον τῆς πίστεως ἐν καθαρᾷ συνειδήσει. καὶ οὗτοι
δὲ δοκιμαζέσθωσαν πρῶτον, εἶτα διακονείτω-
σαν, ἀνέγκλητοι ὄντες. γυναῖκας ὡσαύτως
σεμνάς, μὴ διαβόλους, νηφαλίους, πιστὰς ἐν πᾶ
σι. διάκονοι ἔστωσαν μιᾶς γυναικὸς ἄνδρες,
τέκνων καλῶς προϊστάμενοι, καὶ τῶν ἰδίων
οἴκων.

Digitized by Google

οἴκων. οἱ γὰρ καλῶς διακονήσαντες, βαθμὸν
ἑαυτοῖς καλὸν περιποιοῦνται, καὶ πολλὴν
παῤῥησίαν ἐν πίστει τῇ ἐν χριστῷ ἰησοῦ. ταῦτά
σοι γράφω, ἐλπίζων ἐλθεῖν πρός σε τάχιον.
ἐὰν δὲ βραδύνω, ἵνα εἰδῇς πῶς δεῖ ἐν οἴκῳ
θεοῦ ἀναστρέφεσθαι, ἥτις ἐστὶν ἐκκλησία θεοῦ ζῶν
τος, στύλος καὶ ἑδραίωμα τῆς ἀληθείας. καὶ
ὁμολογουμένως μέγα ἐστὶ τὸ τῆς εὐσεβείας μυ-
στήριον. θεὸς ἐφανερώθη ἐν σαρκὶ, ἐδικαιώθη
ἐν πνεύματι, ὤφθη ἀγγέλοις, ἐκηρύχθη ἔθνε-
σιν, ἐπιστεύθη ἐν κόσμῳ, ἀνελήφθη ἐν δόξῃ.
Τὸ δὲ πνεῦμα ῥητῶς λέγει, ὅτι ἐν ὑστέροις 4
καιροῖς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως, προσέ-
χοντες πνεύμασι πλάνοις καὶ διδασκαλίαις
δαιμονίων, ἐν ὑποκρίσει ψευδολόγων, κε-
καυτηριασμένων τὴν ἰδίαν συνείδησιν, κω-
λυόντων γαμεῖν, ἀπέχεσθαι βρωμάτων, ἃ
ὁ θεὸς ἔκτισεν, εἰς μετάληψιν μετὰ εὐχαριστί-
ας τοῖς πιστοῖς καὶ ἐπεγνωκόσι τὴν ἀλήθειαν,
ὅτι πᾶν κτίσμα θεοῦ καλὸν, καὶ οὐδὲν ἀπό-
βλητον, μετὰ εὐχαριστίας λαμβανόμενον. ἁ-
γιάζεται γὰρ διὰ λόγου θεοῦ καὶ ἐντεύξεως.
ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς, κα-
λὸς ἔσῃ διάκονος χριστοῦ ἰησοῦ, ἐντρεφόμενος
τοῖς λόγοις τῆς πίστεως, καὶ τῆς καλῆς διδασκαλί
ας, ᾗ παρηκολούθηκας. τοὺς δὲ βεβήλους καὶ

Digitized by Google

γραώδεις μύθους παραιτοῦ, γύμναζε δὲ σε-
αυτὸν πρὸς εὐσέβειαν. ἡ γὰρ σωματικὴ γυ-
μνασία πρὸς ὀλίγον ἐστὶν ὠφέλιμος, ἡ δὲ εὐ-
σέβεια πρὸς πάντα ὠφέλιμός ἐστιν, ἐπαγ-
γελίαν ἔχουσα ζωῆς τῆς νῦν, καὶ τῆς μελ-
λούσης. πιστὸς ὁ λόγος, καὶ πάσης ἀποδοχῆς
ἄξιος. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ κοπιῶμεν καὶ ὀνειδι-
ζόμεθα, ὅτι ἠλπίκαμεν ἐπὶ θεῷ ζῶντι, ὅς
ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων, μάλιστα πι-
στῶν. παράγγελλε ταῦτα καὶ δίδασκε. μηδείς
σου τῆς νεότητος καταφρονείτω, ἀλλὰ τύπος
γίνου τῶν πιστῶν ἐν λόγῳ, ἐν ἀναστροφῇ, ἐν
ἀγάπῃ, ἐν πνεύματι, ἐν πίστει, ἐν ἁγνείᾳ. ἕως
ἔρχομαι, πρόσεχε τῇ ἀναγνώσει, τῇ πα-
ρακλήσει, τῇ διδασκαλίᾳ. μὴ ἀμέλει τοῦ ἐν
σοὶ χαρίσματος, ὃ ἐδόθη σοι διὰ προφη-
τείας μετὰ ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν τοῦ πρεσ-
βυτερίου. ταῦτα μελέτα, ἐν τούτοις ἴσθι, ἵνα
σου ἡ προκοπὴ φανερὰ ᾖ ἐν πᾶσιν. ἔπεχε σε-
αυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ. ἐπίμενε αὐτοῖς.
τοῦτο γὰρ ποιῶν, καὶ σεαυτὸν σώσεις, καὶ
5 τοὺς ἀκούοντάς σου. Πρεσβυτέρῳ μὴ ἐπι-
πλήξῃς, ἀλλὰ παρακάλει ὡς πατέρα, νεω-
τέρους ὡς ἀδελφούς, πρεσβυτέρας ὡς μη-
τέρας, νεωτέρας ὡς ἀδελφὰς ἐν πάσῃ ἁ-
γνείᾳ. χήρας τίμα, τὰς ὄντως χήρας. εἰ δέ
τις χήρα

Digitized by Google

τις χήρα τέκνα ἢ ἔκγονα ἔχει, μανθανέτωσαν πρῶτον τὸν ἴδιον οἶκον εὐσεβεῖν, καὶ ἀμοιβὰς ἀποδιδόναι τοῖς προγόνοις. τοῦτο γάρ ἐστι ἀποδεκτὸν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. ἡ δὲ ὄντως χήρα καὶ μεμονωμένη, ἤλπικεν ἐπὶ τὸν θεὸν, καὶ προσμένει ταῖς δεήσεσι, καὶ ταῖς προσευχαῖς νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἡ δὲ σπαταλῶσα, ζῶσα τέθνηκεν. καὶ ταῦτα παράγγελλε, ἵνα ἀνεπίληπτοι ὦσιν. εἰ δέ τις τῶν ἰδίων καὶ μάλιστα τῶν οἰκείων οὐ προνοεῖ, τὴν πίστιν ἤρνηται, καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. χήρα καταλεγέσθω, μὴ ἔλαττον ἐτῶν ἑξήκοντα, γεγονυῖα ἑνὸς ἀνδρὸς γυνὴ, ἐν ἔργοις καλοῖς μαρτυρουμένη, εἰ ἐτεκνοτρόφησεν, εἰ ἐξενοδόχησεν, εἰ ἁγίων πόδας ἔνιψεν, εἰ θλιβομένοις ἐπήρκεσεν, εἰ παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ ἐπηκολούθησεν. νεωτέρας δὲ χήρας παραιτοῦ. ὅταν γὰρ καταστρηνιάσωσι τοῦ χριστοῦ, γαμεῖν θέλουσιν, ἔχουσαι κρῖμα, ὅτι τὴν πρώτην πίστιν ἠθέτησαν. ἅμα δὲ καὶ ἀργαὶ μανθάνουσι περιερχόμεναι τὰς οἰκίας, οὐ μόνον δὲ ἀργαὶ, ἀλλὰ καὶ φλύαροι καὶ περίεργοι, λαλοῦσαι τὰ μὴ δέοντα. βούλομαι οὖν νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν, οἰκοδεσποτεῖν, μηδεμίαν ἀφορμὴν διδόναι τῷ ἀντικειμένῳ, λοιδορίας

χάριν. ἤδη γάρ τινες ἐξετράπησαν, ὀπίσω τοῦ σα-
τανᾶ. εἴ τις πιστὸς, ἢ πιστὴ ἔχει χήρας, ἐπαρ-
κείτω αὐταῖς, καὶ μὴ βαρείσθω ἡ ἐκκλησία,
ἵνα ταῖς ὄντως χήραις ἐπαρκέσῃ. οἱ καλῶς
προεστῶτες πρεσβύτεροι, διπλῆς τιμῆς ἀξι-
ούσθωσαν, μάλιστα οἱ κοπιῶντες ἐν λόγῳ καὶ
» διδασκαλίᾳ. λέγει γὰρ ἡ γραφή. οὐ φιμώσεις
» βοῦν ἀλοῶντα, καὶ ἄξιος ὁ ἐργάτης τοῦ μι-
» σθοῦ αὐτοῦ. κατὰ πρεσβυτέρου κατηγορεί-
αν μὴ παραδέχου, ἐκτὸς εἰ μὴ ἐπὶ δύο ἢ
τριῶν μαρτύρων. τοὺς ἁμαρτάνοντας ἐνώ-
πιον πάντων ἔλεγχε, ἵνα καὶ οἱ λοιποὶ φό-
βον ἔχωσι. διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ τῶν ἐκλεκτῶν
ἀγγέλων, ἵνα ταῦτα φυλάξῃς χωρὶς προκρί-
ματος, μηδὲν ποιῶν κατὰ πρόσκλισιν. χεῖ-
ρας ταχέως μηδενὶ ἐπιτίθει, μηδὲ κοινώνει ἁ-
μαρτίαις ἀλλοτρίαις. σεαυτὸν ἁγνὸν τή-
ρει. μηκέτι ὑδροπότει, ἀλλ᾽ οἴνῳ ὀλίγῳ χρῶ
διὰ τὸν στόμαχόν σου, καὶ τὰς πυκνάς σου
ἀσθενείας. τινῶν ἀνθρώπων αἱ ἁμαρτίαι
πρόδηλοί εἰσι, προάγουσαι εἰς κρίσιν, τισὶ δὲ
καὶ ἐπακολουθοῦσιν. ὡσαύτως καὶ τὰ κα-
λὰ ἔργα πρόδηλά ἐστι, καὶ τὰ ἄλλως ἔχον-
6 τα, κρυβῆναι οὐ δύναται. Ὅσοι εἰσὶν ὑ-
πὸ ζυγὸν δοῦλοι, τοὺς ἰδίους δεσπότας πάσης
τιμῆς ἀξίους

Digitized by Google

τιμῆς ἀξίους ἡγείσθωσαν, ἵνα μὴ τὸ ὄνομα
τοῦ θεοῦ καὶ ἡ διδασκαλία βλασφημῆται. οἱ
δὲ πιστοὺς ἔχοντες δεσπότας, μὴ καταφρο-
νείτωσαν, ὅτι ἀδελφοί εἰσιν, ἀλλὰ μᾶλλον δου-
λευέτωσαν, ὅτι πιστοί εἰσι καὶ ἀγαπητοί, οἱ τῆς
εὐεργεσίας ἀντιλαμβανόμενοι. ταῦτα δί-
δασκε καὶ παρακάλει. εἴ τις ἑτεροδιδασκα-
λεῖ, καὶ μὴ προσέρχεται ὑγιαίνουσι λόγοις
τοῖς τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ τῇ κατ'
εὐσέβειαν διδασκαλίᾳ, τετύφωται, μηδὲν ἐπι-
στάμενος, ἀλλὰ νοσῶν περὶ ζητήσεις καὶ λο-
γομαχίας, ἐξ ὧν γίνεται φθόνος, ἔρις,
βλασφημίαι, ὑπόνοιαι πονηραί, παρα-
διατριβαὶ διεφθαρμένων ἀνθρώπων τὸν
νοῦν, καὶ ἀπεστερημένων τῆς ἀληθείας, νο-
μιζόντων πορισμὸν εἶναι τὴν εὐσέβειαν: ἀ-
φίστασο ἀπὸ τῶν τοιούτων. ἔστι δὲ πορισμὸς μέ-
γας ἡ εὐσέβεια μετὰ αὐταρκείας. οὐδὲν γὰρ
εἰσηνέγκαμεν εἰς τὸν κόσμον, δῆλον ὅτι οὐδὲ
ἐξενεγκεῖν τι δυνάμεθα. ἔχοντες δὲ διατρο-
φὰς καὶ σκεπάσματα, τούτοις ἀρκεσθησό-
μεθα. οἱ δὲ βουλόμενοι πλουτεῖν, ἐμπίπτου-
σιν εἰς πειρασμὸν καὶ παγίδα, καὶ ἐπιθυ-
μίας πολλὰς ἀνοήτους καὶ βλαβεράς, αἵ-
τινες βυθίζουσι τοὺς ἀνθρώπους εἰς ὄλεθρον, καὶ
ἀπώλειαν. ῥίζα γὰρ πάντων τῶν κακῶν ἐστιν

ἡ φιλαργυρία, ἧς τινες ὀρεγόμενοι, ἀπε-
πλανήθησαν ἀπὸ τῆς πίστεως, καὶ ἑαυτοὺς πε-
ριέπειραν ὀδύναις πολλαῖς. σὺ δὲ ὦ ἄνθρω-
πε τοῦ θεοῦ, ταῦτα φεῦγε. δίωκε δὲ δικαιο-
σύνην, εὐσέβειαν, πίστιν, ἀγάπην, ὑπομο-
νήν, πρᾳότητα. ἀγωνίζου τὸν καλὸν ἀγῶνα τῆς
πίστεως, ἐπιλαβοῦ τῆς αἰωνίου ζωῆς, εἰς ἣν καὶ
ἐκλήθης, καὶ ὡμολόγησας τὴν καλὴν ὁμο-
λογίαν ἐνώπιον πολλῶν μαρτύρων. παραγ-
γέλλω σοι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ τοῦ ζωοποιοῦντος τὰ
πάντα, καὶ χριστοῦ Ἰησοῦ, τοῦ μαρτυρήσαντος
ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου τὴν καλὴν ὁμολογίαν,
τηρῆσαί σε τὴν ἐντολὴν ἄσπιλον, ἀνεπίλη-
πτον, μέχρι τῆς ἐπιφανείας τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ χριστοῦ, ἣν καιροῖς ἰδίοις δείξει ὁ μακά-
ριος καὶ μόνος δυνάστης, ὁ βασιλεὺς τῶν βα-
σιλευόντων, καὶ κύριος τῶν κυριευόντων, ὁ μό-
νος ἔχων ἀθανασίαν, φῶς οἰκῶν ἀπρόσιτον,
ὃν εἶδεν οὐδεὶς ἀνθρώπων, οὐδὲ ἰδεῖν δύναται,
ᾧ τιμὴ καὶ κράτος αἰώνιον. ἀμήν. τοῖς πλου-
σίοις ἐν τῷ νῦν αἰῶνι παράγγελλε, μὴ ὑψη-
λοφρονεῖν, μηδὲ ἠλπικέναι ἐπὶ πλούτου ἀ-
δηλότητι, ἀλλ᾽ ἐν τῷ θεῷ τῷ ζῶντι τῷ παρέ-
χοντι ἡμῖν πλουσίως πάντα εἰς ἀπόλαυσιν,
ἀγαθοεργεῖν, πλουτεῖν ἐν ἔργοις καλοῖς, εὐ-
μεταδότους εἶναι, κοινωνικούς, ἀποθησαυρίζον-

τας ἑαυ-

τας ἑαυτοῖς θεμέλιον καλὸν εἰς τὸ μέλλον, ἵνα ἐπιλάβωνται τῆς ὄντως αἰωνίου ζωῆς. ὦ τιμόθεε τὴν παρακαταθήκην φύλαξον, ἐκτρεπόμενος τὰς βεβήλους κενοφωνίας, καὶ ἀντιθέσεις τῆς ψευδωνύμου γνώσεως, ἥν τινες ἐπαγγελλόμενοι, περὶ τὴν πίστιν ἠστόχησαν. ἡ χάρις μετὰ σοῦ. ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ λαοδικείας, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις φρυγίας τῆς πακατιανῆς.

Digitized by Google

ΠΑΥΛΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΠΡΟΣ τιμόθεον ἐπιστολὴ δευτέρα.

1 ΠΑΥΛΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ
χριστοῦ, διὰ θελήματος θεοῦ,
κατ' ἐπαγγελίαν ζωῆς τῆς ἐν
χριστῷ Ἰησοῦ, τιμοθέῳ ἀγα-
πητῷ τέκνῳ, χάρις, ἔλεος, εἰ-
ρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς, καὶ χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ κυ-
ρίου ἡμῶν. χάριν ἔχω τῷ θεῷ, ᾧ λατρεύω ἀ-
πὸ προγόνων ἐν καθαρᾷ συνειδήσει, ὡς ἀ-
διάλειπτον ἔχω τὴν περὶ σοῦ μνείαν ἐν ταῖς
δεήσεσί μου νυκτὸς καὶ ἡμέρας, ἐπιποθῶν
σε ἰδεῖν, μεμνημένος σου τῶν δακρύων, ἵνα
χαρᾶς πληρωθῶ, ὑπόμνησιν λαμβάνων τῆς
ἐν σοὶ ἀνυποκρίτου πίστεως, ἥτις ἐνῴκησε πρῶ-
τον ἐν τῇ μάμμῃ σου λωΐδι, καὶ τῇ μητρί
σου εὐνίκῃ. πέπεισμαι δὲ, ὅτι καὶ ἐν σοί. δι'
ἣν αἰτίαν ἀναμιμνήσκω σε, ἀναζωπυρεῖν τὸ
χάρισμα τοῦ θεοῦ, ὅ ἐστιν ἐν σοὶ διὰ τῆς ἐπι-
θέσεως τῶν χειρῶν μου. οὐ γὰρ ἔδωκεν ἡμῖν
ὁ θεὸς πνεῦμα δειλίας, ἀλλὰ δυνάμεως,
καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ. μὴ οὖν ἐπαισ-
χυνθῇς τὸ μαρτύριον τοῦ κυρίου ἡμῶν, μηδὲ
ἐμὲ, τὸν δέσμιον αὐτοῦ, ἀλλὰ συγκακοπά-
θησον τῷ εὐαγγελίῳ κατὰ δύναμιν θεοῦ τοῦ

σώσαντος

σώσαντος ἡμᾶς, καὶ καλέσαντος κλήσει ἁγίᾳ,
οὐ κατὰ τὰ ἔργα ἡμῶν, ἀλλὰ κατ' ἰδίαν πρό-
θεσιν καὶ χάριν, τὴν δοθεῖσαν ἡμῖν ἐν χριστῷ
Ἰησοῦ πρὸ χρόνων αἰωνίων, φανερωθεῖσαν δὲ
νῦν διὰ τῆς ἐπιφανείας τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰη-
σοῦ χριστοῦ, καταργήσαντος μὲν τὸν θάνατον, φω-
τίσαντος δὲ ζωὴν, καὶ ἀφθαρσίαν διὰ τοῦ εὐαγγε-
λίου, εἰς ὃ ἐτέθην ἐγὼ κήρυξ καὶ ἀπόστολος, καὶ
διδάσκαλος ἐθνῶν, δι' ἣν αἰτίαν καὶ ταῦτα
πάσχω, ἀλλ' οὐκ ἐπαισχύνομαι. οἶδα γὰρ, ᾧ πε-
πίστευκα, καὶ πέπεισμαι, ὅτι δυνατός ἐστιν τὴν
παρακαταθήκην μου φυλάξαι εἰς ἐκείνην
τὴν ἡμέραν. ὑποτύπωσιν ἔχε ὑγιαινόντων
λόγων, ὧν παρ' ἐμοῦ ἤκουσας ἐν πίστει καὶ ἀγά-
πῃ, τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. τὴν καλὴν παρακα-
ταθήκην φύλαξον διὰ πνεύματος ἁγίου, τοῦ
ἐνοικοῦντος ἐν ἡμῖν. οἶδας τοῦτο, ὅτι ἀπεστρά-
φησάν με πάντες οἱ ἐν τῇ ἀσίᾳ, ὧν ἐστι φύγελ-
λος καὶ ἑρμογένης. δώῃ ἔλεος ὁ κύριος τῷ ὀνη-
σιφόρου οἴκῳ, ὅτι πολλάκις με ἀνέψυξε, καὶ τὴν
ἅλυσίν μου οὐκ ἐπῃσχύνθη, ἀλλὰ γενόμενος
ἐν ῥώμῃ, σπουδαιότερον ἐζήτησέ με, καὶ εὗρε.
δώῃ αὐτῷ ὁ κύριος εὑρεῖν ἔλεος παρὰ κυρίου
ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. καὶ ὅσα ἐν ἐφέσῳ διηκό-
νησε, βέλτιον σὺ γινώσκεις. Σὺ οὖν τέκνον z
μου, ἐνδυναμοῦ ἐν τῇ χάριτι, τῇ ἐν χριστῷ Ἰη-
σοῦ. καὶ ἃ

σοῦ, καὶ ἃ ἤκουσας παρ᾽ ἐμοῦ διὰ πολλῶν μαρτύρων, ταῦτα παράθου πιστοῖς ἀνθρώποις, οἵτινες ἱκανοὶ ἔσονται καὶ ἑτέρους διδάξαι. σὺ οὖν κακοπάθησον ὡς καλὸς στρατιώτης Ἰησοῦ χριστοῦ. οὐδεὶς στρατευόμενος ἐμπλέκεται ταῖς τοῦ βίου πραγματείαις, ἵνα τῷ στρατολογήσαντι ἀρέσῃ. ἐὰν δὲ καὶ ἀθλῇ τις, οὐ στεφανοῦται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. τὸν κοπιῶντα γεωργὸν δεῖ πρῶτον τῶν καρπῶν μεταλαμβάνειν. νόει ἃ λέγω. δώῃ γάρ σοι ὁ κύριος σύνεσιν ἐν πᾶσι. μνημόνευε Ἰησοῦν χριστὸν ἐγηγερμένον ἐκ νεκρῶν, ἐκ σπέρματος δαβίδ, κατὰ τὸ εὐαγγέλιόν μου, ἐν ᾧ κακοπαθῶ μέχρι δεσμῶν, ὡς κακοῦργος, ἀλλ᾽ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ οὐ δέδεται. διὰ τοῦτο πάντα ὑπομένω διὰ τοὺς ἐκλεκτούς, ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι, τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ, μετὰ δόξης αἰωνίου. πιστὸς ὁ λόγος. εἰ γὰρ συναπεθάνομεν, καὶ συζήσομεν. εἰ ὑπομένομεν, καὶ συμβασιλεύσομεν. εἰ ἀρνούμεθα, κἀκεῖνος ἀρνήσεται ἡμᾶς. εἰ ἀπιστοῦμεν, ἐκεῖνος πιστὸς μένει, ἀρνήσασθαι ἑαυτὸν οὐ δύναται. ταῦτα ὑπομίμνησκε, διαμαρτυρόμενος ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, μὴ λογομαχεῖν, εἰς οὐδὲν χρήσιμον, ἐπὶ καταστροφῇ τῶν ἀκουόντων. σπούδασον σεαυτὸν δόκιμον παραστῆσαι τῷ θεῷ, ἐργάτην ἀνεπαίσχυντον, ὀρθοτομοῦντα τὸν

λόγον τῆς

λόγον τῆς ἀληθείας. τὰς δὲ βεβήλους κενοφωνίας περιΐστασο. ἐπὶ πλεῖον γὰρ προκόψουσιν ἀσεβείας, καὶ ὁ λόγος αὐτῶν ὡς γάγγραινα νομὴν ἕξει. ὧν ἐστιν ὑμέναιος καὶ φιλητὸς, οἵτινες περὶ τὴν ἀλήθειαν ἠστόχησαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγονέναι, καὶ ἀνατρέπουσι τήν τινων πίστιν. ὁ μέντοι στερεὸς θεμέλιος τοῦ θεοῦ ἕστηκεν, ἔχων τὴν σφραγῖδα ταύτην. ἔγνω κύριος τοὺς ὄντας αὐτοῦ. καὶ ἀποστήτω ἀπὸ ἀδικίας πᾶς ὁ ὀνομάζων τὸ ὄνομα κυρίου. ἐν μεγάλῃ δὲ οἰκίᾳ οὐκ ἔστι μόνον σκεύη χρυσᾶ καὶ ἀργυρᾶ, ἀλλὰ καὶ ξύλινα, καὶ ὀστράκινα, καὶ ἃ μὲν εἰς τιμὴν, ἃ δὲ εἰς ἀτιμίαν. ἐὰν οὖν τις ἐκκαθάρῃ ἑαυτὸν ἀπὸ τούτων, ἔσται σκεῦος εἰς τιμὴν ἡγιασμένον, καὶ εὔχρηστον τῷ δεσπότῃ, εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἡτοιμασμένον. τὰς δὲ νεωτερικὰς ἐπιθυμίας φεῦγε. δίωκε δὲ δικαιοσύνην, πίστιν, ἀγάπην, εἰρήνην, μετὰ τῶν ἐπικαλουμένων τὸν κύριον ἐκ καθαρᾶς καρδίας. τὰς δὲ μωρὰς καὶ ἀπαιδεύτους ζητήσεις παραιτοῦ, εἰδὼς, ὅτι γεννῶσι μάχας. δοῦλον δὲ κυρίου οὐ δεῖ μάχεσθαι, ἀλλ' ἤπιον εἶναι πρὸς πάντας, διδακτικὸν, ἀνεξίκακον ἐν πρᾳότητι, παιδεύοντα τοὺς ἀντιδιατιθεμένους, μήποτε δῷ αὐτοῖς ὁ θεὸς μετάνοιαν εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας, καὶ ἀνανήψωσιν ἐκ τῆς τοῦ διαβόλου

παγίδος

παγίδος, ἐζωγρημένοι ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸ ἐκεί-
3 νου θέλημα. Τοῦτο δὲ γίνωσκε, ὅτι ἐν ἐσχά-
ταις ἡμέραις ἐνστήσονται καιροὶ χαλεποί. ἔσονται
γὰρ οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, φιλάργυροι, ἀλα-
ζόνες, ὑπερήφανοι, βλάσφημοι, γονεῦσιν ἀπει-
θεῖς, ἀχάριστοι, ἀνόσιοι, ἄστοργοι, ἄσπονδοι, διά-
βολοι, ἀκρατεῖς, ἀνήμεροι, ἀφιλάγαθοι, προ-
δόται, προπετεῖς, τετυφωμένοι, φιλήδονοι
μᾶλλον ἢ φιλόθεοι, ἔχοντες μόρφωσιν εὐσε-
βείας, τὴν δὲ δύναμιν αὐτῆς ἠρνημένοι, καὶ τού-
τους ἀποτρέπου. ἐκ τούτων γάρ εἰσιν οἱ ἐνδύνον-
τες εἰς τὰς οἰκίας, καὶ αἰχμαλωτεύοντες τὰ
γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις, ἀγό-
μενα ἐπιθυμίαις ποικίλαις, πάντοτε μαν-
θάνοντα, καὶ μηδέποτε εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθεί-
ας ἐλθεῖν δυνάμενα. ὃν τρόπον δὲ ἰαννὴς καὶ
ἰαμβρὴς ἀντέστησαν μωϋσῇ, οὕτως καὶ οὗτοι ἀνθί-
στανται τῇ ἀληθείᾳ, ἄνθρωποι κατεφθαρ-
μένοι τὸν νοῦν, ἀδόκιμοι περὶ τὴν πίστιν, ἀλλ'
οὐ προκόψουσιν ἐπὶ πλεῖον. ἡ γὰρ ἄνοια αὐτῶν
ἔκδηλος ἔσται πᾶσιν, ὡς καὶ ἡ ἐκείνων ἐγένετο.
σὺ δὲ παρηκολούθηκάς μου τῇ διδασκαλίᾳ, τῇ
ἀγωγῇ, τῇ προθέσει, τῇ πίστει, τῇ μακροθυ-
μίᾳ, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπομονῇ, τοῖς διωγμοῖς,
τοῖς παθήμασιν, οἷά μοι ἐγένετο ἐν ἀντιοχείᾳ,
ἐν ἰκονίῳ, ἐν λύστροις, οἵους διωγμοὺς ὑπήνεγ-
κα, καὶ

Digitized by Google

κα, καὶ ἐκ πάντων με ἐῤῥύσατο ὁ κύριος. καὶ
πάντες δὲ οἱ θέλοντες εὐσεβῶς ζῆν ἐν χριστῷ
Ἰησοῦ, διωχθήσονται. πονηροὶ δὲ ἄνθρωποι, καὶ
γόητες προκόψουσιν ἐπὶ τὸ χεῖρον, πλανῶντες
καὶ πλανώμενοι. σὺ δὲ μένε ἐν οἷς ἔμαθες,
καὶ ἐπιστώθης, εἰδὼς παρὰ τίνος ἔμαθες, καὶ
ὅτι ἀπὸ βρέφους τὰ ἱερὰ γράμματα οἶδας,
τὰ δυνάμενά σε σοφίσαι εἰς σωτηρίαν διὰ
πίστεως, τῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. πᾶσα γραφὴ θεό-
πνευστος, καὶ ὠφέλιμος πρὸς διδασκαλίαν, πρὸς
ἔλεγχον, πρὸς ἐπανόρθωσιν, πρὸς παιδείαν τὴν
ἐν δικαιοσύνῃ, ἵνα ἄρτιος ᾖ ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος
πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐξηρτισμένος.
Διαμαρτύρομαι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ 4
τοῦ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, τοῦ μέλλοντος κρίνειν ζῶν-
τας καὶ νεκροὺς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν αὐ-
τοῦ, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, κήρυξον τὸν λό-
γον, ἐπίστηθι εὐκαίρως, ἀκαίρως. ἔλεγξον, πα-
ρακάλεσον, ἐπιτίμησον ἐν πάσῃ μακροθυμίᾳ
καὶ διδαχῇ. ἔσται γὰρ καιρὸς, ὅτε τῆς ὑγιαινού-
σης διδασκαλίας οὐκ ἀνέξονται, ἀλλὰ κατὰ
τὰς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐπισωρεύσουσιν ἑαυτοῖς
διδασκάλους, κνηθόμενοι τὴν ἀκοὴν, καὶ ἀπὸ
μὲν τῆς ἀληθείας τὴν ἀκοὴν ἀποστρέψουσιν,
ἐπὶ δὲ τοὺς μύθους ἐκτραπήσονται. σὺ δὲ νῆφε ἐν
πᾶσι, κακοπάθησον, ἔργον ποίησον εὐαγγελι-
στοῦ, τὴν

Digitized by Google

σου, τὴν διακονίαν σου πληροφόρησον. ἐγὼ γὰρ ἤδη σπένδομαι, καὶ ὁ καιρὸς τῆς ἐμῆς ἀναλύσεως ἐφέστηκε. τὸν ἀγῶνα τὸν καλὸν ἠγώνισμαι, τὸν δρόμον τετέλεκα, τὴν πίστιν τετήρηκα, λοιπὸν ἀπόκειταί μοι ὁ τῆς δικαιοσύνης στέφανος, ὃν ἀποδώσει μοι ὁ κύριος ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, ὁ δίκαιος κριτὴς, οὐ μόνον δὲ ἐμοὶ, ἀλλὰ καὶ πᾶσι τοῖς ἠγαπηκόσι τὴν ἐπιφάνειαν αὐτοῦ. σπούδασον ἐλθεῖν πρός με ταχέως. δημᾶς γάρ με ἐγκατέλιπεν, ἀγαπήσας τὸν νῦν αἰῶνα, καὶ ἐπορεύθη εἰς θεσσαλονίκην. κρήσκης εἰς γαλατίαν, τίτος εἰς δαλματίαν. λουκᾶς ἐστι μόνος μετ᾽ ἐμοῦ. μάρκον ἀναλαβὼν ἄγε μετὰ σεαυτοῦ. ἔστι γάρ μοι εὔχρηστος εἰς διακονίαν. τυχικὸν δὲ ἀπέστειλα εἰς ἔφεσον. τὸν φαιλόνην, ὃν ἀπέλιπον ἐν τρωάδι παρὰ κάρπῳ, ἐρχόμενος φέρε, καὶ τὰ βιβλία, μάλιστα δὲ τὰς μεμβράνας. ἀλέξανδρος ὁ χαλκεὺς πολλά μοι κακὰ ἐνεδείξατο, ἀποδώῃ αὐτῷ ὁ κύριος κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, ὃν καὶ σὺ φυλάσσου. λίαν γὰρ ἀνθέστηκε τοῖς ἡμετέροις λόγοις. ἐν τῇ πρώτῃ μου ἀπολογίᾳ οὐδείς μοι συμπαρεγένετο, ἀλλὰ πάντες με ἐγκατέλιπον. μὴ αὐτοῖς λογισθείη. ὁ δὲ κύριός μοι παρέστη, καὶ ἐνεδυνάμωσέ με, ἵνα δι᾽ ἐμοῦ τὸ κήρυγμα πληροφορηθῇ, καὶ ἀκούσῃ πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐρ-

ῥύσθην

Digitized by Google

ῥύσθην ἐκ στόματος λέοντος, καὶ ῥύσεταί με ὁ κύριος ἀπὸ παντὸς ἔργου πονηροῦ, καὶ σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, ἀμήν. ἄσπασαι πρίσκαν καὶ ἀκύλαν, καὶ τὸν ὀνησιφόρου οἶκον. ἔραστος ἔμεινεν ἐν κορίνθῳ, τρόφιμον δὲ ἀπέλιπον ἐν μιλήτῳ ἀσθενοῦντα. σπούδασον πρὸ χειμῶνος ἐλθεῖν. ἀσπάζεταί σε εὔβουλος, καὶ πούδης, καὶ λῖνος, καὶ κλαυδία, καὶ οἱ ἀδελφοὶ πάντες. ὁ κύριος ἰησοῦς χριστὸς μετὰ τοῦ πνεύματός σου. ἡ χάρις μεθ' ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ ῥώμης ἡ πρὸς τιμόθεον δευτέρα, ὅτε παρέστη παῦλος τῷ καίσαρι νέρωνι ἐκ δευτέρου πάλιν.

ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ΕΠΙΣΤΟΛΗ Παύλου.

I ΠΑΥΛΟΣ δοῦλος θεοῦ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ πίστιν ἐκλεκτῶν θεοῦ καὶ ἐπίγνωσιν ἀληθείας, τῆς κατ' εὐσέβειαν ἐπ' ἐλπίδι ζωῆς αἰωνίου, ἣν ἐπηγγείλατο ὁ ἀψευδὴς θεὸς πρὸ χρόνων αἰωνίων, ἐφανέρωσε δὲ καιροῖς ἰδίοις τὸν λόγον αὐτοῦ ἐν κηρύγματι, ὃ ἐπιστεύθην ἐγὼ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, Τίτῳ γνησίῳ τέκνῳ κατὰ κοινὴν πίστιν, χάρις, ἔλεος, εἰρήνη ἀπὸ θεοῦ πατρὸς, καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν. τούτου χάριν κατέλιπόν σε ἐν κρήτῃ, ἵνα τὰ λείποντα ἐπιδιορθώσῃ καὶ καταστήσῃς κατὰ πόλιν πρεσβυτέρους, ὡς ἐγώ σοι διεταξάμην, εἴ τίς ἐστιν ἀνέγκλητος, μιᾶς γυναικὸς ἀνὴρ, τέκνα ἔχων πιστὰ, μὴ ἐν κατηγορίᾳ ἀσωτίας, ἢ ἀνυπότακτα. δεῖ γὰρ τὸν ἐπίσκοπον ἀνέγκλητον εἶναι, ὡς θεοῦ οἰκονόμον, μὴ αὐθάδη, μὴ ὀργίλον, μὴ πάροινον, μὴ πλήκτην, μὴ αἰσχροκερδῆ, ἀλλὰ φιλόξενον, φιλάγαθον, σώφρονα, δίκαιον, ὅσιον, ἐγκρατῆ, ἀντεχόμενον τοῦ κατὰ τὴν διδαχὴν πιστοῦ λόγου, ἵνα δυνατὸς ᾖ καὶ παρακαλεῖν ἐν τῇ διδασκαλίᾳ τῇ ὑγιαινούσῃ, καὶ

νούσῃ, καὶ τοὺς ἀντιλέγοντας ἐλέγχειν. εἰσὶ γὰρ
πολλοὶ ἀνυπότακτοι, καὶ ματαιολόγοι, καὶ
φρεναπάται, μάλιστα οἱ ἐκ περιτομῆς, οὓς
δεῖ ἐπιστομίζειν, οἵτινες ὅλους οἴκους ἀνατρέ-
πουσι, διδάσκοντες ἃ μὴ δεῖ, αἰσχροῦ κέρδους
χάριν. εἶπέ τις ἐξ αὐτῶν, ἴδιος αὐτῶν προ-
» φήτης. Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται, κακὰ θηρία, γα-
» στέρες ἀργαί. ἡ μαρτυρία αὕτη ἐστὶν ἀλη-
θής. δι᾽ ἣν αἰτίαν ἔλεγχε αὐτοὺς ἀποτόμως,
ἵνα ὑγιαίνωσιν ἐν τῇ πίστει, μὴ προσέχοντες
Ἰουδαϊκοῖς μύθοις, καὶ ἐντολαῖς ἀνθρώπων,
ἀποστρεφομένων τὴν ἀλήθειαν. πάντα μὲν κα-
θαρὰ τοῖς καθαροῖς, τοῖς δὲ μεμιασμένοις,
καὶ ἀπίστοις οὐδὲν καθαρὸν, ἀλλὰ μεμίανται
αὐτῶν καὶ ὁ νοῦς καὶ ἡ συνείδησις. Θεὸν ὁ-
μολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται,
βδελυκτοὶ ὄντες καὶ ἀπειθεῖς, καὶ πρὸς πᾶν
ἔργον ἀγαθὸν ἀδόκιμοι. Σὺ δὲ λάλει, z
ἃ πρέπει τῇ ὑγιαινούσῃ διδασκαλίᾳ. πρεσ-
βύτας, νηφαλίους εἶναι, σεμνοὺς, σώφρονας,
ὑγιαίνοντας τῇ πίστει, τῇ ἀγάπῃ, τῇ ὑπο-
μονῇ. πρεσβύτιδας ὡσαύτως, ἐν καταστήμα-
τι ἱεροπρεπεῖς, μὴ διαβόλους, μὴ οἴνῳ πολ-
λῷ δεδουλωμένας, καλοδιδασκάλους, ἵνα σω-
φρονίζωσι τὰς νέας, φιλάνδρους εἶναι, φι-

 λοτέκνους,

Digitized by Google

λοτέκνους, σώφρονας, ἁγνὰς, οἰκουροὺς, ἀγαθὰς, ὑποτασσομένας τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα μὴ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ βλασφημῆται. τοὺς νεωτέρους ὡσαύτως παρακάλει σωφρονεῖν, περὶ πάντα σεαυτὸν παρεχόμενος τύπον καλῶν ἔργων ἐν τῇ διδασκαλίᾳ, ἀδιαφθορίαν, σεμνότητα, λόγον ὑγιῆ, ἀκατάγνωστον, ἵνα ὁ ἐξ ἐναντίας ἐντραπῇ, μηδὲν ἔχων περὶ ἡμῶν λέγειν φαῦλον. δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, ἐν πᾶσιν εὐαρέστους εἶναι, μὴ ἀντιλέγοντας, μὴ νοσφιζομένους, ἀλλὰ πίστιν πᾶσαν ἐνδεικνυμένους ἀγαθὴν, ἵνα τὴν διδασκαλίαν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ κοσμῶσιν ἐν πᾶσιν. ἐπεφάνη γὰρ ἡ χάρις τοῦ θεοῦ, ἡ σωτήριος πᾶσιν ἀνθρώποις, παιδεύουσα ἡμᾶς, ἵνα ἀρνησάμενοι τὴν ἀσέβειαν καὶ τὰς κοσμικὰς ἐπιθυμίας, σωφρόνως καὶ δικαίως, καὶ εὐσεβῶς ζήσωμεν ἐν τῷ νῦν αἰῶνι, προσδεχόμενοι τὴν μακαρίαν ἐλπίδα, καὶ ἐπιφάνειαν τῆς δόξης τοῦ μεγάλου θεοῦ, καὶ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃς ἔδωκεν ἑαυτὸν ὑπὲρ ἡμῶν, ἵνα λυτρώσηται ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἀνομίας, καὶ καθαρίσῃ ἑαυτῷ λαὸν περιούσιον, ζηλωτὴν καλῶν ἔργων. ταῦτα λάλει, καὶ παρακάλει, καὶ ἔλεγχε μετὰ πά-

χω μετὰ πάσης ἐπιταγῆς. μηδείς σου περι-
φρονείτω. Ὑπομίμνησκε αὐτοὺς, ἀρχαῖς 3
καὶ ἐξουσίαις ὑποτάσσεσθαι, πειθαρχεῖν,
πρὸς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἑτοίμους εἶναι, μηδένα
βλασφημεῖν, ἀμάχους εἶναι, ἐπιεικεῖς, πᾶ-
σαν ἐνδεικνυμένους πρᾳότητα πρὸς πάντας
ἀνθρώπους. ἦμεν γάρ ποτε καὶ ἡμεῖς ἀνόητοι,
ἀπειθεῖς, πλανώμενοι, δουλεύοντες ἐπιθυ-
μίαις, καὶ ἡδοναῖς ποικίλαις, ἐν κακίᾳ καὶ
φθόνῳ διάγοντες, στυγητοὶ, μισοῦντες ἀλλή-
λους. ὅτε δὲ ἡ χρηστότης, καὶ ἡ φιλανθρωπία
ἐπεφάνη τοῦ σωτῆρος ἡμῶν θεοῦ, οὐκ ἐξ ἔργων
τῶν ἐν δικαιοσύνῃ, ὧν ἐποιήσαμεν ἡμεῖς, ἀλ-
λὰ κατὰ τὸν αὐτοῦ ἔλεον ἔσωσεν ἡμᾶς, διὰ
λουτροῦ παλιγγενεσίας, καὶ ἀνακαινώσεως πνεύ-
ματος ἁγίου, οὗ ἐξέχεεν ἐφ' ἡμᾶς πλουσίως,
διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν, ἵνα δικαι-
ωθέντες τῇ ἐκείνου χάριτι, κληρονόμοι γενώ-
μεθα, κατ' ἐλπίδα ζωῆς αἰωνίου. πιστὸς ὁ λό-
γος. καὶ περὶ τούτων βούλομαί σε διαβεβαιοῦ-
σθαι, ἵνα φροντίζωσι καλῶν ἔργων προΐστα-
σθαι οἱ πεπιστευκότες τῷ θεῷ. ταῦτά ἐστι τὰ
καλὰ καὶ ὠφέλιμα τοῖς ἀνθρώποις. μω-
ρὰς δὲ ζητήσεις, καὶ γενεαλογίας, καὶ ἔ-
ρεις, καὶ μάχας νομικὰς περιΐστασο. εἰσὶ γὰρ

Digitized by Google

ἀνωφελεῖς καὶ μάταιαι. αἱρετικὸν ἄνθρωπον μετὰ μίαν καὶ δευτέραν νουθεσίαν παραιτοῦ, εἰδὼς, ὅτι ἐξέστραπται ὁ τοιοῦτος, καὶ ἁμαρτάνει ὢν αὐτοκατάκριτος. ὅταν πέμψω ἀρτεμᾶν πρός σε ἢ τυχικὸν, σπούδασον ἐλθεῖν πρός με εἰς νικόπολιν. ἐκεῖ γὰρ κέκρικα παραχειμάσαι. ζηνᾶν τὸν νομικὸν καὶ ἀπολλῶ σπουδαίως πρόπεμψον, ἵνα μηδὲν αὐτοῖς λείπῃ. μανθανέτωσαν δὲ καὶ οἱ ἡμέτεροι, καλῶν ἔργων προΐστασθαι εἰς τὰς ἀναγκαίας χρείας, ἵνα μὴ ὦσιν ἄκαρποι. ἀσπάζονταί σε οἱ μετ' ἐμοῦ πάντες. ἄσπασαι τοὺς φιλοῦντας ἡμᾶς ἐν πίστει. ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἐγράφη ἐκ νικοπόλεως τῆς
μακεδονίας

Digitized by Google

ΠΡΟΣ ΦΙΛΗΜΟΝΑ ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΠΑΥΛΟΥ.

ΑΥΛΟΣ δέσμιος χριστοῦ Ἰη 1
σοῦ καὶ τιμόθεος ὁ ἀδελ-
Γ φὸς, φιλήμονι τῷ ἀγαπητῷ
καὶ συνεργῷ ἡμῶν, καὶ ἀπ-
φίᾳ τῇ ἀγαπητῇ, καὶ ἀρ-
χίππῳ τῷ συστρατιώτῃ ἡμῶν, καὶ τῇ κατ᾽
οἶκόν σου ἐκκλησίᾳ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη
ἀπὸ θεοῦ πατρὸς ἡμῶν, καὶ κυρίου ἰησοῦ χρι-
στοῦ. εὐχαριστῶ τῷ θεῷ μου, πάντοτε μνείαν
σου ποιούμενος ἐπὶ τῶν προσευχῶν μου, ἀ-
κούων σου τὴν ἀγάπην καὶ τὴν πίστιν, ἣν ἔ-
χεις πρὸς τὸν κύριον ἰησοῦν, καὶ εἰς πάντας
τοὺς ἁγίους, ὅπως ἡ κοινωνία τῆς πίστεώς σου
ἐνεργὴς γένηται ἐν ἐπιγνώσει παντὸς ἀγα-
θοῦ, τοῦ ἐν ὑμῖν εἰς χριστὸν ἰησοῦν. χάριν γὰρ
ἔχομεν πολλὴν καὶ παράκλησιν ἐπὶ τῇ ἀ-
γάπῃ σου, ὅτι τὰ σπλάγχνα τῶν ἁγίων ἀνα-
πέπαυται διὰ σοῦ ἀδελφέ. διὸ πολλὴν ἐν
χριστῷ παῤῥησίαν ἔχων ἐπιτάσσειν σοι τὸ ἀνῆ
κον, διὰ τὴν ἀγάπην μᾶλλον παρακα-
λῶ, τοιοῦτος ὤν, ὡς παῦλος πρεσβύτης, νυ-
νὶ δὲ καὶ δέσμιος ἰησοῦ χριστοῦ. παρακαλῶ

σε περὶ τοῦ ἐμοῦ τέκνου, ὃν ἐγέννησα ἐν τοῖς δεσμοῖς μου, ὀνήσιμον, τόν ποτέ σοι ἄχρηστον, νυνὶ δὲ σοι καὶ ἐμοὶ εὔχρηστον, ὃν ἀνέπεμψα. σὺ δὲ αὐτὸν, τουτέστι, τὰ ἐμὰ σπλάγχνα προσλαβοῦ, ὃν ἐγὼ ἐβουλόμην πρὸς ἐμαυτὸν κατέχειν, ἵνα ὑπὲρ σου διακονῇ μοι ἐν τοῖς δεσμοῖς τοῦ εὐαγγελίου, χωρὶς δὲ τῆς σῆς γνώμης, οὐδὲν ἠθέλησα ποιῆσαι, ἵνα μὴ ὡς κατ' ἀνάγκην τὸ ἀγαθόν σου ᾖ, ἀλλὰ κατὰ ἑκούσιον. τάχα γὰρ διὰ τοῦτο ἐχωρίσθη πρὸς ὥραν, ἵνα αἰώνιον αὐτὸν ἀπέχῃς, οὐκέτι ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὑπὲρ δοῦλον, ἀδελφὸν ἀγαπητὸν, μάλιστα ἐμοὶ, πόσῳ δὲ μᾶλλόν σοι καὶ ἐν σαρκὶ, καὶ ἐν κυρίῳ; εἰ οὖν με ἔχεις κοινωνὸν, προσλαβοῦ αὐτὸν ὡς ἐμέ. εἰ δέ τι ἠδίκησέ σε, ἢ ὀφείλει, τοῦτο ἐμοὶ ἐλλόγει. ἐγὼ παῦλος ἔγραψα τῇ ἐμῇ χειρί. ἐγὼ ἀποτίσω, ἵνα μὴ λέγω σοι, ὅτι καὶ σεαυτόν μοι προσοφείλεις. ναὶ ἀδελφέ. ἐγώ σου ὀναίμην ἐν κυρίῳ. ἀνάπαυσόν μου τὰ σπλάγχνα ἐν χριστῷ. πεποιθὼς τῇ ὑπακοῇ σου ἔγραψά σοι, εἰδὼς, ὅτι καὶ ὑπὲρ ὃ λέγω, ποιήσεις. ἅμα δὲ καὶ ἑτοίμαζέ μοι ξενίαν. ἐλπίζω γὰρ, ὅτι διὰ τῶν προσευχῶν ὑμῶν χαρισθήσομαι ὑμῖν. ἀσπάζονται σε,

ταί σε ἐπαφρᾶς ὁ συναιχμάλωτός μου ἐν
χριστῷ ἰησοῦ, μάρκος, ἀρίσταρχος,
δημᾶς, λουκᾶς, οἱ συνεργοί
μου. ἡ χάρις τοῦ κυρίου
ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ
μετὰ τοῦ πνεύ-
ματος ὑ-
μῶν.
Αμήν.

Εγράφη ἀπὸ ῥώμης διὰ ὀνησί-
μου οἰκέτου.

Digitized by Google

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΑΠΟ-στόλου ἐπιστολὴ πρὸς τοὺς ἑβραίους.

ΠΟΛΥΜΕΡΩΣ καὶ πολυ-
τρόπως πάλαι ὁ θεὸς λαλή-
Γ σας τοῖς πατράσιν ἐν τοῖς προ-
φήταις, ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡ-
μερῶν τούτων ἐλάλησεν ἡμῖν
ἐν υἱῷ, ὃν ἔθηκε κληρονόμον πάντων, δι' οὗ καὶ
τοὺς αἰῶνας ἐποίησεν. ὃς ὢν ἀπαύγασμα τῆς
δόξης, καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ,
φέρων τε τὰ πάντα τῷ ῥήματι τῆς δυνάμε-
ως αὐτοῦ, δι' ἑαυτοῦ καθαρισμὸν ποιησάμε-
νος τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ
τῆς μεγαλοσύνης ἐν ὑψηλοῖς, τοσούτῳ κρείτ-
των γενόμενος τῶν ἀγγέλων, ὅσῳ διαφορώ-
τερον παρ' αὐτοὺς κεκληρονόμηκεν ὄνομα.
» τίνι γὰρ εἶπέν ποτε τῶν ἀγγέλων, υἱός μου εἶ
» σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε; καὶ πάλιν.
» ἐγὼ ἔσομαι αὐτῷ εἰς πατέρα, καὶ αὐτὸς ἔ-
» σται μοι εἰς υἱόν. ὅταν δὲ πάλιν εἰσαγάγῃ τὸν
» πρωτότοκον εἰς τὴν οἰκουμένην, λέγει. καὶ προσ-
» κυνησάτωσαν αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ. καὶ
» πρὸς μὲν τοὺς ἀγγέλους λέγει. ὁ ποιῶν τοὺς
» ἀγγέλους αὐτοῦ πνεύματα, καὶ τοὺς λειτουρ-
γοὺς αὐτοῦ πυρὸς φλόγα. πρὸς δὲ τὸν υἱόν, ὁ

Digitized by Google

» θρόνος σου ὁ θεὸς εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος,
» ῥάβδος εὐθύτητος, ἡ ῥάβδος τῆς βασιλείας
» σου. ἠγάπησας δικαιοσύνην, καὶ ἐμίσησας ἀνο-
» μίαν, διὰ τοῦτο ἔχρισέ σε ὁ θεὸς, ὁ θεός σου ἔ-
» λαιον ἀγαλλιάσεως παρὰ τοὺς μετόχους σου.
» καὶ σὺ κατ' ἀρχὰς κύριε τὴν γῆν ἐθεμελίω-
» σας, καὶ ἔργα τῶν χειρῶν σου εἰσὶν οἱ οὐρανοί, αὐ-
» τοὶ ἀπολοῦνται, σὺ δὲ διαμένεις, καὶ πάντες ὡς
» ἱμάτιον παλαιωθήσονται, καὶ ὡσεὶ περι-
» βόλαιον ἑλίξεις αὐτοὺς, καὶ ἀλλαγήσονται.
» σὺ δὲ αὐτὸς εἶ, καὶ τὰ ἔτη σου οὐκ ἐκλείψου-
σι. πρὸς τίνα δὲ τῶν ἀγγέλων εἴρηκέ ποτε,
» κάθου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς
» σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου; οὐχὶ πάντες
εἰσὶ λειτουργικὰ πνεύματα, εἰς διακονίαν ἀ-
ποστελλόμενα, διὰ τοὺς μέλλοντας κληρονο-
2 μεῖν σωτηρίαν; Διὰ τοῦτο δεῖ περισσοτέ-
ρως ἡμᾶς προσέχειν τοῖς ἀκουσθεῖσι μή πο-
τε παραῤῥυῶμεν. εἰ γὰρ ὁ δι' ἀγγέλων λα-
ληθεὶς λόγος ἐγένετο βέβαιος, καὶ πᾶσα πα-
ράβασις καὶ παρακοὴ ἔλαβεν ἔνδικον μι-
σθαποδοσίαν, πῶς ἡμεῖς ἐκφευξόμεθα, τη-
λικαύτης ἀμελήσαντες σωτηρίας; ἥτις ἀρ-
χὴν λαβοῦσα λαλεῖσθαι διὰ τοῦ κυρίου, ὑπὸ
τῶν ἀκουσάντων εἰς ἡμᾶς ἐβεβαιώθη, συνε-
πιμαρτυροῦντος τοῦ θεοῦ σημείοις τε καὶ τέ-
ρασι, καὶ

ρασι, καὶ ποικίλαις δυνάμεσι, καὶ πνεύμα-
τος ἁγίου μερισμοῖς, κατὰ τὴν αὐτοῦ θέλη-
σιν. οὐ γὰρ ἀγγέλοις ὑπέταξε τὴν οἰκουμένην
τὴν μέλλουσαν περὶ ἧς λαλοῦμεν. διεμαρτύ-
» ρατο δέ πού τις, λέγων. τί ἐστιν ἄνθρωπος ὅτι μι-
» μνήσκῃ αὐτοῦ; ἢ υἱὸς ἀνθρώπου, ὅτι ἐπισκέπτῃ
» αὐτόν; ἠλάττωσας αὐτὸν βραχύ τι παρ' ἀγγέ-
» λους, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφάνωσας αὐτόν, καὶ κα-
» τέστησας αὐτὸν ἐπὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου.
» πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν
αὐτοῦ. ἐν τῷ γὰρ ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα,
οὐδὲν ἀφῆκεν αὐτῷ ἀνυπότακτον. νῦν δὲ οὔπω
ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα,
τὸν δὲ βραχύ τι παρ' ἀγγέλους ἠλαττωμένον
βλέπομεν Ἰησοῦν διὰ τὸ πάθημα τοῦ θανά-
του, δόξῃ καὶ τιμῇ ἐστεφανωμένον, ὅπως χάριτι
θεοῦ ὑπὲρ παντὸς γεύσηται θανάτου. ἔπρεπε γὰρ
αὐτῷ, δι' ὃν τὰ πάντα, καὶ δι' οὗ τὰ πάντα,
πολλοὺς υἱοὺς εἰς δόξαν ἀγαγόντα, τὸν ἀρχη-
γὸν τῆς σωτηρίας αὐτῶν, διὰ παθημάτων τε-
λειῶσαι. ὅ τε γὰρ ἁγιάζων καὶ οἱ ἁγιαζόμενοι ἐξ
ἑνὸς πάντες. δι' ἣν αἰτίαν οὐκ ἐπαισχύνεται ἀδελ-
» φοὺς αὐτοὺς καλεῖν, λέγων. ἀπαγγελῶ τὸ ὄνομά
» σου τοῖς ἀδελφοῖς μου, ἐν μέσῳ ἐκκλησίας ὑμνή-
» σω σε. καὶ πάλιν. ἐγὼ ἔσομαι πεποιθὼς ἐπ' αὐ-
» τῷ. καὶ πάλιν. ἰδοὺ ἐγὼ καὶ τὰ παιδία, ἅ μοι

ἔδωκεν ὁ θεός. ἐπεὶ οὖν τὰ παιδία κεκοινώνηκε
σαρκὸς καὶ αἵματος, καὶ αὐτὸς παραπλησίως
μετέσχε τῶν αὐτῶν, ἵνα διὰ τοῦ θανάτου καταρ
γήσῃ τὸν τὸ κράτος ἔχοντα τοῦ θανάτου, τουτέστι
τὸν διάβολον, καὶ ἀπαλλάξῃ τούτους ὅσοι φόβῳ θα-
νάτου διὰ παντὸς τοῦ ζῆν ἔνοχοι ἦσαν δουλείας.
οὐ γὰρ δήπου ἀγγέλων ἐπιλαμβάνεται, ἀλλὰ
σπέρματος ἀβραὰμ ἐπιλαμβάνεται. ὅθεν
ὤφειλε κατὰ πάντα τοῖς ἀδελφοῖς ὁμοιωθῆ-
ναι, ἵνα ἐλεήμων γένηται καὶ πιστὸς ἀρχιερεὺς
τὰ πρὸς τὸν θεόν, εἰς τὸ ἱλάσκεσθαι τὰς ἁ-
μαρτίας τοῦ λαοῦ. ἐν ᾧ γὰρ πέπονθεν αὐτὸς
πειρασθείς, δύναται τοῖς πειραζομένοις βοη-
3 θῆσαι. Ὅθεν ἀδελφοὶ ἅγιοι, κλήσεως ἐ-
πουρανίου μέτοχοι, κατανοήσατε τὸν ἀπόστο-
λον καὶ ἀρχιερέα τῆς ὁμολογίας ἡμῶν χρι-
στὸν ἰησοῦν, πιστὸν ὄντα τῷ ποιήσαντι αὐτόν, ὡς
καὶ μωϋσῆς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐτοῦ. πλείο-
νος γὰρ δόξης οὗτος παρὰ μωϋσῆν ἠξίωται, καθ'
ὅσον πλείονα τιμὴν ἔχει τοῦ οἴκου, ὁ κατασκευά-
σας αὐτόν. πᾶς γὰρ οἶκος κατασκευάζεται ὑ-
πό τινος. ὁ δὲ τὰ πάντα κατασκευάσας, θε-
ός. καὶ μωϋσῆς μὲν πιστὸς ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ αὐ-
τοῦ, ὡς θεράπων, εἰς μαρτύριον τῶν λαλη-
θησομένων. χριστὸς δὲ ὡς υἱὸς ἐπὶ τὸν οἶκον
αὐτοῦ, οὗ οἶκός ἐσμεν ἡμεῖς, ἐάν περ τὴν παῤ-
ῥησίαν,

Digitized by Google

ῤησίαν, καὶ τὸ καύχημα τῆς ἐλπίδος, μέχρι τέ-
λους βεβαίαν κατάσχωμεν. διὸ καθὼς λέγει
» τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον· σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐ-
» τοῦ ἀκούσητε, μὴ σκληρύνητε τὰς καρδίας
» ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παραπικρασμῷ, κατὰ τὴν
» ἡμέραν τοῦ πειρασμοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ, οὗ ἐπείρα-
» σάν με οἱ πατέρες ὑμῶν, ἐδοκίμασάν με, καὶ
» εἶδον τὰ ἔργα μου τεσσαράκοντα ἔτη. διὸ
» προσώχθισα τῇ γενεᾷ ἐκείνῃ, καὶ εἶπον· ἀεὶ πλα-
» νῶνται τῇ καρδίᾳ, αὐτοὶ δὲ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁ-
» δούς μου, ὡς ὤμοσα ἐν τῇ ὀργῇ μου· εἰ εἰσελεύ-
» σονται εἰς τὴν κατάπαυσίν μου. βλέπετε ἀδελ-
φοί, μήποτε ἔσται ἔν τινι ὑμῶν καρδία πονη-
ρὰ ἀπιστίας, ἐν τῷ ἀποστῆναι ἀπὸ θεοῦ ζῶν-
τος, ἀλλὰ παρακαλεῖτε ἑαυτοὺς καθ' ἑκά-
στην ἡμέραν ἄχρις οὗ τὸ σήμερον καλεῖται, ἵνα
μὴ σκληρυνθῇ τις ἐξ ὑμῶν ἀπάτῃ τῆς ἁμαρ-
τίας. μέτοχοι γὰρ τοῦ χριστοῦ γεγόναμεν, ἐὰν
περ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως, μέχρι τέλους
» βεβαίαν κατάσχωμεν, ἐν τῷ λέγεσθαι· σήμε-
» ρον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ σκλη-
» ρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν τῷ παρα-
» πικρασμῷ. τινὲς γὰρ ἀκούσαντες παρεπί-
κραναν, ἀλλ' οὐ πάντες οἱ ἐξελθόντες ἐξ αἰ-
γύπτου διὰ μωσέως. τίσι δὲ προσώχθισε τεσ-
σαράκοντα ἔτη; οὐχὶ τοῖς ἁμαρτήσασιν;

ὧν τὰ κῶλα ἔπεσεν ἐν τῇ ἐρήμῳ; τίσι δὲ ὤ-
μοσεν, μὴ εἰσελεύσεσθαι εἰς τὴν κατάπαυσιν
αὐτοῦ, εἰ μὴ τοῖς ἀπειθήσασι; καὶ βλέπομεν,
ὅτι οὐκ ἠδυνήθησαν εἰσελθεῖν δι' ἀπιστίαν.
4 Φοβηθῶμεν οὖν, μή ποτε καταλειπομένης
ἐπαγγελίας εἰσελθεῖν εἰς τὴν κατάπαυσιν
αὐτοῦ, δοκῇ τις ἐξ ὑμῶν ὑστερηκέναι. καὶ γάρ
ἐσμεν εὐηγγελισμένοι, καθάπερ κἀκεῖνοι. ἀλλ'
οὐκ ὠφέλησεν ὁ λόγος τῆς ἀκοῆς ἐκείνους, μὴ
συγκεκραμένος τῇ πίστει τοῖς ἀκούσασιν. εἰσ-
ερχόμεθα γὰρ εἰς τὴν κατάπαυσιν οἱ πι-
" στεύσαντες, καθὼς εἴρηκεν. ὡς ὤμοσα ἐν τῇ
" ὀργῇ μου, εἰ εἰσελεύσονται εἰς τὴν καταπαυ-
" σίν μου, καί τοι τῶν ἔργων ἀπὸ καταβολῆς
κόσμου γενηθέντων. εἴρηκε γάρ που περὶ τῆς
" ἑβδόμης οὕτως. καὶ κατέπαυσεν ὁ θεὸς ἐν
" τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀπὸ πάντων ἔργων αὐ-
" τοῦ. καὶ ἐν τούτῳ πάλιν. εἰ εἰσελεύσονται εἰς
" τὴν κατάπαυσίν μου. ἐπεὶ οὖν ἀπολείπεταί
τινας εἰσελθεῖν εἰς αὐτήν, καὶ οἱ πρότερον
εὐαγγελισθέντες, οὐκ εἰσῆλθον δι' ἀπείθειαν,
πάλιν τινὰ ὁρίζει ἡμέραν σήμερον ἐν Δαβὶδ
λέγων, μετὰ τοσοῦτον χρόνον καθὼς εἴρηται.
" σήμερον ἐὰν τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσητε, μὴ
" σκληρύνητε τὰς καρδίας ὑμῶν. εἰ γὰρ αὐ-
τοὺς Ἰησοῦς κατέπαυσεν, οὐκ ἂν περὶ ἄλλης

ἐλάλει με-

ἐλάλει μετὰ ταῦτα ἡμέρας. ἄρα ἀπολεί-
πεται σαββατισμὸς τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ. ὁ γὰρ
εἰσελθὼν εἰς τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ, καὶ αὐ-
τὸς κατέπαυσεν ἀπὸ τῶν ἔργων αὐτοῦ, ὥσ-
περ ἀπὸ τῶν ἰδίων ὁ θεός. σπουδάσωμεν οὖν
εἰσελθεῖν εἰς ἐκείνην τὴν κατάπαυσιν, ἵνα
μὴ ἐν τῷ αὐτῷ τις ὑποδείγματι πέσῃ τῆς
ἀπειθείας. ζῶν γὰρ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ, καὶ
ἐνεργὴς καὶ τομώτερος ὑπὲρ πᾶσαν μά-
χαιραν δίστομον, καὶ διϊκνούμενος ἄχρι με-
ρισμοῦ ψυχῆς τε καὶ πνεύματος, ἁρμῶν τε
καὶ μυελῶν καὶ κριτικὸς ἐνθυμήσεων καὶ
ἐννοιῶν καρδίας, καὶ οὐκ ἔστι κτίσις ἀφανὴς
ἐνώπιον αὐτοῦ. πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετρα-
χηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ πρὸς ὃν
ἡμῖν ὁ λόγος. ἔχοντες οὖν ἀρχιερέα μέγαν
διεληλυθότα τοὺς οὐρανοὺς Ἰησοῦν τὸν υἱὸν τοῦ
θεοῦ, κρατῶμεν τῆς ὁμολογίας. οὐ γὰρ ἔχο-
μεν ἀρχιερέα μὴ δυνάμενον συμπαθῆ-
σαι ταῖς ἀσθενείαις ἡμῶν, πεπειρασμένον
δὲ κατὰ πάντα, καθ' ὁμοιότητα χωρὶς ἁ-
μαρτίας. προσερχώμεθα οὖν μετὰ παῤῥησί-
ας τῷ θρόνῳ τῆς χάριτος, ἵνα λάβωμεν
ἔλεον, καὶ χάριν εὕρωμεν εἰς εὔκαιρον βοή-
θειαν. Πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς ἐξ ἀνθρώπων λαμ 5
βανόμενος ὑπὲρ ἀνθρώπων καθίσταται τὰ

πρὸς τὸν θεὸν, ἵνα προσφέρῃ δῶρά τε καὶ θυσίας ὑπὲρ ἁμαρτιῶν, μετριοπαθεῖν δυνάμενος τοῖς ἀγνοοῦσι καὶ πλανωμένοις, ἐπεὶ καὶ αὐτὸς περίκειται ἀσθένειαν. καὶ διὰ ταύτην ὀφείλει, καθὼς περὶ τοῦ λαοῦ, οὕτως καὶ περὶ ἑαυτοῦ προσφέρειν ὑπὲρ ἁμαρτιῶν. καὶ οὐχ ἑαυτῷ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ ὁ καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καθάπερ καὶ ὁ ἀαρών. οὕτως καὶ ὁ χριστὸς οὐχ ἑαυτὸν ἐδόξασε γενηθῆναι ἀρχιερέα, ἀλλ' ὁ
" λαλήσας πρὸς αὐτὸν, υἱός μου εἶ σὺ, ἐγὼ σή-
" μερον γεγέννηκά σε. καθὼς καὶ ἐν ἑτέρῳ λέ-
" γει. σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν
" μελχισεδέκ. ὃς ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς σαρκὸς αὐτοῦ, δεήσεις τε καὶ ἱκετηρίας πρὸς τὸν δυνάμενον σώζειν αὐτὸν ἐκ θανάτου μετὰ κραυγῆς ἰσχυρᾶς καὶ δακρύων προσενέγκας, καὶ εἰσακουσθεὶς ἀπὸ τῆς εὐλαβείας, καίπερ ὢν υἱὸς, ἔμαθεν ἀφ' ὧν ἔπαθε τὴν ὑπακοὴν, καὶ τελειωθεὶς ἐγένετο τοῖς ὑπακούουσιν αὐτῷ πᾶσιν, αἴτιος σωτηρίας αἰωνίου, προσαγορευθεὶς ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἀρχιερεὺς κατὰ τὴν τάξιν μελχισεδέκ. περὶ οὗ πολὺς ἡμῖν ὁ λόγος, καὶ δυσερμήνευτος λέγειν. ἐπεὶ νωθροὶ γεγόνατε ταῖς ἀκοαῖς. καὶ γὰρ ὀφείλοντες εἶναι διδάσκαλοι διὰ τὸν χρόνον, πάλιν χρείαν ἔχετε

Digitized by Google

τοῦ διδάσκειν ὑμᾶς ἵνα τὰ στοιχεῖα τῆς ἀρχῆς
τῶν λόγων τοῦ θεοῦ, καὶ γεγόνατε χρείαν ἔχοντες
γάλακτος καὶ οὐ στερεᾶς τροφῆς. πᾶς γὰρ ὁ μετέ-
χων γάλακτος, ἄπειρος λόγου δικαιοσύνης, νή-
πιος γάρ ἐστι. τελείων δέ ἐστιν ἡ στερεὰ τροφή, τῶν
διὰ τὴν ἕξιν τὰ αἰσθητήρια γεγυμνασμένα
ἐχόντων πρὸς διάκρισιν καλοῦ τε καὶ κακοῦ.

Διὸ ἀφέντες τὸν τῆς ἀρχῆς τοῦ χριστοῦ λόγον 6
ἐπὶ τὴν τελειότητα φερώμεθα, μὴ πάλιν
θεμέλιον καταβαλλόμενοι μετανοίας ἀπὸ νε-
κρῶν ἔργων, καὶ πίστεως ἐπὶ θεόν, βαπτισμῶν δι-
δαχῆς, ἐπιθέσεώς τε χειρῶν, ἀναστάσεώς τε νε-
κρῶν, καὶ κρίματος αἰωνίου. καὶ τοῦτο ποιήσομεν,
ἐάνπερ ἐπιτρέπῃ ὁ θεός. ἀδύνατον γὰρ τοὺς
ἅπαξ φωτισθέντας, γευσαμένους τε τῆς δω-
ρεᾶς τῆς ἐπουρανίου, καὶ μετόχους γενηθέν-
τας πνεύματος ἁγίου, καὶ καλὸν γευσαμέ-
νους θεοῦ ῥῆμα, δυνάμεις τε μέλλοντος αἰῶ-
νος, καὶ παραπεσόντας, πάλιν ἀνακαινίζειν
εἰς μετάνοιαν, ἀνασταυροῦντας ἑαυτοῖς τὸν υἱὸν
τοῦ θεοῦ, καὶ παραδειγματίζοντας. γῆ γὰρ ἡ
πιοῦσα τὸν ἐπ' αὐτῆς πολλάκις ἐρχόμενον ὑε-
τόν, καὶ τίκτουσα βοτάνην εὔθετον ἐκείνοις, δι'
οὓς καὶ γεωργεῖται, μεταλαμβάνει εὐλογίας ἀπὸ
τοῦ θεοῦ. ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας, καὶ τριβόλους,
ἀδόκιμος, καὶ κατάρας ἐγγύς, ἧς τὸ τέλος
εἰς καῦσιν.

Digitized by Google

εἰς καῦσιν. πεπείσμεθα δὲ περὶ ὑμῶν ἀγα-
πητοί, τὰ κρείττονα καὶ ἐχόμενα σωτηρίας,
εἰ καὶ οὕτως λαλοῦμεν. οὐ γὰρ ἄδικος ὁ θεὸς
ἐπιλαθέσθαι τοῦ ἔργου ὑμῶν, καὶ τοῦ κόπου
τῆς ἀγάπης, ἧς ἐνεδείξασθε εἰς τὸ ὄνομα αὐτοῦ,
διακονήσαντες τοῖς ἁγίοις, καὶ διακονοῦντες.
ἐπιθυμοῦμεν δὲ ἕκαστον ὑμῶν τὴν αὐτὴν ἐν-
δείκνυσθαι σπουδὴν πρὸς τὴν πληροφορίαν
τῆς ἐλπίδος ἄχρι τέλους, ἵνα μὴ νωθροὶ γένη-
σθε, μιμηταὶ δὲ τῶν διὰ πίστεως καὶ μακρο-
θυμίας κληρονομούντων τὰς ἐπαγγελίας.
τῷ γὰρ ἀβραὰμ ἐπαγγειλάμενος ὁ θεός, ἐ-
πεὶ κατ᾽ οὐδενὸς εἶχε μείζονος ὀμόσαι, ὤμοσε
» καθ᾽ ἑαυτοῦ, λέγων, ἦ μὴν εὐλογῶν εὐλογή-
» σω σε, καὶ πληθύνων πληθυνῶ σε. καὶ οὕτως
μακροθυμήσας, ἐπέτυχε τῆς ἐπαγγελίας.
ἄνθρωποι μὲν γὰρ κατὰ τοῦ μείζονος ὀμνύ-
ουσι, καὶ πάσης αὐτοῖς ἀντιλογίας πέρας, εἰς
βεβαίωσιν ὁ ὅρκος. ἐν ᾧ περισσότερον βου-
λόμενος ὁ θεὸς ἐπιδεῖξαι τοῖς κληρονόμοις
τῆς ἐπαγγελίας τὸ ἀμετάθετον τῆς βουλῆς αὐ-
τοῦ, ἐμεσίτευσεν ὅρκῳ, ἵνα διὰ δύο πραγμά-
των ἀμεταθέτων, ἐν οἷς ἀδύνατον ψεύσασθαι
θεόν, ἰσχυρὰν παράκλησιν ἔχωμεν, οἱ κατα-
φυγόντες κρατῆσαι τῆς προκειμένης ἐλπί-
δος, ἣν ὡς ἄγκυραν ἔχομεν τῆς ψυχῆς, ἀσφα

λῆ τε, καὶ

λῆ τε, καὶ βεβαίαν, καὶ εἰσερχομένην εἰς τὸ ἐσώ-
τερον τοῦ καταπετάσματος, ὅπου πρόδρομος
ὑπὲρ ἡμῶν εἰσῆλθεν Ἰησοῦς κατὰ τὴν τάξιν
μελχισεδὲκ, ἀρχιερεὺς γενόμενος εἰς τὸν αἰῶ-
να. Οὗτος γὰρ ὁ μελχισεδὲκ βασιλεὺς σαλὴμ, 7
ἱερεὺς τοῦ θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ὁ συναντήσας ἀβρα-
ὰμ, ὑποστρέψαντι ἀπὸ τῆς κοπῆς τῶν βασιλέων,
καὶ εὐλογήσας αὐτὸν, ᾧ καὶ δεκάτην ἀπὸ πάν-
των ἐμέρισεν ἀβραὰμ, πρῶτον μὲν ἑρμηνευό-
μενος βασιλεὺς δικαιοσύνης, ἔπειτα δὲ καὶ βασι
λεὺς σαλὴμ, ὅ ἐστι, βασιλεὺς εἰρήνης, ἀπάτωρ,
ἀμήτωρ, ἀγενεαλόγητος, μήτε ἀρχὴν ἡμερῶν
μήτε ζωῆς τέλος ἔχων, ἀφωμοιωμένος δὲ τῷ
υἱῷ τοῦ θεοῦ, μένει ἱερεὺς εἰς τὸ διηνεκές. θεω-
ρεῖτε δὲ πηλίκος οὗτος, ᾧ καὶ δεκάτην ἀβραὰμ
ἔδωκεν ἐκ τῶν ἀκροθινίων ὁ πατριάρχης. καὶ
οἱ μὲν ἐκ τῶν υἱῶν λευὶ τὴν ἱερατείαν λαμβά-
νοντες, ἐντολὴν ἔχουσιν ἀποδεκατοῦν τὸν λαὸν
κατὰ τὸν νόμον, τουτέστι, τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῶν,
καίπερ ἐξεληλυθότας ἐκ τῆς ὀσφύος ἀβρα-
ὰμ. ὁ δὲ μὴ γενεαλογούμενος ἐξ αὐτῶν,
δεδεκάτωκε τὸν ἀβραὰμ, καὶ τὸν ἔχοντα
τὰς ἐπαγγελίας εὐλόγηκεν. χωρὶς δὲ πάσης
ἀντιλογίας, τὸ ἔλαττον ὑπὸ τοῦ κρείττο-
νος εὐλογεῖται. καὶ ὧδε μὲν δεκάτας ἀπο-
θνήσκοντες ἄνθρωποι λαμβάνουσιν. ἐκεῖ δὲ μαρ

τυρούμενος

Digitized by Google

τυρούμενος, ὅτι ζῇ, καὶ ὡς ἔπος εἰπεῖν, διὰ
ἀβραὰμ καὶ λευὶ, ὁ δεκάτας λαμβάνων δε-
δεκάτωται. ἔτι γὰρ ἐν τῇ ὀσφύϊ τοῦ πατρὸς
ἦν, ὅτε συνήντησεν αὐτῷ ὁ μελχισεδέκ. εἰ μὲν
οὖν τελείωσις διὰ τῆς λευιτικῆς ἱερωσύνης ἦν,
ὁ λαὸς γὰρ ἐπ' αὐτῇ νενομοθέτητο, τίς ἔτι
χρεία, κατὰ τὴν τάξιν μελχισεδὲκ ἕτερον
ἀνίστασθαι ἱερέα, καὶ οὐ κατὰ τὴν τάξιν ἀαρὼν
λέγεσθαι; μετατιθεμένης γὰρ τῆς ἱερωσύνης,
ἐξ ἀνάγκης καὶ νόμου μετάθεσις γίνεται. ἐφ'
ὃν γὰρ λέγεται ταῦτα, φυλῆς ἑτέρας με-
τέσχηκεν, ἀφ' ἧς οὐδεὶς προσέσχηκε τῷ θυσιαστη-
ρίῳ. πρόδηλον γὰρ, ὅτι ἐξ ἰούδα ἀνατέταλκεν
ὁ κύριος ἡμῶν, εἰς ἣν φυλὴν οὐδὲν περὶ ἱε-
ρωσύνης μωϋσῆς ἐλάλησε. καὶ περισσότε-
ρον ἔτι κατάδηλόν ἐστιν, εἰ κατὰ τὴν ὁμοιό-
τητα μελχισεδὲκ ἀνίσταται ἱερεὺς ἕτερος, ὃς
οὐ κατὰ νόμον ἐντολῆς σαρκικῆς γέγονεν, ἀλ
λὰ κατὰ δύναμιν ζωῆς ἀκαταλύτου. μαρ-
» τυρεῖ γὰρ, ὅτι σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κατὰ
» τὴν τάξιν μελχισεδέκ. ἀθέτησις μὲν γὰρ γί-
νεται προαγούσης ἐντολῆς διὰ τὸ αὐτῆς ἀσθε-
νὲς καὶ ἀνωφελές. οὐδὲν γὰρ ἐτελείωσεν ὁ νό-
μος, ἐπεισαγωγὴ δὲ κρείττονος ἐλπίδος, δι' ἧς
ἐγγίζομεν τῷ θεῷ, καὶ καθ' ὅσον οὐ χωρὶς ὁρ
κωμοσίας. οἱ μὲν γὰρ χωρὶς ὁρκωμοσίας εἰσὶν
ἱερεῖς γεγο-

Digitized by Google

ἱερεῖς γεγονότες· ὁ δὲ μετὰ ὁρκωμοσίας διὰ
τοῦ λέγοντος πρὸς αὐτόν. ὤμοσε κύριος, καὶ οὐ ”
μεταμεληθήσεται, σὺ ἱερεὺς εἰς τὸν αἰῶνα κα- ”
τὰ τὴν τάξιν μελχισεδέκ· κατὰ τοσοῦτον ”
κρείττονος διαθήκης γέγονεν ἔγγυος ἰησοῦς. καὶ
οἱ μὲν πλείονές εἰσι γεγονότες ἱερεῖς, διὰ τὸ θα-
νάτῳ κωλύεσθαι παραμένειν. ὁ δὲ διὰ τὸ μέ-
νειν αὐτὸν εἰς τὸν αἰῶνα, ἀπαράβατον ἔχει
τὴν ἱερωσύνην· ὅθεν καὶ σώζειν εἰς τὸ παντε-
λὲς δύναται, τοὺς προσερχομένους δι' αὐτοῦ
τῷ θεῷ, πάντοτε ζῶν εἰς τὸ ἐντυγχάνειν ὑπὲρ
αὐτῶν. τοιοῦτος γὰρ ἡμῖν ἔπρεπεν ἀρχιερεὺς,
ὅσιος, ἄκακος, ἀμίαντος, κεχωρισμένος ἀπὸ
τῶν ἁμαρτωλῶν, καὶ ὑψηλότερος τῶν οὐρα-
νῶν γενόμενος, ὃς οὐκ ἔχει καθ' ἡμέραν ἀνά-
γκην, ὥσπερ οἱ ἀρχιερεῖς, πρότερον ὑπὲρ
τῶν ἰδίων ἁμαρτιῶν θυσίας ἀναφέρειν, ἔπει-
τα τῶν τοῦ λαοῦ. τοῦτο γὰρ ἐποίησεν ἐφάπαξ, ἑαυ-
τὸν ἀνενέγκας. ὁ νόμος γὰρ ἀνθρώπους καθί-
στησιν ἀρχιερεῖς, ἔχοντας ἀσθένειαν. ὁ λόγος δὲ
τῆς ὁρκωμοσίας τῆς μετὰ τὸν νόμον, υἱὸν εἰς τὸν
αἰῶνα τετελειωμένον. Κεφάλαιον δὲ ἐπὶ 8
τοῖς λεγομένοις. τοιοῦτον ἔχομεν ἀρχιερέα, ὃς
ἐκάθισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θρόνου τῆς μεγαλοσύνης
ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τῶν ἁγίων λειτουργὸς, καὶ τῆς
σκηνῆς τῆς ἀληθινῆς, ἣν ἔπηξεν ὁ κύριος, καὶ
οὐκ ἄνθρωπος

Digitized by Google

οὐκ ἄνθρωπος. πᾶς γὰρ ἀρχιερεὺς εἰς τὸ προσ-
φέρειν δῶρα καὶ θυσίας καθίσταται, ὅθεν
ἀναγκαῖον ἔχειν τι καὶ τοῦτον, ὃ προσενέγκῃ.
εἰ μὲν γὰρ ἦν ἐπὶ γῆς, οὐδ' ἂν ἦν ἱερεύς, ὄντων
τῶν ἱερέων τῶν προσφερόντων κατὰ τὸν νό-
μον τὰ δῶρα. οἵτινες ὑποδείγματι καὶ σκιᾷ
λατρεύουσι τῶν ἐπουρανίων, καθὼς κεχρημά-
τισται μωϋσῆς, μέλλων ἐπιτελεῖν τὴν σκηνήν.
» ὅρα γάρ φησι, ποιήσῃς πάντα κατὰ τὸν τύ-
» πον τὸν δειχθέντα σοι ἐν τῷ ὄρει. νυνὶ δὲ δια-
φορωτέρας τέτυχε λειτουργίας, ὅσῳ καὶ κρείτ-
τονός ἐστι διαθήκης μεσίτης, ἥτις ἐπὶ κρείττο-
σιν ἐπαγγελίαις νενομοθέτηται. εἰ γὰρ ἡ πρώ-
τη ἐκείνη ἦν ἄμεμπτος, οὐκ ἂν δευτέρας ἐζη-
τεῖτο τόπος. μεμφόμενος γὰρ αὐτοῖς λέγει. ἰ-
» δοὺ ἡμέραι ἔρχονται, λέγει κύριος, καὶ συν-
» τελέσω ἐπὶ τὸν οἶκον ἰσραήλ, καὶ ἐπὶ τὸν οἶ-
» κον ἰούδα, διαθήκην καινήν, οὐ κατὰ τὴν
» διαθήκην ἣν ἐποίησα τοῖς πατράσιν αὐ-
» τῶν ἐν ἡμέρᾳ ἐπιλαβομένου μου τῆς χει-
» ρὸς αὐτῶν, ἐξαγαγεῖν αὐτοὺς ἐκ γῆς αἰγύ-
» πτου, ὅτι αὐτοὶ οὐκ ἐνέμειναν ἐν τῇ διαθήκῃ
» μου, κἀγὼ ἠμέλησα αὐτῶν, λέγει κύριος. ὅτι αὕ-
» τη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι τῷ οἴκῳ ἰσ-
» ραὴλ μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας, λέγει κύριος,
» διδοὺς νόμους μου εἰς τὴν διάνοιαν αὐτῶν, καὶ

ἐπὶ καρ-

Digitized by Google

» ἐπὶ καρδίας αὐτῶν ἐπιγράψω αὐτούς, καὶ
» ἔσομαι αὐτοῖς εἰς θεόν, καὶ αὐτοὶ ἔσονταί μοι
» εἰς λαόν. καὶ οὐ μὴ διδάξωσιν ἕκαστος τὸν πλη-
» σίον αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, λέ-
» γων, γνῶθι τὸν κύριον, ὅτι πάντες εἰδήσουσί με
» ἀπὸ μικροῦ αὐτῶν ἕως μεγάλου αὐτῶν, ὅτι ἵ-
» λεως ἔσομαι ταῖς ἀδικίαις αὐτῶν, καὶ τῶν
» ἁμαρτιῶν αὐτῶν, καὶ τῶν ἀνομιῶν αὐτῶν
» οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ἐν τῷ λέγειν καινήν, πεπα-
λαίωκε τὴν πρώτην. τὸ δὲ παλαιούμενον καὶ
γηράσκον, ἐγγὺς ἀφανισμοῦ. Εἶχε μὲν οὖν 9
καὶ ἡ πρώτη δικαιώματα λατρείας, τό, τε ἅ-
γιον κοσμικόν. σκηνὴ γὰρ κατεσκευάσθη ἡ πρώ-
τη, ἐν ᾗ ἥ τε λυχνία, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ πρόθε-
σις τῶν ἄρτων, ἥτις λέγεται ἅγια. μετὰ δὲ τὸ δεύ-
τερον καταπέτασμα σκηνή, ἡ λεγομένη ἅ-
για ἁγίων, χρυσοῦν ἔχουσα θυμιατήριον, καὶ
τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, περικεκαλυμμέ-
νην πάντοθεν χρυσίῳ, ἐν ᾗ στάμνος χρυσῆ ἔχουσα
τὸ μάννα, καὶ ἡ ῥάβδος ἀαρών, ἡ βλαστήσασα, καὶ
αἱ πλάκες τῆς διαθήκης. ὑπεράνω δὲ αὐτῆς
χερουβὶμ δόξης, κατασκιάζοντα τὸ ἱλαστήριον,
περὶ ὧν οὐκ ἔστι νῦν λέγειν κατὰ μέρος. τού-
των δὲ οὕτως κατεσκευασμένων, εἰς μὲν τὴν
πρώτην σκηνὴν διὰ παντὸς εἰσίασιν οἱ ἱε-
ρεῖς, τὰς λατρείας ἐπιτελοῦντες, εἰς δὲ τὴν
δευτέραν

Digitized by Google

δευτέραν ἅπαξ τοῦ ἐνιαυτοῦ μόνος ὁ ἀρχιερεύς, οὐ χωρὶς αἵματος, ὃ προσφέρει ὑπὲρ ἑαυτοῦ, καὶ τῶν τοῦ λαοῦ ἀγνοημάτων, τοῦτο δηλοῦντος τοῦ πνεύματος τοῦ ἁγίου, μήπω πεφανερῶσθαι τὴν τῶν ἁγίων ὁδὸν, ἔτι τῆς πρώτης σκηνῆς ἐχούσης στάσιν. ἥτις παραβολὴ εἰς τὸν καιρὸν τὸν ἐνεστηκότα, καθ' ὃν δῶρά τε καὶ θυσίαι προσφέρονται, μὴ δυνάμεναι κατὰ συνείδησιν τελειῶσαι τὸν λατρεύοντα, μόνον ἐπὶ βρώμασι καὶ πόμασι, καὶ διαφόροις βαπτισμοῖς, καὶ δικαιώμασι σαρκὸς, μέχρι καιροῦ διορθώσεως ἐπικείμενα. Χριστὸς δὲ παραγενόμενος ἀρχιερεὺς τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, διὰ τῆς μείζονος καὶ τελειοτέρας σκηνῆς, οὐ χειροποιήτου, τουτέστιν, οὐ ταύτης τῆς κτίσεως, οὐδὲ δι' αἵματος τράγων καὶ μόσχων, διὰ δὲ τοῦ ἰδίου αἵματος, εἰσῆλθεν ἐφάπαξ εἰς τὰ ἅγια αἰωνίαν λύτρωσιν εὑράμενος. εἰ γὰρ τὸ αἷμα ταύρων, καὶ τράγων, καὶ σποδὸς δαμάλεως, ῥαντίζουσα τοὺς κεκοινωμένους, ἁγιάζει πρὸς τὴν τῆς σαρκὸς καθαρότητα, πόσῳ μᾶλλον τὸ αἷμα τοῦ χριστοῦ, ὃς διὰ πνεύματος αἰωνίου ἑαυτὸν προσήνεγκεν ἄμωμον τῷ θεῷ, καθαριεῖ τὴν συνείδησιν ὑμῶν ἀπὸ νεκρῶν ἔργων, εἰς τὸ λατρεύειν θεῷ ζῶντι. καὶ διὰ τοῦτο καινῆς διαθήκης μεσίτης ἐστὶν, ὅπως θανάτου γενομένου,

Digitized by Google

νομένου, εἰς ἀπολύτρωσιν τῶν ἐπὶ τῇ πρώτῃ
διαθήκῃ παραβάσεων, τὴν ἐπαγγελίαν λά-
βωσιν οἱ κεκλημένοι, τῆς αἰωνίου κληρονομί-
ας. ὅπου γὰρ διαθήκη, θάνατον ἀνάγκη φέ-
ρεσθαι τοῦ διαθεμένου. διαθήκη γὰρ ἐπὶ νε-
κροῖς βεβαία, ἐπεὶ μήποτε ἰσχύει, ὅτε ζῇ ὁ δια-
θέμενος. ὅθεν οὐδ' ἡ πρώτη, χωρὶς αἵματος
ἐγκεκαίνισται. λαληθείσης γὰρ πάσης ἐντο-
λῆς κατὰ νόμον ὑπὸ μωϋσέως παντὶ τῷ
λαῷ, λαβὼν τὸ αἷμα τῶν μόσχων καὶ τρά-
γων, μετὰ ὕδατος καὶ ἐρίου κοκκίνου καὶ ὑσσώ-
που, αὐτό τε τὸ βιβλίον καὶ πάντα τὸν λαὸν
» ἐρράντισε, λέγων. τοῦτο τὸ αἷμα τῆς διαθήκης,
» ἧς ἐνετείλατο πρὸς ὑμᾶς ὁ θεός. καὶ τὴν σκη-
νὴν δὲ καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς λειτουργίας
τῷ αἵματι ὁμοίως ἐρράντισεν. καὶ σχεδὸν ἐν αἵ-
ματι πάντα καθαρίζεται κατὰ τὸν νόμον,
καὶ χωρὶς αἱματεκχυσίας οὐ γίνεται ἄφε-
σις. ἀνάγκη οὖν τὰ μὲν ὑποδείγματα τῶν
ἐν τοῖς οὐρανοῖς, τούτοις καθαρίζεσθαι, αὐτὰ
δὲ τὰ ἐπουράνια, κρείττοσι θυσίαις παρὰ
ταύτας. οὐ γὰρ εἰς χειροποίητα ἅγια εἰσῆλ-
θεν ὁ χριστὸς, ἀντίτυπα τῶν ἀληθινῶν, ἀλλ'
εἰς αὐτὸν τὸν οὐρανὸν, νῦν ἐμφανισθῆναι τῷ
προσώπῳ τοῦ θεοῦ ὑπὲρ ἡμῶν, οὐδ' ἵνα πολ-
λάκις προσφέρῃ ἑαυτὸν, ὥσπερ ὁ ἀρχιερεὺς

εἰσέρχεται εἰς τὰ ἅγια κατ' ἐνιαυτὸν ἐν αἵ-
ματι ἀλλοτρίῳ, ἐπεὶ ἔδει αὐτὸν πολλάκις
παθεῖν ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. νῦν δὲ ἅ-
παξ ἐπὶ συντελείᾳ τῶν αἰώνων, εἰς ἀθέτη-
σιν ἁμαρτίας, διὰ τῆς θυσίας αὐτοῦ πε-
φανέρωται. καὶ καθ' ὅσον ἀπόκειται τοῖς ἀν-
θρώποις ἅπαξ ἀποθανεῖν, μετὰ δὲ τοῦτο κρί-
σις, οὕτως καὶ ὁ χριστὸς ἅπαξ προσενεχθεὶς εἰς
τὸ πολλῶν ἀνενεγκεῖν ἁμαρτίας, ἐκ δευτέ-
ρου χωρὶς ἁμαρτίας ὀφθήσεται τοῖς αὐ-
10 τὸν ἀπεκδεχομένοις εἰς σωτηρίαν. Σκιὰν
γὰρ ἔχων ὁ νόμος τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, οὐκ
αὐτὴν τὴν εἰκόνα τῶν πραγμάτων, κατ' ἐνι-
αυτὸν ταῖς αὐταῖς θυσίαις ἃς προσφέρου-
σιν εἰς τὸ διηνεκές, οὐδέ ποτε δύναται τοὺς προσ-
ερχομένους τελειῶσαι, ἐπεὶ οὐκ ἂν ἐπαύ-
σαντο προσφερόμεναι, διὰ τὸ μηδὲ μίαν ἔ-
χειν ἔτι συνείδησιν ἁμαρτιῶν τοὺς λατρεύον-
τας, ἅπαξ κεκαθαρμένους, ἀλλ' ἐν αὐταῖς
ἀνάμνησις ἁμαρτιῶν κατ' ἐνιαυτόν. ἀδύνα-
τον γὰρ αἷμα ταύρων καὶ τράγων ἀφαιρεῖν
ἁμαρτίας. διὸ εἰσερχόμενος εἰς τὸν κόσμον,
» λέγει. θυσίαν καὶ προσφορὰν οὐκ ἠθέλησας,
» σῶμα δὲ κατηρτίσω μοι, ὁλοκαυτώματα
» καὶ περὶ ἁμαρτίας οὐκ εὐδόκησας, τότε εἶ-
» πον, ἰδοὺ ἥκω. ἐν κεφαλίδι βιβλίου γέγραπται
περὶ ἐμοῦ,

» περὶ ἐμοῦ, τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου.
» ἀνώτερον λέγων, ὅτι θυσίαν καὶ προσφορὰν,
» καὶ ὁλοκαυτώματα, καὶ περὶ ἁμαρτίας
» οὐκ ἠθέλησας, οὐδὲ εὐδόκησας, αἵτινες κα-
τὰ τὸν νόμον προσφέρονται, τότε εἴρηκεν.
» ἰδοὺ ἥκω τοῦ ποιῆσαι ὁ θεὸς τὸ θέλημά σου·
ἀναιρεῖ τὸ πρῶτον, ἵνα τὸ δεύτερον στήσῃ, ἐν ᾧ
θελήματι ἡγιασμένοι ἐσμὲν, οἱ διὰ τῆς προσ-
φορᾶς τοῦ σώματος τοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ ἐφάπαξ.
καὶ πᾶς μὲν ἱερεὺς ἕστηκε καθ᾽ ἡμέραν λει-
τουργῶν, καὶ τὰς αὐτὰς πολλάκις προσφέ-
ρων θυσίας, αἵτινες οὐδέποτε δύνανται περι-
ελεῖν ἁμαρτίας. αὐτὸς δὲ μίαν ὑπὲρ ἁμαρ-
τιῶν προσενέγκας θυσίαν, εἰς τὸ διηνεκὲς ἐκά-
θισεν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, τὸ λοιπὸν ἐκδεχόμενος,
ἕως τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ ὑποπόδιον τῶν
ποδῶν αὐτοῦ. μιᾷ γὰρ προσφορᾷ τετελείωκεν
εἰς τὸ διηνεκὲς τοὺς ἁγιαζομένους. μαρτυρεῖ
δὲ ἡμῖν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον. μετὰ γὰρ τὸ προ-
» ειρηκέναι, αὕτη ἡ διαθήκη, ἣν διαθήσομαι
» πρὸς αὐτοὺς, μετὰ τὰς ἡμέρας ἐκείνας λέγει κύ-
» ριος, διδοὺς νόμους μου ἐπὶ καρδίας αὐ-
» τῶν, καὶ ἐπὶ τῶν διανοιῶν αὐτῶν ἐπιγρά-
» ψω αὐτοὺς, καὶ τῶν ἁμαρτιῶν, καὶ τῶν ἀνο-
» μιῶν αὐτῶν οὐ μὴ μνησθῶ ἔτι. ὅπου δὲ ἄφεσις
» τούτων, οὐκ ἔτι προσφορὰ περὶ ἁμαρτίας.

ἔχοντες οὖν ἀδελφοὶ παῤῥησίαν εἰς τὴν εἴσο-
δον τῶν ἁγίων ἐν τῷ αἵματι Ἰησοῦ, ἣν ἐνεκαί-
νισεν ἡμῖν ὁδὸν πρόσφατον καὶ ζῶσαν διὰ
τοῦ καταπετάσματος, τουτέστι, τῆς σαρκὸς αὐ-
τοῦ, καὶ ἱερέα μέγαν ἐπὶ τὸν οἶκον τοῦ θεοῦ,
προσερχώμεθα μετὰ ἀληθινῆς καρδίας ἐν
πληροφορίᾳ πίστεως, ἐῤῥαντισμένοι τὰς καρ-
δίας ἀπὸ συνειδήσεως πονηρᾶς, καὶ λελου-
μένοι τὸ σῶμα, ὕδατι καθαρῷ, κατέχωμεν
τὴν ὁμολογίαν τῆς ἐλπίδος, ἀκλινῆ· πιστὸς γὰρ
ὁ ἐπαγγειλάμενος· καὶ κατανοῶμεν ἀλλή-
λους εἰς παροξυσμὸν ἀγάπης, καὶ καλῶν ἔργων,
μὴ ἐγκαταλιπόντες τὴν ἐπισυναγωγὴν ἑ-
αυτῶν, καθὼς ἔθος τισὶν, ἀλλὰ παρακα-
λοῦντες, καὶ τοσούτῳ μᾶλλον, ὅσῳ βλέπετε
ἐγγίζουσαν τὴν ἡμέραν. ἑκουσίως γὰρ ἁμαρ-
τανόντων ἡμῶν μετὰ τὸ λαβεῖν τὴν ἐπίγνω-
σιν τῆς ἀληθείας, οὐκ ἔτι περὶ ἁμαρτιῶν ἀ-
πολείπεται θυσία, φοβερὰ δέ τις ἐκδοχὴ κρί-
σεως, καὶ πυρὸς ζῆλος ἐσθίειν μέλλοντος τοὺς
ὑπεναντίους. ἀθετήσας τις νόμον μωϋσέως,
χωρὶς οἰκτιρμῶν ἐπὶ δυσὶν ἢ τρισὶ μάρτυσιν
ἀποθνήσκει· πόσῳ δοκεῖτε χείρονος ἀξιωθή-
σεται τιμωρίας, ὁ τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ κατα-
πατήσας, καὶ τὸ αἷμα τῆς διαθήκης κοινὸν
ἡγησάμενος, ἐν ᾧ ἡγιάσθη, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς

χάριτος

Digitized by Google

χάριτος ἐνυβρίσας; οἴδαμεν γὰρ τὸν εἰπόντα,
” ἐμοὶ ἐκδίκησις, ἐγὼ ἀνταποδώσω, λέγει κύ-
” ριος. καὶ πάλιν, κύριος κρινεῖ τὸν λαὸν αὐτοῦ.
φοβερὸν τὸ ἐμπεσεῖν εἰς χεῖρας θεοῦ ζῶντος.
ἀναμιμνήσκεσθε δὲ τὰς πρότερον ἡμέρας, ἐν
αἷς φωτισθέντες, πολλὴν ἄθλησιν ὑπεμείνατε
παθημάτων, τοῦτο μὲν ὀνειδισμοῖς τε καὶ θλί-
ψεσι θεατριζόμενοι, τοῦτο δὲ κοινωνοὶ τῶν οὕ-
τως ἀναστρεφομένων γενηθέντες. καὶ γὰρ τοῖς
δεσμοῖς μου συνεπαθήσατε, καὶ τὴν ἁρπαγὴν
τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν μετὰ χαρᾶς προσε-
δέξασθε, γινώσκοντες ἔχειν ἐν ἑαυτοῖς κρείττο-
να ὕπαρξιν ἐν οὐρανοῖς καὶ μένουσαν. μὴ ἀπο-
βάλητε οὖν τὴν παῤῥησίαν ὑμῶν, ἥτις ἔχει
μισθαποδοσίαν μεγάλην. ὑπομονῆς γὰρ ἔχε-
τε χρείαν, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες,
” κομίσησθε τὴν ἐπαγγελίαν. ἔτι γὰρ μικρὸν ὅ-
” σον ὅσον, ὁ ἐρχόμενος ἥξει, καὶ οὐ χρονιεῖ. ὁ δὲ
” δίκαιος ἐκ πίστεως ζήσεται, καὶ ἐὰν ὑποστεί-
” ληται, οὐκ εὐδοκεῖ ἡ ψυχή μου ἐν αὐτῷ. ἡμεῖς δὲ
οὐκ ἐσμὲν ὑποστολῆς εἰς ἀπώλειαν, ἀλλὰ πί-
στεως εἰς περιποίησιν ψυχῆς. Ἔστι δὲ πίστις, II
ἐλπιζομένων ὑπόστασις, πραγμάτων ἔλεγχος
οὐ βλεπομένων. ἐν ταύτῃ γὰρ ἐμαρτυρήθη-
σαν οἱ πρεσβύτεροι. πίστει νοοῦμεν κατηρτίσθαι
τοὺς αἰῶνας ῥήματι θεοῦ, εἰς τὸ μὴ ἐκ φαινο-

Digitized by Google

μένων τὰ βλεπόμενα γεγονέναι. πίστει πλείονα θυσίαν ἄβελ παρὰ κάϊν προσήνεγκε τῷ θεῷ, δι᾽ ἧς ἐμαρτυρήθη εἶναι δίκαιος, μαρτυροῦντος ἐπὶ τοῖς δώροις αὐτοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ δι᾽ αὐτῆς ἀποθανὼν ἔτι λαλεῖται. πίστει ἐνὼχ μετετέθη τοῦ μὴ ἰδεῖν θάνατον, καὶ οὐχ εὑρίσκετο, διότι μετέθηκεν αὐτὸν ὁ θεός. πρὸ γὰρ τῆς μεταθέσεως αὐτοῦ μεμαρτύρηται εὐηρεστηκέναι τῷ θεῷ. χωρὶς δὲ πίστεως ἀδύνατον εὐαρεστῆσαι. πιστεῦσαι γὰρ δεῖ τὸν προσερχόμενον τῷ θεῷ, ὅτι ἐστὶ, καὶ τοῖς ἐκζητοῦσιν αὐτὸν μισθαποδότης γίνεται. πίστει χρηματισθεὶς νῶε περὶ τῶν μηδέπω βλεπομένων, εὐλαβηθεὶς, κατεσκεύασε κιβωτὸν εἰς σωτηρίαν τοῦ οἴκου αὐτοῦ, δι᾽ ἧς κατέκρινε τὸν κόσμον, καὶ τῆς κατὰ πίστιν δικαιοσύνης ἐγένετο κληρονόμος. πίστει καλούμενος ἀβραὰμ ὑπήκουσεν ἐξελθεῖν εἰς τὸν τόπον, ὃν ἤμελλε λαμβάνειν εἰς κληρονομίαν, καὶ ἐξῆλθε, μὴ ἐπιστάμενος ποῦ ἔρχεται. πίστει παρῴκησεν εἰς γῆν τῆς ἐπαγγελίας, ὡς ἀλλοτρίαν, ἐν σκηναῖς κατοικήσας μετὰ ἰσαὰκ καὶ ἰακὼβ τῶν συγκληρονόμων τῆς ἐπαγγελίας τῆς αὐτῆς. ἐξεδέχετο γὰρ τὴν τοὺς θεμελίους ἔχουσαν πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ θεός. πίστει καὶ αὐτὴ σάῤῥα δύναμιν εἰς καταβολὴν σπέρματος ἔλαβε, καὶ παρὰ

καιρὸν

Digitized by Google

καιρὸν ἡλικίας ἔτεκεν, ἐπεὶ πιστὸν ἡγήσατο τὸν ἐπαγγειλάμενον. διὸ καὶ ἀφ' ἑνὸς ἐγεννήθησαν, καὶ ταῦτα νενεκρωμένου, καθὼς τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, καὶ ὡσεὶ ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης ἡ ἀναρίθμητος. κατὰ πίστιν ἀπέθανον οὗτοι πάντες, μὴ λαβόντες τὰς ἐπαγγελίας, ἀλλὰ πόῤῥωθεν αὐτὰς ἰδόντες καὶ ἀσπασάμενοι καὶ ὁμολογήσαντες, ὅτι ξένοι καὶ παρεπίδημοί εἰσιν ἐπὶ τῆς γῆς. οἱ γὰρ τοιαῦτα λέγοντες, ἐμφανίζουσιν, ὅτι πατρίδα ἐπιζητοῦσι. καὶ εἰ μὲν ἐκείνης ἐμνημόνευον ἀφ' ἧς ἐξῆλθον, εἶχον ἂν καιρὸν ἀνακάμψαι. νῦν δὲ κρείττονος ὀρέγονται, τουτέστιν ἐπουρανίου. διὸ οὐκ ἐπαισχύνεται αὐτοὺς ὁ θεὸς, θεὸς ἐπικαλεῖσθαι αὐτῶν. ἡτοίμασε γὰρ αὐτοῖς πόλιν. πίστει προσενήνοχεν ἀβραὰμ τὸν ἰσαὰκ πειραζόμενος, καὶ τὸν μονογενῆ προσέφερεν, ὁ τὰς ἐπαγγελίας ἀναδεξάμενος, πρὸς ὃν ἐλαλήθη, ὅτι ἐν ἰσαὰκ κληθήσεταί σοι σπέρμα, λογισάμενος, ὅτι καὶ ἐκ νεκρῶν ἐγείρειν δυνατὸς ὁ θεὸς, ὅθεν αὐτὸν καὶ ἐν παραβολῇ ἐκομίσατο. πίστει περὶ μελλόντων εὐλόγησεν ἰσαὰκ τὸν ἰακὼβ καὶ τὸν ἡσαῦ. πίστει ἰακὼβ ἀποθνήσκων, ἕκαστον τῶν υἱῶν ἰωσὴφ εὐλόγησε, καὶ προσεκύνησεν ἐπὶ τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου αὐτοῦ. πίστει ἰωσὴφ τελευ-

τῶν, περὶ τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν ἰσραὴλ ἐμνημό-
νευσε, καὶ περὶ τῶν ὀστέων αὐτοῦ ἐνετείλατο.
πίστει, μωϋσῆς γεννηθεὶς, ἐκρύβη τρίμηνον
ὑπὸ τῶν πατέρων αὐτοῦ, διότι εἶδον ἀστεῖον
τὸ παιδίον, καὶ οὐκ ἐφοβήθησαν τὸ διάταγ-
μα τοῦ βασιλέως. πίστει, μωϋσῆς μέγας γενό-
μενος, ἠρνήσατο λέγεσθαι υἱὸς θυγατρὸς φα-
ραὼ, μᾶλλον ἑλόμενος συγκακουχεῖσθαι τῷ
λαῷ τοῦ θεοῦ, ἢ πρόσκαιρον ἔχειν ἁμαρτίας
ἀπόλαυσιν, μείζονα πλοῦτον ἡγησάμενος τῶν
ἐν αἰγύπτῳ θησαυρῶν, τὸν ὀνειδισμὸν τοῦ χρι-
στοῦ. ἀπέβλεπε γὰρ εἰς τὴν μισθαποδοσίαν.
πίστει κατέλιπεν αἴγυπτον, μὴ φοβηθεὶς τὸν
θυμὸν τοῦ βασιλέως. τὸν γὰρ ἀόρατον ὡς ὁρῶν
ἐκαρτέρησε. πίστει πεποίηκε τὸ πάσχα καὶ
τὴν πρόσχυσιν τοῦ αἵματος, ἵνα μὴ ὁ ὀλο-
θρεύων τὰ πρωτότοκα, θίγῃ αὐτῶν. πίστει δὲ
διέβησαν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ὡς διὰ ξη-
ρᾶς, ἧς πεῖραν λαβόντες οἱ αἰγύπτιοι, κατε-
πόθησαν. πίστει τὰ τείχη ἰεριχὼ κατέπεσε,
κυκλωθέντα ἐπὶ ἑπτὰ ἡμέρας. πίστει ῥαὰβ
ἡ πόρνη οὐ συναπώλετο τοῖς ἀπειθήσασι, δε-
ξαμένη τοὺς κατασκόπους μετ' εἰρήνης. καὶ
τί ἔτι λέγω; ἐπιλείψει γάρ με διηγούμενον ὁ
χρόνος περὶ γεδεὼν, βαράκ τε καὶ σαμψὼν,
καὶ ἰεφθάε, δαβίδ τε καὶ σαμουὴλ, καὶ τῶν
προφητῶν,

Digitized by Google

προφητῶν, οἳ διὰ πίστεως κατηγωνίσαντο βα-
σιλείας, εἰργάσαντο δικαιοσύνην, ἐπέτυχον
ἐπαγγελιῶν, ἔφραξαν στόματα λεόντων, ἔσ-
βεσαν δύναμιν πυρός, ἔφυγον στόματα μα-
χαίρας, ἐνεδυναμώθησαν ἀπὸ ἀσθενείας,
ἐγενήθησαν ἰσχυροὶ ἐν πολέμῳ, παρεμβολὰς
ἔκλιναν ἀλλοτρίων, ἔλαβον γυναῖκες ἐξ ἀνα-
στάσεως τοὺς νεκροὺς αὐτῶν. ἄλλοι δὲ ἐτυμ-
πανίσθησαν, οὐ προσδεξάμενοι τὴν ἀπολύτρω-
σιν, ἵνα κρείττονος ἀναστάσεως τύχωσιν. ἕτεροι
δὲ ἐμπαιγμῶν καὶ μαστίγων πεῖραν ἔλαβον,
ἔτι δὲ δεσμῶν καὶ φυλακῆς, ἐλιθάσθησαν, ἐ-
πρίσθησαν, ἐπειράσθησαν, ἐν φόνῳ μαχαίρας
ἀπέθανον, περιῆλθον ἐν μηλωταῖς, ἐν αἰγεί-
οις δέρμασιν, ὑστερούμενοι, θλιβόμενοι, κα-
κουχούμενοι, ὧν οὐκ ἦν ἄξιος ὁ κόσμος, ἐν ἐρημί-
αις πλανώμενοι, καὶ ὄρεσι καὶ σπηλαίοις, καὶ
ταῖς ὀπαῖς τῆς γῆς. καὶ οὗτοι πάντες μαρτυ-
ρηθέντες διὰ τῆς πίστεως, οὐκ ἐκομίσαντο τὴν
ἐπαγγελίαν, τοῦ θεοῦ περὶ ἡμῶν κρεῖττόν τι
προβλεψαμένου, ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειω-
θῶσιν. Τοιγαροῦν καὶ ἡμεῖς τοσοῦτον ἔχον- 12
τες περικείμενον ἡμῖν νέφος μαρτύρων,
ὄγκον ἀποθέμενοι πάντα, καὶ τὴν εὐπε-
ρίστατον ἁμαρτίαν, δι᾽ ὑπομονῆς τρέχωμεν τὸν
προκείμενον ἡμῖν ἀγῶνα, ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς
πίστεως ἀρ-

Digitized by Google

πίστεως ἀρχηγὸν, καὶ τελειωτὴν Ἰησοῦν, ὃς
ἀντὶ τῆς προκειμένης αὐτῷ χαρᾶς, ὑπέμεινε
σταυρὸν, αἰσχύνης καταφρονήσας, ἐν δεξιᾷ τε
τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ ἐκάθισεν. ἀναλογίσασθε γὰρ
τὸν τοιαύτην ὑπομεμενηκότα ὑπὸ τῶν ἁ-
μαρτωλῶν εἰς αὐτὸν ἀντιλογίαν, ἵνα μὴ κά-
μητε, ταῖς ψυχαῖς ὑμῶν ἐκλυόμενοι. οὔπω
μέχρις αἵματος ἀντικατέστητε, πρὸς τὴν ἁ-
μαρτίαν ἀνταγωνιζόμενοι, καὶ ἐκλέλησθε
τῆς παρακλήσεως, ἥτις ὑμῖν ὡς υἱοῖς διαλέ-
» γεται. υἱέ μου μὴ ὀλιγώρει παιδείας κυρίου, μὴ
» δὲ ἐκλύου ὑπ' αὐτοῦ ἐλεγχόμενος. ὃν γὰρ ἀ-
» γαπᾷ κύριος, παιδεύει, μαστιγοῖ δὲ πάντα υἱ-
» ὸν, ὃν παραδέχεται. εἰ παιδείαν ὑπομένε-
τε ὡς υἱοῖς ὑμῖν προσφέρεται ὁ θεός. τίς γάρ
ἐστιν υἱὸς, ὃν οὐ παιδεύει πατήρ; εἰ δὲ χωρίς ἐστε
παιδείας, ἧς μέτοχοι γεγόνασι πάντες, ἄρα νό-
θοι ἐστὲ καὶ οὐχ υἱοί. εἶτα τοὺς μὲν τῆς σαρκὸς ἡ-
μῶν πατέρας εἴχομεν παιδευτὰς καὶ ἐν-
ετρεπόμεθα, οὐ πολλῷ μᾶλλον ὑποταγησόμε-
θα τῷ πατρὶ τῶν πνευμάτων, καὶ ζήσομεν;
οἱ μὲν γὰρ πρὸς ὀλίγας ἡμέρας, κατὰ τὸ
δοκοῦν αὐτοῖς, ἐπαίδευον, ὁ δὲ ἐπὶ τὸ συμ-
φέρον εἰς τὸ μεταλαβεῖν τῆς ἁγιότητος αὐτοῦ.
πᾶσα δὲ παιδεία πρὸς μὲν τὸ παρὸν οὐ δο-
κεῖ χαρᾶς εἶναι, ἀλλὰ λύπης, ὕστερον δὲ καρ-

πὸν εἰρηνι-

Digitized by Google

τὸν εἰρηνικὸν τοῖς δι᾽ αὐτῆς γεγυμνασμένοις ἀποδίδωσι δικαιοσύνης. διὸ τὰς παρειμένας χεῖρας, καὶ τὰ παραλελυμένα γόνατα ἀνορθώσατε, καὶ τροχιὰς ὀρθὰς ποιήσατε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, ἵνα μὴ τὸ χωλὸν ἐκτραπῇ, ἰαθῇ δὲ μᾶλλον. εἰρήνην διώκετε μετὰ πάντων, καὶ τὸν ἁγιασμὸν, οὗ χωρὶς οὐδεὶς ὄψεται τὸν κύριον, ἐπισκοποῦντες, μή τις ὑστερῶν ἀπὸ τῆς χάριτος τοῦ θεοῦ, μή τις ῥίζα πικρίας, ἄνω φύουσα ἐνοχλῇ, καὶ διὰ ταύτης μιανθῶσι πολλοὶ, μή τις πόρνος, ἢ βέβηλος ὡς ἡσαῦ, ὃς ἀντὶ βρώσεως μιᾶς ἀπέδοτο τὰ πρωτοτόκια αὐτοῦ. ἴστε γὰρ, ὅτι καὶ μετέπειτα θέλων κληρονομῆσαι τὴν εὐλογίαν, ἀπεδοκιμάσθη. μετανοίας γὰρ τόπον οὐχ εὗρε, καίπερ μετὰ δακρύων ἐκζητήσας αὐτήν. οὐ γὰρ προσεληλύθατε ψηλαφωμένῳ ὄρει, καὶ κεκαυμένῳ πυρὶ καὶ γνόφῳ, καὶ σκότῳ, καὶ θυέλλῃ, καὶ σάλπιγγος ἤχῳ, καὶ φωνῇ ῥημάτων, ἧς οἱ ἀκούσαντες, παρῃτήσαντο προστεθῆναι αὐτοῖς λόγον. οὐκ ἔφερον γὰρ τὸ διαστελλόμενον, κἂν θηρίον θίγῃ τοῦ ὄρους, λιθοβοληθήσεται, ἢ βολίδι κατατοξευθήσεται, καὶ οὕτως φοβερὸν ἦν τὸ φανταζόμενον. μωσῆς εἶπεν, ἔκφοβός εἰμι καὶ ἔντρομος· ἀλλὰ προσεληλύθατε σιὼν ὄρει, καὶ πόλει θεοῦ ζῶντος,

ἱερουσαλὴμ

Digitized by Google

ἱερουσαλὴμ ἐπουρανίῳ, καὶ μυριάσιν ἀγγέλων
πανηγύρει, καὶ ἐκκλησίᾳ πρωτοτόκων ἐν οὐρα-
νοῖς ἀπογεγραμμένων, καὶ κριτῇ θεῷ πάντων
καὶ πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων, καὶ δια-
θήκης νέας μεσίτῃ ἰησοῦ, καὶ αἵματι ῥαντισ-
μοῦ, κρείττονα λαλοῦντι παρὰ τὸν ἄβελ. βλέ-
πετε μὴ παραιτήσησθε τὸν λαλοῦντα. εἰ γὰρ ἐ-
κεῖνοι οὐκ ἔφυγον, τὸν ἐπὶ γῆς παραιτησάμενοι
χρηματίζοντα, πολλῷ μᾶλλον ἡμεῖς, οἱ τὸν
ἀπ᾽ οὐρανῶν ἀποστρεφόμενοι, οὗ ἡ φωνὴ τὴν
» γῆν ἐσάλευσε τότε, νῦν δὲ ἐπήγγελται, λέγων. ἔτι
» ἅπαξ ἐγὼ σείω, οὐ μόνον τὴν γῆν, ἀλλὰ καὶ τὸν
οὐρανόν. τὸ δὲ ἔτι ἅπαξ, δηλοῖ τῶν σαλευομέ-
νων τὴν μετάθεσιν, ὡς πεποιημένων, ἵνα μείνῃ
τὰ μὴ σαλευόμενα. διὸ βασιλείαν ἀσάλευτον
παραλαμβάνοντες, ἔχωμεν χάριν, δι᾽ ἧς λα-
τρεύωμεν εὐαρέστως τῷ θεῷ μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐ-
13 λαβείας. Καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν πῦρ κατα-
ναλίσκον. ἡ φιλαδελφία μενέτω. τῆς φιλοξε-
νίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε. διὰ ταύτης γὰρ ἔλα-
θόν τινες ξενίσαντες ἀγγέλους. μιμνήσκεσθε
τῶν δεσμίων, ὡς συνδεδεμένοι, τῶν κακουχου-
μένων, ὡς καὶ αὐτοὶ ὄντες ἐν σώματι. τίμιος
ὁ γάμος ἐν πᾶσι, καὶ ἡ κοίτη ἀμίαντος. πόρνους
δὲ καὶ μοιχοὺς κρινεῖ ὁ θεός. ἀφιλάργυρος ὁ τρό-
πος, ἀρκούμενοι τοῖς παροῦσιν. αὐτὸς γὰρ εἴρηκεν.

οὐ μή σε

Digitized by Google

» οὐ μή σε ἀνῶ, οὐδ' οὐ μή σε ἐγκαταλείπω, ὥστε
» θαῤῥοῦντας ἡμᾶς λέγειν, κύριος ἐμοὶ βοηθὸς,
» καὶ οὐ φοβηθήσομαι τί ποιήσει μοι ἄνθρωπος.
μνημονεύετε τῶν ἡγουμένων ὑμῶν, οἵτινες ἐλάλησαν ὑμῖν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, ὧν ἀναθεωροῦντες τὴν ἔκβασιν τῆς ἀναστροφῆς, μιμεῖσθε τὴν πίστιν. Ἰησοῦς χριστὸς χθὲς καὶ σήμερον, ὁ αὐτὸς καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας. διδαχαῖς ποικίλαις καὶ ξέναις μὴ περιφέρεσθε. καλὸν γὰρ χάριτι βεβαιοῦσθαι τὴν καρδίαν, οὐ βρώμασιν, ἐν οἷς οὐκ ὠφελήθησαν οἱ περιπατήσαντες. ἔχομεν θυσιαστήριον, ἐξ οὗ φαγεῖν οὐκ ἔχουσιν ἐξουσίαν, οἱ τῇ σκηνῇ λατρεύοντες. ὧν γὰρ εἰσφέρεται ζώων τὸ αἷμα περὶ ἁμαρτίας, εἰς τὰ ἅγια διὰ τοῦ ἀρχιερέως, τούτων τὰ σώματα κατακαίεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς. διὸ καὶ Ἰησοῦς, ἵνα ἁγιάσῃ διὰ τοῦ ἰδίου αἵματος τὸν λαὸν, ἔξω τῆς πύλης ἔπαθε. τοίνυν ἐξερχώμεθα πρὸς αὐτὸν ἔξω τῆς παρεμβολῆς, τὸν ὀνειδισμὸν αὐτοῦ φέροντες. οὐ γὰρ ἔχομεν ὧδε μένουσαν πόλιν, ἀλλὰ τὴν μέλλουσαν ἐπιζητοῦμεν. δι' αὐτοῦ οὖν ἀναφέρομεν θυσίαν αἰνέσεως διὰ παντὸς τῷ θεῷ, τουτέστι καρπὸν χειλέων ὁμολογούντων τῷ ὀνόματι αὐτοῦ. τῆς δὲ εὐποιΐας καὶ κοινωνίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε. τοιαύταις γὰρ θυσίαις εὐαρεστεῖται ὁ θεός. πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν, καὶ ὑπείκετε. αὐ-

τοὶ γὰρ

οἱ γὰρ ἀγρυπνοῦσιν ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ὑμῶν, ὡς λόγον ἀποδώσοντες, ἵνα μετὰ χαρᾶς τοῦτο ποιῶσι, καὶ μὴ στενάζοντες. ἀλυσιτελὲς γὰρ ὑμῖν τοῦτο. προσεύχεσθε περὶ ἡμῶν. πεποίθαμεν γὰρ, ὅτι καλὴν συνείδησιν ἔχομεν ἐν πᾶσι καλῶς θέλοντες ἀναστρέφεσθαι. περισσοτέρως δὲ παρακαλῶ τοῦτο ποιῆσαι, ἵνα τάχιον ἀποκατασταθῶ ὑμῖν. ὁ δὲ θεὸς τῆς εἰρήνης, ὁ ἀναγαγὼν ἐκ νεκρῶν τὸν ποιμένα τῶν προβάτων τὸν μέγαν ἐν αἵματι διαθήκης αἰωνίου, τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν, καταρτίσαι ὑμᾶς ἐν παντὶ ἔργῳ ἀγαθῷ, εἰς τὸ ποιῆσαι τὸ θέλημα αὐτοῦ, ποιῶν ἐν ὑμῖν τὸ εὐάρεστον ἐνώπιον αὐτοῦ, διὰ ἰησοῦ χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. παρακαλῶ δὲ ὑμᾶς ἀδελφοὶ, ἀνέχεσθε τοῦ λόγου τῆς παρακλήσεως. καὶ γὰρ διὰ βραχέων ἐπέστειλα ὑμῖν. γινώσκετε τὸν ἀδελφὸν τιμόθεον ἀπολελυμένον, μεθ' οὗ, ἐὰν τάχιον ἔρχηται, ὄψομαι ὑμᾶς. ἀσπάσασθε πάντας τοὺς ἡγουμένους ὑμῶν, καὶ πάντας τοὺς ἁγίους. ἀσπάζονται ὑμᾶς οἱ ἀπὸ τῆς ἰταλίας. ἡ χάρις μετὰ πάντων ὑμῶν. Ἀμήν.

Ἐγράφη ἀπὸ ἰταλίας διὰ τιμοθέου.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ Ἰακώβου καθολική.

ΑΚΩΒΟΣ θεοῦ καὶ κυρίου 1
Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦλος, ταῖς δώ-
1 δεκα φυλαῖς, ταῖς ἐν τῇ δια-
σπορᾷ, χαίρειν. πᾶσαν χα-
ρὰν ἡγήσασθε ἀδελφοί μου,
ὅταν πειρασμοῖς περιπέσητε ποικίλοις, γι-
νώσκοντες, ὅτι τὸ δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως κα-
τεργάζεται ὑπομονήν. ἡ δὲ ὑπομονὴ ἔρ-
γον τέλειον ἐχέτω, ἵνα ἦτε τέλειοι καὶ ὁλό-
κληροι, ἐν μηδενὶ λειπόμενοι. εἰ δέ τις ὑ-
μῶν λείπεται σοφίας, αἰτείτω παρὰ τοῦ δι-
δόντος θεοῦ πᾶσιν ἁπλῶς, καὶ μὴ ὀνειδίζον-
τος, καὶ δοθήσεται αὐτῷ. αἰτείτω δὲ ἐν
πίστει, μηδὲν διακρινόμενος. ὁ γὰρ διακρι-
νόμενος, ἔοικεν κλύδωνι θαλάσσης ἀνεμι-
ζομένῳ καὶ ῥιπιζομένῳ. μὴ γὰρ οἰέσθω
ἄνθρωπος ἐκεῖνος, ὅτι λήψεταί τι παρὰ τοῦ
κυρίου. ἀνὴρ δίψυχος, ἀκατάστατος ἐν πάσαις
ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ. καυχάσθω δὲ ὁ ἀδελφὸς ὁ τα- 9
πεινὸς, ἐν τῷ ὕψει αὐτοῦ. ὁ δὲ πλούσιος, ἐν τῇ
ταπεινώσει αὐτοῦ, ὅτι ὡς ἄνθος χόρτου παρελεύ-
σεται. ἀνέτειλε γὰρ ὁ ἥλιος σὺν τῷ καύσωνι, καὶ ἐξή-
ρανε τὸν χόρτον, καὶ τὸ ἄνθος αὐτοῦ ἐξέπεσε, καὶ ἡ

εὐπρέπεια

εὐπρέπεια τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἀπώλετο. οὕτως
καὶ ὁ πλούσιος ἐν ταῖς πορείαις αὐτοῦ μαρανθή-
σεται. μακάριος ἀνὴρ ὃς ὑπομένει πειρασμόν,
ὅτι δόκιμος γενόμενος λήψεται τὸν στέφανον τῆς ζω-
ῆς, ὃν ἐπηγγείλατο ὁ κύριος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν.
μηδεὶς πειραζόμενος λεγέτω, ὅτι ἀπὸ θεοῦ πει-
ράζομαι. ὁ γὰρ θεὸς ἀπείραστός ἐστι κακῶν, πει-
ράζει δὲ αὐτὸς οὐδένα. ἕκαστος δὲ πειράζεται,
ὑπὸ τῆς ἰδίας ἐπιθυμίας ἐξελκόμενος καὶ δε-
λεαζόμενος. εἶτα ἡ ἐπιθυμία συλλαβοῦσα
τίκτει ἁμαρτίαν, ἡ δὲ ἁμαρτία ἀποτελεσθεῖσα
ἀποκύει θάνατον. μὴ πλανᾶσθε ἀδελφοί μου
ἀγαπητοί. πᾶσα δόσις ἀγαθὴ, καὶ πᾶν δώρη-
μα τέλειον, ἄνωθέν ἐστι καταβαῖνον ἀπὸ τοῦ
πατρὸς τῶν φώτων, παρ' ᾧ οὐκ ἔνι παραλλα-
γὴ, ἢ τροπῆς ἀποσκίασμα. βουληθεὶς ἀπεκύ-
ησεν ἡμᾶς λόγῳ ἀληθείας, εἰς τὸ εἶναι ἡμᾶς
ἀπαρχήν τινα τῶν αὐτοῦ κτισμάτων. ὥστε ἀ-
δελφοί μου ἀγαπητοί, ἔστω πᾶς ἄνθρωπος τα-
χὺς εἰς τὸ ἀκοῦσαι, βραδὺς εἰς τὸ λαλῆσαι,
βραδὺς εἰς ὀργήν. ὀργὴ γὰρ ἀνδρὸς, δικαιοσύ-
νην θεοῦ οὐ κατεργάζεται. διὸ ἀποθέμενοι
πᾶσαν ῥυπαρίαν καὶ περισσείαν κακίας, ἐν
πραΰτητι δέξασθε τὸν ἔμφυτον λόγον, τὸν δυνά-
μενον σῶσαι τὰς ψυχὰς ὑμῶν. γίνεσθε δὲ ποιη-
ταὶ λόγου, καὶ μὴ μόνον ἀκροαταὶ παραλο-
γιζόμενοι

Digitized by Google

γινόμενοι ἑαυτοὺς. ὅτι εἴ τις ἀκροατὴς λόγου ἐστὶ καὶ οὐ ποιητὴς, οὗτος ἔοικεν ἀνδρὶ κατανοοῦντι τὸ πρόσωπον τῆς γενέσεως αὐτοῦ ἐν ἐσόπτρῳ. κατενόησε γὰρ ἑαυτὸν καὶ ἀπελήλυθε, καὶ εὐθέως ἐπελάθετο ὁποῖος ἦν. ὁ δὲ παρακύψας εἰς νόμον τέλειον τὸν τῆς ἐλευθερίας, καὶ παραμείνας, οὗτος οὐκ ἀκροατὴς ἐπιλησμονῆς γενόμενος, ἀλλὰ ποιητὴς ἔργου, οὗτος μακάριος ἐν τῇ ποιήσει αὐτοῦ ἔσται. εἴ τις δοκεῖ θρῆσκος εἶναι ἐν ὑμῖν, μὴ χαλιναγωγῶν γλῶσσαν αὐτοῦ, ἀλλὰ ἀπατῶν καρδίαν αὐτοῦ, τούτου μάταιος ἡ θρησκεία. θρησκεία καθαρὰ καὶ ἀμίαντος παρὰ τῷ θεῷ καὶ πατρὶ, αὕτη ἐστὶν, ἐπισκέπτεσθαι ὀρφανοὺς καὶ χήρας ἐν τῇ θλίψει αὐτῶν, ἄσπιλον ἑαυτὸν τηρεῖν ἀπὸ τοῦ κόσμου.

Ἀδελφοί μου μὴ ἐν προσωποληψίαις ἔχετε τὴν πίστιν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς δόξης. ἐὰν γὰρ εἰσέλθῃ εἰς τὴν συναγωγὴν ὑμῶν ἀνὴρ χρυσοδακτύλιος ἐν ἐσθῆτι λαμπρᾷ, εἰσέλθῃ δὲ καὶ πτωχὸς ἐν ῥυπαρᾷ ἐσθῆτι, καὶ ἐπιβλέψητε ἐπὶ τὸν φοροῦντα τὴν ἐσθῆτα τὴν λαμπρὰν, καὶ εἴπητε αὐτῷ, σὺ κάθου ὧδε καλῶς, καὶ τῷ πτωχῷ εἴπητε, σὺ στῆθι ἐκεῖ, ἢ κάθου ὧδε ὑπὸ τὸ ὑποπόδιόν μου, καὶ οὐ διεκρίθητε ἐν ἑαυτοῖς καὶ ἐγένεσθε κριταὶ διαλογισμῶν πονηρῶν.

Digitized by Google

5 ἀκούσατε ἀδελφοί μου ἀγαπητοί. οὐχ ὁ θεὸς
ἐξελέξατο τοὺς πτωχοὺς τοῦ κόσμου τούτου, πλου-
σίους ἐν πίστει, καὶ κληρονόμους τῆς βασιλείας, ἧς
6 ἐπηγγείλατο τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν; ὑμεῖς δὲ ἠ-
τιμάσατε τὸν πτωχόν. οὐχ οἱ πλούσιοι κατα-
δυναστεύουσιν ὑμῶν, καὶ αὐτοὶ ἕλκουσιν ὑμᾶς
εἰς κριτήρια; οὐκ αὐτοὶ βλασφημοῦσι τὸ κα-
λὸν ὄνομα τὸ ἐπικληθὲν ἐφ ὑμᾶς; εἰ μέν-
τοι νόμον τελεῖτε βασιλικὸν κατὰ τὴν γρα-
φήν, ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς ἑαυτόν,
καλῶς ποιεῖτε. εἰ δὲ προσωποληπτεῖτε, ἁμαρ
τίαν ἐργάζεσθε, ἐλεγχόμενοι ὑπὸ τοῦ νόμου,
ὡς παραβάται. ὅστις γὰρ ὅλον τὸν νόμον τηρή-
σει, πταίσει δὲ ἐν ἑνὶ, γέγονε πάντων ἔνοχος. ὁ
γὰρ εἰπών, μὴ μοιχεύσῃς, εἶπε καὶ, μὴ φονεύσῃς.
εἰ δὲ οὐ μοιχεύσεις, φονεύσεις δὲ, γέγονας πα-
ραβάτης νόμου. οὕτως λαλεῖτε, καὶ οὕτως ποι-
εῖτε, ὡς διὰ νόμου ἐλευθερίας μέλλοντες κρί-
νεσθαι. ἡ γὰρ κρίσις ἀνίλεως τῷ μὴ ποιήσαντι
ἔλεος. καὶ κατακαυχᾶται ἔλεον κρίσεως. τί τὸ
ὄφελος ἀδελφοί μου, ἐὰν πίστιν λέγῃ τις ἔχειν, 14
ἔργα δὲ μὴ ἔχῃ; μὴ δύναται ἡ πίστις σῶσαι
αὐτόν; ἐὰν δὲ ἀδελφὸς ἢ ἀδελφὴ γυμνοὶ ὑ-
πάρχωσι, καὶ λειπόμενοι ὦσι τῆς ἐφημέρου τρο-
φῆς, εἴπῃ δέ τις αὐτοῖς ἐξ ὑμῶν, ὑπάγετε ἐν
εἰρήνῃ, θερμαίνεσθε καὶ χορτάζεσθε, μὴ δῶτε

δὲ αὐτοῖς

Digitized by Google

δὲ αὐτοῖς τὰ ἐπιτήδεια τοῦ σώματος, τί τὸ
ὄφελος; οὕτως καὶ ἡ πίστις, ἐὰν μὴ ἔργα ἔχῃ,
νεκρά ἐστι καθ' ἑαυτήν. ἀλλ' ἐρεῖ τις. σὺ πίστιν
ἔχεις, κἀγὼ ἔργα ἔχω. δεῖξόν μοι τὴν πίστιν σου
χωρὶς τῶν ἔργων σου, κἀγὼ δείξω σοι ἐκ τῶν
ἔργων μου τὴν πίστιν μου. σὺ πιστεύεις, ὅτι ὁ
θεὸς εἷς ἐστι; καλῶς ποιεῖς. καὶ τὰ δαιμόνια
πιστεύουσι, καὶ φρίσσουσι. θέλεις δὲ γνῶναι ὦ 20
ἄνθρωπε κενὲ, ὅτι ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων
νεκρά ἐστιν; ἀβραὰμ ὁ πατὴρ ἡμῶν οὐκ ἐξ
ἔργων ἐδικαιώθη, ἀνενέγκας ἰσαὰκ τὸν υἱὸν
αὐτοῦ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον; βλέπεις, ὅτι ἡ πί-
στις συνήργει τοῖς ἔργοις αὐτοῦ, καὶ ἐκ τῶν ἔργων
ἡ πίστις ἐτελειώθη; καὶ ἐπληρώθη ἡ γραφὴ, ἡ
„ λέγουσα. ἐπίστευσε δὲ ἀβραὰμ τῷ θεῷ, καὶ
„ ἐλογίσθη αὐτῷ εἰς δικαιοσύνην, καὶ φίλος θεοῦ
ἐκλήθη. ὁρᾶτε τοίνυν ὅτι ἐξ ἔργων δικαιοῦται ἄν-
θρωπος, καὶ οὐκ ἐκ πίστεως μόνον; ὁμοίως δὲ καὶ
ῥαὰβ ἡ πόρνη, οὐκ ἐξ ἔργων ἐδικαιώθη, ὑποδε-
ξαμένη τοὺς κατασκόπους, καὶ ἑτέρᾳ ὁδῷ ἐκβα-
λοῦσα; ὥσπερ γὰρ τὸ σῶμα χωρὶς πνεύματος νε-
κρόν ἐστιν, οὕτως καὶ ἡ πίστις χωρὶς τῶν ἔργων νε-
κρά ἐστι. Μὴ πολλοὶ διδάσκαλοι γίνεσθε ἀ- 3
δελφοί μου, εἰδότες, ὅτι μεῖζον κρίμα ληψόμε-
θα. πολλὰ γὰρ πταίομεν ἅπαντες. εἴ τις ἐν λό-
γῳ οὐ πταίει, οὗτος τέλειος ἀνὴρ, δυνατὸς χαλινα-

πωγῆσαι καὶ ὅλον τὸ σῶμα. ἰδοὺ τῶν ἵππων τοὺς χαλινοὺς εἰς τὰ στόματα βάλλομεν, πρὸς τὸ πείθεσθαι αὐτοὺς ἡμῖν, καὶ ὅλον τὸ σῶμα αὐτῶν μετάγομεν. ἰδοὺ καὶ τὰ πλοῖα τηλικαῦτα ὄντα, καὶ ὑπὸ σκληρῶν ἀνέμων ἐλαυνόμενα, μετάγεται ὑπὸ ἐλαχίστου πηδαλίου, ὅπου ἂν ἡ ὁρμὴ τοῦ εὐθύνοντος βούληται. οὕτως καὶ ἡ γλῶσσα μικρὸν μέλος ἐστί, καὶ μεγαλαυχεῖ. ἰδοὺ ἡλίκον πῦρ ἡλίκην ὕλην ἀνάπτει. καὶ ἡ γλῶσσα τὸ πῦρ, ὁ κόσμος τῆς ἀδικίας, οὕτως ἡ γλῶσσα καθίσταται ἐν τοῖς μέλεσιν ἡμῶν, ἡ σπιλοῦσα ὅλον τὸ σῶμα, καὶ φλογίζουσα τὸν τροχὸν τῆς γενέσεως, καὶ φλογιζομένη ὑπὸ τῆς γεέννης. πᾶσα γὰρ φύσις θηρίων τε καὶ πετεινῶν, ἑρπετῶν τε καὶ ἐναλίων δαμάζεται καὶ δεδάμασται τῇ φύσει τῇ ἀνθρωπίνῃ. τὴν δὲ γλῶσσαν οὐδεὶς δύναται ἀνθρώπων δαμάσαι, ἀκατάσχετον κακόν, μεστὴ ἰοῦ θανατηφόρου. ἐν αὐτῇ εὐλογοῦμεν τὸν θεὸν καὶ πατέρα, καὶ ἐν αὐτῇ καταρώμεθα τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς καθ' ὁμοίωσιν θεοῦ γεγονότας. ἐκ τοῦ αὐτοῦ στόματος ἐξέρχεται εὐλογία καὶ κατάρα. οὐ χρὴ ἀδελφοί μου ταῦτα οὕτως γίνεσθαι. μήτι ἡ πηγὴ ἐκ τῆς αὐτῆς ὀπῆς βρύει τὸ γλυκὺ καὶ τὸ πικρόν; μὴ δύναται ἀδελφοί μου συκῆ ἐλαίας ποιῆσαι; ἢ ἄμπελος σῦκα; οὕτως οὐδὲ μία πηγὴ ἁλυκὸν καὶ γλυκὺ ποιῆσαι ὕδωρ.

Τίς σοφὸς

Τίς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων ἐν ὑμῖν; δειξάτω ἐκ
τῆς καλῆς ἀναστροφῆς τὰ ἔργα αὐτοῦ, ἐν πραΰ-
τητι σοφίας. εἰ δὲ ζῆλον πικρὸν ἔχετε, καὶ
ἐριθείαν ἐν τῇ καρδίᾳ ὑμῶν, μὴ κατακαυ-
χᾶσθε, καὶ ψεύδεσθε κατὰ τῆς ἀληθείας. οὐκ
ἔστιν αὕτη ἡ σοφία ἄνωθεν κατερχομένη, ἀλλ'
ἐπίγειος, ψυχική, δαιμονιώδης. ὅπου γὰρ ζῆ-
λος καὶ ἐριθεία, ἐκεῖ ἀκαταστασία, καὶ πᾶν
φαῦλον πρᾶγμα. ἡ δὲ ἄνωθεν σοφία, πρῶτον
μὲν ἁγνή ἐστιν, ἔπειτα εἰρηνική, ἐπιεικής, εὐ-
πειθής, μεστὴ ἐλέους καὶ καρπῶν ἀγαθῶν, ἀ-
διάκριτος καὶ ἀνυπόκριτος, καρπὸς δὲ τῆς δι-
καιοσύνης ἐν εἰρήνῃ σπείρεται τοῖς ποιοῦσιν
εἰρήνην. Πόθεν πόλεμοι καὶ μάχαι ἐν ὑ- 4
μῖν; οὐκ ἐντεῦθεν, ἐκ τῶν ἡδονῶν ὑμῶν, τῶν
στρατευομένων ἐν τοῖς μέλεσιν ὑμῶν; ἐπιθυ-
μεῖτε, καὶ οὐκ ἔχετε. φθονεῖτε καὶ ζηλοῦτε, καὶ
οὐ δύνασθε ἐπιτυχεῖν. μάχεσθε καὶ πολεμεῖτε.
οὐκ ἔχετε, διὰ τὸ μὴ αἰτεῖσθαι ὑμᾶς. αἰτεῖτε
καὶ οὐ λαμβάνετε, διότι κακῶς αἰτεῖσθε, ἵνα
ἐν ταῖς ἡδοναῖς ὑμῶν δαπανήσητε. μοιχοὶ καὶ
μοιχαλίδες, οὐκ οἴδατε, ὅτι ἡ φιλία τοῦ κόσμου,
ἔχθρα τοῦ θεοῦ ἐστιν; ὃς ἂν οὖν βουληθῇ φίλος
εἶναι τοῦ κόσμου, ἐχθρὸς τοῦ θεοῦ καθίσταται. ἢ δοκεῖ-
» τε, ὅτι κενῶς ἡ γραφὴ λέγει. πρὸς φθόνον ἐπι-
» ποθεῖ τὸ πνεῦμα, ὃ κατῴκησεν ἐν ἡμῖν. μεί-

» ζονα δὲ δίδωσι χάριν. διὸ λέγει. ὁ θεὸς ὑπερη-
φάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.
ὑποτάγητε οὖν τῷ θεῷ, ἀντίστητε τῷ διαβόλῳ,
καὶ φεύξεται ἀφ' ὑμῶν. ἐγγίσατε τῷ θεῷ, καὶ ἐγγιεῖ
ὑμῖν. καθαρίσατε χεῖρας ἁμαρτωλοὶ καὶ ἁ-
γνίσατε καρδίας δίψυχοι. ταλαιπωρήσατε
καὶ πενθήσατε καὶ κλαύσατε. ὁ γέλως ὑμῶν εἰς
πένθος μεταστραφήτω, καὶ ἡ χαρὰ εἰς κατήφειαν.
ταπεινώθητε ἐνώπιον τοῦ κυρίου, καὶ ὑψώσει ὑ-
μᾶς. μὴ καταλαλεῖτε ἀλλήλων ἀδελφοί. ὁ
καταλαλῶν ἀδελφοῦ, καὶ κρίνων τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, καταλαλεῖ νόμου, καὶ κρίνει νόμον. εἰ δὲ
νόμον κρίνεις, οὐκ εἶ ποιητὴς νόμου, ἀλλὰ κριτής.
εἷς ἐστιν ὁ νομοθέτης, καὶ κριτὴς ὁ δυνάμενος σῶ-
σαι καὶ ἀπολέσαι. σὺ δὲ τίς εἶ, ὁ κρίνων τὸν ἕτε-
ρον; ἄγε νῦν οἱ λέγοντες, σήμερον καὶ αὔριον πο-
ρευσώμεθα, εἰς τήνδε τὴν πόλιν, καὶ ποιήσωμεν
ἐκεῖ ἐνιαυτὸν ἕνα, καὶ ἐμπορευσώμεθα, καὶ κερ-
δήσωμεν, οἵτινες οὐκ ἐπίστασθε τὸ τῆς αὔριον.
ποία γὰρ ἡ ζωὴ ὑμῶν; ἀτμὶς γὰρ ἔσται ἡ πρὸς
ὀλίγον φαινομένη, ἔπειτα δὲ ἀφανιζομένη, ἀν-
τὶ τοῦ λέγειν ὑμᾶς. ἐὰν ὁ κύριος θελήσῃ, καὶ ζή-
σωμεν, καὶ ποιήσωμεν τοῦτο ἢ ἐκεῖνο. νῦν δὲ
καυχᾶσθε ἐν ταῖς ἀλαζονείαις ὑμῶν. πᾶσα
καύχησις τοιαύτη πονηρά ἐστιν. εἰδότι οὖν κα-
5 λὸν ποιεῖν, καὶ μὴ ποιοῦντι, ἁμαρτία αὐτῷ
ἐστιν. Ἄγε νῦν οἱ πλούσιοι, κλαύσατε ὀλο-
λύζοντες

Digitized by Google

λύζοντες ἐπὶ ταῖς ταλαιπωρίαις ὑμῶν
ταῖς ἐπερχομέναις ὑμῖν. ὁ πλοῦτος ὑμῶν σέ
σηπε, τὰ ἱμάτια ὑμῶν σητόβρωτα γέγονεν. ὁ
χρυσὸς ὑμῶν, καὶ ὁ ἄργυρος κατίωται, καὶ ὁ ἰὸς αὐ
τῶν εἰς μαρτύριον ὑμῖν ἔσται, καὶ φάγεται τὰς
σάρκας ὑμῶν, ὡς πῦρ. ἐθησαυρίσατε ἐν ἐσχά-
ταις ἡμέραις. ἰδοὺ ὁ μισθὸς τῶν ἐργατῶν τῶν
ἀμησάντων τὰς χώρας ὑμῶν, ὁ ἀπεστερημένος
ἀφ᾽ ὑμῶν κράζει. καὶ αἱ βοαὶ τῶν θερισάντων
εἰς τὰ ὦτα κυρίου σαβαὼθ εἰσεληλύθασιν. ἐ-
τρυφήσατε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐσπαταλήσατε. ἐθρέ-
ψατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὡς ἐν ἡμέρᾳ σφα-
γῆς. κατεδικάσατε, ἐφονεύσατε τὸν δίκαιον, οὐκ
ἀντιτάσσεται ὑμῖν. μακροθυμήσατε οὖν ἀδελ-
φοὶ ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου. ἰδοὺ ὁ γεωρ-
γὸς ἐκδέχεται τὸν τίμιον καρπὸν τῆς γῆς, μα-
κροθυμῶν ἐπ᾽ αὐτῷ, ἕως λάβῃ ὑετὸν πρώϊ-
μον καὶ ὄψιμον. μακροθυμήσατε καὶ ὑμεῖς,
στηρίξατε τὰς καρδίας ὑμῶν, ὅτι ἡ παρουσία
τοῦ κυρίου ἤγγικε. μὴ στενάζετε κατ᾽ ἀλλήλων
ἀδελφοί, ἵνα μὴ κατακριθῆτε. ἰδοὺ ὁ κριτὴς
πρὸ τῶν θυρῶν ἕστηκεν. ὑπόδειγμα λάβετε
τῆς κακοπαθείας ἀδελφοί μου, καὶ τῆς μα-
κροθυμίας τοὺς προφήτας, οἳ ἐλάλησαν τῷ
ὀνόματι κυρίου. ἰδοὺ μακαρίζομεν τοὺς ὑ-
πομένοντας. τὴν ὑπομονὴν Ἰὼβ ἠκούσατε.

καὶ τὸ τέλος κυρίου εἴδετε, ὅτι πολύσπλαγχνός ἐστιν ὁ κύριος καὶ οἰκτίρμων. πρὸ πάντων δὲ ἀδελφοί μου, μὴ ὀμνύετε, μήτε τὸν οὐρανὸν μήτε τὴν γῆν, μήτε ἄλλον τινὰ ὅρκον. ἤτω δὲ ὁ λόγος ὑμῶν τὸ ναί, ναί, καὶ τὸ οὒ, οὔ, ἵνα μὴ ὑπὸ κρίσιν πέσητε. κακοπαθεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσευχέσθω. εὐθυμεῖ τις; ψαλλέτω. ἀσθενεῖ τις ἐν ὑμῖν; προσκαλεσάσθω τοὺς πρεσβυτέρους τῆς ἐκκλησίας, καὶ προσευξάσθωσαν ἐπ' αὐτὸν, ἀλείψαντες αὐτὸν ἐλαίῳ ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου. καὶ ἡ εὐχὴ τῆς πίστεως σώσει τὸν κάμνοντα, καὶ ἐγερεῖ αὐτὸν ὁ κύριος, κἂν ἁμαρτίας ᾖ πεποιηκώς, ἀφεθήσεται αὐτῷ. ἐξομολογεῖσθε οὖν ἀλλήλοις τὰ παραπτώματα ἑαυτῶν, καὶ εὔχεσθε ὑπὲρ ἀλλήλων, ὅπως ἰαθῆτε. πολὺ ἰσχύει δέησις δικαίου ἐνεργουμένη. ἠλίας ἄνθρωπος ἦν ὁμοιοπαθὴς ἡμῖν, καὶ προσευχῇ προσηύξατο τοῦ μὴ βρέξαι, καὶ οὐκ ἔβρεξεν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐνιαυτοὺς τρεῖς καὶ μῆνας ἕξ. καὶ πάλιν προσηύξατο, καὶ ὁ οὐρανὸς ὑετὸν ἔδωκε, καὶ ἡ γῆ ἐβλάστησε τὸν καρπὸν αὐτῆς. ἀδελφοί μου, ἐάν τις ἐν ὑμῖν πλανηθῇ ἀπὸ τῆς ἀληθείας, καὶ ἐπιστρέψῃ τις αὐτὸν, γινωσκέτω, ὅτι ὁ ἐπιστρέψας ἁμαρτωλὸν ἐκ πλάνης ὁδοῦ αὐτοῦ, σώσει ψυχὴν αὐτοῦ ἐκ θανάτου, καὶ καλύψει πλῆθος ἁμαρτιῶν.

τῆς τοῦ ἁγίου ἰακώβου ἐπιστολῆς τέλος.

ΕΠΙΣΤΟΛΗ

Digitized by Google

ΕΠΙΣΤΟΛΗ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ἀποστόλου Πέτρου πρώτη.

ΕΤΡΟΣ ἀπόστολος Ἰησοῦ χρι- 1
στοῦ, ἐκλεκτοῖς παρεπιδή-
Γ μοις, διασπορᾶς πόντου, γα-
λατίας, καππαδοκίας, ἀσί-
ας καὶ βιθυνίας, κατὰ πρό-
γνωσιν θεοῦ πατρὸς ἐν ἁγιασμῷ πνεύματος,
εἰς ὑπακοὴν καὶ ῥαντισμὸν αἵματος Ἰησοῦ
χριστοῦ, χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη.
Εὐλογητὸς ὁ θεὸς, καὶ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ κατὰ τὸ πολὺ αὐτοῦ ἔλεος ἀνα-
γεννήσας ἡμᾶς εἰς ἐλπίδα ζῶσαν δι᾽ ἀναστά-
σεως Ἰησοῦ χριστοῦ ἐκ νεκρῶν, εἰς κληρονομίαν
ἄφθαρτον καὶ ἀμίαντον, καὶ ἀμάραντον, τε-
τηρημένην ἐν οὐρανοῖς, εἰς ὑμᾶς τοὺς ἐν δυνά-
μει θεοῦ φρουρουμένους διὰ πίστεως, εἰς σωτη-
ρίαν, ἑτοίμην ἀποκαλυφθῆναι ἐν καιρῷ ἐσχά-
τῳ, ἐν ᾧ ἀγαλλιᾶσθε, ὀλίγον ἄρτι, εἰ δέον ἐστὶ,
λυπηθέντες ἐν ποικίλοις πειρασμοῖς, ἵνα τὸ
δοκίμιον ὑμῶν τῆς πίστεως, πολὺ τιμιώτερον
χρυσίου τοῦ ἀπολλυμένου, διὰ πυρὸς δὲ δοκι-
μαζομένου, εὑρεθῇ εἰς ἔπαινον καὶ δόξαν καὶ
τιμὴν, ἐν ἀποκαλύψει Ἰησοῦ χριστοῦ, ὃν οὐκ εἰδό-
τες ἀγαπᾶτε, εἰς ὃν ἄρτι μὴ ὁρῶντες, πιστεύον-
τες δὲ,

Digitized by Google

τες δὲ, ἀγαλλιᾶσθε χαρᾷ ἀνεκλαλήτῳ καὶ δεδο-
ξασμένῃ, κομιζόμενοι τὸ τέλος τῆς πίστεως ὑ-
μῶν, σωτηρίαν ψυχῶν, περὶ ἧς σωτηρίας ἐξ-
εζήτησαν, καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται, οἱ περὶ τῆς
εἰς ὑμᾶς χάριτος προφητεύσαντες, ἐρευνῶν-
τες εἰς τίνα, ἢ ποῖον καιρὸν ἐδήλου τὸ ἐν αὐτοῖς
πνεῦμα χριστοῦ, προμαρτυρόμενον τὰ εἰς χρι
στὸν παθήματα, καὶ τὰς μετὰ ταῦτα δόξας,
οἷς ἀπεκαλύφθη, ὅτι οὐχ ἑαυτοῖς, ὑμῖν δὲ διη-
κόνουν αὐτὰ, ἃ νῦν ἀνηγγέλη ὑμῖν, διὰ τῶν
εὐαγγελισαμένων ὑμᾶς ἐν πνεύματι ἁγίῳ ἀπο-
σταλέντι ἀπ' οὐρανοῦ, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγε-
λοι παρακύψαι. διὸ ἀναζωσάμενοι τὰς ὀσ-
φύας τῆς διανοίας ὑμῶν, νήφοντες, τελείως
ἐλπίσατε ἐπὶ τὴν φερομένην ὑμῖν χάριν
ἐν ἀποκαλύψει ἰησοῦ χριστοῦ, ὡς τέκνα ὑπα-
κοῆς, μὴ συσχηματιζόμενοι ταῖς πρότερον ἐν
τῇ ἀγνοίᾳ ὑμῶν ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ κατὰ τὸν
καλέσαντα ὑμᾶς ἅγιον, καὶ αὐτοὶ ἅγιοι ἐν πά-
σῃ ἀναστροφῇ γενήθητε, διότι γέγραπται. ἅ-
„ γιοι ἔσεσθε, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι. καὶ εἰ πατέρα
ἐπικαλεῖσθε τὸν ἀπροσωπολήπτως κρίνοντα
κατὰ τὸ ἑκάστου ἔργον, ἐν φόβῳ τὸν τῆς παροι-
κίας ὑμῶν χρόνον ἀναστράφητε. εἰδότες, ὅτι οὐ
φθαρτοῖς ἀργυρείῳ ἢ χρυσίῳ ἐλυτρώθητε ἐκ τῆς
ματαίας ὑμῶν ἀναστροφῆς πατροπαραδό-
του, ἀλλὰ

Digitized by Google

του, ἀλλὰ τιμίῳ αἵματι ὡς ἀμνοῦ ἀμώμου
καὶ ἀσπίλου χριστοῦ, προεγνωσμένου μὲν πρὸ
καταβολῆς κόσμου, φανερωθέντος δὲ ἐπ' ἐσχά-
των τῶν χρόνων δι' ὑμᾶς, τοὺς δι' αὐτοῦ πιστεύον-
τας εἰς θεὸν, τὸν ἐγείραντα αὐτὸν ἐκ νεκρῶν,
καὶ δόξαν αὐτῷ δόντα, ὥστε τὴν πίστιν ὑμῶν,
καὶ ἐλπίδα εἶναι εἰς θεόν. τὰς ψυχὰς ὑμῶν
ἡγνικότες ἐν τῇ ὑπακοῇ τῆς ἀληθείας διὰ
πνεύματος, εἰς φιλαδελφίαν ἀνυπόκριτον, ἐκ
καθαρᾶς καρδίας ἀλλήλους ἀγαπήσατε ἐκ-
τενῶς, ἀναγεγεννημένοι οὐκ ἐκ σπορᾶς φθαρτῆς,
ἀλλὰ ἀφθάρτου, διὰ λόγου ζῶντος θεοῦ, καὶ μέ-
» νοντος εἰς τὸν αἰῶνα. διότι πᾶσα σὰρξ, ὡς χόρ-
» τος, καὶ πᾶσα δόξα ἀνθρώπου ὡς ἄνθος χόρτου.
» ἐξηράνθη ὁ χόρτος, καὶ τὸ ἄνθος ἐξέπεσε. τὸ δὲ
» ῥῆμα κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα. τοῦτο δέ ἐστι
τὸ ῥῆμα τὸ εὐαγγελισθὲν εἰς ὑμᾶς. Ἀπο- Z
θέμενοι οὖν πᾶσαν κακίαν, καὶ πάντα δόλον,
καὶ ὑποκρίσεις, καὶ φθόνους, καὶ πάσας κατα-
λαλιάς, ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη, τὸ λογικὸν ἄ-
δολον γάλα ἐπιποθήσατε, ἵνα ἐν αὐτῷ αὐ-
ξηθῆτε εἰς σωτηρίαν. εἴπερ ἐγεύσασθε ὅτι χρη-
στὸς ὁ κύριος, πρὸς ὃν προσερχόμενοι λίθον
ζῶντα, ὑπὸ ἀνθρώπων μὲν ἀποδεδοκιμασ-
μένον, παρὰ δὲ θεῷ ἐκλεκτὸν, ἔντιμον, καὶ αὐ-
τοὶ ὡς λίθοι ζῶντες ἐποικοδομεῖσθε, οἶκος πνευ-
ματικὸς,

Digitized by Google

ματικὸς, ἱεράτευμα ἅγιον, ἀνενέγκαι πνευ-
ματικὰς θυσίας, εὐπροσδέκτους τῷ θεῷ διὰ
Ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ καὶ περιέχει ἐν τῇ γραφῇ.
» ἰδοὺ τίθημι ἐν σιὼν λίθον ἀκρογωνιαῖον, ἐκ-
» λεκτὸν, ἔντιμον· καὶ ὁ πιστεύων ἐπ' αὐτῷ, οὐ
μὴ καταισχυνθῇ. ὑμῖν οὖν ἡ τιμὴ τοῖς πιστεύου-
σιν. ἀπειθοῦσι δὲ λίθον ὃν ἀπεδοκίμασαν οἱ
οἰκοδομοῦντες, οὗτος ἐγενήθη εἰς κεφαλὴν γω-
νίας· καὶ λίθος προσκόμματος, καὶ πέτρα
σκανδάλου, οἳ προσκόπτουσι τῷ λόγῳ, ἀπειθοῦν-
τες εἰς ὃ καὶ ἐτέθησαν. ὑμεῖς δὲ γένος ἐκλε-
κτὸν, βασίλειον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς
εἰς περιποίησιν, ὅπως τὰς ἀρετὰς ἐξαγγείλη-
τε τοῦ ἐκ σκότους ὑμᾶς καλέσαντος εἰς τὸ θαυ-
μαστὸν αὐτοῦ φῶς. οἵ ποτε οὐ λαὸς, νῦν δὲ λαὸς
θεοῦ. οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες. ἀ-
γαπητοὶ, παρακαλῶ ὡς παροίκους καὶ πα-
ρεπιδήμους ἀπέχεσθαι τῶν σαρκικῶν ἐπιθυ-
μιῶν, αἵτινες στρατεύονται κατὰ τῆς ψυχῆς,
τὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν ἔχοντες καλὴν ἐν τοῖς
ἔθνεσιν, ἵνα ἐν ᾧ καταλαλοῦσιν ὑμῶν ὡς κα-
κοποιῶν, ἐκ τῶν καλῶν ἔργων ἐποπτεύοντες, δο-
ξάσωσι τὸν θεὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς. ὑπο-
τάγητε οὖν πάσῃ ἀνθρωπίνῃ κτίσει διὰ τὸν κύ-
ριον, εἴτε βασιλεῖ ὡς ὑπερέχοντι, εἴτε ἡγεμόσιν
ὡς δι' αὐτοῦ πεμπομένοις, εἰς ἐκδίκησιν μὲν κα-

κοποιῶν

κακοποιῶν, ἔπαινον δὲ ἀγαθοποιῶν· ὅτι οὕτως ἐστὶ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ἀγαθοποιοῦντας φιμοῦν τὴν τῶν ἀφρόνων ἀνθρώπων ἀγνωσίαν, ὡς ἐλεύθεροι, καὶ μὴ ὡς ἐπικάλυμμα ἔχοντες τῆς κακίας τὴν ἐλευθερίαν, ἀλλ' ὡς δοῦλοι θεοῦ. πάντας τιμήσατε, τὴν ἀδελφότητα ἀγαπᾶτε, τὸν θεὸν φοβεῖσθε, τὸν βασιλέα τιμᾶτε. οἱ οἰκέται ὑποτασσόμενοι ἐν παντὶ φόβῳ τοῖς δεσπόταις, οὐ μόνον τοῖς ἀγαθοῖς καὶ ἐπιεικέσιν, ἀλλὰ καὶ τοῖς σκολιοῖς. τοῦτο γὰρ χάρις, εἰ διὰ συνείδησιν θεοῦ ὑποφέρει τις λύπας πάσχων ἀδίκως. ποῖον γὰρ κλέος εἰ ἁμαρτάνοντες καὶ κολαφιζόμενοι ὑπομενεῖτε; ἀλλ' εἰ ἀγαθοποιοῦντες, καὶ πάσχοντες ὑπομενεῖτε. τοῦτο γὰρ χάρις παρὰ θεῷ. εἰς τοῦτο γὰρ ἐκλήθητε, ὅτι καὶ χριστὸς ἔπαθεν ὑπὲρ ἡμῶν, ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμὸν, ἵνα ἐπακολουθήσητε τοῖς ἴχνεσιν αὐτοῦ, ὃς ἁμαρτίαν οὐκ ἐποίησεν, οὐδὲ εὑρέθη δόλος ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, ὃς λοιδορούμενος οὐκ ἀντελοιδόρει, πάσχων οὐκ ἠπείλει· παρεδίδου δὲ τῷ κρίνοντι δικαίως. ὃς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν αὐτὸς ἀνήνεγκεν ἐν τῷ σώματι αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ξύλον, ἵνα ταῖς ἁμαρτίαις ἀπογενόμενοι, τῇ δικαιοσύνῃ ζήσωμεν, οὗ τῷ μώλωπι αὐτοῦ ἰάθητε. ἦτε γὰρ ὡς πρόβατα πλανώμενα, ἀλλ' ἐπεστράφητε νῦν

ἐπὶ τὸν

ἐπὶ τὸν ποιμένα, καὶ ἐπίσκοπον τῶν ψυχῶν
3 ὑμῶν. Ὁμοίως αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμε-
ναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ἵνα καὶ εἴ τινες ἀπειθοῦ-
σι τῷ λόγῳ, διὰ τῆς τῶν γυναικῶν ἀναστροφῆς
ἄνευ λόγου κερδηθήσωνται, ἐποπτεύσαντες τὴν ἐν
φόβῳ ἁγνὴν ἀναστροφὴν ὑμῶν, ὧν ἔστω οὐχ ὁ
ἔξωθεν ἐμπλοκῆς τριχῶν, καὶ περιθέσεως
χρυσίων, ἢ ἐνδύσεως ἱματίων κόσμος, ἀλλ' ὁ
κρυπτὸς τῆς καρδίας ἄνθρωπος ἐν τῷ ἀφθάρ-
τῳ, τοῦ πραέος καὶ ἡσυχίου πνεύματος, ὅ ἐστιν
ἐνώπιον τοῦ θεοῦ πολυτελές. οὕτω γάρ ποτε καὶ
αἱ ἅγιαι γυναῖκες, αἱ ἐλπίζουσαι ἐπὶ τὸν
θεόν, ἐκόσμουν ἑαυτάς, ὑποτασσόμεναι
τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, ὡς Σάρρα ὑπήκουσε τῷ
Ἀβραάμ, κύριον αὐτὸν καλοῦσα, ἧς ἐγενήθητε
τέκνα, ἀγαθοποιοῦσαι, καὶ μὴ φοβούμεναι, μη-
δὲ μίαν πτόησιν. οἱ ἄνδρες ὁμοίως συνοικοῦν-
τες κατὰ γνῶσιν, ὡς ἀσθενεστέρῳ σκεύει τῷ γυ-
ναικείῳ ἀπονέμοντες τιμήν, ὡς καὶ συγκληρονό-
μοι ποικίλης χάριτος καὶ ζωῆς, εἰς τὸ μὴ ἐγκόπτε-
σθαι τὰς προσευχὰς ὑμῶν. τὸ δὲ τέλος, πάντες
ὁμόφρονες, συμπαθεῖς, φιλάδελφοι, εὔσπλαγ-
χνοι, ταπεινόφρονες, μὴ ἀποδιδόντες κακὸν ἀντὶ
κακοῦ, ἢ λοιδορίαν ἀντὶ λοιδορίας, τοὐναντίον δὲ
εὐλογοῦντες, εἰδότες ὅτι εἰς τοῦτο ἐκλήθητε, ἵνα
εὐλογίαν κληρονομήσητε. ὁ γὰρ θέλων ζωὴν ἀ-
γαπᾶν, καὶ

» γαπᾷν, καὶ ἰδεῖν ἡμέρας ἀγαθὰς, παυσάτω τὴν
» γλῶσσαν αὐτοῦ ἀπὸ κακοῦ, καὶ χείλη αὐτοῦ
» τοῦ μὴ λαλῆσαι δόλον. ἐκκλινάτω ἀπὸ κακοῦ,
» καὶ ποιησάτω ἀγαθὸν, ζητησάτω εἰρήνην, καὶ
» διωξάτω αὐτήν, ὅτι ὀφθαλμοὶ κυρίου ἐπὶ δι-
» καίους, καὶ ὦτα αὐτοῦ εἰς δέησιν αὐτῶν, πρό-
» σωπον δὲ κυρίου ἐπὶ ποιοῦντας κακά. καὶ τίς
ὁ κακώσων ὑμᾶς, ἐὰν τοῦ ἀγαθοῦ ζηλωταὶ
γένησθε; ἀλλ' εἰ καὶ πάσχοιτε διὰ δικαιοσύνην,
μακάριοι. τὸν δὲ φόβον αὐτῶν μὴ φοβηθῆτε,
μηδὲ ταραχθῆτε, κύριον δὲ τὸν θεὸν ἁγιάσατε
ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. ἕτοιμοι δὲ ἀεὶ πρὸς ἀ-
πολογίαν παντὶ τῷ αἰτοῦντι ὑμᾶς λόγον περὶ
τῆς ἐν ὑμῖν ἐλπίδος μετὰ πραΰτητος καὶ φόβου,
συνείδησιν ἔχοντες ἀγαθήν, ἵνα ἐν ᾧ καταλα-
λῶσιν ὑμῶν, ὡς κακοποιῶν, καταισχυνθῶσιν
οἱ ἐπηρεάζοντες ὑμῶν τὴν ἀγαθὴν ἐν χριστῷ ἀ-
ναστροφήν. κρεῖττον γὰρ ἀγαθοποιοῦντας, εἰ θέ-
λοι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, πάσχειν, ἢ κακοποιοῦ-
ντας. ὅτι καὶ χριστὸς ἅπαξ ὑπὲρ ἡμῶν ἔπαθεν,
δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων, ἵνα ἡμᾶς προσαγάγῃ
τῷ θεῷ, θανατωθεὶς μὲν σαρκὶ, ζωοποιηθεὶς
δὲ τῷ πνεύματι, ἐν ᾧ καὶ τοῖς ἐν φυλακῇ κα-
τακεκλεισμένοις πνεύμασι πορευθεὶς, ἐκή-
ρυξεν, ἀπειθήσασί ποτε, ὅτε ἅπαξ ἐξεδέχετο ἡ
τοῦ θεοῦ μακροθυμία, ἐν ἡμέραις νῶε κα-
τασκευαζομένης κιβωτοῦ, εἰς ἣν ὀλίγοι, του-
τέστιν, ὀκτὼ

Digitized by Google

πίστιν, ὀκτὼ ψυχαὶ διεσώθησαν δι᾽ ὕδατος, ὃ
καὶ ἡμᾶς ἀντίτυπον νῦν σώζει βάπτισμα, οὐ
σαρκὸς ἀπόθεσις ῥύπου, ἀλλὰ συνειδήσεως ἀ-
γαθῆς ἐπερώτημα εἰς θεὸν, δι᾽ ἀναστάσεως
Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅς ἐστιν ἐν δεξιᾷ τοῦ θεοῦ, πορευθεὶς
εἰς οὐρανὸν, ὑποταγέντων αὐτῷ ἀγγέλων καὶ
ἐξουσιῶν καὶ δυνάμεων. Χριστοῦ οὖν παθόν
4 τος ὑπὲρ ἡμῶν σαρκὶ, καὶ ὑμεῖς τὴν αὐτὴν
ἔννοιαν ὁπλίσασθε, ὅτι ὁ παθὼν ἐν σαρκὶ, πέ-
παυται ἁμαρτίας, εἰς τὸ μηκέτι ἀνθρώπων
ἐπιθυμίαις, ἀλλὰ θελήματι θεοῦ, τὸν ἐπί-
λοιπον ἐν σαρκὶ βιῶσαι χρόνον. ἀρκετὸς γὰρ
ὑμῖν ὁ παρεληλυθὼς χρόνος τοῦ βίου, τὸ θέλη-
μα τῶν ἐθνῶν κατεργάσασθαι, πορευομένους
ἐν ἀσελγείαις, ἐπιθυμίαις, οἰνοφλυγίαις,
κώμοις, πότοις, καὶ ἀθεμίτοις εἰδωλολατρεί-
αις. ἐν ᾧ ξενίζονται, μὴ συντρεχόντων ὑμῶν
εἰς τὴν αὐτὴν τῆς ἀσωτίας ἀνάχυσιν, βλασφη-
μοῦντες, οἳ ἀποδώσουσι λόγον τῷ ἑτοίμως ἔ-
χοντι κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς. εἰς τοῦτο γὰρ καὶ
νεκροῖς εὐηγγελίσθη, ἵνα κριθῶσι μὲν κατὰ ἀν-
θρώπους σαρκὶ, ζῶσι δὲ κατὰ θεὸν πνεύματι.
πάντων δὲ τὸ τέλος ἤγγικε. σωφρονήσατε οὖν καὶ
νήψατε εἰς τὰς προσευχάς. πρὸ πάντων δὲ
τὴν εἰς ἑαυτοὺς ἀγάπην ἐκτενῆ ἔχοντες. ὅτι
ἀγάπη καλύπτει πλῆθος ἁμαρτιῶν. φιλόξε-
νοι εἰς ἀλλή-

Digitized by Google

νοι εἰς ἀλλήλους ἄνευ γογγυσμῶν. ἕκαστος κα-
θὼς ἔλαβε χάρισμα, εἰς ἑαυτοὺς αὐτὸ δια-
κονοῦντες ὡς καλοὶ οἰκονόμοι ποικίλης χά-
ριτος θεοῦ. εἴ τις λαλεῖ, ὡς λόγια θεοῦ. εἴ τις
διακονεῖ, ὡς ἐξ ἰσχύος, ἧς χορηγεῖ ὁ θεός,
ἵνα ἐν πᾶσι δοξάζηται ὁ θεὸς διὰ τοῦ Ἰησοῦ
χριστοῦ, ᾧ ἐστιν ἡ δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς
αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. ἀγαπητοί, μὴ
ξενίζεσθε τῇ ἐν ὑμῖν πυρώσει, πρὸς πειρασ-
μὸν ὑμῖν γινομένῃ, ὡς ξένου ὑμῖν συμβαί-
νοντος, ἀλλὰ καθὸ κοινωνεῖτε τοῖς τοῦ χριστοῦ πα-
θήμασι, χαίρετε, ἵνα καὶ ἐν τῇ ἀποκαλύ-
ψει τῆς δόξης αὐτοῦ χαρῆτε ἀγαλλιώμενοι. εἰ
ὀνειδίζεσθε ἐν ὀνόματι χριστοῦ, μακάριοι, ὅ-
τι τὸ τῆς δόξης, καὶ τὸ τοῦ θεοῦ πνεῦμα ἐφ'
ὑμᾶς ἀναπαύεται. κατὰ μὲν αὐτοὺς βλασ-
φημεῖται, κατὰ δὲ ὑμᾶς δοξάζεται. μὴ
γάρ τις ὑμῶν πασχέτω ὡς φονεύς, ἢ κλέπ-
της, ἢ κακοποιός, ἢ ὡς ἀλλοτριοεπίσκοπος.
εἰ δὲ ὡς χριστιανός, μὴ αἰσχυνέσθω, δοξα-
ζέτω δὲ τὸν θεὸν ἐν τῷ μέρει τούτῳ, ὅτι ὁ
καιρὸς τοῦ ἄρξασθαι τὸ κρίμα ἀπὸ τοῦ οἴ-
κου τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ πρῶτον ἀφ' ἡμῶν, τί τὸ τέ-
λος τῶν ἀπειθούντων τῷ τοῦ θεοῦ εὐαγγελίῳ;
καὶ εἰ ὁ δίκαιος μόλις σώζεται, ὁ ἀσεβὴς

καὶ ἁμαρτωλὸς ποῦ φανεῖται; ὥστε καὶ οἱ
πάσχοντες κατὰ τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ, ὡς πι-
στῷ κτίστῃ παρατιθέσθωσαν τὰς ψυχὰς αὐ-
5 τῶν ἐν ἀγαθοποιΐᾳ. Πρεσβυτέρους τοὺς
ἐν ὑμῖν παρακαλῶ; ὁ συμπρεσβύτερος, καὶ
μάρτυς τῶν τοῦ χριστοῦ παθημάτων, ὁ καὶ
τῆς μελλούσης ἀποκαλύπτεσθαι δόξης κοινω-
νός, ποιμάνατε τὸ ἐν ὑμῖν, ποίμνιον τοῦ κυ-
ρίου, ἐπισκοποῦντες μὴ ἀναγκαστῶς, ἀλλ'
ἑκουσίως, μὴ αἰσχροκερδῶς, ἀλλὰ προθύ-
μως, μηδ' ὡς κατακυριεύοντες τῶν κλήρων,
ἀλλὰ τύποι γινόμενοι τοῦ ποιμνίου. καὶ φα-
νερωθέντος τοῦ ἀρχιποιμένος, κομιεῖσθε τὸν
ἀμαράντινον τῆς δόξης στέφανον. ὁμοίως νεώ-
τεροι ὑποτάγητε πρεσβυτέροις· πάντες δὲ
ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφρο-
σύνην ἐγκομβώσασθε, ὅτι ὁ θεὸς ὑπερηφά-
νοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν.
ταπεινώθητε οὖν ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα
τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ ἐπισκοπῆς,
πᾶσαν τὴν μέριμναν ὑμῶν ἐπιρρίψαντες ἐπ'
αὐτόν, ὅτι αὐτῷ μέλει περὶ ὑμῶν. νήψατε,
γρηγορήσατε, ὅτι ὁ ἀντίδικος ὑμῶν διάβολος
ὡς λέων ὠρυόμενος περιπατεῖ, ζητῶν τίνα
καταπίῃ, ᾧ ἀντίστητε στερεοὶ τῇ πίστει, εἰδό-
τες, τὰ

τες, τὰ αὐτὰ τῶν παθημάτων τῇ ἐν κόσ-
μῳ ὑμῶν ἀδελφότητι ἐπιτελεῖσθαι. ὁ δὲ
θεὸς πάσης χάριτος, ὁ καλέσας ἡμᾶς εἰς τὴν
αἰώνιον αὐτοῦ δόξαν ἐν χριστῷ ἰησοῦ, ὀλίγον
παθόντας, αὐτὸς καταρτίσαι ὑμᾶς, στηρί-
ξει, σθενώσει, θεμελιώσει· αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ 11
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
διὰ σιλουανοῦ ὑμῖν τοῦ πιστοῦ ἀδελφοῦ, ὡς λογί-
ζομαι, δι' ὀλίγων ἔγραψα, παρακαλῶν καὶ
ἐπιμαρτυρῶν ταύτην εἶναι ἀληθῆ χά-
ριν τοῦ θεοῦ, εἰς ἣν ἑστήκατε. ἀσπάζε-
ται ὑμᾶς ἡ ἐν βαβυλῶνι συνε-
κλεκτή, καὶ μάρκος ὁ υἱός μου.
ἀσπάσασθε ἀλλήλους ἐν
φιλήματι τῆς ἀγάπης.
εἰρήνη ὑμῖν πᾶσι
τοῖς ἐν χρι-
στῷ ἰησοῦ.
Αμήν.

ΠΕΤΡΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ ΕΠΙ-στολὴ δευτέρα.

1 ΥΜΩΝ Πέτρος δοῦλος καὶ
ἀπόστολος Ἰησοῦ χριστοῦ, τοῖς
Σ ἰσότιμον ἡμῖν λαχοῦσι πίστιν
ἐν δικαιοσύνῃ τοῦ θεοῦ ἡμῶν,
καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ χριστοῦ, χά-
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη πληθυνθείη ἐν ἐπιγνώσει τοῦ θεοῦ, καὶ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ὡς πάντα ἡμῖν τῆς θείας δυνάμεως αὐτοῦ, τὰ πρὸς ζωὴν καὶ εὐσέβειαν δεδωρημένα, διὰ τῆς ἐπιγνώσεως τοῦ καλέσαντος ἡμᾶς ἰδίᾳ δόξῃ καὶ ἀρετῇ, δι᾽ ὧν τὰ τίμια ἡμῖν καὶ μέγιστα ἐπαγγέλματα δεδώρηται, ἵνα διὰ τούτων γένησθε θείας κοινωνοὶ φύσεως, ἀποφυγόντες τῆς ἐν κόσμῳ ἐν ἐπιθυμίᾳ φθορᾶς, καὶ αὐτοὶ δὲ τοῦτο σπουδὴν πᾶσαν παρεισενέγκαντες, ἐπιχορηγήσατε ἐν τῇ πίστει ὑμῶν τὴν ἀρετήν, ἐν δὲ τῇ ἀρετῇ τὴν γνῶσιν, ἐν δὲ τῇ γνώσει τὴν ἐγκράτειαν, ἐν δὲ τῇ ἐγκρατείᾳ τὴν ὑπομονήν, ἐν δὲ τῇ ὑπομονῇ τὴν εὐσέβειαν, ἐν δὲ τῇ εὐσεβείᾳ τὴν φιλαδελφίαν, ἐν δὲ τῇ φιλαδελφίᾳ, τὴν ἀγάπην. ταῦτα γὰρ ὑμῖν ὑπάρχοντα καὶ πλεονάζοντα, οὐκ ἀργοὺς οὐδὲ

ἀκάρπους

ἀκάρπους καθίστησιν εἰς τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ χριστοῦ ἐπίγνωσιν. ᾧ γὰρ μὴ πάρεστι ταῦ-
τα, τυφλός ἐστι, μυωπάζων, λήθην λαβὼν τοῦ
καθαρισμοῦ τῶν πάλαι αὐτοῦ ἁμαρτιῶν.
διὸ μᾶλλον ἀδελφοὶ σπουδάσατε ἵνα διὰ τῶν
καλῶν ἔργων βεβαίαν ὑμῶν τὴν κλῆσιν καὶ ἐκλο
γὴν ποιεῖσθε. ταῦτα γὰρ ποιοῦντες οὐ μὴ πταίση
τέ ποτε. οὕτως γὰρ πλουσίως ἐπιχορηγηθήσεται
ὑμῖν ἡ εἴσοδος εἰς τὴν αἰώνιον βασιλείαν τοῦ κυ
ρίου ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ χριστοῦ. διὸ οὐκ ἀμε
λήσω ὑμᾶς ἀεὶ ὑπομιμνήσκειν περὶ τούτων,
καίπερ εἰδότας, καὶ ἐστηριγμένους ἐν τῇ
παρούσῃ ἀληθείᾳ. δίκαιον δὲ ἡγοῦμαι ἐφ' ὅ-
σον εἰμὶ ἐν τούτῳ τῷ σκηνώματι, διεγείρειν
ὑμᾶς ἐν ὑπομνήσει, εἰδὼς, ὅτι ταχινή ἐστιν
ἡ ἀπόθεσις τοῦ σκηνώματός μου, καθὼς καὶ ὁ
κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς χριστὸς ἐδήλωσέ μοι. σπου-
δάσω δὲ καὶ ἑκάστοτε ἔχειν ὑμᾶς μετὰ τὴν
ἐμὴν ἔξοδον τὴν τούτων μνήμην ποιεῖσθαι. οὐ
γὰρ σεσοφισμένοις μύθοις ἐξακολουθήσαν-
τες ἐγνωρίσαμεν ὑμῖν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ χριστοῦ δύναμιν καὶ παρουσίαν, ἀλλ' ἐπό
πται γενηθέντες τῆς ἐκείνου μεγαλειότητος.
λαβὼν γὰρ παρὰ θεοῦ πατρὸς τιμὴν καὶ δό-
ξαν, φωνῆς ἐνεχθείσης αὐτῷ τοιᾶσδε ὑπὸ

" τῆς μεγαλοπρεποῦς δόξης, οὗτός ἐστιν ὁ υἱός
" μου ὁ ἀγαπητὸς, εἰς ὃν ἐγὼ εὐδόκησα. καὶ
ταύτην τὴν φωνὴν ἡμεῖς ἠκούσαμεν, ἐξ
οὐρανοῦ ἐνεχθεῖσαν, σὺν αὐτῷ ὄντες ἐν τῷ ὄ-
ρει τῷ ἁγίῳ. καὶ ἔχομεν βεβαιότερον τὸν
προφητικὸν λόγον, ᾧ καλῶς ποιεῖτε προ-
σέχοντες, ὡς λύχνῳ φαίνοντι ἐν αὐχμηρῷ τό-
πῳ, ἕως οὗ ἡ ἡμέρα διαυγάσῃ, καὶ φωσφόρος
ἀνατείλῃ ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν, τοῦτο πρῶ-
τον γινώσκοντες, ὅτι πᾶσα προφητεία γρα-
φῆς, ἰδίας ἐπιλύσεως οὐ γίνεται. οὐ γὰρ θε-
λήματι ἀνθρώπου ἠνέχθη ποτὲ προφητεία,
z ἀλλ᾽ ὑπὸ πνεύματος ἁγίου φερόμενοι, ἐλά-
λησαν οἱ ἅγιοι θεοῦ ἄνθρωποι. Εγένοντο
δὲ καὶ ψευδοπροφῆται ἐν τῷ λαῷ, ὡς καὶ ἐν ὑ-
μῖν ἔσονται ψευδοδιδάσκαλοι, οἵτινες παρει-
σάξουσιν αἱρέσεις ἀπωλείας, καὶ τὸν ἀγορά-
σαντα αὐτοὺς δεσπότην ἀρνούμενοι, ἐπάγοντες
ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, καὶ πολλοὶ ἐξακολου-
θήσουσιν αὐτῶν ταῖς ἀσελγείαις. δι᾽ οὓς ἡ ὁ-
δὸς τῆς ἀληθείας βλασφημηθήσεται, καὶ ἐν πλεο-
νεξίᾳ πλαστοῖς λόγοις ὑμᾶς ἐμπορεύσονται, οἷς
τὸ κρίμα ἔκπαλαι οὐκ ἀργεῖ, καὶ ἡ ἀπώλεια
αὐτῶν οὐ νυστάζει. εἰ γὰρ ὁ θεὸς ἀγγέλων ἁ-
μαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς
ζόφου ταρ-

Digitized by Google

ζόφου ταρταρώσας, παρέδωκεν εἰς κρίσιν κο
λαζομένους τηρεῖν, καὶ ἀρχαίου κόσμου οὐκ ἐφεί
σατο, ἀλλὰ ὄγδοον νῶε δικαιοσύνης κήρυκα ἐφύ
λαξε, κατακλυσμὸν κόσμῳ ἀσεβῶν ἐπάξας,
καὶ πόλεις σοδόμων καὶ γομόῤῥας τεφρώσας
καταστροφῇ κατέκρινεν, ὑπόδειγμα μελλόν
των ἀσεβεῖν τεθεικώς· καὶ δίκαιον λὼτ κα-
ταπονούμενον ὑπὸ τῆς τῶν ἀθέσμων ἐν ἀσελ
γείᾳ ἀναστροφῆς, ἐῤῥύσατο. βλέμματι γὰρ καὶ
ἀκοῇ ὁ δίκαιος ἐγκατοικῶν ἐν αὐτοῖς, ἡμέραν
ἐξ ἡμέρας ψυχὴν δικαίαν ἀνόμοις ἔργοις ἐβα
σάνιζεν. οἶδε κύριος εὐσεβεῖς ἐκ πειρασμοῦ
ῥύεσθαι, ἀδίκους δὲ εἰς ἡμέραν κρίσεως κολα-
ζομένους τηρεῖν, μάλιστα δὲ τοὺς ὀπίσω σαρκὸς
ἐν ἐπιθυμίαις μιασμοῦ πορευομένους, καὶ κυ-
ριότητος καταφρονοῦντας· τολμηταί, αὐθά
δεις, δόξας οὐ τρέμουσι βλασφημοῦντες, ὅπου
ἄγγελοι ἰσχύϊ καὶ δυνάμει μείζονες ὄντες, οὐ φέ
ρουσι κατ᾽ αὐτῶν παρὰ κυρίῳ βλάσφημον
κρίσιν. οὗτοι δὲ ὡς ἄλογα ζῶα φυσικὰ γε-
γεννημένα εἰς ἅλωσιν καὶ φθοράν, ἐν οἷς
ἀγνοοῦσι βλασφημοῦντες ἐν τῇ φθορᾷ αὐ-
τῶν καταφθαρήσονται, κομιούμενοι μι- 13
σθὸν ἀδικίας, ἡδονὴν ἡγούμενοι, τὴν ἐν ἡ-
μέρᾳ τρυφήν, σπίλοι καὶ μῶμοι, ἐντρυ-

Digitized by Google

φῶντες ἐν ταῖς ἀπάταις αὐτῶν, συνευω-
χούμενοι ὑμῖν, ὀφθαλμοὺς ἔχοντες μεστοὺς
μοιχαλίδος, καὶ ἀκαταπαύστου ἁμαρ-
τίας, δελεάζοντες ψυχὰς ἀστηρίκτους, καρ-
δίαν γεγυμνασμένην πλεονεξίαις ἔχοντες, κα-
τάρας τέκνα, καταλείποντες τὴν εὐθεῖαν
ὁδὸν, ἐπλανήθησαν, ἐξακολουθήσαντες τῇ
ὁδῷ τοῦ Βαλαὰμ τοῦ Βοσὸρ, ὃς μισθὸν ἀδι-
κίας ἠγάπησεν, ἔλεγξιν δὲ ἔσχεν ἰδίας πα-
ρανομίας, ὑποζύγιον ἄφωνον, ἐν ἀνθρώπου
φωνῇ φθεγξάμενον, ἐκώλυσε τὴν τοῦ προ-
φήτου παραφρονίαν. οὗτοί εἰσι πηγαὶ ἄνυ-
δροι, νεφέλαι ὑπὸ λαίλαπος ἐλαυνόμε-
ναι, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους εἰς αἰῶνα τε-
τήρηται. ὑπέρογκα γὰρ ματαιότητος φθεγ
γόμενοι, δελεάζουσιν ἐν ἐπιθυμίαις σαρκὸς
ἀσελγείαις, τοὺς ὀλίγως ἀποφυγόντας, τοὺς ἐν
πλάνῃ ἀναστρεφομένους, ἐλευθερίαν αὐτοῖς
ἐπαγγελλόμενοι, αὐτοὶ δοῦλοι ὑπάρχοντες
τῆς φθορᾶς. ᾧ γάρ τις ἥττηται, τούτῳ καὶ δεδού-
λωται. εἰ γὰρ ἀποφυγόντες τὰ μιάσματα
τοῦ κόσμου, ἐν ἐπιγνώσει τοῦ κυρίου, καὶ σωτῆ-
ρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, τούτοις δὲ πάλιν ἐμ-
2[illegible] πλακέντες ἡττῶνται, γέγονεν αὐτοῖς τὰ ἔσχατα
21 χείρονα τῶν πρώτων. κρεῖσσον γὰρ ἦν αὐτοῖς,

μὴ ἐπεγνω-

Digitized by Google

μὴ ἐπεγνωκέναι τὴν ὁδὸν τῆς δικαιοσύνης, ἢ
ἐπιγνοῦσιν, εἰς τὰ ὀπίσω ἀνακάμψαι ἐκ τῆς
παραδοθείσης αὐτοῖς ἁγίας ἐντολῆς. συμβέ-
βηκε δὲ αὐτοῖς τὸ τῆς ἀληθοῦς παροιμίας,
κύων ἐπιστρέψας ἐπὶ τὸ ἴδιον ἐξέραμα, καὶ ὗς
λουσαμένη εἰς κύλισμα βορβόρου. Ταύτην 3
ἤδη ἀγαπητοὶ δευτέραν ὑμῖν γράφω ἐπιστο-
λὴν ἐν αἷς διεγείρω ὑμῶν ἐν ὑπομνήσει τὴν
εἰλικρινῆ διάνοιαν, μνησθῆναι τῶν προειρημέ-
νων ῥημάτων ὑπὸ τῶν ἁγίων προφητῶν, καὶ
τῆς τῶν ἀποστόλων ὑμῶν ἐντολῆς, τοῦ κυρίου καὶ
σωτῆρος, τοῦτο πρῶτον γινώσκοντες, ὅτι ἐλεύσον-
ται ἐπ' ἐσχάτου τῶν ἡμερῶν, ἐμπαῖκται κα-
τὰ τὰς ἰδίας αὐτῶν ἐπιθυμίας πορευόμε-
νοι, καὶ λέγοντες. ποῦ ἐστιν ἡ ἐπαγγελία τῆς πα-
ρουσίας αὐτοῦ; ἀφ' ἧς γὰρ οἱ πατέρες ἐκοι-
μήθησαν, πάντα οὕτως διαμένει ἀπ' ἀρχῆς
κτίσεως. λανθάνει γὰρ αὐτοὺς τοῦτο θέλοντας,
ὅτι οὐρανοὶ ἦσαν ἔκπαλαι, καὶ γῆ ἐξ ὕδα-
τος, καὶ δι' ὕδατος συνεστῶσα τῷ τοῦ θεοῦ λό-
γῳ, δι' ὧν ὁ τότε κόσμος ὕδατι κατακλυσθεὶς
ἀπώλετο. οἱ δὲ νῦν οὐρανοὶ καὶ ἡ γῆ τῷ αὐτῷ
λόγῳ τεθησαυρισμένοι εἰσὶ πυρὶ τηρούμενοι
εἰς ἡμέραν κρίσεως καὶ ἀπωλείας τῶν ἀσεβῶν
ἀνθρώπων. ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς
ἀγαπητοί,

Digitized by Google

ἀγαπητοί, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ κυρίῳ ὡς χί-
9 λια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία. οὐ βρα-
δύνει κύριος τῆς ἐπαγγελίας, ὥς τινες βραδύ-
τητα ἡγοῦνται, ἀλλὰ μακροθυμεῖ εἰς ἡμᾶς,
μὴ βουλόμενός τινας ἀπολέσθαι, ἀλλὰ πάν-
10 τας εἰς μετάνοιαν χωρῆσαι. ἥξει δὲ ἡ ἡμέρα
κυρίου ὡς κλέπτης, ἐν ᾗ οὐρανοὶ μὲν ῥοιζη-
δὸν παρελεύσονται, στοιχεῖα δὲ καυσούμενα
λυθήσονται, καὶ γῆ καὶ τὰ ἐν αὐτῇ ἔργα
11 κατακαήσεται. τούτων οὖν πάντων λυομένων,
ποταποὺς δεῖ ὑπάρχειν ὑμᾶς ἐν ἁγίαις ἀ-
12 ναστροφαῖς καὶ εὐσεβείαις, προσδοκῶντας
καὶ σπεύδοντας τὴν παρουσίαν τῆς τοῦ θεοῦ ἡ-
μέρας, δι᾽ ἣν οὐρανοὶ πυρούμενοι λυθήσονται,
13 καὶ στοιχεῖα καυσούμενα τήκεται. καινοὺς δὲ
οὐρανοὺς καὶ γῆν καινὴν κατὰ τὸ ἐπάγγελ-
μα αὐτοῦ προσδοκῶμεν, ἐν οἷς δικαιοσύνη
14 κατοικεῖ. διὸ ἀγαπητοὶ ταῦτα προσδοκῶν-
τες, σπουδάσατε ἄσπιλοι, καὶ ἀμώμητοι αὐτῷ
15 εὑρεθῆναι ἐν εἰρήνῃ. καὶ τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν
μακροθυμίαν, σωτηρίαν ἡγεῖσθε, καθὼς καὶ
ὁ ἀγαπητὸς ἡμῶν ἀδελφὸς παῦλος κατὰ
16 τὴν αὐτῷ δοθεῖσαν σοφίαν ἔγραψεν ὑμῖν, ὡς
καὶ ἐν πάσαις ταῖς ἐπιστολαῖς λαλῶν ἐν
αὐτοῖς, περὶ τούτων, ἐν οἷς ἐστι δυσνόητά
τινα, ἃ οἱ

τινα, ἃ οἱ ἀμαθεῖς καὶ ἀστήρικτοι στρεβλοῦ-
σιν, ὡς καὶ τὰς λοιπὰς γραφάς, πρὸς τὴν
ἰδίαν αὐτῶν ἀπώλειαν. ὑμεῖς οὖν ἀγαπητοὶ ἀ- 17
δελφοὶ προγινώσκοντες, φυλάσσεσθε, ἵνα μὴ ἀ-
θέσμων πλάνῃ συναπαχθέντες, ἐκπέ-
σητε τοῦ ἰδίου στηριγμοῦ, αὐξάνετε δὲ 18
ἐν χάριτι, καὶ γνώσει τοῦ κυρίου
ἡμῶν καὶ σωτῆρος Ἰησοῦ
Χριστοῦ. αὐτῷ ἡ δόξα
καὶ νῦν καὶ εἰς
ἡμέραν αἰῶ
νος.
Ἀμήν.

Digitized by Google

Digitized by Google

ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ
ἐπιστολὴ πρώτη.

Ο ΗΝ ἀπ' ἀρχῆς, ὃ ἀκηκόα- 1
μεν, ὃ ἑωράκαμεν τοῖς ὀ-
φθαλμοῖς ἡμῶν, ὃ ἐθεασά-
μεθα καὶ αἱ χεῖρες ἡμῶν
ἐψηλάφησαν περὶ τοῦ λόγου
τῆς ζωῆς, καὶ ἡ ζωὴ ἐφανερώθη, καὶ ἑωράκα-
μεν, καὶ μαρτυροῦμεν, καὶ καταγγέλλο-
μεν ὑμῖν τὴν ζωὴν τὴν αἰώνιον, ἥτις ἦν πρὸς
τὸν πατέρα, καὶ ἐφανερώθη ἡμῖν. ὃ ἑωρά-
καμεν καὶ ἀκηκόαμεν, ἀπαγγέλλομεν ὑ-
μῖν, ἵνα καὶ ὑμεῖς κοινωνίαν ἔχητε μεθ' ἡμῶν.
καὶ ἡ κοινωνία δὲ ἡ ἡμετέρα μετὰ τοῦ πατρὸς
καὶ μετὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ ταῦ-
τα γράφομεν ὑμῖν, ἵνα ἡ χαρὰ ὑμῶν ᾖ
πεπληρωμένη. καὶ ἔστιν αὕτη ἡ ἀγγελία, ἣν
ἀκηκόαμεν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγγέλλομεν ὑ-
μῖν, ὅτι ὁ θεὸς φῶς ἐστι, καὶ σκοτία ἐν αὐτῷ
οὐκ ἔστιν οὐδὲ μία. ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι κοινωνίαν
ἔχομεν μετ' αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ σκότει περιπα-
τῶμεν, ψευδόμεθα, καὶ οὐ ποιοῦμεν τὴν ἀ-
λήθειαν. ἐὰν δὲ ἐν τῷ φωτὶ περιπατῶμεν,
ὡς αὐτός ἐστιν ἐν τῷ φωτὶ, κοινωνίαν ἔχομεν
μετ' ἀλλήλων, καὶ τὸ αἷμα Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ

υἱοῦ αὐτοῦ καθαρίζει ἡμᾶς ἀπὸ πάσης ἁμαρ-
τίας. ἐὰν εἴπωμεν ὅτι ἁμαρτίαν οὐκ ἔχομεν,
ἑαυτοὺς πλανῶμεν, καὶ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν ἐν ἡ-
μῖν. ἐὰν ὁμολογῶμεν τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν,
πιστός ἐστι καὶ δίκαιος, ἵνα ἀφῇ ἡμῖν τὰς ἁμαρ-
τίας ἡμῶν, καὶ καθαρίσῃ ἡμᾶς ἀπὸ πάσης
ἀδικίας. ἐὰν εἴπωμεν, ὅτι οὐχ ἡμαρτήκαμεν,
ψεύστην ποιοῦμεν αὐτόν, καὶ ὁ λόγος αὐτοῦ οὐκ
2 ἔστιν ἐν ἡμῖν. Τεκνία μου ταῦτα γράφω ὑ-
μῖν, ἵνα μὴ ἁμάρτητε, καὶ ἐάν τις ἁμάρτῃ,
παράκλητον ἔχομεν πρὸς τὸν πατέρα, Ἰη-
σοῦν χριστὸν δίκαιον. καὶ αὐτὸς ἱλασμός ἐστι
περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν, οὐ περὶ τῶν ἡμετέ-
ρων δὲ μόνον, ἀλλὰ καὶ περὶ ὅλου τοῦ κόσμου. καὶ
ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἐγνώκαμεν αὐτόν,
ἐὰν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν. ὁ λέγων, ἔ-
γνωκα αὐτόν, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ μὴ τηρῶν,
ψεύστης ἐστί, καὶ ἐν τούτῳ ἡ ἀλήθεια οὐκ ἔστιν. ὃς δ᾽
ἂν τηρῇ αὐτοῦ τὸν λόγον, ἀληθῶς ἐν τούτῳ ἡ ἀ-
γάπη τοῦ θεοῦ τετελείωται. ἐν τούτῳ γινώσκομεν,
ὅτι ἐν αὐτῷ ἐσμέν. ὁ λέγων ἐν αὐτῷ μένειν,
ὀφείλει καθὼς ἐκεῖνος περιεπάτησε, καὶ αὐτὸς
οὕτως περιπατεῖν. ἀγαπητοί οὐκ ἐντολὴν και-
νὴν γράφω ὑμῖν, ἀλλὰ ἐντολὴν παλαιάν, ἣν
εἴχετε ἀπ᾽ ἀρχῆς. ἡ ἐντολὴ ἡ παλαιά ἐστιν ὁ
λόγος, ὃν ἠκούσατε ἀπ᾽ ἀρχῆς. πάλιν ἐντολὴν
καινὴν γρά

Digitized by Google

καινὴν γράφω ὑμῖν, ὅ ἐστιν ἀληθὲς ἐν αὐτῷ,
καὶ ἐν ὑμῖν, ὅτι ἡ σκοτία παράγεται, καὶ τὸ φῶς
τὸ ἀληθινὸν ἤδη φαίνει. ὁ λέγων ἐν τῷ φωτὶ
εἶναι, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ μισῶν, ἐν τῇ σκοτίᾳ
ἐστὶν ἕως ἄρτι. ὁ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν
τῷ φωτὶ μένει, καὶ σκάνδαλον ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστιν.
ὁ δὲ μισῶν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἐν τῇ σκοτίᾳ ἐστὶ,
καὶ ἐν τῇ σκοτίᾳ περιπατεῖ, καὶ οὐκ οἶδε ποῦ
ὑπάγει, ὅτι ἡ σκοτία ἐτύφλωσε τοὺς ὀφθαλ-
μοὺς αὐτοῦ. γράφω ὑμῖν τεκνία, ὅτι ἀφέωνται
ὑμῖν αἱ ἁμαρτίαι διὰ τὸ ὄνομα αὐτοῦ. γρά-
φω ὑμῖν πατέρες, ὅτι ἐγνώκατε τὸν ἀπ' ἀρ-
χῆς. γράφω ὑμῖν νεανίσκοι, ὅτι νενικήκατε τὸν
πονηρόν. γράφω ὑμῖν παιδία, ὅτι ἐγνώκατε
τὸν πατέρα. ἔγραψα ὑμῖν πατέρες, ὅτι ἐ-
γνώκατε τὸν ἀπ' ἀρχῆς. ἔγραψα ὑμῖν νεανίσ-
κοι, ὅτι ἰσχυροί ἐστε, καὶ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ ἐν ὑμῖν
μένει, καὶ νενικήκατε τὸν πονηρόν. μὴ ἀγαπᾶτε
τὸν κόσμον, μηδὲ τὰ ἐν τῷ κόσμῳ. ἐάν τις ἀγα
πᾷ τὸν κόσμον, οὐκ ἔστιν ἡ ἀγάπη τοῦ πατρὸς ἐν
αὐτῷ, ὅτι πᾶν τὸ ἐν τῷ κόσμῳ, ἡ ἐπιθυμία τῆς
σαρκὸς, καὶ ἡ ἐπιθυμία τῶν ὀφθαλμῶν, καὶ ἡ
ἀλαζονεία τοῦ βίου, οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ πατρὸς, ἀλλ' ἐκ
τοῦ κόσμου ἐστί. καὶ ὁ κόσμος παράγεται, καὶ ἡ ἐπι-
θυμία αὐτοῦ. ὁ δὲ ποιῶν τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ,
μένει εἰς τὸν αἰῶνα. παιδία ἐσχάτη ὥρα ἐστί,

Digitized by Google

καὶ καθὼς ἠκούσατε, ὅτι ὁ ἀντίχριστος ἔρχεται, καὶ
νῦν ἀντίχριστοι πολλοὶ γεγόνασιν. ὅθεν γινώσκο-
μεν, ὅτι ἐσχάτη ὥρα ἐστίν. ἐξ ἡμῶν ἐξῆλθον,
ἀλλ᾽ οὐκ ἦσαν ἐξ ἡμῶν. εἰ γὰρ ἦσαν ἐξ ἡμῶν,
μεμενήκεισαν ἂν μεθ᾽ ἡμῶν, ἀλλ᾽ ἵνα φανε-
ρωθῶσιν, ὅτι οὐκ εἰσὶ πάντες ἐξ ἡμῶν. καὶ ὑμεῖς
χρίσμα ἔχετε ἀπὸ τοῦ ἁγίου, καὶ οἴδατε πάν-
τα. οὐκ ἔγραψα ὑμῖν, ὅτι οὐκ οἴδατε τὴν ἀλή-
θειαν, ἀλλ᾽ ὅτι οἴδατε αὐτήν, καὶ ὅτι πᾶν
ψεῦδος ἐκ τῆς ἀληθείας οὐκ ἔστιν. τίς ἐστιν ὁ ψεύ-
στης, εἰ μὴ ὁ ἀρνούμενος, ὅτι Ἰησοῦς οὐκ ἔστιν ὁ χρι-
στός; οὗτός ἐστιν ὁ ἀντίχριστος, ὁ ἀρνούμενος τὸν
πατέρα καὶ τὸν υἱόν. πᾶς ὁ ἀρνούμενος τὸν
υἱόν, οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. ὁ ὁμολογῶν τὸν υἱόν,
καὶ τὸν πατέρα ἔχει. ὑμεῖς οὖν ὃ ἠκούσατε
ἀπ᾽ ἀρχῆς, ἐν ὑμῖν μενέτω. ἐὰν ἐν ὑμῖν μεί-
νῃ ὃ ἀπ᾽ ἀρχῆς ἠκούσατε, καὶ ὑμεῖς ἐν τῷ υἱῷ, καὶ
ἐν τῷ πατρὶ μενεῖτε. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐπαγγε-
λία, ἣν αὐτὸς ἐπηγγείλατο ἡμῖν, τὴν ζωὴν τὴν
αἰώνιον. ταῦτα ἔγραψα ὑμῖν περὶ τῶν
πλανώντων ὑμᾶς. καὶ ὑμεῖς τὸ χρίσμα ὃ ἐ-
λάβετε ἀπ᾽ αὐτοῦ, ἐν ὑμῖν μενέτω. καὶ οὐ
χρείαν ἔχετε, ἵνα τις διδάσκῃ ὑμᾶς, ἀλλ᾽ ὡς
τὸ αὐτοῦ χρίσμα διδάσκει ὑμᾶς περὶ πάντων,
καὶ ἀληθές ἐστι, καὶ οὐκ ἔστι ψεῦδος. καὶ κα-
θὼς ἐδίδαξεν ὑμᾶς, μενεῖτε ἐν αὐτῷ. καὶ νῦν
τεκνία μένετε ἐν αὐτῷ, ἵνα ὅταν φανερωθῇ,

Digitized by Google

χῶμεν παῤῥησίαν, καὶ μὴ αἰσχυνθῶμεν ἀπ'
αὐτοῦ ἐν τῇ παρουσίᾳ αὐτοῦ. ἐὰν εἰδῆτε ὅτι δί-
καιός ἐστι, γινώσκετε, ὅτι καὶ πᾶς ὁ ποιῶν τὴν
δικαιοσύνην, ἐξ αὐτοῦ γεγέννηται. Ἴδετε πο- 3
ταπὴν ἀγάπην δέδωκεν ἡμῖν ὁ πατὴρ, ἵνα
τέκνα θεοῦ κληθῶμεν. διὰ τοῦτο ὁ κόσμος οὐ
γινώσκει ὑμᾶς, ὅτι οὐκ ἔγνω αὐτόν. ἀγαπητοὶ,
νῦν τέκνα θεοῦ ἐσμεν, καὶ οὔπω ἐφανερώθη,
τί ἐσόμεθα. οἴδαμεν δὲ, ὅτι ἐὰν φανερωθῇ,
ὅμοιοι αὐτῷ ἐσόμεθα, ὅτι ὀψόμεθα αὐτὸν
καθώς ἐστι. καὶ πᾶς ὁ ἔχων τὴν ἐλπίδα ταύ-
την ἐπ' αὐτῷ, ἁγνίζει ἑαυτὸν, καθὼς ἐκεῖνος
ἁγνός ἐστι. πᾶς ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν, καὶ τὴν
ἀνομίαν ποιεῖ, καὶ ἡ ἁμαρτία ἐστὶν ἡ ἀνομία.
καὶ οἴδατε, ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη, ἵνα τὰς ἁ-
μαρτίας ἡμῶν ἄρῃ, καὶ ἁμαρτία ἐν αὐτῷ
οὐκ ἔστι. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐχ ἁμαρτά-
νει, πᾶς ὁ ἁμαρτάνων οὐχ ἑώρακεν αὐτὸν, οὐ-
δὲ ἔγνωκεν αὐτόν. τεκνία, μηδεὶς πλανάτω ὑ-
μᾶς. ὁ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, δίκαιός ἐστι, κα-
θὼς ἐκεῖνος δίκαιός ἐστιν. ὁ ποιῶν τὴν ἁμαρτίαν
ἐκ τοῦ διαβόλου ἐστὶν, ὅτι ἀπ' ἀρχῆς ὁ διάβο-
λος ἁμαρτάνει. εἰς τοῦτο ἐφανερώθη ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ, ἵνα λύσῃ τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου. πᾶς ὁ
γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ, ἁμαρτίαν οὐ ποιεῖ, ὅτι
σπέρμα αὐτοῦ ἐν αὐτῷ μένει, καὶ οὐ δύναται ἁ-

μαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται. ἐν τούτῳ
φανερά ἐστι τὰ τέκνα τοῦ θεοῦ, καὶ τὰ τέκνα τοῦ
διαβόλου. πᾶς ὁ μὴ ποιῶν τὴν δικαιοσύνην, οὐκ
ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, καὶ ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγγελία, ἣν ἠκούσατε
ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. οὐ κα-
θὼς κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν, καὶ ἔσφαξε τὸν ἀ-
δελφὸν αὐτοῦ. καὶ χάριν τίνος ἔσφαξεν αὐτόν;
ὅτι τὰ ἔργα αὐτοῦ πονηρὰ ἦν, τὰ δὲ τοῦ ἀδελ
φοῦ αὐτοῦ δίκαια. μὴ θαυμάζετε ἀδελφοί
μου, εἰ μισεῖ ὑμᾶς ὁ κόσμος. ἡμεῖς οἴδαμεν,
ὅτι μεταβεβήκαμεν ἐκ τοῦ θανάτου εἰς τὴν ζωήν,
ὅτι ἀγαπῶμεν τοὺς ἀδελφούς. ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν
ἀδελφὸν, μένει ἐν τῷ θανάτῳ. πᾶς ὁ μισῶν
τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, ἀνθρωποκτόνος ἐστί. καὶ
οἴδατε, ὅτι πᾶς ἀνθρωποκτόνος οὐκ ἔχει ζωὴν
αἰώνιον ἐν ἑαυτῷ μένουσαν. ἐν τούτῳ ἐγνώκα-
μεν τὴν ἀγάπην, ὅτι ἐκεῖνος ὑπὲρ ἡμῶν τὴν
ψυχὴν αὐτοῦ ἔθηκε· καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν
ὑπὲρ τῶν ἀδελφῶν τὰς ψυχὰς τιθέναι.
ὃς δ' ἂν ἔχῃ τὸν βίον τοῦ κόσμου, καὶ θεωρῇ τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ χρείαν ἔχοντα, καὶ κλείσῃ τὰ
σπλάγχνα αὐτοῦ ἀπ' αὐτοῦ, πῶς ἡ ἀγάπη τοῦ
θεοῦ μένει ἐν αὐτῷ; τεκνία μου μὴ ἀγαπῶ-
μεν τῷ λόγῳ, μηδὲ τῇ γλώσσῃ, ἀλλ' ἔργῳ καὶ
ἀληθείᾳ. καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἐκ τῆς ἀλη
θείας ἐσμὲν, καὶ ἔμπροσθεν αὐτοῦ πείσομεν

Digitized by Google

τὰς καρδίας ἡμῶν· ὅτι ἐὰν καταγινώσκῃ
ἡμῶν ἡ καρδία, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ θεὸς τῆς καρ-
δίας ἡμῶν, καὶ γινώσκει πάντα. ἀγαπητοί
ἐὰν ἡ καρδία ἡμῶν μὴ καταγινώσκῃ ἡμῶν,
παῤῥησίαν ἔχομεν πρὸς τὸν θεόν, καὶ ὃ ἐὰν
αἰτῶμεν, λαμβάνομεν παρ' αὐτοῦ, ὅτι τὰς
ἐντολὰς αὐτοῦ τηροῦμεν, καὶ τὰ ἀρεστὰ ἐνώ-
πιον αὐτοῦ ποιοῦμεν. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ αὐ-
τοῦ, ἵνα πιστεύσωμεν τῷ ὀνόματι τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ
Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, κα-
θὼς ἔδωκεν ἐντολήν. καὶ ὁ τηρῶν τὰς ἐν-
τολὰς αὐτοῦ, ἐν αὐτῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν αὐτῷ.
καὶ ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι μένει ἐν ἡμῖν,
ἐκ τοῦ πνεύματος, οὗ ἡμῖν ἔδωκεν. Ἀγαπητοί, 4
μὴ παντὶ πνεύματι πιστεύετε, ἀλλὰ δοκιμά-
ζετε τὰ πνεύματα εἰ ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστιν, ὅτι πολ-
λοὶ ψευδοπροφῆται ἐξεληλύθασιν εἰς τὸν κόσ-
μον. ἐν τούτῳ γινώσκετε τὸ πνεῦμα τοῦ θεοῦ.
πᾶν πνεῦμα ὃ ὁμολογεῖ Ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρ-
κὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστι. καὶ πᾶν πνεῦ-
μα ὃ μὴ ὁμολογεῖ τὸν Ἰησοῦν χριστὸν ἐν σαρ-
κὶ ἐληλυθότα, ἐκ τοῦ θεοῦ οὐκ ἔστι. καὶ τοῦτό ἐστι
τὸ τοῦ ἀντιχρίστου, ὃ ἀκηκόατε, ὅτι ἔρχεται, καὶ νῦν
ἐν τῷ κόσμῳ ἐστὶν ἤδη. ὑμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστε τεκ- 4
νία, καὶ νενικήκατε αὐτούς, ὅτι μείζων ἐστὶν ὁ ἐν
ὑμῖν, ἢ ὁ ἐν τῷ κόσμῳ. αὐτοὶ ἐκ τοῦ κόσμου εἰσί.

διὰ τοῦτο ἐκ τοῦ κόσμου λαλοῦσι, καὶ ὁ κόσμος αὐτῶν ἀκούει. ἡμεῖς ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν. ὁ γινώσκων τὸν θεὸν, ἀκούει ἡμῶν. ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ θεοῦ, οὐκ ἀκούει ἡμῶν. ἐκ τούτου γινώσκομεν τὸ πνεῦμα τῆς ἀληθείας, καὶ τὸ πνεῦμα τῆς πλάνης. ἀγαπητοὶ, ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὅτι ἡ ἀγάπη ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστι. καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν, ἐκ τοῦ θεοῦ γεγέννηται, καὶ γινώσκει τὸν θεόν. ὁ μὴ ἀγαπῶν, οὐκ ἔγνω τὸν θεὸν, ὅτι ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστίν. ἐν τούτῳ ἐφανερώθη ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ ἐν ἡμῖν, ὅτι τὸν υἱὸν αὐτοῦ μονογενῆ ἀπέσταλκεν ὁ θεὸς εἰς τὸν κόσμον, ἵνα ζήσωμεν δι' αὐτοῦ. ἐν τούτῳ ἐστὶν ἡ ἀγάπη, οὐχ ὅτι ἡμεῖς ἠγαπήσαμεν τὸν θεὸν, ἀλλ' ὅτι αὐτὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς, καὶ ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἱλασμὸν περὶ τῶν ἁμαρτιῶν ἡμῶν. ἀγαπητοὶ εἰ οὕτως ἠγάπησεν ἡμᾶς ὁ θεὸς, καὶ ἡμεῖς ὀφείλομεν ἀλλήλους ἀγαπᾷν. θεὸν οὐδεὶς πώποτε τεθέαται. ἐὰν ἀγαπῶμεν ἀλλήλους, ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν μένει, καὶ ἡ ἀγάπη αὐτοῦ τετελειωμένη ἐστὶν ἐν ἡμῖν. ἐν τούτῳ γινώσκομεν, ὅτι ἐν αὐτῷ μένομεν, καὶ αὐτὸς ἐν ἡμῖν, ὅτι ἐκ τοῦ πνεύματος αὐτοῦ δέδωκεν ἡμῖν. καὶ ἡμεῖς τεθεάμεθα καὶ μαρτυροῦμεν, ὅτι ὁ πατὴρ ἀπέσταλ-
15 κε τὸν υἱὸν σωτῆρα τοῦ κόσμου. ὃς ἂν ὁμολογήσῃ, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, ὁ θεὸς ἐν αὐτῷ μένει

τῷ μένει, καὶ αὐτὸς ἐν τῷ θεῷ, καὶ ἡμεῖς ἐγνώ-
καμεν καὶ πεπιστεύκαμεν τὴν ἀγάπην, ἣν
ἔχει ὁ θεὸς ἐν ἡμῖν. ὁ θεὸς ἀγάπη ἐστί. καὶ ὁ μέ-
νων ἐν τῇ ἀγάπῃ, ἐν τῷ θεῷ μένει, καὶ ὁ θεὸς
ἐν αὐτῷ. ἐν τούτῳ τετελείωται ἡ ἀγάπη μεθ' ἡ-
μῶν, ἵνα παῤῥησίαν ἔχωμεν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς
κρίσεως, ὅτι καθὼς ἐκεῖνός ἐστι, καὶ ἡμεῖς ἐσμεν
ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. φόβος οὐκ ἔστιν ἐν τῇ ἀγά-
πῃ, ἀλλ' ἡ τελεία ἀγάπη ἔξω βάλλει τὸν φό-
βον, ὅτι ὁ φόβος κόλασιν ἔχει. ὁ δὲ φοβούμενος
οὐ τετελείωται ἐν τῇ ἀγάπῃ. ἡμεῖς οὖν ἀγαπῶ-
μεν αὐτὸν, ὅτι αὐτὸς πρῶτος ἠγάπησεν ἡμᾶς.
ἐάν τις εἴπῃ, ὅτι ἀγαπῶ τὸν θεὸν, καὶ τὸν ἀδελφὸν
αὐτοῦ μισῇ, ψεύστης ἐστίν. ὁ γὰρ μὴ ἀγαπῶν τὸν
ἀδελφὸν αὐτοῦ ὃν ἑώρακε, τὸν θεὸν ὃν οὐχ ἑώ-
ρακε, πῶς δύναται ἀγαπᾶν; καὶ ταύτην τὴν
ἐντολὴν ἔχομεν ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ὁ ἀγαπῶν τὸν
θεὸν, ἀγαπᾷ καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Πᾶς 5
ὁ πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ χριστὸς, ἐκ τοῦ θεοῦ γε-
γέννηται. καὶ πᾶς ὁ ἀγαπῶν τὸν γεννήσαντα, ἀ-
γαπᾷ καὶ τὸν γεγεννημένον ἐξ αὐτοῦ. ἐν τού-
τῳ γινώσκομεν, ὅτι ἀγαπῶμεν τὰ τέκνα τοῦ
θεοῦ, ὅταν τὸν θεὸν ἀγαπῶμεν, καὶ τὰς ἐντο-
λὰς αὐτοῦ ποιῶμεν. αὕτη γάρ ἐστιν ἡ ἀγάπη
τοῦ θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν, καὶ αἱ
ἐντολαὶ αὐτοῦ βαρεῖαι οὐκ εἰσὶν, ὅτι πᾶν τὸ

γεγεννημένον

Digitized by Google

γεγεννημένον ἐκ τοῦ θεοῦ, νικᾷ τὸν κόσμον· καὶ
αὕτη ἐστὶν ἡ νίκη, ἡ νικήσασα τὸν κόσμον, ἡ πί-
στις ἡμῶν. τίς ἐστιν ὁ νικῶν τὸν κόσμον, εἰ μὴ ὁ
πιστεύων, ὅτι Ἰησοῦς ἐστιν ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ; οὗτός ἐστιν
ὁ ἐλθὼν δι᾽ ὕδατος καὶ αἵματος Ἰησοῦς χριστός,
οὐκ ἐν τῷ ὕδατι μόνον, ἀλλ᾽ ἐν τῷ ὕδατι καὶ τῷ
αἵματι. καὶ τὸ πνεῦμά ἐστι τὸ μαρτυροῦν, ὅτι
τὸ πνεῦμά ἐστιν ἡ ἀλήθεια, ὅτι τρεῖς εἰσιν οἱ
μαρτυροῦντες, τὸ πνεῦμα, καὶ τὸ ὕδωρ, καὶ τὸ
αἷμα, καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸ ἕν εἰσιν. εἰ τὴν μαρ-
τυρίαν τῶν ἀνθρώπων λαμβάνομεν, ἡ μαρ-
τυρία τοῦ θεοῦ μείζων ἐστίν, ὅτι αὕτη ἐστὶν ἡ μαρ
τυρία τοῦ θεοῦ, ἣν μεμαρτύρηκε περὶ τοῦ υἱοῦ
αὐτοῦ. ὁ πιστεύων εἰς τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ, ἔχει τὴν
μαρτυρίαν τοῦ θεοῦ ἐν ἑαυτῷ. ὁ μὴ πιστεύων τῷ
θεῷ, ψεύστην πεποίηκεν αὐτόν, ὅτι οὐ πεπίστευ-
κεν εἰς τὴν μαρτυρίαν, ἣν μεμαρτύρηκεν ὁ
θεὸς περὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ μαρ
τυρία, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔδωκεν ἡμῖν ὁ θεός,
καὶ αὕτη ἡ ζωὴ ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ ἐστιν. ὁ ἔχων τὸν
υἱὸν τοῦ θεοῦ, ἔχει τὴν ζωήν. ὁ μὴ ἔχων τὸν υἱὸν τοῦ
θεοῦ, τὴν ζωὴν οὐκ ἔχει. ταῦτα ἔγραψα ὑ-
μῖν τοῖς πιστεύουσιν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ,
ἵνα εἰδῆτε, ὅτι ζωὴν αἰώνιον ἔχετε, καὶ ἵνα πι
στεύητε εἰς τὸ ὄνομα τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ. καὶ αὕτη ἐστὶν
ἡ παῤῥησία, ἣν ἔχομεν πρὸς αὐτόν, ὅτι ἐάν
τι αἰτώμε-

τι αἰτώμεθα κατὰ τὸ θέλημα αὐτοῦ, ἀκούει ἡμῶν. καὶ ἐὰν οἴδαμεν ὅτι ἀκούει ἡμῶν, ὃ ἂν αἰτώμεθα, οἴδαμεν ὅτι ἔχομεν τὰ αἰτήματα, ἃ ᾐτήκαμεν παρ᾽ αὐτοῦ. ἐάν τις ἴδῃ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἁμαρτάνοντα ἁμαρτίαν μὴ πρὸς θάνατον, αἰτήσει καὶ δώσει αὐτῷ ζωὴν τοῖς ἁμαρτάνουσι μὴ πρὸς θάνατον. ἔστιν ἁμαρτία πρὸς θάνατον, οὐ περὶ ἐκείνης λέγω ἵνα ἐρωτήσῃ. πᾶσα ἀδικία ἁμαρτία ἐστίν, καὶ ἔστιν ἁμαρτία οὐ πρὸς θάνατον. οἴδαμεν, ὅτι πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ θεοῦ οὐχ ἁμαρτάνει, ἀλλ᾽ ὁ γεννηθεὶς ἐκ τοῦ θεοῦ τηρεῖ ἑαυτὸν καὶ ὁ πονηρὸς οὐχ ἅπτεται αὐτοῦ. οἴδαμεν ὅτι ἐκ τοῦ θεοῦ ἐσμεν, καὶ ὁ κόσμος ὅλος ἐν τῷ πονηρῷ κεῖται. καὶ οἴδαμεν ὅτι ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἥκει, καὶ δέδωκεν ἡμῖν διάνοιαν, ἵνα γινώσκωμεν τὸν ἀληθινὸν θεόν· καὶ ἐσμεν ἐν τῷ ἀληθινῷ, ἐν τῷ υἱῷ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστῷ. οὗτός ἐστιν ὁ ἀληθινὸς θεός, καὶ ἡ ζωὴ αἰώνιος. τεκνία φυλάξατε ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων. Ἀμήν.

Digitized by Google

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΠΙ-στολὴ δευτέρα.

1 Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ ἐκλεκτῇ κυρίᾳ καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς, οὓς ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ, καὶ οὐκ ἐγὼ μόνος, ἀλλὰ καὶ πάντες οἱ ἐγνωκότες τὴν ἀλήθειαν, διὰ τὴν ἀλήθειαν τὴν μένουσαν ἐν ἡμῖν, καὶ μεθ' ἡμῶν ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα, ἔσται μεθ' ἡμῶν χάρις, ἔλεος, εἰρήνη, παρὰ θεοῦ πατρὸς, καὶ παρὰ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ υἱοῦ τοῦ πατρὸς, ἐν ἀληθείᾳ καὶ ἀγάπῃ. ἐχάρην λίαν, ὅτι εὕρηκα ἐκ τῶν τέκνων σου περιπατοῦντας ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς ἐντολὴν ἐλάβομεν παρὰ τοῦ πατρός. καὶ νῦν ἐρωτῶ σε κυρία, οὐχ ὡς ἐντολὴν γράφων σοι καινὴν, ἀλλὰ ἣν εἴχομεν ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἀγαπῶμεν ἀλλήλους. καὶ αὕτη ἐστὶν ἡ ἀγάπη, ἵνα περιπατῶμεν κατὰ τὴν ἐντολὴν αὐτοῦ. αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ, καθὼς ἠκούσατε ἀπ' ἀρχῆς, ἵνα ἐν αὐτῇ περιπατῆτε, ὅτι πολλοὶ πλάνοι εἰσῆλθον εἰς τὸν κόσμον, οἱ μὴ ὁμολογοῦντες Ἰησοῦν χριστὸν ἐρχόμενον ἐν σαρκί. οὗτός ἐστιν ὁ πλάνος καὶ ὁ ἀντίχριστος. βλέπετε ἑαυτοὺς, ἵνα μὴ ἀπολέσωμεν ἃ εἰργασάμεθα, ἀλλὰ

θαι, ἀλλὰ μισθὸν πλήρη ἀπολάβητε. πᾶς 9
ὁ παραβαίνων καὶ μὴ μένων ἐν τῇ διδα-
χῇ τοῦ χριστοῦ, θεὸν οὐκ ἔχει. ὁ μένων ἐν τῇ
διδαχῇ τοῦ χριστοῦ, οὗτος καὶ τὸν πατέρα καὶ
τὸν υἱὸν ἔχει. εἴ τις ἔρχεται πρὸς ὑμᾶς, καὶ 10
ταύτην διδαχὴν οὐ φέρει, μὴ λαμβάνετε αὐ
τὸν εἰς οἰκίαν, καὶ χαίρειν αὐτῷ μὴ λέγετε.
ὁ γὰρ αὐτῷ λέγων χαίρειν, κοινωνεῖ τοῖς ἔργοις 11
αὐτοῦ τοῖς πονηροῖς. πολλὰ ἔχων ὑμῖν γρά- 12
φειν, οὐκ ἠβουλήθην διὰ χάρτου καὶ μέλα
νος. ἐλπίζω γὰρ ἐλθεῖν πρὸς ὑμᾶς, καὶ στό-
μα πρὸς στόμα λαλῆσαι, ἵνα ἡ χαρὰ ἡμῶν
ᾖ πεπληρωμένη. ἀσπάζεταί σε τὰ τέκνα 13
τῆς ἀδελφῆς σου τῆς ἐκλεκτῆς.

Ἀμήν.

Digitized by Google

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΘΕΟΛΟΓΟΥ ΚΑΘΟΛΙΚΗ ἐπιστολὴ τρίτη.

Ο ΠΡΕΣΒΥΤΕΡΟΣ Γαΐῳ τῷ ἀγαπητῷ, ὃν ἐγὼ ἀγαπῶ ἐν ἀληθείᾳ. ἀγαπητὲ, περὶ πάντων εὔχομαί σε εὐοδοῦσθαι, καὶ ὑγιαίνειν, καθὼς εὐοδοῦταί σου ἡ ψυχή. ἐχάρην γὰρ λίαν ἐρχομένων ἀδελφῶν, καὶ μαρτυρούντων σου τῇ ἀληθείᾳ, καθὼς σὺ ἐν ἀληθείᾳ περιπατεῖς. μειζοτέραν τούτων οὐκ ἔχω χαρὰν, ἵνα ἀκούω τὰ ἐμὰ τέκνα ἐν ἀληθείᾳ περιπατοῦντα. ἀγαπητὲ πιστὸν ποιεῖς, ὃ ἐὰν ἐργάσῃ εἰς τοὺς ἀδελφοὺς καὶ εἰς τοὺς ξένους, οἳ ἐμαρτύρησάν σου τῇ ἀγάπῃ ἐνώπιον ἐκκλησίας, οὓς καλῶς ποιήσεις, προπέμψας ἀξίως τοῦ θεοῦ. ὑπὲρ γὰρ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ ἐξῆλθον, μηδὲν λαμβάνοντες ἀπὸ τῶν ἐθνῶν. ἡμεῖς οὖν ὀφείλομεν ἀπολαμβάνειν τοὺς τοιούτους, ἵνα συνεργοὶ γινώμεθα τῆς ἀληθείας. ἔγραψα τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὁ φιλοπρωτεύων αὐτῶν Διοτρεφὴς οὐκ ἐπιδέχεται ἡμᾶς. διὰ τοῦτο ἐὰν ἔλθω, ὑπομνήσω αὐτοῦ τὰ ἔργα ἃ ποιεῖ, λόγοις πονηροῖς φλυαρῶν

φλυαρῶν ἡμᾶς, καὶ μὴ ἀρκούμενος ἐπὶ
τούτοις, οὔτε αὐτὸς ἐπιδέχεται τοὺς ἀδελφοὺς,
καὶ τοὺς βουλομένους κωλύει, καὶ ἐκ τῆς ἐκκλη-
σίας ἐκβάλλει. ἀγαπητὲ μὴ μιμοῦ τὸ κα- 11
κὸν, ἀλλὰ τὸ ἀγαθόν. ὁ ἀγαθοποιῶν ἐκ τοῦ
θεοῦ ἐστιν, ὁ δὲ κακοποιῶν οὐχ ἑώρακε τὸν
θεόν. δημητρίῳ μεμαρτύρηται ὑπὸ πάν- 12
των, καὶ ὑπ᾽ αὐτῆς τῆς ἀληθείας, καὶ
ἡμεῖς δὲ μαρτυροῦμεν, καὶ οἴδατε, ὅτι ἡ
μαρτυρία ἡμῶν ἀληθής ἐστι. πολλὰ εἶχον 13
γράφειν σοι, ἀλλ᾽ οὐ θέλω διὰ μέλανος καὶ κα-
λάμου σοι γράψαι. ἐλπίζω δὲ εὐθέως ἰδεῖν
σε, καὶ στόμα πρὸς στόμα λαλήσομεν. εἰρή-
νη σοι. ἀσπάζονταί σε οἱ φίλοι. ἀσπάζου τοὺς
φίλους κατ᾽ ὄνομα.

Ἀμήν.

Digitized by Google

ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΙΟΥΔΑ ΑΠΟ-
στόλου ἐπιστολὴ καθολική.

ΙΟΥΔΑΣ Ἰησοῦ χριστοῦ δοῦ- I
λος, ἀδελφὸς δὲ ἰακώβου, τοῖς
I ἐν θεῷ πατρὶ ἡγιασμένοις,
καὶ Ἰησοῦ χριστῷ τετηρημέ-
νοις, κλητοῖς, ἔλεος ὑμῖν καὶ
εἰρήνη καὶ ἀγάπη πληθυνθείη. ἀγαπητοί, πᾶ-
σαν σπουδὴν ποιούμενος γράφειν ὑμῖν περὶ
τῆς κοινῆς ἡμῶν σωτηρίας, ἀνάγκην ἔσχον γρά-
ψαι ὑμῖν, παρακαλῶν ἐπαγωνίζεσθαι τῇ ἅπαξ
παραδοθείσῃ τοῖς ἁγίοις πίστει. παρεισέδυσαν
γάρ τινες ἄνθρωποι, οἱ πάλαι προγεγραμμέ-
νοι εἰς τοῦτο τὸ κρίμα, ἀσεβεῖς, τὴν τοῦ θεοῦ ἡ-
μῶν χάριν μετατιθέντες εἰς ἀσέλγειαν, καὶ
τὸν μόνον δεσπότην θεόν, καὶ κύριον ἡμῶν
Ἰησοῦν χριστὸν ἀρνούμενοι. ὑπομνῆσαι δὲ ὑ-
μᾶς βούλομαι, εἰδότας ὑμᾶς ἅπαξ τοῦτο,
ὅτι ὁ κύριος λαὸν ἐκ γῆς αἰγύπτου σώσας, τὸ
δεύτερον τοὺς μὴ πιστεύσαντας ἀπώλεσεν,
ἀγγέλους τε τοὺς μὴ τηρήσαντας τὴν ἑαυτῶν
ἀρχήν, ἀλλὰ ἀπολιπόντας τὸ ἴδιον οἰκητή-
ριον, εἰς κρίσιν μεγάλης ἡμέρας, δεσμοῖς ἀϊ-
δίοις ὑπὸ ζόφον τετήρηκεν· ὡς σόδομα καὶ

γόμοῤῥα, καὶ αἱ περὶ αὐτὰς πόλεις τὸν ὅμοιον τούτοις τρόπον ἐκπορνεύσασαι, καὶ ἀπελθοῦσαι ὀπίσω σαρκὸς ἑτέρας, πρόκεινται δεῖγμα, πυρὸς αἰωνίου δίκην ὑπέχουσαι. ὁμοίως μέντοι καὶ οὗτοι ἐνυπνιαζόμενοι, σάρκα μὲν μιαίνουσι, κυριότητα δὲ ἀθετοῦσι, δόξας δὲ βλασφημοῦσιν. ὁ δὲ μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, ὅτε τῷ διαβόλῳ διακρινόμενος διελέγετο περὶ τοῦ μωϋσέως σώματος, οὐκ ἐτόλμησε κρίσιν ἐπενεγκεῖν βλασφημίας, ἀλλ' εἶπεν. ἐπιτιμήσαι σοι κύριος. οὗτοι δὲ ὅσα μὲν οὐκ οἴδασι, βλασφημοῦσιν, ὅσα δὲ φυσικῶς ὡς τὰ ἄλογα ζῶα ἐπίστανται, ἐν τούτοις φθείρονται. οὐαὶ αὐτοῖς, ὅτι τῇ ὁδῷ τοῦ κάϊν ἐπορεύθησαν, καὶ τῇ πλάνῃ τοῦ βαλαὰμ μισθοῦ ἐξεχύθησαν, καὶ τῇ ἀντιλογίᾳ τοῦ κορὲ ἀπώλοντο. οὗτοί εἰσιν οἱ ἐν ταῖς ἀγάπαις ὑμῶν, σπιλάδες, συνευωχούμενοι, ἀφόβως ἑαυτοὺς ποιμαίνοντες, νεφέλαι ἄνυδροι, ὑπὸ ἀνέμων περιφερόμεναι, δένδρα φθινοπωρινά, ἄκαρπα, δὶς ἀποθανόντα, καὶ ἐκριζωθέντα, κύματα ἄγρια θαλάσσης, ἐπαφρίζοντα τὰς ἑαυτῶν αἰσχύνας, ἀστέρες πλανῆται, οἷς ὁ ζόφος τοῦ σκότους, εἰς αἰῶνα τετήρηται. προεφήτευσε δὲ καὶ τούτοις ἕβδομος. ἀπὸ ἀδάμ, ἐνώχ, λέγων.

» λέγων. ἰδοὺ ἦλθε κύριος ἐν ἁγίαις μυριάσιν
» αὐτοῦ ποιῆσαι κρίσιν κατὰ πάντων, καὶ ἐξε-
» λέγξαι πάντας τοὺς ἀσεβεῖς αὐτῶν περὶ
» πάντων τῶν ἔργων ἀσεβείας αὐτῶν, ὧν ἠσέ-
» βησαν, καὶ περὶ πάντων τῶν σκληρῶν, ὧν
» ἐλάλησαν κατ' αὐτοῦ ἁμαρτωλοὶ ἀσεβεῖς.
οὗτοί εἰσι γογγυσταὶ, μεμψίμοιροι, κατὰ τὰς
ἐπιθυμίας αὐτῶν πορευόμενοι, καὶ τὸ στό-
μα αὐτῶν λαλεῖ ὑπέρογκα, θαυμάζον-
τες πρόσωπα, ὠφελείας χάριν. ὑμεῖς δὲ ἀ-
γαπητοὶ, μνήσθητε τῶν ῥημάτων τῶν προει-
ρημένων ὑπὸ τῶν ἀποστόλων τοῦ κυρίου ἡμῶν
Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅτι ἔλεγον ὑμῖν, ὅτι ἐν ἐσχάτῳ χρό-
νῳ ἐλεύσονται ἐμπαῖκται, κατὰ τὰς ἑαυτῶν ἐπι-
θυμίας πορευόμενοι τῶν ἀσεβειῶν. οὗτοί εἰσιν
οἱ ἀποδιορίζοντες ἑαυτοὺς, ψυχικοὶ, πνεῦμα
μὴ ἔχοντες. ὑμεῖς δὲ ἀγαπητοὶ, τῇ ἁγιωτά-
τῃ ὑμῶν πίστει ἐποικοδομοῦντες ἑαυτοὺς, ἐν
πνεύματι ἁγίῳ προσευχόμενοι, ἑαυτοὺς ἐν
τῇ ἀγάπῃ θεοῦ τηρήσατε, προσδεχόμενοι τὸ
ἔλεος τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, εἰς ζωὴν
αἰώνιον. καὶ οὓς μὲν ἐλεεῖτε διακρινόμενοι,
οὓς δὲ ἐν φόβῳ σώζετε, ἐκ πυρὸς ἁρπάζον-
τες, μισοῦντες καὶ τὸν ἀπὸ τῆς σαρκὸς
ἐσπιλωμένον χιτῶνα. τῷ δὲ δυναμένῳ φυ-

λάξαι ὑμᾶς ἀπταίστους, καὶ στῆσαι κατε-
νώπιον τῆς δόξης αὐτοῦ ἀμώμους ἐν ἀγαλ-
λιάσει, μόνῳ σοφῷ θεῷ σωτῆρι ἡμῶν
δόξα καὶ μεγαλοσύνη, κράτος
καὶ ἐξουσία, νῦν καὶ
εἰς πάντας τοὺς
αἰῶνας.
Ἀμήν.

Digitized by Google

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ
ἰωάννου τοῦ θεολόγου.

ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ἰησοῦ χρι- 1
στοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ὁ θε-
A ὸς, δεῖξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ
ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει, καὶ
ἐσήμανεν ἀποστείλας διὰ τοῦ
ἀγγέλου αὐτοῦ, τῷ δούλῳ αὐτοῦ ἰωάννῃ, ὃς ἐ-
μαρτύρησε τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρ-
τυρίαν ἰησοῦ χριστοῦ, ὅσα τε εἶδε. μακάριος ὁ
ἀναγινώσκων, καὶ οἱ ἀκούοντες τοὺς λόγους
τῆς προφητείας, καὶ τηροῦντες τὰ ἐν αὐ-
τῇ γεγραμμένα. ὁ γὰρ καιρὸς ἐγγύς. ἰωάννης
ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις ταῖς ἐν τῇ ἀσίᾳ, χά-
ρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν,
καὶ ὁ ἐρχόμενος, καὶ ἀπὸ τῶν ἑπτὰ πνευμά-
των, ἅ ἐστιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου αὐτοῦ, καὶ ἀπὸ
ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς, ὁ πρωτότο-
κος ἐκ τῶν νεκρῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν βασι-
λέων τῆς γῆς, τῷ ἀγαπήσαντι ἡμᾶς, καὶ λούσαντι
ἡμᾶς ἐκ τῶν ἁμαρτιῶν ἐν τῷ αἵματι αὐ-
τοῦ, καὶ ἐποίησεν ἡμᾶς βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς τῷ
θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, αὐτῷ ἡ δόξα καὶ τὸ
κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν.
ἰδοὺ ἔρχεται μετὰ τῶν νεφελῶν, καὶ ὄψεται πᾶς

ὀφθαλμὸς, καὶ οἵτινες αὐτὸν ἐξεκέντησαν, καὶ κόψονται πᾶσαι αἱ φυλαὶ τῆς γῆς. ναὶ, ἀμήν. ἐγώ εἰμι τὸ. α. καὶ τὸ. ω, ἀρχὴ καὶ τέλος, λέγει ὁ κύριος, ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμενος ὁ παντοκράτωρ. ἐγὼ ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς ὑμῶν καὶ συγκοινωνὸς ἐν τῇ θλίψει καὶ ἐν τῇ βασιλείᾳ καὶ ὑπομονῇ ἰησοῦ χριστοῦ, ἐγενόμην ἐν τῇ νήσῳ τῇ καλουμένῃ πάτμῳ διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ καὶ τὴν μαρτυρίαν ἰησοῦ χριστοῦ. ἐγενόμην ἐν πνεύματι ἐν τῇ κυριακῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἤκουσα ὀπίσω μου φωνὴν μεγάλην ὡς σάλπιγγος, λεγούσης. ἐγώ εἰμι τὸ. α, καὶ τὸ. ω, ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ ὃ βλέπεις γράψον εἰς βιβλίον, καὶ πέμψον ταῖς ἑπτὰ ἐκκλησίαις, ταῖς ἐν ἀσίᾳ, εἰς ἔφεσον, καὶ εἰς σμύρνην, καὶ εἰς πέργαμον, καὶ εἰς θυατείρας, καὶ εἰς σάρδεις, καὶ εἰς φιλαδελφίαν, καὶ εἰς λαοδίκειαν. καὶ ἐπέστρεψα βλέπειν τὴν φωνὴν, ἥτις ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ. καὶ ἐπιστρέψας εἶδον ἑπτὰ λυχνίας χρυσᾶς, καὶ ἐν μέσῳ τῶν λυχνιῶν ὅμοιον υἱῷ ἀνθρώπου, ἐνδεδυμένον ποδήρη, καὶ περιεζωσμένον πρὸς τοῖς μαστοῖς ζώνην χρυσῆν. ἡ δὲ κεφαλὴ αὐτοῦ, καὶ αἱ τρίχες λευκαὶ ὡσεὶ ἔριον λευκὸν, ὡς χιών. καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός. καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ, ὡς ἐν καμίνῳ πεπυρωμένοι.

Digitized by Google

μένοι. καὶ ἡ φωνὴ αὐτοῦ ὡς φωνὴ ὑδάτων
πολλῶν. καὶ ἔχων ἐν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἀ-
στέρας ἑπτὰ, καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ῥομ-
φαία δίστομος ὀξεῖα ἐκπορευομένη. καὶ ἡ ὄψις
αὐτοῦ, ὡς ὁ ἥλιος φαίνει ἐν δυνάμει αὐτοῦ. καὶ
ὅτε εἶδον αὐτὸν ἔπεσα πρὸς τοὺς πόδας αὐτοῦ
ὡς νεκρός. καὶ ἐπέθηκεν τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖ-
ρα ἐπ' ἐμὲ, λέγων μοι. μὴ φοβοῦ, ἐγώ εἰμι ὁ
πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, καὶ ὁ ζῶν, καὶ ἐγενόμην
νεκρὸς, καὶ ἰδοὺ ζῶν εἰμι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων, καὶ ἔχω τὰς κλεῖς τοῦ ᾅδου, καὶ τοῦ θα-
νάτου. γράψον οὖν ἃ εἶδες, καὶ ἅ εἰσι, καὶ ἃ μέλ-
λει γίνεσθαι μετὰ ταῦτα. τὸ μυστήριον τῶν ἑπτὰ
ἀστέρων, οὓς εἶδες ἐπὶ τῆς δεξιᾶς μου, καὶ τὰς ἑ-
πτὰ λυχνίας τὰς χρυσᾶς. οἱ ἑπτὰ ἀστέρες, ἄγ-
γελοι τῶν ἑπτὰ ἐκκλησιῶν εἰσι. καὶ ἑπτὰ λυ-
χνίαι ἃς εἶδες, ἑπτὰ ἐκκλησίαι εἰσι. Τῷ ἀγ- Z
γέλῳ τῆς ἐφεσίνης ἐκκλησίας γράψον. τάδε
λέγει ὁ κρατῶν τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας ἐν τῇ δεξιᾷ
αὐτοῦ, ὁ περιπατῶν ἐπὶ μέσῳ τῶν ἑπτὰ λυ-
χνιῶν τῶν χρυσῶν. οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ τὸν κό-
πον σου, καὶ τὴν ὑπομονήν σου. καὶ ὅτι οὐ δύνῃ
βαστάσαι κακοὺς, καὶ ἐπειράσω τοὺς φάσκον-
τας εἶναι ἀποστόλους καὶ οὐκ εἰσί, καὶ εὗρες αὐτοὺς
ψευδεῖς, καὶ ἐβάστασας, καὶ ὑπομονὴν ἔχεις, καὶ
διὰ τὸ ὄνομά μου κεκοπίακας καὶ οὐ κέκμηκας.

ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ, ὅτι τὴν ἀγάπην σου τὴν πρώτην ἀφῆκας. μνημόνευε οὖν πόθεν ἐκπέπτωκας, καὶ μετανόησον, καὶ τὰ πρῶτα ἔργα ποίησον. εἰ δὲ μή, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ κινήσω τὴν λυχνίαν σου ἐκ τοῦ τόπου αὐτῆς, ἐὰν μὴ μετανοήσῃς. ἀλλὰ τοῦτο ἔχεις, ὅτι μισεῖς τὰ ἔργα τῶν νικολαϊτῶν, ἃ κἀγὼ μισῶ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω, τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ φαγεῖν ἐκ τοῦ ξύλου τῆς ζωῆς, ὅ ἐστιν ἐν μέσῳ τοῦ παραδείσου τοῦ θεοῦ. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας σμυρναίων γράψον. τάδε λέγει ὁ πρῶτος καὶ ὁ ἔσχατος, ὃς ἐγένετο νεκρὸς, καὶ ἔζησεν. οἶδά σου τὰ ἔργα καὶ τὴν θλίψιν καὶ τὴν πτωχείαν, πλούσιος δὲ εἶ, καὶ τὴν βλασφημίαν τῶν λεγόντων ἰουδαίους εἶναι ἑαυτοὺς, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλλὰ συναγωγὴ τοῦ σατανᾶ. μηδὲν φοβοῦ ἃ μέλλεις πάσχειν. ἰδοὺ μέλλει βαλεῖν ἐξ ὑμῶν ὁ διάβολος εἰς φυλακὴν, ἵνα πειρασθῆτε, καὶ ἕξετε θλίψιν ἡμερῶν δέκα. γίνου πιστὸς ἄχρι θανάτου, καὶ δώσω σοι τὸν στέφανον τῆς ζωῆς. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω, τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. ὁ νικῶν οὐ μὴ ἀδικηθῇ ἐκ τοῦ θανάτου τοῦ δευτέρου. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν περγάμῳ ἐκκλησίας γράψον. τάδε λέγει ὁ ἔχων τὴν ῥομφαίαν τὴν δίστομον τὴν ὀξεῖαν. οἶδα τὰ ἔργα σου, καὶ ποῦ κατοικεῖς,

ὅπου ὁ θρό-

Digitized by Google

ὅπου ὁ θρόνος τοῦ σατανᾶ, καὶ κρατεῖς τὸ ὄνο-
μά μου, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὴν πίστιν μου. καὶ ἐν
ταῖς ἡμέραις ἐμαῖς, ἀντίπας ὁ μάρτυς μου ὁ
πιστὸς ὃς ἀπεκτάνθη παρ' ὑμῖν, ὅπου κατοικεῖ
ὁ σατανᾶς. ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι ἔ-
χεις ἐκεῖ κρατοῦντας τὴν διδαχὴν βαλαὰμ,
ὃς ἐδίδασκεν ἐν τῷ βαλὰκ βαλεῖν σκάνδαλον
ἐνώπιον τῶν υἱῶν ἰσραὴλ, φαγεῖν εἰδωλόθυτα,
καὶ πορνεῦσαι. οὕτως ἔχεις καὶ σὺ, κρατοῦν-
τας τὴν διδαχὴν τῶν νικολαϊτῶν, ὃ μισῶ.
μετανόησον, εἰ δὲ μὴ, ἔρχομαί σοι ταχὺ, καὶ πο-
λεμήσω μετ' αὐτῶν ἐν τῇ ῥομφαίᾳ τοῦ στόμα-
τός μου. ὁ ἔχων οὖς, ἀκουσάτω, τί τὸ πνεῦμα
λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. τῷ νικῶντι δώσω αὐτῷ
φαγεῖν ἀπὸ τοῦ μάννα τοῦ κεκρυμμένου, καὶ δώ-
σω αὐτῷ ψῆφον λευκὴν, καὶ ἐπὶ τὴν ψῆφον
ὄνομα καινὸν γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς ἔγνω εἰ
μὴ ὁ λαμβάνων. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν θυατεί-
ραις ἐκκλησίας γράψον. τάδε λέγει ὁ υἱὸς τοῦ
θεοῦ, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ ὡς φλόγα
πυρὸς, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὅμοιοι χαλκολιβάνῳ.
οἶδά σου τὰ ἔργα, καὶ τὴν ἀγάπην, καὶ τὴν
διακονίαν, καὶ τὴν πίστιν, καὶ τὴν ὑπομονήν
σου, καὶ τὰ ἔργα σου, καὶ τὰ ἔσχατα πλείονα
τῶν πρώτων. ἀλλ' ἔχω κατὰ σοῦ ὀλίγα, ὅτι
ἐᾷς τὴν γυναῖκα ἰεζαβὴλ τὴν λέγουσαν ἑαυ-

τὴν προφῆτιν, διδάσκειν, καὶ πλανᾶσθαι ἐμοὺς
δούλους, πορνεῦσαι, καὶ εἰδωλόθυτα φαγεῖν, καὶ
ἔδωκα αὐτῇ χρόνον, ἵνα μετανοήσῃ, καὶ οὐ θέλει
μετανοῆσαι ἐκ τῆς πορνείας αὐτῆς. ἰδοὺ ἐγὼ βάλλω
αὐτὴν εἰς κλίνην, καὶ μοιχεύοντας μετ' αὐτῆς,
εἰς θλίψιν μεγάλην, ἐὰν μὴ μετανοήσωσιν ἐκ
τῶν ἔργων αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα αὐτῆς ἀποκτε-
νῶ ἐν θανάτῳ. καὶ γνώσονται πᾶσαι αἱ ἐκκλησί-
αι, ὅτι ἐγώ εἰμι ὁ ἐρευνῶν νεφροὺς καὶ καρδίας,
καὶ δώσω ὑμῖν ἑκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα ὑμῶν.
ὑμῖν δὲ λέγω καὶ λοιποῖς τοῖς ἐν θυατείροις, ὅσοι
οὐκ ἔχουσιν τὴν διδαχὴν ταύτην, καὶ οἵτινες οὐκ
ἔγνωσαν τὰ βάθη τοῦ σατανᾶ ὡς λέγουσιν, οὐ
βαλῶ ἐφ' ὑμᾶς ἄλλο βάρος· πλὴν ὃ ἔχετε,
κρατήσατε ἄχρις οὗ ἂν ἥξω. καὶ ὁ νικῶν καὶ ὁ
τηρῶν ἄχρι τέλους τὰ ἔργα μου, δώσω αὐτῷ
ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν ἐθνῶν, καὶ ποιμανεῖ αὐτοὺς
ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ, ὡς τὰ σκεύη τὰ κεραμικὰ
συντρίβεται, ὡς κἀγὼ εἴληφα παρὰ τοῦ πατρός
μου, καὶ δώσω αὐτῷ τὸν ἀστέρα τὸν πρωϊνόν.
ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω, τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς
3 ἐκκλησίαις. Καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν σάρδεσιν
ἐκκλησίας γράψον. τάδε λέγει ὁ ἔχων τὰ ἑπτὰ
πνεύματα τοῦ θεοῦ, καὶ τοὺς ἑπτὰ ἀστέρας. οἶδά
σου τὰ ἔργα, ὅτι τὸ ὄνομα ἔχεις ὅτι ζῇς, καὶ νεκρὸς
εἶ. γίνου γρηγορῶν, καὶ στήριξον τὰ λοιπά, ἃ μέλ-
λει ἀποθα-

Digitized by Google

λει ἀποθανεῖν. οὐ γὰρ εὕρηκά σου ἔργα πεπληρω-
μένα ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. μνημόνευε οὖν πῶς εἴλη-
φας καὶ ἤκουσας, καὶ τήρει, καὶ μετανόησον. ἐὰν
οὖν μὴ γρηγορήσῃς, ἥξω ἐπὶ σε ὡς κλέπτης, καὶ οὐ
μὴ γνῷς ποίαν ὥραν ἥξω ἐπὶ σε. ἀλλ' ἔχεις ὀλί-
γα ὀνόματα ἐν σάρδεσιν, ἃ οὐκ ἐμόλυναν τὰ
ἱμάτια αὐτῶν, καὶ περιπατήσουσι μετ' ἐμοῦ
ἐν λευκοῖς, ὅτι ἄξιοί εἰσιν. ὁ νικῶν, οὗτος περιβα-
λεῖται ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ οὐ μὴ ἐξαλείψω τὸ
ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς βίβλου τῆς ζωῆς, καὶ ἐξομολο-
γήσομαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐνώπιον τοῦ πατρός μου,
καὶ ἐνώπιον τῶν ἀγγέλων αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς, ἀ-
κουσάτω, τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις.
καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐν φιλαδελφείᾳ ἐκκλησίας
γράψον. τάδε λέγει ὁ ἅγιος, ὁ ἀληθινός, ὁ ἔχων
τὴν κλεῖδα τοῦ δαβὶδ, ὁ ἀνοίγων, καὶ οὐδεὶς κλεί-
σει, καὶ κλείει, καὶ οὐδεὶς ἀνοίγει. οἶδά σου τὰ
ἔργα. ἰδοὺ δέδωκα ἐνώπιόν σου, θύραν ἀ-
νεῳγμένην, καὶ οὐδεὶς δύναται κλεῖσαι αὐ-
τὴν, ὅτι μικρὰν ἔχεις δύναμιν, καὶ ἐτήρη-
σάς μου τὸν λόγον, καὶ οὐκ ἠρνήσω τὸ ὄνομά μου.
ἰδοὺ δίδωμι ἐκ τῆς συναγωγῆς τοῦ σατανᾶ τῶν
λεγόντων ἑαυτοὺς ἰουδαίους εἶναι, καὶ οὐκ εἰσὶν, ἀλ-
λὰ ψεύδονται. ἰδοὺ ποιήσω αὐτοὺς, ἵνα ἥξωσι καὶ
προσκυνήσωσιν ἐνώπιον τῶν ποδῶν σου, καὶ
γνῶσιν ὅτι ἐγὼ ἠγάπησά σε, ὅτι ἐτήρησας

τὸν λόγον τῆς ὑπομονῆς μου, κἀγώ σε τηρήσω ἐκ τῆς ὥρας τοῦ πειρασμοῦ τῆς μελλούσης ἔρχεσθαι ἐπὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης, πειράσαι τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. κράτει ὃ ἔχεις, ἵνα μηδεὶς λάβῃ τὸν στέφανόν σου. ὁ νικῶν, ποιήσω αὐτὸν στύλον ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ μου, καὶ ἔξω οὐ μὴ ἐξέλθῃ ἔτι, καὶ γράψω ἐπ' αὐτὸν τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομα τῆς πόλεως τοῦ θεοῦ μου τῆς καινῆς ἱερουσαλήμ, ἣ καταβαίνει ἀπὸ τοῦ οὐρανοῦ τοῦ θεοῦ μου, καὶ τὸ ὄνομά μου, τὸ καινόν. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω, τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. καὶ τῷ ἀγγέλῳ τῆς ἐκκλησίας λαοδικέων γράψον. τάδε λέγει ἀμήν, ὁ μάρτυς ὁ πιστὸς καὶ ἀληθινός, ἡ ἀρχὴ τῆς κτίσεως τοῦ θεοῦ. οἶδά σου τὰ ἔργα, ὅτι οὔτε ψυχρὸς εἶ οὔτε ζεστός. ὄφελον ψυχρὸς ἦς ἢ ζεστός. οὕτως ὅτι χλιαρὸς εἶ, καὶ οὔτε ψυχρὸς οὔτε ζεστὸς, μέλλω σε ἐμέσαι ἐκ τοῦ στόματός μου, ὅτι λέγεις, ὅτι πλούσιός εἰμι, καὶ πεπλούτηκα, καὶ οὐδενὸς χρείαν ἔχω, καὶ οὐκ οἶδας ὅτι σὺ εἶ ὁ ταλαίπωρος καὶ ἐλεεινὸς καὶ πτωχὸς καὶ τυφλὸς καὶ γυμνός. συμβουλεύω σοι ἀγοράσαι παρ' ἐμοῦ χρυσίον πεπυρωμένον ἐκ πυρὸς, ἵνα πλουτήσῃς, καὶ ἱμάτια λευκὰ ἵνα περιβάλῃ, καὶ μὴ φανερωθῇ ἡ αἰσχύνη τῆς γυμνότητός σου,

καὶ κολλού-

Digitized by Google

καὶ κολλούριον ἔγχρισον τοὺς ὀφθαλμούς σου, ἵνα
βλέπῃς. ἐγὼ ὅσους ἐὰν φιλῶ, ἐλέγχω, καὶ
παιδεύω. ζήλωσον οὖν καὶ μετανόησον. ἰδοὺ ἕστη-
κα ἐπὶ τὴν θύραν, καὶ κρούω. ἐάν τις ἀκού-
σῃ τῆς φωνῆς μου, καὶ ἀνοίξῃ τὴν θύραν, εἰ-
σελεύσομαι πρὸς αὐτὸν, καὶ δειπνήσω μετ'
αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς μετ' ἐμοῦ. ὁ νικῶν δώσω
αὐτῷ καθίσαι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ θρόνῳ μου,
ὡς κἀγὼ ἐνίκησα, καὶ ἐκάθισα μετὰ τοῦ πατρός
μου ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ. ὁ ἔχων οὖς ἀκουσάτω,
τί τὸ πνεῦμα λέγει ταῖς ἐκκλησίαις. Μετὰ 4
ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ θύρα ἠνεῳγμένη ἐν τῷ
οὐρανῷ, καὶ ἡ φωνὴ ἡ πρώτη, ἣν ἤκουσα ὡς σάλ
πιγγος λαλούσης μετ' ἐμοῦ, λέγουσα. ἀνάβα ὧ-
δε, καὶ δείξω σοι ἃ δεῖ γενέσθαι μετὰ ταῦτα.
καὶ εὐθέως ἐγενόμην ἐν πνεύματι, καὶ ἰδοὺ
θρόνος ἔκειτο ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τοῦ θρόνου
καθήμενος, καὶ ὁ καθήμενος ἦν ὅμοιος ὁρά-
σει λίθῳ ἰασπίδι, καὶ σαρδίνῳ, καὶ ἶρις κυκλό-
θεν τοῦ θρόνου, ὅμοιος ὁράσει σμαραγδίνῳ. καὶ
κυκλόθεν τοῦ θρόνου θρόνοι. κδ. καὶ ἐπὶ τοὺς θρό-
νους. κδ. πρεσβυτέρους καθημένους, περι-
βεβλημένους ἐν ἱματίοις λευκοῖς, καὶ ἔσχον
ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν στεφάνους χρυσοῦς,
καὶ ἐκ τοῦ θρόνου ἐκπορεύονται ἀστραπαὶ, καὶ
βρονταὶ καὶ φωναὶ, καὶ ἑπτὰ λαμπάδες πυ-
ρὸς καιόμε-

Digitized by Google

ρὸς καιόμεναι ἐνώπιον τοῦ θρόνου, αἵ εἰσι τὰ
ἑπτὰ πνεύματα τοῦ θεοῦ. καὶ ἐνώπιον τοῦ θρό
νου θάλασσα ὑαλίνη ὁμοία κρυστάλλῳ. καὶ ἐν
μέσῳ τοῦ θρόνου, καὶ κύκλῳ τοῦ θρόνου τέσσα-
ρα ζῶα, γέμοντα ὀφθαλμῶν ἔμπροσθεν, καὶ
ὄπισθεν, καὶ τὸ ζῶον τὸ πρῶτον ὅμοιον λέοντι, καὶ
τὸ δεύτερον ζῶον ὅμοιον μόσχῳ, καὶ τὸ τρίτον
ζῶον ἔχον τὸ πρόσωπον ὡς ἄνθρωπος, καὶ τὸ τέ-
ταρτον ζῶον ὅμοιον ἀετῷ πετωμένῳ. καὶ τέσ-
σαρα ζῶα, ἓν καθ' ἑαυτὸ εἶχον ἀνὰ πτέρυγας
ἓξ κυκλόθεν, καὶ ἔσωθεν γέμοντα ὀφθαλ-
μῶν. καὶ ἀνάπαυσιν οὐκ ἔχουσιν ἡμέρας καὶ νυκ-
τὸς, λέγοντες. ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος ὁ θεὸς
ὁ παντοκράτωρ ὁ ἦν καὶ ὁ ὢν, καὶ ὁ ἐρχόμε-
νος. καὶ ὅταν δῶσι τὰ ζῶα δόξαν, καὶ τιμὴν,
καὶ εὐχαριστίαν τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρό-
νου, τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων, πε-
σοῦνται οἱ. κδ. πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ κα-
θημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ προσκυνοῦσι τῷ
ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ βάλλου
σι τοὺς στεφάνους αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, λέ-
γοντες. ἄξιος εἶ κύριε λαβεῖν τὴν δόξαν καὶ τὴν
τιμὴν, καὶ τὴν δύναμιν, ὅτι σὺ ἔκτισας τὰ
πάντα, καὶ διὰ τὸ θέλημά σου εἰσὶ, καὶ ἐκτίσθη-
5 σαν. Καὶ εἶδον ἐπὶ τὴν δεξιὰν τοῦ καθημένου
ἐπὶ τοῦ θρόνου, βιβλίον γεγραμμένον ἔσωθεν
καὶ ἔξωθεν,

καὶ ἔξωθεν, κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν
ἑπτά. καὶ εἶδον ἄγγελον ἰσχυρὸν κηρύσσοντα φωνῇ
μεγάλῃ. τίς ἐστιν ἄξιος ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, καὶ
λῦσαι τὰς σφραγῖδας αὐτοῦ; καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο
ἐν τῷ οὐρανῷ, οὐδὲ ἐπὶ γῆς, καὶ ὑποκάτω τῆς
γῆς ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον, οὐδὲ βλέπειν αὐτό. καὶ
ἔκλαιον πολλά, ὅτι οὐδεὶς ἄξιος εὑρέθη ἀνοῖξαι
καὶ ἀναγνῶναι τὸ βιβλίον, οὔτε βλέπειν αὐτό. καὶ
εἷς τῶν πρεσβυτέρων λέγει μοι. μὴ κλαῖε. ἰδοὺ
ἐνίκησεν ὁ λέων ὁ ὢν ἐκ τῆς φυλῆς ἰούδα, ἡ ῥίζα
δαβὶδ ἀνοῖξαι τὸ βιβλίον καὶ λῦσαι τὰς ἑπτὰ
σφραγῖδας αὐτοῦ. καὶ εἶδον, καὶ ἰδοὺ ἐν μέσῳ τοῦ
θρόνου, καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἐν μέσῳ τῶν
πρεσβυτέρων, ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον,
ἔχον κέρατα ἑπτὰ καὶ ὀφθαλμοὺς ἑπτά, αἵ εἰσι
τὰ τοῦ θεοῦ πνεύματα τὰ ἀποστελλόμενα εἰς
πᾶσαν τὴν γῆν. καὶ ἦλθε καὶ εἴληφε τὸ βι-
βλίον ἐκ τῆς δεξιᾶς τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρό
νου. καὶ ὅτε ἔλαβε τὸ βιβλίον, τὰ τέσσαρα ζῶα,
καὶ οἱ κδ. πρεσβύτεροι ἔπεσον ἐνώπιον τοῦ ἀρ
νίου, ἔχοντες ἕκαστος κιθάρας, καὶ φιάλας χρυ-
σᾶς γεμούσας θυμιαμάτων, αἵ εἰσιν αἱ προσευ
χαὶ τῶν ἁγίων, καὶ ᾄδουσιν ᾠδὴν καινήν, λέγον
τες. ἄξιος εἶ λαβεῖν τὸ βιβλίον, καὶ ἀνοῖξαι τὰς
σφραγῖδας αὐτοῦ, ὅτι ἐσφάγης, καὶ ἠγόρασας ἡ-
μᾶς ἐν τῷ αἵματί σου ἐκ πάσης φυλῆς καὶ γλώσ
σης καὶ λαοῦ,

σης καὶ λαοῦ καὶ ἔθνους, καὶ ἐποίησας ἡμᾶς τῷ θεῷ
ἡμῶν βασιλεῖς καὶ ἱερεῖς, καὶ βασιλεύσομεν ἐπὶ
τῆς γῆς. καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα φωνὴν ἀγγέλων πολ-
λῶν κυκλόθεν τοῦ θρόνου καὶ τῶν ζώων, καὶ πρεσ-
βυτέρων. καὶ ἦν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν μυριάδες
μυριάδων, καὶ χιλιάδες χιλιάδων, λέγοντες
φωνῇ μεγάλῃ. ἄξιόν ἐστιν ἀρνίον τὸ ἐσφαγμέ-
νον λαβεῖν τὴν δύναμιν, καὶ πλοῦτον καὶ σο-
φίαν καὶ ἰσχὺν, καὶ τιμὴν, καὶ δόξαν, καὶ εὐλο-
γίαν. καὶ πᾶν κτίσμα ὃ ἐστιν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ
ἐν τῇ γῇ, καὶ ὑποκάτω τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τῆς
θαλάσσης ἃ ἐστι, καὶ τὰ ἐν αὐτοῖς πάντα, ἤ-
κουσα λέγοντας. τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρό-
νου καὶ τῷ ἀρνίῳ ἡ εὐλογία, καὶ ἡ τιμὴ, καὶ ἡ
δόξα, καὶ τὸ κράτος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
νων. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα ἔλεγον. ἀμήν. καὶ
οἱ εἰκοσιτέσσαρες πρεσβύτεροι ἔπεσον, καὶ
προσεκύνησαν ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ-
6 νων. Καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε τὸ ἀρνίον ἐν ἐκ
τῶν σφραγίδων, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἐκ τῶν τεσ-
σάρων ζώων, λέγοντος, ὡς φωνῆς βροντῆς. ἔρ-
χου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον. καὶ ἰδοὺ ἵππος λευ-
κὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ ἔχων τόξον.
καὶ ἐδόθη αὐτῷ στέφανος, καὶ ἐξῆλθε νικῶν,
καὶ ἵνα νικήσῃ. καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα
τὴν δευτέραν, ἤκουσα τοῦ δευτέρου ζώου, λέγον-
τος. ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ ἐξῆλθεν ἄλλος ἵπ-
πος πυῤῥός,

Digitized by Google

πος πυῤῥὸς, καὶ τῷ καθημένῳ ἐπ' αὐτῷ ἐδόθη αὐτῷ, λαβεῖν τὴν εἰρήνην ἀπὸ τῆς γῆς, καὶ ἵνα ἀλλήλους σφάξωσι, καὶ ἐδόθη αὐτῷ μάχαιρα μεγάλη. καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν τρίτην σφραγῖδα, ἤκουσα τοῦ τρίτου ζώου, λέγοντος. ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον. καὶ ἰδοὺ ἵππος μέλας, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτῷ, ἔχων ζυγὸν ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐν μέσῳ τῶν τεσσάρων ζώων, λέγουσαν. χοῖνιξ σίτου δηναρίου, καὶ τρεῖς χοίνικες κριθῆς δηναρίου, καὶ τὸ ἔλαιον καὶ τὸν οἶνον μὴ ἀδικήσῃς. καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν σφραγῖδα τὴν τετάρτην, ἤκουσα φωνὴν τοῦ τετάρτου ζώου λέγουσαν. ἔρχου καὶ βλέπε. καὶ εἶδον. καὶ ἰδοὺ ἵππος χλωρὸς, καὶ ὁ καθήμενος ἐπάνω, ὄνομα αὐτῷ ὁ θάνατος, καὶ ὁ ᾅδης ἀκολουθεῖ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐδόθη αὐτοῖς ἐξουσία ἀποκτεῖναι ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς ἐν ῥομφαίᾳ, καὶ ἐν λιμῷ καὶ ἐν θανάτῳ, ὑπὸ τῶν θηρίων τῆς γῆς. καὶ ὅτε ἤνοιξε τὴν πέμπτην σφραγῖδα, εἶδον ὑποκάτω τοῦ θυσιαστηρίου τὰς ψυχὰς τῶν ἐσφαγμένων διὰ τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ διὰ τὴν μαρτυρίαν ἣν εἶχον, καὶ ἔκραζον φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες. ἕως πότε ὁ δεσπότης ὁ ἅγιος, καὶ ὁ ἀληθινὸς οὐ κρίνεις καὶ ἐκδικεῖς τὸ αἷμα ἡμῶν ἀπὸ τῶν κατοικούντων ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ ἐδόθησαν ἑκάσταις στολαὶ

λευκαί, καὶ

λευκαί, καὶ ἐῤῥέθη αὐτοῖς, ἵνα ἀναπαύσωνται ἔτι
χρόνον μικρὸν, ἕως οὗ πληρώσονται καὶ οἱ σύνδου-
λοι αὐτῶν, καὶ οἱ ἀδελφοὶ αὐτῶν, οἱ μέλλοντες
ἀποκτείνεσθαι ὡς καὶ αὐτοί. καὶ εἶδον, ὅτε ἤνοιξε
τὴν σφραγίδα τὴν ἕκτην, καὶ ἰδοὺ σεισμὸς μέ-
γας ἐγένετο, καὶ ὁ ἥλιος ἐγένετο μέλας ὡς σάκ-
κος τρίχινος, καὶ ἡ σελήνη ἐγένετο ὡς αἷμα. καὶ
οἱ ἀστέρες τοῦ οὐρανοῦ ἔπεσον εἰς τὴν γῆν, ὡς συ-
κῆ βάλλει τοὺς ὀλύνθους αὐτῆς, ὑπὸ μεγάλου
ἀνέμου σειομένη. καὶ οὐρανὸς ἀπεχωρίσθη ὡς
βιβλίον ἑλισσόμενον. καὶ πᾶν ὄρος καὶ νῆσος
ἐκ τῶν τόπων αὐτῶν ἐκινήθησαν, καὶ οἱ βασι-
λεῖς τῆς γῆς, καὶ οἱ μεγιστᾶνες, καὶ οἱ πλούσιοι καὶ
οἱ χιλίαρχοι, καὶ οἱ δυνατοὶ, καὶ πᾶς δοῦ-
λος, καὶ πᾶς ἐλεύθερος ἔκρυψαν ἑαυτοὺς εἰς
τὰ σπήλαια, καὶ εἰς τὰς πέτρας τῶν ὀρέων,
καὶ λέγουσι τοῖς ὄρεσι καὶ ταῖς πέτραις. πέσε-
τε ἐφ' ἡμᾶς, καὶ κρύψατε ἡμᾶς ἀπὸ προσώ-
που τοῦ καθημένου ἐπὶ τοῦ θρόνου, καὶ ἀπὸ τῆς ὀρ-
γῆς τοῦ ἀρνίου, ὅτι ἦλθεν ἡ ἡμέρα ἡ μεγάλη τῆς
7 ὀργῆς αὐτοῦ. καὶ τίς δύναται σταθῆναι; Καὶ μετὰ
ταῦτα εἶδον τέσσαρας ἀγγέλους ἑστῶτας ἐπὶ
τὰς τέσσαρας γωνίας τῆς γῆς, κρατοῦντας τοὺς
τέσσαρας ἀνέμους τῆς γῆς, ἵνα μὴ πνέῃ ἄνεμος
ἐπὶ τῆς γῆς, μήτε ἐπὶ τῆς θαλάσσης, μήτε ἐπὶ
πᾶν δένδρον. καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἀναβαίνοντα

ἀπὸ ἀνατο-

Digitized by Google

ἀπὸ ἀνατολῆς ἡλίου, ἔχοντα σφραγῖδα θεοῦ ζῶντος, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ τοῖς τέσσαρσιν ἀγγέλοις, οἷς ἐδόθη αὐτοῖς ἀδικῆσαι τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν, λέγων. μὴ ἀδικήσητε τὴν γῆν, μήτε τὴν θάλασσαν, μήτε τὰ δένδρα, ἄχρις οὗ σφραγίσωμεν τοὺς δούλους τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐσφραγισμένων. ρμδ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι, ἐκ πάσης φυλῆς υἱῶν ἰσραήλ, ἐκ φυλῆς ἰούδα. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς ῥουβίμ. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς γάδ. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς ἀσήρ. ιβ χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς νεφθαλίμ. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς μανασσῆ. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς συμεὼν. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς λευί. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς ἰσαχάρ. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς ζαβουλὼν. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς ἰωσὴφ. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. ἐκ φυλῆς βενιαμὶν. ιβ. χιλιάδες ἐσφραγισμένοι. μετὰ ταῦτα εἶδον, καὶ ἰδοὺ ὄχλος πολὺς, ὃν ἀριθμῆσαι αὐτὸν οὐδεὶς ἠδύνατο, ἐκ παντὸς ἔθνους καὶ λαῶν, καὶ γλωσσῶν, ἑστῶτες ἐνώπιον τοῦ θρόνου,

καὶ ἐνώπιον

καὶ ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου, περιβεβλημένοι στο-
λὰς λευκάς, καὶ φοίνικες ἐν ταῖς χερσὶν αὐ-
τῶν, καὶ κράζοντες φωνῇ μεγάλῃ, λέγοντες.
ἡ σωτηρία τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου τοῦ
θεοῦ ἡμῶν, καὶ τῷ ἀρνίῳ. καὶ πάντες οἱ ἄγγε
λοι ἑστήκεσαν κύκλῳ τοῦ θρόνου, καὶ τῶν πρεσ-
βυτέρων, καὶ τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ ἔπεσον
ἐνώπιον τοῦ θρόνου ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ
προσεκύνησαν τῷ θεῷ, λέγοντες. ἀμήν. ἡ εὐ-
λογία καὶ ἡ δόξα καὶ ἡ σοφία, καὶ ἡ εὐχαριστία,
καὶ ἡ τιμὴ καὶ ἡ δύναμις, καὶ ἡ ἰσχὺς τῷ θεῷ ἡ-
μῶν εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. ἀμήν. καὶ ἀπο-
κρίθη εἷς ἐκ τῶν πρεσβυτέρων, λέγων μοι. οὗτοι
οἱ περιβεβλημένοι τὰς στολὰς τὰς λευκάς,
τίνες; καὶ πόθεν ἦλθον; καὶ εἴρηκα αὐτῷ. κύ-
ριε σὺ οἶδας. καὶ εἶπέ μοι. οὗτοί εἰσιν οἱ ἐρχόμε-
νοι ἐκ τῆς θλίψεως τῆς μεγάλης, καὶ ἐπλάτυ-
ναν τὰς στολὰς αὐτῶν, καὶ ἐλεύκαναν στολὰς
αὐτῶν ἐν τῷ αἵματι τοῦ ἀρνίου. διὰ τοῦτό εἰ-
σιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ, καὶ λατρεύουσιν αὐ-
τῷ ἡμέρας καὶ νυκτὸς ἐν τῷ ναῷ αὐτοῦ. καὶ ὁ
καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου σκηνώσει ἐπ' αὐ-
τούς. οὐ πεινάσουσιν ἔτι, οὐδὲ διψήσουσιν, οὐδὲ μὴ
πέσῃ ἐπ' αὐτοὺς ὁ ἥλιος, οὐδὲ πᾶν καῦμα, ὅτι
τὸ ἀρνίον τὸ ἀνὰ μέσον τοῦ θρόνου ποιμανεῖ αὐ-
τούς, καὶ ὁδηγήσει αὐτοὺς ἐπὶ ζώσας πηγὰς ὑδά-
των, καὶ

Digitized by Google

των, καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ
τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. Καὶ ὅτε ἤνοιξε 8
τὴν σφραγίδα τὴν ἑβδόμην ἐγένετο σιγὴ ἐν
τῷ οὐρανῷ ὡς ἡμιώριον, καὶ εἶδον ἀγγέλους,
οἳ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἑστήκασι, καὶ ἐδόθησαν αὐ-
τοῖς ἑπτὰ σάλπιγγες. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἦλ-
θε, καὶ ἐστάθη ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, ἔχων λι-
βανωτὸν χρυσοῦν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ θυμιά-
ματα πολλά, ἵνα δώσῃ ταῖς προσευχαῖς
τῶν ἁγίων πάντων ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυ-
σοῦν τὸ ἐνώπιον τοῦ θρόνου. καὶ ἀνέβη ὁ καπνὸς
τῶν θυμιαμάτων ταῖς προσευχαῖς τῶν ἁ-
γίων ἐκ χειρὸς τοῦ ἀγγέλου ἐνώπιον τοῦ θεοῦ. καὶ
εἴληφεν ὁ ἄγγελος τὸ λιβανωτὸν, καὶ ἐγέμισεν
αὐτὸ ἐκ τοῦ πυρὸς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἔβαλεν
εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐγένοντο φωναὶ, καὶ βρονταὶ,
καὶ ἀστραπαὶ, καὶ σεισμοὶ, καὶ ἑπτὰ ἄγγελοι
ἔχοντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας, ἡτοίμασαν
ἑαυτοὺς, ἵνα σαλπίσωσι. καὶ ὁ πρῶτος ἄγγελος
ἐσάλπισε. καὶ ἐγένετο χάλαζα καὶ πῦρ με-
μιγμένα αἵματι, καὶ ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν.
καὶ τὸ τρίτον τῶν δένδρων κατεκάη, καὶ πᾶς
χόρτος χλωρὸς κατεκάη. καὶ ὁ δεύτερος ἄγ-
γελος ἐσάλπισε, καὶ ὡς ὄρος μέγα πυρὶ καιό-
μενον, ἐβλήθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐγένετο
τὸ τρίτον τῆς θαλάσσης αἷμα, καὶ ἀπέθανε τὸ

τρίτον τῶν κτισμάτων, τὰ ἔχοντα ψυχάς.
καὶ τὸ τρίτον τῶν πλοίων διεφθάρη. καὶ ὁ
τρίτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἔπεσεν ἐκ τοῦ
οὐρανοῦ ἀστὴρ μέγας καιόμενος ὡς λαμπὰς, καὶ
ἔπεσεν ἐπὶ τὸ τρίτον τῶν ποταμῶν, καὶ ἐπὶ
τὰς πηγὰς ὑδάτων, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀστέρος
λέγεται ἄψινθος. καὶ ἐγένετο τὸ τρίτον εἰς
ἄψινθον. καὶ πολλοὶ ἀνθρώπων ἀπέθανον
ἐκ τῶν ὑδάτων, ὅτι ἐπικράνθησαν. καὶ ὁ τέ-
ταρτος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ ἐπλήγη τὸ τρί-
τον τοῦ ἡλίου, καὶ τὸ τρίτον τῆς σελήνης, καὶ τὸ
τρίτον τῶν ἀστέρων, ἵνα σκοτισθῇ τὸ τρίτον αὐ-
τῶν, καὶ ἡ ἡμέρα μὴ φαίνῃ τὸ τρίτον, καὶ
ἡ νὺξ ὁμοίως. καὶ εἶδον, καὶ ἤκουσα ἑνὸς ἀγ-
γέλου πετωμένου ἐν μεσουρανήματι, λέγον-
τος φωνῇ μεγάλῃ. οὐαὶ, οὐαὶ, τοῖς κατοικοῦ-
σιν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐκ τῶν λοιπῶν φωνῶν τῆς
σάλπιγγος τῶν τριῶν ἀγγέλων τῶν μελ-
9 λόντων σαλπίζειν. Καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος
ἐσάλπισε, καὶ εἶδον ἀστέρα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πε-
πτωκότα εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἡ
κλεὶς τοῦ φρέατος τῆς ἀβύσσου, καὶ ἤνοιξε τὸ
φρέαρ τῆς ἀβύσσου, καὶ ἀνέβη καπνὸς καμί-
νου μεγάλης, καὶ ἐσκοτίσθη ὁ ἥλιος, καὶ ὁ
ἀὴρ ἐκ τοῦ καπνοῦ τοῦ φρέατος. καὶ ἐκ τοῦ κα-
πνοῦ ἐξῆλθον ἀκρίδες εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐδό-
θη αὐ-

Digitized by Google

θη αὐταῖς ἐξουσία, ὡς ἔχουσιν ἐξουσίαν οἱ σκορπίοι τῆς γῆς, καὶ ἐῤῥέθη αὐταῖς, ἵνα μὴ ἀδικήσωσι τὸν χόρτον τῆς γῆς, οὐδὲ πᾶν χλωρὸν, οὐδὲ πᾶν δένδρον, εἰ μὴ τοὺς ἀνθρώπους, οἵτινες οὐκ ἔχουσι τὴν σφραγῖδα ἐπὶ τῶν μετώπων. καὶ ἐδόθη αὐταῖς ἵνα μὴ ἀποκτείνωσιν αὐτοὺς, ἀλλ' ἵνα βασανισθῶσι μῆνας πέντε, καὶ ὁ βασανισμὸς αὐτῶν, ὡς βασανισμὸς σκορπίου ὅταν παίσῃ ἄνθρωπον. καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις ζητήσουσιν οἱ ἄνθρωποι τὸν θάνατον, καὶ οὐκ εὑρήσουσιν αὐτὸν, καὶ ἐπιθυμήσουσιν ἀποθανεῖν, καὶ φεύξεται ὁ θάνατος ἀπ' αὐτῶν. καὶ τὰ ὁμοιώματα τῶν ἀκρίδων, ὅμοια ἵπποις ἡτοιμασμένοις εἰς πόλεμον, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν ὡς στέφανοι ὅμοιοι χρυσῷ. καὶ τὰ πρόσωπα αὐτῶν ὡς πρόσωπα ἀνθρώπων. καὶ εἶχον τρίχας ὡς τρίχας γυναικῶν, καὶ οἱ ὀδόντες αὐτῶν, ὡς λεόντων ἦσαν. καὶ εἶχον θώρακας, ὡς θώρακας σιδηροῦς. καὶ ἡ φωνὴ τῶν πτερύγων αὐτῶν, ὡς φωνὴ ἁρμάτων ἵππων πολλῶν τρεχόντων εἰς πόλεμον. καὶ ἔχουσιν οὐρὰς ὁμοίας σκορπίοις, καὶ κέντρα ἦν ἐν ταῖς οὐραῖς αὐτῶν. καὶ ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἀδικῆσαι τοὺς ἀνθρώπους μῆνας πέντε, καὶ ἔχουσιν ἐπ' αὐτῶν βασιλέα τὸν ἄγγελον τῆς ἀβύσσου, ὄνομα ἑαυτῷ ἑβραϊστὶ

ἀβαδδὼν, καὶ ἐν τῇ ἑλληνικῇ ὄνομα ἔχει, ἀπολ-
λύων. ἡ οὐαὶ ἡ μία ἀπῆλθεν, ἰδοὺ ἔρχονται δύο
οὐαὶ μετὰ ταῦτα. καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐσάλπι-
σε, καὶ ἤκουσα φωνὴν μίαν ἐκ τῶν τεσσάρων κε-
ράτων τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ χρυσοῦ τοῦ ἐνώπιον τοῦ
θεοῦ, λέγουσαν τῷ ἕκτῳ ἀγγέλῳ, ὃς εἶχε τὴν σάλ
πιγγα. λῦσον τοὺς τέσσαρας ἀγγέλους τοὺς δεδε-
μένους ἐπὶ τῷ ποταμῷ τῷ μεγάλῳ εὐφράτῃ,
καὶ ἐλύθησαν οἱ τέσσαρες ἄγγελοι οἱ ἡτοιμασ-
μένοι εἰς τὴν ὥραν καὶ ἡμέραν καὶ μῆνα καὶ ἐνι-
αυτὸν, ἵνα ἀποκτείνωσι τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώ-
πων. καὶ ὁ ἀριθμὸς στρατευμάτων τοῦ ἱππικοῦ
δύο μυριάδες μυριάδων. καὶ ἤκουσα τὸν ἀριθ-
μὸν αὐτῶν. καὶ οὕτως εἶδον τοὺς ἵππους ἐν τῇ
ὁράσει, καὶ τοὺς καθημένους ἐπ᾽ αὐτῶν ἔχοντας
θώρακας πυρίνους καὶ ὑακινθίνους καὶ θειώδεις.
καὶ αἱ κεφαλαὶ τῶν ἵππων ὡς κεφαλαὶ λεόν-
των, καὶ ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν ἐκπορεύεται πῦρ
καὶ καπνὸς καὶ θεῖον. ὑπὸ τῶν τριῶν πληγῶν
τούτων ἀπεκτάνθησαν τὸ τρίτον τῶν ἀνθρώπων
ἐκ τοῦ πυρὸς καὶ ἐκ τοῦ καπνοῦ, καὶ ἐκ τοῦ θείου τοῦ
ἐκπορευομένου ἐκ τῶν στομάτων αὐτῶν. αἱ γὰρ
ἐξουσίαι αὐτῶν ἐν τῷ στόματι αὐτῶν εἰσιν. αἱ
γὰρ οὐραὶ αὐτῶν ὅμοιαι ὄφεσιν, ἔχουσαι κεφα
λὰς, καὶ ἐν αὐταῖς ἀδικοῦσιν. καὶ οἱ λοιποὶ τῶν
ἀνθρώπων οἳ οὐκ ἀπεκτάνθησαν ἐν ταῖς πλη-
γαῖς ταύ-

Digitized by Google

γαῖς ταύταις, οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων
τῶν χειρῶν αὐτῶν, ἵνα μὴ προσκυνήσωσι τὰ
δαιμόνια καὶ τὰ εἴδωλα τὰ χρυσᾶ, καὶ τὰ ἀρ
γυρᾶ, καὶ τὰ χαλκᾶ καὶ τὰ λίθινα, καὶ τὰ
ξύλινα, ἃ οὔτε βλέπειν δύναται, οὔτε ἀκούειν, οὔτε
περιπατεῖν, καὶ οὔτε μετενόησαν ἐκ τῶν φόνων
αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν φαρμακειῶν αὐτῶν, οὔτε
ἐκ τῆς πορνείας αὐτῶν, οὔτε ἐκ τῶν κλεμμάτων
αὐτῶν. Καὶ εἶδον ἄλλον ἄγγελον ἰσχυρὸν κα- 10
ταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ περιβεβλημένον
νεφέλην, καὶ ἶρις ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, καὶ τὸ πρό-
σωπον αὐτοῦ ὡς ὁ ἥλιος, καὶ οἱ πόδες αὐτοῦ ὡς
στύλοι πυρός. καὶ ἔχων ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ βι-
βλαρείδιον ἀνεῳγμένον, καὶ ἔθηκε τὸν πόδα αὐ
τοῦ τὸν δεξιὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν, τὸν δὲ εὐώνυ
μον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, ὥσ-
περ λέων μυκᾶται. καὶ ὅτε ἔκραξεν, ἐλάλησαν
ἑπτὰ βρονταὶ τὰς ἑαυτῶν φωνάς. καὶ ὅτε ἐλά
λησαν ἑπτὰ βρονταὶ τὰς φωνὰς ἑαυτῶν,
ἔμελλον γράφειν. καὶ ἤκουσα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρα
νοῦ, λέγουσάν μοι. σφράγισον ἃ ἐλάλησαν αἱ ἑ-
πτὰ βρονταὶ, καὶ μὴ ταῦτα γράφῃς. καὶ ὁ ἄγ
γελος ὃν εἶδον ἑστῶτα ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ
ἐπὶ τῆς γῆς, ἦρε τὴν χεῖρα αὐτοῦ εἰς τὸν οὐρα-
νὸν, καὶ ὤμοσεν ἐν τῷ ζῶντι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
αἰώνων, ὃς ἔκτισε τὸν οὐρανὸν καὶ τὰ ἐν αὐτῷ,

καὶ τὴν θάλασσαν καὶ τὰ ἐν αὐτῇ, ὅτι χρό-
νος οὐκ ἔσται ἔτι, ἀλλ' ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς φω-
νῆς τοῦ ἑβδόμου ἀγγέλου, ὅταν μέλλῃ σαλπίζειν,
καὶ τελεσθῇ τὸ μυστήριον τοῦ θεοῦ, ὡς εὐηγγέλι-
σε τοῖς ἑαυτοῦ δούλοις τοῖς προφήταις. καὶ ἡ
φωνὴ ἣν ἤκουσα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ πάλιν λαλοῦσα
μετ' ἐμοῦ, καὶ λέγουσα. ὕπαγε, λαβὲ τὸ βιβλα-
ρίδιον τὸ ἠνεῳγμένον ἐν τῇ χειρὶ ἀγγέλου τοῦ
ἑστῶτος ἐπὶ τῆς θαλάσσης καὶ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ
ἀπῆλθον πρὸς τὸν ἄγγελον λέγων αὐτῷ. δός
μοι τὸ βιβλαρίδιον. καὶ λέγει μοι. λαβὲ, καὶ κα-
τάφαγε αὐτὸ, καὶ πικρανεῖ σου τὴν κοιλίαν,
ἀλλ' ἐν στόματί σου ἔσται γλυκὺ ὡς μέλι. καὶ
ἔλαβον τὸ βιβλαρίδιον ἐκ τῆς χειρὸς τοῦ ἀγγέ-
λου, καὶ κατέφαγον αὐτὸ, καὶ ἦν ἐν τῷ στόματί
μου, ὡς μέλι γλυκύ. καὶ ὅτε ἔφαγον αὐτὸ ἐ-
πικράνθη ἡ κοιλία μου, καὶ λέγει μοι. δεῖ σε
πάλιν προφητεῦσαι ἐπὶ λαοῖς καὶ ἔθνεσι καὶ
11 γλώτταις, καὶ βασιλεῦσι πολλοῖς. Καὶ ἐδό-
θη μοι κάλαμος ὅμοιος ῥάβδῳ, λέγων. ἔγει-
ραι καὶ μέτρησον τὸν ναὸν τοῦ θεοῦ, καὶ τὸ θυσιαστή-
ριον καὶ τοὺς προσκυνοῦντας ἐν αὐτῷ, καὶ τὴν αὐ-
λὴν τὴν ἔσωθεν τοῦ ναοῦ ἔκβαλε ἔξω, καὶ μὴ αὐ-
τὴν μετρήσῃς. ὅτι ἐδόθη τοῖς ἔθνεσι, καὶ τὴν πό-
λιν τὴν ἁγίαν πατήσουσι μῆνας τεσσαράκον-
τα δύο, καὶ δώσω τοῖς δυσὶ μάρτυσί μου, καὶ προ-

φητεύσουσιν

Digitized by Google

φητεύσουσιν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξήκον-
τα περιβεβλημένοι σάκκους. οὗτοί εἰσιν αἱ
δύο ἐλαῖαι καὶ δύο λυχνίαι αἱ ἐνώπιον τοῦ θεοῦ
τῆς γῆς ἑστῶσαι. καὶ εἴ τις αὐτοὺς θέλῃ ἀδικῆσαι,
πῦρ ἐκπορεύεται ἐκ τοῦ στόματος αὐτῶν, καὶ κα-
τεσθίει τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. καὶ εἴ τις θέλῃ αὐτοὺς
ἀδικῆσαι, οὕτως δεῖ αὐτὸν ἀποκτανθῆναι. οὗτοι
ἔχουσιν ἐξουσίαν κλεῖσαι τὸν οὐρανὸν, ἵνα μὴ βρέ
χῃ ὑετὸς ἐν ταῖς ἡμέραις αὐτῶν τῆς προφητεί-
ας, καὶ ἐξουσίαν ἔχουσιν ἐπὶ τῶν ὑδάτων στρέ-
φειν εἰς αἷμα, καὶ πατάξαι τὴν γῆν ἐν πάσῃ
πληγῇ, ὁσάκις ἐὰν θελήσωσιν. καὶ ὅταν τελέσωσι
τὴν μαρτυρίαν αὐτῶν, τὸ θηρίον ἀναβαῖνον
ἐκ τῆς ἀβύσσου ποιήσει πόλεμον μετ' αὐτῶν, καὶ
νικήσει αὐτοὺς, καὶ ἀποκτενεῖ αὐτοὺς, καὶ τὰ πτώ
ματα αὐτῶν ἐπὶ τῆς πλατείας πόλεως τῆς
μεγάλης, ἥτις καλεῖται πνευματικῶς σόδομα καὶ
αἴγυπτος, ὅπου ὁ κύριος ἡμῶν ἐσταυρώθη. καὶ
βλέψουσιν ἐκ τῶν λαῶν καὶ φυλῶν καὶ γλωτ-
τῶν τὰ πτώματα αὐτῶν, καὶ οἱ ἐκ τῶν ἐθνῶν
ἡμέρας τρεῖς καὶ ἥμισυ, καὶ τὰ πτώματα αὐτῶν
οὐκ ἀφήσουσι τεθῆναι εἰς μνήματα. καὶ οἱ κα-
τοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς χαροῦσιν ἐπ' αὐτοῖς καὶ εὐ
φρανθήσονται, καὶ δῶρα πέμψουσιν ἀλλήλοις, ὅτι
οὗτοι οἱ δύο προφῆται ἐβασάνισαν τοὺς κατοι-
κοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας καὶ

ἥμισυ πνεῦμα ζωῆς ἐκ τοῦ θεοῦ εἰσῆλθεν εἰς
αὐτούς. καὶ ἔστησαν ἐπὶ τοὺς πόδας αὐτῶν, καὶ
φόβος μέγας ἔπεσεν ἐπὶ τοὺς θεωροῦντας αὐ-
τούς. καὶ ἤκουσαν φωνὴν μεγάλην ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ, λέγουσαν αὐτοῖς. ἀνάβητε ὧδε. καὶ ἀνέ-
βησαν εἰς τὸν οὐρανὸν ἐν τῇ νεφέλῃ. καὶ ἐ-
θεώρησαν αὐτοὺς οἱ ἐχθροὶ αὐτῶν. καὶ ἐν ἐ-
κείνῃ τῇ ὥρᾳ ἐγένετο σεισμὸς μέγας, καὶ τὸ
δέκατον τῆς πόλεως ἔπεσε, καὶ ἀπεκτάνθη-
σαν ἐν τῷ σεισμῷ ὀνόματα ἀνθρώπων χιλιά-
δες ἑπτά, καὶ οἱ λοιποὶ ἔμφοβοι ἐγένοντο, καὶ
ἔδωκαν δόξαν τῷ θεῷ τοῦ οὐρανοῦ. οὐαὶ ἡ δευ-
τέρα ἀπῆλθε, ἰδοὺ ἡ οὐαὶ ἡ τρίτη ἔρχεται
ταχύ. καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐσάλπισε, καὶ
ἐγένοντο φωναὶ μεγάλαι ἐν τῷ οὐρανῷ, λέ-
γουσαι. ἐγένοντο αἱ βασιλεῖαι τοῦ κόσμου, τοῦ
κυρίου ἡμῶν καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, καὶ βασι-
λεύσει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ οἱ.
κδ΄. πρεσβύτεροι ἐνώπιον τοῦ θεοῦ καθήμε-
νοι ἐπὶ τοὺς θρόνους αὐτῶν, ἔπεσαν ἐπὶ τὰ
πρόσωπα αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ,
λέγοντες. εὐχαριστοῦμέν σοι κύριε ὁ θεὸς ὁ
παντοκράτωρ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν καὶ ὁ ἐρχόμε-
νος, ὅτι εἴληφας δύναμίν σου τὴν μεγάλην,
καὶ ἐβασίλευσας. καὶ τὰ ἔθνη ὠργίσθησαν,
καὶ ἦλθεν ἡ ὀργή σου καὶ ὁ καιρὸς τῶν νεκρῶν

κριθῆναι

Digitized by Google

κριθῆναι καὶ δοῦναι τὸν μισθὸν τοῖς δούλοις
σου τοῖς προφήταις, καὶ τοῖς ἁγίοις, καὶ τοῖς φο-
βουμένοις τὸ ὄνομά σου, τοῖς μικροῖς καὶ τοῖς με-
γάλοις, καὶ διαφθεῖραι τοὺς φθείροντας τὴν
γῆν. καὶ ἠνοίχθη ὁ ναὸς τοῦ θεοῦ ἐν τῷ οὐρανῷ,
καὶ ὤφθη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης αὐτοῦ ἐν
τῷ ναῷ αὐτοῦ, καὶ ἐγένοντο ἀστραπαὶ καὶ φω
ναὶ καὶ βρονταὶ, καὶ σεισμὸς, καὶ χάλαζα με-
γάλη. Καὶ σημεῖον μέγα ὤφθη ἐν τῷ οὐρα- 12
νῷ, γυνὴ περιβεβλημένη τὸν ἥλιον, καὶ σελή-
νη ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τῆς κε
φαλῆς αὐτῆς στέφανος ἀστέρων δώδεκα. καὶ ἐν γα
στρὶ ἔχουσα ἔκραζεν, ὠδίνουσα καὶ βασανιζομένη
τεκεῖν. καὶ ὤφθη ἄλλο σημεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ. καὶ
ἰδοὺ δράκων μέγας πυῤῥὸς, ἔχων κεφαλὰς
ἑπτὰ καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τὰς κεφαλὰς
αὐτοῦ διαδήματα ἑπτά. καὶ ἡ οὐρὰ αὐτοῦ
σύρει τὸ τρίτον τῶν ἀστέρων, καὶ ἔβαλεν αὐ-
τοὺς εἰς τὴν γῆν, καὶ ὁ δράκων ἕστηκεν ἐνώπιον
τῆς γυναικὸς τῆς μελλούσης τεκεῖν, ἵνα ὅταν
τέκῃ τὸ τέκνον αὐτῆς, καταφάγῃ. καὶ ἔτεκεν
υἱὸν ἄῤῥενα ὃς μέλλει ποιμαίνειν πάντα τὰ ἔθ
νη ῥάβδῳ σιδηρᾷ, καὶ ἡρπάσθη τὸ τέκνον αὐτῆς
πρὸς τὸν θεὸν καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ. καὶ ἡ
γυνὴ ἔφυγεν εἰς τὴν ἔρημον, ὅπου ἔχει τό-
πον ἡτοιμασμένον ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐκεῖ τρέ-

φωσιν

Digitized by Google

φωσιν αὐτὴν ἡμέρας χιλίας διακοσίας ἑξή-
κοντα. καὶ ἐγένετο πόλεμος ἐν τῷ οὐρανῷ. ὁ μι-
χαὴλ καὶ οἱ ἄγγελοι αὐτοῦ ἐπολέμησαν κατὰ
τοῦ δράκοντος. καὶ ὁ δράκων ἐπολέμησε, καὶ οἱ
ἄγγελοι αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἴσχυσαν, οὔτε τόπος εὑρέθη
αὐτῶν ἔτι ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐβλήθη ὁ δράκων
ὁ μέγας, ὄφις ὁ ἀρχαῖος ὁ καλούμενος διάβο-
λος, καὶ ὁ σατανᾶς, ὁ πλανῶν τὴν οἰκουμέ-
νην ὅλην, ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, καὶ οἱ ἄγγελοι
αὐτοῦ ἐβλήθησαν, καὶ ἤκουσα φωνὴν μεγά-
λην, ἐν τῷ οὐρανῷ λέγουσαν. ἄρτι ἐγένετο ἡ
σωτηρία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ
ἡμῶν καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, ὅτι κατε-
βλήθη ὁ κατηγορῶν αὐτῶν ἐνώπιον τοῦ θεοῦ ἡ-
μέρας καὶ νυκτός. καὶ αὐτοὶ ἐνίκησαν αὐτὸν διὰ
τὸ αἷμα τοῦ ἀρνίου καὶ διὰ τὸν λόγον τῆς μαρ
τυρίας αὐτῶν, καὶ οὐκ ἠγάπησαν τὴν ψυχὴν
αὐτῶν ἄχρι θανάτου. διὰ τοῦτο εὐφραίνεσθε οἱ
οὐρανοὶ καὶ οἱ ἐν αὐτοῖς σκηνοῦντες. οὐαὶ τοῖς
κατοικοῦσι τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, ὅτι κα
τέβη ὁ διάβολος πρὸς ὑμᾶς, ὁ ἔχων θυμὸν μέ-
γαν, εἰδὼς ὅτι ὀλίγον καιρὸν ἔχει. καὶ ὅτε εἶ-
δεν ὁ δράκων, ὅτι ἐβλήθη εἰς τὴν γῆν, ἐδίωξε
τὴν γυναῖκα, ἥτις ἔτεκε τὸν ἄρρενα, καὶ ἐδό
θησαν τῇ γυναικὶ δύο πτέρυγες τοῦ ἀετοῦ τοῦ
μεγάλου, ἵνα πέτηται εἰς τὴν ἔρημον εἰς τὸν

τόπον

Digitized by Google

τόπον αὐτῆς, ὅπου τρέφεται ἐκεῖ καιρὸν καὶ
καιροὺς καὶ ἥμισυ καιροῦ ἀπὸ προσώπου τοῦ ὄ-
φεως. καὶ ἔβαλεν ὁ ὄφις ὀπίσω τῆς γυναικὸς
ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ὕδωρ ὡς ποταμὸν, ἵνα
ταύτην ποταμοφόρητον ποιήσῃ. καὶ ἐβοήθησεν
ἡ γῆ τῇ γυναικὶ, καὶ ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα
αὐτῆς καὶ κατέπιε τὸν ποταμὸν, ὃν ἔβαλεν
ὁ δράκων ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ. καὶ ὠργίσθη ὁ
δράκων ἐπὶ τῇ γυναικὶ καὶ ἀπῆλθε ποιῆ-
σαι πόλεμον μετὰ τῶν λοιπῶν τοῦ σπέρμα-
τος αὐτῆς, τῶν τηρούντων τὰς ἐντολὰς τοῦ θεοῦ,
καὶ ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰησοῦ χριστοῦ. καὶ
ἐστάθην ἐπὶ τὴν ἄμμον τῆς θαλάσσης. Καὶ 13
εἶδον ἐκ τῆς θαλάσσης θηρίον ἀναβαῖνον ἔχον
κεφαλὰς ἑπτὰ, καὶ κέρατα δέκα, καὶ ἐπὶ τῶν
κεράτων αὐτοῦ δέκα διαδήματα, καὶ ἐπὶ τὰς
κεφαλὰς αὐτοῦ ὄνομα βλασφημίας. καὶ τὸ
θηρίον ὃ εἶδον, ὅμοιον παρδάλει, καὶ οἱ πόδες
αὐτοῦ ὡς ἄρκτου, καὶ τὸ στόμα αὐτοῦ ὡς στόμα
λέοντος. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ δράκων τὴν δύνα
μιν αὐτοῦ καὶ τὸν θρόνον αὐτοῦ καὶ ἐξουσίαν μεγά
λην. καὶ εἶδον μίαν τῶν κεφαλῶν αὐτοῦ ὡς ἐσ-
φαγμένην εἰς θάνατον, καὶ ἡ πληγὴ τοῦ θανά
του αὐτοῦ ἐθεραπεύθη, καὶ ἐθαυμάσθη ὅ-
λη ἡ γῆ ὀπίσω τοῦ θηρίου. καὶ προσεκύνησαν
τὸν δράκοντα ὃς ἔδωκεν ἐξουσίαν τῷ θηρίῳ, καὶ

προσεκύνησαν

Digitized by Google

προσεκύνησαν τὸ θηρίον, λέγοντες. Τίς ὅμοιος τῷ θηρίῳ, τίς δύναται πολεμῆσαι μετ' αὐτοῦ; καὶ ἐδόθη αὐτῷ στόμα λαλοῦν μεγάλα καὶ βλασφημίας. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ποιῆσαι πόλεμον μῆνας τεσσαράκοντα δύο, καὶ ἤνοιξε τὸ στόμα αὐτοῦ εἰς βλασφημίαν πρὸς τὸν θεὸν βλασφημῆσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ σκηνοῦντας, καὶ ἐδόθη αὐτῷ πόλεμον ποιῆσαι μετὰ τῶν ἁγίων, καὶ νικῆσαι αὐτούς. καὶ ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ πᾶσαν φυλὴν καὶ γλῶσσαν καὶ ἔθνος, καὶ προσκυνήσουσιν αὐτῷ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέγραπται τὰ ὀνόματα ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου ἐσφαγμένου ἀπὸ καταβολῆς κόσμου. εἴ τις ἔχει οὖς, ἀκουσάτω. εἴ τις αἰχμαλωσίαν συνάγει, εἰς αἰχμαλωσίαν ὑπάγει. εἴ τις ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτενεῖ, δεῖ αὐτὸν ἐν μαχαίρᾳ ἀποκτανθῆναι. ὧδέ ἐστιν ἡ ὑπομονὴ καὶ ἡ πίστις τῶν ἁγίων. καὶ εἶδον ἄλλο θηρίον ἀναβαῖνον ἐκ τῆς γῆς, καὶ εἶχε κέρατα δύο ὅμοια ἀρνίου, καὶ ἐλάλει ὡς δράκων. καὶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ πρώτου θηρίου πᾶσαν ποιεῖ ἐνώπιον αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ τὴν γῆν καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν αὐτῇ, ἵνα προσκυνήσωσι τὸ θηρίον τὸ πρῶτον, οὗ ἐθεραπεύθη ἡ πληγὴ τοῦ θανάτου αὐτοῦ. καὶ ποιεῖ

σημεῖα

σημεῖα μεγάλα, ἵνα καὶ πῦρ ποιῇ καταβαί-
νειν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ εἰς τὴν γῆν ἐνώπιον τῶν
ἀνθρώπων. καὶ πλανᾷ τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ
τῆς γῆς διὰ τὰ σημεῖα, ἃ ἐδόθη αὐτῷ ποιῆ-
σαι ἐνώπιον τοῦ θηρίου, λέγων τοῖς κατοικοῦσιν
ἐπὶ τῆς γῆς, ποιῆσαι εἰκόνα τῷ θηρίῳ, ὃ ἔχει
τὴν πληγὴν τῆς μαχαίρας, καὶ ἔζησε. καὶ
ἐδόθη αὐτῷ δοῦναι πνεῦμα τῇ εἰκόνι τοῦ θη-
ρίου, ἵνα καὶ λαλήσῃ ἡ εἰκὼν τοῦ θηρίου, καὶ ποιή-
σῃ, ὅσοι ἂν μὴ προσκυνήσωσι τὴν εἰκόνα τοῦ θη-
ρίου, ἵνα ἀποκτανθῶσι. καὶ ποιεῖ πάντας τοὺς
μικροὺς, καὶ τοὺς μεγάλους, καὶ τοὺς πλουσίους,
καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ τοὺς ἐλευθέρους, καὶ τοὺς
δούλους, ἵνα δώσῃ αὐτοῖς χάραγμα ἐπὶ τῆς
χειρὸς αὐτῶν τῆς δεξιᾶς, ἢ ἐπὶ τῶν μετώπων
αὐτῶν, καὶ ἵνα μήτις δύναται ἀγοράσαι ἢ
πωλῆσαι εἰ μὴ ὁ ἔχων τὸ χάραγμα ἢ τὸ ὄνο-
μα τοῦ θηρίου, ἢ τὸν ἀριθμὸν τοῦ ὀνόματος αὐ-
τοῦ. ὧδε ἡ σοφία ἐστίν. ὁ ἔχων τὸν νοῦν ψηφι-
σάτω ἀριθμὸν τοῦ θηρίου. ἀριθμὸς γὰρ ἀνθρώ-
που ἐστὶ, καὶ ὁ ἀριθμὸς αὐτοῦ, χξϛ. Καὶ εἶ- 14
δον, καὶ ἰδοὺ ἀρνίον ἑστὸς ἐπὶ τὸ ὄρος σιὼν, καὶ
μετ' αὐτοῦ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες
χιλιάδες ἔχουσαι τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ γε-
γραμμένον ἐπὶ τῶν μετώπων αὐτῶν. καὶ ἤκου-
σα φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ὡς φωνὴν ὑδάτων
πολλῶν,

Digitized by Google

πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῆς μεγάλης. καὶ φωνὴν ἤκουσα κιθαρῳδῶν κιθαριζόντων ἐν ταῖς κιθάραις αὐτῶν, καὶ ᾄδουσιν ὡς ᾠδὴν καινὴν ἐνώπιον τοῦ θρόνου, καὶ ἐνώπιον τῶν τεσσάρων ζώων, καὶ τῶν πρεσβυτέρων. καὶ οὐδεὶς ἠδύνατο μαθεῖν τὴν ᾠδὴν, εἰ μὴ αἱ ἑκατὸν τεσσαράκοντα τέσσαρες χιλιάδες, οἱ ἠγορασμένοι ἀπὸ τῆς γῆς. οὗτοί εἰσιν οἳ μετὰ γυναικῶν οὐκ ἐμολύνθησαν. παρθένοι γάρ εἰσιν. οὗτοι οἱ ἀκολουθοῦντες τῷ ἀρνίῳ ὅπου ἂν ὑπάγῃ. οὗτοι ἠγοράσθησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἀπαρχὴ τῷ θεῷ καὶ τῷ ἀρνίῳ, καὶ ἐν τῷ στόματι αὐτῶν οὐχ εὑρέθη δόλος. ἄμωμοι γάρ εἰσιν ἐνώπιον τοῦ θρόνου τοῦ θεοῦ. καὶ εἶδον ἄγγελον πετώμενον ἐν μεσουρανήματι, ἔχοντα εὐαγγέλιον αἰώνιον εὐαγγελίσαι τοὺς καθημένους τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ πᾶν ἔθνος, καὶ φυλὴν, καὶ γλῶσσαν, καὶ λαὸν λέγοντα ἐν φωνῇ μεγάλῃ. φοβήθητε τὸν θεὸν, καὶ δότε αὐτῷ δόξαν, ὅτι ἦλθεν ἡ ὥρα τῆς κρίσεως αὐτοῦ, καὶ προσκυνήσατε τῷ ποιήσαντι τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν καὶ θάλασσαν, καὶ πηγὰς ὑδάτων. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἠκολούθησε, λέγων, ἔπεσεν ἔπεσε βαβυλὼν ἡ πόλις ἡ μεγάλη, ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορνείας αὐτῆς πεπότικεν πάντα ἔθνη. καὶ τρίτος ἄγγελος ἠκολούθησεν αὐτοῖς, λέγων ἐν φωνῇ

των ἐν φωνῇ μεγάλῃ. εἴ τις τὸ θηρίῳ προσκυ-
νεῖ, καὶ τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ λαμβάνει χά-
ραγμα ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, ἢ ἐπὶ τὴν χεῖ-
ρα αὐτοῦ, καὶ αὐτὸς πίεται ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ
τοῦ θεοῦ, τοῦ κεκερασμένου ἀκράτου ἐν τῷ ποτη-
ρίῳ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ βασανισθήσεται ἐν πυ-
ρὶ καὶ θείῳ, ἐνώπιον ἀγγέλων τῶν ἁγίων, καὶ
ἐνώπιον τοῦ ἀρνίου. καὶ ὁ καπνὸς τοῦ βασανισ-
μοῦ αὐτῶν ἀναβαίνει εἰς αἰῶνα αἰώνων, καὶ
οὐκ ἔχουσιν ἀνάπαυσιν ἡμέρας καὶ νυκτὸς οἱ
προσκυνοῦντες τὸ θηρίῳ, καὶ τὴν εἰκόνα αὐ-
τοῦ, καὶ εἴ τις λαμβάνει χάραγμα τοῦ ὀνόμα-
τος αὐτοῦ. ὧδε ὑπομονὴ τῶν ἁγίων ἐστὶν, ὧδε οἱ
τηροῦντες τὰς ἐντολὰς καὶ τὴν πίστιν Ἰησοῦ.
καὶ ἤκουσα φωνῆς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης μοι.
γράψον. μακάριοι οἱ νεκροὶ, οἱ ἐν κυρίῳ ἀ-
ποθνήσκοντες. ἀπάρτι λέγει ναὶ τὸ πνεῦμα,
ἵνα ἀναπαύσωνται ἐκ τῶν κόπων αὐτῶν, τὰ
δὲ ἔργα αὐτῶν ἀκολουθεῖ μετ᾽ αὐτῶν. καὶ εἶ-
δον, καὶ ἰδοὺ νεφέλη λευκὴ, καὶ ἐπὶ τὴν νεφέλην
καθήμενος ὅμοιος υἱῷ ἀνθρώπου, ἔχων ἐπὶ
τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ στέφανον χρυσοῦν, καὶ ἐν τῇ
χειρὶ αὐτοῦ δρέπανον ὀξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος
ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ, κράζων ἐν μεγάλῃ τῇ
φωνῇ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τῆς νεφέλης. πέμ-
ψον τὸ δρέπανόν σου, καὶ θέρισον, ὅτι ἦλθέ σοι
ἡ ὥρα θε-

Digitized by Google

ἡ ὥρα θερίσαι, ὅτι ἐξηράνθη ὁ θερισμὸς τῆς
γῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τὴν νεφέ-
λην τὸ δρέπανον αὐτοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐθε-
ρίσθη ἡ γῆ. καὶ ἄλλος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ ναοῦ τοῦ
ἐν τῷ οὐρανῷ ἄγγελος, ἔχων καὶ αὐτὸς δρέπα-
νον ὀξύ. καὶ ἄλλος ἄγγελος ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ θυ-
σιαστηρίου, ἔχων ἐξουσίαν ἐπὶ τοῦ πυρός, καὶ ἐφώ-
νησε κραυγῇ μεγάλῃ τῷ ἔχοντι τὸ δρέπανον
τὸ ὀξύ, λέγων. πέμψον σου τὸ δρέπανον τὸ ὀξύ, καὶ
τρύγησον τοὺς βότρυας τῆς γῆς, ὅτι ἤκμασαν αἱ
σταφυλαὶ αὐτῆς. καὶ ἔβαλεν ὁ ἄγγελος τὸ δρέπα-
νον αὐτοῦ εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐτρύγησε τὴν ἄμ-
πελον τῆς γῆς, καὶ ἔβαλεν εἰς τὴν ληνὸν τοῦ
θυμοῦ τοῦ θεοῦ τὴν μεγάλην, καὶ ἐπατήθη ἡ
ληνὸς ἔξω τῆς πόλεως, καὶ ἐξῆλθεν αἷμα ἐκ τῆς
ληνοῦ ἄχρι τῶν χαλινῶν τῶν ἵππων ἀπὸ στα-
15 δίων χιλίων ἑξακοσίων. Καὶ εἶδον ἄλλο ση-
μεῖον ἐν τῷ οὐρανῷ μέγα καὶ θαυμαστόν, ἀγγέ-
λους ἑπτὰ ἔχοντας πληγὰς ἑπτὰ τὰς ἐσχά-
τας, ὅτι ἐν αὐταῖς ἐτελέσθη ὁ θυμὸς τοῦ θεοῦ. καὶ
εἶδον ὡς θάλασσαν ὑαλίνην μεμιγμένην πυ-
ρί, καὶ τοὺς νικῶντας ἐκ τοῦ θηρίου καὶ ἐκ τῆς εἰ-
κόνος αὐτοῦ, καὶ ἐκ τοῦ χαράγματος αὐτοῦ, ἐκ
τοῦ ἀριθμοῦ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ, ἑστῶτας ἐπὶ
τὴν θάλασσαν τὴν ὑαλίνην, ἔχοντας κιθά-
ρας τοῦ θεοῦ. καὶ ᾄδουσιν τὴν ᾠδὴν μωσέως

Digitized by Google

δούλου τοῦ θεοῦ καὶ τὴν ᾠδὴν τοῦ ἀρνίου, λέ-
γοντες· μεγάλα καὶ θαυμαστὰ τὰ ἔργα σου
κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, δίκαιαι καὶ
ἀληθιναὶ αἱ ὁδοί σου ὁ βασιλεὺς τῶν ἁγίων.
τίς οὐ μὴ φοβηθῇ σε κύριε, καὶ δοξάσῃ τὸ ὄνομά
σου; ὅτι μόνος ὅσιος, ὅτι πάντα τὰ ἔθνη ἥξουσι
καὶ προσκυνήσουσιν ἐνώπιόν σου, ὅτι τὰ δι-
καιώματά σου ἐφανερώθησαν. καὶ μετὰ ταῦ-
τα εἶδον. καὶ ἰδοὺ ἠνοίγη ὁ ναὸς τῆς σκηνῆς τοῦ
μαρτυρίου ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ ἐξῆλθον οἱ ἑπτὰ
ἄγγελοι ἔχοντες τὰς ἑπτὰ πληγάς, ἐκ τοῦ ναοῦ,
ἐνδεδυμένοι λίνον καθαρὸν λαμπρόν, καὶ πε-
ριεζωσμένοι τὰ στήθη ζώνας χρυσᾶς, καὶ ἓν
τῶν τεσσάρων ζώων ἔδωκε τοῖς ἑπτὰ ἀγγέ-
λοις ἑπτὰ φιάλας χρυσᾶς γεμούσας τοῦ θυ-
μοῦ τοῦ θεοῦ τοῦ ζῶντος εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώ
νων. καὶ ἐγεμίσθη ὁ ναὸς καπνοῦ ἐκ τῆς δόξης
τοῦ θεοῦ καὶ ἐκ τῆς δυνάμεως αὐτοῦ. καὶ οὐδεὶς
ἠδύνατο εἰσελθεῖν εἰς τὸν ναόν, ἄχρι τελεσθῶ-
σιν αἱ ἑπτὰ πληγαὶ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων. 16
Καὶ ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ ναοῦ, λε-
γούσης τοῖς ἑπτὰ ἀγγέλοις· ὑπάγετε, ἐκχέε-
τε τὰς φιάλας τοῦ θυμοῦ εἰς τὴν γῆν. καὶ
ἀπῆλθεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐ-
τοῦ ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ ἐγένετο ἕλκος κακὸν καὶ
πονηρὸν εἰς τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ἔχοντας τὸ χά-

χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς τὴν εἰκόνα προσ-
κυνοῦντας αὐτοῦ. καὶ ὁ δεύτερος ἄγγελος
ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὴν θάλασσαν,
καὶ ἐγένετο αἷμα ὡς νεκροῦ, καὶ πᾶσα ψυ-
χὴ ζῶσα ἀπέθανεν ἐν τῇ θαλάσσῃ. καὶ ὁ
τρίτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς
τοὺς ποταμοὺς καὶ εἰς τὰς πηγὰς τῶν ὑδά-
των, καὶ ἐγένετο αἷμα. καὶ ἤκουσα τοῦ ἀγγέ-
λου, λέγοντος. δίκαιος κύριε εἶ ὁ ὢν καὶ ὁ ἦν,
καὶ ὁ ὅσιος, ὅτι ταῦτα ἔκρινας, ὅτι αἷμα
ἁγίων καὶ προφητῶν ἐξέχεον, καὶ αἷμα
αὐτοῖς ἔδωκας πιεῖν. ἄξιοι γάρ εἰσιν. καὶ ἤ-
κουσα ἄλλου ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου, λέγοντος. ναὶ
κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ἀληθιναὶ καὶ
δίκαιαι αἱ κρίσεις σου. καὶ ὁ τέταρτος ἄγγε-
λος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ἥλιον.
καὶ ἐδόθη αὐτῷ καυματίσαι τοὺς ἀνθρώ-
πους ἐν πυρί, καὶ ἐκαυματίσθησαν οἱ ἄνθρω-
ποι καῦμα μέγα. καὶ ἐβλασφήμησαν τὸ ὄνο-
μα τοῦ θεοῦ, τοῦ ἔχοντος ἐξουσίαν ἐπὶ τὰς πλη-
γὰς ταύτας, καὶ οὐ μετενόησαν δοῦναι αὐτῷ
δόξαν. καὶ ὁ πέμπτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν
φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν θρόνον τοῦ θηρίου, καὶ
ἐγένετο ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἐσκοτωμένη, καὶ
ἐμασσῶντο τὰς γλώσσας αὐτῶν ἐκ τοῦ πό-
νου, καὶ ἐβλασφήμησαν τὸν θεὸν τοῦ οὐρανοῦ
ἐκ τῶν πόνων αὐτῶν, καὶ ἐκ τῶν ἑλκῶν αὐ-

τῶν καὶ

Digitized by Google

τῶν, καὶ οὐ μετενόησαν ἐκ τῶν ἔργων αὐτῶν. καὶ ὁ ἕκτος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ ἐπὶ τὸν ποταμὸν τὸν μέγαν τὸν εὐφράτην, καὶ ἐξηράνθη τὸ ὕδωρ, ἵνα ἑτοιμασθῇ ἡ ὁδὸς τῶν βασιλέων τῶν ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. καὶ εἶδον ἐκ τοῦ στόματος τοῦ δράκοντος, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ θηρίου, καὶ ἐκ τοῦ στόματος τοῦ ψευδοπροφήτου πνεύματα τρία ἀκάθαρτα ὅμοια βατράχοις. εἰσὶ γὰρ πνεύματα δαιμόνων ποιοῦντα σημεῖα ἐκπορεύεσθαι ἐπὶ τοὺς βασιλεῖς τῆς γῆς, καὶ τῆς οἰκουμένης ὅλης συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον τῆς ἡμέρας ἐκείνης τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ τοῦ παντοκράτορος. ἰδοὺ ἔρχομαι ὡς κλέπτης. μακάριος ὁ γρηγορῶν καὶ τηρῶν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ἵνα μὴ γυμνὸς περιπατῇ, καὶ βλέπωσι τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, καὶ συνήγαγεν αὐτοὺς εἰς τὸν τόπον τὸν καλούμενον ἑβραϊστὶ ἀρμαγεδών. καὶ ὁ ἕβδομος ἄγγελος ἐξέχεε τὴν φιάλην αὐτοῦ εἰς τὸν ἀέρα. καὶ ἐξῆλθε φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θρόνου, λέγουσα. γέγονε. καὶ ἐγένοντο φωναὶ καὶ βρονταὶ καὶ ἀστραπαὶ, καὶ σεισμὸς ἐγένετο μέγας, οἷος οὐκ ἐγένετο ἀφ' οὗ οἱ ἄνθρωποι ἐγένοντο, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς, τηλικοῦτος σεισμὸς οὕτως μέγας. καὶ ἐγένετο ἡ πόλις ἡ μεγάλη εἰς τρία μέρη, καὶ αἱ πόλεις τῶν ἐθνῶν ἔπεσον. καὶ βαβυλὼν ἡ μεγάλη ἐμνήσθη ἐνώπιον τοῦ

θεοῦ δοῦναι αὐτῇ τὸ ποτήριον τοῦ οἴνου τοῦ θυ
μοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ. πᾶσα νῆσος ἔφυγε, καὶ ὄρη
οὐκ εὑρέθησαν, καὶ χάλαζα μεγάλη ὡς τα-
λαντιαία καταβαίνει ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τοὺς
ἀνθρώπους, καὶ ἐβλασφήμησαν οἱ ἄνθρωποι
τὸν θεὸν ἐκ τῆς πληγῆς τῆς χαλάζης, ὅτι μεγά-
17 λη ἐστὶν ἡ πληγὴ αὕτη σφόδρα. Καὶ ἦλ-
θεν εἷς ἐκ τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων, τῶν ἐχόντων
τὰς ἑπτὰ φιάλας, καὶ ἐλάλησε μετ' ἐμοῦ,
λέγων μοι. δεῦρο, δείξω σοι τὸ κρῖμα τῆς πόρ-
νης, τῆς μεγάλης, τῆς καθημένης ἐπὶ ὑδά-
των πολλῶν, μεθ' ἧς ἐπόρνευσαν οἱ βασιλεῖς
τῆς γῆς, καὶ ἐμεθύσθησαν ἐκ τοῦ οἴνου τῆς πορ-
νείας αὐτῆς οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν. καὶ
ἀπήνεγκέ με εἰς ἔρημον ἐν πνεύματι. καὶ εἶ
δον γυναῖκα καθημένην ἐπὶ θηρίον κόκ-
κινον, γέμον ὀνομάτων βλασφημίας, ἔχον
κέρατα δέκα. καὶ ἡ γυνὴ ἡ περιβεβλημέ-
νη πορφύρᾳ καὶ κοκκίνῳ καὶ κεχρυσωμένη
χρυσῷ, καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίταις,
ἔχουσα χρυσοῦν ποτήριον ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς
γέμον βδελυγμάτων καὶ ἀκαθάρτητος πορ
νείας αὐτῆς, καὶ ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῆς ὄνο-
μα γεγραμμένον, μυστήριον, Βαβυλὼν ἡ με-
γάλη ἡ μήτηρ τῶν πορνῶν καὶ τῶν βδελυγμά-
των τῆς γῆς. καὶ εἶδον τὴν γυναῖκα μεθύου-
σαν ἐκ

σαν ἐκ τοῦ αἵματος τῶν ἁγίων καὶ ἐκ τοῦ αἵ-
ματος τῶν μαρτύρων Ἰησοῦ. καὶ ἐθαύμασα
ἰδὼν αὐτὴν θαῦμα μέγα. καὶ εἶπέ μοι ὁ ἄγ-
γελος. διὰ τί ἐθαύμασας; ἐγώ σοι ἐρῶ τὸ
μυστήριον τῆς γυναικός, καὶ τοῦ θηρίου τοῦ βα-
στάζοντος αὐτήν, καὶ τοῦ ἔχοντος τὰς ἑπτὰ κε-
φαλάς, καὶ τὰ δέκα κέρατα. θηρίον ὃ εἶδες
ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καὶ μέλλει ἀναβαίνειν ἐκ τῆς ἀ-
βύσσου, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει, καὶ θαυ-
μάσονται οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς, ὧν οὐ γέ-
γραπται τὰ ὀνόματα ἐπὶ τὸ βιβλίον τῆς ζωῆς
ἀπὸ καταβολῆς κόσμου, βλέποντες τὸ θηρίον,
ὅ,τι ἦν καὶ οὐκ ἔστι, καίπερ ἔστιν, ὧδε ὁ νοῦς, ὁ
ἔχων σοφίαν. αἱ ἑπτὰ κεφαλαί, ὄρη εἰσὶν ἑ-
πτά, ὅπου ἡ γυνὴ κάθηται ἐπ' αὐτῶν, καὶ βα-
σιλεῖς ἑπτά εἰσιν. οἱ πέντε ἔπεσον, καὶ ὁ εἷς
ἔστι, ὁ ἄλλος οὔπω ἦλθε, καὶ ὅταν ἔλθῃ, ὀλί-
γον αὐτὸν δεῖ μεῖναι. καὶ τὸ θηρίον ὃ ἦν, καὶ
οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸς ὄγδοός ἐστι, καὶ ἐκ τῶν ἑπτά
ἐστι, καὶ εἰς ἀπώλειαν ὑπάγει. καὶ τὰ δέκα
κέρατα, ἃ εἶδες, δέκα βασιλεῖς εἰσιν, οἵτινες
βασιλείαν οὔκ ἔλαβον, ἀλλ' ἐξουσίαν ὡς βασι-
λεῖς μίαν ὥραν λαμβάνουσι μετὰ τοῦ θηρίου. οὗ-
τοι μίαν γνώμην ἔχουσι, καὶ τὴν δύναμιν, καὶ
τὴν ἐξουσίαν ἑαυτῶν τῷ θηρίῳ διαδιδώσου-
σιν. οὗτοι μετὰ τοῦ ἀρνίου πολεμήσουσιν, καὶ τὸ

ἀρνίον νικήσει αὐτούς, ὅτι κύριος κυρίων ἐστί, καὶ
βασιλεὺς βασιλέων, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κλητοί, καὶ
ἐκλεκτοί, καὶ πιστοί. καὶ λέγει μοι. τὰ ὕδατα ἃ εἶ-
δες, οὗ ἡ πόρνη κάθηται, λαοὶ καὶ ὄχλοι εἰσί, καὶ ἔθνη
καὶ γλῶσσαι. καὶ τὰ δέκα κέρατα ἃ εἶδες ἐπὶ
τὸ θηρίον, οὗτοι μισήσουσι τὴν πόρνην καὶ ἠρημω-
μένην ποιήσουσιν αὐτήν, καὶ γυμνήν, καὶ τὰς
σάρκας αὐτῆς φάγονται, καὶ αὐτὴν καύσουσιν ἐν
πυρί. ὁ γὰρ θεὸς ἔδωκεν εἰς τὰς καρδίας αὐ-
τῶν ποιῆσαι τὴν γνώμην αὐτοῦ, καὶ ποιῆσαι
μίαν γνώμην, καὶ δοῦναι τὴν βασιλείαν αὐ-
τῶν τῷ θηρίῳ ἄχρι τελεσθῇ τὰ ῥήματα τοῦ
θεοῦ. καὶ ἡ γυνὴ ἣν εἶδες, ἔστιν ἡ πόλις ἡ μεγά-
λη ἡ ἔχουσα βασιλείαν ἐπὶ τῶν βασιλέων τῆς γῆς.
18 Καὶ μετὰ ταῦτα εἶδον ἄλλον ἄγγελον κα-
ταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἔχοντα ἐξουσίαν
μεγάλην, καὶ ἡ γῆ ἐφωτίσθη ἐκ τῆς δόξης αὐτοῦ.
καὶ ἔκραξεν ἐν ἰσχύϊ φωνῇ μεγάλῃ, λέγων. ἔπε-
σεν ἔπεσε Βαβυλὼν ἡ μεγάλη, καὶ ἐγένετο κα-
τοικητήριον δαιμόνων, καὶ φυλακὴ παντὸς πνεύ-
ματος ἀκαθάρτου, καὶ φυλακὴ παντὸς ὀρνέου
ἀκαθάρτου καὶ μεμισημένου, ὅτι ἐκ τοῦ οἴνου τοῦ
θυμοῦ τῆς πορνείας αὐτῆς πέπωκε πάντα τὰ
ἔθνη. καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς μετ' αὐτῆς ἐπόρνευ-
σαν, καὶ οἱ ἔμποροι αὐτῆς, ἐκ τῆς δυνάμεως τοῦ
στρήνους αὐτῆς ἐπλούτησαν. καὶ ἤκουσα ἄλλην
φωνὴν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέγουσαν. ἐξέλθετε ἐξ

αὐτῆς ὁ λαός μου, ἵνα μὴ συγκοινωνήσητε ταῖς ἁμαρτίαις αὐτῆς, ἵνα μὴ λάβητε ἐκ τῶν πληγῶν αὐτῆς, ὅτι ἠκολούθησαν αὐτῆς αἱ ἁμαρτίαι ἄχρι τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐμνημόνευσεν ὁ θεὸς τὰ ἀδικήματα αὐτῆς. ἀπόδοτε αὐτῇ, ὡς καὶ αὐτὴ ἀπέδωκεν ὑμῖν, καὶ διπλώσατε αὐτῇ διπλᾶ κατὰ τὰ ἔργα αὐτῆς, ἐν τῷ ποτηρίῳ ᾧ ἐκέρασε, κεράσατε αὐτῇ διπλοῦν. ὅσα ἐδόξασεν ἑαυτὴν, καὶ ἐστρηνίασε, τοσοῦτον δότε αὐτῇ βασανισμὸν καὶ πένθος, ὅτι ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῆς λέγει. κάθημαι βασίλισσα, καὶ χήρα οὐκ εἰμὶ, καὶ πένθος οὐ μὴ ἴδω. διὰ τοῦτο ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ ἥξουσιν αἱ πληγαὶ αὐτῆς, θάνατος, καὶ πένθος, καὶ λιμὸς, καὶ ἐν πυρὶ κατακαυθήσεται, ὅτι ἰσχυρὸς κύριος ὁ θεὸς ὁ κρίνων αὐτήν. καὶ κλαύσονται αὐτὴν, καὶ κόψονται ἐπ' αὐτῇ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οἱ μετ' αὐτῆς πορνεύσαντες, καὶ στρηνιάσαντες, ὅταν βλέπωσι τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, ἀπὸ μακρόθεν ἑστηκότες διὰ φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, λέγοντες. οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη Βαβυλὼν, ἡ πόλις ἡ ἰσχυρὰ, ὅτι ἐν μιᾷ ὥρᾳ ἦλθεν ἡ κρίσις σου. καὶ οἱ ἔμποροι τῆς γῆς κλαίουσι, καὶ πενθοῦσιν ἐν ἑαυτοῖς, ὅτι τὸν γόμον αὐτῶν οὐδεὶς ἀγοράζει οὐκ ἔτι, γόμον χρυσοῦ καὶ ἀργύρου, καὶ λίθου τιμίου,

του μαργαρίτου καὶ βύσσου, καὶ πορφύρου, καὶ κοκκίνου, καὶ πᾶν ξύλον θύϊνον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐλεφάντινον, καὶ πᾶν σκεῦος ἐκ ξύλου τιμιωτάτου, καὶ χαλκοῦ, καὶ σιδήρου, καὶ κινάμωμον, καὶ θυμίαμα, καὶ μύρον, καὶ λίβανον, καὶ οἶνον, καὶ ἔλαιον, καὶ σεμίδαλιν, καὶ σῖτον, καὶ κτήνη, καὶ πρόβατα, καὶ ἵππων, καὶ ῥεδῶν, καὶ σωμάτων, καὶ ψυχὰς ἀνθρώπων. καὶ ἡ ὀπώρα τῆς ἐπιθυμίας τῆς ψυχῆς σου ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ πάντα τὰ λιπαρὰ, καὶ τὰ λαμπρὰ ἀπῆλθεν ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἔτι οὐ μὴ εὑρήσεις αὐτά. οἱ ἔμποροι τούτων οἱ πλουτήσαντες ἀπ' αὐτῆς ἀπὸ μακρόθεν στήσονται, διὰ τὸν φόβον τοῦ βασανισμοῦ αὐτῆς, κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, καὶ λέγοντες, οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἡ περιβεβλημένη βύσσινον καὶ πορφυροῦν, καὶ κόκκινον, καὶ κεχρυσωμένη ἐν χρυσῷ καὶ λίθῳ τιμίῳ, καὶ μαργαρίταις, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ ἠρημώθη ὁ τοσοῦτος πλοῦτος. καὶ πᾶς κυβερνήτης, καὶ πᾶς ἐπὶ τῶν πλοίων ὁ ὅμιλος καὶ ναῦται καὶ ὅσοι τὴν θάλασσαν ἐργάζονται ἀπὸ μακρόθεν ἔστησαν, καὶ ἔκραζον ὁρῶντες τὸν καπνὸν τῆς πυρώσεως αὐτῆς, λέγοντες. τίς ὁμοία τῇ πόλει τῇ μεγάλῃ; καὶ ἔβαλον χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν, καὶ ἔκραζον κλαίοντες καὶ πενθοῦντες, λέγοντες.

Digitized by Google

λέγοντες. οὐαὶ οὐαὶ ἡ πόλις ἡ μεγάλη ἐν ᾗ ἐ-
πλούτησαν πάντες οἱ ἔχοντες πλοῖα ἐν τῇ θα
λάσσῃ ἐκ τῆς τιμιότητος αὐτῆς, ὅτι μιᾷ ὥρᾳ
ἠρημώθη. εὐφραίνου ἐπ' αὐτὴν οὐρανέ, καὶ
οἱ ἅγιοι ἀπόστολοι, καὶ οἱ προφῆται, ὅτι ἔκρι-
νεν ὁ θεὸς τὸ κρίμα ὑμῶν ἐξ αὐτῆς. καὶ ἦρεν
εἷς ἄγγελος ἰσχυρὸς λίθον ὡς μύλον μέγα, καὶ
ἔβαλεν εἰς τὴν θάλασσαν, λέγων. οὕτως ὁρμή-
ματι βληθήσεται Βαβυλὼν ἡ μεγάλη πόλις.
καὶ οὐ μὴ εὑρεθῇ ἔτι. καὶ φωνὴ κιθαρῳδῶν
καὶ μουσικῶν, καὶ αὐλητῶν καὶ σαλπιστῶν, οὐ
μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. καὶ πᾶς τεχνίτης πάσης
τέχνης οὐ μὴ εὑρεθῇ ἐν σοὶ ἔτι. καὶ φωνὴ μύλου
οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι. καὶ φωνὴ νυμφίου καὶ
νύμφης οὐ μὴ ἀκουσθῇ ἐν σοὶ ἔτι, ὅτι οἱ ἔμποροί
σου ἦσαν οἱ μεγιστᾶνες τῆς γῆς, ὅτι ἐν τῇ φαρμα
κείᾳ σου ἐπλανήθησαν πάντα τὰ ἔθνη, καὶ ἐν
αὐτῇ αἷμα προφητῶν καὶ ἁγίων εὑρέθη, καὶ
πάντων τῶν ἐσφαγμένων ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ 19
μετὰ ταῦτα ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ ἐν τῷ
οὐρανῷ, λέγοντος τὸ ἀλληλούϊα, ἡ σωτηρία καὶ
ἡ δόξα, καὶ ἡ τιμή, καὶ ἡ δύναμις κυρίῳ τῷ θεῷ
ἡμῶν. ὅτι ἀληθιναὶ καὶ δίκαιαι αἱ κρίσεις
αὐτοῦ, ὅτι ἔκρινεν τὴν πόρνην τὴν μεγάλην,
ἥτις ἔφθειρε τὴν γῆν ἐν τῇ πορνείᾳ αὐτῆς, καὶ
ἐξεδίκησε τὸ αἷμα τῶν δούλων αὐτοῦ, ἐκ τῆς

Digitized by Google

χειρὸς αὐτοῦ, καὶ δεύτερον εἴρηκαν, ἀλληλούϊα. καὶ ὁ καπνὸς ἀναβαίνει εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ ἔπεσον οἱ πρεσβύτεροι οἱ .κδ. καὶ τὰ τέσσαρα ζῶα, καὶ προσεκύνησαν τῷ θεῷ τῷ καθημένῳ ἐπὶ τοῦ θρόνου, λέγοντες. ἀμὴν ἀλληλούϊα. καὶ φωνὴ ἐκ τοῦ θρόνου ἐξῆλθε, λέγουσα. αἰνεῖτε τὸν θεὸν ἡμῶν πάντες οἱ δοῦλοι αὐτοῦ, καὶ οἱ φοβούμενοι αὐτὸν, καὶ οἱ μικροὶ καὶ οἱ μεγάλοι. καὶ ἤκουσα φωνὴν ὄχλου πολλοῦ, καὶ ὡς φωνὴν ὑδάτων πολλῶν, καὶ ὡς φωνὴν βροντῶν ἰσχυρῶν, λέγοντας, ἀλληλούϊα, ὅτι ἐβασίλευσεν ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ. χαίρωμεν καὶ ἀγαλλιώμεθα, καὶ δῶμεν τὴν δόξαν αὐτῷ, ὅτι ἦλθεν ὁ γάμος τοῦ ἀρνίου. καὶ ἡ γυνὴ ἡτοίμασεν ἑαυτήν. καὶ ἐδόθη αὐτῇ ἵνα περιβάληται βύσσινον καθαρὸν καὶ λαμπρόν. τὸ γὰρ βύσσινον τὰ δικαιώματά ἐστιν τῶν ἁγίων. καὶ λέγει μοι. μακάριοι οἱ εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ ἀρνίου κεκλημένοι. καὶ λέγει μοι. οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοί εἰσι τοῦ θεοῦ. καὶ ἔπεσα ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν αὐτοῦ, προσκυνῆσαι αὐτῷ. καὶ λέγει μοι. ὅρα μή. σύνδουλός σου εἰμὶ, καὶ τῶν ἀδελφῶν σου, καὶ τῶν ἐχόντων τὴν μαρτυρίαν τοῦ ἰησοῦ. τῷ θεῷ προσκύνησον. ἡ γὰρ μαρτυρία ἰησοῦ ἐστι τὸ πνεῦμα τῆς προφητείας. καὶ εἶδον τὸν οὐρανὸν ἀνεῳγμένον. καὶ ἰδοὺ ἵππος

λευκός,

Digitized by Google

λευκός, καὶ ὁ καθήμενος ἐπ' αὐτὸν πιστὸς καὶ ἀληθινός, καὶ ἐν δικαιοσύνῃ κρίνει καὶ πολεμεῖ. οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ ὡς φλὸξ πυρός, καὶ ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διαδήματα πολλά, ἔχων ὄνομα γεγραμμένον, ὃ οὐδεὶς οἶδεν εἰ μὴ αὐτός. καὶ περιβεβλημένος ἱμάτιον βεβαμμένον αἵματι. καὶ καλεῖται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ὁ λόγος τοῦ θεοῦ. καὶ τὰ στρατεύματα ἐν τῷ οὐρανῷ ἠκολούθουν αὐτῷ ἐφ' ἵπποις λευκοῖς, ἐνδεδυμένοι βύσσινον λευκὸν καὶ καθαρόν. καὶ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ ἐκπορεύεται ῥομφαία ὀξεῖα, ἵνα ἐν αὐτῇ πατάσσῃ τὰ ἔθνη. καὶ αὐτὸς ποιμανεῖ αὐτοὺς ἐν ῥάβδῳ σιδηρᾷ. καὶ αὐτὸς πατεῖ τὴν ληνὸν τοῦ οἴνου τοῦ θυμοῦ, καὶ τῆς ὀργῆς τοῦ θεοῦ παντοκράτορος. καὶ ἔχει ἐπὶ τὸ ἱμάτιον, καὶ ἐπὶ τὸν μηρὸν αὐτοῦ, τὸ ὄνομα γεγραμμένον, βασιλεὺς βασιλέων, καὶ κύριος κυρίων. καὶ εἶδον ἕνα ἄγγελον ἑστῶτα ἐν ἡλίῳ. καὶ ἔκραξε φωνῇ μεγάλῃ, λέγων πᾶσι τοῖς ὀρνέοις τοῖς πετωμένοις ἐν μεσουρανήματι. δεῦτε καὶ συνάγεσθε εἰς τὸ δεῖπνον τοῦ μεγάλου θεοῦ, ἵνα φάγητε σάρκας βασιλέων, καὶ χιλιάρχων, καὶ σάρκας ἰσχυρῶν, καὶ σάρκας ἵππων, καὶ τῶν καθημένων ἐπ' αὐτῶν, καὶ σάρκας πάντων ἐλευθέρων, καὶ δούλων, καὶ μικρῶν καὶ μεγάλων. καὶ εἶδον τὸ θηρίον, καὶ τοὺς βασι-

λεῖς τῆς

λεῖς τῆς γῆς, καὶ τὰ στρατεύματα αὐτῶν
συνηγμένα ποιῆσαι πόλεμον μετὰ τοῦ καθη-
μένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ μετὰ τοῦ στρατεύ-
ματος αὐτοῦ. καὶ ἐπιάσθη τὸ θηρίον, καὶ μετὰ
τούτου ὁ ψευδοπροφήτης ὁ ποιήσας τὰ σημεῖα
ἐνώπιον αὐτοῦ, ἐν οἷς ἐπλάνησε τοὺς λαβόντας
τὸ χάραγμα τοῦ θηρίου, καὶ τοὺς προσκυνοῦν-
τας τῇ εἰκόνι αὐτοῦ. ζῶντες βληθήσονται οἱ
δύο εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς τὴν καιομένην
ἐν τῷ θείῳ. καὶ οἱ λοιποὶ ἀπεκτάνθησαν ἐν τῇ
ῥομφαίᾳ καθημένου ἐπὶ τοῦ ἵππου, τῇ ἐκ-
πορευομένῃ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ, καὶ πάντα
ὄρνεα ἐχορτάσθησαν ἐκ τῶν σαρκῶν αὐτῶν.

20 Καὶ εἶδον ἄγγελον καταβαίνοντα ἐκ τοῦ οὐ-
ρανοῦ ἔχοντα τὴν κλεῖδα τῆς ἀβύσσου, καὶ ἅ-
λυσιν μεγάλην ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ. καὶ ἐκρά-
τησε τὸν δράκοντα τὸν ὄφιν τὸν ἀρχαῖον,
ὅς ἐστι διάβολος καὶ σατανᾶς, καὶ ἔδησεν
αὐτὸν χίλια ἔτη, καὶ ἔβαλεν αὐτὸν εἰς τὴν
ἄβυσσον, καὶ ἔδησεν αὐτὸν, καὶ ἐσφράγισεν
ἐπάνω αὐτοῦ, ἵνα μὴ πλανήσῃ τὰ ἔθνη ἔτι, ἄ-
χρι τελεσθῇ χίλια ἔτη. καὶ μετὰ ταῦτα δεῖ
αὐτὸν λυθῆναι μικρὸν χρόνον. καὶ εἶδον θρό-
νους καὶ ἐκάθισαν ἐπ' αὐτοὺς, καὶ κρίμα ἐ-
δόθη αὐτοῖς, καὶ τὰς ψυχὰς τῶν πεπελεκισ-
μένων διὰ τὴν μαρτυρίαν Ἰησοῦ, καὶ διὰ

τὸν λό-

τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, καὶ οἵτινες οὐ προσεκύνησαν τῷ θηρίῳ, οὔτε τὴν εἰκόνα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἔλαβον τὸ χάραγμα ἐπὶ τὸ μέτωπον αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὴν χεῖρα αὐτῶν, καὶ ἔζησαν, καὶ ἐβασίλευσαν μετὰ χριστοῦ χίλια ἔτη. οἱ δὲ λοιποὶ τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέζησαν ἕως τελεσθῇ τὰ χίλια ἔτη ἄχρι. αὕτη ἡ ἀνάστασις ἡ πρώτη. μακάριος καὶ ἅγιος ὁ ἔχων μέρος ἐν τῇ ἀναστάσει τῇ πρώτῃ. ἐπὶ τούτων ὁ θάνατος ὁ δεύτερος οὐκ ἔχει ἐξουσίαν, ἀλλ' ἔσονται ἱερεῖς τοῦ θεοῦ, καὶ τοῦ χριστοῦ, καὶ βασιλεύσουσι μετ' αὐτοῦ χίλια ἔτη. καὶ ὅτε ἐτελέσθησαν τὰ χίλια ἔτη, λυθήσεται ὁ σατανᾶς ἐκ τῆς φυλακῆς αὐτοῦ, καὶ ἐξελεύσεται πλανῆσαι τὰ ἔθνη τὰ ἐν τέσσαρσιν γωνίαις τῆς γῆς, τὸν γὼγ καὶ μαγὼγ συναγαγεῖν αὐτοὺς εἰς πόλεμον, ὧν ὁ ἀριθμὸς ὡς ἡ ἄμμος τῆς θαλάσσης. καὶ ἀνέβησαν ἐπὶ τὸ πλάτος τῆς γῆς, καὶ ἐκύκλωσαν τὴν παρεμβολὴν τῶν ἁγίων καὶ τὴν πόλιν τὴν ἠγαπημένην. καὶ κατέβη πῦρ ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ κατέφαγεν αὐτούς, καὶ διάβολος ὁ πλανῶν αὐτοὺς ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρὸς καὶ θείου, ὅπου τὸ θηρίον, καὶ ὁ ψευδοπροφήτης, καὶ βασανισθήσονται ἡμέρας καὶ νυκτὸς εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων. καὶ εἶδον θρόνον λευκὸν μέγαν καὶ τὸν καθήμενον ἐπ' αὐτοῦ, οὗ ἀπὸ προσώπου ἔφυ-

γεν ἡ γῆ

Digitized by Google

γεν ἡ γῆ καὶ ὁ οὐρανός, καὶ τόπος οὐχ εὑρέθη αὐ-
τοῖς. καὶ εἶδον τοὺς νεκροὺς μικροὺς καὶ μεγά-
λους ἑστῶτας ἐνώπιον τοῦ θεοῦ, καὶ βιβλία ἠνεῴχ-
θησαν. καὶ βιβλίον ἄλλο ἠνεῴχθη, ὅ ἐστι τῆς
ζωῆς, καὶ ἐκρίθησαν οἱ νεκροὶ ἐκ τῶν γεγραμ-
μένων ἐν τοῖς βιβλίοις, κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ
ἔδωκεν ἡ θάλασσα τοὺς ἐν αὐτῇ νεκρούς, καὶ ὁ
θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἔδωκαν τοὺς ἐν αὐτοῖς νε-
κρούς, καὶ ἐκρίθησαν ἕκαστος κατὰ τὰ ἔργα αὐτῶν.
καὶ ὁ θάνατος καὶ ὁ ᾅδης ἐβλήθησαν εἰς τὴν λίμ-
νην τοῦ πυρός. οὗτός ἐστιν ὁ δεύτερος θάνατος.
καὶ εἴ τις οὐχ εὑρέθη ἐν τῇ βίβλῳ τῆς ζωῆς γε-
γραμμένος, ἐβλήθη εἰς τὴν λίμνην τοῦ πυρός.
21 Καὶ εἶδον οὐρανὸν καινὸν καὶ γῆν καινήν. ὁ γὰρ
πρῶτος οὐρανὸς καὶ ἡ πρώτη γῆ παρῆλθεν, καὶ ἡ
θάλασσα οὐκ ἔστιν ἔτι. καὶ ἐγὼ Ἰωάννης εἶδον τὴν
πόλιν τὴν ἁγίαν Ἱερουσαλὴμ καινὴν καταβαί-
νουσαν ἀπὸ τοῦ θεοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἡτοιμασμένην,
ὡς νύμφην κεκοσμημένην τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ
ἤκουσα φωνῆς μεγάλης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, λεγούσης.
ἰδοὺ ἡ σκηνὴ τοῦ θεοῦ μετὰ τῶν ἀνθρώπων καὶ σκη-
νώσει μετ᾽ αὐτῶν, καὶ αὐτοὶ λαοὶ αὐτοῦ ἔσονται,
καὶ αὐτὸς ὁ θεὸς ἔσται μετ᾽ αὐτῶν θεὸς αὐτῶν.
καὶ ἐξαλείψει ὁ θεὸς πᾶν δάκρυον ἀπὸ τῶν
ὀφθαλμῶν αὐτῶν. καὶ ὁ θάνατος οὐκ ἔσται οὔτε
πένθος, οὔτε κραυγή, οὔτε πόνος οὐκ ἔσται ἔτι, ὅτι

τὰ πρῶτα

τὰ πρῶτα ἀπῆλθον. καὶ εἶπεν ὁ καθήμενος ἐπὶ τοῦ θρόνου. ἰδοὺ καινὰ πάντα ποιῶ. καὶ λέγει μοι. γράψον, ὅτι οὗτοι οἱ λόγοι ἀληθινοὶ καὶ πιστοί εἰσι. καὶ εἶπέ μοι. γέγονε. ἐγώ εἰμι τὸ. α. καὶ τὸ. ω. ἡ ἀρχὴ καὶ τὸ τέλος. ἐγὼ τῷ διψῶντι δώσω ἐκ τῆς πηγῆς ὕδατος τῆς ζωῆς δωρεάν. ὁ νικῶν κληρονομήσει πάντα, καὶ ἔσομαι αὐτῷ θεὸς, καὶ αὐτὸς ἔσται μοι ὁ υἱός. δειλοῖς δὲ, καὶ ἀπίστοις καὶ ἐβδελυγμένοις καὶ φονεῦσι, καὶ πόρνοις, καὶ φαρμακεῦσι καὶ εἰδωλολάτραις, καὶ πᾶσι τοῖς ψευδέσι τὸ μέρος αὐτῶν ἐν τῇ λίμνῃ τῇ καιομένῃ πυρὶ καὶ θείῳ, ὅ ἐστι δεύτερος θάνατος. καὶ ἦλθε πρός με εἷς τῶν ἑπτὰ ἀγγέλων τῶν ἐχόντων τὰς ἑπτὰ φιάλας τὰς γεμούσας τῶν ἑπτὰ πληγῶν τῶν ἐσχάτων. καὶ ἐλάλησε μετ᾽ ἐμοῦ, λέγων. δεῦρο δείξω σοι τὴν νύμφην τοῦ ἀρνίου τὴν γυναῖκα. καὶ ἀπήνεγκέ με ἐν πνεύματι ἐπ᾽ ὄρος μέγα καὶ ὑψηλὸν, καὶ ἔδειξέ μοι τὴν πόλιν τὴν μεγάλην, τὴν ἁγίαν ἱερουσαλὴμ καταβαίνουσαν ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ἔχουσαν τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ. καὶ ὁ φωστὴρ αὐτῆς ὅμοιος λίθῳ τιμιωτάτῳ ἰάσπιδι κρυσταλλίζοντι, ἔχουσά τε τεῖχος μέγα καὶ ὑψηλὸν, ἔχουσα πυλῶνας. ιβ. καὶ ἐπὶ τοῖς πυλῶσιν ἀγγέλους δώδεκα, καὶ ὀνόματα ἐπιγεγραμμένα, ἅ ἐστι τῶν δώδεκα φυλῶν τῶν υἱῶν ἰσραήλ.

ἀπ' ἀνατολῆς πυλῶνες τρεῖς, ἀπὸ βοῤῥᾶ πυ-
λῶνες τρεῖς, ἀπὸ μεσημβρίας πυλῶνες τρεῖς,
ἀπὸ δυσμῶν πυλῶνες τρεῖς, καὶ τεῖχος τῆς πό-
λεως ἔχον θεμελίους δώδεκα, καὶ ἐν αὐτοῖς ὀνό-
ματα τῶν δώδεκα ἀποστόλων τοῦ ἀρνίου. καὶ ὁ
λαλῶν μετ' ἐμοῦ εἶχε κάλαμον χρυσοῦν ἵνα
μετρήσῃ τὴν πόλιν, καὶ τοὺς πυλῶνας αὐτῆς, καὶ
τὸ τεῖχος αὐτῆς. καὶ ἡ πόλις τετράγωνος κεῖ-
ται, καὶ τὸ μῆκος αὐτῆς τοσοῦτόν ἐστιν ὅσον καὶ
τὸ πλάτος, καὶ ἐμέτρησε τὴν πόλιν ἐν τῷ κα-
λάμῳ ἐπὶ σταδίων δώδεκα χιλιάδων. τὸ μῆ-
κος, καὶ τὸ πλάτος, καὶ τὸ ὕψος αὐτῆς ἴσα ἐστίν.
καὶ ἐμέτρησε τὸ τεῖχος αὐτῆς ἑκατὸν τεσσαρά-
κοντα τεσσάρων πηχῶν, μέτρον ἀνθρώπου ὅ ἐστιν
ἀγγέλου. καὶ ἦν ἡ ἐνδόμησις τοῦ τείχους αὐτῆς
ἴασπις. καὶ ἡ πόλις χρυσίον καθαρὸν ὁμοία
ὑάλῳ καθαρῷ. καὶ οἱ θεμέλιοι τοῦ τείχους τῆς
πόλεως παντὶ λίθῳ τιμίῳ κεκοσμημένοι. ὁ
θεμέλιος ὁ πρῶτος ἴασπις, ὁ δεύτερος σάπφει-
ρος. ὁ τρίτος χαλκηδὼν, ὁ τέταρτος σμάραγ-
δος, ὁ πέμπτος σαρδόνυξ, ὁ ἕκτος σάρδιος, ὁ ἕ-
βδομος χρυσόλιθος, ὁ ὄγδοος βηρύλλιος, ὁ ἔνα-
τος τοπάζιον, ὁ δέκατος χρυσόπρασος, ὁ ἐνδέκα-
τος ὑάκινθος, ὁ δωδέκατος ἀμέθυσος. καὶ οἱ δώ-
δεκα πυλῶνες δώδεκα μαργαρῖται, ἀνὰ εἷς ἕκα-
στος τῶν πυλώνων ἦν ἐξ ἑνὸς μαργαρίτου, καὶ ἡ

πλατεῖα

Digitized by Google

πλατεῖα τῆς πόλεως χρυσίον καθαρὸν, ὡς ὕαλος
διαφανής. καὶ ναὸν οὐκ εἶδον ἐν αὐτῇ. ὁ γὰρ κύριος
ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ ναὸς αὐτῆς ἐστι, καὶ τὸ ἀρνίον
καὶ ἡ πόλις οὐ χρείαν ἔχει τοῦ ἡλίου, οὐδὲ τῆς σελήνης
ἵνα φαίνωσιν αὐτῇ. ἡ γὰρ δόξα τοῦ θεοῦ ἐφώτισεν
αὐτῇ. καὶ ὁ λύχνος αὐτῆς τὸ ἀρνίον. καὶ τὰ ἔθνη
τῶν σωζομένων ἐν τῷ φωτὶ αὐτῆς περιπατή-
σουσι. καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς φέρουσι τὴν δόξαν
αὐτῶν εἰς αὐτὴν, καὶ πυλῶνες αὐτῆς οὐ μὴ κλει-
σθῶσιν ἡμέρας. νὺξ γὰρ οὐκ ἔσται ἐκεῖ. καὶ οὐ
μὴ εἰσέλθῃ εἰς αὐτὴν πᾶν κοινοῦν καὶ ποιοῦν
βδέλυγμα καὶ ψεῦδος, εἰ μὴ οἱ γεγραμμένοι ἐν
τῷ βιβλίῳ τῆς ζωῆς τοῦ ἀρνίου. Καὶ ἔδειξέ ZZ
μοι καθαρὸν ποταμὸν ὕδατος ζωῆς λαμπρὸν
ὡς κρύσταλλον, ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ θρόνου τοῦ
θεοῦ, καὶ τοῦ ἀρνίου. ἐν μέσῳ τῆς πλατείας αὐ-
τῆς, καὶ τοῦ ποταμοῦ ἐντεῦθεν καὶ ἐντεῦθεν ξύ-
λον ζωῆς, ποιοῦν καρποὺς δώδεκα, κατὰ μῆνα
ἕνα ἕκαστον ἀποδιδόντα καρπὸν αὐτοῦ, καὶ τὰ
φύλλα τοῦ ξύλου εἰς θεραπείαν τῶν ἐθνῶν, καὶ
πᾶν κατανάθεμα οὐκ ἔσται ἔτι. καὶ ὁ θρόνος
τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ ἀρνίου ἐν αὐτῇ ἔσται. καὶ οἱ δοῦ-
λοι αὐτοῦ λατρεύσουσιν αὐτῷ, καὶ ὄψονται τὸ πρόσω-
πον αὐτοῦ, καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπὶ τῶν μετώ-
πων αὐτῶν, καὶ νὺξ οὐκ ἔσται ἐκεῖ, καὶ χρείαν οὐκ
ἔχουσι λύχνου, καὶ φωτὸς ἡλίου, ὅτι κύριος ὁ θεὸς
φωτίζει

Digitized by Google

φωτίζει αὐτοὺς, καὶ βασιλεύσουσιν εἰς τοὺς αἰῶ
νας τῶν αἰώνων. καὶ εἶπέ μοι, οὗτοι οἱ λόγοι
πιστοὶ καὶ ἀληθινοί. καὶ κύριος ὁ θεὸς τῶν ἁ-
γίων προφητῶν ἀπέστειλε τὸν ἄγγελον αὐτοῦ δεῖ
ξαι τοῖς δούλοις αὐτοῦ ἃ δεῖ γενέσθαι ἐν τάχει.
ἰδοὺ ἔρχομαι ταχύ. μακάριος ὁ τηρῶν τοὺς
λόγους τῆς προφητείας τοῦ βιβλίου τούτου. καὶ
ἐγὼ ἰωάννης ὁ βλέπων ταῦτα, καὶ ἀκούων. καὶ
ὅτε ἤκουσα καὶ ἔβλεψα, ἔπεσα προσκυνῆσαι
ἔμπροσθεν τῶν ποδῶν τοῦ ἀγγέλου τοῦ δεικνύον-
τός μοι ταῦτα, καὶ λέγει μοι. ὅρα μή. σύνδου
λός σου γάρ εἰμι καὶ τῶν ἀδελφῶν σου προ-
φητῶν, καὶ τῶν τηρούντων τοὺς λόγους τοῦ βι
βλίου τούτου. τῷ θεῷ προσκύνησον. καὶ λέγει
μοι. μὴ σφραγίσῃς τοὺς λόγους τῆς προφητείας
τοῦ βιβλίου τούτου, ὅτι ὁ καιρὸς ἐγγύς ἐστιν. ὁ ἀδικῶν
ἀδικησάτω ἔτι, καὶ ὁ ῥυπῶν, ῥυπωσάτω ἔτι.
καὶ ὁ δίκαιος δικαιωθήτω ἔτι, καὶ ὁ ἅγιος ἁ-
γιασθήτω ἔτι. καὶ ἰδοὺ ἔρχομαι ταχὺ, καὶ ὁ
μισθός μου μετ' ἐμοῦ, ἀποδοῦναι ἑκάστῳ ὡς τὸ
ἔργον αὐτοῦ ἔσται. ἐγώ εἰμι τὸ α. καὶ τὸ ω. ἀρ-
χὴ, καὶ τέλος, ὁ πρῶτος, καὶ ἔσχατος. μακά
ριοι οἱ ποιοῦντες τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἵνα ἔσται
ἡ ἐξουσία αὐτῶν ἐπὶ τὸ ξύλον τῆς ζωῆς, καὶ τοῖς
πυλῶσιν εἰσέλθωσιν εἰς τὴν πόλιν. ἔξω δὲ οἱ κύ
νες καὶ οἱ φαρμακοὶ καὶ πόρνοι, καὶ οἱ φονεῖς, καὶ οἱ
εἰδωλολά-

εἰδωλολάτραι, καὶ πᾶς ὁ φιλῶν, καὶ ποιῶν ψεῦδος. ἐγὼ Ἰησοῦς ἔπεμψα τὸν ἄγγελόν μου μαρτυρῆσαι ὑμῖν ταῦτα ταῖς ἐκκλησίαις. ἐγώ εἰμι ῥίζα, καὶ τὸ γένος τοῦ δαβὶδ, ὁ ἀστὴρ λαμπρὸς καὶ ὀρθεινός. καὶ τὸ πνεῦμα καὶ ἡ νύμφη λέγουσι. ἐλθέ. καὶ ὁ ἀκούων εἰπάτω. ἐλθέ. καὶ ὁ διψῶν ἐλθέτω. καὶ ὁ θέλων, λαμβανέτω τὸ ὕδωρ ζωῆς δωρεάν. συμμαρτυροῦμαι γὰρ παντὶ ἀκούοντι τοὺς λόγους προφητείας βιβλίου τούτου. ἄν τις ἐπιθῇ πρὸς ταῦτα, ἐπιθήσει ὁ θεὸς ἐπ' αὐτὸν τὰς πληγὰς τὰς γεγραμμένας ἐν βιβλίῳ τούτῳ. καὶ ἐάν τις ἀφαιρῇ ἀπὸ τῶν λόγων βίβλου τῆς προφητείας ταύτης, ἀφέλοι ὁ θεὸς τὸ μέρος αὐτοῦ ἀπὸ βίβλου ζωῆς, καὶ πόλεως ἁγίας, καὶ τῶν γεγραμμένων ἐν βιβλίῳ τούτῳ. λέγει ὁ μαρτυρῶν ταῦτα. ναὶ ἔρχομαι ταχύ. ἀμήν. ναὶ ἔρχου κύριε Ἰησοῦ. ἡ χάρις τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἀμήν.

Τῷ θεῷ δόξα.

Digitized by Google

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΑΓΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΟΥ ματθαίου κατὰ σωφρόνιον.

Ματθαῖος ὁ καὶ λευῒς, ἀπόστολος ἀπὸ τελωνῶν, ἐν τῇ ἰουδαίᾳ πρῶτος, διὰ τοὺς ἐκ περιτομῆς πιστεύσαντας εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ γράμμασι, καὶ ῥήμασιν ἑβραϊκοῖς συνέταξεν, ἀγνοουμένου τοῦ μετὰ ταῦτα εἰς ἑλληνικὸν τοῦτο μεταφράσαντος. τὸ δὲ ἑβραϊκὸν ἄχρι τήμερόν ἐστιν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ καισαρείας τῆς παρὰ παμφίλου μάρτυρος περισπουδάστως κατασκευασθείσης. ἐμοὶ δὲ παρὰ τῶν ναζωραίων τῶν ἐν βεῤῥοίᾳ τῆς συρίας τούτῳ κεχρημένων, ἄδεια παρεχώρηθη τῆς τούτου μεταγραφῆς, δι᾽ οὗ ἐστιν ἀκριβῶς πεισθῆναι, ὡς ἔνθα ἂν ὁ εὐαγγελιστὴς εἴτε ἐκ προσώπου οἰκείου, εἴτε ἐκ προσώπου τοῦ κυρίου ἡμῶν ἰησοῦ χριστοῦ καὶ σωτῆρος ταῖς μαρτυρίαις κατακέχρηται τῶν παλαιῶν γραφῶν, μὴ ἀκολουθεῖν τῇ αὐθεντίᾳ τῶν ἑβδομήκοντα ἑρμηνευτῶν, ἀλλὰ τῇ ἑβραϊκῇ, ἀφ᾽ ὧν τὰ δύο ἐστὶν ἐκεῖνα. ἐξ αἰγύπτου ἐκάλεσα τὸν υἱόν μου. καὶ, ὅτι ναζωραῖος κληθήσεται.

Digitized by Google

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΜΑΡΚΟΥ ΕΚ τῆς τοῦ Δωροθέου μάρτυρος καὶ τυρίων ἐπισκόπου συνόψεως.

Μάρκος ὁ εὐαγγελιστὴς, καὶ πρῶτος ἀλεξανδρείας ἐπίσκοπος, ἀλεξανδρεῦσι καὶ πάσῃ τῇ περιχώρῳ αὐτῆς ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ κυρίου, ἀπὸ αἰγύπτου καὶ μέχρι πενταπόλεως· ἐπὶ δὲ τοῦ βασιλέως τραϊανοῦ, ἐν ἀλεξανδρείᾳ κάλων λαβὼν ἐπὶ τοῦ τραχήλου καὶ συρεὶς ἀπὸ τῶν καλουμένων βουκόλου τόπων ἕως τῶν καλουμένων ἀγγέλων, ἐκεῖ ἐκάη πυρὶ, ὑπὸ τῶν εἰδωλομανῶν, μηνὶ φαρμουθίλεως, καὶ ἐκεῖ ἐτάφη ἐν τοῖς βουκόλου.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΛΟΥΚΑ ΕΚ ΤΗΣ τοῦ Δωροθέου μάρτυρος καὶ τυρίων ἐπισκόπου συνόψεως.

Λουκᾶς ὁ εὐαγγελιστὴς ἀντιοχεὺς μὲν τὸ γένος ἦν, ἰατρὸς δὲ τὴν τέχνην. συνεγράψατο δὲ τὸ μὲν εὐαγγέλιον, καθ' ἐπιτροπὴν πέτρου τοῦ ἀποστόλου, τὰς δὲ πράξεις

τῶν

τὴν ἀποστόλων κατ' ἐπιτροπὴν παύλου τοῦ ἀποστόλου. συναπεδήμησε δὲ τοῖς ἀποστόλοις, καὶ μάλιστα τῷ παύλῳ, οὗ καὶ μνημονεύσας ὁ παῦλος, ἔγραψεν ἐν ἐπιστολῇ. ἀσπάζεται ὑμᾶς λουκᾶς ὁ ἰατρὸς ὁ ἀγαπητὸς ἐν κυρίῳ. ἀπέθανε δὲ ἐν ἐφέσῳ καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, μετετέθη δὲ ὕστερον ἐν κωνσταντίνου πόλεως μετὰ καὶ ἀνδρέα καὶ τιμοθέου τῶν ἀποστόλων, κατὰ τὸν καιρὸν κωνσταντίου βασιλέως, υἱοῦ κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου.

ΒΙΟΣ ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΕΚ τῶν τοῦ δωροθέου μάρτυρος καὶ τυρίων ἐπισκόπου συνόψεως.

Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ὁ καὶ εὐαγγελιστὴς τοῦ κυρίου γενόμενος, ὃν καὶ ἠγάπα ὁ κύριος, ἐν μὲν τῇ ἀσίᾳ ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, ὑπὸ δὲ τραιανοῦ βασιλέως ὑπερωρίσθη ἐν τῇ νήσῳ πάτμῳ, διὰ τὸν λόγον τοῦ κυρίου. ἐκεῖ δὲ ὢν καὶ τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον ἔγραψε, καὶ ὑπέδωκεν ἐν ἐφέσῳ, διὰ γαΐου τοῦ ξενοδόχου καὶ διακόνου, ὦ καὶ παῦλος ὁ ἀπόστολος μαρτυρεῖ λέγων ῥωμαίοις.

Digitized by Google

ἀσπάζεται ὑμᾶς γάϊος ὁ ξένος μου καὶ ὅλης τῆς ἐκκλησίας. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τραϊανοῦ ἐπάνεισιν ἀπὸ τῆς νήσου ὁ μακάριος ἰωάννης καὶ παραμένει ἐν ἐφέσῳ, καὶ ἔζησεν ἔτη ρ̅ κ̅. καὶ μετὰ ταῦτα ζῶν ἑαυτὸν ἐκεῖ ἔθαψε θεοῦ βουλήσει. εἰσὶ δὲ οἳ λέγουσι, μὴ ἐπὶ τραϊανοῦ αὐτὸν ἐξορισθῆναι ἐν πάτμῳ, ἀλλὰ ἐπὶ δομετιανοῦ, υἱοῦ οὐεσπασιανοῦ.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ τοῦ ἁγίου παύλου πρὸς τοὺς ῥωμαίους.

Ταύτην ἐπιστέλλει ἀπὸ κορίνθου, μήπω μὲν ἑωρακὼς ῥωμαίους, ἀκούων δὲ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐπιποθῶν αὐτοὺς ἰδεῖν. καὶ πρῶτον μὲν ἀποδέχεται τὴν πίστιν αὐτῶν καταγγελλομένην ὁρῶν πανταχοῦ. ἔπειτα σημαίνει πολλάκις ἑαυτὸν προθέμενον ἐλθεῖν, διὰ τὸν εἰς αὐτοὺς πόθον, καὶ πῶς μὴ δεδύνηται. καὶ λοιπὸν διδασκαλικὴν τὴν ἐπιστολὴν ποιεῖται περὶ κλήσεως ἐθνῶν, καὶ ὅτι ἡ περιτομὴ ἕως καιροῦ ἦν, καὶ νῦν πέπαυται, καὶ ὅτι διὰ τοῦ χριστοῦ λέλυται τὸ παράπτωμα τοῦ ἀδάμ, καὶ ἡ σκιὰ τοῦ νόμου παρῆλθε. τὴν μὲν οὖν κλῆσιν τῶν ἐθνῶν

ἀκολού-

Digitized by Google

ἀκολούθως γεγενῆσθαι κατασκευάζει, οὕτως ἀποδείκνυσι πᾶσιν ἀνθρώποις ἔμφυτον εἶναι τὸν νόμον, καὶ πάντας ἀδιδάκτῳ τε τῇ φύσει, καὶ ἀπ' αὐτῆς τῆς κτίσεως δύνασθαι γινώσκειν τὸν θεόν. διὸ καὶ εἰκότως αἰτιᾶται πρῶτον ἕλληνας, ὡς τοῦ μὲν θεοῦ φανερώσαντος αὐτοῖς ἐκ τῶν ποιημάτων αὐτοῦ τοῦ κόσμου, τὴν περὶ αὐτοῦ γνῶσιν, καὶ τῆς ἀϊδίου δυνάμεως αὐτοῦ, ἐν ᾧ καὶ δι' οὗ τὰ πάντα πεποίηκεν. αὐτοὺς δὲ ἐγνωκέναι μὲν ἐκ τῶν κτισμάτων, εἶναι θεὸν τὸν τούτων δημιουργόν, τὰ δὲ ποιήματα θεοποιήσαντας, καὶ τῇ κτίσει μᾶλλον, ἢ αὐτῷ λατρεύσαντας. αἰτιᾶται δὲ καὶ ἰουδαίους, ὡς μὴ φυλάξαντας τὸν νόμον, ἀλλὰ μᾶλλον διὰ τῆς παραβάσεως τοῦ νόμου τὸν θεὸν ἀτιμάσαντας. καὶ οὕτως ἀμφότερα τὰ μέγιστα, ἰουδαίους τε καὶ ἕλληνας συγκλείει, καὶ ἐλέγχει ἐπὶ τῇ παρανομίᾳ, ἵνα δείξῃ, ὅτι ἴσοι γενόμενοι πάντες, ἐπ' ἴσοις οἱ πάντες ὡς ὑπεύθυνοι, τοῦ λυτρουμένου δέονται. τῆς δὲ χάριτος καὶ λυτρώσεως ἐπ' ἴσης τοῖς ἰουδαίοις γενομένης καὶ ἐπὶ τὰ ἔθνη, εἰκότως καὶ ἡ κλῆσις γέγονε τῶν ἐθνῶν. τῆς δὲ κλήσεως τῶν ἐθνῶν γενομένης, ἐξ ἀνάγκης πέπαυται ἡ περιτομή, καὶ ἡ ἐν τῷ νόμῳ σκιά. ὁ γὰρ ἀβραὰμ φησίν, οὐκ ἐν περιτομῇ, ἀλλὰ πρὸ τῆς περιτο-

μῆς δικαιωθεὶς, μετωνομάσθη μετὰ ἀβραάμ,
ὅτι πατὴρ πολλῶν ἐθνῶν ἤμελλεν εἶναι, κατὰ
τὴν ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ πίστιν. ἔλαβε δὲ μετὰ
τὸ δικαιωθῆναι καὶ τὴν περιτομὴν ἐν σαρ-
κὶ, ἵνα σημεῖον ᾖ τοῖς κατὰ σάρκα γινομένοις
ἐξ αὐτοῦ, παύσασθαί ποτε τὴν περιτομὴν,
ὅταν τὰ ἔθνη γίνηται τέκνα τοῦ ἀβραάμ,
ἀρξάμενα πολιτεύεσθαι κατὰ τὴν πίστιν τοῦ ἀ-
βραάμ, ἐν ᾗ ἐδικαιώθη, ὅτε ἦν ἐν ἀκροβυ-
στίᾳ. τούτων γὰρ χάριν καὶ μετωνομάσθη ἀ-
βραάμ. ἀνάγκη δὲ ἐλθόντων τῶν σημαινο-
μένων, παύσασθαι τὸ σημαῖνον. εἰ μὲν οὖν
τὰ ἔθνη ἀναγκάζουσι περιτέμνεσθαι, παυέ-
τω καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀβραάμ, καὶ καλείσθω
ἄβραμ. εἰ δὲ ἀβραὰμ παρὰ θεοῦ μετωνο-
μάσθη, οὐδὲ περιτέμνεσθαι τὰ ἔθνη, ἀλλ' οὐδ'
αὐτοὺς ἔτι τοὺς κατὰ σάρκα ἰουδαίους, ἵνα ᾖ τὸ
ὄνομα βέβαιον, καὶ πατὴρ ἐθνῶν πολλῶν
καλῆται. καὶ γὰρ οὐ χρείαν ἔχει τις λοιπὸν
περιτέμνεσθαι, ἀρκούμενος τῇ πίστει τοῦ ἀ-
βραάμ, οὐδὲ τῆς ἄλλης δὲ τῆς ἐν τῷ νόμῳ σκι-
ᾶς. οὐ γὰρ ἐκ τούτων, ἀλλ' ἐκ πίστεως δικαιοῦ-
ταί τις, καθάπερ καὶ ἀβραάμ. ταῦτα οὕ-
τως κατασκευάσας, ἀποδείκνυσι πάλιν, ὅ-
τι ἄλλως οὐκ ἂν γένοιτο λύτρωσις καὶ χάρις
τῷ ἰσραὴλ, καὶ τοῖς ἔθνεσιν, εἰ μὴ διαλυ-
θῇ ἡ ἀρ-

Digitized by Google

διὰ ἡ ἀρχαία ἁμαρτία τοῦ ἀδὰμ, ἡ εἰς πάντας γινομένη, δι' ἄλλου δὲ μὴ δύνασθαι αὐτὴν ἐξαλειφθῆναι φησὶν, ἢ διὰ χριστοῦ τοῦ θεοῦ. οὐ γὰρ δυνατὸν ἦν ἄλλον λῦσαι τὸ παράπτωμα. δι' αὐτοῦ γὰρ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἡ κατάρα γέγονεν. εἶτα γράφει, ὅτι ἄλλως τοῦτο οὐ μὴ γένηται, εἰ μὴ σῶμα φορέσει ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ, καὶ γένηται ἄνθρωπος, ἵνα τοῦτο προσενέγκας ὑπὲρ πάντων, τοὺς πάντας ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τοῦ θανάτου, καὶ ὥσπερ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν, οὕτω καὶ δι' ἑνὸς ἀνθρώπου ἡ χάρις γένηται. καὶ λοιπὸν ὡς καλὸς οἰκονόμος, τοὺς μὲν ἰουδαίους παραμυθεῖται, ὅτι οὐ παραβάται γίνεσθε τοῦ νόμου, ἐὰν εἰς χριστὸν πιστεύσητε· τοῖς δὲ ἀπὸ τῶν ἐθνῶν παραινεῖ μὴ ἐπαίρεσθαι κατὰ τοῦ ἰσραὴλ, ἀλλὰ γινώσκειν ὅτι ὡς κλάδοι εἰσὶν ἐκείνων, ὡς ἐπὶ τὴν ῥίζαν ἐνεκεντρίσθησαν. μετὰ δὲ ταῦτα παραινετικοὺς λόγους εἰς τὰ ἤθη διδάξας, τελειοῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΚΟΡΙΝ-θίους πρώτης ἐπιστολῆς.

Τ Αὐτὴν ἐπιστέλλει ἀπὸ ἐφέσου τῆς ἀσίας, ἑωρακὼς αὐτοὺς ἤδη καὶ διδάξας, ὑπομιμνήσκων δὲ ὅμως διὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. κορίνθιοι ἐκ φιλονεικίας συναγόμενοι, ἐσχίζοντο ταῖς γνώμαις, καὶ λοιπὸν ἦν ἐν αὐτοῖς σχίσματα. καὶ ὄντων σχισμάτων, παρεβλέποντο τὸν λαβόντα τὴν μητρυιάν. ἄλλοι δὲ ἤθελον καταλιμπάνειν τὰς ἰδίας γυναῖκας, προφάσει τῆς ἐγκρατείας. τινὲς δὲ καὶ ἐν εἰδωλείοις ἤσθιον, ὡς ἀδιαφόρων ὄντων τῶν εἰδωλοθύτων. ἄλλοι δὲ τοὺς μὲν ἄλλους ἐξουθένουν, τοὺς δὲ λαλοῦντας γλώσσαις ἐθαύμαζον. καὶ τέλος ἠπάτων καὶ εἰς τὸ περὶ ἀναστάσεως μυστήριον, λέγοντες, μὴ ἐγείρεσθαι τὴν σάρκα ταύτην. τούτων πάντων ἐν κορίνθῳ κινουμένων, γράφουσιν οἱ λαοὶ τῷ ἀποστόλῳ. καὶ λοιπὸν πρὸς πάντα ἀντιγράφει. καὶ πρῶτον μὲν μαρτυρεῖ αὐτοῖς ἐν φρονήσει καὶ γνώσει. οὐκ ἀποδέχεται δὲ αὐτοὺς ποιοῦντας τὰ σχίσματα, ἀλλὰ καὶ συμβουλεύει μὴ ἐν λόγῳ τὴν ἀρετὴν, ἀλλ' ἐν ἔργῳ καὶ δυνάμει ἡ-

γεῖσθαι

Digitized by Google

γενέσθαι. ἔπειτα ἐπιτιμήσας τῷ τὴν μητρυιὰν λαβόντι, καὶ παραινέσας μὴ ἔχειν κρίματα πρὸς ἑαυτοὺς, λοιπὸν περὶ ὧν ἔγραψαν ἀποκρίνεται, περὶ μὲν τοῦ γάμου διδάσκων ἀῤῥήκτους εἶναι τὴν συζυγίαν, καὶ ἐν καιρῷ μόνῳ σχολάζειν διὰ τὴν εὐχήν. διὰ δὲ τὸ ἀγαπᾶν αὐτοὺς τὴν ἐγκράτειαν, γράφει περὶ παρθενίας, ὅτι οὐ κατ' ἀνάγκην, ἀλλὰ πειθοῖ τοῦτο γίνεσθαι. εἶτα περὶ τῶν εἰδωλοθύτων, ἵνα μὴ καταχρῶνται τῇ γνώσει, ἀλλὰ τῇ ἀγάπῃ πολιτεύωνται. κωλύει δὲ τὰ ἐν εἰδωλείῳ συμπόσια, ἵνα μὴ σκανδαλίζωνται οἱ μικροί. εἶτα περὶ τῶν πνευματικῶν χαρισμάτων γράφει, ἵνα μὴ διαφέρωνται ἐν τοῖς χαρίσμασι, μηδὲ προκρίνωσι τὸν ἔχοντα χάρισμα τόδε, τοῦ ἔχοντος τόδε. πάντα γὰρ τοῦ αὐτοῦ πνεύματος εἶναι λέγει. καὶ λοιπὸν περὶ ἀναστάσεως διδάσκει, ὅτι ἡ σὰρξ ἐγείρεται, ἀποθνήσκουσα μὲν φθαρτὴ, ἐγειρομένη δὲ ἄφθαρτος κατὰ τὴν τοῦ θεοῦ χάριν. τὴν δὲ ἀνάστασιν, ἀπὸ τοῦ ἐγηγέρθαι τὸν χριστὸν, συνίστησι. καὶ τέλος, παραινετικοὺς λόγους εἰς τὰ ἤθη γράφει, καὶ περὶ λογίας τῆς εἰς τοὺς ἁγίους παραγγέλλει, καὶ οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

Digitized by Google

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΚΟ-ρινθίους δευτέρας ἐπιστολῆς.

Τ

Αὔτην ἐπιστέλλει ἀπὸ μακεδονίας. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. δεξάμενοι οἱ κορίνθιοι τὴν προτέραν ἐπιστολὴν, κατενύγησαν ἐπὶ τῇ ἁμαρτίᾳ τοῦ λαβόντος τὴν μητρυιὰν, καὶ ἐλυπήθησαν δὲ, ὡς παριδόντες τὸ τοιοῦτον ἁμάρτημα. εἶτα ὑφηρπάζοντο ὑπό τινων, τῶν καὶ τὰς προφάσεις τῶν σχισμάτων ποιούντων, ὥστε παρατηρεῖσθαι τὸ γράμμα τοῦ νόμου, καὶ ἀδιάφορον ἡγεῖσθαι τὴν παρὰ τοῦ χριστοῦ χάριν, καὶ μᾶλλον προσέχειν τοῖς ἐν προσώπῳ καυχωμένοις. ἦσαν δὲ καὶ περὶ τῆς λογίας, τῆς εἰς τοὺς ἁγίους φροντίζοντες καλῶς: πρὸς ταῦτα οὖν αὐτὴν γράφει ὁ ἀπόστολος. καὶ πρῶτον μὲν ἀποδέχεται τοὺς ἐκβαλόντας τὸν παρανομήσαντα, ἔπειτα ἀξιώσασιν αὐτοῖς καθικετεύει, καὶ μετανοήσαντα ἐκεῖνον κελεύει δεχθῆναι. ἐν αὐτῇ δὲ διδάσκει περὶ τοῦ νόμου, διαιρῶν τὸ γράμμα τοῦ νόμου, καὶ δείκνυσιν, ὅτι οὐ δεῖ λαμβάνειν τὰ γράμματα μόνον τοῦ νόμου, ἀλλ᾽ ἐν αὐτῷ τῷ γράμματι τὴν διάνοιαν ἐρευνᾶν· οὐ γὰρ μόνον ῥῆμά ἐστιν ὁ νόμος, ἀλλ᾽ ἐν τοῖς ῥητοῖς ἐστι καὶ ὁ νοῦς τοῦ πνεύματος. ἔπειτα ὅτι τοῦ χριστοῦ ἐλθόντος,

καινὴ

καινὴ κτίσις γέγονεν, καὶ οὐ δεῖ κατὰ τὸ παλαιὸν ζῆν, ἀλλ' ὡς ἐν καινῇ κτίσει, ἐν πᾶσιν ἀναστρέφεσθαι, καὶ ἀργὴν εἶναι λοιπὸν τὴν περιτομήν. ἀπολογεῖται δὲ αὖθις καὶ περὶ τῆς διακονίας, καὶ προτρέπεται αὐτὴν μᾶλλον πλεονάζειν. αἰτιώμενος δὲ τοὺς ἐν προσώπῳ καυχωμένους, καταλέγει πάντα, ἅπερ πέπονθε διὰ τὸν κύριον, καὶ τὰς ὀπτασίας δὲ διηγεῖται, ἅσπερ ἑώρακεν, εἴς τε τὸν παράδεισον, καὶ εἰς τὸν τρίτον οὐρανὸν ἁρπαγείς. εἶτα παραγγέλλει μὴ ἁμαρτάνειν, ἀλλὰ μετανοεῖν τοὺς ἁμαρτάνοντας, ἐν εὐχαριστίᾳ τελειοῖ τὴν ἐπιστολήν. ἔστι δὲ καὶ ταῦτα, ὁ πᾶς λόγος ἐστὶν ἐν τῇ ἐπιστολῇ περί τε ἑαυτοῦ, καὶ περὶ κορινθίων, καὶ τῶν ψευδαποστόλων. καὶ ἐκ ταύτης τῆς ὑποθέσεως πρόεισιν εἴς τε τὰ τῆς χάριτος θεοῦ, καὶ περὶ ἀγαθῆς πολιτείας, κατὰ τὸ εὐσυνείδητον, καὶ τὸ ἐναγώνιον, καὶ τὸ ἀφιλοχρήματον, καὶ περὶ τῆς μεταδοτικῆς ἀρετῆς, καὶ περὶ τῆς τῶν ψευδαποστόλων ἀλαζονείας καὶ πονηρίας.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΓΑΛΑΤΑΣ ἐπιστολῆς παύλου.

Ταύτην ἐπιστέλλει ἀπὸ ῥώμης, ἑωρακὼς αὐτοὺς ἤδη καὶ διδάξας. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. διδαχθέντες καλῶς οἱ γαλάται παρὰ τοῦ ἀποστόλου, καὶ πιστεύσαντες γνησίως εἰς τὸν χριστόν, ἀποδημήσαντος τοῦ ἀποστόλου, ὑφηρπάσθησαν παρά τινων, ὥστε περιτέμνεσθαι. ταῦτα τοίνυν μαθὼν ὁ ἀπόστολος, γράφει πρὸς αὐτούς. καὶ πρῶτον μὲν μαρτυρεῖ αὐτοῖς περὶ ἧς εἶχον πίστεως, καὶ γνησίας εἰς χριστὸν διαθέσεως. μέμφεται δὲ ὡς ἀνοήτως πράξαντας, καὶ μεταβαλλομένους αὐτούς. ἔπειτα διαλαμβάνει περὶ τοῦ νόμου καὶ τῆς κατὰ τὸν ἀβραὰμ πίστεως, καὶ ἀποδείκνυσιν ἔκ τε τοῦ νόμου, καὶ τῶν γυναικῶν τοῦ ἀβραάμ, ἀλληγορήσας αὐτάς, μέχρι καιροῦ δεδόσθαι τὴν σκιάν, καὶ τὴν περιτομήν, καὶ ἀργεῖν αὐτὰ λοιπὸν τῇ τοῦ χριστοῦ παρουσίᾳ. καὶ οὕτως ἀποδείξας, παραγγέλλει λοιπὸν αὐτοῖς, μηκέτι προσέχειν τοῖς ἀπατῶσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἔχεσθαι τῆς ἐν χριστῷ πίστεως, καὶ γινώσκειν, ὅτι ἡ ἐν χριστῷ χάρις καταργεῖ τὴν κατὰ σάρκα περιτομήν. καὶ οὕτως πάλιν εἰς τὰ ἤθη παραινέσας καὶ διδάξας, πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

Digitized by Google

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΕΦΕ-σίους ἐπιστολῆς.

T

Αὔτην ἐπιστέλλει ἀπὸ ῥώμης, οὔπω μὲν αὐτοὺς ἑωρακώς, ἀκούσας δὲ περὶ αὐτῶν. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. ἐφέσιοι πιστεύσαντες εἰς τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστόν, γνησίαν ἔχον εἰς αὐτὸν τὴν πίστιν, καὶ εἰς πάντας τοὺς ἁγίους τὴν ἀγάπην, καὶ ἠβούλοντο παρὰ τοῦ παύλου βεβαιωθῆναι. μαθὼν τοίνυν ὁ ἀπόστολος, γράφει πρὸς αὐτοὺς ταύτην τὴν ἐπιστολήν, ὥσπερ κατηχητικήν. καὶ πρῶτον μὲν δείκνυσι, μὴ νεώτερον εἶναι τὸ καθ' ἡμᾶς μυστήριον, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς καὶ πρὸ καταβολῆς κόσμου εἶναι ταύτην εὐδοκίαν τοῦ θεοῦ, ὥστε τὸν χριστὸν ὑπὲρ ἡμῶν παθεῖν, καὶ ἡμᾶς σωθῆναι. ἔπειτα περὶ κλήσεως ἐθνῶν διαλέγεται, ἵνα δείξῃ ἀξίως αὐτοὺς πεπιστευκέναι. καὶ ἀποδείκνυσιν, ὅτι ἡ κλῆσις αὐτῶν γέγονεν, οὐ δι' ἀνθρώπου, ἀλλὰ διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, ὅς ἐστιν υἱὸς τοῦ θεοῦ, ἵνα καὶ ἐκ τούτου μάθωσιν, ὅτι οὐκ ἀνθρωπολάτραι γεγόνασι, πιστεύσαντες τῷ χριστῷ, ἀλλ' ἀληθινοὶ θεοσεβεῖς. σημαίνει δὲ καὶ ἑαυτὸν διὰ τοῦτο ἀπεστάλθαι κηρύσσειν τὸ εὐαγγέλιον, καὶ ὅτι περὶ αὐτῶν ἐφρόντισεν. ἔπειτα παραινετικοὺς λόγους ἀνδράσι καὶ γυναιξί,

ναιξὶ, παισὶ καὶ τέκνοις, κυρίοις καὶ δούλοις, τίθησιν ἐν τῇ ἐπιστολῇ. καὶ καθόλου πάντας παρασκευάζει, κατὰ τοῦ διαβόλου καὶ τῶν δαιμόνων αὐτοῦ, λέγων πρὸς ἐκείνους, ἡμῖν εἶναι τὴν πάλην. καὶ ὥσπερ ἀγαθὸς ἀλείπτης ἀλείψας τοῖς λόγοις πάντας κατὰ τῆς διαβολικῆς ἐνεργείας, οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΦΙΛΙΠπησίους ἐπιστολῆς.

Ταύτην ἐπιστέλλει ἀπὸ ῥώμης, ἑωρακὼς αὐτοὺς ἅμα καὶ διδάξας. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. πεμψάντων φιλιππησίων διακονίαν τῷ παύλῳ, καὶ τινων περιερχομένων, καὶ διαφθειρόντων τὰς ἀκοὰς τῶν ἀκεραίων προφάσει τῆς σκιᾶς τοῦ νόμου καὶ τῆς περιτομῆς, καὶ λεγόντων χωρὶς ταύτης μὴ δύνασθαι δικαιωθῆναι, μαθὼν ὁ ἀπόστολος γράφει φιλιππησίοις. καὶ πρῶτον μὲν ἀποδέχεται αὐτῶν τὴν πίστιν, καὶ σημαίνει μνημονεύειν αὐτῶν, ἔπειτα διηγεῖται ὡς ἀπελογήσατο ἐν ῥώμῃ, καὶ ὅτι τινὲς αὐτῷ βαρεῖς γεγόνασιν, ἐν τοῖς δεσμοῖς φθόνον αὐτῷ κινοῦντες. ἔπειτα αὐτοὺς προτρέπεται ἀλλήλους ἀγαπᾶν, ὑποδεικνύμενος τοῦ σωτῆρος φιλανθρωπίαν, ὅτι

πίαν, ὅτι θεὸς ὤν, ἄνθρωπος γέγονε δι' ἡμᾶς. εἶτα περὶ τῆς περιτομῆς, καὶ τοῦ παλαιοῦ νόμου διαλαβών, ἀποδεικνύει λοιπὸν ἀργὴν γεγενῆσθαι τὴν περιτομὴν, λαμβάνων ἐφ' ἑαυτοῦ τὸ παράδειγμα, καὶ λέγων, ὅτι ταῦτα πάντα ἥγημαι διὰ τὸν χριστὸν ζημίαν· διὸ καὶ τοὺς μὲν διδάσκοντας ἐπὶ περιτομὴν, καὶ θέλοντας αὐτοὺς ἀπατῆσαι μεμψάμενος, καὶ εἰπὼν ἐχθροὺς αὐτοὺς εἶναι τοῦ χριστοῦ, ἀποδέχεται φιλιππησίους διὰ τὴν πρὸς αὐτὸν τῆς κοινωνίας δόσιν. καὶ προτρεψάμενος πάλιν εἰς τὰ ἤθη αὐτοὺς, τελειοῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΚΟΛΟΣ σαεῖς ἐπιστολῆς.

Ταύτην ἐπιστέλλει ἀπὸ ῥώμης, οὐχ ἑωρακὼς μὲν αὐτοὺς, ἀκούσας δὲ περὶ αὐτῶν. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. τοὺς κολοσσαεῖς ἠθέλοντό τινες ἀπατῆσαι σοφίσμασιν ἑλληνικοῖς, κατὰ τῆς εἰς ἰησοῦν πίστεως καὶ περὶ τῶν ἐν νόμῳ βρωμάτων, καὶ περιτομῆς. ταῦτα τοίνυν μαθὼν ὁ ἀπόστολος, γράφει τὴν ἐπιστολὴν ὥσπερ κατηχητικὴν αὐτοῖς τῆς ἀληθείας,

ἀληθείας, καὶ ὅτι ὁ χριστὸς εἰς ὃν ἐπίστευσεν, εἰκών ἐστι τοῦ θεοῦ καὶ λόγος, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονε, καὶ ὅτι ὕστερον αὐτὸν δημιουργὸν ὄντα, γενέσθαι αὐτὸν πρωτότοκον τῆς κτίσεως καὶ πρωτότοκον ἐκ τῶν νεκρῶν, ἵνα τὰ ἀμφότερα συνάψῃ, καὶ ζωοποιήσῃ τὰ πάντα. προτρέπει δὲ αὐτοὺς ἐμμένειν ἐν τῇ πίστει, σημαίνων, ὅτι αὐτὸς παῦλος διάκονός ἐστι τοῦ εὐαγγελίου, ἐν ᾧ κατηχήθησαν. εἶτα καὶ περὶ τοῦ νόμου, καὶ τῶν ἐν αὐτῷ βρωμάτων, καὶ περὶ ἡμερῶν, καὶ ἐνιαυτῶν ἐξηγεῖται. καὶ ἀποδείκνυσι ἠργηκέναι λοιπὸν τὰ παλαιά, καὶ τὴν περιτομήν, συμβουλεύει τε αὐτοῖς μὴ πλανᾶσθαι ἀπὸ τῶν σοφιζομένων, καὶ πλανᾶν αὐτοὺς θελόντων. καὶ λοιπὸν παραινέσας, καὶ τοῖς γονεῦσι καὶ τέκνοις, ἀνδράσι καὶ γυναιξί, δούλοις καὶ κυρίοις, καὶ τὰ ἄλλα τὰ πρὸς τὰ ἤθη συμβουλεύσας, τελειοῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΘΕΣσαλονικεῖς πρώτης ἐπιστολῆς.

Ταύτην ἐπιστέλλει ἀπὸ ἀθηνῶν ἑωρακὼς πρότερον αὐτούς, καὶ διατρίψας παρ' αὐτοῖς. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. ὁ ἀπόστολος πολλὰς θλίψεις πα-

θὼν ἐν

θῶν ἐν βεῤῥοίᾳ, καὶ ἐν φιλίπποις τῆς μακεδονίας καὶ ἐν κορίνθῳ, γινώσκων τε ὅσα πέπονθεν καὶ ἐν θεσσαλονίκῃ, φοβούμενος μὴ ἀκούσαντες θεσσαλονικεῖς ἃ πέπονθεν ἐν ταῖς προειρημέναις πόλεσι, πειρασθῶσι ἀπὸ τοῦ πειράζοντος, καὶ σκανδαλισθῶσι. μαθὼν δὲ ὅτι καὶ αὐτοὶ τοῖς ἀποθνήσκουσι κατώδυνοι ἐγίνοντο, ἀποστέλλει τιμόθεον πρὸς αὐτοὺς μετὰ τῆς ἐπιστολῆς ταύτης. καὶ πρῶτον μὲν ἐπιστηρίζει αὐτοὺς ἐν τῇ πίστει, ὥστε μὴ σαλεύεσθαι διὰ τὰς θλίψεις, καὶ μηδὲν ξένον αὐτοὺς πεπονθέναι ἀπὸ τῶν ἰουδαίων, τῶν καὶ τὸν κύριον ἀποκτεινάντων. χριστιανῶν γὰρ ἴδιον τὸ θλίβεσθαι ἐν τῷ βίῳ τούτῳ ἔλεγεν. πολλὰ δὲ παραινέσας αὐτοῖς οὕτως, ὡς παρέλαβον παρ' αὐτοῦ, ἀναστρέφεσθαι, γράφει περὶ τῶν τελευτώντων παραμυθούμενος αὐτοὺς, καὶ διδάσκων μὴ βαρέως φέρειν. οὐ γὰρ εἶναι τὸν θάνατον ἀπώλειαν, ἀλλ' ὁδὸν ἀναστάσεως. ἔπειτα δὲ καὶ περὶ τῶν χρόνων αὐτοὺς διδάσκει, ἵνα ἄδηλον τὴν ἡμέραν γινώσκοντες, ἀεὶ ἕτοιμοι γίνωνται, καὶ μηδενὶ προσέχωσιν ἀπαγγελλομένῳ περὶ αὐτῆς. ἔσεσθαι γάρ φησι τὴν παρουσίαν οὕτως, ὥστε τοὺς περιλειπομένους καὶ εὑρισκομένους ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ μὴ φθάνειν

τοῦ ἐκ νεκρῶν ἐγειρομένου. ἅμα γὰρ γίνεσθαι τὴν πάντων ἀλλαγὴν, διδάσκει. πρὸς τούτοις προτρέπων αὐτοὺς βελτιοῦσθαι ἐν τοῖς ἤθεσι, προτρέπει αὐτοὺς καὶ ἀεὶ χαίρειν τῇ ἐλπίδι, καὶ προσεύχεσθαι, καὶ εὐχαριστεῖν αὐτοὺς ἀεὶ τῷ κυρίῳ, ἐνορκίζων αὐτοὺς ἀναγνῶναι τὴν ἐπιστολὴν ταύτην πᾶσι τοῖς ἀδελφοῖς. καὶ οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ Θεσσαλονικεῖς δευτέρας ἐπιστολῆς.

Ταύτην ἐπιστέλλει ἀπὸ ῥώμης, ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. τινὲς ἀπὸ Θεσσαλονίκης ἀργοὶ καὶ ἄτακτοι περιεργαζόμενοι, τοὺς ἀδελφοὺς ἀφήρπαζον, ὡς ἤδη τῆς παρουσίας τοῦ κυρίου ἐνστάσης, ἠπάτων δὲ τοὺς ἀκούοντας, ὡς τοῦ ἀποστόλου τοῦτο δηλοῦντος, καὶ [illegible] πνεύματος ἀκηκοότες. ταῦτα τοίνυν μαθὼν ὁ ἀπόστολος, γράφει τὴν ἐπιστολήν. καὶ πρῶτον μὲν ἀποδέχεται τὴν πίστιν αὐτῶν αὐξάνουσαν, καὶ ὅτι ἐν αὐτοῖς ἐκαυχᾶτο, ταῖς θλίψεσι γενναίως ὑποφέρουσι διὰ τὸν χριστόν. καὶ παραμυθεῖται

Δεῖται δὲ αὐτοὺς ὡς ἐσομένης ἐκδικίας παρὰ τοῦ θεοῦ κατὰ τῶν αὐτοὺς ἐκδικούντων· ἔπειτα περὶ τῆς παρουσίας τοῦ σωτῆρος διδάσκει, μηδενὶ αὐτοὺς πείθεσθαι, μηδὲ θροεῖσθαι αὐτούς, μήτε διὰ πνεύματος, μήτε ὡς αὐτοῦ γράψαντος, μήθ᾽ ὅλως νομίζειν ἤδη παρεῖναι αὐτήν. μὴ γὰρ πρότερον ἔσεσθαι αὐτήν, ἐὰν μὴ ἡ ἀποστασία πρῶτον ἔλθῃ, καὶ μετ᾽ αὐτὴν ὁ ἀντίχριστος, ὁ υἱὸς τῆς ἀπωλείας, οὗ τὴν παρουσίαν ἐν σημείοις καὶ τέρασι ψευδέσι κατ᾽ ἐνέργειαν τοῦ σατανᾶ ἔσεσθαι, σημαίνει, εἶτα παραινέσας αὐτοῖς στήκειν γνησίως, καὶ κρατεῖν τὰς παραδόσεις, ἃς ἐδιδάχθησαν παρ᾽ αὐτοῦ, παραγγέλλει μηδὲ μίαν κοινωνίαν ἔχειν μετὰ τῶν ἀτάκτων, ἀλλὰ ἀποβάλλειν αὐτούς. εἶναι γὰρ καὶ περιέργους καὶ πλαίους ἐδήλωσε τοὺς τοιούτους. καὶ καθόλου δὲ παρήγγειλε τὸν μὴ ὑπακούοντα τοῖς λόγοις αὐτοῦ, τοῦτον ἀποσυνάγωγον γίνεσθαι, καὶ λοιπὸν ἐπευξάμενος αὐτοῖς εἰρήνην, τελειοῖ τὴν ἐπιστολήν, τὸν ἀσπασμὸν τῇ ἰδίᾳ χειρὶ γράψας, ὅπερ σημεῖον εἶναι πάσης ἐπιστολῆς δεδήλωκεν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟ-θεον πρώτης ἐπιστολῆς.

Τ Αὐτὴν ἐπιστέλλει ἀπὸ λαοδικείας. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. ἐν τῇ ἐφέσῳ τινὲς ἰουδαΐζοντες ἐπεχείρουν ἑτεροδιδασκαλεῖν, καὶ ἀπατᾶν τοὺς ἀκεραίους προφάσει τοῦ νόμου. τοῦτο δὲ μαθὼν ὁ ἀπόστολος, προτρέπει τὸν τιμόθεον ἐκεῖ προσμεῖναι πρὸς διόρθωσιν αὐτῶν. γράφει δὲ τὴν ἐπιστολὴν, καὶ πρῶτον μὲν ὑπομιμνήσκει τιμόθεον, εἰδότα τὴν ἐν χριστῷ πίστιν, διδάσκων αὐτὸν περὶ τοῦ νόμου κωλύειν τοὺς παρὰ τὴν ὀρθὴν διδασκαλίαν λαλοῦντας, ἐπιτιμᾶν τε αὐτοῖς. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὑμέναιον καὶ ἀλέξανδρον ναυαγήσαντας περὶ τὴν πίστιν, παρέδωκε τῷ σατανᾷ, ἵνα παιδευθῶσι μὴ βλασφημεῖν. ταῦτα ὑπομνήσας, λοιπὸν διατάσσει αὐτῷ κανόνας ἐκκλησιαστικοὺς περὶ προσευχῆς, πῶς καὶ ποῦ, καὶ περὶ τίνων δεῖ προσεύχεσθαι, περὶ τοῦ σιγᾶν ἐν ἐκκλησίᾳ τὰς γυναῖκας, καὶ μᾶλλον μανθάνειν, καὶ μὴ διδάσκειν αὐτάς. περὶ ἐπισκόπων καὶ πρεσβυτέρων, καὶ διακόνων, πῶς καὶ ὁποίους εἶναι δεῖ τοὺς καθισταμένους. περὶ τῶν ἐν τῇ

ἐκκλησίᾳ

ἐκκλησίας χηρῶν, ἀπὸ πόσων ἐτῶν χρὴ ταύτας καταλέγεσθαι, καὶ ὁποίας αὐτὰς εἶναι δεῖ, καὶ πῶς αὐταῖς δεῖ προσέχειν περὶ τοῦ σωφρονεῖν τῶν νεωτέρων, καὶ γαμεῖν μᾶλλον, καὶ μὴ αἰσχρῶς ζῆν. περὶ τοῦ παραγγέλλειν τῶν πλουσίων, μὴ ὑψηλοφρονεῖν, μηδὲ ἐλπίζειν ἐπὶ πλούτῳ. περὶ τούτων διαταξάμενος προτρέπεται αὐτὸν ταῦτα διδάσκειν, καὶ μηκέτι ὑδροποτεῖν, προσέχειν δὲ ἑαυτῷ καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, εἰδότα ἔσεσθαι καιροὺς ἐν οἷς ἀποστήσονταί τινες τῆς πίστεως. διδάξας δὲ καθαρὰ εἶναι καὶ τὰ βρώματα, καὶ παραγγείλας αὐτῷ ἐκτρέπεσθαι τὰς ἐμφιλονείκους ζητήσεις ὡς βεβήλους, ἐφ' αἷς τινες καυχώμενοι παρέβησαν τὴν πίστιν, οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΜΟθεον δευτέρας ἐπιστολῆς.

Ταύτην ἐπιστέλλει πάλιν ἀπὸ ῥώμης. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. τῶν συναποδημησάντων τῷ παύλῳ καταλειψάντων αὐτὸν, βουλόμενος αὐτὸς ὁ ἀπόστολος ἐλθεῖν τιμόθεον πρὸς αὐτὸν, γράφει

τὴν ἐπιστολήν. καὶ πρῶτον μὲν σημαίνει ἑαυ-
τὸν μνημονεύειν αὐτοῦ τῆς εὐλαβείας, καὶ τῆς τῶν
προγόνων αὐτοῦ πίστεως. ἔπειτα δηλοῖ, ὅτι οἱ
ἀπὸ ἀσίας, ὧν ἐστὶ φύγελλος καὶ ἑρμογένης,
ἀπεστράφησαν αὐτὸν, ὁρῶντες αὐτοῦ τὰς ἁλύ-
σεις. μόνῳ δὲ ὀνησιφόρῳ μαρτυρεῖ σπουδὴν,
καὶ ὅτι αὐτὸν ἀπεδέξατο, ἐλθόντα εἰς τὴν ῥώμην,
καὶ προσμείναντα αὐτῷ. παραγγέλλει δὲ αὐ-
τὸν παραιτεῖσθαι τὰς μωρὰς ζητήσεις, διὰ
τὸ ἐξ αὐτῶν γεννᾶσθαι μάχας. καὶ ὅτι ὑμέναιος
καὶ φιλητὸς οὕτως ἐκτραπέντες, παρέβησαν
τὴν ἀλήθειαν, λέγοντες τὴν ἀνάστασιν ἤδη γεγο-
νέναι, καί τινας ἀνατρέπουσι. μᾶλλον οὖν πα-
ραινεῖ αὐτῷ προσέχειν ἑαυτῷ, καὶ τῇ διδασ-
καλίᾳ, καὶ εἰδέναι μὲν, ὅτι ἐν ἐσχάτοις και-
ροῖς ἔσονται οἱ ἄνθρωποι φίλαυτοι, καὶ φιλή-
δονοι μᾶλλον ἢ φιλόθεοι. προβλέποντα δὲ
ταῦτα, ἀσφαλίζεσθαι τὸν λαὸν, μή τις ἐξ
αὐτῶν ἀπατηθῇ, καὶ εἰς τὰ ἤθη, καὶ εἰς τὴν
τῆς διδασκαλίας ἀκρίβειαν πολλὰ προτρεψά-
μενος αὐτὸν, καὶ σημαίνας τὸν καιρὸν τῆς ἀνα-
λύσεως αὐτοῦ ἐνστῆναι, καὶ μέλλειν σπένδεσθαι
καὶ μαρτυρεῖν, ἐνετείλατο αὐτῷ ἐλθεῖν πρὸς
αὐτὸν ταχέως, κομίζοντα τὸν φαιλόνην καὶ
τὰ βιβλία. παρῄνεσε δὲ αὐτῷ ἀλέξανδρον τὸν

χαλκέα

Digitized by Google

χαλκέα φυλάττεσθαι, ὡς πολλὰ κακὰ ἐνδειξάμενον αὐτῷ, καὶ οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΤΙΤΟΝ ἐπιστολῆς παύλου.

Ταύτην ἐπιστέλλει ἀπὸ νικοπόλεως, ἐκεῖ γὰρ παρεχείμαζεν. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. εἰς μὲν τὴν κρήτην ἀπέλιπε τὸν τίτον, ἵνα καταστήσῃ κατὰ πόλεις κληρικούς. πολλῶν δὲ ὄντων ἐκεῖ τῶν ἐπιχειρούντων προφάσει τοῦ νόμου ἀπατᾶν τοὺς λαοὺς, μεθ' ὃ μαθὼν ὁ παῦλος γράφει. καὶ πρῶτον μὲν εὐχαριστῶν τῷ θεῷ διὰ τὴν αὐτοῦ εὐλάβειαν, σημαίνει τὴν ἐν χριστῷ πίστιν μὴ νεωτέραν εἶναι, ἀλλ' ἐξ αἰῶνος ἡτοιμάσθαι καὶ ἐπηγγέλθαι παρὰ τοῦ θεοῦ ταύτην. ἔπειτα περὶ τῆς καταστάσεως τῶν κληρικῶν καὶ τύπον διδάσκει, πῶς, καὶ ὁποίους αὐτοὺς εἶναι δεῖ. καὶ ἐπιτιμᾷν δὲ ἐντέλλεται αὐτῷ τοῖς ἀντιλέγουσι τῇ ὑγιαινούσῃ πίστει, μάλιστα δὲ τοῖς ἐκ περιτομῆς. εἶναί τε τοὺς κρῆτας, ὅτι ἀργοί εἰσι, καὶ χρῄζουσιν ἐπιτιμίας. διδάξας δὲ πάντα τὰ βρώματα καθαρὰ εἶναι τοῖς καθαροῖς, καὶ ὁποίους εἶναι δεῖ τὰς

πρεσβύτιδας τὰς ὀφειλούσας σωφρονίζειν τὰς νέας, παραινεῖ πῶς δεῖ καὶ τοὺς δούλους τοῖς ἰδίοις δεσπόταις ὑπηρετεῖν. καὶ τέλος ὑπομνήσας, ὅτι ἡ τοῦ σωτῆρος χάρις οὐκ ἐξ ἔργων ἡμᾶς ἐδικαίωσεν, ἀλλὰ τῇ ἰδίᾳ φιλανθρωπίᾳ, καὶ παραγγείλας τὰς νομικὰς μάχας ἐκτρέπεσθαι ὡς ἀναιρουμένων οὔσας, δηλοῖ αὐτῷ, μέλλειν πέμψαι πρὸς αὐτὸν ἀρτεμᾶν, ἵνα ἔλθῃ πρὸς αὐτόν. ἐνετείλατό τε αὐτῷ ὥστε διδάσκειν, καὶ τοὺς αὐτοῦ καλῶν ἔργων προΐστασθαι. καὶ οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ΦΙΛΗμονα ἐπιστολῆς.

Αὕτη ἐπεστάλη ἀπὸ ῥώμης. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. ὀνήσιμος ὁ οἰκέτης φιλήμονος ἔφυγε, καὶ ἀπελθὼν πρὸς τὸν ἀπόστολον, κατηχήθη παρ' αὐτοῦ, καὶ γέγονεν αὐτῷ χρήσιμος εἰς διακονίαν. περὶ τούτου τοίνυν γράφει φιλήμονι, παρατιθέμενος αὐτῷ τὸν ὀνήσιμον, ἵνα προσδέχῃ αὐτῷ γνησίως, καὶ μηκέτι ἔχῃ αὐτὸν ὡς δοῦλον, ἀλλ' ὡς ἀδελφόν. προτρέψαι δὲ αὐτὸν καὶ ξενίαν αὐτῷ ἑτοιμάσαι, ἵνα

ἐὰν ἔλ-

Digitized by Google

, καὶ ἐλθεῖν, ἄρχεται τοῦ μένειν. καὶ οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΟΣ ἑβραίους ἐπιστολῆς.

Αὕτην ἐπιστέλλει ἀπὸ Ἰταλίας. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. ἐπειδὴ οἱ Ἰουδαῖοι εἴχοντο τῷ νόμῳ καὶ ταῖς σκιαῖς, διὰ τοῦτο ὁ ἀπόστολος Παῦλος διδάσκαλος ἐθνῶν γενόμενος, καὶ εἰς τὰ ἔθνη ἀποσταλεὶς, κηρύττειν τὸ εὐαγγέλιον, γράψας τε πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, γράφει λοιπὸν καὶ τοῖς ἐκ περιτομῆς πιστεύσασιν Ἑβραίοις ἀποδεικτικὴν ταύτην ἐπιστολὴν, περὶ τῆς τοῦ Χριστοῦ παρουσίας, καὶ τοῦ πεπαῦσθαι τὴν σκιὰν τοῦ νόμου. καὶ πρῶτον μὲν ἀποδείκνυσι διὰ τοὺς προφήτας ἀπεστάλθαι, ἵνα περὶ τοῦ σωτῆρος ἀπαγγείλωσι, καὶ μετ' αὐτοὺς αὐτὸς ἦλθε, λέγων τε εἶναι τοὺς προφήτας, καὶ μηνυτὰς τῆς αὐτοῦ παρουσίας, αὐτὸν δὲ τὸν Χριστὸν υἱὸν εἶναι θεοῦ, δι' οὗ τὰ πάντα γέγονε, καὶ ὅτι τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ἔδει ἄνθρωπον γενέσθαι, ἵνα διὰ τῆς τοῦ σώματος αὐτοῦ θυσίας καταργήσῃ τὸν θάνατον. οὐ γὰρ δι' αἵματος μόσχων,

ἢ τράγων, ἀλλὰ διὰ αἵματος χριστοῦ ἔσεσθαι τὴν σωτηρίαν τοῖς ἀνθρώποις. ἀποδείκνυσι δὲ, ὅτι ὁ νόμος οὐδένα ἐτελείωσεν, ἀλλὰ σκιὰν εἶχεν τῶν μελλόντων ἀγαθῶν, καὶ οὐ κατέπαυσεν ὁ λαὸς, ἀλλὰ κοινὴ πᾶσιν ὑμῖν ἀπολείπεται ἡ ἡμέρα τῆς καταπαύσεως. πάλιν δὲ ἀποδείκνυσιν, ὅτι ἡ ἱεραρχικὴ λειτουργία μετετέθη ἀπὸ ἀαρὼν εἰς τὸν χριστὸν, οὗ τύπος ἦν ὁ μελχισεδέκ. οὐκοῦν ἐκ τοῦ λευὶ πίστει δεδικαιῶσθαι τῶν πατέρων σημαίνει, καὶ οὐκ ἐξ ἔργων νόμου. εἶτα πάλιν εἰς τὰ ἤθη προτρεψάμενος αὐτοὺς, καὶ ἀποδεξάμενος αὐτῶν τὴν διὰ χριστὸν ὑπομονὴν, καὶ πατέρας ἡμᾶς τῶν πρεσβυτέρων, πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΚΑΘΟΛΙΚΗΣ τοῦ ἁγίου ἰακώβου.

Ταύτην ἐπιστέλλει τοῖς ἀπὸ τῶν δώδεκα φυλῶν διασπαρεῖσι, καὶ πιστεύσασιν εἰς τὸν κύριον ἡμῶν ἰησοῦν χριστόν. γράφει δὲ διδασκαλικὴν τὴν ἐπιστολὴν, διδάσκων περὶ διαφορῶν πειρασμῶν, ποῖος μέν ἐστιν ἀπὸ τοῦ θεοῦ, ποῖος δὲ ἀπὸ τῆς ἰδίας

καρδίας

καρδίας τῶν ἀνθρώπων ἐστί· καὶ ὅτι οὐ λόγῳ μόνον, ἀλλὰ καὶ ἔργῳ δεικνύναι τὴν πίστιν, καὶ οὐχ οἱ ἀκροαταὶ τοῦ νόμου, ἀλλ' οἱ ποιηταὶ δικαιοῦνται. περὶ τε πλουσίων παραγγέλλει, ἵνα μὴ προκρίνωνται τῶν πτωχῶν οἱ πλούσιοι ἐν ταῖς ἐκκλησίαις, ἀλλὰ μᾶλλον καὶ ἐπιπλήττωνται ὡς ὑπερήφανοι. καὶ τέλος παραμυθησάμενος τοὺς ἀδικουμένους, καὶ προτρεψάμενος αὐτοὺς μακροθυμεῖν, ἕως τῆς παρουσίας τοῦ κριτοῦ. καὶ διδάξας περὶ ὑπομονῆς ἐκ τοῦ ἰὼβ τὸ χρηστὸν τῆς ὑπομονῆς, παραγγέλλει προσκαλεῖσθαι τοὺς πρεσβυτέρους ἐπὶ τοὺς ἀσθενοῦντας, καὶ σπουδάζειν ἐπιστρέφειν τοὺς πλανηθέντας ἐπὶ τὴν ἀλήθειαν. ἐστὶν γὰρ τούτου μισθὸν παρὰ τοῦ κυρίου, ἄφεσιν ἁμαρτιῶν. καὶ οὕτως τελειοῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΟΛΗΣ
τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πέτρου.

Ταύτην ἐπιστέλλει ὁ μακάριος πέτρος τοῖς ἐν τῇ διασπορᾷ οὖσιν, ἰουδαίοις καὶ γενομένοις χριστιανοῖς. γράφει δὲ τὴν ἐπιστολὴν διδασκαλικήν, ἐπιστηρίζων αὐτούς.

Digitized by Google

αὐτοῦ, διότι γὰρ ἀπὸ ἰουδαίων ἐπίστευσαν. καὶ πρῶτον μὲν ἐξηγεῖται καὶ ἀποδείκνυσιν, ὅτι ἡ εἰς τὸν χριστὸν πίστις, ἀπὸ τῶν προφητῶν κατηγγέλθη, καὶ δι' αὐτῶν ἐμηνύθη ἡ διὰ τοῦ αἵματος αὐτοῦ λύτρωσις, καὶ ὅτι αὐτοῖς καὶ τοῖς ἔθνεσιν εὐηγγελίσθη τὰ πάντα, εἰς ἃ ἐπιθυμοῦσιν ἄγγελοι παρακύψαι. εἶτα συμβουλεύσας ἀξίως τοῦ καλέσαντος ἀναστρέφεσθαι, προτρέπει καὶ βασιλέα τιμᾶν. γυναιξί τε γὰρ καὶ ἀνδράσιν ὁμοφροσύνην καταγγέλλει. καὶ εἰς τὰ ἤδη παραινέσας ὀλίγα, σημαίνει, ὅτι καὶ εἰς τὸν ἅδην γέγονε παρὰ τοῦ κυρίου τὸ κήρυγμα τῆς σωτηρίας καὶ ἀναστάσεως, ἵνα καὶ οἱ προθανόντες ἀναστῶσι, καὶ κριθῶσι μὲν τῷ σώματι, τῇ δὲ χάριτι τῆς ἀναστάσεως διαμείνωσι, καὶ ὅτι τὸ τέλος πάντων λοιπὸν ἤγγικε, καὶ ὀφείλουσι πάντες ἕτοιμοι γίνεσθαι, ὡς λόγον ἀποδώσοντες τῷ κριτῇ. καὶ οὕτως τελειοῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ καθολικῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου πέτρου.

T Αὐτὴν πάλιν ὁ αὐτὸς πέτρος ἐπιστέλλει τοῖς ἤδη πιστεύσασιν. ὅθεν δὲ ἡ ἐπιστολὴ, ὑπομνήσας τὴν προτέραν. εἰδὼς γὰρ τα-

γὰρ ταχεῖαν ἑαυτοῦ ἔσεσθαι τὴν ἀνάλυσιν τοῦ σώματος, ἐσπούδασε πάντας ὑπομνῆσαι περὶ ὧν κατηχήθησαν, τὴν διδασκαλίαν. καὶ πρῶτον δείκνυσιν ἀπὸ τῶν προφητῶν αὐτὴν εὐαγγελισθεῖσαν, καὶ ὅτι αἱ προφητεῖαι αἱ περὶ τοῦ σωτῆρος, οὐκ εἰσὶν ἀνθρώπιναι, ἀλλὰ παρὰ θεοῦ ἐλαλήθησαν. ἔπειτα παραγγέλλει μὴ προσέχειν τοῖς ἀπατῶσι, λέγων ἔσεσθαι αὐτῶν ἀπώλειαν, ὥσπερ καὶ τῶν παραβάντων ἀγγέλων γέγονε. προμηνύει δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ἡμέρας ἔσεσθαι ἐν αἷς ἐμπαῖκται περιπατήσουσι, καὶ θελήσουσιν ἀπατᾶν τινας, λέγοντες, μάτην λέγεσθε παρ' ἡμῶν τὴν παρουσίαν τοῦ σωτῆρος, διὰ τὸ ἀεὶ λέγεσθαι, καὶ μήπω παραγίνεσθαι. ἀπὸ τούτων οὖν καὶ μάλιστα ἀπέχεσθαι παραγγέλλει, διδάσκων μὴ ὀλιγωρεῖν ἐν τοῖς χρόνοις. πάντα γὰρ τὸν χρόνον, μηδὲν εἶναι ἐνώπιον κυρίου, διὰ τὸ καὶ τὴν μίαν ἡμέραν ὡς χίλια ἔτη εἶναι, καὶ τὰ χίλια ἔτη, ὡς ἡμέραν μίαν. ἔσεσθαι δὲ ταχέως τὴν ἡμέραν κυρίου διαβεβαιοῦται καὶ ἀποδείκνυσι, καὶ ἐντέλλεται ἑτοίμους εἶναι πάντας εἰς αὐτὴν ἐν ἔργοις ἀγαθοῖς, καὶ ἀγαπᾶν τὰ ὑπὸ τοῦ ἀποστόλου παύλου γραφέντα, καὶ μὴ προσέχειν τοῖς διαβάλλουσιν αὐτὰ, διὰ τὸ

καὶ πάσαις ταῖς

καὶ πάντας τὰς θείας γραφὰς, διαβάλλειν αὐτὸν ὑπομνήσας οὖν καὶ διδάξας πάντας προειδέναι τὰ πράγματα, παραινεῖ μὴ ἐκπίπτειν τοῦ σκοποῦ τῆς πίστεως, καὶ οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΗΣ ΚΑθολικῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου ἀποστόλου καὶ εὐαγγελιστοῦ Ἰωάννου τοῦ θεολόγου.

Ταύτην αὐτὸς ὁ Ἰωάννης, ὁ τὸ εὐαγγέλιον γράψας, ἐπιστέλλει, ὑπομιμνήσκων τοὺς ἤδη πιστεύσαντας εἰς τὸν κύριον. καὶ πρῶτον μὲν ὥσπερ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ, οὕτω καὶ ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ θεολογεῖ περὶ τοῦ λόγου, ἀποδεικνὺς αὐτὸν εἶναι ἀεὶ ἐν τῷ θεῷ, καὶ διδάσκων τὸν πατέρα φῶς εἶναι, ἵνα καὶ οὕτως γνῶμεν τὸν λόγον, ὡς ἀπαύγασμα ἐξ αὐτοῦ εἶναι θεολογῶν δὲ, ἐξηγεῖται μὴ νεώτερον εἶναι τὸ καθ' ὑμᾶς μυστήριον, ἀλλ' ἐξ ἀρχῆς μὲν καὶ ἀεὶ τυγχάνειν αὐτὸ, νῦν δὲ πεφανερῶσθαι ἐν τῷ κυρίῳ, ὅς τις ἐστὶ ζωὴ αἰώνιος, καὶ θεὸς ἀληθινός. καὶ τὸ αἴτιον δὲ τῆς τε τῆς παρουσίας, καὶ ἐπιφανείας αὐτοῦ τέθεικε, λέγων εἶναι τοῦτο, ὥστε τὸ λῦσαι τὰ ἔργα τοῦ διαβόλου, καὶ ἡμᾶς ἐλευθερωθῆναι ἀπὸ τοῦ θανάτου, καὶ γινώσκειν ἡμᾶς τὸν πατέρα, καὶ αὐτὸν τὸν υἱὸν τὸν κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστόν. γράφει οὖν πρὸς

πάντας

πᾶσαν ἡλικίαν, πρὸς παιδία, πρὸς νεανίσκους, πρὸς γέροντας, ὅτι ὁ μὲν θεὸς ἐγνώσθη, ἡ δὲ διαβολικὴ ἐνέργεια λοιπὸν νενίκηται καταργηθέντος τοῦ θανάτου. εἶτα λοιπὸν δι' ὅλης τῆς ἐπιστολῆς περὶ ἀγάπης διδάσκει. θέλων ἡμᾶς ἀλλήλους ἀγαπᾶν, ἐπειδὴ καὶ ὁ χριστὸς ἠγάπησεν ἡμᾶς. ἐξηγεῖται δὲ περὶ διαφορᾶς φόβου καὶ ἀγάπης, καὶ τέκνων θεοῦ καὶ τέκνων διαβόλου, καὶ περὶ ἁμαρτίας θανατικῆς καὶ μὴ θανατικῆς, καὶ περὶ διαφορᾶς πνευμάτων. καὶ λοιπὸν διαιρεῖ, ποῖον μὲν πνεῦμα ἐκ τοῦ θεοῦ ἐστι, ποῖον δὲ τῆς πλάνης. καὶ πότε μὲν γινωσκόμεθα τέκνα θεοῦ, πότε δὲ διαβόλου. καὶ περὶ ποίας ἁμαρτίας ὀφείλομεν εὔχεσθαι ὑπὲρ τῶν ἁμαρτανόντων καὶ περὶ ποίας οὐ δεῖ εὔχεσθαι. καὶ ὅτι ὁ μὴ ἀγαπῶν τὸν πλησίον, οὐκ ἔστιν ἄξιος τῆς κλήσεως, οὐδὲ δύναται λέγεσθαι τοῦ χριστοῦ. καὶ τὴν ἑνότητα δὲ τοῦ υἱοῦ πρὸς τὸν πατέρα δείκνυσι καὶ ὅτι ὁ ἀρνούμενος τὸν υἱόν, οὐδὲ τὸν πατέρα ἔχει. διακρίνει δὲ ἐν τῇ ἐπιστολῇ ταύτῃ, λέγων, καὶ τὸ ἴδιον τοῦ ἀντιχρίστου εἶναι δὲ τοῦτο λέγειν, μὴ εἶναι τὸν υἱὸν αὐτὸν τὸν χριστόν, ἵνα δῆλον ὡς μὴ ὄντως ἐκείνου, ἑαυτὸν εἴπῃ εἶναι ὁ ψεύστης. παραινεῖ δὲ δι' ὅλης ἐπιστολῆς, μὴ ἀθυμεῖν τοὺς πιστεύοντας τῷ κυρίῳ, εἰ μισοῦνται ἐν τῷ κόσμῳ, ἀλλὰ μᾶλλον χαίρειν, ὅτι τὸ μῖσος τοῦ κόσμου, δείκνυσι τοὺς πιστεύοντας μετα-

βεβηκέναι

Digitized by Google

βεβηκέναι ἀπ' αὐτοῦ τοῦ κόσμου, καὶ εἶναι λοιπὸν τῆς οὐρανίου πολιτείας. καὶ ἐν τῷ τέλει δὲ τῆς ἐπιστολῆς πάλιν ἀπομιμνήσκει λέγων, ὅτι ὁ τοῦ θεοῦ υἱός, ζωὴ αἰώνιός ἐστι, καὶ φῶς ἀληθινόν, καὶ ἵνα τούτῳ δουλεύωμεν, καὶ φυλάττωμεν ἑαυτοὺς ἀπὸ τῶν εἰδώλων.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΔΕΥΤΕΡΑΣ καθολικῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου.

Αὐτὴν ὁ πρεσβύτερος γράφει κυρίᾳ
Τ. καὶ τοῖς τέκνοις αὐτῆς. ἡ δὲ πρόφασις τῆς ἐπιστολῆς αὕτη. ὁρῶν τὰ τέκνα αὐτῆς καλῶς ἀναστρεφόμενα ἐν τῇ πίστει, καὶ πολλοὺς πλάνους περιερχομένους, καὶ λέγοντας μὴ εἶναι τὴν παρουσίαν τοῦ χριστοῦ ἐν σαρκί, γράφει τὴν ἐπιστολήν. καὶ πρῶτον μὲν ἀποδέχεται αὐτῆς τὰ τέκνα, εἶτα διδάσκων, μὴ νεώτερον εἶναι τὸ καθ' ἡμᾶς μυστήριον, παραινεῖ πάλιν περὶ ἀγάπης, καὶ ἵνα μένωσιν ἐν τῇ διδαχῇ τῇ παραδοθείσῃ αὐτοῖς. καὶ λοιπὸν διδάσκει ἀντίχριστον εἶναι, τὸν λέγοντα μὴ ἐν σαρκὶ ἐληλυθέναι τὸν χριστόν. παραγγέλλει δὲ ὥστε τοὺς τοιούτους μὴ δέχεσθαί τινα εἰς οἰκίαν,

οἰκίαν, μηδὲ λέγειν τοῖς τοιούτοις, χαίρειν. καὶ οὕτως πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ ΚΑθολικῆς ἐπιστολῆς τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ θεολόγου.

Ἔστιν ἡ ἐπιστολὴ περὶ φιλοξενίας. καὶ πρῶτον μὲν ἀποδέχεται τὸν γάϊον, μαρτυρούμενον παρὰ πάντων, ἐπὶ φιλοξενίᾳ, καὶ προτρέπει τῇ αὐτῇ προθέσει ἐμμένειν, καὶ προπέμπειν καὶ δέχεσθαι τοὺς ἀδελφούς, πάλιν τε αὐτοῦ μὲν τὴν προσφορὰν ἀποδέχεται. αἰτιᾶται δὲ διοτρεφῆ, ὡς μήτε αὐτὸν παρέχοντα τοῖς πτωχοῖς, ἀλλὰ καὶ κωλύοντα τοὺς ἄλλους, καὶ πολλὰ φλυαροῦντα. τοὺς δὲ τοιούτους λέγει ἀλλοτρίους εἶναι τῆς ἀληθείας, καὶ μηδὲ εἰδέναι τὸν θεόν. δημήτριον δὲ συνίστησι μαρτυρῶν αὐτῷ τὰ κάλλιστα.

ΥΠΟΘΕΣΙΣ ΤΗΣ ΙΟΥΔΑ ἐπιστολῆς.

Ταύτην ἐπιστολὴν γράφει τοῖς ἤδη πιστεύσασιν. ἡ δὲ πρόφασις αὕτη. παρεισελθόντων τινῶν, καὶ διδασκόντων ἀσέβ-

των ἀδιάφορον εἶναι τὴν πίστιν, καὶ ἀρνουμένων τὸν κύριον, ἀνάγκην ἔχω γράψαι, καὶ ἀσφαλίσασθαι τοὺς ἀδελφούς. καὶ πρῶτον μὲν παρακαλεῖ αὐτοὺς ἀγωνίσασθαι, καὶ ἐμμένειν τῇ παραδοθείσῃ αὐτοῖς πίστει. ἔπειτα ἀποκηρύττει τοὺς τοιούτους, ὡς πλάνους. καὶ παραγγέλλει, μηδὲ μίαν κοινωνίαν ἔχειν πρὸς τοὺς τοιούτους, εἰδότας, ὅτι οὐκ ἀρκεῖ τὸ κληθῆναι μόνον, ἐὰν μὴ καὶ ἀξίως πολιτευσώμεθα τῆς κλήσεως. καὶ γὰρ καὶ τὸν πρότερον λαὸν ἐξαγαγὼν ἐξ αἰγύπτου ὁ θεός, καὶ μὴ ἐμμείναντας τῇ πίστει, ἀπώλεσε. καὶ ἀγγέλων δὲ μὴ τηρησάντων τὴν ἰδίαν τάξιν, οὐκ ἐφείσατο, δεῖ οὖν ἀπὸ τῶν τοιούτων ἀναχωρεῖν. καὶ γὰρ μιχαὴλ ὁ ἀρχάγγελος, οὐχ ὑπήνεγκε βλασφημίαν τοῦ διαβόλου, ἔσεσθαι γ᾽ οὖν τὴν ἀπώλειαν αὐτῶν ὡς σοδόμων διδάσκει. εἶτα παραινεῖ εἰς τὰ ἤθη. καὶ ἐπευξάμενος αὐτοῖς βεβαιότητα τῆς πίστεως παρὰ τοῦ κυρίου, πληροῖ τὴν ἐπιστολήν.